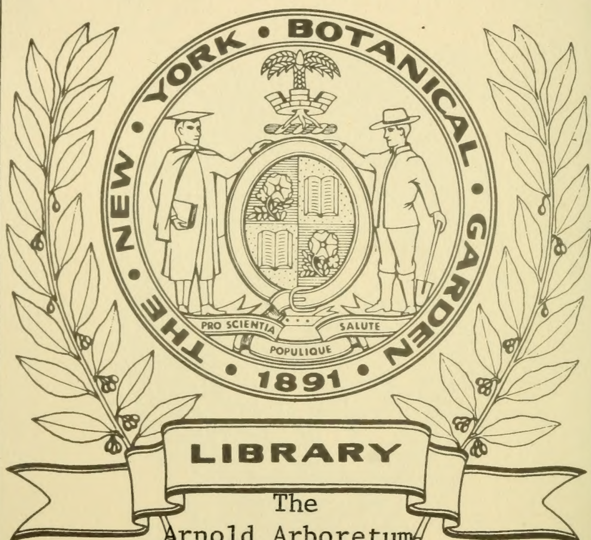

THE NEW YORK • BOTANICAL • GARDEN
PRO SCIENTIA
POPULIQUE
SALUTE
1891
LIBRARY

#

HANDBOK
I
SKANDINAVIENS FLORA,
INNEFATTANDE
SVERIGES OCH NORGES VÄXTER,
TILL OCH MED
MOSSORNA;

AF

C. J. HARTMAN.

Nionde upplagan,

UTGIFVEN MED

RÄTTELSER OCH TILLÄGG

AF

CARL HARTMAN.

FÖRRA DELEN:

Phanerogamer och Ormbunkar.

STOCKHOLM,
Zacharias Hæggströms Förlag.
Iwar Hæggströms Boktryckeri, 1864.

Omnis vera cognitio cognitione specifica innitatur.

Linné Sp. Plant.

Förord.

Hvar och en som erinrar sig, att en tid af några och 40 år förflutit mellan utgifvandet af denna boks första upplaga och den närvarande, samt hvad förändringar inom Botaniken dels som vetenskap dels som undervisningsämne för ungdomen i vårt land samma tid medfört, torde ock lätteligen inse, att, då såväl den ursprunglige förf. som den närvarande utg. städse bemödat sig att låta Handboken följa med sin tid, en ganska betydlig olikhet småningom måste hafva inträdt mellan de två så långt skiljda upplagorna, om äfven olikheten mellan tvenne omedelbart på hvarandra följande bland de mellanliggande icke alltid varit så märkbar.

Att nyssnämda stora olikhet äfven till en viss grad måste hafva sträckt sig till ändamålet med boken, ligger i sakens natur. Sålunda har den efterhand afvikit från sitt ursprungliga ändamål, att vara en handbok för endast de första nybörjarne *i Botanik, och i dess ställe blifvit ett försök till hjelpreda för sådane, som redan på annat håll inhemtat de allraförsta grunderna och nu börja arbeta på egen hand för att sedan kunna begagna arbeten af mera rent vetenskaplig form. Man betänke blott, att 1820 (första upplagans tryckningsår) ingen undervisning i Botanik meddelades i scholorna, icke ens i dåvarande Gymnasier, att inga eller åtminstone icke till växternas undersökning brukbara local- eller provinsfloror funnos, samt att uppfattningen af artbegreppet ännu föga afvek från den i Linnés arbeten framställda. Nybörjare i Botanik voro således på den tiden till största delen studenter, som icke fått, under lärares handledning och biträde, med eller mot egen fallenhet Botanikens elementer sig meddelade nästan lika tidigt som Grammatikens, och icke genom tillhjelp af provinsfloror af ringa omfattning fått sina första försök att säkert examinera växter underlättade, — allt fördelar, som komma nutidens nybörjare, d. ä. scholornas alumner redan i de lägsta klasserna, till del. Men å andra sidan hade nybörjarne på 1820 talet, såsom redan i andra ämnen mogna för undervisning vid universiteten, ett i allmänhet*

mer utbildadt förstånd, innan de började Botanikens studium, och egnade sig mer sällan deråt af tvång samt funno ej i Ploroma så många s. k. critiska, svårskiljbara arter eller en så vidlyftig synonymik, hvilka nu för tiden försvåra detta studium.

Dessa så helt och hållet förändrade, ja i allo omvända förhållanden, hvilka naturligtvis icke i ringaste mån berott af utg:s åtgöranden, synas hafva blifvit nog litet uppmärksammade af den eljest lika mycket såsom vetenskapsman som såsom lärare i Botanik utmärkte referenten af nästföregående upplaga, då han hufvudsakligen klandrat utg. derföre, att i Handbokens sednare upplagor upptagas en mängd af de nyare, svårskiljbara arterna, som göra boken numera olämplig för nybörjare. Utg. har nemligen icke och kan icke hafva, med kännedom om ofvan anförda förhållanden, redigerat de sednare upplagorna för ny-börjare *i samma mening som det vid den första hette, utan har såväl vid de närmast föregående som vid den närvarande uppl. afsett endast* deras *behof, som, enligt nutidens fordringar och med dess tillgång på mindre vidlyftiga localfloror, i läroverkens nedre klasser redan inhemtat de första grunderna och sedan i de högre klasserna eller under första åren vid universiteten vilja studera fäderneslandets Flora mera fullständigt och på egen hand. För dem bör i de flesta fall den svårighet, som de sednaste decenniernas uppfattning af artbegreppet medförer, icke vara oöfvervinnerlig, särdeles då samma decenniers förändringar i undervisningen beredt dem en mängd lättnader i öfriga hänseenden. Huruvida för öfrigt undanrödjandet af* hvarenda *svårighet i ett studium, äfven om det vore möjligt, skulle vara önskvärdt, vågar utg. betvifla.*

För att emellertid ådagalägga, huru villig utg. är att, såvidt på honom ankommer, ställa sig gjorda anmärkningar till efterrättelse, har utg. i närvarande upplaga, då icke någon reduction i större skala kunnat göras af arter, som af de största auctoriteter äro allmänt antagna, eller om hvilkas arträtt utg. är lifligt öfvertygad, vidtagit den åtgärd att i alla artdiagnoser för phanerogama växter och ormbunkar med cursiv stil utmärka den eller de characterer, hvilka, enligt utg:s erfarenhet, äro mest användbara för att skilja närstående arter från hvarandra. Att härvidlag utg. kan beskyllas för inconsequens, medgifves gerna; ty i en del slägten hafva valts de mest i ögonen fallande kännetecknen, i andra de mest constanta, i en del slägten blott ett eller två, i andra flera, allt efter växtgruppernas olika beskaffenhet. Med denna inconsequens tror sig dock utg. hafva mer gagnat än skadat det dermed åsyftade ändamålet, eller att underlätta arternas examinerande. För samma ändamål hafva ock i åtskilliga större och

svårare slägten flera underafdelningar här begagnats än i de föregående upplagorna.

Ett par andra förändringar, som i denna uppl. vidtagits för att tillmötesgå ref:s mest befogade anmärkning rörande arbetets alltför stora arkantal och derigenom höga pris, äro, dels att Inledningen och åtskilliga noter uteslutits och starka indragningar i slägtöfversigten m. m. egt rum, hvarjemte Förläggaren användt papper af något olika format, dels att arbetet afskiljes i tvenne delar, af hvilka den förra innefattar blott phanerogamer och ormbunkar, den sednare mossorna. Utom de förändringar, som Professor N. J. Andersson *genom sitt referat föranledt, har denne* Salix-*slägtets utmärkte monograph haft godheten meddela utg. ett förslag till anordning af detta ytterligt svåra slägtes arter, hvilket förslag hufvudsakligen, jemte Prof.* Fries' *arbeten, blifvit i närv. upplaga lagdt till grund för en naturligare uppställning, än den i förra uppl. begagnade. Familjen* Characeæ *har, såsom vida mer gränsande till Algerna, och då vi nu af Candidaten Nordstedt i Bot. Not. 1863 erhållit en förträfflig framställning af de hithörande Skandinav. arternas anordning, kännetecken och utbredning, här blifvit alldeles utelemnad. Åtgärden att öfver hvarje pag. utsätta derå afhandlade klass och familj torde ock vara på sin plats. För öfrigt äro de flesta ändringar och tillägg gjorda i öfverensstämmelse med den plan, som blifvit följd vid de föregående upplagorna.*

Likasom till dessa hafva äfven till den närvarande en stor mängd värderika meddelanden och uppgifter välvilligt lemnats af många, i de förra uppl. omnämnda, vetenskapens vänner och idkare, och dessutom af följande Herrar: Herr J. A. Braun *på Carlsvik, Post-expeditören* C. Elgenstjerna *vid Finnerödja, Rectorn* L. Forelius *i Säther, Doctorn* Herm. Hofberg *i Edsberg, Prov.-Läkaren* C. Reuterman *i Hofva, hvilka alla utg. härmedelst betygar sin uppriktiga tacksamhet. Hos ingen står dock utg. i så stor förbindelse som hos vår utmärkte bryolog, Doctor* S. O. Lindberg, *hvilken med mycken uppoffring af tid haft all möda ospard att tid efter annan meddela utg. alla de för mossornas behandling i Handbokens andra del vigtiga resultaten af sina ihärdiga och med ovanlig framgång krönta forskningar, samt med en mängd goda råd och upplysningar på det verksammaste understödt utg. vid nämnda dels utarbetande.*

Örebro i Sept. 1864.

Carl Hartman.

Förkortningar af Författarenamn.

Ach. — E. Acharius.
Adans. — M. Adanson.
Afz. — Afzelius, Ad. och P. C.
Ag. — C. A. Agardh.
Ahlqv. — A. Ahlqvist.
Ahnf. — N. O. Ahnfelt.
Ait. — V. T. Aiton.
All. — C. Allioni.
Ands. — N. J. Andersson.
Andrz. — A. Andrzeiowski.
Ankarcr. — J. Ankarcrona.
Ard. — P. Arduino.
Aresch. — Areschoug, J. E. och F. C.
Arn. — Walker-Arnott.
Arrh. — J. P. Arrhenius.
Aspegr. — G. A. Aspegren.

Bab. — C. Babington.
Backh. — James Backhouse.
Balb. — J. Balt. Balbis.
Bechst. — J. M. Bechstein.
Bell. — L. Bellardi.
Bergstr. — C. E. Bergstrand.
Bert. — Ant. Bertoloni.
Bess. — Bald. Besser.
Beurl. — P. J. Beurling.
Bich. — J. E. Bicheno.
Big. — Jac. Bigelow.
Billb. — J. G. Billberg.
Björnstr. — F. J. Björnström.
Bland. — O. C. Blandow.
Bl. — M. N. Blytt.
Bl. & Fing. — Bluff & Fingerhut.
Bor. — A. Boreau.
Br. — Rob. Brown.
Br. & Sch. — Bruch & Schimper.
Br. eur. — Bryologia europæa.
Br. germ. — Bryologia germanica.
Brid. — S. E. Bridel.
Buxb. — J. C. Buxbaum.
Bönn. — C. M. F. v. Bönninghausen.

Campd. — F. Campdera.
Cass. — H. Cassini.
Cav. — A. J. Cavanilles.
Cederstr. — E. C. J. Cederstråhle.
Cham. — A. v. Chamisso.
Coss. & Germ. — E. Cosson & E. Germain.
Coult. — Th. Coulter.
Curt. — W. Curtis.

DC. — A. P. De Candolle.
Deinb. — Deinböll.
Desf. — R. L. Desfontaines.
Desv. — Desvaux.
Dew. — C. Dewey.
Dicks. — J. Dickson.
Dill. — J. J. Dillenius.
Drej. — S. T. N. Drejer.
Drum. — J. L. Drummond.
Düb. — M. W. v. Düben.
Dum. — B. C. Dumortier.
Dur. — Durieu.

E.B. — English Botany.
Ehrh. — F. Ehrhart.

Fisch. — F. Fischer.
Fl.D. — Flora Danica.
Fl.N. — Flora Norvegica.
Fl.Wett. — Flora der Wetterau.
Flod. — Floderus, Ali och M.
Flüg. — Flügge.
Fr. — Fries.
Frist. — R. F. Fristedt.
Fröl. — J. A. Frölich.

Gærtn. — J. Gærtner.
Gaud. — J. Gaudin.
Gilib. — J. E. Gilibert.
Gmel. — Gmelin, J. G. och C. C.
Good. — S. Goodenough.
Gren. & Godr. — M. Grenier & M. Godron.
Grev. — R. K. Greville.
Griseb. — A. Grisebach.
Gunn. — J. E. Gunner.
Günth. — Chr. Günther.

H. och *Hedw.* — J. Hedwig.
Hall. — A. v. Haller.

Hamm. — O. Hammar.
Haw. — A. H. Haworth.
l'Her. — l'Heritier.
Hn. — Hartman.
H.N. — Herbarium Normale.
Hoffm. — G. F. Hoffman.
Holmgr. — Hj. Holmgren.
Hook. — W. J. Hooker.
Hop. — D. H. Hoppe.
Horn. — J. W. Hornemann.
Hornsch. — F. Hornschuch.
Hüb. — J. W. P. Hübener.
Huds. — W. Hudson.

J. och *Juss.* — A. L. de Jussieu.
Jacq. — N. J. Jacquin.

Kaulf. — G. F. Kaulfuss.
Kindb. — N. C. Kindberg.
Kit. — Waldstein och Kitaibel.
K. — J. Koch.
Krock. — A. J. Krocker.
Kröningssv. — C. G. Kröningssvärd.
Kütz. — Kützing.
Köl. — G. L. Koeler.
Köll. — J. L. Kölle.

L. och *Lin.* — Carl v. Linné.
L. d. y. — C. Linné d. yngre.
Læst. — Læstadius, L. L. och C. P.
Lam. — J. B. Monet de Lamarck.
Lap. — Ph. Pic. Lapeyrouse.
Led. — C. F. Ledebour.
Lehm. — Lehmann.
Lightf. — J. Lightfoot.
Lilj. — S. Liljeblad.
Lindb. — S. O. Lindberg.
Lindbl. — A. E. Lindblom.
Lindeb. — C. J. Lindeberg.
Lindenb. — J. B. Lindenberg.
Lindgr. — Sv. J. Lindgren.
Lindl. — J. Lindley.
Loes. — J. Loeselius.
Lois. — Loiseleur Deslongchamp.
Lönnr. — K. J. Lönnroth.

Mart. — C. P. Martius.
MB. — F. Marschall a Biberstein.
Med. — F. C. Medicus.
Meisn. — C. F. Meisner.
Menz. — A. Menzies.
Mert. — F. C. Mertens.
Mey. — Meyer, C. A. och E. H.
Mich. — J. Micheli.
Mik. — Mikan.
Mill. — Ph. Miller.
MK. — Mertens & Koch.
Montag. — B. Montagne.
Moris. — R. Morison.
Müll. — Müller, C. och O. F.
Murr. — J. A. Murray.
Myr. — C. G. Myrin.

Næg. — Nægeli.
Neck. — N. J. de Necker.
N. v. Es. — C. G. Nees von Esenbeck.
Nestl. — C. G. Nestler.
Not. — J. de Notaris.
Nutt. — Th. Nuttall.
Nyl. — F. Nylander.
Nym. — C. F. Nyman.

Osb. — P. Osbeck.

Pall. — P. S. Pallas.
Panz. — G. W. Panzer.
Parl. — Fil. Parlatore.
PB. — Palisot de Beauvois.
Pers. — C. H. Persoon.
Poir. — J. L. M. Poiret.
Poll. — J. A. Pollick.

Rabenh. — L. Rabenhorst.
Reich. — Reichenbach.
Relh. — R. Relhan.
Ren. — F. Renealm.
Retz. — A. J. Retzius.
Rich. — L. C. Richard.
Rostk. — F. G. Rostkov.
Rottb. — Chr. Fr. Rottböll.
Röhl. — J. C. Röhling.
RS. — Roemer & Schultes.
Roz. — F. Rozier.
Rupr. — F. J. Ruprecht.

Salisb. — R. A. Salisbury.
Schag. — J. A. Schagerström.
Scheuchz. — J. Scheuchzer.
Sch. och *Schimp.* — W. P. Schimper.
Schk. — Chr. Schkuhr.
Schlecht. — D. v. Schlechtendal.
Schleich. — J. G. Schleicher.
Schmid. — C. C. Schmidel.
Schnitzl. — Ad. Schnitzlein.
Schrad. — H. A. Schrader.
Schreb. — J. C. D. v. Schreber.
Schult. — J. A. Schultes.
Schum. — C. F. Schumacher.
Schwægr. — F. Schwægrichen.
Schweig. & Kört. — Schweiger & Körte.
Schwein. — L. D. v. Schweinitz.
Scop. — J. Scopoli.
Seid. — T. Seidel.
Ser. — N. C. Seringer.
Sibth. — J. Sibthorp.
Sill. — O. L. Sillén.
Sjöstr. — M. G. Sjöstrand.
SM. — Sebastiani & Mauri.
Sm. — Smith, Christ. och J. E.
Somft. — S. C. Sommerfelt.
Spreng. — Curt Sprengel.
Sternb. — C. v. Sternberg.
Sutt. — C. Sutton.
Sw. — Ol. Swartz.
Sv.B. — Svensk Botanik.

Ten. — M. Tenore.
Thed. — K. F. Thedenius.
Thuill. — J. L. Thuillier.
Thunb. — C. P. Thunberg.
Tourn. — J. P. de Tournefort.
Tratt. — L. Trattinick.
Trin. — C. B. Trinius.
Turn. — Daws Turner.
Turr. — A. Turra.

Ust. — P. Usteri.

Wahlb. — P. F. Wahlberg.
Vaill. — Seb. Vaillant.
Waldst. — se Kit.
Wallm. — J. H. Wallman.
Wallr. — F. G. Wallroth.
Web. — G. H. Weber.
Weig. — C. E. Weigel.
Weih. — A. Weihe.
Wendl. — J. C. Wendland.
Vent. — Etienne P. Ventenat.
Wess. — C. J. Wessén.
Vesterl. — C. A. Vesterlund.
Wg. — G. Wahlenberg.
Wib. — Chr. Wibel.
Wich. — M. Wichura.
Wikstr. — J. E. Wikstr.
Vill. — D. Villars.
Willd. — C. L. Willdenow.
Wils. — W. Wilson.
Wimm. — Fr. Wimmer.
With. — W. Withering.
Viv. — D. Viviani.
Wm. — se Wikstr.
WM. — Weber & Mohr.
Wulf. — Xav. v. Wulfen.

Zett. — Zetterstedt, J. W. och J. E.

Ångstr. — Joh. Ångström.

Öfriga förkortningar och tecken*).

a. — allmän.
afd. — afdelning.
auth. — authentika exemplar.

b. blr — blå blommor.
Back. — Backar.
Bergsr. — Bergsrötter.
Betesm. — Betesmarker.
bl. — blad.
blomk. — blomkorg.
blr. — blommor.
Blek. — Blekinge.
Boh. — Bohuslän.
br. blr — bruna blommor.

Dal. — Dalarne.
Dik. — Diken.

enl. — enligt.
ex. — exemplar.

f. — figur. Då Herbarium normale (H. N.) åberopas: fascikeln.
Fig. — Figur.
Finnm. — Finnmarken.
Fjv. eller Fjellv. — Fjellväxt.
Fukt. — Fuktiga ställen.
följ. — följande. } (Art eller slägte.)
föreg. — föregående. } (Art eller slägte.)
förf. — författaren.

g. blr — gula blommor.
Gestr. — Gestrikland.
g.g. — Gästgifvaregård.
Gottl. — Gottland.
gr. blr. — gröna blommor.
Gård. — Gårdar och Byar.

h. — häfte.
Hafsstr. — Hafsstränder.
Hall. — Halland.
Hed. — Hedar.
Helsl. — Helsingland.
Herb. — Herbarium.
hv. blr. — hvita blommor.

Jtl. eller Jämtl. — Jämtland.

Ka. — Kyrka.
Källdr. — Källdrag.

Lerj. — Lerjord.
lin. — linier (längdmått).
Lpl. — Lappland.
Lpm. — Lappmark.
Lul. — Luleå.

Medelp. — Medelpad.
mell. — mellan, mellersta.
meränd. — merändels.

---

*) De förkortningar, som icke här upptagas, upplysas lätt af texten och sammanhanget.

N. — Norge.
n. — nästan.
N. F. — Naturliga familjen.
Ner. — Nerike.
Nordl. — Norska Nordlanden.
Norrl. — Sv. Norrland.

odl. — odlad.
omkr. — omkring.
omv. — omvändt.

qu. — quarter (längdmått).

r. — rar.
r. blr — röda blommor.
Romsd. — Romsdalen.
Rosl. — Roslagen.
rödl. — rödletta nära hvita blommor.

Sk. — Skåne.
Skand. — Skandinavien.
Smål. — Småland.
Sn. — Socken.
st. — ställen.
st. bland Norska växtställen — stift; t. ex. Bergens stift.
storl. — storlek.
stränd. — stränder.
Stånd. — Ståndare.
Sv. — Svensk; Sverige.
Södml. — Södermanland.

t. — (efter Fig.) tabell.
t. — tum.
Tellem. — Tellemarken.
Trondhj. — Trondhjem.

Uppl. — Uppland.
Utl. — Utländsk.

v. — vestra.
vanl. — vanligtvis.
Var. — Variation ell. Varierar.
Vatt. — Vatten.
VB. — Vesterbotten (landskapet, icke länet).
Vestml. — Vestmanland.
VG. — Vestergötland.
viol. blr. — violetta blommor.
Våt. — Våta ställen.
Väg. — vid vägar.
Värml. — Värmland.

Åkerr. — Åkerrenar.
Åkr. — Åkrar.
Ångml. — Ångermanland.

Äng. — Ängar.

ö. — östra.
öfr. — öfriga, öfrigt.
ÖG. — Östergötland.
Öl. — Öland.

⊙ — enårig rot.
☽ — tvåårig rot.
♃ — flerårig rot.
♄ — träd eller buske.
♄ ♃ — småbuske, ell. buskväxt närmande sig till ört.
♂ — hanblomma eller hanväxt.
♀ — honblomma eller honväxt.
0 (noll) — utmärker, att delen saknas.

* — i marginalen, framför artnamnet, att arten är funnen endast i Norge.
† — i marginalen, att växten ej är egentl. Skandinavisk, utan i nyare tider förvildad.
‡ — i marg., att arten i nyare tider icke blifvit återfunnen.
1, 2, 3 etc. efter varaktighetstecknet utmärker de månader, i hvilka växterna blomma; hos Kryptogamerna, när frukten mognar.
— (minus) — i diagnosen betecknar, att delens form varierar mellan de båda utmärkta extremerna; t. ex. eggrundt—aflånga: att delen stundom är eggrund, stund. aflång eller närmande sig den ena eller andra formen.
— vid växtställen, att örten blifvit funnen i och mellan de uppgifna orterna, hvarvid dessas ordning tillkännager den förmodade rigtningen af växtens utbredning *). — Der detta tecken saknas, äro blott strödda ställen, der den träffas, bekanta.

---

*) T. ex. TILIA *parvifolia Ehrh.* (*Sk.—Ångml. Dal.* etc.) d. v. s. Linden, såsom ett sydligt träd, upphör vid östra kusten i *Ångermanland,* inuti landet i Dalarne, att växa vild.

— FAGUS *sylvatica L.* (*Sk. — ÖG. VG. Boh.*) Boken sprider sig från *Skåne,* på östra sidan till *ÖG.,* på vestra sidan till *Bohus;* längre nordligt saknas den.

— CAREX *globularis L.* (*Lpl. — Gestr. Vestml. Nerike. Värml. Smål.*) Från sitt nordliga stamhåll sprider sig denna starr icke längre ned än till nämda provinser.

KLASSER, ORDNINGAR och SLÄGTEN

ENLIGT DET LINNEISKA SEXUALSYSTEMET.

---

1 KLASSEN.

MONANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

1 SALICORNIA. Blommor 3 och 3, hvarje af ett grönt, köttigt hyllefjäll, tillsammans bildande en trind blomkolf. Ståndare 1—2. Stift 2—3klufvet. Frukt: fröblåsa. *Köttig, ledad, bladlös hafsstrandväxt.*. — Pag. 173.

2 HIPPURIS. Blomhylle bildande en omärklig kant på fruktämnets topp. Ståndare fäst på fruktämnet. Stift enkelt. Frukt: enfröig nöt. *Vattenväxt med kransvisa blad.* — Pag. 132.

3 ZOSTERA. Ståndare och pistiller fästa skiftevis bredvid hvarandra på en fri, platt och jemnbred blomkolf, inom ett slidlikt hölster, bildadt af 2 klaffar längs öfra bladytan. Frukt nötlik. *Gräslika hafsväxter.* — Pag. 216.

(*Alchemilla Aphanes* 4, 1.)

2 Ordn. DIGYNIA. Pist. 2.

(*Blitum virgat.* och *capit.* 5, 2. *Callitriche* 21, 1.)

---

2 KLASSEN.

DIANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.*)

† Blomhylle enkelt, inom en öppning i den bladlika stammens ell. grenens kant.

4 LEMNA. Hylle enbladigt. Fröhus enrummigt, fåfröigt. *Små rundade ell. lancettlika, platta och bladlika, vanl. flytande växter med trådlika rötter hängande i vattnet.* — Pag. 211.

†† Hylle dubbelt, af foder och krona. Fruktämne 1.

5 SYRINGA. Blomfoder otydligt, 4tandadt. Krona trattlik, likformigt 4klufven. Stånd.-knappar inneslutna i kronpipen. Fr. 2rummigt, 2fröigt fröhus. *Buske med motsatta bl.* — Pag. 47.

6 LIGUSTRUM. Foder och krona som föreg. Knappar utskjutande. Frukt: 2rummigt, fåfröigt bär. *Buske som föreg.* — Pag. 47.

7 VERONICA. Foder 4deldt. Krona hjul- ell. något trattformig, med 4, olikformiga flikar. Fr. 2rummigt fröhus. *Örter med mest motsatta blad.* — Pag. 53.

8 PINGUICULA. Foder 2deldt, med inskurna flikar; krona gapande läppformig, med sporre. Stift omärkligt. Fröh. enrummigt, öppnande sig i toppen. *Blad endast vid roten och ensamma skaftade blr.* — Pag. 60.

9 UTRICULARIA. Fod. 2deldt, med hela flikar. Krona maskerad, nedre läppen huflik, med sporre. Stift utdraget. Fröh. enrummigt, omkringskuret. *Vattenväxter med findeldta blad.* — Pag. 59.

10 CIRCÆA. Fod. och krona 2bladiga. Fr. 2rummigt fröhus. *Lundväxter med motsatta blad, blr i klasar.* — Pag. 131.

††† Hylle dubbelt. Fruktämnen, slutl. smånötter, 4.

11 LYCOPUS. Foder 5flikigt. Krona trattlik, 4klufven, med en större, urnupen flik. *Strandväxt med motsatta blad.* — Pag. 40.

12 SALVIA. Fod. 2läppigt. Krona 2läppig; öfra läppen hvalflik, hoptryckt. *Blad motsatta, blr kransvisa i toppen.* — Pag. 40.

2 Ordn. DIGYNIA. Pist. 2.

(*Coleanthus* och *Anthoxanthum* 3, 2.)

---

*) Till andra klasser hörande växter med 2 ståndare äro: *Salicornia* **1**, 1; *Cladium* och *Rhynchospora alba* 3, 1; *Senebiera didyma* och *Lepidium rud.* **15**, 1; *Cypripedium* **20**, 2; *Fraxinus* **23**, 2.

3 KLASSEN.

TRIANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

† Örter.

13 VALERIANA. Blomfoder bildande ett ringformigt bräm på fruktämnets topp. Blomkrona trattlik, 5klufven. Fr. ett fröhus, beklädt med det slutl. i fjunlika strålar klufna blomfodret. *Växter med motsatta, mest parbladigt delade blad.* — Pag. 29.

14 VALERIANELLA. Foder med intet eller tandlikt bräm. Krona som föreg. Frukt: nötlik, utan fjun. *Blad motsatta hela.* — Pag. 29.

15 IRIS. Blomkalk enkel kronlik 6deld, med kort pip; de yttre flikarne stora, tillbakaböjda; de inre uppräta. Märken kronbladslika. Fröhus 3rummigt. *Växter med svärdlika omslidande blad, stora liljelika blr.* — Pag. 195.

16 CROCUS. Kalk enkel kronlik, med mycket lång pip och likformigt 6deldt bräm. Märken uppåt vidgade tandade eller flikiga. Fröh. 3rumm. *Lökväxter.* — Pag. 195.
(*Montia* och *Koenigia* 3, 3. *Asperula tinct. Galium trifid.* o. *Alchem. Aphanes* 4, 1. *Empetrum* 22, 3.)

†† Halfgräs med ax ell. småax af tegellagda skärmfjäll.

* Småax plattade, af 2radigt tegellagda skärmfjäll.

17 CYPERUS. Axfjäll talrika (16—24), i 2 tydligt skiljda rader, de 2—3 nedersta tomma. — Pag. 219.

18 SCHOENUS. Axfjäll färre [8—10], de motsittande omslutande hvarandra med kanterna, de 3—6 nedre tomma. — Pag. 219.

** Ax eller småax trinda af rundtom tegel-lagda fjäll.

19 ERIOPHORUM. Axfjäll likformiga. Kalkborst vid hvarje nöt talrika, slutligen utväxande till mycket långa, ull-lika hår. *Axen snart hvita af de ofta tumslånga håren.* — Pag. 222.

20 TRICHOPHORUM. Det nedersta axfjället förlängdt med en grof och trubbig udd af småaxets längd. Kalkborst 4—6 vid hvarje nöt, släta, längre än nöten ell. axet. *Strån tätt tufvade, nedtill fjälliga, öfversta fjället med ett syl-likt bladämne.* — Pag. 221.

21 CLADIUM. De nedre 3—4 axfjällen tomma. Kalkborst 0. Ståndare 2. Nöten inom ett yttre, bräckligt skal. *Blad taggsågade.* — Pag. 219.

22 RHYNCHOSPORA. Axfjäll som föreg. Nöt omgifven af korta, sträfva borst och med bihang på toppen af stiftets qvarsittande bas. *Spensligt bladigt strå.* — Pag. 219.

23 HELEOCHARIS. Könlösa axfjäll 0, ell. 1—2. Nöt och borst som föreg. *Strån bladlösa med ett ensamt ax i toppen.* — Pag. 221.

24 **SCIRPUS.** Axfjäll som föreg. Nöt utan bihang. Borst 0, eller korta och sträfva. *Strå dels bladlöst och en-axigt, dels bladigt och fleraxigt.* — Pag. 219.
(*Juncus conglom.*, *effusus* och *supinus* 6, 1.)

††† Gräs med blr utan skärmfjäll.

25 **NARDUS.** Blomning: smalt, ensidigt ax. Småax af 2 blomfjäll. *Gräs med borstlika blad och bladlöst strå från rotstocken.* — Pag. 264.

2 Ordn. DIGYNIA. Pist. 2. (Gräs.)

† Småax i vippa eller grenigt ax, enblommiga.

* Småax utan skärmfjäll.

26 **COLEANTHUS.** Blomfjäll 2, det yttre med borst i spetsen, det inre 2köladt och urnupet mellan de 2 utlöpande sträfva nerverna. Ståndare 2. Hinnfrukt fri, längre än blomfjällen. — Pag. 261.

** Småax med 2 skärmfjäll och tätt gyttrade i ett sammansatt cylindriskt ax.

27 **PHLEUM.** Skärmfjäll fria, liklånga, båda med borstlikt utdragen ryggnerv; blomfjäll 2, utan borst. *Något styfva gräs med ett enda ax.* — Pag. 263.

28 **ALOPECURUS.** Skärmfjäll nedtill hopväxta, utan borst; blomfjäll ett endr, försedt med ryggborst. *Mjukare gräs än föreg.* — Pag. 262.
(*Psamma* i följ. afd.)

*** Småax i vippa; skärmfjäll n. lika långa.

29 **BALDINGERA.** Skärmfjäll med hvass rygg; blomfjäll utan borst, med små pensellika bifjäll [felslagna blr] vid basen *Strandgräs med tätblommig vippa.* — Pag. 263.

30 **MILIUM.** Skärmfjäll med rundad rygg; det yttre blomfjället convext uppblåst, af fast [icke hinnaktig] beskaffenhet, utan borst. *Lundgräs med gles vippa.* — Pag. 261.

31 **PSAMMA.** Skärm- och blomfjäll fasta, de sednare omgifna af hår vid basen, samt det yttre med en omärklig styf borst i spetsen. *Sandgräs med ax- eller lancettlik tät vippa.* — Pag. 256.

32 **CALAMAGROSTIS.** Blomfjäll hinnaktiga med hår omkring basen, det yttre med hårfin borst. *Blomn. mer och mindre utbredd vippa.* — Pag. 257.

33 **MÜHLENBERGIA.** Skärm- och blomfjäll örtartade [gröna], med hvass rygg; de förra något längre; yttre blomfjället med kort, rak borst; hår 0. *Stort och bredbladigt lundgräs med gröna småax.* — Pag. 260.

34 **AGROSTIS.** Skärmfjäll köladt rännformiga; blomfjäll 1, eller 2, olikstora, hinnaktiga [n. hvita]; hår 0. *Småax, än med, än utan borst.* — Pag. 260.

**** Skärmfjäll betydligt oliklånga.

35 **APERA.** Blomfjäll örtartade [gröna], det yttre med lång hårlik borst tätt under spetsen. *Skärm- och blomfjäll af lika beskaffenhet.* — Pag. 259.

36 **STIPA.** Skärmfjäll borstuddiga; yttre blomfjället slutl. styft, med styf, ledad och vriden bort. *Borsten n. quarterslång.* — Pag. 261.
(Anthoxanthum, Catabrosa, Colpodium.)

†† Småax i öppen eller axlik vippa, flerblommiga.

* Småax med antingen könlösa, eller enkönade blr jemte de 2könade.

37 **PHRAGMITES.** Småax mångblommiga. Skärmfjäll mycket olikstora, långt åtskiljda. De öfre blrna omgifna af hår, den nedersta tom ell. med blott ståndare, hårlös. *Mycket högt och bredbladigt vattengräs med brun vippa.* — Pag. 256.

38 **ANTHOXANTHUM.** Småax 3blommiga, med ena skärmfjället dubbelt längre. Mellersta blomman liten 2könad, utan borst; sidoblrna af ett fjäll, könlösa, borstbärande. *Vippan smal, n. axlik.* — Pag. 264.

39 **SETARIA.** Småax 2blommiga, omgifna af hårlika svepeborst och förenade i en tät

trind axlik vippa. Skärmfj. oliklånga. Nedra blomman könlös, af hinnaktiga fjäll; den öfra af 2 läderaktiga fjäll, 2könad. — Pag. 262.

40 PANICUM. Småax 2blommiga, utan svepeborst, bildande flera smala ax förenade i vippa. Skärmfjäll 2, olikstora, det inre af småaxets längd, 5nervigt med en kort borst ell. udd; yttre blomfj. nervigt, med krökt borst; för öfr. som föreg. — Pag. 261.

41 DIGITARIA. Småax 2blommiga, utan svepeborst, bildande smala ensidiga ax, samlade n. i flock ell. qvast. Skärmfj. olikstora, det yttre litet ell. felslående, det inre kortare än småaxet, 3nervigt, borstlöst; alla blomfj. borstlösa; för öfr. som föreg. — Pag. 261.

42 MELICA. Skärmfj. n. liklånga, 1—2blommiga, med ett klubblikt ämne, i förra fallet till en andra — i sednare till en 3:dje blomma. Blomfj. utan borst. — Pag. 256.

43 HOLCUS. Skärmfj. n. liklånga, 2blomm. Den öfra blomman med endast ståndare, och yttre fjället borstbärande; den nedra 2könad, utan borst. *Mjuka gräs.* — Pag. 256.

44 HIEROCHLOA. Skärmfj. liklånga, 3blomm.; den öfversta blomman 2könad, de 2 öfriga hanblr. *Skärm- och blomfjäll hinnspetsade.* — Pag. 263.

(*Avena elatior, Molinia.*)

** Alla blr 2könade med tydlig borst [undant. *Avena elat.*, som vanl. har en hanblomma; ett par *Festucæ* med otydl. borst].

a — Skärmfj. af nedersta blommans längd ell. längre.

45 AVENA. Skärmfj. trindryggade. Yttre blomfjället mer än 5nervigt, i spetsen 2klufvet [undant. *A. elatior*], med krökt ryggborst. *Vippan utbredd, stund. smal ell. axlik.* — Pag. 253.

46 TRISETUM. Skärmfj. kölade. Yttre blomfj. högst 5nervigt, i spetsen 2klufvet, med ryggborst vid ell. ofvan midten. — Pag. 254.

47 AIROPSIS. Skärmfj. trindryggade. Yttre blomfj. som föreg., med ryggborst nedom midten. *Småax knappt linielånga.* — Pag. 254.

48 CORYNEPHORUS. Skärmfjäll n. liklånga, 2blommiga, längre än blrna; yttre blomfj. med en på midten liksom skarfvad, mot spetsen tjockare, trubbig ryggborst. *Tufvadt sandgräs med vid basen håriga blr.* — Pag. 255.

49 VAHLODEA. Skärmfj. som föreg. Yttre blomfjället styft broskartadt, med odeld spets och grof finspetsad ryggborst. Blrna vid basen omgifna af hår. *Plattbladigt fjellgräs med slak, brun vippa.* — Pag. 256.

50 AIRA. Skärmfj. n. liklånga, 2—3blomm. Blomfj. tunna hinnaktiga, det yttre med hel ell. fintandad spets, hårfin ryggborst. *Mest smalbladiga gräs.* — Pag. 255.

b — Skärmfj. alltid kortare än den närmaste blomman.

51 DACTYLIS. Skärmfj. 3—7blommiga olikformiga; yttre blomfj. hvassköladt, med kort borst i spetsen, inre fjället 2uddigt. — Pag. 245.

52 SCHEDONORUS. Yttre skärmfj. en-nervigt, kortare än det inre flernerviga; båda, jemte det borstspetsiga yttre blomfjället, hvassryggade. [Blr 5—12.] *Vanligen med lutande eller slak vippa.* — Pag. 247.

53 FESTUCA. Skärmfj. som föreg. Yttre blomfj. trindryggadt, med borst i spetsen [sällan utan]; det inre 2flikigt. [Blr 3—15.] *Vanl. med upprät vippa.* — Pag. 245.

54 BROMUS. Skärmfj. 3—mångnerviga; yttre blomfj. trindryggadt med borst nedom spetsen. [Blr 5—15.] *Småax temmel. stora.* — Pag. 247.

(*Triodia, Koeleria* i nästa afd.)

*** Alla blr 2könade med ingen ell. omärklig borst.

a — Skärmfj. längre än de nedre blrna i småaxet.

55 TRIODIA. Skärmfjäll af småaxets längd; yttre blomfjället trindryggadt, urnupet, med en trubbig tand i urskärningen, samt med 2 hårpenslar vid basen. *Nedliggande med smal klase af 5—8 korta och tjocka småax.* — Pag. 253.

56 **FLUMINIA.** Skärmfj. olikstora, något kortare än småaxet; yttre blomfj. i spetsen sargtandadt, med 2 hårpenslar vid basen. *Stort, rör-likt vattengräs.* — Pag. 253.

57 **KOELERIA.** Skärm- och blomfj. lancettlika, kölade, hela; yttre blomfj. utan märklig borst; det inre 2flikigt, med 2, sträfva nerver. [Blr 2—4.] *Sandgräs, med smal, före och efter blomn. sammandragen axlik vippa.* — Pag. 253.

b — Skärmfj. kortare än de nedre blrna.

58 **BRIZA.** Skärmfj. concava, bredare mot den rundade spetsen, mångblommiga; de yttre blomfj. djupt concava, vid basen hjertlika. *Småax glesa, hängande, n. hjertlika.* — Pag. 248.

59 **MOLINIA.** Skärmfj. olikIånga spetsiga hela, med vanl. 3 kägel-lika åtskiljda blr, den öfversta meränd. smalare, könlös och lätt affallande; yttre blomfj. trindryggadt, otydligt 3nervigt, med trubbad, icke hinnaktig spets. — Pag. 252.

60 **COLPODIUM.** Skärmfj. som föreg. med 1—2, något skiljda aflånga blr; yttre blomfj. trindryggadt, otydl. 3nervigt, med trubbig hinnaktig spets. *Styft, bredbladigt fjellgräs, med smal, vanl. brun vippa.* — Pag. 252.

61 **CATABROSA.** Skärmfj. olikIånga, med trubbad eller sargad spets; blr 1—2 [säll. 3] åtskiljda, aflånga; yttre blomfj. trindryggadt, 3nervigt, med sargad ell. snedt afskuren hinnaktig spets. *Mjuka, rent gröna, i förh. till storleken bredbladiga gräs.* — Pag. 252.

62 **GLYCERIA.** Skärmfj. som föreg.; blr 2—13, åtskiljda, aflånga, alla fruktsamma; yttre blomfj. trindryggadt, 5—mångnervigt, för öfr. som föreg. *Vatten- och strandgräs med vippa af glesblommiga småax.* — Pag. 251.

63 **POA.** Skärmfj. n. liklånga [undant. *P. annua*], kölade spetsiga, med 2—många tättsittande eggrunda blr; yttre blomfj. köladt, spetsigt. — Pag. 248.

(Schedonorus, Festuca, Bromus secal.)

††† Småax med svepe, gyttrade i ax.

64 **SESLERIA.** Småax i rundt ell. ovalt ax, med svepe af tomma odeldta fjäll vid basen. Skärmfj. sylspetsade, 2—3blommiga; yttre blomfj. i spetsen försedt med flera korta borst, af hvilka ryggnervens är störst. — Pag. 262.

65 **CYNOSURUS.** Ax ensidigt, af småax parvis förenade inom ett pardeldt svepe. Skärmfj. sylspetsade, 2—5blomm. Yttre blomfj. sylspetsadt. — Pag. 245.

(Setaria.)

†††† Ledadt ax; småax utan svepe.

66 **LOLIUM.** Ax platt, 2sidigt; af 3—mångblomm. småax, vändande kanten [ej sidan] till det gemensamma fästet. Skärmfjäll ett enda, vid småaxets yttre kant. — Pag. 244.

67 **LEPTURUS.** Ax smalt, n. syl-likt, med ensamma enblommiga småax, insänkta i hålor på axfästet. Skärmfj. 2, sittande i bredd och betäckande den borstlösa blomman. — Pag. 244.

68 **HORDEUM.** Småax enblommiga, 3 tillsamman i hvarje ax-led; det mellersta 2könadt, de 2 på sidorna vanl. hanblr. Skärmfj. 2, långspetsade; yttre blomfj. långt borstspetsadt. — Pag. 244.

69 **ELYMUS.** Småax 2blomm., ell. enblommiga med ett qvarsittande skaft till andra blomman; 2—4 i hvarje ax-led. Skärmfj. 2, spetsade eller borstbärande, sittande båda på yttre sidan af småaxen. — Pag. 243.

70 **BRACHYPODIUM.** Småax mångblomm., ett i hvarje ax-led, med kort skaft. Skärmfj. 2, olikstora; yttre blomfj. borstspetsadt. *Spensliga gräs med smalt glest ax.* — Pag. 245.

71 **TRITICUM.** Småax som föreg., utan skaft. Skärmfj. 2, olikstora, likformiga med yttre blomfjället [näml. i toppen kort borstbärande eller ej, efter som detta har borst eller icke]. *Temligen höga gräs med mer och mindre glest, 2sidigt ax af plattade småax.* — Pag. 242.

(*Alchemilla Aphanes* 4, 1. *Chenopod. polysperm.* 5, 2.)

3 Ordn. TRIGYNIA. Pist. 3.

72 **KOENIGIA**. Blomhylle enkelt kronlikt, djupt 3deldt. Frukt: en af hyllet innesluten nöt. — Pag. 166.

73 **MONTIA**. Blomfoder 2bladigt. Krona sambladig trattlik, på en sida delad till basen; brämet 5flikigt. Fröhus 3skaligt, 3fröigt. — Pag. 160.

74 **HOLOSTEUM**. Foder 5deldt. Kronbl. 5, tandade. Stånd. 3—5. Fröh. i toppen 6tandadt, mångfröigt. *Blåaktig växt med motsatta blad.* — Pag. 117.
(*Elatine* 8, 4. *Stellaria media* 10, 3.)

---

4 KLASSEN.

TETRANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

† Blomkorg af talrika små blr gyttrade på ett gemensamt fäste inom en flerbladig holk.

75 GLOBULARIA. Holkfjäll tegel-lagda. Blomfoder bägarlikt, inneslutande nöten. Blomkrona 2läppig flerklufven. Fäste fjälligt. *Blad hela skiftevisa.* — Pag. 63.

76 TRICHERA. Holkfj. i en n. dubbel krans. Krona 4klufven. Skalfr. omkring toppen omärkligt hinnkantade samt derinom med en i borstlika strålar klufven frökrona. Fäste convext hårigt. *Stjelkblad motsatta; blomk. plattad.* — Pag. 28.

77 SUCCISA. Holk tegel-lagd. Krona 4klufven. Skalfr. med 5flikig toppkant, 5strålig frökrona. Fäste kägel-likt, fjälligt. *Bladen motsatta hela, blomk. klotrund.* — Pag. 28.

78 SCABIOSA. Holk n. enkel. Krona 5klufven. Skalfr. med odeld hinnkant omkring toppen, frökrona 5strålig. Fäste kägel-likt, beklädt med borst. — Pag. 28.

79 DIPSACUS. Holk tegel-lagd. Krona 4klufven. Skalfr. 4hörniga, med omärkl. hinnkant på toppen samt en hinnaktig, affallande frökrona. Fäste kägel-likt, betäckt med smala styfva stickande fjäll. *Blomkorg vid mognaden taggig.* — Pag. 28.

†† Blr utan holk; fruktämne inom det sambladiga, mer och mindre djupt flikade blomhyllet.

80 SANGUISORBA. Blr i rundadt ax. Blomhylle enkelt, färgadt med 4deldt bräm, pipen slutl. tillhårdnande och inneslutande en karpell. *Ört med skiftevisa parbladiga blad.* — Pag. 137.

81 ALCHEMILLA. Hylle enkelt foderlikt 8klufvet, hvarannan flik mindre, stund. omärkl. Stift utgående n. från fruktämnets bas. Frukt: 1—2 karpeller. *Örter med rundade flikiga ell. delade blad, små gyttrade blr.* — Pag. 137.

82 MAJANTHEMUM. Kalk kronlik hjulformig 4deld, med tillbakaböjda flikar. Frukt 2rummigt bär. *Enkel ört med hjertlika blad.* — Pag. 202.

83 PLANTAGO. Blr i ax. Foder 4deldt. Blomkrona trattlik 4klufven, mycket kortare än de långa ståndarne. Frukt: omkringskuret fröhus. *Örter med enkla blad, [hos oss] endast vid roten.* — Pag. 64.

84 CENTUNCULUS. Foder 4—5klufvet. Krona klocklik 4—5 klufven. Ståndarsträngar inneslutna. Frukt som föreg. *Mycket liten ört, med enkla blad.* — Pag. 62.
(*Thesium* och *Gentianæ* 5, 1. *Ulmus* 5, 2. *Mentha* 14, 1. *Limosella* 14, 2. *Litorella* 21, 4.)

††† Blomkrona sambladig 4- säll. 3klufven ell. delad, fäst ofvanpå fruktämnet. *Örter med 4—10 blad i krans.*

85 **SHERARDIA.** Blomkrona trattlik, med tydlig pip, 4deldt bräm. Frukt: 2 sammanhängande småfrukter, hvarje med 3tandad topp. *Blr utan skaft, inom samväxta svepeblad.* — Pag. 30.

86 **ASPERULA.** Krona som föreg. 3—4flikig. Småfr. som föreg. med otandad topp. *Blr kort skaftade, utan svepe.* — Pag. 30.

87 **GALIUM.** Krona hjulformig, utan märklig pip, 3—4klufven ell. delad. Småfr. som föreg. — Pag. 30.

†††† Blomkrona fribladig.

88 **CORNUS.** Blomfoder 4tandadt, ofvanpå fruktämnet. Pist:s märke jemntjockt med stiftet, trubbigt. Stenfrukten 2rummig. *Blad motsatta hela.* — Pag. 66.

89 **TRAPA.** Foder 4deldt, omkring fruktämnet. Krona 4bladig. Märke knopplikt. Frukt enrummig, 2—4tornig nöt. *Vattenväxt med hela flytande, findeldta nedsänkta blad.* — Pag. 131.

(*Rhamnus* och *Evonymus* 5, 1. *Senebiera didyma* och *Draba muralis* 15, 1. *Cardamine hirsuta* 15, 2.)

2 Ordn. DIGYNIA. Pist. 2.

(*Alchemilla Aphanes* och *Galium* 4, 1. *Gentiana* 5, 1. *Ulmus* och *Cuscuta* 5, 2. *Chrysosplen. tetrandr.* 8, 2.)

3 Ordn. TRIGYNIA. Pist. 3 eller flera.

90 **ILEX.** Blomfoder 4tandadt. Krona hjulformig, 4deld. Pist. med 3—4 märken utan stift. Bärlik stenfrukt med 3—4 nötlika frön. *Buske ell. litet träd med läderaktiga i kanten torntaggiga blad.* — Pag. 66.

91 **RADIOLA.** Foder n. 4deldt, hvarje del 2—3flikig. Krona 4bladig. Fruktämne ensamt, med 4 stift, slutl. 8rummigt fröhus. *Mycket liten klynnedeld ört.* — Pag. 106.

92 **BULLIARDA.** Fod. 4klufvet. Krona 4bladig. Fruktämnen 4, utan stift, slutligen lika många, flerfröiga småfrukter. *Liten strandört med motsatta blad.* — Pag. 128.

93 **POTAMOGETON.** Blomhylle enkelt foderlikt 4bladigt. Fruktämnen 4, utan stift, slutl. 4 med en läderaktig hud beklädda nötter. *Vattenväxter med enkla blad.* — Pag. 212.

94 **RUPPIA.** Blomhylle 0. Ståndarknappar utan strängar, 2 och 2 fästa på ett litet fjäll omkring axfästet. Pist. 3—7, slutl. lika många vanl. långt skaftade nötter. *Saltsjöväxter med trådsmala blad.* — Pag. 215.

(*Cerastium tetrandr.* och *semidecand. Saginæ* 10, 5.)

---

5 KLASSEN.

PENTANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

† Blomhylle enkelt.

95 GLAUX. Blomhylle klocklikt 5klufvet färgadt. Fröhus inom hyllet, enrummigt, 5väggigt. *Liten strandört med motsatta hela blad.* — Pag. 62.

96 THESIUM. Hylle trattlikt 4—5klufvet. Märke klotrundt. Frukt ett enda frö inom hyllets tillhårdnade, nötlika bas. *Ört med skiftevisa smala blad.* — *Den Svenska arten med 4klufvet hylle och 4 ståndare.* — Pag. 167.
(*Ulmus* 5, 2.)

†† Hylle dubbelt, af foder och sambladig krona.

* Fruktämnen, sedan smånötter, 4 i kronans botten. *Örter med strödda hela blad.*

97 ECHIUM. Blomkrona med kort pip, olikformigt 5klufvet bräm. Smånötter benhårda. *Blr i sammansatt ax.* — Pag. 38.

98 LITHOSPERMUM. Blomfoder n. 5deldt. Krona trattlik, med bart svalg. Smånött. benhårda. *Något sträfva växter med lancettlika blad.* — Pag. 98.

99 STENHAMMARIA. Foder och krona som föreg. Smånött. med tunnt hinnaktigt skal. *Glatt strandväxt med breda blad.* — Pag. 38.

100 PULMONARIA. Foder n. cylindriskt, 5kantigt, 5flikigt. Krona som föreg., med concavt bräm. Smånött. glatta. *Något sträfhåriga lundväxter.* — Pag. 38.

101 SYMPHYTUM. Foder 5deldt. Kronan bägarlik; svalget slutet af långa fjäll. Smånött. glatta. *Sträfva bredbladiga växter.* — Pag. 36.

102 CYNOGLOSSUM. Foder n. likformigt 5klufvet. Krona trattlik; svalget slutet af hvalflika knölar. Smånött. nedplattade, öfverallt taggiga. *Upptill gråaktigt sammetshårig ört.* — Pag. 38.

103 ECHINOSPERMUM. Foder och krona som föreg.; pipen n. tillsluten med fjäll. Smånött. 3kantiga, i kanterna taggiga. *Något styfva och sträfhåriga växter.* — Pag. 38.

104 MYOSOTIS. Foder och krona som föreg. Smånött. plattade och glatta, fästa med basen vid den nedplattade stiftfoten. — Pag. 37.

105 ANCHUSA. Foder som föreg. Krona trattlik, med concavt bräm och rak pip; svalg. tillslutet med hvalflika knölar. Smånött. kantiga glatta, fästa genom ett hål vid basen. *Något stor och sträf ört.* — Pag. 36.

106 LYCOPSIS. Kronpipen krökt; för öfr. som föreg. *Mycket sträfhårig åkerväxt.* — Pag. 36.

107 ASPERUGO. Foder slutl. olikformigt klufvet och platt hoptryckt omkring de glatta smånötterna. *Slak snärjande ört, med fruktfodren plattade likt en gåsfot.* — Pag. 39.

** Fruktämne ett enda, inom kronan, enrummigt.

a — Pistillens märke enkelt. Fröhus med fritt fröfäste.

108 ANAGALLIS. Blomkrona platt, hjulformigt 5deld. Märke klotrundt. Fröhus kringskuret. *Grenig ört med hela blad.* — Pag. 61.

109 LYSIMACHIA. Krona klock- ell. hjulformig, djupt 5klufven. Ståndarsträngar vid basen samväxta. Märke föga vidgadt, tvärhugget. Fröh. 5- ell. 10väggigt. *Örter med motsatta eller kransvisa blad.* — Pag. 61.

110 NAUMBURGIA. Foder och krona meränd. djupt 6deldta, bägarlika. Stånd. vanl. 6, fria, fästa på kronans bas. Märke och fröhus som föreg. *Vattenväxt med motsatta blad.* — Pag. 61.

111 HOTTONIA. Foder 5deldt. Krona fatlik, med 5deldt bräm. Stånd. fästa i svalget. Märke klotrundt. Fröh. affallande oöppnadt. *Vattenväxt med kammflikade blad.* — Pag. 63.

112 ANDROSACE. Fod. 5tandadt. Krona trattlik, med n. eggformig, upptill sammandragen pip, inneslutande ståndarne. Märke som föreg. Fröh. 5väggigt. *Ört med stängel och blr i flock.* — Pag. 63.

113 PRIMULA. Fod. som föreg. Kr. tratt- eller fatlik, med smal, öppen pip, inneslut. ståndarne. Märke som föreg. Fröh. 5- ell. 10väggigt. *Örter med stängel [stund. 0] och blr i flock.* — Pag. 62.

b — Märke 2klufvet. Fröhus af 2 väggar, bärande fröen.

114 MENYANTHES. Foder 5deldt. Krona trattlik, med kort pip och vidgadt, invändigt hårigt bräm. *Vattenväxt med blr i spira.* — Pag. 46.

115 GENTIANA. Foder 2—5klufvet. Krona bägar- ell. trattlik, 4—5flikig. Stånd. fästa ned i kronpipen, med alltid raka knappar. Stift 0. *Örter med motsatta hela blad. Då hyllet är 4klufvet, har det 4 ståndare.* — Pag. 48.

116 ERYTHRÆA. Foder 5klufvet. Kr. trattlik, med lång pip, 5deldt, n. platt bräm. Stånd. fästa nära svalget, med slutl. spiralvridna knappar. Stift något utdraget. *Örter som i föreg. slägte.* — Pag. 49.

*** Fruktämne ett, inom kronan, flerrummigt.

117 DIAPENSIA. Blomfoder 5deldt, inom en foderholk af 2—3 skärmblad. Krona fatlik med ståndare fästa mellan flikarne. Fröhus 3rummigt. *Låg tufvad fjellväxt, med enblommig stängel.* — Pag. 46.

118 AZALEA. Fod. 5deldt. Kr. klocklik, med stånd. fästa i bottnen. Märke ringformigt, tvärhugget. Fröh. 2—3rummigt. *Nedtryckt fjellbuske.* — Pag. 157.

119 POLEMONIUM. Fod. djupt 5klufvet. Krona med kort pip, klocklikt, 5deldt bräm. Ståndarnes fjäll-lika bas fäst i kronpipen. Märke 3klufvet. Fröh. 3rumm., 3väggigt. *Blr i vippa.* — Pag. 46.

120 CONVOLVULUS. Fod. 5deldt. Krona klocklik, grundt 5flikad, veckig. Märke 2—3klufvet. Fröhus 2—3rummigt. *Slingerväxter med stora blr i bladvecken.* — Pag. 35.

121 DATURA. Fod. omvändt bägarlikt, 5tandadt. Krona trattlik med stort, klocklikt, veckigt bräm. Fröh. 2rummigt, 4väggigt. *Bredbladig ört.* — Pag. 50.

122 VERBASCUM. Fod. djupt 5klufvet. Krona n. hjulformig, med kort pip och 5deldt bräm. Stånd. något nedböjda, med åtskiljda knappar. Fröh. 2rumm., öppnande sig i toppen. *Höga enkla växter, med blr i ax.* — Pag. 51.

123 HYOSCYAMUS. Fod. bägarlikt, med vidgadt djupt 5tandadt bräm. Krona trattlik, med klocklikt olikformigt bräm. Fröh. öppnande sig med lock. *Klibbhårig ört.* — Pag. 50.

124 LYCIUM. Fod. bägarlikt, 2läppigt. Krona trattlik, med 5klufvet bräm. Frukt 2rummigt, saftigt bär. *Något tornig buskväxt.* — Pag. 50.

125 SOLANUM. Fod. 5klufvet. Krona hjulformig 5klufven. Ståndarknappar längsefter tätt förenade. Frukt som föreg. *Slingrande buskväxt, eller örter, med vippa eller flockvisa blr från sidan af stjelken.* — Pag. 50.
(*Erythræa* i föreg. afd. *Rhododendron* 10, 1.)

**** Fruktämne under blomman.

126 SAMOLUS. Blomfoder n. 5deldt. Blomkrona fatlik, med kort och vid pip, 5deldt bräm. Ståndare fria, fästa midt emot kronflikarne. Märke odeldt. Fröh. enrummigt, öppnande sig i toppen. *Strandväxt med skiftevisa blad.* — Pag. 62.

127 CAMPANULA. Fod. 5deldt. Kr. klocklik 5flikig. Stånd. fria fästa på fjäll i kronans botten. Märke 3klufvet. Fröh. 3rummigt [vanl. öppnande sig med hål på sidorna]. *Örter med fullkomligt klocklika, vanl. blå blr.* — Pag. 33.

128 PHYTEUMA. Fod. 5deldt. Kr. 5deld, med i början sammanhängande, slutl. stjernlikt utbredda flikar. Stånd. fria. Stift 3deldt. Fröh. 3rummigt. — Pag. 34.

129 JASIONE. Blr bildande en blomkorg med mångbladig holk. Fod. och krona 5-deldta. Ståndarknappar med basen hopväxta. Fröhus 2rummigt. *Ört med skiftevisa blad.* — Pag. 34.

130 LOBELIA. Foder 5deldt. Kr. med snedt 2läppigt, 5flikigt bräm. Ståndarknapp. hopväxta. Fröh. 2rumm. *Vattenväxt, med enkel stängel.* — Pag. 35.

131 LONICERA. Fod. mycket litet. Kr. n. trattlik, med olikformigt 5klufvet bräm. Stånd. fria. Frukt: bär. *Buskar med motsatta blad.* — Pag. 32.
(*Viburnum* och *Sambucus* 5, 3.)

††† Krona af fria blad.

132 VIOLA. Blomfoder 5deldt, med korta bihang nedåt. Blomkrona 5bladig oregelbund., med sporre. Ståndarknappar tätt förenade. Fröh. enrummigt 3väggigt. *Örter med stipler och oftast hjertlika blad.* — Pag. 107.

133 IMPATIENS. Fod. af 2, mycket små, och ett stort färgadt blad med sporre. Krona 5bladig, oregelbund. Knappar sammanhängande. Fröh. med 5, från basen elastiskt uppspringande väggar. *Ört med ledad saftig stjelk, skiftevisa blad.* — Pag. 100.

134 EVONYMUS. Fod. 4—5deldt. Kr. 4—5bladig, regelbund. Stånd. 4—5, på ett skiflikt fäste. Märke otydl. 4flikigt. Fröh. 4—5rummigt [rödt]. *Buske med motsatta oflikade blad, 4kantiga grenar.* — Pag. 66.

135 RHAMNUS. Fod. kort bägarlikt, 4—5flikigt. Krona af 4—5 små fjällika blad, fästade på fodret. Stånd. 4, 5. Märke urnupet eller flerdeldt. Frukt: 2—4rummig bärlik stenfrukt, med 2—4 frön. *Buskar med oflikade blad, trinda grenar.* — Pag. 124.

136 RIBES. Fod. bägarlikt ell. skålformigt, 5flikigt. Krona som föreg., 5bladig. Stift 2deldt ell. 2klufvet. Fr. enrummigt, mångfröigt bär. *Buskar med skiftevisa flikiga blad.* — Pag. 123.

137 HEDERA. Fod. 5tandadt, slutl. omkransande fruktens öfra del. Kr. af 5 blad, fästade på ståndarfästet. Märke odeldt. Fr. 5rumm., 5fröigt bär. *Buske med skiftevisa, flikiga blad.* — Pag. 67.
(*Parnassia* 5, 4. *Erodium* 16, 1. *Geranium* 16, 2.)

2 Ordn. DIGYNIA. Pist. 2.

† Blomhylle enkelt.

* Fruktämne med korta trådlika stift; frukt: rundadt frö inom en tunn hinna [fröblåsa].

138 HERNIARIA. Hylle foderlikt 5deldt. Ståndare 5 med, 5 utan knappar. Fröblåsa löst inneslutande fröet. *Liten nedtryckt ört med strödda blad.* — Pag. 161.

139 CHENOPODIUM. Hylle som föreg. Ofruktsamma stånd. 0. Frön inom en ganska

tunn vidhängande fröblåsa, cirkelrunda, alla plattliggande [fästa vid sidan, icke kanten] i bottnen af det 5kantiga hyllet. *Bredbladiga örter med små, gyttrade blr.* — Pag. 172.

140 BLITUM. Lik föreg., men fröen antingen alla, eller en del fästa på kant i hyllet [de öfriga i detta fall, med sidan, som hos *Chenop.*]. — Pag. 171.

141 SCHOBERIA. Hylle foderlikt 5deldt, utan bihang. Frön plattliggande, cirkelrunda med en framskjutande haklik knöl i kanten [af den spiralvridna brodden]. *Strandört med köttiga blad.* — Pag. 173.

142 KOCHIA. Hylle färgadt 5klufvet, slutl. med ett hornlikt bihang på flikarnes rygg. Frö dubbelviket. *Hårig strandört.* — Pag. 172.

143 SALSOLA. Hylle färgadt 5bladigt, slutl. med bihang på hyllebladens rygg. Brodden spiralvriden. *Strandört med köttiga blad.* — Pag. 173.

(*Polygonum* 8, 3.)

** Fruktämne platt, i spetsen klufvet i 2, på insidan ludna märken; frukt: vingfrukt.

144 ULMUS. Blomhylle trattlikt flikigt färgadt [rödaktigt]. Vingfrukt platt, enfröig. *Träd med oflikade blad, små gyttrade blr.* — Pag. 168.

†† Hylle af foder och sambladig krona; fruktämne inom hyllet.

145 CYNANCHUM. Blomfoder 5klufvet. Krona hjulformig, n. 5deld. De hopväxta ståndarne bildande en pelare omkring pistillen. Frukt: 2 fröhölsor, med fröfjun. *Ört med motsatta blad.* — Pag. 48.

146 CUSCUTA. Foder 4—5klufvet. Krona tratt- ell. klocklik, 4—5klufven. Stånd. 4—5. Fröhus vid basen omkringskuret. *Trådlika bladlösa oäkta parasiter, med blr gyttrade i hufvud inom skärm.* — Pag. 35.

(*Gentiana* 5, 1.)

††† Krona 5bladig, fäst ofvanpå fruktämnet. [Foder ofta otydligt.] Frukt af 2 sammanhängande, slutl. meränd. från hvarandra lossnande delfrukter. [*Umbellater.*]

* Blr i hufvud ell. gyttrade med korta ell. inga skaft i enkla flockar.

147 ERYNGIUM. Blr tätt gyttrade på ett kägel-likt fäste i ensamma hufvud. Foder 5bladigt. Kronbl. dubbelvikna inåt. Frukt fjällig. *Strandväxt med breda veckiga och tornflikiga blad.* — Pag. 73.

148 SANICULA. Blomhufvud i flock. Fod. 5bladigt. Kronbl. med inböjd spets. Fr. kroktaggig. *Lundväxt med hand-delade blad.* — Pag. 73.

149 HYDROCOTYLE. Blomflock enkel [af n. oskaftade blr]. Foder omärkligt. Kronbl. hela. Frukt platt, af med kanten sammanhängande, glatta delfrukter. *Trådlik, krypande vattenväxt med sköldlika blad.* — Pag. 73.

150 BUPLEURUM. Flock n. enkel, af blr dels med, dels utan skaft. Fod. omärkligt. Kronbl. hela inböjda. Fr. n. trind taggig. *Kustväxt med odelade smala blad.* — Pag. 73.

** Blr skaftade i sammansatt flock. Delfrukter plattade från ryggen mot fogen.

a — Foder tydligare, 5tandadt. [Kronbl. genom spetsens inböjning omv. hjertlika.]

151 LASERPITIUM. Delfr. convexa, med 4, bredt hinnvingade åsar samt under dessa liggande oljecanaler. *Med allmänna och enskildta svepen.* — Pag. 69.

152 HERACLEUM. Delfr. platta ovala, med tydliga korta klubblika oljeränder mellan de 3, ganska låga åsarne. *Utan allm. svepe.* — Pag. 69.

153 PEUCEDANUM. Delfr. plattade elliptiska, med inre, utanpå icke synliga, oljecanaler och låga trubbiga åsar. *Med allm. svepe.* — Pag. 70.

b — Fod. 0, eller af omärkliga tänder.

154 PASTINACA. Kronblad eggrundt aflånga, kölade inrullade. Delfr. platta ovala, med tydliga n. till basen nående oljeränder mellan de ganska låga åsarne. *Allm. och enskilda svepen* 0. — Pag. 69.

155 ANETHUM. Kronbl. rundade, med inböjd spets; delfr. plattade ovala, med breda platta kanter och till basen nående oljeränder mellan de något upphöjda och hvassa åsarne. *Svepe* 0. — Pag. 69.

156 LEVISTICUM. Kronbl. rundade med en liten inböjd udd. Delfr. ovala convexa, med höga och tunna åsar samt oljecanaler. *Med allm. svepe.* — Pag. 69.

157 IMPERATORIA. Kronbl. omv. hjertlika, med inböjd udd. Delfr. plattade, vid basen och i toppen intryckta, med upphöjda åsar samt oljecanaler. *Glatt växt, utan allm. svepe.* — Pag. 70.

158 SILAUS. Kronbl. omv. eggrunda. Delfr. aflånga, lågt convexa med upphöjda hvassa åsar, utan oljeränder. *Allm. svepe* 0. — Pag. 71.

159 SELINUM. Kronbl. omv. hjertlika. Delfr. högt convexa [halftrinda], med höga hvassa åsar samt oljecanaler. *Flock mångstrålig, allm. svepe* 0. — Pag. 70.

160 ANGELICA. Kronbl. aflångt lancettl., spetsade. Delfr. plattade ovala, med upphöjda hvassa åsar och oljecanaler. *Allm. svepe* 0, *ell. affallande.* — Pag. 69.

*** Blomflock sammansatt. Delfrukter med hög rygg [frukten lika bred eller bredare mellan delfr:s rygg än vid fogen].

a — Frukt klotrund — aflång, glatt. Allm. och enskildta svepen 0.

161 APIUM. Foder omärkligt. Kronblad eggrunda med inrullad spets. Frukt n. klotrund, med upphöjda åsar samt oljecanaler. — Pag. 71.

162 ÆGOPODIUM. Fod. omärkligt. Kronblad omv. hjertlika. Fr. eggrund, med upphöjda släta åsar, inga oljecanaler. — Pag. 72.

163 CARUM. Fod. och kronbl. som föreg. Fr. aflång, med upphöjda trubbiga åsar samt oljecanaler. — Pag. 72.

164 PIMPINELLA. Fod. och kr. som föreg. Fr. rundadt eggformig, med platta randlika åsar samt oljecanaler. *Örter med enkelt parbladigt delade blad.* — Pag. 72.

b — Frukt klotrund—aflång, glatt; ensk. svepen flerbladiga.

165 CICUTA. Fod. tydl. 5tandadt. Kronbl. omv. hjertlika. Frukt klotrund, med breda släta åsar och mellanliggande oljeränder. *Stor vattenväxt, utan allm. svepe.* — Pag. 71.

166 CORIANDRUM. Fod. och kr. som föreg. Frukt fullkomligt klotrund, ihålig, med 10 låga, något hvassa åsar, utan oljeränder. *Stora kantblr. Allm. svepet* 0. — Pag. 67.

167 CONIUM. Fod. omärkl. Kronbl. som föreg. Fr. rundadt eggformig, med upphöjda rynkiga åsar, utan oljecanaler. *Svepen mångbladiga.* — Pag. 67.

168 PLEUROSPERMUM. Fod. tydl. 5tandadt. Kronbl. omv. eggrunda, platta. Fr. eggformig, med 5 uppblåsta kölade yttre åsar utanpå 5 smärre inre, samt mellanliggande oljecanaler. *Hög växt med mångbladiga svepen och oledad stjelk.* — Pag. 67.

169 HALOSCIAS. Fod. som föreg. Kronbl. omv. eggrunda med inböjd spets. Fr. aflång, med höga åsar samt oljecanaler. *Kustväxt med allm. svepe.* — Pag. 67.

170 OENANTHE. Kronbl. omv. hjertl. Fod. af 5 tydl. tänder, qvarsittande som uddar på den aflånga refflade, med oljecanaler försedda fruktens topp. *Vattenväxter, utan allm. svepe.* — Pag. 71.

171 HELOSCIADIUM. Fod. otydl. 5tandadt. Kronbl. eggrunda raka. Frukt elliptisk tvärhuggen, plattad från sidorna, med upphöjda åsar, samt oljecanaler. *Krypande ell. flytande vattenväxt med allm. svepe.* — Pag. 73.

172 SIUM. Fod. 5tandadt. Kronbl. omv. hjertlika. Fr. elliptiskt oval, med trubbiga åsar samt oljecanaler. *Vattenväxter med allm. svepe.* — Pag. 72.

173 FALCARIA. Fod. och kr. som föreg. Fr. uppåt bredare, n. klubblik, med trubbig åsar, och oljecanaler. *Grenig ört, med allm. svepe.* — Pag. 72.

174 BUNIUM. Fod. omärkligt. Kr. som föreg. Fr. eggrund, uppåt spetsad mot de 2, kägellika stiftfötterna, med upphöjda randlika åsar samt oljecanaler. *Enkel stjelk med svepe af 1—3 blad.* — Pag. 72.

175 ÆTHUSA. Fod. och kr. som föreg. Fr. eggrund med höga kölformiga åsar sam oljecanaler. *Glänsande glatt ört, utan allm. svepe.* — Pag. 71.

(*Selinum*, se ofvan.)

c — Frukt n. eggrund, hårig ell. taggig.

176 DAUCUS. Fod. 5tandadt. Kronblad omv. hjertlika, olikformiga. Frukt oval, utan spröt, med oljecanaler och borsttaggiga åsar, nästan släta åsdälder. *Ört med tät blomflock, pardeldta svepeblad.* — Pag. 68.

177 LIBANOTIS. Fod. af 5, utdragna tänder. Kronbl. omv. hjertlika. Fr. n. eggrund, utan spröt, öfverallt luden, med trubbiga åsar samt oljecanaler. *Ört med täta blomflockar, hela svepeblad.* — Pag. 71.

178 TORILIS. Fod., kr. och fr. som föreg.; sistnämda med borsttaggiga åsdälder, nästan släta randlika åsar. *Sträf ört, med hela svepeblad.* — Pag. 68.

179 ANTHRISCUS. Fod. omärkl. Kronbl. omv. eggrunda. Fr. eggrund kroktaggig, med kort, glatt spröt, utan åsar och oljecanaler. *Utan allm. svepe.* — Pag. 68.

(*Sanicula*, se ofvan.)

d — Frukt lancettlik—jemnbred; allm. svepe 0.

180 CEREFOLIUM. Fod. omärkligt. Kronbl. omv. eggrunda ell. något hjertlika. Frukt lancettlik glatt, med kort, kantigt spröt; åsar och oljecanaler 0. *Glatta ell. mjukhåriga örter.* — Pag. 68.

181 CHÆROPHYLLUM. Fod. och kr. som föreg. Fr. lancettlikt jemnbred, glatt, utan tydl. spröt och åsar, med oljecanaler. *Något sträfhåriga örter.* — Pag. 68.

182 SCANDIX. Fod. och kr. som föreg. Fr. jemnbred, kortare än det mycket långa styfhåriga sprötet. Åsar platta, åtskiljda af fåror, hysande oljecanaler. *Något späd, n. glatt ört, med slutl. 2 tum långa frukter.* — Pag. 68.

183 MYRRHIS. Fod. otydl. 5tandadt. Kronbl. omv. hjertlika. Fr. lancettlik glatt, med högt kölade, ihåliga åsar, utan oljecanaler. *Ört med tumslånga frukter.* — Pag. 67.

(*Oenanthe* och *Falcaria* se ofvan.)

3 Ordn. TRIGYNIA. Pist. 3.

184 VIBURNUM. Blomfoder 5tandadt. Krona sambladig 5klufven klocklik [de könlösa kantblrna i blomknippet större och plattade]. Frukt: bär med ett enda frö. *Buske med motsatta flikiga blad.* — Pag. 29.

185 SAMBUCUS. Fod. som föreg. Kr. sambladig skållik 5flikig. Fr. bär med 3 frön. *Ört ell. buske med motsatta parbladigt delade blad.* — Pag. 29.

(*Holosteum* 3, 3. *Polygonum avicul.* 8, 3. *Stellaria media* 10, 3.)

4 Ordn. TETRAGYNIA. Pist. 4.

186 PARNASSIA. Blomfod. 5deldt. Krona 5bladig. Stift. 0. Honingsfjäll 5, kantade med knoppbärande strålar [falska ståndare]. Frukt enrummigt fröhus. — Pag. 110.

5 Ordn. PENTA—DECAGYNIA. Pist. 5—10.

187 ARMERIA. Blomkorg med små blr inom holk. Foder bägarlikt, hinnaktigt, 5tandadt. Krona djupt 5deld. Frukt enfröig fröblåsa, affallande oöppnad. *Tufvade örter med trådsmala blad, enblomstrig stängel.* — Pag. 65.

188 STATICE. Blomax i grenig vippa; för öfr. som föreg. *Kustväxter med breda rotblad, bladlös stängel.* — Pag. 65.

189 **DROSERA.** Fod. 5deldt. Kr. 5bladig. Fröhus enrummigt, mångfröigt. *Kärrväxter med glandelhåriga blad, bar stängel.* — Pag. 110.

190 **SIBBALDIA.** Fod. 10klufvet, hvarannan flik mindre. Kronblad 5. Frukt: talrika karpeller på ett plattadt fäste. *Liten fjellört.* — Pag. 143.
(*Linum* 16, 1.)

6 Ordn. POLYGYNIA. Pist. många.

191 **MYOSURUS.** Blomfoder 5bladigt, förlängdt nedom fästpunkten. Kronblad 5, med en honungshåla på klon. Frukt: talrika karpeller på ett utdraget fäste. *Liten enblommig ört med trådlika rotblad.* — Pag. 82.

---

6 KLASSEN.

HEXANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

† Liljor med kronlik blomkalk och 3rummigt fruktämne under kalken. [Enblommiga lökväxter.]

192 GALANTHUS. Kalk af 3 yttre större, och 3 inre dubbelt kortare tvärhuggna blad. Blomning med hölster. — Pag. 196.

193 LEUCOJUM. Kalk klocklik, af 6, likformiga blad, utan bikrona. Blomn. med hölster. — Pag. 196.

194 NARCISSUS. Kalk sambladig fatlik, med 6deldt bräm och en klocklik bikrona i pipens svalg. Blomn. med hölster. — Pag. 196.

†† Liljor som föreg., med fruktämne inom kalken.

* Lökväxter, med ståndarknapparne fästade med ryggen vid strängen.

195 ALLIUM. Blr i flock, inom hölster af hinnaktiga blad. Kalk af 6, stundom vid basen något sammanhängande blad. Märke enkelt. *Blomflocken hos en del arter fullsatt med knopplökar.* — Pag. 199.

196 MUSCARI. Blr i klase, utan hölster. Kalk sambladig, klotformig, 6tandad. Märke enkelt. *Bladlös stängel.* — Pag. 201.

197 LILIUM. Blr utan hölster. Kalkblad 6, med en honingsfåll nära basen. Pist. med 3flikigt märke. *Bladig stjelk, stora blr i flock ell. klase.* — Pag. 198.

198 FRITILLARIA. Kalk klocklik, af 6 blad, med en aflång honingshåla nära basen. Pist. med 2—3deldt märke. *Bladig stjelk och en stor blomma.* — Pag. 198.

199 ORNITHOGALUM. Kalk utan hölster, 6bladig ell. 6deld. Ståndarsträngar lancettl. ell. breda med hinnaktiga kanter. Märke tvärhugget ell. något klubblikt. *Blr i flock eller klase på bladlös stängel.* — Pag. 200.

200 SCILLA. Kalk och märke som föreg. Strängar smala syl-lika. *Blr i klase på bladlös stängel.* — Pag. 201.

** Lökväxter; knappar fästade med basen, uppräta.

201 TULIPA. Kalk klocklik 6bladig. Pistill utan stift, med 3kantigt märke. Frön platta. *Ört med föga bladig stjelk, en enda stor blomma.* — Pag. 198.

202 GAGEA. Kalk 6bladig. Pist. med stift och flikigt märke. Frön platta. *Blr n. i flock med skärmblad, eljest bladlös stängel.* — Pag. 200.

*** Växter med vågrät rotstock.

203 CONVALLARIA. Kalk sambladig, klock- eller rörformig, 6flikig. Frukt: bär. *Bladlös stängel med klase, ell. bladig stjelk med blr i bladvecken.* — Pag. 201.

204 SMILACINA. Kalk n. platt, 6bladig. Ståndarsträngar glatta. Stift kort, syl-likt Frukt: bär. *Blad breda stjelkomfatt., blr i klase.* — Pag. 202.

205 NARTHECIUM. Kalk som föreg. Ståndarsträngar ludna. Stift kort, syl-likt. Frukt: fröhus med fröen fästa på midten af borstlika bihang. *Blad smala, blr i klase.* — Pag. 204.

**** Utan lök ell. rotstock; rot af ett trådknippe.

206 ANTHERICUM. Kalk n. platt, 6bladig. Stånd. glatta. Stift utdraget trådlikt. Frukt: fröhus. *Örter med stängel.* — Pag. 200.

207 ASPARAGUS. Kalk klocklik 6deld. Stift kort, med 3deldt märke. Frukt: bär. *Grenig, bladig växt, med små borstlika blad.* — Pag. 201.

††† Blr med intet ell. enkelt hylle, tätt gyttrade på en tjock blomkolf.

208 CALLA. Blomhölster enbladigt, på insidan färgadt [hvitt]. Hylle 0. [Ståndare af obestämdt antal fästa omkring fruktämnena]. Frukter bärlika, gyttrade på kolfven. *Vattenväxt med hjertlika blad.* — Pag. 211.

209 ACORUS. Hölster 0. Kolf tapplik. Blomhylle enkelt foderlikt 6bladigt. Fröhus 3rummigt. *Vattenväxt, med svärdlika blad, och blomkolfven på stängelns sida.* — Pag. 211.

†††† Gräslika slägten; kalken 6bladig foderlik [grön ell. brun].

210 JUNCUS. Pistill med stift och 3:ne trådlika märken. Fröhus mångfröigt, 3rummigt. *Inga ell. trådsmala blad och på ena sidan klufna bladslidor.* — Pag. 205.

211 LUZULA. Fröh. enrummigt, 3fröigt; för öfr. som föreg. *Plattbladiga växter, med hela bladslidor.* — Pag. 208.

††††† Slägten med blomfoder och vanl. med krona.

212 BERBERIS. Foder och krona 6bladiga, fästa under fruktämnet. Frukt 1—2fröigt bär. *Buske med knippvisa blad.* — Pag. 86.

213 PEPLIS. Foder klocklikt, veckigt, 12tandadt, hvarannan tand mindre, ofta otydlig. Kr. ingen ell. 6bladig. Fröh. mångfröigt. *Vattenväxt.* — Pag. 129.
(*Naumburgia* 5, 1. *Trientalis* 7, 1.)

2 Ordn. DIGYNIA. Pist. 2.

214 OXYRIA. Blomhylle enkelt foderlikt 4bladigt: 2:ne blad utväxande med och betäckande den plattade vingfrukten. Märken 2, pensel-lika. — Pag. 166.
(*Ulmus* 5, 2. *Polygona* 8, 3.)

3 Ordn. TRI—HEXAGYNIA. Pist. 3—6.

215 RUMEX. Blomhylle enkelt foderlikt 6bladigt: 3:ne blad utväxande med och betäckande den trekantiga nöten. Märken 3, pensel-lika. *Örter med strödda blad och vid lederna stipelslidor.* — *En del arter äro tvåbyggare.* — Pag. 163.

216 COLCHICUM. Kalk kronlik, med klocklikt 6deldt bräm, och lång pip. Fröhus 3, vid basen hopväxta. *Lökväxt med en stor blomma framkommande om hösten före bladen.* — Pag. 202.

217 TRIGLOCHIN. Kalk foderlik, af 3 yttre och 3 inre blad, hvarje inneslutande en n. stränglös ståndarknapp. Pist. 3 eller 6, utan stift. Fröh. delbart i 3 ell. 6, enfröiga rum. *Trådlika rotblad, blr i axlik klase.* — Pag. 204.

218 SCHEUCHZERIA. Kalk kronlik 6bladig. Ståndare med tydl. sträng. Pist. 3—6, utan stift. Fröh. 3—6, uppblåsta, 1—2fröiga. *Vattenväxt med halftrinda blad, blr i klase.* — Pag. 204.

219 TOFIELDIA. Blr med 3klufvet svepe. Kalk kronlik 6bladig. Strängar och stift tydliga. Fröhus 3, nedtill hopväxta, mångfröiga. *Små svärdlika rotblad, blr i ax.* — Pag. 204.

220 VERATRUM. En del blr genom felslagning enkönade. Svepe 0. Fröhus 3, nedtill

något sammanhängande; för öfrigt som föreg. *Stor fjellväxt med breda blad och stora blr i klasar.* — Pag. 202.

(*Elatine* 8, 4.)

4 Ordn. POLYGYNIA. Pist. många.

221 **ALISMA.** Blomfoder och krona 3bladiga. Fr.: talrika, enfröiga karpeller. *Vattenväxter med stängel, hela blad.* — Pag. 203.

(*Sempervivum* 11, 4.)

7 KLASSEN.

HEPTANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

222 TRIENTALIS. Blomfoder och krona till basen 6—7delta, den sednare stjernlikt utbredd. Fröhus enrummigt, af 7—8, snart affallande skal. Frön på centralfäste, hvita, spetslikt punkterade. *Ört.* — Pag. 61.

223 ÆSCULUS. Fod. 5tandadt. Krona 5bladig, oregelbund. Ståndare nedböjda. Fröh. läderartadt, som fruktämne 2—4rummigt, men moget vanl. enrummigt, med ett stort nötlikt frö, sällan flera. *Träd.* — Pag. 74.

2 Ordn. POLYGYNIA. Pist. många.

(*Sempervivum* 11, 4.)

8 KLASSEN.

OCTANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

† Fruktämne inom blomman.

224 DAPHNE. Blomhylle enkelt kronlikt trattformigt 4klufvet. Fr. bärlik stenfrukt. *Låg buske med blr på bar qvist.* — Pag. 168.

225 ERICA. Blomfoder 4deldt, kortare än den 4tandade kronan. Fröhus med skiljeväggar hängande fast vid sidoväggarne. *Låga buskar med barrlika blad i krans.* — Pag. 157.

226 CALLUNA. Fod. 4deldt, färgadt, längre än den djupt 4klufna kronan. Fröh. med skiljeväggar häng. fast vid centralfästet. *Låg buske med barrlika blad.* — Pag. 157. (*Ulmus* 5, 2. *Polygonum* 8, 3. *Elatine* 8, 4. *Monotropa* 10, 1. *Acer* 23, 2.)

†† Fruktämne under blomman.

227 VACCINIUM. Blomfoder 4klufvet. Krona klocklik 4flikig. Stånd.-knappar med otydliga sporrar. Frukt: bär. *Nedligg. buske med läderaktiga, alltid grönskande blad.* — Pag. 156.

228 OXYCOCCUS. Fod. 4tandadt. Krona hjulformig 4deld, med tillbakaböjda flikar. Knappar 2hornade, utan sporrar. Fr. bär. *Blr på långa skaft.* — Pag. 156.

229 MYRTILLUS. Fod. helt, ell. 4flikigt. Kr. klot- ell. eggformig, 4—5tandad. Knappar 2hornade, med 2 sporrar på ryggen. Fr. bär. *Låga buskar, som fälla bladen.* — Pag. 156.

230 EPILOBIUM. Fod. djupt 4klufvet, med kort bägarlik bas. Kr. 4bladig, regelbund. Stånd. och pist. uppräta. Frukt långt skidformigt, 4väggigt fröhus, med fröfjun. *Örter med motsatta, hela blad, röda säll. hvita blr.* — Pag. 129.

231 CHAMÆNERION. Krona 4bladig, oregelbund. Stånd. och pist. nedböjda. För öfr. som föreg. *Blad strödda.* — Pag. 129.

232 OENOTHERA. Foder trattlikt, med lång pip, 4deldt bräm. Krona 4bladig, regelb. Fröh. som föreg., men utan fjun. *Skiftevisa blad, stora gula blr.* — Pag. 129. (*Ulmus* 5, 2. *Polygonum* 8, 3. *Monotropa* 10, 1. *Acer* 23, 2.)

2 Ordn. DIGYNIA. Pist. 2.

233 CHRYSOSPLENIUM. Blomhylle enkelt, 4klufvet, invändigt [gul-]färgadt. Frukt: 2skaligt, mångfröigt fröhus. — Pag. 126. (*Ulmus* 5, 2. *Polygona* 8, 3. *Acer* 23, 2.)

3 Ordn. TRIGYNIA. Pist. 3.

234 FAGOPYRUM. Blomhylle enkelt kronlikt, djupt 5deldt. [Ståndare 8.] Fruktämne 1,

med 3 trådlika stift och klubblika märken. Frukt: 3kantig nöt med brodd i midten och invikna hjertblad. *Enåriga örter, med stipelslidor.* — Pag. 161.

235 POLYGONUM. Hylle som föreg. Stånd. 5—8. Fruktämne 1, med 1—3, fria ell. hopväxta stift. Fr. 3kantig nöt, med brodd på sidan och platta hjertblad. *Stipelslidor.* — Pag. 161.

(*Elatine* 8, 4.)

4 Ordn. TETRA—PENTAGYNIA. Pist. 4, 5.

236 PARIS. Kalk enkel foderlik, af 4 stora och 4 inre, n. trådsmala blad. Ståndarsträngar förlängda uppom knappen. Frukt: 4rummigt bär. — Pag. 202.

237 ADOXA. Blomfoder 2—3klufvet, omkransande fruktämnet. Krona 4—5klufven. Fr. 3—5rummigt, saftigt fröhus. *Blr i ett n. 4sidigt hufvud.* — Pag. 74.

238 ELATINE. Foder 3—4klufvet. Krona 3—4bladig. Stånd. 3, 6 ell. 8. Märken 3, 4. Fr. 3—4rummigt fröhus. *Små strandväxter med motsatta blad. Under vattnet felas vanl. kronbl.* — Pag. 121.

5 Ordn. POLYGYNIA. Pist. många.

(*Sempervivum* 11, 4.)

9 KLASSEN.

ENNEANDRIA.

1 Ordn. TRIGYNIA. Pist. 3.

239 **RHEUM.** Blomhylle enkelt foderlikt 6deldt, slutl. med 3 större flikar. Fruktämne utan stift, med 3, njurlika märken. Frukt: nöt med 3 hinnkanter. *Mycket stora blad; stipelslidor.* — Pag. 165.

(*Polygonum Bistorta* 8, 3.)

2 Ordn. HEXAGYNIA. Pist. 6.

240 **BUTOMUS.** Blomkalk kronlik 6bladig. Fruktämnen och fröhus 6, mångfröiga. — Pag. 203.

(*Sempervivum* 11, 4.)

---

10 KLASSEN.

DECANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

† Blomkrona sambladig.

241 ARCTOSTAPHYLOS. Blomfoder 5klufvet, utan foderholk. Krona eggformig, inneslutande fruktämnet. Ståndarknappar 2sporrade. Frukt 5rummigt, 5fröigt bär. *Nedligg. risaktiga buskväxter.* — Pag. 156.

242 ANDROMEDA. Foder 5deldt, utan holk. Krona eggformig ell. klocklik. Knappar rundade ell. elliptiska, 2sporrade. Fröhus 5rummigt, med på midten bristande skal. *Blr på utdragna skaft.* — Pag. 157.

243 CASSANDRA. Foder 5deldt, inom en 2bladig holk. Krona bägarlik. Knappar utan sporrar. Fröh. som föreg. *Skiftevisa blad.* — Pag. 157.

244 PHYLLODOCE. Fod. 5deldt, utan holk. Krona eggformig. Knappar n. cylindriska utan sporrar. Fröh. 5rumm., öppnande sig i skalens kant. — Pag. 157.

245 RHODODENDRON. Fod. 5flikigt. Krona trattlik. Ståndarne utan sporrar. Fröh. som föreg. — Pag. 157.

(*Vaccinium* 8, 1.)

†† Krona fribladig.

246 LEDUM. Blomfoder ganska litet, 5tandadt [brunludet]. Krona 5bladig. Stånd.knappar i toppen snedt 2poriga. Fröhus af 5, från basen lossnande rum. — Pag. 158.

247 PYROLA. Fod. hjulformigt, 5deldt. Krona och stånd. som föreg. Fröh. 5rummigt, uppbristande i kanterna. *Nedtill bladig stjelk.* — Pag. 158.

248 MONOTROPA. Fod. och kr. bägarlika. Sidoblrna af 4 foder- och kronblad samt 8 ståndare; toppblomman af 5, med 10 stånd.; alla hyllebladen färgade [gula]. Fröh. 4—5rumm. — Pag. 158.

(*Geranium* 16, 2.)

2 Ordn. DIGYNIA. Pist. 2.

249 SCLERANTHUS. Hylle enkelt foderlikt sambladigt 5tandadt. Fr. ett, med en hinna omgifvet frö, inom hyllets tillhårdnande bas. *Små greniga växter, med motsatta n. syl-lika blad.* — Pag. 161.

250 SAXIFRAGA. Foder klocklikt, 5klufvet. Krona 5bladig, fäst på fodret. Fröhus 2rummigt, öppnande sig mellan de 2 hornlika stiften, med fröen på skiljeväggen. *Örter med skiftevisa, hela ell. flikiga blad.* — Pag. 124.

251 TUNICA. Blrna gyttrade inom ett gemensamt, slutet svepe af stora broskaktiga fjäll. Blomfod. rörformigt. Kronblad 5, med lång smal klo. Fröh. enrumm., 4skaligt, med centralfäste. *Bladen smala motsatta.* — Pag. 114.

252 DIANTHUS. Svepe 0. Fod. cylindriskt, 5tandadt, med foderholk vid basen. Kronbl. och frukt som föreg. *Blad som föreg.* — Pag. 113.

253 SAPONARIA. Svepe och foderholk 0. Kr. och fr. som föreg. — Pag. 113.

254 GYPSOPHILA. Svepe och foderholk 0. Foder klocklikt, 5flikigt. Kronbl. 5, nedåt afsmalnande, utan tydlig klo. Fröh. som föreg. — Pag. 114.

3 Ordn. TRIGYNIA. Pist. 3.

255 SILENE. Blomfod. bägar- ell. eggformigt, 5tandadt. Kronblad 5, med lång klo Fröh. enrummigt, 6skaligt. *Örter med motsatta hela blad, bägarlika blr.* — Pag. 111.

256 STELLARIA. Foder 5deldt. Kronblad 5, djupt 2klufna ell. 2deldta. Fröh. enrumm., 6skaligt, med talrika, små frön. *Örter med motsatta, hela blad, stjernlika blr.* — Pag. 114.

257 HALIANTHUS. Fod. 5deldt. Kronbl. 5, odeldta, med utdragen bred klo. Honingsglandler utmärkt stora, skiftevisa med ståndarne. Fröhus 3skaligt, med få (omkr. 6), stora frön. — Pag. 118.

258 ARENARIA. Fod. och kronbl. som föreg., de sednare utan märklig klo och glandler. Fröh. 6skaligt; frön talrika. *Smärre örter, med något breda blad.* — Pag. 118.

259 LEPIGONUM. Blr som föreg. Fröh. 3skaligt; frön med en ringformig kant. *Örter med trådsmala blad samt stipler.* — Pag. 120.

260 ALSINE. Blr och fröh. som föreg. Frön utan ringkant. *Små örter, med blad som föreg., men utan stipler.* — Pag. 118.

(*Cerastium trigynum* 10, 4. *Myricaria* 16, 2.)

4 Ordn. PENTAGYNIA. Pist. 5.

† Blr med ett ensamt fruktämne.

* Blomfoder bägar- ell. eggformigt, flikadt i toppen.

261 AGROSTEMMA. Foder läderaktigt, med 5, långa, n. bladlika flikar. Kronblad 5. Märken öfverallt sträfhåriga. Fröh. enrummigt, mångfröigt. — Pag. 113.

262 VISCARIA. Foder hinnaktigt, 5tandadt. Kronbl. 5. Fröh. flerrummigt, mångfröigt. — Pag. 112.

263 MELANDRIUM. Fod. som föreg. Kronbl. 5 [2klufna]. Fröh. enrummigt, af 5, i spetsen slutl 2klufna skal, härigenom 10tandadt, mångfröigt. — Pag. 112.

264 LYCHNIS. Fod. 5tandadt. Kronbl. 5, 4klufna. Fröh. enrumm., öppnande sig i 5 skal, mångfröigt. — Pag. 113.

** Foder deladt till basen. [Blad motsatta.]

265 MALACHIUM. Kronbl. 5, djupt 2klufna. Fröhus af 5, i spetsen 2flikiga skal. *Slak och bräcklig ört.* — Pag. 114.

266 CERASTIUM. Kronbl. som föreg. [sällan hela]. Fröh. i spetsen likformigt 10tandadt. *Örter med ovala—jemnbreda blad, n. stjernlika blr.* — Pag. 116.

267 SPERGULA. Kronbl. 5, hela. Fröh. öppnande sig med 5 skal. Frön plattade, med en ringformig kant. *Trådlika, skenbart kransvisa blad.* — Pag. 120.

268 SAGINA. Fod. 4—5deldt. Kronbl. 4—5, hela [stundom 0]. Fröh. 4—5skaligt; frön utan ringkant. *Mest syl-lika blad.* — Pag. 119.

(*Adoxa* 8, 4. *Arenaria ciliata* 10, 3. *Oxalis* 16, 2.)

†† Blr med flera fruktämnen. [Blad skiftevisa.]

269 SEDUM. Blomfoder och krona af 5 blad. Småfrukter 5, mångfröiga. *Örter med tjocka, oftast trinda blad.* — Pag. 127.

(*Geranium* 16, 2.)

5 Ordn. POLYGYNIA. Pist. 6—12.

(*Sempervivum* 11, 4.)

11 KLASSEN.

DODECANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

270 **ASARUM.** Blomhylle enkelt bägarlikt, 3klufvet, invändigt färgadt. Fröhus under hyllet, 6rummigt. *Låg enblommig ört.* — Pag. 167.

271 **LYTHRUM.** Blomfoder bägarlikt, 12tandadt. Kronbl. 6. Fröh. inom blomman, 2rummigt. *Blr i ax.* — Pag. 129.

(*Reseda* 11, 3.)

2 Ordn. DIGYNIA. Pist. 2.

272 **AGRIMONIA.** Blomfod. 5klufvet. Kronblad 5. Ståndare 12—20. Fodrets basis slutl. inneslutande 1—2 karpeller, ofvanpå betäckt med borst. *Örter med skiftevisa parbladigt delade blad, blr i klasar.* — Pag. 136.

3 Ordn. TRI—TETRAGYNIA. Pist. 3—4.

273 **RESEDA.** Blomfod. 4—6deldt. Kronbl. 4—6, olikstora, smalflikiga. Ståndare 12—24, fästa på ett skiflikt fäste, äfven bärande det 3—6kantiga fruktämnet. Stift 0. Fröhus öppet i toppen, enrummigt. *Örter med skiftevisa blad, blr i ax ell. klase.* — Pag. 74.

274 **EUPHORBIA.** Blomhylle enkelt klocklikt, 8—10flikigt, med hvarannan flik kronbladlik, platt utböjd. Stånd. 12—20 oliktidiga, med ledad sträng. Stift 3, med klufna märken. Fröh. 3knöligt, 3rumm., 3fröigt. *Örter med skiftevisa hela blad, blr i flock.* — Pag. 159.

4 Ordn. POLYGYNIA. Pist. många (6—12).

275 **SEMPERVIVUM.** Blomfoder 6—12deldt. Kronblad, ståndare och fruktämnen 6—12. *Ört med tjocka platta blad i rosett vid roten, blr i flocklikt närmade klasar.* — Pag. 127.

---

12 KLASSEN.

ICOSANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

276 **PRUNUS.** Blomfoder 5klufvet. Kronblad 5. Fruktämne inom blomman. Stenfrukt saftig. *Buskar ell. träd med hela sågade blad.* — Pag. 144.
(*Cratægus* 12, 2.)

2 Ordn. DI—PENTAGYNIA. Pist. 2—5 *).

277 **COTONEASTER.** Blomfoder 5klufvet, med slutl. köttiga flikar. Kronbl. 5. Stift 2—3. Frukt af det slutl. bärlika blomfodret, inneslutande 2—3 nötlika, upptill åtskiljda rum, fästa vid insidan af det i toppen öppna bäret. *Buske med helbräddade blad, 1—3blomm. klasar.* — Pag. 134.

278 **CRATÆGUS.** Fod. med 5 tunna flikar. Kronbl. 5. Stift 1—3. Fr. som föreg. med 1—3, nötlika rum, fast sammanhängande med hvarandra och med det slutna bäret. *Buskar med flikiga blad, blr i flocklik qvast.* — Pag. 134.

279 **SORBUS.** Fod. och kr. som föreg. Stift 2—4. Fr. bärlik, mjölig, med 2—4, hinnväggiga, 2fröiga rum. *Träd med sågade, flikiga ell. parbladiga blad, tät blomqvast.* — Pag. 133.

280 **PYRUS.** Fod. och kr. som föreg. Stift 5. Fr. äpple ell. päron, saftig, med 5, hinnväggiga 2fröiga rum. *Träd med hela ell. sågade blad, blr i flock.* — Pag. 133.

3 Ordn. POLYGYNIA. Pist. många **).

† Blomfoder 5-, sällan 6—7klufvet.

281 **SPIRÆA.** Foder 5—7klufvet. Kronblad 5—7. Fruktämnen 5—12, inom blomman, slutl. lika många, 2—4fröiga fröh. *Örter ell. buskar, med hela ell. parbladigt delade blad, blr i knippe ell. spira.* — Pag. 144.

282 **ROSA.** Kronbl. 5. Fod. 5klufvet, med egg- ell. klotformig, slutl. färgad bärlik bas, bildande ett nypon med karpeller, fästa på insidan. *Buskar med parblad. blad och vid skaftet fästa stipler.* — Pag. 134.

283 **RUBUS.** Fod. 5klufvet. Kronbl. 5. Fruktämnen på ett torrt fäste, slutl. bildande en hallonfrukt, sammansatt af enfröiga små stenfrukter. *Örter ell. buskar med 3—7fingrade, säll. enkla ell. parbladiga blad, n. fria stipler.* — Pag. 137.

†† Foder 10-, säll. 8klufvet, hvarannan flik mindre.

284 **FRAGARIA.** Kronbl. 5. Frukt bärlik [smultron], af många små karpeller insänkta i ytan af det svamplikt uppsvällda saftiga, frånskiljbara fästet. *Örter med 3fingrade blad, krypande örtrefvor.* — Pag. 140.

---

*) Hela Ordn. utgör Fam. *Pomaceæ.*
**) Hela Ordn. utgör Fam. *Senticosæ.*

285 POTENTILLA. Kronbl. 5, säll. 4. Fruktfäste torrt, convext, med många borstlösa karpeller. *Örter, sällan buskar, med parblad. ell. fingerdeldta blad.* — Pag. 141.

286 COMARUM. Kronbl. 5, korta; fodret invändigt brunt. Fruktfäste torrt, svamplikt uppsväldt, med många borstlösa karpeller. — Pag. 141.

287 GEUM. Kronblad 5. Frukter med långt, sedan märket affallit, krokuddigt spröt. — Pag. 143.

††† Foder likformigt 8—10klufvet.

288 DRYAS. Kronblad 8—10. Frukter med långt svanslikt spröt. *Fjellört med enkla blad, ensam blomma på stängel.* — Pag. 144.

---

13 KLASSEN.

POLYANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

† Kronblad 4.

289 **PAPAVER.** Blomfoder 2bladigt, snart affallande. Fruktämne klubblikt—klotrundt, med sköldlikt märke, utan stift. Fröh. likt fruktämnet, enrummigt, med ämnen till skiljeväggar och öppnande sig med flera hål under märkets kant. *Örter med hvit mjölksaft, flikiga blad, stora blr.* — Pag. 86.

290 **GLAUCIUM.** Fod. som föreg. Fruktämne hornlikt med flikigt märke, omärkl. stift. Fröh. mycket långt skidformigt, 2rummigt, med svampaktigt tjock skiljevägg. *Kustört med stora blad och blr, gul mjölksaft.* — Pag. 87.

291 **CHELIDONIUM.** Foder och fruktämne som föreg. Fröh. skidformigt, enrummigt, med ämnen till skiljevägg. *Ört med gul mjölksaft, smärre blr.* — Pag. 86.

292 **ACTÆA.** Fod. 4bladigt, affall. Fruktämne eggformigt, med ovalt märke, utan stift. Frukt enrummigt bär med 2sidigt fästa frön. — Pag. 86.

†† Kronbl. 5 ell. flera.

293 **HELIANTHEMUM.** Blomfoder af 3 blad med 2 vidfogade skärmblad. Kronblad 5. Fröhus 3skaligt, med 1—3, flerfröiga rum. *Örter ell. något träaktiga småbuskar, med motsatta blad.* — Pag. 107.

294 **TILIA.** Foder 5bladigt, affallande. Kronbl. 5. Stift trådlikt, med 4—5klufvet märke. Fröh. affallande oöppnadt, med 4—5, enfröiga rum. *Träd med hjertl. blad.* — Pag. 101.

295 **NYMPHÆA.** Foder 4bladigt. Kronbl. många, i flera rader. Ståndare med kronbladlika strängar, fästa på fruktämnet. Märke sköldlikt, utan stift. Fröh. affall. oöppnadt. Frön inom en nätlik hinna. *Vattenväxter med stora ensamma hvita, säll. röda blr.* — Pag. 76.

296 **NUPHAR.** Fod. 5bladigt. Kronbl., märke och fröh. som föreg. Stånd. fästa under fruktämnet. Frön utan näthinna. *Vattenväxter som föreg. med gula blr.* — Pag. 76.

(***Parnassia*** **5**, 4. ***Delphinium*** **13**, 2.)

2 Ordn. DI—PENTAGYNIA. Pist. 2—5 *).

297 **DELPHINIUM.** Blomfoder stort, kronlikt, färgadt, 5bladigt, öfversta bladet med honingssporre. Krona 1bladig, med sporre innesluten i öfra foderbladets. Karpeller 1—3. — Pag. 85.

*) Denna och följ. ordn. omfattar Fam. *Ranunculaceæ.*

298 **ACONITUM.** Foder som föreg. Öfv. bladet hjelmlikt, inneslutande 2:ne, skaftade horn- ell. strutlika kronblad [honingsgömme]. Karp. 3—5. *Örter med handlikt klufna ell. delade blad, blr i klasar.* — Pag. 85.

299 **AQUILEGIA.** Foder som föreg. af likformiga blad. Kronbl. 5, utdragna nedåt i lika många sporrar. Karp. 5. — Pag. 85.

(*Reseda* 11, 3. *Hypericum* 18, 1. *Stratiotes* 22, 7.)

3 Ordn. POLYGYNIA. Pist. många.

† Hylle enkelt kronlikt.

300 **THALICTRUM.** Blomhylle 4bladigt, snart affallande. Karp. flera, kantiga, enfröiga, nötlika. *Örter med parbl. delade blad på korta slidor, små blr i klasar.* — Pag. 82.

301 **PULSATILLA.** Hylle 6bladigt. Karp. talrika, i hufvud, enfröiga, med lång fjunhårig borst. *Örter med parbl. delade rotblad, stängel med en stor blomma och findeldt svepe.* — Pag. 84.

302 **ANEMONE.** Hylle 5—10blad., med 3bladigt svepe ned på stängeln, ell. foderlikt under blomman. Karp. som föreg. utan borst. *Örter med 3flikiga ell. 3-, säll. flerfingradt delade blad.* — Pag. 83.

303 **CALTHA.** Hylle 5—6bladigt. Svepe 0. Karp. flera, förenade i kransform, mångfröiga. *Vattenört med hela blad.* — Pag. 85.

(*Trollius* i nästa afd.)

†† Blr med foder och krona.

304 **TROLLIUS.** Blomfod. stort, kronlikt, färgadt, 10—16bladigt. Kronbl. små, knappt längre än ståndarne, tunglika, med honingshåla ned mot basen. Karp. många, flerfröiga. — Pag. 85.

305 **FICARIA.** Fod. af 3, krona af 7—10 blad; de sednare med en fjällbetäckt honingshåla på klon. Karp. flera enfröiga, nötlika, utan stift. — Pag. 82.

306 **RANUNCULUS.** Foder 5-[säll. 3-]bladigt. Kronbl. 5, säll. flera, med honingshåla, omgifven eller täckt med fjäll, på klon. Karp. med kort stift, för öfr. som föreg. *Örter med hela och smala, ell. mer och mindre delta stjelkblad.* — Pag. 77.

307 **BATRACHIUM.** Fod. 5bladigt. Kronbl. 5, säll. flera med naken honingshåla på klon. Karp. med kort ell. intet stift smårynkiga på ytan. *Vattenörter, oftast med findeldta blad nedtill.* — Pag. 80.

308 **ADONIS.** Fod. 5bladigt. Kronbl. 10—20, utan honingshåla. Karp. talrika enfröiga. *Stora ensamma blr i grenarnes topp.* — Pag. 84.

---

14 KLASSEN.

DIDYNAMIA.

1 Ordn. GYMNOSPERMIA *).

† Blomfodrets flikar 5, nästan likformiga.

* Kronans öfre läpp mindre, ell. föga högre än den nedre. [Kr. hos *Mentha* n. likform. flikad.]

309 **VERBENA.** Kronan olikformigt 5flikad, med ståndarne dolda i pipen. Pist. med odeldt, klubblikt märke. Nötter i början inneslutna i en snart bristande fröblåsa. — Pag. 47.

310 **MENTHA.** Kr. n. likformigt 4flikad med en urnupen flik. Ståndare åtskiljda, raka. *Blr kransvisa, stundom i bladvecken, stundom i ax ell. hufvud.* — Pag. 39.

311 **TEUCRIUM.** Kr:s öfre läpp 0, ell. egentl. 2deld, med flikarne lagda till den nedre, derigenom 5flikiga läppen, främsta fliken mycket större och rundad. Stånd. utskjutande. *Blr i krans eller klasar, utan andra skärm än bladen.* — *T. Scorod. har 2läppigt foder.* — Pag. 45.

312 **ELSHOLTZIA.** Kr:s öfre läpp 4tandad, kortare än den nedre, odeldta, naggade läppen. Stånd. åtskiljda. *Blr i täta ax med rundade blomskärm.* — Pag. 39.

313 **AJUGA.** Kr:s öfre läpp liten, 2tandad, den nedre 3flikig, mellanfliken störst, urnupen. Stånd. åtskiljda. *Uppräta örter med kransvisa blr i bladvecken, utan skärm.* — Pag. 45.

314 **GLECHOMA.** Kr:s öfre läpp omv. hjertlik, 2flikig; den nedre 3klufven, mellanfliken urnupen. Ståndarknappar parvis bildande ett kors. *Krypande ört.* — Pag. 42.

** Kronans öfre läpp hög, odeld ell. grundt flikad.

a — Öfre läppen n. platt.

315 **ORIGANUM.** Foder 5tandadt, tillslutet med hår. Kronans öfre läpp 2flikig; den nedre n. likformigt klufven i 3, hela flikar. *Blr i små knippen förenade till vippa, med ovala skärm.* — Pag. 41.

316 **NEPETA.** Fod. upphöjdt 15nervigt. Kronans pip krökt; öfre läppen urnupen, den nedre 3klufven, sidoflikarne utböjda, den mellersta vidgad concav naggad. *Blr gyttrade på de motsatta vippgrenarne, med lancettl. skärm.* — Pag. 42.

b — Öfre läppen hvalflik.

317 **BALLOTA.** Fod. upphöjdt 10nervigt. Kronpipen rak; öfre läppen naggad; den nedre 3flikig, med bred och urnupen mellanflik. *Blr på korta kransvisa skaft i bladvecken och toppen; skärm n. borstlika.* — Pag. 42.

318 **BETONICA.** Fod. otydligt nervigt. Kronpipen krökt framåt; öfre läppen odeld; den nedre med 3, n. lika långa flikar, den mellersta bredare, hel. *Blomkransar gyttrade till ett ax; skärm eggrunda.* — Pag. 43.

---

*) Hela Ordn., med undantag af *Verbena*, utgör familjen *Labiatæ*.

319 LEONURUS. Fod. 5kantigt. Kr:s öfre läpp smal odeld; den nedre 3klufven med smala flikar, de på sidan nedböjda. Nötternas toppyta platt tvärhuggen, småluden. *Blomkransar i bladvecken.* — Pag. 43.

320 GALEOBDOLON. Fod. med 5 gröfre nerver. Kr:s öfre läpp lång, framkrökt, hel; den nedre med 3, hela spetsade flikar. Ståndarknappar öppnande sig med en längdremna från toppen till basen. Nötter med plattad och glatt topp. *Blr kransvisa, med borstlika skärm; knapparnes rum cirkelrunda.* — Pag. 44.

321 LAMIUM. Fod. som föreg. Kr:s öfre läpp hel; den nedres sidoflikar omärkliga med en stor, omv. hjertlik ell. eggrund mellanflik, med mycket smalt fäste. Knapp. och nött. som föreg. *Blr i hufvud ell. kransvisa, med inga ell. borstlika skärm.* — Pag. 44.

322 STACHYS. Fod. 5kantigt. Kr:s pip n. rak; öfre läppen hel, den nedre 3flikig, mellanfliken omv. hjertlik ell. eggrund. Knapp. glatta, slutligen böjda åt sidorna, öppnande sig som föreg. Nött. ofvanpå rundade, glatta. *Blomkransar närmade i ett något småbladigt ax.* — Pag. 43.

323 GALEOPSIS. Fod. med 5 gröfre, upphöjda nerver. Kr:s öfre läpp hel; den nedre med en ihålig tand mellan sidoflikarne och den breda, n. tvärhuggna mellanfliken. Knappar håriga, rummen öppnande sig tvärsöfver i 2, skif-lika valvler. Nött. som föreg. *Blr i åtskiljda ell. närsittande kransar, med lancettl. skärm.* — Pag. 44.
(*Dracocephalum* se nedan.)

†† Foderflikar 10, hvarannan mindre.

324 MARRUBIUM. Kronans öfre läpp smal 2klufven, den nedre 3klufven. Befruktn.-delarne inneslutna i kronpipen. Nötter tvärhuggna. *Styf växt med mycket täta blomkransar.* — Pag. 45.

††† Foder 2läppigt [d. v. s. klufvet i 2 större, hela ell. flikade delar].

325 SCUTELLARIA. Fodrets läppar hela tvärhuggna, den öfre med en platt, ihålig knöl på ryggen. Kronans öfre läpp hvalflik 3flikig; den nedre odeld. *Strandväxter med parvisa blr, lång plattad krona.* — Pag. 41.

326 PRUNELLA. Fod:s öfre läpp bred, likformigt 3tandad; den nedre smalare, 2flikig. Kr:s öfre läpp hvalflik hel; den nedre 3klufven. Ståndarsträngar i spetsen 2flikiga med knapp på ena fliken. *Blomkransar i tätt hufvud, med njurlika skärm.* — Pag. 42.

327 DRACOCEPHALUM. Fod:s öfre läpp 3klufven med mycket bredare mellanflik; den nedre 2deld. Kr:s öfre läpp urnupen, den nedre 3flikig; mellanfliken längre. *Blomkrans. närmade, stundom i axform; skärm eggrunda.* — Pag. 42.

328 THYMUS. Fod:s öfre läpp likform. 3flikig; den nedre 2deld. Kr:s öfre läpp kort, rak och urnupen; den nedre 3klufven med hela flikar. Ståndarknappar åtskiljda. *Nedligg. risaktiga växter med blr i hufvud.* — Pag. 41.

329 CALAMINTHA. Ståndarknapparne samstötande under kronans öfra läpp; för öfr. som föreg. *Blr i krans, med på undre sidan bukigt foder.* — Pag. 41.

330 CLINOPODIUM. Foder krökt; öfre läppen likformigt 3uddig; den nedre deld i 2 borstlika flikar. Kr:s öfre läpp 2flik.: den nedre 3flikig, med urnupen mellanflik. Knapp. som föreg. *Blomkransar i hufvud med svepen af talrika borst.* — Pag. 41.
(*Teucrium Scorodonia* se ofvan.)

2 Ordn. ANGIOSPERMIA *).

Frön inom fröhus.

† Blomfoder 2- ell. 4klufvet.

* Fjälliga parasitväxter, utan blad. Fröhus enrummigt.

331 OROBANCHE. Blomfod. 4klufvet, stundom på ryggsidan eller både på rygg- och framsidan deldt till basen. Krona bägarlik med 2läppigt, veckigt bräm; öfre läppen

---

*) Med undantag af sista slägtet *Linnæa*, tillhöra alla Familjen *Personatæ L.*

meränd. urnupen; den nedre 3flikig. Märken 2, skiflika. *Parasiter på rötter af andra växter, hinnfjälliga ända till roten.* — Pag. 59.

332 LATHRÆA. Fod. likformigt 4klufvet, färgadt. Kr:s öfre läpp n. hvalflik odeld; den nedre grundt 3flikig. Märke enkelt. *Parasit på rötterna af Hassel, Asp m. fl. trädslag.* — Pag. 59.

** Bladiga örter. Fröhus 2rummigt. [Blad motsatta.]

333 EUPHRASIA. Blomfod. 4klufvet. Kronans öfre läpp hvälfd, 2flikig, kortare än den nedre 3klufna; flikarne urnupna. Ståndarknappar inneslutna i öfra kronläppen, med i kanten hvitludna rum. — Pag. 56.

334 ODONTITES. Fod. 4klufvet. Kr:s öfre läpp tvärhuggen och öppen, i toppen framsläppande de glatta knapparne; nedre läppen med 3 hela flikar. Frön strimmiga. *Blr i ensidiga klasar.* — Pag. 56.

335 BARTSIA. Fod. och kr. som föreg. Knappar öfverallt hvitludna. Frön med flera breda hinnkanter. *Fjell- eller kärrväxt med enkla stjelkar.* — Pag. 56.

336 RHINANTHUS. Fod. samt kr:s öfre hjelmlika, framtill 2tandade läpp plattade från sidorna. Knapp. hvitludna. Frön många, platta. *Örter med gula blr i ax.* — Pag. 57.

337 MELAMPYRUM. Fod. 4klufvet. Kr:s öfre läpp hvalflik hel, med uppviken kant; den nedre 3flikig. Knapp. löst sammanhängande. Frön 1—2 i hvarje rum, kupiga och släta. *Blr i ax med stora skärm, ell. parvisa i bladvecken.* — Pag. 58.

†† Blomfod. 5flikigt [hos *Sceptrum* och *Pedicul.* stundom flerflikigt]; krona inneslutande fruktämnet.

338 SCEPTRUM. Fod. 5flikigt. Krona djupt 2läppig, tillsluten af de hopböjda läpparne; öfre läppen hjelmlik, den nedre 3flikig. Fröhus n. klotrundt, öppnande sig tvärtigenom båda kanterna. Frön med en vid, veckig, genomskinlig och nätlikt punkterad hinna. — Pag. 57.

339 PEDICULARIS. Fod. 5klufvet ell. 5tandadt. Krona öppen, med läppar som föreg. Fröh. aflångt ell. eggrundt, snedspetsadt, öppnande sig i den convexa kanten. Frön täta med ojemnt ell. punkteradt skal. *Kärr- ell. fjellörter med skiftevisa parklufna blad.* — Pag. 57.

340 DIGITALIS. Krona bägarlik öppen, på undre sidan bukig, med olikformigt, grundt 4flikigt bräm. Ståndare nedböjda. Märke 2deldt. *Ört med skiftevisa blad, stora blr i klase.* — Pag. 52.

341 LIMOSELLA. Kr. klocklik, n. likformigt 5klufven. Märke enkelt. Fröh. enrummigt. *Liten vattenört med blomskaft från roten.* — Pag. 56.

342 LINARIA. Kr. 2läppig, tillsluten af nedre läppens hvalflika bas; öfre läppen upprät, 2klufven, den nedre med honingssporre. Fröh. 2rumm., oordentligt bristande i toppen. — Pag. 52.

343 ANTIRRHINUM. Kr. som föreg. med ett knölformigt honingsgömme i stället för sporre. Fröh. 2rumm., öppnande sig med 3 hål i toppen. *Ört med motsatta blad, stort, 5deldt blomfoder.* — Pag. 52.

344 SCROPHULARIA. Kr. klotrund med ett kort 5klufvet bräm, utan särskildt honingsgömme. Fröh. 2rummigt. *Större örter med motsatta blad, små blr.* — Pag. 52. (*Verbena* 14, 1.)

††† Krona ofvanpå fruktämnet.

345 LINNÆA. Fod. 5deldt. Krona klocklik, n. likformigt 5flikig. Frukt: yngre 3-, slutl. enrummigt, enfröigt fröhus. *Krypande skogsväxt.* — Pag. 32.

---

15 KLASSEN.

TETRADYNAMIA *).

1 Ordn. SILICULOSÆ.

Skidor korta.

† Frukt [nöt-skida] affallande oöppnad, näml. hela skidan ell. hvart rum för sig.

346 **NESLIA.** Skida klotrund, ung 2rummig, med hinnaktig försvinnande skiljevägg, slutl. enfröig. Frön med ryggliggande rotämne. *Upprät ört med små gula blr och skidor i långa klasar.* — Pag. 95.

347 **CRAMBE.** Ståndarsträngar upptill 2klufna, med knappen på ena fliken. Skida af 2 leder, den öfre stor klotrund köttig enfröig, den nedre smal ofruktsam. Frön med veckligg. rotämne. *Kustväxt med stora blad, hvita blr.* — Pag. 94.

348 **BUNIAS.** Strängar enkla. Skida eggrund, sned och ojemn, spetsig, snedt 2rummig, 2fröig. Frön med inrullade hjertblad och ryggligg. rotämne. *Styf och sträf ört med gula blr.* — Pag. 94.

349 **CAKILE.** Skida af 2 rum ofvanpå hvarandra, det öfre utdraget, 4kantigt, spetsigt, affallande i fogen. Frön ett i hvarje rum, med kantligg. rotämne. *Nedligg. kustväxt med rödvioletta blr.* — Pag. 94.

350 **ISATIS.** Skida aflång ell. något vigglik, platt, slutl. enrumm. och enfröig. Frön med ryggligg. rotämne. *Hängande skidor.* — Pag. 95.

351 **SENEBIERA.** Skida bred, af 2, i bredd satta, enfröiga rum, affallande tillhopa eller hvart för sig oöppnade. Frön som föreg. *Nedligg. greniga örter med pardeldta blad, mycket små hvita blr, som hos en art sakna kronblad och knappar på de längre ståndarne.* — Pag. 96.

(*Raphanus* i nästa Ordn.)

†† Skida öppnande sig med 2 skal och smal skiljevägg [utgörande skidans minsta diameter].

352 **TEESDALIA.** Skida omv. hjertlik, med kölade 2fröiga rum, utan vingkant. Frön med kantliggande rotämne. Kronblad olikstora. — Pag. 96.

353 **HUTCHINSIA.** Skida oval; för öfr. som föregående. — Pag. 96.

354 **LEPIDIUM.** Skida ovalt eggrund, ell. bredare och något hjertlik, med enfröiga rum. Rotämne ryggliggande. *En art har inga kronbl. och blott 2 ståndare.* — Pag. 95.

355 **CAPSELLA.** Skida omv. hjert- ell. vigglik, tvärhuggen plattad, utan vingkant, med mångfröiga rum. Rotämne ryggligg. — Pag. 95.

---

*) Hela klassen hörer till Familjen *Cruciferæ DC.*

356 **THLASPI.** Skida rund ell. omv. hjertlik, plattad, med vingkantade mångfröiga rum. Rotämne kantligg. — Pag. 95.

357 **SUBULARIA.** Skida oval med hel spets och båtlika ovingade mångfröiga rum. Frön med veckliggande rotämne. *Strand- ell. vattenväxt.* — Pag. 96.

††† Skida som föreg. med bred skiljevägg.

358 **COCHLEARIA.** Skida oval ell. klotrund, uppblåst, med kort, vid bristningen på skiljeväggen qvarsittande stift, 2—mångfröiga rum. Frön med kantliggande rotämne. *Glatta kustörter med hvita blr.* — Pag. 97.

359 **CAMELINA.** Skida omv. eggrund ell. päronformig, uppblåst, med spröt af det med skalen bristande och dem åtföljande stiftet. Frön många med ryggligg. rotämne. *Åkerväxter med gula blr.* — Pag. 97.

360 **ALYSSUM.** Ståndarsträngarne med ett tand- ell. borstlikt bihang. Skida rundad plattad, med utdraget stift, 2fröiga rum. Frön med kantliggande rotämne. — Pag. 97.

361 **FARSETIA.** Sträng. med ett tandlikt bihang. Skida elliptisk, med utdraget stift, mångfröiga rum. Frön som föreg. *Större, bladig, gråluden ört.* — Pag. 97.

362 **DRABA.** Ståndare [stund. 4] utan bih. Skida oval—aflång, plattad, hel i spetsen, med ganska kort, stund. omärkligt stift, mångfröiga rum. Frön som föreg. *Mest smärre örter, de flesta fjellväxter med hvita sällan gula blr.* — Pag. 98.

363 **LUNARIA.** Skida oval platt, hel, i spetsen med något utdraget stift och fäst med en fot vid skaftet. Frön platta med kantligg. rotämne. *Lundört med stora blad, violettröda blr.* — Pag. 96.

(*Nasturtium* och *Braya* i nästa Ordn.)

2 Ordn. SILIQUOSÆ.

Skidor långa.

† Skida af 2, längsefter uppbristande skal.

* Skida 4kantig af kölade skal.

364 **HESPERIS.** Blomfoder tillslutet. Pistillens märke af 2 uppräta skiflika flikar. Skida jemnbred. Frön enradiga, med ryggliggande rotämne. — Pag. 90.

365 **ERYSIMUM.** Fod. tillslutet. Märke urnupet, med omärkligt stift. Skida jemnbred, quadratiskt 4kantig. Frön släta aflånga, i öfr. som föreg. *Örter med täml. smala blad.* — Pag. 90.

366 **ALLIARIA.** Fod. tillslutet. Märke odeldt, tvärhugget, med ganska kort stift. Skida som föreg. Frön vågigt refflade, cylindriska; i öfr. som föreg. *Skuggört med breda, odelade blad.* — Pag. 90.

367 **BARBAREA.** Fod. tillslutet. Märke n. helt, med något utdraget stift. Skida jemnbred utdragen, plattadt 4kantig. Frön enradiga, med kantliggande rotämne. *Örter med flikiga blad.* — Pag. 93.

368 **MELANOSINAPIS.** Fod. öppet. Märke n. helt, med utdraget stift. Skida kort, n. quadr. 4kantig, med sprötlikt stift. Frön enradiga, med veckliggande rotämne. — Pag. 89.

** Skida trind ell. plattad af convexa skal.

a — Skidans skal utan tydlig ryggnerv.

369 **DENTARIA.** Foder tätt tillslutet. Skidan jemnbredt lancettlik, med tjock skiljevägg, kort stift. Frön enradiga, med kantliggande rotämne. *Lundört med parbladigt delade blad, knopplökar i öfra bladvecken.* — Pag. 91.

370 **CARDAMINE.** Fod. n. öppet. Skida utdragen jemnbred, med elastiskt uppspringande eller tillbakarullade skal, hinnaktig skiljevägg. Frön som föreg. *Örter med mest parbladigt delade [en art med hela] blad.* — Pag. 91.

371 **NASTURTIUM.** Fod. n. öppet. Skida kort [rund, ell. 2—5 gånger längre än bred],

mer och mindre plattad. Frön n. 2radiga, med kantligg. rotämne. *Örter med mer och mindre deldta blad.* — Pag. 93.

b — Skida med tydlig ryggnerv och utdraget sprötlikt stift [flera gånger längre än skidans bredd].

372 BRASSICA. Foder meränd. tillslutet. Skidan med ennerviga grofådriga skal. Frön enradiga klotrunda, med veckliggande rotämne. *Stjelkomfatt. blad.* — Pag. 88.

373 SINAPIS. Fod. utstående. Skida med 3—5nerviga skal. Frön som föreg. *Flikiga blad.* — Pag. 89.

374 ERUCASTRUM. Foder n. tillslutet. Skida med ennerviga skal. Frön aflånga ell. eggrunda, något plattade, för öfr. som föreg. *Pardeldta blad.* — Pag. 89.

c — Skida med tydl. ryggnerv och kort stift [icke längre än skidans bredd].

375 DIPLOTAXIS. Foder öppet. Skida n. jemnbred, något plattad. Frön något plattade, 2radiga, med veckliggande rotämne. *Nästan pardeldta blad.* — Pag. 89.

376 TURRITIS. Fod. tillslutet. Skida lång plattad 2äggad. Frön 2radiga, med kantligg. rotämne. *Stjelkomfattande, hela blad.* — Pag. 93.

377 ARABIS. Fod. slutet. Skida utdragen med plattade raka skal, n. helt märke och omärkligt stift. Frön enradiga, med kantligg. rotämne. *Hela ell. något flikiga blad.* — Pag. 92.

378 BRAYA. Fod. slutet. Skida kort, n. trind med ennerviga skal, urnupet märke med kort stift. Frön 2radiga, med ryggligg. rotämne. *Lägre fjellört, med smala hela blad.* — Pag. 90.

379 SISYMBRIUM. Fod. n. öppet. Skida utdragen, n. trind, med 3nerviga raka skal, helt ell. urnupet märke, kort stift. Frön enradiga, med ryggligg. rotämne. *Delade ell. flikiga blad.* — Pag. 89.

†† Skida icke uppbristande på längden, utan affallande hel eller ledvis.

380 RAPHANUS. Foder tillslutet. Skida aflång eller jemnbred, trind [slutl. hopdraget ledad mellan fröen]. Frön med veckliggande rotämne. — Pag. 94.

16 KLASSEN.

MONADELPHIA.

1 Ordn. PENTANDRIA. Ståndare 5 [näml. med knappar].

381 **LINUM.** Blomfoder och krona 5bladiga. Stånd. 5, stift och märken 5. Fröh. utan spröt, af 5, 2klufna skal, 10rummigt, med ett frö i hvarje rum. *Smala strödda ell. motsatta blad.* — Pag. 105.

382 **ERODIUM.** Fod. och kr. som föreg. Ståndarsträngar föga hopväxta, 5 med knappar, 5 utan. Pistill sprötlik med 5 märken. Karpeller 5 i krans, enfröiga, med vid mognaden korkskruflikt vridna strängar, fästa vid spetsen af pistillens spröt. *Delade ell. flikiga blad, blommor i flock.* — Pag. 105.

(*Lysimachia* 5, 1. *Geranium pusill.* i n. Ordn.)

2 Ordn. DECANDRIA. Stånd. 10.

383 **GERANIUM.** Blomfod. och krona 5bladiga. Pist. med spröt och 5 märken. Ståndarsträngar föga samväxta. Karp. 5 i krans, enfröiga, med vid mognaden urfjäderlikt tillbakarullade strängar, fästa vid spetsen af pist:s spröt. *Flikiga ell. delade blad, vanl. parvisa blr.* — Pag. 103.

384 **OXALIS.** Fod. 5deldt. Kronbl. 5, vid basen något förenade. Ståndarsträngar med basen mer och mindre samväxta. Pist. utan spröt, med 5 stift. Fröh. 5rummigt, mångfröigt. Frön med fröhylle. *Örter med 3fingrade blad.* — Pag. 105.

385 **MYRICARIA.** Fod. 5deldt. Kronbl. 5. Ståndarstr. samväxta till öfver midten. Pist. utan spröt och stift. Fröh. 3kantigt, enrumm., 3skaligt. Frön med fröfjun. *Buske med mycket små, enkla blad, blr i ax.* — Pag. 160.

(*Sarothamnus, Genista, Ulex, Ononis* och *Anthyllis* 17, 3.)

3 Ordn. POLYANDRIA. Stånd. många.

386 **LAVATERA.** Blomfoder 5klufvet, med 3klufven foderholk. Kronbl. 5. Stift talrika. Karpell. enfröiga, tätt förenade i en nedplattad kaklik krans, utan spröt. *Stor ört, med flikiga blad.* — Pag. 101.

387 **MALVA.** Foderholk 3bladig; för öfr. som föreg. *Örter med flikiga eller delade blad.* — Pag. 102.

388 **ALTHÆA.** Foderholk 6—9klufven; för öfr. som föreg. *Mjukt hvitluden ört, med flikiga blad.* — Pag. 103.

17 KLASSEN.

DIADELPHIA.

1 Ordn. HEXANDRIA. Stånd. 6.

389 **FUMARIA.** Blomfoder 2bladigt, affallande. Krona af 4, olikformiga, i toppen tillslutna blad; det ena med kort, punglik sporre. Ståndarsträngar samväxta i 2 stammar, hvarje med 3 knappar. Frukt n. klotrund, nötlik, enfröig. *Greniga örter med enkel trådsmal rot.* — Pag. 88.

390 **CORYDALIS.** Fod. 2bladigt, snart affallande. Krona och stånd., som föreg. Frukt flerfröig, 2skalig baljlik. *Enkla örter, med lökformig stjelkknöl och sammansatt rot.* — Pag. 87.

2 Ordn. OCTANDRIA. Stånd. 8.

391 **POLYGALA.** Blomfoder af 3:ne smärre och 2 stora vinglika färgade blad. Krona af 5, sinsemellan och med ståndarne samväxta [i spetsen franskantade] blad. Fröhus platt, i spetsen urnupet, 2rummigt. — Pag. 99.

3 Ordn. DECANDRIA. Stånd. 10 *).

† Alla ståndarsträngarne nedtill hopväxta [ingen fri].

392 **SAROTHAMNUS.** Blomfoder af en öfre, omärkligt 2tandad läpp och en nedre 3tandad. Kronans köl trubbig. Stift långt, ringformigt omböjdt, på ryggen hårigt. ***Buskväxt, med 3fingrade blad.*** — Pag. 154.

393 **GENISTA.** Fod. 2läppigt, djupt 5tandadt. Kronköl n. rak, trubbig. Stift syl-likt glatt. *Låga busklika växter med enkla blad.* — Pag. 154.

394 **ULEX.** Fod. till basen 2deldt; öfre läppen 2-, den nedre 3tandad. Kronköl båtlik trubbig. Stift trådlikt, glatt. *Taggig buske med styfva syl-lika blad.* — Pag. 154.

395 **ONONIS.** Fod. djupt 5kl. Kronköl sprötspetsig. Stift glatt. ***Blad 3fingrade.*** — Pag. 154.

396 **ANTHYLLIS.** Fod. uppblåst, 5tandadt, slutl. inneslutande baljan. Kronköl böjd spetsig. ***Blad parbladiga.*** — Pag. 155.

†† De 9 nedre strängarne hopväxta, den öfversta fri.

* Blad parbladiga med uddblad.

397 **ONOBRYCHIS.** Blomfoder djupt och n. likformigt 5klufvet. Kronans köl trubbig, mycket längre än de små vingarne. Balja enfröig, plattad och nätlikt rynkig. — Pag. 149.

---

*) Hela Ordn. omfattar Linnés familj *Papilionaceæ*.

398 CORONILLA. Fod. n. klocklikt, 5tandadt, kortare än kronbladens åtskiljda klor. Kronkölen sprötspetsig. Balja utdragen ledad flerfröig, slutl. bristande tvärt af i lederna. *Låg buske.* — Pag. 148.

399 ORNITHOPUS. Fod. cylindriskt, 5tandadt, längre än kronbladens klor. Kronköl rundadt trubbig. Balja som föreg. — Pag. 148.

400 ASTRAGALUS. Fod. 5tand. Kronköl trubbig. Baljans undre, fröfästet motsatta, fog invändigt bärande en smalare ell. bredare, ofullkomlig skiljevägg. *Hufvudlika blomklasar.* — Pag. 149.

401 PHACA. Fod. och kr. som föreg. Baljans undre fog utan spår till skiljevägg. *Fåpariga blad.* — Pag. 149.

402 OXYTROPIS. Kronköl med en klolik udd i spetsen; för öfr. som föreg. *Mångpariga blad.* — Pag. 150.

** Blad parbladiga, utan uddblad.

403 OROBUS. Blomfodrets 2 öfre tänder olikformiga och korta i jemförelse med de 3 nedre. Märket jemnbredt, convext, på öfre sidan finludet, på den undre glatt. *Bladen med endast ämne till klänge.* — Pag. 146.

404 LATHYRUS. Fodrets 2 öfre tänder kortare. Märke n. jemnbredt, oköladt, ofvanpå platt och hårigt, under glatt. *Bladen med klänge; blomskaft mångblommiga.* — Pag. 145.

405 PISUM. Fod. med n. lika långa tänder. Stift på framsidan djupt köladt, med från sidorna plattadt märke. *Ört med få bladpar och blr, samt klänge.* — Pag. 145.

406 VICIA. Fod:s 2 öfre tänder kortare. Märke n. jemnbredt, platt, på undre sidan eller på båda ludet. *Bladen med klänge undant. V. Orobus.* — Pag. 146.

407 ERVUM. Fod. 5flikigt, med de öfra tänderna något mindre. Märke trindt, med klotrund luden spets. — *Späda örter med små blr.* — Pag. 148

*** Blad 3fingrade.

408 MELILOTUS. Blomf. 5tandadt. Blomkrona med den trubbiga kölen slutande tätt till seglet, snart bortfallande. Balja eggrund rak 1—2fröig, längre än fodret, slutl. uppbristande. *Blr i klasar.* — Pag. 151.

409 TRIFOLIUM. Fod. 5tandadt. Kr. som föreg. qvarsittande. Ståndarsträngar jemntjocka. Balja 1—4fröig, affallande oöppnad, täckt af fodret ell. den vissnade kronan *Blr i vanl. täta hufvud.* — Pag. 152.

410 LOTUS. Fod. 5flikigt. Kronkölen sprötspetsig. Strängar uppåt vidgade. Balja jemnbred, trind och n. rak, mångfröig, längre än fodret. *Blr ensamma ell. i hufvud.* — Pag. 150.

411 TETRAGONOLOBUS. Baljan med 4, smalt vingade kanter; för öfr. som föreg. — Pag. 150.

412 MEDICAGO. Fod. 5flik. Kronköl trubbig. Strängar syl-lika. Balja krökt, mån- ell. snäckformig, längre än fodret. *Blr i klasar, säll. i hufvud.* — Pag. 151.

---

18 KLASSEN.

POLYADELPHIA.

1 Ordn. POLYANDRIA.

Ståndare många.

413 **HYPERICUM.** Blomfoder 5deldt. Krona 5bladig. Ståndarsträngar vid basen förenade i 3 eller 5 knippen. Frukt: 3rummigt, mångfröigt fröhus. *Örter med hela motsatta blad, 3:ne stift.* — Pag. 106.

19 KLASSEN.

SYNGENESIA *).

1 Ordn. MONOCLINIA.

Alla med befruktningsdelar försedda blommor 2könade. *(Polygamia æqualis L.* undant. *Echinops* och *Centaurea.)*

† Alla blommor i blomkorgen tunglika.

* Skalfrukter med fjäderlikt fjun.

414 TRAGOPOGON. Blomholk enkel, af 8—12 jemnhöga blad. Skalfrukter med skaftadt fjun. Blomfäste bart. *Holkfjäll liklånga, bladlika.* — Pag. 15.

415 SCORZONERA. Holk tegellagd af breda hinnkantade fjäll, utan foderholk. Fruktfjunet oskaftadt. Fäste bart. *Holkens yttre fjäll kortare och bredare än de inre.* — Pag. 16.

416 HYPOCHÆRIS. Holk tegel-lagd. Diskblommornas skalfrukter med skaftadt fjun och omgifna af fästets fjäll. *Nästan bladlös stjelk.* — Pag. 27.

417 LEONTODON. Holk tegel-lagd, af smala fjäll, utan foderholk. Alla skalfr. med oskaftadt fjun. Fäste bart. *Stjelken bladlös, 1—fåblomstrig.* — Pag. 27.

418 PICRIS. Holk enkel, af jemnhöga fjäll, med slaka foderholkfjäll vid basen. Skalfr. och fäste som föreg. *Bladig ört.* — Pag. 16.

** Skalfrukter med hårlikt fjun.

419 TARAXACUM. Blomholk af jemnhöga, något hopväxta fjäll, med foderholkfjäll vid basen. Fruktfjun långt skaftadt. Fäste bart. — Pag. 26.

420 LACTUCA. Holk n. cylindrisk, med tegellagda fjäll vid basen. Fruktfj. skaftadt. Fäste bart. — Pag. 15.

421 SONCHUS. Holk vidgad vid basen, öfverallt tegellagd. Skalfr. plattade, med fjun af mjuka ull-lika, lätt affallande hår. Fäste bart. — Pag. 14.

422 MULGEDIUM. Holk n. cylindrisk, med tegellagda fjäll vid basen. Skalfr. plattade. Fjun af raka, något styfva, tydligt sträfva hår. Fäste bart. *Blå strålblr.* — Pag. 14.

423 HIERACIUM. Holk tegellagd. Skalfr. trinda ell. flerkantiga, jemntjocka med oskaftadt fjun af hår som hos föreg. Fäste bart. *Dels flerblomstrig stjelk, dels bladlös ell. enblomstrig stängel.* — Pag. 17.

424 CREPIS. Holk enkel, vid basen omgifven af något frånstående foderholkfjäll. Skalfr. uppåt smalare, med oskaftadt, mjukhårigt fjun. Fäste bart. — Pag. 16.

*** Skalfrukter utan fjun.

425 ARNOSERIS. Holk enkel af talrika jemnhöga kölade fjäll, med omärklig foderholk. Skalfr. med hinnaktig frökrona på toppen. Fäste bart. — Pag. 27.

---

*) Hela denna klass tillhör Richards Familj *Synantheræ* ell. Linnés *Compositæ.*

426 **LAPSANA.** Holk som föreg. af 8—10 fjäll. Skalfr. utan frökrona. Fäste bart. — Pag. 15.

427 **CICHORIUM.** Holk med utdragen foderholk. Skalfr. i toppen fjällkantade. Fäste fjälligt. *Stora blå blomkorgar.* — Pag. 14.

†† Alla blommorna rör- ell. pipformiga och försedda med befruktningsdelar.

* Blomkorg klotrund utan holk. *(Polyg. segregata L.)*

428 **ECHINOPS.** Hvarje blomma försedd med ett af fjäll sammansatt foder. Skalfr. med en hårbräddad hinnkant på toppen. Blomfäste fjälligt. *Tistel-lik, utan annan holk än några nedböjda fjäll vid blomkorgens bas.* — Pag. 10.

** Blomkorg med holk af hvassa, meränd. stickande fjäll.

429 **LAPPA.** Holk n. klotrund, af krokuddiga fjäll. Fruktfj. borstlikt sträft. Fäste fjälligt. *Storbladiga växter med blomkorg., hvilkas holk hakar sig fast vid mjuka föremål.* — Pag. 13.

430 **CARLINA.** Holk skål-likt vidgad; dess yttre fjäll med raka taggar i spetsen och kanterna; de inre färgade oväpnade. Fruktfj. hårlikt. Fäste besatt med syl-lika enkla ell. flerklufna fjäll. *Tistel med blekgula blr.* — Pag. 11.

431 **CIRSIUM.** Holk klot- eller eggrund, af uddhvassa, meränd. stickande fjäll, med rak udd. Fruktfj. fjäderlikt. Fäste beklädt med hårlika fjäll. *Tistlar med röda, violetta, sällan gula blr.* — Pag. 12.

432 **CARDUUS.** Holk och fäste som föreg. Fruktfjun af sträfva hår. *Tistlar med röda ell. viol. blr.* — Pag. 12.

433 **ONOPORDON.** Holk n. klotrund, af raka tornuddiga fjäll. Fjun som föreg. Fäste bart, ojemnt af hinnkantade gropar. *Bredt vingad stjelk.* — Pag. 11.

*** Blomk. med holk af mjukare fjäll.

434 **SERRATULA.** Holk n. cylindrisk, af tegel-lagda fjäll. Fjun af likformiga sträfva borstlika hår. Fäste borstfjälligt. — Pag. 11.

435 **SAUSSUREA.** Holk som föreg. Fjun af olikformiga hår, de inre mjuka fjäderlika, omgifna af kortare, borstlika. Fäste borstfjälligt. *Ståndarknappar med långa hår vid basen.* — Pag. 11.

436 **EUPATORIUM.** Holk af små tegel-lagda fjäll. Blomkronans bräm mycket grundt flikadt; märken långt utskjutande, trådlika. Skalfr. n. trinda ell. kantiga, med sträft hårlikt fjun. Fäste bart. — Pag. 9.

437 **LINOSYRIS.** Holk, fruktfjun och fäste som föreg. Kronans bräm klufvet till midten, med föga utskjutande lancettlika märken. Skalfr. plattade. — Pag. 9.

438 **BIDENS.** Holk af jemnhöga fjäll, vid basen omgifven af en stor foderholk. Skalfr. med 2—4 styfva borst kring toppen. Fäste platt, fjälligt. *Fukt- ell. vattenörter med motsatta blad, enstaka blomkorgar.* — Pag. 1.

(Centaurea nigra; Senecio vulg. samt varr. af *Senec. Jacobæa, Aster* och *Matricaria.)*

††† Kantblommor utan befruktningsdelar [större]. *(Polyg. frustranea L.)*

439 **CENTAUREA.** Blomholk tegellagd. Kantblr större, med snedt flerklufvet bräm, könlösa. Fäste borstfjälligt. *Örter med n. klotrund holk af sargade fjäll. C. nigra saknar vanl. de könlösa blrna.* — Pag. 10.

2 Ordn. POLYCLINIA.

Diskblommorna 2könade; kantblrna endast med pistill. *)
(Polygamia superflua L. undant. *Filago.)*

† Alla blrna rörformiga.

440 **COTULA.** Blomholk halft klotrund, af tegellagda fjäll. Honblrna i kanten, kronlösa.

---

*) De 2könade blrna felslå stundom till ena könet, hvarigenom 2- och mångbyggare uppkomma.

de 2könade 4flikiga. Skalfr. plattade vingkantade, utan fjun och frökrona. Blomfäste bart. — Pag. 3.

441 TANACETUM. Blomholk som föreg. De få honblrna satta i kanten, 3flikiga, de 2könade 5flikiga. Skalfr. med hinnaktig frökrona, utan fjun. Blomfäste bart. *Blomkorg. i qvastlik vippa.* — Pag. 3.

442 ARTEMISIA. Holk skål- ell. bägarlik, af tegellagda fjäll. Honblr med ganska liten oflikad krona, blandade med de 2könade. Skalfr. plattadt 3kantiga, utan fjun och frökrona. Fäste bart ell. hårigt. *Örter med flerdeldta blad, små blomkorg. vanl. i klasar.* — Pag. 3.

443 HELICHRYSUM. Holk af tegellagda torra hinnaktiga fjäll. Honblrna få, i en enkel rad i kanten. Skalfr. med fjun af jemnfina hår. Fäste bart. *Hvitullig ört, med glänsande gula eternellblr.* — Pag. 6.

444 GNAPHALIUM. Holk af tegellagda fjäll, utan foderholk. Honblr i kanten, flerradiga. Skalfr. och fäste som föreg. *Smalbladiga örter med små gyttrade blomkorgar.* — Pag. 6.

445 ANTENNARIA. Han- och honblommor på olika stånd (2byggare). Skalfr. med fjun af i spetsen tjockare hår. Fäste bart. *Blomk. i qvast.* — Pag. 6.

446 FILAGO. Holk konisk af jemnhöga fjäll med en vanl. 5bladig foderholk. Honblr trådlika, utan fruktfjun. Diskblrnas skalfr. med hårlikt fjun. *Hvit- eller gråludna örter med små, gyttrade blomkorgar.* — Pag. 7.

(*Petasites* i nästa afd.)

†† Diskblommor rörformiga, kant- ell. strålblr tunglika.

* Skalfrukter med hårlikt fjun; holk n. enkel af liklånga fjäll.

447 ARNICA. Blomholk af jemnhöga fjäll. Strålblr i spetsen djupt 3—4tandade, med ståndarsträngar utan knappar i svalget. Blomfäste utan fjäll, sträft af korta hår. — Pag. 4.

448 CINERARIA. Holk af talrika jemnhöga fjäll i enkel rad, utan foderholk. Strålblr 3—4tandade utan ståndarämnen. Fäste bart, glatt. — Pag. 4.

449 TUSSILAGO. Blomkorg [ensam] af flerradiga, utdraget tunglika honblr i kanten, 2könade rörformiga på disken. Holk och fäste som föreg. — Pag. 10.

450 PETASITES. Blomkorgar [flera], i en del på olika stånd mest honblr, i andra mest 2könade; strålblr korta ell. inga. Holk och fäste som föreg. *Örter med fjällig stängel, stora rotblad.* — Pag. 10.

451 SENECIO. Holk af jemnhöga, i spetsen liksom brunsvedda fjäll, med foderholk vid basen. Fäste bart. *Örter med parflikiga, en art med odeldta blad.* — Pag. 5.

(Bidens cernua β.)

** Skalfrukter med hårlikt fjun; holk tegellagd.

452 PULICARIA. Strålblrna föga längre än diskblrna. Ståndarknappar med 2 borst vid basen. Fruktfjunet vid basen omgifvet af en krans korta fjäll. Fäste bart. — Pag. 8.

453 INULA. Strålblr utdragna talrika. Knapp. och fäste som föreg. Skalfr. med likformigt fjun [utan fjäll.] *Uppräta örter med gula blr.* — Pag. 7.

454 SOLIDAGO. Strålblr få [6—9], af samma färg som diskblrna [gula]. Knapp. utan borst. Skalfr. kantigt trinda. Fäste bart, punkteradt. — Pag. 9.

455 ASTER. Strålblr talrika, i en enkel rad, af annan färg än diskblrna [blå ell. hvita]. Knapp. utan borst. Skalfr. plattade. Fäste bart, gropigt. — Pag. 8.

456 ERIGERON. Strålblr i flera rader inom hvarandra, med trådsmalt tunglikt bräm, af annan färg än diskblrna [rödletta ell. hv.]. Skalfr. plattade. Fäste punkteradt. *Örter med smala blad, blomk. ensamma ell. i klase.* — Pag. 8.

*** Skalfrukter utan fjun; fäste täckt med långa fjäll.

457 ACHILLEA. Holk eggformig. Strålblommor med kort bräm [föga längre än bredt]. *Blomk. i n. jemnhög qvast.* — Pag. 3.

458 ANTHEMIS. Holk platt ell. skål-lik. Strålblr utdragna. *Grenar enblomstriga.* — Pag. 2.

**** Skalfrukter utan fjun; fäste bart.

459 BELLIS. Holk af en dubbel krans liklånga, helt och hållet gröna fjäll. Fäste slutl. koniskt. — Pag. 8.

460 TRIPLEUROSPERMUM. Holk af oliklånga tegellagda hinnkantade fjäll. Skalfr. med 3 åsar och 2 rundade gropar på ryggsidan under toppen. Fäste slutl. koniskt, inuti tätt. *Holkfjällen vanl. med mörk kant.* — Pag. 2.

461 MATRICARIA. Holk som föreg. Skalfr. 5refflade, utan gropar. Fäste slutl. kägellikt, ihåligt. *Holkfjällen med hvit kant.* — Pag. 2.

462 CHRYSANTHEMUM. Holk som föreg. Skalfr. med 5 ell. flera åsar, utan gropar. Fäste slutl. convext. *Blad hela ell. bredflikiga.* — Pag. 2.

---

20 KLASSEN.

GYNANDRIA *).

1 Ordn. MONANDRIA. Ståndarknapp 1.

† Knapp upprät, med hela basen sammanflytande och orörligt fäst på pistillen.

* Läpp med sporr- ell. punglikt honingsgömme.

463 ORCHIS. Läpp mer och mindre flikig, med sporre. Knappens rum nedtill förenade i en gemensam glandellik pung ofvanför märket, inneslutande de 2 pollenmassornas åtskiljda fötter, som hvar för sig kan utdragas. — Pag. 188.

464 ANACAMPTIS. De 2 pollenmassorna sammanhängande med en gemensam fot, innesluten i en glandellik pung ofvanför märket; för öfr. som föreg. *Axet halft klotrundt, tätt.* — Pag. 190.

465 GYMNADENIA. Läpp bred 3klufven, med sporre. Knapp utan pung för pollenmassornas tätt sittande fötter. *Axet utdraget.* — Pag. 190.

466 PLATANTHERA. Läpp odeld, jemnbred med sporre. Pollenmassornas fötter fästa vid hvar sin af 2:ne glandler, åtskiljda af det mellanliggande märket. *Blad 2, ell. 1.* — Pag. 191.

467 COELOGLOSSUM. Läpp jemnbred, i spetsen flikig, med punglikt honingsgömme. Pollenmassornas fötter utan pung. — Pag. 190.

468 NIGRITELLA. Läpp vänd uppåt, odeld eggrund, med [punglikt] honingsgömme; för öfrigt som *Orchis.* — Pag. 191.

** Läpp utan distinct honingsgömme.

469 OPHRYS. Kalk vidöppen. Läpp 4flikig. Pollenmassornas fötter åtskiljda i hvar sin pung. — Pag. 191.

470 CHAMÆORCHIS. Kalk hjelmlikt sluten. Läpp odeld. Pollenmassor som föreg. — Pag. 191.

471 HERMINIUM. Kalk öppen. Läpp 3klufven, vid basen skål-likt fördjupad. Pollenmassornas fötter åtskiljda. — Pag. 192.

†† Knapp fri, utgörande en distinct del af könpelaren och mer ell. mindre rörlig.

* Läpp med djupt sporr- ell. punglikt honingsgömme.

472 CALYPSO. Läpp stor, skolik, med bräm och dubbel sporre framtill. Könpelaren lång, med ett bladlikt bihang. *Enbladig.* — Pag. 194.

---

*) Hela Klassen med undantag af 3:dje Ordn. tillhörer Linnés och Jussieu's familj *Orchideæ.*

473 EPIPOGIUM. Läpp 3flikig, med punglikt honingsgömme, vänd uppåt. Pollenmassorna långt skaftade, sammanhängande, inneslutna i den snart affallande lockformiga knappen. *Bladlös, fjällig.* — Pag. 193.

** Läpp med grundt eller otydligt honingsgömme.

474 GOODYERA. Läpp odeld, med skållikt honingsgömme. Ståndarknappen fäst med skaft vid könpelarens rygg. Märke sköldlikt, 2hornadt. *Flerbladig med smalt ax.* — Pag. 192.

475 CEPHALANTHERA. Läpp genom en inskärning från sidorna delad i en fördjupad bas och odeld skifva. Könpelaren rak, utdraget jemnbred [minst 4 gr. längre än diam.] Pollenmassorna n. jemntjocka, föga klubblika. Fruktämne oskaftadt, vridet. *Bladiga med uppräta blr.* — Pag. 192.

476 EPIPACTIS. Läpp som föreg. Könpel. kort. Pollenm. klubblika. Fruktämne med vridet skaft. *Flerbladiga med n. hängande blr.* — Pag. 192.

477 LISTERA. Läpp i spetsen 2klufven. Könpel. kort, förlängd till ett fjäll-likt stöd bakom knappen. *Med 2, n. motsatta blad.* — Pag. 193.

478 NEOTTIA. Läpp som föreg. Könpel. utdragen, slutande vid knappen. *Bladlös, fjällig.* — Pag. 193.

479 MALAXIS. Läpp odeld, vänd uppåt. Könpel. ganska kort, med lockformig knapp på toppen. Pollenmass. sammanhängande, klubblika 2deldta. *Nedtill 1—3bladiga med rikblommigt ax.* — Pag. 194.

480 STURMIA. Läpp som föreg. Könpel. utdragen, något framkrökt, upptill hinnkantad, med knapp som föreg. Pollenmassor klotrunda, 2 i hvarje rum. *Fåblommigt ax.* — Pag. 194.

481 CORALLORHIZA. Läpp med en grund inskärning på sidorna, odeld skifva. Könpel. som föreg., längsefter concav. Knappens rum delade tvärsöfver i 2 smärre rum, hvarje med en klotrund pollenmassa. *Bladlös.* — Pag. 195.

2 Ordn. DIANDRIA. Ståndarknappar 2.

482 CYPRIPEDIUM. Blomkalk 5bladig [de 2 nedre bladen hopväxta]. Läpp skoformig uppblåst. Knappar fästa å ömse sidor om det sköldlika märket. *Bredbladig ört.* — Pag. 195.

3 Ordn. HEXANDRIA. Ståndarknapp. 6.

483 ARISTOLOCHIA. Blomhylle enkelt kronlikt, sambladigt rörformigt [med snedt, enläppigt bräm] ofvanpå fruktämnet. Stånd.-knappar insänkta i det 6flikade märkets sidor. Fröhus 6rummigt, mångfröigt. — Pag. 167.

21 KLASSEN.

MONOECIA.

1 Ordn. MONANDRIA. Ståndare 1.

484 ZANNICHELLIA. ♂: Blomkalk 0. — ♀: Fruktämnen 4—7, hvarje med stift. Frukt: 4—7, halfmånlika smånötter. *Vattenväxter med skiftevisa blad.* — Pag. 216.

485 CALLITRICHE. Kalk 0, eller i dess ställe 2 hvita skärmblad. — ♀: Fruktämne 4knöligt, med 2 trådlika stift. Frukt: 4, sammanhängande, slutligen åtskiljda smånötter. *Vattenväxter med motsatta blad.* — Pag. 186.

(*Zostera* 1, 1. *Typha* 21, 3. *Pinus* 21, 6.)

2 Ordn. DIANDRIA. Stånd. 2.

(*Lemna* 2, 1. *Typha* 21, 3.)

3 Ordn. TRIANDRIA. Stånd. 3.

486 KOBRESIA. Småax i ett ensamt, eller flera gyttrade, sammansatta ax: hvarje småax i förra fallet af 1 ♂- och 1 ♀blomma, — i det sednare honblommiga småax nedtill och hanblommiga i axets topp. ♂blr af 1, ♀blr af 2 fjäll. Frukt: 3kantig nöt. *Fjellgräs med trådsmala blad och strån, liknande Starr* [*Carex*]. — Pag. 241.

487 CAREX. Blr i ax. ♂: Axfjäll 1. Kalkfjäll 0. — ♀: Axfjäll 1. Kalkfjäll 1, flasklikt, genom mynningen i toppen framsläppande den inneslutna pistillens 2—3 märken; slutl. bildande ett fruktgömme omkring nöten. *Gräslika växter.* — Obs. *Kalkfjället kallas i artbeskrifningarne fruktgömme.* — Pag. 223.

488 TYPHA. ♂- och ♀-blr skiljda i 2 särskilda cylindriska ax rundt omkring strået, hanaxet ofvan honaxet. Blomkalk af hårlika borst. Frukt en långskaftad nöt. *Vattenörter med svärdlika blad.* — Pag. 217.

489 SPARGANIUM. ♂- och ♀-blr skiljda i klotrunda ax. ♂-blr af ett obestämdt antal fjäll. — ♀ af 3—4, vigglika fjäll. Frukt nötlik, vanl. utan skaft. *Vattenväxter med flera ax.* — Pag. 217.

(*Eriophorum* 3, 1. *Amarantus* 21, 5.)

4 Ordn. TETRANDRIA. Stånd. 4.

490 URTICA. ♂: Blomhylle foderlikt 4deldt. — ♀hylle enkelt, af 2 stora och 2 små blad, slutl. omgifvande nöten. *Brännborstiga örter.* — Pag. 169.

491 LITORELLA. ♂: Foder 4deldt. Krona trattlik med 4deldt bräm. — ♀ [oskaftade i bladvecken vid roten]: foder 0, i dess ställe ett 2—3bladigt svepe. Krona sambladig hinnaktig 2flikig. Frukt nötlik. *Liten strandört med syl-lika blad och en långskaftad hanblomma.* — Pag. 64.

492 ALNUS. ♂: Hänge af sammansatta sköldlika, på undre sidan 3blommiga fjäll. Hylle 4deldt. — ♀: Kort hänge af tegellagda 2blommiga fjäll, slutl. träaktiga, bildande en liten kotte. *Träd ell. buskar, blommande på bar qvist.* — Pag. 184.

5 Ordn. PENTANDRIA. Stånd. 5.

493 XANTHIUM. ♂: Blr enkla rörformiga 5tandade, gyttrade inom en mångbladig holk. — ♀: Holk 2blommig. Blomhylle 0. Stift 2. Frukt af den tillhårdnade honholken [kroktaggig] 2rummig, 2fröig. — Pag. 28.

494 AMARANTUS. Blomhylle enkelt 3deldt, hinnaktigt. Stånd. 3. Stift 2—3. Frukt: enfröig fröblåsa. — Pag. 169.

(*Bryonia* 21, 7. *Atriplex* 23, 1.)

6 Ordn. POLYANDRIA. Stånd. flera än 5.

† Örter.

495 ARUM. Blomhölster enbladigt strutlikt. Blomkolf med hanblr ofvanför honblrna. Hylle 0. Frukt enrummigt bär. — Pag. 211.

496 SAGITTARIA. Foder och krona 3bladiga. Stånd. och pistiller talrika. Fr. af blåslika enfröiga fröhus, gyttrade på ett rundadt fäste. — Pag. 203.

497 POTERIUM. Blr gyttrade i hufvud. Hylle enkelt, med 4deldt bräm. Stånd. 20—40. Stift pensel-lika. Frukt af 3—4 karpeller inom hyllets tillhårdnande bas. — Pag. 136.

498 CERATOPHYLLUM. Hylle 0; i dess ställe ett foderlikt, mångbladigt svepe. Ståndare 12—20, n. utan strängar. Pist. 1, med syl-likt stift. Frukt: enfröig nöt. — Pag. 187.

499 MYRIOPHYLLUM. Foder af 4, stund. omärkliga tänder på toppen af fruktämnet. Krona af 5, snart affallande blad. Stånd. 4—8. Fruktämne 4knöligt, med 4 ludna märken, slutl. delbart i 4 nötlika rum. — Pag. 131.

†† Träd och buskar. [♂blr i hänge.]

500 QUERCUS. ♂hänge cylindriskt. Hylle af 5—12 fjäll med lika många ståndare. — ♀hylle af tegellagda fjäll, slutl. sammanväxande till en skål under nöten. Stift 1, med skålformigt märke. Frukt: nöt [ållon]. — Pag. 174.

501 FAGUS. ♂hänge n. klotrundt; hylle klocklikt, 4—6klufvet, med 8—12 ståndare. — ♀svepe 4klufvet, 2blommigt. Märken pensel-lika. Frukt: 2:ne nötter i det slutl. fröhuslika läderaktiga svepet. — Pag. 174.

502 CORYLUS. ♂hänge cylindriskt af 3flikiga fjäll, mellersta fliken störst, betäckande sidoflikarne. Hylle 0. Stånd. omkring 8, fästa under hängfjällen. — ♀fjäll 2blommiga. Stift 2. Frukt: nöt, omgifven af stora flikiga svepeblad. — Pag. 174.

503 CARPINUS. ♂hänge n. cylindr., af enkla fjäll. Stånd. 10—12, fästa vid fjällets bas. — ♀fjäll 2blomm. Stift 2. Frukt en ensam nöt, omfattad af de slutl. vinglika fjällen. — Pag. 174.

504 BETULA. ♂hänge cylindr., af sammansatta sköldlika, på undre sidan enblommiga fjäll, med 3bladigt hylle. Stånd. 4—6, upptill 2klufna, med ett knapprum på hvar flik. — ♀hänge af tegel-lagda platta, slutl. affallande fjäll, hvarje med 3 fruktämnen, slutl. vingfrukter. *Blr och bl. samtidiga.* — Pag. 182.

505 PINUS. ♂hänge af talrika ståndarknappar, fästa hvarje vid ett fjäll, utan hylle. — ♀kotte af tegellagda fjäll, slutl. utväxande och träaktiga, hysande hvart och ett 2 nakna frön. *Barrträd.* — Pag. 185.

7 Ordn. SYNGENESIA.

En del ståndare sammanväxta.

506 BRYONIA. Blomfoder 5flikigt, ofvanpå fruktämnet. Krona 5deld. Ståndare 5, hopväxta i 3 stammar [en fri]. — Stift 3deldt. Frukt: bär med 5—6 plattade frön. *Klängande ört.* — Pag. 123.

22 KLASSEN.

DIOECIA.

1 Ordn. MONANDRIA. Stånd. 1.

507 **NAJAS.** Blomkalk enkel flasklik, inneslutande befruktn.delarne och upptill sammandragen till en 2—3flikig hals. ♂knapp 4rummig, slutl. söndersprängande kalken i 3—4 flikar. — ♀fruktämne utan stift och märke, slutl. bildande en nöt, innesluten i och affallande med kalken. *Blr i lederna.* — Pag. 196.

(*Salix purpurea* 22, 2.)

2 Ordn. DIANDRIA. Stånd. 2.

508 **SALIX.** Blr i hängen af enkla tegellagda fjäll, hysande befruktn.-delarne samt 1—2 honingsglandler i st. för kalk. Fröhus 2skaligt, enrummigt; frön med fjun. *Träd ell. buskar med odeldta blad. — Stånd. stundom 1 ell. 3, hos en art 4—8.* — Pag. 175.

(*Fraxinus* 23, 2.)

3 Ordn. TRIANDRIA. Stånd. 3.

509 **EMPETRUM.** Fod. och krona 3bladiga. ♀märke sköldlikt och omkring 9stråligt. Frukt: bär med omkr. 5 frön. *Var. med 2könade blr.* — Pag. 159.

(*Eriophorum* 3, 1. *Salix amygd.* och *undulata* 22, 2. *Juniperus* 22, 8.)

4 Ordn. TETRANDRIA. Stånd. 4.

510 **VISCUM.** Blomhylle enkelt kronlikt 4deldt. ♂knappar fästa på hyllebladen. — Märke knopplikt, n. utan stift. Frukt ett enfröigt bär, under blomman. *Klynnedeld parasitbuske på Ask, Ek m. m.* — Pag. 32.

511 **HIPPOPHAË.** ♂hylle enkelt foderlikt 2deldt. — ♀hylle klubblikt urnupet, med hornlikt, utskjutande märke. Fr. falsk stenfrukt. *Hafsstrandsbuske med torniga qvistar.* — Pag. 168.

(*Rhamnus cathart.* 5, 1. *Urtica dioica* 21, 4. *Salix pentand.* 22, 2. *Myrica* 22, 6.)

5 Ordn. PENTANDRIA. Stånd. 5.

512 **HUMULUS.** ♂: Blomhylle enkelt foderlikt 5deldt. — ♀blr i ax af omkring pistillen strutlikt hopvridna fjäll. Stift 2. Frukt: en skrynklig fröblåsa, affallande med det nötlika fröet. — Pag. 169.

(*Ribes alp.* 5, 1. *Salix pentand.* 22, 2. *Myrica* 22, 6.)

6 Ordn. HEXANDRIA. Stånd. omkr. 6.

513 **MYRICA.** ♂- och ♀hängen af platta tegellagda enblommiga fjäll. Stånd. 4—6,

säll. flera. Märken 2. Frukt: kotte af små enfröiga stenfrukter. *Starkt luktande blad.* — Pag. 184.

(*Rumex Acet.* och *Acetosella* 6, 3.)

7 Ordn. OCTANDRIA—POLYANDRIA.

Stånd. 8 och deröfver.

514 POPULUS. Blr i hängen af tegellagda fjäll, hvart och ett hysande ett enkelt strut-ell. skål-likt hyllefjäll, hvari befruktn.delarne äro fästa. ♀märken 2, 2—4klufna. Fröhus enrummigt, 2skaligt; frön med fjun. *Träd med blr på bar qvist.* — Pag. 175.

515 RHODIOLA. Foder 4deldt. Krona 4bladig. Stånd. 8. Pist. 4. Karpeller 4, uppbristande på inre sidan. — Pag. 127.

516 MERCURIALIS. Hylle enkelt foderlikt 3deldt. Stånd. 9—12. Stift kort, 2deldt, med 2 märken. Fröh. 2knöligt, 2rummigt, 2fröigt. *Örter med motsatta blad.* — Pag. 160.

517 STRATIOTES. Foder 3deldt. Krona 3bladig. Stånd. omkr. 12. Pist med 6, 2-deldta stift, 6kantigt fruktämne under blomman. Honingsgömmen omkr. 20, liknande ofruktsamma knappar. Frukt bärlik 6rumm. mångfröig. *Aloë-lik vattenväxt med långa taggsågade blad.* — Pag. 196.

518 HYDROCHARIS. Foder och krona 3bladiga. Stånd. 9. ♀blrna med 6 stift och 2klufna märken, samt 3 trådlika ståndarämnen. Fruktämne under blomman, slutl. 6rummigt, mångfröigt fröhus. *Vattenört med hjertlikt rundade flytande blad.* — Pag. 196.

(*Silene acaulis* 10, 3. *Melandria* 10, 4. *Rubus Chamæmorus* 12, 3. *Salix pentand.* 22, 2. *Myrica* 22, 6. *Acer* 23, 2.)

8 Ordn. MONADELPHIA.

Ståndarsträngar hopväxta.

519 JUNIPERUS. ♂: Kottelik gyttring af sköldlika fjäll, hvarje med 3—6 knappar på bakre kanten utan hylle. — ♀Kotte af tegellagda fjäll, slutl. hopgroende till en torr bärlik 3fröig kotte [bärkotte]. — *Buske ell. litet träd med syl-lika barr, blå bärlika frukter.* — Pag. 185.

520 TAXUS. ♂: Ståndarknappar omkr. 8, kransvis fästa på undre sidan af sköldlika skaftade fjäll. — ♀blr ensamma på ett otydligt ringformigt fäste, slutl. nötlik frukt, innesluten i det strål-likt utvidgade bärlika fästet. *Litet träd ell. buske med 2sidigt fästa, platta barr.* — Pag. 185.

23 KLASSEN.

POLYGAMIA.

1 Ordn. MONOECIA.

Enkönade blr på samma stånd som de 2könade.

521 **PARIETARIA.** Blomhylle enkelt klocklikt 4klufvet. Stånd. 4. Pist. med enkelt stift och sköldlikt, hårkantadt märke. Frukt en i hyllet innesluten nöt. *Ört med helbräddade blad, små gröna blomvippor.* — Pag. 169.

522 **ATRIPLEX.** 2könade blr med enkelt foderlikt 5deldt hylle, 5 stånd. och 2deldt stift. — ♀hylle 2deldt ell. djupt 2klufvet, platt-tryckt, inneslutande det fria, på kant stående, plattade fröet, omgifvet af en tunn skorplik fröblåsa. *Örter med små, oskaftade gyttrade, gröna blr.* — Pag. 169.

523 **HALIMUS.** 2könade blr som föreg. — ♀hylle platt-tryckt, omv. hjertlikt, grundt 2flikigt, med frö som föreg. omgifvet af en hinnaktig fröblåsa. *Kust-örter med spadlika helbräddade blad; gyttrade blr.* — Pag. 171.

(*Holcus, Hierochloa, Avena elat. och Hordeum* 3, 2. *Poterium* 21, 6. *Empetrum* 22, 3. *Fraxinus och Acer* 23, 2.)

2 Ordn. DIOECIA.

Enkönade blr på olika stånd med de 2könade.

524 **FRAXINUS.** [Blomhylle 0.] 2könade blr af 2 stånd. med korta strängar; 1 pistill med 2klufvet märke. — ♂blr af 2 stånd. utan strängar. Frukt plattad vingfrukt, med ett bihang i spetsen. *Träd med parbladiga blad.* — Pag. 47.

525 **ACER.** Blomfoder 5deldt. Kronblad 5. Stånd. 8—10. Pist. med 2 märken. — ♂blr: ståndare med långa strängar, omärklig felslående pistill. ♀blr med utdragen pistill, felslående knappar med korta strängar. Frukt 2fröig vingfrukt, med bihang åt begge sidor. *Träd med handlikt flikade blad.* — Pag. 74.

(*Empetrum* 22, 3.)

---

24 KLASSEN.

CRYPTOGAMIA.

1 Ordn. FILICES. Ormbunkväxter. *)

† *Equisetaceæ.* Bladlösa växter med ledad stam och slidor vid lederna; i toppen ett ax af sköldlika fjäll med fröhus [sporangier] på undre sidan.

526 **EQUISETUM.** Groddkorn [sporer] försedda med 4, klubblika elastiska springtrådar. *Stjelkar trinda refflade, enkla ell. kransgreniga.* — Pag. 271.

†† *Marsileaceæ.* Växter utan annan stam, än en trådlik rotstock, som bär enstaka sittande blad och vid dessas bas kortskaftade frukter.

527 **PILULARIA.** Frukt. klotrunda 4rummiga, 4skaliga, innehållande sporer af 2 slag. *Blad trådlika.* — Pag. 272.

††† *Isoëteæ.* Växter med mycket kort och hoptryckt, n. skiflik rotstock, som bär ett enda bladknippe, och frukter inom bladens bas.

528 **ISOËTES.** Frukt. inom sjelfva bladens bas, en del innehåll. stora, en del ytterst fina sporer. *Blad syllika, inv. 4pipiga, vid basen lökformigt vidgade.* — Pag. 272.

†††† *Lycopodiaceæ.* Växter med mångbladig stam och sporangier antingen i bladvecken eller i ax af tegellagda fjäll.

529 **LYCOPODIUM.** Sporangier likformiga njurlika, alla med fina pulverlika sporer. *Blad styfva, barrlika.* — Pag. 273.

530 **SELAGINELLA.** En del sporangier njurlika med fina sporer; andra 3—4knöliga med 3—4, stora sporer. *Mjuk, nedtill grenig ört.* — Pag. 274.

††††† *Polypodiaceæ.* [Jemte följ. afdelning *Filices veræ.*] Växter med bladig ell. bladlik stam, och sporangier på bladens baksida ell. kant, hos *Osmunda* gyttrade i skiljd vippa. **).

* Sporang. med tydlig ring, samlade i plättar ell. linier på bladens baksida.

531 **POLYPODIUM.** Plättar runda åtskiljda, utan svepe. *Stambladet enkelt och pardeldt, ell. flera gånger sammansatt.* — Pag. 265.

---

*) Linnés Filices bestå af så olikbildade familjer, att de knappt hafva någon charakter gemensam, hvarföre vid examineringen alla afdelningarnes eller familjernas charakterer måste jemföras.

**) Sporangiet omgifves af en ledad, elastisk ring, som vid mogningen brister och klyfver det i 2 delar; hos *Osmunda* finnes blott ämne till denna ring. Hela växten liknar vanligen ett blad [stamblad], med underjordisk stam ell. rotstock; ofta bär detta blad fröredningen, samlad i runda ell. linieformiga plättar på baksidan, mer sällan i kanten. Dessa plättar äro antingen bara, eller täckta med ett fjäll- ell. hinnaktigt svepe, som hos äldre plättar, hvilka stundom sammanflyta, ofta hopkrymper och blir otydligt.

532 ASPIDIUM. Plätt. som föreg. Svepefjället fäst midt i plätten, sköldlikt, med rundtom fri kant. *Stambl. enkelt ell. dubbelt parbladigt.* — Pag. 265.

533 POLYSTICHUM. Plätt. som föreg. Svepe fäst med ett veck i plättens kant, njurlikt rundadt. *Stambl. 2—3dubb. parbladiga ell. flikade.* — Pag. 266.

534 CYSTOPTERIS. Plätt. runda åtskiljda; svepe n. skål-likt, fäst under plätten och i början betäckande densamma med sin fria hinnaktiga kant. *Svepe snart förkrympt och otydligt.* — Pag. 267.

535 WOODSIA. Plätt. inom skålformiga, i hår upplösta svepen, snart sammanflytande och betäckande småbladens rygg. *Bladen slutl. bruna, och ludna på baksidan, af de hopflyt. och håriga plättarne.* — Pag. 267.

536 ASPLENIUM. Plätt. aflånga—jemnbreda; svepe af samma form, fäst med långsidan vid plättens yttre sida och öppnande sig från bladnerven. — Pag. 267.

537 SCOLOPENDRIUM. Plätt. jemnbreda, med 2 svepen fästa å ömse sidor om plätten och öppnande sig från dennes medellinie. — Pag. 268.

538 PTERIS. Plätt. sammanhängande i en oafbruten linie och täckta af den tillbakavikna hinnaktiga bladkanten. — Pag. 269.

** Sporang. med tydlig ring på baksidan af egna, från rotstocken uppskjutande fruktblad.

539 BLECHNUM. Fruktblad enkelt pardeldta, med 2:ne, jemnbreda parallela, snart sammanflytande plättar på hvarje flik, täckta med ett jemnbredt svepe. — Pag. 269.

540 ALLOSORUS. Fruktblad flera gånger sammansatta; plätt. som föreg. täckta af bladflikarnes omvikna kanter, utan särskildt svepe. — Pag. 269.

541 STRUTHIOPTERIS. Fruktbl. enkelt pardeldta, med plättar under bladflikarnes omvikna och inskurna kant, slutl. betäckande deras hela rygg. — Pag. 269.

*** Sporang. med tydlig ring; plättar knopplika, fästa i bladens kant.

542 HYMENOPHYLLUM. Plättar inneslutna af 2 svepefjäll. — Pag. 269.

**** Sporang. med otydlig ring, gyttrade i axgrenig vippa [ej på bladens rygg].

543 OSMUNDA. Sporang. i ax, bildande en grenig vippa, kortskaftade, nätlikt strimmiga, med ämne till ring, och öppnande sig med en längdremna. — Pag. 269.

†††††† *Ophioglosseæ.* Växter med 1—2 blad, skiljda från det enkla ell. sammansatta axet; sporang. utan ring.

544 BOTRYCHIUM. Spor. oskaftade, samsittande i ett grenigt ax och öppnande sig till midten med en tvärremna. *Stjelk bärande 1—2, mer och mindre delade blad.* — Pag. 270.

545 OPHIOGLOSSUM. Sporang. oskaftade, sammanhängande i ett enkelt, 2sidigt ax och öppnande sig med en tvärremna. *Enkel stjelk, med ett odeldt blad på sidan och ett ensamt ax i toppen.* — Pag. 271.

FRIES' NATURLIGA SYSTEM.

A. COTYLEDONEÆ.

Växter, med frön, som innehålla eller vid groningen utveckla hjertblad och brodd. — Hafva blommor med 2 bestämda kön, häraf kallade *Phanerogamæ L.*, och i sin byggnad tydliga kärl: *Vasculares DC*)* samt blad med klyföppningar.

I. DICOTYLEDONEÆ.

Växter med 2:ne hjertblad. — *Exogeneæ DC.* ell. utanpå tillväxande, emedan de, som hafva flerårig stam [träd och buskar], föröka denna efter hela sin längd genom nya distincta vedlager eller årsringar, de yngre lagda utanpå de äldre.

Ser. 1. COROLLIFLORÆ.

Blomkrona sambladig och med ståndarne fästa på dess insida.

1 Kl. SEMINIFLORÆ: kronan fäst ofvanpå och skiljd med en led från fruktämnet.

1 Ordn. Fructu gamocarpo **).
1 Fam. *Synanthereæ* [*Compositæ L.*]. Ands. N. F. t. 1, f. 1—5.
2 — *Dipsaceæ.* — Ands. t. 1.
3 — *Ambrosiaceæ.* — t. 1.

---

*) Så väl i dessa bestämningar, som i all klassification af växterna finnas undantag; således sakna några få Phanerogamer hjertblad, t. o. m. ett par slägten bestämda ståndare; några sakna kärl, hvilka åter träffas hos de till Cryptogamerna räknade ormbunkarne; Mossorna hafva 2:ne kön o. s. v.

**) Ordningarne i den af Fries gifna klaven utmärkta med a, — b, — c — o. s. v. äro i alla Hjertbladsväxternas klasser de samma, ehuru en eller flera kunna saknas i Skandinaviska floran; de äro byggda på fruktens beskaffenhet och 5 till antalet.

a: *Fructu gamocarpo,* samgömmiga: flera kransvisa småfrukter, samväxta sinsimellan och med torus till en odelbar frukt.

b: *Fr. syncarpo,* flergömmiga: småfrukter som föreg. bildande en odelbar frukt, skiljd från torus.

c: *Fr. schizocarpo,* skiljdgömmiga: småfrukter flera, åtskiljda, hvarje af ett skal [ett kring fröfästet hopväxt fruktblad].

d: *Fr. holocarpo pleurospermo,* enkelgömmiga och sidofröiga: frukt af flera med kanterna sammanväxta skal ell. fruktblad och med ett fröfäste på insidan af hvarje skal.

e: *Fr. holoc. centrispermo,* enkelgöm. och centralfröiga: frukt som föreg. med fröfäste i midten [fruktens axel].

2 Ordn. Fr. syncarpo.
4 Fam. *Valerianeæ.* — Ands. t. 2, f. 1, 2.
3 Ordn. Fr. schizocarpo.
5 Fam. *Rubiaceæ.* — Ands. t. 2.
4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
6 Fam. *Loranthaceæ.* — Ands. t. 2.
5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
7 Fam. *Caprifoliaceæ.* — Ands. t. 2.

2 Kl. ANNULIFLORÆ: kronan fäst på en disk rundtomkring [ej under] fruktämnet, öppen i botten.
1 Ordn. Fr. gamocarpo.
8 Fam. *Campanulaceæ.* — Ands. t. 3.
9 — *Lobeliaceæ.* — t. 3.
2 Ordn. Fr. syncarpo.
10 Fam. *Convolvulaceæ.* — Ands. t. 3.
3 Ordn. Fr. schizocarpo.
11 Fam. *Borragineæ.* — Ands. t. 3.
12 — *Labiatæ.* — t. 4, f. 1—8.
4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
13 Fam. *Menyantheæ.* — Ands. t. 4.
5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
14 Fam. *Polemoniaceæ.* — Ands. t. 4, f. 1, 2.

3 Kl. TUBIFLORÆ: krona fäst under fruktämnet, sluten i botten.
1 Ordn. Fr. gamocarpo.
15 Fam. *Oleineæ.* — Ands. t. 5.
16 — *Verbenaceæ.* — t. 5.
3 Ordn. Fr. schizocarpo.
17 Fam. *Asclepiadeæ.* — Ands. t. 5.
4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
18 Fam. *Gentianeæ.* — Ands. t. 5.
5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
19 Fam. *Solanaceæ.* — Ands. t. 6.
20 — *Personatæ.* — t. 5, f. 1—4.
21 — *Lentibularieæ.* — t. 6, f. 1, 2.
22 — *Primulaceæ.* — t. 6.
23 — *Globularieæ.* — t. 6.
24 — *Plantagineæ.* — t. 6, f. 1, 2.
25 — *Plumbagineæ.* — t. 6.

Ser. 2. THALAMIFLORÆ.

Blomkrona af flera fria blad; ståndare fästa jemte kronbladen på ett eget fäste.

4 Kl. DISCIFLORÆ: ståndare och kronblad fästa på kanten af en, öfver eller omkring fruktämnet befintlig disk.
1 Ordn. Fr. gamocarpo.
26 Fam. *Corneæ.* — Ands. t. 7.
27 — *Celastrineæ.* — t. 7.
3 Ordn. Fr. schizocarpo.
28 Fam. *Araliaceæ.* — Ands. t. 7.
29 — *Umbelliferæ.* — t. 8.
30 — *Adoxeæ.* — t. 7.
4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
31 Fam. *Acerineæ.* — Ands. t. 8.
32 — *Resedaceæ.* — t. 8.

5 Kl. SERTIFLORÆ: stånd. och kronblad fästa rundtomkring ell. på fruktämnets bas.
1 Ordn. Fr. gamocarpo.
33 Fam. *Nymphæaceæ.* — Ands. t. 9.
3 Ordn. Fr. schizocarpo.
34 Fam. *Ranunculaceæ.* — Ands. t. 9, f. 1—4.

4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
35 Fam. *Berberideæ.* — Ands. t. 9.
36 — *Papaveraceæ.* — t. 9.
37 — *Fumariaceæ.* — t. 10.
38 — *Cruciferæ.* — t. 10, f. 1—7.
5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
39 Fam. *Polygaleæ.* — Ands. t. 10.
40 — *Balsamineæ.* — t. 10.

6 Kl. COLUMNIFLORÆ: stånd. fästa under fruktämnet på en punkt- ell. pelarlik torus.
2 Ordn. Fr. syncarpo.
41 Fam. *Tiliaceæ.* — Ands. t. 11.
42 — *Malvaceæ.* — t. 11.
43 — *Gruinales.* — t. 11, f. 1—3.
44 — *Hypericineæ.* — Ands. t. 11.
4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
45 Fam. *Cistineæ.* — t. 11.
46 — *Violarieæ.* — t. 12.
47 — *Droseraceæ.* — t. 12.
5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
48 Fam. *Silenaceæ.* — Ands. t. 12, f. 1, 2.
49 — *Alsinaceæ.* — t. 12, f. 1—3.
50 — *Elatineæ.* — t. 12.

Ser. 3. CALYCIFLORÆ.

Blomkrona af fria blad, jemte de äfven fria ståndarne fästa på den blomfodret vidväxta torus.

7 Kl. FAUCIFLORÆ: ståndare fästa i fodrets svalg vid öfra kanten af den tunna torus.
1 Ordn. Fr. gamocarpo.
51 Fam. *Cucurbitaceæ.* — Ands. t. 13.
52 — *Ribesiaceæ.* — t. 13.
2 Ordn. Fr. syncarpo.
53 Fam. *Rhamneæ.* — Ands. t. 7.
3 Ordn. Fr. schizocarpo.
54 Fam. *Saxifrageæ.* — Ands. t. 13.
55 — *Crassulaceæ.* — t. 13.
5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
56 Fam. *Lythrarieæ.* — Ands. t. 13.
57 — *Onagrarieæ.* — t. 14.
58 — *Halorageæ.* — t. 14.

8 Kl. ROSIFLORÆ: stånd. fästa vid den ringformigt uppsvällda öfre kanten af torus.
1 Ordn. Fr. gamocarpo.
59 Fam. *Pomaceæ.* — Ands. t. 14.
3 Ordn. Fr. schizocarpo.
60 Fam. *Senticosæ.* [*Rosaceæ Juss.*] — Ands. t. 15, f. 1—4.
4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
61 Fam. *Drupaceæ.* — Ands. t. 14.
62 — *Papilionaceæ.* — t. 15, f. 1—6.

9 Kl. CENTRIFLORÆ: ståndarne fästa i fodrets botten vid en punktlik ell. omärklig torus.
2 Ordn. Fr. syncarpo.
63 Fam. *Ericineæ.* — Ands. t. 16, f. 1—3.
64 — *Empetreæ.* — t. 16.
3 Ordn. Fr. schizocarpo.
65 Fam. *Euphorbiaceæ.* — Ands. t. 16.
4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
66 Fam. *Tamariscineæ.* — Ands. t. 17.
5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.

67 Fam. *Portulacaceæ.* — Ands. t. 17.
68 — *Paronychieæ.* — t. 17.
69 — *Polygoneæ.* — t. 17.

Ser. 4. INCOMPLETÆ.

Blommor ofullständiga, med ingen torus och således utan kronblad, endast med enkel kalk, af fjäll o. s. v.

10 Kl. BRACTEIFLORÆ: blomkalk enkel, bildad af flera i krans samväxta blad.
1 Ordn. Fr. gamocarpo.
70 Fam. *Aristolochiaceæ.* — Ands. t. 18.
71 — *Santalaceæ.* — t. 18.
72 — *Thymeleæ.* — t. 18.
73 — *Elæagneæ.* — t. 18.
5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
74 Fam. *Ulmaceæ.* — Ands. t. 19.
75 — *Urticaceæ.* — t. 19, f. 1, 2.
76 — *Amarantaceæ.* — t. 19.
77 — *Chenopodiaceæ.* — t. 19.

11 Kl. JULIFLORÆ: blommor skiljdkönade, förenade i ett hänge, utan annan kalk än fjäll och dyl.
2 Ordn. Fr. syncarpo.
78 Fam. *Cupuliferæ.* — Ands. t. 20.
4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
79 Fam. *Salicineæ.* — Ands. t. 20.
5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
80 Fam. *Betulineæ.* — Ands. t. 20.
81 — *Myriceæ.* — t. 20.
82 — *Coniferæ.* — t. 20, f. 1—3.

---

83 — *Equisetaceæ.*)* — t. 21.

12 Kl. NUDIFLORÆ: blommor utan hylle, sittande utan skaft i bladvecken.
3 Ordn. Fr. schizocarpo.
84 Fam. *Callitrichineæ.* — Ands. t. 21.
5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
85 Fam. *Ceratophylleæ.* — Ands. t. 21.

---

86 — *Characeæ.**)* — t. 21.

II. MONOCOTYLEDONEÆ.

Växter med 1 hjertblad. — *Endogeneæ DC.* inuti tillväxande genom lagrens rigtning inåt, ehuru de sedan tränga utåt och förlora sig, utan tydl. ringar, i de yttre lagren.

13 Kl. FRUCTIFLORÆ: blomkalken med ståndarne fästa ofvanpå fruktämnet.
1 Ordn. Fr. gamocarpo.
87 Fam. *Orchideæ.* — Ands. t. 22, f. 1—5.
2 Ordn. Fr. syncarpo.
88 Fam. *Irideæ.* — t. 22.
89 — *Narcissineæ.* — t. 22.
3 Ordn. Fr. schizocarpo.
90 Fam. *Hydrocharideæ.* — Ands. t. 22.
5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
91 Fam. *Najadeæ.* — Ands. t. 22.

---

*) Upptages i detta verk bland *Filices.*
**) Afhandlas ej i detta verk, såsom närmast hörande till *Algæ.*

14 Kl. LILIIFLORÆ: kalk af 3 ell. 6 [fria eller hopväxta] blad, jemte ståndarne fästa under fruktämnet.
1 Ordn. Fr. gamocarpo.
92 Fam. *Liliaceæ.* — Ands. t. 23, f. 1—4.
2 Ordn. Fr. syncarpo.
93 Fam. *Colchicaceæ.* — Ands. t. 23.
3 Ordn. Fr. schizocarpo.
94 Fam. *Alismaceæ.* — Ands. t. 23, f. 1—3.
4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
95 Fam. *Narthecciaceæ.* — Ands. t. 23.
5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
96 Fam. *Juncaceæ.* — Ands. t. 23.

15 Kl. SPADICIFLORÆ: kalk 0, 4bladig, ell. af fjäll, hår ell. dyl. Blommor utan skaft.
2 Ordn. Fr. syncarpo.
97 Fam. *Aroideæ.* — Ands. t. 24, f. 1, 2.
3 Ordn. Fr. schizocarpo.
98 Fam. *Potamogetoneæ.* — Ands. t. 24.
4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
99 Fam. *Typhaceæ.* — Ands. t. 24.
5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
100 Fam. *Cyperaceæ.* — Ands. t. 24, f. 1—3.

16 Kl. GLUMIFLORÆ: Gräs. Blommor bildande småax af skiftevisa yttre och inre fjäll.
5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
101 Fam. *Gramineæ.* — Ands. t. 25, f. 1—10.

B. NEMEÆ.

Växter med en groddtråd [utan verkliga frön, blott med enkla groddkorn, som utväxa till en tråd, utan hjertblad och verklig brodd]: *Acotyledoneæ Juss.* — Hafva föredningen utan bestämda kön, ell. [hos Mossorna, *Musci*] med mikroskopiska, stånd. och pist. motsvarande delar; häraf kallade *Cryptogamæ L.* Såsom bestående af blott cellväf utan spiralkärl [undant. *Filices*], höra de till *Cellulares DC.*

III. HETERONEMEÆ.

Växter med rot och stam, den sednare försedd med bestämda blad eller sjelf bladlik och grön.

17 Kl. FILICES: försedda med tydliga kärl, utan könskilnad.
102 Fam. *Polypodiaceæ.* — Ands. t. 26.
103 — *Ophioglosseæ.* — t. 26.
104 — *Marsileaceæ.* — t. 26.
105 — *Isoeteæ.* — t. 26.
106 — *Lycopodiaceæ.* — t. 26.

18 Kl. MUSCI: växter af blott celluler, endast med spår till kärl; skiljda köndelar.
107 Fam. *Bryaceæ.* — Ands. t. 27, f. 1—7.
108 — *Hepaticæ.* — t. 27, f. 1—4.

IV. HOMONEMEÆ *).

Rot, stam och blad icke skiljda [sällan gröna].

19 Kl. ALGÆ: det vegetativa systemet [örten] öfvervägande, utgörande på en gång rot, stam och blad. Lefva af det omgifvande medium, vattnet, omedelbart ell. i luften.
109 Fam. *Lichenes.* — Ands. t. 28.
110 — *Byssaceæ.* — t. 28.
111 — *Fucaceæ.* — t. 28.

*) Till denna Afdelning hörande familjer afhandlas icke i detta verk.

112 Fam. *Ulvaceæ.* — t. 28.
113 — *Diatomaceæ.* — t. 28.

20 Kl. FUNGI: fröredningen öfvervägande; det vegetativa insänkt i det ämne, hvarpå växten förekommer, och hvaraf den lefver.
114 Fam. *Hymenomycetes.* — Ands. t. 29.
115 — *Discomycetes.* — t. 29.
116 — *Pyrenomycetes.* — t. 29.
117 — *Gasteromycetes.* — t. 29.
118 — *Hyphomycetes.* — t. 29.
119 — *Coniomycetes.* — t. 29.

Till detta system har Prof. Fries sjelf endast lemnat en Klav, som blifvit utvecklad af sednare författare, hvilkas arbeten ligga till grund för ofvanstående förkortade framställning. Sjelfva Klaven, hvari de 5 ordningarne*) äro utmärkta med bokstäfverna a — b — c — d — e —, är vigtig äfven derföre, att den åskådligare än hvarje annan framställning visar familjernas så väl närmare som aflägsnare frändskaper [affinitet och analogi]. Den förra råder mellan de familjer, som i samma klass föregå och efterfölja hvarandra, — den sednare, eller analogien, eger rum mellan ordningarne [a — e] så väl i de bredvid hvarandra stående, som i de föregående och efterföljande klasserna i samma longitudinela serie. Sålunda äro 29 *Umbelliferæ* närmast beslägtade eller affina till *Araliaceæ* och *Adoxeæ;* — analoga till *Ranunculaceæ, Rubiaceæ* och *Saxifrageæ.* 88 *Irideæ* affina till *Orchideæ* och *Narcissineæ;* — analoga till *Colchicaceæ,* som stå i samma ordning, men olika klass.

A. COTYLEDONEÆ.

I. DICOTYLEDONEÆ.

Ser. 1. COROLLIFLORÆ.

1 Kl. *Seminifloræ.*
a. 1 Synanthereæ.
2 Dipsaceæ.
3 Ambrosiaceæ.
b. 4 Valerianeæ.
c. 5 Rubiaceæ.
d. 6 Loranthaceæ.
e. 7 Caprifoliaceæ.

2 Kl. *Annulifloræ.*
a. 8 Campanulaceæ.
9 Lobeliaceæ.
b. 10 Convolvulaceæ.
c. 11 Boragineæ.
12 Labiatæ.
d. 13 Menyantheæ.
e. 14 Polemoniaceæ.

3 Kl. *Tubifloræ.*
a. 15 Oleineæ.
16 Verbenaceæ.
c. 17 Asclepiadeæ.
d. 18 Gentianeæ.
e. 19 Solanaceæ.
20 Personatæ.
21 Lentibularieæ.
22 Primulaceæ.
23 Globularieæ.
24 Plantagineæ.
25 Plumbagineæ.

Ser. 2. THALAMIFLORÆ.

4 Kl. *Discifloræ.*
a. 26 Corneæ.
27 Celastrineæ.
c. 28 Araliaceæ.
29 Umbelliferæ.
30 Adoxeæ.
d. 31 Acerineæ.
32 Resedaceæ.

5 Kl. *Sertifloræ.*
a. 33 Nymphæaceæ.
c. 34 Ranunculaceæ.
d. 35 Berberideæ.
36 Papaveraceæ.
37 Fumariaceæ.
38 Cruciferæ.
e. 39 Polygaleæ.
40 Balsamineæ.

6 Kl. *Columnifloræ.*
b. 41 Tiliaceæ.
42 Malvaceæ.
43 Gruinales.
44 Hypericineæ.
d. 45 Cistineæ.
46 Violarieæ.
47 Droseraceæ.
e. 48 Silenaceæ.
49 Alsinaceæ.
50 Elatineæ.

---

*) Prof. Fries har i den ursprungliga klaven i Flora Scanica äfvensom i v. Dübens Handb. i Växtrikets Nat. Familjer (Stockh. 1841) endast 3 Ordningar, näml. Familjer med *fructu holocarpo, fr. schizocarpo* och *fr. syncarpo;* till dessa hafva i Schag:s och Arrhenii framställning, troligen i följd af Fries' egen omarbetning, ännu 2:ne ordningar kommit; se noten ** pag. LVIII.

Ser. 3. CALYCIFLORÆ.

7 Kl. *Faucifloræ.*

a. 51 Cucurbitaceæ.
52 Ribesiaceæ.
b. 53 Rhamneæ.
c. 54 Saxifrageæ.
55 Crassulaceæ.
e. 56 Lythrarieæ.
57 Onagrarieæ.
58 Halorageæ.

8 Kl. *Rosifloræ.*

a. 59 Pomaceæ.
c. 60 Senticosæ.
d. 61 Drupaceæ.
62 Papilionaceæ.

9 Kl. *Centrifloræ.*

b. 63 Ericineæ.
64 Empetreæ.
c. 65 Euphorbiaceæ.
d. 66 Tamariscineæ.
e. 67 Portulacaceæ.
68 Paronychieæ.
69 Polygoneæ.

Ser. 4. INCOMPLETÆ.

10 Kl. *Bracteifloræ.*

a. 70 Aristolochiaceæ.
71 Santalaceæ.
72 Thymeleæ.
73 Elæagneæ.
c. 74 Ulmaceæ.
75 Urticaceæ.
76 Amarantaceæ.
77 Chenopodiaceæ.

11 Kl. *Julifloræ.*

b. 78 Cupuliferæ.
d. 79 Salicineæ.
e. 80 Betulineæ.
81 Myriceæ.
82 Coniferæ.

(83 Equisetaceæ.)

12 Kl. *Nudifloræ.*

c. 84 Callitrichineæ.
e. 85 Ceratophylleæ.

(86 Characeæ.)

II. MONOCOTYLEDONEÆ.

13 Kl. *Fructifloræ.*

a. 87 Orchideæ.
b. 88 Irideæ.
89 Narcissineæ.
c. 90 Hydrocharideæ.
e. 91 Najadeæ.

14 Kl. *Liliifloræ.*

a. 92 Liliaceæ.
b. 93 Colchicaceæ.
c. 94 Alismaceæ.
d. 95 Nartheciaceæ.
e. 96 Juncaceæ.

15 Kl. *Spadicifloræ.*

b. 97 Aroideæ.
c. 98 Potamogetoneæ.
d. 99 Typhaceæ.
e. 100 Cyperaceæ.

---

16 Kl. *Glumifloræ.*

e. 101 Gramineæ.

B. NEMEÆ.

III. HETERONEMEÆ.

17 Kl. *Filices.*

102 Polypodiaceæ.
103 Ophioglosseæ.
104 Marsileaceæ.
105 Isoeteæ.
106 Lycopodiaceæ.

18 Kl. *Musci.*

107 Bryaceæ.
108 Hepaticæ.

IV. HOMONEMEÆ.

19 Kl. *Algæ.*

109 Lichenes.
110 Byssaceæ.
111 Fucaceæ.
112 Ulvaceæ.
113 Diatomaceæ.

20 Kl. *Fungi.*

114 Hymenomycetes.
115 Discomycetes.
116 Pyrenomycetes.
117 Gasteromycetes.
118 Hyphomycetes.
119 Coniomycetes.

SVERIGES OCH NORGES VÄXTER

EFTER FRIES' SYSTEM.

I. DICOTYLEDONEÆ.

1 Serien: COROLLIFLORÆ.

1 KLASSEN

SEMINIFLORÆ.

1 Fam. SYNANTHEREÆ *Rich.* Blommor gyttrade inom en gemensam holk, bildande en blomkorg. Ståndare fästa i pipen af den sambladiga kronan, med knapparne hopväxta omkring stiftet. Frukt sittande under och med en led skiljd från kronan, samt innehållande ett enda frö, oskiljbart omslutet af fodret [skalfrukt]. Fröhvite 0*).

1 Flocken **Corymbiferæ** *Juss.* Blrna antingen alla rörformiga, ell. rörformiga på blomkorgens disk och tunglika i dess kant [strålblr]. Stiftet cylindriskt, icke uppsväldt ell. ledadt.

a) Senecionideæ. Stiftets 2 märken jemnbreda, med en hårpensel i spetsen.

1. BIDENS *Lin.* Brunskära.

1 B. *tripartita L.* blomkorg. utan strålblommor, *uppräta;* skalfrukter med 2—3 borst; bladen *skaftade,* meränd. 3klufna ell. *3deldta* med inskurna och tandade flikar. ⨀ 7, 8, g. blr. — *β minor:* bladen odeldta aflånga tandade. Fig. Fl.D.2178. Reich. Corymbif. i D.F.t.941,f.1.
Våta st. a. (*Sk.—Um. Lpm.—N.*) *Fotshög, β ett par tum.*

2 B. *cernua L.* blomk. *lutande;* fruktborster vanl. 4; bladen *odeldta halftomfattande,* lancettlika—jemnbreda sågade. ⨀ 7, 8, g. blr. — *β radiata:* med utdragna strålblr. — *γ minima:* 2—3 tum hög, enblomstrig. Fig. Fl.D.481. Reich.t.941,f.2; *β* f.3.
Våta st. (*Sk.—Helsl. Ångml.* Thorsåker sn. *Värml. Boh. Öl. Gottl.—N.* — *β Sk.—Södml. Stockh. Vestml. Värml. Boh.—N.* södra del.) *β Coreopsis Bidens L.Fl.Su. och Herb. γ Bidens minima L.Sp.Pl.2.*

---

*) I de familjer, der fröhviten icke nämnes, finnes den alltid.

2. CHRYSANTHEMUM *Lin.* Prestkrage.

† Skalfrukt naken.

1 C. *segetum L.* bladen halftomfattande, vid basen sågade, *mot spetsen flikiga* och tandade; holkfjällen *bredt eggrunda.* ⊙ 7, 8, g. strålblr. Fig. Sv.B.496. Fl.D.995.
Åkr. odl. st. (*Sk.—Ångml. VB.* Neder-Calix: Dr. Reuterman. *Vestml. Värml. Dalsl. Boh. Gottl.* Sparsam ell. sällsynt ofvan Skåne. — *N.*) *Blåaktig, med stora guldgula blomster.*

2 C. *Leucanthemum L.* bladen halftomfattande, lancettlika sågade, *vid basen fliktandade,* de nedre skaftade spadlika; holkfj. *lancettlika.* ♃ 7, hv. strålblr. — *β coronopifolium:* bladen inskurna, n. parklufna. — *γ hirsutum:* stjelken mycket sträfhårig. Fig. Sv.B.346. Fl.D.994.
Torra st. a. (*Sk.—VB.* och *Pit. Lpm.* — *N.* till Nordl.) *Var. någongång i Sk. och Blek. utan strålblr: β flosculosum Aspegr. — Leucanthem. vulgare Lam.*

†† Skalfrukt med frökrona: *Pyrethrum Sm.*

3 C. *Parthenium Pers.* bladen *parbladigt delade;* flikarne inskurna, de öfre sammanflytande; blomkorg. i n. jemnhög vippa. ♃ 7, 8, hv. strålblr. Fig. Sv.B.285. Fl.D.674.
Byar etc. r. (*Sk.* flerestädes, t. ex. Båstad på strandbackarne ymnig. *Blek.* Carlskrona; Nätraby; Ronneby; Åryd. *Smål.* Kalmar vid Skansen, Skällby etc. *Boh.* Koön vid Marstrand, m. fl. öar i söd. och mell. delen; för öfr. förvildad här och der upp till *Uppland.* — *N.* Tellemarken.) *Saknar stundom strålblr. — Matricaria L. Leucanthemum Godr. & Gren.*

3. MATRICARIA *Lin.* Sötblomster.

1 M. *Chamomilla L.* blomkorg. *långt skaftade med strålblr;* diskblr 5tandade; bladen dubbelt parbladigt delade med trådsmala flikar. ⊙ 6, hv. strålblr. Fig. Sv.B.50. Fl.D.1764.
Torra, odl. st. (*Sk.*—nor. *Ångml.* Själevad. *Jämtl. Pit. Lpm.* Koroqveik. Sällsynt norr om Dalelfven. — *N.* till Hedemarken och efter kusten till Trondhj.) *Har en stark sötaktig lukt. En var. med färre och nedböjda strålblr är M. suaveolens L.Fl.Su. och Herb.*

2 M. *discoidea DC.* blomkorg. *kort skaftade, utan strålblr;* blr 4tandade; skalfr. med omärklig frökrona; bl. som föreg. ⊙ 7, 8, g. blr. Fig. Reich.t.997,f.2. H.N.f.14, n:o 5.
Gator, odl. st. r. (*Uppl.* Uppsala, på gator och gårdar i Fjerdingen samt i Bot. trädg.; vid Simtuna prestg. — *N.* Christiania, Mellem-Töen: Krok.) *Vanligen mer grenig än föreg., som den liknar till lukten. Fästet spetsigt kägellikt. — Cotula matricarioides Bong.*

4. TRIPLEUROSPERMUM *C. H. Schultz.* Hvitkullor.

1 T. *inodorum Sch.* skalfruktens topp hinnkantad; bladen dubbelt parbladigt delade i smalt jemnbreda, *under plattade* flikar. ⊙ ☽ 6—8, hv. strålblr. — *β borealis:* holkfjällen dubb. större, aflånga med bred svart hinnkant. Fig. Fl.D.696. Reich. t.985,f.1.
Odl. st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β Trondhj.*) *Var. utan strålblr. — Matricaria L. Pyrethrum Sm. Chamæmelum Vis.*

2 T. *maritimum Hn.* bladflikarne *kortare,* stundom n. aflånga, *trinda och köttiga;* skalfr. som föreg. ♃? 7, 8, hv. strålblr. Fig. E.B.979. Reich.t.985,f.2. H.N.f.12, n:o 2.
Hafsstr. (*Sk.—Boh. Kalmar* omkr. Slottet, och nära Stensö. *Stockh.* yttre skärgård. — *N.* till Finnm.) *Vanl. lågväxt, ell. nedliggande, med smärre blomkorgar än föreg. Utmärkt af de trinda bladflikarne, i öfrigt föga skild. — Matr. maritima L. Herb. M. inodora γ salina Hn ed. 4. M. marit. forma minor etc. Fr.H.N.f.12.*

5. ANTHEMIS *Lin.* Åkerkullor.

1 A. *tinctoria L.* fästet slutl. convext; skalfrukt. *med hinnaktig* odeld *frökrona;* bladen parbladigt delade, småbladen parklufna ell. djupt sågade, under tilltryckt håriga. ♃ 6, 7. — *β pallida:* strålblrna blekgula. — *γ discolor:* strålblrna hvita. — *δ discoidea:* utan strålblr. Fig. Sv.B.62. Fl.D.741. H.N.f.6, n:o 1. *δ* Reich.t.1010,f.3.

Torra st. åkr. (*Sk.—Hels. Ångml. Jämtl. Dal.* — *N.* — δ *Uppsala* Slottsbacke.) *α har vackra höggula blomkorgar.* — *Cota tinct. Gay.* γ *A. maritima Retz. enl. Fr.*

2 A. *arvensis L.* fästet slutl. koniskt, med lancettlika fjäll; skalfr. *med plattad topp, på längden fårade med släta åsar;* bladen parbladigt delade; småbladen enkelt ell. dubbelt parklufna, med inskurna flikar. ⊙ 5—7, hv. strålblr. — β *agrestis:* skalfr. med trubbig toppkant; bladen mer findeldta. — γ *salina:* bladflikarne köttiga; stjelken nedligg. Fig. Fl.D.1178. Reich.t.1004,f.1,2. H.N.f.15, n:o 1.

Åkerren. a. γ hafsstr. (*Sk.—VB.—N.*— γ *Hall.* Varberg. *Sk.* Ystad. Köpingeåns gamla utlopp.) *Bladflikarne hos α bredare, mer blåaktiga, skalfr:s topp omgifven af en hvassare kant;* β *har gröna, smalare bladflikar: A. agrestis Wallr.*

3 A. *Cotula L.* fästets fjäll jemnbreda, skalfr. med *rundad naken topp, småknaggligt strimmade;* för öfr. som föreg. ⊙ 5—9, hv. strålblr. — β *salina Lindeb.* nedliggande med köttiga bladflikar. Fig. Sv.B.429. Fl.D.1179.

Byar, gat. (*Sk.—Uppsala. Dal.* Smedjebacken. *Vestml. Värml.* nära Carlstad. *Öl. Gottl.* — *N.* — β *Boh.* Mollö.) *Bladflikarne n. syl-lika. Luktar illa.* — *Maruta fœtida Cass.*

6. ACHILLÉA *Lin.* Rölleka.

1 A. *Ptarmica L.* bladen *hela,* n. jemnbreda, *hvass-sågade* glatta; blomkorgar i qvastlik vippa. ♃ 7, 8, hv. strålblr. Fig. Sv.B.207. Fl.D.643.

Fukt. st. (*Sk.—Gestr. Helsl.* Söderhamn i Bromsänget; Enånger vid ån nära kyrkan; Gnarp vid ån på Prestängen. *Dal.* vid Dalelfven i nedra socknarne; Hedemora etc. *Vestml. Värml. Boh.* Strömstad; Tanum och Qville snr: Rect. Forelius. — *N.* till Trondhj. stift.) *Odlas ofta med dubbla blr.*

2 A. *Millefolium L.* bladen med lancettlik ell. jemnbred omkrets, *parbladigt delade,* med pardelade och inskurna flikar; blomkorg. i tät, qvastlik vippa. ♃ 7—9, hv. ell. rödl. blr. — β *lanata:* stjelk, blad och vippa ullhåriga. — γ *sordida:* stj. ullhårig; blad och vippa småludna; blrna något gulaktiga. — δ *setacea:* spenslig, med dubb. smärre blomk., borstlika bladflikar. — ε *alpestris:* bladen mer sammansatta; blomk. större med bredt svartkantade holkfjäll. Fig. Sv.B.74. Fl.D.737. β Reich.t.1028,f.2; δ f.1 och H.N.f.12, n:o 3.

Torra st. a. (*Sk.* — *Lpl.* — *N.* — β *Boh.* Koön vid Marstrand: Rect. For. *Kalm. Öl. Gottl.* — γ *Skåne* — δ *Sk. Stockh.* på Adelsön och Björkön. — ε *N.* Finnm. Trondhj. st. Molde.) *Var. i hög grad, äfven med röda blr.*

7. CóTULA *Lin.*

1 C. *coronopifolia L.* glatt; bladen stjelkomfattande, jemnbredt lancettlika, parflikigt tandade eller hela. ⊙ 7—9, g. blr. Fig. Fl.D.341. Reich.t.998, f.1,2. H.N.f.14, n:o 6.

Hafsstr. r. (Boh. på Kasens Nabb.) *3—6 tum hög, långt ned grenad ört, med de enstaka blomkorg. i grenarnes spets.*

8. TANACÉTUM *Lin.*, Renfana.

1 T. *vulgare L.* bladen parbladigt delade; småbladen parklufvet inskurna och sågade. ♃ 8, 9, g. blr. Fig. Sv.B.81. Fl.D.871.

Torra st. (*Sk.—Um. Lpm.* och *VB.* — *N.* till Finnm.) *Bladen ofta krusiga, lukta starkt.* — *T. boreale Fisch., som af Fr. i S.V.Sc. upptages såsom varietet, skiljer sig enl. Ledeb. Fl.Ross. med skalfr. utan all krona; emellertid anför Ledeb. en var. af den vanl. formen, som närmar sig T. boreale, men försedd med frökrona.*

9. ARTEMISIA *Lin.* Malört.

† Blomfästet hårigt: *Absinthium Gærtn.*

1 A. *Absinthium L.* stjelken *upprät;* blomkorg. klasvisa skaftade nedböjda halfrunda; rotbladen 3dubbelt pardelade. stjelkbladen mindre delade med *lancettlika gråludna flikar.* ♃ 8, g. blr. Fig. Sv.B.106. Fl.D.1654.

Byar etc. a. (*Sk.—Helsl. Ångml.* Bjerträ och Långsele. *Dal.* — *N.*) *Skärmbladen hela.* — *Absinth. vulgare Lam.*

2 A. *rupestris L.* stjelken *uppstigande;* blomk. som föreg., kort skaftade; stjelkbladen parbladigt delade med *jemnbreda flikar;* rotbladens flikar hela eller 3deldta, finhåriga. ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Lin. Gottl. resa. Sv.B.317. Reich.t.1032,f.1. H.N.f.4, n:o 2.

Kalkberg, r. (*Öl. Gottl.*) *Hufvudklasen antingen enkel med blomkorgar på 1—3 liniers skaft, eller delad i smärre klasar med ganska korta bl.skaft; stjelkbladen knappt ½ tum långa kammlikt flikade.*

†† Fästet glatt: *Abrotanum Fr.*

*3 A. *norvegica Fr.* stjelken n. enkel, med de *halfrunda* nedböjda blomkorg. i toppen och bladvecken på *långa enblomstriga* hvitulliga *skaft;* bladen parbladigt deldta i hela eller åter delade, under håriga flikar. ♃ 8, g. blr. Fig. Fl.D.801. H.N.f.4, n:o 1.

Fjellv. r. (*N.* Dovre, öfver allt på fjellen vid Kongsvold och Drivdalen. Romsdalen, i Eikisdalen.) *Här sällan mer än 4—6 blomkorg., utplattade n. ½ tum i diam. och således de största i slägtet, med bredt hinnkantade mörka holkfjäll. — A. rupestris Fl.D.*

4 A. *laciniata W.* stj. n. *upprät,* med uppräta *mångblomstriga klasar;* blomk. *skaftade* lutande, *klotrunda;* bladen parbladigt delade; rotbladens flikar ånyo parbladigt deldta, stjelkbladens djupt parklufna, med smala spetsade gleshåriga flikar. ♃ 8, g. blr. Fig. Gmel.Sib.2,t.57. Reich.t.1032,f.2. H.N.f.4, n:o 3.

Torra st. r. (*Öl.* Borgholm; Skogsby-bet i Thorslunda; Albrunna i söd. Möckleby; Gösslunda i Hulterstad m. fl. st.) *Blr i smal vippa af uppräta klasar. — A. tanacetifolia Retz.*

5 A. *vulgaris L.* stj. *upprät;* blomk. *n. oskaftade,* något lutande, *aflånga,* med luden holk; bladen dubbelt pardelade, med lancettlika inskurna *spetsade* flikar, *under hvitludna;* skärmbladen hela, n. jemnbreda. ♃ 8. — *β coarctata:* klasarne sammandragna täta uppräta; bladen med smalare, under snöhvitt ulliga flikar. Fig. Sv.B.417. Fl.D.1176. *β* Lin. Inst. Skrift.t.1. Reich.t.1038,f.2.

Åkerren. etc. a. (*Sk.—VB.* och *Pit. Lpm.* — *N.* till Finnm. — *β* Hafsstr. *Blek.— Helsl. VB.* Neder Calix: Dr Reuterm. *Öl.*) *1—2 alnar hög; än med mörkbrun stjelk och bruna blr, än med ljus stjelk och gulare blr.*

6 A. *campestris L.* stj. *uppböjd* ell. uppstigande, med ensidiga klasar och blomkorg.; de sednare 6—8blommiga *klotrunda,* ganska kortskaftade, lutande; bladen parbladigt delade, med flerdelda, *n. trådsmala* flikar. ♃ 7—9. — *β sericea:* bladen silkesludna Fig. Fl.D.1175. Reich. t.1035,f.1.

Torra back. (*Sk.—Gestr. Vestml. VG. Boh.* på Nordkoster; Tanum sn: Rect. Forel. etc. — *N.* Tönsberg, Christiania—Ringerige. — *β Sk. Uppsala,* Slottsbacken. *Öl. Gottl.*) *Blomkorg. mycket små brunaktiga.*

7 A. *maritima L.* stj. *uppstigande,* med mångblomstriga klasar; blomk. omkr. 6blommiga *aflånga, n. oskaftade;* bladen parbladigt delade *hvitludna* med hela eller 3delda *jemnbreda trubbiga* flikar; skärmbladen hela. ♃ 8, 9, g. blr. — *β gallica:* klasar och blomster upprätta. — *γ suffruticosa:* stj. träaktig, högre och n. upprät, med utböjda vippgrenar och nedböjda blomkorg. Fig. Sv.B.323. Fl.D.1655, *β* 2119. *γ* H.N. f.4, n:o 4.

Hafsstr. r. (*Öl. Gottl.* — Södra *N.* — *γ Sk.* vestra kusten. *Hall.* Varberg. *Boh.* Vinga och kringligg. öar; Tanum sn, Sör Edsvik: Rect. For. *Blek.* på öar utanför Thorshamns udde. *Smål.* Kalmar; Vestervik på Gränsö.) *β A. gallica W. γ är ofta 2—3 quart. hög, grenig: A. salina Liljebl.*

10. ARNICA *Lin.* Hästfibler.

1 A. *montana L.* stjelken *fåblomstrig;* bladen motsatta, *eggrundt aflånga,* glest tandade. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.185. Fl.D.63.

Skogsäng. (*Sk.—Uppl. Vestml.* Lillhärad. *Dal.* Hedemora. *Värml. Boh.* sällsynt i norra och östra prov. — *N.* söd. delen upp till Bergen och Ringeboe. Molde.) *Blomkorg. stora brandgula.*

2 A. *alpina Murr.* stj. *enblomstrig;* bladen motsatta *lancettlika,* glest tandade. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.699. Fl.D.1524. H.N.f.12, n:o 5.

Fjellv. r. (*Torneå Lpm.* Kåbdåvanka. *Lul.* Quickjock, Zekkok, Roudnas, Tjågnorris, Velkespoult, samt öster om Rissabäcken. *Pit.* Kåbrenåjve, vid ån Lais. — *N.* Finnm. Flosfjellet vid Tromsöe.) *Blomk. ljusgul. — A. montana β L. A. angustifolia Fl.D.*

11. CINERARIA *Lin.* Askört.

1 C. *palustris L.* blomkorg. i qvastlik vippa; bladen *lancettlika* bugtigt tandade, jemte

stjelken *småludna;* rotbladen likformiga. ⊙☽ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.737. Fl.D.573. H.N.f.1, n:o 5.

Kärräng. torfgrafvar. (*Sk. Blek.* Lister. *Smål.* vid Röja sjö i Gamleby sn; Skir nära Vexiö. *Hall.* Halmstad; Söndrum. *VG.* Vartofta i Åsaka sn vid Barnesjön. Göteborg mell. Fässberg och Frölunda. *Öl.* vid Beteby i Mörbylånga etc.) *Othonna L.Fl.Su. Senecio DC.*

2 C. *campestris Retz.* blomk. i qvast; rotbladen kort skaftade *eggrunda* bugttandade; stjelkbladen oskaftade *jemnbreda,* alla jemte stjelken *ulliga.* ♃ 7, g. blr. Fig. Fl.D. 1177. Reich.t.978,f.2. H.N.f.1, n:o 6.

Torra st. r. (*Sk.* vid Löddeström från Lackalänge till hafvet; Landskrona vallar; Axelvold nära Dufeke; Ignaberga kyrkogård och kalkbrott; Dysjöbro i Annelöf sn etc.) *Cin. alpina L. Herb. alp. γ L. Sp. Pl. och Fr.S.V.Sc. C. integrifolia E.B. Senecio DC.*

12. SENECIO *Lin.* Bo-ört.

† Strålblr utdragna, horizontalt utstående.

1 S. *paludosus L.* blomkorg. i utbredd jemnhög vippa; bladen *hela,* smalt lancettlika spetsade, *hvass-sågade,* under småludna ell. flockulliga, säll. glatta. ♃ 8, 9, g. blr. Fig. Sv.B.736. Fl.D.385. H.N.f.2, n:o 2.

Våta st. stränd. r. (*Sk.* Christianstad på Isternästet; Lillö- och Råbbelöfs-sjön; mell. Rönnemölla och Brönnestan på holmar i Rönneån; i ett kärr mell. Gullarp och Bosarp, Bosarps torfmosse; Ramstorp; Torlösa sn i Kilekärr etc. *Hall.* ofvan Frännarps gård i Snöstorp sn.) *Stjelken enkel upprät, 3—6 fot hög; skalfr. finhåriga.*

2 S. *Jacobæa L.* bl.vippan tät af uppräta grenar; skalfr. *sträfhåriga;* bladen *lyrformigt pardeldta,* med mot spetsen vidgade, inskurna och tandade flikar. ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.606. Fl.D.944. H.N.f.14, n:o 3. [var.].

Torra st. (*Sk.—Uppl.* t. ex. Ulriksdal; Segersta i Öfver-Gran sn; Roslags Bro etc. *Gefle,* trol. införd med ballast. *Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* Drammen; Holmestrand till Bergen.) *Var. med ända till spetsen pardeldta blad och med stor odeld tandad ändflik; rotbladen vanl. af sednare formen. Saknar stundom strålblr, såsom ex. i H.N.*

3 S. *aquaticus Murr.* vippan som föreg., men glesare; skalfr. *n. glatta;* rot- och de nedre stjelkbladen *lyrformiga,* med stor, aflångt *eggrund, ell.* något *hjertlik,* tandad *ändflik* och aflånga sidoflikar. ♃ 8, g. blr. Fig. Sv.B.681. Fl.D.784. H.N.f.3, n:o 2.

Fukt. st. r. (*Sk.* Raflunda på kusten vid Furuboda. Norra *Hall. VG.* Gräfsnäs; Göteborg. *Boh.* i söd. skärgården. *Smål.* Vestervik. — *N.* Drammen.) *Liknar föreg., men har större blomk., och rotblad med stor odeld ändflik, små, stundom inga sidoflikar. Var. med ända till spetsen flikade blad.*

4 S. *erraticus Bert.* vippan *mycket gles,* af vidt utstående grenar; skalfr. *n. glatta;* bladen *lyrformiga,* med stor, bredt eggrund, *mot basen spetsad ändflik,* och aflångt omv. eggrunda sidoflikar. ♃ 8, g. blr. Fig. Reich.t.964,f.1. H.N.f.14, n:o 4.

Fukt. st. r. (*Sk.* Yngsjö: Ringstrand, enl. Fries. Trol. hörer föreg. från Raflunda äfven hit.) *Till alla delar spädare än de föreg. med få, 2—5blomstriga, mer utsperrade grenar, smärre blomkorg.; rotbladens ändflik hjertlikt eggrund; enl. Tyska ex. — S. barbareæfolius Krocker.*

5 S. *erucifolius L.* vippan *tät* af uppräta grenar; skalfr. *sträfhåriga;* bladen *pardeldta ända till spetsen,* med *jemnbreda* inskurna spetsade flikar. ♃ 8, 9, g. blr. — *β pygmæus:* fingerhög, n. glatt, fåblommig. Fig. Sv.B.607. Reich.t.966. H.N.f.1, n:o 4.

Jordvallar etc. r. (*Sk.* Malmö mot Borgnäset; Lund vid Trolleberg; Skifarp; mellan Hurfva och Getinge etc. — *β* Trelleborg.) *Bladflikarne tumslånga, omkr. 1 linie breda, med 2—3, spetsade småflikar, mest på yttre sidan. — S. tenuifolius Retz. och Jacq. Linnés ursprungliga, i Sk. Resan omnämnda erucif. är, enl. hans Herbar., en form af S. sylvaticus.*

†† Strålblr korta och tillbakarullade ell. inga.

6 S. *viscosus L.* blomkorg. *uppräta,* med tillbakarullade strålblr; foderholken nående öfver den *klibbhåriga* blomholkens midt; bladen djupt parklufna *klibbhåriga.* ⊙ 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D.1230. Reich.t.960,f.1.

Gat. etc. r. (*Sk.—Uppsala. Ångml.* Ytter Lännäs sn, tillfällig. Södra *Dal. VG.* kring Göteborg. *Öl.* Böda. *Gottl.* — *N.* Christiansand—Christiania.) *Hela växten klibbhårig.*

7 S. *sylvaticus L.* blomk. *uppräta,* med mycket korta tillbakarullade strålblr; blomholken slutl. *glatt* med *3—5bladig* foderholk, knappt nående öfver den förras botten; bladen parklufna glandelbräddade. ⊙ 7, 8, g. blr. — β *denticulatus:* bladen bugttandade. Fig. Fl.D.869; β 791. Reich.t.960,f.2.
Svedjel. berg. etc. (*Sk.—Helsl. Ångml.* Säbrå och Ulånger. *Dal. Värml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Söndmöer.) *Strålblrna ganska korta, stundom inga. β synes endast vara en mager form, som förekommer på kusten bland den vanliga.*

8 S. *vulgaris L.* blomkorg. i tät vippa, *lutande,* meränd. *utan strålblr;* foderholkens fjäll *omkr. 10,* svartspetsade, nående öfver blomholkens bas; bladen stjelkomfattande parklufna. ⊙ 6—10, g. blr. — β *radiatus:* blomk. med korta strålblr. Fig. Sv.B. 353. Fl.D.513.
Odl. st. a. β sällsynt. (*Sk.—Um. Lpm. VB.* Torneå. — *N.* till Finnm.)

13. HELICHRYSUM *Gærtn.* Evighetsblomster.

1 H. *arenarium DC.* blomk. i tät rundad vippa; bladen smalt lancettlika, de nedre spadlika; alla gråulliga. ♃ 7—9. Fig. Sv.B.658. Fl.D.641. H.N.f.2, n:o 1.
Sandhed. (*Sk. Hall. Blek.* vid Skånska gränsen; Vämö nära Carlskrona; samt i Thorhams sn. *Smål.* Vissefjerda söd. om Emmeboda. *Öl.* mellan Färjestaden och Thorslunda, samt vid Glömminge m. fl. st. *Gottl.* Hemsö sn.) *Blomkorg. af en skinande citrongul, stund. pomeransgul färg* [*β aurantiacum Pers.*]. *Gnaphalium L.*

14. GNAPHALIUM *Lin.* Toffsblomster.

1 G. *luteoalbum L.* blomkorg. *gyttrade i ett ell. flera hufvuden;* stjelken *slak;* bladen stjelkomfattande, lancettlika *hvitulliga,* rotbladen *spadlika.* ⊙ 8. Fig. Fl.D.1763. Reich.t.948,f.1. H.N.f.1, n:o 1.
Fukt st. r. (*Sk.* Skanör; Falsterbo; Lilla Hammar. *Blek.* Hörby. *Smål.* vid Hosmo och Hagby. *Öl.* Björnhofda i Thorslunda sn m. fl. st.) *Blrna gula i hvit holk.*

2 G. *uliginosum L.* blomk. klotrunda utan skaft, *gyttrade i toppen och bladvecken;* stjelken uppstigande, meränd. *grenig,* ullig [hos γ glatt]; bladen smalt lancettlika, spetsiga *mjukludna.* ⊙ 7, 8. — β *simplex:* stjelk enkel, med blr endast i toppen. — γ *nudum:* hela växten späd och glatt. — **pilulare Wg.* skalfr. sträfva af korta hår. Fig. Fl.D.859. H.N.f.10, n:o 2. γ Reich.t.948,f.3. H.N.f.12, n:o 6. *Wg. Fl.L. t.19. Reich.t.948,f.4,10.
Fukt. st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — γ Hafsstr. *Sk.* Kullaberg nära Mölle. *Hall.* Falkenberg. *Blek.* Ronneby nära Djupafors. *Smål.* Kalmar. *Öl.*) *Var. från tumshög och enkel* [**pygmæum Wess.*] *till quarterslång och mycket grenig; blomk. små och bruna inom en n. grön holk.* — γ *G. nudum Hoffm.* — * *hufvudsakl. skiljd med sträfva skalfr., hvarföre G. pilul. H.N. ej kan tillhöra denna form.*

3 G. *sylvaticum L.* blomk. *gyttrade* i bladvecken och toppen *n. i axform;* stjelken vid roten uppstigande, styf *enkel* och mångbladig; bladen *jemnbreda, under mjukludna;* skalfr. något sträfva. ♃ 8, br. blr. Fig. Fl.D.1220. Reich.t.949,f.1.
Torra st. (*Sk.—Lpl.—N.*) *Stjelken fothög, något uppstig. vid basen, sedan upprät, utan grenskott. Har enl. Læst. vissa år i VB. en höstform, som ganska mycket närmar sig till G. supinum.*

4 G. *norvegicum Gunn.* blomk. *gyttrade* mot toppen *i ett bladigt ax;* stjelken som föreg. mer upprät; bladen smalare ell. bredare *lancettlika, på båda sidor flockulliga,* de mellersta störst; skalfr. som föreg. ♃ 7, 8, br. blr. Fig. Fl.D.254. Reich.t. 949,f.2. H.N.f.14, n:o 7.
Fjelltr. (*Lpl.—Dal. Ångml.* Tåsjö. — *N.*) *Skiljd från föreg. med mer sammanhängande och tjockare ax, bredare blad, grenskott 0.* — *G. sylv. β fuscatum Ed. 4.*

5 G. *supinum L.* blomk. i toppen och stund. i öfra bladvecken; stjelken *slak trådlik med bladskott vid roten;* bladen *jemnbreda* spetsiga *ulliga;* skalfr. som föreg. ♃ 7, 8, br. blr. — β *fuscum:* blomk. i klase, de nedre skaftade. — γ *pusillum:* n. utan stjelk, blomk. mellan bladen. Fig. Sv.B.716. Fl.D.332. H.N.f.6, n:o 2.
Fjellv. (*Lpl.—Herjed.—N.*) *Fingerhög, 1—8blomstr., γ knappt tumshög enblomstr.* — *G. procumbens L. Herb. G. alpinum Fl.D. β G. fusc. W. Jemf. V.Ak.H. 1818.*

15. ANTENNARIA *Gærtn.* Kattfot.

1 A. *dioica Gærtn.* blomkorg. n. i qvast; holken af *i spetsen rundade,* något convexa

fjäll; stjelkbladen *jemnbreda* spetsiga; *grenskotten* nedliggande, *med spadlika,* under hvitludna, ofvanpå meränd. glatta *blad.* ♃ 5, 6, hv. ell. r. blr. — *β alpicola:* stjelken 8—12 tum hög, med gyttrade blomk. och jemnbreda holkfjäll. — *γ corymbosa:* stjelken hög, med långa skiftevisa blomkorgskaft. Fig. Sv.B.148. Fl.D.1228.
Torra back. a. (*Sk.—Lpl.—N.* — *β* i fjelltr.) *Knappt quartershög, varr. dubbelt större; γ med nedre blomkorgskaften 1—2 t. långa. Alla formerna hafva, ehuru sällan, äfven öfra bladytan småluden; i detta fall är γ Gnaph. hyperboreum Don. — Gnaphalium L.*

2 A. *alpina* [*L.*] blomk. som föreg.; holkfjällen *spetsiga* [hos ♂ trubbiga] *platta,* i toppen utstående; stjelkbladen *lancettlika;* grenskotten *som föreg.* ♃ 6, 7, grågr. blr. Fig. H.N.f.3, n:o 1.
Fjellv. (*Lpl.—Herjed.—N.*) *Vanl. något mindre än föreg., men var. till blad och blomning som denna. Hanväxten näppel. funnen mer än en gång, näml. 1842 af Prosten Læstadius; den är i allt lik honväxten, men har bredare, trubbiga och i spetsen något färgade holkfjäll. — Gnaphal L.*

3 A. *carpatica Bl. & Fing.* blomk. gyttrade i convex qvast, med *platta trubbiga* [brungröna] holkfjäll; *alla* bladen *smalt lancettlika* spetsade, på båda sidor småulliga 3nerviga. ♃ 6, 7. Fig. Wg.Fl.Carp.t.3. Reich.t.951,f.4,5. H.N.f.11, n:o 2.
Fjellv. r. (*Torn. Lpm.* Kåbdåvanka. *Lul. Lpm.* vid norra sidan af Kiergevare; Pollaure; Vaschavare; Vallivare; Velkespoult etc. — *N.* Finnm. Tsatsa ofvanför Lyngenfjord; Kautokeino. Nordl. Salten.) *Gnaphal. Wg. Antennaria alpina Gærtn. enl. Fr.*

16. FILAGO *Lin.* Ullblomster.

1 F. *germanica L.* stjelken slutl. upptill klynnedeld, med klotrunda oskaftade hufvud i toppen och grenvecken; holkfjällen *sylspetsade;* skalfr. *hvitprickiga;* bladen lancettl. —jemnbreda, ulliga. ⊙ 7. Fig. Sv.B.661. Fl.D.997. H.N.f.6, n:o 3.
Åkr. fält, r. (*Sk.* Ystad, Dalköpinge; Trelleborg; Skanör; Roslätt; Skabersjö etc. *Hall.* sällsynt.) *Blrna brunakt.; holkfjällen långa gulglänsande med purpurröd spets. — F. pyramidalis L. Fl.Su. Gnaphalium, tillika med de följ., Willd. Gifola Cass.*

2 F. *montana L.* stjelken enkel ell. skiftevis grenig, med ulliga blomkorgar, gyttrade i toppen och på sidorna af de n. uppräta grenarne; holkfjällen *trubbade;* skalfr. *prickiga;* blad som föreg. ⊙ 6, 7. — *β arvensis:* grenarne utdragna, endast mot toppen blombärande. Fig. Sv.B 659. H.N.f.1, n:o 2; f.7, n:o 2. *β* Fl.D.1275.
Sandback. a. (*Sk.—VB. Dal.* — *N.* — *β Sk. Blek. Smål.* i Kalm. län. *Dal.* Husby sn enl. Rect. For. *Boh.* Skaftö, Strömstad. *Öl.* — *N.* Christiania.) *Blrna föga synliga, gulaktiga. — Oglifa Cass. β F. arvensis L.Fl.Su. och Herb.*

3 F. *minima Fr.* stj. enkel ell. vid roten och i toppen grenig; blomk. gyttrade i toppen, *kägellika,* slutl. föga ludna, med *trubbade* holkfjäll, *släta* skalfr.; bladen n. jemnbreda gråludna, tryckta till stjelken. ⊙ 7, 8, gulakt. blr. Fig. Sv.B.660. Fl.D.1276. H.N.f.1, n:o 3.
Back. sandfält, r. (*Sk.—Boh. VG.* Stora Kärr i Gust. Adolfs sn; Lidköping på stranden; Torsö i Venern m. fl. st. *Dalsl.* Färglanda sn. *Blek. Smål.* Femsjö; Vexiö; Unnaryd; Vissefjerda; Jönköping, Fiskarhemmet, Gamleby sn.; Kalmartrakten etc. *ÖG. Öl. Gottl.* — *N.* Arendal; Lillesand; Mandal.) *2—6 tum hög, mycket spädare än de föreg.; bladen 3—4 linier långa, n. tegellagda. — F. arvensis Wg. Gnaph. montanum Fl.D.*

b) Asteraceæ. Stiftets 2 flikar jemnbreda, upptill finludna.

17. INULA *Lin.* Ålandsrot.

1 I. *Helenium L.* bladen stjelkomfattande, *eggrunda,* ojemna, under ludna; holkfjällen *eggrunda.* ♃ 8, 9, g. blr. Fig. Sv.B.55. Fl.D.728.
Fukt. st. vid byar, r. (*Sk.* Färlöf vid Harastorp; mell. Malmö och Hvällinge; Kullaberg; vid Snogeholmssjön etc. *Blek.* mellan Ronneby och Damkrogen; Mölletorp. *Smål.* Kalmar, Dörby; Törnesfalla m. fl. st. *Boh.* Orust. *Hall.* Söndrum och Enslöf. *Öl.* m. fl. st. upp till Roslagen, trol. öfverallt förvildad.) *2 alnar hög, med de största blomkorgar af nordiska arter i hela familjen. — Corvisartia Mer.*

2 I. *Britannica L.* bladen stjelkomf., *lancettlika* spetsade naggsågade *under ullhåriga,*

stund. n. glatta; stjelken upprät *luden;* holkfjällen *lancettlika.* ♃ 8, 9, g. blr. Fig. Fl.D.413. Reich.t.926. H.N.f.4, n:o 5.

Fukt. st. r. (*Sk.* Christianstad i ängar vid vägen åt Nosabysjön; Krageholm, vid sjön; Gunnarstorp: Linné; Hököping sn, s. om Gessie: Nordst. *Smål.* Jönköping. *Öl.* särd. norra delen. *Gottl.* När, Hemse, Roma, Fårön m. fl. st.) *En mer luden form häraf är γ stricta Wg. Var. på Gottl. med enblomstrig stjelk och smala föga håriga blad.*

3 I. *salicina L.* bl. stjelkomfatt., *lancettlika* spetsade *glatta nätådriga,* i brädden fintaggade, utböjda; stjelken upprät *glatt,* en- ell. flerblomstrig, med slutl. högre sidoblomkorg. ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D.786. Reich.t.928,f.1,2. H.N.f.14, n:o 2.

Ängsback. (*Sk.—Uppl. Dal.* Husby sn, på en holme i Amungen: Ing. Anderson. *Ner. Dalsl. Boh.* Koster, och Kebal nära Strömstad. *Öl. Gottl. — N.*) *Var. låg och enblomstrig på Öland. Bladen stund. glest småsågade.*

4 I. *ensifolia L.* bl. *föga omfattande, n. jemnbreda* spetsade sträfbräddade *glatta* utböjda, *på längden nerviga;* stjelken uppstigande, meränd. enblomstrig. ♃ 8, g. blr. Fig. Jacq.A.162. Reich.t.928,f.3. H.N.f.14, n:o 1.

Kalkberg, r. (*Gottl.* ¼ mil öst. om St. Ihre i Hangvar enl. gammal uppgift af Rosén, men på många år ej återfunnen. Bunge sn, på skarpa kalkstensslätter, kallade Träskhedarne, bland enbuskar; Fleringe sn., vid Hessle.) *Gottländska ex. öfverensstämma fullkomligt med utländska, äfven i storlek, men äro mindre ofta flerblomstriga.*

18. PULICARIA *Gærtn.* Loppört.

1 P. *vulgaris Gærtn.* bladen stjelkomfattande, aflånga vågbräddade, jemte öfra delen af den nedligg. stjelken finludna; strålblrna ganska korta. ⊙ 8, 9, g. blr. Fig. Sv.B.738. Fl.D.613. H.N.f.15, n:o 2.

Fukt. st. (*Sk.* allmän. *Hall. Blek. Smål.* Hosmo; Kalmar etc. *Öl.*) *Inula pulicaria L.*

19. BELLIS *Lin.* Tusenskön.

1 B. *perennis L.* stängeln n. bladlös, enblomstrig; bladen omv. eggrunda, glest naggsågade. ♃ 6—10, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.238. Fl.D.503.

Fält och fukt. äng. (*Sk.* allm. *Blek.* vid Skånska gränsen. *Smål.* Kalmar, Stensö etc. *Öl. Gottl.* Förvildad vid Stockholm, Göteborg m. fl. st. — *N.* Christiansands st.) *Tufvig, med fingershöga blomkorgskaft från roten.*

20. ASTER *Lin.* Aster.

1 A. *Tripolium L.* blomkorg. i qvast, med eggrunda holkfjäll; bladen n. jemnbredt lancettlika helbräddade glatta köttiga. ♃ 7, 8, b. strålblr. Fig. Sv.B.470. Fl.D.615.

Hafsstr. (*Sk.—Helsl. VB.* Nordmaling. *Boh. — N.* till Trondhj. Finnm. Syd-Varanger.) *Har stund. hvita strålblr; någon gång saknas de helt och hållet: γ discoideus Reich. D.Fl.*

21. ERIGERON *Lin.* Binka.

†1 E. *canadensis L.* stjelken upptill *grenad i vippa af talrika blomkorg.;* bladen smalt lancettlika hårbräddade, *de nedre sågade.* ⊙ 7, 8, hvitgula blr. Fig. Fl.D.1274. Reich. t.917,f.1.

Torra st. r. (*Sk.* Ystad, på stenvallar vid Gusnafva år 1828, nu utgången. Införd med ballast till Kalmar, Stockholm, Gefle, Visby etc., men försvinner snart.) *Blomkorg. knappt större än pepparkorn. Var. med n. klaselik, dock mångblomstrig vippa.*

2 E. *acris L.* blomkorg. i *n. enkel vippa eller klase;* strålblrna föga längre än diskblrna; bladen lancettlika, *jemte stjelk och holk håriga;* rotbladen tunglika. ☽ ♃ 7, gred. ell. rödl. strålblr. — *β glomeratus:* blomkorg. mer kortskaftade och gyttrade, den i toppen dubb. större. — *γ ruber:* blomk. små, med längre, röda strålblr. — *δ grandis:* blomk. stora, på långa skaft; strålblr som *γ*. Fig. E.B.1158. Reich.t.917,f.2.

Torra äng. back. a. (*Sk.—Lpl.—N. — γ Lpl. Nordl. Finnm.*) *Var. fothög och fingerlång, enkel ell. grenad till basen, med större och mindre blomkorg. o. s. v.*

3 E. *Mülleri Lund:* blomk. i *enkel ell. grenig klase,* med kortare sidogrenar och *glest småhårig* holk; stjelken *glatt och slät;* bladen jemnbredt lancettlika, *glatta,* stundom hårbräddade. ☽ 7, rödl. strålblr. Fig. Fl.D.874? Reich.t.916,f.1. H.N.f.8, n:o 1, högra ex.

Back., fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* Jukkasjärvi och vid Torneå träsk. *Lul. Lpm.* Snjärrak

och Njammats. *Um. Lpm.* Kattisafvan, Berglunda. *Herjed.* i Ljusnedalen ofvan byn Vallarne. *Ångml.* Tåsjö, m. fl. snr. *VG.* Bastungen nära Venersborg enl. Kindb. *Boh.* Uddevalla. — *N.* Christiania; Dröbak; Gudbrandsdalen, mell. Laurgaard och Rundene; Bergens st.) *Föga skiljd från föreg., dock utmärkt af sin glatthet, från följ. med mera klaselik vippa af kortare, ofta flerblomstriga bl.skaft, tydligare hårig holk. — E. dröbachensis Fr. och troligen Fl.D. E. acris β angustatus Ed. 4; E. elong. β Exc.Fl. E. elongatus Fr. S.V.Sc.p.3.*

4 E. *elongatus Ledeb.* blomk. *på enkla utdragna skaft* med längre strålblr, n. *glatt, glandelprickad* holk; stjelken *n. glatt;* bladen aflångt jemnbreda 3nerviga. ♃ 7, 8, r. ell. hv. strålblr. Fig. H.N.f.8, n:o 1, venst. ex.; f.15, n:o 3 [var.].

Fjelltr. (*Torn. Lpm.* Huukis gästgg.; Kengis. *Lul.* och *Pit. Lpm. Jämtl. Herjed.* — *N.* Finnm.—Dovre. Österdalen, på Tvärfjeld i Tryssild sn etc.) *2—3 qu. hög; skiljd från föreg. hufvudsakligen med holken, som synes beströdd med prickar, hvilka vid stark förstoring utgöra korta glandelhår, några få stundom utväxande till vanliga hår. Instämmer noga med Ledebours beskrifning. — E. Villarsii Ed. 3. E. politus Fr. S.V.Sc.*

*5 E. *rigidus Fr. hårig och sträf;* stjelken enkel, *djupt fårad och kantig,* med *blomkorg. i klase, svart, mycket gleshårig* holk och utstående strålblr, längre än diskblrna; de inre af dessa trådlika; bladen oskaftade, n. 3nerviga, upprätta och något styfva, fullkoml. helbräddade; rotbladen små, omv. eggrunda, afsmalnande till skaft. ☽ r. ell. hv. strålblr. Fig.

Fjelltr. r. (*N.* Från Filefjell, Nystuen till Nordl.) *1—2 fot hög, enkel och utan rotskott; rotbladen föga större än E. uniflori; toppblomkorgen stor som hos E. alpinus; de på sidan smärre på enkla och utdragna, n. lika långa skaft; holken endast med ett eller annat hår. — Allt enl. Fr.; osedd af förf.*

6 E. *alpinus L.* stjelken *1—3blomstrig;* strålblr *utdragna,* horizontalt utstående; holken af jemnbredt lancettlika fjäll, *luden af otydligt ledade hår;* rotbladen tunglika något *spetsiga.* ♃ 7, 8, r. säll. hv. strålblr. — *β macrocephalus:* blomkorgen ensam, dubbelt större. Fig. Fl.D.292. Reich.t.914,f.1,2. H.N.f.8, n:o 2.

Fjelltr. (*Lul. Lpm.* Njunnats. *Jämtl.* i gränsfjellen samt nära vattnen omkring Åreskutan, t. ex. Åre kyrkogård, Husån etc. Frösön på Kungsgårdens södra äng. *Herjed.* Midtåkläppen, Axhögen etc. — *N.* Finnm. — Vang i Valders.) *6—12 tum hög med brun stjelk, sköna blomkorg., af hvilka de nedra, då flera finnas, hafva långa, n. upprätta skaft.*

7 E. *uniflorus L.* stjelken *enblomstrig;* strålblr *som föreg.;* holken af bredt lancettlika fjäll, *ullhårig af tydligt ledade hår;* rotbl. spadlika *trubbiga.* ♃ 7, 8. — *β pulchellus:* holken violett- ell. svartbrunt luden. Fig. Fl.D.292. Reich.t.914,f.4. H.N.f.8, n:o3.

Högre fjellväxt. (*Lpl.—Herjed. — N.*) *2—5 tum hög, vanl. med grön stjelk, högst sällan 2 blomkorgar. Strålblrna hvita, någon gång rödlätta.*

22. SOLIDÁGO *Lin.* Guldris.

1 S. *Virgaurea L.* stjelken något kantig, med närsittande, uppräta blomkorgspiror i toppen och öfra bladvecken; bladen lancettlika, de nedre sågade. ♃ 7—9, g. blr. — *β litoralis:* rotbladen fortvarande, bredt lancettl. spetsiga; bl.spiran aflång tät, med större blomk. — *γ arctica:* stjelken låg (6—8 t.), med utdragna enblomstriga fjälliga bl.skaft; rotbladen fortvarande, n. tunglika omärkligt naggade. Fig. Fl.D.663. Reich. t.911,f.1; *γ* f.3.

Back. skog. a. (*Sk. — Lpl. — N. — β Smålands*skären, Örö etc. — *Stockh.* skären, på Muskön. — *γ Finnm.*) *γ S. Virg. γ cambrica Ed. 4; S. Virg. v. alpestris Reich.*

23. LINÓSYRIS *Cass.* Guldborste.

1 L. *vulgaris Cass.* holkens fjäll tilltryckta med utstående spets; bladen talrika, smalt jemnbreda glatta. ♃ 8, 9, g. blr. Fig. E.B.2505. Reich. t.910,f.1. H.N.f.4, n:o 6.

Torra st. r. (*Öl.* mellersta och söd. delen. *Gottl.* Lilla Carlsön, nu utgången.) *Var. från 4—8 tum hög; bladen fint prickiga; blomkorgsvippan tät, n. jemnhög. — Chrysocoma Linosyris L. Galatella Linosyris Reich. d. y.*

c) **Eupatoriaceæ.** Stiftets flikar klubblika, på utsidan vårtprickiga.

24. EUPATORIUM *Lin.* Flockblomster.

1 E. *cannabinum L.* holken 5—6blommig; bladen motsatta, kort skaftade, delade till

basen i 3—5 lancettlika sågade flikar, den mellersta längst. ♃ 7, rödl. blr. Fig. Fl.D.745. Reich.t.892.

Stränd. bland buskar etc. r. (*Sk.—Gestr. Vestml. Värml. Boh. Hall. Öl.* — *N.* Brevig; Langesund.) *Örten lik hampa, 3—4 fot hög, med stor tät vippa af små blomkorg. På grenar, som utslagit, sedan växten blifvit afbetad, har förf. stundom funnit bladen hela, eggrundt lancettlika.*

25. PETASITES *Neck.* Pestrot.

1 P. *officinalis Mönch:* blomkorgspiran *eggrund eller aflång; strålblr 0;* bladen *hjertlika,* något bugtiga, med större och mindre tänder, rundade hörn, *under gråludna.* ♃ 4, 5, rödl. blr Fig. Sv.B.224. Fl.D.842. H.N.f.1, n:o 7.

Gård. stränd. etc. (*Sk.—Uppl. Gefle* i Tackjernsvågen. *Vestml. Värml.* Sunne sn; Sund på Näset. Trol. fordom odlad, särdeles i de öfra prov. — *N.* Skien; Christiansand; Fleckeröe; Bergen etc.) *Den allmännaste formen har större delen af blrna 2könade: hermaphrodita; sällsyntare är honväxten, hvars blomkorg. äro smärre, i aflång spira och med få ell. inga 2könade blr: T. hybrida L. — P. vulgaris Desf. Tussilago Petasites L.* — Anm. *Bladen hos alla arterna uppkomma först efter blomningen och blifva ofta mycket stora.*

2 P. *alba Gærtn.* blomkorg. i tät *qvastlik vippa, utan strålblr;* bladen *njurlikt rundade* bugtiga, med större och mindre uddhvassa tänder, *under hvitludna.* ♃ 4, 5, blekhv. blr. Fig. Fl.D.524. Reich.t.899. H.N.f.2, n:o 3.

Skugg. r. (*Sk.* Gudmuntorp och Klinta vid Ringsjön; Fogelsång; Krageholm; Löberöd; Krutladan vid Vasaholm i Hellesta sn etc. — *N.* Christiansand vid Tjos.) *Var. som föreg. — Tussilago L.*

3 P. *spuria Reich.* blomk. i *n. enkel qvast, utan* märkliga *strålblr;* bladen *triangelformigt njurlika,* olikformigt småtandade, under täckta af *snöhvit ull,* nedra hörnen utsperrade 2flikiga. ♃ 4, 5, blekg. blr. Fig. Retz. Obs.1,t.2. Fl.D.1828. Reich. t.897. H.N.f.2, n:o 4.

Sandstränd. r. (*Sk.* vid Köpinge-åns utlopp; Kåseberga och Sandhammaren; vid Ringsjön från Råröd till Bo och Osbyholm, samt vid strandvägen till Lillö.) *Kantblrna något bredare än diskblrna. Var. som föreg. — Tussilago Retz. Nardosma Less.*

4 P. *frigida* [*L.*] blomk. i *enkel qvast,* meränd. *med korta strålblr;* bladen *triangelformigt hjertlika,* bugtigt fliktandade, under *gråaktigt hvitludna.* ♃ 5, 6, hvitg. och rödl. blr. Fig. Sv.B.680. Fl.D.61. H.N.f.14, n:o 8.

Fjelltr. (*Lpl.—Dal.* Idre; i trakten omkring Löfåsen. *Helsl.* Loos sn, norr om Kyrktjärn *Ångml.* Tåsjö m. fl. s:nar. — *N.*) *2—3 quarter hög. Saknar stundom strålblr, då diskblrna var. än rörformiga 5klufna, än snedt uppspruckna n. tunglika, i hvilket fall de, enl. Dr Reutermans obs., ensamt synas vara fruktbär. — Tussilago L. Nardosma Cass.*

26. TUSSILAGO *Lin.* Hästhof.

1 T. *Farfara L.* stängeln bladlös fjällig enblomstrig med utdragna strålblr; bladen rundadt hjertlika, vinkligt bugtiga och tandade. ♃ 3—5, g. blr. Fig. Sv.B.2. Fl.D.595.

Leråkr. och stränd. a. (*Sk.— Lpl.— N.* till Ost-Finnm.) *Bladen visa sig först efter blomningen och blifva fullväxta quartersbreda.*

2 Flocken **Cynarocephalæ** *Juss.* Blrna [hos alla Skand.] likformiga, rörlika. Stiftet upp mot märket uppsväldt ell tjockare, omgifvet med en krans af hår.

27. ÉCHINOPS *Lin.* Bolltistel.

1 E. *sphærocephalus L.* bladen pardelade, under hvitludna; flikarne bugtiga tandade och taggiga; blomfodret vid basen med borst, nående upp öfver halfva fodret. ♃ 7, 8. Fig. Reich. Cynaroceph.t.734.

Stenbundna st. vid gårdar etc. r. (*ÖG.* Slätbaken på norra stranden från Stegeborg; Byngsbo i Ringarum sn; Tåby sn, Oxtorpet; samt Skönberga prestg.: Stud. L. W. Djurberg; Schedvi sn vid torpet Hallonberget, samt vid Häfla och Buda; trol. öfver allt förvildad, likasom i *Uppsala* på Slottsbacken.) *Lik en vanlig tistel; blrna lätt sönderfallande vid torkning, hvita med blågrå knappar.*

28. CENTAURÉA *Lin.* Klint.

1 C. *Scabiosa L.* yttre holkfjällen eggrunda, afsmalnade till ett *svart, kammlikt* borst-

kantadt *bihang;* de inre smalare, slutande med ett dylikt, något vidgadt bihang; bladen *djupt pardelade,* sträfva, flikarne lancettl. ell. jemnbreda inskurna och tandade. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.324. Fl.D.1231.

Åkerren. back. (*Sk.—Helsl. Vestml.* Skinnskatteberg. *Värml. Boh. Öl. Gottl.—N.* till Snaasen.) *Alnshög och mera, med stor klotrund holk, rödviol. stundom hv. blr.*

*2 C. *phrygia L. nedre* holkfj. *med* ett utböjdt, *n. syl-smalt bihang,* kammlikt kantadt *med svarta hår, längre* än bihangets diameter, de öfre holkfj. med ett bredt hårkantadt bifjäll på spetsen; bladen *eggrundt* lancettlika småtandade sträfva. ♃ 7, 8, r. blr. Fig. Fl.D.520. Reich.t.764,f,2. H.N.f.13, n:o 3, 4.

Äng. i bergstr. r. (*N.* Christiansand, Hjelmeland i Ryefylke vid hafvet. Mandal.) *Har stora blomk., breda blad. — C. austriaca W. enl. Fr.*

*3 C. *nigra L. nedre* holkfj. *med ett lancettlikt bihang,* kantadt som hos föreg. med hår *dubbelt längre* än bihangets diam.; öfra fjällens bihang som hos föreg.; bladen lancettlika, de nedre tandade; *alla blrna* meränd. *likformiga och 2könade.* ♃ 7, 8, r. blr. Fig. Fl.D.996. Reich.t.761,f.2. H.N.f.13, n:o 5.

Back. etc. r. (*N.* Christiansand vid Farsund. Bergen på Storöen och efter kusten upptill Snaasen.) *Liknar till örten C. Jacea, men saknar n. alltid de större kantblrna; de yttre holkfjällens bihang smala, n. syl-lika, de inre bredare än fjället, n. 3angulära.*

4 C. *Jacea L.* holkfj:s bihang torrt, *bredt och rundadt,* i kanten sargadt; bladen *lancettlika* helbräddade eller tandade, stund. smala och flikiga. ♃ 7, 8, r. blr. — β *elata:* stjelken med utstående grenar; bladen smala fliktandade. Fig. Fl.D.519. Reich.t.754, f.1; t.755.f.1,2; β t.759,f.1.

Torra ängsrenar, back. a. (*Sk. — VB.* och *Jämtl. — N.*) *Holken tegelfärgad, stund. svartbrun med mer kammflikade fjäll och då tagen i Sv. för C. nigra; äfven skiljd från C. pratensis, som har holken nära lik C. nigræ.* β *är var. decipiens Fr.S. V.Sc. och Thuill.*

5 C. *Cyanus L.* holkfjällen eggrunda, de inre mer utdragna, *i kanten hinnaktiga* borstsågade; bladen *jemnbreda,* de nedre meränd. pardelade. ⊙ 6, 7. Fig. Sv.B.52. Fl. D.993.

Bland säd a. (*Sk.—VB.* och *Jämtl.—N.*) *Endast de innersta holkfjällen med ämne till bihang, de nedersta med hvita borst i kanten, de öfriga med svarta, hufvudsakl. mot spetsen. Blrna himmelsblå, stund. hvita.*

29. SERRÄTULA *Lin.* Ängsskära.

1 S. *tinctoria L.* blomkorgsvippan jemnhög; holken n. glatt; de nedre bladen meränd. parklufna, tätt hvass-sågade. ♃ 7, 8, viol. stund. hv. blr. Fig. Sv.B.170. Fl.D.281.

Skogsäng. (*Sk.—Uppl. Vestml. Dal. Boh.* Hisingen, vid Nodre elf. *Öl. Gottl.*) *Var. med odeldta blad.*

30. SAUSSUREA *DC.* Lappskära.

1 S. *alpina DC.* blomkorg. meränd. i jemnhög tät vippa, med mjukluden holk; bladen lancettlika—eggrunda, odeldta, glest småtandade mjukludna. ♃ 7, viol. blr. — β *angustifolia:* bladen smalt lancettlika. Fig. Fl.D.37. Reich.t.816,f.2. H.N.f.15, n:o 4.

Fjelltrakt. (*Lpl.—Dal.* uti Idre. *VB.* Skellefteå. *Ångml.* Tåsjö och Långsele. *Medelp.* Torp sn. *Helsl.* Loos sn fleterstäd. — *N.*) *Hela växten oftast betäckt af ett ovanligt mjukt ludd. — Serratula L. Heterotrichum Link.*

31. CARLINA *Lin.* Spåmanstistel.

1 C. *vulgaris L.* stjelken meränd. flerblomstrig, med lancettlika tandade och taggiga blad, på undre sidan finulliga; sidoblomkorg. högre än den mellersta. ♂ 7, 8, blekg. blr. Fig. Sv.B.434. Fl.D.1174.

Back. (*Sk.—Gefle. Vestml. Dalsl. Boh.* Tanum sn: Rect.For. — *N.*) *Var. med en enda blomkorg.*

32. ONOPÓRDON *Lin.* Ulltistel.

1 O. *Acanthium L.* holkfjällen utsperrade, styft tornuddiga; bladen bugtiga tandade taggbräddade, under hvitulliga; stjelken bredt hinnvingad. ♂ 7, 8, r. blr. Fig. Sv.B.227. Fl.D.909.

Byar. (*Sk.—Gefle. Boh.* Koön: Rect. For. — *N.*) *Ofta manshög, bredbladig, taggig växt.*

33. CARDUUS *Lin.* Tomt-tistel.

1 C. *nutans L.* blomkorg. *lutande* åt sidan, *ensamma på utdragna oväpnade* skaft; yttre holkfjällen platt utböjda, alla *tornspetsiga;* bladen flikiga och taggiga, med på stjelken afbrutet nedlöpande kanter. ☽ 7, r. blr. Fig. Fl.D.675. Reich.t.877,f.1,2. H. N.f.7, n:o 5.

Torra st. r. (*Kalmar. Uppl.* Uppsala; Öfverboda i Elfkarleby sn. *Gefle. Söderhamn. Ångml.* Nyland i Ytter Lännäs sn. *Boh.* Marstrand; Näsinge sn. *Öl.* Horns Ladugård; Repplinge. *Gotl.* Visby, Roma etc. — *N.* Brevig. Trondhj. Knappt ursprunglig i Skandinavien.) *Stor ganska taggig; blomkorgskaften endast vid basen småbladiga.*

2 C. *acanthoides L.* sidoblomk. *med inga, eller ganska korta, småbladiga och taggiga* skaft; holken rundadt eggformig. af syluddiga, något utstående fjäll; bladen nedlöpande, djupt parklufna, med 2—3klufna, groftorniga flikar, *under gröna,* på nerverna hvithåriga. ⊙ 7—9, r. blr. Fig. Fl.D.1341. Reich.t.873. H.N.f.11, n:o 3.

Byar. (*Sk. Blek.* Ronneby. *Hall. Kalmar. Gotl.* — *N.* Christiania.) *Liknar Cirs. arvense β, men skiljes lätt af sin ljusgröna färg och röda blr. De öfversta blomkorg. mer närmade än de på sidan; holken gleshårig, n. glatt. — C. polyacanthos Schreb.*

3 C. *crispus L.* blomkorgskaften upprätta 1—3blomstriga, *n. bara, småtaggiga;* holken n. klotrund, af lancettlikt syl-lika, utböjda fjäll; bladen nedlöpande, bredt lancettlika, inskuret tandade och småtaggiga, *under* meränd. *hvitulliga.* ⊙ 7, 8, viol. blr. Fig. Fl.D.621. Reich.t.880,f.1. H.N.f.11, n:o 4.

Åkerrenar etc. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Bladens undre sida stund. n. glatt.*

34. CIRSIUM *Hall.* Tistel.

† Arter.

1 C. *lanceolatum Scop.* blomholk klotrund, af *styft tornuddiga, utstående,* ulliga *fjäll;* bladen *nedlöpande,* parklufna, med 2klufna sperriga tornuddiga flikar, på öfre ytan borsttaggiga, *under hvitludna.* ♃ 7, 8, r. blr. — β *nemorale:* holken n. klotrund med finare, borstlika tornar; bladen under hvitulliga. Fig. Sv.B.416. Fl.D.1173. β Reich.t.826,f.2.

Väg. a. (*Sk.—VB.* Skellefteå. *Jämtl.* till Hammerdal. — *N.*) *Carduus L. Cnicus Willd. β C. nemorale Reich.*

2 C. *palustre Scop.* blomkorg. gyttrade; holken eggrund, af eggrundt lancettlika *tilltryckta kortuddiga* fjäll; bladen *nedlöpande,* de nedre n. pardelade med 2klufna ell. groftandade och taggiga flikar, ofvanpå håriga, *under gröna.* ♃ 7, 8, viol. blr. Fig. Sv.B.428.

Våta äng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Stjelken upprät, 1—3 alnar hög. — Carduus L. Cnicus Roth.*

3 C. *arvense Scop.* blomkorg. i ojemn *gles vippa;* holkfjällen *tilltryckta med utstående, föga styf udd;* bladen lancettlika, flikiga eller tandade, taggbräddade vågiga. ♃ 7, 8, gred. blr. — β *ferox:* bladen nedlöpande på stjelken, nästan pardelade, med smal skifva och 2—3klufna sperriga flikar. ♃ 7—9, gred. blr. Fig. Fl.D.644. Reich.t.842,f.1. H.N.f.14, n:o 9 [var.].

Odl. st. a. (*Sk.—Um. Lpm. VB.* vid Björkfors. — *N.* till Salten.) — *Bladen oftast lancettlika tandade, icke nedlöpande, hvarföre stjelken blir trind och oväpnad, då den hos β af de nedlöpande bladkanterna är ganska taggig. — Serratula L. Cnicus Sm. Breea Less. — β C. arvense β maritimum Fr.Fl.Hall.*

4 C. *heterophyllum All.* stjelken med *1—5 blomkorg. på långa enkla skaft,* utan skärm; holken eggrund, af lancettlika *tilltryckta* fjäll med utstående *något hvass* udd; bladen *stjelkomfattande,* bredt lancettlika sågtandade eller flikiga, *under hvitludna.* ♃ 7, 8, r. blr. Fig. Fl.D.109. Reich.t.838.

Fukt. äng. (*Lpl.—Sk.* sällsyntare i de södra prov. —*N.*) *Bladen icke nedlöpande. — Carduus L. Cnicus Willd.*

*5 C. *canum All.* stjelken upptill grenad i *utdragna,* mot toppen *1—3blomstriga ge-*

mensamma skaft; de *enskildta bl.skaften korta;* holken eggrund, af lancettlika *tilltryckta* fjäll; bladen aflånga — lancettlika *nedlöpande,* taggbräddade, de nedre parflikade, de öfre tandade. ♃ 7, 8, r. blr. Fig. Jacq.A.t.42,43. Reich.t.828,829,f.1.
Skogsäng. r. (*N.* Romsdalen, Sætnæsfjellet, på sluttningen midt emot Gröttens prestgård.) *2 alnar hög, med blr till storlek och utseende af föreg. Mest utmärkt af roten, som består af ett knippe rotknölar af ett lillfingers storlek och form. — Carduus L. & Jacq.*

6 C. *oleraceum Scop.* stjelken bladig med flera blomkorgar i toppen, *inom eggrunda, något färgade skärmblad;* holken af lancettlika sylspetsade fjäll; bladen *med den hjertlika basen stjelkomfattande,* pardeldta ell. parklufna, med odeldta sågtandade taggbräddade flikar. ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.698. Fl.D.860.
Fukt. äng. r. (*Sk.* allmän. *Hall.* Hallandsås; Halmstad. *Blek.* omkr. Sölvitsborg. *Kalmar,* Skällby. *VG.* Sköfde; Mösseberg i Jätteneds hagar. — *N.* till Moe i Ringsager på Hedemarken; Hugelien i Land.) *1—3 fot hög. — Cnicus L.*

7 C. *acaule All.* blomkorgskaften *från rotstocken,* korta och meränd. enblomstriga [*β* med bladig stjelk]; holkens fjäll lancettlika uddspetsiga tilltryckta; bladen parklufna, taggbräddade, med rundade, meränd. *3klufna tornuddiga* flikar. ♃ 7, violettröda blr. — *β caulescens:* stjelken utdragen bladig, 1—flerblomstrig. Fig. Fl.D.1114. Reich.t. 840,f.1; *β* f 2.
Betesmark. r. (*Sk.* allm. — *ÖG. Södml.* vest. Vingåker, nära Morganå. *Uppl.* Enköping. *Ner.* Hökerkulla äng, samt vid Latorp. *VG. Öl. Gottl.* — *N.* angifven för Tellemarken af Wilse, men sedan icke funnen, enl. Blytt.) *Blomkorgskaftet 1—3 tum högt; β med 1—2 quarter hög, vanligen 1—2blomstrig stjelk. — Carduus L. Cnicus Roth.*

†† Hybrida former.

8 C. *heterophyllo-acaule Näg.* stjelken något utdragen, bladig, nedtill hvitluden; blomk. *1—3, på långa,* meränd. något bladiga, spindelväfshåriga *skaft;* holkfjällen eggrundt lancettlika, *med omärklig udd;* bladen *icke omfattande,* parklufna, med aflånga 2-klufna och tandade flikar, under mer och mindre grå- ell. hvitaktigt finludna. ♃ 8, 9, r. blr. Fig. Reich.t.854,f.1.
Äng. r. (*VG.* på Mösseberg bland *C. acaule* och *heteroph.*) *Lik C. acaule β, men 2—3 quart. hög och med talrikare, mindre djupt delade blad och större blomkorg., lika dem hos C. heterophyllum.*

9 C. *oleraceo-heterophyllum Näg.* stjelken ända upp bladig; blomk. *1—3, kortskaftade,* med n. lancettlika skärm af blomk:s längd; holkfj. lancettlika med kort, böjlig torn i spetsen; bladen *omfattande,* de nedre skaftade, hela ell. parklufna, med lancettlika hela flikar, under hvita af ett fint och tätt ludd. ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Reich.t.857.
Äng. r. (*VG.* Mösseberg i Jätteneds hagar: bland *C. olerac.* och *heteroph.*) *3—4 fot hög, liknande C. heterophyllum med blomk. af C. oleraceum. Närmar sig, enl. Lect. Mathesii iakttagelser, än mer till den förra, än till den sednare. — På Mösseberg har äfven en hybriditet af C. palustre och oleraceum en gång blifvit funnen af Math.*

10 C. *acauli-oleraceum Näg.* stjelken bladig, *flerblomstrig;* blomkorg. meränd. *med lancettlika skärm vid basen;* holkfjällen lancettlika *uddspetsiga;* bladen parklufna, med aflånga, grundt 2—3klufna taggbräddade flikar. ♃ 8, 9, hvitg. blr. Fig. Reich.t.858,f.2.
Skogsäng. r. (*Sk.* Öfveds-kloster; Lund, Reften och Fogelsång; Malmö; Rå etc.) *Storlek och utseende af C. olerac., till bladen mer lik C. acaule; dessa n. glatta, icke nedlöpande; blomkorg. stund. utan skärm. — C. acaule β rigens ed. 3. C. rigens Wallr. C. decoloratum Koch Syn. ed. 1. Cnicus acauli-olerac. Schiede.*

35. **LAPPA** *Adans.* Kardborre.

1 L. *tomentosa Lam.* bladen hjertlikt eggrunda, under småulliga; blomkorg. i flocklik vippa; den klotrunda, *nätulliga* holkens *inre* fjäll lancettlikt aflånga, *trubbiga med udd.* ♃ 7, 8, viol. blr. Fig. Sv.B.63. Fl.D.642.
Byar. (*Sk.* — *Ångml.* Sälls. norr om Uppl. och Vestml. — *N.*) *Arctium Bardana Willd. A. Lappa β L. — Som denna art och de följande ofta växa blandade, uppkomma talrika mellanliggande artförändringar. I alla fall nog närbeslägtade, hvarföre de af många förf. förenas.*

2 L. *major Gærtn.* bladen hjertlika, under finludna, ell. nästan glatta; blomkorg. *utdraget skaftade;* holken *glatt,* fjällen *n. platta,* i kanten hinnaktiga, de yttersta vid basen sammanväxta, de innersta lancettlika, syl-likt spetsade, i kanten släta, eller något sargade, af samma färg som de yttre. ♃ 7, 8, r. blr. Fig. Schk.Handb.t.227. Reich. t.812,f.2.

Byar. (*Sk.* på slättbygd.; Kullaberg. *Blek.* Lyckeby och Silltorp; Carlshamn. *Smål.* Högsby; Fredriksberg i Döderhult sn; Virsrum etc. *Södml.* Strängnäs; Bergshammar i Fogdö sn etc. *Stockh.* flerest. *Uppl.* Öfra Gran vid Cathrinedal; Uppsala; Roslagsbro etc. *Dal.* Smedjebacken: Hr J. A. Braun. *Vestml.* Strömsholm. *Ner.* Brohammar. *VG.* Kinnekulle. *Boh.* mest på öarne. *Gottl.* Klinte sn.) *Har mycket större och bredare blomholk än de öfriga, glatt och vanligen grön. De yttre holkfjällens basis merändels uppsvälld köttig och sammanhängande. — Arctium Lappa L. jemte följ. Lappa officinalis Wallr.*

3 L. *minor DC.* bladen hjertlikt eggrunda, under småulliga; blomkorg. *klaslikt gyttrade* eller *kortskaftade;* holken *glatt* eller *något* näthårig, af *n. trinda, syllika fjäll,* de inre färgade, i kanten fint tagghåriga. ♃ 7, 8, ljusr. ell. gred. blr. — β *majuscula:* blomkorg. större, längre skaftade; holken rundare, med nedåt bredare fjäll. Fig. Schk. t.227. Reich.t.811,f.1. H.N.f.13, n:o 6. β Reich.t.812,f.1.

Byar, a. (*Sk.—VB.—N.*) *Lågväxt, med små, yngre n. cylindriska blomk.; långa, nedåt föga vidgade holkfjäll. — Arctium Lappa Ed. 4. β närmar sig föreg. och är till alla delar större än α; förekommer allmännast. β är trol. var. campestr. Fr.S.V.Sc. och L. intermedia Lange.*

3 Flocken **Cichoriaceæ** *Juss.* Alla blommorna 2könade och tunglika. Stiftet icke uppsväldt eller ledadt.

36. CICHORIUM *Lin.* Sikorie.

1 C. *Intybus L.* blomkorg. parvisa, nästan utan skaft, i bladvecken; bladen nedåt parflikiga. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.56. Fl.D.907. Reich.Cichoriac.t.1357,f.2.

Åkerren. väg. r. (*Sk.* allmän på slätten. *Smål.* Kalmar, nära slottet; Vestervik och Törnesfalla. *Öl.* *Gottl.* I de öfra prov. här och der förvildad. — *N.* Christiansand; Tellemarken; Eger; Christiania.) *1—2 alnar hög, med stora platta blå blomk.*

37. MULGEDIUM *Less.* Tolta.

1 M. *alpinum Less.* blomkorgskaften *glandelhåriga* fjälliga, i nästan enkel *klase;* bladen *lyrformiga,* med pil-lik, omfattande basis, ganska stor triangelformig ändflik. ♃ 8, blå blr. Fig. Sv.B.657. Fl.D.182. Reich.t.1415.

Subalpin fjellv. a. (*Lpl.—Dal.* ned till Hästberget i Stora Tuna; Saxberget i Grangärde: Hr Braun. *Värml.* öfra del. *VB.* Umeå. *Ångml. Medelp. Helsl.* Loos sn, på Carlsberget ymn.; nedom berget Nipen i Bjuråkers sn; Skog sn, Hemstanäs. — *N.*) *Sonchus L. S. cœruleus Sm.*

2 M. *sibiricum Less.* bl.skaften fjälliga, jemte holken *glatta,* i qvast; bladen oskaftade eller något omfattande, *lancettlika* tandade *eller nedåt parflikiga.* ♃ 8, blå blr. Fig. Gmel.2,t.3. H.N.f.3, n:o 5.

Fukt. ställen, r. (*Torneå Lpm.* Karesuando; Juckasjärvi etc. *Um. Lpm.* Lycksele, på öar i elfven. *VB.* Haparanda. *Ångml.* Nordmaling vid Öhre elf nära Håknäs sågverk; Viksjö vid Mjellån. *Medelp.* vid Indalselfven och Sättnaån, nära Kyrkan. — *N.* Finnm. Altenelf. Ostfinnm. Tana-elf, samt Nordl. i Molselvdalen.) *De öfre bladen n. helbräddade, de nedre ofta groftandade. — Sonchus L.*

38. SONCHUS *Lin.* Mjölktistel.

1 S. *palustris L.* blomkorgskaft och holk *svart glandelhåriga,* i flocklik vippa; bladen nedåt parflikiga *med pil-lik basis,* spetsade stjelkomfattande flikar. ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D.1109. Reich.t.1414.

Hafsstr. bland buskar, r. (Saxaviken mellan Skåne och Blekinge, på en liten halfö midt emot Valjö gård.) *Manshög, med talrikare, men något smärre och blekare blr än följ., långa, tillbakaböjda bladflikar, glandelhårig holk. Skalfr. med 4 högre och flera mellanliggande smärre åsar, ytan otydligt prickig.*

2 S. *arvensis L.* blomkorgskaft och holk *gult glandelhåriga,* i flocklik vippa; bladen nedåt parflikiga, med *hjertlik* omfattande basis, stundom odeldta, uddtandade. ♃ 7,

8, g. blr. — *β litoralis:* 1—3blomstrig, med glattare holk och blomkorgskaft. Fig. Fl. D.606. Reich.t.1412,f.1; *β* f.2.
Odl. st. och hafsstr. a. (*Sk.—VB. Boh.* — *N.* till Nordl. Finnm. Hammerfest. Ost-Finnm.) *Skalfr. sträfprickade. β som under namn af maritimus växer på hafsstr., är endast utmärkt af fåblomstrig stjelk, n. glatta blomkorgskaft och smala, hela ell. kortflikiga, blad. Den Syd-Europeiska S. maritimus har glatt holk och endast på längden fårade skalfr.*

3 S. *oleraceus L.* bl.skaften upptill. jemte holkens basis, yngre *ullmjöliga,* slutl. *glatta* ell. med några strödda glandelhår; bladen lyrformigt nedåt parflikiga och *mjuktandade, matt blågröna;* de stjelkomfattande flikarne framstående; skalfr. öfverallt *sträfprickiga.* ⨀ 7—9, blekg. blr. Fig. Fl.D.682. Reich.t.1410,f.1.
Odl. st. a. (*Sk.—VB.* och *Um. Lpm.—N.*) *Bladen stundom n. hela.*

4 S. *asper Vill.* bl.skaft och holk *som föreg.;* bladen eggrundt aflånga, hela eller flikade, *styft uddtandade, glänsande,* basens flikar stjelkomfattande, tillbakaböjda; skalfr. *släta.* ⨀ 7, 8, blekg. blr. Fig. Fl.D.843. Reich.t.1410,f.2 och t.1411.
Odl. st. a. (*Sk.—VB.* och *Jämtl.* — *N.*) *Bladen ofvanpå mörkgröna, kantens tänder stickande; skalfr. släta, med 3 upphöjda nerver på hvarje sida. — S. oleraceus γ och δ L.Fl.Su. S. fallax Wallr.*

39. LACTÚCA *Lin.* Vildsallat.

1 L. *Scariola L.* blomkorg. *mång*blommiga; bladen vända n. på kant, *nedåt parflikiga* och tandade, *med taggig ryggnerv.* ☽ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.715. Fl.D.1227. H.N. f.8, n:o 4, 5.
Murar, åkerren. r. (*Lund. Kalmar.*) *L. virosa Liljebl. ed. 2.*

2 L. *muralis Don:* blomk. *omkr. 5*blommiga, i utbredd gles vippa; bladen *lyrformigt nedåt parflikiga* med stor, 3—5vinklig ändflik. ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D.509. Reich. t.1417.
Klipp. och steniga lundar. (*Sk.—Ångml. VB.* Björkfors. *Dal. Värml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj. och Stördalen.) *Hög, men späd växt, med små blomk. i ofta stor, men gles vippa. — Prenanthes L. Cicerbita Wallr. Phoenixopus Cass.*

40. LÁPSANA *Lin.* Tomt-ört.

1 L. *communis L.* stjelken med mångblomstrig vippa; de nedre bladen lyrformiga, med stor eggrund vinkeltandad ändflik, de öfre eggrunda. ⨀ 7—9. Fig. Fl.D.500. Reich. t.1353,f.2—4.
Odl. st. a. (*Sk.—Ångml. Värml.—N.* till Finnm.) *3—6 quarter hög, med små blekgula blomk. Var. glatt och hårig: var. pubescens.*

41. TRAGOPÓGON *Lin.* Salsofi.

†1 T. *porrifolius L.* blrna kortare än holken; blomkorgskaften *uppåt vidgade, uppblåsta;* bladen vid basen vidgade, jemnbreda *platta,* något styft raka. ♃ 6, 7. Fig. Fl. D.797. Reich.t.1387,f.2 och 3.
Vid gårdar, jordvall. r. (*Sk.* på Christianstads vallar; Malmö, vid och på vallen mell. slottet och Ribersberg; Kullaberg. *Blek.* Carlskrona, ymn. vid nya Dockan på kronovarfvet. *Hall.* Varbergs fästn.) *Holken 8bladig, blrna violettröda, bildande ett platt blomster.*

2 T. *pratensis L.* de *yttre* blommorna i blomkorgen större, *af holkens längd;* blomkorgskaften nästan *jemntjocka;* bladen jemnbreda med vidgad basis, *kölade.* ♃ 6, 7, g. blr. — *β undulatus:* bladen vågbräddade; blrna blekare. Fig. Sv.B.146. Fl.D.906. H.N.f.15, n:o 5 [var. *ochroleuc.*].
Ängar, trädgårdspark. (*Sk.—Gefle.* Södra *Dal. Värml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* — *β* på *Skånska* slätten. *ÖG. Södml.* vid Räfsnäs i Thoresund sn. *Öl.* Repplinge.) *Holkbladen omkr. 8. Var. med korta kantblr: brachyglossus, och stora blekgula: ochroleucus Fr.S.V.Sc.*

3 T. *minor Fr. alla* blrna *n. dubbelt kortare* än holken; blomkorgskaften n. *jemntjocka;* bladen från en kort, vidgad basis smalt jemnbreda utdragna *platta och slaka.* ♃ 6, 7, g. blr. Fig. Reich.t.1390,f.2. H.N.f.15, n:o 6.
Lerjord, r. (*Sk.* på lerbackar vid Lund, Helsingborg etc. *Göteborg* i Slottsskogen och nya Alléen närmast staden, samt på öarne. *Södml.* Gripsholm.) *Blomk. mindre, bladen smala, quarterslångt utdragna. — T. prat. γ Ed. 4.*

42. SCORZONÉRA *Lin.* Ormrot.

1 S. *humilis L.* stjelken *1—3*blomstrig; rotbladen ovala — smalt lancettlika; stjelkbladen få, smärre och n. jemnbreda; stjelken vid basen, jemte rotblads-skaften ulliga; yttre holkfjällen *smalt eggrunda — lancettlika.* ♃ 6, 7, g. blr. — *β angustifolia:* rotbladen smalt lancettlika, åt båda ändar långspetsade. Fig. Sv.B.212. Fl.D.816; *β* 1653. H.N.f.7, n:o 3.

Fukt. äng. (*Sk.* — *Uppl. Vestml.* och Södra *Dal. Värml. Boh.* kring Strömstad. *Öl. Gottl.* — *N.* nära Fredriksstad på Kragerön vid Fuglevig samt i Skjebergs sn.) *Vanl. enblomstrig, men blir på feta ängar stor och flerblomstrig. β eller S. plantaginea Schleich. utmärkt af de smala bladen, öfvergår tydl. i α. Ex. i H.N. visa en medelform.*

†2 S. *hispanica L.* stjelken *1—mång*blomstrig, bladig; bladen aflånga—smalt lancettlika, långspetsade; yttre holkfjällen n. *3angulärt eggrunda.* ☽ 6, 7, g. blr. — *β asphodeloides:* bladen utdraget smalt lancettlika ell. jemnbreda. Fig. Reich.t.1384.

Odl. st. r. (*Förvildad* här och der med trädgårdsafskräden, t. ex. vid Ulriksdals och Svartsjö slott, Gefle m. fl. st. — *β Uppl.* i parken vid Signildsberg.)

43. PICRIS *Lin.* Bittermjölk.

1 P. *hieracioides L.* stjelken upprät, sträfhårig; bladen stjelkomfattande, lancettlika, tandade; blomkorg. i vippa, de mellersta på kortare skaft; foderholkens fjäll något slaka. ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D.1522. Reich.t.1374. H.N.f.1, n:o 8.

Åkerrenar etc. r. (*Sk.* Skabersjö, Ramlösa, Osbyholm, Onslunda, Rörum etc.) *Liknar ett stort Hieracium.*

44. CREPIS *Lin.* Krepe.

† Stjelk mångbladig.

1 C. *biennis L.* bladen *nedåt parflikiga sträfhåriga, de öfversta oskaftade lancettlika* tandade; blomholken smått *sträfluden;* skalfr. med nästan släta åsar. ☽ 6, 7, g. blr. Fig. Sv.B.735. Fl.D.1997. H.N.f.2, n:o 5.

Äng. jordvall. r. (*Sk.* södra delen på slätterna. *Hall.* Halmstad. *Stockh.* i Sollentuna. *Sigtuna* vid Vallby.) *Har dubbelt större blomkorgar än de 2 följ. med svartgrön holk, gula märken och föga sträfva skalfr.; bladflikarne ofta flerklufna.*

2 C. *nicæensis Balb.* bladen *nedåt parflikiga, smått sträfludna, de öfre med pil-lik bas, jemnbreda* helbräddade; holk och blomkorgskaft *glandelhåriga;* skalfr. som föreg. ☽ 7, g. blr. Fig. Reich.t.1440. H.N.f.3, n:o 3.

Äng. r. (*Stockh.* Gröndal, nära Ormsjön; Solna; vid Agnesberg och Myrbaddet. *Uppsala* [numera utgången, enl. Th. Fr.]; Sigtuna etc. *Gottl.* vid Klintebamn: Thed.) *Till örten lik föregående, men mindre, holken konisk, af n. samma bredd; bladen i vippan små ell. inga; blomkorg. till storlek lika följ:s; märken gula, torra bruna. — C. agrestis Ed. 4.*

3 C. *tectorum L.* bladen lancettlika *hela,* tandade, *eller parklufvet flikiga, n. glatta;* de öfversta jemnbreda, merändels med den pil-lika basen stjelkomfattande; holken *småluden;* skalfr. med sträfva åsar. ⊙ 6—9, g. blr. — *β segetalis:* späd, fåblomstrig med långa enblomstriga bl.skaft; bladens bas smal, knappt pil-lik. Fig. Fl.D.501. *β* H.N. f.2, n:o 6.

Akerren. tak etc. a. (*Sk.*—*VB.* och *Pit. Lpm.*—*N.* till Alten. — *β Blek.* Mölletorp, Agdatorp m. fl. st. i öst. delen. *Smål. Roslagen. Boh. Gottl.*) *Vanl. alnshög, n. enkel, bladen stundom n. jemnbreda och hela, stundom djupt parklufna, med rakt utstående eller framåt rigtade flikar; vippan bladig. Var. på Öland fingerhög och nedtill grenig. — Leontod. autumnale Fl.D.*

†† Bladlös stängel: *Intybus Fr.*

*4 C. *multicaulis Ledeb.* blomkorg. i *qvast,* med smalt cylindrisk holk; holkfjällen längs midten *glandelhåriga* och glest hvitulliga; bladen aflångt spadlika, hela och glest tandade ell. n. lyrformiga, glatta. ⊙? 7, g. blr. Fig. Ledeb.Ic.Fl.Ross.1,t.36. Bot.Not. 1857, n:o 11. H.N.f.15, n:o 13.

Fjelltr. r. (*N.* Ost.-Finnm. på förvittrad lerskiffer vid Meskelfvens utlopp i Varangerfjorden.) *Mindre och mycket spädare än följ. med långt skaftade rotblad och ofta flera stänglar från samma rot.*

5 C. *præmorsa Tausch:* blomkorg. i *klaselik spira;* holkfj. glatta ell. med några få hvita hår, *utan glandler;* bladen aflånga, mot spetsen vidgade, helbräddade ell. glest småtandade, småludna. ♃ 6, 7, g. blr. Fig. Fl.D.942. Reich.t.1454. H.N.f.13, n:o 28. Äng. (*Sk.—Gestr. Dal. VG. Öl. Gottl.* — *N.*) *Hierac. præmorsum L. Geracium Reich.*

45. HIERACIUM *Lin.**) Hökblomster.

† Piloselloidea: Förökning genom grenskott; fruktfjunets hår liklånga, fina och föga styfva.

* Krypande rotstock; bar ell. enbladig stängel, med synbara [ofvan marken befintliga] grenskott.

a — Inre holkfjällen spetsiga.

1 H. *Pilosella L.* stängeln bar, meränd. enblomstrig, med grenskott; bladen smalt omvändt eggrunda ell. lancettlika, ofvanpå gröna och glest långhåriga, *under tätt hvit ell. gråludna;* holkfjällen med blek kant, *de yttre trubbiga.* ♃ 6, 7. — β *grandiflorum:* blomkorg. betydligt större, med glandelhårig holk. — γ *Peleterianum:* holken, äfvensom bladen, mot basen mycket tätludna af långa hvita hår. — δ *nigrescens:* holken svartluden af glandelhår. — ε *virescens:* bladen under föga blekare af ett glest, mycket tunnt stjernludd; blrnas bräm på båda sidor gult. Fig. Sv.B.458. Fl.D.1110. H.N.f.6, n:o 4; ε f.9, n:o 8.
Back. a. (*Sk.* — *VB.* och *Um. Lpm.* — *N.* till Ost-Finnm. — δ *Christiania.* — ε *Uppsala. Blek.* Lösen. — *N.* Christiania; Romsdalen m. fl. st.) *Blrnas tunglika bräm på undre sidan vanl. rödrandadt, sällan, såsom hos ε, rent gult. Stundom utvecklas äfven blr på grenskotten.*

2 H. *stoloniflorum Kit.* stäng. enbladig, *alltid med grenskott,* delad i *fler-[2—7-]blomstrig qvast;* bladen omv. eggrunda öfverallt håriga, *under* beströdda *med ett tunnt och glest ludd;* holkens bas tvärhuggen; fjällen enfärgade [icke blekt kantade], *alla spetsiga.* ♃ 6. — β *collinum:* bl. smalare n. tunglika, under ljusare af ludd; stäng. spädare, vanl. 2blomstrig. Fig. Reich.t.1471; β t.1470,f.1. H.N.f.14, n:o 11.
Gräsbeväxta st. r. (*Sk.* Fogelsång. *Smål.* Femsjö. *Södml.* Strängnäs; Södertelje. *Stockh.*, vid Carlbergs-alléen; Värmdön. *Uppl.* vid Gamla Uppsala. *Helsl.* Söderhamn vid Långrör. *Vestml.* Springsta i Kärrbo sn. *Ner.* vid Kärr i Viby sn. *VG.* Kinnekulle. *Boh.* vid Möe i Foss sn. — *N.* Christiania.) *Till alla delar gröfre än föreg., med oftare blommande grenskott. Nära hufvudstängelns bas utskjuter ofta ett blomkorgskaft, långt från de öfriga. Blrnas bräm oftast under rödrandadt, men var. stundom liksom hos föreg. — H. Pilos.*stolonifl. Ed. 5. β H. bifurcum α (M.B.) Ed. 5. H. furcatum Blytt Enum.*

*3 H. *cernuum Fr.* stäng. vid basen enbladig *ofta utan grenskott,* ofvan midten delad *i 2—3, säll. flera, långa enblomstriga skaft;* bladen lancettlika spetsiga, de yttre smalt omv. eggrunda, dubbelt kortare, alla hårbräddade, på båda sidor gröna och glest långhåriga, under med glest ell. intet ludd; *alla* holkfj. *spetsiga.* ♃ 7. Fig. H.N.f. 15, n:o 12.
Fjelltr. r. (*N.* Land, på Hugelien i Torpen; Eikjerbacken i Valders; Synshorn m. fl. st. enl. Fr. Romsdalen, vid Stueflotten i Lessöskougen.) *2—3 qu. hög; stängeln sträf af hår längre än stängelns diam.; grenskotten, då sådana finnas, knappt fingerlånga; blombrämets båda sidor saffransgula. — H. furcatum Ed. 4. H. sphærocephalum Blytt.* — Anm. *Står närmast den sydeurop. H. bifurcum M.B., till hvilken Norska ex. från Romsdalen fördes af Prof. Fries i H.N.*

4 H. *auriculiforme Fr.* stäng. meränd. bar, med grenskott, *1—2-, säll. flerblomstrig;* bl. lancettlika spetsiga blågröna, ofvan glatta ell. gleshåriga, under något gråaktiga af ett *mycket tunnt ludd; yttre* holkfj. *trubbiga.* ♃ 6, 7. — β *denigratum:* holken svart af täta glandelhår. Fig. Reich.t.1469,f.1. H.N.f.6, n:o 5.
Torra fält, back. r. (*Smål.* Femsjö; Kalmar. *Södml.* Taxinge sn, vid Näsby. *Uppsala,* allmän. *Värml.* i bergslagen. *Hall. Gottl.* Fleringe sn. — *N.* Tönsberg, på en

*) Vid upptagandet af de i Prof. Fries' Monografi öfver *Hieracia* förekommande nya arter hafva hufvudsakl. nämnda verk och *Epicrisis gen. Hierac.* samt *Sum. Veg. Sc. sect. post.* blifvit följda, med jemförande af ex. i Herb. Norm. — Obs. att blrna hos alla arterna äro gula.

bergås v. om staden. — β Uppsala, Lassbybackar. Värml. bergsl. Gåsborn.) *Sällan mer än quartershög, till alla delar mindre hårig än föreg., och icke olik magrare former af följ. Blombrämets undre sida rödrandad. — H. bifurc. β auriculif. Ed. 5. H. Pilos. γ Auriculo—Pilosella Fr. Nov. 2 och H.N.*

b — Alla holkfjällen trubbiga.

5 H. *Auricula L.* stäng. vanl. enbladig, med grenskott och 1—8 kort skaftade blomkorg. i flock; bladen lancettlika — tunglika trubbiga, glest hårbräddade, *på båda sidor glatta och blågröna;* holkfj. med bred blek kant; blombrämet *på båda sidor gult.* ♃ 6, 7. — *β majus:* 2—3 quarter hög och till alla delar större, med 4—8 blomkorgar. Fig. Fl.D.1111. Reich.t.1475,f.2. H.N.f.6, n:o 6; β f.9, n:o 7.
Angsback. a. (*Sk.—Pit. Lpm.* — *N.*) *Vanl. quartershög med små blomkorgar. Var. på mycket torra st. fingerhög, n. glatt och enblomstrig: var. minus Fr. H.N.f.11, n:o 14; på fukt. ängar åter öfvergår den tydl. i β, som länge förvexlats med följ.*

6 H. *suecicum Fr.* stäng. vanl. enbladig, långt hvithårig, upptill glandelhårig, med grenskott och vanl. *talrika blomkorg.* i sammansatt qvast; bl. bredt lancettl. — omv. eggrunda, *på båda sidor glatta och blågröna,* hårbräddade; holkfj. föga glandelhåriga, med blekare kant; blombrämet *under brandgult och rödstrimmigt.* ♃ 7. Fig. H.N.f.15, n:o 11.
Fukt. äng. (*VB.* Umeå sn. *Jämtl. Helsl. Dal. Värml.* samt på spridda ställen i de öfriga prov. ned till *Smål. Gottl.* Fleringe sn. — *N.* Dovre, vid Drivstuen; Romsdalen, ofvan Ormein, samt Hugelien i Torpen. Trondhjem.) *Habituelt lik, men lätt skiljd, med blombrämets färg och de kortare, raka blomkorgskaften, från föreg:s β, hvilken ursprungl. hänfördes till denna art. Är, enl. Fr. Symb., H. dubium L., och enl. Fr. Epicr. H. Auric. majus Wg.*

7 H. *floribundum Wimm.* stäng. enbladig sträfhårig, meränd. med grenskott, och vanl. *fåblomstrig,* n. enkel flock; bladen bredt lancettlika — n. spadlika, något trubbiga med udd, *på båda sidor gleshåriga* ell. blott hårbräddade, *blekgröna, under glest stjernludna;* holkfj. svarthåriga, n. kantlösa; stiftet gult. ♃ 7. Fig. Reich.t.1484,f.1. H.N.f.13, n:o 8, 9.
Fjelltr. r. (*Herjed.* nedom gästgg. Nilsvallen. — *N.* Dovre, vid Drivstuen. Hugelien i Torpen; samt flerestäd. i mellersta och söd. del. enl. Fr.) *Omkring fotshög eller mera; stängeln oftast upptill samt blomkorgsskaften sträfva af långa utstående svarta hår och derimellan kortare glandelhår. Stundom grenar den sig längre ned, hvarigenom blomkorgsamlingen blifver mer sammansatt. En del former närma sig mycket till följ. — H. collinum Blytt. Dovr.*

8 H. *pratense Tausch:* stäng. enbladig långt sträfhårig, med korta grenskott och sammansatt *mångblomstrig* flock; bladen spadlikt lancettlika trubbade, på båda sidor *mörkgröna, under* ell. vid medelnerven och i kanten *sträfhåriga, utan märkligt stjernludd;* blombrämet och stiftet gula. ♃ 6, 7. Fig. Reich.t.1477. H.N.f.6, n:o 10.
Ang. r. (*Sk.* Lund, i Paradislyckan. *Smål.* norra och öst. del., t. ex. mell. Grenna och Husqvarna; Kalmar. *ÖG.* Söderköping, vid canalen; Krokek sn, vid Larum. *Uppl.* vid Hillersjö och Edby på Svartsjölandet; Uppsala. *Gefle,* på Skansholmen. *Värml.* bergslagen. — *N.* Christiania.) *Stängeln 1½—3 qu. hög, upptill fint stjernluden mell. de långa enkla håren. — H. collinum Reich. och Fr. Nov. H. dubium Hn. Ed. 4.*

*9 H. *Blyttianum Fr.* stäng. n. bar, med grenskott och tät *fåblomstrig* flock; bl. bredt lancettlika, ofvan midten bredast, trubbiga, glest tandade, på båda sidor *glest långhåriga,* blekgröna ell. blåaktiga; blombrämet *under brandgult;* stiftet brunaktigt. ♃ 7. Fig. H.N.f.13, n:o 7.
Fjelltr. r. (*N.* Brufladt i Valders, vid foten af fjellet Tonsaasen; Höjnaesäter i Slidre m. fl. st.) *Stängeln föga mer än quartershög 4—5blomstrig, med små blomkorgar och långa utstående hår, är vanl. närmare basen försedd med ett enda förkrympt, n. jemnbredt blad. Allt efter ex. i H.N. och den i Upps. Bot. trädg. odlade, hos hvilken sednare dock stängelns blad och blomk. äro större. — H. fuscum Fr. Symb. och ed. 8, icke Vill. enl. Fr.*

10 H. *decolorans Fr.* stäng. enbladig sträfhårig, *vanl. utan grenskott,* med blomkorg. i något sammansatt hvithårig, vanl. tät qvastlik flock; bladen rent *gröna, styfva* och något glänsande, omv. eggrunda — bredt aflånga trubbiga, tydl. tandade, *på båda*

sidor kort sträfhåriga, utan allt stjernludd; holkfj. med *tydlig blek kant;* brämet [i ungt tillstånd] och stiftet som föreg. ♃ 7. Fig.
Fjelltr. r. (*Um. Lpm.* Burträsk och Vilhelmina sn: Ångstr. enl. Fr. *Herjed.* vid gångvägen mell. Funnesdalen och Skarffjellet, samt i öfre Ljusnedalen. — *N.* i Birkelierna vid Nystuen på Filefjeld; Gerdrum m. fl. st.: Moë enl. Fr.) *Fotshög och derutöfver; skiljd från följ. med sina få, blott 2—3, något glänsande rotblad, de upptill på stängeln och blomkorgskaften hvita ell. hvitspetsade utstående håren, samt de i äldre tillstånd och vid torkning hvitnande blrna.*

11 H. *aurantiacum L.* stäng. nedtill 1—fåbladig mjukhårig, vanl. *utan grenskott,* med blomkorg. i qvastlik vippa; bl. *rent gröna tunna,* ovala ell. omv. eggrunda — lancettlika, glest och omärkl. småtandade, på båda sidor *håriga, under n. utan ludd;* holkfj. n. *svarta;* stiftet brunt. ♃ 7. Fig. Fl.D.1112. Reich.t.1474,f.1 och t.1490,f.1. H.N.f.10, n:o 9.
Äng. i bergstrakt. r. (*Smål.* Ekesjö, i Sjöängen; Höreda sn. i Smedstorps äng, m. fl. st. — *N.* Dovre; Romsdalen, öst. om Slätta; Valders i Qvamsklefven ned till Christiania; Bökstad; Heckefjell etc.) *Utmärkt af sina, liks. föreg:s, breda, men tunna och mjuka blad, svarthåriga stängel och pomeransgula, ända till fullt röda blr, hvilka dock variera dels citrongula, dels tvåfärgade: v. bicolor Koch.*

** En—flerbladig stjelk, utan krypande rotstock, och utan [ell. med underjordiska] grenskott; bladen n. jemnbreda—aflånga.

12 H. *hyperboreum Fr. mörkgrön;* stjelken 1—2bladig, sträf af glesa styfva hår; bladen jemnbredt lancettlika, *trubbade,* glest fintandade, *n. utan stjernludd,* de yttre kortare spadlika; blomkorg. i tät qvastlik vippa, med svartaktig hårig och cylindr. holk *utan glandler; alla* holkfj. *trubbiga* enfärgade. ♃ 6, 7. Fig. H.N.f.13, n:o 10.
Bergstrakt. r. (*Gottl.* på kalkklipp. enl. Fr. — *N.* Langoe i Bradsbergs amt; Gudbrandsdalen, Lom etc.; Nordland. Saltdalen; Finnm. Brevig, Alstenoe, Moselvdalen på Senjen etc.) *Knappt fotshög, smal och spenslig med 1—1½ t. lång vippa af skiftevisa n. upprätta greniga smala skaft, små blomkorg., holken ej större än en ärt, klädd med enkla, icke glandulösa hår; bladen ett par tum långa, glest [de yttre tätare] styfhåriga. Grenskott saknas alltid. — H. præaltum γ piloselloides Hn. ed. 4 och Fr. Mant. 3. H. tenue Hn i mpt.*

*13 H. *præaltum Vill. blågrön;* stj. 1—3bladig, glatt ell. glest sträfhårig; bl. lancettlika *spetsiga,* n. helbräddade och *glatta, utan ludd,* de yttre trubbiga; blomkorg. i tät och rik vippa, med grönaktig cylindr. holk; holkfj. oftast *trubbiga,* med hårig rygg och *blek kant.* ♃ 6, 7. Fig. Reich.t.1481—3, och 84,f.2; t.1488. H.N.f.6, n:o 7; f.14 [var.].
Torra st. r. (*N.* Kamphoug nära Christiania: Elstad i Gudbrandsdalen; m. fl. st. i söd. delen, enl. Fr.) *1—2 fot hög, samt utmärkt af stjelkens och bladens glatthet och blåaktiga färg. Var. i hög grad. Norska ex. anses numera af Fr. i Epicr. tillhöra en afvikande form: δ obscurum, med större blomkorgar och svartaktiga, tätt glandelhåriga holkfjäll.*

14 H. *fallax W. rent grön;* stj. 1—4bladig, stjernluden och hårig, med och utan glandler; bl. lancettlika—jemnbreda spetsiga, n. likformiga, *sträfhåriga,* öfverallt ell. under *med tydligt stjernludd;* blomkorg. i knippelik vippa, med skaft och den mot basen vidgade holken tätt stjernludna och glandelhåriga; holkfj. *trubbiga enfärgade,* öfverallt håriga. ♃ 6, 7. — *β hirsutum:* blad och stj. sträfludna af hvita hår, längre än den sednares diam. Fig. H.N.f.6, n:o 8,9; f.10, n:o 10.
Torra äng. och back. (*Lpl.—Smål. Boh.* Klöfverön. *Öl. Gottl.* — *N.* till Finnm.) *Var. betydligt, från alns- till quartershög, med rikblomstrig vippa, till 3—4blomstrig, någon gång med utdragna jemnhöga skaft. Smärre glattare varr. närma sig mycket de föreg., men skiljas med sin renare gröna färg, tydliga stjernludd och större blomkorg. — H. præaltum β Ed. 4. H. collinum Fr. Symb. H. dubium L. enl. Fr. Epicr. Hit lära enl. Fr. de i Symb. upptagna H. sabin. villat. och norvegic., ell. H. Nestleri * villatum Handb. ed. 8, rätteligen höra. — β H. collin. v. strigosum Fr.*

15 H. *glomeratum Fr. blekgrön* ell. något *blågrön;* stj. 1—6bladig, jemte bl. *som föreg.,* men med korta och mjuka hår, blomkorg. gyttrade *i tätt knippe,* med de korta skaften och holk som föreg.; *inre* holkfj. *spetsiga, med blekare kant.* ♃ 7. Fig. H.N. f.13, n:o 11.
Äng. etc. (*Blek. Smål.* östra del. — *Helsl. Ångml.* Tåsjö. *VB.* Granbergsträsk. *Dalsl.*

Gottl. i Fleringe. — *N.*) *Kan ofta knappt skiljas från föreg. med annat än de spetsiga inre holkfjällen*) och den senare blomningstiden. — H. cymigerum Bl. Enum. (?).*

16 H. *cymosum L. Fr. grön;* stj. 3—6bladig, stjernluden och hårig; bl. aflånga — lancettlika, *håriga och under otydligt stjernprickiga,* de yttre kortare n. omv. eggrunda, trubbiga; blomk. i knippe ell. flocklik vippa med *utdragna* skaft och hårig cylindr. holk med få glandelhår. holkfj. *spetsiga med blek kant.* ♃ 7. — **pubescens Lindbl. enl. Fr.* stj. och holk glandelhåriga, alla hår korta och mjuka. Fig. Reich.t. 1486,f.1. H.N.f.13, n:o 14; *n:o 12.

Äng. * fjelltr. r. (*Sk. — Uppl. Vestml. Dal.* Norrbärke. *Värml. Jämtl.* Fogelberget i Frostvikens sn. *Medelp.* Sundsvall. *Ångml. VB.* Umeå sn. *Öl. — N.* Dovre, vid Drivstuen, och på Gjederyggen vid Jerkind. Romsdalen, Brudestuen. Ost-Finnm. Fjelbma. — * N. Dovre; Filefjeld etc.) *Vanl. 3—4 qu. hög, med nära tumsbreda rotblad, blomrikt rundadt knippe; stjernluddet mer otydligt än hos föreg., hvilken, enl. Fries, af Linné förenades med denna. Den Skånska och Öländska* [*var. hispidosum Fr.*] *utmärkes af de mot stjelkens bas samlade, bredare och styfhåriga bladen. — H. Nestleri Vill. och ed. 8. * H. glomerat. var. alpigen. och macilent. Fr. Symb. och Hn. ed. 8.*

17 H. *setigerum Fr. grön;* stj. *4—mångbladig,* tätt och långt sträfhårig och stjernluden; bl. lancettlika spetsiga, alla likformiga, sträfludna särdeles mot basen, och på båda sidor *med stjernludd;* blomk. i qvastlik vippa, *tätt luden af hvita glandellösa hår; alla* holkfj. *trubbiga bleka.* ♃ 7. — *β humile:* stj. upptill bar, med alla bl. samlade vid basen. Fig. Reich.t.1479,f.2. H.N.f.13, n:o 13.

Torra st. r. (*Smål.* vid Ryd i Karlstorp sn; Algutsboda. *ÖG.* Svinsbo i Ringarum sn. *Stockh.* Lidingön och i Huddinge. *Uppl.* i Skå sn. på Mörbyholmen vid Sundby i V. Ryd; Rosersberg; Kungshamn etc. *Rosl.* Bro sn. *Ångml.* Österbyn i Tåsjö sn. *VG.* nära Canalen mell. Viken och Sjötorp. *Dalsl.* Lund i Ånimskog. *Öl.* söd. och mell. delen. *Gottl.* Lunderhage i Fleringe sn. — *β N.* Nystuen på Filefjeld, enl. Fr.) *Utmärkt af sin mer än alnshöga, stadiga stjelk, qvastlika vippa, starka och långa hårighet, hvitludna holk utan glandler, och de talrikare stjelkbladen* [*vanl. omkr. 6*]. — *H. echioides Ed. 5. I ed. 4 förenades denna och föreg. art under namn af H. cymosum.*

(*H. cernuum, decolorans, aurant., alpinum.*)

†† Aurella: Förökning genom bladrosetter från roten; rotbl. vid blomningen fortvarande och friska; fruktfjunets hår oliklånga, styfva; yttre holkfjällen i regelbunden krans likasom de inre.

18 H. *alpinum L.* stjelken stjernluden och hårig, ant. n. bladlös och enblomstrig, eller fåbladig med 2—4 blomkorg. på upprätta skaft; rotbl. spadlika—lancettlika håriga; holken hvitt *sträfluden ell. glandelhårig, med n. tvär bas* och långspetsiga inre fjäll; blombrämet *utvändigt hårigt, och hårbräddadt.* ♃ 7, 8. — *β fuliginosum:* stj. tätt hvitluden vanl. utan glandler; bl. spadlikt lancettl. tunna; holk brunluden; brämet hårbräddadt. — **melanocephalum Fr.* stj. och blomskaft svart glandelhåriga; holk svart, tätluden med och utan glandler; brämet hårbräddadt. Fig. Sv.B.644. H.N. f.10, n:o 7; *β* f.12, n:o 25. *Fl.D.27.

Fjelltr. a. (*Lpl. — Dal. — N. — *Lpl.—Herjed. — N.*) *Vanligen quartershög och enblomstrig; på fuktiga klippor bladig och flerblomstrig. Bladen nedlöpande på skaftet och derpå bildande en bred hinnkant. Skaftens längd och bredd variera, likasom ludenheten hos alla formerna är med och utan glandler**). — Från *, som är H. gracilentum Backh., förmår utg. icke skilja H. nigrescens Willd., med hvilken ock Fr. sjelf i Epicr. synes vilja förena den. Af H. personatum Fr. Epicr. har utg. icke lyckats få se ex., och kan på blotta beskrifn. icke skilja den fr. en flerbladig form af H. alp.*

---

*) Holkfjällens beskaffenhet i ans. till spetsen bör hos arterna af detta slägte undersökas i lefvande tillstånd och helst hos icke fullt utslagna blr, emedan fjällens spets hos äldre och pressade ex. ofta krymper och förändras.

**) Troligtvis kunna locala inflytelser i detta slägte hindra hårspetsens utveckling, hvarigenom alla eller en del hår få en knopp ell. glandel i spetsen, hvilken charakter derföre torde vara föga pålitlig.

††† **Pulmonarea**: Som föreg. afd.; yttre holkfjällen små, oregelbundet tegellagda.

* Örten rent grön ell. gråblå, med mjuka, oftast krusiga hår; stjelkbl. aldrig omfatt.; stiftet slutl. blåaktigt ell. svartbrunt.

a — Stjelk stängelformig, med 1—få blad.

19 **H.** *atratum Fr.* stj. som föreg.; bl. elliptiskt aflånga, med utdragna smala skaft, håriga; holken *svart, luden och glandelhårig, med smalare* bas och alla fjällen *långspetsiga;* brämet hårbräddadt. ♃ 7, 8. Fig. H.N.f.10, n:o 8.
Fjellv. (*Lpl.* — *Herjed.* — *N.* Tryssildfjeld och Tvärfjeld i Österdalen. Dovre. — Ost-Finnm.) *Var. likasom föreg. en—flerblomstrig, men är alltid spädare samt utmärkt af den nedåt mer afsmalnande holken och de likformiga svarta holkfjällen. Stiftet alltid brunt. Skall enl. Fr. hafva former, som i hög grad närma sig till följ. art.*

*20 **H.** *plumbeum Fr.* stj. upptill glest stjernluden och småhårig, med vanl. ett enda blad och fåblomstrig, n. enkel qvast med *båglikt* utstående blomkorgskaft; rotbl. mörkt *grågröna,* eggrunda — lancettlika groftandade hårbräddade och under beströdda med glest stjernludd, för öfr. n. glatta; holken *svartgrön, glatt ell. hvithårig,* med spetsiga fjäll, *utan stjernludd och glandler.* ♃ 6, 7. Fig. H.N.f.12, n:o 21.
Berg, r. (*N.* Christiania, Ormoe på kalkklippor. Tönsberg, vest. om staden. Lom: Moë. Trondhj. Hladehammeren.) *Till bladform och habitus lik muror., men utmärkt af bladens egna blygrå färg, n. glatta yta och [att dömma af pressade ex.] fasta consistens. Holkfj. äro hos den lefvande växten svartgröna, hos torra ex. svarta; blombrämet glatt.*

21 **H.** *cæsium Fr.* stj. en—fåbladig, med *raka* utstående blomkorgskaft, för öfr. som föreg.; bladen meränd. *blågrå,* eggrunda—lancettlika groftandade, hårbräddade, *under stjernludna och håriga;* holken *tätt stjernluden* och hårig, mest utan glandler, med vanl. *trubbade* fjäll. ♃ 6—8. — **bifidum Kit.* lågväxt; stj. delad i långa enblomstriga skaft; holken utan glandler; stift. gult. Fig. Reich.t.1524,f.2; *t.1551,f.1. H.N. f.12, n:o 19,20; f.2, n:o 15.
Back. a. (*Sk.—Torn. Lpm.* — *N.* — * *ÖG.* Torpaö enl. Fr.) *Innefattades i Ed. 5 under H. murorum, hvartill var. nemorum Fr. [H.N.f.12, n:o 20] med n. rent gröna, tunna bl. och glest glandelhårig holk synes bilda en öfvergång. Vigtigaste skilnaden är, utom bladens färg och afsmalnande [icke hjertlika] bas, stjernluddet på dessas undersida och på holken, hvilken deremot oftast saknar glandler. — *H. angulare Fr. framställes i Vet.Ac. Öfvers. 1856 och i Epicr. såsom egen art.*

22 **H.** *murorum L.* stj. vanl. med ett enda skaftadt blad och fåblomstrig, n. enkel qvast med utstående blomskaft; rotbl. *rent gröna,* eggrunda med *tvär ell. något hjertlik* basis, groftandade [sällan helbräddade], *håriga utan stjernludd;* holken af smala *spetsiga* fjäll, småluden och *mer ell. mindre glandelhårig.* ♃ 6, 7. — *β sylvaticum:* bl. hjertlikt eggrunda, vid basen utsperradt fliktandade. — *γ nigroglandulosum:* holken svart af täta glandelhår. — **subcæsium Fr.* bl. meränd. halfvägs till midten fliktandade; holk utan glandler tätt beströdd med hvitt stjernludd. Fig. Reich.t. 1519,20. *β* H.N.f.2, n:o 7. *Reich.t.1521,f.2 enl. Fr.
Skog. etc. a. (*Sk.—VB. Herjed. Pit. Lpm. Torn. Lpm.* Rautosjoki. — *N.* till Finnm. — *γ VG.* Kinnekulle. — * *Sk. Gottl.*) *Alnshög med båglikt uppböjda blomkorgskaft, stora långskaftade rotblad; stjelken vid basen vanl. bladlös, ehuru stjelkbladet någon gång sitter långt ned, i hvilket fall ett litet smalt blad meränd. finnes under nedersta vippgrenen. — β H. pellucidum Wg. * H. incisum ed. 8.*

b — Stjelk alltid flerbladig.

23 **H.** *ramosum Kit.* stj. flerbladig, enkel ell. från de öfre bladvecken grenad i mångblomstrig vippa med utstående skaft; bl. gröna, bredt aflånga med afsmaln. bas [de flesta skaftade] *groftandade,* under och i kanten gleshåriga utan stjernludd, ofvan glatta; hela holken *grå af tätt stjernludd* och inblandade hvitspetsiga hår *utan glandler;* alla ell. yttre fjällen *trubbiga.* ♃ 7. Fig. H.N.f.11, n:o 11.
Klipp. etc. r. (*Boh.* Otterön: Tjörn; Kynnefjell. *Ångml.* Graninge bruk. *Gottl.* — *N.*) *Liknar något ett storbladigt ex. af vulg., men har alla bladen, äfven de vid roten, groftandade, holken utan glandler och holkfj. trubbiga; äfven lär stif-*

tet hos den lefvande växten vara gult, ehuru det hos pressade ex. blifver blåaktigt.

*24 H. *fasciculare Fr.* stj. 2—flerbladig, *glatt*, med mångggrenig, ofta *klaselik vippa* och utstående skaft; bl. *blekgröna*, under gleshåriga utan stjernludd, de på stj. *oskaftade*, rotbl. *tunglika*, mot spetsen *n. helbräddade*, mot basen *bugttandade;* holken grå af stjernludd och hår utan glandler; yttre fjällen *trubbiga*. ♃ 7. Fig. H.N.f.12, n:o 18.
Klipp. r. (*N.* Christiania: Blytt.) *Närmar sig med många charakt. föreg., under hvilken den ock upptogs med namnet * bursæfolium i ed. 8, men är till det habituella mycket olik alla arter af denna afd.*

25 H. *vulgatum Fr.* stj. från basen 2—flerbladig, med grenig vippa och utstående blomkorgskaft; rot- och stjelkbladen n. likformiga aflånga ell. ovala—lancettlika, afsmaln. mot skaftet, mest *på midten tandade*, glest håriga utan stjernludd; holken cylindr. beströdd *med svarta glandelhår, föga stjernludd;* holkfj. *spetsiga*. ♃ 6, 7. — **anfractum Fr.* stj. flerböjd; bl. smalt lancettl.; rotbl. få, snart vissn.; holken mer stjernluden, mindre glandelhårig än hos hufvudformen. — **diaphanum Fr.* bl. blåaktiga; holkfj. något bredare och svarta, jemte skaften tätt glandelhåriga; stiftet [hos den lefv. växten] gult, slutl. brunaktigt. Fig. E.B.2121. Reich.t.1526. H.N.f.2, n:o 8, 9; f.13 n:o 22,23 [var.]; * *diaph.* f.2, n:o 11.
Skogsback., äng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. — * *anfr.* Vestra *Smål.* t. ex. Femsjö enl. Fr. — *N.* till Ost-Finnm.: Fr.) *Var. högeligen, isynnerhet i bladens bredd och hårighet, samt är ofta svår att skilja från vissa af de föreg., under det underarterna närma sig arter af afd. Accipitr. — H. maculatum E.B.*

** Örten rent grön, hår och stift som föreg. afd.; stjelkblad halftomfattande.

26 H. *dovrense Fr.* stjelken mångbladig, stjernluden och hårig; blomkorg. 3—6, i n. enkel hårig qvast med och utan glandler; bl. aflånga—lancettlika, mångtandade gleshåriga, de öfre *stjelkomfatt.;* holken svart, stjernhårig och spridt glandelhårig; yttre fj. trubbiga. ♃ 7, 8. Fig. Reich.t.1515,f.2. H.N.f.11, n:o 12; f.15, n:o 9 [var.].
Fjelltr. (*Jämtl.* Frostviken sn, vid Håkafot. — *N.* Ost-Finnm. — Dovre; Aggerhus st. enl. Fr.) *Liknar till blomkorg. något H. alpinum, och till örten H. vulgatum, men har rotbl. vid blomningstiden oftast vissnande likt afd. Accipitr. Var. protractum Fr. [H.N.f.15] synes vara en af skuggig local alstrad form. — H. cydoniifolium Exc. Fl.ed.1.*

*** Örten blågrön, med något styfva och meränd. raka hår; stjelkbl. aldrig omfatt.; stiftet alltid rent gult.

a — Stjelk stängelformig, med 1—3 blad.

27 H. *pallidum Biv.* stjelken 1[säll. 2—3]bladig, *småhårig* med 1—5 upprätta glandelhåriga blomkorgskaft; rotbladen eggrunda — bredt lancettlika spetsiga glest tandade, hårbräddade med otydl. stjernludd och hvitludna skaft; holken svartaktig, *stjernluden och hvithårig*, med få glandler och *spetsiga* fjäll; blombrämet med otydliga kanthår. ♃ 6, 7. — *β crinigerum Fr.* blad, stjelk och holk tätt ludna af långa mjuka hvita hår; blomk. större. — *γ scapigerum Fr.* n. bladlös, flerblomstrig, med n. glatta bl. och hvithårig holk. Fig. Reich.t.1549,f.1; *β* H.N.f.10, n:o 6; f.13, n:o 17; *γ* n:o 18.
Bergstr. r. (*Smål. ÖG. Södml.* vid Forssa Bruk. *Stockh.* Barnängen; Värmdön, vest. Ekedal och Kihl. *VG.* Hunneberg enl. Kindb. *Dalsl.* Lund i Ånimskog. *Boh.* — *N.* Christiania på kalk; Hovedöe etc. Lomsfjellen, Lessödalen samt Romsdalen ända till Finnm. — *β Blek.* Djupadal; Ronneby, Bustorp: Scheutz. *VG.* Göteborg, vid Saltkällan. *Boh.* allmän. — *N.* Christ., Hovedöe, Tönsberg. — *γ* N. Christiania—Hammerfest.) *Omkring ½ aln hög, ofta med n. bar och enblomstrig stjelk; bladen variera bredare och smalare, helbräddade och tandade; blombrämet glatt och hårbräddadt o. s. v. — H. Lawsonii Ed. 4. och Fr. H.N. H. Schmidtii Tausch. och Ed. 5. Varr. hafva enl. Fr. vanl. tagits för H. pallescens Kit., som hos oss ej lärer förekomma.*

28 H. *argenteum Fr.* stj. nedtill 1—fåbladig, styf och *n. glatt*, med blomkorg. i grenig vippa på långa skaft; rotbladen skaftade, stjelkbl. små, n. oskaftade, alla lancettlika spetsiga, på midten tandade, blågrå, hårbräddade glatta; holken *utan stjernludd*, med glesa dels enkla, dels glandelbärande hår, och breda *trubbiga* fjäll; brämet glatt. ♃ 7. Fig.

Klippor i fjelltr. r. (*Lul. Lpm.* — *N.* Finnm. enl. Fr. Ursprungl. af Blytt förvexlad med föreg., och derföre uppgifven såsom i N. vida utbredd.) *Stjelken 1—2 fot hög, vanl. med få och förkrympta blad, hvadan den ser stängelformig ut; hela växten n. glatt, utom de hårbräddade bladen, på hvilkas undre sida äfven finnas glesa hår. Allt enl. Fr. Symb. och Epicr.*

b — Stjelk mångbladig.

29 H. *saxifragum Fr.* stj. vid basen kort sträfhårig, grenad i flera, 1—2blomstriga upprätta och n. jemnhöga blomkorgsskaft; rotbladen skaftade lancettlika spetsiga *glestandade,* på båda sidor håriga ell. hårbräddade, *under med glest stjernludd;* stjelkbl. smärre, oskaftade; blomkorgskaft och holk med omärkligt stjernludd, gleshåriga med och utan glandler; holkf. *spetsiga;* brämet omärkl. hårbräddadt. ♃ 6, 7. Fig. H.N. f.10, n:o 5; f.12, n:o 17.

Klipp. (*Blek.* — *VB.* och *Torn. Lpm. Boh.* — *N.* till Finnm.) *Varierar mångbladig med tät och lång hårighet, samt fåbladig, ända till n. bar, med föga hår* [*H.N.f.10*], *liknande under denna form H. pallid. och skiljd med föga annat än smalare blad. Äfven äro rotbladen vanl. färre och vissna före stjelkbladen.* — *H. boreale * corymbos. Exc.Fl.ed.1.*

30 H. *Oreades Fr.* stj. *hvithårig,* grenad från bladvecken i dels enkla, dels mycket greniga stjernludna och fjälliga blomkorgskaft; rotbladen aflångt ovala, på båda sidor håriga med långt hvithåriga skaft; stjelkbl. smalare, n. oskaftade, under håriga; alla *omärkl. ell. glest tandade,* tätt hårbräddade, *utan stjernludd;* holken med tvär bas och *trubbade* fjäll, hvithårig utan glandler; brämet hårbräddadt. ♃ 7. Fig. Reich.t. 1553,f.1. H.N.f.12, n:o 16.

Klipp. r. (*Smål.* Ökna sn, på berg mell. Öflandehult och Lakeberg. Vid *Vettern;* samt *Uppsala,* på Godtsundabergen och fl. st. vid *Mälaren,* enl. Fr.) *Vanl. fotshög och derutöfver; men var. likasom föreg. från mångbladig och mycket grenig, rikblomstrig till n. enkel och enbladig, enblomstrig. Utmärkt af de stora blomkorgarne, den tvärhuggna holken och den hos alla delar fullkomliga frånvaron af glandler. Blombrämets kanthår, som hos den lefv. växten lära vara tydliga, blifva hos pressade ex. omärkliga eller försvinna.*

31 H. *onosmoides Fr.* stj. *långt och tätt hvithårig,* med blomkorg. i qvastlik vippa på stjernludna och något glandelhåriga, upptill fjälliga skaft; rotbl. afsmalnande till skaft; stjelkbl. oskaftade; alla blekt blågröna, bredt lancettlika spetsiga, *groftandade,* mest *under och i kanten långt hvithåriga, utan stjernludd;* holken tätt beströdd med stjernludd och dels enkla, dels glandelhår; holkfj. *spetsiga.* ♃ 7. Fig. Reich.t.1528. H.N.f.13, n:o 20.

Bergstrakt. r. (*Boh.* i Hogdal sn, vid Uddevalla, samt på Klöfverön. *Stockh.* Observatoriibacken. — *N.* Christiania; Hugelien i Torpen m. fl. st. på och nära fjellen enl. Fr.) *Liknar mest en grof H. vulgatum, men skiljd genom det fortfarande* [*äfven hos pressade ex.*] *gula stiftet, stjelkens och bladens långa hvita hår, som mot den förres bas ofta öfvergå till en tät ull, samt de med få* [*3—4 i hvardera kanten*] *framåt rigtade grofva tänder försedda bladen. Varierar med öfverallt långt hvithåriga blad och spädare stjelk: var. relicinum Fr. H.N., samt med korthåriga, n. gröna blad, och glattare, upprepadt gaffelgrenig stjelk: v. furcellatum Fr.* (*H. alpinum, ramosum, cæs. * bifidum vulg. * diaphanum.*)

†††† Accipitrina: Förökning genom knoppar vid stjelkens bas; rotbl. vid blomn. 0 ell. förvissnande; stjelken vanl. mångbladig; fruktfjun som föreg. afd.; holken tydligt och vanl. i spiral tegellagd.

* Knopparne vid stjelkens bas stundom utväxande till små bladrosetter; inre holkfj. smalare än de yttre, och spetsiga: *Pseudopulmonarea Fr.*

a — Stjelkbladen aldrig omfattande.

32 H. *lapponicum Fr.* stj. *fåbladig, n. glatt,* med få blomkorg. på utdragna gleshåriga skaft; bl. smalt lancettlika, spetsiga, med 3—4 grofva tänder i hvardera kanten, *n. glatta,* de nedre skaftade; holken *mörkgrön,* glest finhårig och stjernluden. ♃ 7, 8. Fig.

Fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* Karesuando; Juckasjärvi. *Lul. Lpm.* Qvickjock, Rosbacken; Snjärrak. — *N.* Ost- och Vest-Finnm. Aggerhus st., Skrimsfjell nära Kongsberg.) *Omkring fotshög, mest utmärkt af stjelkens och bladens glatthet, som stund. äfven*

sträcker sig till blomkorgskaften och holkfjällen; samt af växtens habitus, ehuru ofta svår att med char. skilja dels från följ., dels från gothicum. — H. Friesii γ sylvaticum Ed.6. H. sylvatic. Wg.Fl.L. enl. Læst.

33 H. *norvegicum Fr.* stjelken styf *mångbladig*, sträfhårig ell. n. glatt, med de få blomkorg. i qvast; bladen lancettlika spetsiga, med 3—4 tänder i hvardera kanten, oskaftade [endast de nedersta kort skaftade], *blågröna, i kanten och under gleshåriga;* blomkorgskaften stjernludna; holken *ljusgrön* med föga stjernludd, utan glandler, gleshårig, med smala blekt kantade fjäll; de yttre breda; stiftet *alltid gult.* ♃ 7. Fig. H.N.f.13, n:o 24, 25.

Back., berg, r. (*Stockh.* på Djurgården, vid Tivoli; samt vid Länna gästgg. *Hall.* vid Särö. *Boh.* Kongelf m. fl. st. — *N.* södra delen från Christiania till Christiansand, enl. Fr. Molde.) *1—2 fot hög med styf rödbrun, än n. glatt, än hvithårig stjelk, något lik H. saxifragum, men skiljd genom de meränd. felande bladrosetterna vid basen. Blomkorg. få, sällan flera än 5—6, men stora. Endast Norska ex. anses numera af Fr. för säkra.*

34 H. *tridentatum Fr.* stj. *mångbladig,* mer och mindre hårig, upptill stjernluden, meränd. pipig, delad i vanl. få och långa, mycket *smala* blomkorgskaft; bladen aflånga —lancettlika, *tunna, rent gröna,* de nedre med, de öfre utan skaft, på midten fåtandade; holken *blekgrön,* med stjernludd och n. glandellösa hår, jemnbreda och smala, i kanten bleka fjäll; stiftet *brunt.* ♃ 7,8. Fig. H.N.f.9, n:o 3; f.12, n:o 14; f.3, n:o 4.

Back. och lund. a. (*Sk.—Lpl. Värml. Dalsl. Boh. Öl.* — *N.*) *Ofta ganska högväxt (till 3 à 4 fot), men späd och vek till stjelken, som är ihålig och lätt att hoptrycka, med sällan mer än 3 eller 4 tänder vid ell. straxt nedom bladkantens midt. Blef redan i ed. 2 och 3 af förf. ansedd för en skuggform af hans H. rigidum, till hvilken onekl. en del former mycket närma sig, och detta har sedan orsakat begges förvexling. — H. lævigatum. Koch. Syn. ed. 1. H. vulg. δ trident. Fr. Nov. ed. 1.*

35 H. *gothicum Fr.* stj. *mångbladig, styf,* n. glatt ell. glest hårig, och upptill något stjernluden, med få till många blomkorgar i qvastlik vippa; bladen kort- ell. oskaftade, ovala—lancettlika, glest groftandade; holkfjällen *breda, svartgröna* ell. n. svarta, glatta ell. mycket glest håriga, *med en rad af glandelhår längs midten,* utan stjernludd, de flesta *trubbiga;* stiftet brunt. ♃ 7, 8. Fig. H.N.f.2, n:o 12 [bredbladig], n:o 13 [smalbladig], n:o 14 [lågväxt].

Berg och tor. st. (*Smål.* Femsjö; Lidhult; Unnaryd; Alsheda och Pelarne. *Hall. Boh.* icke sällsynt. *VG.* Göteborg och på Hisingen. *Värml.* Göstad nära Carlstad; nor. Finnskoga sn. m. fl. st.; Sunne sn. n. Borgby. *Ner.* Hardemo och Viby, samt Loka. *ÖG.* Omberg. *Stockh.* Nyckelviken, Ingarön etc. *Ångml.* flerestädes. *VB.* Björkfors. *Herjed. Pit.* och *Torn. Lpm.* — *N.* Arendal till Finnm.) *Varierar mycket och är ofta svår att skilja från föreg. och H. Friesii.*

b — Stjelkbladen något, ända till halftomfattande.

36 H. *rigidum Hn.* [ed. 1.] stj. mångbladig, *styf och tät,* grenad i sammansatt bladig vippa; bladen oskaftade, bredt lancettlika, med afsmalnande bas, groftandade, kort och glest sträfhåriga; holken mörkgrön, med *n. tvär* bas, *glesa glandelhår och stjernludd;* de yttre fjällen trubbiga, *utböjda i spetsen,* de innersta smala, spetsiga; stift blåaktigt brunt. ♃ 7, 8. Fig. H.N.f.5, n:o 1.

Tor. st., backar. (*ÖG. — Gestr. Ner. Värml.* — *N.* Utbredningen inom landet i öfr. är osäker till följe af förvexl. med *H. trident.*) *Vanl. mycket stor och grof. Närv. beskrifning är gjord efter orig.ex. till ed. 1, hvarmed det cit. ex. i H.N. noga instämmer, utom att bl. der äro mer tunna än på förf:s ex., hvilket har dem mycket fasta.*

37 H. *Friesii Hn.* stj. som föreg.; bl. bredare, de nedre sammandragna till korta skaft; holken svartgrön, *glatt* ell. mycket gleshårig *utan stjernludd och glandler,* med *tilltrycka,* breda och trubbiga fjäll, endast de innersta spetsiga. ♃ 7, 8. Fig. H.N.f.9, n:o 2.

Tor. st. r. (*Smål.* Femsjö m. fl. st. *VG.* vid Göta canal nära sjön Viken. *Hall.* Torpa. — *N.*) *Om denna är en verklig art, eller form af föreg., i flera fall närmande sig nog mycket äfven till H. gothicum, torde vara svårt att afgöra. Den har emellertid en lika, om ej mer, utmärkt habitus som mången af nyare arter. — H. lævigatum Fr. Mant. 2.*

** Stjelken alltid utan bladrosetter vid basen; inre holkfj. bredare än de yttre, och alltid trubbiga.

a — Bladen mer och mindre stjelkomfatt.; de öfre och nedre olikformiga; blombrämet glatt.

†38 H. *sabaudum L.* stj. tätt mångbladig, styf och sträfluden, med blomkorg. i qvast ell. klase; *alla* bl. *oskaftade stjelkomfatt.*, de öfre *fr. hjertlik basis eggrunda,* de nedre eggrundt lancettl., tandade, håriga, holken med *tvär* bas och tilltryckta trubbiga enfärgade fjäll, småluden. ♃ 8, 9. Fig. Reich.t.1540 enl. Fr. H.N.f.5, A&B.
Tor. st. r. (*Uppsala,* på Slottsbacken. — *N.* Christiania, vid Malmoe. På begge st. förvildad enl. Fr.) *Utmärkt genom sin hårda, n. trädartade stjelk, de hjertlika öfre bladen och de enkla meränd. korta blomkorgskaften.*

39 H. *boreale Fr.* stjelken mångbladig styf, grenad från de öfre bladvecken i qvastlik vippa; bladen eggrundt lancettlika ell. smalare, nedom midten tandade, de nedre *afsmaln. mot basen,* de öfre *bredare n. omfattande;* vippans skaft [ofta mjöl-likt] stjernludna, närmast blomkorg. fjälliga; holken med *eggrund* bas, fjäll som föreg., glatt ell. enkelt hårig, endast vid basen stjernluden. ♃ 8, 9. Fig. Reich.t.1541. H.N.f.11, n:o 10; f.12, n:o 12.
Torra st. r. (*Gottl.* Hörsnö sn, i Koparfve äng: Vestöö. — *N.* Christiania: Bl. Allt enl. Fr.) *Hufvudsakligen skiljd från de följ. genom den hos alla delar fullkomliga frånvaron af glandler, samt de till skaft afsmaln. nedre bladen. Var. hvithårig [H.N.f.12] och alldeles glatt. Former af H. gothicum hafva ofta enl. Fr. tagits för denna.*

b — Bladen mer och mindre omfatt.; alla likformiga; brämet glatt.

40 H. *corymbosum Fr.* stj. och vippa som föreg.; alla bl. oskaftade omfatt., eggrundt lancettlika helbräddade ell. glest tandade, *under nätådriga;* blomkorgskaften stjernludna, *upptill fjälliga;* holken *sträf* af dels enkla, dels glandelbärande hår, med något smala, *slakt utstående* fjäll. ♃ 8. Fig. H.N.f.11, n:o 9.
Bergstr. r. (*Lul. Lpm.* enl. Fr. *Ångml.* Nordingrå. *Helsl.* Loos sn. Carlsberget, i åkerkanter ofvan gårdarne. — *N.* Christiania; Österdalen vid Gröfva i Tryssild sn; Bergens st.; Nordl. ofvan Herkvigsvand vid Ofotenfjord.) *Skiljd med den mindre och smalfjälligare, glest glandelhåriga holken, hvars bas är eggrund, icke tvär som hos följ., samt de föga tilltryckta, slaka yttre holkfjällen. — H. sabaudum v. angustifolium Bl. Enum.*

41 H. *crocatum Fr.* stj. som föreg., grenad i få vanl. enblomstriga, styfva och raka skaft; bladen lancettlika ell. lancettlikt eggrunda, alla särdeles de öfre mer och mindre stjelkomfatt., tandade; blomkorgsk. stjernludna, *föga fjälliga;* holken med *tvärhuggen* bas och *tilltryckta* svartaktiga fjäll, *n. glatt,* nedtill något glandelhårig; stift. *brunt.* ♃ 7. — *β tenuifolium:* bl. bredare, mycket tunna. Fig. H.N.f.15, n:o 7.
Fjelltr. (*Lpl.—Herjed. VB.* Umeå sn. *Ångml.* Tåsjö. *Medelp.* Jämtkrogen. *Dal.* Osmundsberget. *Värml.* flerestädes. — *N.* — *β N.* Stavanger; Findöe i Bergens st.; Dovre vid Drivstuen.) *Var., likasom de föreg., glatt och hårig, med smalare och bredare blad o. s. v. Blomkorgarne i qvast, mest på enkla skaft från de öfre bladvecken, färre, men större än hos föreg. — H. sylvatic. Wg. enl. Fr. β H. prenanth. β Handb. ed. 4. H. sylvestre Ed. 5. H. crocat. v. dilatatum Fr.*

42 H. *auratum Fr.* stj. mångbladig styf, beströdd med stjernludd och hvita hår, i de öfre bladvecken delad i vippa med utstående, stjernludna och glest håriga skaft; bladen eggrundt ell. bredt lancettlika, alla oskaftade och omfattande, vid midten tandade, *under nätådriga;* holken kort glandelhårig, utan stjernludd, med *tilltryckta breda fjäll.* ♃ 8. Fig. H.N.f.12, n:o 11.
Torra st. r. (*Uppsala,* på en gammal mur; numera nära utgången: Fr.). *Habituelt lik crocatum, men skiljd med de under tydl. nätådriga bladen och det rent gula stiftet, som hos pressade ex. blifver pomeransgult, aldrig brunt.*
(*H. elatum.*)

c — Bladen mer och mindre omfatt.; de öfre och nedre olikformiga; brämet hårbräddadt; stiftet brunt.

43 H. *prenanthoides Vill.* stjelken mångbladig hårig, med sammansatt vippa; bladen meränd. *tunna,* glest uddtandade, under och i kanten håriga, de nedre lancettlika,

gigformigt sammandragna ofvan den vidgade, hjertlikt stjelkomfattande basen, de öfre från den bredare basen lancettlika; holken och blomkorgskaften stjernludna och glandelhåriga; skalfrukter *blekfärgade.* ♃ 8, 9. Fig. Reich.t.1511,f.2. H.N.f.12, n:o 9; f.9, n:o 4 och f.10, n:o 4 [varr.].

Fjelltr. r. (*Jämtl.* Åreskutan. *Herjed.* från Funnesdals- upp till Ramansberget. *Ångml.* Tåsjö sn, Löfviken; Graninge. *Helsl.* Loos sn, Carlsberget; Skog sn, Hemstanäs. *Gestr.* Kubbo i Dalkarlsrödjningen. *Dal.* Norrbärke sn. — *N.* Christiania; Drammen; Norfjellet i Buskeruds amt; Hugelien i Torpen, samt Romsdalen. Dovre till Ost-Finnm. Tana-elf.) *4—6 qu. hög, med smärre greniga vippor i toppen och i de 3—4 öfre bladvecken; holken n. enkel med några få smärre fjäll vid basen; bladen stundom icke olika dem hos H. paludosum, ehuru mycket smalare. Är genom skalfrukternas blekt gulbruna färg skiljd från alla de öfriga arterna.*

44 H. *strictum Fr.* stj. som föreg. med raka n. enkla, stjernludna blomkorgskaft från de öfre bladvecken; bl. aflånga — lancettlika *afsmalnande mot basen och något omfattande,* glestandade, de öfre *n. eggrunda med bredare bas,* alla glatta ell. under och i kanten håriga, något nätådriga; holken med glesa glandelhår och stjernludd; skalfr. *svartbruna.* ♃ 8. Fig. Reich.t.1513,f.1. H.N.f.15, n:o 8.

Fjelltr. r. (*Jämtl.* — *N.* Storlie i Merager.) *Allt efter Prof. Fries, samt ett i Upps. Bot. trädg. odladt ex.; vilda ex. osedda af utg.*

*45 H. *elatum Fr.* stj. mångbladig, *öfverallt sträf af långa hvita hår,* med blomkorgsk. i qvast; bl. eggrunda fliktandade, de öfre *med bred hjertlik bas,* de nedre något afsmaln. mot basen, *alla tydl. stjelkomfatt.,* under och i kanten starkt sträfhåriga; holk och skaft med glest stjernludd och glandel-lösa hår; brämet otydl. hårbräddadt; skalfr. *svartbruna.* ♃ 8, 9. Fig. Reich.t.1532,f.2. H.N.f.12, n:o 8.

Fjelltr. r. (*N.* på Mistberget vid Eidswold. Romsdalen, vid gränsen till Lessöskougen.) *2—3 fot hög, med stora och breda, tunna blad, utmärkt af de långa hvita, ofta nedåt rigtade håren på stjelken.*

(*H. dovrense.*)

d — Bladen aldrig stjelkomfattande.

46 H. *æstivum Fr.* stj. mångbladig, småluden med qvastlik vippa af något *hvitmjöliga och håriga* blomkorgskaft; bladen smalt lancettlika, vid midten glest tandade, oskaftade, holkfj. smala, *tilltryckta,* svartaktiga med blek kant, glest håriga utan stjernludd och glandler. ♃ 7. Fig. Reich.t.1535,f.1. H.N.f.11, n:o 5.

Äng. etc. (*Boh.* nordöstra delen, t. ex. Kynnefjell och Näsinge, enl. Lindeb. — *N.* Bergens st. — Christiania.) *Till örten lik H. umbellatum, till vippan H. boreale; bladen till form och talrikhet lika den förra, holken af något bredare fjäll med hvitspetsade hår. — H. rigidum γ longe-dent. Bl. Enum.*

47 H. *umbellatum L.* stj. mångbladig glatt ell. omärkl. sträf, med meränd. flocklik vippa; bladen lancettlika — jemnbreda oskaftade, glest tandade; blomkorgsk. *stjernludna;* holkfj. glatta ell. omärkl. finludna *med utsperrad spets.* ♃ 7—9. — *β coronopifolium:* bladen tätt sittande, n. jemnbreda, med några få långa tänder i brädden. — *γ lineare:* bl. jemnbreda, helbrädd. ell. med ett par små tänder vid basen. — *δ pauciflorum:* bl. n. jemnbreda helbr.; blomkorg. 1—6, på långa upprätta skaft. — *ε abbreviatum:* quartershög med elliptiska—aflånga trubbiga blad, 1—4 blomster. — *ζ subboreale:* stjelken hög, upptill upplöst i en stor irregulier vippa; holken svart, mer bredbladig. Fig. Sv.B.425. Fl.D.680. H.N.f.9, n:o 1.

Torra äng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *ε Sk.* — *ζ VB.* vid Storkåge.) *Vanl. mycket bladig och med grön glatt holk.*

††††† Stjelken bladig, jemte bladen glatt; holken enkel ell. med otydl. yttre fjäll vid basen: *Aracium Less.*

48 H. *paludosum L.* stjelkbl. hjertlikt omfattande, ovala eller bredt aflånga, med något tillbakaböjda tänder, de nedre meränd. rundflikade; rotbl. skaftade; vippan gles med svarthårig ell. n. glatt holk. ♃ 7. Fig. Fl.D.928. Reich.t.1463. H.N.f.12, n:o 7.

Fukt. äng. (*Sk.*—söd. *Lpm. Torn. Lpm.* vid Torneåträsk. — *N.* till Finnm.) *Utmärkt af sin glatthet, stora och tunna blad. — Crepis Koch. Geracium Reich. Soyeria Godr.*

46. TARÁXACUM *Lin. Syst. N. ed. 1.* Smörblomster.

1 T. *officinale Web.* blomkorgen ensam, på ett ihåligt skaft från roten; bladen nedåt

parflikiga eller hela. ♃ 4—10, g. blr. — * *corniculatum Kit.* fingerhög, med tunna bakböjda bladflikar, upprätta, n. eggrunda foderholkfjäll, de egentl. holkbladen med en kort hornlik tand under spetsen. — * *palustre Sm.* blomkorgskaftet uppböjdt, något uppblåst; blad. hela ell. djupt och smalt nedåt parflikiga, något köttiga; foderholkfj. eggr., tilltryckta. Fig. Sv.B.4. Fl.D.574. * *corn.* Reich.t.1405,f.1 och 3. H.N. f.13, n:o 30,31; f.15, n:o 14. * *pal.* Fl.D.1708. Reich.t.1406,f.1—3. H.N.f.13, n:o 29.

Allmän; *cornic.* på sandback., *pal.* på fukt. st. (*Sk.—Lpm.* — *N.*) *α till blomkorg och öfriga delar mycket större än varr. Foderholkfjällen slaka, meränd. nedböjda. — Leontodon Taraxacum L.Fl.Su. — T. cornic. innefattar T. lævigatum och obliquum Fr. Nov. 2, såsom någon gräns dem emellan icke finnes och Kitaibels namn är mest passande. T. palustre är Leont. lividus Kit. [yngre namn] och L. salinus Poll.*

47. LEÓNTODON *Lin.* Mjölkblomster.

1 L. *hastilis L.* stängeln bar, *enblomstrig;* bladen lancettlika nedåt parflikiga; blomholkens bas *eggrund.* ♃ 6—8, g. blr. — *α hispidus:* sträfhårig. — *β glabratus:* hela växten n. glatt. Fig. Sv.B.643. Fl.D.862. Reich.t.1368,f.1; *β* f.3. H.N.f.7, n:o 4. *β* Jacq. A.164.

Äng. och betesm., *β* bokskog. (*Sk.—Södml.* Vester-Hanninge. *Uppl.* Skoklosters scholhus: Hr Braun. *Nerike. Värml.* Carlskoga. *Dalsl.* Örndalen i Ors sn. *Öl.* — *N.* Bergens stift vid Leervig på Storöen. — *β Sk.* mellan Krageholm och Snogeholm, Baldringe, Araslöf etc. *Hall.* Sperlingsholm. *Smål.* Kalmaretrakten; Fryeled; Näsbyholm; Stenbrohult.) *α L. hispidum L. β L. hastile L. Apargia Hoffm.*

2 L. *autumnalis L.* stängeln bar, uppstigande, 1—flerblomstrig, holkens bas *småningom afsmalnande* mot det upptill vidgade, *fjälliga* skaftet; bladen odeldta ell. flikigt tandade, meränd. glatta. ♃ 7—9, g. blr. — *β Taraxaci:* mest enblomstrig, med tjockt svartluden blomholk. Fig. Sv.B.642. Fl.D.1996. *β* Retz. fasc. 4. f.2. Fl.D.1523. H.N.f.12, n:o 26.

Betesmark. a., *β* fjelltr. (*Sk.—Lpm.* — *N.* — *β Lpl.* — *Herjed.* — *N.*) *Har än nära glatt, än småluden holk, samt fjälligt, uppåt vidgadt bl.skaft. — β, som är 3—6 tum hög och n. upprät, blommar tidigare än α. — Apargia Hoffm. β Hieracium Taraxaci L.Sp.Pl.ed.2. och Herb. Hierac. Leontodontis L.Faun.ed.2.*

48. HYPOCHÆRIS *Lin.* Fibler.

† Alla skalfr. med skaftadt fjun: *Achyrophorus Scop.*

1 H. *maculata L.* stjelken n. bar, 1—4blomstrig, *sträf;* bladen nedtryckta, omv. eggrunda, *odeldta* tandade; blomholken sträfluden. ♃ 7, 8, g. blr. — *β minor:* stjelken enblomstrig, 7—9 tum hög. Fig. Fl.D.149;901.

Ängsb. a. (*Sk.—Um. Lpm. Herjed.—N.* — *β VG.* Kinnekulle. *Södml.* Vårdinge sn. *Uppl. Rosl. Medelp.*) *β är Apargia alpina Swartz Sum.Veg.Sc.*

2 H. *radicata L.* stäng. bladlös, grenig *glatt;* bladen *nedåt parflikiga* trubbiga sträfhåriga; blomkorgskaften fjälliga. ♃ 7, g. blr. Fig. Sv.B.752. Fl.D.150. H.N.f.14, n:o 10.

Betesmark. r. (*Sk.* allm. *Blek. Smål.* Kalmar vid Hosmo och Ljungby; Stenbrohult; Vestervik; Jönk. vid Dunkahallar, samt Gäddeviksås gästgg.; vest. delen mångenstädes: Scheutz. *Hall. Boh. VG. Öl.* — *N.* södra och vestra del, t. ex. Arendal, Christiansand, Mandal, Bergen, Molde etc.)

†† Skalfr. i kanten med oskaftadt fjun.

3 H. *glabra L.* stäng. *som föreg.;* bladen bugtigt tandade, *n. glatta;* blomkorgskaften fjälliga; holken *glatt.* ⊙ 6, 7, g. blr. Fig. Sv.B.751. Fl.D.434. H.N.f.2, n:o 16.

Sand. st. åkr. helst nära hafvet, r. (*Sk. Blek.* i vest. delen. *Hall. Boh.* vid Svinesund. *Smål.* Femsjö; sjön Bolmens stränd. *Öl.* Glömminge, samt mell Runsbäck och Thorslunda. — *N.* sydöstra del, t. ex. Fredrikshall, Femsöe, Svinesund etc.) *I åkrar upprät, på stränder kull-liggande.*

49. ARNÓSERIS *Gærtn.* Klubb-blomster.

1 A. *pusilla Gærtn.* stängeln bladlös fåblomstrig, med klubblikt uppblåsta blomkorgskaft. ⊙ 6, 7, g. blr. Fig. Fl.D.201. Reich.t.1354,f.1. H.N.f.2, n:o 17.

Åkr. väg. etc. r. (*Sk. Blek. Hall. Smål.* Fledingstorp i Vissefjerda sn. Hosmo. Ljungby etc. *Öl.* Möllstorp i Algutsrum sn. *Gottl.* funnen vid Visby.) *Alla bladen vid roten, omv. eggrunda, tandade. — Hyoseris minima L. Lapsana Willd.*

---

2 Fam. DIPSACEÆ *Juss.* Blommor gyttrade på ett gemensamt fäste inom holk [blomkorg]. Stånd. 4, fria, fästa i kronans pip. Blomfoder dubbelt för hvar krona, det inre vidväxt det enfröiga, slutl. nötlika fruktämnet.

50. DIPSACUS *Lin.* Kardtistel.

†1 D. *pilosus L.* bladen skaftade, meränd. med ett par bihanglika flikar på skaftet; holkbladen nedböjda, af den klotrunda blomkorgens längd. ☽ 8, 9, hv. blr. Fig. Fl.D.1844. Reich.D.Fl.f.1393. H.N.f.2, n:o 18.

Fukt. st. vid jordvallar etc. r. (*Sk.* omkring Lund och Ystad.) *Stundom manshög och deröfver; de öfre bladen sakna ofta bihang och äro då något hjertlikt eggrunda.*

51. TRICHÉRA *Schrad.* Åkervädd.

1 T. *arvensis Schrad.* kantblommorna med *större brämflikar* än diskblrna; stjelkbladen djupt parklufna ell. inskurna, sällan hela; stjelken sträfluden. ♃ 7, 8. — *β integrifolia:* alla bladen odeldta aflånga—lancettlika, sågade. Fig. Sv.B.322. Fl.D.447.

Ång. åkerrenar, a. (*Sk.—Jämtl.* och *Ångml.* — *N.* till Nordl. — *β Sk.* Ramlösa; Trollenäs etc. *Gottl.* Lummelunds bruk.) *Blrna blågredelina, stund. röda ell. hvita. — Knautia Coult. Scabiosa L.*

52. SUCCISA *Mönch.* Ängsvädd.

1 S. *pratensis Mönch: alla* blrna *likformiga* i klotrund korg; fästets fjäll af kronpipens längd; bladen lancettlika. ♃ 8, 9. Fig. Sv.B.422. Fl.D.279.

Fukt. äng. betesm. a. (*Sk.—Jämtl.* och *VB.* — *N.* till Nordl.) *Blrna blå, säll. röda ell. hvita. — Scabiosa Succisa L.*

53. SCABIOSA *Lin.* Fältvädd.

1 S. *Columbaria L.* kantblrna med större brämflikar; fästets fjäll hinnaktiga; rotbladen *lyrformiga,* stund. *odeldta sågade;* stjelkbladen pardelade, med n. trådsmala flikar. ♃ 7—9. Fig. Sv.B.393. Fl.D.314.

Torra st. r. (*Sk. Blek.* vid Siretorp i Mjellby sn. *Smål.* Vexiö och Vedbo härad. *ÖG.* Omberg, Linköping etc. *Södml.* öarne omkring Dalarön. *VG.* Falbygden. *Öl. Gottl.* — *N.* Romsdalen.) *Blomkorg. likna Tricheræ arv. till storlek och färg. — Asterocephalus Ed.4.*

2 S. *suaveolens Desf.* rotbladen *lancettlika,* mot spetsen bredare, *helbräddade;* fästets fjäll mot spetsen tjockare; det öfr. som föreg. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.705. Fl.D.2282. H.N.f.1, n:o 9.

Sandfält, r. (*Sk.* Vidtsköfle, Veberöd. Gualöf, Årup etc.) *Mindre än föreg., hvilken den liknar till blrna, och för hvars afart den blifvit ansedd. — Asteroceph. Ed. 4.*

---

3 Fam. AMBROSIACEÆ *Link.* Blr inom holk; ♂- och ♀-blr i särskildta blomkorgar. Stånd. 5, med fria knappar. ♀blomkorgen af 1—2 blr, med bart fruktämne, slutl. inneslutet i den nötlikt tillhårdnande holken.

54. XANTHIUM *Lin.* Guldfrö.

†1 X. *strumarium L.* stjelken oväpnad; bladen hjertlika sågtandade, merändels flikiga, med 3 hufvudnerver. ⨀ 7, 8, gr. blr. Fig. Fl.D.970.

Vid vägar etc. r. (*Sk.* Landskrona; Lund; Ystad. *Göteborg,* på Stadsvallarne. *Öl.* Färjestaden; lärer numera vara utgången i Skåne och Öl.) *Holken med i spetsen krökta taggar.*

---

4 Fam. VALERIANEÆ *Fr.* Blr utan holk. Stånd. 5 eller 3 fria. Fruktämne 3rummigt, ehuru 2 rum stundom felslå, i hvilket fall blott ett frö bildas. Märken 3 ell. 1.

55. VIBURNUM *Lin.* Olvon.

1 V. *Opulus L.* bladen 3klufna hvasstandade, skaften upptill bärande vårtlika körtlar; blomknippets kantblr större könlösa. ♄ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.337. Fl.D.661.
Skogsäng. (*Sk.—Um. Lpm. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Senjen.) *Manshög buske, med platta blomknippen, röda bär.*

56. SAMBÚCUS *Lin.* Hyll.

1 S. *nigra L. busk-* ell. *trädstam;* blomknippen *5stråliga;* småbladen meränd. eggrundt lancettlika sågade. ♄ 7, hv. något gulakt. blr. Fig. Sv.B.33. Fl.D.545.
Byar. (*Sk. Blek. Smål.* Kalmar; Vesterum. *Hall. Boh. Öl. Gottl.* samt här och der förvildad upp till Mälaren och Värml. — *N.* södra delen af Christiania- och Christiansands st. upp till Valderhoug.) *Var. med flera gånger delade blad och smalt lancettlika småblad. Bären svarta.*

2 S. *Ebulus L. örtstjelk;* blomknippen *3stråliga;* småbladen lancettlika spetsade, fint hvass-sågade. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.271. Fl.D.1156. H.N.f.4, n:o 7.
Fukt. st. r. (*Sk.* vid Christinehof nära Andrarum. *Blek.* Carlshamn. *Smål.* Kalmar [nu utrotad]; Eds capell vid Vindö; vid Fredriksberg i Döderhults sn; Göljshult i Misterhults sn; Vestervik, Norrlands äng. *Södml.* Strängnäs; Fogdö kyrkog.; Eskilstuna; Stockh.) *Ett par alnar hög, med rödakt. blr och svarta bär.*

57. VALERIANA *Lin.* Vendelrot.

1 V. *officinalis L. både* stjelk- och rotblad *parbladigt delade, med 5—9 par* lancettlika flikar, säll. odeldta; blomknippet upprepadt 3grenadt, n. jemnhögt. ♃ 6, 7. — *β angustifolia:* bladflikarne n. jemnbreda och helbrädd. — *γ exaltata:* 2—3 alnar hög, med större blr och eggrundt lancettl. grofsågade bladflikar. — *δ integrifolia Scheutz:* alla bl. odeldta, eggrunda, sågade. Fig. Sv.B.25. Fl.D.570. H.N.f.11, n:o 15. *β* Reich. D.Fl.f.1433; *γ* f.1432.
Stränd. (*Sk.—VB.* — *N.* — *γ Gefle. Lappland.* — *δ Smål.* Vestervik, på Lucernholmen.) *Var. med hvita och rödlätta blr, med nästan helbrädd. bladflikar och sågade; de sednare stundom breda och flikiga. Rotstocken en- och flerstjelkig, med och utan grenskott.*

2 V. *sambucifolia Mik.* bladen *som föreg. af 3—5 par,* mer och mindre aflånga, groftandade ell. sågade flikar; stjelken *med grenskott;* blomn. som föreg. ♃ 7, rödl. blr. Fig. E.B.698. Reich.f.1431. H.N.f.11, n:o 16.
Fukt. st. (*Sk.* — *Lul. Lpm.* och *VB.* nordligaste del. — *N.* till Ost-Finnm.) *Endast skiljd med de fåpariga bladen från föreg. Har dock oftare grenskott. Anses måhända rättast af Blytt i Norsk Fl. som afart.*

3 V. *dioica L. rotbladen hela,* bredt skaftade, rundade ell. ovala; stjelkbladen parbladigt *deldta,* ändfliken stor; blrna *2byggare,* i n. jemnhögt knippe. ♃ 6, rödl. blr. Fig. Fl.D.687. Reich.f.1428.
Fukt. äng. (*Sk. Hall. Boh. Blek.* mot skånska gränsen. *Öl.* — *N.* södra del; dock osäker.) *Växten blommande 5—7 tum hög, med större han- än honblr.*

58. VALERIANELLA *Mönch.* Åkersallat.

1 V. *olitoria Mönch:* stjelken *klynnedeld,* med hufvudlikt gyttrade blr i grenarnes topp; frukterna något plattadt klotrunda, med n. slät *otandad topp;* invändigt med ett tomt, 2deldt rum. ⊙ 5—8, ljusbl. blr. — *β lasiocarpa:* frukt. håriga. Fig. Sv.B.232. Fl.D. 1681. Reich. D.Fl.f.1398. H.N.f.13, n:o 33.
Grus, åkr. etc. (*Sk.—Uppl. Vestml.* Strömsholm. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.* södra del: Christiansand, Arendal etc. — *β Sk.* Krageholm. *Mälaren* på Björkön.) *Stjelken klynnedeld från midten eller längre ned.* — *Valeriana Locusta L. Fedia olitoria Vahl.*

2 V. *dentata Poll.* stjelken *upptill klynnedeld,* med blr i toppen och öfra grenvecken; frukt. eggrunda spetsade, med 2randig framsida, sned, *3—5tandad* topp, invändigt täta. ⊙ 6, 7, ljusbl. blr. Fig. Fl.D.738. Reich.f.1402,3. H.N.f.4, n:o 8.
Åkrar, r. (*Sk.* Malmö; Cimbritshamn. *VG.* Kinnekulle vid Skatelie nära Brattfors; Råbäck; Trollmen etc. *Smål.* Hosmo, Berga, m. fl. st. nära Kalmar. *Öl.* Björn-

höfda, Repplinge etc. *Gottl.*) *Stjelken högre, styfvare, ehuru spädare, och blott mot toppen klynnedeld. Var. med glatta och finhåriga frukter: Fedia dasycarpa Stev. — V. Morisonii Ed.4. Fedia mixta Wg.*

---

5 Fam. RUBIACEÆ *Juss.* Blomfoder vidväxt det 2rummiga fruktämnet, ofta med omärkligt bräm. Stånd. vanl. 4. Frukt 2knölig, affall. oöppnad ell. i 2 delar.

59. SHERARDIA *Lin.*

1 S. *arvensis L.* bladen omkring 6 i kransen, i brädden styfhåriga uddspetsiga; svepebladen vid basen hopväxta. ⊙ 7, 8, b. blr. Fig. Sv.B.609. Fl.D.439.
Åkr. (*Sk.—ÖG. Södml.* Vannala i vest. Vingåker. *Rosl.* Furusund; trol. ditförd med ballast. *Värml.* Långnäs i Ölme härad. *Dalsl.* i Eds sn. *Boh. VG.* Kinnekulle. *Öl. Gottl. — N.* södra del: Christiania; Kirköe.) *Blrna något gyttrade inom ett 6—8bladigt svepe.*

60. ASPÉRULA *Lin.* Madra.

1 A. *tinctoria L.* blomknippena 3stråliga, med mest 3klufna kronor; bladen *smalt jemnbreda, 4—6 i kransen**), de öfre motsatta, under något sträfva; frukterna och stjelken *glatta.* ♃ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.244. H.N.f.3, n:o 6.
Back. r. (*Sk.* Christianstad, vid Uddarp. *ÖG.* Ombergstrakten; Skenninge; Söderköping etc. *Södml.* Strängnäs. *Stockh. Uppsala. Ner.* Snaflunda prestg. *VG.* Halleberg; Åsaka i Vartofta härad. *Öl. Gottl.*) *Roten röd; örten svartnar lätt under torkning.*

2 A. *odorata L.* blrna i skaftade knippen; frukten *sträfhårig;* bladen *8 i kransen, lancettlika.* ♃ 5—7, hv. blr. Fig. Sv.B.218. Fl.D.562.
Skugg. lund. (*Sk.—Gestr. Jämtl.* Kall sn. vid sjön Anjen; Frostvikens sn. *Vestml. Värml. Öl. Gottl. — N.* Holmestrand; Christiania; Bergen etc. till Trondhj. Nordl. på Tilrumsfjellet.) *Torr välluktande.*

61. GALIUM *Lin.* Måra.

† Bladen utan udd i spetsen.

1 G. *boreale L.* frukten *sträfhårig,* dess ämne föga mindre än blomkronan; bladen 4 i kransen, lancettlika, med bredare bas, under glatta; stjelken *upprät, sträf.* ♃ 7, hv. blr. Fig. Sv.B.122. Fl.D.1024. H.N.f.15, n:o 15.
Back. a. (*Sk.—Lpl.—N.*) *2—3 quarter hög.*

2 G. *trifidum L.* frukten *glatt;* ämnet *af* den 3klufna *kronans storlek,* blomskaften i öfra bladvecken, 1—3blommiga; bladen 4 i kransen, aflångt lancettlika, olikstora, trubbiga; stjelken *nedliggande, sträf.* ♃ 6, 7, hv. blr. Fig. Fl.D.48. H.N.f.3, n:o 7.
Sanka sjöstr. r. (*Lpl.—Smål.* Jönköping. *Värml. VG.* Venersborgstrakten, Kasen: Kindb. *Boh.* flerestädes: Rect. For. *Gottl. — N.* icke sällsynt.) *Spädare och sträfvare än följande, med mycket smärre, sällan 4klufna blr; frukten 2knölig af klotrunda, föga sammanhängande småfrukter.*

3 G. *palustre L.* frukt. *glatt;* ämnet *mindre än* den 4klufna *kronan;* blrna i knippen; bladen meränd. 4 [säll. 5, 6] i kransen, smalt lancettlika — omvändt eggrunda trubbiga olikstora; stjelken *slak, n. glatt.* ♃ 6, 7, hv. blr. — *β pubescens:* bladen omvändt eggrunda, n. likstora, jemte stjelken finludna. — *γ decipiens:* större och mera upprät, bladen 5—6 i kransen. Fig. Fl.D.423. H.N.f.15, n:o 16.
Våta st. a. (*Sk.—Lpl.—N.* till Ost-Finnm.: Th. Fr. — *β Gottl.*) *Var. i hög grad till storleken. β nedliggande, med små blad. — γ G. elongatum Presl., samt Godr. & Gren.*

†† Bladen med hvass udd i spetsen.

4 G. *uliginosum L.* frukten *grynprickig;* blrna i dubbelt 3deldt knippe; bladen *6,* smalt

---

*) Då i detta och följ. slägte antalet af blad uppgifves, förstås det vanligast förekommande; ofta kan på samma stånd ett ell. annat blad i hvarje krans saknas eller öfverskjuta det uppgifna medeltalet; vanl. äro de nedersta och öfversta kransarne fåbladigare.

lancettlika, *i kanten sträfva;* stjelken meränd. *slankig* och sträf. ♃ 7, 8, hv. blr. — *β tenue:* späd, uppråt, föga sträf. Fig. Fl.D.1509. Reich.t.1193,f.2. H.N.f.15, n:o 17.
Fukt. st. a. (*Sk.—Torn. Lpm.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Var. späd, enkel och uppråt, samt utbredd, lång och mycket grenig och då n. snärjande sträf.*

5 G. *sylvestre Poll.* fr. *glatt;* blrna som hos föreg.; bladen *6—8,* n. jemnbreda, meränd. *glatta,* äfvensom den något *styfva* stjelken. ♃ 6, 7, hv. blr. — *β læve:* mindre; alldeles glatt, nedliggande. Fig. Fl.D.1866. Reich.t.1193,f.3—7. H.N.f.4, n:o 10.
Fukt. st. r. (*Sk.* Lund vid Arendala; Stenshufvud. *Blek.* ymnig på bergen kring Ronneby; Hokadals gästg. i Asarum sn. *Smål.* mell. delen. *VG.* Kinnekulle, Sparrsäter. *Stockh.* Tranholmen i Lilla Värtan. — *N.* Christiania. — *β Öl. Gotl.* — *N.* Christiania.) *Blomknippena mest i toppen. Afarten är endast 2—5 t. hög; α större och blomrikare, närmande sig till föreg. art, men skiljbar af sin glatta stjelk.* — *G. pusillum Wg. G. multicaule Wallr.* — *β G. austriacum Ed.1.*

6 G. *saxatile L.* fr. *något grynprickig;* blomknippet tätt; bladen *nedtill 4, upptill 6 i kransen,* omv. eggrunda, kort uddspetsiga, framåt *sträfbräddade;* stjelken *slankig, glatt.* ♃ 6, 7, hv. blr. Fig. Fl.D.1633. Reich.t.1194,f.1. H.N.f.2, n:o 19.
Fukt. stenbunden mark, r. (*Sk. Hall. Boh.* Oroust. *VG.* Tritsta sn. *Smål.* vest. del., samt i Algutsboda och Stenbrohult. *Blek.* vid Gudby i Nätraby sn. — *N.* Christiansand, Stavanger, Bergen etc.) *3—8 tum lång, tufvig; svartnar torr.* — *G. hercynicum Weig.*

7 G. *Mollugo L.* fr. *glatt;* knipp. glesa, flera gånger 3delda; bladen *8,* lancettlikt jemnbreda eller mot spetsen bredare, trubbiga med kort udd; stjelken slankig, tydligt *4kantig, glatt.* ♃ 6, 7, hv. ell. gulakt. blr. — *β ochroleucum:* blrna gulaktiga, i utbredd vippa. — *γ clivale:* kull-liggande; bladen små [2, 3 lin. långa], n. omv. eggrunda. Fig. Sv.B.357. Fl.D.455. *β* H.N.f.2, n:o 20.
Backar etc. (*Sk. Blek.* Hoby. *Smål.—Helsl.* särdeles i kustprovins. *Ångml.* Lamyran i Ytter-Lännäs. *Dal. Värml.* bergslag. *Boh.* Strömstad. — *N.* södra delen. — *γ Sk. — Boh. VG.* Venersborgstrakten, Trollhättan och Ursand enl. Kindb.) *Var. i hög grad. Blomgrenarne äro vanl. glatta, men förekomma äfven finludna, närmande sig till följ:s β.* — *α G. erectum Huds. γ G. elatum Thuil. var. Godr. & Gren.*

8 G. *verum L.* fr. *glatt;* blomknippen som föreg.; bladen *8 i krans,* jemnbreda, med tillbakaböjda kanter; stjelken *uppråt trubbkantig, finluden.* ♃ 7, g. sällan hv. blr. — *β albidum:* blrna blekgula ell. n. hvita. Fig. Sv.B.165. Fl.D.1146. *β* H.N.f.2, n:o 21.
Torra st. a. (*Sk.—Ångml. Jämtl. Dal.—N.*) *Bladen vanl. ganska smala, stundom bredare, något närmande sig till föreg., hvarmed den synes kunna hybridisera.*

9 G. *rotundifolium L.* fr. *sträfhårig;* bladen *4 i kransen,* eggformigt *rundade* hårbräddade; stjelken *slankig.* ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Jacq.A.94. Reich.t.1198,f.4. H.N. f.4, n:o 9.
Tallback. r. (*Gotl.* vid vägskilnaden till Viklou och Vänge; Tjengdarfve i Sproge sn; Malmhagen vid Lill-Helvigs i Fohle; Hallbros slottsruin i Vesterhejde; ofvan Lummelund, i skogen öst. om vägen: Dr Reuterm. *Öl.* Högby sn. vid byn Bäck, ymnig; samt i Böda sn.) *Fruktämnet n. af kronans storlek.*

10 G. *triflorum Mich.* fr. *sträfhårig;* blomskaften i bladvecken, meränd. 3blommiga; bladen *6 i krans,* aflångt lancettlika, med tillbakaböjda taggar på ryggnerven, framåt rigtade i kanten; stjelken *slankig, snärjande.* ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.669. Fl.D.2045. H.N.f.3, n:o 8.
Bergstrakt. r. (*Lpl.* Lycksele vid Almycketjärn. *Ångml.* Sollefteå i Djupdalen; Ramsele sn, samt Liden sn i Stordalsnipan. *Medelp.* Norbyknöl; Borgsjö i Randsklöfven. *Helsl.* Gryttjesbergen i Delsbo, vid Storbron; Undersvik sn, Offerberget: Nordst. *Värml.* Nyeds sn, Valserudberget; Ulleruds sn. Torskeberget; Sunnemo sn, Lidsberget etc. — *N.* Finnm. Kaafjorden, Salten; Trondhj. stift, Namse- och Sandöldalen; Ringerige, Krokkleven; Christiania.) *Liknar till örten och lukten Asperula odorata; blrna hv. ell. grönaktiga.* — *G. suaveolens Wg.*

11 G. *Aparine L.* fr. *krokhårig, eller* glatt och *något grynig;* blomskaften 3—6blommiga, fruktskaften raka; bladen *6—9 i krans,* lancettlikt jemnbreda, *jemte den snärjande* stjelken tillbakaböjdt *småtaggiga.* ⊙ 6—8. — *α:* frukter stora som smärre ärter, gryniga och håriga; blrna större, hvita; stjelklederna ullhåriga. — *β tenerum:* bladen färre, tunna, n. ovala. — * *infestum Kit.* fr. smärre, omärkligt gryniga, men

håriga; blrna små gulaktiga. — * *spurium L.* fr. glatta, något gryniga; bladen oftare 6 i kransen. Fig. Fl.D.495. Reich.t.1197,f.1; *β* f.4. * *infestum:* Sv.B.419. * *spur.* E.B.1871. H.N.f.2, n:o 22.

Bland buskar och på odl. st. (*Sk.—Lpl.—N.* — *β Smål.* Kalmartrakten. *Öl. Gottl.* m. fl. st. — * *infest.* allmän; *spurium* mer sälls. upp till Gestr. — *N.* till Trondhj.) *Hufvudarten är sällsyntare, särdeles norr om Mälaren.*

---

6 Fam. LORANTHACEÆ *Don.* Foder vidväxt det enrummiga fruktämnet. Krona 4deld. Stånd. fästa midt emot kronflikarne. Frukt enfröigt bär. Parasitbuskar.

62. VISCUM *Lin.* Mistel.

1 V. *album L.* bladen lancettlika trubbiga nervlösa; stjelken klynnedeld; blrna gyttrade 5 och 5, i topparne, utan skaft. ♄ 5, gulgr. blr. Fig. Fl.D.1657.

Parasitväxt på Ek, Apel och andra träd, r. (*Sk.—Uppl.* och *Vestml.* på Mälarens öar. *VG.* Kinnekulle och Hunneberg. *Boh.* vid Öjared i St. Lundby. — *N.* södra delen.) *Buskväxt. Bladen tjocka läderaktiga; bären hvita.*

---

7 Fam. CAPRIFOLIACEÆ *Juss.* Foder vidväxt det flerrummiga fruktämnet, som moget blir ett bär ell. bärlikt fröhus.

63. LONICÉRA *Lin.* Try.

1 L. *Xylosteum L.* blomskaften *2blommiga, af blrnas längd;* de 2 blrnas fruktämnen *fria,* endast vid basen sammanhängande, inom 2 syl-lika och 4 bredt eggrunda skärmfjäll; bladen ovala, mjukhåriga. ♄ 6, hvitg. blr. Fig. Sv.B.319. Fl.D.808.

Skogsäng. back. (*Sk.—Ångml. Jämtl. Värml. Boh.* — *N.*) *Ett par alnar hög buske, med parvisa, röda bär.*

2 L. *cærulea L.* blomskaften *2blomm., betydligt kortare än blrna;* dessas fruktämnen *helt och hållet hopväxta,* slutl. bildande ett enda bär; blomskärmen 2:ne, syl-lika; bladen elliptiska, med håriga skaft. ♄ 6, hvita blr. Fig. Sv.B.355. H.N.f.3, n:o 9.

Bergstr. r. (*Dal.* Osmundsberget; Ore socken mell. Ore och Viken, i Vikängen m. fl. st. omkr. Oresjön; Grangärde sn, Saxberget: Hr. Braun. *Vestml.* vid Dalkarls-, Skrikare- och Elfshyttan m. fl. st. i Nora sn: Stud. G. Ohlsson.) *Enl. Prof. J Agardhs obs. samväxa de breda skärmfjällen med fruktämnet och bilda slutl. bärets yttre, blåfärgade hud.*

3 L. *Periclymenum L.* blrna *oskaftade i hufvud;* bladen ovala ell. eggrunda, alla åtskiljda, *glatta.* ♄ 7, 8. Fig. Sv.B.140. Fl.D.908.

Lund. och klipp. särd. nära hafvet. (*Sk. Blek. Smål.* i Femsjö och Lidhult; Färgaryd enl. Scheutz. *Södml.* Rogstad i Kila sn. *Hall. Boh. VG. Dalsl.* — *N.* vid Christianiafjorden; Arendal; Bergen; samt i Romsdalen.) *Slingrande buske, med n. 2 tum långa, utvändigt ljusröda, inuti hvita blr; mörkröda bär. Nyskottens blad ofta bugttandade, håriga.*

64. LINNÆA *Lin.*

1 L. *borealis L.* stjelken krypande, med motsatta rundade blad, uppräta 2- eller 4blommiga grenar. ♄ 7, hv. inv. rödl. blr. Fig. L.Fl.Su. Sv.B.1. Fl.D.3. Wg.Fl.L.t.9.

Barrskog. (*Lpl.—Sk. Hall.* Halmstad. *Gottl. Öl.* Ymnigast norr om Uppsala — *N.*) *Stjelken trådlik; grenarne med 2, stund. 4, små, hängande, välluktande blr i toppen.*

---

2 KLASSEN

ANNULIFLORÆ.

8 Fam. CAMPANULACEÆ *Juss.* Fodrets nedre del vidväxt fruktämnet. Krona regulier. Stånd. 5. Frukt flerrummigt, mångfröigt fröhus med fröfästen i centern.

65. CAMPANULA *Lin.* Blåklocka.

† Bladen tydl. håriga ell. sträfva.

*1 C. *barbata L.* hårig; blrna *i klase,* skaftade *nedböjda;* foderflikarne eggrundt lancettlika, mellan hvarje *ett nedböjdt bihang,* täckande fruktämnet; kronans flikar *i spetsen långhåriga;* bladen aflångt lancettlika. ♃ 7, 8, bl. blr. Fig. Reich.t.1594,f.1, 2. H.N.f.6, n:o 11.

Fjellväxt, r. (*N.* Lands pastorat, i annexet Torpen på Hugeliesätteren vid foten af Syndesfjellet.) *6—12 t. hög, med 4—8, fingerborgslika blr i klasen.*

2 C. *Cervicaria L.* blom*hufvud* i toppen och stundom på sidan; fodrets flikar *utböjda med inböjd spets, kölade trubbiga;* alla bladen lancettlika, hos β n. eggrunda; stjelkbladen halftomfattande, de nedre skaftade. ⚇ 7, 8, b. blr. — β *platyphylla:* bladen utdraget eggrunda. Fig. Fl.D.787. Reich.t.1596,f.1.

Skogsäng. ängsback. r. (*Sk. Smål.* i Jönköp:s och nor. delen af Kalm. län enl. Scheutz. — *Helsl. Medelpad* i Torp sn. *Dal. Värml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* södra delen. — β *N.* Ringerige vid Gårdshagen.) *2, 3 fot hög, tjock stjelk; blomkronornas veck sträfhåriga. β har bladen 2 tum långa och vid basen tumsbreda.*

3 C. *glomerata L.* blom*hufv.* som föreg.; foderflikarne *uppräta, platta, spetsiga;* bladen eggrundt lancettlika, de nedre långt skaftade, de öfre halft omfattande. ♃ 7, 8, viol. stund. hv. blr. Fig. Fl.D.1328. Reich.t.1596,f.2.

Ängar. (*Sk. ÖG.* — *Helsl. Medelp.* vid Indalselfven. *Vestml. Dal.* Husby och St. Schedvi snr: Ing. Andersson. *Värml.* i bergslagen. *Gottl.* Mest i östra kustprov.) *Blrna (glest) finhåriga; rotbladen eggrunda.*

4 C. *Trachelium L.* blrna i *bladig klase* eller på skaft i bladvecken; foderflikarne eggrundt lancettlika spetsade *uppräta,* i kanten *styfhåriga;* bladen *hjertlika,* de öfre eggrunda långspetsade, alla djupt dubbelsågade, de nedre med, de öfre utan skaft; stjelken hvasskantig, sträfhårig. ♃ 7, 8, blå, stund. hv. blr. — β *urticifolia:* blomfodret öfverallt sträfhårigt. Fig. Fl.D.1026 och 2167. Reich.t.1600,f.1.

Skogsäng. (*Sk.—Gestr.* Kubbo i Wahlbo sn. *Medelp. Dal.* Säthersdalen: Ing. Andersson. *Vestml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* södra del. till Ringerige etc.) *Var. med mer eggrunda blad.* — β *C. urticifolia Schmidt.*

5 C. *latifolia L.* blommorna i öfra bladvecken, *enstaka uppräta;* foderflikarne lancettlika spetsade, *raka och glatta;* bladen *eggrunda* spetsade dubbelsågade, de nedre något hjertlika och skaftade; stjelken föga kantig, mjukhårig. ♃ 7, 8. — β *macrantha:* blrna mycket stora [n. 3 tum långa, 2 i diam.]. Fig. Sv.B.272. Fl.D.782 och 85.

Skugg. lund. r. (*Sk.—Uppl. Gefle,* vid Stenbäcken. *Medelp.* Norafors bruk. *Jmtl. Vestml. Värml. Öl.* — *N.* till Nordl. — *β Helsl.* Söderhamn i Bromsänget. *Värml.* vid Ränneberget i Östmarks sn.) *Stor växt med de största blrna af de bredbladiga arterna. Blrna hvita i fjelltrakterna, eljest vanl. blå.*

6 C. *rapunculoides L.* blrna *i klase, lutande* åt en sida; foderflikarne lancettlika *tillbakaböjda;* de nedre bladen skaftade, *hjertlikt eggrunda* spetsade, de öfre oskaftade, n. lancettlika. ♃ 7, 8, viol. blr. Fig. Sv.B.369. Fl.D.1327.
Odl. ställ. (*Sk.—Helsl. Medelp.* vid Sättna prestgård; Torp sn: Dr Reuterm. *Dal. Dalsl. Öl. Gottl.* — *N.* södra del, allmän.) *Klasen mest enkel, men blomrik; rotbladen hjertlika.*

(*C. Rapunculus.*)

†† Bladen merändels glatta.

7 C. *patula L.* blrna i utbredd *qvastlik vippa,* med mot ändan delade grenar: kronan *vidgadt klocklik,* klufven *nedom midten;* rotbladen omv. eggrunda—aflånga skaftade, stjelkbladen lancettlika naggade. ☽ 7, 8, viol. blr. Fig. Fl.D.373. H.N.f.8, n:o 6.
Ang. r. (Östr. *Dal. Gestr.* och *Helsl.* högst allmän och ymnig, spridande sig ned till *Smål.* östra och mell. delen. *VG. Värml.* samt uppåt till *Medelp.* i Njurunda och Liden sn. *Ångml.* Nätra; Själevad. *Jämtl.* Liths sn.) *Roten spenslig; de nedre stjelkbladen aflånga; kronan dubbelt längre än de syl-lika foderflikarne.*

8 C. *Rapunculus L.* blrna i *klaselik vippa,* med enblommiga ell. vid basen delade grenar; kronan *djupt flikad;* stjelkbladen smalt lancettlika naggade; rotbladen aflånga. ☽ 8, 9, b. blr. Fig. Sv.B.629. Fl.D.1326.
Ang. r. (*Sk.* nära vägen mellan Lund och Helsingborg vid Belteberga samt här och der förvildad i de gamla trädgårdarne.) *Roten tappformig; bladnerven stundom sträfhårig.*

9 C. *persicifolia L.* kronan klocklik, *grundt 5flikig;* märkets flikar *längre än stiftet;* rotbladen omv. eggrunda—aflånga, skaftade; stjelkbladen jemnbreda, glest smånaggade. ♃ 7, 8, blå, stund. hv. blr. Fig. Fl.D.1087.
Angsback. (*Sk.—Ångml.* och *Jämtl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.*) *Högväxt med stora blr. Var. glatt och hårig, särdeles blomfodret.*

10 C. *rotundifolia L.* kronan klocklik, *mycket större* än den *nedböjda* omvändt eggrunda frukten; märkets flikar *kortare än stiftet;* rotbladen *njur- ell. hjertlika,* naggade, stjelkbladen jemnbreda. ♃ 7, 8, blå, stund. hv. blr. — *β lancifolia:* större, med nedliggande mångblommig stjelk, 2 tum långa lancettlika glessågade blad. — *γ alpicola:* stjelken meränd. enblommig; stjelkbladen aflångt jemnbreda. Fig. Sv.B.297. Fl.D. 1086, 855 och 189; varr.
Ang. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β Värml.* på sandhedarne vid Christinefors bruk och sparsamt på *Mälarens* öar. — *γ* i fjellen.) *γ är mindre, med n. runda rotblad, blomman icke större än på den vanl. formen. Den Gottländska från Thorsborgen är lik den vanliga, men fingerhög, med täta n. syl-lika stjelkblad, små blr.*

11 C. *uniflora L.* stjelken *enblommig;* kronan bägarlik, *kortare* än den hinnkantade lancettlika, slutl. *uppräta* frukten; de nedre bladen aflånga, stjelkbladen n. jemnbreda. ♃ 7, 8, b. blr. Fig. Sv.B.526. Fl.D.1512. H.N.f.10, n:o 11.
Fjellv. r. (*Torneå—Pit. Lpm.* — *N.* Finnm. Tromsöe-tind; Dovre.) *Stjelken nyss blommande knappt fingerhög; kronan ofta icke längre än foderflikarne, stundom mer utskjutande.*

66. PHYTEUMA *Lin.* Rapunkel.

*1 P. *spicatum L.* blomaxet cylindriskt aflångt; stiftet hårigt; rotbladen hjertlika dubbelsågade skaftade, de öfversta jemnbreda. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.362. Reich.t.1586,f.2.
Fjelltrakt. r. (*N.* på Möestranden i öfra Tellemarken, samt vid Lejrbäckstoul på Svenofjell.) *Blrna hvita med grönaktiga flikar, var. dock i blått.*

67. JASIONE *Lin.* Monke.

1 J. *montana L.* bladen jemnbreda; blomskaften långa enblomstriga. ⨀ 7, 8, b. säll. hv. blr. — *β litoralis:* roten bärande flera nedtryckta stjelkar, utan grenskott. — *γ perennans:* roten mest enstjelkig med krypande grenskott. Fig. Sv.B.401. Fl.D.319. *β* H.N. f.6, n:o 12.

Torra st. β och γ i sandjord. (*Sk.—Stockh. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl. — N.* — β Hafsstr. *Sk. Hall. Gottl.* — *N.* Lindesnäs. — γ *Sk.* Frötofta; Tullstorp på en ättehög. *Gottl.* på Fårö.) *Bladen vanl. vågiga i kanten samt mer och mindre sträfhåriga; stjelken i bladvecken skottalstrande.* — γ *J. perennis Fr. utan dylika skott.* — Anm. *Franska exempl. af J. perennis Lam. utmärka sig med flerstjelkig och skottbärande rot, glatta och släta, icke vågiga blad, som hafva samma bredd ända till basen.*

---

9 Fam. LOBELIACEÆ *Juss.* Krona med irreguliert bräm. Ståndarknappar sammanväxta; i öfr. som föreg. familj.

68. LOBELIA *Lin.*

1 L. *Dortmanna L.* stängeln bar, med hängande blr; bladen jemnbreda helbräddade, inuti 2pipiga. ₒ♃ 7, 8, ljusblå blr. Fig. Sv.B.452. Fl.D.39. H.N.f.8, n:o 7.
I vatten. (*Sk.—Ångml. VB.* nor. del. *Herjed. Jämtl.* Håsjö sn. *Boh. Öl.* — *N.* södra och vestra del.) *Bladen alltid under vattnet, endast blomklasen ofvan ytan.*

---

10 Fam. CONVOLVULACEÆ *Juss.* Foder fritt från och fäst under fruktämnet. Krona regulier. Stånd. 5, säll. 4. Fr. 2—3rummigt fröhus.

69. CONVÓLVULUS *Lin.* Vinda.

1 C. *arvensis L.* bladen pil-lika, med spetsiga flikar; foderflikarne *rundade;* blomskärm. ₒ 2, *på blomskaftets midt.* ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.341. Fl.D.459.
Åkr. (*Sk.—Sundsvall. Dal. Boh. Öl. Gottl.* — *N.*) *Blr hvita, utvändigt rödlätta, välluktande. Både denna och följ. art hafva enblommiga blomskaft och slingrande stjelk.*

2 C. *sepium L.* bladen hjertlika, med snedstympade flikar vid basen; fodrets flikar *aflånga, inom 2 stora hjertlika blomskärm.* ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.514. Fl.D.458.
Lundar, nära sjöstr. r. (*Sk.—Boh. Blek. Smål.* Misterhult. *ÖG.* vid Bråviken. *Ner.* vid Hjelmaren. *Södml. Vestml.* Vesterås; Skinnskatteberg etc. *Stockh.* flerestädes. *Uppl.* vid Uppsala och Ekolsund m. fl. st. omkring Mälaren; Ununge sn, vid sjön Närdingen. *Öl.* st. Rör i Högsrum sn; vid Hornsviken; mell. Vickleby och St. Frö. *Gottl.* Visby. — *N.* södra delen upp till Bergens st.) *Har mycket stora, krithvita blr.* — *Calystegia Br.*

70. CUSCÚTA *Lin.* Snarrefva.

† Pistiller icke ell. föga längre än fröhuset, med spetsigt märke.

1 C. *europæa L.* fodret 4—5*klufvet,* med aflångt eggrunda *trubbiga* flikar; kronpipen i början *cylindrisk,* föga längre än brämet, invändigt meränd. försedd med hinnaktiga, *till* pipens väggar *tryckta fjäll;* stjelken grenig trådlik. ⨀ 7, 8, rödl. ell. hv. blr. — * *Schkuhriana Pfeif.* kronpipens fjäll otydliga, hår- ell. syl-lika. Fig. Sv.B.352. Fl.D. 199. Reich.t.1342,f.4. H.N.f.11, n:o 17.
Parasitväxt på Humla, Nässlor etc. (*Sk.—VB.* Umeå sn. *Värml. Öl. Gottl.* — *N.*) *De i kronpipen under ståndarne fästa fjällen saknas stundom, ell. blifva otydliga, syl-lika o. s. v. Någon gång få blrna ett mycket kort skaft, såsom hos ex. i H.N. var. nefrens Fr.* — * *C. europ. γ Epilobii Aresch.*

2 C. *Ligustri Aresch.* fodret *5klufvet,* med något *spetsiga* flikar, föga kortare än kronan; kronpipen *som föreg.* med något *samstående, i hårlika flikar delade fjäll;* stjelken föga grenig. ⨀ 7, 8, (?), r. blr. Fig.
Parasit på Liguster etc. r. (*Boh.* öarne Brännö och Hvalö, nära stranden.) *Har minsta blrna af de Svenska arterna. Den som vissnad qvarsittande blomkronan, hvilken hos föreg. blott omgifver fröhusets öfre hälft, innesluter hos närv. art och alla följ. hela fröhuset.*

3 C. *halophyta Fr.* fodret *deladt n. till basen* i 5, bredt eggrunda flikar; kronpipen från början *vidgadt klocklik,* af brämets längd och med *tilltryckta fjäll;* stjelken enkel. ⨀ 7, 8, r. blr. Fig. H.N.f.12, n:o 30 [?].

Parasit på strandväxter vid kusten, r. (*Boh.* södra skärgård. *Smål.* Örö i Kalmar län. *Gottl.* Lummelund. — *N.* Laurvig; Dröbak; Christiania.) *Stjelken utan alla grenar, fin och röd med blr n. så stora som hos följ., men af röd färg. — C. europ. * halophyta ed. 5. C. halophila Aresch.*

†† Pist. som i föreg. afdeln., med klubblikt vidgadt märke.

4 C. *Epilinum Weih.* blrna från början vidgadt klocklika, med *kortare bräm än* pip; foder och pipfjäll som föreg.; stj. n. enkel. ⨀ 7, 8. Fig. Fl.D.1987. Reich.t.1342, f.3. H.N.f.12, n:o 29.

Parasit på Lin. (*Sk.—Ångml.* och *Jämtl. Öl. Gottl.* — *N.*) *Är fin och föga grenig. Med gulaktiga blr. Utl. ex. hafva kronflikarne, jemförda med pipen, betydligt kortare än de Svenska, hvarföre vidare granskning behöfves.*

††† Pist. af fröhusets dubbla längd; märke spetsigt.

5 C. *Trifolii Bab.* fodr. 5deladt, med n. lancettlika flikar, kortare än kronan; kronpipen cylindrisk, af brämets längd, tillsluten af samstående fransade fjäll, hälften så långa som pipen; stj. grenig. ⨀ 7, 8, hv. ell. ljusr. blr. Fig. Reich.t.1343,f.4. H.N.f.14, n:o 13.

Parasit på klöfverarter. (*Sk.* — *Uppl.* i Funbo och Rasbo snr. *Ner. VG. Gottl.*) *Står i alla afs. närmast den hos oss ännu icke med säkerhet funna C. Epithymum, hvilken hufvudsakl. skiljer sig med mindre växt och blomgyttr., samt kronpipens fjäll, som hos den äro lika långa som sjelfva pipen.*

---

11 Fam. BORAGINEÆ *Juss.* Frukt af 4 små-nötter med ett gemensamt stift. Fod. och kron. som föreg. fam. Stånd. 5.

71. SYMPHYTUM *Lin.* Vallört.

1 S. *officinale L.* örten något sträft hårig; bladen eggrundt lancettlika spetsade, *nedlöpande* på stjelken, skiftevisa, *de nedersta* skaftade, utdraget *eggrunda;* stånd.knapp dubb. längre än strängen. ♃ 6, 7. — *β calycinum:* foderflik. längre än kronpipen; stiftet af kronans längd. Fig. Sv.B.418. Fl.D.1569. H.N.f.5, n:o 3. *β* Fl.D.664.

Odl. st. r. (*Sk.—Uppl.* Stockholm; v. Ryd vid Sundby; Löfsta bruk etc. *Vestml. Dal.* Grycksbo Bruk. *Värml.* Stömme; Venerstrakten. *Öl.* Borgholm; Böda. — *N.* Söndmöer; Romsdalen etc. — *β Stockh.* vid Sabbathsberg: Stud. C. A. Fredrikson. *Gottl.*) *Har vanl. violettröda blr, och är då, om foderflik. tillika äro utstående, S. patens Sibth. enl. Bab. Var., då växten odlas, med hvitgula blr.*

2 S. *orientale L.* styfhårig; bladen eggr. lancettlika; de öfre oskaftade, *knappt nedlöpande, de nedersta* skaftade, *n. hjertlika;* knapp. af strängens längd. ♃ 6, 7, r. blr. Fig. Buxb.Cent.5.t.68. H.N.f.5, n:o 4.

Odl. st. r. (*Smål.* Kalmar. *Uppl.* Uppsala; Enköping; Löfsta i Eds sn. *Söderhamn* i en äng snedt mot kyrkbacken. *Vestml.* Sätrabrunn; samt vid Lisjö i Munktorp. *VG.* Venersborg, Storegården: Kindb.) *Utmärkt af sin skarpa sträfhårighet och de icke märkligt nedlöpande bladen. — S. patens H.N. S. uplandicum Nym. Syll*

72. ANCHUSA *Lin.* Oxtunga.

1 A. *officinalis L.* sträfhårig; blomklasarne slutl. parvisa; fodret med något spetsiga flikar och utstående hårighet; bladen lancettlika — n. jemnbreda. ♃ 6, 7. — *β angustior:* mera mjukhårig; bladen n. jemnbreda. Fig. Sv.B.280. Fl.D.572. H.N.f.7, n:o 6.

Åkerren. torra äng. a. (*Sk.—Gefle. Dal.* Längre i norr sälls. *Öl. Gottl.* — *N.*) *Var. mycket. Blrna mörkblå, viol. ell. röda; foderflik. stundom trubbiga. Bladen hos β 2—3 lin. breda.*

73. LYCOPSIS *Lin.* Rast.

1 L. *arvensis L.* styfhårig; kronpipen krökt vid midten; stjelken upprät; bladen lancettlika, bugtigt småtandade. ⨀ 6, 7. Fig. Fl.D.435. Reich.t.1310,f.1.

Akr. a. (*Sk.—VB.* Neder-Calix: Reuterm. *Um. Lpm. Herjed.* — *N.*) *Blrna i början röda, sedan ljusblå. — Anchusa ed.4.*

74. MYOSÓTIS *Lin.* Förgät-mig-ej.

† Krona tallricksformig, med teml. stort, platt bräm.

1 M. *palustris L.* kronflikarne meränd. i spetsen intryckta; fruktfodret djupt *5tandadt, med tilltryckta raka* hår; stjelken *upptill* grenig. ♃ 6—8, b. blr. — *α scorpioides:* storblommig; örtens hår utstående. — *β laxiflora:* storblommig; stjelkens hår tilltryckta, grenarnes utstående. — *γ strigulosa:* storblommig; stjelkens och grenarnes hår tilltryckta. Fig. Sv.B.72 (*γ*). Reich.t.1320,f.1; *β* f.4; *γ* f.3. Sturm, 42 häft.
Våta st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Stjelken utskjuter någon gång långa sidogrenar, äfvensom de smärre formerna stundom hafva rundade, ej intryckta, kronflikar. — Alla svenska arter i detta slägte innefattades i Linnés M. scorpioides. Med stora blr förstås 2—3 linier breda.*

2 M. *cæspitosa Schultz:* kronflikarne rundade; fruktfod. *deladt nedom midten* i lancettlika flikar, med hår *som föreg.;* stjelken *kort, delad i långa* grenar. ♃ 6—10, b. blr. — *β repens:* nedligg., ofta vid basen rotslående; blrna mycket små. Fig. Fl.D. 2283. Reich.t.1321,f.1. H.N.f.4, n:o 11.
Stränder. (*Sk.—Um. Lpm.* och *VB.* Öfver-Calix. *Boh.* — *N.* allmän till Trondhj.) *Har smärre blr, men större fruktfoder än föreg.; stjelken tilltryckt hårig, snart delad i grenar, hvilka slutl. bilda långa, slaka och glesa blomklasar, vanl. med skärmblad vid de nedre blrna. — M. lingulata Röm.*

3 M. *sylvatica Hoffm.* fruktfod. ludet af *utsperrade krokuddiga* hår, deladt *nedom midten* i olikformiga flikar; stjelkbladen mot basen bredare, något omfattande. ♃ 5—9, b. blr. Fig. Fl.D.583, till venst. Reich.t.1322,f.1 och 2. Sturm, 42 häft. H.N. f.1, n:o 10.
Fjelltrakter och i bokskog. (*Sk. Smål.* Grenna, Klefven. *ÖG.* Omberg. *Dal.* vid Gröfvelsjön. *Herjed.* Funnesdalen etc. *Jtl. Ångml.* Tåsjöberget. *Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Blrna n. så stora som hos första arten; rotst. krypande. — M. arvensis β Wg. M. alpestris Schmidt.*

†† Krona trattlik, med concavt bräm, föga vidare än det krokhåriga fodret.

4 M. *arvensis Hoffm.* fruktfod. eggrundt, *tillslutet, kortare än* skaftet; stiftet *mycket kortare* än kronpipen; bladen utdraget aflånga. ☽ ⨀ 6—9, b. blr. Fig. Reich.t.1323, f.1. Sturm, 42 häft. H.N.f.10, n:o 13.
Odl. st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Större än de följ., som jemte denna hafva mycket mindre och mer concavt kronbräm än de föreg.; rotst. kort, snart öfvergående i trådar. — M. intermedia Link och Sturms Fl.*

5 M. *hispida Schlecht.* fruktfod. eggrundt, *öppet,* på uppböjda *skaft, af omkring fodrets längd;* stift *som föreg.;* blomklasarne utstående, glesblommiga. ⨀ 4, 5, b. blr. Fig. Fl.D.2284. Reich.t.1323,f. 2 och 3. Sturm, 42 häft. H.N.f.1, n:o 11.
Torra back. (*Sk.—Uppl. Herjed.* i Wämdalen. — *N.*) *3—6 tum hög, mycket spenslig, torr bräcklig, särdeles blomskaften; blrna mycket små, i början rödaktiga, aldrig gula. — M. collina Reich. M. arvensis γ Wg.*

6 M. *stricta Link:* fruktfodr. eggrundt lancettlikt, upprätt, *tillslutet, n. oskaftadt,* slutl. i utdragna uppräta klasar; stift *som föreg.* ⨀ 4, 5, b. blr. Fig. Fl.D.2285. Reich.t. 1324,f.2. Sturm, 42 häft. H.N.f.1, n:o 13.
Torra back. (*Sk.—Ångml. Jämtl. Pit. Lpm.* — *N.*) *2—4 tum hög; grenarne ända ned blombetäckta, ofta med blad vid de nedersta blrna. — M. arvensis Reich. i Sturm.*

7 M. *versicolor Sm.* fruktfodret aflångt, i öfrigt *som föreg.;* stiftet *längre än* kronpipen. ⨀ 5—7. Fig. Fl.D.583, högra fig. Reich.t.1325,f.1. Sturm, 42 häft. E.B.480,f.1. H.N.f.1, n:o 12.
Torra st. sand &c. r. (*Sk.* Helsingborg, Dalby, Limhamn, Belteberga, Årup m. fl. st. *Blek.* Ronneby, Herstorp, Bustorp etc. *Smål.* Kalmar; Vestervikstrakten allm. Grenna; Jönk. Rumlaborg och Husqvarna: Scheutz. *ÖG.* St. Lars vid Ryd; Askeby; Mogata prestg. Söderköping. *VG.* Lidköping; Kållandsö vid Ullerö bro m. fl. st. *Boh. Öl.* Köpings, Thorslunda m. fl. snr. — *N.* Christiansand.) *Liknar föreg., men har blrna*

mer samlade åt den öfra mycket inrullade delen af grenarne, hvilka nertill äro bara; blr i början med gult, sedan blåaktigt bräm. — M. stricta β Wg.

75. LITHOSPERMUM *Lin.* Sminkrot.

1 L. *officinale L.* smånött. *släta glänsande;* blomkronan längre än fodret; bladen lancettlika, tilltryckt håriga, *fjädernerviga;* stjelken upprät. ♃ 6, 7, hvitgul. blr. Fig. Sv.B.177. Fl.D.1084.
Torra st. särdeles nära hafvet, r. (*Sk. Blek.* Sölvitsborg. *Smål.* Grenna. — *Gefles* yttre skär. Öar i *Mälaren. VG.* Kinnekulle. *Hall. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* Porsgrund; Christiansand etc. uppåt Gudbrandsdalen och Bergen.) ***Smånötterna benhvita. Roten stark, mörkröd eller brun.***

2 L. *arvense L.* smånött. *ojemna;* blomkronan föga längre än fodret; bladen smalt lancettlika med något utstående hår och *enkel ryggnerv;* stjelken upprät. ⊙ 5, 6. — β *cæruleum:* blommorna blå. Fig. Sv.B.386. Fl.D.456.
Åkerrenar, a. (*Sk.*—södr. *Lpm.* — *N.* — β *ÖG.* Kärna sn etc. *Stockh.* nya Kyrkogården. *Öland. Gottl.* lilla Carlsön.) ***Blommorna vanl. hvita; nötterna mörkgrå; roten utanpå röd. — Rhytispermum Lk.***

76. STENHAMMARIA *Reich.*

1 S. *maritima Reich.* ♃ 6, 7, ljusbl. blr. Fig. Fl.D.25. H.N.f.5, n:o 5.
Vestra hafskust. r. (*Boh.* Halleskär i Askim; Kålön i Quille; Otterön, Pinnö ymn., Musön, Lindön, samt Furaby strand n. om Grebbestad i Tanum: Rect. For.; Arholmen och Nordkoster i Kärnö sn. Strömstad m. fl. st. — *N.* flerestädes, ända till Ost-Finnm.) ***Nedliggande, mycket grenig, blåaktig växt. — Pulmonaria L. Lithospermum Lehm. Mertensia Don. Hippoglossum Ed.4.***

77. PULMONARIA *Lin.* Lungört.

1 P. *officinalis L.* rotbladen *eggrundt hjertlika,* nedlöpande på skaftet; stjelkbladen eggrundt lancettlika, de nedre med bredkantade skaft; de öfre halftomfattande, alla *sträfhåriga.* ♃ 5, 6. Fig. Sv.B.135. Fl.D.482.
Skuggiga lund. (*Sk.—Helsl. Vestml. Hall. Öl. Gottl.* — *N.*) ***Rotbladen utväxa efteråt och blifva stora, mer och mindre hjertlika; blrna straxt de utslå röda, äldre blå.***

2 P. *angustifolia L.* rotbladen *lancettlika,* afsmalnande till skaft; stjelkbladen lancettlika halftomfattande, alla *mjukhåriga.* ♃ 5, 6. — β *oblongata:* rotbladen bredare, aflångt lancettlika. Fig. Sv.B.544. Fl.D.2344. H.N.f.1, n:o 14. Reich.t.1319,f.1 och 2; β f.3. Fl.D.483.
Lund. backar, r. (*Sk.* vid Lund; mellan Sularp och Fogelsång, samt mellan Remmarlöf och lilla Harrie, Linneberga skog etc. *Smål.* Ljungbyholm; Kranklösaholm etc.; Alsheda. *ÖG.* Omberg. *VG.* Åsaka och Sandhem snr: Nordst.; på Mösse- och Alleberg; Gäddeberg nära Gredby gästg.; Hofstena ängar vid Billingen: Rect. For.; Skara Djurgård. — *N.* södra del. — β *Smål.* Braås nära Nottebäck, bland ljung i en torr björkskog.) ***Blr som hos föreg. art. — P. azurea Bess. och Ed.6.***

78. ECHIUM *Lin.* Blåkunt.

1 E. *vulgare L.* styfhårig; håren med vårtlik bas; bladen smalt lancettlika; sidoaxen korta närsittande, bildande ett sammansatt ax; ståndarne längre än kronan. ☽ 7, 8. Fig. Sv.B.274. Fl.D.445.
Torra st. åkr. (*Sk.—VB. Jämtl.* Refsund och Sundsjö. *Dal. Öl. Gottl.* Sällsyntare norr om Mälaren. — *N.*) ***Alnshög enkel, med ett långt ax af himmelsblå, säll.*** [*på Gottl.*] ***hv. blr.***

79. CYNOGLOSSUM *Lin.* Hundtunga.

1 C. *officinale L.* ståndarne inneslutna i kronpipen; blomfodrets flikar aflånga; bladen bredt lancettlika, något vågiga, tilltryckt mjukt gråludna. ☽ 6—8. — β ***bicolor:*** kronan hvit med röda mynningknölar. Fig. Sv.B.302. Fl.D.1147.
Vid vägar och byar, a. (*Sk.—Gestr.,* omkring torp vid sjön Trösken. *Dal. Värml.* sydöst. delen. *Boh.* Qville sn: Rect. For. *Öl. Gottl.* — *N.* Christiania etc. — β *Kalmar. Öl.* Glömminge och Borgholm m. fl. st. — *N.* Christiania.) ***Blrna först röda, sedan violetta.***

80. ECHINOSPERMUM *Swartz.* Piggfrö.

1 E. *Lappula Lehm.* fruktskaften ganska korta *upprätta;* smånött. ***med tvänne rader***

taggar i bräddarne; bladen lancettlika hårbräddade. ⊙ 7, b. blr. — *β squarrosum:* hög, med stor vippa af båglikt utböjda blomklasar. Fig. Fl.D.692. Reich.t.1329,f.2. H.N.f.9, n:o 10.

Torra st. vid byar. (*Sk.—Uppl. Helsl.* Söderhamn. *Vestml. VG.* flerest. enl. Sahlén. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.*) *Myosotis L. Rochelia Röm.*

2 E. *deflexum Lehm.* fruktskaften *nedböjda,* de nedre med skärm; smånött. *med en enkel rad taggar.* ☽ 7, 8, b. blr. Fig. Vet.Ak.H.1810,t.4. Fl.D.1568. Reich.t.1329. f.1. H.N.f.9, n:o 9.

Fjell- och bergstrakt. r. (*Lul. Lpm.* Qvickjock. *Pit.* Ischjak etc. *Jtl.* vid Portfjellet; Fogel- och Carlberget i Frostviken. *Herjed.* Funnesdalsberget och Ulfsberget. *Medelp.* Randklöfven. — *N.* från Alten ned till Christiansand.) *Liknar Myosotis arvens., men är större.* — *Myosotis Wg.*

81. ASPERUGO *Lin.* Paddfot.

1 A. *procumbens L.* stjelken taggig slak, med oskaftade blr i bladvecken. ⊙ 5, 6, viol. blr. Fig. Fl.D.552. Reich.t.1327.

Odl. st. vid hus etc. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Ofta alnslång och grenig.*

---

12 Fam. LABIATÆ *Juss.* Krona med rörformig pip och irreguliert bräm [oftast läppformig]. Stånd. 4, säll. 2. Frukt af 4 nötter, med ett gemensamt, i spetsen 2klufvet stift.

1 Flocken **Mentheæ.** Kronan trattlik med 4—5 olikstora, men mindre olikformiga flikar.

82. ELSHOLTZIA *Willd.*

†1 E. *cristata W.* bladen skaftade eggrunda och sågade; axen ensidiga. ⊙ 7, 8. Fig. Reich.t.1281. H.N.f.5, n:o 8.

Förvild. på odl. st. r. (*Sk.* Lyby gata; Vest. Tveet i Hällesta sn. m. fl. st. i vest. delen; samt närgränsande delar af *Smål.* och *Hall.* t. ex. vid Karups gästg. i gropar vid landsvägen. *Södml. Stockh.* vid Rålambshof, samt på Södermalm. *Värml.* i trädg. i Carlstad.) *Ört med stark lukt, små rödaktigt hvita blr.*

83. MENTHA *Lin.* Mynta.

† Blomkransarne närmade i ax.

1 M. *sylvestris L.* axen täta, vid basen något gleskransade, småludna; kronan *luden;* bladen n. oskaftade, lancettlika—bredt eggrunda, spetsiga hvass-sågade, *under gråludna.* ♃ 8, 9, ljusr. blr. — *β latissima:* bladen hjertlikt ovala, föga ludna. Fig. Fl.D.1932. Reich.t.1283 och 4. H.N.f.9, n:o 11; *β* f.1, n:o 18.

Fukt. st. r. (*Sk.* här och der. *Smål.* i Misterhultsskären. *ÖG.* Omberg, och vid Hageby nära Skenninge. *Öl.* i bäcken vid öfra Sandby i Bredsätra sn, Åhs sn. i Ottenby. *Gottl.* Klinte sn, i Mölnareäng. Stundom förvildad i bondtäppor ända till Uppl. Roslag. Rånäs. — *β Sk.* Vadmöllan i Hostad.) *β M. nemorosa W. enligt bladformen; Tyska ex. hafva dock mer ovala och under gråludna blad.*

†2 M. *viridis L.* axen mindre täta, af något skilda kransar; kronan *glatt;* bladen n. oskaftade, lancettlika, *n. glatta.* ♃ 8, ljusr. blr. Fig. Fl.D.1876. Reich.t.1284,f.1. H.N.f.7, n:o 9,A.

Fukt. st. r. (*Sk.* Osbyholm, Skartofta, N. Vram etc. *Smål.* Misterhult på tomter vid Hökhult. *Öl.* Glömminge surbrunn; ursprungl. odlad.) *Bladen på båda sidor gröna. Anses af flera förf. som var. af föreg.*

†† Blomkransarne i bladvecken ell. närmade i hufvud.

3 M. *pratensis Sole:* bl.krans. *i bladvecken;* blomskaften samt kronan glatta; fodret kådprickadt, med *spetsade* hvithåriga tänder; bladen n. oskaftade, *lancettlika* glatta, under punkterade och med sträfva nerver. ♃ 7—9, r. blr. Fig. E.B.449. Reich.t. 1286; f.3.

Fält och odl. st. r. (*Sk.* Lund på Vagnmansmarken; Dalby; Belteberga; V. och N. Vram; Billinge.) *Skiljd från följ. endast med större glatthet, något smalare och mindre märkligt skaftade blad.* — *M. gentilis E.B. samt Reich.D.Fl. M. rubra Fr.*

4 M. *gentilis L.* bl.krans. *i bladvecken,* yngre gråludna; blomskaften och kronan n. glatta; fodret hårigt och kådpunkteradt, med *syl-lika* tänder; bladen något skaftade *eggrunda* håriga, med spetsiga *utstående* sågtänder. ♃ 7, 8, blåakt. blr. — *β parviflora:* kronan föga längre än fodret. Fig. H.N.f. 4, n:o 17; f.6, n:o 13; f.12, n:o 32 [var.].
Odl. st. r. (*Sk.—Södml. Boh. VG.* Lidköpingstrakten. *Värml.* Motorp; Stafkärn i Långserud sn. *Helsl.* Skog sn. Förvildad i fukt. åkrar, bondtäppor; äfven sänd från Frösön i *Jämtl. Gottl.* Visby: Reuterm. — *N.* Slidre; Suledal etc.) *Bladskaften alltid korta, upptill n. inga, de nedre sällan ½ tum; bl.krans. slutl. något skaftade. — M. sativa ed.5, ett så ofta omtvistadt och bortblandadt namn, att det synes helst böra alldeles bortläggas. M. Agardhiana Fr. H.N. Se Bot.Not.1846 p. 173.*

5 M. *Agardhiana Fr.* blrna i kransar af slutl. skaftade knippen, *i bladvecken* nedom de blomlösa toppbladen [högst säll. i hufvud]; blomfodret bägarlikt, med *spetsade* tänder, *jemte kronan* gleshårigt; bladen *eggrundt aflånga,* skaftade, med *framåt rigtade* sågtänder. ♃ 7, 8, blå blr. Fig. Reich.t.1288,f.1. H.N.f.2, n:o 26.
Steniga stränd. (*Sk.* Pugerup. i åarne nära Tvååkers K:a och Göinge qvarn; Christianstad. *Blek.* Aspö. *Smål.* vid Kölby etc. i Kalm. län; Ökna sn. Fryeled; Unnaryd; Odensjö; Femsjö etc. *VG.* Kinnekulle. *Dalsl.* Boxåsen i Färglanda sn. *Ner.* Willingsberg och Garphyttan. *ÖG.* Dagsmosse. *Ångml.* Hernön och Bjertrå sn. *Öl. Gottl.* Lummelund. — *N.* Romsdal vid Grötten.) *Allt för nära slägt med följ., alls icke med föreg. I vattnet nära glatt, på det torra mer hårig; bladens tänder trubbade, icke utstående; fodret veckigt. Liknar följ. äfven deri, att blrna, ehuru ytterst sällan, bilda ett blomhufvud i toppen, hvilket trol. aldrig sker hos de föreg. — M. sativa Fr.*

6 M. *aquatica L.* blrna *i hufvud,* ell. *kransvisa ända upp* i stjelkens topp; fodrets tänder *sylspetsade,* bladen skaftade *eggrunda;* för öfr. som föreg. ♃ 7, 8, b. blr. — *β verticillata:* alla blrna kransvisa. — * *litoralis:* hela örten, utom blomskaft och foder, glatt; blrna i hufvud; bladen små, något köttiga, grundt naggsågade. — * *villosa:* hela växten tätluden; öfra blomkrans. tättsittande, endast skiljda af små örtblad, knappt längre än kransarne. Fig. E.B.447. Fl.D.638. H.N.f.2, n:o 25; * *lit.*f.4, n:o 16.
Stränd. (*Sk.—Helsl. Ångml. Vestml.* vid Baggå i Skinnskatteberg. *Värml.* i bergslagen. — * *M. lit.* på hafsstr. *Smål.* — *Gestr.* — * *vill. Sk.* nära Kullen på Kullaberg.) *Var. i hög grad; hufvudarten med blrna i hufvud, samt sträfhårig stjelk, foder och blomskaft; M. litoralis glatt; villosa öfverallt luden, t. o. m. bladens öfra yta, dessutom utmärkt af de n. i ax hopträngda, gråludna bl.kransarne i toppen, hvilka gifva denna form ett högst afvikande utseende. — M. hirsuta E.B. Origanum vulg. Fl.D.* * *M. lit. är M. odorata H.N.f.4; och* * *vill. M. hirsuta L. Herb.*

7 M. *arvensis L.* blrna *kransvisa;* fodr. *klocklikt, med korta eggrunda* tänder, jemte skaftet meränd. hårigt; bladen eggrunda—lancettlika, skaftade. ♃ 7, 8, rödbl. blr. — *β glabrata:* hela växten vanl. rödaktigt anlupen; blomskaften och de eggrunda bladen n. glatta. — *γ lapponica:* örten grön; bl.skaften och de lancettl. bladen som *β*. — * *agrestis Sole:* luden, bladen bredt, n. hjertlikt eggrunda, med grofva, mer utstående sågtänder. Fig. Sv.B.279. Fl.D.512. *β* H.N.f.2, n:o 27. *γ* Wg. Fl.L.t.10. * E.B.2120.
Stränd. och fukt. st. a. (*Sk.*—söd. *Lpm.* — *N.* — *γ Um. Lpm. Jämtl.* — * *Blek.* Aspö. *Sk.* Helsingborg.) *Vanl. mjuk och hårig; β mera glatt, stel och violett anlupen.* * *har n. 2 tum breda blad, med föga större längd, små blr i gråludna kransar. — β var. riparia Fr. γ M. lapponica Wg.*

84. LYCóPUS *Lin.* Kloört.

1 L. *europæus L.* bladen inskuret sågade ell. parklufna, något håriga, med mest hela flikar. ♃ 7, 8, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.262. Fl.D.1081.
Stränd. fukt. st. (*Sk.—Helsl.* Delsbo i Strandängen. *Dal. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj.) *Blrna små kransvisa. Var. mer och mindre hårig, samt med vid basen pardelade blad: β subpinnata Blytt.*

2 Flocken **Monardeæ.** Kronan 2läppig, med 2 ståndare.

85. SALVIA *Lin.*

1 S. *pratensis L.* bladen hjertlikt aflånga, groft dubbelnaggade, grundt flikade, de öfversta

stjelkomfattande; blomkransarne omkring 6blommiga; kronans öfre läpp båglikt böjd, klibbig, längre än den nedra. ♃ 6, 7, b. blr. Fig. Sv.B.667. Reich.t.1252,f.1. H.N. f.3, n:o 10.

Ång. täppor vid gårdarne, r. (*Uppl.* Uppsala bortåt Slafsta; Högstabro i Bälinge; Vendel vid Grytby och Karby, samt Mensta by.) *Ofta alnshög med tumslånga blr.*

3 Flocken **Saturejineæ.** Kronan 2läppig med platta läppar. Stånd. 4, åtskilda och stående från hvarandra.

86. ORIGANUM *Lin.* Dosta.

1 O. *vulgare L.* blomvippan upprepadt 3grenig, med gyttrade småknippen; blomskärmen ovala, något längre än blomfodret; bladen eggrunda. ♃ 7, 8, r. blr. Fig. Sv. B.188. Fl.D.1581.

Lund. ängsback. (*Sk.—Gestr. Jämtl.* Fogelberget i Frostviken. *Vestml. Värml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Nordl.) *Stjelken 1—1½ fot hög med blomrik vippa, violett af de färgade skärmen; var. i Nyköpingsskären med n. hvita blr och gröna skärm.*

87. THYMUS *Lin.* Timjan.

1 T. *Serpyllum L.* blrna i hufvud; bladen ovala—jemnbreda *n. oskaftade* hårbräddade; stjelken nedliggande, *öfverallt finluden.* ♃ 6—8, r. säll. hv. blr. — *β angustifolia:* grenarne n. tagelsmala; bladen lancettlikt jemnbreda. Fig. Sv.B.320. Fl.D.1165. H.N.f.5, n:o 7.

Sandback. hedar. a. (*Sk.—Gestr.* Ockelbostigen. *Helsl.* Voxna bruk. *Sundsvall* på kyrkogården och berget norr om staden. *Ångml.* Nora sn; Nätra och Själevad m. fl. st. *Dal.* till Furudal. *Värml.* sydöst. delen. *Dalsl. Öl. Gottl.* — *N.* mest närmare Sv. gränsen.) *Bladen vanl. aflånga, mer upphöjdt nerviga än hos följ. med mindre distinct skaft, bildadt af den smala basen. En form med breda ovala blad sammanbinder dock båda arterna.*

2 T. *Chamædrys Fr.* bladen eggrunda platta, med *tydligt* skaft; stjelken uppstigande, *2—4sidigt småluden;* för öfr. som föreg. ♃ 7, 8, r. blr. Fig. Fl.D.2237. Reich.t. 1267,f.1,2. H.N.f.5, n:o 6.

Back. skog. r. (*Sk.* östra del, t. ex. Tjörndalalund. *Blek. Smål.* vid Blek:s gräns.; Algutsboda; Kalmar; Vestervik vid Grantorpet. *Södml.* Säfstaholm och Åkerö. *Stockh.* Vermdön, vid södra Stäket och Bo egor. — *N.* Christiania upp till Gudbrandsdalen, Helgeland etc.) *Till de flesta delar större än föreg.; bladen, särdeles de nedre, med tydligt skaft. Är utomlands, likasom i N., allmännare än föreg.*

88. CALAMINTHA *Mönch.* Har-timjan.

1 C. *Acinos Clairv.* blr i åtskiljda kransar; bladen eggrunda ell. ovala, glest sågade. ☉ ♃ ? 6, 8, viol. blr. — *β perennans:* mindre, men mera varaktig, med hv. blr. Fig. Fl.D.814. Reich.t.1274,f.2.

Torra st. a. (*Sk.—Ångml. Jämtl.* Stadsberget i Ragunda sn. *Um. Lpm.* — *N.* till Trondhj. Levangernæset och Værdalsören. — *β Gottl.* Visby kalkugn. Thorsborgen, samt vid Gejrungs i Ruthe.) *Vanl. upprät.* — *Thymus L. Acinos vulgaris Pers.*

89. CLINOPODIUM *Lin.* Bergmynta.

1 C. *vulgare L.* blomskärmen sträfhåriga; bladen eggrunda, glest smånaggade, håriga; stjelken meränd. enkel. ♃ 8, r. blr. Fig. Sv.B.441. Fl.D.930.

Ängsback. (*Sk.—Helsl. Värml. Boh.* Tanum: Rect. For. *Öl. Gottl.* — *N.*) *2—3 quart. hög.*

4 Flocken **Scutellarieæ.** Krona 2läppig, med 4 parallela stånd. under den öfra läppen. Fruktfodret plattadt tillslutet.

90. SCUTELLARIA *Lin.* Getnos.

1 S. *galericulata L.* blrna *parvisa i bladvecken;* bladen från bredare, n. hjertlik bas lancettlika, glest *naggsågade.* ♃ 7, 8, b. blr. Fig. Sv.B.437. Fl.D.637.

Vid vatten bland sten. a. (*Sk.—Pit. Lpm. Torn. Lpm.* vid Torneåträsk. — *N.*) *Blrna ¾ t. långa, kortare än bladen. Blir stundom på hösten grenig, med blrna mer närmade i likhet med följ., de öfversta då längre än skärmbladen.*

2 S. *hastifolia L.* blrna *närmade till axform i toppen,* längre än skärmbladen; örtbla-

den af ett par korta utstående sidoflikar vid basen n. spjutlika, *helbräddade.* ♃ 7, viol. blr. Fig. Fl.D.1823. Reich.t.1256,f.1. H.N.f.4, n:o 13.
Sten. stränd. i synn. hafsstr. r. (*Blek.—Rosl.* Hargs skärgård. *Södml. Uppl.* och *Vestml.* vid *Mälarens* stränd. *Öl. Gottl.*) *Bladen aflånga—eggrunda med tvärhuggen bas.*

91. PRUNELLA *Lin.* Brunell.

1 P. *vulgaris L.* blomfodrets öfre läpp *tvärhuggen med 3, vid basen åtskilda tänder;* bladen aflångt eggrunda, vid basen meränd. tandade. ♃ 7, 8, blå, säll. hv. blr. — *β parviflora:* kronan föga längre än fodret, hvit, med glatt öfre läpp, ljusröda ståndarknappar. Fig. Fl.D.910. Reich.t.1223,f.2.
Betesm. a. (*Sk.—Lul. Lpm.* — *N.* till Finnm. Tromsöe.) *Blrna vanl. 3 lin. långa, öfra foderläppens tänder nå icke hvarandra med basen.*

2 P. *grandiflora L.* fodrets öfre läpp *hvasst inskuren i 3 flikar;* för öfr. som föreg. ♃ 7. Fig. Fl.D.1933. Reich.t.1223,f.4. H.N.f.4, n:o 14.
Betesm. r. (*VG.* Ållebergsända; Åsaka i Vartofta h:d. *Öl. Gottl.*) *Blrna dubbelt större än hos föreg., viol. stundom hv. Fodrets tänder sammanstöta med basen utan mellanrum.* — *P. vulg. β grandiflora L.Sp.Pl.*

5 Flocken **Nepeteæ.** Kronan 2läpp. Stånd. som hos föreg. flock, de öfre längre än de nedre. Fodret icke plattadt.

92. NÉPETA *Lin.* Kattmynta.

1 N. *Cataria L.* blomkransarne i ax, sammansatta af blomknippen på korta skaft; bladen skaftade, hjertlika grofsågade, fint mjukludna. ♃ 7. Fig. Sv.B.410. Fl.D.580.
Byar etc. (*Sk.—Uppl. Vestml. Värml. Boh.* Kuseröd och Lindö i Tanum: Rect. For. *Öl. Gottl.* — Södra *Norge.*) *Blrna hvita, inuti rödprickiga, med stark lukt.*

93. GLECHóMA *Lin.* Jordrefva.

1 G. *hederacea L.* bladen rundadt hjertlika, n. glatta; fodertändren eggrunda uddspetsiga. ♃ 4, 5, b. blr. — *β grandiflora:* blrna mycket större [¾ t.], mer mörkblå. Fig. Sv.B.183. Fl.D.789. *β* H.N.f.11, n:o 19.
Torra, *β* fukt. st. a. (*Sk.—Ångml.* och *Jämtl.* — *N.* till Finnm.) *Blrna i 6blomm. kransar; de nedre bladen njurlika.*

94. DRACOCÉPHALUM *Lin.* Draknos.

1 D. *Ruyschiana L.* blrna *i kort ax;* bladen *jemnbreda* ell. smalt lancettlika, något trubbiga, jemte de eggrunda spetsade blomskärmen *helbräddade.* ♃ 7, viol. blr. Fig. Fl.D.121. Reich.t.1240,f.2. H.N.f.4, n:o 15.
Äng. r. (*VG.* Ålleberg; Mösseberg på Klefva hed; Gisseberg; Åsaka i Vartofta h:d; Hällstad sn: Sahlén. *Smål.* Hvetlanda i Hulleäng; Köpstad i Vrigstad sn; Germunderyd i Alsheda sn. *ÖG.* Söderköp. i Thorstorps äng vid Drothems prestgård, samt Björsäters äng nära Skinnmyran. *Vesterås:* Johannisberg i och vid Storängen. — *N.* Christiania; Ringerige vid Gårdshagen; Hadeland; Slidre i Valders; omkring Mjösen upp till Toten och Dovre.) *Blrna 1 tum långa.*

†2 D. *thymiflorum L.* blrna *kransvisa,* uppåt närmade i ax, med aflånga helbräddade skärm; kronan föga längre än fodret; bladen eggrunda—aflånga *sågade.* ⨀ 5, 6, b. blr. Fig. H.N.f.3, n:o 11.
Torftak, vägrenar etc. r. (*Uppsala,* förvildad i Svartbäcken och vid Rickomberga; Löfsta bruk. *Stockh.* vid Carolinska Instit., Observatoriibacken etc. *Dal.* Furudal, en gång funnen.)

6 Flocken **Stachydeæ.** De öfre ståndarne kortare än de nedra, för öfr. som föreg. flock.

95. BALLóTA *Lin.* Svart-Andorn.

1 B. *fœtida Lam.* bladen bredt eller hjertlikt eggrunda odeldta grofsågade; blomfodren med vidgad mynning och *breda halfrunda, kort uddspetsiga* tänder. ♃ 7, 8, rödl. blr. Fig. Fl.D.673. Reich.t.1218,f.1. H.N.f.11, n:o 18.
Vid städer etc. r. (*Sk.* Åhus och Raflunda. *Boh.* nära Uddevalla. Ballastpl., t. ex. *Kalmar, Stockh., Gefle.*) *Bladen mer hjertlika än hos följ., hvarmed denna art af många förenas under namn af B. nigra; den sednares n. uteslutande före-*

kommande i Sv. synes dock antyda något eget. — B. nigra Sm. B. alba L.Fl.Su och Herb. Mentha aquat. Fl.D.

2 B. *ruderalis Sw.* bladen som föreg.; blomfodrets tänder *utdraget eggrunda sylspetsade.* ♃ 7, 8, röd. ell. hv. blr. Fig. Sv.B.389. Fl.D.1702. H.N.f.7, n:o 7.
Byar. (*Sk.—ÖG. Stockh. VG.* Halle- och Hunneberg. *Boh.* Kongelf. *Öl.* allmän. *Gotl.* Hörsne sn; Vestögård i Hall; Väggum gästgg., samt Storugns och Visby. — *N.* Christiania.) *Fodertändren utdragna i en, ofta öfver en linie lång, udd. Både denna och föreg. variera mer och mindre ludna. — B. nigra L.Fl.Su. och Herb.*

96. BETÓNICA *Lin.*

1 B. *officinalis L.* stjelken upprät, med hjertlikt aflånga, groft trubbsågade blad; fodertänderna uddspetsiga, med eggrund basis. ♃ 7, 8, r. blr. Fig. Sv.B.284. Fl.D.726. H.N.f.2, n:o 23.
Lund. äng. r. (*Sk.* mellan Stehag och Bosarp vid Hemmingberga; Kullarne i Bosarp; mellan Remarlöf och lilla Harrie; Torrlösa sn; Ramstorp, nära Trolleholm, i Käringelyckan [Körneslyckan Lilja?] vid Vallabäcken; Trollenäs i Fastorpskogen m. fl. st.) *Blrna alldeles utan skaft, nedersta kransen vanligen frånskiljd i öfversta bladvecket. Blomkronorna utvändigt hvitludna. — B. stricta Ait.*

97. LEONÚRUS *Lin.* Bo-nässla.

1 L. *Cardiaca L.* de öfre bladen vigglika 3klufna, något grofsågade. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B. 195. Fl.D.727.
Byar, väg. a. (*Sk.—Gestr. Dal.* Husby sn, Kyrkbyn och Klosters bruk. *Vestml. Värml. Boh.* Tanum sn, Grebbestad: Rect. For. *Öl. Gotl.* — *N.*) *Rotbladen hjertlika flikiga; blomkransarne i långa ax, med hvita, inuti rödprickiga blr.*

98. STACHYS *Lin.* Stinknässla.

1 S. *sylvatica L.* blomkransarne 6blommiga; bladen *skaftade hjertlika spetsiga.* ♃ 7, 8, mörkröda blr. Fig. Sv.B.578. Fl.D.1102.
Lund. etc. (*Sk.—Ångml. Jämtl. Herjed.* Funnesdalsberget. *Boh. Öl. Gotl.* — *N.* till Nordl.) *Bladen ½ gång längre än bredden.*

*2 S. *ambigua Sm.* blomkransarne 6blommiga, med smalt lancettlika skärmblad; stjelkbladen *skaftade, lancettlikt aflånga, med hjertlik bas.* ♃ 8, 9, mörkr. blr. Fig. Fl.D. 1877. Reich.t.1215.
Odl. st. r. (*N.* Gudbrandsdalen, mell. Stav och Rörvig; mell. Elstad och Lössnæs; ½ mil n. om Lillehammer. Lundervig vid Egelandsfjorden. Bergens st. allmän. Skall äfven vara funnen i Sv.) *Synes vara en bastard mellan föreg. och följ.; närmar sig den förra uti blomningen, den sednare i bladformen. — S. palustri-sylvatica Schiede.*

3 S. *palustris L.* blomkransarne 6blommiga, med eggrundt lancettlika skärmblad; stjelkbladen *jemnbredt lancettlika, med hjertlik bas;* bladskaften *ganska korta ell. inga.* ♃ 8, r. ell. hv. blr. — *β agrestis:* mindre; bladen ludna, i synnerhet under. Fig. Sv.B.431. Fl.D.1103.
Fukt. st. *β* i åkr. a. (*Sk.—Ångml. Jtl. Herjed.* vid Glisjöberg. *Boh. Öl. Gotl.* — *N.* till Salten.) *Alnshög och mera; β dubbelt lägre, mer gråluden.*

4 S. *arvensis L.* blomkransarne *4—6blommiga;* bladen *skaftade eggrunda* med hjertlik bas, *trubbiga,* trubbsågade, stjelken sträfhårig. ⊙ 7, 8. Fig. Sv.B.674. Fl.D.587. H.N.f.4, n:o 12.
Sandiga åkrar, r. (*Sk.* Malmö; Lomma; Helsingborg; Öfvedskloster. *Hall.* Hasslöf; Varberg; Hvalinge etc. *Boh.* Uddevalla, ofvan Kuröd. *Blek.* Gredby, Stiby; samt på Storkö, Senorm och Tjuskö. *Smål.* Kronob. län, Urshult: Scheutz. Berga nära Kalmar. — *N.* till Trondhj.) *Kronorna föga utskjutande, blekt violetta, ell. hvita med rödprickig läpp.*

+5 S. *alpina L.* blomkransar *mångblommiga* ludna; blomfodrets tänder eggrunda uddspetsade; blomkronans öfre läpp aflång urnupen; stjelkbladen *skaftade, hjertlikt aflånga, trubbiga,* med broskuddiga sågtänder, mjukludna. ♃ mörkr. blr. Fig. Lapeyr. Fl.Pyr.1,t.8. Reich.t.1209,f.2.
Sällsynt. (Ett ställe i Uppl. Ol. Celsius; sedermera ej funnen.) *Har ax af tätare,*

mångblommigare kransar och mer aflånga trubbsågade blad än S. sylvatica, hvilken denna mest liknar.

99. GALEóBDOLON *Huds.* Skogs-plister.

1 G. *luteum Huds.* bladen något hjertlikt eggrunda, grofsågade. ♃ 5, 6. Fig. Fl.D.1272. H.N.f.2, n:o 24.
Skog. r. (*Sk.* ymnig. *Blek.* Listershufvud. — *N.* Bergen.) *Blrna gula med rödfläckig nedre läpp. — Galeopsis Galeobd. L. Leonurus Willd.*

100. LAMIUM *Lin.* Plister.

1 L. *album L.* blomkransarne *12—20blommiga;* blomfodrets tänder borstlika; *alla* bladen skaftade *hjertlika spetsade grofsågade;* stjelken *sträfhårig.* ♃ 5—9. Fig. Sv.B.55. Fl.D.494.
Byar, a. (*Sk.—Uppl. Gefle,* på Brobänken. *Ångml. Dal. Dalsl.* Ånimskog. *Boh.* Marstrand, på Koön. *Öl. Gottl.* — *N.*) *Blrna stora, hvita.*

2 L. *maculatum L.* bl.krans. omkring *10blommiga;* blomfodrets tänder syl-lika håriga; *alla* bladen *skaftade, hjertlika spetsade,* djupt och något flikigt sågade; stjelken *n. glatt.* ♃ 5. Fig. Reich.f.363. Fl.D.1649. H.N.f.15, n:o 18.
Vid åkerdiken, r. (*Sk.* Käflinge nära Lund.) *Blrna röda, stora som hos föreg. De öfre bladen knappt intryckta vid basen, ytan mer triangelformig. — L. lævigatum Reich.*

3 L. *purpureum L.* bladen *skaftade hjertlika trubbiga, trubbsågade eller inskurna,* de öfre tättsittande; fodertändren längre än fodret. ⊙ 4—9, r. blr. — * *incisum W.* skärmbl. flikiga, de öfre med vigglik bas. Fig. Fl.D.523. Reich.t.1204,f.3. *E.B.1933. Reich.t.1204,f.4. H.N.f.10, n:o 16.
Odl. st. a. (*Sk.—VB.* och *Jämtl.* — *N.* — * *Sk.* — *Södml. Uppl. Vestml. Värml.* Carlstad och Christinehamn. *Öl.*) *L. incisum W. skiljes af alla nya förf., ehuru inga säkra charakterer kunna uppgifvas. — * L. confertum Fr. S.V.Sc.*

4 L. *intermedium Fr.* de *öfre* bladen *oskaftade njurlika,* inskuret naggade trubbiga; fodertändren *längre än* fodret. ⊙ 4—9, r. blr. Fig. Fl.D.1701. Reich.t.1204,f.1. H.N.f.1, n:o 15.
Åkrar, r. (*Sk.—Gefle. Helsl.* Hudiksvall. *Ångml.* Nylands gästgg. och Gudmundrå sn. *Vestml. Värml. Gottl.* — *N.* upp till Sognfjorden.) *Har blomning som föreg., ört som följ. Fodret något violett. Tändren vid kronpipens mynning stundom omärkliga. — L. purpureum γ Wg.*

5 L. *amplexicaule L.* de öfre bladen *oskaftade njurlika,* inskurna eller djupt tandade, trubbiga; fodertändren *kortare än* fodret. ⊙ 6—8, r. blr. Fig. Fl.D.752. Reich.t. 1204,f.2.
Torra st. a. (*Sk.—Pit. Lpm.* Arfvidsjaur. — *N.*) *Blomkronorna utveckla sig icke alltid ur fodren; men, då de utskjuta, blifva de ofta mycket långa, ehuru alltid smalare än fodret.*

101. GALEóPSIS *Lin.* Blindnässla.

1 G. *Ladanum L. alla* blomkransarne *åtskiljda;* blomkronans öfre läpp tandad; bladen eggrunda—lancettlika sågade småhåriga; stjelken *mjukluden, med jemntjocka leder.* ⊙ 7, 8, r. blr. — *β angustifolia:* bladen smala lancettlika. Fig. Fl.D.1757. Reich.t. 1228,f.2,3; *β* t.1229,f.1.
Odl. ställ. (*Sk.—Helsl.* Norrbo prostgård. *Jämtl.* Östersund. *Vestml. Värml. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj.) *Blomfodrets tänder raka; kronans öfre läpp ofta 2flikad.*

2 G. *Tetrahit L.* de *öfre* blomkransarne *samsittande;* stjelken *styfhårig, med uppsvällda leder,* eggrunda blad; blomkronan *2 gånger så lång som* fodret eller kortare. ⊙ 7, 8. — * *bifida Bönn.:* nedra kronläppens mellanflik aflång urnupen. Fig. Fl.D.1271. * Reich.t.1230,f.1.
Berg och odl. st. etc. a. (*Sk.—Lpl.—N.*) *Blrna vanl. röda på bergiga ställen, blekgula på odl.*

3 G. *versicolor Curt.* kronan *3 gånger längre än* fodret, med bred hvalflik öfre läpp; för öfr. *som föreg.* ⊙ 7, 8. — *β parviflora:* blrna flera gånger smalare. Fig. Sv.B. 446. Fl.D.929.
Odl. st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Blrna stora gula, med purpurfläckig nedre läpp.*

Denna och föreg. art hybridisera på odl. ställen och sammanflyta; i alla fall föga skiljda. — G. cannabina Roth, icke Poll. G. Tetrahit γ L.

4 G. *pubescens Bess.* blomkrans. *som föreg.;* kronan 2 *gånger längre än* fodret; bladen bredt eggrunda spetsade; stjelken täckt af *mjuka, nedåt tilltryckta hår, vid lederna sträfhårig.* ⊙ 7, 8, r. blr. Fig. Sturm, 62 häft. Reich.t.1230,f.2.

Berg och odl. st. r. (*Smål.* Femsjö sn., Bösseberget i spring., samt vid Hallaböke. *Stockh.* Lilla Nyckelviken, och Kungshamn på Sickla-ön. *Uppsala,* vid vägen till Eklundshof. *Vestml.* Malmberga i Carl sn. *Herjed.* Funnesdalsberget. — *N.* Gudbrandsdalen, vid Elstad, Kringelen och Domaas.) *Skiljd från de 2 föreg. hufvudsakl. med den mjukludna stjelken.*

102. MARRUBIUM *Lin.* Hvit-andorn.

1 M. *vulgare L.* bladen eggrunda, skrynkligt ådriga; fodertändren krokuddiga. ♃ 7, hv. blr. Fig. Fl.D.1036. Reich.t.1224,f.1.

Byar, vägar. (*Sk.—Uppl.* Sigtuna, Tibble, Enköping etc. *Vestml.* Kärrbo, Barkarö, St. Ilian snr. *Ner.* öar i Hjelmaren. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.* Trondhj. på Stördalsutbygden.) *Stjelken och blomkransarne ulliga.*

7 Flocken **Buguleæ.** Kronans öfre läpp omärklig ell. liten och 2klufven.

103. TEUCRIUM *Lin.* Gamander.

1 T. *Scordium L.* blrna *parvisa i bladvecken,* skaftade; fodret något olikformigt 5tandadt; bladen *aflånga* grofsågade, mot basen helbr. ♃ 7, 8, rödviol. blr. Fig. Sv.B.255. Fl.D.593. H.N.f.1, n:o 17.

Fukt. st. r. (*Sk.* vid Lomma, Alnarp, Malmö etc. *ÖG.* Omberg, Örberga, Hagebyhöga m. fl. st. *Öl.* allmän. *Gottl.* Slite, Roma, Gothemsån etc.) *Stjelken uppböjd mjukhårig.*

*2 T. *Scorodonia L.* blrna parvisa *i ensidiga klasar,* med njurlikt rundade skärmblad; fodret 2läppigt; bladen *hjertlika* sågade. ♃ 7. Fig. Fl.D.485. Reich.t.1237,f.2. H.N. f.10, n:o 15.

Skogsback. r. (*N.* Christiansand; Mandal; Lindesnäs på Nyrsnäs och Tronäs; Fleckefjord och Lene i Lister.) *2—3 quart. hög, upprät, med gulakt. ell. grönhvita blr.*

104. AJUGA *Lin.* Käringruka.

1 A. *reptans L.* örten *n. glatt* ell. upptill småluden, med *långa krypande* grenskott; blomkransarne närsittande, 6—10blommiga; de nedre bladen större, bugttandade; de öfre *föga längre än* blrna. ♃ 5, 6, b. blr. — *β radicans:* grenskotten rotslående. Fig. Fl.D.925. Reich.t.1234,f.3. H.N.f.9, n:o 13.

Fukt. st. i skugga, r. (*Sk.* Fogelsång nära Lund; Tjutehed i Hässlunda sn. mell. Billinge och Gunnaröd. *Blek.* Ronneby, vid Rönninge: Skärfva nära Carlskrona. *Smål.* Kalmar, i parken vid Lindsberg, samt vid Sandås; Vestervik, Grantorpet. *Gottl.* vid Visby. — *β Boh.* Styrsö, och Koön flerestädes.) *β A. alpina Fr.S.V.Sc.*

2 A. *pyramidalis L. hårig, säll. med små grenskott;* rotbladen störst, stjelkbl. mindre, *alla mycket längre* än blrna, bugttandade; bl.krans. 6blommiga. ♃ 5, 6, b. blr. — *β glabrata:* nära glatt; stjelken stundom med helt korta grenskott. Fig. Sv.B.225. Fl.D.185. H.N.f.12, n:o 34; *β* f.15, n:o 20.

Skuggiga hagar, a. (*Sk.—Um. Lpm.* — *N.* till Finnm. Tromsöe. — *β Blek.* Lyckeby, Wedeby. — *N.* Christiansand.) *Quartershög, genom de 4-sidigt fästa, nedtill större och uppåt allt mindre bladen, pyramidlik. Nära utblommade ex. få bladen mer skiljda, och, då rotbladen slutl. bortvissna, blir växten något lik föreg., men saknar de långa grenskotten; trol. har Gunners A. alpina från Finnm. varit ett sådant ex.*

3 A. *genevensis L. hårig, utan grenskott; de öfra bladen kortare än* de 8—10blomm., i axform närmade blomkransarne; bladen bugtigt groftandade. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D. 1703. Reich.t.1234,f.1. H.N.f.1, n:o 16.

Torra st. kritback. r. (*Sk.* Trelleborg; Malmö vid Limhamn; Engeltofta.) *Blrna mer i axform än hos de föreg., lifligt blå, med mycket större bräm. — A. alpina Lin. Herb. samt Fr. Nov. likasom Smiths i E.B.477.*

———

13 Fam. MENYANTHEÆ *Mart.* Krona reguliert 5flikig, med 5 ståndare. Fröhus enrummigt, af 2 skal, med fröfästen längs efter dessas midt.

105. MENYANTHES *Lin.* Vattenklöfver.

1 M. *trifoliata L.* bladen af 3:ne småblad. ♃ 6. — *β paradoxa:* kronan delad till basen, föga hårig. Fig. Sv.B.22. Fl.D.541.

Kärr, a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* — *β Sk.* Lund. *Smål.* Kalmar, Tegelbrukskärren; Almås i Femsjö sn. *ÖG.* Vadstena i Ladugårdsängen.) *Blrna inuti hvita, med utv. röda flikar.*

---

14 Fam. POLEMONIACEÆ *Juss.* Krona och strånd. som föreg. fam. Fröhus 3skaligt, 3rummigt, med fröfästen i centern.

106. POLEMONIUM *Lin.* Blågull.

1 P. *cæruleum L.* bladen parbladiga; vippan upprät, med lutande blr; fodret längre än kronpipen. ♃ 6, 7, b. säll. hv. blr. — * *campanulatum Th. Fr.* småbl. färre och glesare; vippan enklare, mer fåblomm.; kronan klocklik, med något spetsade flikar. Fig. Sv.B.309. Fl.D.255.

Äng. särd. i fjelltr. r. (*Lpl.* — *Herjed. Ångml.* och *Medelp. Sk.* vid Ausås k:a norr om Söderåsen, trol. förvildad. — *N.* Finnm. — Dovre. Christiania. — * *Torn. Lpm.* nedanför Kaisapakta; vid Huukis gästgg. Äfven synas ex. från Karesuando af Læst. höra hit. — *N.* Ost-Finnm. Varanger, vid Vesterelfven och Carlebotten; Tanen, ofvan Seida och vid Birkelund.) *Alnshög, upprät. Odlas allmänt och finnes derföre här och der förvildad. Underarten har ullhåriga blomskaft och foder, samt klotrunda strånd.knappar.*

107. DIAPENSIA *Lin.* Polört.

1 D. *lapponica L.* tufvig, med ensamma blr på upprätta skaft; bladen tunglika trubbiga. ♃ 6, 7, hv. blr. Fig. Lin.Fl.L.t.1,f.1. Sv.B.517. Fl.D.47. Wg.Fl.L.t.9. H.N.f. 5, n:o 3.

Fjellv. (*Lpl.*—*Herjed.* — *N.*) *Låg, alltid grönskande växt, med 1—2 tum höga blomskaft.*

---

3 KLASSEN

TUBIFLORÆ.

15 Fam. OLEINEÆ *Link:* Krona regulier, 4flikig, stundom felande. Stånd. 2. Frukt. 2rummig, med 1—2 hängande frön i hvarje rum.

108. SYRINGA *Lin.* Syrén.

†1 S. *vulgaris L.* bladen hjertlika spetsade. ♄ 5, 6, gred. ell. hv. blr. Fig. Sturm, 1 h. Reich.t.1073,f.1.
Odl. st. (Allmän i trädgårdar samt här och der förvildad.) *Ett par famnar hög buske med välluktande blr i rika spiror.*

109. LIGUSTRUM *Lin.* Liguster.

1 L. *vulgare L.* blr i tät eggrund spira; bladen bredt lancettlika glatta. ♄ 6, hv. blr. Fig. Sv.B.415. Fl.D.1141.
Stenback. r. (*Boh.* på Orust; Qville sn, på Hvalö och Hjertö; samt Tanum sn, vid Sör Edsvik, Svinäslandet och öarne Otterö, Lindö, Musö, Wäderöarne: Rect. For.; Koster. Förvildad i *Hall.* vid Sperlingsholm; *VG.* på Kinnekulle m. fl. st. — *N.* på öar i Christianiafjorden, t. ex. Krageröen vid Fredriksstad, Hvalöarne på Spjærland m. fl. Langöen vid Holmestrand.) *3—4 alnar hög buske med svarta bär.*

110. FRÁXINUS *Lin.* Ask.

1 F. *excelsior L.* blomhylle 0; bladen parbladiga, med lancettlika sågade småblad; vingfrukten i spetsen snedt urnupen. ♄ 5, viol. blr. Fig. Sv.B.175. Fl.D.969.
Skog. och hagar. (*Sk.—Helsl. Dal. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj.) *Högt, allmänt planteradt träd med motsatta qvistar, svarta knoppar och blr på bar qvist.*

---

16 Fam. VERBENACEÆ *Juss.* Krona med irreguliert bräm. Stånd. 2 ell. 4, af hvilka 2 längre. Stenfrukt-likt fröhus med 4 nötter, ell. bristande i sådane.

111. VERBÉNA *Lin.* Jernört.

1 V. *officinalis L.* axen trådsmala, förenade i vippa; bladen flikigt sågade med större flikar vid basen; stjelken upprät. ♃ 8, 9, r. blr. Fig. Sv.B.182. Fl.D.628. H.N.f.1, n:o 19.
Vid gård. r. (*Sk.* Ystad; Åsum; Raflunda; Köpinge vid Christianstad, Lund etc. bland *Chenopodia, Polygona* o. s. v. *Smål.* Kalmar, vid Jordbron 1848, enl. Vesterl.)

---

17 Fam. ASCLEPIADEÆ *Juss*. Krona regulier, med i knoppen vridna flikar. Stånd. 5, med frömjölet hophängande i vaxlika massor. Märken 2. Frukt af 2 fröhölsor.

112. CYNANCHUM *R. Br.* Tulkört.

1 C. *Vincetoxicum Br.* kronan glatt, med eggrunda flikar; bladen eggrunda ell. något hjertlika, spetsade, med kanterna nedtill och skaften finludna; stjelken upprät. ♃ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.249. Fl.D.849.
Klipp. stenback. (*Sk.—Uppl. Vestml.* Mälartrakten. *Ner.* sälls. Mest i östra prov. *Öl. Gottl.* — *N.* södra och vestra del.) *Blrna flockvisa i öfra bladvecken.* — *Asclepias L. Vincetoxicum officinale Mönch.*

---

18 Fam. GENTIANEÆ *Juss.* Krona som föreg. fam. Fröhus af 2 skal, med fröfästen längs efter kanterna, hvilka stundom kunna så invikas, att fröh. blir 2rummigt.

113. GENTIANA *Lin.* Höstklocka.

† Kronorna med bart, hårlöst svalg.

*1 G. *purpurea L.* blomkronorna i toppen gyttrade, i bladvecken motsatta, 5—6klufna, med eggrunda *trubbiga* flikar; blomfodren *hölsterlika.* ♃ 7, 8. Fig. Fl.D.50. Reich. t.1054,f.2. H.N.f.13, n:o 35.
Fjellv. (*Norges* vestliga fjell, mest mellan Heckefjell, Tind och Romsdalen.) *Fotshög, med stora bägarlika, utvändigt gulaktiga, inuti purpurröda blommor; bladen ovalt lancettlika.* — *G. lutea L.Fl.Su.*

2 G. *Pneumonanthe L.* kron. vidgadt bägarlika, 5klufna, med *helbräddade kortspetsiga* flikar och korta mellanligg. tänder; bladen *jemnbreda* trubbiga. ♃ 7, 8, b. blr. Fig. Sv.B.651. Fl.D.269. H.N.f.14, n:o 15.
Äng. och betesm. (*Blek.* Mörrum. *Sk.—Boh. Smål.* vest. del. till Vexiö. *VG. Värml.—Söd. N.*) *6—12 tum hög; blrna 1—1½ tum långa, mycket längre än skaften.*

*3 G. *serrata Gunn.* kron. smalt bägarlika, 4-, stund. 5klufna, med *småsågade* flikar; stjelkbladen *jemnbreda*—smalt lancettlika; blomskaften enblommiga, *flera gånger längre än* blomman. ⨀ 7, 8, b. blr. — *β detonsa:* kronan med 4, naggade flikar. Fig. Fl.D.317. Act. Haffn. 10,t.1,f.3. Gunn. Fl.N.2,t.2, f.3—5. H.N.f.8, n:o 9.
Hafsstr. vid fjellen, r. (*N.* Finnm. och Nordl. ned till Salten, såsom Hammerfest, Bossekop, Talvig, Tromsöe, Skjärstad etc.) *Blrna ofta öfver en tum långa, 2:ne foderflikar längre och smalare än de öfriga.* — *G. ciliata Fl. N. β G. detonsa Rottb.*

*4 G. *involucrata Rottb.* kron. bägarlika, med *spetsade* flikar, toppblrna merändels *gyttrade i hufvudlika flockar,* inom bladlika skärm; bladen *eggrunda;* stjelken 4kantig. ⨀ 7, 8, hv. ell. blåakt. blr. — *β umbellata:* blrna skaftade, jemte skärmbladen blåaktiga. Fig. Fl.D.344. H.N.f.5, n:o 10.
Hafsstr. r. (*N.* Trondhj. Otteröen. Nordl. och Finnm. — Af gammalt uppgifven för Gottl. och Umeå.) *3—6 tum hög, med oftast 5klufna kronor. Efter blomn. synas blomskaften utväxa.* — *G. aurea L. G. quinquefolia Fl.D. β G. umbellata MB.*

5 G. *nivalis L.* kron. trattlika, 5klufna, med *trubbiga* flikar, fodret knappt till midten 5flikigt, med hvassa hörn; blrna slutl. skaftade; bladen *eggrunda.* ⨀ 6, 7, b. blr. Fig. Sv.B.725. Fl.D.17. H.N.f.9, n:o 19.
Fjellv. (*Lpl.—Herjed. Ångml. Medelp.* i Sättna sn; Selångers, Indals, Holms och Borgsjö snr. *Helsl.* Ljusdals sn; Bergsjö sn. vid Andersfors bruk; Norrbo. *Dal.* vid Tenninge masugn. — *N.*) *2—4 tum hög.*

†† Kronorna med hårfransade fjäll i svalget: *Eurythalia Ren.*

6 G. *tenella Rottb.* kronorna 4klufna; fodret deladt i 4, *n. eggrunda föga olikformiga* flikar; blomskaften ganska långa, n. bladlösa; stjelkbladen eggrunda. ⨀ 7, 8, b. blr. Fig. Sv.B.726. Fl.D.318. H.N.f.14, n:o 16.
Högre fjellv. r. (*Torn. Lpm.* vid nordvestra stranden af Torn. Träsk. *Lul.* Kajsats

vid Virihjaur, Jolli etc. *Pit.* Acharisfjellet. *Herjed.* Stora Midtåkläppen; Ljusnedals bruk. — *N.* Dovre; Röråstrakten. Nordl. ofvan Herkvigsvand vid Ofotenfjord. Finnm. mellan Lyngen och Varangerfjord.) *1—3 tum hög, grenad ned vid roten, ofta enblommig. — G. Kœnigii Gunn. G. glacialis Vill.*

7 G. *campestris L.* kron. 4klufna; fodret *4deladt, med 2, mycket större, ovala flikar;* bladen eggrundt aflånga. ⊙ 7, 8, b. sällan hv. blr. Fig.Sv.B.278. Fl.D.367. H.N.f.8, n:o 10; f.9 [var.].
Äng. betesm. (*Sk.—Jämtl.* och *Ångml.* — *N.*) *Ofta mycket grenig och blomrik, stundom liten och enkel, äfven till bladen omvexlande i likhet med G. Amarella. De större foderflikarne innesluta vanl. de mindre.*

8 G. *germanica Willd.* kronorna 5klufna; foderflikarne *5, n. likformiga, lancettlika, kortare än* kronpipen; stjelkbladen eggrunda spetsiga; rotbladen omv. eggrunda skaftade. ⊙ 7, b. blr. Fig. Sturm, 23 häft. Reich.t.1047,f.3. H.N.f.14, n:o 17.
Äng. r. (*Sk.* Ignaberga; st. Hammar. *ÖG.* enl. Fr.) *Har mycket större blr än de öfriga i afdelningen. — G. obtusifolia Fr. Nov. föres i S.V.Sc. som afart till denna.*

9 G. *Amarella L.* kron. 5- ell. 4klufna; fodret *n. likformigt klufvet i 5 ell. 4, smalt lancettlika* trubbade *flikar af kronpipens längd;* stjelkbladen eggrunda—aflånga ell. tunglika; rotbladen spadlika. ⊙ 6—10, b. blr. — * *lingulata Ag.* stjelkbl. aflånga—jemnbredt tunglika trubbiga. Fig. Fl.D.328. Reich.t.1046. H.N.f.6, n:o 15; * n:o 14.
Sidlända äng. (*Sk.—Gestr.* — *N.* till Trondhj. stift, Otteröe. — * *Sk.*—söd. *Lpm.* — *N.*) *Har mindre blr än de två föreg., men ofta högre stjelk; foderflikarne något olikstora; bladen hos hufvudformen från bred bas spetsade, hos * från smalare bas bredare mot midten eller spetsen. — * G. lingulata Ed. 5, blommar tidigare och synes vara mer nordlig än hufvudformen.*

114. ERYTHRÆA *Pers.* Tusengyllen.

1 E. *Centaurium Pers.* blrna i jemnhöga skaftade knippen; blomfodret *n. dubbelt kortare än* kronpipen; örtbladen *ovala;* stjelken hvasst 4kantig. ⊙ 7, 8, r. blr. Fig.Sv.B. 219. Sturm, 11 häft. Fl.D.617. H.N.f.2, n:o 31.
Fukt. st. r. (*Sk.* Dalby; Efverlöf; vid Köpingeåns utlopp, Sandhammaren etc. *Blek.* Carlskrona. *Smål.* Kalmar, Engö m. fl. st.; Ökna; Hallingeberg, samt Rödsle nära Vestervik. *ÖG.* Ydre härad vid Urberget och Asby sn, vid Rönnäs etc.; Skenninge; Gusum, Jonsbergs skärgård. *Södml.* Åkerö. *Hall. Öl. Gottl.*) *4—12 tum hög, med smalare och spetsigare kronflikar än följ. Fig. i Sv.B. liknar denna art till örten, men följ. till blomman. — Gentiana Centaurium L.*

2 E. *litoralis Fr.* blrna i klynnedelad vippa; blomfodr. *n. af kronpipens längd;* bladen lancettlikt *jemnbreda;* stjelken trubbadt 4kantig. ⊙ ♃ [Fr.] 7, 8, r. blr. — *β minor:* fingerhög, med talrika gyttrade blr. Fig. Sv.B.579,f.1. Fl.D.1814. H.N.f.5, n:o 9.
Hafsstr. (*Sk.—Gestr. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* Christiania, Holmestrand etc.) *Blrna n. utan enskildta skaft; bladen stund. tunglika. Roten hos denna och föreg. 1—flerstjelkig, med enkla 3—8 tum höga stjelkar. — E. angustifolia Wg. E. linariifolia Ed.6. β Chironia litt. E.B. — Denna art skiljes icke af Linné från föreg.*

3 E. *pulchella Fr.* stjelken enkel enblommig, eller till hela längden grenad, med skaftade blr; fodret *kortare än* kronpipen; blad. *eggrunda.* ⊙ 7, 8, r. blr. — *α simplex:* stjelken enkel enblommig. — *β ramosissima:* stjelken klynnedeld, mångblommig. Fig. Sv.B.579,f.3. Vet.Ak.H.1783,t.3,f.8,9. Fl.D.1637. *β* Sv.B.579,f.2. H.N.f.3, n:o 16.
Hafsstr. *β* äfven i åkrar. (*Sk.—Gestr.* på Orarne. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.* södra delen. — *β* växer blandad med *α*, samt i *Skåne* uti åkrar vid Fjälige.) *Ofta knappt en tum hög; β omkr. 2 tum, grenig n. till roten; åkerformen 5—8 tum hög. — E. angustifolia β tenuiflora Wg. Gentiana pulchella Sw. β G. Centaur. β Lin.*

---

19 Fam. SOLANACEÆ *Juss.* Krona regulier, i knoppen veckad. Stånd. 5. Frukt: fröhus ell. bär med 2 rum, många frön, fästa på skiljeväggen.

115. LYCIUM *Lin.* Bocktörne.

†1 L. *barbarum L.* stammen buskartad med slaka hängande grenar; bladen lancettlika, dels skiftevisa dels knippevisa; blrna enstaka ell. knippevisa. ♄ 6, 7, r. blr. Fig. Reich. t.1635,f.1.
Odl. st. (*Sk.* allmänt odlad och förvildad i sydv. delen; Kåseberga, i sandbranterna. Likaledes förvild. vid *Norrköping, Stockh., Visby* m. fl. st.) *Bären aflånga, röda ell. gula, mycket längre än det hos denna art alltid 2läppiga fodret.*

116. SOLÁNUM *Lin.* Trollbär.

1 S. *Dulcamara L.* stammen *buskartad* slak ell. n. klängande; bladen hjertlikt eggrunda, de öfra meränd. spjutlika af ett par flikar vid basen; blomvipporna *klynnedelade,* fästa på stjelkens, bladen motsatta, sida. ♄ 7, 8, viol. blr. Fig. Sv.B.20. Fl.D.607.
Stränd. och fukt. st. vid stenrös. (*Sk.—Helsl. Medelp.* Sandsvall. *Dal. Boh. Öl. Gotl.* — *N.* till Trondhj.; Værdalsören.) *Bladen sakna stundom spjutflikarne. Bären något aflånga röda. Vanl. glatt, någon gång, i synnerhet på sandiga hafsstr., småluden.*

2 S. *nigrum L.* stjelken *örtartad kantig, med n. släta kanter;* bladen eggrunda, mer ell. mindre tandade ell. bugtbräddade, n. glatta; blrna *flockvisa,* med det gemensamma skaftet fäst nedom bladen; blomkronan dubb. längre än fodret: bären *svarta ell. gröngula.* ⊙ 7, 8, hv. ell. något viol. blr. — *β melanocerasum:* stjelken tjock med skarpa upphöjda ränder; bären svarta, stora som små kersbär. — * *humile Bernh.* bären gröngula. Fig. Sv.B.61. Fl.D.460 * Fl.D.2345. Reich.t.1632,f.2. H.N.f.9, n:o 14.
Odl. st. vid byar etc. (*Sk.—Uppl. Dal. Boh.* Grebbestad: Rect. For. *Öl. Gotl.* — *N.* — * *Sk.* Kalmar. *Stockh. Uppl.* Sånga sn. vid Säby.) *Bären svarta ell. stundom grönaktiga.* — [*S. Dillenii Reich. flera gånger större till ört, blad och bär, fanns några år vid Uppsala dårhus, men lärer nu vara försvunnen*]

3 S. *miniatum W.* stj. *örtartad,* jemte blomskaften *mycket kantig,* med kanterna *skarpa* af talrika vårtlika knölar; bladen eggrunda — n. rutformiga, groftandade, n. glatta; bären *högröda;* för öfr. som föreg. ⊙ 7, 8, hv. blr. Fig. Fl.D.1927. Reich.t.1632,f. 3,4. H.N.f.15, n:o 21.
Odl. st. stränd. r. (*Sk.* Helsingborg; Tydinge i Broby sn; Lund, Trolleberg vid Höjeå; Bunkeflo sn; Hofdala i v. Göinge; Strönhult i Örkened sn. *Hall.* vid torpet Laxviken i Eldsberga sn, på hafsstranden: Fr.) *Skiljd från föreg. hufvudsakl. genom stjelkens beskaffenhet, bärens färg och sin starka moschuslukt.*

4 S. *villosum Lam.* stj. *örtartad, knappt kantig,* jemte blomskaften och de rutformigt eggrunda groftandade bladen *ulligt luden;* blrna som föreg., med kronan flera gr längre än fodret; bären *gula.* ⊙ 7, 8, hv. blr. Fig. Dill. Hort. Eltham.t.274,f.353. Reich.t.1632,f.1. H.N.f.15, n:o 22.
Odl. st., gator, r. (*Sk.* Lund; Helsingborg. Trol. flerestädes.) *Utmärkt från de bägge föreg. genom sin hårighet, bladens blekare färg, de större blommorna och bärens färg.*

117. HYOSCÝAMUS *Lin.* Bolmört.

1 H. *niger L.* blrna n. oskaftade; bladen eggrundt aflånga, stjelkomfattande, vinkligt bugtiga ell. flikiga. ☽ ⊙ 7. 8. — *β agrestis:* mindre och enårig, med eggrunda tandade, föga omfatt. blad, de öfversta n. hela. Fig. Sv.B.211. Fl.D.1452. *β* H.N. f.8, n:o 8.
Byar, a. (*Sk.—VB. Jämtl.* Näs och Hammerdal — *N.* till Trondhj.) *Stor, klibbig, illaluktande; blrna smutsgula med svartblå botten och ådernät, säll. enfärgadt gula ell. hvitaktiga.*

118. DATÚRA *Lin.* Spikklubba.

1 D. *Stramonium L.* bladen eggrunda, groft bugttandade, glatta; fröhuset upprätt, groftaggigt. ⊙ 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.43. Fl.D.436.
Gator, hafsstr. r. (*Sk.* mell. Trelleborg och Skanörs ljung; Höganäs; Lomma; Söfde sjö

etc.; Broby. *Hall.* Falkenberg. *Blek.* Carlshamn. *Smål.* Oskarshamn; Kalmar. *Södml.* vest. Vingåker, Eriksdal; Strängnäs. *Stockh. Vestml.* Köping. *Ner.* Örebro. *Medelp.* Sundsvall, på ballast. *Gottl.* — *N.* Christiania.) *Har stora blr och fröhus.*

---

20 Fam. PERSONATÆ *Lin.* Krona med olikformigt flikadt bräm, 2 ell. 4, sällan 5 stånd. Frukt 2-, säll. 1-rummigt fröhus, med fröfästen i förra fallet på skiljeväggen, i det sedn. på sidoväggarne.

1 Flocken **Verbasceæ** Bartl. Ståndarknappar enrummiga. Fruktämne 2rummigt.

119. VERBASCUM *Lin.* Kungsljus.

† Arter.

1 V. *Thapsus L.* bladen *långt nedlöpande,* naggade, *ulltäckta,* de öfra spetsade; blomsamlingen axlik tät; kronflikarne aflånga; ståndarsträngarne *hvitludna, två n. glatta; alla knapparne lika stora.* ☽ 7, 8, g. blr. — *β bracteatum:* mindre tjockt luden; skärmbladen mycket längre än blomgyttringarne. Fig. Sv.B.79. Fl.D.631.
Torra st. a. (*Sk.*—*Ångml. Jämtl.* — *N.* — *β Stockholm* vid Ålkistan.) *2—3 alnar hög; stjelken kantig af de nedlöpande bladen.* — *V. Schraderi Koch. β V. bracteatum Ag.*

2 V. *thapsiforme Schrad.* bladen *som föreg.;* kronflik. omvändt eggrunda; strängar *som föreg., men de 2 glatta med större knappar* än de öfriga. ☽ 7, 8, g. blr. — *β cuspidatum:* mycket ullig; öfversta bladen och blomskärmen tvärt afsmalnande i en lång udd. Fig. Fl.D.1810. Reich.t.1638. H.N.f.4, n:o 19; *β* 20.
Torra st. r. (*Sk.* Karsholm; Kåseberga. Ön Hven. *Smål.* Kalmar, vid slottet. *Stockh.* Värmdön: C. A. Fredrikson. *Öl.* Ottenby, Resmo etc. — *N.* Christiania. — *β Öl.*) *Lägre än föreg. med mycket större och plattare blr.* — *V. cuspid. Fl.D.*

3 V. *phlomoides L.* bladen eggrunda smalspetsade naggade *ulliga,* de öfra omfattande, *föga nedlöpande* på den *trinda* stjelken, de nedersta skaftade, med något hjertlik bas; blomgyttr. i glest ax; ståndare *som föreg.* ☽ 7, 8, g. blr. Fig. Reich.t.1639—41.
Torra st. r. (*Skåne. Blek.* Carlshamn; Sölvitsborg. *Uppl.* vid vägen mell. Hjelmsta och Lindberga gästgg.) *Har stora sköna blr, omkring 4 samgyttrade. Som bladen icke märkligt nedlöpa, blir stjelken hos denna art trind.* — Anm. *En högst utmärkt form [sannolikt hybrid, såsom ej återfunnen] med stjelk och blomkr. som denna art, ståndare som följ., samt oskaftade bl., har af Ankarcr. blifvit funnen vid Beseboda i Blek.*

4 V. *nigrum L.* bladen hjertlikt aflånga, *under gråludna, icke* nedlöpande, de öfra n. eggrunda oskaftade, de nedre skaftade; blomgyttr. glesa, *alla* strängarne *violettludna med likstora knappar.* ☽ 7, 8, g. blr. — *β amplectens:* axet med långa, n. omfattande skärm; alla bladen, utom de nedersta, föga skaftade. — *γ glabrescens:* stjelkbladen tunna, föga ludna, smalspetsade, skaftade. — *δ cuspidatum Nordst.* öfv. bl. och blomskärmen tvärt afsmaln. i en lång udd. Fig. Sv.B.590. Fl.D.1088.
Torra st. (*Sk.*—*Medelp. Vestml. Dal.* Hysby sn: Ing. Anderson. *Värml. Dalsl. Boh.* i Tanum sn: Rect. For. *Öl. Gottl.* — *N.* — *β Öl.* — *γ Dalsl.* Vedbyholm i Holm. — *N.* Hjelmeland. — *δ VG.* Kinnekulle: Nordst.) *Stjelken trind, med mindre tätt och ludet ax än de föreg.*

5 V. *Lychnitis L.* blad. eggrundt aflånga spetsiga rundnaggade, *under gråhvita af ett pulverlikt ludd;* rotbladen med, stjelkbl. utan skaft, *icke* nedlöpande; blomaxet glest, af tätblommiga grenar; sträng. *hvitludna.* ☽ 6—8, g. ell. hv. blr. — *β album:* med hv. blr. Fig. Reich.t.1648. *β* Fl.D.586.
Vid byar etc. r. (Den gulblommiga finnes förvildad endast i bot. trädgårdar. — *β Sk.* Kullaberg, Dufeke; i Christianstadstrakten och i Söfde sn. *Smål.* Vestervik nära Norrlandsäng. *Södml.* Tullgarn i parken. *Stockholm* vid Skarpneck. *Gottl.* vid Visby hamn.)

†† Hybrida former.

6 V. *thapso-nigrum Schied.* blad eggrundt aflånga *småulliga,* de nedersta skaftade, de öfre spetsade mot basen, *föga nedlöpande* på den något *kantiga* stjelken, de öfversta halftomfattande; blomgyttr. glesa; alla sträng. *viol.ludna,* med likstora knappar. ☽ 8, 9, g. blr. Fig. H.N.f.9, n:o 13, B.

Torra st. r. (*Sk. ÖG.*—*Uppl.* Nockebybro nära *Stockholm. Vestml.* Malma kyrkogård. *VG.* Kinnekulle, vid Martorp: Nordst. — *N.* Christiania.) *Till blomningen lik V. nigrum, till örten V. Thapsus. — V. collinum Schrad.Hn.Ed.4.*

7 V. *nigro-thapsiforme Fr.* blad *ulliga nedlöpande,* de nedre aflånga skaftade; blomgyttr. täta; stånd. *som föreg.* ☽ 8, 9, g. blr. Fig. Fl.D.1811, enl. Fr. H.N.f.9, n:o 13, A.

Torra st. r. (*Öl.* vid Thorslunda k:a.) *Örten af V. thapsiforme; blr af V. nigrum, men större; allt enl. Fr. Nov. — V. seminigrum Fr.* — Anm. *V. thapsiforme-nigrum Schied. har dylika ståndare som V. thapsiforme enl. Koch.*

120. SCROPHULARIA *Lin.* Flenört.

1 S. *nodosa L.* blomkronan *öppen;* foderflikarne eggrunda; bladen eggrundt *hjertlika* spetsiga, *olikformigt* grofsågade, glatta; stjelken 4sidig, *utan hinnkanter, glatt.* ♃ 7, 8, br. blr. Fig. Sv.B.315. Fl.D.1167. H.N.f.2, n:o 4.

Skugg. st. och vid vatt. a. (*Sk.*—*Ångml. Dal. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Nordl.) *Alnshög, med stor, stundom glandelhårig vippa; bladens bas bred, n. tvärhuggen.*

2 S. *alata Gil.* kron. *öppen;* fod.flik. rundade; bladen *eggrunda,* tätt och n. *likformigt hvass-sågade,* jemte den *hinnkantade* stjelken *glatta.* ♃ 7, 8. Fig. Fl.D.507. Reich. t.1672,f.1.

Våta st. r. (*Sk.* Billinge, vid Storkälle-bäcken, förmodligen odlad.) *Bladens bas mer rundad än hos föreg., vanl. med en grund intryckning vid skaftet, som är vidgadt af de nedlöpande bladkanterna; blommorna mörkröda. — S. Ehrharti Stev. och ed.8, mycket yngre namn. S. aquatica Fl.D. S. aquat. Lin. anses allmänt vara S. Balbisii Horn.*

†3 S. *vernalis L.* kron. *tillsluten;* fod.flik. aflånga; bladen *hjertlika, groft dubbelsågade;* stjelken *rundadt 4kantig,* jemte bladskaften *mjukluden.* ☽ 5, 6, g. blr. Fig. Fl.D. 411. Reich.t.1676,f.2.

Stenmur. och odl. st. r. (*Sk.* Lund i Paradislyckan; Maltesholm; Malmö. *Smål.* Råsnäs i Ålhem sn, och Rogberga. *Stockh.* flerestädes; Ulriksdal i gamla murar.) *Växten klibbhårig; yngre med blomvippor i bladvecken, slutl. äfven i toppen.*

2 Flocken **Antirrhineæ.** Ståndarknapp. 2rummiga, utan bihang vid basen. Fröh. 2rummigt.

121. DIGITALIS *Lin.* Fingerborgsblomma.

1 D. *purpurea L.* foderbladen eggrunda spetsiga; kronan utvändigt glatt, med mycket trubbig eller intryckt öfre läpp; bladen aflånga trubbnaggade, under mjukludna. ☽ 6, 7, r. blr. Fig. Fl.D.74. H.N.f.10, n:o 18.

Stenbundna st. r. (*Boh.* Qville sn, ymn. i Utgårds, Kindlyckes, Snibes och Rönnängens skogar, spars. i Bodelands, enl. Rect. For.; vid berget Fontin nära Kongelf. *Hall.* på klippor vid Stensjö i Eftra sn: Stud. V. Norlén enl. Scheutz. — *N.* icke sällsynt i Christiansands och Bergens stift upp till Romsdalen, vid stenar, vägar etc. Trondhj. på Strand vid Storvig.) *Blrna 1½ tum långa, inuti purpurstänkta.*

122. ANTIRRHINUM *Lin.* Lejongap.

1 A. *Orontium L.* blrna kortskaftade, i öfra bladvecken; fodret djupt deladt, med ryggflikarne längre än kronan, mjukhåriga; bladen lancettlika. ☉ 7, 8, r. blr. Fig. Fl.D. 941. Reich.t.1678,f.1.

Odl. st. åkr. r. (*Sk.* mell. Trelleborg och Ystad, t. ex. vid Snårestad i Sandåkrar vid hafvet; Börringe mell. Vidarp och Fortuna; Vest. Alstad; Ifö; Oppmanna. *Blek.* Carlskrona, Kungshall. *Öl. Gottl.* Här och der förvildad upp till Stockholm.) *Har omkr. trefjerdedels tum långa blr. — Orontium arvense Pers..*

123. LINARIA *Mill.* Flugblomster.

1 L. *vulgaris Mill.* blrna i *axlik klase;* fodret glatt, *kortare än* sporren; stjelken upp-

rät, med *strödda, n. jemnbreda och glatta* blad. ♃ 7, g. blr. — *β Peloria:* blrna mer eller mindre reguliera, med 2—5 sporrar. Fig. Sv.B.196. Fl.D.982. *β* Linn. Diss. de Peloria.

Torra st. (*Sk.—Jämtl.* och *Medelp.* Torps prestg. *VB.* Björkfors och Sangis — *N.* till Nordl.) *Stjelken vanl. enkel; blrna tumslånga. — Antirrhinum Linaria L. — β är en tillfällig afvikelse, icke egentlig afart, emedan oftast vanliga blr finnas i samma ax som de flersporriga.*

†2 L. *striata DC. hela* växten *glatt;* bladen *4—5 i krans,* lancettlikt *jemnbreda;* blrna n. kransvisa, *närmade i klase,* med skaft af blomfodrets längd; kronans öfre läpp djupt urnupen blåstrimmig; sporren *af fodrets längd ell. kortare.* ♃ 7. Fig. E.B. 1253. H.N.f.11, n:o 20.

Torra st. ballastpl. r. (*Uppsala* förvildad på Slottsbacken. *Gefle* på Nya Brobänken. — *N.* Mandal etc. på ballast?) *Blåaktig växt, med nedre bladen i krans, de öfra strödda; blrna hvita ell. blåaktiga. — Antirrh. repens L.*

3 L. *minor Mill. hela* örten *klibbhårig;* blrna *i bladvecken* ell. i glesa, bladiga klasar; fodret längre än kronsporren, kortare än blomskaftet; bladen *smalt lancettlika* skiftevisa, de nedra motsatta. ⨀ 6, 7. Fig. Fl.D.502. H.N.f.11, n:o 21.

Åkr. mur. etc. (*Sk. ÖG.—Helsl.* Iggesund. *Medelp.* Sundsvall: Reuterm. *Jämtl.* Liths sn. *Vestml. Dalsl.* Baldersnäs enl. Larsson. *Öl. Gotl.* — *N.* Christiania, Kongsvinger etc.) *Vanl. grenig, med små, blekt rödviol. stund. hvitakt. blr. — Antirrh. minus L.*

4 L. *Elatine Desf. nedliggande;* blr *i bladvecken* med glatt skaft och rak kronsporre; bladen skiftevisa, dels *eggrunda,* dels *spjutlika.* ⨀ 7, 8. Fig. Sv.B.711. Fl.D.426. H.N.f.1, n:o 20.

Åkrar, r. (*Sk.* sydvestra delen, Barsebäck; Flädie; Malmö; Hvellinge etc. *Gotl.* vid Göstafs i Fröjel och Stenhuse i Sanda sn.) *Blrna på långa skaft, små, gula med viol. öfre läpp. — Antirrh. L.*

124. VERÓNICA *Lin.* Ärenpris.

† Tätblommiga ax i toppen.

1 V. *longifolia L.* bladen 3, 4 [mindre ofta 2] *i krans,* från bredare bas *lancettlika,* spetsade, *ojemnt ell. dubb. sågade till spetsen;* blomfodrets flikar tydligt *oliklånga spetsiga.* ♃ 7, 8, b. blr.

* *Linnæi:* bladen med tvärhuggen ell. hjertlik bred bas, grofsågade spetsade. Fig. Fl.D.374. Schrad. Ver.t.2,f.1.

* *vulgaris:* bladen med eggrund basis, jemnt spetsade grofsågade. Fig. H.N. f.3, n:o 12.

* *serrulata:* blad. från eggr. ell. tvär bas långspetsade, tätt sågade med korta och hvassa tänder.

* *maritima L.* blad som föreg. med långa spetsade mycket olikstora tänder. Fig. H.N.f.4, n:o 21.

* *media Schrad.* blad som föreg. kortspetsade, med något grofva och spetsiga, men korta sågtänder. Fig. Sv.B.560. — *V. arguta Bl.N.Fl.*

Fukt. st. vid berg, stränd. (*Sk. Smål.—Uppl. Ångml.* Graninge bruk. *VB.* upp efter Torn.-, Sangis- och Calix-elfvar. *Vestml. Värml. Dalsl. Boh.* Uddevalla; vid Strömsån. — *N.* Aggershus stift. — *V. serrul. Halland.* — *V. marit.* på hafsstr. *ÖG.—VB.* — *N.* Finnm. — *V. media: Hall.* — *N.* Christiania vid Næsoddtangen.) *Mellan de här anförda utmärktare formerna finnas många mellanliggande, likasom andra, hvilka öfvergå i följ. art.*

2 V. *spicata L.* bladen 2 [mycket sällan 3] *motsatta,* lancettlika — n. eggrunda, med vanl. korta och *föga olikformiga* sågtänder, *mot spetsen helbräddade;* foderflik. n. *liklånga trubbiga.* ♃ 6, 7, b. blr. — *α vulgaris:* stjelken småluden; bladen från smalare bas lancettlika, med trubbad helbräddad spets, korta trubbade sågtänder. — *β nitens:* stjelk och blad glatta, i öfr. som *α.* — *γ orchidea:* kronans flikar smala och vridna; i öfr. som *α.* — *δ acutifolia:* bl. lancettl. mycket spetsiga. — *ε intermedia:* blad. eggrundt lancettlika, eljest som *α.* Fig. *α* E.B.2. Schlecht. D.Fl. 4 B. 2 häft.

* *hybrida L.* mycket gröfre; blad. eggrundt aflånga med rundad bas och trubbig helbrädd. spets, groft och trubbigt naggsågade. Fig. Fl.D.52. E.B. 673.

* *neglecta Bl.* bladen från bredare bas lancettlika spetsiga, sågade n. till spetsen, med täta hvassa sågtänder.

* *australis Schrad.* bl. från bred n. tvärhuggen bas utdraget eggrunda spetsiga med grofva spetsiga sågtänder. Fig. Schrad. Ver. t.2,f.3.

Torra st. etc. (*Sk.—Uppl. Ner. Öl. Gottl.* — *N.* — Underarterna i södra Sv. särdeles *Halland.* — *N.* i södra delen af Aggershus st.) *Var. som föreg. art, hvilken V. australis mera liknar än spicata.*

†† Blomklase i toppen.

3 V. *serpyllifolia L.* fodret *n. glatt;* bladen eggrunda—aflånga trubbiga naggade glatta; fröhuset bredt 2knöligt, urnupet, *af fodrets längd.* ♃ 5—7, blåstrimm. blr. — *β borealis* [*Læst.*]: bladen mer rundade; blrna n. rent blå. Fig. Fl.D.492.

Allmän. (*Sk.—Lpm.* — *N.* till Ost-Finnm. — *β* i högre fjelltrakter.) *Fröhusen håriga, bredare än längden, slutl. i utdragen klase.*

4 V. *alpina L.* blomskaften kortare än skärmbladen; foderflikarne *hårbräddade;* kronan *klocklik,* bladen elliptiska ell. ovala; fröh. omv. eggrundt, tvärhugget. ♃ 7, 8, blå blr. — *β lasiocarpa:* fröhuset hårigt. Fig. L.Fl.L.t.9,f.4. Sv.B.721. Fl.D.16. H.N.f.12, n:o 42.

Fjellv. (*Lpl.—Herjed.* — *N.* Ost-Finnm. till Goustafjell i söd. delen.) *Fröh:s längd större än bredden. Örten svartnar vid torkning.* — *β V. alp. var. australis Wg.*

5 V. *saxatilis L. d. yng.* klasen fåblommig; blomskaft. längre än skärmbladen; foderfl. *glatta;* kronan *plattad;* bladen aflånga, mot spetsen bredare; fröh. eggrundt aflångt, *betydl. längre än fodret.* ♃ 7, b. blr. Fig. Sv.B.347. Fl.D.342. H.N.f.12, n:o 41.

Fjellklipp. r. (*Lpl.—Herjed.* — *N.* Finnm. — Christiansands st.) *Knappt fingerhög, risaktig växt, med stora och vackra blr, n. som V. Chamædrys. — V. fruticulosa Fl.D.*

(*V. arvensis, verna.*)

††† Blomklasar från bladvecken.

6 V. *officinalis L.* stjelken *nedliggande, småluden,* med *täta axlika* uppräta klasar *af n. oskaftade* blr; bladen eggrunda ell. ovala sågade. ♃ 5, 6, b. blr. — *β glabrata Frist.* stj. hårig på två sidor; bl. glatta, hårbräddade. Fig. Sv.B.159. Fl.D.248.

Back. a. (*Sk.—Lul. Lpm.* och *VB.* Piteå. — *N.* till Ost-Finnm. — *β Ångml.* i Fjellsjö och Nora m. fl. s:nr.)

7 V. *Chamædrys L.* stjelken *uppstigande, på 2:ne sidor ullhårig;* blrna på utdragna skaft i *glesa* klasar; foderflikarne lancettlika; bladen *n. utan skaft,* eggrunda ell. något hjertlika, djupt sågade, ojemna. ♃ 5, 6. Fig. Sv.B.239. Fl.D.448.

Äng. skog. a. (*Sk.—VB. Jämtl.* — *N.* till Finnm.) *Stora täcka himmelsblå blr med hvita ståndare; de nedra bladen stund. kort skaftade. En form med "rundtom ullhårig stjelk", ofta 3 à 4 stånd., är af Cand. Nordst. funnen vid Svenstorp i Sk.*

8 V. *montana L.* stjelken *nedliggande, öfverallt* likformigt *hårig;* blr som föreg. med eggrunda foderflikar; bladen tunna, *utdraget skaftade,* eggrunda grofsågade. ♃ 5, 6, b. blr. Fig. Fl.D.1201. H.N.f.2, n:o 29.

Bokskog. r. (*Sk.* Krageholm; Billinge och Röstånga; Lund i Reften; vid Ringsjön; Kullaberg etc.) *Blrna något mindre och blekare än hos föreg.*

9 V. *Beccabunga L. glatt,* stjelken *uppstig.;* blr som föreg., med bredt lancettl. foderflikar; bladen *tjocka skaftade* eggr.—aflånga trubbiga, *grundt naggsågade.* ♃ 5—9, b. blr. Fig. Sv.B.127. Fl.D.511.

Källbäck. diken, a. (*Sk.—Jämtl.* och *Ångml.* — *N.* till Helgeland.) *Var. med n. runda och med något spetsiga blad.*

10 V. *Anagallis L.* stjelken *upprät;* klasarne mångblommiga med de enskildta blomskaften *endast utstående;* bladen bredt lancettlika, *något stjelkomfattande, glest smäsågade;* fröh. cirkelrunda, omärkligt urnupna. ⊙ ♃ 6, 7, b. ell. rödl. blr. Fig. Fl.D. 903. Reich.t.1702,f.1.

Stränd. diken. (*Sk. ÖG.—Helsl. Vestml. Öl. Gottl.* — *N.* till Rommerige.) *Bladen ½ till 1 tum breda, 2—4 t. långa; blomklasarne mest 2 motsatta, näml. en i hvardera bladvecket. Var. med späd stjelk, små blad och ensamma klasar.*

11 V. *scutellata L.* stjelken *slankig;* klasarne fåblommiga, med de enskildta blomskaften

utsperrade; bladen *oskaftade, n. jemnbreda,* helbräddade, ell. med små tillbakavända naggtänder; fröh. bredare än långt, djupt urnupet. ♃ 5—7, hv. blåstrimm. blr. — *β villosa:* hårig. Fig. Fl.D.209; *β* 1561. Reich.t.1703,f.2; *β* f.3.
Våta st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Nordl.) ***Bladen 1—2 lin. breda, 1—2 tum långa, stundom mer lancettlika; klasarne mest ensamma, skiftevisa i bladvecken.***

†††† Blrna ensamma i bladvecken.

12 V. *arvensis L.* stjelken *upprät;* blomskaften *ganska korta* med lancettlika skärm; bladen *eggrunda* med tvär bas, glest sågade, endast de nedersta med korta skaft. ⨀ 4, 5, ljusblå blr. Fig. Fl.D.515. Reich.t.1720,f.2.
Torra st. åkr. a. (*Sk.—Ångml.* — *N.* till Helgel.) ***Fröh. slutl. i ax. En spenslig form, med blomskaft af fröhusets längd, är V. acinifolia His. Fl. Skinnskatteb. Den utländska har dem dubbelt så långa.***

13 V. *verna L.* stjelk och grenar *uppräta;* blr. n. *oskaftade,* med smalt lancettl. skärm; bladen *5-* ell. *3flikiga,* de nedersta eggrunda odelade. ⨀ 4, 5, b. blr. Fig. Fl.D.252. Reich.t.1720,f.1.
Torra st. a. (*Sk.—Ångml.* — *N.* i Aggershus och Bergens st.) ***I början tumshög och enkel, sedermera 3—6 tum och grenig, blrna mycket små, fröh. slutl. i ax.***

14 V. *triphyllos L.* stj. med *utstående* grenar, och *skaftade* blr; bladen *handdelade.* ⨀ 5, 6, b. blr. Fig. Fl.D.627. H.N.f.4, n:o 22.
Åkr. r. (*Sk. Hall. Blek.* Lyckeby och Ronneby. *Smål.* Jönköping, Österbrunn; Kalmar allm.; Ryssby och Ålhems s:r; Vestervik. *Öl. Gotl.*) ***De nedersta bladen n. hjertlika sågade, skärmbladen stund. hela, n. tunglika.***

15 V. *hederifolia L. nedliggande;* blomskaften ungefär *af bladens längd;* foderflikarne *hjertlika, spetsiga;* bladen hjertlikt rundade, grundt *3—5flikiga,* yttersta fliken stor helbräddad. ⨀ 5, 6, hvitblå blr. Fig. Fl.D.428. Reich.t.1698,f.3,4.
Åkr. r. (*Sk.—Gefle. Vestml. Boh. Öl. Gotl.* — *N.* Eger vid Fiskumvand. Trondhj. vid Biskopsgården Berg; förgäfves sökt af Prof. Blytt.) ***Frön mycket stora, skålformiga, omkr. 4 i fröhuset.***

16 V. *persica Poir.* blomsk. *längre än* bladen, efter blomn. bågligt ut- ell. nedböjda: foderflik. *eggrundt lancettlika spetsiga;* bladen rundade ell. något hjertlika, djupt sågade; fröhuset *dubbelt så bredt som* långt, *tvärhugget,* upphöjdt nätådrigt. ⨀ 4—9, blå blr. Fig. Buxb. Cent. I. t. 40, f. 2. Fl.D.1982. Reich.t.1699. H.N.f.8, n:o 27.
Odl. st. r. (*Sk.* Lund; Norr-Viddinge prestg. i en åker ymnig; vest. Tvet. *Smål.* Femsjö; Jönköp.: Scheutz. Flerestädes, t. ex. vid Stockholm, med andra trädgårdsfrön förvildad.) ***Foderflik. vid blomn. n. lancettlika; kronan stor, utbredd n. ½ t. i diam.; fröh:s 2 rum så frånstående, att de bilda med öfra kanten en n. rät linie; frön omkr. 8. — V. Buxbaumii Ten. och Ed. 6.***

17 V. *polita Fr.* ljusgrön, något daggblå ört; blomskaft. slutl. *längre än* bladen; foderflik. *eggrunda spetsiga, upphöjdt nerviga,* n. glänsande *glatta;* bladen något hjertlika ell. ovala, jemna, glatta ell. omärkl. finhåriga; fröh. något bredare än långt, med omkr. urskärningen rundade rum. ⨀ 5—9, b. blr. Fig. Fl.D.449. H.N.f.4, n:o 25.
Odl. st. (*Sk.* Lund, Malmö etc., nog allm. på slätten. *Smål.* Kalmar. *Boh. Öl. Gotl.*) ***Närmast lik föreg., men mycket mindre; bladen något köttiga. Stånd. fästa i pipens nedre kant; fröh. tätt småludet af utstående enkla hår. — V. agrestis Fl.D.***

18 V. *agrestis L.* örten grön och hårig; blomsk. *af bladens längd ell. kortare;* foderflik. *aflånga trubbiga, otydligt nerviga, utvändigt* håriga: bladen hjertlika—eggrunda sågade; fröh. rundadt, med djup och öppen urskärning mell. rummen. ⨀ 5—9. — *β calycida:* fodrets flikar inskurna. — *γ carnosula:* bladen små, mer aflånga och köttiga, n. glatta; blrna hvita. Fig. Fl.D.2221. Reich.t.1700,f.3. H.N.f.4, n:o 24.
Odl. st. a. (*Sk.—Ångml. Jämtl.* — *N.* till Trondhj. — *γ Uppl.* Rasbo sn, Näsudden på åkrar.) ***Blrna variera blå, ljusröda och hvita. Stånd. fästa som föreg.; fröh. oftast glest glandelhårigt; fröen färre än hos föreg.; γ ej olik föreg. art.***

19 V. *opaca Fr.* örten och blomsk. *som föreg.;* foderflik. *n. spadlika trubbiga nerviga,* på *båda* sidor håriga; bladen bredt eggrunda trubbiga, ell. rundade, med något hjertlik bas, sågade; fröh. bredare än långt, med djup och smal urskärning mell. de rundade rummen. ⨀ 5—9. Fig. Reich.t.1700,f.1,2. H.N.f.2, n:o 28.
Odl. st. (*Sk. Blek. Smål.* Norrviding. *Stockh. Ner.* Kärr. *VG.* Kinnekulle flerest.

Hall. Brandshult. *Öl. Gottl.—N.* södra del.) *Mörkare och med mer rundade blad än föreg.; fröh. bredare, krusigt—småludet; blrna mörkblå med hvit botten. Stånd. fästa i mynningen.*

125. LIMOSELLA *Lin.* Dy-ört.

1 L. *aquatica L.* ♃ 7, 8, hv. ell. rödl. blr. — *β borealis:* mindre; bladen jemnbreda. Fig. Fl.D.69. H.N f.15, n:o 23.
Stränd. vattengrop. (*Sk.—VB. Torn. Lpm.* Wittangi. *Herjed. Boh. Öl. Gottl. — N.*) *Bladen vanl. aflånga, på utdragna skaft, hos β n. trådlika; blr på enkla skaft från roten. Är ofta försedd med blombärande grenskott. — β var. minor Ed. 4; var. biflora Wg. Fl.L. L. borealis Less.*

3 Flocken **Rhinanthaceæ.** Stånd.knappar 2rummiga, med borstlika bihang vid basen. Fröh. 2rummigt.

126. BARTSIA *Lin.*

1 B. *alpina L.* bladen eggrunda, trubbigt sågade; blrna i öfversta bladvecken. ♃ 6, 7, viol. blr. Fig. Sv.B.579. Fl.D.43.
Kärr, mest i fjellen. (*Lpl.—Dal. Ångml.* Tåsjö sn. *ÖG.* Omberg, Dagsmossen, samt i Kärna, Gärsta, Slaka och Hageby m. fl. socknar; Skeninge i Muggängen; V. Stenby. *VG.* Hunneberg. *Gottl.* Klinta, Eista; Lista. — *N.*)

127. ODONTITES *Pers.* Rödkulla.

1 O. *rubra Pers.* stjelken *grenig;* bladen smalt lancettl. ell. jemnbreda, *spetsade;* de öfre skiftevisa, bildande blomskärm; blrna i ensidiga klasar, *af skärmens längd ell. längre;* fröh. af fodrets längd ell. kortare. ⨀ 7, 8, r. blr. Fig. Fl.D.625. Reich.t. 1727,f.1. H.N.f.11, n:o 22.
Åkrar. (*Sk.—Gefle. Vestml. Värml. Boh. Öl. Gottl. — N.*) *Oftast grenig ända från roten, säll. n. enkel. — Euphrasia Odontites L. Bartsia Odont. Ed. 4. Odontium rubrum Ed. 1. Od. serotina Drej.*

2 O. *litoralis Fr.* stj. *enkel;* bladen *köttiga,* eggrundt ell. bredt lancettl., *trubbiga;* de *nedre* blrna *kortare än* skärmbladen; fröh. ⅓ längre än fodret; för öfr. som föreg. ⨀ 6, 7, mörkr. blr. Fig. Reich.t.1727,f.2. H.N.f.12, n:o 37.
Hafsstr. (*Sk.—Uppl.* Ångskär i Hollnäs sn. *VB.* Neder-Calix skärg., på Hvitgrundet.: Reuterm. *Boh. Öl.* Fröbygårda. — *N.* Christiania?) *Blrna smärre och mörkare än hos föreg. — O. rubra β simplex Ed. 6. O. verna Drej.*

128. EUPHRASIA *Lin.* Ögontröst.

1 E. *officinalis L.* stjelken enkel, ell. med *utstående* grenar; bladen eggrunda sågade; fröhuset i toppen *intryckt.* ⨀ 6—8. — *α pratensis:* bladen bredt eggrunda, trubbadt sågade, platta och mjuka; fodret glandelprickigt. — *β nemorosa:* bladen uddsågade, veckigt nerviga. — *γ curta:* 1—2 tum hög, vanl. mycket grenig, med små blr; blad som *β.* Fig. Fl.D.1037. H.N.f.9, n:o 17. *β* Sv.B.267. H.N.f.9, n:o 18. *γ* H.N. f.4, n:o 26.
Äng. back. a. (*Sk.—Lpl.—N.*) *Blrna mer och mindre blåaktiga med gult svalg. Blir på feta ställen stor, med breda, n. hjertlika blad. — β och γ föras af Prof. Fries till en ny art: E. parviflora, till hvilken äfven läggas former af följ., hvarigenom en mycket blandad, näppel. bestämbar art uppkommer.*

2 E. *gracilis Fr.* stjelken spenslig, enkel ell. med *upprätta* grenar; bladen ovala ell. aflånga, med 2—3 sågtänder i hvardera kanten; fröh. aflångt, *tvärhugget.* ⨀ 7, 8. Fig. Reich.t.1733,f.4, [*E. micrantha* Reich.], icke 5. H.N.f.2, n:o 30.
Ljungback. (*Sk.—Gestr. Ner. Vestml.* Vesteråstrakten: A. M. Troilius. *Värml. Dalsl.* vid näs i Holm. *Boh.* kring Strömstad; Oroust och Koön: Thed. *Öl. Gottl. — N.* Christiania; nära Fredrikshall.) *Mycket spädare, ehuru ofta lika hög, ell. högre än föreg. Bladen säll. mer än en god linie breda och dubbelt så långa, de få tänderna åtskiljda af den raka bladkanten, i allt liknande följande, utom att blrna äro mindre och n. rent hvita, samt bladen kortare.*

3 E. *salisburgensis Funk.* stj. *som föreg., oftast* alldeles *enkel;* bladen lancettlika — n. jemnbreda, med vigglik bas och 2—3, *långt skiljda, utböjda syllika,* hos de öfre bl. *n. borstlika tänder* i hvardera kanten; kronans öfre läpp 2klufven; fröh. *som föreg.* ⨀ 7, 8. Fig. Reich.t.1730,f.2. H.N.f.14, n:o 20.

Back., tor. st. r. (*Gottl.* nära Westringe i Etelhem sn; vid nordöstra sidan af Tingstäde träsk; Storugns i Lärbro sn.) *Späd som föreg., och knappt quartershög, sällan och då obetydligt grenad. Bladen, som hos föreg. äro föga mera än 1—2 lin. långa, äro hos närv. art omkr. dubbelt längre med samma bredd, och hafva de fliklika tänderna ännu mer åtskiljda. — E. alpina DC.*

129. RHINANTHUS *Lin.* Penninggräs.

1 R. *major Ehrh.* blomskärmen *bleka gulaktiga*, de öfre djupt sågade, med syl-lika tänder; öfra kronläppens främre tänder *färgade, eggrunda;* kronpipen något *båglikt krökt* uppåt. ⨀ 6, 7, g. blr. — * *alectrolophus Poll.* frön med smal, ell. omärklig hinnkant. Fig. Sv.B.348,f.1. Fl.D.981. H.N.f.7, n:o 11; * f.10, n:o 19.
Äng. * i åkr. a. (*Sk.—Ångml.* och *Jämtl. Öl. Gottl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Af ljusare färg och större än följ. i synnerhet *, som vanl. är korsvis grenad, med foder och blomskaft något sträfva af korta hår. Fröets hinnkant hos a n. lika bred som kärnan. Bladen var. hos alla arterna från aflångt lancettlika till smalt jemnbreda. — R. Crista Galli β L.Fl.Su. * R. hirsutus Lam.*

2 R. *alpinus Baumg.* blomskärmens tänder utdragna i *lång nål-lik* udd; kronläppens *färgade* tänder *aflånga;* för öfr. *som föreg.* ⨀ 7, 8, g. blr. Fig. Reich.t.1740,f.1.
Bergstr. r. (Uppgifven för *mell. Sv.* och för *Norge* af Fr, i S.V.Sc. *Jämtl.* Mullfjellet: Beurl.) *Kronans läppar i olika rigtning; hos de tvänne andra äro båda sträckta framåt. Skiljd från föreg. hufvudsakl. med den kortare kronpipen och den nållika blekare udden på skärmens sågtänder, enl. utl. exemplar; frön hos dessa med smal kant. — R. angustifolius Gmel.*

3 R. *minor Ehrh.* skärmen *gröna*, hvass-sågade; kronläppens tänder *eggrunda;* pipen *rak.* ⨀ 6, 7, g. blr. Fig. Sv.B.348,f.2. H.N.f.7, n:o 12.
Fukt. äng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Mindre och oftare enkel; var. i afseende på läpptändernas färg och bladens bredd. Till färgen mörkare än de föreg.; fröen bredt hinnkantade. — R. Cr. Galli a L. Fl. Su.*

130. SCEPTRUM *Rudb.* Kungsspira.

1 S. *Carolinum Rudb.* blrna 3—4 i krans, bildande ett afbrutet ax; bladen parklufna med trubbiga inskurna och naggade flikar; stjelken enkel, n. bladlös. ♃ 8. Fig. L. Fl.L.t.4,f.4,5. Sv.B.505. Fl.D.26.
Kärr, våta äng. r, i fjelltr. a. (*Lpl.—Helsl. Dal. Värml. Vestml.* Sala vid Stampersstorp; Kila sn etc. *Ner.* Sköllersta, Hardemo och Kräklinge s:nr. *VG.* Österplana-Vall; Härlingstorp vid Axevalla-Hed; Sandhem sn, flerest.: Nordst.; Mösseberg och Gökhem: Sahlén. *Uppl.* i Jumkilskärren etc. *Stockh.* vid Ensta i Täby sn. *Södml.* Dunker sn, i kärret Galghult. *ÖG.* Slaka sn i Aska storäng; Öst. Ryd, nära Björkvik; Väfversunda storäng. *Smål.* Vernamo; Åhs sn; Forssarum: Scheutz. — *N.* Ost-Finnm. — Österdalen, närmare Sv. gränsen; Gudbrandsdalen; öfra Tellemarken.) *2—3 qu. hög, med mer än tumslånga blr, till färgen ljusgula med rödt på läpparne. — Pedicularis Sceptrum Carolinum L.*

131. PEDICULARIS *Lin.* Kallgräs.

† Kronans hjelm [öfra läpp] i spetsen tvärhuggen ell. 2flikig.

1 P. *palustris L.* hjelmen *af nedra läppens längd*, tvärhuggen med spetsiga flikar; bladen par*delade;* stjelken enkel ell. *grenad ända upp, utan* bladämnen vid basen. ♃ 6, 7, r. säll. hv. blr. — β *borealis:* fodr. aflångt, n. cylindriskt; blr och frön n. dubbelt mindre än hos *a.* Fig. Fl.D.2055.
Våta äng. a. (*Sk.* — *Lpl.—N.* till Ost-Finnm. — β *Lpl.*) *Stjelk och grenar uppräta; 1—2 qu. hög.*

2 P. *sylvatica L.* hjelmen framtill tvärhuggen, med en syl-lik udd i flikarnes spets, *betydl. längre än* nedra läppen; bladen par*delade;* stjelken *endast grenad vid rothalsen* och der omgifven af odeldta tandade bladämnen; grenarne uppstigande. ♃ 6, 7, r. blr. Fig. Sv.B.358. Fl.D.225. H.N.f.12, n:o 38.
Fukt. skogsäng. r. (*Sk.—Värml.* och *ÖG. Nerike. Vestml. Rosl.* Ortala bruk. *Jämtl.* vid Hofverberget. *Boh.* Tanum och Qville snr: Rect. For. *Gottl.* — *N.* till Nordmöer.) *Hufvudstjelken kort, enkel och upprät, grenarne vid basen nedligg. med den blommande toppen uppböjda.*

3 P. *lapponica L.* hjelmen framtill utdragen i en lång tvåflikig snabel och *af nedra läppens längd;* bladen *parklufna,* med bladskifvan bred som flikarnes längd; stjelken *enkel* med kort ax af n. horizontala blr. ♃ 7, 8, g. blr. Fig. L.Fl.L.t.4,f.1. Sv. B.750. Fl.D.2. H.N.f.9, n:o 16.
Subalpin fjellv. (*Lpl.* — *Dal.* — *N.*) *Enkel, ehuru stund. med 2—3 stjelkar från samma rot.*

†† Hjelmen hel.

4 P. *hirsuta L.* blrna uppräta, i ett tätt ax; fodret *5tandadt,* tunnt *hvitulligt;* hjelmen utdragen, något *framkrökt,* trubbig; bladen parklufna, med bred skifva, korta, något *framåt rigtade* flikar. ♃ 6, 7. r. blr. Fig. L.Fl.L.t.4,f.3. Fl.D.1105. H.N.f.10, n:o 20.
Högre fjellv. r. (*Torneå-, Lul.* och *Piteå Lpm. Dal*fjellen enl. Linné. — *N.* Finnm. Alten på Goskevare; Eibydal och Talvig; Tsatsa; Snaasen; vid Beite mell. Valders och Gudbrandsdalen.) *3—6 tum hög, vanl. flerstjelkig; bladflik. icke tillbakaböjda som hos de följ.*

5 P. *flammea L.* blrna som föreg.; fodr. *5flikigt, glatt;* hjelmen *rak,* vid mynningen trubbig, inneslutande hela pistillen; bladen pardeldta med något *tillbakaböjda* flikar. ♃ 7. Fig. L.Fl.L.t.4,f.2. Fl.D.1878. H.N.f.11, n:o 23.
Högre fjellv. r. (Från *Torneå* träsk till gränsen af *Piteå Lpm.* samt motsvarande trakter i *Norge.*) *Fingerhög; blrna brandgula, n. hela hjelmen mörkröd.*

6 P. *Oederi Vahl:* kronhjelmen *vidgad,* något *klolikt nedböjd* mot mynningen och *mindre trubbig* än hos föreg.; pist. *oftast* något *utskjutande;* för öfr. som föreg. ♃ 6, 7. — β *foliosa:* axet nedtill försedt med långa skärmblad. Fig. Fl.D.30. H.N.f.3, n:o 15.
Fjelltr. (*Jämtl.* på Snasahögens gräsväxta fot; vid Skurdalsporten, Smällhögarne och Sylfjellen. *Herjed.* ned till Storsjöns fjell, samt Skarf- och Hamrafjellen. — *N.* Dovre, allmän; Vangsfj. i Opdal; Örkedalen; Tronfjellet; Ridalen; Heckefj. etc.) *4—7 tum hög, stundom med hvithäriga foder, hos oss oftare glatta; blrna guldgula, hjelmen blott i toppen rödbrun. — P. versicolor Wg. P. flammea Fl.D. — β, en luxurierande form, är P. virescens Wg. och trol. P. foliosa Gunn., tagen på Vangsfjellet och vid Skurdalsporten.*

132. MELAMPYRUM *Lin.* Kohvete.

1 M. *cristatum L.* blrna i *4kantiga täta* pyramidlika *ax,* med *hjertlika* hopvikna fliktandade skärm. ⊙ 7. — β *pallens:* skärm och blr blekgula. Fig. Fl.D.1101.
Ängsback. (*Sk.—Gestr. Dal. Boh.* Otterön: Rect. For. *Öl. Gottl.* — *N.*) *Blomskärmen brunröda, blrna röda med gul mynning.*

2 M. *arvense L.* blrna i *aflånga, mindre täta ax;* skärmen *lancettlika,* parklufvet flikiga; blomfodren något sträfva. ⊙ 7. Fig. Fl.D.911.
Åkr. (*Sk.—Uppl. Rosl.* Hargs skärgård på Medholmen. *Öl. Gottl.*) *Skärm och blr, utom en hvit ring på midten och gul fläck vid den undre läppens bas, röda.*

3 M. *nemorosum L.* blrna i *glesa* ax; skärmen *hjertlika* spetsade hvasstandade; bl.fodren *hvitulliga.* ⊙ 6, 7. Fig. Sv.B.423. Fl.D.305.
Lundar, särd. i östra prov. (*Sk.—Gestr.* på Limöarne. *Vestml. Nerike. Hall. Öl.*) *Blomskärmen violetta, sällan hvita; blrna brandgula.*

4 M. *pratense L.* blrna *i* öfra *bladvecken ensamma,* vända åt en sida; kronan *3 gånger längre än* det glatta fodret, *tillsluten* af den rakt framskjutande läpp. ⊙ 7, 8, blekgula blr. — β *purpureum:* kronan mörkröd med invändigt gul läpp. Fig. Sv.B. 286. Fl.D.2238.
Skog. a. (*Sk—Lpl.* — *N.* till Nordl. — β *Sk.* Vånga sn. *Blek.* Berntorp. *Smål.* Dref och Bergunda; Wexiö flerest.: Scheutz. *Gottl.* allmän.) *Blrna blekare och 2 gånger längre än hos följ.*

5 M. *sylvaticum L.* blrna *som föreg., föga längre än* det glatta fodret, med *öppen* mynning, nedböjd läpp. ⊙ 7, 8, brandg. blr. — β *latifolium:* bladen eggrunda med utdragen spets. Fig. Fl.D.145.
Skogsäng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — β *Sk.*) *Blrna omkr. 3 lin. långa; bladen vanl. 2—3 lin., hos β nära 1 tum breda.*

4 Flocken **Orobancheæ.** Ståndarknappar 2rummiga, utan tydliga bihang. Fröhus enrummigt.

133. OROBANCHE *Lin.* Snyltört.

1 O. *major L.* fodret af *2, framtill hopväxta, på ryggsidan åtskiljda* blad, hvartdera klufvet i 2, något olikstora flikar; kronan n. cylindrisk; läpparne naggadt krusiga, den öfre djupt urnupen, den nedres flikar likformiga trubbiga; strängarne fästa *nedom* kronpipens midt, *håriga;* pistillen n. glatt. ♃ 7, 8, ljusbruna blr. Fig. Sv.B.596. Fl.D.1338. H.N.f.12, n:o 35.

På rötterna af *Centaurea Scabiosa* och *Jacea*, r. (*Sk.* Lund; Malmö; Rå; Esperöd etc. — *N.* Arendal på Tromsöe?) *Stjelken 2—4 qu. hög, bladlös och fjällig, likasom hos alla arter i detta slägte; blrna n. tumslånga, i ax och något båglikt böjda framåt som hos de öfriga Svenska. — O. elatior Sutt. O. stigmatodes Wimm.?*

2 O. *Cirsii Fr.* fod. *på fram- och ryggsidan deladt till basen i 2:ne blad,* nedom midten klufna i 2:ne olikstora, en-nerviga flikar; kronan med dess läppar som föreg. dock näppel. krusiga; sträng. fästa *nära kronpipens bas,* jemte pist. *glatta.* ♃ 7—9. Fig. Reich.t.1832 [för ljus färg]. H.N.f.11, n:o 24.

På rötter af *Cirsium heterophyll.* r. (*VG.* på öst. sidan af Mösseberg, mell. Tingshögen och Jättened.) *2—3 qu. hög, men mycket spädare än föreg.; blrna smärre, blekgula med brämet dragande i violett [enl. torra ex.]; ned. läppens flikar n. tvärhuggna. — O. Mathesii Exc.Fl.*

†3 O. *minor Sutt.* foderbladen *2:ne, hela, ell. mycket olikformigt 2flikiga,* från eggrund basis syl-lika; kronan med vågiga läppar, den öfra rigtad framåt, för öfr. lik föreg; stånd. fästa *nedom* kronpipens midt, *nedtill småhåriga.* ☽? 7. Fig. Fl.D.219. E.B.422.

Sällsynt. (*Hallands* Väderö enl. Fr. längesedan en gång funnen, sedermera förgäfves eftersökt.) *6, 7 tum hög, uppåt finluden; axet något glest, af gulvioletta blr; nedra läppens mellanflik något större och otydligt 3flikig; enl. Eng. exemplar. Växer utomlands på klöfver.*

4 O. *epithymum DC.?* fodret *sambladigt, 4klufvet,* de 2 bakre flikarne eggrundt lancettlika, sylspetsade, n. af kronpipens längd, 3nerviga; de 2 främre mycket kortare; kronpipen n. cylindrisk, båglikt krökt, glandelhårig; ned. läppens flikar tandadt krusiga, den mellersta längre; stånd.strängar och stift *glatta, mot spetsen håriga.* ♃ 7. Fig. Reich.t.1784.

På rötter af *Thymus Serp.* och *Medicago lup.* r. (*Gotl.* vid Thorsborgen.) *Ett Gotl. ex., som förf. 1843 hade till låns af Adj. Lindblom, var omkring 5 tum högt, med ⅓del mindre blr än hos O. major, men kronpipen cylindrisk, icke så vidgad ell. klocklik som på Tyska ex., ej heller fodret till basen deladt som hos dessa. Den Svenska synes derföre tvifvelaktig, helst den snarare växer på Medicago, som medföljde ex., än på Thymus.*

134. LATHRÆA *Lin.* Fjällrot.

1 L. *Squamaria L.* stjelken enkel; blrna i ensidig klase, hängande; nedra läppen 3flikig. ♃ 4, 5, purp. blr. Fig. Sv.B.316. Fl.D.136.

Skugg. bergsrötter, r. (*Sk. Blek.* Boråkra i Nätraby sn. — *Uppl.* Gåsskär i Elfkarleby sn. *Gefle,* vid Stenbäcken. *Vestml.* och *Värml.* i bergslagen. *Dalsl.* Baldersnäs m. fl. st. *Boh.* Uddevalla, vid Kasen. *Öl. Gotl.* — *N.* Dröbak, Gjællebäk; Asker; mellan Eger och Drammen etc.) *Hela växten ofvan jord ljusröd, bladlös, fjällig; under jorden hvit, delad i grenar, täckta med tjocka skiflika fjäll.*

---

21 Fam. LENTIBULARIEÆ *Rich.* Krona med irreguliert, 2läppigt bräm, sporre och 2 ståndare. Fröh. 1rummigt, med fritt centralfäste.

135. UTRICULARIA *Lin.* Blåsört.

† Bladen parbladigt delade i hårfina flikar.

1 U. *vulgaris L.* bladflikarne blåsbärande; öfra kronläppen *knappt längre än* nedra

läppens huflikt uppsvällda bas; sporren kägel-lik, *frånstående*. ♃ 7, 8, brandg. blr. Fig. Sv.B.572. Fl.D.138.
Vatten, i diken etc. (*Sk.—VB. Torn. Lpm.* Karesuando. *Jämtl. Dalsl. Boh.* Grebysjön: Rect. For. *Öl. Gottl.* — *N.* till Hitteren i Trondhj:s stift. Ost-Finnm. Colmijaure vid Svanvik.) *Blrna mest en tum i diam.; stängeln brun, klasen med talrikare blr än de följ. Ståndarknapp. förenade.*

2 U. *neglecta Lehm.* öfra kronläppen *2—3 gånger högre än* nedra läppens huflika bas; sporren kägel-lik *tilltryckt;* för öfr. som föreg. ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D.1981. Reich. t.1824,f.1—3. H.N.f.8, n:o 11.
Stillast. vatten, r. (*Smål.* Lidhult, i vattengropar vid Fylle-å nära Thorsberg; Jönköping, Ryhof. *Värml.* Carlstad flerest.; Christinehamn, i Broängarne.) *Stånd. fria; något mindre än föreg. — Ex. i H.N. synes ej hafva öfra läppen så hög som den beskrifves.*

†† Bladen tredelade med klynnedeldta flikar.

3 U. *intermedia Hay.* bladflikarne *platta en-nerviga,* smalt jemnbreda—syllika borstbräddade; blåsor *på egna bladlösa grenar;* öfra kronläppen n. *dubbelt högre än* ned. läppens bas; sporren *syl-lik tilltryckt.* ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.561. Fl.D.1262.
Vatt. kärr. (*Sk. Blek.* Ronneby, Djupadal. — *Lpl. Boh.* Strömstad. *Dalsl. Gottl.* — *N.* till Snaasen i Trondhj:s st.: Bl.) *Ört och blr. dubb. mindre än hos U. vulg.* — Anm. *U. Grafiana Koch, beskrifven i Bot. Zeit. 1847, och skiljd med ända till den trubbade, likväl borstuddiga spetsen jemnbreda flikar, är icke annat än en af torrare local beroende form af U. intermedia.*

4 U. *ochroleuca R. Hn.* blåsor *dels på egna bladlösa grenar, dels på bladflikarne;* sporren kägellik *trubbig, frånstående;* för öfr. *som föreg.* ♃ 7, 8. — *β microceras:* sporren n. dubb. kortare; blr brandgula. Fig.
Vatt. kärr, r. (*Helsl.* i kärrmark nära Tönshammarsjön i Skog sn. *Uppl.* Film sn: Thed. *Ner.* Knista sn, i Farbrorstorps mosse: Hofb.; Hammar sn, vid Aspa: Stud. P. E. Fogelström. *Smål.* Sund i Jersnäs sn; samt Gärdsrum och Wilstad snr enl. Scheutz. *Värml.* Carlstad flerest. t. ex. på Örsholmen, vid Jacobsberg etc. — *β Smål.* Wrigstad sn enl. ex. af Stud. W. G. A. Wetter.) *Mycket spädare än föreg., från hvilken den är skiljd genom de både på bladen och egna grenar sittande blåsorna, den rödbruna stängeln och sporren, samt den sednares form. Blrna hos hufvudformen blekt smutsgula.*

5 U. *minor L.* bladflik. *hårlika, nervlösa* och glatta; öfra kronläppen *af samma längd som* den nedras bas; ned. läppen *elliptisk ell. oval,* med *tillbakaböjd* kant; sporren mycket kort, trubbig. ♃ 7, blekg. blr. Fig. Sv.B.585. Fl.D.128. Reich.t.1825,f.1.
Vatt. diken. (*Sk. Blek.* Tränsmåla. — *Torn. Lpm. Boh.* Strömstad. *Gottl.* — *N.* till Trondhj. Ost-Finnm. ofvan Nyborg.) *Hela växten mindre än föreg.; kronan blott ett par lin. i diam.; foderbl. n. runda, afsmalnande till en spets.*

6 U. *Bremii Heer:* kronans nedre läpp n. *cirkelrund och platt;* för öfr. *som föreg.* ♃ 7. Fig. Reich.t.1825,f.2.
Vatt. r. (*Smål.* Hagshult sn vid sjön Målen; Wrigstad sn, vid Kyrkarp: Stud. P. Wetter enl. Scheutz; Skatelöfs sn, i Taglamyren; Jönk., Ryhof. *Värml.* Väsehärad; vid Skallebysätern i Fryksände sn. *Ångml.* Salteå i Nora sn.) *Mycket lik föreg., dock med ännu mindre blr och, som det af torra ex. synes, af renare gul färg, samt n. njurformiga foderblad, med udd. — U. pulchella Lehm. och Fr.S.V.Sc.*

136. PINGUICULA *Lin.* Tätört.

1 P. *vulgaris L.* sporren n. jemntjock, *syl-lik rak, n. af kronans längd;* kronflikarne olikstora, hela, rundade; bladen elliptiska. ♃ 5—7, blå blr. — *β tenuior:* med mindre blr, mer hårigt blomskaft. — *γ obtusata:* med kortare och trubbigare sporre. — *δ grandiflora:* kronan dubbelt större med 3—5flikig nedre läpp. Fig. Sv.B.36. Fl.D.93.
Fukt. äng. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. — *β Lpl. Gottl.* Ekeskogs i Kräklingbo. — *γ* och *δ N.* i fjellen; den sista på Norfjellet i Buskeruds fögderi samt vid Christiania.) *En förändring med violett, hvitläppig blomma, omtalas af Linné i Fl. Lapp. växande vid Stenbäcken mell. Jockmock och Pajarim, och uppgifves af Cand. Nordst. finnas flerest. i VG. Sandhem sn.*

2 P. *alpina L.* sporren *kägellik, framböjd, kortare än* kronan; stängeln *glatt.* ♃ 6, 7. Fig. L.Fl.L.t.12,f.3. Sv.B.685. Gunn. Fl.N.2,t.4. Fl.D.453. H.N.f.14, n:o 22.
Fukt. st. egentl. i fjelltr. (*Lpl. Gotl.* vid Gothemsån; Storugns i Lärbro; Visby; Eista etc. — *N.* Ost-Finnm. — Nordl.; Röråstrakten.) *Blrna hvita, med en eller 2 gula fläckar* [*β bimaculata*] *inpå nedra läppen. — P. flavescens Flörke.*

3 P. *villosa L.* sporren *rak syl-lik,* genom blomskaftets böjning vid blomman, *vänd bakut;* blomskaftet *hårigt;* bladen rundade. ♃? 7, blå blr. Fig. L.Fl.L.t.12,f.2. Sv.B. 686. Fl.D.1021. H.N.f.3, n:o 17.
Fjellv. (*Lpl.—Dal.* i Idre på Långfjellet samt mell. Idre och Gördalen. *Ångml.* Tåsjö sn, nära Storijärn. *Medelp.* Hafverö sn, nära prestg. — *N.* Finnm. — Dovre och Tronfjellet i Österdalen. Väx. på *Sphagna* i den subalpina regionen.) *Mycket spädare än de föreg.; kronan nedplattad strimmig; fröh. n. kubiskt.*

---

22 Fam. PRIMULACEÆ *Lin.* Krona med reguliert bräm och ståndarne motsatta flikarne. Fröh. som i föreg. familj.

1 Flocken **Rotaceæ** L. Örten med bladig stjelk.

137. TRIENTALIS *Lin.* Dufkulla.

1 T. *europæa L.* bladen ovalt lancettlika. ♃ 5, 6, hv. blr. Fig. Sv.B.591. Fl.D.84.
Skog. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Stjelken 1—2blommig; bladen nedtill inga ell. skiftevisa; de öfversta n. kransvisa.*

138. LYSIMACHIA *Lin.* Lysing.

1 L. *vulgaris L.* stjelken *upprät,* med blomvippa ell. klase *i toppen;* bladen 2—4 i krans, *lancettlika.* ♃ 7, 8, g. blr. — *β racemosa:* blomskaft enblommiga, i nedtill bladig klase. Fig. Sv.B.345. Fl.D.689.
Stränd. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Alnshög; vanl. med flerblomm. blomskaft i toppen och öfra bladvecken.*

2 L. *numularia L.* stjelken *krypande,* glatt, med ensamma blr *i bladvecken;* foderflikarne n. *hjertlika;* bladen motsatta *rundade.* ♃ 7, g. blr. Fig. Fl.D.493. Reich.t. 1084,f.2.
Gräsväxta ställ. nära vatt. (*Sk. Blek.* Nätraby sn. *Smål.* Vestervik, Marnäs; Ånganäs i Nöbbeled: Scheutz; Westrum sn, Helgerum enl. Frist. — *Uppsala. Rosl. Gefle,* vid Kastet. *Boh. Öl. Gotl. — N.* söd. del. mellan Skien och Follestad.) *Har stora något plattade blr. Var. med rundadt trubbiga och omärkligt spetsiga blad.*

3 L. *nemorum L.* stj. nedliggande, med blr *i bladvecken;* fod.flik. lancettlikt *syl-lika;* bladen motsatta *eggrunda spetsiga.* ♃ 6, 7, g. blr. Fig. Fl.D.174. Reich.t.1084,f.1. H.N.f.1, n:o 21.
Skugg. och fukt. st. r. (*Sk.* Lund på Kanikmarken i gropar; Öfvedskloster; Bjärsjö Ladugård; Romeleklint, ej långt från Husahusen vid bäckrännilar; Andrarum — *N.* Bergen på Ulriken; på Storöen i Berg:s st. vid Kårevigen; Molde.) *Blrna 2—3 lin. i diam.*

139. NAUMBURGIA *Mönch.*

1 N. *thyrsiflora Reich.* stjelk. upprät, med skaftade, täta, cylindriska blomklasar i de lancettl. bladens veck. ♃ 7, g. blr. Fig. Fl.D.517. Reich.t.1085,f.2.
Vatten. (*Sk.—Lpl. Boh.* Uddevalla; Strömstad. *Öl.* Eriksöre. — *N.*) *Lysimachia L.*

140. ANAGALLIS *Lin.* Arfve.

1 A. *arvensis L.* bladen eggrunda—aflånga oskaftade, 2 [säll. 3] motsatta; kronflikarne i brädden fint glandelhåriga. ⊙ 6, 7. — *β cærulea:* blrna blå. Fig. Sv.B.123. Fl.D. 88. *β* Fl.D.1570.
Torra st. åkr. och hafsstr. (*Sk.—Södml. Stockh. Värml.* Molkom i Nyeds sn. *VG. Boh. Öl. Gotl. — N.* Mandal; Arendal; Kirköe, en af Hvalöarne etc. — *β Sk.* vid

Flädje och Råby, Lyngsjö i Christianstads-trakten.) *Blrna hos α vanl. mönjeröda, stundom mer och mindre hvita; hos β rent blå, men lika glandelbräddade som hos α; skiljes dock af Koch och Fries som egen art.*

141. CENTÚNCULUS *Lin.*

1 C. *minimus L.* blrna n. oskaftade i de eggrunda skiftevisa bladens veck. ⊙ 5—7, rödl. blr. — β *simplex:* med enkel stjelk, n. lancettl. blad. Fig. Sv.B.610. Fl.D.177. H.N.f.1, n:o 22. — β Fl.D.1567.

Fukt. sandjord, r. (*Sk.*—*Boh. VG. Dalsl.* nära Venersborg. *Värml.* i Fryksdalen. *Blek. Smål.* Hjortheds prestg.; Påskallavik och Tuna vid Piptorpssjön, samt, i Kronob. län, Ljunga och Algutsboda: Scheutz. *Gotl.* södra del. — *N.* till Trondhj. — β *Hall.* vid Eldsberg. *Öl.* Böda.) *Omkr. 1 tum hög, äldre ett par tum. — β C. simplex Fl.D., är väl blott en tillfällig form.*

142. GLAUX *Lin.* Strandling.

1 G. *maritima L.* blrna oskaftade i de eggrunda aflånga, motsatta bladens veck. ♃ 7, 8, r. blr. Fig. Sv.B.443. Fl.D.548.

Hafsstr. a. (*Sk.*—*VB.* Neder-Calix: Reuterm. *Boh.* — *N.* till Finnm.) *Fingerhög med klocklika blr.*

143. SÁMOLUS *Lin.*

1 S. *Valerandi L.* stjelken upprät, med blomklasar i toppen; blomskaften med skärm nära midten; alla bladen bredt spadlika. ⊙ 7, 8, hv. blr. Fig. Fl.D.198. Reich.t. 1083,f.3. H.N.f.15, n:o 24.

Hafsstr. på östra kusten, r. (*Sk.*—Norra *Uppl. Öl. Gotl.*) *1—2 quart. hög, slutl. grenad i glesa blomklasar.*

2 Flocken **Preciæ** L. Örten utan egentl. stjelk, med blad (i rosett) och blomskaft ell. stängel från rotstocken.

144. PRÍMULA *Lin.* Vifva.

† Kronan [gul] med vidgadt svalg.

1 P. *veris L.* blomflocken *på utdragen stängel;* kronbrämet *djupt concavt;* foderflikarne eggrunda spetsiga [*utan märkl. udd*]; bladen eggrunda, smalt nedlöpande på skaftet, olikformigt naggade, skrynkligt ojemna, omärkl. finludna, under blekare. ♃ 4, 5. Fig. Sv.B.5. Fl.D.434.

Äng. a. (*Sk.*—*Ångml. Jämtl.* på Frösön m. fl. st. *Boh. Öl. Gotl.* Norr om Gefle sällsynt. — *N.* upp till Lysöen, i Trondhj:s stift; Levangernæset.) *Blrna höggula. — P. officinalis Jacq.*

2 P. *elatior Jacq. flock.* och blad *som föreg.;* kronbrämet vidgadt, *föga concavt;* foderflik. *uddspetsiga.* ♃ 4. 5. Fig. Fl.D.433. Reich.t.1090,f.1. H.N.f.2, n:o 32.

Äng. och parker, r. (*Sk.* Lund; Kullaberg; Öfvedskloster; Tullesbo i Skartofta sn. — *N.* södra delen, t. ex. Mandal.) *Blrna svafvelgula, med större och plattare bräm än hos föreg., men mindre än hos följ. — P. veris β elatior L.*

3 P. *acaulis Jacq.* blomskaften *från rotstocken, enkla* och enblommiga, *eller i mycket kort skaftad flock;* kronan *platt;* foderänd. lancettlika *spetsade;* bladen ovala trubbiga, jemnt afsmalnande till skaft. ♃ 4, 5. Fig. Fl.D.194. Reich.t.1091,f.2,3. H.N. f.2, n:o 33.

Äng. och park, r. (*Sk.* Kullaberg; Brunby vid Bökebol och Råhagen; Krapparp. — *N.* Christiansand; Hitteröe; Hafvigen; Bergen upp till Statlandet.) *Blrna svafvelgula med brämet ända till 1 tum i diam. Blomskaftens hår längre än stjelkdiametern. — P. veris γ L. P. grandiflora Fr. S.V.Sc. P. vulgaris Bab. P. sylvestris Scop.*

†† Kronan [blå ell. rödakt.] med trångt svalg.

4 P. *farinosa L.* flocken *mångblommig;* blomfodr. aflångt, med *jemnbreda,* trubbiga flikar *n. af kronpipens längd;* kronflik. bredt omv. hjertlika, af pipens längd; fruktämne omv. eggrundt; bladen omv. eggrunda—tunglika, glatta, *under* meränd. *hvitmjöliga.* ♃ 5, 6, rödgredel. säll. hv. blr. Fig. Sv.B.442. E.B.6. H.N.f.13, n:o 38.

Sidländta äng. (*Sk.*—*Helsl. Jämtl.* allm. i Storsjötrakten. *Lycks. Lpm. Dal. Värml. Öl. Gotl.* — *N.?*)

5 P. *scotica Hook.* flock *mångblommig;* fod. aflångt, något bukigt, med *eggrunda,* trubbiga flikar, *betydl. kortare än* kronpipen; kronfl. som föreg., af halfva pipens längd; fruktämne klotrundt; bl. *som föreg., omv. eggrunda,* oskaftade. ♃ 6, mörkviol. blr. Fig. Fl.D.125 [enl. Blytt]. E.B.2608. H.N.f.8, n:o 12.
Äng. och bergssluttn. i fjelltr. (*Pit. Lpm.* Arjeploug; Gullön vid Storafvan. *Jämtl.* Östersund, i Björnmyran. *Herjed.* Stora Midtåkläppen. — *N.* Gudbrandsdalen. Dovre allm. — Nordl. Bodoe. Finnm. Tromsöe och Vardöe.) *Lägre och af stadigare växt än de öfr. i afd., med de mörkt ell. blåaktigt violetta blrna på korta skaft i n. hufvudlikt sammandragen flock.*

6 P. *stricta Horn.* flock meränd. *fåblommig;* fod. n. eggrundt, bukigt med *eggrunda* flikar, *betydl. kortare än* kronpipen, jemte de *aflånga* småtandade kortskaftade bladen *n. bara* [utan mjöl]; kronflik. viggformigt omv. hjertlika åtskilda, omkr. 3 gr kortare än pipen. ♃ 6, 7, ljust gred. blr. Fig. Fl.D.1385. H.N.f.5, n:o 11.
Fukt. äng. i fjelltr. (*Lpl.—Herjed.* — *N.*) *Stängeln vanl. högre, och glänsande mörkgrön, men mer fåblommig än hos de föreg.; blrna smärre, mycket ljusa med smalare kronflikar, kortare foder.* — *P. farinosa β Wg.*

*7 P. *sibirica Jacq.* flock *1—3blommig;* fod. *n. af kronpipens* längd; bladen eggrunda —ovala, helbräddade med *utdraget,* smalt skaft, *bara.* ♃ 7, 8, gred. blr. Fig. Sv.B. 530. Fl.D.1809. H.N.f.8, n:o 13.
Strandäng. r. (*N.* Finnm. vid Altenfjord: Talvig, Kaafjord, Elvbacken; Hammerfest; Hasvig i Loppens sn; Maasöe; Vardöe; Renöe i Pasvigfjord.) *Har säll. mer än 3 blr i flocken, men större än hos de 3 föreg.* — *P. integrifol. Gunn. P. norvegica Retz. P. finnmarchica Ed.4.*

145. ANDRÓSACE *Lin.* Hillsko.

1 A. *septentrionalis L.* blomfodret glatt, kantigt, något kortare än kronan; flockens svepe kortare än blomskaften; bladen lancettlika tandade, n. glatta; stängeln finluden. ☽ 5, 6, hv. blr. Fig. Sv.B.483. Fl.D.7. H.N.f.8, n:o 14.
Sandåsar, r. (*Sk.—Gefle. Ner. Öl. Gottl.* [*Lul. Lpm.* Linné.] — *N.*) *Var. med n. oskaftad blomflock.*

146. HOTTONIA *Lin.*

1 H. *palustris L.* stängeln upprät, med kransvisa, skaftade blr. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.603. Fl.D.487 och 1867.
Stillastående vatt. (*Sk.—Gestr.* Oslättfors. *Helsl.* Delsbo sn i Långsboån. *Vestml. Värml. Dalsl. Öl. Gottl.* — *N.*) *Stjelken nedsänkt, bladen kamlikt pardelade; blrna hv. ell. rödlätta.*

---

23 Fam. GLOBULARIEÆ *DC.* Blomkorg. Krona irregulier. Stånd. 4. Fruktämne inom blomman, slutl. enrumm. enfröig, nöt med ett hängande frö.

147. GLOBULARIA *Lin.* Bergskrabba.

1 G. *vulgaris L.* örtstjelk; rotbladen ovala ell. spadlika, hela ell. i spetsen 3tandade; stjelkbladen lancettlika. ♃ 6. Fig. Sv.B.364. H.N.f.4, n:o 18.
Kalkberg, r. (*Öl. Gottl.*) *Stjelken enblomstrig, 3—6 tum hög, ehuru blomkorg. i början stundom träffas n. utan stjelk; blrna blå, stund. hvita.* — *G. spinosa Lam. G. suecica Nym. Alla utl. ex., som utg. sett, tillhöra en annan art: G. Willkommii Nym.*

24 Fam. PLANTAGINEÆ *Juss.* Krona regulier, 4-klufven. Stånd. 4, skiftevisa med kronflikarne. Fröh. med centralt fröfäste, 2- ell. 4rummigt, säll. nötlikt, enrummigt, enfröigt.

148. PLANTAGO *Lin.* Grodblad.

1 P. *major L.* axet tätblommigt, *cylindriskt;* fröhusen *mångfröiga;* bladen *eggrunda* tandade glatta, ell. omärkl. småhåriga; stängeln trind, otydl. strimmig. ♃ ⨀ 7, 8. — *β scopulorum:* bladen mer och mindre groftandade tjocka. — *γ agrestis:* bladen tunna ludna; axet aflångt; roten årlig. Fig. Sv.B.93. Fl.D.461.
Väg. åkr. stränd. a. (*Sk.—Lul. Lpm.* — *N.* — *β Sk.* — *Rosl. Hall. Öl. Gottl.* — *N.* — *γ Sk.* vid Gessige. *Blek.* Ronneby; samt *Smål.* Algutsboda: Scheutz; Kalmar. *VG.* vid Väringe k:a; Säby: Sahlén. *Boh.* på Klöfverön.) *Var. från 1 tum hög med n. eggrundt ax till 1½ fot med quarterslångt, jemntjockt ax; ståndarknapparne rödbruna.* — Anm. *Alla Skand. arter hafva bladlös stängel.*

2 P. *minor Fr.* axet *aflångt ell. cylindriskt;* fröh. *mångfröiga;* bladen *smalt jemnbreda,* nervlösa; stängel som föreg. ♃ 6. — *β depressa:* större, med längre ax, bredare glest tandade, jemte stängeln nedliggande blad. Fig. Ups.Vet.Soc:s H.1851, t.4, f.a; *β* f.b. Reich.t.1133,f.6. H.N.f.4, n:o 27.
Torra st. r. (*Öl.* på Alvarens ofruktbaraste ställen. der vårvattnet lemnat på kalkflisan ett tunnt jordlager. — *β Öl.* Åhs sn vid Kärra; Gräsgård sn vid Qvinsgröta, samt vid Seby i Segerstad.) *1—2 tum hög, med knappt 1 lin. breda blad, ofta längre än stängeln; axet når endast hos β en tums längd, frön 6—8. — Pl. major γ angustissima Wg?*

3 P. *media L.* axet *aflångt, slutl.* cylindriskt, ganska tätblommigt; fröhusen *2—4fröiga;* bladen *ovala—eggrunda ludna;* stäng. som föreg. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.631. Fl.D.581.
Äng. a. (*Sk.—Um. Lpm.* — *N.* till Lofoden.) *Axet utblommadt cylindriskt; ståndarknapp. n. hvita på ljusröda strängar.*

4 P. *lanceolata L.* axet *klot- ell. eggrundt,* tätblommigt; fröhusen *2fröiga;* bladen *lancettlika,* glest naggtandade spetsade; stängeln kantig fårad. ♃ 5—7. — *β maxima:* 3—4 quart. hög med breda 5—7nerviga blad, eggrundt—aflångt ax. — *γ dubia:* rothalsen och bladen vid basen täckta af snöhvit ull. — *δ graminifolia:* bladen gräslika, lancettlikt jemnbreda långhåriga. Fig. Sv.B.632. Fl.D.437.
Torra st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β* på feta, odl. ställen. — *γ Smål.* Vestervik på Norrlandsängen; Kalmar vid Berga. *Blek.* Lyckeby. *Sk.* Ystad, Köpingeåns gamla fåra. *Öl. Gottl.* — *δ* Hafsstr. *Sk.* Kullaberg. *Boh.* på Domsö. *Södml.* Utön. *Gottl.?*) *Stånd. n. hvita. Var. mycket till storl. och axets form. β, hos oss ansedd för P. altissima L., är tydl. en af jordmånen m. m. beroende form. γ P. dubia L.*

5 P. *maritima L.* axet *långt cylindriskt,* med glatta blomskärm af fodrets längd; fröh. merändels *2fröiga;* bladen *köttiga jemnbreda rännformiga;* stängeln trind. ♃ 7. — *β dentata:* bladen något lancettlika, glest tandade. Fig. Fl.D.691,243. Reich.t. 1132,f.1. *β* Fl.D.1634.
Hafsstr. (*Sk.—VB. Boh. Öl. Gottl.* — *N.*) *Bladen variera från trådlika ennerviga till 3—6 linier breda, och ända till 5nerviga* [*P. serraria Retz.?*]; *vid roten merändels ulliga, stånd. gula. En var. med korta, trådlika blad är δ gentilis Fr. Fl. Hall.*

6 P. *Coronopus L.* axet *cylindriskt,* med eggrundt syl-lika blomskärm; bladen jemnbreda *parklufna,* med långt åtskiljda smala flikar [stundom hela]. ⨀ 7, 8. Fig. Sv.B. 723. Fl.D.272. H.N.f.1, n:o 23.
Hafsstr. (*Sk. Blek. Smål. Hall. Boh.* Domsö; Koön vid Marstrand: Rect. For. *Öl. Gottl.*) *Hårig ört, med fåfröiga fröhus, emedan flera frön icke mogna. Bladen på magra ställen n. hela, glest tandade; stånd. gula.*

149. LITORELLA *Lin.* Strandpryl.

1 L. *lacustris L.* blr skiljdkönade; bladen upprätta trinda syl-lika, jemte de enblomm. blomskaften från roten. ♃ 6—8. Fig. Sv.B.532. Fl.D.170. H.N.f.11, n:o 25.
Sjöstr. i vattenbrynet, r. (*Sk.—Uppl.* Dalelfven vid Söderfors bruk. *Helsl.* Norrbo vid södra Dellen. *Ångml.* Skog och Styrnäs sn. *Pit. Lpm.* i Svärdelfven. *Vestml.*

Ridön; Skinnsk:berg; Nora. *Ner. Värml. Dalsl. VG.* Lidaån i Larf sn: Sahlén. *Boh.* vid Strömstad. *Öl. Gottl.* — *N.* till Nordl.) *Hanblommans skaft 1—2 tum högt, bladen likna dem hos Isoëtes, men äro icke 4pipiga inuti.*

---

25 Fam. PLUMBAGINEÆ *Juss.* Krona regulier, med 5 stånd. motsatta flikarne. Fröh. enrumm., med ett, vid centralfästet hängande frö.

150. STÁTICE *Lin.* Ormrot.

1. S. *Behen Drej.* stängeln *trind;* bladen aflånga *fjädernerviga,* med udd i spetsen, under *tydl.* svartpunkterade; vippans grenar utböjda *tät*blommiga. ♃ 7, 8. ljusb. blr. Fig. Fl.D.2409 [enl. Lange]. Reich.t.1140,f.1. H.N.f.10, n:o 21.
Hafsstr. r. (*Sk.* vest. kusten: Hvellinge; Eskilstorp; Gessie; mell. Landskrona och Helsingborg; Kullen.) *Vanl. mindre, och mer tätblommig än följ.* — *S. Limonium β Ed.3. S. Limon. Exc.Fl. ed.1.*

2 S. *rariflora Drej.* stäng. *kantig;* bladen som föreg. *n. ennerviga, otydl.* punkterade; vippgren. n. raka, *gles*blommiga. ♃ 7, 8, ljusb. blr. Fig. Fl.D.315 och 2410. Reich.t. 1140,f.2. H.N.f.3, n:o 18; f.11, n:o 26.
Hafsstr. r. (*Sk.* Torrekov på Skäppaskär. *Boh.* på Lögholmen i Tanum; Lindön: Rect. For.; Marstrand, på Koön; Domsöe;?Gåseskär nära Henån: Thed. etc. — *N.* Christianiafjorden, Krageröe m. fl. st.) *2—3 qu. hög; bladen var. både hos denna och föreg. mell. lancettlika och omv. eggrunda; nerven med otydl. sidogrenar.* — *S. Limonium L. och H:n ed.4. St. Bahusiensis Fr. (den högre formen).*

151. ARMERIA *Willd.* Trift.

1 A. *elongata Koch:* stängeln *glatt;* bladen smalt jemnbreda, något spetsiga, vanl. hårbräddade; yttre holkfjällen *udd*spetsiga. ♃ 6, 7, ljusr. blr. Fig. Fl.D.1092. Reich.t. 1149,f.2. H.N.f.8, n:o 15.
Torra äng. (*Sk.*—*Uppl. Vestml. Dal.* Grangärde sn, Sunnansjö bruk: Hr J. A. Braun. *VG.* Venersborg. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.*) *Stängeln fotshög, mer central [från bladknippets midt] än hos följ.; bladen trådsmala, ennerviga, söll. en linie breda och då med 2 svagare sidonerver; ett sådant ex. har förf. från Öland, hvilket synes tillhöra A. purpurea Koch; men behöfver vidare undersökning.* — *A. vulgaris W. Statice Armeria L.*

2 A. *maritima W.* stäng. *finhårig;* bladen som föreg. trubbiga; yttre holkfjällen *triangulära med ingen, ell. omärklig* udd. ♃ 7, 8, r. blr. Fig. E.B.226. Reich.t.1148, f.1. H.N.f.5, n:o 12.
Vestra hafskust. (*Sk.* Limhamn ymnig. *Hall.* mell. Varberg och Kongsbacka, högst ymnig och gående långt in åt landet. *Boh.* — *N.* Fredriksvärn på vallarne. Christiania; och trol. hela södra och vest. kusten Molde. Trondhj. Nordl. Helgeland; Bodöe. Ostfinnm.?) *Växer i stora, rikt blommande tufvor, med quartershöga, sällan 7—8 tum höga blomstänglar.* — *A. pubescens Lk. Statice Armeria E.B. S. marit. Ed.4, hvars S. Armeria β äfven hörer hit.*

*3 A. *sibirica Turcz.* stäng. *glatt* ell. *nedtill glest hårig;* bl. som föreg., glatta, endast vid basen hårbräddade; holkfj. *rundade och trubbiga.* ♃ 7, ljusr. blr. Fig.
Fjellv. r. (*N.* Ost-Finnm. Svartnæs midtför Vardöe; Vest-Finnm. Tsatsa på öfversta sluttn. mot Kittdalen.) *Norska ex. enl. Th. Fr. bestämda af Boiss. Synes vara en föga skiljd art, som i Ed. 6 fördes till A. marit., i ed. 7 kallades A. elong. β arctica.*

---

2 Serien: THALAMIFLORÆ.

4 KLASSEN

DISCIFLORÆ.

26 Fam. CORNEÆ *DC.* Kronblad 4, i knoppen kantlagda. Fruktämne 2rummigt, vidväxt fodret och täckt af disken, slutl. en 2rummig, 2fröig, bärlik stenfrukt.

152. CORNUS *Lin.* Kornell.

1 C. *sanguinea L. buske* med raka glatta grenar; blr *utan svepe*, i platta qvastlika knippen; bladen eggrunda, på båda sidor gröna. ♄ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.235. Fl.D. 481. H.N.f.2, n:o 35.

Lund. r. (*Sk.*—*ÖG. VG. Boh.* Lindö; Koster. *Öl. Gottl.* — *N.* Porsgrund, Langesund etc. upp till Söndmöer och Tellemarken.) *Manshög buske, med röd bark på grenarne, svartblå stenfrukter.*

2 C. *suecica L. ört;* blomflocken mycket *kortare än de 4,* eggrunda spetsiga *färgade svepebladen;* örtbladen oskaftade eggrunda nerviga. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.201. Fl.D.5. H.N.f.2, n:o 34.

Fukt. st. (*Lpl.*—*Gestr.* och *Värml.* Mer spridd i rikets sydl. prov. ända till *Skåne* och *Boh. Gottl.* — *N.*) *Quartershög med små svartröda blr inom ett stort hvitt kronbladlikt svepe. Röda* [*någon gång hvita*] *stenfr.*

---

27 Fam. CELASTRINEÆ *R. Br.* Kronblad 4, 5, i knoppen tegellagda. Fruktämne flerrum., nedsänkt inom disken, fritt ell. vidväxt fodrets botten, slutl. fröhus ell. bärlik stenfrukt, med lika många frön som rum.

153. ILEX *Lin.* Benved.

1 I. *Aquifolium L.* blrna flockvisa i bladvecken; bladen eggrunda spetsiga vågiga och med styfva tornar i kanten. ♄ 7, hv. blr. Fig. Fl.D.508. Reich.t.1080. H.N.f.10, n:o 17.

Lund. r. (*Boh.* vid Vägga i Tossene sn; nu mer utrotad. — *N.* Christiansands och Bergens st. till Söndmöer; t. ex. Arendal på Mærdöe och vid Lindesnäs, ymnig.) *Träd med tjocka glänsande blad, de öfre stundom utan tornar; röda stenfr.*

154. EVÓNYMUS *Lin.* Alster.

1 E. *europæus L.* blomskaften 2—3blommiga plattade; hylledelar och ståndare 4taliga; kronbl. eggrundt aflånga; bladen bredt lancettlika ell. aflånga, glatta; fröhusen trubbvinkliga. ♄ 6, 7. Fig. Sv.B.247. Fl.D.1089. H.N.f.2, n:o 36.

Skogsäng. r. (*Sk. Hall. Blek.* omkr. Carlshamn; Sölvitsborg. *Smål.* Tykatorp i W. Torsås enl. Scheutz. *Öl. Gottl.* — *N.* Smålehnene; Tellemarken.) *Omkring manshög buske, med korsvisa grenar, gulgröna blr, röda fröhus.*

---

28 Fam. ARALIACEÆ *Juss.* Kronbl. 5, i knoppen kantlagda. Frukt flerrummigt bär, med ett hängande frö i hvarje rum.

155. HÉDERA *Lin.* Murgröu.

1 H. *Helix L.* blrna i uppräta flockar; bladen 3—5vinkligt flikade, blomgrenarnes hela eggrunda spetsade. ♄ 9, 10, gr. blr. Fig. Sv.B.397. Fl.D.1027. H.N.f.13, n:o 39.
Skog. berg etc. (*Sk.*—*Mälaren. VG.* Halleberg. *Dalsl.* på Kroppefjell; Lindheden; Hedeberget etc. *Boh.* Uddevalla; Marstrand; Henån, på Hedberget enl. Thed. *Öl. Gottl.* Sällsynt norr om Smål. — *N.* vid kusten från Arendal och Christiansand upp till Hardangerfjorden.) *Buske med klängande, rotslående grenar, beständigt gröna blad och svarta bär, som mogna året efter blomningen.*

---

29 Fam. UMBELLIFERÆ *Juss.* Kronbl. 5, i knoppen inrullade. Stånd. 5. Fruktämne beklädt af det vidväxta fodret; slutl. 2:ne hopväxta, vid mogningen skiljbara, enfröiga delfrukter [dubb. skalfr.]. Stift 2.

1 Flocken **Cælospermæ.** Delfrukternas mot fogen vända sidor skålformigt concava.

156. CORIANDRUM *Lin.* Koriander.

†1 C. *sativum L.* stjelken strimmig; de nedre bladen mindre delade med n. vigglika flikiga småblad, de öfre findeldta; blomflocken 3—5strålig. ⨀ 6, 7, hv. blr. Fig. Sturm 3 h. E.B.67.
Förvildad omkr. plant. r. (*Boh.* på backar omkr. Marstrands fästning; mell. Kongsbacka och Walda. *Smål.* Kalmar; Hjorthed och Westerum snr: Scheutz.) *Örten illaluktande, men frukterna mycket aromatiska.*

2 Flocken **Campylospermæ.** Delfrukternas mot fogen vända sidor på längden fårade.

157. PLEUROSPERMUM *Hoffm.*

1 P. *austriacum Hoffm.* hela växten n. glatt: svepebladen lancettlika, nedböjda; örtbl. dubbelt och 3dubb. parbladigt delade, med aflångt eggrunda, inskuret sågade slutflikar. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig.
Steniga st. r. (*ÖG.* Kolmorden, nära Marmorbruket och flerestädes enl. Bot. Not. 1858). *3—5 fot hög, upptill förgrenad i en mängd blomflockar, med de allm. svepebladen dels hela, dels parklufna. Utmärkt af de nedåt föga vidgade, knappt halftomfattande bladskaften, hvarigenom stjelkens ihålighet fortsättes ända upp utan leder.* — *Ligusticum L.*

158. CONIUM *Lin.* Odört.

1 C. *maculatum L.* bladen 3dubbelt parbladigt delade; det enskilda svepets blad eggrundt lancettlika, kortare än blomflocken. ☽ 7, hv. blr. Fig. Sv.B.226. Fl.D.2168.
Torra st. åkr. (*Sk.*—*Gestr. Vestml. Värml.* vid Bäck i By sn. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.* söd. del sällsynt, t. ex. Brevig.) *Stjelken 3—4 fot hög, full med mörkbruna fläckar.*

159. MYRRHIS *Scop.* Kyrfvel.

†1 M. *odorata Scop.* hela örten mjukhårig; bladen 3dubbelt parbladigt delade; slutflikarne sågade. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.374. Fl.D.1928.

Odl. st. r. (*Sk. Blek.* Carlskrona. *Smål.* nära landsv. ½ mil n. om Vexiö. *ÖG. Södml. Ner. Värml. Dalsl. Öl.* m. fl. st. förvildad. — *N.* Selböe i Bergens st., såsom det påstås verkligt vild; äfven funnen vid Bergen och Molde.) *1—2 alnar hög, med starkt luktande blad; tumslånga, slutl. svarta frukter. — Scandix L.*

160. CHÆROPHYLLUM *Lin.* Hundfloka.

*1 C. *bulbosum L.* stjelken *nedtill sträfhårig, upptill glatt,* strimmad, under lederna uppsvälld; bladen 3dubbelt parbladigt delade, med *jemnbredt lancettlika* inskurna flikar. ♃ 6, 7, hv. blr. Fig. Fl.D.1868. H.N.f.8, n:o 16.

Odl. st. back. r. (*N.* Christiansand, Stavanger och Bergen.) *Roten tjock, rundad eller kägellik; för öfr. lik Cerefol. sylv., med hvilken den torde förvexlas; i sednare tider icke funnen.*

2 C. *temulum L. hela* örten *smått sträfluden;* stjelken strimmad; bladen dubb. parbladigt delade, med *eggrunda ell. aflånga* inskurna flikar. ☽ 7, hv. blr. Fig. Fl.D.918.

Torra st. (*Sk. Blek.* Vämö. *Smål.* Kalmar; Oscarshamn: Scheutz; Seglerum nära Vestervik; Figeholm. *VG.* Kinnekulle. *Hall. Öl. Gottl.* — *N.* Stavanger.) *Stjelken vanl. fläckig. — Scandix Wg.*

161. CEREFOLIUM *Hall.* Kyrfvelfloka.

1 C. *sativum Bess.* stjelken *finstrimmig, vid lederna mjukhårig,* med de n. *oskaftade* blomflockarne sittande *på sidan;* bladen 3dubb. parbladigt delade; småbladen med n. *vinkelrätt utsperrade* skaft, inskurna trubbiga flikar. ⨀ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B. 283. Fl.D.1640.

Odl. st., skugg. r. (*Sk.—Boh. Smål.* Femsjö; Kalmar. *ÖG.* Slaka sn i åkrar. *Södml.* Hörningsholm på klipporna omkr. slottet. *Stockh. Öl.* n. om Borgholms slott: Sjöstr. *Gottl.* För öfr. här och der förvildad. — *N.* Christiansand; Arendal; Christiania.) *Har vanl. 3bladiga enskildta svepen. Lukt och smak af Kyrfvel, hvarföre växten stund. odlas. — Scandix Cerefol. L. Anthriscus Ceref. Hoffm. Chœroph. sativum Wg.*

2 C. *sylvestre Bess.* stjelken *fårad, nedtill finluden,* upptill glatt, med *skaftade* flockar *i toppen;* bladen 2—3dubb. parbladigt delade; småbl. med *utstående* skaft. och parklufvet inskurna flikar. ♃ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.124. Fl.D.2050.

Odl. st. lund. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *2—3 fot hög. — Chœroph. L. Anthriscus Hoffm.*

162. ANTHRISCUS *Pers.* Gårdsfloka.

1 A. *vulgaris Pers.* stjelken glatt, med fåstråliga blomflockar på sidan; frukt. eggrunda, öfver allt smått kroktaggiga; bladen 3dubb. parbladigt delade. ⨀ 6, 7, hv. blr. Fig. Fl.D.863.

Vid väg., jordvall. (*Sk. Hall. Blek. Smål.* Kalmar; Jönsö i Mönsterås sn: Sjöstr. *Öl. Gottl.*) *Alnshög; enskildta svepen 2—3bladiga. — Scandix Anthr. L. Chœrophyll. Wg.*

163. SCANDIX *Lin.* Kammfloka.

1 S. *Pecten L.* fruktens spröt på 2 sidor uppåt styfhårigt; stjelken grenig; bladen 3dubb. parbladigt delade med små jemnbreda flikar. ⨀ 5—7, hv. blr. Fig. Fl.D.844. H.N, f.4, n:o 28.

Åkr. r. (*Smål.* Kalmar vid Berga [nu utgången: Sjöstr.]. *Öl. Gottl.*) *Allm. flocken delad i 2, säll. 3 strålar; de mogna frukterna långa, bildande en kammlik flock.*

164. TÓRILIS *Adans.* Rödfloka.

1 T. *Anthriscus Gmel.* blomflockarne långskaftade, med mångbladigt svepe; bladen dubb. parbladigt delade, med aflånga, inskurna och sågade slutblad. ⨀ 7. Fig. Sv.B.759. Fl.D.919.

Torra st. (*Sk.—Uppl. Dal. Dalsl. Boh.* Uddevalla; Strömstad etc. *Öl. Gottl.* — *N.*) *2—3 fot hög; blrna rödl., säll. rent hvita. — Tordylium L. Caucalis Liljebl.*

3 Flocken **Orthospermæ.** Delfrukternas mot fogen vända sidor platta.

165. DAUCUS *Lin.* Mórot.

1 D. *Carota L.* stjelken sträfhårig; bladen 2—3dubb. parbladigt delade, med djupt in-

skurna spetsiga slutblad; fruktflockarne i midten insänkta. ☽ 7, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.104, odlad. Fl.D.723.

Torra st. åkerren. (*Sk.—Uppl. Vestml. VG. Dalsl. Boh.* Christinedal nära Gustafsberg: Thed. *Öl. Gott. — N.*) *Bladflikarne variera smalare och bredare; flockarne mycket täta, roten hos den vilda smal och hvit. Blir odlad mera glatt och får tjock röd rot.*

166. LASERPITIUM *Lin.*

1 L. *latifolium L.* hela växten n. glatt; flocken stor med n. trådsmala svepeblad; småbladen snedt hjertlika trubbiga hvass-sågade, säll. inskurna; fruktens vingade åsar krusiga. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Fl.D.1513.

Skogsäng. (*Sk.—Gefle,* Nyberg. *Dal. Vestml. Öl. Gottl. — N.* mell. Laurvig och Skien.) *3—5 fot hög, blåaktig växt; rotbladen, särdeles yngre, stundom under småludna.*

167. HERACLÉUM *Lin.* Björnfloka.

1 H. *sibiricum L.* sträfhårig; kantblrna i flocken föga större än de öfriga; bladen 2—3pariga; småbladen pardeldta ell. djupt inskurna, med ovala—jemnbreda, grofsågade, tandade ell. n. hela flikar. ☽ 7, 8. — *β angustifolium:* bladflikarne långa och jemnbreda, n. hela. — * *australe Hn.* blrna hvita ell. rödaktiga, de i kanten större och mer olikformiga än de öfriga; delfr. smalare, ovala. Fig. Sv.B.363. *β* H.N.f.4, n:o 29.

Äng. a. (*Sk.—Ångml. Jämtl. VB.* Umeå sn, Backen. *Värml.* och *Dalsl. — N.* till Trondhj.; mell. Suul och Værdalsören — * i södra och vestra prov. till *Värml.* och *Stockh.* på Färingön.) *Stor och sträf växt, med gröngula ell. gulakt. blr och mycket varierande blad. Kronbl. äfven hos den vanl. formen oftast omv. hjertlika med inviken spets, stundom t. o. m. i samma flock, inböjda utan den hjertlika intryckningen. — H. Sphondylium L.Fl.Su. och Herb. β H. angustif. L. * H. Sphondylium Fries, hvars H. suecicum är en medelform med hvita blr.*

168. PASTINACA *Lin.* Palsternacka.

1 P. *sativa L.* bladen enkelt parbladigt delade, omkr. 4pariga; småbladen eggrunda inskuret sågade, stund. flikiga. ☽ 7, 8, g. blr. — *β sylvestris:* småluden, med smal träaktig, något bitter rot. Fig. Fl.D.1206. H.N.f.11, n:o 29.

Odl. st., vid vägar etc. (*Sk.* södra delen allmän. *Öl.;* för öfr. troligen endast förvildad, ända upp till Uppl. och Värml. — *N.* Opdal; Rörås.) *Var. helt och hållet glatt, med under och* [*β*] *på båda sidor håriga blad. β, som af Fr. anses vara P. opaca Bernh. och endast förekommer i Skåne, torde vara den ursprungligt vilda.*

169. ANÉTHUM *Lin.* Dill.

†1 A. *graveolens L.* blågrön, glatt; bladen dubb. parbladigt delade i trådsmala flikar. ⊙ 6, 7, g. blr. Fig.

Odl. st. (*Sk.—Gestr.* sjelfsådd i kryddgårdar.) *Alnshög, med små blr i stor gles flock.*

170. LEVISTICUM *Koch.* Libsticka.

†1 L. *officinale K.* bladen parbladigt delade; småbladen flikiga, de nedre 3delade. ♃ 7, 8, g. blr. Fig.

Gårdstomt. (Trol. öfver hela Sv., ursprungligen odlad.) *1—2 alnar hög, illaluktande. — Ligusticum Levist. L.*

171. ANGÉLICA *Lin.*

† Delfrukternas skal sammanhängande med fröet.

1 A. *sylvestris L.* flockskaften *finludna;* de nedre bladen 2—3dubb. parbladigt delade, 3—4pariga; småbladen eggrunda, sågade [icke nedlöpande], det yttersta meränd. helt, stund. 3deldt; allm. och enskilda bladskaften *kölade;* delfr. plattade *vingkantade.* ♃ 7, 8, hv. blr. — *β major:* till alla delar större, de nedre bladen 3dubb. parbladigt delade. — *γ nitens:* småbladen djupt och olikformigt sågade, glänsande. — *δ montana:* de öfre småbladen nedlöpande på de gemensamma skaften. Fig. Sv.B.303. Fl.D.1639.

Fukt. äng. och stränd. (*Sk.—Lpl. — N. — β* Hafsstr. samt bäckstr. i fjelltr. ned till *Södml. ÖG.* Stegeborg: L. W. Djurb. och *Värml. — γ Södml. Uppl. Gestr. — δ* i

öfra delen af Sv. samt i N. enl. Fr. S.V.Sc.) *Småbladen hos den allm. formen vanligen hela, något tjocka, fint och tätt sågade; hos γ stora, tunna, groft, ofta inskuret sågade. β manshög, med de nedra bladen alnsvida, samt dubb. större flockar.*

†† Delfr:s skal slutl. lossnande från fröet: *Archangelica Hoffm.*

2 A. *litoralis Fr.* flockskaften *n. glatta;* bladen dubb. parblad. delade, med *fårade* skaft; småbladen *olikformigt* sågade, det yttersta 3klufvet; delfr. convexa, med höga och något *uppsvällda* åsar. ♃ 6, 7, gulgr. blr. Fig. H.N.f.10, n:o 23.
Hafsstr. (*Sk.* Färlöfsholm och Vidtsköfle; Malmö. *Blek.* Hanö sydost från Carlshamn. — *Rosl.* Öregrunds skärgård. *VB.* Neder-Calix skärg.: Reuterm. *Hall. Boh.* — *N.* till Finnm.) *Föga skiljd från följ. Bladskaften n. trinda med en grund fåra ofvanpå. — A. Archangelica β Wg.*

3 A. *Archangelica L.* flocksk. meränd. *glatta;* sidoflockarne högre än den mellersta; bladen som föreg. med *dubbel*sågade småblad, det yttersta 3klufvet; allm. bladskaften ofvanpå *platta;* delfr. *som föreg.* ♃ 7, 8, gulgr. blr. Fig. Sv.B.633. Fl.D.206. H.N.f. 11, n:o 27.
Fjelltr. (*Lpl.—Dal.* — *N.*) *Stjelken 5—6 qu. hög, alldeles trind; rotbl. 2—3 fot i diam. med 2—3 tum långa, under grågula flikar; flockarne 8—12 tum i diameter. — Archang. officinalis Fr.*

172. IMPERATORIA *Lin.* Mästerrot.

1 I. *Ostruthium L.* bladen dubb. 3fingradt delade; sido-småbladen djupt 2klufna, uddbladet 3klufvet, flikarne ovala, olikformigt grofsågade. ♃ 7, hv. blr. Fig. Sv.B.368. H.N.f.5, n:o 13.
Skogsäng. r. (*Hall. Smål.* Femsjö i Elfdalen; Jönköpingstrakten, vid Sanna; Bredaryds sn, Anneberg; Åbs och Odensjö m. fl. st. i vest. delen: Scheutz. *Boh.* Sörbygden. *VG.* Frödered sn, torpet Källebacka. *Dalsl.* vid Fölens gästgg. *Värml.* Vestgård i Emterviks och vid Ränneberget i Östmarks sn. *Vestml.* nära Stjernfors bruk: Stud. Ad. Mörner. *Dal.* Lima och Transtrand.) *De öfra bladen enkelt 3fingr. delade.*

173. PEUCÉDANUM *Lin.* Mjölkrot.

1 P. *palustre Mönch:* stjelken *kantig* och strimmig; flockstrålarne *finludna;* svepebladen smalt lancettlika; stjelkbladen 3dubb. parbladigt delade mångpariga, med *jemnbredt lancettlika, kortspetsiga* flikar. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.380. Fl.D.257 och 412.
Kärräng. stränd. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Nordl.) *De findeldta bladens omkrets triangulär, bladskaftens grenar icke tillbakaböjda. — Selinum L. Thysselinum Hoffm.*

2 P. *Oreoselinum Mönch:* stj. *trind* och strimmig; strål. *n. glatta;* svepebl. trådsmala; stjelkbladen 3dubbelt parbladigt delade med bladskaftet o. dess grenar *tillbakaböjda,* bladflikarne *vigglika, inskurna.* ☽ 7, 8, hv. blr. Fig. Fl.D.1750. H.N.f.2, n:o 38.
Torra äng. r. (*Sk. Öl.*) *Athamanta L. Selinum Lin. Sk. Resa.*

174. SELINUM *Lin.*

1 S. *Carvifolia L.* stjelken *fårad* med *hinnaktiga* kanter; svepebladen jemnbreda; stjelkbladen 2—3dubb. parbladigt delade mångpariga, med skaft n. *utan* slidor; flikarne *smalt aflånga uddspetsiga.* ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Fl.D.667.
Skogsäng. (*Sk.—Rosl. Vestml. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* södra del.) *Bladens omkrets eggrund ell. något aflång.*

*2 S. *Gmelini Bray:* stj. *strimmig;* svepebl. n. hårsmala, lätt affallande; stjelkbladen n. 3dubb. parbladigt delade, med *långa och breda* slidor; de i *korta aflånga* flikar delade småbladens omkrets eggrund. ☽ 7, 8, hv. blr. Fig. Gmel. Fl.Sib. 1, t. 44. H.N.f.8, n:o 17.
Fukt. gräsväxta st. i fjelltr. r. (*N.* Finnm. Alten vid Bossekop, Hjemmeluft, Queenvigen, Elvbacken etc. Ost-Finnm. vid Varangerfjord flerestädes t. ex. Vesterelfven, Gornitak, Vadsö.) *2—3 quart. hög, med blad något lika föreg:s, men på vida, tumslånga från stjelken snart skiljda slidor. — Conioselinum Fischeri Wim. & Gr. C. tataricum Fisch.*

3 S. *lineare Schum.* stj. *strimmig,* upptill något hvasskantig; svepebl. som föreg.; stjelkbl.

dubb. parbladigt delade, med *långa* slidor; bladflik. *långa, n. jemnbreda spetsiga.* ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Fl.D.1330. H.N.f.4, n:o 30.

Bland buskar, r. (*Smål.* från Blekingsgränsen till Döderhult, t. ex. Söderåkra, Ljungby, Arby, Kalmar etc. *Öl.* från Ottenby upp till Böda: Sjöstr.) *Alnshög, med de öfra bladen föga längre än de n. 2 tum långa, stjelken insvepande slidorna; bladflik. smala ½—1 tum långa; delfr. med djupa åsdälder. — Cnidium venosum Koch.*

175. SÍLAUS *Bess.* Silaurot.

1 S. *pratensis Bess.* bladen 2–3dubb. parbladigt delade, med jemnbredt lancettlika uddspetsiga ådriga flikar; enskildta svepet af småflockens längd. ♃ 6, 7, hv. blr. Fig. E.B.2142. H.N.f.1, n:o 24.

Skogsäng. r. (*Sk.* i Hörteskog nära Trelleborg; Almaröd; Malmö vid Rosenlund.) *Liknar Peuced. palustre, men har smärre, 5—8stråliga, meränd. svepelösa flockar. — Peuced. Silaus L. Cnidium Sm.*

176. HALóSCIAS *Fr.* Strandfloka.

1 H. *scoticum Fr.* bladen dubb. 3fingradt delade; småbladen snedt eggrunda, ofvan midten grofsågade, med vigglik helbräddad bas. ♃ 7, hv. blr. Fig. Sv.B.622. Fl.D.207. H.N.f.11, n:o 28.

Hafsstr. bland klipp. r. (*Sk.* Kullaberg; Torrekov. *Hall. Boh.* — *N.* hela kusten till Finnm.) *Omkring fothög med tumsbreda småblad, lukt och smak af Libsticka. — Ligusticum L.*

177. LIBANóTIS *Crantz.* Säfserot.

1 L. *montana All.* bladen parbladigt delade: småbladen pardeldta ell. ånyo parbladigt delade med inskurna flikar; stjelken fåradt kantig; frukten luden. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.760. Fl.D.754. H.N.f.12, n:o 45.

Ängsback. (*Sk.* Öfvedskloster. *Smål.* öst. delen: Scheutz. — *Gestr. Vestml. VG. Öl. Gottl.* — *N.* södra del.) *Blomflockarne vanl. mycket täta, convexa; fruktflock. platta ell. n. concava. — Athamanta Libanotis L.*

178. ÆTHúSA *Lin.* Vildpersilja.

1 Æ. *Cynapium L.* bladen dubb. parbladigt delade; småbladen pardeldta och inskurna, med lancettlika flikar. ⊙ 6—8, hv. blr. Fig. Sv.B.64. Fl.D.1921.

Odl. st. kryddgård. a. (*Sk.—Helsl. Dal. Värml.* och *Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.*) *Bladen tunna och glänsande; svepet längre än småflocken, nedböjdt.*

179. OENANTHE *Lin.* Stäkra.

1 O. *fistulosa L.* allm. blomflocken *2—4strålig;* rotbladen 2—3dubbelt, *de öfre bladen enkelt parbladigt delade,* med korta, n. jemnbreda flikar, *ihåliga* skaft, längre än sjelfva bladet. ♃ 7, hv. blr. Fig. Sv.B.619. Fl.D.846. H.N.f.2, n:o 39.

Fukt. st. vattengrop. (*Sk. Hall. Smål.* Kalmar, Hosmo-å och Berga. *Gottl.*) *Rottrådarne till en del uppsvällda till ovala rotknölar; flockens kantblr stora och irreguliera.*

2 O. *Phellandrium Lam.* flocken *mångstrålig;* stjelkbladen 3dubb. parbladigt delade, med skaftets grenar *tillbakaböjda,* samt aflånga trubbade flikar. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.155. Fl.D.1154.

Vatten. (*Sk.—VB. Värml.* — *N.*) *Bladflikarne små, de under vattnet stundom hårfina. — Phell. aquaticum L.*

180. CICúTA *Lin.* Sprängört.

1 C. *virosa L.* bladen dubb. parbladigt delade med dels enkla, dels sammanflytande, lancettlika hvass-sågade flikar. ♃ 7, 8, hv. blr. — *β tenuifolia:* bladflik. liniebreda, grundt och glest sågade. Fig. Sv.B.134. Fl.D.208. Fl.N.1,t.2.

Vatten. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Nordl. — *β Värml.* Ekshärads prestgård. *VB.* Salminanti. *Torn. Lpm.*) *Bladflik. omkr. 2 tum långa, ½ t. breda; hos β knappt tumslånga. Roten stor, rundadt aflång och ihålig, mycket giftig. — Sium latifol. Zett. Resa, enl. Læst.*

181. APIUM *Lin.* Selleri.

1 A. *graveolens L.* de nedre bladen parbladigt, de öfre 3fingradt delade, med vigglika

inskurna småblad; sido-blomflockarne i bladvecken, med inga ell. korta skaft. ☽ 7, 8, hv. blr. Fig. Fl.D.790.

Hafsstr. och vallar, r. (*Sk.* sydvestra kusten, t. ex. Hvalinge; Landskrona och Christianstad på vallarne. *Gottl.* — *N.* sydl. kust.) *Glatt och glänsande med stark lukt.*

182. ÆGOPODIUM *Lin.* Kirskål.

1 *Æ. Podagraria L.* bladen dubb. 3fingradt delade; småbladen eggrunda med snedt hjertlik bas. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.147. Fl.D.670.

Odl. st., lundar, a. (*Sk.—Helsl. Vestml. Värml. Dalsl. Öl. Gottl. — N.*) *3—4 fot hög.*

183. CARUM *Lin.* Kummin.

1 C. *Carvi L.* bladen dubb. parbladigt delade med findeldta småblad. ☽ 6—8, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.115. Fl.D.1091.

Äng. och renar, a. (*Sk.—Lpl. — N.*) ½ *aln hög. — Bunium Godr. & Gren.*

184. BUNIUM *Lin.* Jordnöt.

*1 B. *flexuosum With.* stjelken nedtill bladlös; stjelkbladen n. oskaftade, dubb. parbladigt delade i n. jemnbreda inskurna flikar; stiften hos frukten upprätta. ♃ 6, 7, hv. blr. Fig. E.B.988. H.N.f.13, n:o 41.

Torra st. sandback. r. (*N.* mellan Stavanger och Nordmöer, t. ex. Mundeim; Storöen; Molde etc.) *Stjelken ½ aln hög, mycket smal ned mot den rundadt knölformiga roten; rotbladen skaftade, 3dubb. parbladigt delade. — Carum Fr. S.V.Sc. Conopodium denudat. Koch och Fr. H.N.*

185. PIMPINELLA *Lin.* Bockrot.

1 P. *magna L.* stjelken *fåradt kantig;* bladen parbladigt delade, med utdraget eggrunda *spetsiga,* inskuret sågade, glänsande småblad, 3flikigt uddblad; de *öfversta* bladens småblad *äfven eggrunda* ell. lancettlika, *sågade.* ♃ 7, 8, hv. ell. rödl. blr. — *β dissecta:* småbl. parbladigt delade, med långt skaftad ändflik. Fig. Sv.B.741. Fl.D. 1155. H.N.f.2, n:o 41. *β* Retz. Obs. t.2.

Äng. r. (*Sk.* Häckeberga; Reften; Tågarp; Helsingborg; Kullen etc. *Smål.* Ökna mell. Emhult och Åsgärde; Rödsle nära Vestervik. *Södml.* Tullgarn nära slottet, ymnig. *Öl.* mell. Mörbylånga och Borgby; Sandby och vid Wickleby. *Gottl.* mell. Arshamn och Vialmsudde. — *β Sk. Gottl.*) *Småbladen större mer utdraget ell. lancettlikt eggrunda än hos följ.; de öfversta, vid blomflockarne, af samma form, icke så smalflikiga som hos denna.*

2 P. *Saxifraga L.* stj. *strimmig;* bladen parbl. delade, med rundade ell. bredt eggrunda *trubbiga* sågade småblad [hos *β* delade till basen]; de *öfversta* bladens flikar *smalt jemnbreda helbräddade.* ♃ 6, 7, hv. blr. — *β dissecta:* småbladen pardeldta och flikiga. — * *nigra W.* roten innehållande en blå saft. Fig. Sv.B.160. Fl.D.669.

Äng. a. (*Sk.—Um. Lpm. — N.* till Salten. — * *Sk.* Limhamn. *Öl. Gottl.*) *Var. glatt och småluden. — P. nigra, hvars rotsaft blir i luften blåaktig, skiljes af Koch med ludna flockstrålar, en hårighet, som är lika obeständig som stjelkens.*

186. FALCARIA *Host.* Ving-blad.

1 F. *Rivini Host:* stjelkbladen delade i både ensamma och 2—3, med nedre delen samväxta flikar, till formen n. jemnbreda, med brosklikt kantade sågtänder. ♃ 7, hv. blr. Fig. Sv.B.621. Fl.D.1749. H.N.f.2, n:o 40.

Torra åkrar, r. (*Sk.* vid byn Glemminge i Ingelstads härad. *Gottl.* söder om Visby.) *Blåaktig växt, med 2—6 tum långa bladflikar, trådsmala svepen. — Sium Falcaria L. Critamus Reich.*

187. SIUM *Lin.* Strätta.

1 S. *latifolium L.* stjelken upprät, med långskaftade blomflockar; stjelkbladen enkelt parbladigt delade; småbladen *utdraget lancettlika ell. jemnbreda, n. likformigt sågade,* med uddspetsade sågtänder. ♃ 7. 8, hv. blr. — *β longifolium:* småbl. jemnbreda och något krökta. Fig. Sv.B.178. Fl.D.246.

Vatten. (*Sk.—VB.* och *Um. Lpm. Värml. Dalsl. Boh. — N.* till Nordl. — *β ÖG.* Norrköp. på Bykholmen; Vestralund i ån; Kärna sn. i Kappelsån. *Göteborg,* Quillebäcken etc. *Hall.*) *3—4 fot hög, med flera tum långa flockskaft, hela svepeblad.*

Rotbl. dubb. parbladigt delade. — β har 2—4 tum långa, 2—3 linier breda småblad.

2 S. *angustifolium L.* stjelken grenig, med skaftade sidoflockar, motsatta de enkelt parbladigt delade bladen; svepebladen meränd. flikiga; småbladen *eggrunda*—lancettlika, *olikformigt hvass-sågade,* vid basen *något inskurna.* ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B. 620. H.N.f.1, n:o 25.

Vatten, r. (*Sk.* här och der ymnig. *Blek.* Sölvitsborg. *ÖG.* Vallerstad sn, Skenaån. *Hall. Boh.* Mollö. *Öl. Gottl.*) *Flockskaften 1—2 tum långa; svepebl. stund. hela. — S. nodiflorum, samt enl. Fries Oenanthe crocata L.Fl.Su. Berula Koch.*

188. HELOSCIADIUM *Koch.* Kärrfloka.

1 H. *inundatum K.* de nedre bladens flikar hårfina, de öfras vigglika 3klufna; blomflocken 2-, säll. 3strålig, fåblommig. ⊙ 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.740. Fl.D.89. H.N.f.1, n:o 26 och f.8, n:o 18.

Vattenpuss. r. (*Sk.* Christianstad; Skanör; Malmö; Lund; Helsingborg; Kullaberg etc. *Hall.* Varberg; Onsala sn. nära Stenkilsås. *Dalsl.* i Orselfven vid Vestergården och Krokfors i Ör sn. *Blek.* Ronneby; Säby i Ramdala sn. *Smål.* Söderåkra i Kalm. län, och vid Alfvestad i Kronob. län enl. Scheutz.) *I djupare vatten stund. fotslång slankig ört, på uttorkade ställen 3—4 tum lång och krypande; småflock. 3—6-blommiga. — Sison L.*

189. BUPLEURUM *Lin.* Byll.

1 B. *tenuissimum L.* blomflockarne nästan qvastlika skiftevisa, af det 5bladiga svepets längd; stjelken grenig; bladen hela jemnbreda taggspetsade. ⊙ 7, 8, gulakt. blr. Fig. Sv.B.618. Fl.D.1090. H.N.f.1, n:o 27.

Hafsstr. och torra st. r. (*Sk.* Malmö, Landskrona, Lund vid Fogelsång etc. *Blek.* Carlskrona, Ronneby m. fl. st. *Smål.* Kalmar. *Öl. Gottl.* Sanda, Sproge; Öja sn, vid Stockviken.) *Har 6—10 tum långa trådsmala uppstigande stjelkar. — Odontites Spreng.*

190. SANICULA *Lin.* Läkeört.

1 S. *europæa L.* bladen 3—5fingradt delade; småbladen vigglika 3klufna, grundt flikiga och sågade; stjelken enkel, bar ell. enbladig. ♃ 7, hv. rödl. blr. Fig. Sv.B.245. Fl.D.283.

Lundar. (*Sk.—Gestr. Vestml. VG. Dalsl. Boh.* Smörkullen; Uddevalla; Christinedal: Thed. *Hall.* Särö. *Öl. Gottl. — N.* till Molde.) *½ aln hög.*

191. HYDROCÓTYLE *Lin.* Spikblad.

1 H. *vulgaris L.* bladen sköldlika cirkelrunda, glest naggade; blomflocken hufvudlik, omkr. 6blommig, slutligen förlängd i form af ett kort, afbrutet ax; stjelken kryp. och rotslående. ♃ 7, 8, rödl. blr. Fig. Sv.B.617. Fl.D.90.

Stränd. dik. etc. (*Sk.—ÖG. Boh. VG.* Lidköping i skogen Kartåsen; Thorsön i Ven.; Fritsla sn, nära torpet Hagen. *Dalsl.* Krokfors i Ör sn, samt nära Venersborg. *Öl. Gottl. — N.* söd. del, Lister etc.) *Blott bladen och blrna visa sig öfver jordytan.*

192. ERYNGIUM *Lin.* Manskraft.

1 E. *maritimum L.* blomhufvuden skaftade, med 3gafflade fjäll mellan blrna, rotbladen hjertlikt rundade, jemte stjelkbladen veckiga, taggsågade och inskurna. ♃ 7—9. Fig. Fl.D.875. H.N.f.14, n:o 23.

Hafsstr. r. (*Sk.*—Norra *Boh. Öl.* Byerum. *Gottl.* vid Ihrevik [nu utgången]; Lummelund. — *N.* Listers fögderi. Hvalöarne i Smålehnene.) *Hela växten styf, blåaktig; stjelkbladen vinkligt rundade; blrna ljusblå.*

---

30 Fam. ADOXEÆ *E. Mey.* Kronbl. vid basen hopväxta, i knoppen kantlagda. Stånd. dubb. så många som kronbladen, med enrummiga knappar. Fruktämne 4—5rummigt, till hälften täckt af disken, slutl. bärlikt fröhus med ett frö i hvarje rum.

193. ADóXA *Lin.* Myskört.

1 A. *Moschatellina L.* bladen dubbelt 3fingrade. ♃ 4, 5, gr. blr. Fig. Sv.B.435. Fl. D.94.
Skugg. back. (*Sk.—Medelp.* och *Jämtl. Öl. Gottl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Blomhufvudet af en ärts storlek. Örten luktar Moschus.*

---

31 Fam. ACERINEÆ *DC.* Kronbl. i knoppen tegellagda. Fruktämne fritt, 2—3rummigt, med 2 fröämnen i hvarje rum; slutl. vingfrukt, ell. läderartadt fröhus.

194. ACER *Lin.* Lönn.

1 A. *platanoides L.* blomskaften *glatta,* i *upprät qvast;* bladen handlikt 5flikiga, glatta, med *spetsade* flikar och tänder. ♄ 5, g. blr. Fig. Sv.B.86.
Skogsäng. byar. (*Sk.—Ångml.* Nora sn, Bölesta och Skuluberget. *Jämtl.* Stugu sn. *Dal.* upp till Hykjeberget. *Värml. Boh.* Koster. *Öl. Gottl.* — *N.* Aggerhus och Christiansands st. Bergens st. sällsynt. Romsdalen: Gunn.) *Högt träd med stora tunna blad.*

2 A. *campestre L.* blomsk. *småludna,* i något *lutande qvast;* bladen handlikt 3—5-klufna, med *trubbiga,* inskurna ell. groftandade flikar. ♄ 5, gr. blr. Fig. Sv.B.409. Fl.D.1288. H.N.f.2, n:o 37.
Back. r. (*Sk.* Svedala sn. nära Brännemölla och Aggarp på Nafverbacken. Skall äfven finnas i skogar vester om Sönnerskog. Göteborg vid Tarras grotta i Gammelstaden, utan tvifvel odlad.) *Litet träd eller buske.*

†3 A. *Pseudoplatanus L.* blrna i *hängande klasar;* bladen som föreg. med *spetsiga* olikform. grofsågade flikar, *under blekare.* ♄ 5, gr. blr. Fig. Fl.D.1575.
Byar, r. (*Sk.* planterad vid vägar etc., mer sällan ända upp till Gefle; äfven i Alnarps skog. — *N.* i södra delen planterad.) *Högt träd; frukten med mindre utsperrade vingar än hos de föreg.*

195. ÆSCULUS *Lin.* Hästkastanie.

†1 Æ. *Hippocastanum L.* bladen 7—9fingrade; småbladen vigglika spetsade sågade. ♄ 5, 6, hv. blr. Fig.
Planterad. (*Sk.—Gestr.* — *N.*) *Högt träd med blr i stora uppräta spiror, samt slutl. med stora, meränd. torniga fröhus.*

---

32 Fam. RESEDACEÆ *DC.* Blr irreguliera. Kronblad i knoppen åtskiljda. Fröh. i toppen öppet, enrummigt, med fröfästen i fogarne mellan skalen.

196. RESÉDA *Lin.* Wau.

1 R. *Luteola L.* blr med 4deldt foder, *oskaftade* i ett tätt och smalt *ax;* bladen lancettlika, *helbräddade,* med en omärkl. tand vid basen. ☽ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.82. Fl. D.864. H.N.f.1, n:o 32.
Sandback. r. (*Sk.* Helsingborg, Ystad, Lund, Landskrona, Gladsax, Åhus, etc. *Blek.* Sölvitsborg. *Smål.* Kalmar; Ljungby sn, Harby gästgg.; Visingsö. *Hall. Boh.* på

Koön. *Öl. Gottl.* Othem sn, på Enholmen ymn.; Slite och Visby. I de öfra prov. någon gång förvildad ell. införd med ballast.) *Axet från 3 tum till 3 quarter långt.*

†2 R. *lutea L.* blrna med 6deldt foder, *skaftade,* i eggrund ell. aflång *klase;* stjelkbladen *pardeldta,* med hela ell. å nyo delade flikar. ☽ 7, 8, g. blr. Fig. E.B.321.
Torra st. r. (Ballastplatser: *Göteborg, Kalmar, Stockh., Gefle* m. fl. st. — *N.* Christiania, allmän bortöfver Natmandshougen.)

---

5 KLASSEN

SERTIFLORÆ.

33 Fam. NYMPHÆACEÆ *DC.* Kronbl. i flera kransar, öfvergående i äfvenledes talrika ståndare. Frukt läderaktigt, mångrummigt fröhus med fröfästen på väggarne.

197. NYMPHÆA *Lin.* Neckros.

1 N. *alba L.* märket med 10—20, inböjda strålar; bladen djupt hjertlika, rundade platta helbräddade, med *trinda* skaft. ♃ 7, hv. blr. — *β minor:* blr och blad dubbelt mindre. — *γ biradiata Som.* märket tecknadt med en stor stjernformig mörkröd fläck. — *δ rosea:* blr stora, rosenröda. Fig. Sv.B.92. Fl.D.602. *β* Reich.D.Fl.f.118; *γ* 119.

Sjöar och vattenpöl. (*Sk.—Lul. Lpm.* och nor. del. af *VB. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Nordl. — *β Smål. Uppl. Boh.* etc — *N.* Christiania. — *δ Ner.* i sjön Fagertärn på Tiveden.) *Blrna utbredda ofta 4 tum i diam. Bladflikarnes form varierar, så att af dem kan något skiljemärke för N. birad. svårligen erhållas; hvad märkets färg angår, kan man i samma sjö finna det utan gräns variera från gult till brandgult och rödt.*

198. NUPHAR *Sm.* Neckblad.

1 N. *luteum Sm.* märket *12—20stråligt odeldt;* ståndarknapp. *jemnbredt aflånga;* bladen djupt hjertlika, med *upptill 3kantiga* skaft [en kant rundad]. ♃ 7, g. blr. — *β minus:* blr små, omkr. en tum i diam.; märket 10—12stråligt. Fig. Sv.B.266. Fl.D.603.

Sjöar, a. (*Sk.—Lpl. Boh. Gottl.* — *N.* — *β Lpl.* Karesuando.) *Stånd.-knapparne 2—3 gånger så långa som breda. — Nymphæa L. — Möjl. tillhör β följ., då bladskaftets form på de pressade ex. ej kunnat utrönas.* — Anm. *Prosten Læst., som i Bot. Not. 1858 framställt en mängd former af denna och följ. arter, anser dem alla bero af olika djupt vatten och olika botten, samt sål. blott utgöra en enda art.*

2 N. *intermedium Ledeb.* märket *9—15stråligt, helt* ell. *något flikadt;* stånd. *som föreg.;* bladsk. *plattade.* ♃ 7, 8, g. blr. — *β? Spennerianum:* märket omkr. 10tandadt eller flikadt. — *γ tomentosum Kr.* bl. under tätt småludna. Fig. H.N.f.14, n:o 24. *β* Reich. D.Fl.f.116.

Sjöar. (*Torn.—Pit. Lpm. VB.* nor. del., t. ex. i Gäddträsk ymnig. *Jämtl.* Ovikens sn, vid Kjanneråsbodarne. — *γ VB.* Umeå skärg. Kasaviken; Pajala: C. P. Læst.) *β synes tillhöra denna art, ehuru bladskaftens form ej kan bestämmas. Blommorna mindre än hos föreg., men större än hos följ. Bladen af samma storlek som hos följ. Skiljer sig fr. interm. med det mer flikiga märket, hvilket lärer variera, de alltid frånstående bladflikarne, samt de större vigglika kronbladen. Fröhuset vanligen med upphöjda åsar. — γ synes enl. ex. af Læst. utan gräns sammanflyta med hufvudf.*

3 N. *pumilum DC.* märket omkr. *10stråligt, flikadt;* ståndarkn. *n. quadratiska,* blott en half gång längre än breda; bladskaften *trubbigt 3kantiga.* ♃ 7, g. blr. Fig. Reich. D.Fl.f.115.

Bäck. dammar, r. (*Smål.* Gärdserum sn, i flera sjöar enl. Scheutz. *ÖG.* Åtved i en damm, samt andra vatten i trakten. *Dal.* i Nässjön nära Hykjeberget. *Ångml.* Arnäs sn, i Prosttjärn och Elfsjön; Själevad sn, i Lomsjön. *Um. Lpm.* Fatsjön i Wilhelmina sn. *Torn. Lpm.* i bäckar vid Muonio elf upp till Karesuando. — *N.* Christiania; Tellemarken; Valders; Gudbrandsdalen, söder om Laurgaard. Bergen etc. Ost-Finnm. Colmijaure vid Svanvik.) *Blrna ej större än på Caltha pal.; bladen omkr. 2 tum breda. Kronbladen små, omv. eggrunda. Var. liksom föreg. med under småludna blad. — N. minimum Sm.*

---

34 Fam. RANUNCULACEÆ *Juss.* Hylle enkelt ell. dubbelt, af skiftevisa foder- och kronblad. Stånd. vanl. talrika. Frukt af flera fria karpeller [sällan hopväxta till ett bär].

1 Flocken **Ranunculeæ.** Kronbl. med honingsgrop på klon. Karpeller nötlika, slutl. enfröiga.

199. RANUNCULUS *Lin.* Solögon.

† Kronbl. 5, hvita.

1 R. *glacialis L.* stjelken upprät, *1—2blommig;* rotbladen skaftade *3deldta,* med djupt klufna och flikiga småblad; karpellerna halfmånlikt hinnryggade. ♃ 7, 8. Fig. Lin. Fl.L.t.3,f.1. Sv.B.747. Fl.D.19. H.N.f.9, n:o 30.

Hög fjellv. (*Lpl.—Herjed. — N.*) *I Jämtland är denna art vanl. 1-, i Lpl. 2-, sällan 3blommig, qvartershög. Blrna stora, utvändigt rödvioletta.*

2 R. *aconitifolius L.* stjelken *grenig mångblommig;* bladen djupt *3—7klufna,* med ovala inskurna och grofsågade flikar; skärmbladen jemnbreda hela; bl.fodret *snart* affallande. ♃ 7, 8. Fig. H.N.f.8, n:o 28.

Fjellv. r. (*Jämtl.* Stor-Li etc.; flerest. i Frostviken; Fölinge sn. *Herjed.* från Sylfjellen ned till Funnes- och vest. Tenndalen. *Dal.* Särna på Fulufjellen. — *N.* Kälahögen; Ridalen; Holtaalen; Dovre; Romsdalen; Filefjell; Valders etc. ned till Häckefjell.) *1—3 alnar hög, med blad, som likna Stormhattens. — R. platanifolius Godr. & Gren.*

†† Kronbl. 5 [hos *R. lappon.* ofta 6—8]; gula.

* Örtbladen odeldta.

3 R. *Lingua L.* stjelken *upprät;* bladen utdraget lancettlika, glest naggtandade; karpellerna med *utdraget kroklikt* spröt. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.636. Fl.D.755.

Å- och sjöstränd. i vatt. (*Sk. Smål.—Helsl. Jämtl.* Håsjö sn; Ragunda i elfven. *Dal. Värml. Dalsl. Öl. Gottl. — N.* i Vigsån nära Korsegården vid Mjösen.) *Ofta alnshög, och deröfver, bladen quarterslånga; blrna tumsvida. Var. glatt och sträfhårig.*

4 R. *ophioglossifolius Vill.* stjelken *upprät;* bladen aflånga ell. elliptiska, *de nedre n. hjertlika, alla trubbiga;* karp. *sträfva* af upphöjda knölar, med *kort* spröt. ⨀ 6. Fig. E.B.2833.

Kärr, r. (*Gottl.* Skälsö i Väskinde sn enl. uppg. af Thed.) *Omkring fotshög med pipig stjelk; öfre bl. n. oskaftade, de nedre långt skaft., dels helbräddade, dels naggsågade.*

5 R. *Flammula L.* stjelken *uppstigande* eller *krypande* [hos δ upprät]; bladen eggrundt lancettlika—jemnbreda, glatta; karp. *släta ell. gropigt punkterade,* med *mycket kort* spröt. ♃ 7. — β *intermedius:* stjelken till större delen krypande och rotslående; bladen jemnbredt lancettlika. — γ *reptans:* stjelken trådlik, båglikt kryp.; bladen n. trådsmala. — δ *erectus:* stjelken upprät; bladen lancettl. Fig. Sv.B.117. Fl.D.575. γ Lin.Fl.L.t.3,f.5. Fl.D.108. H.N.f.10, n:o 27.

Kärr, stränd. a. (*Sk.—Lpl.—N. — δ N.* Christiansand och vestra kusten.) *α har ofta fingerbreda blad, men öfvergår utan gräns i γ, som är Linnés R. reptans.*

Första rotbladen på våren eggrunda och, då de växa i vatten, långt skaftade och flytande deruppå; likna då bladen af Alisma natans.

** Örtbladen flikiga eller delade; karpellerna släta.

a — Stjelken enblommig, eller med enkla blomskaft i bladvecken.

6 R. *lapponicus L.* stjelken *krypande* under jordytan, med upprätta enblommiga, bara ell. enbladiga blomskaft [stänglar]; bladen glatta *3deldta,* med bredt spadlika *naggade eller inskurna* flikar; karp. med klolikt krökt spröt. ♃ 6. Fig. Lin.Fl.L.t.3,f.4. Sv.B.749. Wg.Fl.L.t.8. Fl.D.2292. H.N.f.3, n:o 28.

Fukt. st. i fjelltrakter, r. (*Torn.—Um. Lpm. Jämtl.* Oviksfjellen; Sunne, Offerdahl och Ström snr. *Herjed.* vid Kolsätt. *VB.* Skellefteå, Falkberget. *Ångml.* Vallsjö i Sollefteå. *Medelp.* Sättna, vid Flata fäbodar. — *N.* Finnm.?) *Egentl. stjelken kryper lik en rot under jorden eller i mossan, uppskjutande i lederna blad och blomskaft. Blomfodr. mest af 3, och kronan af 7, små blad, hvilket dock varierar; karpell. föga längre än deras spröt. — Coptidium ranunculoides Beurl.*

7 R. *hyperboreus Rottb.* stjelken *krypande,* rotslående, *bladig;* bladen *3klufna,* med *helbräddade,* trubbiga flikar; blomskaften glatta; karp. n. utan spröt. ♃ 7. Fig. Sv.B.710. Fl.D.331. H.N.f.5, n:o 25.

Fukt. st. i fjelltrakter, r. (*Torn. Lpm.* flerest. t. ex. Ketkesuando, Najmaka, Kilpisjärvi, Juckasjärvi etc. *Lul. Lpm.* Sirkaloukt vid Virihjaur. *Jämtl.* Ovikens sn, vid Eltnäset och Borgen; Bergs sn, vid Vigge. *Dal.* Idre, vester om Djupgrafsstöten vid Löfåsen. *VB.* vid Öfver-Torneå. — *N.* Varanger; Vadsöe; Bossekop etc. Salten; Dovre; Tronfjellet etc.) *2—3 tums växt; ganska små blr med oftare 3 ell. 4 kronbl. Karpell. hafva omogna ett kort, klolikt stift, som slutl. n. alldeles försvinner. — R. lapponicus Kröningssv. Fl. Dal.*

8 R. *pygmæus Wg.* stjelken *uppstigande, enblommig;* rotbladen n. njurlika, 3—6klufna, med *helbräddade* flikar; blomfodret *föga hårigt, n. längre än* kronbladen; karpell. med kort spröt. ♃ 7, 8. Fig. L.Fl.L.t.3,f.3. Sv.B.748. Wg.Fl.L.t.8. Fl.D.144. H.N. f.7, n:o 28.

Fjellv. (*Lpl.—Herjed. — N.*) *Ganska liten. — R. nivalis β L.*

9 R. *nivalis L.* stjelken *upprät, enblommig;* rotbladen *njur- eller hjertlika, nedom midten* 5—7klufna; stjelkbladen djupt 3—5klufna med helbräddade flikar; blomfodret *brunludet, kortare än* kronbladen; karp. med utdraget, krökt spröt. ♃ 7, 8. Fig. Lin.Fl.L.t.3,f.2. Sv.B.394. Wg.Fl.L.t.8,f.3. Fl.D.1699. H.N.f.7, n:o 27.

Högre fjellv. (*Torn. Lpm. — Jämtl.* Ekorrdörren. — *N.* Finnm. allmän. Dovre, på Finnshöe m. fl. st. ofvanför Drivstuen och Vaarstien, samt på Knudshöe.) *Knappt quartershög, bladen glänsande, med 3 hufvudflikar, den mellersta hel, sidoflikarne inskurna; blommorna guldgula.*

*10 R. *altaicus Lax. enblommig;* rotbladen *rundade* eller *viggformiga* [icke intryckta] *vid basen, grundt mångflikiga;* stjelkbladen 5—7flikade eller klufna till och nedom midten i lancettlika flikar; karpell. med krökt spröt; fod. *som föreg.* ♃ 8. Fig. H.N.f.15, n:o 29.

Fjellv. r. (*N.* Magerö, samt andra öar vid Nordcap. Ost-Finnm. Lebesbyfjellen, Langfjordfjellen etc.; Berlevaag.) *Betydl. större än föreg., bladen n. utan glans, blrna ljusgula. — R. sulphureus Wg.Fl.L. Fr.S.V.Sc.*

b — Stjelken meränd. flerblommig; blomskaften refflade.

11 R. *bulbosus L.* stjelken *fåblommig, med utstående, mjuka* hår, uppsvälld till en knöl vid roten; rotbladen 3deldta, med bredt vigglika, flikiga och tandade småblad; uddbladet *skaftadt;* blomfodret *nedböjdt;* fruktfästet styfhårigt. ♃ 5, 6. Fig. Sv.B.387. Fl.D.551.

Ängsback. a. (*Sk.—Helsl.* Söderhamn. *Vestml. Boh. Öl. Gottl. — N.* sälls. såsom, enligt Blytt, funnen endast vid Christiansand.) *Stjelken quartershög, ofta enkel; karp. sammantryckta kantade, med kort klolikt spröt. I skugga blir stjelken stundom hög och grenig, hvarvid rotknölen n. försvinner, och bladens flikar n. utdraget lancettlika.*

12 R. *polyanthemos L.* stjelken *mångblommig, utsperradt sträfluden,* utan rotknöl; rotbladen djupt 3—5deldta och flikiga, uddbladet *n. oskaftadt;* stjelkbladen 5deldta och flikiga; fruktfästet styfhårigt. ♃ 6, 7. — * *nemorosus DC.* rotbladen klufna till

¾ nära basen i 3—5, omv. eggrunda inskurna flikar. Fig. Fl.D.1700. * H.N.f.14, n:o 25.

Ängar. (*Sk.—Gestr. Dal. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Lofoden. — *Gottl.* på många st. t. ex. i Bahra, Klinte, Etelhem, Hangvar, Hall, Hörsnö m. fl. snr.) *2—5 quarter hög, med stora blr; karp. med kort, klolikt böjd spets. Hos α äro rotbladen delade ända till basen.* — * *R. sylvaticus Thuill. enl. Godr. & Gren.*

13 R. *repens L.* stjelken *uppstigande, med ört-refvor;* bladen *3fingradt delade,* med *skaftade,* 3deldta och flikade småblad; blomfodret *tilltryckt.* ♃ 5—8. — *β hirsutus:* bladskaft och blad ludna. Fig. Sv.B.400. Fl.D.795.

Odl. st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Finnm. Bossekop.) *Har vanl. något stora mörkgula blr. Funnen med upprät stjelk, utan refvor, vid Strängnäs af Mag. Ringstrand*

c — Stjelken meränd. flerblommig; blomskaften icke refflade.

14 R. *lanuginosus L.?* stjelken *hårig;* rot- och stjelkbladen *likformiga,* sammetshåriga, djupt *3—5klufna,* med *rutformiga,* hvasst inskurna och tandade flikar; bladskaften tätludna af horizontala [brungula] hår. ♃ 6, 7. Fig.

Torra st. r. (*Gottl.* Visby bland St. Görans ruiner; Botvalldavik i Gothem sn: Kindb. — *N.?*) *Skiljd från R. acris genom stjelkbladen, hvilkas hufvudflikar, äfven på de öfversta vid vippans början, äro breda, rutformigt ovala, samt af den starka rakt utstående hårigheten på bladskaften. Har dock bladen klufna mycket närmare basen än den utländska R. lanug., bladflikarne spetsigare och stjelken glattare. Månne β geraniifolius DC.?* — *R. acris β velutinus Ed.4; β silvaticus Blytt Bot.Not.1845?*

15 R. *Friesii Godr. & Gren.* stj. mångblommig, *nedtill kort sträfhårig,* upptill jemte bladen silkeshårig; bl *likformiga, helt och hållet 3delade,* med kort skaftade *n. rutformiga,* djupt klufna och inskurna flikar. ♃ 7, 8. Fig. H.N.f.11, n:o 31.

Äng. r. (*Uppsala,* der den i flera år fanns vid Akademiens materialbod, men sedan utgått: enl. Prof. Fries år 1857 i stor mängd återfunnen på en bredvidliggande äng.) *Större och till alla delar gröfre än följ. art., från hvilken den är vida skiljd genom de likformiga bladen, samt den på stjelkens nedre del och bladskaften utsperrade hårigheten, hvari den mera liknar föreg.; men skiljes från denna med hårens hvita färg, de endast 3delade bladen, och dessas starkt upphöjda n. hvita nerver.* — *R. sylvaticus Thuill. enl. Fr. R. Steveni Andrz. enl. Beurl. Om Lindbloms R. acris β velut. hörer hit ell. till föreg. är ovisst.*

16 R. *acris L.* stjelken meränd. *tilltryckt småhårig;* bladen håriga, 3—5deldta, med inskurna flikar; *öfra* stjelkbladens flikar *n. jemnbreda.* ♃ 7, 8. — *β nothus:* rotbladen af 3, skaftade småblad. — *γ pumilus:* stjelken fingerhög, 1—2blommig; rotbladens flikar trubbiga. Fig. Sv.B.375.

Äng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *γ* i fjelltrakter.) *Ofta alnshög; γ 3—6 tum; rotbladen variera 3- och 5flikiga, ända till grunddeldta.* — *γ R. montanus ed.1. Enl. Prof. Andersson skall i fjelltrakter förekomma en form med mera silkesludna blad, men i öfrigt lik den vanliga.*

17 R. *cassubicus L.* stjelken *glatt,* mångblommig; rotbladen *rundadt njurlika, odeldta,* groft naggtandade, under gleshåriga; stjelkblad handdeldta, meränd. med *lancettlika sågade* flikar. ♃ 5, 6. Fig. Reich. f.261. H.N.f.5, n:o 23, 24.

Skugg. st. kärräng. r. (*Gestr.* vid Fleräng, Kubbo etc. ymnig. *Rosl.* i Väddö sn. Grisslehamn m. fl. st. *Uppl.* Ytterboda i Elfkarleby sn: stud. E. Henschen. Uppsala vid Godtsunda och Vretaudde; Häggeby. Öfver-Grans och Husbysjutolfts s:nar. *Vestml.* på Björnön och östra Hästholmen i Vesteråsfjerden. *Värml.* Aspsäter i Gilberga sn. *ÖG.*) *Gröfre än följ.; rotbladen äldre ofta 4 tum i diameter med skaftens bas innesluten i en vid, hinnaktig, bladlös slida.*

18 R. *auricomus L.* stjelken *glatt,* mångblommig; rotbladen *njur—hjertlika,* meränd. djupt *3klufna eller deldta, stundom hela,* groft naggtandade, under glatta; stjelkblad som föreg. med *jemnbreda,* meränd. *helbrädd.* flikar. ♃ 4—6. — *β alpestris:* rotbladen delade till basen i vigglika, flikiga delar; stjelken uppböjd. — *γ fallax:* rotbladen hjertlika odeldta naggade. — *δ palmatus:* nedra stjelkbladens flikar handlikt klufna. Fig. Fl.D.665.

Ängar, a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Den bladlösa slida, som innesluter basen af rotbladens skaft hos R. cassub., saknas hos denna art, hvars rotblad i stället hafva skaftet vid basen vidgadt till slida.*

19 R. *illyricus L.* stjelken *hvitullig*, fåblommig; bladen *hvitulliga*, delade i *2—3*, enkla, eller 2klufna, *jemnbredt lancettlika, helbräddade* flikar. ♃ 6. Fig. Jacq.A.222. H.N.f.4, n:o 40.
Sandiga st. r. (*Öl.* Landtborgen, Hultersta; Sandby; Borgbyborg; i Mörbylånga; Skogsbybet i Thorslunda; Glömminge etc. Förvild. vid Stockh. i Beylons park.) *Har stora blr; roten af ett rundadt knippe grofva grynlika knölar; bladen stundom hela.*

*** Örtbl. delade; karpeller gryniga eller taggiga.

20 R. *Philonotis Ehrh.* stjelken mångblommig, *hårig;* bladen 3fingradt delade, med inskurna småblad; foderbl. *nedböjda* spetsade *af halfva kronbl:s längd;* karpell. nära *omkring kanten gryniga.* ☽ 5—8. Fig. Fl.D.1459. H.N.f.7, n:o 26.
Äng. och åkerrenar, r. (*Sk.* Trelleborg; Höjebro. *Blek.* här och der i öst. delen. *Öl.* vid Näsby i Åhs etc. *Gottl.* allmän i sydvestra delen, samt Hallgårds i Östergarn, Hörsnö sn. &c. — *N.* Söndmöer.) *Stjelken grenig, stundom föga hårig.* — *R. hirsutus Curt. äldre namn, men mindre allmänt antaget och äfven mindre passande.*

21 R. *arvensis L.* stjelken upprät, mångblommig; bladen 3fingradt delade af ånyo delade småblad, med n. jemnbreda flikar; foderbl. *tilltryckta, n. af kronbl:s längd;* karp. *taggiga, kanttaggarne större.* ☉ 6, 7. Fig. Sv.B.537. Fl.D.219. H.N.f.8, n:o 27.
Åkr. (*Sk. Hall. Blek. Smål.* vid Kalmar; Gamleby flerest., och Nygård i Lofta: Scheutz. *ÖG.* i östra Ryd. *Stockh.* på Lidingön och Lofön. *Uppl.* Frötuna etc. *Öl. Gottl.*) *Stjelken 1—3 qu. hög, nedtill glatt, högre upp försedd med mycket glesa, tilltryckta hår.*

200. BATRACHIUM *Wimm.* Grodhår.

† Kronblad gula.

1 B. *sceleratum Th. Fr.* bladen djupt 3klufna, med trubbigt inskurna flikar; de öfre deldta n. till basen i lancettlika—jemnbreda flikar; kronbladen af fodrets längd, slutl. kortare än det aflånga fruktfästet. ☉ 6—8. Fig. Sv.B.412. Fl.D.571.
Vid och i grundare vatt., a. (*Sk.—Um. Lpm.* — *N.*) *Var. till storleken, från n. alnshög till ett par tum, samt dels, på det torra, upprät, dels, i vatten, flytande; blrna små.* — *Ranunculus L.*

†† Kronblad hvita [*Ranunc. aquatilis L.*, undant. n:o 11].

* Alla blad nedsänkta likformiga, findeldta; fruktfäste hårigt.

2 B. *marinum Fr.* stj. *trind;* bl. delade i hårfina framåt rigtade, föga utstående flikar, *alla oskaftade;* stånd. *kortare än* pist.; fruktfästet *kägellikt;* karpeller med kort, men tydligt stift. ♃ 7. Fig. H.N.f.9, n:o 28.
Hafsvatt. (*Sk.* Saxaviken. — *Gestr. Ångml.* Hernösand; Eden och Grönsvik i Nora sn. *Öl. Gottl.*) *Stjelken lång, benhvit, omärkl. hoptryckt; karp. 40—60.* — Anm. *B. Baudotii, hvarmed denna art* [*origtigt, enl. hvad Prof. Fries upplyst*] *af Godron anses identisk, har kantig stjelk, upptill ofta halfrunda bredflikiga och skaftade flytande blad, samt n. dubbelt smärre och talrikare karpeller. Uppgifves äfven, i Fr. Bot. Utfl., såsom Skandinavisk.*

3 B. *circinatum Fr.* stjelken *trubbkantig;* alla bladen *oskaftade*, hårfint deldta, med half- eller helrund omkrets; stånd. *talrika, längre än* pist.; fruktf. *klotrundt.* ♃ 6—8, hv. blr. Fig. Fl.D.2236. H.N.f.9, n:o 29.
Sjöar, a. (*Sk.—Helsl. Vestml.* enl. A. M. Troil. *Värml.* trol. högre upp.) *Utmärkt af bladen, hvilkas flikar ligga i ett tämmel. rundadt plan, samt ej äro så mjuka och hopfallande som hos de öfriga.* — *R. divaricatus Schrank.*

*4 B. *Drouetii Nym.* stj. *trubbkantig;* bl. *skaftade*, delade i utstående hårfina, *slaka* flikar med oregelbunden omkrets; stånd. *få* [vanl. färre än 12], *längre än* pist.; fruktf. *klotrundt;* karp. *mot spetsen vidgade och afrundade.* ♃ 6. Fig.
Vatten, r. (*N.* i en bäck vid v. ändan af Selsvandet, i Vaagedalen: Lindeb.) *Blomskaften finare och längre än hos B. trichoph., bladflikarne slakare, så att de ofvan vattnet falla tillhopa; allt efter Schweiziska ex., Skand. osedda af utg.* — *Ranunculus Schultz, samt Godr. & Gren.*

5 B. *Rionii Nym.* stj. och bl. *som föreg.;* stånd. *kortare* än pist.; fruktf. eggrundt—utdraget *kägellikt;* karp. n. klotrunda. ♃ 8. Fig.

Vatten, r. (*Gottl.* vid vägen till Träskmyr i Lärbro sn: Larsson.) *Har små blr, med omv. eggrunda kronblad; osedd af utg. — Ranunculus Lagg.*

6 B. *trichophyllum Chaix:* stj. trubbkant.; bl. *skaftade,* delade i utstående hårfina flikar, med oregelbunden omkrets; stånd. *12—många, längre än* pist.; fruktf. *klotrundt;* karp. med kort stift *spetsade,* oftast håriga. ♃ 6—8. — * *pantothrix DC.* med talrika ståndare. — *β succulentum:* mindre, med köttiga bladflikar. Fig. Fl.D. 2357. * H.N.f.9, n:o 27; *β* f.11, n:o 33.

Vatten. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Denna jemte 4 följ. arter upptogos i Ed.5 såsom former af en collectiv art, B. aquatile Wimm. — Ran. paucistamineus Tausch. β R. cæspitosus Thuill. samt Beurl. i Bot.Not. R. aquat. γ Godr.*

7 B. *confervoides Fr.* stj. och bl. *som föreg.;* stånd. *6—10, längre än* pist.; fruktf. *n. cylindr.;* karp. rundadt trubbiga, utan stift. ⨀? 7. Fig. H.N.f.13, n:o 45.

Vatten. (*Torn. Lpm.* Karesuando. *VB.* Stor-Kåge. *Ångml.* Strinnefjärden i Bjerträ sn; Hernösands varf. *Medelp.* Holms sn, Fagervik; Torps sn, Grönsta; Borgsjö sn, Vestanå. *Jämtl.* Ovikens sn, Rörösjön; Håsjö sn, Singsjön; Stugu sn, Gesunden vid Strånäset. *Gefle,* i Stenborgs-viken. — N. Ost-Finnm. vid Tana elf. Dovre.) *Vanl. liten, 2—3 tum, men skall enl. Fr. stundom blifva fotlång och mera; blrna alltid små, med ett par linier långa, smala kronblad. — R. paucistam. v. borealis Beurl. i Bot.Not.*

(*B. confusum, heterophyllum.*)

** De nedre bl. alltid nedsänkta och findeldta, de öfre ofta flytande och icke findeldta; fruktfäste hårigt.

8 B. *confusum Schultz:* de flyt. bladen små, ofta felande, 3klufna ell. deldta i vigglika—omv. eggrunda tandade flikar; kronbl. dubbelt längre än fodret [2—3 lin. långa]; stånd. *omkr. 10;* fruktf. *kägellikt;* karp. med kort stift. ♃ 6—8. Fig. H.N.f.10, n:o 28 [ut. flyt. bl.]; f.15, n:o 28 [med fl. bl.].

Vatten, r. (*Sk.* Lund; Käflinge; Ystad, nära Hörahuset. *Blek.* Tornby; Sölvitsborg. *Smål.* Vestervik, på Norrlandet. *Rosl.* Blidö sn, Köpmanholm: C. A. Fredriksson. *Ner.* Högby i Göthlunda sn: C. A. Blomberg. *Vestml.* Ramnäs Bruk; Afhulta i Munktorp sn; Vesterås, vid Carlslund: A. M. Troil.) *Förblandas lätt med den utländska B. tripartitum (DC.) Fr., som dock skiljes med karp. utan märkl. stift och kronbl. knappt längre än fodret. — B. Petiveri Ed.5. Ran. tripartitus Nolte. R. Kochii Beurl. i B.N.*

9 B. *heterophyllum Fr.* de flyt. bladen [stund. felande] njurlika, till midten ell. djupare 3—5klufna och tandade; de nedre *n. oskaftade* bladens flikar med 1 ell. flera borster i spetsen; blrna vanl. stora med *talrika* ståndare; fruktf. *klotrundt;* karp. som föreg. ♃ 6—8. — *β truncatum:* de flyt. bl. med tvärhuggen bas. — *γ crassicaule Fr.* stj. tjock uppblåst; blrna stora; karp. glatta, 60—80 i hvarje gyttring. Fig. H.N. f.11, n:o 32.

Vatten, a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) — *Ranunc. Friesii Beurl.* — *γ B. Baudotii Exc. Fl.ed.1.*

10 B. *peltatum Fr.* de flyt. bladen som föreg., *aldrig felande;* de nedre *långskaftade* utan borst i flikarnes spets; fruktf. *eggformigt;* i öfr. *som föreg.* ♃ 7, 8. — *β isophyllum:* krypande; alla bl. njurlika, inga findeldta. Fig. H.N.f.12, n:o 48.

Djupare vatt. (*Smål.* — *Ångml.* och *Jämtl. VB.* nor. delen. *Pit. Lpm.* Arjeploug, Storafvan. *Hall.* Wessige, i Ätran enl. Scheutz. *Boh.* Strömstad. — *N.* Christiania i sjön Gjellumsvand. Ostfinnm. i flera sjöar i Syd-Varanger.) — *B. setigerum Fr. i B. Utfl. Ranunculus Schrank.*

*** Alla bladen flytande njurlika; fruktf. glatt.

11 B. *hederaceum Fr.* stjelken krypande; bladen med 3—5, breda trubbiga flikar; kronbladen knappt längre än fodret; karp. trubbiga, utan märkligt stift. ♃ 6—8. Fig. Sv.B.673. Fl.D.321. H.N.f.2, n:o 43.

Vattengrop. nära hafvet, r. (*Sk.* Ösjö nära Engelholm. *Hall.* Halmstad; Eldsberga. *Boh.* på Klöfverön. *Gottl.* Visby vid gamla hamnen. — N. Trondhjem.) *Krypande och rotslående; kronbl. små, hvita, med gul klo. — Ranunculus L.* — Anm. *Den*

utländska B. Lenormandii liknar mycket denna art, men karp. hafva ett tydligt, qvarsittande stift.

(*B. peltatum β.*)

201. FICARIA *Hall.* Korskål.

1 F. *ranunculoides Mönch:* stjelken meränd. enblommig; bladen hjertlika, de nedra grundt, de öfra djupare bugtbräddade. ♃ 5, g. blr. Fig. Sv.B.17. Fl.D.499.
Lundar. (*Sk.—Helsl. Vestml. Värml. Dalsl. Öl. Gottl.* — *N.* till Nordl.) *Rot af ett knippe klubblika knölar. — Ranunc. Ficaria L.*

202. MYOSÚRUS *Lin.* Musrumpa.

1 M. *minimus L.* bladen n. trådsmala, jemte blomskaftet från roten. ⨀ 4—6, g. blr. Fig. Sv.B.690. Fl.D.406.
Torra st. (*Sk.—Ångml. Dal. Boh.* Uddevalla; Strömstad. *Öl. Gottl.* — *N.* upp till Trondhjem.) *Blomman liten på ett ½—2 tum högt skaft; fruktfästet slutl. 1—2 tum långt.*

2 Flocken **Anemoneæ.** Kronbl. utan honingsgrop. Karp. nötlika, slutl. enfröiga.

203. THALICTRUM *Lin.* Ängsruta.

† Karpellerna med 3—4, breda hinnaktiga kanter.

1 T. *aquilegiifolium L.* bladen 3dubb. parbladigt delade, med stipler i bladskaftens utgreningar; småbladen rundade ell. omv. eggrunda, framtill trubbigt flikiga; blrna i n. qvastlik vippa. ♃ 6, rödl. blr. Fig. H.N.f.2, n:o 42.
Lundar, r. (*Sk.* här och der, ymnig. *Blek.* Ynde i Sölvitsborgs sn; Carlshamn; Mörrum och Elleholm snr. *Smål.* Virestad sn, Almås; Stenbrohult vid Elmhults gästgg., och Tingsås vid Tingsryd.) *Bladen icke olika Aklejors, ehuru smärre.*

†† Karp. mångfårade; blr i en enda, enkel klase.

2 T. *alpinum L.* klasen vid blomn. nedböjd; stjelken n. bladlös; bladen dubbelt parbladigt delade i rundade småblad. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.655. Fl.D.11. H.N.f.3, n:o 27.
Fjelltr. a. (*Lpl.* — *Dal.* vid Storbo i Idre. *Ångml.* Tåsjö sn. — *N.*) *Quartershög, enkel, med små, glänsande småblad, viol. ell. gula blr.*

††† Karp. mångfårade; blr i vippa ell. sammansatta klasar.

* Blrna uppräta ell. något utåt lutande.

3 T. *kemense Fr.* stjelken *fåradt kantig,* med yngre täta, äldre glesa *vippor;* bladen *2—3dubbelt parbladigt delade,* med de nedersta sidogrenarne *mycket långa;* småbl. *rundade* ell. något omv. eggrunda, trubbflikiga, under bleka. ♃ 7, 8, gulakt. blr. Fig. H.N.f.9, n:o 26.
Fukt. skogslund. r. (*Torneå Lpm.* Uppgifven för Kengis, men lärer enl. Læst. der icke förekomma. — *N.* Finnm. Alten etc.) *Lik T. flavum, men har mer sammansatt delade blad, tunnare och mer rundade småblad, ej olika dem hos T. minus, ehuru större. De enskildta bladskaften skola, enl. Fries, hos denna art vara trinda, hos följ. kantiga. — T. majus Wg.*

4 T. *rariflorum Fr.* stj. *som föreg.;* vippans grenar *uppräta, med n. klasevisa blr;* bladen mest dubb. parbladigt delade, med *kortare* sidogrenar, *omv. eggrunda,* trubbigt flikiga småblad. ♃ 7, 8. Fig.
Ängar och elfstränder, r. (*VB.* utmed Torn. och Muonio elfvar upp till Huukis. *Ångml.* Nämforsen i Liden sn. *Medelp.* vid Indals prestg.) *Liknar föreg., men bladen hafva, såsom hos följ. art, mindre 3angulär omkrets. — T. Friesii Rupr. och Beurl.* — Anm. *Denna och föreg. art anses af Prosten Læst. vara blott varieteter af T. simplex.*

5 T. *flavum L.* stj. *som föreg.;* vippgrenarne med *mot toppen flockvis samlade, uppräta* blr; bladen dubbelt parbladigt delade, med korta sidogrenar, *omv. eggrunda,* vanl. 3flikiga småblad. ♃ 6, 7, g. blr. Fig. Sv.B.328. Fl.D.939. H.N.f.9, n:o 25; f.15, n:o 26 [var.].
Fukt. äng. a. (*Sk.—VB.* nor. delen och *Um. Lpm.* — *N.*) *1—1½ aln hög, med minst tumslånga småblad, än med bred, än viggformig bas, rikblomm. vippa med ljusgula ståndarsträngar. Har stundom fjäll-lika, snart försvinnande stipler i bla-*

dens grenveck. — Vid Christiania skall, enl. Blytts ex., en mycket smalbladig form, analog med följ:s δ, förekomma: T. flav. β angustatum Fr., dit äfven en från Gottl. af Westöö sänd form synes höra.

6 T. *simplex L.* stj. *kantig, med platta sidor;* blomvippans grenar med *klasevisa, något lutande* blr, i skiljda kransar; bladen som föreg. med *smalare, vigglika,* 3flikiga *ell. jemnbreda* och hela småblad. ♃ 7, grågul. blr. — *β dubium:* småbl. n. omv. eggrunda, med spetsiga flikar. — *γ boreale:* de nedre bladens småbl. n. omv. eggrunda, med trubb. flikar. — *δ tenuifolium:* småbladen mycket smala, de på sidan vanl. hela jemnbreda, ennerviga. Fig. Fl.D.244. H.N.f.3, n:o 26; γ f.10, n:o 24; δ f.13, n:o 44.
Äng. (*Sk.—VB.* och *Jämtl.* — *N.* — *γ VB.* vid Torn. elf flerest. *Ångml.* Liden och Junsele snr: Frist. — *δ Öl. Gottl.*) *Till alla delar spädare än föreg.; enskildta blomskaften 2—5, i åtskiljda halfkransar; strängarne mörka. — γ, som i föreg. edd. förenades med T. rarifl. och till den synes bilda en öfvergång, är T. strictum * bor. Nyl. — δ ansedd för T. galioides Nestl. lärer genom odling i Upps. Bot. trädg. öfvergått till α.*

7 T. *angustifolium Jacq.* stj. *fåradt kantig;* blrna *flockvisa, uppräta;* bladen *3dubb.* parbladigt delade; småbl. *jemnbreda* ell. *lancettlika,* det yttersta ofta smalt vigglikt, 2—3flikigt. ♃ 7. Fig. Jacq. Hort. 3, t. 43. H.N.f.13, n:o 43.
Fukt. skogsäng. r. (*Öl.* i Föra sn.) *Lik föreg:s δ; de nedra bladens småblad bredare [1—2 lin. med omkr. 1 tums längd], de öfras trådsmala; roten trådig, icke krypande; enl. utl. ex., emedan förf. icke sett Svenska.*

** Blrna nästan hängande.

8 T. *minus L.* stjelken *refflad och något kantig, vid basen bladlös;* vippan ganska grenig, med *vidt utböjda* grenar; bladen 3—4dubb. parbladigt delade; småbl. rundade, 3—5klufna, med spetsiga flikar; karp. *n. lancettlika,* något 2äggade. ♃ 6, 7, gråröd. blr. Fig. Fl.D.732? Reich. D.Fl.4627. H.N.f.7, n:o 23.
Sandiga strandäng. r. (*Sk.—Boh.* — *N.* Jædderen upp till Hardangerfjord.) *Vanl. mindre än följ. med mera utsperrade vippgrenar, men i synnerhet skiljd med de smalare, åt båda ändarne mer spetsade karpellerna. — T. vulgatum Schultz och Beurl.*

9 T. *Kochii Fr.* stj. *n. slät,* under lederna något refflad, *från basen bladig;* vippan ganska grenig med *utstående* grenar; bl. som föreg.; karp. *eggrunda.* ♃ 7, gråröd. blr. — * *flexuosum Reich.* stj. vanl. något zigzag-böjd mell. lederna; bladflikarne längre och spetsigare; karp. med något längre spets. Fig. Reich. 4628. H.N.f.7, n:o 25; * n:o 24 [varr.].
Äng. (*Gottl.* allm. *Öl.?* — * *Sk.* Ön Hven. St. Ibbs kyrkog. *Gottl.* Vänge och Löjsta snr.) *Ett par fot hög, med rik vippa; karp. smärre än hos föreg. * har ofta vippans grenar mer utstående och något plattade karpeller. Odlad har T. Kochii i lefvande tillstånd mörkröda märken, T. flex. gula. Båda formerna skola dock på Gottl. öfvergå i hvarandra. — T. minus L. Gottl. resa och herb. T. medium Ahlq. Öl. Veg.? T. collinum H.N. T. Jacquinianum Koch. T. saxatile DC.*

204. ANEMÓNE *Lin.* Sippa.

† Svepet aflägsnadt från blomman, af flerdeldta blad.

1 A. *sylvestris L.* stängeln enblommig med *flera* rotblad vid basen; svepebladen *skaftade* flikiga, med hvitludna skaft; hyllebladen meränd. 5, ovala ell. omv. eggrunda; karpeller *hvitulliga.* ♃ 5, hv. blr. Fig. H.N.f.8, n:o 29.
Torra st. r. (*Öl.* Föra sn, omkr. $\frac{1}{8}$ mil öster om kyrkan, på 2 ställen vid Husvalla by. *Gottl.* Fårön nära kyrkan samt vid Lauters. Capellshamn. Lokrum sn, i en hage vid Martebo-myr. Hessle i Fläringe, samt vid Hangvahr kyrka.) *Gröfre än följ., med större blr, trådig hopknippad rot. Hyllebladen säll. flera än 5 och då smalare.*

2 A. *nemorosa L.* stäng. enblomm., med *ett enda* rotblad; svepebl. *skaftade* inskurna; hyllebl. *6 ell. flera, aflånga;* karp. och svepebladens skaft *gleshåriga.* ♃ 4, 5, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.3. Fl.D.549.
Skog. fukt. st. a. (*Sk.—Um. Lpm.* — *N.*) *Rotstocken hos denna och följ. jemntjock, horizontal. Finnes stund. med särskilda honblr, hvilka äro smärre än de 2könade.*

3 A. *ranunculoides L.* stängeln 1—2blomm.; svepebl. *föga skaftade,* såglikt inskurna; hyllebl. meränd. *5, elliptiska;* för öfr. *som föreg.* ♃ 4, 5, g. blr. Fig. Sv.B.405. Fl.D.140.
Lund. äng. r. (*Sk.* — *Södml.* och *Vestml.* vid Mälaren, derofvan mycket sällsynt, t. ex. *Rosl.* Väddö i Hammarby äng. *Öl. Gottl.* — *N.* Asker. Christiansand—Salten.) *Mindre än de föreg., alltid med höggula blr.*

†† Svepet tätt under blomman, foderlikt, af odeldta blad: *Hepatica DC.*

4 A. *Hepatica L.* bladen klufna till midten i vanl. 3 hela likformiga flikar. ♃ 4, 5. — *β glabrata:* fullkomligt glatt, äfven fruktämnena; bladflik. med kort udd. — *γ multiloba:* bladen klufna i 5—9 flikar. Fig. Sv.B.141. Fl.D.610.
Skogsback. a. (*Sk.—Ångml.* och *Jämtl. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj. — *β ÖG.* Åtved. *Södml.* Strängnäs i Olivehälls park. *Uppl.* Uppsala, i Kungsparken; Funbo sn, vid Halmbyboda. — *γ Uppl.* Rasbo sn, i skogen mell. Ströja och Björkkulla.) *Blrna vanl. blå, stund. röda ell. hvita, någon gång dubbla.* — *Hepatica triloba DC.*

205. PULSATILLA *Mill.* Gökskälla.

1 P. *patens Mill.* bladen långt skaftade, *3fingradt delade;* småbl. n. rutformiga, 2—3delade med vigglika i spetsen djupt 2—3tandade, ell. mångdelade flikar; blomman n. upprät. ♃ 4, 5, ljust viol. blr. — * *Wolfgangiana Bess.* bladflikarne mångdelade, den mellersta långskaftad. Fig. Reich. D.Fl. Ranunc. t.57. H.N.f.15, n:o 27.
Back. r. (Gottl. vid Löjsta kyrka. Ångml. Ramsele sn, ¼ mil ofvan Nylands by; Resele sn. — * Gottl. bland hufvudformen.) *Liknar under blomningstiden ganska mycket P. vulgaris, men skiljes från denna och öfr. Sv. arter genom de efter blomningen framväxande långskaftade och 3fingradt delade rotbladen, hvilka hos * i ans. till den långt skaftade 3delda ändfliken tyckas vara 2pariga.* — *Anemone L.* * *P. Hackelii Bot. Not. 1856.*

2 P. *vernalis Mill.* bladen *parbladigt delade;* småbl. n. *omv. eggrunda,* djupt inskurna med bredt lancettlika ell. eggrunda flikar och tänder. ♃ 5. — *β rosella:* blrna små, rosenröda. Fig. Sv.B.637. Fl.D.29. H.N.f.5, n:o 22.
Skogshed. r. (*Jämtl.* Bergs, Sunne och Mysjö snr. *Herjed.* och nor. *Helsl.—Smål. Blek.* Skillinge och Listerby. *Sk.* Örkelljunga; mell. Kädarps gästgg. och Röke kyrka. *Hall. Öl.* Mörbylånga. — *N.* mell. Kongsvinger och Elverum. Gudbrandsdalen. Dovre etc. — *β Smål.* Femsjö sn, vid Torpet Bjellö.) *Blomman i början med kort stängel, n. upprät; äldre blir stängeln quartershög, med lutande, endast i solen vidt öppnad blomma; färgen hvit, dragande i rödt, utvändigt rödbrun. Svepet hos alla arterna findeldt, mycket ludet.* — *Anemone L.*

3 P. *vulgaris Mill.* bladen *2—3dubb. parbl. delade,* med *smalt jemnbreda* flikar; blomman *något* lutande, med n. raka blad, *dubbelt* längre än stånd. ♃ 4, 5. Fig. Sv.B.292. Fl.D.153.
Sandback. (*Sk.—Uppl. Vestml. Värml.* vid Gullspångselfven i Råda sn. *Dalsl.* Lockerud nära Venersborg. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.*) *Blomman stor, rödviolett. Hyllebl. stundom mer och mindre flikiga: var. schizantha ed. 8.* — *Anemone L.*

4 P. *pratensis Mill.* bladen *som föreg.;* blomm. *mycket* lutande, med *i spetsen tillbakaböjda* blad, *knappt* ½ längre än ståndarne. ♃ 5. — *β glabrata M. Flod.* hela växten glänsande glatt. Fig. Sv.B.299. Fl.D.611. H.N.f.1, n:o 34.
Torra äng. r. (*Sk. Blek. Smål.* Virsrum sn, samt vid Kranklösaholm; Alsheda. *ÖG. Södml.* vid Vårdinge och Öfver-Jerna kyrkor. *VG. Öl. Gottl.* — *N.* Christiania på Hovedöen, samt i Skiebergs sn. — *β Öl.* sparsamt vid Mörbylånga.) *Blomm. mindre än hos föreg., invändigt purpurröd, utv. blyfärgad.* — *Anem. L.*

206. ADÓNIS *Lin.* Kastlöser.

1 A. *vernalis L.* kronbladen öfver 10, lancettlika, något trubbnaggade; karpellerna mjukhåriga, i eggrund samling. ♃ 5, 6, g. blr. Fig. Sv.B.555 [dålig]. H.N.f.4, n:o 38, 39.
Backar, r. (*Öl.* Borgholm; Thorslunda vid Aronstorp; mell. Kastlösa och Ottenby; Näsby i Ås sn. *Gottl.* Hoborgen; st. Carlsön m. fl. st.) *Bladen findeldta; blrna vanl. öfver 2 tum vida.*

3 Flocken **Helleboreæ.** Karp. kapsellika, flerfröiga.

207. CALTHA *Lin.* Kalfleka.

1 C. *palustris L.* stjelken uppstigande ell. nedligg.; bladen hjert- ell. njurlika, grofnaggade, med rundade flikar vid basen. ♃ 4, 5, g. blr. — β *radicans:* stjelken nedliggande, rotslående i lederna. Fig. Sv.B.200. Fl.D.668.
Våta st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — β *N.* Finnm. Tanen och Varanger flerest.)

208. TROLLIUS *Lin.* Bullerblomster.

1 T. *europæus L.* foderbladen öfver 10, slutande sig tillsammans i klotform; kronbladen af de oöppnade ståndarnes längd. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.383. Fl.D.133.
Äng. etc. r. (*Sk.—Lpl.* och *VB. Öl.* Mest i vestra prov., på mer spridda ställen i de östra. — *N.* till Finnm.) *3—4 qu. hög, med stora klotrunda ljusgula blr, 5—7-deldta blad. Då ståndarne uttömt frömjölet, äro de längre än kronbladen. Var. med små blad och blr af Ranunc. Linguæ storlek.*

209. AQUILEGIA *Lin.* Akleja.

1 A. *vulgaris L.* kronsporrarne med inkrökt spets, kortare än foderbladen; bladen dubbelt 3fingradt deldta; småbladen grundt inskurna i rundadt trubbiga flikar. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.118. Fl.D.695.
Lund. i bergstr. r. (*Sk.—Södml. Ner. Vestml. Dal.* Grangärde; Boda Capell vid vägen till Styggforsen. *Värml. Öl. Gottl.* Förvildad vid Gefle m. fl. st. upp till Sundsvall. — *N.* upp till Gudbrandsdalen och efter kusten till Trondhj.) *Meränd. glatt växt, med stora, blå, stund. ljusröda ell. hvita blr. Var. med hårig stjelk.*

210. ACONITUM *Lin.* Stormhatt.

1 A. *septentrionale Köll.* blomklasen *klibbig af täta glandelhår;* hjelmen *utan tydlig klo,* den utdragna cylindriska delen omkr. lika lång som det n. vinkelrätt framskjutande brämet; honingsgömmena med tillbakarullad sporre, lancettlik läpp; bladen handlikt 3—7klufna och flikade. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.654. Fl.D.123. H.N.f.5, n:o 26.
Fjelltr. a. (*Lpl.—Herjed. Dal.* Särna och Elfdalen. *Värml.* nor. Finnskoga sn. *Ångml. Medelp. Uppl.* Hillebola — *N.* till Finnm. Tromsöe.) *2—3 alnar hög, med blå, stund. n. hvita, högst sällan hos oss gula blr.**) — *A. Lycoctonum L.Fl.Su.*

2 A. *Napellus L.* klasen *tät rak finluden;* hjelmen *finluden,* halfrund, *med till klo afsmalnande bas;* honingsgömm. med kort, tillbakaböjd sporre och urnupen läpp; bladen handlikt 5deldta, med vigglika 3klufna och flikiga småblad; karp. med utstående spets. ♃ 7, 8, b. blr. Fig. Sv.B.46. H.N.f.6, n:o 23.
Fukt. skogsäng. r. (*Dal.* Vika sn, Stämshöjden, vid Trostbäcken i Stortägten. *Södml.* Åker sn, vid Berga-ån. *Sk.* Hasselmöllan vid Romeleklint.) *Hyllebladen ut- och invändigt småhåriga; de nedre örtbladen glatta och glänsande. — A. napelloides Sw. A. neubergense Reich. och Handb. ed. 1.*

3 A. *Cammarum L.* klasen slutl. *glesblommig, flerböjd glatt;* hjelmen *glatt,* koniskt hvalf-lik, *med afsmalnande bas;* karp. yngre med hopstötande spets; honingsgömm. och blad som föreg. ♃ 7, 8, b. blr. Fig. Fl.D.1698. H.N.f.6, n:o 24.
Byar etc. r. (*Hall.* vid Fylleåns stränder och vest. *Smål.* Femsjö; Klefshult, etc. Fastorp i Nye sn.) *Lik föreg., men är glatt, med längre skaftade blr, stundom, särd. odlad, med utsperradt grenig klase, smärre och mer bredflikiga blad. — A. Störchianum Reich. A. neomontanum Fl.D.*

211. DELPHINIUM *Lin.* Riddarsporre.

1 D. *Consolida L.* stjelken med utsperradt grenig blomvippa; honingssporren enkel; karpell ensam, glatt; bladen findeldta. ⨀ 6, 7, viol. blr. Fig. Sv.B.58. Fl.D.683.
Åkrar. (*Sk.—Helsl.* Söderhamn. *Vestml. Värml.* en gång funnen. *Öl. Gottl.* — *N.*)

---

*) Den utländska vanl. gulblommiga *Lycoctonum* är skiljd genom större glatthet; rakare mer vidgad hjelm, mycket längre än det föga framskjutande brämet; bredare bas på honingsgöm:s läpp, samt med strängarne, som äro kantade med en hinna, tvärt slutande strax ofvan strängens midt, då den hos *A. sept.* jemnt afsmalnar n. upp till knappen. Enl. Wbg:s Fl. Lapp. n:o 275 är en gulblommig form (β) tagen vid Kirkivaare i Lul. Lpm.

4 Flocken **Pæonieæ.** Frukt: [flerfröiga karpeller ell.] bär.

212. ACTÆA *Lin.* Paddbär.

1 A. *spicata L.* blomklasen eggrund; bladen 2—3dubbelt 3fingradt delade. ♃ 5, 6, hv. blr. Fig. Sv.B.291. Fl.D.498.
Lund. (*Sk.—Lpl.—N.*) *Med ensam blomklase, svarta bär.*

---

35 Fam. BERBERIDEÆ *Juss.* Hylle dubbelt, af foder- och kronblad motsatta hvarandra. Stånd. motsatta kronbladen. Frukt enrummig, med fröfäste på ena sidan.

213. BÉRBERIS *Lin.* Surtörne.

1 B. *vulgaris L.* blomklasarne hängande; kronbladen trubbiga; stammen med sammansatta taggar och omv. eggrunda, taggsågade blad. ♄ 6, g. blr. Fig. Sv.B.24. Fl.D.904.
Betesh. (*Sk.—Gestr. Värml. Dalsl. Boh. Öl.* Borgholm. *Gottl.* Visby. — *N.* Arendal; Holmestrand; Christiania; Fredrikshall.) *Buske med aflånga, röda, ganska sura bär.*

---

36 Fam. PAPAVERACEÆ *Juss.* Blr reguliera, af 2bladigt snart affall. foder och 4 kronbl. Stånd. fria talrika. Fröh. enrummigt, med ofullkoml. skiljeväggar ell. 2-rummigt.

214. PAPÁVER *Lin.* Vallmo.

*1 P. *nudicaule L.* fröhuset *styfhårigt, klubblikt;* stängeln *bar, enblommig;* bladen enkelt pardeldta, med bredt lancettlika, stundom djupt inskurna flikar. ♃ 6, 7, g. blr. Fig. Fl.D.41. H.N.f.5, n:o 20.
Fjellv. r. (*N.* Ost-Finnm. Syltvigfjorden vid Osterelv enl. Th. Fr. Vest-Finnm. Talvig etc. Dovre på Blaa- och Knudshöe samt Finnshöe; vid Drivelven nedom Vaarstien, samt i Svisdal, Druedal etc. Valders vid Helestrand.) *Tufvad växt. — P. radicatum Rottb. P. alpinum Fr. S.V.Sc.*

2 P. *Argemone L.* fröh. meränd. *styfhårigt klubblikt;* stjelken *bladig mångblommig.* ⊙ 6, 7, r. blr. Fig. Sv.B.538. Fl.D.867.
Åkrar, r. (*Sk.* allm. *Blek.* Augerum. *Smål.* öst. och nor. delen. *ÖG. Södml.* Nyköping. *Stockh. Uppl.* Håtuna sn; Vahlö sn; Norrtelge etc. *Vestml.* Skinnskatteberg. *Ner. VG.* Kinnekulle. *Öl. Gottl.*) *Örtbladen dubbelt pardeldta, smalflikiga. Var. med sargadt flikiga kronblad, samt på Gottl. med glatta fröhus.*

3 P. *dubium L.* fröh. *glatta aflånga;* blomskaftens *öfra* hår *tilltryckta;* stjelken flerblommig, med dubbelt parklufna och flikade blad. ⊙ 6, 7, r. blr. Fig. Sv.B.457. Fl.D.902.
Akrar, etc. (*Sk.—Gefle. Vestml. Värml. Dalsl. Öl. Gottl. — N.*) *Blommorna omkring 2 tum i diameter.*

†4 P. *Rhoeas L.* fröh. *glatta klotrunda;* skaftens hår *utstående;* stjelken flerblommig, med pardeldta blad, inskurna flikar. ⊙ 7, r. blr. Fig. Sv.B.519. Fl.D.1580.
Åkr. och odl. ställ. r. (*Sk.—Uppl.* och *Vestml.* enl. Troil; förvildad med andra frön; äfvenså i *Norge.*) *Större än de föreg.*

†5 P. *somniferum L.* fröh. *klotrunda, jemte hela örten glatta;* bladen bredt aflånga, flikade, stjelkomfattande. ⊙ 7, 8. Fig. Sv.B.525.
Odl. st. r. (*Sk.—Uppl.* och *Vestml.* här och der sjelfsådd i och utom trädgårdar.) *Blåaktig växt, med hvita ell. röda, vid basen violetta kronblad.*

215. CHELIDONIUM *Lin.* Svalört.

1 C. *majus L.* blrna i flock; bladen parbladigt delade, med flikiga småbl. ♃ 5—8,

g. blr. — *β crenatum:* kronbladen flikiga; skidorna längre, vridna. Fig. Sv.B.67. Fl.D.542.

Vid murar och hus, a. (*Sk—Lpl.* — *N.* — *β* Sk. vid Klinta, nära Ringsjön.) *Bladen glatta, under blåaktigt gröna.*

216. GLAUCIUM *Scop.* Strand-Vallmo.

1 G. *luteum Scop.* stjelken glatt, med djupt bugtiga ell. flikiga blad; skidan sträfknölig. ☽ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.171. Fl.D.585. H.N.f.10, n:o 29.

Hafsstr. r. (*Boh.* Quille sn. Vassholmen och Tistelholmarne; Strömstad, på S. Koster och Bredviksmarken. Grötö; Otterö och Hvalö. Hjertö; Svinäslandet och Furaby strand i Tanum, ymn.: Rect. For. — *N.* Christianiafjord på Illöen; Spjärland; Ageröen, Langesund, Mandal etc.) *Blrna stora som på Vallmo; växten blåaktig.* — *Chelidonium Glaucium L.*

---

37 Fam. FUMARIACEÆ *DC.* Fod. 2bladigt, affallande. Kronan irreg. Stånd. 6, sammanväxta i 2 stammar med enrummiga knappar. Frukt enrummig.

217. CORYDALIS *Pers.* Nunneört.

† Stjelken med ett stort fjäll nedom lägsta bladet; stjelkknölen lökformig tät.

1 C. *solida Sm.* blomskärmen *flerklufna;* stiftet vid basen *knä-likt nedböjdt,* sedan rakt; inre kronbladens rygg smalt och kort vingad. ♃ 4, 5, r. blr. Fig. Sv.B.531,f.1. H.N.f.11, n:o 34.

Lundar. r. (*Blek.* vid Ronneby. *Uppl.* Funbo i Kersbärslunden vid prestgården. *Rosl. Stockh.* Bergiilund, förvildad.) *Blomklasen vanligen glesare och mer rikblommig, samt med längre blomskaft än de följ. Bladen hos alla arterna dubb. 3fingradt delade, med flerklufna småblad.*

2 C. *laxa Fr. skärm* och inre kronblad *som föreg.;* de yttre kronbl. i spetsen *småtandade,* det nedre med tjock bas; stiftet *utan* knä; fruktskaft. *n. af den smalt lancettl. baljans längd.* ♃ 4, 5, r. blr. Fig. Sv.B.531,f.2 [blrna för mörka]. H.N.f. 8, n:o 25.

Lund. r. (*Uppl.* Steninge nära Sigtuna; på holmen Fläskjan i Mälaren. *Stockh.* flerest. t. ex. Grindshage, Liljeholmen, på Sicklaön etc. *Södml.* Strängnäs; Mariefred m. fl. st. *ÖG.* Norrköping enl. Kindb. *Smål.* Kalmar enl. Vesterl. *Skåne.*) *Var. större och mindre, stundom med tät och rikblommig klase, samt med klufna och hela skärm.* — *C. Lobelii Ed. 4. Fum. bulbosa α Lin. Fl. Su.*

3 C. *pumila Host: skärm* och inre kronbl. *som föreg.;* de yttre kronbl. i spetsen *tvärhuggna,* det nedre utan tjockare bas; stiftet *utan* knä; fruktsk. *dubb. kortare än den eggrundt lancettlika baljan.* ♃ 4, 5, r. blr. Fig. Fl.D.1224. H.N.f.8, n:o 26.

Lund. (*Sk.—Uppsala. Rosl. Öl. Gottl.* — *N.* Christiania, Grefsnäs.) *Varierar som föreg., men är i allmänhet till alla delar mindre, med blekare blr.* — *C. laxa* **pum. Ed. 6.*

4 C. *fabacea Pers.* skärmen *hela;* stiftet *utan* knä; inre kronbladens rygg *med en bred vinge,* nående högt öfver kronbl:s spets. ♃ 4, 5, r. blr. Fig. Sv.B.15. Fl.D.1394. H.N.f.10, n:o 30.

Lund. (*Sk.—Medelp. Jämtl.* Åreskutan; Hackås. *Um. Lpm.* Laxfjellet. *Dalsl. Öl. Gottl.* — *N.* till Salten och Lyngen.) *3—5 tum hög, fåblommig; skärmen mycket sällan grundt inskurna.* — *Fumaria bulbosa β Lin.*

†† Stjelken utan fjäll; stjelkknöl. lökformig ihålig.

5 C. *cava Schw. & K.* blomskärmen *aflångt lancettlika,* meränd. *hela;* kronsporren med trubbig krökt spets. ♃ 4, 5, r. ell. hv. blr. Fig. Fl.D.605. H.N.f.1, n:o 33.

Lund. r. (*Sk.* skogväxta delen allmän. *Hall. Smål.* Eds sn. *ÖG.* Omberg vid Alvastra. *Öl.* från Ottenby upp till Föra.) *Större än de föreg.; stjelkknölen äfven större, stund. bärande ett blad iemte stielken.* — *C. bulbosa Pers. Fumaria bulb. γ Lin.*

218. FUMARIA *Lin.* Jordrök.

† Fodret af halfva kronans längd.

†1 F. *capreolata L.* småbladen med omv. eggrund omkrets och aflånga flikar; skaften klängelikt vridna; frukterna *klotformiga,* rundadt trubbiga, *släta,* på *båglikt nedböjda* skaft. ⊙ 6, 7. Fig. Sturm 62 häft. Hamm. Fum.t.3. H.N.f.13, n:o 47.
Odl. st. r. (*Sk.* förvildad vid Lund i Paradislyckan m. fl. st.) *Blrna hv. ell. gulakt., med svartröd topp och bladen dubb. parbladigt delade [såsom hos alla arterna].*

*2 F. *media Lois.* frukt. något *eggrundt klotformiga,* trubbiga, något *smågropiga,* på *utböjda* skaft; för öfr. som föreg. ⊙ 6, 7, ljusr. blr. Fig. E.B.943. Hamm. Fum. t.3. H.N.f.15, n:o 30.
Åkr. och odl. st. r. (*N.* Stavangers amt, i åkrar och vid vägen mellan Nærstrand och Ölen, ymnig. — Sv. på ballastplatser, t. ex. Malmö och Gefle.) *Skiljd från föreg. med röda blr och mindre böjda fruktskaft. — F. capreolata E.B. F. muralis Ed.6.*

†† Fodret mycket kortare; frukten smågropig.

3 F. *officinalis L.* bladen med lancettlika flikar; foderbl. *eggrunda,* ⅓del af kronans längd; skärmen *något* kortare än fruktskaften; frukterna klotrunda, i toppen *intryckta.* ⊙ 6, 7, r. säll. hv. blr. Fig. Sv.B.42. Fl.D.940. Hamm. Fum.t.1.
Odl. st. a. (*Sk.—Um. Lpm.* — *N.* till Finnm. Tromsöe.) *Stundom upprät, stundom klängande; utmärkt af de något njurlika frukterna.*

4 F. *tenuiflora Fr.* bl. som föreg.; foderbl. *n. lancettlika,* ⅓del af kronans längd; skärmen *dubb.* kortare än fruktskaften; frukterna klotrunda. ⊙ 6, 7, hvitr. blr. Fig. Hamm. Fum.t.1.
Odl. st. r. (*Sk.* Lund, Krageholm m. fl. st. i söd. delen. *Uppl.* Häggeby, enl. ex. fordom samlade af förf.) *Blrna mycket mindre och isynnerhet smalare än hos föreg., n. hvita, endast i spetsen mörka; bladen blåaktiga. — F. offic. β tenuiflora Ed.6. F. Wirtgeni Koch [till en del] enl. Fr. och Garcke.*

5 F. *Vaillantii Lois.* bladflik. smalt lancettlika, n. jemnbreda; foderbl. *eggrunda, många gånger kortare än* kronan; frukt. klotrunda, i toppen *hela,* ell. *med* en omärklig *vårtlik spets.* ⊙ 6, 7, blekr. blr. Fig. Sv.B.574. Hamm. Fum.t.1. H.N.f.3, n:o 25.
Åkr. r. (*ÖG. Södml.* Lunda vid prestgården; Vester-Hanninge, vid Häringe. *Stockh.* nära Lofö kyrka; Drottningholm; Bromma etc. *Uppl.* i synnerhet omkr. Mälaren; Tierp vid Fors; Funbo sn; Hökhufvud vid prestg. *Vestml.* Sala; Suruhammarsbruk: J. A. Braun.) *Bladen blåaktiga findeldta. — F. parviflora Ed.2.*

---

38 Fam. CRUCIFERÆ *Juss.*

Fod. och krona reguliera, 4bladiga [korsformiga]. Strånd. 6, af hvilka 4 längre. Frukt: skida. Fröhvite 0.
Anm. *Genom felslagning kunna stund. kronbl. och 2 ell. 4 stånd. saknas, samt skidan blifva enrummig.*

1 Flocken **Brassiceæ.** Skida öppnande sig på längden i 2 skal. Fröen med hjertbladen vikna omkring det rygglíggande rotämnet.

219. BRASSICA *Lin.* Kål.

1 B. *campestris L.* roten smal, hos γ tjock; stjelkbladen *hjertlikt eggrunda* eller aflånga, med djupt stjelkomfattande bas, *glatta* blåaktiga; *rotbladen* lyrformigt tandade, skaftade, något *sträfhåriga.* ⊙ ☽ 6, 7, g. blr. — β *biennis:* rot. smal, 2årig; nedra stjelkbl. lyrformigt inskurna. — γ *Rapa:* roten tjock och köttig [rofva], 2årig. Fig. Fl.D.550. H.N.f.9, n:o 21; β 10,31; γ 9,22.
Åkr. etc. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Finnm. — β och γ odlade och förvildade.) *γ B. Rapa L.*

2 B. *Napus L.* roten tapplik; stjelkbladen lancettlika, *med smalare, n. pil-lik,* stjelkomfattande *bas, jemte* de lyrformiga skaftade *rotbl. glatta.* ⊙ ☽ 6, 7, g. blr. —

β rapifera: roten tjock, tapplik. Fig. Reich. Tetrad.f.4435. H.N.f.10, n:o 32; f.14, n:o 29.
Åkrar, hafsstr. r. (*Sk.* nordöstra kust.; äfven Kullaberg. *Smål.* i skären. *Södml.* Nämndö; Ornö. *Stockh. Rosl.* Ljusterö, Börstel etc. *Ner.* Örebro. *Öl. Gottl.* Burs och När snr etc. — *N.* Toten. — *β* odlad och förvildad.) *Blomfodret öppet, nästan som hos följ. slägte. Var. præcox H.N. kan knappt skiljas från a.*

220. SINÁPIS *Lin.* Senap.

1 S. *alba L.* skidorna styfhåriga, *vidt utsperrade, nästan kortare än det sabelformiga stiftet;* bladen vid basen parklufna och flikiga. ⊙ 7—9, g. blr. Fig. Fl.D.1393. H.N. f.7, n:o 13.
Åkrar, r. (*Sk. Hall.* samt här och der upp till *Värml. Vestml.* och *Uppl.* Tierp, t. ex. Ytterby. *Jämtl.* Östersund. *Öl.* förvildad: Sjöstr. *Gottl.* Bläse i Fleringe sn. — *N.* Christiania. Vig och Leganger etc. i Bergens st. Vang i Valders.)

2 S. *arvensis L.* skidorna trinda, knöliga *utstående;* stiftet *quadratiskt kägelformigt, kortare än skidan,* glatt; bladen eggrunda groftandade, eller lyrformigt flikade; stjelken sträfhårig. ⊙ 6—8, g. blr. — *β ambigua:* skidorna sträfhåriga. Fig. Fl.D.753. *β* Reich. f.4425, b.
Åkrar, a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. — *β Sk.* till *Gestr.*) *β har mer utstående grenar, alla bladen kortskaftade, flikiga, med något pil-lik basis: S. arv. Schkuhriana Reich. Var. incisa Fr.*

221. MELANOSINÁPIS *DC.* Svartsenap.

1 M. *communis Spenn.* skidorna *tryckta till stjelken;* bladen lyrformiga, de öfversta hela, jemte stjelken glatta. ⊙ 6, 7, g. blr. Fig. Sv.B.83. Fl.D.1582.
Odl. st. etc. förvildad. (*Sk. Hall. VG.* Göteborg, på öarne. *Boh.* Marstrand: Rect. For. *Blek.* Lyckeby m. fl. st. *Smål.* Oscarshamn: Scheutz. *Öl. Gottl.* följande med skånsk säd ända upp till Norrl. — *N.* Christiania.) *Sinapis nigra L. Brassica nigra Koch.*

222. ERUCASTRUM *Schimp. & Spenn.*

1 E. *Pollichii Sch. & Sp.* skidorna i nedtill bladiga klasar, utstående; bl. bredt lancettlika, pardelade med ojemnt och trubbigt tandade flikar, jemte stj. kort sträfhåriga. ♃ 6—9, g. blr. Fig. Reich. Tetrad. 4428. H.N.f.15, n:o 31.
Odl. st. r. (*ÖG.* på sjön Tåkerns genom urtappning uttorkade stränder, t. ex. mell. Säby och Hyngesta, samt mell. Hofgården och byn Furåsa i Hof sn, funnen 1854 första gången. — Införd med ballast till Gefle Brobänk.) *Nära alnshög växt, med smutsigt gula, svagt ådriga blr. — Sisymbr. Erucastrum Poll. Diplotaxis bracteata Godr. & Gren. samt Fr. H.N.*

223. DIPLOTAXIS *DC.* Sandsenap.

†1 D. *tenuifolia DC.* stjelken *bladig;* bladen glatta, groftandade eller pardeldta, med jemnbreda flikar, de öfversta bladen hela. ♃ 7—9. Fig. Sv.B.501. H.N.f.9, n:o 23.
Sand. stränd. r. (*Sk.* Sandhammar. *ÖG.* med föreg. vid Hofgården i Hof sn. För öfr. införd med ballast till Ystad; Malmö; Landskrona; Carlskrona; Kalmar; Gefle; Nyland i *Ångml.;* Ratan i *VB.;* Visby och Ljugarns hamn på *Gottland* etc.) *Ofta 3—4 quart. hög, med ljusgula blr, stora n. som hos Brassica camp. — Sisymbr. L. Sinapis Sv.B.*

2 Flocken **Sisymbrieæ.** Skida som föreg. flock. Hjertblad platta med ryggliggande rotämne.

224. SISYMBRIUM *Lin.* Stillfrö.

†1 S. *Loeselii L.* bladen djupt *nedåt parflikiga,* med båglikt utböjda flikar; ändfliken *stor,* n. spjutlik; skidorna *vidt utstående, dubbelt* längre än deras skaft. ☽ 7, 8, g. blr. Fig. Reich.f.4409. H.N.f.13, n:o 49.
Mur. odl. st. r. (*Stockholm* på murar och i potatesland kring väderqvarnar mell. Sabbatsberg och Kungsbacken; Djurgårdsbrunn; Observatoriibacken. *Uppsala*). *Blrna stora som hos Nasturt. sylv. Bladflikarnes hufvudnerv följer tätt efter deras nedra helbräddade kant. Stjelken meränd. sträfhårig.*

†2 S. *Irio L.* bladen *nedåt parflikiga,* med *stor* spetsad ändflik, jemte stjelken meränd.

glatta; skidorna *nästan uppräta, 4—5 gånger* längre än deras skaft. ⊙ 7, 8, g. blr. Fig. Reich.4408.

Odl. st. r. (*Sk. Uppsala.* Ballastplatser vid Stockholm, Gefle etc. — *N.* Eger; Trondhjem.) *En hos oss tillfällig och mycket flygtig växt, med föga större blr än följ. art, snart öfvervuxna af de smala, 2 tum långa skidorna.*

3 S. *Sophia L.* kronbladen kortare än fodret; örtbladen *dubbelt parbladigt findeldta;* skidorna trådsmala. ⊙ 7, g. blr. Fig. Sv.B.203. Fl.D.528.

Torra st. a. (*Sk.—söd. Lpm.* och *VB.* nor. del. — *N.* till Alten.) *Kronbladen hälften så långa som de utskjutande ståndarne.*

4 S. *officinale Scop.* grenarne vidt utsperrade, med *korta syl-lika tilltryckta* skidor; bladen *nedåt parflikiga.* ⊙ 7—9, g. blr. — *β lejocarpum:* större, n. glatt. Fig. Sv.B.158. Fl.D.560.

Byar, vägar, a. (*Sk.—Helsl. Vestml. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Bergen. — *β N.* Leirdal.) *Erysimum L. Chamæplium Wallr.*

5 S. *supinum L.* bladen *n. pardeldta,* med trubbtandade flikar; skidorna *ensamma i bladvecken, ganska kort skaftade,* jemnbreda, något båglikt krökta. ⊙ 7, hv. blr. Fig. H.N.f.4, n:o 31.

Kalkberg, på fukt. st. (*Öl.* allmän. *Gottl.* vid Ar i Fläringe sn m. fl. st.) *Kulliggande, någon gång upprät, med tumslånga, kort skaftade skidor.* — *Braya Koch. Chamæplium Wallr.*

225. HÉSPERIS *Lin.* Nattviol.

†1 H. *matronalis L.* örtbladen eggrundt lancettlika, spetsade bugttandade; skidorna kantigt trinda, glatta. ♃ 6, 7, hv. eller rödviol. blr. — *β inodora:* blr hvita, med ringa lukt. Fig. Fl.D. 921 och 924.

Skogsback. ruin. r. (*Sk.* Kulla-Gunnarstorp, Trolleholm, Toppe- och Bjersjö-ladugård m. fl. st. *Hall. Göteborg* etc.; förvildad upp till *Värml.* och *Gestr.*) *Alnshög med välluktande blr, hvarföre den odlas. Den vilda är vanligen hvitblommig och n. utan lukt: H. inodora L.Sp.Pl.*

226. ERÝSIMUM *Lin.* Rym.

1 E. *cheiranthoides L.* bladen lancettlika helbräddade, eller glest tandade, stjernhåriga: skidorna *dubbelt* längre än de meränd. *utsperrade* skaften. ⊙ ☽ 6—8, g. blr. — *β nodosum:* stjelken högväxt, med en knöl vid basen; skidorna tilltryckta. Fig. Fl. D.731 och 923.

Odl. st. a. (*Sk.—Ångml.* och *Jtl. VB.* nor. del. *Pit. Lpm.* Aborreträsk. — *N.* — *β Sk.* vid Gyllerup i Hörup. *ÖG.* Kullen i Kärna sn.)

2 E. *hieraciifolium L.* stjelken upprät, kantig; bladen lancettlika, glest naggsågade stjernhåriga; blrna dubbelt, skidorna *många gånger* längre än skaften, n. *uppräta.* ☽ 5, 6, g. blr. — * *strictum Koch:* blrna större; skid. kortare och tjockare, alltid tilltryckta, med 2klufvet märke. Fig. H.N.f.8, n:o 20. Wg. Fl.L.t.12,f.1. * Fl.D.229. H.N.f.8, n:o 19.

Torra st. helst i skären och fjellen. (*Smål.* i skären. *ÖG.* Söderköp:s och Norrköp:s skär; Omberg. *Södml. Ner.* — *VB.* Calix skärgård. *Lul.* och *Torn. Lpm. Jämtl. Värml.* Sibberön nära Christinehamn. *Öl.* ön Norman: Sjöstr. *Gottl.* — *N.* Christiania; Dovre; Snaasen i Trondhj. st.; Nordl. — * *Blek. Smål. VG. Boh.* — *N,* söd. del.) *Båda formernas växtställen i mell. och söd. Sv. behöfva närmare utredas. — Cheiranthus alpinus Wg.Fl.L.* * *E. hieraciifol. Fr. S.V.Sc. och Handb. ed.6.*

227. ALLIARIA *Adans.* Lök-rym.

1 A. *officinalis Andrz.* bladen hjertlika skaftade bugttandade. ☽ 5, hv. blr. Fig. Sv.B. 208. Fl.D.935.

Lundar. (*Sk.—Uppl. Vestml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* Bergen.) *Erysimum L. Sisymbrium Koch.*

228. BRAYA *Sternb. & Hop.*

1 B. *alpina S. & H.* bladen skaftade, smalt lancettlika, hela ell. glest tandade; skidorna i en kort, sammandragen klase, uppräta, längre än skaften. ♃ 7, 8. Fig. Reich. f.4370.

Fjelltr. r. (*Lul. Lpm.* Säkkok. — *N.* Salten på Baadfjellet.) *Svenska ex., 3—4 tum höga, likna en förkrympt form af Arabis petræa; blrna hvita ell., enl. de torra exemplaren, violetta.*

3 Flocken **Arabideæ.** Skida som föreg. flock. Hjertblad platta med kantliggande rotämne.

229. DENTARIA *Lin.* Tandört.

1 D. *bulbifera L.* bladen skiftevisa, 2—3pariga, med uddblad; de öfversta hela, med knopplökar i bladvecken. ♃ 5. Fig. Sv.B.356. Fl.D.361.
Lundar, r. (*Sk.—Uppl.* upp till Dalelfven, t. ex. på En-noten nedom Söderfors. *Vestml. Dalsl. Boh.* Uddevalla; Christinedal: Thed. *Öl. Gottl.* — *N.* efter kusten från Christianiafjorden till Bergen). *Småbladen lancettlika; blrna ljusröda.*

230. CARDAMINE *Lin.* Ängskrasse.

† Bladen parbladigt delade.

* Kronbl. omv. eggrunda, minst 3 gånger längre än fodret.

1 C. *pratensis L.* bl. *5—mångpariga;* rotbladens småblad *rundade, vinkligt tandade,* stjelkbladens lancettlika, meränd. *helbräddade;* ståndarknapp. *gula;* skidorna med ganska *kort* stift. ♃ 5, 6, hv. eller gredel. blr. Fig. Sv.B.350. Fl.D.1039.
Våta äng. dik. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Har större blr än de öfriga. Växande i renare vatten får denna art stundom större, rent hvita blr och stora småblad: β speciosa Ed.3. Var. med något tandade småblad samt med dubbla blr.*

2 C. *amara L.* bl. *2—5pariga; alla* småbladen *rundade—aflånga, vinkligt tandade;* ståndarkn. *violettbruna;* skid. med syl-likt stift, *dubbelt längre än* skidans bredd. ♃ 5, 6, hv. blr. — *β hirta:* till alla delar spädare; stjelken småluden eller hårig — *γ trisecta:* bladen deldta i 3 småblad, det yttersta skaftadt. — *δ anomala:* bladen hela ovala tandade. — ** æquiloba:* bl. 4—5pariga; småbl. likform. aflånga, de nedre bladens ellipt., alla helbräddade, fasta. Fig. Reich. t.4305. *β* Fl.D.148.
Källbäck. etc. *β* fukt. skogsäng. (*Sk.—Lpl.* *α* allmännast norr om Mälaren. — *N.* — *δ* Eskilstuna i en äng vid ån bortom Vilsta. — * *VG.* mell. Finnerödja kyrka och Skagersholm: Postexped. Elgenstjerna.) — *β C. sylvatica Hoffm. och Handb. ed.3; Bot. Not. 1841. C. hirsuta Fl.D.* — * *torde vara egen art, men upptages ej nu som sådan, då den blott ett år anmärkts och möjl. blott är en localform.*

** Kronbl. aflångt tung- ell. spadlika, högst dubb. längre än fodret.

3 C. *sylvatica Linck:* stjelken vanl. något *krokig, mångbladig;* stjelkbladen *5—7pariga med tandade småblad,* inga stipelformiga; kronbl. aflångt tunglika; skidorna *3 gånger längre än* deras skaft, med stift väl så långt som skidans bredd. ⨀ 6, 7, hv. blr. — *β ambigua:* mindre och enklare, med färre stjelk- och småblad. Fig. Reich. f. 4303. E.B.492.
Fukt. skog. r. (*Sk.* Stehag; n. Vram; Pugerup etc. *Blek. Smål.* Kalmar; Kronoberg: Scheutz. Femsjö. *VG.* Kinnekulle; Hunneberg i Fristorps hage. — *N.* Laurvig; Christiania, Egeberget vid Græssæter. — *β Jämtl.* i dyiga fjellskogar vid Åreskutan och Portfjellet — *N.* Romsdalen, vid Brevik.) *2—3 quart. hög och gröfre än följ., men med lika små blr; stånd. 6. Svenska ex. smärre, mer närmande sig C. hirsuta än de Norska — C. hirsut. δ sylv. Ed.4. C. hirs. E.B. β C. hirs. β Ed.4.*

4 C. *hirsuta L.* stj. mest *rak, fåbladig;* stjelkbl. *2—4pariga;* småblad och kronblad *som föreg.;* ståndarne 4; skid. *som föreg.* med kortare stift. ⨀ 5, 6, hv. blr. — *β clandestina:* kronblad ganska små ell. inga. Fig. Reich. f.4304. Fl.D.1762. H.N.f.3, n:o 20; *β* f.7, n:o 18.
Skogsback. etc. r. (*Sk.—Uppl.* i Vahlö sn. *Herjed.* vid byn Malmagen, och Ormaruet. *Jämtl.* flerestäd. i Frostviken. *Dal. Vestml.* Nora, vid Elfhyttan. *VG.* Kinnekulle. *Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj. — *β Sk.* på dyiga st. i skogar: Baldringe, Ramstorp etc. *Blek. ÖG.* Kärna sn. *Jämtl.* Åreskutan på Mullfjellets söd. sida.) *Nyss blommande fingerhög, äldre 6—8 tum; kronbl. 1—1½ linie långa.*

5 C. *impatiens L.* småbladen *flikigt inskurna, de närmaste till stjelken små, stipelformiga* hårbräddade stjelkomfattande; skid. *4 gång. längre än* deras skaft. ⨀ 6, hv. blr. — *β apetala:* kronblad 0. Fig. Fl.D.1339. Reich. f.4302.
Bergshöjder, skog. (*Sk. Smål.* nor. del, och Urshult i Kronob. län enl. Scheutz —

Uppl. Vestml. Dalsl. Färglanda sn. *Öl.* Borgholm; Thorslunda. — *N.* Skien; Christiania etc.) *Ofta alnshög, med mycket små blr; då kronbladen saknas, får fodret ofta hvit färg.*

6 C. *parviflora L. alla* småbladen aflånga eller jemnbreda, *helbräddade, inga* stipelformiga; kronbladen aflångt *spadlika;* skid. omkring *dubbelt så långa som* de utstående skaften. ⨀ 6—10, hv. blr. Fig. Sv.B.568. Vet.Ak.H.1822. H.N.f.3, n:o 21.
Öfversvämm. st. i vattnet, r. (*ÖG.* Norrköp.; Linköp. Nyqvarn; vid Glan etc. *Södml.* Eskilst. Rosenbergs bruk; Nyköping; Åkerö m. fl. st. *Stockh.* vid Gladö qvarn i Huddinge. *Ner.* Myrö; Göthlunda sn, Locknäs m. fl. st. vid Hjelmaren. *Vestml.* Fullerön. *Dal.* Byo sn, vid bäckens utlopp i Bysjön. *Värml.* Carlstad m. fl. st. *Dalsl.* Sjötorp i Ånimskog sn. *VG.* Sjötorp; Degeberg. Kållandsö vid hamnen Pirum; Kinnekulle, vid Venern.) *Stjelken efter localen än nedliggande, än upprät, 3—10 tum hög, grenig med små blommor, men kronbladen dubbelt längre än fodret. Rotbladens småblad rundade, stundom tandade, äfvensom stjelkbladen. Blommar, efter vattenhöjden, från våren till sena hösten. Smaken lik Indisk krasse.*

†† Bladen hela.

7 C. *bellidifolia L.* alla bladen hela eggrunda helbräddade, långt skaftade. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Lin.Fl.L.t.9,f.2. Sv.B.772. Fl.D.20. H.N.f.7, n:o 17.
Högre fjellv. (*Lpl.—Herjed.* — *N.* Finnm. — Dovre.) *1—2 tum hög stjelk, än högre, än kortare än rotbladen.*

(*C. amara* ♂.)

231. ARABIS *Lin.* Glis.

1 A. *hirsuta Scop.* blrna *längre än* skaften, med upprätta, aflånga kronblad; stjelkbladen *aflånga* sågtandade, *något omfattande;* skidorna *upprätta tilltryckta.* ♃ 5, 6, hv. blr. — *β glabrata:* bladen glatta, vid basen hårbräddade. — * *sagittata DC.* gröfre, bladen fingerbreda, med större tänder och pil-likt stjelkomfatt. bas; frön hinnkantade, otydl. punkterade. — * *Gerardi Bess.* slutl. alnshög, med bl. som *sag.*, frön hinnkantade och nätlikt punkterade. Fig. Fl.D.1040. H.N.f.12, n:o 50. * *sag.* Reich. f. 4343,b. H.N.f.10, n:o 33. * *Ger.* H.N.f.14, n:o 30.
Ängsback. (*Sk.—Lul. Lpl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Finnm. — *β Sk.* öst. Torp. *Öl. Gottl.* Carlssvärd, Thorsborgen etc. — *N.* Egeberget. — * *sagitt.: Sk. VG. Södml.* Mariefred. *Stockh.* Värmdön. *Öl. Gottl.* — *N.* Christiania, Ourdal. — * *Ger. Gottl.* i Akebäcksmyr.) *Turritis L. β T. alpina Retz. Arab. alpina β glabra Horn. enl. Blytt.* * *Ar. sagittata DC. A. hirs. γ crassior Wg.* * *Ger. A. glastifolia H.N.*

2 A. *alpina L.* blrna *kortare än* skaften, med omv. eggrunda utböjda kronblad; stjelkbladen *eggrundt aflånga, omfattande,* jemte de omv. eggrunda rotbladen sågtandade och finludna; skidorna *utstående.* ♃ 7, hv. blr. Fig. Sv.B.773. Fl.D.62. H.N.f.7, n:o 16.
Fjellv. (*Lpl.—Herjed.* — *N.*) *Stjelken vid basen nedliggande och gifvande grenar, som utvecklas och blomma efterhand. Blrna större än hos de öfriga arterna.*

3 A. *petræa Lam.* blrna *längre än* skaften; kronbladen omv. eggrunda; rotbladen tandade eller flikiga; stjelkbladen *n. jemnbreda helbräddade;* skidorna *utstående,* på upptill knöl-likt vidgade skaft. ♃ 6, 7. — *β hispida:* bladen och stjelken nedtill besatta med enkla och gaffel-lika hår. Fig. Sv.B.676. Fl.D.386, 1392 och 1462. H.N.f.3, n:o 22.
Grusiga stränd. r. (*Ångml.* Hernön, Hemsön, Bondskär, Lofmen; Nora sn, Grönsvik. — *N.* Leerdalen af Bergens st. på holmar i Leerdalselfven från Windhællen ned till Näsödalen. Hardanger-fjellen; Oldendalen; Romsdalen i Eikisdal; Lom; Dovre etc.) *Har större blr än de följ., vanl. hvita, stund. violettröda, meränd. glatt stjelk. Ett ex. af β från Leerdal liknar fullkomligt en mager form af följ., knappt derifrån skiljdt.* — *Cardamine L. β A. stricta Handb. ed.1. A. hispida, Cardamine færöensis och hastulata Fl.D. höra hit.*

4 A. *arenosa β borealis Fr.* blrna *af skaftens längd;* kronbladen *spadlika;* rotbladen meränd. *lyrformigt parflikiga,* med n. vinkelrätt utsperrade flikar; stjelkbladen *lancettlika, de nedre hvasstandade*; skid. *som föreg.* med något vidgadt fäste. ☽ 6, 7, gred. blr. — *γ macilenta:* stj. mera bladig; bladen mindre djupt tandade; hv. blr. Fig. Fl.D.1760. Reich.f.4322, *c* [ypperlig]. H.N.f.7, n:o 15; *γ* n:o 14, samt f.10, n:o 34.

Vid städer, byar etc. r. (*Smål.* Kråksmåla. *ÖG.* Norrköping. *Vestml.* Vesteråstrakten flerest. enl. Troilius. — *γ Södml. Ner.* och *Värml.* — *Helsl. Dal. Jämtl.* Östersund. *VB.* Umeå.) *Väl utvecklade ex. äro, blommande, ½ aln höga, med ½ tums breda, djupt flikade blad; men öfvergår på olika localer i γ, som är A. Suecica Fr. H.N. S.V.Sc. Fröen, dubb. större än hos följ., hafva omogna en hinnkant, som slutl. alldeles, eller till stor del försvinner; rotämnet alltid kantliggande. — A. Thaliana β Ed. 1—3. Sisymbr. arenos. L.Fl.Su.*

5 A. *Thaliana L.* blrna meränd. *kortare än* skaften; kronbladen *tunglika;* rotbladen aflånga eller ovala, *n. helbräddade;* stjelkbladen *lancettlikt jemnbreda, helbräddade;* skid. som föreg. ⨀ 4, 5, hv. blr. Fig. Fl.D.1106. Reich. f.4380.

Torra st. a. (*Sk.—Pit. Lpm. — N.*) *Quartershög, spenslig, med små, stund. grundt tandade rotblad. — Conringia Reich. Sisymbrium Koch.*

232. TURRITIS *Lin.* Räckentraf.

1 T. *glabra L.* rotbladen bugttandade, fint mjukludna; stjelkbladen omfattande, helbräddade glatta; skidorna många gånger längre än deras skaft. ⚇ 6, 7, hvitg. blr. Fig. Sv.B.399. Fl.D.809.

Torra ställ. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *1—2 alnar hög blågrön växt. — Arabis perfoliata Lam.*

233. BARBARÉA *R. Br.* Vinterkrasse.

1 B. *vulgaris Br.* rotbladens ändflik *hjertlikt rundad;* stjelkbladen groft bugttandade eller pardeldta; kronbladen *bredt* vigglika, i spetsen *intryckta;* skidorna meränd. *frånstående,* med smalare stift. ♃ 6, 7, g. blr. — *β arcuata:* stjelkbl. pardeldta med aflånga sidoflikar, 3—5klufven ändflik; skidornas skaft utstående, jemte skidorna båglikt krökta uppåt. — *γ acidula:* skid. föga frånstående, n. uppräta; örtens smak bitter [krasselik]. Fig. Sv.B.194. Fl.D.985. *β* Reich. f.4357. H.N.f.6, n:o 17; *γ* f.1, n:o 28. Fl.D.1759.

Åkerren. dik. etc. (*Sk.—Gestr. Ångml.* Säbrå. *Vestml. Värml.* Carlstad och i bergslagen. *Dalsl. Öl. Gottl. — N. — γ Sk.* Vidtsköfle; Åhus; Lund. *Smål.* Rostad nära Kalmar; Ön i Sjösås sn; Wexiö: Scheutz. *Hall.* Varberg. *Värml.* Carlstad.) *1—2 fot hög, med rika höggula blomklasar, 6—10 liniers långa skidor. γ är mycket utmärkt af sin bittra smak, hvarföre den odlas; ehuru äfven β någon gång finnes lika bitter. — Erysimum Barbarea α L.Fl.Su. β Barb. arcuata Reich. γ B. præcox Fr. ej Tyskarnes.*

2 B. *stricta Fr.* rotbladens ändflik *aflångt eggrund;* stjelkbladen med ganska stor, oval ändflik, små eller inga sidoflikar; kronbladen *smalt* vigglika, *tvärhuggna;* skid. *tilltryckta,* med kort, n. lika tjockt stift. ⚇ 6, 7, g. blr. Fig. Reich. f.4355. H.N.f.6, n:o 16.

Fukt. äng. stränd. (*Sk.—Lpl. — N.* till Ost-Finnm.) *1—3 fot hög, äldre med långa uppräta klasar af tumslånga skidor; blrna dubbelt mindre än hos föregående, ofta öfvervuxna af de äldre skidorna. Rotbladens ändflik stundom med något hjertlik bas. — B. parviflora Fr. Nov. ed.2. B. vulgaris α Wg. Erysimum Barbarea β L.Fl.Su.*

234. NASTURTIUM *R. Br.* Vattenkrasse.

† Blrna hvita; kronbl. alltid längre än fodret.

†1 N. *Armoracia Fr.* rotbladen eggrundt aflånga *odeldta* rundsågade; stjelkbladen lancettlika, *hela och sågade, eller parklufna;* skidorna ovala. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.242. H.N.f 8, n:o 21.

Vid vatten, r. (*Sk.—Gefle. Vestml.* och *Värml. Boh.* förvildad.) *Hög växt, med mycket stora rotblad. — Cochlearia L. Armoracia rusticana Koch.*

2 N. *officinale Br. alla* bladen *parbladigt delade,* med n. hjertlikt rundade eller aflånga småblad; sidoklasarne motsatta bladen. ♃ 7, 8. — *β microphyllum:* småbladen 2—3 lin. i diam. — * *Siifolium Reich.* stor; småbladen bredt lancettlika, med något hjertlik basis. Fig. Sv.B.624. Fl.D.690. H.N.f.15, n:o 33. *β* Reich. f. 4360; * 4361.

Vatten. (*Sk. Hall. Smål.* Misterhult sn, vid Horfve källa nära Köksmåla: Sjöstr. *Gottl.* — * *Sk.* Höje-å vid Källby; Käflinge vid Lackalänge; mell. Everslöf och Hasslemölla etc.) *Småbladen hos α mer eller mindre rundade eller ovala, tandade;*

*ofta en aln hög eller mera; småbl. 2 tum långa, ¾—1 tum breda, uddbladet större, mer hjertlikt. Denna bladform är dock i hög grad föränderlig. — N. aquaticum Wg. Sisymbr. Nasturtium L. — * N. Siifolium Reich.*

†† Blrna gula.

3 N. *amphibium Br.* kronbladen *längre än* fodret; de öfre bladen lancettlika, de nedre pardeldta; skidorna *n. klotrunda, af stiftets längd.* ♃ 7. 8. Fig. Sv.B.697.
Vatten. (*Sk. Smål.* Kalm. län. — *Uppl.* och *Vestml. VG.* Venersborg. *Boh.* Christinedal: Thed. *Öl. Gottl.* — *N.* söd. och vest. del.) *De lägsta bladen stund. liknande Rättikeblad; de under vattnet ofta fint pardeldta. — Sisymbr. L. N. aquaticum Wallr. Roripa Bess.*

4 N. *sylvestre Br.* kronbl. *längre än* fodret; örtbladen pardeldta; skidorna *jemnbreda plattade tvåäggade, många gånger längre än* stiftet. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.695. Fl. D.1881. H.N.f.11, n:o 35.
Stränd. (*Sk. Smål.* Kalm. län. — *Gefle. Ner.* Göthlunda sn, Locknäs; norr om Örebro. *Boh. Öl. Gottl.*; särd. ymnig omkr. Mälaren. — *N.* Christiania.) *Skidorna i början trådlika, slutl. n. sabelformiga, af skaftens längd; hos följande art, som är föga skiljd, äro de kortare än dessa. — Sisymbrium L.*

5 N. *anceps Wg.* kronbl. och örtblad *som föreg.*; skidorna *aflånga plattade 2äggade, tre gånger längre än* det utdragna stiftet. ♃ 7, 8. — *β micropetalum:* blrna mycket små, föga öfver en linie långa. Fig. Sv.B.696. Fl.D.984. H.N.f.6, n:o 18; *β* f.11, n:o 36.
Stränd. (*Sk. Södml. Uppl.* och *Vestml.* särd. kring Mälaren. *Öl.* Köping sn. *Gottl.*) *Sisymbrium Wg. Fl.Ups.*

6 N. *palustre DC.* kronbl. *af fodrets längd;* örtbladen pardeldta; skidorna *aflånga uppsvällda, i båda* ändar och *kanter trubbiga,* med ganska korta stift. ⨀ 6—9. Fig. Sv.B.694. Fl.D.409 och 931. H.N.f.6, n:o 19.
Våta st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. Tana-elv.) *Sisymbrium amphibium β L. S. islandicum Fl.D. Roripa Bess.*

4 Flocken **Lomentaceæ.** Ledskida med 2, eller flera rum öfver hvarandra, affallande hel eller styckevis i lederna.

235. RAPHANUS *Lin.* Rättika.

1 R. *Raphanistrum L.* bladen lyrformiga, med likformiga flikar; skidorna slutl. ledade, strimmiga eller fårade. ⨀ 7, 8. Fig. Linn. Diss. de Raphania. Sv.B.623. Fl.D.678.
Åkrar och odlade st. (*Sk.—Ångml.* och *Herjed. Jämtl.* Östersund och Oviken. *Boh.* Orust: Thed. — *N.* till Finnm.) *Skidorna äro stundom djupt fårade, blrna vanl. hvitgula med något viol. ådror, stund. rent gula, lika dem hos Sinapis arvensis, men lätt skiljbara af det tillslutna fodret. — Raphanistrum innocuum Mönch. R. segetum Reich. Sinapis arv. Fl.D.*

236. CRAMBE *Lin.* Strandkål.

1 C. *maritima L.* bladen inskuret bugtiga, tandade vågiga, köttiga blåaktiga, jemte stjelken glatta. ♃ 7, hv. blr. Fig. Sv.B.495. Fl.D.316.
Hafsstr. r. (*Sk.* Sandhammar; Helsingborg; Kulla-Gunnarstorp; Torekow etc. *Hall. Boh.* på Vinga och Domsö; Koster, Lyngholmen etc.; Storön, Hvalö etc. — *N.*) *Liknar kål.*

237. BUNIAS *Lin.* Långrofva.

1 B. *orientalis L.* de nedre bladen n. lyrformiga, med stor spetsad ändflik, de öfre hela lancettlika. ♃ 6, 7, g. blr. Fig. Fl.D.1651. Reich.f.4162.
Odl. st. (*Sk.—Helsl. Jämtl. Dal.* Smedjebacken; Hedemora. *Vestml. Öl.* — *N.* Christiania; Skien; Kongsberg etc.) *Stor blomrik växt; bladen mer och mindre tandade. — Lælia Reich.*

238. CAKILE *Scop.* Strandsenap.

1 C. *maritima Scop.* bladen parklufvet flikiga, pardeldta ell. bugtiga, köttiga; skidans öfre rum pil-likt, något plattadt. ⨀ 7, 8, blåröda blr. — *β latifolia:* bladen aflånga, bugtigt ell. trubbigt tandade. Fig. Sv.B.407. Fl.D.1168; *β* 1583. H.N.f.3, n:o 19.
Hafsstränd. (*Sk.—Boh. Blek. Smål.* Kalmar, vid Stensö; Oscarshamn och Vestervik:

Scheutz. *Södml.* Ålön under Utön. *Öl.* söd. udde, Runsten sn. etc. *Gottl.* — *N.* till Nordl. och sydl. Finnm.) *Meränd. nedliggande.* — *Bunias Cakile L.* *β C. marit.* *β integrifolia Koch.*

5 Flocken **Nucamentaceæ.** Skida kort, mogen enrummig och enfröig, nötlik.

239. NESLIA *Desv.* Korndådra.

1 N. *paniculata Desv.* bladen lancettlika, stjelkomfattande, sträfva; skidorna rynkiga. ⨀ 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D.204. Reich. f.4291. H.N.f.15, n:o 36.
Odl. st. (*Sk.*—*Uppl. Vestml. VG.* nära Venersborg. *Boh.* Christinedal: Thed. *Öl. Gottl.* — *N.*) *Myagrum L. Rapistrum Gærtn.*

240. ISATIS *Lin.* Vejde.

1 I. *tinctoria L.* skidorna aflånga, afsmalnande mot basen, i spetsen rundade glatta; rotbladen småtandade; stjelkbladen pil-likt stjelkomfattande. ⚁ 7, g. blr. Fig. Sv.B.35. H.N.f.4, n:o 33.
Torra st. särdeles hafsstränd. r. (*Sk.* Åhus samt på öar i Saxaviken.—*Gefle* skärgård. *Stockh.* på många st. *Öl. Gottl.* — *N.* Salten på Grönholmen.) *Blrna små, föga öfver en linie långa; bladen lancettlika.*

6 Flocken **Lepidineæ.** Skida kort, 2rummig, med smal skiljevägg.

241. LEPIDIUM *Lin.* Krasse.

1 L. *latifolium L.* skidorna *bredt eggrunda n. utan stift;* bladen odeldta, *eggrundt lancettlika* sågade, mot spetsen helbräddade. ♃ 7—10, hv. blr. Fig. Sv.B.638. Fl. D.557. H.N.f.9, n:o 24.
Grusiga st. vid kusten, r. (*Sk.* lilla Hammar; Löddeström; Landskrona; Torrekow etc. *Blek.* Sölvitsborg på skären; Ronneby, yttre Stekö. *Smål.* Kalmar; Misterhult vid Figeholm, samt på Svinskär under Örö Lotsplats. *Boh. Gottl.* Visby: Thed.; Östergarn bortåt Katthammarsvik.) *Stor rikblommig växt.*

2 L. *campestre Br.* skid. *rundade* urnupna, upptill *vingkantade,* med ganska kort stift; bladen odeldta *pil-lika* gråludna. ⨀ 6, 7, hv. blr. Fig. Fl.D.1221.
Åkerrenar. (*Sk.*—*Gestr. Vestml. Ner. VG. Öl. Gottl.* — *N.*) *Stjelken vanl. grenad i uppböjda uppräta, n. jemnhöga blomklasar.* — *Thlaspi L.*

3 L. *ruderale L.* skid. *rundade,* n. utan stift; kronbl. 0; stånd. 2; *de nedre* örtbladen dubbelt ell. enkelt *parbladigt deldta,* de öfra hela jemnbreda. ⚁ 5—9. Fig. Sv.B. 321. Fl.D.184.
Vid hus, vägar etc. (*Sk.*—*Gestr. Helsl.* Iggesund. *Medelp.* Sundsvall. *Vestml. Värml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.*) *Ganska små blr; luktar illa.*

†4 L. *Draba L.* skid. *bredt eggrunda* med något hjertlik bas och *stift n. af skidans längd;* bladen *aflånga* bugtbräddadt tandade, stjelkomfattande. ♃ 6, 7, hv. blr. Fig. Reich. f.4211. H.N.f.6, n:o 22.
Ballastplatser etc. r. (*Carlskrona* vid hamnen, fordom införd och förvildad.) *Blomklasarne talrika, med små blr.* — *Cardaria Reich.*

242. CAPSELLA *Mönch.* Lomme.

1 C. *Bursa Pastoris Mönch:* rotbladen hela eller parklufna; stjelkbladen pil-lika. ⨀ 4—9, hv. blr. — *β integrifolia:* bladen helbräddade eller grundt bugttandade. Fig. Sv.B. 273. Fl.D.729.
Åkrar etc. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Bladen variera hela, bugttandade och parklufna.* — *Thlaspi L.*

243. THLASPI *Lin.* Skärf-frö.

1 T. *arvense L.* glatt; skidorna rundade, i spetsen med *smal och djup* urskärning; bladen lancettlika med *pil-lik,* omfattande bas, tandade. ⨀ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B. 214. Fl.D.793.
Åkrar, a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.*) *Skid. n. af en half tums diam. med n. jemnbred urskärning i spetsen, mångfröiga; rotbladen snart bortvissnande.*

2 T. *perfoliatum L.* glatt; skid. *bredt omv. hjertlika,* med *vid* urskärning och *omärk-*

ligt stift; stjelkbladen *hjertlikt eggrunda*, n. helbräddade, med basens flikar långt öfverskjutande stjelken. ⊙ 5, 6, hv. blr. Fig. Reich. f.4183. H.N.f.4, n:o 37.
Grus. st. sandåkr. r. (*Stockh.* på Experimentalfältet. *Uppl.* Rasbo, mell. Frötuna och Näset. *Öl.* Borgholm; Vagnborga i Köping och Husvalla i Föra sn; Holmref i Böda.) *Skid. omkr. 8fröiga; rotbladen fortvarande, skaftade, mer och mindre rundade.*

3 T. *alpestre L.* glatt; skid. *aflångt omv. hjertlika*, med *upptill bredare* vingkant, nedåt vigglikt afsmalnande; urskärningen *vidgad* med *utdraget* stift; stjelkbladen lancettlika med *hjertlik* omfatt. bas, icke öfverskjutande stjelken. ♃ 6, hv. blr. Fig. Reich. f.4184. H.N.f.7, n:o 22.
Back. r. (*ÖG.* Norrköping i den mindre Ekbacken på båda sidor om körvägen till Marieberg. *Södml.* Åkers styckebruk. *Stockh.* Nacka Damtorp. *Uppl.* Knifsta sn, vid Barrsjön samt på Rödmossen.) *Skid. mer vigglika än hos de föregående, 8—10-fröiga. Ståndarknapparne synas på vår art icke förändra färg från gul till mörkröd och svart, som hos den Tyska; äfven äro skidans vingkanter mer förlängda upp öfver toppen, hvarigenom urskärningen blir mycket djupare än hos utländska ex. — T. brachypetalum Jord.*

244. SENEBIÉRA *Poir.*

1 S. *didyma Pers.* skidorna *hvasst urnupna*, nätrynkiga, *utan* stift. [Kronblad 0.] ⊙ 6, 7. Fig. E.B.248. H.N.f.6, n:o 21.
Vid kusten, trol. införd med ballast, r. (*Boh. Gottl.* Hellvigs sn vid kyrkan och Kyllejs hamn. *Gefle* på Brobänken. *Hudiksvall* på sjögatan. *Ångml.* Nylands lastageplats.) *Blrna ytterst små; bladen pardeldta; skidans rum lossnande från hvarandra. — Lepidium L. Coronopus Sm.*

2 S. *Coronopus Poir.* skid. halfrunda *hela, uddspetsiga af* stiftet, rynkiga, i kanten knöliga. ⊙ 6—8, hv. blr. Fig. Sv.B.733. Fl.D.202. H.N.f.15, n:o 34.
Vid väg. byar etc. r. (*Sk.—Boh. Blek. Smål.* Kalmar och Vestervik: Scheutz. *ÖG.* mellan Linköping och Glyttinge. *Uppl.* Uppsala. *Medelp.* Sundsvall: Reuterm. *Ångml.* vid Nyland. *Öl. Gottl.* — *N.* Arendal: Christiania; Bergen.) *Blrna i korta täta klasar; blad som föregående. Skidan affaller hel, utan att rummen åtskiljas. — Cochlearia Coronopus L. Coronopus depressus Mönch.*

245. TEESDALIA *R. Br.*

1 T. *nudicaulis Br.* ståndarsträngarne med ett fjäll-likt bihang; örtbladen lyrformigt tandade. ⊙ 4—6, hv. blr. Fig. Sv.B.732. Fl.D.323. H.N.f.1, n:o 31.
Torra st. sand, etc. (*Sk.—VG.* Göteborg; Alingsås etc. *Boh. Blek. Smål.* Kalm. län, vid kusten. *Öl.* — *N.* efter kusten från Arendal till Bergen.) *Har 2—4 tum hög, vanl. bladlös stjelk. — Iberis L.*

246. HUTCHINSIA *R. Br.*

1 H. *petræa Br.* stjelken grenig bladig; bladen parbladigt delade, med hela flikar; skidorna elliptiskt ovala. ⊙ 4, 5, hv. blr. Fig. Reich. f.4190. H.N.f.4, n:o 36.
Torra st. klipp. r. (*Sk.* Kåseberga; Brösarp. *Blek.* Carlskrona, flerest. ymnig; Kungsholms fästn. *Södml.* Utöns norra udde, och vid grufvan; Landsort; Fridön vid Tullgarn. *VG.* Kinnekulle. *Öl. Gottl.*) *2—3 tum hög, späd och slutl. mycket grenig. — Lepid. L. Iberis Wg. Teesdalia Ed.4. Capsella Fr.*

247. SUBULARIA *Lin.* Sylört.

1 S. *aquatica L.* stängel, med syl-lika blad vid roten. ⊙ 7, 8, hv. blr. Fig. Fl.D.35. Reich. f.4232. H.N.f.6, n:o 20.
Stränd. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *1—1½ tum hög jemte blomstängeln, som utgår från ett af bladvecken. Blrna små klasvisa.*

7 Flocken **Alyssineæ.** Skida kort, 2rummig, med bred skiljevägg.

248. LUNARIA *Lin.* Månviol.

1 L. *rediviva L.* skidorna ovala, åt båda ändar spetsiga, med kort stift; bladen hjertlika hvasstandade. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.2241. Reich. f.4290.
Lundar, r. (*Sk.* Gladsax vid Jerrestads-hallar; Krageholm, på ön Lybeck; Gudmundstorp; Öfvedskloster; Kullaberg m. fl. st. *VG.* Kinnekulle vid Hellekis och Råbäck etc. *Boh.* Uddevalla i skärgården.) *Alnshög, med stora blad och skidor, ljusröda ell. något viol. blr.*

249. CAMELINA *Crantz*. Lindådra.

1 C. *sylvestris Wallr.* bladen *tättsittande fasta*, lancettlika, *n. helbrädd.*, med pillik bas; skid. något plattade, päronformiga, af *fasta* skal, åtskiljda af en smal utskjutande kant, fint *sträfprickiga*, i spetsen rundade; stift. af halfva skidans längd ell. längre. ☽ 6, ljusg. blr. — * *microcarpa Reich.* skid. små, föga längre än stiftet, och med bredare kant. Fig. Sv.B.339. H.N.f.7, n:o 19. * Reich. f.4293.
Åkr. etc. (*Sk.—VB.* och *Jämtl.* — *N.*) *Något blåaktig till färgen. Var. glatt och hårig, samt med glest småtandade blad, aldrig groftand. ell. flikiga.* — *Myagrum sativum L. Alyssum Sv.B. Cam. sativa Ed.7.*

2 C. *sativa Fr.* bl. *som föreg.*; skid. aflångt omv. eggformiga, af *fasta* skal, med *mycket smal* kant, fint *nätådriga*, i spets. rundade; stift. knappt af halfva skidans längd. ⊙ 6, 7, g. blr. Fig. Fl.D.1824 [enl. Fr.]. H.N.f.15, n:o 35.
Åkr. r. (Söd. Sv. enl. Fr. *Sk.* t. ex. Öfvedskloster. *Hall. Gottl.*) *Var. som föreg., samt har lika som den fastare blad och skidor än följ. Blrna och skid. äro ordnade n. i vippa, hos föreg. och följ. i enkel klase.* — *Myagr. sativum β L.*

3 C. *fœtida Fr.* bl. *åtskiljda, än hela, än bugttandade eller parklufna, tunna*, med pillik bas; skid. omv. eggrunda — n. klotrunda, med mycket uppblåsta och *tunna* skal samt föga märklig kant, fint *nätådriga*, i spets. tvärhuggna eller n. intryckta; stift. merändels kort. ⊙ 6—8, ljusg. blr. Fig. Fl.D.1038 [enl. Fr.]. H.N.f.7, n:o 20,21.
Linåkr. (*Sk.—Helsl. Ångml. Herjed.* vid Viken. *Jämtl. Värml. Boh. Öl. Gottl.*; troligen så högt upp som linet odlas.) *Hela örten vekare och af renare grön färg än de föreg.; skid. stora med lätt hoptryckta och bristande skal, större frön.* — *C. sativa och dentata Fr. i H.N.f.7. C. dentata Ed.7.*

250. ALYSSUM *Lin.* Grådådra.

1 A. *calycinum L.* stjelken vid basen delad i uppböjda grenar; bladen jemnbredt tungell. lancettlika, stjernludna; foderbladen kölade, qvarsittande vid de cirkelrunda, i spetsen intryckta, finhåriga, vingkantade skidorna. ⊙ 5, 6. g. blr. Fig. Fl.D.1704. Reich. f.4269. H.N.f.1, n:o 29.
Sandback. r. (*Sk.* vid Brösarps gästgg. *Blek.* Boråkra och Lyckeby; Berntorp, ymn. *Smål.* Förlösa sn i Kalm. län; flerest. i Kalmartrakten; Vestervik; Jönköp. på vallarne. *ÖG.* Alvastra; Norrköping; Odenfors enl. Kindb. *Stockh.* Kungsholmen, vid Christineberg. *Uppl.* Rasbo, mellan Fröluna och Näset. *Värml.* Carlstad i Sundsta. *VG.* Lerdahla sn: Nordst.; Säby, Vartofta och Varnhem etc.: Sahlén. *Öl.* mell. Mörbylånga kyrka och Landtborgen; Resmo, ymn. *Gottl.* söder om Visby.) *Var. mer och mindre hvitluden. Vid första blomningen fingerhög, sedermera flera gånger större; kronbl. små, torra n. hvita.*

251. FARSETIA *R. Br.* Sandhvita.

1 F. *incana Br.* bladen lancettlika; kronbl. 2klufna; skidorna smått gråludna. ♃ 7, hv. blr. Fig. Sv.B.675. Fl.D.1461. H.N.f.1, n:o 30.
Torra st. r. (*Sk.* vest. delen. *Blek.* Carlskrona och Carlshamn, men sällsynt. *ÖG.* Qvillinge vid Ettarp; Norrköp. *Stockh.* på Observatoriibacken etc. *Helsl.* Söderhamn vid Långrör. *Dal.* Smedjebacken på sandåsen. *Värml.* vid Bäckängen i Ö. Ullerud; vid Carlstad i Sundsta. *Boh.* Marstrand.) *Alyssum L. Berteroa DC.*

252. COCHLEARIA *Lin.* Skörbjuggsört.

1 C. *danica L.* n. *alla* bladen deltoidiska ell. njurlika, vid basen *spjutlikt vinkliga;* skidorna *rundadt eggformiga.* ⊙ 5, 6, hv. blr. Fig. Fl.D.100. Reich. f.4257. H.N. f.4, n:o 35.
Sten. hafsstr. r. (*Sk.—Rosl.* t. ex. Ornö; Utö; Singö; Grisslehamn. *Hall.* Sandö. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.*) *Utmärkt af de n. 3angulära och skaftade stjelkbladen.*

2 C. *officinalis L.* *rot*bladen *hjertlikt rundade,* skaftade; stjelkbl. eggrunda eller aflånga, merändels vinkligt tandade, de öfre med pil-lik stjelkomfattande bas; skid n. *klotrunda.* ⊙ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.87. Fl.D.135. H.N.f.13, n:o 50.
Hafsstr. (*Sk. Blek. Smål.* Kalmar vid Jutnabben; Refsudden i Ryssby sn; Vesterviks-trakten: Scheutz. *Hall. Boh.* — *N.* till Finnm.) *Slutl.* ¼ *aln lång och mycket grenig; skid. trubbiga med tydligt stift.*

*3 C. *anglica L. rotbl. eggrunda,* stund. med grundt hjertlik bas; stjelkbl. lancettlika ell. aflånga, något omfattande; skid. *ovala—lancettlika,* 6—12fröiga, *8—10 gånger längre än* stiftet. ⊙ 6, 7, hv. blr Fig. Fl.D.329. Reich. f.4258.
Hafsstr. r. (*N.* Finnm. t. ex. Hammerfest; Lyngen etc. Nordl.) ½ *aln hög; mest utmärkt från föreg. med de aflånga skidorna.*

*4 C. *arctica Fr.* skid. *ovala—lancettl.* omkr. 4fröiga och *5 gånger längre än* stiftet; blad *som föreg.* ⊙ 6, 7, hv. blr. Fig.
Nära kusten, r. (*N.* Finnm. vid fjellbäckar i Tromsödalen och Lyngen. Ost-Finnm. flerest. vid Varangerfjord, t. ex. Nyborg, Mortensnæs, Carlebotten etc.; Berlevaag; »uppe på fjellen».) *Näppel. skiljd från föreg. med annat än mycket mindre storlek och längre stift i jemf. med skidan. Dennas spetsiga mellanvägg stundom med ett stort hål: C. fenestrata Br.? — C. arctica DC. anföres af Ledebour som synonym till C. danica.*

253. DRABA *Lin.* Vår-älskling.

† Kronbladen 2klufna: *Erophila DC.*

1 D. *verna L.* stängeln bar; skid. aflånga—ovala, kortare än deras skaft. ⊙ 4, 5, hv. blr. — *β præcox:* mindre; skid. ovala. Fig. Sv.B.298. Fl.D.983. *β* Reich. f.4233. H.N.f.4, n:o 34.
Torra st. a. (*Sk.—Ångml. Dal. — N.* till Trondhj. — *β Gefle. Stockh. Öl. Gotll.*) *Blommande tumshög, med ovala ell. aflånga rotblad, sedan 3—4 tum lång; β alltid mindre, ofta med bredt ovala skidor: β minor ed.4. Var. med köttiga, än n. glatta, än sträfhåriga bl., aflånga skidor: var. pinguis Th. Fr.*

†† Kronbl. hela ell. urnupna.

* Roten svag, en-årig, utan perennerande bladskott.

2 D. *nemorosa L.* skidorna elliptiskt aflånga, *dubbelt* kortare än deras skaft; bladen eggrunda sågade; kronbladen *urnupna;* ståndarne 6. ⊙ 4, 5, g. blr. Fig. Sv.B.767. H.N.f.3, n:o 24.
Sandåsar, murar, r. (*Södml.* vest. Vingåker, Vannala. *Stockh.* på Observatoriibacken. *Uppsala, Gefle. Ångml. Ner.* norr om Örebro; Almby sn. *Vestml.* Skinnskatteberg; nya Kopparberget. *Dal.* Säter, Klothyttan; Grangärde sn, Björnhytte bruk och Grängesberget: J. A. Braun. *Värml.* Ölmehärad, vid Kungskogens hytta. — *N.* Kongsberg.) *Är först på våren n. stjelklös, sedan ofta stor och grenad i långa klasar; skidan vanl. finluden, på Dalska ex. glatt: D. lutea Gilib. — D. muralis β L.Fl.Su.*

3 D. *muralis L.* skid. som föreg., *föga* kortare än skaftet; bladen hjertlikt eggrunda sågade stjelkomfattande; kronbl. *hela;* brand. 4. ⊙ 5, 6, hv. blr. Fig. Reich. f.4235. H.N.f.5, n:o 16.
Skogsback. r. (*Sk.* Gladsax; Esperöd; Stenshufvud. *Blek.—Uppl. Vestml. Öl. Gotll.* — *N.* Tönsberg, i parken vid Berg.) *Skidor och skaft utsperrade.*
(*D. incana.*)

** Roten 2—flerårig, merändels bärande flera stjelkar eller grenskott.

a — Stjelken vanl. flerbladig; bl. tydl. sågade ell. tandade.

4 D. *incana L.* stjelken *3—mångbladig,* jemte bladen tätt och fint stjernluden; skid. *utdraget* aflånga ell. lancettlika, *vridna, mycket längre än* skaften; bladen eggrunda—lancettlika sågtandade. ☽ 5, 6, hv. blr. — *β stricta:* högre, styfvare, med talrika, vanl. tättsittande, lancettlika blad. Fig. Fl.D.130. Reich. f.4249 [*β*]. H.N.f.5, n:o 14, *β* 15.
Torra st. r. (*ÖG. VG. Gefle,* Limöarne. *Ångml.* Hernösand. *Herjed.* på Hamrafjell. etc. *Öl. Gotll.* — *N.* till Finnm.) *α har få och mer åtskiljda blad än β. Skidorna vanl. finludna, stundom glatta. Saknar stundom grenskott vid roten. — D. confusa, β D. contorta Ehrh. enl. Fries* [*Handb. ed.1*].

5 D. *hirta L.* stjelken meränd. *1—4bladig,* stjernluden eller småhårig; skid. *eggrundt* aflånga—lancettlika, *än längre, än kortare* än skaften; stjelkbladen eggrunda—lancettlika, med 1—3 sågtänder i kanterna. ♃ 6, 7, hv. sällan något gulakt. blr. Fig. Sv.B.768.

Fjelltr. (*Lpl.—Herjed.* — *N.*) *Var. i hög grad och har gifvit anledning till flera arter, som dock näppeligen kunna begränsas; sådana äro:*

* *D. incano-hirta Hn.* 1—2 quarter hög med stjelk och blad fint och tätt stjernludna; skid., lancettlika, med något utdraget stift; blrna torra gulaktiga. H.N.f.8, n:o 24. *D. dovrensis Fr.*

* *D. rupestris Br.* 1—2 quart. hög och slak, glesare stjernluden och hårig; skid. lancettlika med omärkligt stift; blrna alltid hvita. H.N.f.3, n:o 23 och f.8, n:o 22. *D. hirta och laxa Lindbl. D. hirta α inferalpina Wg. Fl.L. γ rupest. Fl.Su.* — *β D. scandinavica Lindbl.* lågväxt och upprät, hårig, men föga stjernluden; stjelken bar, eller 1—2bladig; skid. eggrundt aflånga, med omärkligt stift; blrna alltid hvita. H.N.f.8, n:o 23. *D. hirta L.* enl. Solanders ex. *D. hirta β alpicola Wg. D. hirta Sm. E.B.1338. D. rupestris Bab.* och trol. *Br.*

* *D. lutescens:* stjelken låg, bar ell. enbladig, jemte blomskaften hårig; blrna små gulaktiga.

* *D. trichella Fr.* stj. låg, bar ell. enbladig, jemte blomskaften hårig och stjernluden; skid. eggr. ell. ovala utan stift; bl. oftare helbrädd.; blrna små hvita.

b — Stängel ell. enbladig stjelk; bl. helbräddade.

6 D. *Wahlenbergii Hn.* stj. bar ell. enbladig, jemte *blomskaften och* de n. ovala *skidorna, glatt;* bladen lancettlika, merändels *håriga.* ♃ 6, 7, hv. blr. — *β heterotricha:* bladens hår dels enkla, dels gaffelklufna, — * *glacialis:* bladen glatta hårbräddade; blrna smärre och gulaktiga. — * *brachycarpa Zett.* bl. ofvan glatta, under stjernludna; stiftet tydligt. Fig. Wg.Fl.L.t.11. Sv.B.770. H.N.f.5, n:o 17.

Fjellv. r. (*Lul Lpm. Pit.* Kåbdespakte etc. — *N.* Finnm. Lyngentind m. fl. st. Dovre vid Kongsvold allmän; Blaahöe; Jerkind; Vaarstien; Drivstuen etc. Valders och Tellemarken. — * *glac. N.* Finnm. Lyngen på fj. Tsatsa. — * *brachyc. N.* Dovre, på Gederyggen vid Jerkind.) *Är ofta svår att skilja från smärre former af D. hirta, särd. i blomm. tillstånd, då den är föga utmärkt af annat än glattheten, som stund. sträcker sig äfven till bladen.* — *D. androsacea Wg.Fl.L. D. lapponica DC. och Wg.Fl.Su. D. steilata Fl.D. enl. Blytt. D. lactea Adams enl Ledeb.* — * *glac. synes vara D. ochroleuca Bunge och Ledeb.*

7 D. *nivalis Liljebl.* stängeln och blomskaften *stjernludna;* skid. lancettlika *glatta;* bladen tunglika. *gråa af ett tjockt stjernludd.* ♃ 6, 7, gulakt. hv. blr. Fig. Wg.Fl. L.t.11. Sv.B.769. H.N.f.5, n:o 18.

Fjellv. r. (*Torn.—Pit. Lpm.* — *N.* Finnm. Mehavn; Salten; Dovre, på Fogstue-vola, högst på Harbacken, samt på Gederyggen vid Jerkind.) *Blommande vanligen 1—1½ tum hög, slutligen n. 3 tum; utmärkt af de genom luddet hvitgrå bladen, som sakna längre hår.* — *D. muricella Wg. D. Liljebladii Wallm. i Lilj. Fl. ed.3.*

8 D. *alpina L.* stäng. och blomsk. *småhåriga;* bladen lancettlika *håriga;* skid. *eggrundt ovala, n. glatta,* med kort stift. ♃ 6, 7, g. blr. — *β brachycarpa:* skid. bredt eggrunda. Fig. Wg.Fl.L.t.11. Sv.B.771. Fl.D.56. H.N.f.5, n:o 19.

Fjellv. (*Torn—Pit. Lpm. Herjed.* stora Midtåkläppen, på nordvestra sidan. — *N.* Finnm.—Dovre allmän. Vangsfjellet.) *Utmärkt af sina teml. stora, rent gula blr; stäng. n. alltid bladlös, vid fruktmogningen ofta quartershög.* — *β D. oxycarpa Somf. Mag. f. Naturvid.*

---

39 Fam. POLYGALEÆ *Juss.* Fod. och krona irreguliera. Ståndarsträng. samväxta med enrummiga knappar. Fröhus 2rummigt, med ett hängande frö i hvarje rum.

254. POLYGALA *Lin.* Jungfru-lin, Fogel-ört.

1 P. *vulgaris L.* de större foderbl. *betydl.* längre än fröh.; skärmbl. *ovala, alltid kortare än* de outslagna blrna; stjelkbladen jemnbreda—smalt lancettlika, *de nedersta kortare, ovala.* ♃ 6, 7. — *β oxyptera:* foderbladen mycket spetsiga, smalare än

fröh. — * *depressa Wend.* spädare och grenig, med fåblomm. klasar, en del blad motsatta. Fig. Sv.B.712. *β* Reich. t.1346,f.2; * t.1347,f.1. Fl.D.516 enl. Reich. H. N.f.14, n:o 27.
Ängsback. a.; * bland ljung etc. (*Sk.*—*Helsl.* och *Jämtl. Boh.* Grebbestad: Rect. For. *Öl. Gottl.* — *N.* till Nordl.) *Blrna störst i slägtet, vanl. rent blå, sällan hvita, eller på kalkgrund röda. Skärmbl. hos alla arterna affalla tidigt.*

2 P. *comosa Schk.* de större foderbladen *knappt* längre än fröh.; skärmbl. *lancettlika, de öfre längre än* de outslagna blrna; bladen *som föreg.* ♃ 6, 7, viol. röda blr. Fig. Sv.B.713. Reich. t.1346,f.4. H.N.f.3, n:o 13.
Äng. (*Sk. Smål.* Kalm. län, samt flerest. i Kronob. län enl. Scheutz. — *Gefle. Helsl.* Friggesund i Bjuråker. *Vestml. Dalsl.* i Ed sn. *Öl. Gottl.*) *6—10 tum hög, med något mindre blr än föreg. Utmärkt af fröh. och foderbladen, som äro n. lika långa. — P. vulg. β violacea L.*

3 P. *amara L.* de större foderbl. *som föreg.*; stjelkbladen som föreg., *de nedersta större och spadlika.* ♃ 6, 7, b. eller hvitakt. blr. — *β uliginosa:* fröh. n. längre än foderbladen. — *γ alpestris:* rotbladen små, knappt bredare än stjelkbladen. Fig. Reich. t.1348,f.2.
Fukt. äng. (*Sk.*—*Gestr.* och *Dal. Medelp.* Torp sn: Reuterm. *Jämtl. Öl. Gottl.* — *N.* Aggerhus stift; Vange; Gudbrandsdalen; Dovre.) *Vanl. grenad vid roten i flera, 2—5 tum långa stjelkar, med smärre blr än de föreg.; bladen vid stjelkens bas längre och bredare än de nedra stjelkbl.*

---

40 Fam. BALSAMINEÆ *DC.* Fod. och krona irreguliera; det förra med sporre. Ståndarknappar sammanhängande. Fröhus af 5, elastiskt uppspringande skal, med centralfäste. Fröhvite 0.

255. IMPATIENS *Lin.* Springkorn.

1 I. *Noli tangere L.* blomskaften ensamma, med flera, hängande blr; bladen eggrunda; stjelkens leder uppsvällda. ⨀ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.371. Fl.D.582.
Skugg. och fukt. st. r. (*Sk.*—*Ångml. VB.* Umeå sn, Baggböhle. *Dal. Värml.* och *Dalsl. Boh.* — *N.* till Salten.) *Har stora, på fina skaft hängande blr. Stundom förblifva blomknopparne små och outvecklade, men sätta dock mogen frukt.*

6 KLASSEN.

COLUMNIFLORÆ.

41 Fam. TILIACEÆ *Juss.* Fod. i knoppen kantlagdt, affallande; kronbl. tegellagda. Stånd. talrika fria. Frukt flerrummig, med centrala fröfästen.

256. TILIA *Lin.* Lind.

1 T. *parvifolia Ehrh.* blommorna i *mångblomm.* qvast, med ett dem *öfvernående* skärm; bladen snedt hjertlika hvass-sågade *glatta,* på undre sidan blågröna och i nerv-vinklarne ulliga; fröh. n. päronformigt, mjöllikt ludet med *tunnt* skal. ♄ 7, hvitg. blr. Fig. Fl.D.553. E.B.1705. H.N.f.9, n:o 32.

Ängsback. lund. (*Sk.—Ångml.* Skuluberget. *Dal. Boh. Öl. Gottl.* Thorsborgen. — *N.* till Ringeboe i Gudbrandsdal. samt efter kusten till Nordfjord.) *Träd med välluktt. blr i n. qvastlik vippa, vid hvars skaft ett stort gulaktigt skärm är fästadt. Fröh. är mycket tunnt, n. mjöllikt ludet och har vid basen en omärklig hals, som saknas hos följ. Var. med något flikiga blad. — T. europæa L. T. sylvestris Desf. T. ulmifolia Scop.*

2 T. *vulgaris Hayn.* blr *som föreg.,* med ett skärm *af blomqvastens höjd;* bl. *som föreg.,* under bleka; fröh. klotrundt, tjockulligt, med *hårdt n. trädartadt* skal. ♄ 7, hvitg. blr. Fig. Sv.B.40. E.B.610. H.N.f.9, n:o 31.

Lund. r. (*Boh.* Greby, Klefve och Rörvik i Tanum sn: Rect. For. Allmänt planterad vid städer och byar i söd. och mell. Sv.) *Träd som föreg., med större blad, blr och frukter. Blomqvasten mera mångblommig än hos de båda andra arterna. — T. parvif. * vulg. Ed.6. T. intermedia DC. samt Godr. & Gren.*

3 T. *grandifolia Ehrh.* blrna i *få-* [vanl. 3—4-] *blommig* qvast, med ett skärm *som föreg.;* bladens undre sida *gleshårig,* med nerverna och nerv-vinklarne ulliga; fröh. *kantiga,* med *hårdt n. trädartadt* skal. ♄ 7, hvitg. blr. Fig. H.N.f.14, n:o 33.

Lundar. r. (*Boh.* på öar i Strömstadstrakten, t. ex. Ödön, vid Blötebogen; och Helsö.) *Träd som föreg. Fröh. är ludet, vanl. omv. eggformigt, med omkr. 5 tydliga utstående kanter, och de mellanliggande sidorna något plattade. — T. platyphylla Scop.*

---

42 Fam. MALVACEÆ *Juss.* Fod. i knoppen kantlagdt; kronbl. hopvridna. Stånd. af ett större, obestämdt antal, med alla strängarne hopväxta. Karpeller flera, kranslikt sammanväxta omkring stiftets bas. Fröhvite 0.

257. LAVATÉRA *Lin.*

1 L. *thuringiaca L.* stjelken gråluden; de nedre bladen vinkliga och flikiga, de öfre 3flikade, mellersta fliken längre, trubbig, under ludna; blomskaften i bladvecken ensamma. ♃ 7, 8, ljusr. eller hv. blr. Fig. Jacq.A.211. H.N.f.3, n:o 30.

Äng. vid byar &c. r. (*Södml. Vestml.* och *Uppl.* ymnigast vid Mälaren, såsom Ekebyhof på Ekerön; Svartsjö; Strängnäs vid Kungsberg; Selaöarne; Sundby gästgg.; Hesselbyholm; Berghammar; Aggarön i Granfjärden. Uppsala vid Vårdsätra &c.; troligen fordom odlad.) *Ofta alnshög och deröfver.*

258. MALVA *Lin.* Kattost.

† Bladen mer ell. mindre grundt flikade [aldrig djupare än till midten].

1 M. *borealis Wallm.* stjelken *nedligg.;* bladen rundadt njurlika, grundt 5—7flikiga, med rundade flikar; kronbladen *föga* längre än blomfodret; frukten nedböjd, af *omkring 10* karpeller, *med* upphöjda randlika kanter, något ojemn, *småluden* yta. ⊙6—9, hv. blr. Fig. Sv.B.142. Fl.D.1825. H.N.f.8, n:o 33.

Gator, väg. a. (*Sk.—Medelp. Dal. Värml. Dalsl. Boh.* enl. Rect. For. *Öl. Gottl.* — *N.*) *Kronbladen sällan öfver ½ gång längre än fodret.* — *M. rotundifolia L.*

2 M. *rotundifolia L.* stjelk och blad *som föreg.;* kronbladen *mer än dubbelt* längre än fodret; frukten nedböjd, af *12—15* karp., *utan* kanter, slät, *småluden.* ⊙7, 8, blekröda blr. — *β pelargonifolia:* bladen småludna, med helbräddade flikar. Fig. Fl.D.721. H.N.f.8, n:o 34.

Odl. st. (*Sk.—Gefle* och *Vestml. Öl. Gottl.* Sällsynt norr om Mälaren. — *N.* till Hedemarken. — *β* Carlskrona på Stubbholmen. *Gottl.* Lummelunds bruk.) *Kronblad ofta en half tum långa och något breda. I stället för de ofvanpå frukten till ränder upphöjda kanter, som åtskilja karpell. hos föreg. art, åtskiljas de hos denna genom en grund insänkning.* — *M. vulgaris Fr. Skiljes icke af Linné från föreg.*

3 M. *sylvestris L.* stjelken *upprät;* bladen rundade, 5—7flikiga; blomskaften gyttrade i bladvecken, jemte bladskaften håriga; kronbladen *flera gånger* längre än fodret; foderholkbladen ovala; karp. *glatta* rynkiga. ☽ 6—8, r. blr. Fig. Sv.B.602. Fl.D.1223.

Grus. och odl. st. r. (*Sk.* allmän.—*Boh. Blek.* Carlskrona; Herstorp nära Ronneby. *Smål.* i Kalmar län vid kusten. *ÖG.* Stegeborg. *Öl. Gottl.* Förvildad omkring Mälaren, t. ex. Stockholm; på Aggarön och Stora Hessingen. — *N.* Arendal i mängd. Fredrikstad.) *Bladen variera mer och mindre djupt inskurna, stundom till midten, med sågade flikar; kronbladen tumslånga, någon gång hvita.*

†† Stjelkbladen delade n. till basen.

4 M. *Alcea L.* stjelken upprät, kort *sträfhårig;* bladen delade nästan till basen i tandade eller inskurna sträfva flikar; foderholkbladen *aflånga;* frukten *glatt.* ♃ 8, 9, blekröda blr. Fig. Sv.B.601. Fl.D.1882. H.N.f.14, n:o 34.

Odl. st. r. (*Sk.* ymnig i Köpingeådalen från Ramåsa till Högestad; Fogelsång; Öfvedskloster &c. *Blek. Smål.* Kalmar, i Dörby. *Öl.* Räpplinge; Runsten m. fl. st. i mellersta delen. *Gottl.* Klinte. Hafdhem och Heide s:nar, på åkerrenar.) *Alnshög, med stora blr.*

5 M. *fastigiata Cav.* stjelken upprät, *gråluden af stjernludd;* bladen som föreg., de öfre med 3, de nedre med 5 flikar; foderholkbladen *aflånga ell. lancettlika;* frukten *glatt.* ♃ 8, 9, ljusr. blr. Fig. H.N.f.13, n:o 51.

Odl. st. r. (*Sk.* Gladsaxhallar. *Smål.* Högsby, Tuna och Misterhult snr i Kalmar län: enl. Sjöstr. *ÖG.* vid Norrköping och i Slaka sn, trol. här såsom flerest. t. ex. vid Örebro, Eskilstuna, Löfsta Bruk m. fl. st. upp till Uppl., förvildad. *Öl.* med föreg.: Sjöstr.) *Liknar mycket föreg., för hvars afart den af flera förf. anses, och skiljer sig hufvudsakl. derifrån med den endast af stjernludd, utan längre ell. utstående enkla hår, beklädda stjelken.*

6 M. *moschata L.* stjelken upprät, *långt sträfhårig;* de *nedre* bladen *njurlika* flikiga, de öfre delade till basen i mest 5, jemnbreda parklufna flikar; foderholkbladen n. *jemnbreda* spetsiga; frukten *hårig.* ♃ 7, 8, hv. eller ljusröda blr. Fig. Fl.D.905. H.N.f.10, n:o 37.

Grus. st. r. (*Sk.* Björstorp; Högesta; Öfvedskloster på Fruali; Billinge etc. *Blek.* Carlskrona på Vämö och Hästö. *Smål.* Kalmar; Loftahammar; Ökna mell. Qvill och Kongsbro. *ÖG.* Rejmyra glasbruk. *Hall.* Stjernarp. *Boh.* Lögholmen i Tanum sn, [nu trol. utgången: Rect. For.] *Gottl.* i Viklau och Andre; Ekeby; vid Tjelders i Boge m. fl. st. särdeles mot östra kusten. — Förvildad i mell. Sveriges flesta prov.) *Liknar de föreg., men är mindre.*

259. ALTHÆA *Lin.* Alté-rot.

†1 A. *officinalis L.* stjelken upprät; bladen hjertlikt eggrunda, vinkliga och tandade, hvitludna; blomskaften i bladvecken, de öfre meränd. 3blommiga. ♃ 7—9, ljusr. blr. Fig. Fl.D.530.
Strandäng. r. (*Sk.* östra kust. mell. Yngsjö och Furuboda; Malmö utanför södra Värn m. fl. st. trol. förvildad.) *Hela växten fint mjukullig; foderholken stundom 10—12klufven.*

---

43 Fam. GRUINALES *Lin.* Fod. i knoppen tegellagdt; kronbl. hopvridna. Stånd. af bestämdt antal [5 ell. 10, af hvilka sednare stund. 3 ell. 5 sakna knappar], med vid basen förenade strängar. Fröh. flerrummigt, ell. af 5, kransvisa karpeller.

1 Flocken **Geranieæ.** Frukt af 5, kransvisa, slutl. skiljbara karpeller, fästade med sina stift vid spetsen af ett långt spröt. Fröhvite 0.

260. GERÁNIUM *Lin.* Näfva.

† Blomskaften enblommiga.

1 G. *sanguineum L.* bladen 5—7deldta, med 3 5klufna trubbiga flikar. ♃ 6, 7, purp. blr. Fig. Fl.D.1107.
Ängsback. och klipp. (*Sk.—Medelp. Dal. Boh. Öl. Gottl.* — *N.*) *Stora sköna blr.*

†† Blomskaften 2blommiga; rotstock grof, flerårig.

* Karpeller på tvären rynkiga.

*2 G. *macrorhizum L.* blomskaften upprätta; kronbladen bredt spadlika, med *klo af fodrets längd;* foderbl. *långt* borstuddiga; karp. *glatta;* bladen djupt 5—7klufna, med inskurna och *trubb*tandade flikar; stjelken upprät klynnedeld. ♃ 5—7, r. blr. Fig. Jacq.Rar.134.
Bergstrakt. r. (*N.* Holmestrand vid Ekelund, trol. förvildad.) *Fothög; fingertjock rotstock och uppblåsta, n. klotrunda blomfoder.*

3 G. *phæum L.* gemensamma blomskaften ensamma, motsatta bladen, upprätta; kronbladen omv. eggrunda, med *kort* klo; foderbladen *kort* borstuddiga, vid basen *sträfhåriga;* bl. *som föreg.*, med *hvass*tandade flikar. ♃ 5, 6, violettbruna blr. Fig. Fl.D. 987. H.N.f.9, n:o 33.
Lundar, r. (*Sk.* Norra Vram; Krageholm, samt nära Ystad.) *Stjelken upprät; bladen handlikt klufna; kronbladen hälften större än fodret, vid basen gula; enskildta blomskaften ofta tillbakaböjda.*

** Karpeller icke rynkiga.

4 G. *pratense L.* kronbladen *rundade,* längre än det *håriga* fodret; strängar med *vidgad eggrund* basis; örtbladen *delade nästan till basen* i omkring 7, inskurna och tandade flikar; karpell. öfverallt håriga, *nedböjda.* ♃ 7, ljusbl. blr. Fig. Fl.D.124.
Äng. &c. r. (*Sk.* förvildad. *Smål.* Lommaryd i Jönköp. län: Scheutz. — *Uppl.* nor. del. *Gestr.* Vahlbo sn, Löflunds gistvall. *Vestml. Boh.* — *N.* Christiania; Tönsberg; Skien; Värdal; Gudbrandsdalen. Trondhj. Tutterön och Stördalsutbygden.) *G. sylvaticum Fl.D.*

5 G. *palustre L.* kronbl. *rundade,* längre än det *n. glatta* fodret; strängarne *syllika;* örtbladen delade *nedom midten* i 3—5, inskuret tandade flikar; karp. omärkligt finludna, *rigtade uppåt* på de *nedböjda* skaften; stjelken uppstigande ♃ 7, r. blr. Fig. Sv.B.677. Fl.D.596.
Fukt. äng. r. (*Sk.* Kullen; Ramlösa; N. Vram; Fogelsång; Christianstad m. fl. st. *VG.* Göteborg i Brudängen vid Lundagården i Fässbergs sn. *Boh.* Utgård i Qville sn. — *N.* Eidsfoss.) *Stånd. vid basen föga vidgade; blrna något mindre än följ:s.*

6 G. *sylvaticum L.* kronbl. *rundade,* längre än det *håriga* fodret; strängarne *syl-lika;* örtbladen delade *nedom midten* i 5—7, inskurna och sågade flikar; karp. öfverallt

håriga: skaften *icke nedböjda;* stjelken upprät. ♃ 7, rödviol. ell. hvitakt. blr. — *β fastigiatum:* sträfhårig stjelk, n. hela, mörkröda kronblad. — *γ parviflorum:* kronbl. knappt längre än fodret, hvita ell. blekröda. Fig. E.B.121.
Äng. och skogsback. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β Sk. Blek. Södml.* Forssa Bruk. *Ner.* Örebro. — *N.* Tellemarken.) *De öfversta bladen oskaftade; växten hårig.*

7 G. *pyrenaicum L.* kronbladen *2flikiga,* vid basen tätt håriga, dubbelt längre än det *tätludna* fodret; örtbladen *runda,* flikiga nedom midten; stjelken och bladskaften långhåriga; de finludna karp. och fröen släta. ♃ 6, 7, viol. blr. Fig. Fl.D.2240. H. N.f.9, n:o 34.
Odl. st. r. (*Sk.* Lund; Årup etc. *Hall.* Haslöf. *ÖG.* vid Torpa prestgård. *Vestml.* Skinnskatteberg. *Stockh.* vid Carlberg och Marieberg etc. *Uppl.* Rosenberg: Stud. E. Henschen. Sannolikt förvildad, äfvensom vid Strängnäs utanför kyrkogården. *Öl.* Runsberga.) *G. umbrosum Kit. G. rotundifolium β Wg.*

††† Blomsk. 2blommiga; roten späd, enårig.

* Karpell. rynkiga; kronbl. nära dubb. längre än fodret.

8 G. *Robertianum L.* kronbl. *omv. eggrunda;* fodret *10kantigt, glandelhårigt,* af *borstuddiga* blad; örtbladen ända *till basen* 3—5deldta, med parklufna flikar. ⊙ 7, 8, r. blr. — *β purpureum:* kronbladen föga längre än fodret. Fig. Fl.D.694.
Klipp. stenbundna st. a. (*Sk.—VB. Jämtl.* vid Hofverberget, samt Östberget på Frösön. — *N.* till Nordl.) *Blrna mindre än hos föreg. arter, mer klocklika; stjelk och blad ofta röda.* — *β G. purpureum Willd.*

9 G. *lucidum L.* kronbl. *som föreg.;* fodret *glatt,* med *5, hinnaktiga* kanter, rynkigt på tvären, af *borstuddiga* bl.; örtbladen rundade, till *nedom midten* klufna i 3—5, trubbiga, inskurna flikar. ⊙ 6, 7, r. blr. Fig. Sv.B.556. Fl.D.218.
Skugg. klipp. r. (*Sk.—Rosl. Uppl.* Uppsala, Krusenberg. *Vestml.* Ängsön, på Kalfholmen. *Hall.* Särö. *Boh. VG. Dalsl. Öl. Gottl.* — *N.* Christiania; Laurvig; Arendal; Hitteren; Trondhj. etc.) *Stjelk och rotblad blodröda, hela växten glänsande, n. glatt.*

10 G. *molle L.* kronbladen urnupet *2flikiga;* foderbl. spetsiga [*icke* borstuddiga], *långhåriga;* örtbladen rundadt njurlika, klufna något *nedom midten* i 7—9, vigglika, hela eller 2—3tandade flikar. ⊙ 6, 7. Fig. Sv.B.639. Fl.D.679. H.N.f.1, n:o 36.
Torra st. (*Sk.—Rosl. Värml.* Gårdsjö i Gilberga sn. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.* södra delen.) *Späd och slankig, på stjelk och bladskaft beklädd med mjuka hår längre än stjelkdiametern, med små, lifligt röda blr, glatta karpeller.*

** Karpeller släta; kronbl. af omkring fodrets längd;

11 G. *bohemicum L.* kronbl. vigglika och *urnupna,* af det *borstuddiga* håriga fodrets längd; örtbladen till *nedom midten* 3—5klufna och tandade; karp. *klibbigt glandelhåriga,* på *upprätta* skaft. ⊙ 7, 8. Fig. H.N.f.10, n:o 38.
Svedjel. r. (*Smål.* östra del., samt Åsheda och Stödsboda i Kronob. län: Scheutz. *ÖG. Södml.* st. Malms sn etc. *Stockh.* omkring sjön Drefviken m. fl. st. *Uppl.* Uppsala; Löfsta bruk; Tibble sn: Stud. L. Almqvist, etc. *Gestr.* Gefle, nära Olsbacka: R. Hn. *Helsl.* Hemstanäs i Skog sn; Rengsjö sn, Nordanhöhle. *Medelp.* Sättna sn. *Ångml. Dal.* Larsbo bruk. *Vestml. Ner. Värml. Dalsl.* Ed och Steneby snr. — *N.* Christiania; Eidsfoss.) *De nedre bladen skiftevisa, alla skaftade; stjelken klibbhårig; kronbl. violettblå, hårkantade; karp. svarta inom de stora blomfodren.*

12 G. *pusillum L.* kronbl. *urnupna,* föga längre än de *n. borstlösa* foderbladen; örtbladen cirkelrunda, 5—7*klufna,* med vigglika, hela ell. 2—3tandade flikar; karp. *tilltryckt håriga,* på *nedböjda* skaft; fröen släta. ⊙ 6—9. Fig. Fl.D.1994. H.N.f.14, n:o 35.
Torra st. vid byar &c. a. (*Sk.*—Nor. *Helsl. Dal. Värml.* och *Dalsl.* — *N.*) *Vanligen liten, utbredd, stundom större och upprät; stj. och bladskaft ganska kort småludna. Blrna ljust violettröda.* — *G. rotundifolium L.Fl.Su.* — Anm. *Under namnet G. rotundifol. finnas i Linnés Herb. ex., som dels höra till närv., dels till en, både från denna och följ. tydligt skiljd art.*

13 G. *viscidulum Fr.* kronbladen *hela,* längre än de *borstuddiga* foderbladen; örtbladen rundade, något nedom midten 5—7*klufna,* med breda, trubbigt 3tandade flikar;

karp. gleshåriga, på *nedböjda* skaft; fröen nätlikt gropiga. ⨀ 6, 7, ljusr. blr. Fig. E.B.157. H.N.f.13, n:o 52.

Byar etc. r. (*Sk.* Lund, Råby vid Höjeån; mellan Trolleberg och Källby, m. fl. st. — *N.* Christiania.) *Bladomkretsen något mer än halfrund; hos föreg. n. cirkelformig.* — *G. rotundif. L. Mant. G. malvaceum Wg.*

14 G. *dissectum L.* blomskaften *kortare* än bladen; kronbladen *urnupna*, af det *borstuddiga* fodrets längd; örtbladen *n. till basen* 5—7delade, med jemnbredt 3- eller flerklufna flikar; karp. *glandelhåriga*, på *nedböjda* skaft; fröen djupt punkterade. ⨀ 6, 7, violettröda blr. Fig. Fl.D.936. H.N.f.14, n:o 36.

Odl. st. r. (*Sk.* allm. *Blek.* Carlskrona: Scheuz. *Smål.* Grenna, Långliden. *ÖG.* östra Ryd; Linköp. *Hall. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* Christiansands stift samt på Kirköe, en af Hvalöarne.) *Stjelken nedböjdt hårig.*

15 G. *columbinum L.* blomsk. *längre* än bladen; kronbl. *urnupna*, föga längre än det *borstuddiga* fodret; örtbladen *som föreg.*; karp. *glatta*, på *nedböjda* skaft; fröen punkterade. ⨀ 7, 8, r. blr. Fig. Fl.D.1222. H.N.f.15, n:o 37.

Svedjel. berg. (*Sk.*—*Stockh.* ymnig omkring sjön Drefviken m. fl. st. *Ner.* Askersund och i Asker sn. *VG. Dalsl. Boh.* kring Uddevalla; Marstrand, på Koön. *Öl. Gottl.* — *N.* Arendal. Storöen i Bergens st. vid Leervig, Söndmöer.) *Har dubbelt större blr än de 3 föreg. Stj. nedböjdt och tilltryckt småhårig.*

261. ERODIUM *L'Herit.* Kamm-näfva.

1 E. *cicutarium L'Her.* de fruktsamma ståndarsträngarne vid basen vidgade *otandade;* bladen parbladigt delade *med n. pardelda* och tandade *flikar.* ⨀ 4—7, r. blr. Fig. Fl.D.986.

Byar, gat. (*Sk.*—*Ångml. Jämtl.* Röds sn. *Dal. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj.) *Meränd. nedliggande och klibbhårig.* — *Geranium L.*

†2 E. *moschatum Ait.* de fruktsamma ståndarne vid basen vidgade, *med en tand på hvarje sida;* småbladen eggrunda, *grundt flikiga och sågade.* ⨀ 6, 7, r. ell. hv. blr. Fig. Sturm. 5 häft. E.B.902.

Gat. r. (*Hall.* Varberg. *VG.* Ribbingshus. *Stockholm; Visby;* förvildad och snart försvinnande.) *Småbl. olikformigt sågade med en eller annan djupare inskärning. Luktar moschus.* — *E. pimpinellifolium Fr.Fl.Hall.*

2 Flocken **Oxalideae.** Stånd. 10. Fröhus 5rummigt, med centrala fröfästen och flera frön i hvarje rum.

262. OXALIS *Lin.* Har-syra.

1 O. *Acetosella L.* blomskaften *enblommiga*, från rotstocken; bladen af 3:ne, omv. hjertlika, håriga småblad. ♃ 5, hv. blr. — *β rosea:* blrna rosenröda. — *γ lilacina Lange:* blr ljust gredel. med mörkt violetta nerver. Fig. Sv.B.10. Fl.D.980.

Skugg. st. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* till Finnm. — *β VG.* Kinnekulle. — *γ Smål.* Vexiö flerest.: Scheutz.) *Växten med rent sur smak; rotstocken ledad, fjällig.*

†2 O. *stricta L.* stjelken *upprät;* blomskaften *flerblommiga;* bladen som föreg. *utan* stipler; fruktskaften icke nedböjda. ☽ 6—9, g. blr. Fig. Fl.D.873.

Odl. st. r. (*Sk.* Lund; Malmö; Vegeholm; Åkesholm etc. Växande som ogräs i trädg.; på ballast vid Vestervik.) *O. corniculata Fl.D.*

†3 O. *corniculata L.* stj. *nedligg.; blomsk.* och blad *som föreg. med* stipler vidväxta bladskaftet; fruktskaften slutl. nedböjda. ⨀ 6—9, g. blr. Fig. E.B.1726.

Odl. st. r. (*Lund,* förvildad likasom föreg.) *Stiplerna små aflånga.*

3 Flocken **Lineae.** Stånd. 4—5. Fröh. 8- ell. 10rummigt, med lika många skiljeväggar, af hvilka hvarannan är ofullkomlig; ett frö i hvarje rum. Fröhvite 0.

263. LINUM *Lin.* Lin.

†1 L. *usitatissimum L.* bladen *strödda,* lancettlika glatta; foderflikarne eggrunda spetsade, af fröhusets längd; roten enårig, bärande en enda stjelk. ⨀ 7, 8, b. blr. — *β humile:* stjelken mer grenig; fröh. elastiskt uppspringande. Fig. Sturm 26 häft.

Åkr. odl. st. (Här och der sjelfsådd af spildt linfrö, men icke fortvarande — *β Sk.* i strandåkrar mell. Trelleborg och Dybäck, ymnig enl. Fr.) *β L. usit. β crepitans Koch.*

2 L. *catharticum L.* stjelken *upptill klynnedeld,* med *motsatta* blad, de nedre omv. eggrunda, de öfra n. lancettlika. ⊙ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.250. Fl.D.851.
Äng. betesm. a. (*Sk.—VB.* och *Jämtl.* — *N.* Nordl.) *Quartershög.*

264. RADÍOLA *Roth.* Dvärg-lin.

1 R. *linoides Roth:* stjelken klynnegrenad, med motsatta blad. ⊙ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.652. Fl.D.178. H.N.f.14, n:o 37.
Fukt. sand, r. (*Sk. Blek.* allmän. *Smål. Värml.* Carlstad, m. fl. st. *VG. Boh. Hall. Öl.* — *N.* Mandal; Romsdalen etc.) *1—2 tum hög, vanl. mycket grenig.* — *Linum Radiola L. R. millegrana Sm.*

---

44 Fam. HYPERICINEÆ *DC.* Krona regulier. Stånd. talrika, med basen förenade i 3 ell. 5 flockar. Pist. med flera stift. Fröh. en- ell. flerrummigt af skalens invikna kanter, hvilka bära talrika frön. Fröhvite 0.

265. HYPÉRICUM *Lin.* Johannisört.

† Foderblad med glandler i kanterna; stjelk trind.

1 H. *pulchrum L.* stjelken *glatt;* foderbladen n. omv. eggrunda, *rundadt trubbiga,* med *oskaftade* glandler; stjelkbladen hjertlikt omfattande, glatta, genomskinligt punkterade. ♃ 7, g. blr. Fig. Sv.B.536. Fl.D.75. H.N.f.7, n:o 30.
Berg vid v. kusten, r. (*Hall.* vid Björkeris, ofvan Kungsbacka i Töle sn. — *N.* Arendal; Christiansand; Lindesnäs; samt derifrån allmän ända upp till Molde. Trondhj. nära Strands kyrka.) *Har fotshög stjelk, med mindre blr än följ. Rodnar gerna; bladen utan följandes svarta punkter.*

2 H. *montanum L.* stjelken *glatt,* med hopdragen blomvippa; foderbladen *lancettlika spetsade,* med *skaftade* glandler; bladen aflånga stjelkomfattande, glatta, på undra sidan efter kanten svartprickade. ♃ 7, g. blr. Fig. Sv.B.641. Fl.D.173.
Berg, r. (*Sk.* — *Stockh.* och *Värml.* på spridda localer i alla de mellanligg. prov. *Gottl.* — *N.* Arendal; Christiansand upp till Värdalen i Trondhj. st.) *Endast de öfre bladen något genomskinligt punkterade.*

3 H. *hirsutum L.* stjelken *småluden;* foderbladen *aflånga,* med *kortskaftade* glandler; bladen ovala oskaftade, under småludna. ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D.802. H.N.f.11, n:o 37.
Betesmark. berg, r. (*Sk. ÖG.—Uppl.* Uppsalatrakten. *Rosl.* Norrtelge. *Vestml.* Fagerön i Granfjärden. *VG. Öl.* — *N.* till Trondhj. Gævingåsen.) *De öfre bladen fint punkterade; de nedre stundom med omärkligt skaft.*

†† Foderblad utan glandler; stjelk 4kantig.

4 H. *tetrapterum Fr.* stjelken upprät, med 4 *hinnaktiga* kanter; foderbladen *spetsadt lancettlika;* stjelkbladen ovala glatta. ♃ 7, 8, blekg. blr. Fig. Fl.D.640. H.N.f.7, n:o 29.
Fukt. äng. r. (*Sk.* Ystad; Krageholm; Benestad; Vidtsköfle; Gladsax; Roslätt; Reften vid Fogelsång; Landskrona; Helsingborg etc.) *Har mindre och blekare blr än följ. Bladen hos båda knappt punkterade.* — *H. quadrialatum Wg. Fl. Su. H. quadrangulum Sm.*

5 H. *quadrangulum L.* stjelken upprät, med 4, *föga upphöjda* kanter; foderbladen elliptiskt ovala *trubbiga;* örtbladen eggrunda glatta. ♃ 7, 8, brandg. blr. Fig. Sv.B. 359. H.N.f.11, n:o 37.
Skogsäng. (*Sk.—Ångml. Jämtl. Dal. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Lofoden.) *H. dubium Willd. Sm.* — *H. maculatum Bab., skiljd från H. quadr. med fint tandade foderblad, som äro trubbiga med udd, tror sig Pr. Fries hafva sett i Smål. bredvid vägen från Husqvarna till Ingaryd på fukt. ställen. Bot. Not. 1843. Upptages som * H. commutatum i S.V.Sc.*

††† Fod. utan glandler; stjelk trind, med 2 upphöjda ränder.

6 H. *perforatum L.* stjelken *upprät*, glatt; blrna *i vippa;* foderbladen lancettlika *spetsiga;* örtbladen aflånga glatta, genomskinligt punkterade, halfomfattande. ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.75. Fl.D.1043.

Back. a. (*Sk.—Ångml.* Vid Gefle och längre mot norden sälls. och endast vid kusten. *Dal. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gotl.* — *N.* till Nordlanden.) *Alnshög, blomrik. Var. med mycket smala blad.*

7 H. *humifusum L.* stjelken *nedliggande*, trådlik; blommorna *i öfra bladvecken* ensamma eller i glesbladig vippa; foderbladen aflånga *trubbiga;* örtbladen n. lancettlika punkterade. ♃ 7—9, g. blr. Fig. Fl.D.141. H.N.f.1, n:o 35.

Fukt. sandåkr. och stränd. r. (*Sk.* särdeles östra delen, från Ystad till nära Blekingska gränsen, såsom Köpinge; Esperöd; Maglehem; Degeberga; Träne; Vestra Vram; Gualöf etc. Kullaberg nära Bärikull. *Blek.* Storkö. *Smål.* från Kalmar till Påskallaviks g.g.) *Rotstocken bär flera, 3—8 tum långa stjelkar; kronorna små, omkring halfannan gång så långa som fodret.*

45 Fam. CISTINEÆ *DC.* Krona regulier. Stånd. talrika, fria. Stift 1. Fröh. enrummigt, med fröfästen efter skalens midt, ell. flerrummigt med centrala fröfästen.

266. HELIANTHEMUM *Mill.* Solvända.

1 H. *Fumana Mill.* stammen träaktig nedtryckt; blomskaften *ensamma enblommiga;* bladen upptill skiftevisa, *jemnbredt syl-lika*, i kanten något sträfva, *utan* stipler. ♄ 7, g. blr. Fig. Jacq.A.252. H.N.f.4, n:o 48.

Kalkberg, r. (*Gotl.* Hangvar och Fleringe; vid Bredsunds fiskeläge i Väskinde; norr om Visborgs kalkugn etc.) *Buskväxt med fingerlånga grenar. Fröhus 3rummigt, med lätt från skalen lossnande skiljeväggar.* — *Cistus L. Fumana procumb. Godr. & Gren.*

2 H. *ölandicum Pers.* stammen träaktig, något uppstigande; blr *i klasar;* bladen motsatta lancettlika eller ovala, trubbade, med hårkantade skaft, *utan* stipler; kronbladen urnupna. ♄ 6, 7, g. blr. — *β canescens:* bladen under ljust gråludna. Fig. Sv.B.499. H.N.f.4, n:o 46; *β* 47. E.B.396.

Kalkberg, r. (*Öl.* söder om Räpplinge; i norra delen sparsamt. — *β Öl.* mellan Ottenby och södra Möckleby.) *Vanl. fingerlång buskväxt; stund. 1—2 quart. lång, utbredd, mycket grenig och risaktig. α, som är föga hårig, dock aldrig fullkomligt glatt, öfvergår genom allt mer håriga former, ciliatum, hirtum, alpestre etc., till β.* — *Cistus L. β C. canus L. C. marifolius E.B.*

3 H. *vulgare Gærtn.* stammen nedtill något träaktig, med uppstigande grenar och *blomklasar*, nedböjda blomskaft; bladen motsatta aflånga, under merändels gråludna, *med* lancettlika stipler. ♃ ♄ 7, g. blr. — *β obscurum:* bladen under gröna. — *γ petræum:* bladen dubbelt mindre, under hvitgrå. Fig. Sv.B.391. Fl.D.101.

Ängsback. (*Sk.—Gestr. Helsl.* Friggesund i Bjuråker. *Dal.* — *N.* — *β Sk. Blek.* Ronneby. — *γ Öl.*) *Har stora, n. tumsvida, lutande blr, hos γ dubbelt smärre.* — *Cistus Helianth. L.* — *β H. obscurum Pers.*

46 Fam. VIOLARIEÆ *DC.* Krona irregulier [med sporre]. Stånd. 5, med mer och mindre sammanhängande knappar. Fröh. enrumm., med fröfästen på skalen.

267. VIOLA *Lin.* Viol.

† Alltid utan stjelk; blomskaften från rotstocken.

* Pistillens märke vinkelrätt nedböjdt.

1 V. *odorata L.* bladen vidgadt hjertlika, tätt rundsågade, jemte skaften n. *glatta och*

glänsande; blomfoderflikarne rundadt trubbiga; grenskott *krypande.* ♃ 4, 5, viol. blr. Fig. Sv.B.8. Fl.D.309. H.N.f.4, n:o 41.
Lund. r. (*Sk. Blek. Smål.* Kalmar. *ÖG. Södml.* Mörkön. *Uppl.* i gamla parker, t. ex. Ulriksdal, Löfsta bruk etc. ända till *Gefle* vid Kastet. *Hall. Öl.* här och der från Ventlinge till Horn i Högby sn. *Gottl.* Visby: på Öl. inhemsk, för öfrigt sannolikt endast förvildad. — *N.* Hardanger.) *Blrna mycket välluktande; fruktskaft och kronlösa blr lika följ. arts. Enl. Sjöstrand finnes på Öl. en form med luktlösa blr, som bör närmare undersökas.*

2 V. *hirta L.* bladen eggrundt hjertlika, tätt naggade, opaca, jemte skaften *småludna;* foderflikarne trubbiga; sporren kägel-lik; grenskott *0.* ♃ 5, 6, b. ell. hv. blr. Fig. Sv. B.543. Fl.D.618. H.N.f.8, n:o 30.
Lundar. (*Sk.—Uppl. Medelp.* Siljeberget. *Vestml. Ner. VG.* Göteborg, i Gamlestadsbergen. *Öl. Gottl.* — *N.*) *Rotstocken något tjock, ofta tapplik; blr utan lukt. Har de sednare blrna kronlösa och mycket små, på korta till jorden böjda skaft, men sättande mogen frukt.*

** Märket rakt ell. föga böjdt.

3 V. *umbrosa Fr.* bladen *bredt hjertlika,* glest naggsägade, gleshåriga; foderflik. *spetsade;* kronsporren lång, punglikt vidgad nedåt; grenskott 0. ♃ 5, 6, b. stund. hv. blr. Fig. H.N.f.5, n:o 28.
Fukt. st. vid bäckstränd. etc. r. (*Um. Lpm. Jämtl.* Åreskutan, vid Mörviksån. *Ångml.* Ramsele och Sollefteå. *Medelp.* Sundsvallsberget; Rösåsberget i Sättna sn. m. fl. st. *Helsl.* i Hög och Norrbo sn:r. *Dal.* Fahlun; Sätersdalen. *Värml.* Kyrkebol i Ny; Ränneberget i Östmark; Strandås och Sysselbäck i Dalby sn. — *N.* Här och der från Porsgrund och Christiania upp till Vang i Valders och Tofte i Gudbrandsd. Fondfjellet i Merager.) *Rotstocken späd och trådig; bladen tunna, med djup och smal öppning vid basen, tvärt sammandragen spets. — V. hirta β Wg. V. borealis Weinm.*

4 V. *uliginosa Schrad.?* bladen *utdraget hjertlika,* glest naggsågade, n. glatta; foderflikarne *trubbiga;* kronbladen glatta aflånga, i spetsen *intryckta;* grenskott 0. ♃ 6. Fig. Reich. f.107. H.N.f.5, n:o 27.
Öfversvämm. stränd. r. (*Uppl.* Dalelfven på öar mellan Elfkaröns bruk och Söderfors, såsom Aspnoten, Ängsön, Björkön, Kalfoarne etc. *ÖG.* mell. Husbyfjöl och Gistorp enl. Kindb. *Smål.* Kalmar län, vid åar i Ljungby, Arby och Madesjö m. fl. sn:r.) *Utväxta bladen 1—1½ t. breda, 2—2½ t. långa, med djup urskärning vid basen, på undre sidans nerver omärkl. gleshåriga; fruktskaftet upprätt; blrna violetta, med alla kronbl. intryckta och deri olika Reich:s fig. och beskr.*); sidokronbladens klo convex, icke olik en tuklufven sporre. Har, likasom V. pal., 2 former, den ena med n. dubbelt större blr än den andra.*

5 V. *suecica Fr.* bladen *bredt hjertlika* med kort spets, *det nedersta njurlikt,* glest naggade glatta ell. under glest småhåriga; blomskärmen *ofvan* blomskaftets midt; foderflik. *trubbade;* kronbladen glatta, de 4 öfre ovala trubbiga, i spetsen *hela;* grenskott 0. ♃ 5, 6, b. blr. Fig. Reich. f.105. H.N.f.3, n:o 29.
Dyiga stränd. r. (*Lpl.—Sk. Öl.* Resmo — *N.* Finnm. flerest. Nedalen; Dovre, Drivstuen och Kongsvold. Vang i Valders. Fondfjellet i Merager.) *Större än följ. Var. med hv. blr. Dr. Reuterm. har funnit äfven denna art skjuta nya kronlösa blr på högsommaren från rotstocken liksom V. hirta. — V. palustris β cordata Handb. ed. 2. V. epipsila Ed. 4 och 5.*

6 V. *palustris L.* bladen rundadt *njurlika,* glest naggade glatta; skärmen *vid eller nedom* blomskaftets midt; foderflik. ovala trubbiga; för öfr. som föreg. ♃ 5, 6. — * *epipsila Led.* örten och blrna större; öfversta bladet med kort spets. Fig. Fl.D.83. H.N.f.8, n:o 31; * n:o 32.

---

*) Förf. har ej sett Tyska ex.; men, som vår art både i detta och flera fall afviker från beskrifn., torde den vara skiljd och förtjena eget namn, t. ex. *V. riparia,* såsom icke hos oss växande i svampiga kärr [Koch], utan på gräsväxta elfstränder, som af vårfloden öfversvämmas. Den blommar genast, då vattnet sjunkit, med ännu föga utvecklade blad, som äro mer eggrunda, med mindre hjertlik basis, än sedan [icke mer hjertlikt eggr. som Reich. har]. Blrna försvinna hastigt.

Våt gräsmark, a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — * *Ångml.* Sollefteå. *Helsl.* Mo-Myskie. *Värml.* i Nyeds och Finnskoga snr. *Ner. ÖG.* Vinnerstad. *Smål.* Femsjö; Åhs. *Sk.* Lind ved. *Hall.*) *Liten, med små blekgredelina, stund. hvita, ådriga blr. Äldre bli bladen mycket större, men alltid släta och glänsande.* * *Stor som föreg., med hvilken den förenades i ed. 5—7, är V. scanica Fr. S.V.Sc. V. fennica Nyl.*

†† Första blrna från roten, som sedan får bladig stjelk med kronlösa blr.

7 V. *mirabilis L.* bladen njurlikt hjertlika, med spets, glest naggade; stiplerna odelade; stjelk och bladskaft längsefter ena sidan håriga; foderflikarne spetsade; stängelblommorna ofruktsamma, med kronblad; stjelkblomm. fruktbärande, utan kronblad. ♃ 4, 5, hvitblå blr. Fig. Jacq. A.t.19. Fl.D.1045.

Lund. (*Sk. Blek.* Ronneby och Vämö. — *Lpl.* Sälls. norr om Uppl. Vestml. och Värml. *Öl. Gottl.* — *N.* till Salten.) *De första blrna på skaft från roten, välluktande, de sednare på bladig stjelk, ytterst sällan med utväxta kronblad.*

††† Stjelken blad- och blombärande.

8 V. *biflora L.* stjelken meränd. *2blommig;* bladen *njurlika* rundnaggade, med helbräddade stipler. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.753. Fl.D.46. H.N.f.5, n:o 29.

Fjelltr. i bäckdalar. (*Lpl.* norra *Helsl. Dal.* uti Idre. — *N.*) *Har små, rent gula blr.*

9 V. *arenaria DC.* merändels tint och tätt *småluden;* bladen *rundadt hjertlika,* naggade *blåaktiga, fasta,* med bredt lancettlika hvass-sågade stipler; foderflik. lancettlika spetsiga, med tvärhuggna bihang, kortare än kronsporren; fröhuset *eggrundt.* ♃ 4, 5. Fig. Reich. f.142—149. H.N.f.6, n:o 26.

Hedar, sandback. (*Sk. Smål.* vid Vettern och i öst. delen enl. Scheutz. — *Ångml. Vestml. Värml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *2—4 tum hög, tufvadt mångstjelkig; bladen små, äfvensom de blågredelina blrna; sporren ofta hvit. En n. glatt variation bildar öfvergång till följ. art.* — *V. Allioni Pio.*

10 V. *sylvatica Fr.* bladen *bredt hjertlika,* rundadt naggsågade, *glatta* ell. omärkligt småhåriga. *tunna,* med korta lancettlika hvassflikiga stipler; fodret som föreg.; fröh. *aflångt.* ♃ 5—7. — *β Riviniana:* blrna stora i jemf. med örten, med rundade kronblad, hvitgul sporre. Fig. Sv.B.290. H.N.f.6, n:o 25. Reich. f.200,201; *β* 202. Fl.D.1453.

Skogsäng. lund. a. (*Sk.—VB.* och *Jämtl. Öl. Gottl.* — *N.*) *Ofta stor, alltid bredbladig, då bladformen hos följ. är mer utdragen på längden; blrna hos båda rent blå ell. stund. hvitaktiga. En sednare sommarform är V. canina frustranea Wg. med lång nedligg. stjelk och blr utan kronbl.* — *V. canina β Handb. ed. 3. V. sylvestris Reich.*

11 V. *canina L.* bladen *aflångt hjertlika,* rundadt naggsågade, *fasta, icke nedlöpande* på skaftet; stipl. *lancettlika* ell. aflånga, de nedre alltid kortare än bladskaftet; för öfr. som föreg. ♃ 5—7, b. stund. hv. blr. — * *montana L.* stipl. aflånga groftandade; kronbladens skifva rundad, sporren af foderbihangens längd. — * *stricta Horn.* stjelken utdragen upprät; de nedre stipl. af halfva, de öfre af hela bladskaftets längd; sporren meränd. längre än foderbihangen. Fig. Reich. f.154. 155, samt 150—153, en mindre form. * *mont.* Sv.B.682. Fl.D.1329. H.N.f.10, n:o 36. * *stricta:* Fl.D.1812. Kütz. i Linnæa 3.

Skog. back. a. (*Sk.—Ångml. Vestml. Värml. Öl. Gottl.* — *N.* — * *mont. Lpl.—Gestr. Värml. Blek.* Törnskären — *N.* — * *stricta* i lundar, helst vid stränder; *Blek. Smål.* Kalmar. *Södml.* Strängnäs. *Uppl. Gefle* flerestädes. *Medelp.* på Marmens strand i Attmar. — *N.* Christiania.) *Utmärkt af de mer eggrunda bladen, hvilka hos stricta mycket närma sig dem hos följ. art. Afarterna synas nog afvikande, helst deras yppigare former; men någon bestämbar gräns finnes icke i naturen. Äfven till de 2 föreg. finnas medelformer, ehuru icke så tydliga.* — *V. stricta är V. nemoralis Kütz.; och V. mont. är V. Wahlenbergii Beurl.*

12 V. *stagnina Kit. hela* växten *glatt;* bladen *eggrundt ell. något hjertlikt lancettlika, obetydligt nedlöpande* på skaftet, glest naggade; stiplerna *jemnbredt aflånga* tandade; kronsporren kägellik. ♃ 6—8. Fig. Reich. f.208. H.N.f.4, n:o 43.

Fukt. st. stränd. (*Sk.—Gestr.* och *Vestml. Värml.* Sällsynt längre norr upp till Jämtl. *Öl. Gottl.* — *N.* till Salten.) *Vanl. upprät, flerstjelkig; stipl. variera från halfva bladskaftets längd till längre än detta; kronbl. bredt aflånga, mycket ljusblå ell.*

nära hvita; fröhuset aflångt. Synes, att döma af Linnés Herb., hafva varit in begripen i hans V. montana. — V. persicifolia ed. 4. — Viola lancifolia Thore. V. lactea enl. Fr.S.V.Sc., kan jag efter Franska ex. ej skilja från denna art.

13 V. *pratensis MK. glatt;* bladen *lancettlika med eggrund basis, bredt nedlöpande* utföre hela skaftet, glest naggade; stiplerna *lancettlika,* vid basen inskuret tandade, de mellersta på stjelken längre än bladskaften; kronsporren punglik. ♃ 7, 8, b. ell. hvitakt. blr. Fig. Reich.t.99.f. c—f. H.N.f.4, n:o 44.

Fukt. st. på kalkbotten, r. (*VG.* vid Jarlehus. *Öl. Gottl.*) *Rotstocken tjock, n. tappformig, flerstjelkig; stjelken än nedliggande, än upprät; sporren jemntjock, kort; fröh. eggrundt. — V. lactea Fries H.N.*

14 V. *elatior Fr.* stjelken upprät; bladen *lancettlika, med något intryckt basis,* glest naggade, jemte stjelk och blomskaft *kort sträfhåriga;* stiplerna bladlika, längre än bladskaftet, *aflånga,* vid basen tandade. ♃ 6, 7, ljusbl. blr. Fig. Reich.t.100. H.N.f. 4, n:o 45.

Bäckstränd. r. (*Öl.* ymnigast i Thorslunda vid Skogsby och Tveta; mera spridd i Vickleby, Hulterstad, Runsten, samt Kastlösa i stora Dalby skog. *Gottl.* Storgärdet vid Walls prestg. enl. uppg. af Thed. — *N.* enl. Hornem.) *Större växt än föreg.; bladen af ett lillfingers storlek; blrna stora. V. persicif. Wg. V. stipulacea Handb. ed. 1.*

15 V. *tricolor L.* de nedre bladen hjertlikt eggrunda, de öfre lancettlikt aflånga, glest naggade, n. glatta; stiplerna *mycket stora, lyrformigt flikiga;* sporren af foderbihangets längd. ⊙ 4—9. *β arvensis:* fodret af kronans längd eller längre. Fig. Sv.B. 44. Fl.D.623, *β* 1748.

Berg, åkrar och odl. st. a. (*Sk.—Pit. Lpm.* och *VB.* nor. del. — *N.* till Finnm. Tromsöe.) *Var. i hög grad till blrnas färg, vanl. violetta och gula, stund. rent gula eller n. hvita. Den rent gulblommiga anses af Koch och Fries som var. saxatilis. — β: arvensis Murr., har mest gulhvita blr med föga blått.*

— — — —

47 Fam. DROSERACEÆ *DC.* Krona regulier. Stånd. till antalet bestämda, 5, fria. Stift flera. Fröh. 1- ell. ofullständigt flerrummigt, med fröfästen på skalen.

268. PARNASSIA *Lin.* Slotterblomma.

1 P. *palustris L.* bladen hjertlika; honingsfjäll mångstråliga. ♃ 7, 8, hv. blr. — *β tenuis:* med omkr. 9stråliga honingsfjäll, mer eggrunda stjelkblad. Fig. Sv.B.172. Fl.D.584.

Våta äng. (*Sk.—Lpl. — N. — β Lpl. Ångml.* Junsele sn. och vid Fjellsjö. *Medelp.* Sättna prestg. *Gottl. — N.* Ost-Finnm. mell. Gornitak och Bunæs.) *Stjelkbladet omfattande den enblommiga stjelken; rotbl. skaftade. β spädare med liten blomma.*

269. DRóSERA *Lin.* Daggört.

1 D. *rotundifolia L.* stängeln flerblommig; bladen *runda,* med tvärdiametern större än längden. ♃ 7, hv. blr. Fig. Sv.B.688. Fl.D.1028.

Kärr, a. (*Sk.—Lpl. Öl. Gottl. — N.*) *Fröen omgifna af en nätlik lös hinna. — Bladen hos detta slägte hafva i kanterna långa röda glandelbärande hår, som utsippra en klibbig vätska.*

2 D. *longifolia L.* stängeln flerblommig, *betydl.* högre än de *spad- eller tunglika* bladen; frön omgifna af en nätlik, *lös och slät* hinna. ♃ 7, hv. blr. — *β obovata:* bladen spadlika [ell. hälften så breda som långa]; märkena urnupna. Fig. Sv.B.689. Fl.D.1093. H.N.f.5, n:o 30, *β* n:o 31. E.B.868.

Kärr. (*Sk.—Lpl.* upp till Torn. träsk. *Öl. Gottl. — N.* till Finnm. — *β Smål. — Ångml. VB.* Nilsmyran vid Björkforss. *Gottl.;* blott i de östra prov. — *N.* Christiania m. fl. st.) *Stängeln 3—6 tum hög; bladen hos α, utom skaften, n. tumslånga; hos β kortare och bredare, närmande sig till följ., men till alla delar större. — D. anglica Sm. β D. obovata Koch och H.N.*

3 D. *intermedia Hayne:* stängeln flerblommig, *knappt* högre än de *omv. eggrunda*

eller spadlika bladen; fröens skal *fast och grynprickigt*. ♃ 7, hv. blr. H.N.f.5, n:o 32.
Kärr. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Stängeln ofta kortare än bladen, stundom något längre, sällan 2 tum hög, fröen svartbruna, mycket knottriga, saknande den lösa hinnan, som finnes hos de föreg.*

---

48 Fam. SILENACEÆ *Braun*. Foderblad rörformigt hopväxta, endast fria [bildande tänder] i toppen. Kronbl. likform. med lång klo, jemte dubbla antalet ståndare fästade på ett under pist. förlängdt fäste. Fröh. af ett, eller flera ofullkomliga rum, med upptill fritt centralfäste.

1 Flocken **Lychnideæ.** Fröhus af 3—5 skal och med lika många stift

270. SILÉNE *Lin.* Silén.

† Blomfodret uppblåst eggformigt: *Behen L.*

1 S. *inflata Sm.* stjelken mer och mindre *upprät*, med *klynnedeldt* knippe; fodret glatt, nätådrigt, med spetsiga tänder; kronbladens skifva 2klufven nedom midten. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Fl.D.914.
Äng. a. (*Sk.- Lpl.* — *N.*) *Ofta alnshög blågrön; kronbladen utan märkliga bikronblad, endast med ett par otydliga knölar vid skifvans bas.* — *Cucubalus Behen L.*

2 S. *maritima With.* rotstocken meränd. bärande *talrika, nedliggande*, vid blomningen uppstigande, *1—3blommiga* stjelkar; fodr. som föreg.; kronbl:s skifva till ell. något nedom midten 2klufven. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. E.B.957. H.N.f.4, n:o 51 och 52.
Grus. hafsstr. (*Sk.—Boh.* — *VB.* Haparanda skärg. *Öl.* mell. Vickleby och Resmo. — *N.* till Finnm.) *Rotstocken vanl. tjock, djupt nedligg. bland stenarne, uppåt smal, grenad i flera slaka, ofta risaktigt nedligg. grenar; bladen smalare och tjockare, blrna färre och större än hos föreg.; kronan än med små fjäll-lika bikronblad, än blott med knölar som föreg., ehuru något större.* — *S. inflata β och γ Ed.4*

†† Fod. cylindriskt ell. utdraget aflångt: *Viscago Fr.*

3 S. *nutans L.* knippet med *utdragna motsatta* grenar, *lutande* blr; kronbladsskifvan *2deld*, med 2 syl-lika bikronblad vid basen; stjelkbladen smalt lancettlika. ♃ 6, 7, hv. blr. — *β glabrata:* glatt. Fig. Fl.D.242. H.N.f.4, n:o 50.
Backar. (*Sk.—VB.* nor. del. *Dal.* — *N.*) *Upptill klibbhårig.* — *β S. infracta Kit.*

4 S. *viscosa Pers.* örten *klibbhårig;* knippe n. *axlikt*, med *motsatta korta*, 1—flerblomm. grenar, *trubbtandadt* blomfoder; kronbladsskifv. djupt 2klufven utan bikronblad; bladkanterna vågiga. ☽ 6, 7, hv. blr. Fig. Fl.D.1209. H.N.f.13, n:o 53.
Hafsstr. r. (*Sk.* Kulla-Gunnarstorp, nu försvunnen. *Blek.* Utklipporna. *Smål.—Rosl.* Grislehamn på skären. *Öl.* vid Holmudden i Böda sn.) *Cucubalus L.*

5 S. *noctiflora L.* ört. *klibbhårig, 1—2blommig*, ell. *med klynnedeldt* knippe i toppen; fodret 10nervigt, med *långa syl-lika* tänder; kronbladsskif. 2klufven. ⨀ 7, 8. Fig. E.B.291. H.N.f.9, n:o 37.
Åkr. och odl. st. r. (*Sk.—Uppl.* t. ex. Fors i Tierp. Uppsala. *Gestr.* vid Lärkbo. *Jämtl.* Åreskut. vid Mörviken. *Dal. Vestml.* sydöstra del.; Sala. *Dalsl.* i Ed sn. *Boh.* Lindö; Uddevalla, Kuröd. *Öl. Gottl.* — *N.*) *Var. enkel och med stort knippe af hvita, ell. i synnerh. utanpå rödlätta blr med kort bikrona.* — *Melandrium Fr.*

†6 S. *gallica L.* örten *luden;* blrna i en ell. 2 enkla klasar, *ensamma och skiftevisa;* kronbl. *hela, tandade ell. urnupna;* fröh. eggrunda *utstående* från stjelken. ⨀ 7, rödl. blr. Fig. Fl.D.1643. E.B.1178. H.N.f.7, n:o 32.
Åkr. bland vårsäd, r. (*Sk.* på Högste backar vid Malmö, i sednare åren förgäfves eftersökt enl. uppg. af Amanuens. Fr. Sandéen, som 1859 funnit ett par ex. utanför Helgonabacken vid Lund.) *3—10 tum hög med smala blad, ensamma kortskaftade n. hvita blr. En odlad form, hvars blekröda kronbl. hafva en blodröd fläck: S. quinquevulnera L., finnes stundom sjelfsådd i trädg.* — *S. anglica Ed.4.*

††† Fod. uppåt vidgadt ell. bägarlikt: *Atocion Fr.*

†7 S. *Armeria L.* örten *glatt,* med blr i *jemnhöga täta* knippen, *odeldta* kronblad; de öfre stjelkbladen n. *hjertlika.* ⨀ 7. 8, r. säll. hv. blr. Fig. Fl.D.559. H.N.f.10, n:o 39.

Odl. st. r. (*Sk.* Malmö; Bunkeflo i åkrar. *Boh.* m. fl. st. upp till *Uppl.* förvildad i trädgårdar etc. — *N.* Modalen i Stadsböjgden.) *Blåaktig, vanl. rikblommig.*

8 S. *rupestris L.* örten *glatt;* stjelken vanl. med *klynnegrenadt* knippe; kronbl. *omv. hjertlika;* stjelkbladen *lancettlika.* ⨀ ♃ 7, hv. blr. Fig. Fl.D.4. H.N.f.14, n:o 39.

Berg, r. (*Lpl.—Smål.* Kalm. läns nor. del samt Femsjö och Refteled i Jönk. län enl. Scheutz. *Blek.* Carlshamn. *Boh.* — *N.* Finnm. — Christiania och Skien.) *Ofta mångstjelkig och rikt blommande. Skall genom grenskott stundom bli flerårig.*

9 S. *acaulis L.* stjelken *tufvad,* ganska kort, med *enblommiga* grenar från nedra bladvecken; kronbl. *urnupna;* örtbladen smala *hårbräddade;* fröh. aflångt. ♃ 7, r. säll. hv. blr. Fig. Fl.D.21 [♂]. H.N.f.14, n:o 40; f.15, n:o 39.

Fjellv. (*Lpl.—Herjed.* — *N.*) *Växer i ofta vidsträckta 1—2 tum höga, lifligt gröna mattor; blrna meränd. 2byggare, honblrna smärre. Bladen var. från syl-lika till aflånga.*

271. MELANDRIUM *Röhl.* Blås-lyst.

† Blrna meränd. 2byggare; fröen njurlika, utan hinnkant.

1 M. *sylvestre R.* luden af *långa mjuka* hår; honblommans fodertänder utdraget *eggrunda,* spetsade, icke nående öfver fröhuset; bladen n. ovala — lancettlika, *de öfre eggrunda* med smal spets. ♃ 5—8, r. blr. — *β carneum:* blrna blekröda. — * *crassifolium Fr.* lågväxt, med blrna i hopdraget knippe; bl. lancettlika, tjocka, mjukludna. Fig. Fl.D.2172.

Lundar, * stränd. (*Sk.—Lpl. Öl.* — *N.* — *β* i norra prov. *Boh.* Nordkoster. — * *N.* på kusten vid Chrstianssund.) * *Bladen var. till formen, men äro n. alltid bredare i jemf. med längden än hos följ.; blrna luktlösa. En glatt var. skall finnas i Norge. — M. diurnum Fr. Lychnis dioica L. L. sylv. Schk.*

2 M. *pratense R. kort gråluden;* honblommans fodertänder från något bredare bas utdraget *jemnbreda,* nående öfver fröhuset; bladen *lancettlika.* ☽ ♃? 7, 8, hv. bl. — *β rubellum:* blrna rödlätta. Fig. Fl.D.792. E.B.1580.

Åkr. odl. st. (*Sk.—Ångml.* och *Jämtl. Öl. Gotl.* — *N.*) *Blrna stora, vanl. snöhvita och välluktande, särdeles om aftnarne, hvaraf namnet Lychn. vespertina Sibth. — Mel. vesp. Fr. Lychnis dioica β L. L. prat. Schk.*

†† Blrna 2könade; fröen med bred hinnkant: *Vahlbergella Fr.*

3 M. *apetalum Fenzl:* stjelken enblommig; kronbladen *föga längre, slutl. kortare än* det *uppblåst* eggformiga fodret; bladen lancettlikt jemnbreda; fröen med vidgade uppsvällda kanter. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Lin. Fl.L.t.12,f.1. Wg.Fl.L.t.7. Fl.D.807. H.N.f.11, n:o 39.

Fjellv. r. (*Torn. Lul. Lpm.* *N.* Finnm. Nordl. Dovre; Tyedalsfj.; Tronfjellet etc.) *Vid blomn. ett par tum, slutl. quartershög ell. mera, med 1, säll. 2, lutande blr, upprät frukt. — Lychnis L.*

4 M. *affine Hn.* stj. 1—3blomm.; kronbl. *betydligt längre än* det aflånga, *icke uppblåsta* fodret; blad som föreg.; fröen bredt hinnkantade. ♃ 7, 8. Fig. Fl.D.2170. H.N.f.9, n:o 36.

Fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* på fjellet Nuljalaki vid Torn. Träsk. — *N.* Fururegionen längs efter Alten elf.) *Lik föreg., men spädare, med uppräta blr och frukt, tätt omsluten af fodret. Kronbl. hvita ell. rödlätta. — Lychn. affinis J. Vahl. L. triflora Fl.D.f.2170.*

272. VISCARIA *Röhl.* Tjärblomma.

1 V. *vulgaris R.* kronbladen *hela ell. urnupna;* stjelkbladen n. jemnbreda, de öfra ulliga i kanten; stjelkens öfre mellanleder *limaktigt klibbiga.* ♃ 6, 7, r. säll. hv. blr. Fig. Sv.B.672. Fl.D.1032.

Ängsback. a. (*Sk.—Ångml. Jämtl. Boh. Öl. Gotl.* — *N.*) *Blrna gyttrade. Var. i Blek., der den växer tills. med följ., med djupare urnupna kronblad. och glat-*

tare stjelkblad: V. purpureo-alpina (media) Fr. H.N.f.15, n:o 38. — Lychnis Viscaria L. V. purpurea Fr.

2 V. *alpina Fr.* kronbl. *2klufna;* stjelken och de n. jemnbreda bladen *glatta.* ♃ 7, r. blr. Fig. Sv.B.693. Fl.D.65. H.N.f.9, n:o 35; f.4, n:o 49 [var.].
Back. stränd. m. m. helst i fjelltr. (*Lpl.—Dal.* ned till Hedemora och Garpenberg. *Vestml. Boh.* på Koön. *Ångml.* på Skuluberget, samt vid kusten. *Medelp.* Sundsvalls skärgård. *Helsl.* Färila och Ljusdal allm.; Mo sn. på Högklitten. *Södml.* Hökberget i V. Vingåker sn. *Blek.* Jemsjö och Thorhamn; Nätraby på Mycklamoberget. *Öl.* på södra Alvaren etc. — *N.* Finnm. ned till Kongsberg, på Jonsknuden.) *6—10 tum hög med smärre blr än föreg. Var. på Öl. med låg och spenslig ört: var. petræa Fr.S.V.Sc. — Lychn. alpina L.*

273. LYCHNIS *Lin.* Gök-lyst.

1 L. *Flos cuculi L.* blrna i klynnegrenigt knippe; kronbladens skifva 4deld; bladen lancettlikt jemnbreda glatta. ♃ 7, r. säll. hv. blr. Fig. Fl.D.590.
Fukt. äng. a. (*Sk.—Ångml. Jämtl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Lofoden. Tromsöe.) *Vanl. alnshög med glest knippe.*

274. AGROSTEMMA *Lin.* Klätt.

1 A. *Githago L.* örten sträfluden; foderflikarne smalt lancettlika, meränd. längre än de omv. hjertlika kronbladen. ⨀ 7, r. blr. — *β nana:* låg, enblommig, med kronbl. af fodrets längd ell. längre. Fig. Sv.B.448. Fl.D.576.
Åkrar. (*Sk.*—söd. *Lpm.* — *N.* — *β Sk.* — *Gefle. Boh.* Mindre allm. än hufvudformen.) *Vanl. alnshög, med stora vackra blr. β 6—7 tum hög med dubbelt smärre blr. — Lychnis Gith. Koch. Githago segetum Ledeb.*

2 Flocken **Diantheæ.** Fröh. af 2 skal och med 2 stift.

275. SAPONARIA *Lin.* Såpört.

†1 S. *officinalis L.* blrna i knippe; fodret glatt; bladen bredt lancettlika. ♃ 7, 8, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.338. Fl.D.543.
Odl. st. r. (*Sk.* Cimbritshamn; Häddinge k:a; Löddeström; Lund; öst. Torp, Skifarp etc. helst på g:la kyrkogårdar. *Blek.* Mölletorp. *Smål.* Ljungby i Kalm. län; Jönk., Sanna, vid Vettern. *ÖG.* Norrköping på Dragsgärdet; vid Motala ström; Örberga sn. *Södml.* Strängnäs; Vårdinge sn. *Stockh. Vestml. Ner.* Kräklinge; Hardemo; Kärr, vid Lerbäcksvägen. *Boh. Hall. Öl. Gottl.* Klinte. — *N.* Skien.) *Fordom odlad, nu förvildad.*

276. DIANTHUS *Lin.* Nejlika.

† Kronbladen odeldta.

1 D. *Armeria L.* blrna *i täta knippen;* foderholkbladen lancettlikt *syllika, n. af blomfodrets längd;* örtbladen jemnbreda, jemte blomfodren finludna. ⨀ 7, 8, mörkr. blr Fig. Fl.D.230.
Åkrar, lund. och betesm. r. (*Sk. Blek.* Skärfva i Nettraby sn. *Smål.* nor. del. af Kalm. län. *ÖG.* Kisa etc. *Stockh.* Tyresö; Munsön. *Öl.* Borgholm; Resmo m. fl. st. *Gottl.*)

2 D. *deltoides L.* blrna *åtskiljda;* foderholkbladen *eggrunda* spetsiga, *mycket kortare än* fodret; kronbladen djupt naggade; örtbladen jemnbredt lancettlika trubbiga, fint sträfbräddade. ♃ 7, 8. — *β glaucus:* foderholkfjällen merändels 4, de nedre slutl. frånskiljda; blrna blekhvita; växten blåaktig. Fig. Sv.B.477. Fl.D.577. *β* H.N.f.7, n:o 31.
Äng. etc. a. (*Sk.—Jämtl.* och *Ångml.* — *N.*) *6—8 tum hög, vanl. med röda blr. — β D. glaucus L.*

†† Kronbladen flerklufna.

3 D. *arenarius L. vid roten grenad i mest enblommiga stjelkar;* foderholkbladen eggrunda kortspetsiga; kronbladen invändigt håriga; örtbladen smalt jemnbreda, något krökta. ♃ 7, hv. blr. Fig. Sv.B.613. H.N.f.1, n:o 37.

Sandfält. (*Sk.* Ljungby till Cimbritshamn; Käflinge; Malmö etc. *Blek.* Sölvitsborg. *Hall. Boh.* på Otterö.) *Quartershög tufvad; kronbladen stundom n. glatta på insidan, välluktande. — Gunners D. aren. i Fl.N. är enl. Blytt D. barbatus, som trol. råkat komma ur någon trädgård.*

4 D. *superbus L.* stjelken upprät, *upptill merändels grenad i vippa;* foderholkbladen eggrunda spetsiga; kronbladen som föreg.; örtbladen jemnbreda. ♃ 7, 8, ljusr. blr. — *β pumilus:* lågväxt, n. enkel och ofta hvitblommig. Fig. Sv.B.436. Fl.D.578.

Ängsmark. (*Sk.* vest. Vram; Löddeköping; Bosarp; Lund etc. *Torneå.* — *N.* Finnm. Kistrand och Varanger. — *β Sk.* Gislöf och Skårebo på hafsstr. — *N.* Finnm.) *Fothög, med något lancettformiga rotblad, svag lukt. — β D. plumarius Gunn. och Vahl. enl. Fries.*

277. TÚNICA *Scop.* Höls-nejlika.

1 T. *prolifera Sc.* blomhufvudet ovalt; bladen jemnbreda. ⊙ 7, ljusr. blr. Fig. Fl.D.221. H.N.f.2, n:o 44.

Sandback. och torra st. r. (*Sk.* Kåseberga; nära bäcken, som skiljer Raflunda och Torups egor. *Öl.* Resmo; Borgholm, samt på Holmudden [Holmref]. *Gottl.* Visby; Alskog i Kräklingbo; Thorsborgen; lilla Carlsön etc.) *Mest enkel stjelk med ett blomhufvud af torra, färglösa skärmblad, små, föga utskjutande kronblad. — Dianthus prolifer L.*

278. GYPSÓPHILA *Lin.* Fänting.

1 G. *fastigiata L.* stjelken upptill grenad i skaftade, *n. jemnhöga, täta knippen* med glandelhåriga klibbiga grenar; bladen n. jemnbreda trubbade. ♃ 7, 8, hv. blr. — *β arenaria:* knippet mer glesblommigt; bladen plattare. Fig. H.N.f.4, n:o 53.

Torra st. r. (*Öl. Gottl.* — *β Sk.* vid Snogeholmssjön. *Dal.* mell. Mora och Garberg *Gottl.* Lummelunds bruk och Sjausterhammar i Gammalgarn sn.) *6—10 tum hög, tufvad vid roten; Dalska ex. smärre. — β G. arenaria Kit.*

2 G. *muralis L.* stjelken mycket grenig med *åtskiljda utdragna* blomskaft; kronbladen naggade ell. urnupna; örtbladen *syl-likt* jemnbreda. ⊙ 7, 8, rödl. blr. Fig. Fl.D.1268. H.N.f.15, n:o 40.

Torra st. r. (*Sk. Blek. Smål.* Kalm. län; ford. vid Vexiö. *ÖG. Stockh.* vid Edsviken. *Uppl.* Öfvergran, nära Varpsund; Sigtuna vid östra färjestaden; Uppsala vid Alsike. *Vestml.* Vesterås; Badelunda sn, flerest. *VG. Hall.*) *Sällan mer än 2—4 tum lång, utstående grenig, med små blr på n. hårfina skaft. Var. med urnupna [G. serotina Hay.] och hela kronbl. på samma stjelk.*

---

49 Fam. ALSINACEÆ *Bartl.* Foderblad fria till basen. Kronblad regul. med kort klo, säll. 0. Stånd. af samma ell. dubbelt så stort antal som foderbl. Fröh. som föreg. fam. med fritt fröfäste.

1 Flocken **Stellarieæ:** blad utan stipler. Fröh. öppnande sig med dubbelt så många tänder som stift.

279. MALACHIUM *Fr.* Sprödört.

1 M. *aquaticum Fr.* de öfre stjelkbladen hjertlikt eggrunda stjelkomfattande; vippan klynnedeld med blr i toppen och grenvecken; fröh. n. klotrundt. ♃ 7, hv. blr. Fig. Fl.D.1337. H.N.f.6, n:o 27.

Stränd. fukt. st. (*Sk.—Gestr.* och *Dal. Boh. Gottl.* Visby gamla hamn, engång funnen: Reuterm. — *N.* sällsynt; Christiania och på Ringerige.) *Bladen tumsbreda, de nedre ofta skaftade. — Cerastium L. Larbrea DC.*

280. STELLARIA *Lin.* Stjernört.

† Bladen eggrunda ell. hjertlika, de nedra skaftade.

1 S. *nemorum L.* vippan klynnedeld; kronbladen klufna nedom midten, *längre än* fod-

ret; de skaftade bladen *hjertlika,* de öfre oskaftade eggrunda spetsade; stjelken *öfver allt* hårig. ♃ 6, hv. blr. Fig. Fl.D.271. H.N.f.6, n:o 28.
Bäckdalar etc. r. (*Sk. Blek.* — *Lpl.* Mest i de vestra prov. — *N.* till Finnm.) *Stor, med mer än en tum breda, 2 t. långa blad.*

2 S. *media With.* blrna i klynnedeld vippa ell. i bladvecken, kronbl. 2deldta, *kortare än* fodret; *alla* bladen *eggrunda;* stj. mellan lederna *skiftevis* längsefter hårig. ⨀ 4—10, hv. blr. — *β neglecta:* större; blrna med 10 ståndare. Fig. Fl.D.525; *β* 438.
Odl. st. etc. a. (*Sk.—Lpl.—N.* till Finnm. — *β Sk.*) *Var. med 3—10 ståndare.* — *Alsine media L. β St. neglecta Weih.*

†† Bladen smalare, alla oskaftade.

* Kronbl. klufna till midten.

3 S. *holostea L.* vippan klynnedeld; kronbl. längre än de nervlösa spetsiga foderbladen; örtbladen smalt lancettlika långspetsade, i kanten sträfva; frön mycket stora och taggiga. ♃ 6, 7, hv. blr. Fig. Fl.D.698.
Lundar, r. (*Sk.—Boh. Blek.* allmän. *Smål.* Värnanäs; Kalmar allm. enl. Sjöstr.; Elmekärr i Misterhult sn etc. *ÖG. Öl.* — *N.* Stavanger, Findöe, Vigefjell, Norfjord etc.) *Har stora blr; bladen sträfva af korta, styfva hår i kanterna; fröen som små hampfrön, tätt taggiga af långa trubbiga vårtor.*

** Kronbl. deldta till basen; blrna i långskaftade vippor, i eller nära toppen.

4 S. *palustris Retz.* stjelken meränd. *upprät;* kronbladen *minst en tredjedel längre* än de spetsade, *upphöjdt* 3nerviga foderbladen; örtbladen jemnbreda glatta. ♃ 6, 7, hv. blr. — *β glauca:* örten blågrön. — *γ micropetala Kr.* kronbl. små, icke längre än foderbl. Fig. Fl.D.2115. H.N.f.7, n:o 33.
Fukt. äng. stränd. (*Sk—Ångml. Vestml. Värml. Boh. Öl.* — *N.* — *γ Stockh.* på Ellgarn: Krok.) *Den rent gröna hufvudformen, S. Dilleniana Mönch, är sällsyntare än β. Blrna hos båda mycket större än hos följ.* — *S. glauca With.*

5 S. *graminea L.* stjelken *slak;* kronbl. *säll. längre än* fodret; för öfr. *som föreg* ♃ 6—8, hv. blr. — *β juncea:* bl. tunna platta, vid midten bredare, lancettlika; vippan fåblomm. Fig. Fl.D.2116.
Äng. etc. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Bladen med föga smalare bas, samt der ofta något hårbräddade, likasom de små blomskärmen; kronbl. än af fodrets längd, än något längre; hela blomman dock alltid mindre än hos föreg.*

6 S. *Friesiana Ser.* stjelk *slak;* foderbl. af kronbl:s längd, *utan* tydliga nerver; örtbladen platta jemnbreda, med *smalare,* hårbräddad bas. ♃ 6—8, hv. blr. — * *alpestris Fr.* stjelken glatt, bladen med något bredare bas. Fig. Sv.B.506. H.N.f.2, n:o 45; f.7, n:o 34.
Fukt. skog. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Till alla delar spädare än föreg. med smärre blr, hvilkas foder knappt visa spår till nerver före fruktens utbildning, då de vanl. blifva tydligare.* — *S. longifolia Fr.* * *S. alpestris Fr. S.V.Sc.*

*** Kronbl. 2deldta; blrna i öfra bladvecken, stund. äfven i små, bladiga vippor i toppen.

7 S. *uliginosa Murr.* blomskaften i bladvecken, ell. i små, glesa vippor, *med hinnakt.* skärm; foderbladen otydl. nerviga, *längre än* kronan; örtbladen aflånga—lancettlika, något tjocka, blågröna, vid basen hårbräddade. ⨀ 5—8, hv. blr. Fig. E.B.1074. H.N. f.3, n:o 32.
Källdrag etc. (*Sk.—Medelp. Herjed. Lpl.? Boh. Öl.* — *N.* till Finnm. Tromsöe.) *Vanl. lågväxt, bräcklig, med hvita skärm vid blomskaftens bas. Skall, enl. Læstad., knappt förekomma i Lpl.*

8 S. *borealis Big.* blomsk. som föreg., *utan* skärm; foderbl. *spetsiga,* otydl. nerviga, *längre än* de flygtiga kronbl.; örtbladen smalt lancettlika, tunna, vid basen hårbräddade. ⨀ 7, hv. blr. Fig. Fl.D.2355. H.N.f.3, n:o 31.
Fukt. st. i fjelltr. (*Lpl.—Herjed. Ångml.* Tåsjöby. — *N.* Finnm. — Dovre. Tryssildfjell i Österdalen.) *Grön, späd, med små, ofta felande kronblad. Då den får vippa, tillkomma skärm, men gröna och liknande förkrympta örtblad.* — *St. ulig. β alpestr. V.Ac.H.1818. S. alpestris Handb. ed.3.*

9 S. *crassifolia Ehrh.* blomsk. som föreg., *utan* skärm; foderbl. *spetsiga,* otydl. 3nerviga, *kortare än* kronan; örtbl. lancettlika—eggrunda, glatta, något tjocka och spröda. ♃ 7, hv. blr. — β *subalpina:* n. upprät; med blomskaften i liten vippa; bladen lancettlikt eggrunda. Fig. Fl.D.2114. H.N.f.5, n:o 33; β f.11, n:o 41.

Hafsstr. β i fjellen, r. (*Sk.—Boh. Öl.* Högsrum sn. *Gottl.* Kyllejs hamn. *VB.* hafsstr. nära Sangiselfvens utl. — *N.* till Finnm. — β *Torn. Lul. Pit. Lpm. Ångml.* Tåsjö sn. *VG.* vid Barnesjön i Åsaka sn, Vartofta härad: Postexped. Elgenstjerna. — *N.* Dovre vid Tofte och Jerkind.) *Var. från 1—6 tum hög; mest skiljd af de utskjutande kronbladen och de något köttiga, styfva örtbladen.*

*10 S. *humifusa Rottb.* stjelken utbredd; blrna i bladvecken, *utan* skärm; foderbl. aflånga *trubbiga, föga kortare än* kronan; örtbl. aflångt ovala glatta. ♃? 7, 8, hv. blr. Fig. Vet.Ac.H.1789,t.6,f.1. Act.Hafn.10,t.4,f.14. H.N.f.8, n:o 35; f.12, n:o 52 [var.].

Ishafvets kust. (*N.* Finnm. Varanger, Tana- och Altenfjord; Hammerfest etc. ned till Hardanger i Bergens st.) *Föga skiljd från föreg:s smärre, mer bredbladiga former.*

281. CERASTIUM *Lin.* Cerast.

† Kronbladen betydligt längre än fodret.

1 C. *alpinum L.* stjelkarne *1—3blommiga,* meränd. ludna; blomskärmen med *bred hvit* hinnkant; bladen *aflånga;* fröh. aflångt, något krökt. ♃ 7, 8, hv. blr. — β *lanatum:* tjockt ullhårig. — γ *glabratum:* glatt, särdeles blomfodret. Fig. Sv.B.745. Fl.D.6; γ 979. H.N.f.3, n:o 33.

Fjelltr. a. (*Lpl.—Dal. Medelp.* Randklöfven. *VG.* Hunneberg. — *N.* — γ *Torn.—Pit. Lpm. Herjed.* Helagsfjellen. — *N.* Finnm.—Dovre, Gousta fj.) *Enkel, ell. grenad vid roten i flera, vanl. 2blommiga stjelkar.*

2 C. *latifolium L.* stj. *som föreg.,* glandelhåriga; skärmen *n. helt och hållet gröna;* bladen *ovala;* fröh. eggrundt aflångt, rakt. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Sturm 24 häft. E.B.473. H.N.f.9, n:o 29.

Fjellv. r. (*Torn. Lpm.* på fjellen Ripanes och Nuljalaki vid Torn. träsk. *Lul. Lpm.* Quickjock på Njunnats, Virihjaur etc. *Pit. Lpm.* Tjidtjak. — *N.* Finnm. Tromsöe; Tsatsa. Dovre, på Finnshöe och Knudshöe; vid Stölån och Nystuebäcken; Fogstuen; Joradalen etc.) *Föga skiljd från föreg.; blrna större, med längre kronbl.*

3 C. *trigynum Vill.* stj. nedligg., *1—4blomm. n. glatta,* med finhåriga blomskaft; stiften meränd. *3;* bladen aflånga, något spetsade och *rigtade åt en sida, glatta.* ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.744. Fl.D.92. Fl.N.2,t.6,f.2. H.N.f.7, n:o 35.

Fjellv. (*Lpl.—Dal.* Gröfvelsjön i Idre. — *N.*) *Har stundom 4 ell. 5 stift. Är för öfrigt spädare och mer glänsande mörkgrön än de föreg. — Stellaria cerastoides L. C. stellarioides Ed.1.*

4 C. *arvense L.* stj. småluden, med klynnedeld *mångblommig* vippa; bladen lancettlikt *jemnbreda* spetsade. ♃ 7, 8, hv. blr. — β *ruderale:* sträfluden, med bredare blad. Fig. Fl.D.626. H.N.f.15, n:o 41.

Torra st. (*Sk. Blek.* Augerum. *Smål.* Vestervik, samt Skramstad i Gamleby sn m. fl. st. i Kalm. län; Vexiö: Scheutz. *Stockh.*, Agnesberg vid vägen till Tallbacken; Grindshage: J. A. Braun. *Uppl.* Ledinge; Skutskär i Elfkarleby sn: Stud. E. Henschen. *Värml.* Sundsta nära Carlstad; Åtorp i Nysund sn. *VG.* mell. Falköp. och Ranten: Nordst. *Öl. Gottl.* — *N.* Christiania till Romsdalen. — β *Gottl.* på Carlssvärd.) *Vanl. ½ aln lång, mångstjelkig, med kronbl. mer än dubbelt så långa som fodret; bladen mer och mindre finludna, stund. n. glatta.*

†† Kronbl. föga eller icke längre än fodret.

5 C. *vulgatum L.* stjelken *nedligg.* ell. *uppstigande, småluden;* bladen *eggrundt lancettlika ell. aflånga;* kronbladen 2klufna; fröh. krökt, dubbelt längre än fodret. ⨀☽ 6—8, hv. blr. — β *anomalum:* bladen n. jemnbreda sträfludna. — γ *viscidum:* klibbhårig, bladen lancettlika. — δ *holosteoides:* nästan glatt och glänsande. — ε *filiforme:* årlig, trådsmal n. upprät, 1—4blommig. — * *alpestre:* kronbl. utskjutande; örtbl. n. ovala. Fig, Fl.D.1645. E.B.790. H.N.f.10, n:o 40. δ Reich.f.317, 318. H.N. f.15, n:o 42. * Sturm. 63 häft.

Allmän. (*Sk.— Lpl.* — *N.* — β *Gottl.* Carlssvärds ruiner. — γ *Lpl. Jämtl.* — δ *Sk. Hall. Blek. Smål.* Kalmar. *Öl.* — *N.* Dovre. — ε *N.* Buskeruds fögd. vid Sorte-

berg. — * *Torn. Lpm.* allmän. *Lul. Lpm.* Quickjock. *Jämtl.* Frostviken sn, på Mejsklumpen. — *N.* Finnm. Dovre.) *1—2 qu. lång, med kort hårighet; vippan vid blomn. glesare än hos följ.; frön öfverallt likformigt grynprickade.* * *alp. liknar mer följ.* — *C. viscosum Sm. E.B. och Wg.Fl.L. C. vulgare Hn. C. triviale Link.*

6 C. *viscosum L.* stj. meränd. *upprät, klibbluden* af *långa* hår; bladen *rundade* eller *ovala;* kronbl. 2flikiga; fröh. som föreg. ⨀ 7, 8, hv. blr. — *β apetalum Nordst.* utan kronbl.; stånd. oftast 5. Fig. Fl.D.1930. Reich. f.385—387. E.B.789. H.N.f. 14, n:o 41.

Fukt. gräsväxta st. (*Sk.—Gestr. Ångml.* Nyland i Ytter-Lännäs och Ulånger sn. *Dal. Värml.* södra delen. *Boh.* enl. Thed. *Öl.* — *N.* till Opdal i Trondhjems st. — *β Blek.* och *VG.* Grimstorp i Sandhem sn: Nordst.) *Var större och mindre; blrna i början tätt gyttrade, vid fruktmogn. åtskiljda; fröen omkr. kanten grynprickiga, på sidorna n. släta ell. omärkligt prickiga.* — *C vulgatum Lin. herb. och Sm. i E.B. C. ovale Pers. C. glomeratum Thuill.*

7 C. *brachypetalum Desp.* stj. meränd. *upprät,* jemte de *aflånga* ell. *eggrunda* bladen och blomfodret *sträfhårig;* kronbl. 2flikiga, *kortare än* fodret; det föga krökta fröhuset *föga* längre än detta. ⨀ 5, 6, hv. blr. Fig. Reich. f.381, 382, 388. H.N.f.1, n:o 38.

Back. torra st. r. (*Sk.* Gladsax-hallar; Cimbritshamn; Lund vid Fogelsång m. fl. st. *Hall. Blek.* Carlskrona på Vämö; Ronneby vid Bustorp. *Smål.* i Tryserums och Malmbäcks s:nr. *Öl.* Borgholm. *Gottl.*) *Quartershög eller mera; skiljd med kortare fröhus och öfverallt glest knaggliga frön från C. viscosum; med den n. upprätа stjelken, fröhusen och hårigheten från C. vulg. Blr tidigt, såsom de följ.* — *C. strigosum Fr.*

8 C. *glutinosum Fr.* *klibbluden;* bladen *ovala;* kronbl. 2flikiga; blomskärmen *n. helt och hållet gröna;* fruktskaften *utstående,* ell. *utböjda.* ⨀ 5, 6, hv. blr. — *β obscurum:* mörkgrön och n. klynnegrenad; skärmen n. utan allt spår till hinnkant. Fig. H.N.f.4, n:o 54.

Torra st. r. (*Sk. Blek. VG.* Kinnekulle. *Öl. Gottl.* — *β Blek.* Carlskrona, på Kronovarfvet. *Gottl.* vid Carlsvärds fästning. — *N.* Stavanger.) *2—4 tum lång, lätt förvexlad med C. semidec. som dock skiljes med de bredt hinnkantade skärm- och foderbladen.* — *C. pumilum Koch D.Fl. och Bab. C. glutinos. β pallens Exc.Fl.*

9 C. *tetrandrum Curt.* *klibbluden;* bladen *aflånga;* blomdelar 4—5taliga; kronbl. 2flikiga; blomskärmen *helt och hållet* gröna; fruktskaften *raka* och *upprätta.* ⨀ 5, hv. blr. Fig. Fl.D.2117 och Sturm. D.Fl. h.63 [enl. Lindeb.]. H.N.f.15, n:o 44.

Hafsstr. r. (*Boh.* på öar utanför Göteborg, t. ex. Halleskär, Buskär, Varö etc. — Äfven funnen af Bl. på Norska kusten, enl. Lindeb.) *Stor som föreg., med hvilken den af de flesta förf. varit förvexlad, tilldess den af Lect. Lindeberg först i vårt land blef funnen och klart framställd. De nedersta skärmbladen äro större än örtbladen, bredt eggr.—n. runda. Fröh. knappt längre än fodret.* — *C. atrovirens Bab.*

10 C. *semidecandrum L.* *luden* [*β glatt*]; bladen *ovala;* stånd. 5; kronbl. *kortare* än fodret, *urnupna* ell. naggade; blomskärmen med *bred hvit* hinnkant; frukskaften i början nedböjda, slutl. alla ell. till en del upprätta. ⨀ 5, hv. blr. — *β macilentum:* liten och glatt. — *γ tetramerum:* med 4taliga blomdelar. Fig. Fl.D.1212. Reich. f.315, 316. H.N.f.1, n:o 39; *β* f.15, n:o 43.

Torra st. a. (*Sk.—Gestr. Vestml. Värml.* Philipstad, Carlstad m. fl. st. i söd. delen. *Öl. Gottl.* — *N.* — *β Blek.* vid Gredby.) *1—4 t. hög; vanl. klibbluden och gulaktig, stund. tunnt gråluden.* — *β C. macilent. Aspegr.*

282. HOLóSTEUM *Lin.* Sandarfve.

1 H. *umbellatum L.* blrna i flock; bladen ovala ell. lancettlika. ⨀ 4, 5. Fig. Fl.D.1204. H.N.f.1, n:o 40.

Mur. sandfält, r. (*Sk. Blek.* Tromtö tegelbr. och Skillinge. *Smål.* Kalmar; Vestervik, vid Grantorpet: Scheutz. *Öl. Gottl.*) *Blågrön, med hv. ell. något rödl. blr. Lik ett Cerastium.*

283. ARENARIA *Lin.* Sandling.

† Fröen med en hvit fästknöl. [Bladen stora, ½—1 tum]: *Moehringia Koch.*

1 A. *trinervia L.* stjelken *klynnedeld;* de lancettlika foderbladen *längre än* både kronan och fröhuset; bladen kortskaftade eggrunda spetsiga, 3—5nerviga. ⊙ 6, hv. blr. Fig. Fl.D.429.
Skog. (*Sk.—VB.* och *Jämtl. Dal. Öl. Gottl.* — *N.* till Nordl.) *3—7 tum hög.*

*2 A. *lateriflora L. delad vid roten i flera, n. enkla* stjelkar, med ett ensamt, 1—3blommigt blomskaft i bladvecken, längre än de eggrunda—aflånga bladen; foderbl. eggrunda trubbiga, *mycket kortare än* kronan. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. H.N.f.9, n:o 39.
Fukt. gräsväxta st. r. (*N.* Ostfinnmarken vid Klösterelf i Björkregionen.) *Något lik föreg., men mera enkel och med nära ½ tum vid blomkrona.*

†† Fröen utan fästknöl. [Bladen 1—2 lin.].

3 A. *ciliata L.* fodret *kortare än* kronan; bladen oskaftade, omv. eggrunda—tunglika spetsiga, vid basen meränd. hårbräddade med *otydlig* nerv. ♃ 6—8, hv. blr. — * *norvegica Gunn.* tufvad och perennerande; foderbl. eggrunda, otydl. 3nerviga. — *β humifusa:* blomgrenarne mycket korta, 1—2blommiga. — * *gothica Fr.* roten årlig [?]; stjelken utan bladskott, grenad i vippa; fod. som föreg. Fig. Fl.D.346. H.N.f.10, n:o 41? * *norv.* Fl.D.1269. Fl.N.t.9. f.7—9. H.N.f.5, n:o 35. * *goth.* H.N.f. 5, n:o 34.
Fjelltr. och berg, r. (*N.* Finnm. enl. Fries. — * *norv. N.* Finnm. — Hardanger. — *β Lul. Lpm.* Virihjaur på Lillthoke. — * *goth. VG.* Kinnekulle, Öster- och Vesterplana. *Gottl.* — *N.* Salten.) *1—4 tum lång, grenad vid basen ell. tufvad; fröh. föga längre än fodret. Hufvudarten är utmärkt af smalare och mer spetsade foderblad, med tydliga, något upphöjda nerver, hvilket ej inträffar på ex. i H.N. f.10; detta kan väl ock svårligen skiljas från A. norv. i f.9; ej heller anför Lund någon A. ciliata för Finnm. i Bot. Not. 1846.*

4 A. *serpyllifolia L.* foderbl. lancettlika, *längre än* kronan; örtbladen oskaftade, bredt eggrunda spetsiga, *tydligt flernerviga.* ⊙ 6, 7, hv. blr. — *β tenuior:* dubbelt spädare, med hälften så stora blr och fröhus. Fig. Fl.D.977.
Torra st. a. (*Sk.—Ångml.* och *Jämtl. Pit. Lpm.* Ischjak. *Dal.* — *N.* till Trondhj. — *β Gottl.* vid Thorsborgen.) *Hela växten något gråaktig, sträf, stund. något klibbhårig.*

2 Flocken **Alsineæ.** Fröhusets skal af samma antal som stiften. Stipler 0.

284. HALIANTHUS *Fr.* Strand-portlake.

1 H. *peploides Fr.* blrna ensamma på skaft i öfra blad- och grenvecken; bladen eggrunda—lancettlika köttiga. ♃ 6, 7, hv. blr. — *β oblongifolius:* stjelkarne långa, mindre greniga; bladen långt åtskiljda, aflånga—lancettlika. Fig. Fl.D.624.
Sandiga hafsstr. (*Sk.—Helsl.* Agön nära Hudiksvall. *Ångml.* Hernösand. *VB.* Haparanda skärg. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Bladen läderaktigt tjocka, vanligen så tätt sittande, särdeles de öfre, att de nå öfver stjelkens mellanleder; hos β, som blir 2—3 qu. lång, äro bladen vida glesare och smalare. Denna form, som äfven finnes i Skåne, sammanflyter dock med α genom mellanliggande varr., t. ex. vid Varberg. — Arenaria L. Alsine Wg. Honkenya Ehrh. och Ledeb. Ammadenia Gmel.*

285. ALSINE *Wahlenb.* Hvitarfve.

1 A. *tenuifolia v. viscosa Schreb.* stjelken *upprät,* grenad i *klynnedeld* vippa; foderbladen *hvass-spetsade, längre än* kronan; örtbladen *syl-lika.* ⊙ 6, 7, hv. blr. Fig. Fl.D.389 och 1754. H.N.f.1, n:o 41.
Sandfält, r. (*Sk.* Ifvetofta ned till Raflunda och Degeberga, Cimbritshamn etc.) *2—5 tum hög, mångblommig; den i Sv. förekommande var. skiljd endast genom sin glandulösa hårighet. — Arenaria L. Sabulina viscosa Reich.*

2 A. *biflora Wg.* stj. *grenad vid roten* i flera, meränd. 2blomm. upptill håriga grenar; foderbl. *trubbiga,* något *kortare än* de aflånga kronbladen; örtbl. syl-likt jemnbreda, trubbiga, jemna. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Vet.Ac.H.1789,t.1,f.1. Sv.B.763. H.N.f.5, n:o 37.

Fjellv. (*Lpl.—Herjed.* — *N.* till Ost-Finnm.) *1—3 tum hög; med trubbiga, ofta urnupna, någongång rödlätta kronblad. — Stellaria L. Alsinella Sw.*

3 A. *hirta Hn.* stj. *grenad vid roten,* med 1—2blommiga, upptill glandelhåriga grenar; foderbl. *spetsiga 3nerviga, längre än* de ovala kronbl.; de nedre örtbladen jemnbreda, de öfre *lancettlika,* alla upphöjdt 3nerviga. ♃ 7. — *α foliosa:* grenarne utdragna slaka, med 3—6 bladpar; blrna hvita. — *β rubella:* gren. n. uppräta enblomm., med 1—2 bladpar; blrna rödlätta. Fig. Fl.D.1518 och 1646. H.N.f.5, n:o 38. *β* Wg. Fl.L.t.6. Sv.B.764.

Fjellv. r. (*N.* Ost-Finnm. Dovre, på Finnshöe; i Drivdalen från Kongsvold till Vaarstien upp till snögränsen. — *β Torneå* träsk. *Lul. Lpm.* — *N.* Finnm.—Dovre.) *α har fingerlånga, slaka, vanl. 2blomm. grenar; β är mer tufvad och upprät, 1—2 tum hög. — Aren. hirta och Giesekii Fl.D. Alsine verna varr. Ledeb. β A. rubella Wg.*

4 A. *stricta Wg. grenad vid roten* i ganska långa uppräta 1—2blommiga grenar; foderbl. *spetsiga nervlösa,* n. af kronbladens längd; bladen *syl-lika* trubbiga glatta, utan tydl. nerver. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Vet.Ac.H.1799,t.3. Sv.B.762. H.N.f.5, n:o 36.

Fjellv. r. (*Torn. Lpm.* Nuljalaki och Ripanes. *Lul. Lpm.* Virihjaur. *Pit. Lpm. Um. Lpm.* Högsta by. *Jämtl.* Snasahögen; Åreskutan; Mejsklumpen i Frostviken. *Herjed.* Helagsfjellen; Midtåkläpparne; Hamra- och Skarffjellen etc. — *N.* Dovre.) *Örten vid basen grenig och bladig; blomgr. 2—4 tum långa, vanl. endast med ett eller annat bladpar vid och nedom midten. — Spergula Sw.V.Ac.H.*

286. SAGINA *Lin.* Smånarf.

† Blommans delar 5 t a l i g a: *Spergella Reich.*

1 S. *nodosa Fenzl:* stjelken *upprät,* mångblommig; blomgrenarne knutiga af små bladgyttringar; kronbladen *längre än de trubbiga* foderflikarne; örtbladen syl-lika *trubbiga.* ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Fl.D.96.

Stränd. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Var. glatt och smått glandelhårig.* — A n m. *Linné omtalar i VG. resan, p. 148, en afart, växande på klipporna omkring Elfsborgs fästning, med lancettlika blad och kronblad af fodrets storlek, hvilken förtjenar att efterses. Är snarare följ. — Spergula L.*

2 S. *subulata Presl:* stjelken *tufvad;* de *utdragna* blomskaften *upprätta;* foderflikarne *trubbiga med udd, föga* längre än kronbladen; bladen jemnbredt syl-lika *med lång nål-lik* udd, meränd. glest glandelhåriga. ♃ 6, hv. blr. Fig. Vet.Ac.H.1789,t.1,f.3. Sv.B.708. Fl.D.858. H.N.f.4, n:o 56.

Klipp. och fukt. st. helst nära hafvet, r. (*Sk. Hall. Boh. Smål.* Femsjö; Odensjö; Ljunga och Vilstad; Unnaryd m. fl. st.: Scheutz. *VG.* Göteborg; Alingsås. *Öl.* Runsten. — *N.* södra och vestra del.) *Stjelkarne tufvade korta, med 1—1½ tum långa blomskaft; den färglösa bladudden betydl. längre än bladets bredd. — Spergula subulata Sw. Sp. saginoides Osb. och Lin. i herb. Sp. laricina Fl.D.*

3 S. *nivalis Lindbl.* tätt *tufvad* med *korta upprätta* blomskaft; foderflik. *trubbiga,* nästan kortare än kronbladen; fröh. *knappt* längre än fodret; örtbladen tegellagda, från bred basis syl-likt *spetsade med udd.* ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. H.N.f.12, n:o 51.

Hög fjellv. r. (*Torn. Lpm.* fjellen Ripanes och Nuljalaki. *Lul. Lpm.* Virihjaur. *Pit. Lpm.* Kåbroive och Tjidtjak. *Herjed.* Helagsfjellen. — *N.* Finnm. vid innersta viken af Lyngenfjord. Dovre, Fogstuen; vid Nystuebäcken; Knudshöe, vid öfre delen af Sprenbäcken; Finnshöe, på högsta toppen; Vaarstien, ymnig; klipporna midtför Drivstuen.) *Hela växten tumshög; den späda roten bärande en tät tufva stjelkar med små, föga lutande blr. Var. med slakare, nedligg. grenar och mer åtskiljda blad. En medelform mell. föreg. och följ. — Sperg. saginoid. var. Blytt.*

4 S. *saxatilis Wimm.* grenarne, från den korta, ofruktsamma stjelkens sidor, *utbredda,* med *utdragna, uppstigande* blomskaft, lutande blr; foderflikarne *trubbiga, längre än* kronbladen; fröh. *dubb. längre än* fodret; stjelkbladen smalt syl-lika, *kort* uddspetsiga glatta. ⨀ ♃ 6—8, hv. blr. Fig. Vet.Ac.H.1789,t.1,f.2. Sv.B.765. Fl.D.1577. H.N.f.9, n:o 40.

Fjelltrakt. a. (*Lpl.—Dal. Ångml.* Tåsjöberget. *Medelp.* Liden sn. — *N.*) *Något större och med längre blomskaft än följ. art, hvarifrån denne är föga skiljd, helst den stundom har 4taliga blomdelar och ofta små eller inga kronblad. — Spergula saginoides Sw. S. Linnæi Ledeb.*

†† Blommans delar 4taliga: *Sagina L.*

5 S. *procumbens L.* kronbladen *inga*, ell. *mycket kortare* än det *trubbiga* fodret; för öfr. *som föreg.* ⊙ 5—8. Fig. Fl.D.2103. H.N.f.15, n:o 45 [var.].
Fukt. st. a. (*Sk.—Lpl.—N.*) *Grenarne 1—2 tum långa; stånd. vanl. 4—7; pist. 4, 5. Funnen af Herr L. R. Dalman vid Cathrineberg nedom Lidköping samt af Dr Svedberg vid Söderhamn med fyllda blr af talrika kronblad, långa som fodret. — Sperg. Sagina Sw.*

6 S. *stricta Fr.* stjelken *klynnegrenad;* grenar och blomskaft raka, med uppräta blr, *utan* kronblad; foderflikarne *trubbiga;* stjelkbladen syllika, halftrinda, *utan märklig udd, glatta.* ⊙ 5—7. Fig. Sv.B.562,f.2. Fl.D.845, 2104. H.N.f.1, n:o 43 och f.10, n:o 42.
Fukt. st. nära hafvet, r. (*Sk.—Boh. Blek. Smål.* Påskallevik; Kalmar samt på Furön m. fl. st.: Scheutz. *Öl.* Färjestaden m. fl. st. på vest. sidan: Sjöstr.; Böda hamn etc. *Gottl.* Bursviken i Öja sn; Klintehamn, och vid Storugns m. fl. st. Fårön på stranden nedom Landtnäs. Lilla Carlsön. — *N.* Christiania etc. efter kusten.) *Liten, äldre något styf ört. — S. marit. ed. 5. S. apetala β Wg. Sperg. marit. Handb. ed. 3.*

7 S. *apetala L. v. cæspitosa Aresch.* stj. *tufvad,* jemte grenarne *upprät,* glandelhårig; kronbl. mycket kortare än de *trubbiga* foderflikarne; stjelkbladen *uddspetsiga,* vid basen glest *hårbräddade.* ⊙ 6, hv. blr. Fig.
Tor. st. r. (*Sk.* på sandiga betesmarker, söder om Stenshufvud.) *Fröh. något längre än fodret. Hufvudformen, som ännu icke blifvit funnen i Sv., är högre och spädare.*

8 S. *ciliata Fr.* grenarne *utbredda;* de *2 yttre* foderflikarne *jemte* de syl-lika stjelkbladen *uddspetsiga,* de sednare vid basen *hårbräddade.* ⊙ 6, hv. blr. Fig. Sv.B.562, f.1. H.N.f.1, n:o 42.
Åkrar, r. (*Sk.* vid Snårestad, mellan Ystad och Trelleborg; Hvällinge; Sandhammar; på en klöfvervall i Hököpinge sn. *Boh.* Domsö.) *Blrna mindre än hos föreg.; kronbladen kortare än fodret, stundom inga. — S. apetala Wg. Sperg. ciliata Handb.ed.3.*

3 Flocken **Lepigoneæ.** Blad med hinnaktiga stipler.

287. SPÉRGULA *Lin.* Spergel.

1 S. *arvensis L.* blrna i vippa; frön med en *smal slät* ringformig *kant.* ⊙ 7, 8, hv. blr. — *a vulgaris:* frön beströdda med hvita, slutligen brunaktiga klubblika vårtor. — *β sativa:* frön utan vårtor, prickade. — *γ maxima:* dubbelt större, n. glatt; frön som *a.* Fig. Fl.D.1033. Reich. f.705, *β* 704.
Åkrar, stränd. etc. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Stjelken klibbhårig, sällan glatt. Blir stund. mycket liten och har då vanl. blott 5 ståndare. De 2 varr. upptagas som arter af Reich.*

2 S. *Morisonii Bor.* blrna i vippa; frön i kanten *grynprickiga* och vingade med en *bred strålstrimmig hinna.* ⊙ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.308. Fl.D.1940. H.N.f.4, n:o 55.
Torra skogsberg. (*Sk.—Uppl. Helsl. Ångml. Jämtl.* Frösön. *Vestml. Värml. Boh.* Strömstad; Uddevalla, vid Sunningen; Koön: Nordst. *Öl. Gottl. — N.* södra del, t. ex. Arendal på Kloppehöjen. Christiania.) *Öppnar sällan blrna; vanl. glatt och mer stel än föreg. — S. arvensis Sv.B. var. β Wg. S. pentandra Ed.6. Den rätta S. pentandra L., som endast finnes i södra Europa, skiljer sig med spetsiga kronblad och släta frön från vår art, som har kronbl. trubbiga och fröen med en prickig kant innanför vingkanten.*

288. LEPIGONUM *Fries.* Fjäll-arfve.

† Frön grynprickiga.

1 L. *rubrum Fr.* bladen trådsmala plattade *uddspetsiga;* blomvippan bladig; blomfod. *n. af fröhusets längd;* fröen omv. eggformiga, med uppsvälld kant, *alla* ovingade. ⊙ ♃ 6, 7, r. blr. — *β perennans Kindb.* med mer utdragna grenar. — *γ radicans Kindb.* flerårig, ljusgrön med rundadt fröh. Fig. E.B.852. H.N.f.8, n:o 36 [var.].
Torra st. (*Sk.—VB.* nor. del. — *N.* — *β Värml.* Carlstad, på canalbankarne. *VG.* Hjo. *Boh. Blek.* — *γ Gottl.* vid Klinte; Storugns. *Boh.* Mollö.) *Bladen hos huf-*

vudformen och β vanl. kortare än stjelkens ledstycken; stipl. hos hufvudf. mer klufna och sargade än hos β och γ, hvilka synas utg. föga utmärkta. — Arenaria L. Alsine Wg. Spergularia Pers. och Handb. ed.6.

2 L. *neglectum Kindb.* bladen trådsmala halftrinda, *meränd. utan* udd; blomvippan föga bladig; blomfod. *märkbart kortare* än fröh.; fröen rundade, med något upphöjd kant, *en del* stund. vingade. ⨀ 6, 7, hvitröda blr. Fig. H.N.f.15, n:o 46.

Sand. st., stränd. r. (*Blek.* Carlskrona, på kyrkogatan, samt vid Kungshall. *ÖG.* på hafsstr. enl. Kindb. *Gefle,* på nya Brobänken. *Dal.* Samuelsdal i Grangärde sn: J. A. Braun. *Boh.* Marstrand. Trol. icke sällsyntare än föreg.) *Var. likasom föreg., från ett par tum till mer än quartershög, men är vanl. mindre förgrenad, med n. hela stipler och längre blad. — Spergularia rubra β pinguis ed.6* [*till en del*]. *S. salina Presl. enl. Kindb.* Anm. *L. sperguloides Lehm., uppgifven för Göteborg af Kindb. i Östg.Fl., kan utg. på beskrifn. ej anse för annat än en öfvergångsform mell. denna och föreg., bevisande att knappt någon bestämd gräns dem emellan finnes.*

†† Frön släta.

3 L. *medium Fr.* stjelken *trind;* bl. som föreg., spetsade utan udd; blomvippan *bladig;* blomfod. n. af fröhusets längd; fröen *omv. eggformiga,* med något upphöjd kant, *stundom några få vingade.* ♃ 7, 8, hv. ell. hvitröda blr. Fig. Fl.D.2231. H.N.f.8, n:o 37.

Fukt. st., gat. r. (*Blek.* Vämö. *Smål.* Kalmar: Sjöstr.; Vestervik. *ÖG.* Linköping. *Stockh.* Muskön, Erstaviken, Ulriksdal etc. *Uppsala. Gefle. Carlstad. Åmål. Göteborg. Öl.* Ottenby. *Gottl.*) *Bladen meränd. längre och köttigare än hos L. rubrum, hvilken denna liknar i ans. till fröens form. — Alsinella Handb. ed.2. Spergularia rubra β pinguis ed.6* [*till en del*].

4 L. *salinum Fr.* stjelken *hoptryckt;* bl. som föreg., köttiga, trubbade; blomvippan *bladig,* vanl. med utdragna klasar; blomfod. ⅓ kortare än fröh.; fröen *rundade, n. platta,* med *uppsvälld* kant, *en del* [stund. de flesta] *vingade.* ⨀ 7, 8, hv. ell. hvitr. blr. Fig. Fl.D.740. H.N.f.14, n:o 42.

Hafsstr. (*Sk.—VB. Hall. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* Christiania, Trondhjem; och trol. hela kusten deremellan.) *Fruktskaften hos denna och föreg. föga, säll. dubb. längre än fröh.; kronbl. hos bägge aflånga. — L. medium Wahlb. L. leiospermum Kindb. Östg.Fl. S. media β salina Hn. ed.6.*

5 L. *marinum Wahlb.* stj. och bl. *som föreg.;* blomvippan *bladlös;* blomfod. *n. dubb. kortare* än fröh.; fröen *n. runda och platta,* med *föga* upphöjd kant, *alla bredt vingade.* ♃ 7, 8, hv. ell. ljusr. blr. Fig. Sv.B.743. E.B.958. H.N.f.8, n:o 38.

Hafsstr. (*Sk.—Boh. Smål.* vid Misterhult och Döderhult; samt på Furön. *Gottl.* Klintehamn; Othem, vid Bogevik. — *N.* till Finnm.) *Quartershög eller mer, med tjock rot, betydl. större blr och fröh. än alla de föreg.; kronbl. bredt eggrunda; fruktskaften nedböjda, dubb. längre än fröh. — Arenaria media L. Sp. Pl. Alsine marina Wg. Spergularia media Pers. och Hn ed.6. Lepig. marginatum Koch.* — Anm. *Den Gottländska, som är L. fasciculare Lönnr., afviker med stund. ovingade frön och smalare foderblad.*

---

50 Fam. ELATINEÆ *Juss.* Fod. 3—5klufvet. Kronbl. lika många. Stånd. af samma ell. dubbelt antal. Fruktämne 3—5rummigt, med fröfästen i centern. Fröhvite 0.

289. ELATINE *Lin.* Helting.

1 E. *Hydropiper L.* bladen aflångt omv. eggrunda, *långt skaftade;* blr *oskaftade* i bladvecken; blomdelarne 4taliga; stånd. 8; fröh. 4rummigt. ⨀ 6—9, rödl. blr. — *β submersa:* blrna utan kronblad. — * *orthosperma v. Düb.* fröen n. raka. Fig. Sv.B. 597. Fl.D.156. H.N.f.9, n:o 41; *β* f.6, n:o 29.

Stränd. vid och i vatt. (*Sk.—Torneå.* — *N.* Nittedalselv i Skydsmoe nära Christiania; Romerige.) *Liten krypande och rotslående ört, på det torra vanl. rödaktig; fröh.*

*som små pepparkorn. Frön hos α hästskoformigt krökta, hos * [E. spathul. Gorsk. enl. Walp. Repert.] nära raka, hvilket synes vara tillfälligt, då på samma local än den ena, än den andra formen olika år förekommer.*

2 E. *triandra Schk.* bl. som föreg., *kort* skaftade; blr *oskaftade;* kronbl. och rånd. *3;* fröhus *3*rummigt. ⊙ 6—9, rödl. blr. Fig. Sv.B.597. H.N.f.6. n:o 30.

Stränd. r. (*Blek.* vid Lyckeby å. *VG.* Göteborg vid elfven. *Värml.* vid Venern; samt vid Rådasjön i Ekshärad. *ÖG.* Vetterns strand vid Bisp-Motala. *Södml.* Strängnäs, Nabbviken samt Norrstacken. *Ner.* Norrbyås sn, sjön Qvismaren. *Vestml.* Vesterås på Svartön; Kärrbo vid Springsta brygga; Kungsör. *Gefle,* Stenborgsviken och Avaåns mynning: R. Hn. *Angml.* Själevad, vid Vestansjö by. *VB.* Neder-Calix: Reuterm. *Torneå.*) *Till alla delar något större än föreg. med bredare blad på kortare skaft. Skiljes lättast på fröhuset, som utvändigt visar sömmarne till de 3 rummen, helst alla arterna under vattnet icke öppna blrna, ehuru de sätta frukt. Fröen föga krökta. Enl. Prof. Fries lär den ursprungliga E. triandra afvika från vår, som är E. callitrichoides Rupr.*

3 E. *hexandra DC.* blrna *utdraget skaftade,* med *3*taliga blomdelar, *6* ståndare, *3*rumm. fröhus. ⊙ 7, rödl. blr. Fig. E.B.955. Reich. f.599. H.N.f.11, n:o 43.

Stränd. r. (*VG.* Göteborg vid elfven, samt vid Gunnebo; Venersborg, Kasen enl. Kindb. *Dalsl.* i Viksjön vid Ryr, i n. Ryr sn. *Värml.* i sjön Värmeln, vid Finnebäck i Brunskog sn.) *Utmärkt af blomskaften, som äro 1—2 linier långa. Blad och frön som hos föreg. — E. paludosa α hexandra Godr. & Gren.*

---

3 Serien: CALYCIFLORÆ.

7 KLASSEN

FAUCIFLORÆ.

51 Fam. CUCURBITACEÆ *Juss.* Blr skiljdkönade, med samväxta kronblad. Stånd. 5, till en del hopväxta. Fruktämne 3—5rumm. med fröfästen på väggarne, slutl. gurkfrukt [ell. bär].

290. BRYONIA *Lin.* Hundrofva.

1 B. *alba L.* blrna sambyggare, klasvisa; bladen hjertlika 5flikiga tandade sträfprickiga. ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.105. Fl.D.813.

Vid gärdesgård. etc. r. (*Sk.—Uppl. Vestml.* Vesterås; Strömsholm. *Öl. Gottl.*) *Klängväxt, med lönnlika blad, trådlika klängen från stjelken; hanblrna större än ♀blrna; bären svarta.*

---

52 Fam. RIBESIACEÆ *Reich.* Kronbl. och stånd. 5, fria. Fruktämne enrummigt, slutl. bär med 2 fröfästen på väggarne.

291. RIBES *Lin.* Ribs.

†1 R. *Grossularia L.* grenarne *väpnade* med sammansatta taggar; bladen 3flikiga; blomskaften *ensamma* 1—3blommiga. ♄ 4, 5, brungr. blr. — β *Uva crispa:* fruktämnen finhåriga; bären glatta, gröngula. — γ *reclinatum:* grenarne båglikt utböjda; bären glatta röda. Fig. Sv.B.133. Fl.D.546. β E.B.2057.

Torra st. vid väg. byar. (*Sk.—Uppl. Vestml. Värml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* Arendal; Hedemarken etc. β allmännast.) *Frukten saftfull, söt: krusbär.*

2 R. *nigrum L. oväpnad;* blrna i *lutande klasar,* klocklika, med *spetsade* skärm, kortare än de enskildta blomskaften; bladen 5flikiga, *under hartsprickiga.* ♄ 5, brungr. blr. Fig. Sv.B.169. Fl.D.556.

Skugg. st. mest nära vatt. r. (*Torn. Lpm.* Kengis. *Skärgården* från *Torneå* till *Stockholm;* öar i Mälaren. *Uppl.* Hacksta sn: E. Hensch. *Södml.* Åkerö och Södertelge. *Ner.* öst. Mark. *Vestml. Smål.* Jönköpingstrakten; Eds kapell: Scheutz. *Boh. Hall. Sk.* — *N.* vid kusten upp till Söndmöer. Ost-Finnm. Svanvik vid Colmejavre.) *Bladen starkt luktande; frukt svarta vinbär.*

3 R. *rubrum L. oväpnad;* blrna i lutande ell. *hängande* klasar, skålformiga, med *rundade* skärm, kortare än blomskaften; bladen 5flikiga. ♄ 5, g. blr. — β *pubescens:* blrna djupare, brunfläckade, med hårbräddade foderflikar; blad och blomklasar småludna. Fig. Sv.B.199. Fl.D.967. β E.B.705. H.N.f.4, n:o 57.

Lundar. (*Lpl.—Boh.* och *Sk.* — *N.* till Finnm. — *β Lpl.* — *Gefle. Uppsala,* Läby träsk. *Smål.* Skeen i Annerstad sn: Scheutz. *Värml. Boh.*) *Frukt röda vinbär. α har glesare, glattare, mer slaka blomklasar samt enfärgade blr. β har tätare och mer håriga klasar, som någon gång träffas n. uppräta såsom fig. i E.B. af R. petræum, hvilken tydl. hörer hit. Wulfens R. petræum är näppeligen skiljd, om icke med mer klocklika blr.*

4 R. *alpinum L. oväpnad;* blrna i *uppräta* klasar, med skärm *längre än* blomskaften; bladen 3klufna. ♄ 5, 6, g. blr. Fig. Sv.B.223. Fl.D.968. Fl.N.2,t.2. H.N.f.13, n:o 56. Skogsback. a. (*Sk. Smål.* mell. och öst. del. enl. Scheutz.—*Ångml. Herjed.* Funnesdalen. *Jämtl. Öl. Gottl.* — *N.* till Nordl. Ost-Finnm. Svanvik.) *Är ofta 2byggare genom ena könets felslagning. Bären röda: måbär.*

53 Fam. RHAMNEÆ *R. Br.* Kronbl. och stånd. 4, 5, fria och motsatta. Frukt 2—4-rummig stenfrukt, med enfröiga rum.

292. RHAMNUS *Lin.* Toste.

1 R. *cathartica L.* grenarne *tornspetsade;* blrna *2byggare,* 4klufna med flerdeladt märke; bladen ovala *sågade.* ♄ 7, gröng. blr. Fig. Sv.B.307. Fl.D.850. Skogsback. (*Sk.—Helsl.* Tuna sn. *Vestml. Värml.* på öar i Venern. *Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* Christiansands och Aggerhus st.) *3—4 aln. högt träd ell. buske; stenfrukterna först gröna, slutl. svarta, vanl. 4fröiga. Skall enl. Sv.B. på Ålleberg finnas quartershög och krypande.*

2 R. *Frangula L. oväpnad;* blrna *2könade,* 5klufna, med enkelt märke; bladen ovala spetsiga *helbräddade.* ♄ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.109. Fl.D.278. Skogsäng. (*Sk.—Pit. Lpm.* och *VB.* nor. del., Gäddträsk. — *N.* till Trondhj.) *3—4 alnars buske; stenfr. först röda, slutl. svarta, mest 2fröiga. — Frangula vulgaris Reich.*

---

54 Fam. SAXIFRAGEÆ *Juss.* Fod. mer ell. mindre vidväxt det 2skaliga, 1—2rummiga fruktämnet. Fröh. öppnande sig i 2, af stiftet sprötade skal.

293. SAXIFRAGA *Lin.* Stenbräcka.

† Stjelken bladig; rotbladen i rosett med hvit, brosklik, finsågad kant: *Chondrosea Haw.*

1 S. *Cotyledon L.* stjelken *grenad långt ned* till vippa; blomfodret *glandelhårigt;* kronbladen bredt *tunglika;* rotbladen tunglika, kantade med hvita en-poriga sågtänder. ♃ 8, hv. blr. — *β maculata:* mindre, med smal vippa, bredare och kortare, rödfläckiga kronblad; rotbl. omv. eggrunda. Fig. Fl.D.244. H.N.f.5, n:o 42. *β* Lin. Fl.L.t.2,f.2.

Fjellklipp. r. (*Torneå* träsk. *Lul. Lpm.* Quickjock, Njammats och Vallivare. *Jämtl.* Frostviken; vid Anjens utlopp i Kallsjön. — *N.* Finnm. Kaafjorden—Christiania; Krokkleven och Hortekollen: Gousta fj. — *β* Nordl. mell. Mavasjaur och Ballaur vid gränsen till Pit. Lpm.) *8—18 tum hög, vanl. med blomrik vippa. Kronbl. icke runda som på figg. β lik följ. och förtjent af vidare granskning i naturen.*

*2 S. *Aizoon Jacq.* stjelken upprät, *mot toppen grenad* i en föga sammansatt, n. jemnhög vippa; blomfod. *glatt;* kronbl. bredt *eggrunda;* rotbladen aflånga—omv. eggrunda, med kant som föreg. ♃ 8, hv. blr. Fig. Fl.D.2352. H.N.f.14, n:o 43.

Fjellklipp. r. (N. Nordl. med föreg:s *β.* Aggerhus st. enl. Fr. Ligger äfven i Vahls herb. från N. enl. Blytt.) *Fingershög, med flera bladrosetter vid roten; bladen på Norska ex. små, ovalt—omv. eggrunda; stjelken grenlös utom i toppen; blrna mycket mindre än hos föreg.*

†† Bladlös stängel; bladen vid roten, odeldta tandade.

* Bladen med hvit, broskaktig kant: *Robertsonia Haw.*

3 S. *umbrosa L.* blrna i grenig vippa, på glest glandelhåriga skaft; bladen omv. eggrunda, glatta, tätt rundnaggade, nedåt afsmalnande till breda, hårbräddade skaft. ♃ 6, 7, hv. ell. rödl. blr. Fig. E.B.663.

Berg, r. (*VG.* Billingen, i branta och svårtillgängliga sluttningar $\frac{1}{8}$ mil. n. om Sköfde, upptäckt 1857 af Stud. G. Aurell och C. Neuman enl. uppgift af Stud. L. J. Wahlstedt.) *1—2 qu. hög. Kronbl. beständkta med purp. röda prickar. — Hydatica Tausch.*

** Bladen utan olikbildad kant.

4 S. *stellaris L.* blrna i grenig *vippa;* kronbl. lancettlika, *längre än* det *nedböjda* fodret; bladen *aflångt vigglika spetsiga,* glest sågade. ♃ 7, 8, hv. blr. — *β comosa:* meränd. enblommig, med vippa af en mängd små gyttringar af fjäll-lika blad; kronbl. eggrunda med klo. Fig. Fl.D.23. H.N.f.15, n:o 47. *β* Lin. Fl.L.t.2,f.3. Fl.D.2354.

Fjelltr. a. (*Lpl.—Dal. — N. — β Torn. — Pit. Lpm. — N.* Finm.—Dovre.) *Kronbladen något olikformiga. — Spathularia Haw.*

5 S. *hieraciifolia Kit.* blrna i gles axlik *klase;* kronbladen *kortare än* fodret; bladen *eggrundt lancettlika spetsiga,* nedlöpande på skaftet, grundt bugttandade. ♃ 7, 8. Fig. Fl.D.2351. H.N.f.14, n:o 44.

Fjellv. r. (*N.* öfre Gudbrandsdalen vid Vaage; Beshögden; Grasvigsætteren; Sollälsætteren i Lom; Dovre, på Storhöe omkr. en mil ofvanför gården Tofte nära snögränsen, samt vid Tvärån nära de beständiga snödrifvorna.) *Något lik följ., men större; kronbl. små, grönaktigt röda. — S. stricta Chr. Smith. Micranthes Don.*

6 S. *nivalis L.* blrna i grenig gyttring i toppen; kronbl. *af fodrets längd;* rotbladen *rundade* ell. *omv. eggrunda trubbiga,* nedlöpande på skaftet, trubbsågade, n. glatta. ♃ 7, 8, hv. ell. rödl. blr. — *β tenuis:* mindre, glatt och n. glänsande; blrna skaftade. Fig. Lin. Fl.L.t.2,f.5,6. Sv.B.728. Fl.D.28. H.N.f.9, n:o 44.

Fjelltr. (*Lpl.—Herjed. Medelp.* Randklöfven i Borgsjö sn. — *N.*) *3—6 tum hög, med en ell. flera, vanl. rundade, stundom mer glesa blomgyttr. i toppen, ofta understödda af ett mindre och aflångt skärmblad. — Dermasea Haw. Micranthes Don.*

††† Stjelken slak, 4sidigt täckt med motsatta blad: *Antiphylla Haw.*

7 S. *oppositifolia L.* stjelken nedligg. ganska grenig, med ensamma blr i grenarnes topp; bladen eggrunda ell. omv. eggr., jemte foderflikarne hårbräddade, i spetsen tvära med en intryckt punkt. ♃ 6, 7. Fig. Lin. Fl.L.t.2,f.1. Fl.D.34. H.N.f.5, n:o 41.

Fjellklipp. (*Lpl.—Herjed. — N.*) *Lång och slak med grenarne i början 4kantiga af de täta bladen, hvilkas hår sakna glandler; blrna blå- ell. viol.röda, säll. hvita.*

†††† Stjelken bladig; alla bladen strödda, smala och hela: *Lejogyne Don.*

8 S. *Hirculus L.* stjelken *enkel upprät,* fåblommig, med n. klocklika blr och kronbl. minst *dubb. längre* än det slutl. *nedböjda* fodret; bladen smalt lancettlika, något trubbiga. ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.625. Fl.D.200. H.N.f.1, n:o 45.

Torfkärr, r. (*Sk.* mell. Skabersjö och lilla Roslätt; mell. Yngsjö och Olseröd; Brösarp etc. *Smål.* mell. Bona gästgg. och comministerbostället i Bredestad; Lannaskede helsobrunn; Forssarum vid Kallsåg enl. Scheutz. *ÖG.* Tjärstad sn Borgamoen. *VG.* Vartofta; Hunneberg; Berga i Velinge sn. *Vestml.* vid Norråsbo by i Nora sn. *Jämtl.* Ragunda och Hammerdal. *Ångml.* Långsele sn, Ledinge. *Umeå—Torn. Lpm. — N.* Finnm. Varanger.) *8—12 tum hög, med fritt fruktämne inom blomman.*

9 S. *aizoides L.* stj. *grenig nedliggande,* med uppstig. blomgrenar; kronbl. *föga längre än* det *utstående* fodret; bladen jemnbreda, n. halftrinda, med en liten grop nära spetsen. ♃ 7, g. blr. — *β aurantia:* med större blad och blr, mörkgula kronblad, röd pistill. Fig. Sturm 35 häft. H.N.f.14, n:o 45. *β* Fl.D.72. H.N.f.11, n:o 46.

Fjelltr. a. (*Lpl.—Dal. — N.*) *Bladen stundom glatta, oftare med styfva hår i kanterna: autumnalis L.Sp.Pl.*

††††† Bladen flikiga eller klufna.

* Bladen rundade ell. njurlika.

10 S. *granulata L.* stjelken rak, *mångblommig, utan* knopplökar; bladen njurlika *inskurna,* med rundade flikar; rotstock. omgifven af ett knippe ärtlika *knölar.* ♃ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.153. Fl.D.514.
Äng. a. (*Sk.—Gestr. Dal. Öl. Gotl.*—Södra *Norge.*) ½ *aln hög, med öfver ½ tum långa, klocklika blr.*

11 S. *cernua L.* stjelken något flerböjd *fåblommig, med* knopplökar i öfra bladvecken; de nedra bladen njurlika, *till midten klufna* i meränd. 5, rundade ell. eggrunda, *kortspetsiga* flikar. ♃ 7, 8, hv. blr. — β *racemosa:* med 3—6 blr i toppen. Fig. Lin. Fl.L.t.2,f.4. Sv.B.630. Fl.D.390. Fl.N.2,t.8. H.N.f.5, n:o 43.
Fjellv. (*Lpl.*—*Herjed.* på Skarf- och Ljungdalsfjellen: st. Midtåkläppen. — *N.* Finnm. —Dovre och Quamsklefven i Valders. — β *Torn. Lpm.* Kobdavanka. — *N.* Tromsöe; Tana på fjället Käjmiokaisse etc.) *Omkr. quartershög, spenslig och meränd. enblommig, med långa kronblad.* — β *S. bulbifera Gunn. Var.* β *vivipara ed.4.*

12 S. *rivularis L.* stj. uppstigande, *1—2blomm., utan* knopplökar; rotbladen *som föreg.,* med rundadt *trubbiga* flikar; det öfversta stjelkbladet odeldt, eggrundt. ☽ 7, 8, hv. ell. r. blr. Fig. Lin. Fl.L.t.2,f.7. Sv.B.729. Fl.D.118. H.N.f.8, n:o 40.
Fjellv. (*Lpl.*—*Herjed.* Helags- och Skarffj.; Midtåkläppen; Ösjökläppen. *Dal.* Fulufjell i Särna, vid Njupaskärs vattenfall. — *N.* Finnm. — Dovre och Filefjell. Goustafjell.) *1—3 tum hög, med små blommor och kronblad.*

** Stjelken med täta nyskott af vigglika, 3—5klufna blad.

13 S. *cæspitosa L.* stjelken 1—3bladig, meränd. fåblommig; bladflikarne aflånga ell. lancettlika trubbade. ♃ 6, 7, hv. ell. gulakt. blr. — β *palmata:* quartershög, med 5—6 hvita blr; bladen kantade med långa perlbandslika hår. — γ *repens:* med utdragna, nedligg. nyskott och uddspetsiga bladflikar. Fig. Sv.B.731. Fl.D.1388. Fl.N.2,t.7. H.N.f.3, n:o 35. β Fl.D.71. E.B.455. H.N.f.13, n:o 57.
Fjellv. (*Lpl. Jämtl.* Snasahögen; Åreskutan på Blå-sten; flerest. i Frostviken; Grubbfjellet i Fölinge. *Herjed.* Skarffj.; Ljungdals- och Funnesdalsbergen. *Ångml.* Eden i Nora sn, på hafsklippor; Skuluberget. *Medelp.* Randklöfven. — *N.* — β Dovre—Modum på Hovlands fjell. — γ Ostfinnm.) *Fingerhög, något korthårig.* — γ *S. hypnoides ed.4.*

*** Nyskott 0; bladen vigglika, 3—7klufna.

14 S. *adscendens L.* blrna i klase ell. grenig vippa, med 2 skärm vid blomskaftens bas; bladen omv. eggrunda ell. vigglika, *3—7tandade* ell. *grundt* flikade i *eggr.* ell. ovala flikar, klibbiga; frukten *af* omkr. *skaftets längd.* ☉ ☽? 6, 7, hv. blr — β *lutea:* blrna gula. Fig. Fl.D.t.68. Fl.N.2,t.9. H.N.f.8, n:o 39.
Klipp. r. (*Lpl.*—*Herjed. Medelp. Rosl.* Östhammar; Harg. *Stockh.* på Kungsholmen. *Södml.* Forssa Storäng. *Vestml.* Sala grufva och Sätrabrunn; Arboga, Ållholmen. *Ner.* Örebro; Lillkyrka och Skyllersta snr. *Värml.* Carlstad etc. *VG.* Bergegården nära Venersborg: Kindb. *Dalsl.* — *N.* — β *Herjed.* — *N.* Dovre.) *Har stadigare, mer rak och upprät stjelk än följ. samt är till alla delar större.* — *S. tridact.* β *L.Fl.Su. ed.2. och Herb. S. petræa Gunn. S. controversa Sternb.*

15 S. *tridactylites L.* blr som föreg.; bladen vigglika, delade *till ell. nedom midten* i 3, sällan 5, *lancettlika,* mycket utstående flikar, klibbiga; fruktskaften meränd. *längre* än frukten. ☉ 5. 6, hv. blr. Fig. Sv.B.476. Fl.D.1517. H.N.f.13, n:o 58.
Klipp. och sandback. (*Sk.*—*Uppl. Vestml. Värml. Jämtl. Boh.* Uddevalla: Thed. *Öl. Gotl.* — *N.* till Salten.) *Är vanl. 2—6 tum hög, späd grenig, med små blr; stund. liten enkel, med odelade lancettlika blad; blomskaften slutl. utstående och vanl. flera gånger längre än frukten.*

294. CHRYSOSPLENIUM *Lin.* Guldpudra.

1 C. *alternifolium L.* örtbladen njurlika *skiftevisa,* på öfre sidan *glest håriga;* skärmbl. halfrunda—eggrunda; stånd. *8.* ♃ 5, g. blr. Fig. Fl.D.366.
Källdrag och fukt. st. (*Lpl.*—*Sk. Öl.* mell. Vickleby och Fröbygårda. — *N.*) *Öfversta bladen gyttrade, hysande mellan sig de små, föga skaftade blrna.*

2 C. *tetrandrum Th. Fr.* bl. *som föreg.*, på öfre sidan *glatta;* skärmbl. *vigglika;* stånd. *4.* ♃ 6, 7, gulgr. blr. Fig. H.N.f.11, n:o 42.
Fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* Enontekis. — *N.* Ost-Finnm. allm. vid hela Varangerfjorden från Nyborg och Carlebotten till Vardöe.) *Dubbelt till flera gr mindre och spädare än föreg. — C. alternifol. β Lund och Handb. ed.7.*

*3 C. *oppositifolium L.* bl. njurlika *motsatta;* stånd. 8. ♃ 5, 6, g. blr. Fig. Fl.D.365. H.N.f.14, n:o 47.
Källdr. etc. r. (*N.* Christiansands st. vid Nærstrand. Bergens st. Hardanger, Bergen, Sausund, Svanöe, Sande etc.) *Lik C. alternif., men öfver hufvud af spädare och slankigare växt.*

---

55 Fam. CRASSULACEÆ *Juss.* Fruktämnen lika många som kronbladen, slutl. enrummiga flerfröiga, kapsellika karpeller, hvarje med eget stift.

295. SEMPERVIVUM *Lin.* Taklök.

1 S. *tectorum L.* nyskottsbladen platt utbredda, omv. eggrunda, alla spetsiga hårbräddade. ♃ 7, 8, rödl. blr. Fig. Sv.B.260. Fl.D.601.
Klipp. tak. (*Sk.—Södml.* och *Ner. Vestml.* Skinnskatteberg. *VG.* Kinnekulle; nära Lidköping etc. *Hall. Öl. Gottl.* — *N.* södra delen, t. ex. öarne vid Holmestrand; Skien vid Mikaels kyrka; Arendal etc.) *Växten tjock och saftfull, med bladrosett vid roten.*

296. RHODIOLA *Lin.* Rosenrot.

1 R. *rosea L.* tvåbyggare; blrna i täta knippen i toppen; bladen ovala—aflånga platta köttiga. ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.466. Fl.D.183.
Fjelltr. (*Lpl.—Dal. Boh.* på Koön; Dyrö; samt vid Gullmarsviken. — *N.*) *Liknar något Sedum Telephium. Rotstocken knölig, gul och välluktande. — Sedum Rhodiola DC.*

297. SEDUM *Lin.* Fetört.

† Bladen breda platta [ehuru tjocka].

1 S. *Telephium L.* stjelken *upprät,* med blr i täta, något rundade qvastlika knippen; bladen *bredt eggrunda—lancettlika* sågade. ♃ 8. — *β angustifolium:* bladen från smal bas lancettlika. — * *purpureum:* med r. blr. Fig. Sv.B.447. *β* Fl.D.686.
Klipp. murar, tak, a. (*Sk.—Ångml. Värml.* — *N.* — *β Sk.* vid Rönnemölla; Billinge & Röstånga vid Stockamöllan. — * *Sk.* på kyrkogårdar etc.: Lund; v. Sallerup; mell. Pugerup och Vemberga etc. Trelleborg. *Smål.* Pjetteryds kyrkog.; Femsjö m. fl. st. i vest. delen: Scheutz. Gottl. Söderbys i Vesterheide; Valls kyrkog. enl. Thed.) *Bladen oskaftade tjocka saftfulla, vanl. motsatta, stund. skiftevisa; blrna hos α hvitgula. — S. maximum Koch.* * *purpurascens Koch?*

*2 S. *hybridum L.* stj. vid roten *grenad i nedligg.* nyskott och uppstigande blombärande grenar; bladen *spadlika,* ofvan midten naggsågade glatta. ♃ 7, g. blr. Fig. Gmel. Fl.Sib.4,t.67,f.1.
Klipp. r. (*N.* Christiania på Egeberget, sparsam och trol. tillfälligtvis förvildad.) *Stjelkarne knappt quartershöga, med blr liknande Sedi acris.*

†† Bladen nästan trinda.

* Arter vid basen försedda med perennerande nyskott.

a — Blommor gula.

3 S. *rupestre L.* blrna *kortskaftade,* i knippvis förenade klasar; foderbl. spetsiga; stjelkbladen raka *trinda,* jemnbredt *syl-lika, uddspetsiga,* blågröna; nyskottens tättliggande, utstående ell. utböjda. ♃ 7, 8. — *β reflexum:* nyskottsbladen båglikt utböjda. Fig. Fl.D.113. H.N.f.4, n:o 58. *β* Reich. f.459.
Bergstr. (*Sk. ÖG. Ner.* Mårsätter i Hammar sn. *Värml. VG. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.*

— *N.* Christiania samt vestra delen upp till Trondhj. Stördalselfvens utlopp. — *β Sk.* Stenshufvud. *VG.* Halleberg. *Värml.* Segerstads sn; vid Long i Grum sn. *Hall.*) *6—12 tum hög; β med större blr i mer utdragna och båglika klasar. — S. reflexum Koch.*

4 S. *sexangulare L.* blrna *som föreg.;* örtbladen *trinda* jemnbredt *aflånga trubbiga* glatta; nyskottens tätt liggande, *6radiga.* ♃ 7. Fig. Fl.D.1644. H.N.f.9, n:o 43.
Backar. (*Sk. Smål.* Ed.—*Gestr. Jämtl.* Åreskutan. *Vestml.* kring Mälaren. *Gottl.* — *N.* Hitteren etc.) *Har ljusgrön, något blåaktig färg; i växtsätt lik följ., men utmärkt af de smalare, i 6 spiralrader tegellagda bladen. — S. boloniense Godr. & Gren.*

5 S. *acre L.* blrna *oskaftade,* i knippe; örtbladen skiftevisa *eggformiga trubbiga* glatta. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.149. Fl.D.1457.
Torra st. a. (*Sk.—VB.* nor. del. och *Jämtl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Mycket grenig af nedligg. nyskott.*

b — Blommor hvita.

6 S. *album L.* blrna i grenigt knippe, *med glatta skaft;* bladen *trinda aflånga trubbiga* utstående. ♃ 7, 8. — * *balticum C. Hn.* hela örten rent ljusgrön; blrna dubb. smärre, med gula knappar. Fig. Sv.B.430. Fl.D.66.
Berghällar. (*Blek.* — *Uppl. Vestml.* på Ångsön. *Dalsl. Boh. Hall. Öl. Gottl.* — *N.* till Romsdalen. — *β Södml.* Tullgarn på Fridön; Utön, vid Alhagen. *Gottl.* Thorsborgen; mell. Fleringe och Bunge kyrkor; Othem, vid Slite och på Asundholmen.) *Bladen vanl. rödfläckiga, ståndarknapp. rödvioletta. — * ell. β pallens edd. 4—8, som i början förmodades tillhöra någon af då nybeskrifna utländska, men för förf. obekanta arter, synes vara en från dem alla väl skiljd, trol. egen art.*

7 S. *dasyphyllum L.* blrna i grenigt, *glandelhårigt* knippe; bladen *rundadt elliptiska,* trubbiga, mest motsatta. ♃ 7, 8. — *β glanduliferum:* hela växten glandelhårig. Fig. E.B.656.
Murar, r. (*Gottl.* Visby, på stadsmuren upptäckt i Aug. 1861 af Stud. V. Pripp enl. Lindb.) *Svenska ex. tillhöra β, och äro knappt 2 tum höga. Kronbl. hvita, med en röd linea längs midten.*

** Nyskott inga ell. helt små.

8 S. *anglicum Huds.* blrna i n. bladlöst knippe; kronbladen *mycket längre än* fodret; örtbladen något *3kantigt eggformiga,* blågröna. ⨀ 7, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.604. Fl.D.82. H.N.f.3, n:o 36.
Back. och klipp. r. (*Boh.* Styrsö nära väderqvarnen; Hallonskär; Koön vid Marstrand. — *N.* Arendal; Stavanger—Molde, efter kusten.) *1—2 tum hög; äldre rödaktig. — S. rubens Fl.D.*

9 S. *annuum L.* blrna som föreg.; kronbl. *knappt längre* än fodret; örtbladen *jemnbredt aflånga, halftrinda, glatta,* något utböjda. ⨀ 6, 7, g. blr. Fig. Fl.D.59. H.N.f.5, n:o 45.
Torra st. (*Lpl.—Boh.* och norra *Skåne.* — *N.* Ost-Finnm.—Christiania, Svennäs etc.) *Vanl. upprät, 2—3 tum hög, mörk, ofta rödfläckig. — S. rupestre Fl.D.*

* 10 S. *villosum L.* blrna skaftade, i *glandelhårigt* knippe; kronbl. bredt eggrunda, *längre* än fod.; örtbl. köttiga *jemnbreda,* ofvanpå plattade, *glandelhåriga.* ☽ 7. Fig. Sv.B. 746. Fl.D.24. H.N.f.6, n:o 31.
Fjelltr. r. (*N.* Salten upp till Ballaur, nära Sv. gränsen. Vangsfj.; Jettafjell vid Vaage, samt Lomseggen i Gudbrandsdalen; Filefjell; Valders i Quamskleven; Benshöjden i öfra Tellem. Slidre etc.) *2—3 tum hög, slutl. mot hösten med mycket små rundade nyskott; blrna ljusröda, torra violetta.*

298. BULLIARDA *DC.*

1 B. *aquatica DC.* blrna i bladvecken, utan tydl. skaft; bladen jemnbreda. ⨀ 6, 7, hv. blr. — *β prostrata:* stjelken nedliggande; bladen något bredare. Fig. Sv.B.724. Fl. D.1510. H.N.f.9, n:o 42.
Sjöstr. fukt. st. (*Sk.—Ångml. VB.* vid Luleåelfven. *Boh. Gottl.* — *N.*) *½—2 tum lång ört, ofta med köttiga, n. sylformiga blad. — Tillæa L. β T. prostrata W.*

56 Fam. LYTHRARIEÆ *Juss.* Fod. klock- ell. bägarlikt af samväxta blad, tandadt. Fröh. fritt, flerrumm., mångfröigt, med centralfäste. Fröhvite 0.

299. LYTHRUM *Lin.* Fackelblomster.

1 L. *Salicaria L.* blrna kransvisa i ax; bladen 2—3, motsatta, sällan skiftevisa, lancettlika—aflånga, med något hjertlik bas. ♃ 7, 8, r. blr. Fig. Sv.B.256. Fl.D.671.
Stränd. a. (*Sk.*—*VB.* nor. del. *Jämtl.* Stugu sn, Strånäset — *N.* till Finnm.) *1—3 fot hög, med blomrikt ax, stjelkomfattande, stund. mjukludna blad.*

300. PEPLIS *Lin.* Peplis.

1 P. *Portula L.* blrna meränd. utan kronblad; örtbladen omv. eggrunda ell. spadlika, motsatta. ⊙ 7, 8, r. blr. Fig. Sv.B.592. Fl.D.64.
Vattengrop. sjöstr. (*Sk.*—söd. *Lpm.* — *N.*) *Nedliggande, ell. i djupare vatten upprät, med små, oskaftade blr i bladvecken.*

———

57 Fam. ONAGRARIEÆ *Juss.* Fod. trattlikt, med pipen omgifvande och vidväxt det flerrummiga fruktämnet. Frukt 2—4rumm. fröhus med centralfäste; säll. enrummig enfröig nöt [*Trapa*]. Fröhvite 0.

301. OENOTHÉRA *Lin.* Gultraf.

†1 O. *biennis L.* ståndarne kortare än de i spetsen intryckta kronbladen; örtbladen eggrundt lancettlika platta; stjelken sträfprickig och hårig. ☽ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.549. Fl.D.446.
Odl. st. r. (*Sk.* mell. Helsingborg och Landskrona; Lillö etc. *Blek.* vid Hoby. *Smål.* Femsjö; Jönköping; Kalmar; Vestervik, samt Låvers bruk: Scheutz. *Stockh. Uppl.* Sjöö slott. *Ner.* Gräfve sn i en äng vid Källtorp. *Värml.* Rödskär nära Carlstad. *Dalsl. VG.* Kinnekulle. *Hall.* Halmstad; Varberg. *Öl.* på åkrar i Glömminge. *Gottl.* m. fl. st. förvildad i trädgårdar.) *Har stora blr med lång pip, oskaftade fröhus i skärmbladens veck.*

302. CHAMÆNERION *Scop.* Elgrams.

1 C. *angustifolium Scop.* blomklasen mångblommig; bladen strödda lancettlika, med n. vinkelrätt utstående sidonerver. ♃ 7, r. säll. hv. blr. Fig. Sv.B.130. Fl.D.289.
Back. skog. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.*) *Oftast ett par alnar hög, i fjelltrakt. till alla delar mindre. — Epilobium L. och ed.8. E. Gesneri Vill. E. spicatum Lam.*

303. EPILOBIUM *Lin.* Mjölke.

† Märket 4deldt, med utböjda flikar.

1 E. *hirsutum L.* bladen halftomfattande, *lancettlika, tätt* naggsågade, jemte den slutl. mycket greniga stjelken *mjukludna;* foderflikarne *med en syl-lik udd* i spetsen. ♃ 7, 8, r. blr. — β *villosissimum:* mera tätluden; fröh. långt hvitulliga. Fig. Fl.D. 326. H.N.f.5, n:o 39.
Bäck. och fukt. st. r. (*Sk.* flerestädes ymnigt. *Hall.* Halmstad. *VG.* Göteborg; Eggby sn. *Smål.* Jönköping, vid Rocksjön; Vestervik vid Horns rusthåll. *Stockh.* Djurgården. *Rosl.* omkr. Norrtelge; Björnö etc. *Uppsala. Öl.* Bredinge i Kastlösa sn. *Gottl.* enl. ex. af Rosén; Visby, vid gamla hamn: Stud. Molér enl. Thed. — β *Öl.* Borgby i Mörbylånga; trol. flerestädes.) *1—2 alnar hög, med tumsvida vackra blr. — E. hirsutum β L.Fl.Su. β E. intermedium Reich.*

2 E. *parviflorum Schreb.* bladen *oskaftade lancettlika, glest* naggsågade, småludna ell. glatta; stjelken trind, meränd. mjukhårig; foderflik. *utan märklig udd.* ♃ 7, 8, r. blr. — β *glabratum:* bladen och nedra delen af stjelken glatta. — γ *verticillatum:* bladen 3 i krans. Fig. Fl.D.347. H.N.f.8, n:o 43; β f.5, n:o 40.
Fukt. st. diken, r. (*Sk.*—*Uppl. Rosl. Vestml.* Frösåker, samt vid Qvistberga i Kungsåra sn. *Ner.* Lanna i Hidinge sn. *Boh.* Nord-Koster. *Öl. Gottl.* — *N.* — β *Uppl.* vid Bergsbrunna i Danmarks sn. *Öl.* Bredinge; Glömminge. *Gottl.* lilla Carlsön. —

γ Södml. Alby i Botkyrka sn; *Stockh.* Lidingön: J. A. Braun.) *2—3 qu. hög, spädare och med smärre blr än föreg.* — *E. hirs. α L.Fl.Su. β L. herb. E. pubescens Roth. β E. rivulare Wg.*

3 E. *montanum L.* bladen ganska *kort* skaftade, meränd. *eggrunda,* sågtandade, n. glatta. ♃ 7, 8, r. stund. hv. blr. — *β collinum:* bladen små och talrika; blrna dubbelt mindre. — *γ verticillatum:* bladen 3 i krans. Fig. Fl.D.922.
Skogsmark etc. *β* på torra st. a. (*Sk.—Pit. Lpm.* — *N.* till Finnm. Tromsöe. — *γ ÖG.* Slaka och Kärna sockn. *Smål.* Gamleby: Scheutz. *Blek.* vid Lyckeby å: Ankarcr. *Sk.* Fogelsång.) *Var. från 3 tum till alnshög; β vanl. quartershög med 5—8 par smärre och smalare blad.*

(*E. virgatum.*)

†† Märket helt, ell. slutl. oordentligt flikadt.

* Stjelken glatt, ell. öfverallt likformigt småluden.

4 E. *roseum Schreb.* bladen *skaftade, eggrundt* lancettlika, glest småsågade; bladskaftens nedlöpande kanter bildande *ett par strimmor* på den *upptill småludna* stjelken. ♃ 7, 8, r. blr. — * *purpureum Fr.* stj. från bladfästena nedåt grundt 2fårad. Fig. Sv.B.742. Fl.D.1815. H.N.f.3, n:o 34.
Fukt. st. r. (*Sk.—Uppl.* Uppsala; Norrtelge. *Vestml.* Köping. *Ner. Värml.* Christinehamn. *Dalsl.* Ödsköldt sn. *Boh. Öl.* — *N.* Christiania; Bergen. — * Fordom funnen i *Hall.* vid Halmstad och i *Södml.* vid Eskilstuna.) *2—3 quart. hög, ofta mycket grenig.*

5 E. *tetragonum L.* stjelken *4kantig* af de *nedlöpande* bladkanterna, med *oskaftade bladrosetter* vid basen; bladen utdraget lancettlika—aflånga, *tätt* sågtandade, glatta, något omfattande ell. *oskaftade.* ♃ 7, 8, r. blr. — *β obscurum:* blad utan glans, ofta småhåriga. — *γ verticillatum:* bladen 3 i krans. Fig. Fl.D.1029. Reich.t.198, 199. H.N.f.2, n:o 46; f.8, n:o 41, 42.
Fukt. st. r. (*Sk.—Uppl.* Uppsala. *Ner.* flerestädes. *Boh.* Marstrand: Rect. For. *Öl. Gottl.* — *N.* Arendal i Barbodalen. — *γ ÖG.* vid Schackebo i Nykil sn.) *Stjelken 2—4 qu. hög; bladen hos α glatta och glänsande, stund. rödaktigt anlupna, hos β, som synes vara den hos oss vanligaste formen, dunkla och mindre glatta.*

6 E. *virgatum Fr.* stj. *2—4kantig,* med *utdragna glesbladiga nyskott* vid basen; bladen *oskaftade,* knappt omfattande, stundom med omärkliga skaft, *glest* sågtandade, för öfr. *som föreg.* ⨀ ☽ 7, r. blr. Fig. H.N.f.10, n:o 46.
Fukt. st. diken, r. (*Sk. Blek.* Djupadal: Scheutz. *Smål.* på många st. t. ex. Femsjö; Jönköping; Bergqvara nära Vexiö; Nässjö; samt Vestervik, vid Lugnet: Scheutz. *Hall.*) *Liknar på engång följ. och föreg. art, men har dels odlad i Upps. Bot. trädg., dels i vildt tillstånd under så lång tid och af Botanister i så många länder befunnits constant, att utg. anser sig med fullt skäl kunna öfvergifva de i föreg. uppl. uttalade tvifvel om denna växts arträtt. E. tetragonum β Wg. E. tetrag. var. chordorhizum Beurl.*

7 E. *palustre L.* stjelken *trind,* slät, *likformigt finluden;* bladen *lancettlika—jemnbreda,* helbräddade ell. glest naggade; fröhusen *finludna.* ♃ 7, 8, r. säll. hv. blr. — *β angustum:* bladen smalt jemnbreda. Fig. Fl.D.1574.
Fukt. st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β Lpl.—Gestr. Stockh.* vid Drefviken. — *N.*) *Var mycket, enkel och grenig, med från ½ tums breda, fingerlånga blad, till 1 lin. breda, tumslånga: β, som är E. pal. γ brevipes Ed.4, E. pal. v. nutans Lund Fl. Chr. E. pal. v. nanum Beurl. i Bot. Not. E. pal. β albescens Wg. Fl.Su.* — *Fröh:s skaft variera äfvenledes, hvarföre namnet på β förändrades i Exc.Fl.*

8 E. *lineare Mühlenb.* stj. *trind,* med några upphöjda strimmor, *finluden;* bl. *smalt jemnbreda,* helbräddade ell. glest naggtandade; fröh. *glatta.* ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. H.N.f.10, n:o 43.
Fjelltr. (*Lpl. Jämtl. Herjed.* från Ramansberget ned till Hamrafjell. *Ångml.* Bjerträ sn, i Rammeldalen. — *N.* Finnm.—Dovre och Hugelien i Torpen. Aggerhus st.) *Näppel. skiljd från föreg:s β; blrna synas var. röda.* — *E. pal. β nutans Ed.4.*

** Stjelken trind med 2, tydliga hvitludna ränder.

9 E. *origanifolium Lam.* bladen kort skaftade, *eggrunda, spetsiga sågtandade,* glatta. ♃ 7, 8, r. säll. hv. blr. Fig. Sv.B.707,f.2. E.B.2000. H.N.f.5, n:o 41.

Fjelltr. vid källdrag etc. (*Lpl.—Dal.* ned till Svartnäs bruk. *Ångml.* Tåsjöberget; Rammeldalen; Långsele sn, Ledinge. *Helsl.* Jerfsö sn, Karse by; nedom berget Nipen i Bjuråker. — *N.*) *Vanl. 3—6 tum hög, stundom stor som en medelmåttig form af E. mont. På fjellen så varierande, att någon gräns mellan denna och följ. knappt står att finna. — E. alpinum β Ed.4. E. alsinifolium Vill.*

10 E. *alpinum L.* bl. med korta ell. inga skaft, *ellipt.—aflånga trubbiga, n. helbräddade,* glatta. ♃ 7, 8, r. säll. hv. blr. — β *dasycarpum:* fröhusen hvitludna. Fig. Sv.B. 707,f.1. Fl.D.322. H.N.f.8, n:o 44.

Fjelltr. (*Lpl.—Herjed. Ångml.* Tåsjöberget m. fl. st. *Medelp.* Torp sn: Reuterm. — *N.*) *Var. som föreg., från 8—10 tum hög och n. upprät* [*E. Hornemanni Reich. och Beurl.*], *till ett par tum låg, nedliggande, med 1—3 blr i den uppböjda toppen; en sådan liten form af denna ell. föreg. art var Linnés ursprungliga E. alpinum. — β E. nutans Schmidt. E. sudeticum Beurl.*

304. CIRCÆA *Lin.* Hexört.

1 C. *lutetiana L.* bladen *eggrunda,* glest *små*tandade, n. utan glans; stjelken och blomskaften *finludna.* ♃ 7. Fig. Sv.B.586. Fl.D.210. H.N.f.1, n:o 41.

Lundar, r. (*Sk. Hall. Boh.* på Skaftölandet. *VG.* t. ex. Hunneberg på affallet till Bursleds gästg. etc. *Blek.* Åryd. *Öl.* Halltorp i Högsrum och i kalkflisans djupa remnor vid Resmo; Lökenäs i Glömminge: Sjöstr. Skall enl. ex. i Montins herb. vara funnen vid Söderfälsviken i Ångml. [Wikstr.]. — *N.* Christiansands st. på flera ställen. Bergens st. i Goustalien vid Ous, samt på Borgöen.) *2—4 qu. hög, stund. med något hjertlika blad; blomfod. grönt ell. brunaktigt; kronbl. rödlätta.*

2 C. *intermedia Ehrh.* blad *hjertlika,* glest *grof*tandade glänsande, med *okantade* skaft; blomskaften *finludna.* ♃ 7, 8, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.703. Fl.D.256. H.N.f.2, n:o 47.

Bokskog. (*Sk.* ej sälls. t. ex. Gustafs i Hafgårdsskog; södra Åsen; Helsingborg i Pålköpsskogen; Hallandsås etc. *Hall.* i Hafslöf. — *N.* enl. Blytt.) *10—15 tum hög; fod. grönaktigt. Föres som var. än till föreg., hvilken den liknar till storlek och blomning, än till följ., som den i anseende till örten är närmast.*

3 C. *alpina L.* bladen *som föreg.,* med *hinnkantade* skaft; stjelk och blomskaft *glatta.* ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.576. Fl.D.1324.

Skog. på fukt. st. (*Sk.—Lpl. Boh.* Uddevalla; Christinedal: Thed.; Strömstad, på Ödön. *Öl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Dubbelt mindre än de föreg. med både fod. och krona hvita, säll. rödaktiga.*

305. TRAPA *Lin.* Sjönöt.

†1 T. *natans L.* de flytande bladen rutformiga, de nedre findeldta; nötterna med 4 styfva tornar. ⊙ 6, hv. blr. Fig. Sturm 30 häft.

Sjöar, r. (Mell. delen af *Smål.* i små insjöar bland *Nymph. alba.* Uppgifven såsom funnen i Hökesjön i Lemhults sn; Sulegångssjön vid byn Kåksmåla; Fagersjön i Mörtviken, der Lect. Wallman ännu 1829 fann nötterna, ehuru tomma; samt Älmten under Baggetorp i Misterhult. Äfven Hemsjön, Bosjön. Jalsjön etc. *VG.* i viken vid Svanö säteri. På 1800talet ej funnen växande.) *De flyt. bladen gyttrade, icke olika björklöf, de yttre med blåslikt uppsvällda skaft; blrna små, i bladvecken; nötterna stora som smärre valnötter.*

---

58 Fam. HALORAGEÆ *Br.* Fodret omgifvande och samväxt med fruktämnet, som är 1- ell. flerrummigt. Kronbl. flyktiga ell. inga. Frukt uppbristande i 1 eller flera nötlika rum, med ett hängande frö i hvarje.

306. MYRIOPHYLLUM *Lin.* Kammblad.

1 M. *verticillatum L. alla* blrna *kransvisa* i de kammlikt parbladigt deldta *öfre bladens veck;* blomfodret tydligt; kronbladen med utdragen klo. ♃ 7, hv. blr. — β *pectinatum:* öfre bladen knappt längre än blrna. Fig. Fl.D.1046 [β enl. Reich.].

Vattenpöl. r. (*Sk.—Gestr. Helsl.* Tuna sn, vid Hallsta. *Ångml.* Ytter-Lännäs sn, Nyland. *Vestml. Ner.* stora Mellösa; Vinteråsa etc. *VG. Boh. Hall.* Gåsvadholm, och Varberg. *Öl. Gottl.* — *N.* Porsgrund; Drammen.) *Blomskärmen små, n. omärkliga; bladflikarne smala jemnbreda.* — *β M. pectinatum DC.*

2 M. *spicatum L.* ♂- och ♀-blr *i kransar,* bildande *bladlösa ax;* bladen parbladigt deldta; ♀-foder 0; kronbladen utan klo. ♃ 6, 7, hv. blr. — * *squamosum Læst.* de nedre stjelkbladen flera gånger mindre än de öfre, med korta och breda flikar. Fig. Fl.D.681.

Sjöar och renare vatt. (*Sk.—Lpl.* Karesuando. *Dalsl. Öl. Gottl.* — * *Torn. Lpm.* Karesuando.) *Blomskärmen tydliga, fjäll-lika. Hanblrna i krans, intagande toppen af det afbrutna axet; honkransarne nedtill. De nedre bladen hos * likna fullkomligt föreg. arts öfversta, blrna stödjande blad.*

3 M. *alterniflorum DC.* ♂-blrna *skiftevisa,* ♀-blrna *i krans,* nedersta kransarne i öfversta bladvecken; för öfr. som föreg. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.2061. H.N.f.4, n:o 82.

Sjöar. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Finnm.) *Till alla delar mycket finare än föreg. Axet kortare, bladlöst, utom de nedersta ♀-kransarne, som vanl. understödjas af de öfra stjelkbladen.* — *M. spicat. β tenellum Handb. ed.2.*

307. HIPPÚRIS *Lin.* Hästsvans.

1 H. *vulgaris L.* stjelken ledad, med kransvisa, jemnbreda—lancettlika, trubbade blad. — *β fluviatilis:* stjelken nedsänkt ell. flytande; bladen talrika, slaka gräslika. — *γ maritima:* bladen 4—8 i kransen, lancettlika, de nedre färre och bredare. ♃ 6—8. Fig. Sv.B.335. Fl.D.87. *γ* Retz. Obs. f.3, t.1. Fl.D.87. H.N.f.14, n:o 50.

Sjöstränd. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. — *β* i rinnande vatten. — *γ* Hafsstr. *Hudiksvall. Gefle. Stockh.* Gålön. *Södml.* Mörkön. — *N.* Finnm.) *Den Svenska H. marit. har aldrig så breda, stund. ovala blad, som en del ex. från Åbo, af hvilka dock de flesta äro fullkoml. lika den vid Gefle växande.*

---

8 KLASSEN

ROSIFLORÆ.

59 Fam. POMACEÆ *L.* Blomkrona rosartad. Stånd. många. Fruktämnen 1—flera, inväxta i, och med fodrets bas slutl. bildande en äplefrukt. Fröhvite 0.

308. PYRUS *Lin.* Apel.

1 P. *communis L.* blrna i flock, med till basen *fria* stift; bladen eggrunda *smalspetsiga* finsågade ell. helbräddade; frukten *afsmalnande* mot skaftet. ♄ 5, 6, hv. blr. — *β Pyraster:* bl. rundade spetsiga; fruktämnen glatta. Fig. Fl.D.2118.
Hagar etc. r. (*Sk.—Uppl. Vestml. Boh. Öl. Gottl.*) *I vildt tillstånd äro grenarne tornspetsiga. Bladen hos den vanliga formen slutl. glatta, endast i kanten finludna; fruktämn. yngre småulliga. Frukten Päron, stund.* [*vanl. hos β*] *rundade, men ej intryckta vid stjelkfästet som hos följ. — α P. comm. α Achras DC. Prodr.*

2 P. *Malus L.* blrna i oskaftad flock; stiften vid basen *hopväxta;* bl. eggrunda sågade; frukten med *intryckt* bas. ♄ 5, 6, hv. ell. rödl. blr. — *β tomentosa:* undre sidan af bladen och de yngre fruktämn. ludna. Fig. Sv.B.229. Fl.D.1101.
Löfbackar och ängar. (*Sk.—Gestr. Vestml. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Toten och Romsdalen. — *β* sällsynt: *Sk.* Blinkarp vid Kyrkoåkern. *Blek.* Kronovarfvet i Carlskrona. *Smål. Ner.* Myrö. *Boh.* Tanum sn, Klefva; samt Strömstad: Rect. For. Känsö etc; Uddevalla och Koön. *VG.* Göteborg.) *Qvistarne hos α ofta tornspetsiga; bladen på båda sidor glatta, frukten Äple.*

309. SORBUS *Lin.* Oxel. Rönn.

1 S. *Aria Crantz:* bladen omv. eggrunda [hos *β* aflånga], *hela, dubbelsågade,* under täckta af *snöhvitt* ludd; blrna i tät qvast. ♄ 5, 6, hv. blr. — *β salicifolia:* bladen smalt aflånga. Fig. Fl.D.302. H.N.f.6, n:o 38.
Bergsback. byar, r. (*Sk.* Kullaberg. *Boh.* i skären, t. ex. Lindö; Koster, vid Kile; Thorsby sn. *Dalsl.* Ed sn. på Falkberget vid st. Leesjön; Hedeberget i Dalskog. *Gottl.* Visby, Snäckgärdet; bergen vid Ihrevik; Lilla Carlsön. Sandön etc. — *N.* Christiania upp till Tellemarken. Arendal; Christiansand och Lindesnäs upp till Tutterön vid Trondhj. — *β N.* Bergens st. i skären.) *Frukten röd, bärlik: Oxelbär. — Cratægus Aria β L.Fl.Su. Pyrus W.*

2 S. *scandica Fr.* bladen eggrundt aflånga, *inskuret flikiga och sågade,* under *gråaktigt* hvitludna; blrna som föreg. ♄ 6, hv. blr. Fig. Sv.B.45. H.N.f.6, n:o 39.
Bergsback. byar. (*Sk.—Medelp. Dal. Boh.* Grebbestad: Rect. For.; Henån på Oroust: Thed. *Öl. Gottl.* — *N.* Porsgrund mellan Kalletangen och Öjenkast.) *Bladens och blomskaftens ludd mindre hvitt än hos föreg.; de förra dubbelt djupare sågflikade; frukt som föreg.: Oxelbär. — Crat. Aria α L.Fl.Su. Pyrus Aria Sv.B.*

3 S. *hybrida L.* bl. eggrunda—aflånga, *vid basen parbladigt delade, uppåt* endast *flikiga* och sågade, under *blekt* hvitludna; blrna som föreg. ♄ 5, 6, hv. blr. Fig. Fl.D. 301. H.N.f.6, n:o 40.

Äng. byar, r. (*Rosl.* Vätö. *Stockh.* skärg. på Mörtön och Welinge; Lidingön, nära Mölna udde; parken vid Svindersvik. *Boh.* norr om Marstrand. *Gottl.* Eista; Bunge; Carlsöarne; Fårö; Sandön etc. — *N.* Christiania upp till Ringerige; Arendal; Christianssand; Stavanger, på öarne, ymnig. Bergens st. Sælöe och Svanöe. Trondhj. på Hladehammeren.) *Träd mell. Oxel och Rönn. — S. ambigua L. herb. S. fennica Kalm och Fr.*

4 S. *Aucuparia L.* bl. fullkomligt *parbladiga,* med sågade, under glatta ell. finludna småblad; blrna i mindre tät qvast; frukten något aflångt rundad. ♄ 5, 6, hv. blr. — *β laciniata:* småbladen flikiga. Fig. Sv.B.145. Fl.D.1034.

Bergiga skog., byar, a. (*Sk.*—*Lpl. Boh.* — *N.* — *β N.* Christiania på Egeberget.) *Frukten röd: Rönnbär. — Pyrus Sv.B.*

310. CRATÆGUS *Lin.* Hagtorn.

1 C. *Oxyacantha L.* blrna i flocklik qvast med 1—3 stift; bladen omv. eggrunda, meränd. *grundt* 3—5flikiga glatta; foderflikarne *bredt eggrunda, kortspetsiga.* ♄ 5, 6, hv. blr. — *β laciniata:* bladen djupare klufna i aflånga, mer utstående flikar; stiftet meränd. 1. Fig. Sv.B.157. Fl.D.634. *β* H.N.f.9, n:o 45.

Back. (*Sk.*—*Uppsala. Vestml.* Mälartrakten. *Ner. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Romsdalen. Trondhj. Tutteröen.) *Torntaggig buske, med röda bärlika mjöliga frukter och meränd. 2 stift; bladen hos α stundom omärkligt och trubbigt flikade* [*C. oxyacanthoides Thuill.*], *stundom till ⅓:del nära medelnerven, med spetsigare flikar: C. Ox. α obtusata och β vulgaris DC. Prodr. β till bladen mera lik följ., men skiljd med de korta alltid hos frukten tillbakaböjda foderflikarne: C. monogyna Fingerh.*

2 C. *monogyna Jacq.* blrna som föreg.; stiftet 1, krökt; bl. meränd. *djupt* 3—5klufna glatta, med *utstående,* eggrunda spetsiga och sågade flikar; foderflik. från bred bas *lancettlika ell. n. jemnbreda.* ♄ 5, 6, hv. blr. Fig. Fl.D.1162.

Back. r. (*Sk.*—*Gefle* vid Brynäs; Fleräng. *Vestml. Ner.* Göthlunda sn. *Värml.* Häröns i Venern. *Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* upp till Romsdalen.) *Har oftare trädstam än föreg., stundom småludna fruktämnen och blomskaft; frukterna som föreg., något mer aflånga, med längre, mindre bestämdt nedböjda, ofta uppräta foderflikar. Både denna och föreg:s β variera med blad, som äro delade nära, eller ända till medelnerven: var. pinnatifida ed.4. — C. kyrtostyla Fingerh.*

311. COTONEASTER *Med.* Oxbär.

1 C. *vulgaris Lindl.* blomskaften i bladvecken, 1—3blommiga; bladen meränd. ovala helbräddade, under fint och tätt grå- ell. hvitludna. ♄ 6, hv. ell. rödl. blr. — *β lutea:* bladen n. lancettlika; bären gula. — * *nigra Wahlb.* bären svarta, på längre skaft. Fig. Sv.B.295. Fl.D.112. H.N.f.15, n:o 48 [var.]; * f.6, n:o 37.

Back. (*Sk.*—*Gefle. Herjed. Jämtl.* på Åreskutan; Hackås sn. *Vestml.* Mälartrakt. *Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* upp till Snaasen. — *β Varberg* på strandklippor vid Fiskläget. — * *Sk.* Stenshufvud. *Blek.* Ronneby; Vämö, Fläskholmen. *Stockholm. Dalsl.* i Ånimskog, Ed och Skållerud snr. *VG.* Kinnekulle; Göteborg. *Boh.* Domsö m. fl. öar; Uddevalla. *Hall.* Varberg på Näset. *Gottl.* Thorsborgen, och nära Löjsta kyrka. — *N.* Christiania.) *2—4 fot hög buske, vanl. med röda bärlika frukter. — Mespilus Coton. L.* * *C. melanocarpa Blytt.*

60 Fam. SENTICOSÆ *L.* Krona rosartad. Fruktämnen flera, fria ell. insänkta i fodrets bas, slutl. en- ell. fåfröiga, åtskilda karpeller. Fröhvite 0.

1 Flocken **Roseæ.** Karpeller talrika, inneslutna i fodrets slutl. köttiga och bärlika pip [nypon].

312. ROSA *Lin.* Törnros.

† Taggarne klolikt krökta; småbl. alltid 2—3pariga.

* Småbladen dubbelsågade.

1 R. *rubiginosa L.* taggarne *grofva, mycket krökta, blandade med smala raka;* nypo-

nen eggrunda—ovala, med meränd. *glandelbärande* skaft; småbladen eggrunda, under och i kanten *glandelbärande.* ♄ 7, r. säll. hvita blr. Fig. Sv.B.463. Fl.D.870. H.N.f.3, n:o 41.

Backar. (*Sk.—Uppl. Vestml.* i Munktorp sn. *Ner. Dalsl.* Dalbobergen vid Venersborg. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.* Drammen, Laurvig etc.) *Har starka taggar, meränd. glandelborstiga nyponskaft, välluktande blad.* — *R. Eglanteria L.Fl.Su.2.* [*men icke Herb.*] *Sv.B. Rosa suavifolia Lightf.*

2 R. *inodora Fr. alla* taggarne *likformiga, klolika;* nyponskaften *glatta;* för öfr. *som föreg.* ♄ 6, 7. Fig. Fl.D.2233? H.N.f.10, n:o 51.

Backar, r. (*Hall.* vid Skorrby. *Boh.* vid Grinsbyvattnet på Oroust; samt mellan Henå och Rödberget; Kalfö; Askeröarne. *VG.* Kinnekulle, Vesterplana storäng.) *Lik R. canina med charakterer af föreg., men har blrna mer ensamma, säll. 2—3 tillsamm. näst. alltid med hvita kronbl.; bladen utan märklig lukt, med smalare, mer sylspetsade sågtänder.* — *R. rubig. β Ed.4.*

3 R. *Acharii Billb.* tagg. *något* klolikt krökta; nyponen elliptiska, glatta, med *glandelhåriga* skaft och foderflikar; småbladen glest småhåriga. ♄ 6, 7, r. blr. Fig. Sv.B. 577. H.N.f.6, n:o 42.

Back. lund. r. (*Sk. Smål.* i Kalm. län: Scheutz. *ÖG. Södml.* Ornön och Dalarön. *Stockh.* Hagapark och vid Beckbruket m. fl. st. *Vestml. VG.* Trollhättan: Kindb. *Dalsl. Boh. Hall.* Varberg. *Öl.* Borgholm. *Gottl.* Wänge och Follingbo snr. — *N.* vid Molde, samt Båevik vid Isfjorden.) *Har rakare och smalare taggar, tunna småblad, med sågtänder, som i kanten hafva några smärre glandelbärande tänder.* — *R. collina Fr. Mant. 3.*

** Småbladen enkelsågade.

4 R. *canina L.* taggarne likformiga klolika; nyponen *eggrunda—aflånga,* jemte skaften glatta; småbladen ovala—lancettlika, *släta och glatta.* ♄ 6, 7, r. ell. hv. blr. — *α nitida:* nyponen aflånga; bladen glänsande. — *β opaca:* nypon. elliptiska; bladen blåaktiga, utan glans. — *γ senticosa:* nypon. rundade; tagg. föga krökta. Fig. Sv.B. 541. Fl.D.1695. H.N.f.6, n:o 41. *β* Sv.B.29. Fl.D.555. H.N.f.8, n:o 45. *γ* Sv.B.475.

Back. etc. a. (*Sk.—Ångml. Dal. Öl. Gottl.* — *N.* till Nordl.) *En n. tagglös form är af Lect. Veslöö funnen på Lilla Carlsöns klippor.* — *α R. sarmentacea Sw. R. Swartzii Sv.B. β R. venosa Sw. γ R. senticosa Achar.*

5 R. *dumetorum Thuill.* tagg. likformiga klolika; nyponen *elliptiska,* jemte skaften glatta; småbladen bredt ovala, *ojemna* och *småludna.* ♄ 6, 7, ljusr. ell. hv. blr. Fig. H.N.f.7, n:o 43.

Back. etc. (*Sk.—Helsl.* och *Dal. Ner. Dalsl.* — *N.*) *Bladens sågtänder äro tydligare framåtrigtade än hos följ., der de oftast hafva spetsen utböjd.* — *R. collina Wg.*

6 R. *coriifolia Fr.* tagg. klolika; nyponen *rundade,* jemte de *mycket korta* skaften glatta; småbladen *tjocka* och *ojemna, småludna.* ♄ 6, r. ell. hv. blr. H.N.f.6, n:o 43.

Back. och lund. (*Sk.—Uppl.* vid Carlholms bruk. *Gefle* på Limöarne. *Vestml. Boh. Öl.* — *N.* södra del.) *Svår att skilja från föreg.; i frukttillståndet utmärktare af de stora rundade, stundom päronlika och tidigare nyponen, hvilkas foderflikar qvarsitta, ej som hos föreg. snart affalla.* — *R. crassifolia Wallm. R. collina γ Wg.*

†† Tagg. raka, ehuru stund. något nedböjda ell. omärkligt krökta.

* Småbladen dubbelsågade.

7 R. *villosa L.* nyponen *runda,* mogna *lutande,* jemte skaften *styft glandelhåriga;* småbladen 2—3pariga *aflånga* småludna. ♄ 6, 7, r. ell. hv. blr. Fig. Sv.B.313. H.N. f.9, n:o 47.

Jordvall. back. r. (*Sk.—Södml. Stockh. Vestml.* Frösåker: A. M. Troilius. *Ner.* Örebro; Almby sn. *VG.* Göteborgstrakten. *Dalsl.* Låttsbyn i Gunnarsnäs sn. *Boh.* Koön; Christinedal vid Gustafsberg: Thed. *Gottl.* — *N.* Romsdalen.) *Nyponen i södra länderna stora som plommon, uppåt Södml. som krusbär; i mån som de minskas, blifva de mindre lutande; slutl. knappt skiljbara från större former af följ., med hvilken denna art synes sammanflyta.* — *R. pomifera Fr.* — Anm. *Taggarne hos denna och följ. vanl. något rigtade nedåt, ehuru sjelfva icke märkligt krökta.*

8 R. *mollissima Fr.* nyponen *klotrunda upprätta,* jemte skaften *glandelhåriga* med qvarsitt., *samstående* foderflikar; småbl. 2—3pariga, *ovala—n. runda.* ♄ 6, 7, r. ell. hv. blr. — *β glabrata:* bladen glatta, glest glandelprickade. Fig. Fl.D.1458. E.B. 2459. H.N.f.7, n:o 44.
Ängsback. etc. (*Sk.—Helsl. Jämtl. Ner. Värml. Dalsl. Öl.* — *N.* till Salten.) *Låg buske med gråludna, ofta trubbiga ojemna blad, klotrunda ell. något nedplattade nypon, som mogna i medl. af Sept. och hafva föga flikiga foderblad. — R. villosa L. herb.*

9 R. *tomentosa Sm.* nyponen elliptiskt rundade ell. *ovala, upprätta,* slutl. *glatta* med glandelhåriga skaft och vanl. affallande, *utböjda* foderflikar; småbl. 2—3pariga, *ovala eller eggrundt lancettlika.* ♄ 6, 7, r. ell. hv. blr. — *β scabriuscula:* bl. tunna gråaktiga, föga ludna, något sträfva. Fig. Sv.B.571. *β* E.B.1896. H.N.f.9, n:o 46.
Ängsback. (*Sk. Smål.* Vestervik: Scheutz. — *Gefle* på Holmudden vid fjärden. *Helsl.* Söderhamn. *Vestml. Ner. Boh. Öl.* — *N.* Molde och Båevik vid Isfjorden.) *Högre buske, med något aflånga, hårdare och mer senmogna nypon än föreg.: foderflik. mer pardelade och utstående; än qvarsittande till mogningen, än icke. Denna och föreg. art ofta knappt skiljbara, om icke af den mogna frukten. — R. tomentosa γ subrubiginosa [med glandelbärande välluktande blad.] Handb. ed.3.*

*10 R. *alpina L.* stammen med *inga, ell. borstlika* taggar, grenarne utan; nypon. *aflånga,* mogna *hängande,* med qvarsittande samstötande foderflikar; småbladen *3—5pariga* hvass-sågade. ♄ 6, 7, r. blr. Fig. Jacq.A.279. H.N.f.9, n:o 48 [odl.].
Fjelltr. r. (*N.* Eidswold på Mistberget. Christiania, på Malmoe.) *Nypon och blad på Norska ex. glatta; nyponskaften glandelhåriga; foderfl. merändels hela. — R. inermis Mill.*

** Småbladen enkelsågade.

11 R. *cinnamomea L.* nyponen *klotrunda, jemte skaften glatta;* småbladen 2—3pariga, elliptiskt *aflånga*—omv. eggrunda, merändels trubbiga, *under gråhvita* och meränd. ludna. ♄ 6, r. blr. — *β turbinella:* nyp. i flock. päronlika. — *γ fluvialis:* n. tagglös, bladen under glatta, blott skaften och nerverna småludna. Fig. Sv.B.553. Fl.D. 1214. H.N.f.7, n:o 45, 46. *γ* Fl.D.868.
Äng. och skogsback. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. — *γ N.* vid Glommen och Randsfjorden.) *Bladen stundom spetsiga, särdeles de öfre; vid stiplernas vidfästning finnas n. alltid 2:ne taggar. Nyponen små och mjuka, lifligt röda. — R. majalis Retz. R. cinerea Sw. R. fluvialis Fl.D.* (*enl. Hornem.*). *R. spinosissima Wg. och L.Fl.Su.*

12 R. *carelica Fr.* stammen *tätt* beklädd med *taggar och borster;* nypon *aflånga* sneda, upptill jemte skaften *glest glandelhåriga;* småbladen 2—3pariga, aflånga—eggrunda, glest småhåriga, under gråaktiga. ♄ 6, r. blr. Fig. H.N.f.13, n:o 59.
Skogsback. r. (*VB.* Skellefteå, vid Furunäs.) *Foderflikarne äro både på Sv. och i H.N. lemnade Ryska ex. hela, men icke helbräddade, samt mot basen håriga af glandler, som äfven sträcka sig ned på nyponets sneda spets.*

13 R. *pimpinellifolia L.* nypon *klotrunda,* jemte skaften *glatta;* småbladen *4—5pariga* rundade eller ovala, på båda sidor *glatta.* ♄ 6, hv. blr. Fig. Sv.B.559. Fl.D.398. H.N.f.10, n:o 52.
Backar, stränder, r. (*Boh.* Marstrand, på Koön: Stud. Neumann enl. Frist. — *N.* Leervig på Storöen i Bergens st.) *Vanl. ganska taggig och lätt skiljbar genom sina talrika små glänsande småblad. Finnes någon gång flyktig ur trädgårdarne. — R. spinosissima Sm. m. fl. R. pimpinellif. β intermed. Godr. & Gren.*

2 Flocken **Sanguisorbeæ.** Karp. få [1—4], inneslutna inom det slutl. hårdnande blomfodret.

313. AGRIMONIA *Lin.* Åkermönja.

1 A. *Eupatoria L.* bladen olikparigt delade, med eggrundt aflånga småblad; fruktfodret omv. eggformigt, *fåradt ända till basen* med *utstående* kantborster. ♃ 7, g. blr. — *β procera:* n. manshög; bladen under glandulösa. Fig. Sv.B.99. Fl.D.588.
Skugg. st. (*Sk.—Gestr. Helsl.* Söderhamn. *Vestml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* — *β Sk.* Helsingborg, i busksnår. *ÖG.* på skären.) *Vanl. 3—4 quart. hög, β 2—3*

alnar ell. n. så hög som buskarne, bland hvilka den växer, trol. häraf beroende. Klasen lång och smal, axlik. — β A. procera Wallr. föres af Koch till följ. art.

2 A. *odorata Mill.* blad som föreg.; fruktfodret halfklotrundt klocklikt, *slätt* ell. *blott till midten* grundt *fåradt,* med *nedböjda* kantborster. ♃ 7, g. blr. Fig. Fl.D.2471. H.N.f.14, n:o 51.

Skugg. st. r. (*Blek.* Carlskrona skärg., på Hästö, Fläskholmen och Aspö. *Boh.* på Koön, Brännö, Hinsholmen etc. vid Göteborg; Uddevalla, söd. om Gustafsberg; vid Stora Bratteröd; Qville sn, på Hjertö och Väderöarne: Rect. For. *Dalsl.* Heden i Dalskog sn. *Stockh.* på Hästholmen. *Rosl.* Blidö sn, allm.: C. A. Fredrikson. — *N.* Bekkelaget och Malmoe vid Christiania.) *Liknar mycket föreg., men skiljes med fruktfodren, hvilka derjemte vanl. innesluta 2 karpeller [hos föreg. oftast blott 1], samt med kortare klasar på högre stjelk. Har terpentinaktig lukt.*

314. **SANGUISORBA** *Lin.* Blodtopp.

1 S. *officinalis L.* axen rundade ell. kort elliptiska; stånd. icke längre än blomkronan; hela örten glatt. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.305. Fl.D.97. H.N.f.6, n:o 51.

Fukt. äng. r. (*Gottl.* — *N.* Skien vid Gjerpen; Lister; Jedderen; Stavanger till Storöen i Bergens st.) *Har parbladiga blad, blodröda ax.*

315. **POTERIUM** *Lin.* Får-pimpernell.

1 P. *Sanguisorba L.* stjelken kantig, upprät; axen rundade ell. aflånga; fruktfodren hårda nätrynkiga, med 4, otydligt vingade, trubbiga kanter. ♃ 6, 7. — β *hirta:* stjelken hårig, särdeles nedtill. Fig. Fl.D.1939. H.N.f.7, n:o 52; f.11, n:o 48.

Backar, r. (*Sk.* Limhamn och Malmö. *Smål.* Eds sn ⅛ mil öst. om Djursnäs; flerest. i Gamleby och Lofta snr: Scheutz. *Stockh.* i Drottningsholms park. *Uppl.* mell. Sånga och Skå kyrkor, samt vid Svartsjö ladug. *Gottl.* Visby, Snäckgärdet.) *Icke olik Sanguisorba off. med parbladiga blad och rundadt, men grönt ell. något brunaktigt ax. — P. dictyocarpum Spach. —* Anm. *P. polygamum Kit., skiljd endast med hvassare kanter på fruktfodret och enl. utl. ex. utan all gräns sammanflytande med P. Sanguisorba, finnes enl. Sjöstr. förvildad i Smål. vid Bo i Dörby sn.*

316. **ALCHEMILLA** *Lin.* Daggkåpa.

1 A. *vulgaris L.* bladen *njurlika 7—9flikiga veckiga* med rundade, *öfverallt* sågade flikar. ♃ 5, 6, gr. blr. — β *montana:* bladen något silkesludna, mest i kanterna. — γ *hybrida:* rotbladen handdeldta. Fig. Sv.B.261. Fl.D.693.

Äng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — γ *N.* Dovre.) *Var. glatt och hårig; i fjelltrakter ofta storbladig och glänsande glatt: β grandis Bl. Enum. γ har rotbl. n. så djupt delade som följ., hvaraf den möjligen är hybrid, såsom växande bland båda. Är dock icke A. fissa Schum., hvilken Blytt säger sig ej hafva funnit i Norge.*

2 A. *alpina L.* bladen *handdeldta;* småbladen *5—9, lancettlika,* trubbiga, *i spetsen* hvass-sågade, under silkesludna. ♃ 6, 7, gr. blr. Fig. Sv.B.758. Fl.D.49. H.N.f.14, n:o 53.

Fjelltr. a. (*Lpl.—Dal. Boh. VG.* Göteborg. *Sk.* nära Bälinge. *Ångml.* Hernösand — *N.*)

3 A. *Aphanes Leers:* blrna gyttrade *i bladvecken;* bladen skaftade *3deldta,* med 2—4-klufna flikar. ⊙ 7—10, gr. blr. Fig. Fl.D.973.

Fält och åkr. (*Sk.—ÖG. VG.* Billingen och Kinnekulle. *Öl. Gottl.* — *N.* Holtaalen; osäker såsom sedan Gunners tid icke funnen.) *A. arvensis Scop. Aphanes arv. L.*

3 Flocken **Dryadeæ.** Karp. talrika enfröiga, fria [på från fodret skildt fäste].

317. **RUBUS** *Lin.* *) Hallon, Björnbär, Hjortron etc.

† Stammen träaktig, upprät [endast med toppen lutande].

* Foderblad gröna, endast i kanten hvitulliga.

1 R. *idæus L.* stammen *trind borsttaggig;* de *nedre* bladen meränd. 2parigt *parbladiga,* de öfre (stundom alla) 3fingrade ell. enkla; småbladen *under* meränd. *hvita;*

---

*) Arterna 2—14 sammanfattas af Linné m. fl. i dess *R. fruticosus.* Årsstammen bär vanl. endast blad, meränd. 5fingrade, hos få arter (8, 10, 15) sällan mer än 3fingrade; då

kronbladen aflånga upprätta. ♄ 6, 7, hv. blr. — β *anomalus:* bladen enkla rundadt hjertlika. — γ *laciniatus Krok:* småbl. flikigt inskurna. Fig. Sv.B.181. Fl.D.788.

Back. stenrösen, a. (*Sk.—Lpl. Öl.* — *N.* — γ *Boh.* Uddevalla, vid Lindesnäs.) *Var. med alla bladen 3fingrade, samt med aflånga och rundade småblad, någon gång sammanflytande till ett enda: β. Det snöhvita luddet under försvinner stundom. Bären röda, sällan hvita: Hallon.*

2 R. *suberectus Anders.* stammen *n. trind, upptill trubbkantig,* glatt, med *raka* ell. *något* nedböjda taggar; stambladen meränd. 5fingrade; småbladen *eggrunda,* under blekare och småludna, uddbladet något *hjertlikt;* blommor i klase, ell. gles qvast; kronbladen *omv. eggrunda.* ♄ 7, hv. blr. Fig. Fl.D.1992. H.N.f.6, n:o 44.

Bergsrött. stenrös. (*Sk.* Broby; Ousby och Kullaberg. *Blek.* — *Södml. Ner. Vestml.* Barkarö. *Värml. Dalsl. VG. Boh. Hall. Öl.* — *N.* Christiania och Dröbak. Molde.) *Blomfodret nedböjdt; frukten svartröd, och, likasom hos de följ. buskarterna, starkt fastsittande vid sitt fäste. Var. med 3- och 7fingrade blad. — Rub. fruticosus β Handb. ed.3. R. frut. var. elegans Myr.*

3 R. *fruticosus L.* stamm. *5kantig strimmig, kroktaggig;* stambl. 5fingr.; småbl. något *hjertlikt eggrunda,* under gröna småludna; blommor i qvast; kronbl. *omv. eggrunda.* ♄ 7, ljusröda blr. Fig. H.N.f.5, n:o 51.

Bergsrött. etc. i grannskapet af hafvet. (*Sk.—Södml. Dalsl. Boh. Öl.* I *Smål.* funnen ända till 8 mil fr. hafvet vid Ifla i Ljunga sn enl. Scheutz. — *N.* Christiania st.) *Stammen glatt eller beströdd med mörka glandler; fodret nedböjdt; fr. svart, glänsande. — R. plicatus Weih.*

4 R. *affinis Weih.* stam *kantig* och *fårad,* med *raka,* i klasen något krökta taggar; småbl. *ovala,* uddbladet *hjertlikt,* alla under gröna småludna, *afsmaln. mot basen;* blr i enkel, utdragen *klase;* kronbl. *ovala.* ♄ 7, hv. blr. Fig. H.N.f.6, n:o 45.

Lund. stenbundna st. (*Sk.—Stockh. Hall.* vid Algussered.) *Stammen glatt; foder tilltryckt; fr. som föreg.*

** Foderblad öfverallt hvitludna.

5 R. *thyrsoideus Wimm.* stamm. rundadt *kantig,* fårad, upptill *kroktaggig;* bladen 5fingr., småbl. eggrunda—aflånga, *under* meränd. *hvit- eller gråludna;* blr i cylindrisk klase ell. spira; kronbl. *utdraget* omv. eggrunda. ♄ 7, blekr. blr. Fig. H.N.f.3, n:o 42.

Bergsrött. etc. (*Sk.—ÖG. Stockholms*trakten, vid Mörtviken och Ahlby; Skurusund. *Boh.* på Marstrandsön; Kungelf. *Hall.* vid Malvik. *Öl.* — *N.* Dröbak på Haaö.) *Stammen glatt ell. småhårig; de nedre taggarne smärre och rakare; småbladen smalare än hos de flesta öfriga, stundom på undra sidan genom det försvinnande luddet mer gröna; blomspiran smal; fr. som föreg. — R. candicans ed.3.*

†† Stammen träaktig, nedböjd ell. nedliggande.

* Stammen kantig, med platta sidor, hårig ell. luden.

6 R. *discolor Weih.* stamm. strimmig småluden, med *raka* ell. *något* nedböjda taggar; bladen *5fingr.;* småblad. eggrunda eller ovala, *under* meränd. *hvit- ell. gråludna;* vippan sammansatt, grenig *kroktaggig;* kronbl. *omv. eggrunda.* ♄ 7, hv. eller ljusr. blr. — * *umbrosus Weih.* bladen under gröna, ehuru något ljusare än ofvanpå. Fig. E.B.715. H.N.f.8, n:o 48. Fl.D.1163. [var.]. * H.N.f.10, n:o 53; och f.13, n:o 60 [*Sprengelii*].

Bland buskar etc. r. (*Sk.* mell. södra Åsen och Ljungby hed. Helsingb. Kullaberg. *Blek.* Carlshamn. *Södml.* Vester-Hanninge sn, Häringe. *Hall.* Särö. *Boh.* — *N.* Christiansands st.) *Lik föreg., men med mer sammansatt och utbredd vippa; fodr. nedböjdt; fr. svartviolett. — R. candicans β ed.3. R. vulgaris * discolor Arrh. Monogr. R. fruticos. E.B. R. umbrosus och Sprengelii Arrh., båda* [*med samma beklädnad och 5fingr. blad*] *från Kockenhus på Kullaberg, äro en och samma enl. Arrh:ii ex. R. Spreng. Weih. synes af beskrifn. vara något annat än vår.*

---

den året efter bär blr och frukt, blifva bladen, åtminstone de öfre, ofta endast af sednare slaget, t. o. m. enkla. Uddbladet vanl. mer och mindre hjertlikt. Med stam menas ofvan årsstammen; taggarne äro antingen klolikt krökta, ell. raka, ehuru stundom nedböjda, d. v. s. rigtade nedåt.

7 R. ***Radula** Weih.* stamm. hårig, med *gröfre, raka* ell. *nedböjda* taggar, glest *blandade med* glandler och små raka borst; bladen *som föreg.;* vippan sammansatt, grenig, med glandler och *raka* borstlika taggar; kronbladen *bredt* omv. eggrunda. ♄ 7, hv. ell. blekröda blr. Fig. H.N.f.8, n:o 47.

Bergsrött. etc. vid hafvet, r. (*Sk.* Helsingborg; Kullaberg. *Boh.* Långedalen; Koön vid Marstrand. *Blek.* Carlskronatrakten; Carlshamn; Ronneby.) *Stamm. sträf som ett rifjern [radula] af de fina, lätt lossnande nåltaggarne; bladen tunnare än hos föreg., som denna art för öfrigt mycket liknar. — R. vulg. * Radula Arrh. Monogr.*

8 R. ***horridus** Hn.* stamm. upptill luden och glest glandelhårig, med *grofva krökta* och *finare raka* taggar; bladen *3fingr.;* småbl. bredt eggrunda, *under gröna* håriga; vippan qvastlik glandelhårig med *kroktaggiga* blomskaft och foder; kronbl. *aflånga.* ♄ 6, 7, hv. ell. rödl. blr. Fig. H.N.f.6, n:o 46.

Stenbundna st. nära hafvet, r. (*ÖG.* Rönö vid Ettersundet, samt Jonsberg; Stegeborg; nära Smål. gränsen enl. Sjöstr. Författarens äldsta exempl. har stället: Eknön i Rönö sn.) *Utmärkt af sin taggighet, täta ludd, blandadt med gröfre glandelhår, rundade småblad och flera små vippor i de öfra enkla bladens veck. Bl.fodret nedböjdt; fr. liten, n. svart. — R. infestus ed.3.*

9 R. ***tæniarum** Lindeb.* stamm. *som föreg.,* strimmig; bladen *5fingr.;* småbl. n. omv. eggrunda, med kort spets, *under blekare;* vippan glandelhårig, *kroktaggig;* kronbl. *eggr.,* i spetsen *urnupna.* ♄ 7, hv. ell. r. blr. Fig. Lindeb. Nov. Fl. Scand. t.1. H.N.f. 15, n:o 50.

Bergsrött nära hafvet. r. (*Boh.* öarne Oroust och Kalfö, på många st. t. ex. vid Svanvik, Varekil, Henå.) *Ej olik$_s$ föreg., men skiljes med de anförda kännetecknen. Bl.fodret vid blomn. utstående, sedan tilltryckt; fr. n. svart.*

** Stammen t r i n d ell. r u n d a d t kantig.

a — Alla småbladen t y d l i g t skaftade; stammen glandelhårig.

10 R. ***glandulosus** Bell.* stamm. *alldeles trind,* med gröfre och finare, *raka,* men något nedböjda taggar; bladen *3fingr.;* småbl. eggrunda eller ovala, under, med undantag af nerverna, n. glatta; vippan af 1—4blommiga, utsperrade borsttaggiga blomskaft; kronbladen *spadlikt aflånga.* ♄ 7, hv. blr. Fig. H.N.f.5, n:o 52.

Stenbundna st. nära hafvet, r. (*Smål.* Misterhult på Snuggö; Brändö; Örö; Vesterums sn på Nötegårdsö etc; Kålmårdsö och Loftahammar; Vestervik på Norrlandet. *VG.* Kinnekulle.) *Taggarne nålfina; stambladens småblad stora tjocka**), *med rundad basis, fint och n. likformigt hvass-sågade; fr. svart.*

b — De 2 nedersta småbladen o s k a f t a d e; stammen glatt.

11 R. ***Wahlbergii** Arrh.* stamm. *rundadt kantig,* med korta *raka,* i qvasten något *krökta* taggar; bladen 5fingr.; småbladen *tjocka,* rhombiskt eggrunda, under blekt småludna och *något bleka;* blrna i sammansatt, kroktaggig och småluden qvast; kronbl. *rundadt eggrunda.* ♄ 7, r. blr. Fig. H.N.f.9, n:o 49.

Stenbundna st. nära hafvet. (*Sk.* Kullaberg etc. — *Södml.* Utön; Värmdön; Tollarö. *Stockh.* Djurgården. *Hall. Boh.* Toltorp; Grötö etc. *Öl.* — *N.* Arendal; Tönsberg.) *Stammens taggar raka och nog starka; bl.grenarnes längre och något krökta; småbl. stora, rundade med kort spets och största bredden n. vid midten; uddbl. vanl. hjertlikt. Fr. svartblå, af stora småbär. — R. corylifol. ed.3.*

12 R. ***corylifolius** Sm.* stamm. *trind, upptill något* kantig, med *raka* taggar; bladen 5- eller 3fingr.; småbladen *tunna* eggrunda, *under* omärkl. håriga *gröna;* blr som föreg. med raka, något nedböjda taggar på skaften; kronbl. bredt *omv. eggrunda.* ♄ 6, 7, hv. blr. Fig. E.B.827. Sv.B.187. H.N.f.7, n:o 48.

Stenbundna st. bergsrött. (*Sk.* Ystad; Ramlösa; Kullen; Torrekow etc. *Blek.* Ronneby; Lyckeby. *Smål.* Kalmar; Örö. *ÖG.* Gusum. *Hall. Boh.* i skären. *VG.* Kinnekulle; Venersborg.) *Lik R. cæsius med tunna, ofta endast 3fingr. blad, raka, men längre och starkare taggar. Fodr. nedböjdt; fr. något blåaktigt svart, stundom finluden, af stora småbär.*

---

*) Tjocka och tunna blad tagas här endast relativt; de förra mer pergamentsfasta, de sednare n. som postpapper; på skuggiga ställen blifva dock bladen i allmänhet tunnare.

13 R. *nemorosus Hay.* stamm. *rundadt kantig, daggblå,* med starka, nedtill *raka,* i klasen *något krökta* taggar; bladen 5fingr., småbl. *tunna,* rhombiskt eggrunda, *under som föreg.;* blr i gles och meränd. enkel klase; kronbladen *n. aflånga.* ♄ 6, 7, hv. ell. rödl. blr. — *β tomentosus:* klasen småluden; bl. under hvitludna. — *γ ferox:* tätt taggig, i synnerhet blad- och blomskaften. Fig. H.N.f.6, n:o 47.
Bergsrött. lund. (*Sk. Blek. Smål.* Kalm. län, vid kusten. *ÖG.* Stegeborg. *Södml.* Utön m. fl. öar i Stockh. skären. *Boh.* Instön, Koön m. fl.) *Lik föreg., men med smärre, ofta n. glatta småblad och smal klase. Fr. svartblå.*

14 R. *pruinosus Arrh.* stamm. *trind, daggblå,* med starka, i klasen något nedböjda taggar; bladen 5—7fingrade (sällan 3fingr.); småbl. *tunna* eggrunda, *under* meränd. småludna och något *blekare;* klasen enkel, bladig; kronbl. *bredt eggrunda.* ♄ 7, hv. blr. Fig. H.N.f.7, n:o 47.
Stenbundna st. i skären, r. (*Smål.* Örö; Tryserums sn, Hornsberg; Vestervik, i skären. *Stockh.* skärg., på Bunsö, Welinge etc. *Hall.* Klef, Sannö etc. *Boh.* Koön vid Marstrandsviken m. fl. st. *Öl.* Borgholm.) *Lik följ., men med starkare taggar och tillbakaböjdt foder, svartröda bär.*

15 R. *cæsius L.* stamm. *trind,* meränd. daggblå, med *raka borstlika* taggar; bladen *3fingr.,* småbl. som föreg.; vippan sammansatt, något hårig; kronbl. bredt *omv. eggrunda.* ♄ 6, 7, hv. blr. — *β paniculatus:* blrna i flocklik vippa; småbladen nära glatta. Fig. Sv.B.241. Fl.D.1213.
Stenbundna st. (*Sk.—Helsl. Vestml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Romsdalen. — *β Blek.* Lyckeby. *Boh.* Vingaö och Varö i Styrsö sn. — *N.* Langöe vid Holmestrand.) *Stammen får någon gång på mycket drifvande men skuggiga ställen 5fingr. blad; vippgrenarne stundom taggiga eller glandelhåriga; fodr. icke nedböjdt; fr. daggblå.*

††† Arter med örtstam.

16 R. *saxatilis L.* stjelken sträf *flerblommig, med krypande refvor;* blomskaften sällan längre än blomman; kronbladen lancettlika, *föga längre* än fodret; örtbladen *3fingrade;* frukt af få, föga sammanhängande småbär. ♃ 6, hv. blr. — *β hybridus:* kronbl. bredare, dubbelt längre än fodret, vanl. rödlätta. Fig. Sv.B.349. Fl.D.134.
Steniga skogslund. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β Lpl.* — *N.* Ost-Finnm. Fjelbma i Tanen.) *Frukten sammansatt af stora röda småbär. β R. triflorus Hook. enl. Fr. öfvergår i följ., som mera liknar R. arcticus.*

17 R. *castoreus Læst.* stjelken *fåblommig,* vanligen sträf och *utan refvor;* blomskaften utdragna; kronbl. *flera g:r längre* än fodret; örtbl. *3fingrade, hvass*-sågade; frukt af (5—7) småbär. ♃ 6, 7, r. blr. Fig. Sv.B.766. H.N.f.3, n:o 43.
Elf- och bäckstränder. (*Torn. Lpm.* mellan Karesuando och Muonioniska; Kurkiokoski; Jukkasjärvi. *Lul. Lpm.* Quickjock. *Pit. Lpm.* nedanför Käxa vid Hundviken. *VB.* nor. del, vid Gäddträsk samt i Nilsmyran nära Björkfors. *Helsl.* Norrbo, norr om söd. Dellen på prestgårdens egor.) *Oftast lik följande; stund. mer lik föreg., hvaraf den synes hybrid. Bären syrliga.*

18 R. *arcticus L.* stjelken *1—3blommig, utan* taggar och refvor; kronbladen n. omvändt eggrunda *utdragna;* örtbladen *3fingrade, trubbigt* sågade; frukterna af talrika småbär. ♃ 6, r. blr. Fig. Sv.B.26. Fl.D.488. H.N.f.3, n:o 44; f.12, n:o 53 [var.].
Svedjel., dikeskanter etc. (*Lpl.—Gefle. Uppl.* Järlåsa sn. *Stockh.* i ett kärr bortåt Uggelviken och på en holme utom Blockhusudden. *Dal. Vestml.* vid Brattheden nära Ramnäs kyrka. *Värml.* i Elfdalen samt Ny sn. — *N.* Finnm. ned till Hedemarken.) *Mörkröda, syrligt aromatiska bär: Åkerbär.*

19 R. *Chamæmorus L. tvåbyggare;* stjelken *enblommig;* bladen *enkla,* nästan *njurlika,* 5—7flikiga. ♃ 6, hv. blr. Fig. Sv.B.469. Fl.D.1.
Skogskärr. (*Lpl.—Sk. Boh.* — *N.*) *Var. med 4taliga hylledelar. Har röda, slutl. gula bär: Hjortron.*

318. **FRAGARIA** *Lin.* Smultron.

1 F. *vesca L.* fruktfodret *tillbakaböjdt;* pistillernas fäste *glatt;* blomskaftets hår *tilltryckta* ell. föga utstående; bladskaftens utsperrade; bladen 3fingrade, hos *β* enkla. ♃ 5, 6, hv. blr. — *β monophylla:* bladen enkla, hjertlikt eggrunda, trubbiga. Fig. Sv.B.16. Fl.D.2235. *β* H.N.f.12, n:o 54.

Back. och skog. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. — *β Smål.* Ekesjö sn på Bjäsarps skog, ej långt från Skurugata.) *Bären lösa, saftiga, lätt lossnande från fästet: Smultron.*

2 F. *elatior Ehrh.* blomskaftens hår *horizontalt utstående,* för öfr. som föreg. ♃ 5, 6, hv. blr. Fig. H.N.f.6, n:o 48.

Ängsback. r. (*Sk.*—*Gefle. Vestml. Värml.* Venerstrakten, särd. vid Norselfven. *Öl.* Troligen på de flesta ställen förvildad, såsom allmänt odlad.) *Betydl. större än föreg. En del stånd sätta aldrig frukt; i Södml. har förf. endast sett den steril.* — *F. magna Thuill.*

3 F. *collina Ehrh.* fodret *inböjdt;* pistillernas fäste *hårigt;* blomskaftens hår *föga utstående,* bladskaftens utsperrade; bl. 3fingrade. ♃ 5, 6, hv. blr. — *β calycina:* fodret långt som kronbl.; stjelken grenad långt ned till vippa. Fig. Sv.B.548. Fl.D.1389. H.N.f.6, n:o 49.

Torra ställen, back. (*Sk.*—Norra *Uppl.* och *Vestml.* Mälartrakt. *Ner. Dalsl. Boh.* Sör Edsvik i Tanum: Rect. For. *Öl. Gottl.* — *N.* Skien; Christiania; Ringerige; Toten etc. — *β Blek.* Ronneby.) *Bären mer hårda och fastsittande vid fästet. Var. med större och mindre blr.* — Anm. *F. grandiflora Ehrh. med inböjdt foder samt tilltryckta ell. föga utstående hår både på blad- och blomskaft odlas och finnes enl. Fries förvildad i Blek.*

319. COMARUM *Lin.* Kråkklöfver.

1 C. *palustre L.* bladen 2—3pariga. ♃ 6, 7, rödbr. blr. Fig. Sv.B.310. Fl.D.636.

Kärr. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.*) *Kronbl. mycket kortare än fodret.*

320. POTENTILLA *Lin.* Fingerört.

† Bladen parbladigt delade.

1 P. *fruticosa L. buskstam;* bladen 2—3pariga, med *helbräddade* småblad. ♄ 6—8, g. blr. Fig. Sv.B.253. H.N.f.4, n:o 63.

Torra st. r. (*Öl.* södra delen, nedom Thorslunda. Vid Göteborg, Gunnebo, förvildad.) *2—3 fot hög buske.*

2 P. *rupestris L. stjelken upprät;* bladen *2—3pariga,* de öfre 3fingr., småbladen eggrunda, djupt *sågade,* de yttre större. ♃ 7, hv. blr. Fig. Jacq.A.114. H.N.f.11, n:o 45.

Bergshöjd. bland buskar, r. (*Smål.* Alsheda sn; Stenberga sn; Skirö och Skede snr. *VG.* på de högre bergen; mell. Degeberg och Stola; Åsaka i Vartofta härad etc. *Dalsl. Hall.* och *Boh.* mell. Kongsbacka och Göteborg; Uddevalla: P. A. Nordencreutz enl. Thed.)

3 P. *Anserina L. stjelken krypande;* bladen *mångpariga,* med olikstora bladpar; småbladen hvass-*sågade;* blomskaften *i bladvecken, enblommiga.* ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.152. Fl.D.544.

Betesm. väg. a. (*Sk.*—*VB.* nor. del. *Jmtl.* södra *Lpm.* — *N.*) *Bladen merändels hvithåriga, särdeles på undre sidan, hvilken ofta är silfverhvit.*

†† Bladen fingerdeldta; blomfodret 10klufvet; kronbl. 5.

* Alla bladen 3fingrade.

4 P. *norvegica L.* småbladen lancettlika—ovala, djupt sågade eller inskurna, *under håriga och gröna;* stjelken upptill klynnedeld; kronbladen *icke längre* än fodret. ⨀ ☽ 6—8, g. blr. Fig. Fl.D.171 och 1874. H.N.f.3, n:o 45.

Torra, stund. fukt. st. r. (*Värml. Dal. Gestr.* och *Helsl.* ymnig, spridande sig derifrån sparsamt ända till *Blek.* och *Sk. Boh. Jämtl.* och *Ångml. VB.* Umeå sn. — *N.* Christiania, särdeles på öarne i fjorden: Österdalen, Hallingdalen, Voss etc.) *Ofta 2—3 quart. hög, med små blr, snart försvinnande rotblad.*

*5 P. *gelida C. A. Mey.* småbladen omv. eggrunda—rundade, inskuret sågade, *n. glatta, under gröna;* stjelken uppstigande, fåblommig; kronbl. *längre* än fod. ♃ 7, g. blr. Fig. H.N.f.15, n:o 52.

Fjellv. (*N.* Lomsfjellen.) *Omkring quartershög.*

6 P. *nivea L.* småbladen omv. eggrunda, vigglika, inskuret sågade, *under* meränd. *hvitludna;* stjelken uppstigande, med slutl. ganska *långa* blomskaft; kronbl. *som föreg.* ♃ 7, g. bl. — *β pallidior:* bladen under gråludna. Fig. Fl.D.1035.

Fjellv. (*Torn.—Pit. Lpm.* — *N.* Alten till Gudbrandsdalen. — β *N.* Nordl. Tromsöe.) *Bladen under silfverhvita.*

** Alla bladen 5fingrade, endast de vid blrna stund. 3fingrade.

7 P. *reptans L.* stjelken långt *krypande;* blomskaften *ensamma* i bladvecken, *enblommiga.* ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.709. Fl.D.1164.
Ängsrenar. (*Sk.—Gestr. Vestml. Värml. Öl. Gottl.* — *N.* sällsynt.) *Stjelken ofta flera fot lång; blrna stora.*

†8 P. *inclinata Vill.* stjelken något uppstigande ell. *upprät,* finluden, upptill grenad i *qvastlik vippa,* med *korta, raka* blomskaft; småbladen vigglikt aflånga, djupt sågade, *under* tunnt gråludna och jemte kanterna *långhåriga.* ♃ 6, 7, g. blr. Fig.
Förvildad, r. (*Södml.* vid Gripsholm, en gång funnen. *Ner.* Viby sn. *Vestml.* vid Uppåker: A. M. Troil. — *N.*, som vild väx. i bot. trädgården vid Christiania.) *Skiljd från följ. genom de långa håren i bladkanterna och på undre bladytan, samt den finare, mer gröngrå än hvita, ludenheten.*

9 P. *argentea L.* stjelken *uppstigande,* upptill grenad i *qvastlik vippa,* med *korta raka* blomskaft; småbladen vigglika, *under* meränd. *hvitludna,* n. från basen *fliktandade,* med fram- och utåt rigtade tänder, den yttersta utdragen; kanterna *tillbakaböjda.* ♃ 6, 7, g. blr. — β *virescens:* bl. under n. gröna. Fig. Fl.D.865.
Torra st. a. (*Sk.—VB.* nor. del. och *Pit. Lpm. Lul. Lpm.* Njammats. — *N.*) *Stjelken ½ aln hög; bladens undre sida snöhvitt luden, stundom n. bar och gröngrå: P. argentea β sordida Fr. H.N.f.4, n:o 64.*

10 P. *collina Wib.* stjelkarne mest *nedliggande,* från midten grenade i utbredd *vippa,* med *utdragna,* slutl. *båglikt utböjda* blomskaft; småbl. som föreg., omv. eggrunda, *under grågrönt* ludna, kanterna meränd. *platta.* ♃ 6, 7, g. blr. — * *pallescens:* småbladen aflångt vigglika, under omärkligt håriga, gulgröna, yttersta tanden föga utdragen. Fig. Lehm. Pot. 10. H.N.f.7, n:o 49, 50; * f.4, n:o 65; f.7, n:o 51.
Torra st. r. (*Öl. Gottl.* — * *Sk.* Andrarum. *Blek.* på Verkö; Christianopel. *Smål.* Högsby sn, ⅛ mil v. om Staby; Påskallavik: Scheutz. *Upps.* bot. trädg. förvildad. *Öl.* ymnig i Ventlinge sn, derifrån spridd till Ottenby och Persnäs: Sjöstr.) *Stjelkarne utgående från sidorna af det centrala bladknippet, nedligg. eller uppböjda, mera greniga än hos föreg.; bladen under tunnare gråludna. *, ell. P. collina Lehm. och Fr. samt ed.4, synes hafva högre och mer uppstig. stjelk, ljusgröna, under gulaktigt bleka småblad, med mindre utdragen uddtand. — α P. Wiemanniana Günth. P. Güntheri Pohl. * P. intermedia Lin. Herb. och Fr. (P. procumbens * mixta.)*

*** Rotbladen 5-, stjelkbladen 3fingrade.

11 P. *verna L.* stjelkarne *som föreg.* jemte de veka blomskaften *sträft långhåriga;* rotbladen 5fingrade, med *n. jemnbreda* stipler; stjelkbladen 3fingrade, snart förvissnande; småbladen omv. eggrunda eller bredt vigglika, ofvan midten tandade, under enkelt håriga, gröna. ♃ 4, 5. Fig. E.B.37. Sturm, 17 häft. H.N.f.4, n:o 66.
Sandåsar. (*Sk.—Uppsala. Vestml. Dalsl.* omkr. Ånimmen. *Öl. Gottl.* — *N.* Christiania etc.) *Liten och nedliggande, med alltid grön stjelk och gula kronblad, som meränd. sakna den mörkare fläcken, hvilken utmärker P. macul. Bladtänderna små eggrunda, den yttersta vanl. kortare än de på sidan. — P. opaca Less. Resa enl. Blytt.*

12 P. *cinerea Chaix:* stjelk och blad, utom de glesare längre håren, *tätt småludna* af ett *stjernformigt* ludd; för öfrigt *som föreg.* ♃ 5, 6, g. blr. Fig. H.N.f.3, n:o 46.
Sandåsar, r. (*Blek.* Carlskrona på många st.; Sillhöfda sn; Fridlefstad sn, t. ex. s. om Kuleryd gästgg: Scheutz. *Smål.* från Hvetlanda, Höreda och Ekesjö till Kalmar, Thorsås, Vissefjerda etc. enl. Scheutz. *VG. Öl.*) *Föga skiljd från föreg., hvarmed den af många förenas. — P. subacaulis Handb. ed.2, icke Lin., hvars subacaulis enl. hans Herb. är en utländsk art. — P. incana Mönch och Fr.*

13 P. *maculata Pourr.* stjelkarne *uppstigande,* jemte de raka blomskaften småludna och glest *korthåriga;* rotbladen 5fingrade, med *aflångt eggrunda* stipler; stjelkbladen 3fingrade; småbladen vigglikt omv. eggrunda, djupt sågtandade, under håriga. ♃ 5, 6. — * *ambigua Gaud.* småbl. flikade halfvägs till ryggnerven i aflånga samstående

tänder. — β *hirsuta:* småbl. under och i kanten täthåriga. Fig. Jacq. Rar. 3, f.490. Fl.D.114. H.N.f.3, n:o 47.

Torra ängsback. a. (*Lpl.—Värml.* och *Smål. Boh.* nor. delen. *Gottl. Öl.* icke sällsynt. — *N.* — * i fjelltrakter.) *Större och mer uppstigande än P. verna, ofta med röd stjelk. Kronbl. med en mörkare, brandgul fläck mot basen. Skiljes icke från Pot. verna af Linné. — P. salisburgensis Hænke. P. alpestris Hall. d. Yngr.*

14 P. *opaca L.* hela örten *långt mjukhårig;* stjelkarne *nedliggande;* rotbladen 7—5-, stjelkbladen 3fingrade; småbladen *smalt vigglika,* öfverallt sågade; rotbladens tvärhuggna. ♃ 5, 6, g. blr. Fig. Sturm, 17 häft. Fl.D.1648. H.N.f.1, n:o 51.

Sandåsar. (*Sk.* Käflinge och Lackalänge, Ivetofta, Årup etc. *Blek.* nära Skånska gränsen.) *Liten, mångstjelkig, rödaktig, med smalare och hårigare småblad, men för öfrigt lik. P. verna.*

††† Foder meränd 8klufvet och kronblad 4: *Tormentilla L.*

15 P. *Tormentilla Scop.* bladen 3fingrade; stjelkbladen *oskaftade* med lancettlika, djupt sågade småblad, n. *handdelda* stipler; stjelken *uppstigande.* ♃ 6—8, g. blr. Fig. Sv.B.19. Fl.D.589.

Betesm. skog. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Stiplerna stora, djupt delade. — T. erecta L.*

16 P. *procumbens Sibth.* *alla* bladen *skaftade,* med 5 eller 3 småblad; stipl. *hela* eller *grundt* 2—3flikiga; stjelken *nedliggande.* ♃ 7, 8, g. blr. — * *mixta Nolte:* alla bl. 5fingrade; kronbl. 4—5. Fig. Fl.D.1217 och 1819. H.N.f.2, n:o 51.

Skogväxta betesm. etc. r. (*Sk.* Röstånga och Torlösa socknar; Dalby och Hellesta; Roslätt; Andrarum; Trolleholm; Pugerup etc. *Blek.* Carlskrona. *Boh.* Gustafsberg: T. Krok enl. Thed. *Gottl.* fordom funnen i en äng vid Vikarfve. — *N.* på Svanöe i Bergens st. — * *Blek.* Carlskrona.) *Stiplerna små, mest hela; blrna betydligt större än hos föregående. — P. nemoralis Nestl. Torm. reptans L.* *, *som något liknar P. reptans, har dock vid odling befunnits öfvergå i a.*

321. SIBBALDIA *Lin.*

1 S. *procumbens L.* bladen 3fingrade, med vigglika, i spetsen 3tandade småblad; blrna gyttrade. ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.761. Fl.D.32. H.N.f.15, n:o 53.

Fjellv. (*Lpl.—Herjed.* — *N.*) *Blrna ganska små på korta, slutl. förlängda grenar från roten.*

322. GEUM *Lin.* Kummer.

1 G. *hispidum Fr.* hela växten *sträfhårig;* blrna *uppräta,* med omv. eggrunda kronblad *längre* än fodret; småfrukternas spröt *längre* än de mycket långhåriga märkena; stjelkbladen *pardeldta.* ♃ 7, g. blr. Fig. Reich.t.3. H.N.f.5, n:o 53.

Buskväxta st. r. (*Hall.* Varberg och Karup. *Blek.* Carlskrona på Saltö, Gastaskär etc. *Smål.* Klöfdala i Järeda sn; Tjustgöl och Svinskär i Misterhult; Vestervik; Lofta skärgård; Hagstaviken i Vesterum sn. *ÖG.* Gryt sn i skären, t. ex. på Fångö och lilla Ålö enl. Kindb.) *Rotbl. hos alla arterna lyrformigt parbladigt deldta; ändfliken hos närv. art parklufvet inskuren, hos de öfr. meränd. 3flikig. — G. urbanum β Wg.*

2 G. *urbanum L.* *mjukhårig;* blrna *uppräta,* med omv. eggrunda kronblad, *sällan längre* än fodret och utan märklig klo; småfr:s spröt *som föreg.* med småhåriga märken; stjelkbladen *3deldta* sågade. ♃ 6, 7, g. blr. — β *hirtum:* mer hårig; kronbl. längre än fodret. Fig. Sv.B.94. Fl.D.672.

Buskväxta st. a. (*Sk.—Helsl. Dal. Öl. Gottl.* — *N.* till Nordl. — β *Hall.* Göteborg på Danmarks Lilja.) β *G. hirtum Wahlb.*

3 G. *intermedium Ehrh.* blrna *något lutande;* kronbladens skifva *rundad,* med *kort* klo; för öfr. *som föreg.* ♃ 6, 7, g. blr. Fig. Fl.D.1874. H.N.f.6, n:o 50.

Buskväxta st. (*Sk.—Helsl.* Tuna sn. *Vestml. Värml. Dalsl. Boh.* Strömstad; Vinga m. fl. st. *Öl.* Runsten etc. *Gottl.* Hessle i Fleringe. — *N.* Christiania; Trondhjem; trol. flerestädes.) *En tydlig hybriditet af G. urban. och rivale, än närmande sig mer den förra, än den sednare, hvarföre den af en del förf. föres som afart än till den ena, än till den andra.*

4 G. *rivale L.* blrna *lutande;* kronbladen *af fodrets längd,* med *utdragen* klo; småfr:s spröt *af* de långhåriga *märkenas längd;* stjelkbladen *3deldta.* ♃ 5, 6. Fig. Sv.B. 231. Fl.D.722.

Fukt. äng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Har nästan hängande blr med omv. hjertlika blekgula brunådriga kronblad. Stundom utväxa foderflikarne till stora fliktandade blad, hvarjemte kronbladens antal förökas: G. hybridum Wulf.*

323. DRYAS *Lin.* Fjellsippa.

1 D. *octopetala L.* bladen odeldta sågade. ♃ 8, hv. blr. Fig. Sv.B.427. Fl.D.31. H.N. f.15, n:o 51.
Fjellv. (*Lpl.—Herjed.* — *N.* Finnm. ned till Skien.) *Blrna likna Hvitsippor; bladen under hvitludna.*

4 Flocken **Spiræeæ.** Karpeller 5—10, fröhuslika, flerfröiga, fria.

324. SPIRÆA *Lin.* Kassöta.

†1 S. *salicifolia L. buskstam;* bladen *lancettlikt aflånga* dubbelsågade glatta: blr i tät *spira.* ♄ 6, 7, ljusr. blr. Fig. E.B.1468.
Förvildad. (*Sk.* vid Maglö gård, samt flerestädes i riket, der busken odlas.) *3—4 fot hög buske.*

2 S. *Ulmaria L.* stjelken *kantig,* med blr i knippen; bladen *parbladigt delade,* uddbladet större, 3klufvet, sido-småbladen *odeldta* dubbelsågade; karpeller *sammanvridna.* ♃ 6, 7, hv. blr. — *β denudata:* bl. på undre sidan gröna. Fig. Sv.B.189. Fl.D.547.
Fukt. äng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Har starkt luktande blr.*

3 S. *Filipendula L.* stj. *trind,* med blr i knippen; bladen *parbladigt delade* med *talrika* par af *flikiga* småblad; karpeller *raka.* ♃ 7, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.154. Fl.D.635.
Torra äng. a. (*Sk.—Gestr.* och *Dal. Um. Lpm. Boh.* enl. Rect. For. *Öl. Gottl.* — *N.* till Söndmöer.) *Foderflikar och kronblad vanl. 6—7; rottrådarne med hängande knölar.*

---

61 Fam. DRUPACEÆ *L.* Krona rosartad. Fruktämne fritt, inom blomman, slutl. stenfrukt med en enda sten.

325. PRUNUS *Lin.* Kirs.

† Blomskaft 1—3 ur samma knopp, föga längre än blrna; frukt blådaggig, med plattad sten.

†1 P. *domestica L. utan* tornar; blomskaften mest parvisa, *finhåriga,* slutl. med *aflånga* fruktämnen och frukter; bladen ovala naggsågade, under *småludna.* ♄ 5, 6, hv. blr. Fig. Sv.B.193 [med undant. af fig. d].
Odl. och förvild. (*Hall.* vid Åsbro nära Viska-ån. *VG.* Göteborg i Rosenlund; Tunhem: Kindb.; Kinnekulle m. fl. st.) *Lågt träd med aflångt eggrunda kronbl. samt mer aflång och plattad sten än hos följ. Den egglika frukten har många förändringar, uppkomna genom odling.*

2 P. *insititia L.* [i vildt tillstånd] *tornig,* med blomskaft och blad *som föreg.;* fruktämnen och frukter *n. klotrunda.* ♄ 5, 6, hv. blr. — *β rustica:* trädstam, utan tornar; frukterna större. Fig. *β* E.B.841. H.N.f.5, n:o 50. Sv.B.193, f. d. [frukten].
Back., *β* odl. st. r. (*Blek.* Carlshamn och Ronneby bland följ. *Smål.* Markaryd: Scheutz. *ÖG.* Stegeborgs norra strand: L. W. Djurberg. *Stockh.* Gäddviken: Thed. *Öl.* Borgholm enl. Sjöstr. — *β Sk.* Ifö. *Hall.* Hallandsås, Torup och Getinge. *Smål.* Femsjö; Unnaryd vid Rangalsbro. *ÖG.* Mogata. *Gottl.* Hessle i Fleringe. Flerest. upp till Gestr. i bondtäppor. — *N.* enl. Fr.S.V.Sc.) *Torntaggig buske med större blr och frukt än följ., som arten i vildt tillstånd liknar [trol. v. rupestris Fr. i S. V.Sc.]. Odlad blir den ett litet träd med tämligen stora svartblå frukter: Krikon [β].*

3 P. *spinosa L. torntaggig* buske, med 1—2, *glatta* blomskaft, *klotr.* fruktämnen och

frukter; bladen lancettlikt omv. eggrunda, finsågade, n. *glatta*. ♄ 5, hv. blr. Fig. Sv.B. 151. Fl.D.926.

Back. (*Sk.—Uppl. Vestml. Värml.* Ölmehärad. *Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* södra del.) *Blr på bar qvist, dock stundom med något utvecklade blad: var. coætanea. Frukt. likna stora daggblå bär: Slån. Tornarne, ofta 2 tum långa, uppkomma, likasom hos föreg., af blommande sidoqvistar.*

†† Blr 1—flera i flock ell. klase, i förra fallet med långa skaft; frukten utan daggöfverdrag, med klotrund sten: *Cerasus Adans.*

†4 P. *Cerasus L.* blrna i n. oskaftad *flock;* bladen ovala spetsiga *småsågade*, öfverallt glatta, *utan* glandler på skaftet. ♄ 5, hv. blr. Fig. E.B.706.

Odl. och förvildad, r. (*Sk. Hall. Smål.* Visingsö; samt här och der upp till Gestr.) *Bladen fasta och släta; fr. svartbrun: Kersbär. — Cer. acida Barkh. C. vulgaris Mill.*

5 P. *avium L.* blrna i oskaftad *flock;* bladen eggrundt ell. omv. eggrundt ovala, med smal spets, *olikformigt grofsågade*, med undre sidans nerver finhåriga; bladskaften nära skifvan *2glandlade.* ♄ 5, hv. blr. Fig. Sv.B.205. Fl.D.1647.

Skogsäng. mest i bergstr. r. (*Sk.* Kullaberg; Helsingborg; Trolleholm; Häckeberga etc. *Blek.* Ronneby. *Smål.* Ekesjö, Skurugatan; mell. Jönköp. och Grenna; Husqvarnabergen, samt på Norrlandet vid Vestervik. *ÖG.* Gibberud i Rumskulla sn; Linköpings djurgård: J. A. Braun. *Stockh.* Djurgården m. fl. st. *Vestml.* på Hallingen: A. M. Troilius. *Värml.* på Lurön. *Dalsl.* Dalskog sn. *VG.* Billingen, Kinnekulle etc. *Boh.* mell. Strömstad och Tistedalen; Tanum sn, Klefva vid stranden: Rect. For. etc. *Hall.* Österö. *Gottl.* i När sn. — *N.* Arendal; Eger; Svanöe i Bergens stift.) *Bladen stora, tunna och ojemna; frukterna röda ell. svarta, kallade Fogelbär. — Cer. avium Mönch.*

6 P. *Padus L.* blrna i *utdragna*, något slaka *klasar;* bladen ovala *hvass-sågade*, med 1—2 *glandler* vid basen. ♄ 5, hv. blr. Fig. Sv.B.121. Fl.D.205.

Skogsäng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. Tanaelv.) *Frukterna svarta: Häggbär.*

62 Fam. PAPILIONACEÆ *Lin.* Krona fjäril-lik. Frukt balja. Fröhvite 0.

1 Flocken **Vicieæ.** 9 ståndare samväxta, en fri [diadelphiska]. Baljan enrummig. Hjertblad tjocka. [Örtbladen parbladiga utan uddblad, oftast med klänge.]

326. PISUM *Lin.* Ärter.

1 P. *arvense L.* blomskaften 1—2blommiga; bladen 1—2pariga; stipl. groft hvassnaggade; fröen ojemna fläckiga. ⨀ 7, rödviol. blr. Fig. Sturm, 4 häft.

Åkr. etc. (*Sk.—Gestr. Ångml. Vestml. Värml.* — *N.* till Trondhj.) *Den. eg. vilda: P. arv. infestum Fr. är till alla delar mindre än de odlade gråärterna: var. cereale Fr., hvilka äfven ofta förekomma bland säden.*

327. LATHYRUS *Lin.* Vial.

† Stjelken med 2 vingkanter.

1 L. *sylvestris L.* blomfodrets *4 öfre* tänder *n. likstora, bredt syl-lika;* bladen enpariga, med *vingkantade* skaft och lancettlika småblad; stiplerna *icke bredare* än stjelken; fröärret omgifvande halfva fröet. ♃ 7, 8, r. blr. — * *platyphyllos Retz.* bladen elliptiska—aflånga. Fig. Fl.D.325; * 785. Sv.B.254. H.N.f.12, n:o 55.

Ängsback. (*Sk.—Gefle. Helsl.* Bergsjö sn, Storön i Kyrksjön. *Ångml. Dal. Värml. Dalsl. Öl. Gottl.* — * *Sk.* Kullaberg; Ramåsa. *Smål.* Kalmar, vid Skälby. *Ner.* Hallsberg sn, Skåleklint. *Hall.* Karup. *Boh.* Lilla Edet; Vingaö; Musön i Tanum; Otterö; Styrsö etc.) *Småbladen sma'a, svärdlikt spetsade; hos * mer aflånga, vanl. trubbiga med en liten udd, var. från ¾—1½ tum breda: L. latifolius L.Fl.Su. L. intermedius Handb. ed.3.*

2 L. *heterophyllus L.* fodrets *2 öfre* tänder *mycket kortare och bredare* än de öfriga, *trubbiga med udd;* bl. 1—2pariga, med *bredt vingkantade* skaft och elliptiskt lancettlika småblad; stiplerna meränd. *bredare* än stjelken; froärret till ⅓del omgifvande fröet. ♃ 7, 8, r. blr. Fig. H.N.f.4, n:o 62.
Steniga lundar, r. (*Smål.* Wissefjerda; Kalmar; Hagelsrum och Lockebo i Målilla sn; vid Krigsdala prestg; Skureda i Lommaryd etc. *ÖG.* vest. Harg; Tirserum etc; Motala sn nedom Hålberget. *Ner.* Hökerkulla äng; Snaflunda etc. *VG.* vid de större bergen; vid Grimstorp och Grimmerstorp i Sandhem sn. *Boh.* Koön: Rect. For. *Gottl.* Martebo i Prestängen.) *Lik L. platyphyll.*

3 L. *palustris L.* foderränd. *som föreg. spetsiga;* bladen *2—3pariga* med lancettlika—jemnbreda småblad och *ovingade,* ofvanpå *kölade* skaft; stipl. af stjelkens bredd. ♃ 7, 8, r. blr. Fig. Fl.D.399.
Våta äng. (*Sk.—VB.* Neder-Calix: Reuterm. och *Dal. Öl. Gottl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Var. med ½ tum till 2 linier breda småblad.*

†† Stjelken 4kantig, n. ovingad.

4 L. *tuberosus L.* bladen *enpariga;* småbladen aflånga, ell. något omv. eggrunda, *trubbiga;* de *öfre* foderänderna *breda,* n. triangulära. ♃ 7, 8, r. blr. Fig. Sv.B.382. Fl.D.1463. H.N.f.1, n:o 50.
Åkr. äng r. (*Sk.* Krageholm; Glömminge vid Spjutstorp; mell. Dalby och Bonderup vid Lunnarp; Christianstad. *ÖG.* vid Åby i Horns sn. *Södml.* Aspö sn, Skärs äng; Vibyholm. *Stockh.* vid Ulfsunda; Näsby i Täby sn. *Uppl.* Sjö slott, ymn.) *Rottågorna bära tumslånga ätliga knölar, hvarföre växten fordom blifvit odlad och trol. förvildad.*

5 L. *pratensis L.* blad *som föreg.;* småbladen lancettlika *spetsiga; alla* foderänd. *sylspetsade.* ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.49. Fl.D.527.
Ang. a. (*Sk.—VB.* Umeå. *Jmtl. Öl. Gottl.* — *N.* till Finnm. Tromsöe.) *Var. med bredare och smalare småblad, glatt och hvitluden.*

6 L. *maritimus Big.* bladen *3—8pariga,* med ovala småblad, stora n. hjertlika stipler. ♃ 7, 8, r. blr. Fig. Fl.D.338. H.N.f.2, n:o 50.
Grus. hafsstr. r. (*VB.* Neder-Calix skärg.: Reuterm. — *Helsl.* Hudiksvall. *Södml.* Landsort; Muskön; Ålön etc. *Sk. Boh.* Strömstadstrakten; Tanum sn, Pinnö: Rect. For. — *N.* till Finnm.) *Var. glatt och mer ell. mindre hårig.* — *Pisum L.*

328. ÓROBUS *Lin.* Gökärter.

1 O. *vernus L.* stjelken *enkel,* nedtill trubbigt 4kantig, upptill 3kantig; bladen *2—4pariga,* med *eggrunda långspetsiga* småblad, halft pil-lika spetsiga stipler, merändels *kortare* än bladskaftet. ♃ 5, r. ell. viol., säll. hv. blr. Fig. Sv.B.640. Fl.D.1226.
Lund. (*Sk.—Ångml.* och *Jämtl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* upp till Lysöen i Trondhjems stift.) *Småbladen ofta tumsbreda.* — *Lathyrus Wimm.*

2 O. *tuberosus L.* stjelken *vingkantad;* bladen *2—4pariga,* med smalt *lancettlika—elliptiska* småblad; stiplerna halft pil-lika spetsade, meränd. *längre* än bladskaftet. ♃ 5, 6, purpurr. eller viol. säll. hv. blr. — *β tenuifolius:* småbladen smala, n. jemnbreda. Fig. Fl.D.781. *β* H.N.f.5, n:o 49.
Ängsback. a. (*Sk.—Ångml.* och *Dal. Öl. Gottl.* — *N.*) *Småbladen hos a meränd. trubbiga.* — *Lathyrus macrorhizus Wimm.*

3 O. *niger L.* stjelken upprät, *grenig;* bladen *5—8pariga,* med bredt lancettlika småblad, lancettlika sylspetsade stipler. ♃ 6, 7, purp. blr. Fig. Fl.D.1170.
Ängsback. (*Sk.—Uppl. Vestml. Ner.* Göthlunda, Glanshammar etc. *Värml. Dalsl. Öl. Gottl.* — *N.* till Bergen.) *Stundom alnshög. Svartnar gerna torr; baljorna långa, mångfröiga.* — *Lathyrus Wimm.*

329. VICIA *Lin.* Vicker.

† Klasar mångblommiga, långt skaftade.

* Bladen få-[högst 5-]pariga.

1 V. *pisiformis L.* bladen 3—5pariga, småbladen *hjertlikt eggrunda* trubbiga, nedersta paret fästadt *utan skaft* tätt vid stjelken; pist:s märke *öfverallt* finludet. ♃ 7, gröngula blr. Fig. Sv.B.608. H.N.f.5, n:o 48.

Skogsback. berg. r. (*ÖG.* på landtryggen söder om slätten: Åtvedaberg; Klefängen vid lilla Borgberget i Tjärstad sn; Borkhult i Yxnerum; Björsätter; Gräfsten i Svinstad sn; Malexander; Omberg m. fl. st. *VG.* vid Bursle på södra sidan af Hunneberg. — *N.* Christiania.) *Stor bredbladig växt; stiplerna hela eller bugttandade; blrna talrika.*

2 V. *dumetorum L.* bladen 3—4pariga, småbladen *eggrunda,* trubbiga med udd, *alla* kort småskaftade, något tillbakaböjda; märket *ofvanpå* glatt. ♃ 7, purp. blr. Fig. Fl.D.1464.

Lundar, r. (*Skåne,* vid Kaddsjö i Kaslösa sn; Krageholm; Öfvedskloster; Stenbyhällar i Benestad sn; Baldringeskogen etc. *Hall.* bland Slån och Törnbuskar på Halmstads gärde; i ängar söder om Vrearps g.g. *ÖG.* Stegeborg. *Stockh.* Sickla-ö.) *Liknar mycket föreg. Stipl. fliktandade; blomskaften endast med 6—8 blr.*

** Bladen mång-[minst 6-]pariga.

a — Pistillens märke rundtomkring småludet.

3 V. *sylvatica L.* blomklasar längre än bladen; småbladen *aflånga;* stiplerna månlika, *syltandade.* ♃ 7, 8, hvita blåstrimmiga blr. Fig. Sv.B.136. Fl.D.277.

Skogsäng. (*Sk.—VB. Jämtl. Boh. Öl.* vid Horn. *Gottl.* i Follingbo sn. — *N.* till Salten.) *Stjelken klängande; bladen med långt, grenigt klänge.*

*4 V. *Orobus DC.* blomkl. något längre än de *klänglösa* bladen; småbladen *eggrundt lancettl.;* stipl. halft pil-likt lancettlika, *helbräddade.* ♃ 6—8. Fig. Fl.D.98. H.N. f.7, n:o 41.

Ängsback. nära hafvet. (*N.* från Lister till Svanöe i Bergens st.) *Blrna hvita och viol. med mörkare ådror, i korta klasar; i stället för klänge en borstlik udd i bladspetsen. — Orobus sylvaticus L. Vic. cassubica Fl.D.*

5 V. *cassubica L.* blrna med *borstlika skärm* af småskaftens längd; bladen *med klänge,* småbladen *elliptiskt* aflånga; stipl. *som föreg.* ♃ 7, 8, viol. blr. Fig. Fl.D.1395. Jacq.A.229. H.N.f.3, n:o 40.

Lund. r. (*Sk.—Södml. Stockh.* Nacka- och Danviksbergen; Beateberg på Värmdön; Drottningholm. *VG.* Halle- och Hunneberg: Lindb.; på en ö i Tidan vid Ullevad enl. Sahlén. *Dalsl.* Stora Wahlberg vid St. Leesjön, samt på Boxåsen i Färglanda sn. *Boh.* Lackarebäcks oxhage i Fässbergs sn. *Hall. Öl.* Algutsrum på en kulle vid Möllstorp.) *Stjelken styf och upprät; klängen långa greniga.*

b — Märket ofvanpå glatt.

6 V. *villosa Roth: ulligt luden;* blomfodrets nedra tänder långa, syl-lika; kronseglets skifva *dubbelt kortare* än klon; småbladen aflångt lancettlika ludna; baljorna *ovala* fåfröiga. ⊙⚸ 7, 8, viol. blr. Fig. Sv.B.166? Fl.D.2177. H.N.f.4, n:o 61.

Åkr. (*Sk.—Ångml. Dal. Herjed. Jämtl.* Lith sn. *Öl.* — Södra *N.*) *Har nästan dubbelt större, mer i purpur dragande blr än följ., som den kommer nog nära; 3—6 frön. — V. Cracca Sv.B.*

7 V. *Cracca L. kort småluden;* fodrets *trenne* nedre tänder *n. likformiga,* kort lancettlika; kronseglets skifva *af klons längd;* småbladen utdraget lancettlika, *trubbade* med udd; baljorna *cylindriska* 6—10fröiga, stjelken slankig. ♃ 6—8 b. blr. Fig. Fl.D.804. H.N.f.8, n:o 42.

Åkrar, äng. a. (*Sk.—VB.* och *Pit. Lpm.* — *N.* till Mageröe.) *Cracca major Godr. & Gren.*

8 V. *tenuifolia Roth: kort och glest* sträfhårig; fodrets *nedersta tand syl-lik,* de 2 sidotänderna eggrunda sylspetsiga; kronseglets skifva *längre* än klon; småbladen jemnbreda, *spetsiga* med udd, under upphöjdt nerviga; stjelken *styf,* flerböjd; baljorna något plattade. ♃ 6—8. Fig. Sturm, 31 häft. H.N.f.13, n:o 61.

Back. åkerren. (*Sk.* allm. i östra och södr. delen. *ÖG.* Hagebyhöga sn; Omberg. *VG.* Göteborg. *Öl. Gottl.*) *Blrna blå, eller viol. med bleka klor; bladen stund. något trubbiga. Föga skiljd art.*

†† Klasar fåblommiga, ganska kort skaftade.

9 V. *sepium L.* blomskaften i öfra bladvecken, 3—5blommiga, med uppräta (stund. blott 1—2) baljor; bladen mångpariga, med *aflångt eggrunda* helbräddade småblad, de öfre mindre. ♃ 5, 6, purpurr. ell. viol. blr. Fig. Sv.B.326. Fl.D.699.

Ängsback. a. (*Sk.—Ångml. Jämtl. Öl. Gottl.* — N. till Finnm. Tromsöe.)

††† Blommor 1—2 tillsamm., i bladvecken.

10 V. *sativa L.* blrna *parvisa;* balj. *håriga;* bladen *5—7pariga,* småbladen aflångt vigglika, tvärhuggna, med udd; stiplerna *tandade;* frön något *plattade.* ⨀ 7, purpurr. blr. Fig. Sv.B.230. Fl.D.522.

Åkrar. (*Sk.—Ångml. VB.* Björkfors och Neder-Calix. *Jämtl. Dal. Boh. Öl. Gotl.* — *N.* till Trondhj.) *Mycket större än följ., med bredare och plattare, mer ludna baljor.*

11 V. *angustifolia Roth:* blrna *1—2;* balj. ganska kort skaftade, tunnt småludna, slutl. *n. glatta;* bladen *3—4pariga,* småbladen lancettlika—jemnbreda; de nedersta kortare, urnupna; stiplerna *tandade;* frön *klotrunda släta.* ⨀ 7, purpurr. sällan hv. blr. — *β Bobartii:* de öfre småbladen nästan parallelt jemnbreda, i spetsen intryckta. Fig. Fl.D.1340. H.N.f.12, n:o 56.

Åkr. back. etc. (*Sk.—Uppl.* Tierp sn, Fors etc. *Gefle. Helsl.* Söderhamn; Tuna sn. *Vestml. Värml. VG. Boh. Hall. Öl. Gotl.* — *N.* södra del.) *2—4 quarter lång; med 1—2 linier breda blad; vanligtvis kortare foderländer än sjelfva fodret.* — *V. sativa β nigra L. V. segetalis Thuill.*

12 V. *lathyroides L.* blommorna *ensamma;* baljorna *glatta;* bladen *2—3pariga,* de nedre bladens småblad omvändt eggrunda, med intryckt spets; stipl. *helbräddade;* frön *prickiga.* ⨀ 5, 6, viol. blr. Fig. Fl.D.58. H.N.f.14, n:o 55.

Grus. st. r. (*Sk.* Lund; Fogelsång; Bosarps stenkolsbruk; Malmö; Christianstad etc. *Hall. VG.* Göteborg. *Blek. Smål.* vid Kalmar; Vestervik; Taxås i Stenbrohult; Madesjö, samt Segersgärde i Lofta sn; Sandsjö i Kronob. län enl. Scheutz. *ÖG.* Häradshammar. *Stockh. Uppl.* vid Wijks slott enl. Frist. *Öl.* — *N.* Christiansand.) *3—5 tum hög.*

330. ERVUM *Lin.* Lins.

†1 E. *Lens L.* blomskaften *1—2blommiga, med* ett borstlikt *bihang* nedom blrna; fodret af kronans längd; bladen omkr. 6pariga; baljorna breda, *2fröiga glatta.* ⨀ 6, 7, blåhv. blr. Fig. Sturm, 52 häft.

Förvild. r. (*ÖG. Gotl.*) *Större än de följ. med n. quadratiska baljor och plattade frön: Linser.* — *Lens esculenta Mönch.*

2 E. *hirsutum L.* blomsk. meränd. *flerblomm., utan* bihang; kronan längre än fodret; bladen *6—8pariga,* med n. jemnbreda småblad; balj. *ludna 2fröiga.* ⨀ 6, 7, ljusblå blr. — *β angustifolium:* blomsk. vanl. 2blomm., småbladen spetsiga. Fig. Fl. D.639.

Torra st. åkr. (*Sk.—VB.* nor. del. och *Umeå Lpm.* — *N.*) *Blrna mycket små.* — *Vicia Fr. S.V.Sc. Cracca minor Godr. & Gren.*

3 E. *tetraspermum L.* blomsk. *1—3blomm.;* bladen *3—4pariga,* med n. jemnbreda småblad; balj. *glatta, 4—6fröiga.* ⨀ 6—8, ljusblå blr. — *β tenue:* blomsk. enblomm.; småbladen jemnbreda spetsiga. Fig. Fl.D.95.

Torra st. (*Sk.—Gestr.* och *Dal. Öl. Gotl.* — *N.*) *Blrna små, med kort foder; bladen tvärhuggna. Var. med 3blommiga klasar och 5—6fröiga baljor.* — *Vicia Fr.S.V.Sc.*

2 Flocken **Hedysareæ.** Stånd. diadelphiska. Balja affallande hel eller ledvis [ledbalja. Örtbladen parbladiga med uddblad].

331. CORONILLA *Lin.* Coronill.

1 C. *Emerus L.* stammen träaktig, kantig; blomskaften 2—3blommiga; kronbladens klo 3 gång. längre än fodret; bladen 3—4pariga. ♄ 6, 7, g. blr. Fig. Sv.B.343. H.N.f.4, n:o 60.

Kalkberg, r. (*Öl.* på kalkbergets afsättningar mell. Vickleby och Resmo kyrkor; Borgholms slott, ⅛ mil på södra sidan ymnig; Rösslösa. *Gotl.* Thorsborgen samt Mullvalds i Ardre. — *N.* vestra kusten. *1—2 fots buske; småbladen omv. eggrunda.*

332. ORNITHÓPUS *Lin.* Fogelfötter.

1 O. *perpusillus L.* blrna i hufvud med skärm; bladen mångpariga; baljorna något plattade, krökta näts ryckiga. ⨀ 5, 6. Fig. Fl.D.730. H.N.f.2, n:o 49.

Betesm. vid hafvet, r. (*Sk.* Ystad, mellan Nybrohusen och Kabusa. *Smål.* Kalmar på

Stensö, Svinö och Engö, införd med ballast, men på sedn. åren försvunnen enl. Sjöstr.) *Späd, vid basen grenig ört, med röda och hvita blr.*

333. ONOBRÝCHIS *Gærtn.* Helghö.

†1 O. *sativa Lam.* stjelken uppstigande; foderflikarna af halfva kronkölens längd, längre än vingarne; baljan borsttaggig, i framkanten kölad. ♃ 6, 7, violettröda blr. Fig. Fl.D.2243.
Äng. r. (*Sk.* Malmö vid Limhamnsvägen och på en pilvall nära Rosenlund; Torup på en backe, ymnig. *Stockh.* Ulfsunda. *Gottl.* Visby, Snäckgärdet. Fordom odlad.) *Alnshög; bladen mångpariga; bl.klasar axlika, 2—4 tum långa. — Hedysarum Onobr. L.*

3 Flocken **Astragaleæ.** Stånd. diadelphiska. Balja genom ena fogens invikning mer och mindre 2rummig. [Blad som föreg. flock.]

334. ASTRÁGALUS *Lin.* Kloärter.

1 A. *glycyphyllus L.* stjelken *nedliggande;* bladen *5—6pariga,* med *eggrunda* trubbiga *glatta* småblad, eggrundt lancettlika stipler; blomklasarne *kortare* än bladen; baljorna trekantiga, något krökta. ♃ 6, 7, g. blr. Fig. Sv.B.237. Fl.D.1108.
Lund. (*Sk.—Stockh.* och *Södml. Uppl.* Funbo sn, vid Löfsta. *Helsl.* Carlsberg i Loos sn. *Medelp.* berget Klacken i Hafverö sn. *Jämtl.* Håsjö sn. *Dal.* Hykjeberget. *Vestml.* Klacken i Norberg. *Ner.* flerestäd. *Värml. VG. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* Christiania till Næs på Hedemarken. Arendal etc.)

2 A. *oroboides Horn.* stjelken *uppstigande;* bladen *5—7pariga,* med *aflånga* trubbiga *glatta* småblad, eggrunda trubbiga stipler; klasskaften *längre* än bladen; blrna kort skaftade; balj. eggrunda, till hälften inneslutna i blomfodret, nedböjda. ♃ 7, 8, b. blr. Fig. Wg.Fl.L.t.12,f.4. Fl.D.1396. H.N.f.3, n:o 39.
Fjellv. (*Lul. Lpm. Jämtl.* Snasahögen; Åreskutan; Helagsfjellen. *Herjed.* vestl. fjell. — *N.* Ostfinnm.; Saltdalen; Stuedal; Dovre; Lom etc.) *A. Leontinus Wg.Fl.L. Phaca oroboides DC.*

3 A. *alpinus L.* stjelken i början mycket kort, slutligen *uppstig.;* bladen *8—10pariga* med aflånga *under mjukhåriga* småblad, eggrunda *trubbiga* stipler; balj. 3kantiga, med ur blomfodret utskjutande bas. ♃ 6, 7. Fig. Lin.Fl.L.t.9,f.1. Wg.Fl.L.t.12,f.1. Fl.D.51. H.N.f.14, n:o 56.
Fjelltr. a. (*Lpl.—Helsl.* nordvestra socknarne. *VB.* Torn. elfs nedre lopp; Öfver-Calix, vid elfven. *Ångml.* Tåsjö och Fjällsjö. — *N.* Finnm. ned till Hardanger.) *I början knappt fingerhög, likasom med stängel från roten, sedan 6—10 tum hög, grenig; blrna mest hvita blåstrimmiga, stundom rent blå ell. hvita. — Phaca astragalina DC. Ph. minima Less.*

4 A. *hypoglottis L.* stjelk *som föreg.;* bladen *8—12pariga,* med eggrundt aflånga, *glest långhåriga* småblad, eggrundt lancettlika *spetsiga* stipler; balj. kort eggrunda med hjertlik bas. ♃ 6, 7, blå ell. viol. blr. Fig. Fl.D.614. H.N.f.11, n:o 49.
Gräsväxta st. r. (*Sk.* ymn. mell. Malmö och Lomma, enl Prof. Fries. *Smål.* Kalmar, vid vägen mell. Lindelund och Engö enl. Sjöst.) *2—6 tum hög, med klasskaft längre än bladen, och aflångt eggrunda tätblommiga klasar. — A. arenarius Fl.D. A. danicus Retz.*

5 A. *arenarius L.* stjelken grenig hvitluden; bladen *omkr. 4pariga,* småbladen *jemnbredt lancettlika,* med uppvikna kanter, *under hvitludna;* bl.skaften fåblommiga; balj. *cylindriska.* ♃ 6, 7, rödviol. blr. Fig. Sv.B.734. H.N.f.1, n:o 49.
Flygsand, r. (*Sk.* Vidtsköfle på stora drifvan mellan Tall-lunden och flygsandsbergen, österut; hela hafsstranden mellan Raflunda och Kivik.) *4—7 tum hög, med djupt gående grenig rot; småbladen på öfra ytan gröna; blrna 4—8.*

335. PHACA *Lin.* Fjellvicker.

1 P. *frigida L.* stjelken upprät; bladen 4—5pariga, småbladen eggrundt aflånga; blomklasarne 2—4, jemnhöga; baljorna nedböjda, med utur fodret utskjutande bas. ♃ 7, g. blr. Fig. Wg.Fl.L.t.10,f.2. Fl.D.856. H.N.f.9, n:o 51.
Fjellv. r. (*Torn. Lpm. Um. Lpm.* vid Högsta by. *Jämtl.* Snasahögen i Åre sn; Smällhögarne och Helagsfjellen. *Herjed.* Midtåkläppen etc. — *N.* Finnm.; Salten; Trond-

hjem i Stuedalen på Väkterhögarne etc. Ramfjellet; Tronfjellet; Dovre.) *Ph. alpina L.Fl.Su.*

336. OXYTROPIS *DC.* Uddköl.

1 O. *pilosa DC.* stjelken *täckt af långa* mjuka, n. *horizontalt utstående* hår; bladen mer än 10pariga, med lancettlika ell. aflånga, meränd. spetsiga, på båda sidor ludna småblad, lancettlika stipler; balj. *uppräta trinda* spetsiga håriga. ♃ 6, 7, *ljusgula* blr. Fig. Jacq.A.51. H.N.f.6, n:o 36.

Torrra st. r. (*Smål.* östra del. *ÖG.* Omberg på klippor mot Vettern; Högby sn. vid Skogssjön. *Gottl.* Vestergarn, Skansholmen; Väskinde sn, vid Bredsunds fiskläge; på hafsstr. norr om Skälsö; Öfversteqvarn etc.) *Gottl. exempl. hafva den vanligen uppräta, 8—10 tum höga stjelken sällan quartershög, oftast nedtryckt, stängelformig. — Astragalus L. Phaca Wg. och Handb. ed.3.*

2 O. *lapponica Gaud.* stjelken ganska kort, grenig, *tilltryckt* hårig; bladen omkr. 10—12pariga, med lancettlika spetsade gråludna småblad; balj. *nedböjda,* n. cylindriska oskaftade. ♃ 7, *blåröda* blr. Fig. Wg.Fl.L.t.12,f.3. H.N.f.5, n:o 47.

Fjellv. r. (*Torn. Lpm.* Kåbdåvanka; Nuljalaki vid Torn. träsk. *Lul.* Virihjaur, Lillthoke, Jolli etc. *Pit.* Acharis fjell; Tjidtjak. *Herjed.* Midtåkläppen; Axhögen etc. — *N.* Finnm. Tjatsa, ofvan Lyngen. Kaafjorden och Senjen. Saltdalen; Dovre; Lom etc.) *Liknar mest Astrag. alp. med fingerhöga klas-skaft, men har mindre och färre blr; bladen stund. nära glatta ofvanpå. — Ph. montana Wg.Fl.L. Phaca Wg.Fl.Su. och Handb. ed.3.*

3 O. *campestris DC.* stängeln uppstigande, med *glesa, utstående* hår; bladen mångpariga, med spetsade silkesludna småblad; blomskärmen kortare än blomfodret; balj. *uppräta, eggrunda—aflånga, uppblåsta* mjukhåriga. ♃ 6, 7. — *β sordida:* blrna gula med viol. ell. blå fläckar, stund. rent blå; foderтänderna mer jemnbreda och längre än hos *α*. Fig. E.B.2522. H.N.f.3, n:o 38. *β* Fl.D.1041. E.B.466. H.N.f.10, n:o 50.

Torra st., *β* i fjelltr. r. (*Smål.* mellan Järeda och Klöfdalasåg; mellan Fröreda och Prestnäs; Målilla sn vid Årena. *Öl.* ymnig på Landtborgarne och Alfvaren, samt nära stränderna: Sjöstr. — *β N.* Finnm. Skuggevare i Tana och längsefter norra sidan af Varangerfjord, ymnig.) *Blrna hos α gula; balj. n. 2rummiga, uppblåsta, på Öl. ex. 3—4 gånger längre än sprötet, ehuru mer eggrunda än hos β, hvilket dock torde variera. — Phaca Wg. och Handb. ed.3. β Astrag. uralensis L.Fl.Su. och Herb. A. sordidus W.*

4 Flocken **Trifolieæ.** Stånd. diadelphiska. Balja enrumm. Hjertblad tunna. [Örtblad 3fingrade.]

337. TETRAGONOLOBUS *Scop.* Kantbalja.

1 T. *siliquosus Roth:* blomskaften enblommiga; blomskärmen lancettlika. ♃ 6, 7, g. blr. — *β maritimus:* bladen glest hårkantade. Fig. Jacq.A.361. H.N.f.1, n:o 48; *β* f.4, n:o 59. Sv.B.448. Fl.D.800.

Fukt. st. och hafsstr. r. (*Sk.* Benestad på kalkbackar vid bäckarne. *Smål.* Kalmar enl. Sjöstr. *Öl.* Borgholm; Sörby i Gärdslösa sn etc. — *N.* Lofoden vid Kunnen. — *β* Hafsstr. *Sk.* på Hven. *Blek. Smål.* Värnanäs: Scheutz; Kalmar; Örö; Tjust t. ex. Gränsö. *Öl. Gottl.*) *Har stjelk, blomfoder och bladens undre sida håriga. — Lotus L. β L. maritimus L.*

338. LOTUS *Lin.* Gigelsärter.

1 L. *uliginosus Schk.* stjelken *n. upprät;* blomhufvuden *6—12blommiga;* fodertänderna före b omn. *utsperrade;* småbl. och stipler *eggrunda* ell. ovala; baljorna raka jemnbreda, ut- ell. nedböjda. ♃ 6, 7, g. blr. Fig. Fl.D.1521. H.N.f.15, n:o 56.

Fukt. st. r. (*Skånska* slätten vid stränder. *Smål.* Vestervik: Scheutz. *ÖG.* Kärna sn. *Södml.* Stigtomta sn. *Hall.* vid Laga-, Löje- och Nissa-ån. *Gottl.* St. Carlsön. — *N.* Brevig.) *Större och mera upprät än följ.; stjelken tydl. ihålig. — L. major Sm.*

2 L. *corniculatus L. nedliggande;* blomhufv. *2—6blommiga;* fodertänd. före blomn. *rakt framstående;* för öfr. som föreg. ♃ 5, 6, g. blr. — *β crassifolius:* bladen köt-

tiga glatta. — *γ hirsutus:* stjelk och blad ludna. Fig. Sv.B.334. Fl.D.991 och 1995. *β* H.N.f.15, n:o 55.
Betesmark. etc. a. (*Sk.—Lappska* gränsen. — *N.* till Finnm.)

3 L. *tenuifolius Reich.* småbladen *lancettlika—aflånga* och mot spetsen bredare; stipl. *lancettlika;* för öfr. *som föreg.* ♃ 5, 6, g. blr. Fig. E.B.2615. H.N.f.12, n:o 58.
Fukt. st. helst nära hafvet. (*Sk.* mell. Skanör och Landskrona etc. *Smål.* Kalmar. *Hall.* Särö.) *Mycket spädare, ehuru ofta längre än föreg., mer glatt och fåblommig. — L. corn. β tenuis ed.4. L. tenuis Kit.*

339. MEDICÁGO *Lin.* Luzern.

†1 M. *sativa L.* blrna *i klase,* småskaften *kortare* än blomskärmen; baljorna *spiralformigt* hopvridna, *oväpnade* och n. glatta; småbladen aflånga—omv. eggrunda, mot spetsen tandade, med de öfra stiplerna helbräddade, de nedra något tandade; stjelken n. upprät. ♃ 6, 7, viol. blr. — *β versicolor:* blrna varierande från gult till grönt och violett. Fig. Fl.D.2244. H.N.f.7, n:o 37.
Ängsback. r. (*Sk.:* vid Tågarp nära Trelleborg; Malmö; Landskrona etc. *Blek.* Carlskrona. *Smål.* Skramstad i Gamleby sn, samt Vestervik; Visingsö: Scheutz. *ÖG.* Linköping. *Södml.* Mälsåker. *Stockh.* vid Skönstavik; Djurgården; Värmdön, på Vindön etc. *Uppl.* Ekolsund. *Öl.* Näsby i Ås sn. *Gottl.* Malms i Helvigs sn; Slite hamn.) *M. sat. versicolor Koch.*

2 M. *sylvestris Fr.* blrna *i klase,* med skaft meränd. *längre* än skärmen; *hela* kronseglet med *tydliga* utspridda ådror; balj. *halfcirkelformigt* ell. mer *krökta, oväpnade;* blad som föreg.; stjelken uppstig. ell. nedliggande. ♃ 7, 8. — *β procumbens:* stjelken nedliggande; stiplerna större, tandade. Fig. H.N.f.7, n:o 38, *β* 39.
Ängsback. åkerrenar, r. (*VG.* Kinnekulle. *Uppl.* Höja etc. *Stockh.* på stora Höggarn. *Öl. Gottl.* — *β* *Uppsala. Öl. Gottl.*) *Blrna mest gula, men var. som föreg. i grönt och viol. — Är en medelform mellan föreg. och följ. samt trol. M. media Pers., hvilken dock föres till än den ena, än den andra.*

3 M. *falcata L.* blrna *som föreg.* med *blott nedtill* ådrigt segel; balj. aflånga *halfmånlikt böjda oväpnade,* något håriga; småbladen aflånga ell. jemnbreda, mot spetsen tandade; stjelken uppböjd. ♃ 6, 7. — *β versicolor:* blrna slutl. violetta. Fig. Sv.B. 248. Fl.D.233. H.N.f.7, n:o 40.
Back. åkerrenar. (*Sk.—Uppsala. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* Christiania; Bergen; aldrig funnen vild af Prof. Blytt. — *β Öl.*) *Småbladen smalare än hos de föreg.; blrna gula.*

4 M. *lupulina L.* blrna i ovala täta mångblomm. *hufvud;* baljorna *njurlika oväpnade* enfröiga; småbladen omv. eggrunda, med *helbräddade* stipler; stjelken nedliggande ell. uppböjd. ⨀ 6—8, g. blr. — *β Willdenowiana:* balj. med ledade glandelhår. Fig. Fl.D.992.
Åkerrenar, väg. (*Sk.—Helsl. Medelp.* Selånger sn, Silja. *Dal. Öl. Gottl.* — *N.*) *Späd med mycket små blr, slak grenig stjelk.*

5 M. *minima Lam.* blomskaften *3—6blommiga;* balj. snäckformigt tätt *hopvridna, med krokuddiga taggar;* småbladen omv. eggrunda tandade; stiplerna helbräddade. ⨀ 6, 7, g. blr. Fig. Fl.D.211. H.N.f.1, n:o 47.
Sandback. r. (*Sk.* vid Kåseberga i branterna mot hafvet.) *Ört och blr lika föreg:s; baljorna klotrunda, af större ärters storlek, med nästan en linie långa taggar. — Med. polymorpha μ minima L.*

340. MELILÓTUS *Adans.* Honingsklöfver.

1 M. *officinalis (L.) Willd.* kronblad *liklånga;* baljorna *eggrunda* kort spetsiga rynkiga *småhåriga, kort* skaftade; småbladen omv. eggrunda, sågade; stiplerna syl-lika, *hela.* ☽ 7, g. blr. — *β macrorhiza Pers.* de öfre bladens småbl. aflånga. Fig. H.N. f.6, n:o 33; *β* 32.
Äng. vid väg. etc. (*Sk.* täml. allmän. Eljest rar, kanske oftast förvildad. *Blek.* Carlskrona. *Smål.* Kalmar; Vestervik. *Södml.* Tullgarn. *Stockh. Medelp.* Vifsta varf. *Värml.* Ölmehärad vid Långnäs. *VG.* Kinnekulle. *Boh.* Strömstad; Qville sn, Hjertö; Koön: Rect. For. *Öl. Gottl.*) *Stjelken uppstigande, hög; blrna större än hos de följ. arterna. — Trifolium Melilotus officinalis L. M. macrorhiza ed.8.*

2 M. *arvensis Wallr.* *kölen kortare* än de öfriga *liklånga* kronbladen; baljorna *omvändt eggrunda, något* skaftade, trubbiga med udd, *n. glatta;* småbladen omv. egg-

runda, de öfre mer aflånga, i spetsen intryckta, grundt sågtandade; stipl. *hela.* ☽ 7, g. blr. Fig. Sv.B.69. Fl.D.934. Sturm, 15 häft. H.N.f.6, n:o 34.
Torra st. r. (*Sk. Smål.* Kalmar. *ÖG.* Söderköping: L. V. Djurb.; Dagsmosse. *Stockh.* vid Stockby i Danderyd sn. *Rosl.* Östhammar på Söderöns stränder. *Öl.* Stundom förvildad, såsom vid Uppsala, och Gefle på Brobänken samt Vestml. vid Nordanby. — *N.* Porsgrund; Christiania etc.) *Bladtänderna korta, mest trubbiga, försvinnande nedom småbladets midt; baljorna hos denna och föreg. art långt utskjutande ur fodret; blrna mindre än hos föreg., blekare och stundom nästan hvita, då den blir M. Petipierreana Willd. — M. officinalis Lam. och ed.8.*

3 M. *alba Lam. vingarne och kölen kortare* än seglet; baljorna eggrunda nätrynkiga *glatta oskaftade,* till hälften inneslutna i fodret; småbladen gles-sågade; stipl. hela. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.69.f.d. Fl.D.1705. H.N.f.6, n:o 35.
Gat. och odl. st. r. (*Sk.—Gefle. Helsl.* Moviks Masugn. *Medelp.* Sundsvall. *Dal. Vestml.* Vesterås. *Ner. Värml.* Björkefors i Sunne sn. *Boh.* Strömstad; Marstrand. *Gotl.* — *N.* Christiania och södra prov.) *Stjelken vanl. upprät, stundom manshög och busklikt grenig; bladen variera mycket till formen, men arten skiljes lätt af de oskaftade baljorna. — M. vulgaris Willd. Trifol. Melil. var. L.*

4 M. *dentata Pers.* blrna *som föreg.;* baljorna *ovala* föga rynkade, *glatta, oskaftade;* småbladen ovalt aflånga, *tätt taggsågade;* stiplerna vid basen *borstflikade.* ☽ 7, g. blr. Fig. Sturm, 15 häft. H.N.f.10, n:o 49.
Hafsstr. r. (*Skånes* vestra kust vid Borreby, Hillesborg i Härslöf sn.) *Har kortare blomklasar än de föreg., föga längre än bladen; blrna mycket små; småbladens sågtänder föga utmärkta af annat än de borstlika uddarne.*

341. TRIFOLIUM *Lin.* Väpling.

† Blomfodren glatta; kronseglet slätt, upprätt.

1 T. *repens L.* stjelken *krypande,* med *långa* blomhufvudskaft från bladvecken; småbladen meränd. *omv. eggrunda,* i spetsen intryckta; blomfodrets tänder *olíklånga.* ♃ 6—9, hv. stund. rödl. blr. Fig. Sv.B.344. Fl.D.990.
Äng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Var. med n. eggrunda småblad.*

2 T. *hybridum L.* stjelken *uppstigande, grenig,* med blomskaft i *öfra* bladvecken; småbladen *ovala* ell. *eggrunda* trubbiga; blomfodrets tänder *liklånga.* ♃ 7, 8, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.129. Fl.D.1706. H.N.f.7, n:o 36.
Äng. (*Sk.—Helsl. Ångml. VB.* Björkfors i nor. delen. *Jämtl.* Östersund. *Vestml. Värml. VG.* Kinnekulle; Göteborg. *Öl. Gotl.* — *N.* Christiania; Drammen.) *Växten liknar T. pratense. Baljorna få sällan mer än 2 mogna frön. (Tr. filiforme, montanum.)*

†† Blrna gula ell. bruna; seglet merändels reffladt, med nedböjd spets.

3 T. *spadiceum L.* stjelken *upprät;* blomhufvud *täta* elliptiska, med *håriga* blomfoder; bladens skaft *längre än* de lancettlika stiplerna, *alla* småbladen *oskaftade* aflånga. ⊙ 6—8. Fig. Sturm, 16 häft. H.N.f.3, n:o 37.
Äng. r. (Medl. Sverige. *Södml. Ner.* och *Värml.* — *Ångml.* och *Jämtl. Öl.*) *Har i början gulaktiga, sedan bruna glänsande blomhufvud.*

4 T. *agrarium L.* stjelken merändels *upprät;* blomhufvud ovala *tät*blommiga, med mycket fårade segel, n. *glatta* blomfoder; *alla* småbladen *oskaftade* lancettlika; stiplerna lancettlika, icke kortare än det gemensamma bladskaftet. ⊙ 7, g. blr. Fig. Fl.D.558. H.N.f.9, n:o 52.
Åker- och ängsback. (*Sk.—Gestr.* Gefle och Ofvansjö kungsgård. *Helsl.* Hudiksvall. *Medelp.* Siljeberget. *Ångml.* Sidensjö sn. *Dal. Boh.* Christinedal: Thed. *Öl. Gotl.* — *N.* till Trondhj.) *Fodrets tänder hos denna och följande hafva några få hår. Var. i södra Sv. med nedliggande stjelk. — T. aureum Poll., samt Godr. & Gren.*

5 T. *procumbens L.* stjelken merändels *nedliggande;* blomhufvud *täta* ovala, med *mycket* fårade segel, n. *glatta* foder; bladens uddblad *skaftadt;* stiplerna eggrunda, *kortare* än bladskaftet. ⊙ 6, 7, g. blr. — β *humile:* småbladen vigglika urnupna; blomhufvudskaften längre än bladen. Fig. Sturm, 16 h. H.N.f.9, n:o 53. β Fl.D.796.
Torra betesm. (*Sk.* allmän. — *Stockh. Ner. Värml. Boh. Öl. Gotl.* — *N.* Arendal; Spjärland, Svinesund; Hvalöarne; Christiania.) *α 6—10 tum lång, till alla delar större och mer nedliggande; småbladen omv. eggrunda trubbiga ell. tvärhuggna:*

T. campestre Schreb.; β mindre, oftast upprät och mycket grenig: T. procumbens Schreb. i Sturms Fl. — T. agrarium Godr. & Gren.

6 T. *filiforme L.* stjelken meränd. *nedliggande;* blomhufvud *glesa;* seglen omärkligt strimmade, n. *släta;* blomfodret n. *glatt;* bladens uddblad merändels *skaftadt;* stiplerna eggrunda, *af* omkr. *bladskaftens längd.* ⨀ 6, 7, blekg. blr. Fig. Fl.D.1707. E.B.1256. H.N.f.2, n:o 48; f.9, n:o 54.

Betesm. r. (*Sk.* ymnig. *Blek.* i Lyckebytrakten och nor. delen: Scheutz. *Smål.* Kalmar; Vestervik; Hagby: Scheutz. *Hall. VG.* Degeberg. *Boh.* Marstrand, på Klöfverön; Uddevalla; Höjentorp vid Gustafsberg: Thed.; Domsö i Styrsö sn; N. Koster. m. fl. st. *Öl. Gottl.* Hoburgen m. fl. st.; Fårön. — *N.* Laurvig. Christiansands st. upp till Findö.) *Har 2 former, en större, med mer utdragen stjelk, omv. eggrunda blad, rikare och tätare blomhufvud: T. minus Sm.* [*T. procumbens Godr. & Gren.*], *samt en mindre, med vigglika blad och fåblommiga glesa bl.hufvud: den ursprungliga T. filif. Raji Synops.t.14,f.4* [*samt Godr. & Gren.*].

††† Blomfodren slutligen blåslikt uppsvällda.

7 T. *fragiferum L.* stjelken nedliggande; blomhufvuden klotrunda, skaftade; blomfodrets öfre del slutl. *uppblåst,* hårig, jemte tvänne af fodertänderna nedböjd. ♃ 7, 8, rödl. blr. Fig. Sv.B.714. Fl.D.1042. H.N.f.11, n:o 50.

Sjö- och hafsstr. r. (*Sk.—Uppl.* vid Mälaren etc. t. ex. Stockholm vid Carlbergs canal; Ulrksdal etc. *Rosl.* Hargs bruk; Söderön etc. *Medelp.* Sundsvall: Reuterm. *Vestml.* Barkarö; Vesterås, i Biskopshagen. *Hall.* Särö: Thed. *Boh.* Marstrand, på Koön; Kile på S. Koster; Tanum sn, på öar: Rect. For.; Strömstad. *Öl. Gottl.* — *N.* Hvalöarne; Mandal; Christiania etc.) *Småbladen små ovala mycket nerviga, i toppen något intryckta.*

†††† Blomfodren håriga, icke blåslika.

* Blommor hvita ell. hvitröda.

8 T. *montanum L.* stjelken rak upprät; blomhufvuden *klotrunda skaftade, utan* skärm; seglet smalt, utdraget, dubbelt längre än vingarne; småbladen *bredt lancettlika,* spetsiga. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Fl.D.1172.

Torra st. (*Sk.—Gestr.* särdeles i östra prov. *Vestml. VG.* Falbygden. *Öl. Gottl.* — *N.*) *Roten tapplik; baljorna enfröiga håriga.*

9 T. *striatum L.* blomhufvuden *eggrunda, de på sidan oskaftade, inom* skärm; blomfodren eggrunda ludna, med *upphöjda* nerver, syl-lika tänder; småbladen *omv. eggrunda.* ⨀ 6, 7. Fig. Sv.B.616. Fl.D.1171. H.N.f.15, n:o 54.

Torra st. r. (*Sk.* Ystad; Cimbritshamn; Köpinge; Trelleborg; Lund; Malmö; Skabersjö; Rå; Helsingb. *Blek.* Carlskrona, Tyskbagarebergen; Ronneby m. fl. st. *Smål.* södra delen af Kalmar län. Norra *Hall.* vid berget Klefskyrka i Släp sn. *Öl.* Ramsätra. *Gottl.* Lindarfve sn, nu utgången.) *Öfverallt mjukhårig; blrna små rödlätta.*

10 T. *arvense L.* blomhufvuden *skaftade,* mycket håriga; fodertänderna borstlika, *dubbelt längre* än kronan; småbladen *jemnbreda,* mot spetsen bredare. ⨀ 6, 7, rödlätta blr. Fig. Fl.D.724.

Back. (*Sk.—Gestr. Helsl.* Tuna sn vid Vi by. *Vestml. Värml. Dalsl. Boh.* Styrsö; Tanum sn: Rect. For. *Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj.) *Hela växten mjukhårig. Var. med nedtryckt, utsperradt grenig stjelk: Var. prostratum Myr.*

** Blommor högröda.

11 T. *pratense L.* stjelken uppstigande, *rak;* blomhufvuden 1—2 tillsamm., *eggrunda;* blomfodrets nedra tand *föga längre* än fodret; småbladen omv. eggrunda—eggrunda; stiplerna *eggrunda* uddspetsiga håriga. ♃ 6—8, r. eller hv. blr. — *β villosum:* öfverallt luden, mest bladen och blomfodren. Fig. Sv.B.268. Fl.D.989.

Äng. a. (*Sk.—Lpm.* — *N.*) *Blomhufvud vanligen utan skaft inom skärm, stundom kort utskjutande; fodret öfverallt hårigt. Hela växten stundom silkesluden.*

12 T. *medium L.* stjelken uppstigande, merändels *flerböjd;* blomhufvudet *klotrundt,* ensamt, slutligen skaftadt; blomfodrets nedersta tand *föga längre* än sjelfva fodret; småbladen *lancettlikt aflånga;* stiplerna *jemnbreda* sylspetsade håriga. ♃ 6—8, r. blr. — *β strictum:* rakare stjelk, smalare blad. Fig. Sv.B.460. Fl.D.1273.

Äng. löfskogsback. (*Sk.—Ångml.* och *Jämtl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Lofoden. —

β Öl. Gottl. m. fl. st.) *Har nästan helbräddade småblad, axen ofta utan skärm; blomfodren n. glatta, med håriga tänder. β tages ofta för T. alpestre. — T. flexuosum Jacq.*

13 T. *alpestre L.* stjelken *rak;* blomhufvuden *klotrunda, tvänne* tätt sittande inom samma skärm; fodrets nedre tand *2—3 gånger längre* än fodret; småbladen *smalt lancettlika;* stiplerna uddspetsade håriga. ♃ 7, 8, r. blr. Fig. Jacq.A.433. Fl.D.662. H.N.f.13, n:o 62.
Ängs- och skogsback. r. (*Sk.* i synnerhet södra delen. Af Prof. Fries tagen vid Harlösa; äfven funnen vid Roslätt och Kullaberg. Hallandsås? Gottl.?) *Blomhufv. synes före blomningen fullt med långa borst, mycket längre än de outslagna blrna, härrörande af fodrets ofvannämda långa tand.*

5 Flocken **Genisteæ.** Stånd. monadelphiska. Balja enrummig. Hjertbl. tunna. [Örtblad vanl. 3fingrade ell. enkla.]

342. SAROTHÁMNUS *Wimm.* Hare-ris.

1 S. *scoparius Koch:* bladen enkla och 3fingrade, med aflånga småblad; grenarne kantiga, utan taggar. ♄ 6. Fig. Sv.B.421. Fl.D.313.
Torra st. r. (*Sk.* Engelholm, Höja; Söfde; mellan Ivetofta och Gualöf; Torup etc. *Hall.* Gåsevadsholm. *VG.* på en ö i Venern; Göteb. mellan Elfsborg och staden. *Boh.* Gunnebo, Fässbergs sn. *Smål.* Nottebäck; Åsheda sn. *Stockh.* nära Rydboholm. — *N.* Mandal, införd med ballast.) *2—5 fots buske med stora gula blr, som ofta bilda rika klasar. — S. vulgaris Wimm. Spartium L.*

343. GENISTA *Lin.* Ginst.

1 G. *germanica L.* stammen *med* sammansatta *taggar;* blomgrenarne oväpnade, *jemte* de lancettlika *bladen långhåriga;* blomklasarne i toppen, med omärkl. blomskärm; baljan *luden.* ♄ 6, 7, g. blr. Fig. Sv.B.547. Fl.D.1826. H.N.f.13, n:o 64.
Bland Ljung, r. (*Hall.* mellan Fostaby och Enslöfs färjställe, vid Hålvägen på venstra vägkanterna, då man kommer från Fostad; Mikedala berg i Vapnö socken. *Dalsl.* på en ljungbacke nära Sunnanå i Holms sn.)

2 G. *tinctoria L.* stammen *oväpnad,* med uppräta trinda och upphöjdt strimmiga grenar, *jemte* de lancettlika *bladen nästan glatta;* blomklasarne i toppen, med skärm vid blrna; baljorna *glatta.* ♄ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.451. Fl.D.526. H.N.f.5, n:o 46.
Betesmark. r. (*Hall.* Halmstad, vid Slottsmöllan; Enslöf etc. *VG.* mellan Börstorp och Slättervalla; på en höjd i Malma på Hunnebergssidan; Lyrestads prestgård i Nordängen; på kanalbankarne nära Sjötorp, m. fl. st.) *En half aln hög buskväxt.*

3 G. *pilosa L.* stammen *oväpnad,* nedliggande, knölig; bladen lancettlika, mot spetsen bredare, på undre sidan jemte kronan *silkeshåriga;* blrna 1, eller flera tillsamman, på grenarnes sidor, närmade till klasar i dessas topp; baljorna *småludna.* ♄ 5, 6, g. blr. Fig. Sv.B.678. Fl.D.1225. H.N.f.1, n:o 46.
Ljunghedar, r. (*Sk.* mell. och norra del, samt södra *Hall.* ymnig. *Smål.* Femsjö, vid Elmås; Vrå.) *Några tum stor, nedtryckt buskväxt.*

344. ULEX *Lin.* Gultörne.

†1 U. *europæus L.* foderbladens tänder n. omärkliga, samstående; skärmbladen eggrunda utstående; smågrenarne uppräta. ♄ 5—8, g. blr. Fig. Fl.D.608.
Sandfält, r. (*Sk.* vid Torup bland *Spartium,* fordom sådd; stundom införd på ballastplatser, såsom vid Vestervik och Visby.)

345. ONÓNIS *Lin.* Puktörne.

1 O. *campestris Koch & Ziz.* stjelken upprät, ell. uppstigande, *skiftevis* på en sida *tydligare hårig, taggig* af nedtill *parvisa* tornar; småbl. n. glatta, aflånga; blrna mest ensamma, i bladiga klasar; balj. eggrunda, *icke kortare* än fodret. ♃ 6, 7, r. blr. Fig. E.B.682. H.N.f.10, n:o 44.
Torra äng. (*Sk.* Limhamn och på stranden nedom Edenryds gästg.; Lund, flerestädes; Ystad, på fl. st.; Oppmanna. *Gottl.* Visby gamla hamn. — *N.* Arendal; Christiania.) *Stjelken mer träaktig än hos följ., öfverallt småluden, med en sida långhårig; de långa tornarne hafva vanl. en mindre torn ned vid sidan; bladen smalare och mera glatta. — O. spinosa Koch. Syn. O. antiquorum Lin. herb.*

2 O. *arvensis L.* stjelken nedligg. eller uppböjd, *likformigt småluden;* yngre oväpnad, *slutl. med enkla* tornar; småbl. ovala eller bredt aflånga; balj. eggrunda, *kortare än* fodret; blrna som föreg. ♃ 7, 8, röd. stund. hv. blr. Fig. Sv.B.243. Fl.D.783, enl. Reich. H.N.f.10, n:o 45 och 46.
Torra äng. (*Sk.* mycket allmän.—*Uppl. Medelp.* Sundsvall: Reuterm. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.*) *Nedligg., ofta rotslående vid basen, med uppstigande toppar; mer glandelhårig än föreg. Har stundom parvisa blr. Föga skiljd art, men antages af de flesta nya författ. — O. spinosa L.Fl.Su. O. repens L.Sp.Pl. O. procurrens Wallr.*

3 O. *hircina Jacq.* stjelken upprät, ell. uppstig. jemte grenarne *öfverallt* täckt med långa *klibbiga* hår, *alltid oväpnad;* småbladen meränd. eggrunda; blrna *parvisa,* n. i ax. ♃ 7, r. blr. Fig. Fl.D.1584. Jacq.H.93. H.N.f.10, n:o 47.
Äng. åkerrenar. (*Sk.*—*Uppl. Jämtl.* vid Östberget på Frösön. *Vestml. Värml.* vid Christinehamnselfven. *Boh. Öl.* — *N.* södra och vest. delar upp till Lysöen i Trondhjems st.) *Stjelken mer örtartad än hos de föreg., mycket mer luden; illaluktande. — O. arvensis Ed.4.*

346. ANTHYLLIS *Lin.* Räfklor.

1 A. *Vulneraria L.* stjelken med 2, tätt sittande blomhufvud i toppen; bladen parbladiga, uddbladet störst. ♃ 7. — *β ochroleuca:* blrna gulaktigt hvita. — *γ coccinea:* med röda blr. Fig. Sv.B.395. Fl.D.988. H.N.f.10, n:o 48. *γ* H.N.f.14, n:o 57.
Ängsback. (*Sk.*—*Uppl.* och *Dal. Herjed.* Ulfberget vid Viken. *Jämtl.* Åreskutans södra Hummel.; Fölinge sn; Rödön och Frostviken. *Um. Lpm.* Storforsen. *Lul. Lpm.* Qvickjock. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Alten. — *β Öl. Gottl.* — *γ Öl. Gottl. ÖG.* Kanalbankarne vid Husby: J. A Braun.) *Har vanligen gula blr.*

---

9 KLASSEN

CENTRIFLORÆ.

63 Fam. ERICINEÆ *Juss.* Blr 2könade, af 4—5, mer och mindre samväxta ell. fria kronblad. Frukt flerrummigt, mångfröigt fröhus eller bär, med centrala fröfästen. Stift enkelt.

1 Flocken **Vaccinieæ.** Frukt inom och beklädd af fodrets bas [under blomman.]

347. MYRTILLUS *Gilib.* Blåbär.

1 M. *nigra Gil.* kronan n. *klotformig;* blomskaften i bladvecken, enblommiga; bladen *eggrunda sågade,* glatta; stjelken *kantig.* ♃ ♄ 5, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.163. Fl.D.974.

Skog. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Fodret odeldt, ringformigt; bären svartblå: Blåbär. — Vaccinium Myrtillus L.*

2 M. *uliginosa Drej.* kronan *eggrundt klocklik;* blomsk. ur egna knoppar; bladen *omv. eggrunda, helbräddade* trubbiga glatta. ♃ ♄ 5, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.331. Fl. D.231.

Skogskärr, a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Bären blå, större än hos föreg. otydl. kantiga: Uddbär ell. Odon. — Vaccinium L.*

348. OXYCÓCCUS *Pers.* Tranbär.

1 O. *palustris Pers.* bladen eggrunda, med *tillbakavikna helbrädd.* kanter; stjelken trådlik, krypande, glatt. ♃ ♄ 5, 6, r. blr. Fig. Sv.B.12. Fl.D.80.

Tufviga kärr, a. (*Sk.—Lpl. — N.* till Ost-Finnm. Varanger.) *Bären stora och röda. — Vaccinium Oxyc. L. Schollera Roth.*

349. VACCINIUM *Lin.* Lingon.

1 V. *Vitis idœa L.* blrna klasvisa i toppen, med utskjutande stift; bladen omvändt eggrunda med *nedböjda naggsågade* kanter, under punkterade. ♃ ♄ 5, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.116. Fl.D.40.

Skogsback. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Bären röda, säll. hvita.*

2 Flocken **Ericeæ.** Frukt fri, inom blomman. Frön utan hylle.

350. ARCTOSTÁPHYLOS *Adans.* Mjölon.

1 A. *officinalis W. & Gr.* bladen *aflångt* omv. eggrunda, *läderaktiga, helbräddade, släta* med intryckta nerver. ♃ ♄ 5, rödl. blr. Fig. Sv.B.85. Fl.D.33.

Skogshed. a. (*Lpl.—Sk. Gotl. — N.*) *Beständigt grönskande, med röda saftlösa bär. — Arbutus Uva ursi L.*

2 A. *alpina Spr.* bladen *omv. eggrunda, sågade, ojemna* af på undre sidan upphöjda nerver. ♃ ♄ 6, hv. blr. Fig. Sv.B.487. Fl.D.73.

Fjelltr. (*Lpl.—Dal. — N.*) *Bladen vissna öfver vintern; bären svarta saftiga.*

351. ANDRÓMEDA *Lin.* Blomris.

1 A. *polifolia L.* blomskaften *flockvis* gyttrade *i toppen,* med eggformiga blr; bladen *lancettlika—jemnbreda,* med tillbakavikna kanter, *under gråhvita.* ♄ 5, 6. Fig. Lin.Fl.L.t.1,f.2. Sv.B.445. Fl.D.54.
Kärr. (*Lpl.—Sk. Öl.* Borga träsk. *Gottl.* — *N.*) *1—2 qu. hög, med sköna hvita, mer och mindre rödl. blr.*

2 A. *tetragona L.* blomsk. *ensamma från bladvecken,* med klocklika blr; bladen *n. trekantiga* med pillik bas, tegellagda *i 4 rader.* ♄ 7, hv. blr. Fig. Lin.Fl.L.t.1,f.4. Fl.D.1030. H.N.f.8, n:o 50.
Fjelltr. r. (*Torneå—Piteå Lpm.* — *N.* Finnm.—Salten.) *1—3 qu. hög buskväxt, liknande grof ljung. — Cassiope DC.*

3 A. *hypnoides L.* blomsk. *ensamma i toppen,* med klocklika blr; bladen *syl-lika,* tätt sittande. ♃ ♄ 7, 8. Fig. Lin.Fl.L.t.1,f.3. Fl.D.10. H.N.f.8, n:o 51.
Fjellv. (*Lpl.—Herjed.* — *N.* Finnm.—Dovre; Sölenfjeld vid Fämundsjön; Valders; Tind etc.) *Liten, beständigt grön, n. lik en mossa; blrna hvita med rödl. bräm. — Cassiope DC.*

352. CASSANDRA *Don.* Finnmyrten.

1 C. *calyculata Don:* blrna i ensidig klase, med 2deld foderholk; bladen aflånga. ♄ 5, 6, blekg. blr. Fig. Sv.B.583. H.N.f.8, n:o 49.
Kärr, r. (*VB.* Skellefteå enl. Agrelius. Omkr. Torneå elf; osäker Svensk.) *2—3 fot hög buske. — Andromeda L. Menziezia Ed.4.*

353. ERÍCA *Lin.* Klockljung.

1 E. *Tetralix L.* blomkronorna *vidgadt* eggformiga, i hufvudlika flockar; bladen *mest 4 i krans,* lancettlikt jemnbreda, med tillbakavikna kanter, *glandelhåriga.* ♄ 6—8, ljusr. säll. hv. blr. Fig. Sv.B.439. Fl.D.81.
Ljungkärr. (Södra och vest. prov. *Sk.—Värml.* och *Nerike. Blek. Smål.* Kalm. län, i Madesjö sn; Vimmerby: Scheutz. — *N.* till Finnm.) *Bladkanterna mindre betäckande undre bladytan än hos följ.*

*2 E. *cinerea L.* kron. *aflångt* eggformiga, n. i hufvud eller grenig klase; bladen *mest 3 i krans,* barrlika, under convexa, med en smal fåra efter midten, *glatta.* ♄ 7, 8, violettröda blr. Fig. Fl.D.38. Reich.t.1163,f.3. H.N.f.11, n:o 51.
Klipp. och back. r. (*N.* Stavangerfjorden på Rennisöe. Bergens st. vid Evenvig, Stensund, Husöe etc.)

354. CALLÚNA *Salisb.* Ljung.

1 C. *vulgaris Sal.* blrna i ensidiga klasar; bladen motsatta oskaftade, med pil-lik bas. ♄ 8, r. ell. hv. blr. Fig. Sv.B.53. Fl.D.667.
Hedar och skog. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost Finnm.) *Grenarne af de tättsittande bladen 4kantiga; stundom utväxa dessa och blifva syl-likt jemnbreda och utböjda. Var. glatt och småluden. — C. Erica DC. Erica vulg. L.*

355. PHYLLÓDOCE *Salisb.* Lappljung.

1 P. *coerulea Sal.* blrna lutande på skaft gyttrade i toppen; bladen jemnbreda, i kanten sträfva. ♄ 7, viol. blr. Fig. Lin.Fl.L.t.1,f.5. Sv.B.535. Fl.D.57. H.N.f.3, n:o 48.
Fjellv. (*Lpl.—Dal.* — *N.*) *3—8 tum hög. — Andromeda L. Menziezia Smith.*

356. AZÁLEA *Lin.* Azalé.

1 A. *procumbens L.* blrna i toppen; bladen aflånga trubbiga glatta, med tillbakaböjda kanter; stammen nedtryckt. ♄ 7, 8, r. blr. Fig. Lin.Fl.L.t.6,f.2. Fl.D.9. Reich.t.1159, f.2. H.N.f.15, n:o 58.
Fjellv. (*Lpl.—Dal.* — *N.*) *Har fingerlånga trädaktiga grenar, alltid grönskande blad. — Loiseleuria Desv. Chamæledon Link.*

357. RHODODENDRON *Lin.* Alp-ros.

1 R. *lapponicum Wg.* blrna flockvisa i toppen, med glatta kronor; bladen eggrunda trubbiga, punkterade och kådprickiga. ♄ 6, 7, viol. blr. Fig. Lin.Fl.L.t.6,f.1. Sv.B. 481. Fl.D.966. H.N.f.9, n:o 55.

Fjellv. r. (*Torneå* träsk. *Lul. Lpm.* Virihjaur etc. *Pit. Lpm.* Tjidtjak. — *N.* Finnm. på Goskevare och Sakkavare i Alten-Talvig past. Gudbrandsdalen, Lomseggen på sidan åt Bäfverdalen.) *Några få tum hög buskväxt, uppskjutande blott qvistarnes topp med blad och blr öfver jordytan. Ståndarne 5 eller 10, längre än kronan. — Azalea L.*

358. LEDUM *Lin.* Squattram.

1 L. *palustre L.* bladen jemnbreda—aflånga, med tillbakavikna kanter, under brun-ulliga. ♄ 6, hv. blr. — *β dilatatum:* bladen aflånga. Fig. Sv.B.18. Fl.D.1031. H.N. f.15, n:o 57.
Tufviga skogskärr. (*Lpl.—Sk. Öl.* nor. del: Sjöstr. *Gottl.* — *N.*) *Alnshög buske, med blr i tät flock. β har dubbelt bredare blad än den vanliga, men ej så ovala som L. grönlandicum Retz.*

3 Flocken **Pyrolaceæ.** Frukt fri. Frön omgifna af ett aflångt hylle.

359. PÝROLA *Lin.* Vintergrön.

† Strängarne syl-lika; knapparne utan skiljda horn; stiftet utdraget. [Blr i klase.]

1 P. *rotundifolia L.* blrna *vidöppna,* i rak mångblommig klase; foderflikarne *lancett-lika frånböjda;* stiftet *nedböjdt, längre* än kronan; bladskaften, af de rundade bladens längd. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.304. Fl.D.1816.
Skog. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Bladen 1½ tum långa.*

2 P. *chlorantha Sw.* blrna *vidöppna* i böjlig klase; foderflik. *triangulära tilltryckta;* bladen kortare än deras skaft; stift *som föreg.* ♃ 7, 8, blekg. blr. Fig. Sv.B.453. Fl.D.1693. H.N.f.13, n:o 65.
Barrskog. (*Sk.—Ångml.* och *Jämtl. Boh.* Oroust, i Svineviks skog: Thed. *Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj.) *Bladen knappt 1 tum i diam.*

3 P. *media Sw.* blrna halft klotrunda, *något slutna,* i cylindrisk klase; stiftet *rakt,* kort *utskjutande;* bladen rundade. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.311. Fl.D.110. H.N.f. 9, n:o 56.
Skog. r. (*Sk.—Helsl. Ångml.* Skog sn, Gallsättsbölen. *Jämtl. Dal. Vestml. Värml. Gottl.* — *N.* Christiansands och Bergens stift. Molde. Solöer på Tellemarken. Finnm. Renöe.) *Har dubbelt större blr än följ. — P. rotundifolia Fl.D.*

4 P. *minor L.* blrna *n. klotrunda tillslutna,* med *rakt, inneslutet* stift; för öfr. som föreg. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.550. Fl.D.55. E.B.2543.
Löfskog. etc. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Blrna hv. ell. rödlätta, smärre än hos föregående arter; bladen stund. n. ovala. Fig. i Sv.B. dålig. — P. rosea Sm.*

5 P. *secunda L.* blrna *aflånga,* i *ensidig* klase; stiftet *rakt, betydl. längre* än kronan; bladen *ovala spetsiga* finsågade. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.566. Fl.D.402.
Skog. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Blrna grönaktigt hvita.*

†† Ståndarknapp. med 2 distincta från hvarandra böjda horn vid basen; stiftet långt: *Moneses Sal.*

6 P. *uniflora L.* stjelken bärande en *enda,* nedböjd blomma; bladen hvass-sågade. ♃ 7, hv. blr. Fig. Sv.B.176. Fl.D.8.
Fukt. skog. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Fingerhög; blomman välluktande; frukten upprät. — Chimaphila Fr.S.V.Sc. Mones. grandiflora Salisb.*

††† Sträng. nedom midten rundadt vidgade; stiftet omärkligt.

7 P. *umbellata L.* blrna 3—6 *i flock;* bladen *vigglika,* ofvan midten sågade. ♃ ♄ 8, rödl. blr. Fig. Sv.B.27. Fl.D.1336.
Barrskog. r. (*Sk.* Baldringe. *Smål.—Helsl.* och *Dal. Värml. Dalsl. Boh. Hall.* Halmstad. *Öl. Gottl.* — *N.* Dramsfjorden mell. Hurum och Holmsboe; Ulderud; Christiania.) *Omkr. quartershög buskväxt; bladen n. kransvisa, trubbiga ell. kortspetsiga. — Chimaphila Nutt.*

360. MONÓTROPA *Lin.* Gultopp.

1 M. *Hypopitys L.* blomklasen i yngre tillstånd nedböjd; sidoblrna med 8 ståndare.

♃ 7, 8, g. blr. — *β glabra:* blommans delar alldeles glatta. Fig. Sv.B.97. Fl.D.232 och 2051. *β* Reich.f.675.
Skog. r. (*Sk.—Gestr. Helsl.* Kölberget i Skog sn. *Vestml. Värml. Dalsl. Boh.* Oroust, i Svineviks skog: Thed. *Öl. Gottl.* — *N.*) *Hela växten blekgul, bladlös, fjällig; kronbl. och ståndare hos α håriga; roten bestående af en massa mögel-lika trådar och gulaktiga rotknölar, fast hopgyttrade med jord och andra växters rottrådar.* — *M. hirsuta Nolte. Hypopitys multiflora Scop. β M. Hypophegea Wallr. Hypopitys glabra Bernh.*

---

64 Fam. EMPETREÆ *Nutt.* Blr. skiljdkönade, med 3taliga hylledelar och ståndare. Fruktämne fritt, [3-] 9rummigt, slutl. ett bär, med lika många frön som rum.

361. ÉMPETRUM *Lin.* Kråkris.

1 E. *nigrum L.* nedliggande, n. glatt buske; bladen barrlika, jemnbredt aflånga, med en blekare fåra på undre sidan. ♄ 4, 5. Fig. Sv.B.259. Fl.D.975.
Hedar etc. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Låg buskväxt; bladen ihåliga, likasom med kanterna tillbakavikna och sammanväxta i ryggfåran; blrna i bladvecken, små, med mörkvioletta kronbl. och knappar; bären svarta.*

---

65 Fam. EUPHORBIACEÆ *Juss.* Fruktämne fritt, 2—3rummigt, med centralfäste; slutl. 2—3knöligt fröhus, uppspringande med lika många skal. Frön hängande, 1—2 i hvarje rum.

362. EUPHORBIA *Lin.* Räfmjölk.

† Blomflocken mångstrålig; fleråriga arter.

1 E. *palustris L.* flockskaften först 3-, sedan 2delda; svepebladen *eggrunda;* örtbl. lancettlika *trubbiga,* alla likformiga; hylleflik. *utan* borstlika bihang; grenarne ofruktsamma. ♃ 5, 6, g. blr. Fig. Sv.B.329. Fl.D.866. H.N.f.4, n:o 67.
Kärräng. r. (*Gottl. Öl. Boh.* i skären. Efter gammalt uppgifven för Sk. och Hall. — *N.* Christiania; Krageröe; Arendal etc.) *Störst bland de Skand. arterna, stundom 2 alnar hög, buskformig.*

2 E. *Esula L.* allmänna svepets blad *bredt lancettlika,* det enskildtas *njurlika;* örtbladen jemnbredt lancettlika *spetsiga,* alla likformiga; de större hylleflik. *med* 2 borstell. hornlika bihang. ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D.1270. H.N.f.4, n:o 68.
Åkrar, murar etc. r. (*Sk.* Tågarp; Kabusa; Huaröd etc. *Blek.* Vedby. *Smål.* Kalmar, Karlsberg. *ÖG.* Norrköp. Vestralund. *Stockh. Uppl.* Rasbo; Uppsala, Malmagärde. *Gestr.* Hillevik. *Dal.* Säter; Furudal; Sunnansjö bruk: J. A. Braun. *Vestml.* Sala; Skinnskatteberg. *Ner.* Örebro; Tysslinge, Vinteråsa och Hidinge snr etc. *Öl.* Algutsrum m. fl. st. enl. Sjöstr.) *Omkring 3 quarter hög; bladen 2—4 linier breda, grenbladen något smalare.*

3 E. *Cyparissias L.* allmänna svepets blad *jemnbreda,* det enskildtas *hjertlika;* örtbladen jemnbreda *trubbiga,* grenarnes mycket smalare; hylleflik. *som föreg.* ♃ 5, 6, g. blr. Fig. Fl.D.2052. H.N.f.10, n:o 55.
Sandback. r. (*Sk.* Andrarum, Hvitaby, Maltesholm, Brösarps kyrkogård, mest i östra Sk., dock äfven vid Björnstorp i Göddelöfs sn. Är på de flesta dessa ställen försvunnen, men i sedn. tider funnen i Raflunda; Loshults och Örkeneds kyrkog. *Smål.* mell. delen, icke i Kalm. län ell. vest. om Lagan: Scheutz. *Gottl.* Halfvars i Vesterhejde enl. Thed.) *Mindre än föreg.; bladen omkr. en linie breda, mot spetsen något bredare.*

†† Flocken 3—5strålig; enåriga arter.

4 E. *exigua L.* flocken 3- (säll. 5strålig), med klynnedelda strålar; svepebladen *lancettlika;* örtbladen *jemnbreda,* trubbiga med kort udd. ⊙ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.635. Fl.D.592. H.N.f.1, n:o 52.
Åkr. r. (*Sk.* Lund, mellan Knästorp och Höjebro; mellan Trelleborg och Malmö etc. *Vestml.* Kärrbo sn vid Springsta. *Uppl.* Enköping, i pepparrotsplanteringar. *Medelp.* Sundsvall, på ballastplatser: Reuterm. *Gotl.* Taxstens i Lärbro sn.) *Vanl. fingerhög; vid Enköping ofta nående ½ aln och mycket grenig.*

5 E. *Peplus L.* flocken *3strålig;* svepebladen *eggrunda;* örtbladen skaftade, *omv. eggrunda, helbräddade.* ⊙ 7—9, gulgr. blr. Fig. Fl.D.1100.
Odl. st. a. (*Sk.—Gestr.* och *Vestml. Värml.* Carlstad. *Boh. Öl. Gotl.* — *N.* till Trondhj.)

6 E. *Helioscopia L.* flocken *5strålig,* med först 3-, sedan 2delda skaft; svepe- och örtbladen *omv. eggrunda* vigglika *småsågade.* ⊙ 7—9, g. blr. Fig. Sv.B.70. Fl.D.725.
Odl. st. och täppor, a. (*Sk.—Ångml.* och *Jämtl. Boh. Öl. Gotl.* — *N.* till Nordl.) *Är stundom fingerhög och enkel.*

363. MERCURIALIS *Lin.* Bingel.

1 M. *perennis L.* stjelken *enkel;* bladen skaftade, eggrundt lancettlika, *sträfhåriga;* honblrnas gemensamma skaft *utdraget;* roten krypande. ♃ 5. Fig. Sv.B.455. Fl. D.400.
Lundar. (*Sk.—Södml. Stockh. Rosl.* Sessön i Norrtelgetrakten; Frötuna vid klockstapelsbacken. *Vestml. Dalsl. Boh. Öl. Gotl.* — *N.* Dröbak, Laurvig etc. upp till Storöen i Bergens stift.) *Har i bladvecken glesa ax af små gröna blr; svartnar torr.*

*2 M. *annua L.* stjelken *grenig;* bl. skaftade, n. eggrunda, *glatta;* honblommornas skaft *ganska kort.* ⊙ 7—9. Fig. Sturm, 29 häft. H.N.f.13, n:o 66.
Odl. st. etc. (*N.* på flera st. enl. Fr. S.V.Sc. troligen öfverallt införd med ballast såsom vid Christiania, äfvensom i Sv. vid Hernösand, Gefle, Kalmar och *Gotl.* vid Kyllejshamn.)

66 Fam. TAMARISCINEÆ *Desv.* Foder- och kronblad 5. Fruktämne fritt, enrummigt; slutl. fröhus af vanl. 3 skal, bärande fröfästena. Frön med fjun, utan hvite.

364. MYRICARIA *Desv.* Strandljung.

1 M. *germanica Desv.* buskväxt; bladen aflånga ell. från en bredare bas jemnbreda oskaftade trubbiga; blomskärmen längre än blomskaftet. ♄ 7, 8, rödl. blr. Fig. Sv.B. 670. Fl.D.234. H.N.f.3, n:o 49.
Stränd. r. (*Ångml.* Sollefteå och Ed snr, vid Ångermanelfven. *Jämtl.* och *Medelp.* längs Indalselfven från Döviken i Ragunda ned till Liden sn; Indals sn, Lagmansö fiskeläge. — *N.* Altenelv; Salten; Namselven i Grongs och Overhaldens snr; Stördalselven; Drivelven; Lougenelv upp mot Dovre; Over- och Värdalen; Leyerdalselven nedom Gallerna. Öar i Bergens fjord.) *2—5 fot hög buske, till grenar och blad icke olik grof ljung.* — *Tamarix L.*

67 Fam. PORTULACACEÆ *Juss.* Foder vanl. 2bladigt. Frukt ett enrumm. mångfröigt fröhus med flera frön på centralfäste.

365. MONTIA *Lin.*

1 M. *fontana L.* bladen motsatta n. spadlika. ⊙ 6—8, hv. blr. — *a minor:* stjelken mindre, mer uppråt; frön med matt glans. — *β rivularis:* stj. utdragen slak; frön med starkare glans. Fig. Sv.B.540. Fl.D.131. *β* H.N.f.14, n:o 58.

Fukt. st. källdrag. (*Sk.—Lpl.* Karesuando. — *N.* till Ost-Finnm.) *Lik en liten Stellaria. Har hvita blr, nedböjda fröhus, svarta frön. På punkteringen hos fröen kan förf. ej finna någon märklig skilnad, likasom glansen icke är synnerligt olika. — β M. font. β major Ed.4.*

---

68 Fam. PARONYCHIEÆ *S:t Hil.* Fod. 5deldt ell. flikadt. Stift 2—3.; Frukt enrummigt fröhus med centralfäste, med ett enda frö.

366. HERNIARIA *Lin.* Vägört.

1 H. *glabra L.* bladen aflånga—omv. eggrunda, glatta; blrna talrika, gyttrade i öfra bladvecken. ♃ 7, 8. Fig. Fl.D.529.

Torra st. a. (*Sk.—Medelp. Dal.* — *N.* söd. och vest. delar.) *Liten, platt, tryckt till marken; blrna små, gulgröna, stundom bildande axlika, bladiga gyttringar.*

367. SCLERANTHUS *Lin.* Knafvel.

1 S. *perennis L.* blomhyllets flikar *trubbiga, bredt* hinnkantade, slutl. plattadt *slutna* omkr. frukten. ♃ 6. Fig. Fl.D.563. H.N.f.12, n:o 62.

Back. (*Sk.—Medelp. Vestml. Värml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* söd. del till Bergen.) *Örten fingerhög blåaktig; bl. syl-lika; blrna genom den bredare hinnkanten mer hvitaktiga än hos följ.*

2 S. *annuus L.* hylleflik. *spetsiga, föga* hinnkantade, alltid *utstående.* ☉☽ 6, 7, gr. blr. Fig. Fl.D.504.

Back. åkr. a. (*Sk.—VB. Jämtl.* Öhneberget. — *N.*) *Grönare, mer risaktigt utbredd än föreg. Var. kortare, med mer gyttrade blr ända i de nedre bladvecken: S. verticillatus Tausch, enl. Koch. S. vertic. föres dock af Fr. till dess S. biennis [lemn. i H.N.f.12, n:o 61], som i Fl.Sc. beskrifves med tätare blr än de öfriga, n. i hufvud, samt med n. trubbiga hylleflikar; synes snarare vara S. annuus β hibernus Reich.*

---

69 Fam. POLYGONEÆ *Juss.* Hylle 3—6deldt. Frukt nötlik, med ell. utan hinnkanter, enfröig.

368. FAGÓPYRUM *Gærtn.* Bohvete.

†1 F. *esculentum Gærtn.* bladen pilformigt hjertlika; blrna i *täta* klasar; fruktens kanter *hela.* ☉ 7, hv. ell. rödl. blr. Fig. E.B.1044. Sturm 18 häft.

Åkr. r. (*Sk.—Uppl. VB.* Neder-Calix, vid Åkroken: Reuterm. *Gottl.* — *N.* Christiania, Christiansands och Bergens stift; öfverallt förvildad med annan säd.) *Stjelken krokig, ehuru upprät; hufvudsakligen skiljd från följ. med frukten. — Polygonum Fagopyrum L.*

†2 F. *emarginatum Gærtn.* blad som föreg.; blrna i *glesa* klasar; fruktens kanter *bugttandade.* ☉ 7. Fig. Vet.Ac.Handl.1744,t.4.

Åkr. etc. r. (*Sk.* särdeles i östra delen förvildad. — *N.* Christiania flerestädes.) *Lik föreg., men blrna smärre och mer grönaktiga. — Polygonum tataricum L.*

369. POLÝGONUM *Lin.* Knäfva.

† Stjelken upprät enkel, med ett enda ax i toppen; ståndare 8: *Bistorta Tourn.*

1 P. *Bistorta L.* axet aflångt *eggformigt;* bladen eggrunda med *tvärhuggen* eller *hjertlik* bas, *nedlöpande* på skaftet, de öfre omfattande. ♃ 6, 7, rödl. blr. Fig. Fl.D.421. H.N.f.11, n:o 52.

Fukt. äng. r. (*Sk.* Vegeholm; Dufeke; Hurfva; Krageholm etc. *Hall.* Haslöf. *Blek.* Siltorp. *Smål.* Vexiö, vid Tufvan; Stenbrohult; Öhrs kyrkogård: Cand. Engdahl enl. Scheutz. *Vestml.* Vesterås, nära Carlberg. *Stockholm,* vid Byströms villa; Lill-Sikla och Skuggan.)

2 P. *viviparum L.* axet *cylindriskt;* bladen jemnbreda—bredt lancettl., *åt båda ändar spetsiga,* med *tillbakavikna* kanter. ♃ 6, hv. ell. rödl. blr. — *β alpinum:* med bredare, stund. n. ovala blad. Fig. Sv.B.336. Fl.D.13.

Äng. a. (*Lpl.—Smål. Sk.* Lärkesholm och Bjersgård. *Boh.* Strömstad; Uddevalla, vid Risån: Christinedal: Thed. — *N.* — *β* i fjelltrakter.) *Axet blommar först nedtill och sätter små knopplökar i stället för frukt.*

†† Stjelken vanl. grenig, med bladlösa ax i toppen; stift 2—3, meränd. nedtill samväxta: *Persicaria Gærtn.*

* Axen tjocka, tätblommiga.

3 P. *amphibium L.* ståndarne *5;* axet *ensamt,* med *glatt* skaft; bladen aflånga med *något hjertlik* bas. ♃ 7, 8, ljusr. blr. — *α aquaticum:* bladen flytande, glatta; stånd. längre, pist. icke längre än hyllet. — *β terrestre:* upprät; bladen från bredare bas lancettl. spetsiga; stånd. kortare, pist. längre än hyllet. Fig. Fl.D.282.

α i, *β* vid vatten etc. (*Sk.—Lul. Lpm.* Råneåelf mellan Gellivare och Jockmock. — *N.* till Ost-Finnm.)

4 P. *lapathifolium L.* stånd. *6;* stiften vid basen något hopväxta; axen *flera* med *sträfprickiga* skaft; bladen *eggrunda—bredt lancettlika;* stipelslidorna med *inga* ell. *korta* hår i kanten; nötterna på sidorna intryckta. ⊙ 7, 8, blekg. ell. rödl. blr. — *β nodosum:* med smalare ax, smärre blr, mycket uppsvällda stjelkleder. — *γ incanum:* bl. under gråakt. och vanl. hvitludna; stipelslid. hårbräddade. Fig. Reich. f. 688, *β* 689. H.N.f.4, n:o 69, 70; *β* 71, 72; *γ* 73.

Odl. st. etc. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *γ Sk.* — *Gestr. Vestml.* och *Värml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.*) *Bladen ofta på midten tecknade med en brun fläck.* — *β P. nodosum Pers.* — *γ P. incanum Schmidt och ed.8.*

5 P. *Persicaria L.* stånd. *6;* stiften n. till midten hopväxta; axen *flera,* med *glatta* skaft; stipelslid. kantade *med långa hår;* bladen *lancettlika glatta,* under föga blekare; nötter dels plattade, dels 3kantiga. ⊙ 7, 8, r. ell. hv. blr. Fig. Fl.D.702. Reich. f.684. H.N.f.4, n:o 74 och 75; f.10, n:o 57.

Fukt. st. stränd. (*Sk.—Medelp Dal. Värml.* och *Dalsl.,* mest i Venerstrakten. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.* upp till Finnm.) *Var. i storlek från att täfla med P. lapathif.* [*H.N. 10, 57*] *till fingerhög och späd som P. minus Huds.* [*f. 4, n:o 75*]. *Märkena i ett mindre antal blr 3:ne; dessa gifva de 3kantiga nötterna.* — *P. biforme Wg.*

** Axen smala, glesblommiga; stånd. 6.

6 P. *mite Schrank:* hyllebladen *utan* glandler; stiften hopväxta *n. upp till märkena;* bladen utdraget lancettlika—jemnbreda platta; stipelslid. *långt* hårbräddade. ⊙ 7—9, r. ell. hv. blr. — * *minus Huds.* mindre; bladen n. jemnbreda; nötterna dubbelt smärre. Fig. Reich.f.686. H.N.f.4, n:o 76; f.7, n:o 56. *β* Fl.D.2230. H.N.f.4, n:o 75; f.11, n:o 53.

Fukt. st. r. (*Sk.—Helsl.* Delsbo vid Långsbo-ån. *VB.* Neder-Calix sn, på Fahles-ön: Reuterm. *Ner.* Göthlunda sn, Nannbergaviken och vid Locknäs. *Vestml. Värml. Öl.*) *Var. som föreg., men utmärkt af sin vekhet, tunna blad och smala, vanl. glesa ax; lätt skiljd från följ. genom sin milda smak.* — *P. laxiflorum Weihe.* * *P. mite* * *strictum Fr.*

7 P. *Hydropiper L.* hyllebladen *glandelprickiga;* stiften *vid basen* hopväxta; bladen lancettlika vågiga, med *borstbräddade* stipelslidor. ⊙ 8, 9, gul. ell. rödakt. blr. Fig. Sv.B.424. Fl.D.1576.

Diken etc. a. (*Sk.—VB.* — *N.*) *Bladen hafva en brännande bitter smak; hyllet ofta 4deldt.*

††† Blommorna 1—4, i bladvecken eller i bladiga ax; stiften fria: *Avicularia Meisn.*

8 P. *aviculare L.* stånd. 5—8, stjelken meränd. nedligg. och grenig med sargade stipel-

slidor; bladen lancettlika—ovala, i kanten sträfva, ådriga; nötterna finprickiga, n. utan glans. ⊙ 5—10, hv. ell. rödl. blr. — *β nanum:* liten, enkel upprät, med n. jemnbreda blad. — *γ erectum:* upprät; bladen aflånga—ovala. Fig. Sv.B.406. Fl.D.803. Odl. och trampade st., stränd. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Var. i hög grad, från ett par tum hög och upprät, till alnslång, risaktig och nedliggande.*

†††† Stjelken slingrande; blomklasar i bladvecken; stiftet enkelt, med 3knöligt märke; stånd. 8: *Tinearia Meisn.*

9 P. *Convolvulus L.* stjelken *kantig;* bladen *hjertlikt pil-lika,* spetsade; blrna i utdragna glesa klasar; hyllebladens rygg *trubbig;* nötterna *finprickiga, utan* glans. ⊙ 7. Fig. Fl.D.744.
Odl. st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Finnm. Alten.) *Enskildta blomskaften kortare än den invändigt hvita, utv. gröna blomman.* — *Fagopyrum Lilja Sk.Fl.*

10 P. *dumetorum L.* stj. *n. trind;* hyllebladens rygg *hinnvingad;* nötterna *släta* och *glänsande;* för öfr. *som föreg.* ⊙ 7. Fig. Fl.D.756. H.N.f.13, n:o 67.
Skogsback., svedjeland. (*Sk.—Ångml. Pit. Lpm.* Ischjak. *Värml.* Venerstrakten. *Dalsl. Boh. Öl.* — *N.*) *Blomskaft af den med hvita hinnkanter försedda blommans längd.* — *Fagopyrum Lilja.*

370. RUMEX *Lin.* Syra.

† Alla eller de flesta blrna 2könade: *Lapathum Tournef.*

* De 3, frukten inneslut. hyllebladen*) smalt rutformiga, långtandade.

1 R. *maritimus L.* blomkransarne *tättsittande;* de 3 hyllebladen grynbärande, med borstlika tänder *längre* än hyllebladets diameter; örtbladen n. jemnbreda. ☽ 7, 8. Fig. Sv.B.706. Fl.D.1208. H.N.f.1, n:o 54.
Hafs- och sjöstr. r. (*Sk. Blek. Smål.* från söd. gränsen till Kalmar. *ÖG.* Omberg; Linköping; Laxfjärden i Kullersta sn. *Stockh. Södml.* Julitha sn, vid Öljaren. *Ner.* norra Hjelmarestranden genom Lillkyrka och Göthlunda snr. *Värml.* vid sjön Banken nedom Vee i Väsebärad. *Hall. Öl. Gotl.* — *N.* till Romsdalen samt Skognen vid Trondhjemsfjorden.) *Blir vid mogningen helt och hållet gul, hvaraf den fått namnet aureus With. Bladen meränd. vågiga.*

2 R. *palustris Sm.* blomkransarne *åtskiljda;* de tre hyllebladen grynbärande, med syllika tänder, *kortare* än hyllebladets diameter; örtbladen smalt lancettlika. ☽ 7, 8. Fig. Fl.D.1873. H.N.f.2, n:o 52.
Stränd. och kärr, r. (*Sk.* Malmö; Lund, Svedala etc. nedåt Ystads- och Trelleborgsslätten. *Gotl.* Visby gamla hamn.) *Liknar föregående, bladen vanl. jemna.*

** Hyllebladen aflånga, helbräddade; blomklasar glesblommiga (af åtskiljda kransar).

3 R. *sanguineus L.* blomklasarne vid basen utsperrade och med *fåblommiga* kransar; *ett enda* hylleblad grynbärande; de öfre örtbladen från bredare basis lancettlika, de nedre *hjertlikt* aflånga spetsiga. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.653. Fl.D.2228. H.N.f.1. n:o 53.
Fukt. bokskog. r. (*Sk.* Roslätt; Öfvedskloster på Fruali; Helsingb. i Pålköpskogen; Kullaberg etc. *Smål.* Värnanäs i Halltorps sn.; omkr. Arby. *Öl.* Thorslunda, Halltorp etc. — Södra *N.*) *R. Nemolapathum Handb. ed.2. samt Wg. och Fries. R. nemorosus Schrad.*

4 R. *glomeratus Schreb.* blomklasarne som föreg., med *mångblommiga* kransar; *alla* hylleblad grynbärande; örtbladen lancettlika, de nedre med ojemn *eggrund* basis. ♃ 7. Fig. Fl.D.2229. H.N.f.9, n:o 57.
Fukt. st. r. (*Sk.* sydv. del, t. ex. mellan Lilla Hammar och Kämpingeljung etc.) *Mycket lik föregående; blomklasarne med små skärmblad.* — *R. Nemolapathum Ehrh.*

*** Hyllebl. utdraget triangulära ell. [*R. acutus*] något hjertlika, hvasstandade; klasar glesblommiga.

5 R. *obtusifolius L.* blomklasarne *som föreg.,* med bredt lancettlika *skärmblad* vid de

*) Då hyllebladen i det följande beskrifvas, förstås endast de 3 inre ell. större, hvilka inneslutа nöten, och som böra undersökas vid dennes mogningstid på hösten. Blrna i detta slägte gröna ell. brunaktiga.

nedra kransarne; hyllebl. *triangelformiga, glest* hvasstandade, alla grynbärande; rotbladen hjertlika, meränd. trubbiga, de öfre smalare, alla *platta.* ♃ 7. — *β divaricatus:* hyllebl. bredare, upphöjdt nätådriga, långt syltandade, ett i synn. grynbär.; rotbl. rundadt trubbiga. Fig. Fl.D.1335. H.N.f.5, n:o 54; *β* f.7, n:o 57.

Fukt. st. vid byar. (*Sk.—Helsl. Vestml. Värml.* Carlstad. *Dalsl.* i Ånimskog; Fröskog. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.* Vestanfjells. — *β Sk.* — *Uppl. VG. Hall. Öl. Gottl.*) *3—5 fot hög; bladen eggrundt hjertlika, ofta ganska stora, vid fruktmogn. qvarsittande, friska och gröna. Ena hyllebladets gryn vanl. något större än de 2 öfriga. — β R. divaric. Fr. och ed.8. R. Friesii Godr. & Gr. R. obtusifol. Wallr. lärer enl. F. Aresch. och fl. utan gräns öfvergå i α, som är R. sylvestris Wallr.*

6 R. *acutus L.* blomklas. *uppräta,* n. *bladlösa;* hyllebl. bredt triangelformiga *med hjertlik bas, tätt och kort* hvasstandade, alla grynbärande; rotbl. aflånga, nedre stjelkbl. hjertlika, de öfre lancettlika, alla *vågiga.* ♃ 7. Fig.

Stränd. r. (*Sk.* östra delen, t. ex. Cimbritshamn och Esperöd; i sydvest. del. vid Hammarlöf och Skegrie m. fl. st. enl. F. Aresch.) *Förvexlades i de föreg. edd., under namnet R. pratensis Koch, med former af föreg:s β, från hvilken, utom anf. char., de vid fruktmogn. bortvissnade bladen skilja den. Allt enl. F. Aresch., som fullständigt utredt denna hos oss allmänt misskända art, och som anser den vara en hybriditet af föreg. och följande. — R. cristatus Wallr. och ed.4.*

**** Hyllebl. rundadt hjertlika, helbräddade ell. [*R. conspers.*] otydl. småtandade; blomklas. tätblommiga, uppräta.

a — Hyllebladen grynbärande.

7 R. *crispus L. alla 3* hyllebladen grynbärande, hjertlika *helbräddade;* bladen *lancettlika* spetsiga *vågiga.* ♃ 7. Fig. Fl.D.1334. H.N.f.7, n:o 55.

Fukt. st. a. (*Sk.—Ångml. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj.) *Hyllebladens gryn stora, vanligen ett större än de öfriga, hvilka stundom ej utväxa; örtbl. vid fruktmogn. vissnande.* — Anm. *R. propinquus J. E. Aresch. i Bot.Not. 1840, p.22, kan förf. af charaktererna ej väl skilja från R. crispus; synes vara större, med aflånga, vid basen rundade ell. något hjertlika rotblad. Af F. Aresch. anses den som hybr. af R. crisp. och domest.*

8 R. *conspersus Hn.* blomklasarne bladlösa; hyllebl. bredt hjertlika, något spetsade, *småtandade, ett enda* grynbärande; rotbladen eggrundt aflånga, med hjertlik basis, *platta;* stjelkbladen *hjertlikt* eggrunda eller smalare. ♃ 7, 8. — * *platyphyllus F. Aresch.* nedre bladen bredare; hyllebl. längre spetsade, derigenom aflångt hjertlika. Fig. H.N.f.7, n:o 54; f.9, n:o 58.

Stränd. r. (*Sk. Smål.* Kalmar: Scheutz. — *Gefle. Vestml.* Vesterås m. fl. st. *Dalsl.* vid Dalbobron nära Venersborg. *Hall.* Särö, och söd. *Boh. Öl.* — * *Stockh.* och *Uppsala* enl. Aresch.) *Stjelken omkr. 2 alnar hög, rödfläckig; bladen vid fruktmogn. qvarsittande friska, hyllebl. grundt, stundom omärkligt tandade. Påstås af Prof. Andersson vara hybrid af R. domest. och obtusifol., till hvilken sednare R. gentilis Lönnr., som utg. ej sett, skall vara en tydlig öfvergångsform.*
(R. acutus.)

b — Hyllebladen bara (med inga eller otydliga gryn).

9 R. *domesticus Hn.* hyllebladen rundade *hjertlika bara, helbräddade;* örtbladen bredt lancettlika *vågiga,* med eller utan hjertlik basis. ♃ 7, 8. — *β latifolius:* större; bladen hjertlika. Fig. Fl.D.2349. Reich. t.345. H.N.f.7, n:o 55.

Byar, stränd. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *2 à 3 fot hög. Örtbladen vid fruktmogn. qvarsittande friska; rotbladen n. aflånga, stundom med snedt hjertlik basis. — β har bladen ända in på stjelken nog stora och hjertlika, ehuru mer aflånga än hos följ., hvarmed den blifvit sammanblandad. — R. longifolius DC. R. Hippolapathum Fr. Nov.ed.2. R. aquaticus β Wg.Fl.Lapp.*

***** Hyllebl. triangulära ell. eggrunda, n. helbräddade; klasar tätblommiga, uppräta.

a — Hyllebl. bara.

10 R. *Hippolapathum Fr.* hyllebl. *eggrunda,* med *tvär* bas, trubbiga *bara;* örtbladen bredt *hjertlika platta;* blomklasarnes blad eggrundt lancettlika. ♃ 7. Fig. Sv.B.209. H.N.f.5, n:o 55.

Stränd. (*Uppl. Södml.* och *Vestml.* omkr. Mälaren och närmare hafvet. *Boh.* Kongelf m. fl. st. vid Göta elf; Strömstad. *VG.* Mariestad: Sahlén. *Dal.* Leksand; Grycksbo bruk. *Jämtl.* Liths sn. *Ångml. VB.* nor. delen. *Um. Pit.* och *Torn. Lpm.* — *N.* till Ost-Finnm.) *2—3 alnar hög; rotbladen stora, n. triangelformiga, stundom med blodrödt skaft och ryggnerv; stjelkbladen ofta hjertlika med n. rätliniga kanter. Hyllebladen, äfven vid sin högsta mognad, hafva sällan någon märkbar intryckning vid basen, så att de öfver hufvud icke kunna kallas hjertlika. — R. aquaticus Handb. ed.3, och trol. den af Linné beskrifna, såsom äfven liggande i hans Herb. under detta namn. R. Friesii J. E. Aresch. Bot.Not.1840.*

b — Hyllebl. grynbärande.

11 R. *maximus Schreb.* hylleblad triangelformigt aflånga, alla grynbärande; örtbladen *hjertlika* spetsiga, *platta.* ♃ 7. Fig. Sv.B.161. Fl.D.2347. H.N.f.6, n:o 53.

Stränd. (*Sk.* vid Köpingeån, mell. Benestad och Baldringe. *VG.* Göteborg. *Smål.* Kranklösaholm vid Hosmo-ån. *ÖG.* Linköp., vid Nyqvarn: Kindb. *Södml.* Rosenbergs bruk; Ekensberg; Sundsörs tegelbruk. *Stockh.* vid kanalerna i Hagapark; Djurgårdsviken m. fl. st. *Uppl.* Skokloster; Ultuna; Norrtelge, på Björnö etc. *Vestml.* Tortuna, i Bocksjön; Kärrbo, i Ångsjön.) *2—3 alnar hög stjelk; bladen hjertlikt eggrunda, ofta en fot långa, 4—6 tum breda. Äldre hyllebl. vid basen småtandade. — R. acutus Handb. ed.1 och Sv.B.*

12 R. *Hydrolapathum Huds.* hyllebl. som föreg.; alla örtbladen *lancettlika, platta.* ♃ 7. Fig. Fl.D.2348. H.N.f.6, n:o 52.

Stränd. (*Sk.—Uppl. Dal. Värml.* vid sjön Hyngen i Bro sn. *Dalsl.* Nordkärr i Holm sn; Lockerud nära Venersborg. *Gotl.* — *N.* Christiania.) *Liknar alldeles föreg., undantagande bladen, som äro spetsade åt båda ändar, de nedersta 1—2 fot långa, ljusgröna. — R. aquaticus Fr. R. acutus Wg. Fl.Su.*

†† Tvåbyggare. Bladen pil- ell. spjutlika: *Acetosa T.*

†13 R. *scutatus L.* blrna både en- och 2könade; *de inre* hyllebladen *hjertlika* rundade helbräddade, *de yttre tilltryckta;* örtbladen *gigformiga* ell. spjutlika med eggrunda flikar. ♃ 6, 7. Fig. Sturm 74 häft.

Back. r. (*Uppsala* på Slottsbacken, förvildad; flerestädes enl. Fr.) *Bladen något tjocka, blåaktiga.*

14 R. *Acetosa L.* tvåbygg.; hyllebl. *som föreg., de yttre nedböjda;* örtbladen bredt lancettlika—eggrunda, med *pil-* ell. *hjertlik* bas. ☽ 6, 7. — *α vulgaris:* bladen lancettl. med pil-lik bas. — *β alpestris:* bl. eggrunda med hjertlik bas, nerv. mer upphöjda. Fig. Sv.B.190. *β* H.N.f.11, n:o 54.

Äng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β* i fjelltr. *Torn. Lpm.* — *Herjed.* — *N.*) *β, som af Frist. och Rob. Fr. anses vara den Sydeurop. R. Arifolius All., öfvergår i våra fjelltrakter till α, och öfverensstämmer icke väl med de utl. ex., utg. sett.*

15 R. *thyrsoides Desf.* tvåbygg.; de inre hyllebl. rundadt *njurformiga,* de yttre *nedböjda;* örtbladen aflångt lancettlika, med *spjutlik* bas; blr i *mycket* sammansatt, *stor och tät* vippa. ♃? 7, 8. Fig.

Äng. r. (*VG.* Kinnekulle, från Husaby till Martorp, isynnerhet på sedn. stället. *Smål.* Kalmar; samt Stenbrohult sn. mell. kyrkan och Elmhult: Scheutz. *Gotl.* vid Botvede i Sanda sn.) *Oftast 1—1½ aln hög, mycket gröfre än de öfriga i afd., isynnerhet från dem utmärkt af den stora och täta blomsamlingen. Hos oss först igenkänd af Frist. och Rob. Fr. — R. subhastatus Lindgr. R. Acetosa var. thyrsiflora Fr. R. acetosa γ subhast. ed.8.*

16 R. *Acetosella L.* tvåbygg.; hyllebl. *eggrunda* helbräddade, de yttre *tilltryckta;* örtbl. lancettlika—jemnbreda, meränd. *spjutlika* af 2, utstående flikar vid basen. ☽ 6, 7. Fig. Fl.D.1161.

Torra st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Vanl. röd till färgen; bladen stundom mycket smala, saknande än den ena, än båda flikarne vid basen.*

371. RHEUM *Lin.* Rhabarber.

†1 R. *Rhaponticum L.* bladen hjertlika trubbiga glatta, undra sidans ådror småhåriga, inskärningen vid basen vidgad; bladskaften ofvanpå fårade, i kanten rundade. ♃ 6, 7. Fig.

Odl. st. gamla murar etc. r (*Nerike* vid Dylta. *Stockh.* vid Trångsund nära Drefvikssjön m. fl. st. förvildad.) *2 alnar hög, med 1—2 fot breda blad.*

272. OXYRIA *Hill.* Syrling.

1 O. *digyna Campd.* blad n. endast vid roten, njurlika, hela ell. urnupna. ♃ 7. Fig. Sv.B.692.
Fjellbäckar. (*Lpl.—Herjed. Dal.* Särna sn, Fulufjellet. *N.*) *1—2 qu. hög, med tumsbreda blad. — Rumex L. Rheum Wg. Oxyria reniformis Hook.*

373. KOENIGIA *Lin.*

1 K. *islandica L.* de öfre bladen gyttrade omkring blrna, de på stjelken skiftevisa, n. spadlika trubbiga glatta. ⊙ 7, 8. Fig. Sv.B.513. Fl.D.418. H.N.f.5, n:o 57.
Fjellv. r. (*Lul. Lpm.* Mourateskop, Kåbrinoive; Stockejock, Storthoke m. fl. st. *Pit. Lpm.* Kåbroive. *Jämtl.* Ekorrdörren. — *N.* Finnm. allm. kring hela Varangerfjorden; Berlevaag, samt Nordkap; Salten; Dovre; Gousta; Hardanger; Stuedalen; Kälahögen vid Jämtska gränsen.) *En half till 2 tum hög, saftig växt, med ganska små gulaktiga blr; bladen med stipelslidor.*

---

4 Serien: INCOMPLETÆ.

10 KLASSEN

BRACTEIFLORÆ.

70 Fam. ARISTOLOCHIACEÆ *Juss.* Stånd. fästade vid pistillen. Fruktämne under blomman, 3—6rummigt, med centrala mångfröiga fröfästen.

374. ARISTOLOCHIA *Lin.* Hållrot.

†1 A. *Clematitis L.* stjelken upprät; bladen hjertlika trubbade; blrna flera i hvarje bladveck med enläppigt, utdraget eggrundt bräm. ♃ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.377. Fl.D. 1235.

Odl. st. vallar etc. r. (*Sk.* Helsingborg, på många ställen. För öfr. förvildad här och der upp till mellersta Sv.) *1—2 fot hög med krypande rot.*

375. ÁSARUM *Lin.* Hasselört.

1 A. *europæum L.* bladen njurlika, trubbiga ell. urnupna; kalkflikarne spetsiga. ♃ 5. Fig. Sv.B.31. Fl.D.633. H.N.f.11, n:o 55.

Lund. r. (*Sk.* Häckeberga på en holme i sjön; Romeleklint nära Björstorp. *Vestml.* Sätra brunn: Prof. Hedenius enl. Frist. Skall äfven vara funnen i *VG.* på Alnsö i Hornborga sjön, samt i *Värml.* vid Ölmehärads prestgård i ett alkärr. — *N.* uppgifven för Tellemarken, men enl. Blytt trol. af misstag.) ***Blomman ensam mellan de 2 toppbladen, utanpå mörkgrön, inuti brunröd.***

71 Fam. SANTALACEÆ *Br.* Kalk med i knoppen kantlagda flikar, samt lika många, på flikarnes bas fästa ståndare. Fruktämne inväxt i kalkens bas, enrumm., enfröigt.

376. THESIUM *Lin.* Spindelört.

1 T. *alpinum L.* blrna i något ensidig klase, fästade inom 2:ne småskärm på det större, jemnbreda skärmbladets skaft, meränd. 4klufna: örtbladen jemnbreda, något rännformiga. ⨀ 6, 7. Fig. Sv.B.611. H.N.f.3, n:o 50.

Back. r. (*Blek.* vid Fuhrs gästgg. *Smål.* upp till Högsby sn; Oscarshamn, Vestervik och Hjorthed samt mellan Eksjö, Vimmerby och Fröåsa, sparsamt spridd till närgränsande del af *ÖG.*, såsom Olstorp i Askeryd, Grafby gärde i Sunds sn, mellan Kisa och Fröåsa. Svinhult sn vid Solebo och Hamra. *Öl.* vid Thorslunda kyrka [en, enl. Sjöstr., trol. falsk uppgift].) ***Quartershög, med små, utanpå gröna, inuti hvita blr. — Th. Linophyllum L.Fl.Su.***

72 Fam. THYMELEÆ *Juss.* Kalk med pip och i knoppen tegellagda flikar. Stånd. fästa i pipen, dubbelt så många som kalkflikarne. Fruktämne fritt, inom kalken, enrumm., med ett hängande frö.

377. DAPHNE *Lin.* Tibast.

1 D. *Mezereum L.* blrna oskaftade, gyttrade 3—5 tillhopa på den ännu bladlösa stammens sidor. ♄ 4, 5, r. blr. Fig. Sv.B.7. Fl.D.268.

Fukt. skogsäng. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Salten.) *Alnshög buske, hvars lancettlika blad framkomma i grenarnes spets först efter de välluktande blrna; stenfrukterna röda, giftiga.*

---

73 Fam. ELÆAGNEÆ *Br.* Kalk som föreg. fam. med stånd. fästa i mynningen. Fr.ämne fritt, slutl. falsk stenfrukt, bildad af den saftiga kalken och den nötlika, 1fröiga frukten.

378. HIPPóPHAË *Lin.* Haftorn, Finnbär.

1 H. *rhamnoides L.* bladen jemnbredt lancettlika, under hvitfjälliga. ♄ 5. Fig. Sv.B. 385. Fl.D.265.

Hafsstr. (*VB.* vid Haparanda ned till *Rosl.* — *N.* mell. Salten och Trondhj.) *Omkr. 3 alnar hög, tornig buske, med tidiga, små och gulaktiga blr i bladvecken; frukten bärlik, gul.*

---

74 Fam. ULMACEÆ *Ag.* Blr 2könade. Fr.ämne fritt, med 2 stift, slutl. enrummig, enfröig, platt vingfrukt.

379. ULMUS *Lin.* Alm.

1 U. *montana Sm.* blrna med *5—6* ståndare och skaft n. *kortare* än kalken, samlade i rundade gyttringar; frukterna ovala ell. rundade, n. glatta, i spetsen *grundt* 2klufna; bl. aflånga—omv. eggrunda med tvärt sammandragen spets, dubbelsågade, ofvan meränd. sträfva. ♄ 4, 5. — *β major:* bl. större; grenarne korkbarkiga. — *γ nitida:* bl. glatta och glänsande. Fig. Sv.B.13. E.B.1887. Reich. t. 1332. H.N.f.12, n:o 63. *β* E.B.2542.

Skogsäng. berg. (*Sk.—Helsl.* Delsbo, på Gryttjesbergen. *Medelp.* Borgsjö sn: Reuterm. *Ångml.* Skuluberget. *Jämtl.* upp till Frostviken i prov:s nordligaste del. *Dal. Värml. Dalsl. Boh. Öl.* nor. del. *Gotl.* — *N.* till Helgeland.) *Högt träd med brunakt. blr på bar qvist; vid basen sneda blad.* — *U. campestris Ed.6.* *β U. major Sm.*

2 U. *campestris Sm.* blrna *n. oskaftade,* med *4* ståndare, för öfr. som föreg.; frukt. omv. eggrunda ell. cirkelrunda, glatta, i spetsen 2klufna *ända ned till fröet;* bl. ovala spetsiga, dubbelsågade, ofvan föga sträfva. ♄ 5. — *β suberosa:* grenarne med korklik, kantig bark. — * *glabra Mill.* bl. smalare, något tjocka, glatta; frukt. små, n. cirkelrunda med smal urskärning. Fig. E.B.1886. Reich.t.1331, *β* 1333. *β* H.N.f. 4, n:o 80; * f.8, n:o 57.

Lund. r. (*Öl.* södra del. *Gotl.* — *β Öl. Gotl.* — * *Gotl.* Gothem m. fl. st.) *Träd med smärre frukter och blad än föreg., hvarmed denna art förenades af Lin. och i Handb. ed.6 under namnet campestris.* — *β U. suberosa Ehrh.*

3 U. *effusa W.* blrna med *6—8* stånd. och skaft *flera gånger längre* än kalken; bladen dubbelsågade; frukt. *ludna* i kanterna. ♄ 5. Fig. Reich. f.1337. H.N.f.4, n:o 81.

Lund. r. (*Öl.* i vestliga, mellersta delen, såsom vid Borgholms kungsgård, Högsrum, Rönnerum, Skogsby m. fl. st. enl. Sjöstr.) *Blrna med 3—7 lin. långa skaft.* — *U. ciliata Ehrh. U. pedunculata Lam.*

---

75 Fam. URTICACEÆ *Juss.* Blr skiljdkönade, med 1 stift. Frukt nötlik, med 1 frö.

380. HÚMULUS *Lin.* Humle.

1 H. *Lupulus L.* ♃ 7, gulgr. blr. Fig. Sv.B.332. Fl.D.1239.
Bergsrött. stenrös, r. (*Sk.—Jämtl. Boh.* Strömstad; Tanum och Qville snr flerest.: Rect. For. *Öl. Gottl.* — *N.* södra del till Ringboe i Gudbrandsd. och till Sellöe i Bergens st.) *Slingrande växt, med handflikiga, skarpa blad.*

381. URTÍCA *Lin.* Nässla.

1 U. *urens L. sambyggare;* bladen motsatta, *ovala,* fliksågade, med skaft meränd. *längre* än de parvisa blomgyttringarne. ⨀ 6, 7, gulgr. blr. Fig. Sv.B.206. Fl.D.739.
Odl. st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Mindre och mer ljusgrön än följ.*

2 U. *dioica L. tvåbygg.;* bladen motsatta, mer och mindre *hjertlika spetsade,* grofsågade, med skaft *kortare* än de klaselika blomgyttr. ♃ 6, 7, gr. blr. — *β holosericea:* finluden, med få brännborster. — *γ glabra:* stjelk och blad glatta. Fig. Sv.B.68. Fl.D.746.
Odl. st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Var. med bredare och smalare, ända till eggrundt lancettlika blad.*

382. PARIETARIA *Lin.* Väggört.

1 P. *officinalis L.* stjelken n. upprät, föga grenad; bladen utdraget eggrunda, punkterade korthåriga. ♃ 7, 8, hvitgr. blr. Fig. Fl.D.521. Reich. D.Fl.f.1317. H.N.f.1, n:o 58.
Vid vägar och hus, r. (*Sk.* omkr. Cimbritshamn; Malmö, förvildad i plantager.) *Blrna små, gyttrade i flock och klynnedelda vippor.* — *P. erecta Mert.*

---

76 Fam. AMARANTACEÆ *Juss.* Kalk hinnaktig färgad [hvit eller röd]. Stånd. utgående från fruktfästet. Fr.ämne enrummigt, en- [fler-]fröigt, slutl. fröhus, affallande helt.

383. AMARANTUS *Lin.* Amarant.

1 A. *Blitum L.* stjelken utbredd, med blrna gyttrade i toppen och bladvecken; kalken 3deld, med 3 ståndare; bladen eggrunda urnupna. ⨀ 6—8. Fig. Fl.D.2246. H.N.f. 1, n:o 55.
Odl. st. gator etc. r. (*Sk.* Lund. *Hall. Stockholm:* Kungsholmen; Bergianska trädg. m. fl. st.) *Liknar Chenopod. polyspermum, som stundom blifvit misstagen för denna; äfven skiljd från Chenop. med föga annat än kalken, hvars blad hafva en bred hvit genomskinlig hinnkant. Fröblåsan affaller hel med fröet, hvarföre denna art af Kunth föres till ett eget slägte Albersia.*

---

77 Fam. CHENOPODIACEÆ *Juss.* Kalk örtartad, foderlik. Stånd. fästa i kalkens botten. Frukt hinnaktig enfröig fröblåsa, affall. oöppnad.

384. ÁTRIPLEX *Lin.* Gråmålla.

† Fruktfodrets [honkalkens] flikar rundade och helbräddade, åtskiljda till basen.

†1 A. *hortensis L.* stjelken upprät; bladen något hjertlikt 3angelformiga, bugttandade, *på båda sidor af samma färg;* fruktfod. rundade med *omärklig* spets. ⨀ 7, 8, gr. blr. Fig. Sturm 79 häft.
Odl. st. stränd. (*Sk.—Gestr. Vestml.* som ogräs i plantager och dessas grannskap.) *1—3 fot hög med stora, ofta röda ell. gula blad.*

†2 A. *nitens Reb.* stj. upprät; blad som föreg. vanl. med mer spjutlik bas, *under hvitmjöliga;* fruktfoder eggrunda *spetsiga.* ⨀ 7, 8, gr. blr. Fig. Sturm. 79 h.

Vanl. införd med ballast, r. (*Sk.* nedom Malmö. *Kalmar* 1847. *Stockholm* 1818.) *Något mindre än föreg.*

†† Fruktfodrets flikar rut- eller 3angelformiga, hopväxta vid basen.

* Fruktfodr. vid mogn. gråhvitt, med tillhårdnad bas.

3 A. *rosea L.* bladen *n. eggrunda* bugttandade, under hvitpudrade; fr.fodren *bredt triangelformiga* småtandade, med 3 upphöjda nerver på den hvitmjöliga basen. ⊙ 7, 8, gr. blr. Fig. Sv.B.626. H.N.f.4, n:o 77.

Byar, hafsstr. r. (*Sk.* Lomma, Borreby etc. *Smål.* Kalmar; Förlösa: Vesterl. *ÖG.* Grytön i Gryt sn enl. Hr J. A. Braun. *Öl.* Skogsby i Thorslunda; vid Färjestaden och på ön Norman etc. — *N.* södra kusten.) *Bladen stundom på båda sidor hvitmjöliga. — A. laciniata Wg.*

** Fruktfodr. fortfarande grönt, bladartadt (icke tillhårdn.).

4 A. *calotheca Fr.* bl. *spjutlikt triangelformiga,* fliktandade, enfärgade; fr.fodren *3angelf.,* upphöjdt nätådriga, *flikade i syl-lika* tänder. ⊙ 7, 8. Fig. Sv.B.627. Fl.D.1638. H.N.f.1, n:o 56; f.8, n:o 55.

Hafsstr. etc. r. (*Sk.* Kullaberg; Malmö; Lomma etc. *Blek. Smål.* Kalmare slott. *Hall. Boh. Öl. — N.*) *Har mycket tandade, likasom taggiga fruktfoder, hvilka ofta utväxa stora och bladlika, med långa flikar: A. hast. calotheca Rafn. — A. hastata Lin. herb. [genom förvexling] och Handb. ed.5. A. laciniata L.Fl.Su. enl. beskrifn.*

5 A. *hastata L.* nedligg. eller med utsperrade grenar; bladen *spjutlikt 3angelformiga,* bugttandade; fruktfod. *rutformiga,* i kanten och på ryggen *tandade.* ⊙ 7—9, gr. blr. — *β salina:* upprät, med under hvitmjöliga blad. Fig. Fl.D.1286. H.N.f.8, n:o 54. *β* Sv.B.628.

Stränd. fukt. st. *β* hafsstr. (*Sk.—Helsl. VB.* Haparanda. *Vestml. Ner. Värml.* Carlstad. *Boh. Öl. Gottl. — N.*) *Var. i hög grad, nedligg. och upprät, med stora och breda blad till eggrunda, groftandade och n. hela, små och stora fruktfoder o. s. v. — A. hastata L. enl. synon. och växtställen. A. latifolia Wg. och Hn. ed.5. A. patula Sm. Utmärktare former, måhända egna arter, såsom några förf. vilja, äro följ.*

* *A. Babingtonii Woods.* utsperradt grenig, vanl. nedtryckt, med stora breda tjocka och spröda blad. Fig. Lindeb. Nov. Fl. Sc. t.2, f.2. — Klippiga hafsstr. i *Hall.* och *Boh.* på Väderöarne. — *N.* söd. del. Finnm. Hammerfest, vid Fuglenæs. — *A. crassifolia Fr. och ed.7.*

* *A. deltoidea Bab.* n. upprät; bladen utdraget eggrunda, spjutlika af 2, horizontalt utstående, ell. bakut rigtade flikar vid basen [hvilka dock stundom saknas]; fruktfoder mycket större än de släta fröen. — *Vestra kusten.*

* *A. microsperma Kit.* n. upprät; bladen som föreg. n. helbräddade, med tvärhuggen bas och horiz. flikar; fruktfod. föga större än fröen. — *Sk.* Malmö; Lomma. *Blek.* enl. Vesterl.

* *depressa:* nedtryckt, vanl. lefverbrun; bladen små, spjutlikt 3angelform. ell. eggrunda, tandade, med 2, rakt utstående flikar vid basen; de öfversta bladen vid fruktgyttr. n. jemnbreda, vanl. med spjutlik bas. — *Sk. Hall.* på ruttnande lager af *Zostera. Boh. Blek. Gottl.* flerest. *A. prostrata Bouch. enl. Vesterl.*

6 A. *patula L.* stjelken meränd. upprät; de nedra grenarne korsvisa *utsperrade;* de öfre bladen lancettlika—jemnbreda *helbräddade,* de nedre *eggrundt lancettlika, med 2,* utdragna, något *framåt rigtade flikar* vid basen; fruktfod. *rutformiga* spetsade *helbrädd.* ell. *något* tandade, på ytan släta ell. småtandade. ⊙ 6—9, gr. blr. — *β angustifolia:* nedligg.; alla bladen n. jemnbreda. — * *stipitata Vesterl.* fruktfodr. vanl. skaftade, ofta med hjertlik bas. Fig. Fl.D.1285; *β* 2226. H.N.f.8, n:o 53.

Odl. st. stränd. a. (*Sk.—Ångml. Värml. Öl. Gottl. — N.* till Ost-Finnm. — * Hafsstr. i *Sk. Blek. Boh. Öl.* enl. Vesterl.) *Stundom af tillfälliga orsaker nedliggande; bladen var. i bredd och tandning, äfvensom fruktfod. i storlek. — A. angustifolia Sm.*

7 A. *litoralis L.* stj. och grenar *upprätа;* bladen *jemnbreda;* fruktfod. *smalspetsiga,*

tandade på ytan och i kanterna. ⊙ 6—8, gr. blr. — *β maritima:* bladen bredare, glest och olikformigt bugttandade. Fig. Fl.D.1287. H.N.f.5, n:o 58, 59.
Hafsstr. (*Sk.—Uppl. Boh. Öl. Gotl.* — *N.* till Romsdalen.) *Bladen hos α ½—2 lin. breda, hos β 2—3½; var. med större och mindre fruktfod. samt stund. nedligg. stjelk. — β A. marina L. enl. Sm.*

385. HÁLIMUS *Wallr.* Saltmålla.

†1 H. *portulacoides Wallr.* stjelken *träaktig;* bladen smalt omv. eggrunda—lancettlika trubbiga helbräddade; fruktfodren *oskaftade.* ♄ 7, 8, gr. blr. Fig. Sturm 80 häft. E.B.261. H.N.f.14, n:o 61.
Hafsstr. r. (*Sk.* Helsingborg och Hven, fordom funnen af Leche enl. Linné Fl.Su. samt Fries.) *Omkr. ½ aln hög med grenig bladlös vippa i toppen; bladen aflånga, vanl. bredare ofvan midten. — Atriplex L.*

2 H. *pedunculatus Wallr. örtstjelk;* fruktfod. *långt skaftade,* omv. hjertlika, med en liten udd i urskärningen; bladen som föreg. ⊙ 7, 8, gr. blr. Fig. Fl.D.304. H.N.f.1, n:o 57.
Hafsstr. r. (*Sk.* vestra kusten från Skanör upp till Kullen; Hven. *Hall.* Varberg. *Boh.* Skaftö; Oroust, Henån: Thed. *Smål.* Kalmar vid Törnebäcksbro. *Öl.* Ottenby etc. *Gotl.* Eista, Sproge, Gröttlingbo etc.) *Vid blomn. vanl. fingerlång, sedan större, med blomgyttr. i toppen och öfra bladvecken; utmärkt af de ½ tum långa fr.foderskaften. — Atriplex L.*

386. BLITUM *Lin.* Rödmålla.

† Blomfodret vid fruktmogn. uppsväldt saftigt, hvarigenom fruktgyttringarne slutl. likna röda bär: egentl. *Blita L.*

†1 B. *capitatum L.* de flesta blomgyttr. bildande ett *bladlöst,* afbrutet *ax* i stjelkens topp; bladen spjutlikt eggrunda, med *få och glesa* tänder. ⊙ 6, 7, gr. blr. Fig. Sturm 74 häft.
Odl. st. r. (*Smål.* Kronoberg: Scheutz. *Södml.* Strängnäs: J. A. Braun. *Stockh.* Bondgatan på Söder, och på Djurgårdsslätten. *Uppl.* Elfkarlöbruk omkr. herregården. *Vestml.* Vesterås: A. M. Troil. *Dal.* Grycksbo Bruk. — *N.* Christiania; Langesund.) *De mogna blomgyttringarne ej olika smultron; endast de nedre hos denna art i bladvecken.*

†2 B. *virgatum L.* stjelken *bladig ända till* toppen; blomgyttr. *i bladvecken;* bladen spjut- ell. 3angelformigt eggrunda, *olikformigt hvasstandade.* ⊙ 6, 7, gr. blr. — *β chenopodioides:* fruktgyttr. saftlösa gröna. Fig. Sturm 74 h. *β* H.N.f.8, n:o 52.
Odl. st. r. (*Sk.* Kullaberg. *Smål.* Håkanstorp i Bredaryd sn. *ÖG.* Motala på landsvägsrenar. *Södml. Stockholm. Uppl. Gestr. Vestml. Ner.* Örebro; Iboholm i Boo sn. *VG.* Sköfde: Rect. For. — *N.* Kongsberg. — Förvildad i och omkr. plantager. — *β Uppsala,* vid Hammarby. — *N.* Christiania.) *Bladen med bred, tvär bas, mycket tandade; frukt som föreg.*

†† Fruktgyttr. icke bärlika: *Chenopodia L.*

3 B. *rubrum Reich.* bladen *eggrunda* trubbiga, *djupt* trubbtandade, tjocka glänsande; blomgyttringarne *greniga* sammansatta, något bladiga; alla fröen utom toppblommans stående på kant. ⊙ 7—9, gr. ell. r. blr. — *β paucidentatum:* liten, med föga ell. icke tandade blad. Fig. Fl.D.1149. *β* Sturm 74 häft.
Odl. st. (*Sk.—Gestr. Vestml. Värml. Boh. Öl. Gotl. — N.*) *Stjelkar och blomgyttr. stundom röda; bladen n. fliktandade. — β B. rubrum v. botrytes Fr.*

4 B. *glaucum Koch:* bladen *aflånga* ell. eggrundt aflånga trubbiga, *grundt och bugtigt* trubbtandade, *under blågrå;* blomgyttr. i bladlösa *klasar;* fröen dels horizontala, dels på kant. ⊙ 7—9, gr. blr. Fig. Fl.D.1151.
Gator, a. (*Sk.—Gefle. Vestml. Värml. Boh. Öl. Gotl. — N.*) *Stjelken vanl. nedligg. mer sällan upprät.*

5 B. *Bonus Henricus C. A. Mey.* bladen *spjutlikt 3angelformiga, n. helbräddade;* stjelken uppråt, med täta, axlikt gyttrade, upptill bladlösa blomgyttringar; alla fröen kantstående. ♃ 6—8, gr. blr. Fig. Fl.D.579.
Väg. gård. a. (*Sk.—Helsl. Vestml. Värml. Boh.* enl. Thed. *Öl. Gotl. — N.* till Bergen.) *(B. virgat. β.)*

387. CHENOPODIUM *Lin.* Svinmålla.

† Bladen tandade.

1 C. *hybridum L.* bladen något *hjertlika* spetsade, *djupt bugtade i få, men ganska grofva* tänder; blomgyttr. i *grenig* öppen *vippa;* fröen groft punkterade. ⊙ 7, 8, gr. blr. Fig. Fl.D.2049.
Odl. st. (*Sk.—Uppl. Dal. Värml.* södra delen. *Öl. Gottl.* — *N.* Christiania.) *Bladen tunna, stora, ej olika Lönnblad.*

2 C. *urbicum L.* bladen *3angelformiga* groftandade ell. n. hela; blomgyttr. samlade i utdragna *upprätta axlika* gyttringar, dels i stjelkens topp, dels i bladvecken; fröen släta. ⊙ 7, 8, gr. blr. — β *intermedium:* bladen mer gröna och glänsande, spetsigt groftandade. Fig. Sv.B.459. Fl.D.1148. β Sturm 75 häft.
Byar, gat. (*Sk.—Gefle. Dal. Värml. Öl. Gottl.* — *N.* Christiania; Asker; Ringerige. — β Eskilstuna; flerest. enl. Fr.S.V.Sc.) *Bladen vanl. något tjocka, blåaktiga och glanslösa.*

3 C. *murale L.* bladen *eggrunda, jemte tänderna spetsiga,* yngre glänsande; blomgyttr. i *grenig* öppen bladlös *vippa;* fröen släta. ⊙ 7, 8, gr. blr. Fig. Fl.D.2048. H.N.f.15, n:o 59.
Odl. st. mur. r. (*Sk.* Ystad.—Höganäs. *Blek. Hall. VG.* Göteborg. *ÖG.* Linköping. *Öl.* Runsten. *Gottl.* i Wall sn.) *Bladen och de talrika bladtänderna spetsigare än hos öfr. arter; fröen med hvassare kant. Har enl. Fr. en var. med helbräddade blad: crassifolium; hvad förf. erhållit häraf blommande från Hall., synes tillhöra följ:s β.*

4 C. *album L.* bl. *eggrunda trubbtandade, de öfre lancettlika,* meränd. *helbräddade,* utan glans, oftast under hvitmjöliga; blomgyttr. i greniga ax; fröen svagt punkterade, glänsande. ⊙ 7—9, g. blr. — α *spicatum:* blomgyttr. i sammansatta täta upprätta hvitmjöliga ax. — β *cymigerum:* axen i glesa, föga mjöliga vippor, meränd. med utböjda grenar. — γ *glomerulosum:* bladen tunna, mera och hvassare tandade; blomgyttr. mycket små och glesa. Fig. Sv.B.411. Fl.D.1150.
Odl. st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. — γ vid *Gefle,* trol. flerestädes.) *α C. album L. β C. viride L. Fig. i Sv.B. visar en medelform mellan båda: C. peganum Reich. — γ C. glomerul. Reich. C. opulifolium Drej. Fl. Hafn.*

5 C. *opulifolium Schrad.* bladen *rundadt deltoidiska trubbiga* ell. med omärklig spets, de nedre meränd. med 2 större flikar vid basen, de öfversta ovala, *alla bugttandade;* fröen släta. ⊙ 7, 8, gr. blr. Fig. Vaill.t.7,f.1. H.N.f.14, n:o 62.
Odl. st. r. (*Uppsala,* enl. Fr. i H.N. Äfven uppgifven för Carlskrona och Lyckeby i Blek., men derstädes aldrig anträffad af Ankarcr.) *Lik föreg., men med bredare och kortare, tumsstora blad, oftast med rundad trubbig spets, utan, ell. med en kort udd. Vipporna slutl. mycket greniga.*

†† Bladen helbräddade.

6 C. *polyspermum L.* bladen *eggrunda glatta och gröna;* blomgyttr. i toppen och bladvecken, slutl. utväxande i greniga, glesa vippor; ståndarne meränd. 3. ⊙ 7, 8, gr. blr. — β *acutifolium:* bladen spetsiga. Fig. Fl.D.1153. β E.B.1481.
Odl. st. stränd. (*Sk.—Gestr.* Oslättfors. *Helsl.* Söderhamn. *Medelp.* Tuna sn, Vii. *Vestml. Värml.* Kohlsäter. *Öl. Gottl.*) *Kalken öppen, icke tillsluten omkr. det stora rödbruna fröet. Hufvudarten har rundadt trubbiga blad.*

7 C. *Vulvaria L. hela växten* nedliggande, *klibbmjölig;* bladen *rutlikt* eggrunda; blrna gyttrade. ⊙ 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D.1152.
Gator etc. r. (*Sk.* Ystad; Trelleborg; Lund; Landskrona etc. *Blek.* Carlshamn. *Smål.* Kalmar. *ÖG.* vid Roxen. *Stockh. Uppsala. Gottl.* Visby. — *N.* Mandal etc.) *Mycket stinkande ört. — C. olidum Curt.*

388. KOCHIA *Roth.*

1 K. *hirsuta Nolte:* stjelken jemte de jemnbreda halftrinda trubbiga bladen mjukludna; blrna parvisa oskaftade i bladvecken, ludna. ⊙ 7. Fig. Fl.D.187. H.N.f.4, n:o 79.
Hafsstr. r. (*Öl.* Ottenby schäferiäng, samt numera något öst. och söd. derom: Sjöstr.) *Lik Schoberia marit., men är större; yngre upptill hvitluden af långa mjuka hår. Blrna synas på torra ex. gulaktiga. — Salsola L. Sueda Reich. Chenopodium Wg.*

389. SCHOBERIA *C. A. Mey.*

1 S. *maritima Mey.* stjelken nedligg. ell. uppstigande; bladen jemnbreda ell. syl-lika, halftrinda glatta; blrna gyttrade i bladvecken; stiften 2. ⊙ 7, 8, grönakt. blr. Fig. Fl.D.489. H.N.f.4, n:o 50.
Hafsstr. (*Sk.—Boh. Öl.* Ottenby etc. *Gottl.* Öja sn. vid Stockviken; Sproge; Rohnehamn. — *N.* till Levanger.) *Chenopodium L.*

390. SALSOLA *Lin.*

1 S. *Kali L.* stjelken nedligg., meränd. hårig; bladen trinda hvasst sylspetsiga; blrna ensamma i bladvecken; kalkflikarnes bihang slutl. rundade och utstående. ⊙ 7, 8, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.471. Fl.D.818.
Hafsstr. (*Sk.—Södml.* Ålön och Nottarön. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.*) *Vanl. nedtryckt grenig ört, taggig af de hvassuddiga styfva bladen; kalkbihangen utbildas vid frömogningen.*

391. SALICORNIA *Lin.* Glasört.

1 S. *herbacea L.* stjelken enkel ell. med motsatta, i toppen kolfbärande grenar; mellanlederna upptill något vidgade och urnupna. ⊙ ☽ 7, 8. — * *biennis Afz.* tvåårig med nedtill träaktig stjelk, n. jemntjocka mellanleder. Fig. Sv.B.252. Fl.D.303. *β* H.N.f. 10, n:o 58.
Hafsstr. (*Sk.—Boh. Blek. Smål. ÖG.* Dagsbergs sn. *Södml.* Mörkö sn, mellan Skansen och Hörningsholm. *VB.* Neder-Calix skärg., på Hvitgrundet: Reuterm. *Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj. — * *Sk.* på Hven. *Hall.* vid Onsalaviken; Varberg på Getteröns östra kust. *Boh.* Gåsö; Skaftö; Uddevalla. *Öl.* Långöre Kapell.) *Var. upprät och nedliggande: S. prostrata Osb. Fl.D.1621.* * *S. fruticosa Retz.*

---

11 KLASSEN

JULIFLORÆ.

78 Fam. CUPULIFERÆ *Rich.* Sambyggare. Honblommans hylle vidväxt det 2—6-rummiga fr.ämnet, och sedan qvarsitt. såsom s. k. bägarfoder omkring den genom felslagning enrummiga, enfröiga nöten. Fröhvite 0.

392. QUERCUS *Lin.* Ek.

1 Q. ***Robur L.*** gemensamma fruktskaftet *flera gånger längre* än bladskaften; bladen med *korta* skaft, aflånga, meränd. bugtflikade med rundade flikar, glatta. ♄ 5. — *β lanceolata **H. v. Post:*** bl. utdraget lancettlika, oflikade. Fig. Sv.B.73. Fl.D.1180. Reich. D.Fl.f.1313.

Skog. äng. a. (*Sk.—Gestr. Vestml.* söd. *Dal.* här och der. *Värml. Öl. Gottl.* — ***N.*** till Nordmöer samt Näs på Hedemarken. — *β Smål.* i en hage på ön Keanäs i Bruddsjön vid Berga i Högsbo sn.) ***Stort träd, med om hösten affallande blad. Blr och bl. hos begge arterna samtidiga. — Q. pedunculata Ehrh.***

2 Q. *sessiliflora Salisb.* gem. fruktsk. *omärkligt* ell. *kortare* än bladskaften; bladen *längre* skaftade, flikiga som föreg. ♄ 5. — *β intermedia:* bladen under håriga; frukter något längre skaftade. Fig. E.B.1845. Reich. f.1309.

Skogsback. (*Sk.—Boh. VG. Dalsl.* Kroppefjell; samt i Dalskog sn. *Blek.* Vedeby m. fl. st. kring Carlskrona; Djupadal nära Ronneby. *Smål. ÖG.* Tjärstad: Kindb. *Öl. Gottl.* Löjsta sn [ett enda träd]. — ***N.*** allmän i de sydl. delarne.) ***Bladen skola vissnade qvarsitta öfver vintern; skaften 3 gånger längre än hos föreg. Ollonen kortare och flera hopgyttrade. — Q. Robur W. β Q. intermed. Don.***

393. FAGUS *Lin.* Bok.

1 F. ***sylvatica L.*** bladen eggrunda, föga tandade, glänsande glatta, hårbräddade. ♄ 5. Fig. Sv.B.361. Fl.D.1283. H.N.f.1, n:o 59.

Skog. (*Sk.—ÖG.* Omberg. *VG. Boh. Dalsl.* vid Vågsäter i N. Ryr sn. *Öl.* vid Rälla [ett enda träd]. — ***N.*** i Grefskaperna på vestra kusten till 4 mil norr om Bergen.) ***Högstammigt träd med slät bark. Blr och bl. samtidiga.***

394. CARPINUS *Lin.* Annbok.

1 C. ***Betulus L.*** frukthängets fjäll 3klufna, mellersta fliken mycket större, aflång. ♄ 5. Fig. Sv.B.433. Fl.D.1345.

Löfskog. (*Sk. Hall. Blek. Smål.* söd. delen. *Öl.*) ***Lågväxt träd eller buske; bladen eggrunda, djupt och hvasst dubbelsågade; blr på bar qvist.***

395. CÓRYLUS *Lin.* Hassel.

1 C. ***Avellana L.*** bladen n. runda, med hjertlik bas och smal spets, aflånga trubbiga stipler; bägarfodret klocklikt öppet, med sargadt tandade flikar. ♄ 3, 4. — *β laciniata **H. v. Post:*** bl. parflikigt inskurna. Fig. Sv.B.139. Fl.D.1468.

Skogsäng. a. (*Sk.*—nor. *Ångml.* Självevad sn, vid Billaberget: Reuterm. *Värml. Boh. Öl. Gottl.* — ***N.*** till Nordl. samt Gudbrandsdalen. — *β ÖG.* Regna sn, i prestg:s äng bland den vanl. formen.) ***Bladen tunna ojemna dubbelsågade; blr på bar qvist.***

79 Fam. SALICINEÆ *Rich.* Tvåbyggare. Hänge af tegellagda enkla fjäll, hysande i sin vinkel ett glandel- eller strutlikt hylleämne. Frukt ett enrumm. 2skaligt fröhus, med fröfästen på väggarne och talrika frön med fröfjun, utan hvite.

396. PÓPULUS *Lin.* Poppel, Asp.

† Hängfjällen hårbräddade.

1 P. *tremula L.* bladen *rundade,* groft trubbtandade, *på båda sidor* gröna och glatta [undant. *β*], med plattade skaft. ♄ 4, 5. — *β villosa:* bladen på båda sidor hvitludna. Fig. Sv.B.103.
Skog. och äng. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. — *β Värml.* Risäter vid Rådasjön. — *N.* Christiania.) *Högt träd, med långa gråludna hängen på bar qvist. Rotskottens blad hjertlika ludna.*

†2 P. *canescens Sm.* bl. *som föreg., under gråaktigt hvitludna;* de yngsta i qvistarnes topp något hjertlika, *hela.* ♄ 4, 5. Fig. E.B.1619. Fl.D.2183. Reich. D.Fl.f.1273.
Fukt. st. vid byar, herregård. etc., ursprungl. odlad. (*Sk.* Lund i Paradislyckan; Svaneholm i Skurup sn, etc. Derifrån odlad i parker här och der upp till Stockh. och Uppsala.) *P. alba L.Fl.Su. och Willd.*

†3 P. *alba L.* bl. *som föreg., under snöhvitt ludna;* de yngsta hjertlika, *3—5flikiga.* ♄ 4, 5. Fig. E.B.1618. Fl.D.2182. Reich. f.1270. H.N.f.13, n:o 69.
Som föreg. (*Sk.* Lund; Kronetorp; Krageholm, på holmen Hamburg; Bäckaskog vid Oppmannasjön etc. Sedan odlad upp till Uppsala.) *P. nivea W.*
(P. balsamifera.)

†† Hängfjällen glatta, i kanten smalflikiga.

†4 P. *nigra L.* bladen deltoidiska med n. *tvärhuggen* bas, *utdragen* spets, trubbsågade, på båda sidor samt i kanten *glatta* och gröna; grenarne *utstående.* ♄ 4, 5. Fig. E.B.1910. Reich. f.1275. H.N.f.12, n:o 64.
Plantager. (*Sk. Blek. Hall.* etc. upp till Uppsala.) *Träd med vidgad krona.*

†5 P. *pyramidalis Roz.* bladen *rutformiga spetsade,* grundt trubbsågade, för öfr. *som föreg.;* grenarne *uppräta.* ♄ 4, 5. Fig.
Plant. (*Sk.*—*Uppl.*) *Träd med hög och smal krona genom de nästan rakt uppåt växande grenarne; bladens bas icke så tvärhuggen som hos föreg., utan bildande en trubbig vinkel mot skaftet. — P. dilatata Ait.*

†6 P. *monilifera Ait.* bladen deltoidiska, med något *hjertlik* bas [bredare än långa], spetsade, sågade, med trubbiga framåt böjda sågtänder, i kanten *finludna.* ♄ 4, 5. Fig.
Plant. (*Sk.*—*Gefle.*) *Har slutl. quarterslånga glesa hängen af stora fröhus.*

†7 P. *balsamifera L.* bladen *eggrunda spetsade* trubbigt *finsågade, glatta,* under bleka nätådriga; knopparne mycket *balsamkådiga;* hängfjällens flikar med några långa hår. ♄ 5. Fig.
Plant. (*Sk.*—*Gestr.* och *Värml.*) *Träd, stund. buske, med knoppar och yngre blad klibbiga och starkt, n. Rhabarberlikt luktande, af en seg balsamisk kåda. Sprider sig mycket genom krypande rotskott.*

397. SALIX *Lin.* Pil, Vide*).

† Träd eller högre buskväxter med enfärgadt ljusgula hängfjäll; 2 honingsglandler [hos *S. undul.* blott 1] i hvarje blomma.

* Hängfjällen snart affallande. Vanligen träd.

1 S. *pentandra L.* ståndarne *4 eller flera***); fröhusen slutl. kort skaftade glatta, med kort stift***); bladen *aflånga—omv. eggrunda smalspetsiga,* fint och tätt sågade,

---

*) Vid detta mångformiga slägtes studium är Prof. Anderssons Diss. *Salices Lapponiæ* med fig. af största värde.

**) Då ståndarnes antal ej uppgifves, äro de alltid 2.

***) Stiftet kallas kort, då det är kortare än märkena, långt eller utdraget, då det är längre än dessa.

glatta, *med glandler* på skaften. ♄ 5, 6. — β *latifolia:* vanl. träd, med bredare blad, 6—8 ståndare. — γ *tetrandra:* stånd. 3—4. Fig. Lin. Fl.L.t.8,f.Z. Sv.B.325. Ands. Sal. Lapp.f.1. Fl.D.943. H.N.f.9, n:o 60; β f.12, n:o 65 [var.]; γ f.11, n:o 59.
Skogsäng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Alten.) *Vanl. 3—5 alnar hög buske stundom temligen högt träd, med glänsande blad. — γ S. pentandra * tetrandra Fr. β cuspidata Ed.4.*

2 S. *fragilis L.* stånd. *2;* fröh. som föreg.; hängen *slaka;* bladen *lancettlika,* vanl. *sned-spetsade,* sågade, glatta, *under isgrå.* ♄ 5. — β *decipiens:* qvistarnes bark gulglänsande, deras nedre blad omv. eggrunda trubbiga. — γ *Russeliana:* bladen smalare, jemnt afspetsade; qvistarne längre, slutligen hängande. Fig. Sv.B.373. Fl.D. 2484. H.N.f.1, n:o 60; β f.9, n:o 61. γ E.B.1818.
Vid stränder etc. a. (*Sk.—Helsl. Dal. Öl. Gotl.* — *N.* till Trondhj. — γ *Sk. Smål. Boh.* — *N.* Arendal etc.) *Träd med vid basen utsperrade grenar och qvistar, sköra i vecken, hvarföre de lätt blåsa af och, då de falla i vattnet, bortföras och slå rot vid stränderna. Stipl. på höstqvistarne halft hjertlika. Honträdet mycket sällsynt i öfra delen af riket. γ har icke sköra qvistar: S. frag. β pendula Ed.4.*

3 S. *viridis Fr.* stånd. *2;* fröh. som föreg.; hängena *upprätta;* bladen *smalt lancettlika, likformigt* spetsade, tätt småsågade, glatta. ♄ 5. Fig. Fl.D.2486. H.N.f.1, n:o 61.
Stränd. och vid vägar, r. (*Sk. Smål.* Jönköping; Kalmar etc. *Södml.* Thuringe sn, Nyqvarns bruk. *Stockh. Värml.* i söd. och särd. vest. delen. *VG.* Nygård i Venersb.trakten: Kindb. *Boh.* — *N.* Christiansands st.; Christiania; Tellemarken; Hadeland.) *Bladen mer utdragna, grenarne upprätare än hos föreg.; de sednare icke bräckliga i vecken. — S. alba γ Wg. Fl.Su.ed.2. S. Russeliana Handb. ed.2.*

4 S. *alba L.* stånd *2;* fröh. glatta, med *ganska korta* skaft, *n. intet* stift; hängena *upprätta;* bladen *lancettlika* smalspetsade finsågade, på undre sidan *silkeshåriga.* — β *virescens:* blad äfven undertill gröna och glänsande. ♄ 5. Fig. Sv.B.523. H.N.f. 1, n:o 62.
Stränd. och vid väg. (*Sk.—Mälaren. Gefle,* vid Kastet. *Öl. Gotl.* Klinte sn. Vanl. förvildad. — *N.* Vid Leerelven i Skydsmoe sn. Flerestädes planterad. — β *Stockh.* nära Liljeholmen.) *Mindre träd; liknande S. fragilis, men har mer uppräta och vidjelika grenar, som dock hafva nästan samma skörhet; yngre bladen på båda sidor silfverhåriga; stipl. smala lancettlika.*

** Hängfjällen qvarsittande. Buskar ell. låga träd.

5 S. *amygdalina L.* stånd. *3;* fröhusen eggrunda skaftade glatta, med *omärkligt* stift; bladen *aflånga—lancettlika,* spetsiga, sågade glatta, under isgrå. ♄ 5, 6. — β *angustata Fr.* bladen lancettlikt jemnbreda. Fig. Ands.f.2. Reich. f.1256. H.N.f.3, n:o 51.
Stränder, r. (*VB.* Neder-Torneå. *Ångml.* mell. Sollefteå och Bota; Styrnäs sn. *Medelp.* vid Sättna-ån och Indalselfven. *Gestr.* Persbacka vid Avaån; Ofvansjö prestg. vid ån. *Dal.* vid elfven i Tuna. *Uppl.* vid Elfkarleby, nedom gästgg. *Värml.* Klarelfven. *ÖG.* Omberg. Vid Göteborg och i Sk. fordom planterad. — *N.* Christiania; Porsgrund; Glommen mell. Kongsvinger och Elfverum. Gudbrandsdal. Guledalen. Ringebo etc. — β *N.* Stördalen.) *Träd eller trädlik buske; bladen 2—3 tum långa, stund. tumsbreda, med kort spets. ♂ hängen talrika, 2—3 tum långa, smala och slaka, med gula fjäll. Stipl. halft hjertlika. — S. triandra L. anses nu mer af få förf. för skiljd art; har bladen föga, eller icke bleka under, samt vanl. längre och mer jemnbreda.*

†6 S. *undulata Ehrh.* stånd. *3;* fröh. eggrundt kägelformiga skaftade småludna eller glatta, med *utdraget* stift; bladen *jemnbredt lancettlika, tätt* finsågade, glänsande glatta, under blekare. ♄ 5. Fig. Reich.f.1261. H.N.f.3, n:o 55.
Odl. st. stränd. r. (*Sk. Blek. Stockh.* i Hagaparken, och vid Roslagstull. *Södml.* Eskilstuna; Nyqvarns bruk. *Upps.* vid Fyrisån. *Öl.* södra delen.) *Buske eller lågt träd; bladen ofta vågiga i kanten, 3—4 tum långa, sällan öfver ½ tum breda, långt och smalt spetsade, med ½ tum långa skaft, hängen ludna. Stipl. som föreg. — S. hippophaëfolia Thuill. med smalare, mer jemnbreda, något glest naggsågade blad, finnes, ehuru mycket sällan, odlad: H.N.f.10, n:o 59.*

†† Träd ell. högre buskar, med åtm. i spetsen bruna, liksom svedda, hängfjäll; 1 honingsglandel i hvarje blomma.

* Fröhus oskaftade, med omärkligt stift.

†7 S. *purpurea L.* ståndarne *hopväxta* till 1; fröh. eggformiga *hvitludna*, med klubblikt märke n. utan stift; bladen lancettlikt jemnbreda, mot spetsen något bredare och sågade, glatta. ♄ 5. — β *Helix:* hängen större, kort skaftade; stiftet tydligare. Fig. Sv.B.589. H.N.f.2, n:o 56; β 57.

Stränd. etc. (*Sk. Blek.* Lyckeby och Vämö. *Smål.* Markaryds gästgg.: Scheutz. *Hall.* I de öfre prov. odl. upp till *Gestr.* — β *Sk.*) *Buske med vidjelika grenar, vanl. röd bark, β med gulgrön; hängen oskaftade, tumslånga smala, ofta motsatta. ♂ knappt funnen i Sv. — β anses af en del förf. såsom egen art.* — Anm. *S. rubra Huds. Fr. H.N.f.10, n:o 60, skiljd med blott till hälften hopväxta ståndare, utdraget stift och jemförelsevis bredare blad, lärer enl. Prof. Andersson aldrig hos oss förekomma annorlunda än odlad.*

** Fröh. oskaftade, ell. med skaft kortare än honingsglandeln; utdraget stift.

a — Äldre bladen fullkomligt glatta.

8 S. *daphnoides Vill.* hängen mycket ludna; fröh. glatta, med utdraget stift; bladen bredt lancettlika sågade; stipl. halft hjertlika: qvistarnes bark daggblå. ♄ 4, 5. Fig. Reich. f.1253. H.N.f.6, n:o 54.

Stränd. r. (*Dal.* Mora kyrka, på Sandängarne norr om elfven. *Värml.* på Klarelfvens stränder från Dalby sn till utloppet. — *N.* mell. Ourdal och Land till Rands-fjorden; mell. Ringeboe och Biri vid Lougen; Ringerige; Glommen upp till Elverum.) *Träd ell. hög buske med oftast glatta och daggblå grenar, 2 tum långa, tjocka hängen; bladen likna S. amygdalinæ. — S. acutifolia Horn.* — Anm. *S. acutifolia W. Fr. H.N.f.8, n:o 58, med mer jemnbreda blad, och lancettl. stipler, lär enl. Ands. hos oss icke förvildas, ehuru den ofta planteras i söd. och mellersta Sv.*

b — Äldre bladen håriga ell. ludna; yngre grenar långa, raka och vidjelika.

9 S. *viminalis L.* fröh. n. oskaftade, hvitludna; hängfjällens hår *kortare* än fröh.; bladen lancettlikt jemnbreda, med *helbräddade* tillbakaböjda kanter, under *silfverglänsande* silkeshåriga. ♄ 4, 5. Fig. Sv.B.211. H.N.f.1, n:o 64.

Stränd. och odl. st. (*Sk.—Boh. Värml.* vid Klarelfven. *Öl.*; samt flerestädes ända upp till *Gestr.* odlad och förvildad.) *Hög buske, stundom träd, med uppräta, n. enkla, vidjelika grenar, långa honhängen; fullväxta bladen omkring ⅓ tum breda, 4 t. långa.*

†10 S. *mollissima Ehrh.* fröh. som föreg.; fjällens hår *nående öfver* märkena; bladen n. jemnbredt lancettlika, i kanten *glest glandelnaggade,* under omärkligt silkeshåriga, *något gråglänsande.* ♄ 4, 5. Fig. H.N.f.1, n:o 65.

Odl. st. r. (*Sk.* Lund, på Kanikmarken; i pilhäckar vid Käflinge, samt mellan Stäfvie och Borreby.) *Bladen ½ tum breda, 4 t. långa, under knappt märkligt håriga, grågröna.*

11 S. *Smithiana Willd.* fröh. kort skaftade, hvitludna; hängfjällens hår *icke öfvernående* de 2deldta märkena; bladen utdraget lancettlika *n. helbräddade,* under *tätt silkesludna,* slutl. hvitulliga; stipl. eggrunda. ♄ 4, 5. Fig. E.B.1509. H.N.f.1, n:o 63; f.2, n:o 59.

Odl. st. (*Sk. Hall.* ursprungl. odlad. Hanväxten funnen endast i Sk. vid Kullen i Brunby sn. — *N.* vid Laurvig.) *Trädstam eller högre buskväxt; bladen lika föreg:s, men dubbelt bredare, med en omärklig tand här och der i kanten. — S. lanceolata Fr. S. mollissima Sm.*

c — Blad som föreg. afd.; grenar korta och knöliga. [Nordliga arter].

12 S. *Læstadiana Hn.* fröh. *kort* skaftade *gråludna;* bladen aflångt lancettlika meränd. spetsiga, omärkligt och *glest naggade,* under tätt gråludna, *utan glans.* ♄ 6. —

β obtusifolia: bladen utdraget omv. eggrunda, de nedre trubbiga. Fig. Ands. f.5. H.N.f.5, n:o 64.

Fjelltr. r. (*Torn.—Pit. Lpm. Ångml.* [nu utrotad enl. Frist.]. — *N.* Saltdalen.) *Högre buskväxt, stundom med trädstam; hängen långa, n. fingertjocka af mycket täta fröhus; bladen vanl. spetsiga, på båda sidor tätt finludna, särdeles under gråfiltade, men utan glans. — S. canescens Fr. S. caprea β L.Fl.Su. ed.2 enl. O. Rudbecks fig. [Bot. Not. 1841, p.65], ehuru ex. i Linnés Herb. snarare är en form af S. glauca.* — Anm. *S. canescens Willd. [S. Seringeana Gaud. och Koch] har längre och tunnare blad, små och slaka honhängen med småbladiga utdragna skaft, hvarföre denna art synes vara skiljd från vår.*

13 S. *Lapponum L.* fröh. *oskaftade, hvitulliga;* bladen ovala—lancettlika spetsade, merändels *helbräddade,* särdeles *under glänsande* hvitludna, kanterna något *tillbakavikna.* ♄ 5, 6. — *β elliptica:* bladen elliptiska eller eggrunda spetsiga. Fig. L.Fl.L. t.8,f.t. Wg. Fl.L.t.16,f.4. Ands. f.4. H.N.f.7, n:o 58; *β* f.12, n:o 67.

Kärr. (*Lpl.—Uppl. ÖG. Vestml. Värml.* Sällsynt nedom Helsl. — *N.* Finnm. ned till Oudalen och Skien.) *2—4 alnars hög buske, med slutl. 3 tum långa, tjocka blad, varierande mellan utdraget lancettlik och eggrund form; omvexla äfven till ludenheten, ända till nära glatta. — S. limosa Wg. β S. n:o 362.L.Fl.L. S. arenaria L. Herb. S. lapp. v. leucophylla Fr.*

14 S. *glauca L.* fröh. meränd. *oskaftade, ulliga,* med *föga* utdraget stift; hängskaftet bladigt; bladen lancettlika—bredt ovala *trubbiga,* meränd. helbräddade, *med platt kant, släta* meränd. mjukludna. ♄ 5, 6. — *β angustifolia:* bladen smalt lancettlika, helbräddade, ludna. — *γ appendiculata:* bladen ludna, helbräddade, med eggrunda stipler. — *δ pallida:* bladen helbräddade glatta, under isgrå. — *ε subnigricans:* bladen aflånga eller lancettl. småsågade, vid torkning lätt svartnande. Fig. L.Fl.L. t.7,f.5. Ands. f.21. Fl.D.1058. H.N.f.3, n:o 52. *γ* Fl.D.1056.

Fjellv. (*Lpl.—Dal. Värml.* bergslagen, vid skansen på Persberget. *Ångml.* — *N.*) *Omkring 2 alnar hög buske, med på båda sidor hvitludna, sällan glatta blad. Stiftet kortare än hos alla andra arter i afd., knappt längre än märket. — β S. glauca γ Lapponum Wg. c: nivalis Fr. — γ S. appendiculata Vahl.*

15 S. *lanata L.* fröh. n. *oskaftade, glatta;* hängena oskaftade, eller med korta småbladiga skaft; bladen ovala eller rundade, *under ojemna* af det upphöjda ådernätet. ♄ 6. — *β chrysantha:* hängen ludna af långa guldfärgade hår. — *γ glandulosa:* bladen föga håriga, glandelsågade. — *δ subhastata:* bl. ovala glatta; stipl. långspetsade. Fig. L.Fl.L.t.7 och 8, f.x. Ands. f.3. *β* Fl.D.1057. H.N.f.8, n:o 59. *γ* Wg. Fl.L.t.26,f.1.

Fjellv. (*Lpl.—Herjed. — N. — γ N.* Finnm.) *2—4 fot hög buske med tjocka och breda blad, hvilka variera från mycket ulliga till nära glatta, under något gropiga mellan ådernätet. Hängen i grenarnes topp, tjocka och grå- eller gulhåriga. — β S. chrysantha Vahl.*

(S. caprea δ.)

*** Fröh. långt ell. tydligt*) skaftade, med intet eller kort stift.

a — Bladen, isynnerhet yngre, skrynkligt ojemna och nätådriga, oftast gråludna.

16 S. *caprea L.* hängen meränd. *oskaftade och bladlösa***); fröh. *ulliga,* med kort stift; bladen aflånga—omv. eggrunda spetsade, slutl. vågigt groftandade ell. sågade, *ofvan glatta,* under gråludna eller håriga; grenarne *glatta.* ♄ 4, 5. — *β humilis:* busklik, med n. helbräddade, i spetsen brunsvedda blad. — *γ alpestris:* buske; bladen bredt lancettlika, föga ludna. — *δ lanatæfolia Björnstr.* bl. starkt hvitulliga; småqvistarne gråludna; fruktskaft och stift något längre. — * *grandifolia Ser.* hängen samtidiga med bladen, med något bladigt skaft; bladen aflångt omv. eggrunda. Fig. Sv.B.98. Ands. f.6. Fl.D.245. * L.Fl.L.t.8,f.a. Reich. f.1225.

Skogsäng. a. (*Sk.—Lpl. — N. — δ Pit. Lpm.* på Käxa. *Lul. Lpm.* Njunnats. — * *Torn.—Pit. Lpm.*) *Tämligen högt träd* [*Sälg*], *stundom hög buske, med korta*

*) Skaftet åtm. dubbelt längre än honingsglandeln.

**) Med undantag af några få fjäll-lika blad, som vanl. understödja hänget eller kläda det hos äldre hängen stund. förlängda skaftet.

och tjocka hängen, stiplerna liknande en gåsfot. — * *S. grandifolia Ser. och Fr. Bot. Not. har bladen något likare följandes och anses allmänt såsom egen art, men af Læstadius såsom en af vårens beskaffenhet beroende form af S. caprea.*

17 S. *cinerea L.* hängen *oskaftade, n. bladlösa;* fröh. *ulliga,* med omärkligt stift; bladen lancettlika eller aflånga, vid eller ofvan midten bredast, *kortspetsade* sågade, *ofvan småludna,* under meränd. gråludna; stipl. breda, n. njurlika; de blommande grenarne *vidjelika, ludna.* ♄ 4, 5. — *β aquatica:* bl. n. omv. eggrunda, med platta, glest naggade kanter. Fig. Ands. f.7. H.N.f.7, n:o 59. *β* Reich. f.1223.
Stränd. diken etc. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Buske med föga grenade, vidjelika uppräta grenar; vågigt sågtandade, under n. hvita blad. Var. med tunna, på båda sidor gröna blad: c: virgultosa Fr.* — Anm. *S. holosericea W. Fr. H.N.f.11, n:o 61, skiljd med smalare och mer långspetsade blad, aflånga stipler, finnes enl. Fr. och Ands. hos oss aldrig förvildad, endast hanväxten odlad.*

18 S. *aurita L.* hängen *n. oskaftade och bladlösa;* fröh. merändels *ludna,* med omärkligt stift; bladen *omv. eggrunda,* med kort, *tillbakaböjd* spets, n. *helbräddade,* slutl. glest småtandade, *ofvan småludna,* under merändels gråludna, ojemna. ♄ 4, 5. — *β sublivida:* fröhus och blad slutl. glatta. — * *paludosa:* hängskaft bladiga; fröh. glatt, med kort stift. Fig. Sv.B.565? Ands. f.8. Reich. f.1220. H.N.f.7, n:o 60. * Ands. f.20. Reich. f.1245.
Våta skogsäng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β Lpl.* — * *Lpl. Herjed.* vid Kolsätt.) *3—6 alnars buske med brun, n. glatt bark på qvistarne; breda, ofta njurlika stipler. Bladen variera i hög grad. — S. cinerea Sv.B.* * *S. palud. Ed.4; S. finmarkica Fr.*

19 S. *ambigua Ehrh.* hängen *med* kort, *småbladigt skaft;* fröhusen *silkesludna,* med mycket kort stift; bladen omv. eggrunda—lancettlika, merändels naggsågade, ofvanpå intryckt nerviga, under upphöjdt nätådriga och *småludna;* stiplerna snedt eggrunda. ♄ 5. Fig. Reich. f.1243.b. H.N.f.2, n:o 58; f.11, n:o 63, 64.
Skogsäng. (*Sk.—Södml.* Strängnäs; Eskilstuna mellan Villsta och Snopptorp. *Stockh.* nära Sundsta. *Uppl.* Uppsala, Lassby-backar. *Rosl.* mellan Frötuna k:a och Stegelbäcken. *Boh. VG.* Göteborg.) *Lik S. repens till storlek och växtsätt; bladen lika S. auritæ, men mindre; till formen olika: lancettlika, ovala o. s. v.; något styfva, med utböjd, litet sammanviken spets. Synes hybrid af de båda nyssnämda, med hvilka den, åtminstone i Södermanland, växer blandad. — S. plicata Fr. Nov. S. incubacea Fr. Mant. 1 och S.V.Sc.*

20 S. *depressa L.* hängen *som föreg.;* fröh. *långt* skaftade, med ganska kort stift, meränd. *silkesludna;* bladen bredt lancettlika—ovala, helbräddade eller glest naggsågade, merändels *glatta,* under isgrå. ♄ 5, 6. — *β glabrata:* fröh. glatta. — *γ livida:* fothög buske med tunna, n. genomskinliga blad. — *δ cinerascens:* bladen större, glest småludna, slutl. ofvanpå glatta. Fig. Wg.Fl.L.t.16 (*γ*). Ands.f.14. H.N.f.5, n:o 63.
Fukt. skogsäng. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *γ Lpl.* — *Helsl.* — *N.* Romerige etc. — *δ Lpl.* särdeles i Torn. Lpm.) *1—3 fot hög buske, med korta, mer och mindre bladiga hängskaft, stundom n. inga. Svartnar icke vid torkning. Var. mycket sällan med de mogna fröhusen glatta. — S. bicolor Handb. ed.1. S. vagans Ands. β S. myrtoides Fr. γ S. livida Wg. S. arbusc. γ L.Fl.Su. ed.2. δ S. sphacelata Somf. och Handb. ed.2.*

b — Bladen alltid släta, vanl. smala och helbräddade, yngre silkeshåriga.

21 S. *repens L.* fröh. *långt* skaftade aflånga, med *kort* stift; bladen aflånga—ovala, merändels helbräddade, med *tillbakaböjda* kanter, yngre under silkeshåriga, slutl. isgrå [hos *γ* på båda sidor hvitludna]. ♄ 4, 5. — *β glabrata:* fröh. glatta. — *γ argentea:* yngre bladen på båda sidor, de äldre på undre sidan, tjockt silkesludna. Fig. Fl.D. 2489. Reich. f.1239. H.N.f.6, n:o 55.
Kärr, a. (*Sk.—VB.* Piteå. *Herjed.* — *N.* till Nordl.) *Låg buske, endast uppskjutande grenarne ur marken; bladen ofta äldre alldeles glatta, varierande från n. jemnbred till oval form; ståndarknapparne gula. — γ S. arenaria L. Öl. och Gottl. Resa.* — Anm. *Förf. anser S. incubacea L.Fl.Su. ed.2 vara en form häraf med under silkeshåriga blad [parallela hår]; S. fusca L. [Reich. f.1240] en form med bredare, under mer håriga blad, hvilket Rudbecks af L. citerade fig. samt*

Linnés Herb. äfven bestyrka. — S. cæsia Handb. ed.1 är en form med ovala, alldeles glatta blad.

22 S. *angustifolia Wulf.* fröh. *tydligt* skaftade, silkesludna, *utan* märkligt stift; bladen jemnbredt lancettlika, med helbräddade *tillbakaböjda* kanter, under *glänsande* silkeshåriga. ♄ 4. Fig. Reich. f.1238. H.N.f.2, n:o 60, samt f.5, n:o 65 [en bredbladig form].

Sand. hafsstr. r. (*Sk.* i Köpingeåns gamla strömfåra vid dess fordna utlopp. *Hall.* Halmstad; vid Storåns utlopp.) *Bladen likna dem hos S. viminalis, men busken är låg, med nedligg. stam och med föga mer än ½ t. långa hängen vid blomningen. Hos Reich:s fig. äro stiftet och fröhusets skaft för långa. — S. incubacea Ed.4 och Linnés Herb.*

23 S. *rosmarinifolia L.* fröh. *tydligt* skaftade, lancettlika, hvitludna, med *kort* stift; bladen lancettlikt jemnbreda helbräddade med *platta* kanter under silkeshåriga, slutl. glatta. ♄ 4, 5. Fig. E.B.1366. H.N.f.6, n:o 56.

Fukt. sand, r. (*Sk.* kring fiskdammarne vid Andrarum; Roslätt i Tutaremossen. *Hall. Gottl.* flerestädes i myrarne. — *N.* Storsteensnæs och Tönsnæs i Tromsöe sn. Nordl. enl. Gunn.) *Knappt alnshög buske, med ½ tums långa kortskaftade hängen och mörka ståndarknappar; bladen en god tum långa, knappt 2 lin. breda.*

c — Bladen alltid släta och glatta; hängskaften långa bladiga.

24 S. *myrtilloides L.* hela växten glatt; bladen elliptiskt ovala eller aflånga med intryckt basis, trubbiga helbräddade, under blåaktiga. ♄ 6. Fig. Sv.B.646. Wg.Fl.L.t.18,f.1. Ands. f.19. H.N.f.8, n:o 63.

Fjelltr. (*Lpl.—Herjed. VB.* nordliga del, teml. allm. *Ångml. Medelp.* Hafverö, Kölsildret. *Smål.* i nor. ändan af Spetsamossen vid Hof nära Vexiö; Kalm. län, i S. Wi: Scheutz. — *N.* Nordl. i Soelvigmarken.) *Alnshög, till alla delar glatt buske, endast hängfjällen hafva vanligtvis några långa hår i toppen. Stipler finnas enl. Ands. endast på luxurierande skott och äro mycket små, eggrunda.*

**** Fröh. långt ell. tydligt skaftade, med utdraget ell. långt stift.

a — Bladen glatta ell. håriga, lätt svartnande vid torkning; stift. mycket långt.

25 S. *versifolia Wg.* fröhusen långt skaftade, merändels finhåriga, med utdraget stift; hängskaftet bladigt; bladen lancettlikt aflånga snedspetsade *helbräddade, under småludna* med upphöjda ådror och något nedböjd kant. ♄ 6. — * *myrtoides Fr.* fröh. och blad glatta. Fig. Sv.B.511. Wg. Fl.L.t.18,f.2. Ands. f.17, 18. H.N.f.3, n:o 56; f.15, n:o 62.

Fjellv. (*Lpl. Jämtl. VB.* i Nilsmyran vid Björkfors; vid Selets bruk. — *N.*) *Låg buske med 1—1½ tum långa, särdeles under småludna blad. Varierar med glatta fröhus. — S. fusca Fr. Mant. 1.*

26 S. *nigricans Sm.* fröh. eggrunda sylspetsade, med skaft af hängfjällens längd och utdraget stift; bladen aflånga—eggrunda eller omv. eggrunda, vågbräddadt *sågade,* under upphöjdt ådriga och slutl. *isgrå;* stipl. halft hjertlika. ♄ 5. — *β villosa:* fröh. hvitludna, bladen under hvithåriga. — *γ subphylicifolia:* hängen bladlösa; fröh. glatta; bl. lancettlika. — *δ prunifolia:* bladen små [knappt 1 tum], aflånga, tätt sågade, under föga blekare. — * *borealis Fr.* bl. slutl. stora, ovala eller eggrunda; hängskaften utdragna bladiga. — *β punctata:* bl. smalare, lancettlika, under hvitprickiga. Fig. Wg. Fl.L.t.17. Ands. f.15. Fl.D.1052; *β* 1053. E.B.1213. H.N.f.5, n:o 62, *β vill.* f.8, n:o 62. *δ* E.B.1361. * H.N.f.7, n:o 63. *β punct.* Wg. Fl.L.t.17. Ands. f.16.

Skogsäng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — * *Torn. Lpm.* Karesuando; samt *VB.* vid Pajala prestg. — *N.* Ost-Finnm. Kalak vid Laxefjorden. — *β punct. Torn. Lpm.* Karesuando. — *N.* Finnm.) *Buske som var. i hög grad, med glatta, småhåriga och ulliga fröh., glatta och ludna blad o. s. v. Är alla äldre författares S. phylicifolia, sedan Linnés tid. — * S. nigric. Rudbeckiana Læst. med blad stora som hos S. caprea, hvitfiltade qvistar, blad- och hängskaft, är mycket utmärkt; ex. i H.N. osäkert och utan frukt. — * β S. punctata Wg. och ed.7.*

b — Bladen glatta, under isgrå, icke svartnande.

27 S. *phylicifolia L.* fröh. *tydligt* skaftade *finhåriga,* stundom glatta, med något *utdra-*

get stift; bladen lancettlika—ovala naggsågade. ♄ 5, 6. — *β majalis:* fröh. glatta; hängen n. bladlösa; bladen ovala. Fig. Wg. Fl.L.t.16,f.2. Ands. f.9 (* *subglauca:* fröhus med kortare skaft, bladen undertill ludna, omärkl. sågade, slutligen gulnande) och 10. H.N.f.3, n:o 54; f.8, n:o 61 [*S. tenuifolia Fr.*].

Stränd. etc. i fjelltr. (*Lpl.* och *VB.*—*Ångml. Dal. Värml.* Tåsängarne i nor. Finnskoga sn. *Vestml.* Odensvi sn; Skinnskatteberg. *Södml.* flerest. — *N.*) *3—8 fot hög buske. Stipler finnas sällan; de, som förf. sett, äro mycket små, aflånga tandade. — S. bicolor Koch. Syn. β S. majalis Wg.Fl.L.*

28 S. *laurina Sm.* fröh. n. lancettlika, *silkesludna,* med skaft *n. af fjällens,* stift af märkenas *längd;* bladen bredt aflånga eller ovala, glest naggsågade, stipl. halft hjertlika. ♄ 4, 5. — *β cinerascens Fr.* bladen småhåriga. Fig. E.B.1806. Reich. f.1204. H.N.f. 8, n:o 60.

Skogsäng. och odl. st. r. (*Smål.* Femsjö. *Torn. Lpm. VB.* Öfver-Calix (?): R. Fr. — *N.* enl. Fr.) *Ej olik S. cinerea, men bladen bredare och endast yngre något småludna, sedan glatta; hängena ett par tum långa, slutl. med ½ tum långa småbladiga skaft. β skiljd från S. caprea β aquat. med föga annat än längre stift. — Salix silesiaca Fr. i Mant. 1 anses i S.V.Sc. vara en skuggform, med tunnare blad och längre skaftade fröhus, af S. laurina; Ands. f.13.*

29 S. *hastata L.* fröh. aflånga *glatta,* med skaft och stift *som föreg.;* bladen ovala—aflånga, naggsågade, *under nätådriga;* stipl. *stora,* halft hjertlika. ♄ 5, 6. — *β minor:* bl. små, aflånga, n. helbräddade. — *γ subarbuscula:* *) 3—6 t. hög; bl. ovala; stipl. spetsiga. — *δ subherbacea:* 3—6 t.; bl. bredt ovala, med omärklig spets. — *ε subreticulata:* bl. tunna rundade, under gulådriga. — * *hyperborea Fr.* fothög; hängen n. glatta, med småbladiga skaft; bl. eggrundt lancettlika. Fig. Sv.B.719. Fl.D. 1238. Wg. Fl.L.t.16,f.5. Ands. f.11. H.N.f.3, n:o 53. * Ands. f.12.

Fjelltr. etc. (*Lpl.*—*Dal. Värml.* bergsl. vid Hornkullen i Kroppa sn. *Uppl.* Film sn, nära Filmsjön: Thed. Sällsynt i södra prov. ända till Skåne. — *N.* — Varr. i *Lpl.*) *1—3 alnar hög buske, med blad, som variera från lancettlik till eggrund och hjertlik form; fasta till byggnaden, med platta kanter; hängskaften bladiga. — S. malifolia Sm. [den stora bredbladiga formen].*

††† Mycket lågväxta (sällan mer än ½ aln höga) arter, med hängfjäll som afd. ††; honingsglandl. vanl. 2.

30 S. *myrsinites L.* fröh. n. *oskaftade ludna,* med *utdraget* stift; bladen ovala ell. omv. eggrunda, *sågade, nätådriga,* yngre långhåriga, slutl. *glatta,* på *båda* sidor gröna och glänsande. ♄ 5, 6. — *β procumbens:* 3—6 tum hög, nedtryckt; stiftet kortare. — *γ subglauca:* hängen i toppen och på sidorna; fröh. tjockt hvitludna. Fig. L.Fl.L. t.7,f.6. Ands. f.22. Fl.D.1054. H.N.f.5, n:o 66.

Fjelltrakt. (*Lpl.*—*Herjed.* — *N.*) *3—12 tum, stundom alnshög buske, med tumslånga tjocka upprätta hängen, mest i qvistarnes topp, bladen tjocka.*

31 S. *arbuscula L.* fröh. *småludna,* med *kort* skaft och *något utdraget* stift; bladen *aflånga—lancettlika,* på midten vidgade och naggsågade, *glatta* glänsande, under grågröna. ♄ 5, 6. — *β vacciniifolia:* bl. elliptiska; fröh. slutl. n. glatta. Fig. L.Fl.L. t.8,f.m. Ands. f.23. H.N.f.5, n:o 61.

Fjelltrakt. r. (*Torn.*—*Pit. Lpm. Jämtl. Herjed.* på alla fjell i nordvestra delen; Hamra- och Skarffjellet. — *N.* Alten; Dovre; Gudbrandsdalen, Jöndalen etc.) *Vanl. 6—12 tum hög, men skall äfven blifva ett par fot; bladen ½—1 tum långa, ofvan glänsande, under opaca; hängen smala, med kort, bladigt skaft* **).

32 S. *ovata Ser.* fröh. n. *oskaftade* eggrunda *ludna,* med *utdraget* stift; bladen *ovala spetsiga,* glest och grundt sågnaggade, slutl. *glatta,* med kanterna och nerverna under finludna. ♄ 6. Fig. Ser. Monogr.t.2. Ands.f.24. H.N.f.7, n:o 64.

Fjellv. r. (*Lul. Lpm.* mellan Risabäcken och Alkajaur. *Pit. Lpm.* Tjidtjak ymn., samt på Ribnits; Gajsats. *Um. Lpm.* Storavara. *Jämtl.* Sylfjellen; Åreskutan;

---

*) Pilarne var. i hög grad och synas i fjelltrakterna hybridisera, så att mellanformer uppkomma; dessa antydas här med tillägget *sub;* *subarbuscula* en medelform till *arbuscula* o. s. v.

**) *S. arbuscula β L.Fl.Su. ed.2.* — Linnes *γ* är tydligen *S. depressa γ,* och *α* hufvudformen af *S. depressa Fr.*

Drommen. *Herjed.* Helags- och Rutfjellen. — *N.* Finnm. — Dovre ofvan Fogstuen; Joradalen. Voss på Graasiden.) *5—10 tum hög buske, med omkr. tumslånga blad; hängena korta. — S. pyrenaica * norveg. Fr.; den Pyreneiska arten är dock mycket afvikande. S. alpicola Ands.*

33 S. *sarmentacea Fr.* fröh. *skaftade,* eggrundt aflånga, slutligen *glatta,* med *utdraget* stift; bladen eggrundt aflånga—elliptiska, merändels *trubbiga, naggsågade,* parallelt ådriga, yngre håriga. ♄ 6, 7. Fig. Ands. f.20.

Fjellv. r. (*Herjed.* på södra Skarffjellet och Sånfjellet. — *N.* Österdalen, på Sölenfjeld. Heckefjell, på gränsen mell. Åseralds och Fjotlands sockn. vid Knaberejsen; nära Ouse i Oustads sn. m. fl. st. Filefjell vid foten af Soltind nära Nystuen; mell. Öje och Borgund.) *3—6 tum hög. Bladen variera mellan bredt aflånga trubbiga och omv. eggrunda, mer spetsiga. Stånd. ofta 3:ne, icke sällan med samväxta strängar. — S. retusa * sarm. Fr. Mant. 1.*

34 S. *polaris Wg.* fröh. n. *oskaftade* eggrunda *ulliga* eller mjukhåriga, med *utdraget* stift; bladen *runda eller ovala, helbräddade* glatta och *släta.* ♄ 6, 7. Fig. Sv.B.493. Ands. f.28. H.N.f.5, n:o 68.

Fjellv. r. (Vid *Torneå* träsk. *Lul. Lpm.* Quickjock. Kjergevare. *Pit. Lpm.* Tjidtjak. *Jämtl.* på Snasahögen etc. *Herjed.* Helags- och Skarffj. — *N.* Finnm. Hammerfest etc.—Dovre, Finnshöe, Jerkind, Knuds- och Blåhöe, Joradalen etc.) *Endast qvistarnes blad- och blombärande toppar visa sig öfver marken; bladen mer släta, icke så skrynkligt ådriga som hos följ., hvilken växten mycket liknar; äro stundom urnupna. — S. herbacea A: Lilj. ed.2.*

35 S. *herbacea L.* fröh. n. *oskaftade,* meränd. *glatta,* med *kort* stift; bladen vanl. n. *cirkelrunda* trubbiga eller urnupna, glatta *naggade* nätådriga *ojemna.* ♄ 6, 7. — *β eriocarpa:* fröh. småludna. — *γ subretusa:* bladen aflångt omv. eggrunda, med trubbig bas och vanl. intryckt spets. — *δ fruticosa Fr.* flera gånger större till alla delar, för öfrigt lik *α.* Fig. L.Fl.L.t.7,f.3, 4. Sv.B.367. Ands. f.27. Fl.D.117. H.N. f.5, n:o 67; *δ* f.8, n:o 64.

Fjellv. (*Lpl.—Dal.* Idre: Städjan och Löfåsen. — *N.*) *Växtsättet som föreg., hvilken jemte S. herbacea troligen äro de minsta buskväxter i verlden.*

36 S. *reticulata L.* fröh. *oskaftade ludna,* n. *utan* stift; bladen n. *cirkelrunda* eller bredt elliptiska, med hela, *tillbakaböjda* kanter, under hvithåriga eller isgrå, gropiga mellan de *upphöjda* nätlika ådrorna. ♄ 6. Fig. L.Fl.L.t.7,f.1, 2. Sv.B.529. Ands.f.25. Fl.D. 212. H.N.f.9, n:o 62.

Fjellv. (*Lpl.—Herjed.* — *N.*) *Växtsätt nästan som de föreg. med grof stam och grenar, till större delen under jorden, bladen tjocka, vanl. 1 tum i diameter, stundom något aflånga, alltid rundadt trubbiga.*

(S. hastata varr.; repens, rosmarinifolia.)

---

80 Fam. BETULINEÆ *Rich.* Sambyggare. ♂ hängen af sammansatta sköldlika fjäll, hysande 1—3 blr; ♀ hängenas fjäll utan hylle. Fruktämne 2rummigt, med ett frö i hvarje rum; frukten hinnkantad eller nötlik, affall. oöppnad. Fröhvite 0.

398. BÉTULA *Lin.* Björk.

† Träd med verklig kronstam, icke ell. otydl. nätådriga blad: *B. alba L.*

1 B. *verrucosa Ehrh.* bladen *deltoidiska* ell. *rutformiga,* med smal utdragen spets, dubbelsågade, alltid *glatta;* frukthängena slaka, aflångt cylindriska, med fjällens sidoflikar rigtade *horizontalt ut-* ell. något *nedåt* från mellanfliken; frukt. smalare och *mycket kortare* än den omgifvande hinnkanten. ♄ 5. — *β lobata:* bladen flikade i eggrunda spetsiga flikar. — *γ laciniata:* bladen n. pardelade i lancettlika långspetsade flikar. — *δ arbuscula:* med nagelstora rundtrubbiga blad, bredare än långa. Fig. Sv.B.80. Reich. D.Fl.f.1288. H.N.f.2, n:o 53. *β* H.N.f.9, n:o 59. *γ* V.Ac.H. 1786, t.6. Reich. f.1289. H.N.f.15, n:o 60. *δ* H.N.f.11, n:o 57.

Skog. och torra äng. a. (*Sk.—VB.* Kengis. *Pit. Lpm.* Glommersberget. *Jämtl.* Stor-

sjötrakten. *Dal.* — *N.* — *β Värml.* Christinehamn m. fl. st. *Stockh.* Varnö på Ornön. — *γ Dal.* Lilla Ornäs. *Smål.* Adelöfs sn, vid Södraholm. *ÖG.* Sillsjö i Skedevi sn. Ex. från Smål. och ÖG. visa en medelform till *β* — *δ Uppl.* Frötuna nära Uppsala. *ÖG.* Skedevi sn, nära Tisenhult.) *Högt träd med hvit, men oftare sprickfull och ojemn, öfverhud ell. näfver, ofta med smala hängande qvistar: var. pendula. Rottelningarnes blad glatta. — B. alba ed.7. B. odorata Reich. γ B. hybrida Blom i V.Ac.H.*

2 B. *odorata Bechst.* bladen *eggrunda—något hjertlika* spetsiga olikformigt sågade; hängen som föreg. med fjällens sidoflikar rigtade *mer framåt;* frukt. smalare, men *föga kortare* än sin hinnkant; telningarnes blad *ludna.* ♄ 5. — *β oxyacanthifolia:* bladen trubbigt flikade. — *γ microphylla:* bladen nagelstora, bredt eggrunda spetsiga. — * *pubescens Ehrh.* stor buske med brun bark, småludna qvistar, bladskaft och hängen. Fig. Fl.D.1467. Reich. f.1282. H.N.f.2, n:o 54. * Reich. f.1284 [till en del].

Skog. och fukt. st. a. (*Lpl.—Sk.* — *N.* — *β Smål.* Näsbyholm. *Värml.* vid Liljendal i bergslagen. — *γ Um. Lpm. Dal.* vid Dalfors bruk; Fahlun. *Ner.* vid Kils Ramshytta. *Stockh.* i Färentuna. *VG.* Göteborg. *Smål.* Stenbrohult; Korsberga sn: Scheutz.) *Träd som föreg. med slätare, hvit näfver, mer eggrunda och mindre spetsade blad; ofta med hängande qvistar* [*v. pendula*]. *γ vanl. lika stort träd, med blad icke större än hos föreg:s δ. * pub. torde vara en egen art, som förekommer på fuktig mark. — B. alba Lin. Herb. och Fl.D., med hvilket namn Linné omfattar både denna och föreg. art. — B. glutinosa Wallr. och Fr., samt ed.6, 7. B. carpatica W.*

†† Högre buskväxter, stund. små träd (2 à 3 aln. och deröfver), med tydligt nätådriga blad.

3 B. *intermedia Thom.* bladen *rundadt eggr.—ovala,* stund. med hjertlik bas, olikformigt *dubbel*sågade, med spetsade sågtänder; frukthäng. ovalt aflånga, kort skaftade, *upprätta;* fjällens flikar n. likformiga, *smala,* rigtade framåt, nerviga; frukt. *af hinnkantens längd och bredd.* ♄ 6. Fig. Reich. f.1283. Lindeb. Nov. t.2,f.1.

Fjelltr. (*Torn. Lpm.* och *VB.* — *Herjed. Värml.* i bergslagen och Elfdalen flerest. *Uppl.* Dannemora enl. Frist. *Smål.* Gräne i Järeda enl. Scheutz. — *N.* Ost-Finnm. Tana, Varanger. — Goustafjell i söd. N.) *Omkring 3 aln. hög buske, stund. ett litet träd. Mycket närbeslägtad med en del former af föreg. och ännu mer med följ. art, från hvilken den hufvudsakl. skiljes med de tydligare spetsiga och mer hvass-sågade bladen. Bägge hafva hängefj:s flikar håriga. — B. subalpina och B. oycowiensis Larsson.*

4 B. *alpestris Fr.* bladen *runda—n. vigglika* trubbiga, *enkelt,* men något olikformigt sågade, under jemna; frukthängena *som föreg.;* fjällens flikar n. likformiga *eggrunda,* rigtade framåt; frukt. vanl. *bredare* än hinnkanten. ♄ 6. Fig. Reich. f.1280. H.N.f. 5, n:o 60.

Fjelldalar, r. (*Lpl.—Jämtl.* — *N.* Trondhj. Goustafjell; Dovre; Tind; Johnsknuden etc.) *2—3 alnar hög buske, med blad som B. nana, ehuru ofta en tum breda. Synes jemte föreg. vara hybrid af B. odorata och nana, med hvilka den sparsamt förekommer blandad. — B. humilis Ed.4. B. alba δ Wg. B. lagopina Exc.Fl. ed.1. B. fruticosa Less. Resa. B. pallescens Larsson enl. Lindeb.*

††† Låga buskväxter (säll. mer än alnshöga), med bl. som föreg. afd.

5 B. *humilis Schrank.* bladen *eggrunda,* olikformigt sågade, *under* nätådriga *bleka;* frukthäng. som föreg.; fjällens flikar *n. likformiga jemnbreda,* sidoflikarne *utstående;* frukt. dubb. bredare än hinnkanten. ♄ 5, 6. Fig. Reich. f.1279, 1281. H.N.f. 13, n:o 72.

Skog. r. (*Smål.* Forserum sn, upptäckt af Stud. Forsgård.) *Alnshög buske med upprät växt, utmärkt af sina smala, n. glatta, men kådprickiga grenar, tunna eggrunda, vid basen ofta hjertlika blad, samt hängfjällens mycket och likformigt utdragna flikar. — B. fruticosa Willd. och Reich. D.Fl.* [*f.1279.*]

6 B. *fruticosa Pall.* bladen *n. runda,* naggsågade, *under* nätådriga, *glandelprickiga,* hvitaktiga; frukthängen som föreg.; fjällens flikar *rigtade framåt,* sidoflikarne *kortare,* rundadt vidgade; fruktens hinnkant nående öfver dess spets. ♄ 5, 6. Fig.

Skog. och fjelltr. r. (*Smål.* Fryeleds sn, Mjöhult enl. Fr. Herjed. på Sånfjellet samt

på toppen af Ormaruet.) *Till utseende och storlek kommer denna närmast följ., som den äfven liknar till bladformen; men har bladen under kådprickiga, och yttersta sågtanden mera utdragen än de öfriga; grenarne håriga, svartbruna, släta.*

7 B. *nana L.* bladen n. *cirkelrunda* naggsågade, med trubbiga tänder, under upphöjdt nätådriga; frukthängen som föreg.; fjällens flikar *n. likformiga, jemnbredt aflånga;* frukt. bredare än hinnkanten. ♄ 5, 6. Fig. Sv.B.379. Fl.D.91. H.N.f.2, n:o 55.
Kärr, i synnerhet i fjelltr. (*Lpl.—Gestr. Vestml. Ner.* och *Värml. ÖG.* Brunby sn. vid Husbyfjöl; Sund sn, Bulsjö skog. *Smål.* flerest., sydligast i Skatelöfs sn, Taglamyren enl. Scheutz. *VG. Dalsl. Boh. Hall.* — *N.*) *1—2½ fot hög buske, med nagelstora blad; hängfjällens flikar lika stora, tvärhuggna och föga från hvarandra stående.*

399. ALNUS *Gærtn.* Al.

1 A. *glutinosa W.* bladen rundade eller omvändt eggrunda, i spetsen tvär*trubbiga* eller *intryckta,* dubbelsågade [hos *β* djupt flikade], på undre sidan i nerv-vinklarne ludna, för öfrigt *glatta* och *något klibbiga.* ♄ 3, 4. — *β laciniata:* bladen parklufvet flikiga. Fig. Sv.B.128. Reich. f.1295. *β* Thunb. Diss. de Betula t.1,f.1.
Skog. vid vatt. a. (*Sk.—Ångml. Dal. Värml. Boh. Öl. Gottl.* på Fårö. — *N.* till Romsdalen. — *β Värml.* Löfnäs bruk vid sjön Yngen.) *Högt träd, stundom buske, med tidiga blr på bar qvist: Al.* — *Betula Alnus L. β B. laciniata Thunb.*

2 A. *pubescens Tausch:* bl. rundade ell. bredt ovala, *trubbiga* eller med *omärklig* spets, grundt dubbelsågade, med *täta* och *hvassa* sågtänder, under *håriga* eller *småludna.* ♄ 4, 5. Fig. Reich. f.1292. H.N.f.11, n:o 58.
Fukt. st. helst i fjelltr. (*Lpl.—Gefle.* — *N.* Dovre, allmän i lierna; Lomsfjellen. — Ost-Finnm.) *Lågt träd eller buske, skiljd från föregående med bladen, som äro smärre och finsågade, mindre trubbiga, samt under håriga; från följande med vida trubbigare och mer finsågade blad; torde dock ej vara tillräckligt skiljd från denna.* — *A. barbata Mey. och Fries. A. hybrida Al.Br. A. incana β viresc. Ed.4.*

3 A. *incana W.* bl. eggrunda ell. ovala, *spetsiga, groft* dubbelsågade, under *blekare, finhåriga* eller *småludna.* ♄ 3, 4. — *β pinnatifida:* bladen n. pardeldta. Fig. Sv.B. 595. Fl.D.2301. *β* V.Ac.H.1790,t.5. Reich. f.1294. H.N.f.13, n:o 70.
Fukt. st. (*Lpl.* — *Uppl.* Tierp sn vid Fors. *Rosl.* Börstel. *Vestml. Ner. Värml.-ÖG. Smål.* norra delen ned till Vrånghult i Nottebäck af Kronob. län: Scheutz; Vestervik. *VG.* på och omkring Billingen: Nordst.; Kinna sn; Mösseberg, Grimstorp m. fl. st. *Boh. Hall.* Vessige enl. Scheutz. — *N.* — *β Värml.* Lesjöfors.) *Lågt träd eller buske, med hvitare och slätare bark än A. glut., icke klibbiga blad: Alder. Blr på bar qvist, tidigare än både Alen och Hasseln. Var. med mer och mindre ludna blad.* — *Betula Alnus β incana L. β B. pinnata Lundm. i Vet.Ac.H.*

---

81 Fam. MYRICEÆ *Rich.* **Hängen af enkla fjäll. ♀ med hylleämne af mycket små fjäll. Frukt i kotte af små enfröiga stenfrukter.**

400. MYRICA *Lin.* Pors.

1 M. *Gale L.* buskväxt; hängen med kortspetsade fjäll; bladen viggformigt lancettlika, i spetsen sågade. ♄ 4, 5. Fig. Sv.B.76. Fl.D.327.
Kärr, stränd. (*Sk.—VB. Jämtl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Salten.) *Alnshög buske med blr på bar qvist i bruna upprätta hängen. Är någongång sambyggare.*

---

82 Fam. CONIFERÆ *Juss.* Hanblommor i hängen eller gyttringar utan hylle. Honblommor gyttrade eller ensamma, slutligen bildande en fjällig eller bärlik kotte, innehållande ensamma nakna frön. — Barrträd.

401. PINUS *Lin.* Furu.

1 P. *sylvestris L.* barren *qvarsittande, parvisa,* styfva, plattade, af kottens längd; denne eggrundt konisk, skaftad, *böjd nedåt;* fjällen mot spetsen tjocka. ♄ 5. Fig. Sv.B.91.
Skog. a. (*Sk.—Lpm.* — *N.* till Ost-Finnm. Syd-Varanger.) *Högt träd, med de yngre grenarne i krans. — En i Lpl. af Prof. Andersson anmärkt form, med kortare och bredare barr i åtskiljda kransar, är var. lapponica Fr.S.V.Sc.*

†2 P. *Larix L.* barren årligen *affallande,* i början *knippevisa,* platta; kotten eggrund, *upprät;* fjällen med platt, trubbig spets. ♄ 5. Fig. Reich. D.Fl.f.1137.
Plantager. (*Sk.—Uppl.* planterad och någongång sjelfsådd.) *Teml. högt träd, med knippen af talrika barr, hvilka knippen till en del slutligen uträxa i qvistar med enstaka, strödda och långa barr. — Larix europæa DC. och Fries.*

3 P. *Abies L.* barren *qvarsittande enstaka* spridda, något 4kantiga, uddspetsiga, enfärgadt gröna; kotten kägellik, *hängande;* fjällen platta, rutformiga med tvär, ojemnt *tandad* spets. ♄ 5. — *β viminalis:* med långa, n. enkla, nedhängande qvistar, n. trinda af de rundt om spridda långa barren. Fig. Sv.B.217. Fl.D.193. *β.* V.Ac.H. 1777,t.8, 9.
Skog. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Bejernfjord i Nordl. — *β* sällsynt, något enda träd här och der från *Smål.* upp till *Helsl.* och *Jämtl.*) *Högt träd med på undra sidan plattade qvistar. Hos β hänga de yttre qvistarne rakt ned som pisksnärtar, mera trinda af de öfverallt spridda, tumslånga barren. — Abies excelsa DC. och Fries.*

*4 P. *orientalis L.* barren *som föreg.;* kotten eggrundt aflång, *upprät;* fjällen omv. eggrunda, med *helbräddad* spets. ♄ 7? Fig. Ledeb. Ic. pl. rar. Fl.Ross.t.499 [enl. Th. Fr.].
Skog. r. (*N.* Ost-Finnm. "i en tallskog på vest. sidan af sjön Colmejavre, vid pass $\frac{1}{4}$ mil n.n.v. från Svanvik.") *Högt träd, till utseende likt föreg., men af spensligare växt. — P. obovata Turcz. Abies orientalis Poir.*

402. JUNIPERUS *Lin.* En.

1 J. *communis L.* barren 3:ne i krans, jemnbredt syl-lika spetsiga, längre än frukterna. ♄ 6. — *β nana:* bladen bredare, n. lancettlika, inböjda ell. tegellagda, föga längre än frukten. Fig. Sv.B.289. Fl.D.1119. *β* Reich. f.1142.
Skog. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β* i fjellen.) *Buske, sällan lågt träd med blå bärlika torra frukter: Enbär. β har bladen mer aflånga och tilltryckta, mycket olik a, i hvilken den dock i fjellarne tydligen öfvergår: J. comm. β alpina ed.4. J. nana Willd.*

403. TAXUS *Lin.* Idgran.

1 T. *baccata L.* qvistarne platta af de 2sidigt fästa jemnbreda platta barren; blrna oskaftade, i bladvecken; hanhänget klotrundt. ♄ 5. Fig. Sv.B.265. Fl.D.1240.
Skog. r. (*Sk.—ÖG. Ner.* Garphyttan. *Södml.* Utön m. fl. öar; Mörkö sn; Trosa. *Uppl.* Vätö sn. på Skabbholmen vid Blidö; Hollnäs och Vesslands sockn.; Elfkarleby. *Gestr.* nära Grinduga och Kubbo. *Hall. Boh.—Värml. Öl. Gottl.* — *N.* Christiania; Porsgrund; Mandal; Bergen etc.) *Af en mindre Grans höjd, ehuru mer buskaktig; får dock sällan hinna denna storlek. Har röda bärlika frukter.*

---

12 KLASSEN

NUDIFLORÆ.

83 Fam. CALLITRICHINEÆ *Link.* Stånd. 1. Fruktämne 4knöligt, 4rummigt, med ett frö i hvarje rum; stift 2.

404. CALLITRICHE *Lin.* Vattengröna.

† Blrna inom 2 hvita inböjda skärmblad.

1 C. *stagnalis Scop. alla* bladen, äfven de nedre, *spadlika* med utdragen, smal skaftlik bas, elliptiskt rundad *3- eller flernervig* skifva; frukten med *vingkantade* vinklar och *qvarsittande, nedböjda* stift. ⨀ 6—9. — * *platycarpa Kütz.* dubbelt mindre, bladen omv. eggrunda, endast de nedersta grenbladen n. jemnbreda. Fig. Fl.D.129 [enl. Lange]. Reich. f. 1184—1186; * 1187—1199. H.N.f.15, n:o 63.
Vatten. (*Sk. Blek.* Lyckeby, Ramdala. *Smål.* mest i vest. delen: Scheutz. — *Uppl. Vestml. Ner.* söd. del. *VG.* Göteborg; Hunneberg, vid Karten. *Boh.* Inland, midtför Svanesund: Thed. *Hall. Gottl.*) *Större än de följ., stundom ej olik Peplis; bladskifvan ett par lin. lång och n. lika bred; stånd. 2 lin. långa. Frukten är ej plattad som hos följ., utan de 4 kanterna korsvis utstående.*

2 C. *verna L.* bl. aflångt *spadlika* med smal bas, *ell. jemnbreda,* de förra *3-,* de sednare *en-nerviga;* frukten från sidorna något plattad, med *föga* vingade kanter, *upprätta, försvinnande* stift. ⨀ 5—9. — *α maxima:* alla bladen skaftade och elliptiska, från midten 3nerviga. — *β intermedia:* de öfre flyt. bladen gyttrade aflånga, de nedre jemnbreda. — *γ repens:* alla bl. aflånga, från basen 3nerviga. — *δ minima:* liten, krypande ell. upprät; alla bl. jemnbreda. — *ε fluitans:* lång, flytande; alla bl. utdraget jemnbreda. Fig. E.B.722. Reich. f.1179—83.
Vid och i vatt. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *α, hufvudfig. i E.B. stor n. som föreg. med 2 lin. breda blad; δ minst, 1—2 tum lång, lätt förblandad med Bulliarda. Frukterna hos alla liknande ett plattadt kors. — β C. intermedia Schk. synes vara C. polymorpha Lönnr., hvilken utg. efter beskrifningen ej kan anse som skild art.*

3 C. *hamulata Kütz. enl. Fr.* bladen *aflånga—jemnbreda;* frukten med *hvassa* kanter, *qvarsittande utsperrade* stift. ⨀ 7, 8. Fig. Reich. f.1200—1220. H.N.f.15, n:o 64.
Vatten. (*Sk.* Kullaberg, i Vikenaryds mosse; Axelvall. *Smål.* Hosmo nära Kalmar; Öhr nära Vexiö; Braås i Dref sn; Lagan vid Traheryd: Scheutz. *Stockh.* vid Rastaborg på Ekerön. *Vestml.* vid Köping; Vesterås. *Boh.* på Klöfverön; Uddevalla, i Risån. *Hall.* i Nissaån.) *C. tenuifolia Fr.Nov. C. autumnalis Kütz. — Skall enl. Koch hafva de öfra bladen omv. eggrunda, de nedra jemnbreda; skärmbladen ringformigt krökta med kroklik spets.*

†† Skärmblad 0.

4 C. *autumnalis L.* alla bladen åtskiljda jemnbreda tvärhuggna eller urnupna, en-nerviga; fruktens vinklar tunna vinglika. ⨀ 7, 8. Fig. Fl.D.2120. H.N.f.4, n:o 83.
Vatten. (*Sk.—söd. Lpm.* — *N.* till Finnm.) *Växer upprät och grenad ända nedifrån, alltid under vattnet, likväl sättande långt ned på grenarne rikligt med frukter, dubbelt större än hos de föreg. Ståndarknapp. n. utan sträng. — C. virens Goldb.*

84 Fam. CERATOPHYLLEÆ *DC.* Ståndarknapp. 12—16, 2rummiga, utan strängar, inom ett mångbladigt svepe. Fruktämne enfröigt, slutl. nötlikt. Stift. 1. Fröhvite 0.

405. CERATOPHYLLUM *Lin.* Flohår.

1 C. *demersum L.* bladen kransvisa, hårfint klynnedeldta; nötterna elliptiska *sprötspetsade* och vid basen *taggiga, släta.* ♃ 7, 8. Fig. Fl.D.2000. H.N.f.9, n:o 63.
Vattenpölar. (*Sk.—Uppsala. Helsl.* Hudiksvall: C. O. Berg. *Medelp. Ångml.* Bjerträ sn, Strinnefjärden. *Dalsl.* — *N.* Borrevand i Jarlbergs amt.) *Växten trind af de hvarandra något täckande bladen.* — *C. oxyacanthum Cham. enl. Lange.*

2 C. *submersum L.* bladen som föregående; nött. eggrunda *oväpnade,* beströdda med *vårtlika knölar.* ♃ 7, 8. Fig. Fl.D.510. E.B.679. H.N.f.9, n:o 64.
Vattenpöl. r. (*Sk.* i en bäck vid Dalköpinge, icke långt från hafvet; Landskrona i fästningsgrafven; Lund och Vemmenhögsån enl. H.N. — *N.* Hærsön mell. Eidswold och Ullensager.) *C. muticum Cham.*

II. MONOCOTYLEDONEÆ.

13 KLASSEN

FRUCTIFLORÆ.

85 Fam. ORCHIDEÆ *Juss.* Blomkalken kronlik irregulier, med en läppformig flik. Stånd. 1, säll. 2, samväxta med pistillen till en könpelare. Fruktämne under kalken, enrummigt, 3skaligt, med fröfästen på väggarne.

1 Flocken **Ophrydeæ.** Ståndarknappen 1, orörligt hopväxt med pistillen. [Växter med stjelkknölar.]

406. ORCHIS *Lin.* Yxne.

† Stjelkknölarne odelade.

* Läppens mellanflik utdragen, med bred 2flikig spets.

1 O. *militaris L.* läppen *delad* i 3 flikar; sidoflik. trådsmala; mellanfliken utdragen, mot spetsen vidgad till 2, vinglika flikar *med en mellanliggande* udd; de öfriga kalkbladen *spetsade;* sporren och de eggrunda *blomskärmen mycket kortare* än fruktämnet. ♃ 6. Fig. Sv.B.340. Fl.D.1277. H.N.f.10, n:o 61.

Lund. äng. °(*Sk.* mellan Cimbritshamn och Blek. gränsen, t. ex. mell. Andrarum och Brösarp; Årup; Beckaskog; Lillö etc. *Blek.* Sölvitsborg vid Ynde. *Smål.* Kalmar, Skansängen [nu utgången enl. Sjöstr.]. *Öl. Gottl.*) *Blrna stora, med röd läpp, hjelmlikt slutna, utvänd. askgrå kalkblad. Örtbladen lancettlikt aflånga, ofta öfver en tum breda. — O. Rivini Gouan och Reich. fil. Orch. eur.*

2 O. *ustulata L.* läppen *3klufven;* mellanfliken djupt *2flikig;* kalkbladen *trubbiga;* sporren krökt framåt, mycket kortare än fruktämnet; *skärmen* lancettlika, *af fr.ämnets längd.* ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.351. Fl.D.103. H.N.f.15, n:o 65.

Äng. (*Sk. Blek.* Tornby ängar, och Berntorp i Ramdala sn. *Öl. Gottl.*) *Axet trubbigt, i toppen brunt af de outslagna blrna; dessa smärre än hos de öfriga, brunröda, med hvit, purpurprickad läpp; bladen som föregående men smala. — O. antropophora Fl.D.* — Anm. *Denna och föreg., som efter gamla uppg. upptagits för Norge i föreg. edd., lära enl. Blytt i Norg. Fl. der icke förekomma.*

** Läppen framtill enkelt 3flikig.

3 O. *mascula L.* läppen 3klufven; mellanfliken framskjutande, *mindre, urnupen* och *naggad;* sporren af fruktämnets längd, trubbig, tillbakarigtad; kalkens 2 yttre sidoblad alldeles *tillbakaböjda, spetsiga;* örtbladen lancettlikt aflånga. ♃ 5, 6, purp. blr. Fig. Sv.B.220. Fl.D.457.

Lund. äng. (*Sk. Blek. Smål.* Urshult sn vid Ekekulla, Vesterbo torp och Rörvik: J. Berggren enl. Scheutz. *Dalsl.* Skårsdalen vid Heden i Dalskog sn, samt vid Ryr och Benebo i Skållerud sn. *Öl. Gottl.* — *N.* söd. och vest. delar upp till Lofoden.) *Axet utdraget, mångblommigt; stjelkknölarne elliptiska. Var. med hvita blr.*

4 O. *Morio L.* läppen grundt 3flikig, med *n. likstora, breda* trubbiga flikar; sporren som föreg.; *alla* kalkbladen *trubbiga*, hjelmlikt *hopslutna;* örtbladen som föregående. ♃ 5, 6. Fig. Sv.B.233. Fl.D.253. H.N.f.1, n:o 66.

Äng. (*Sk. Blek.* Storkö m. fl. st. i öst. delen. *Öl. Gottl.* — *N.* Christiansands st. vid Christianss., Mandal, Stavanger etc.: Bl.) *Vanl. quartershög, med kort, mer fåblommigt ax af stora, purpurröda, säll. hvita blr; stjelkknöl. klotrunda.*

5 O. *laxiflora Lam.* läpp. 3flikig; mellanfl. *urnupen helbräddad;* sporren *kortare* än fruktämnet, tillbakarigtad; kalkbl. *trubbiga,* de 2 yttre sidobl. *tillbakaböjda;* skärmen 3—5nerviga; örtbl. *jemnbreda.* ♃ 7, purp. blr. Fig. Vet.Ac.H.1800,t.3,f.A. Reich. fil. Orch. t. 40, 41, f.1. H.N.f.6, n:o 58.

Kärräng. r. (*Gottl.* Skälsö; Fleringe sn, Grindhammarträsk; vid Fardumegård i Rute sn; Tänglingsmyr i Etelhem; på stranden af en djup myr vid Vike i Boge sn; Eista etc.) *Spädare, men högre än de föreg. med stora och glesa blr, skärm längre än fruktämnet. Var. med läppens mellanflik något kortare än sidoflikarne, eller väl så lång som dessa: O. palustris Jacq.*

†† Stjelkknölarne aflånga, endast klufna i spetsen.

6 O. *sambucina L.* läppen rundad, grundt 3flikad och naggad; sporren n. af fr.ämnets längd; de 2 yttre kalkbladen utstående; blomskärmen hinnaktiga mångnerviga, af blrnas längd; de nedre örtbl. mot spetsen bredare, trubbiga. ♃ 5, 6. — *β incarnata:* med purpurröda blr *). Fig. Sv.B.362. Fl.D.1232. H.N.f.14, n:o 65.

Ängsback. (*Sk.—Rosl. Vestml.* Engsö och på Kalfholmen. *VG. Öl. Gottl.* — *N.* Nordl. enl. Gunn. trol. genom förvexling med *O. mascula* enl. Blytt.) *Blrna var. gula och blåaktigt ljusröda, med skärm af samma färg.* — *β O. incarnata L.* [*dock icke Herb., der under detta namn förvaras O. angustifolia Wimm.*].

††† Stjelkknöl. handlikt klufna.

7 O. *latifolia L.* läppen grundt 3flikig; sporren kortare än fruktämnet; de 2 yttre kalkbladen *tillbaka*böjda; skärmen *längre* än blrna; örtbladen *ovala* spetsade, omkring midten bredast; stj. *ihålig.* ♃ 5, 6, r. blr. — * *elata:* 1—2 fot hög, med bredt lancettlika blad, starkt tillbakaböjda sidokalkblad. Fig. Hall. Hist. t.31. Reich. Orch. t.50, 51, f.1. * t.44,f.2. H.N.f.7, n:o 67.

Fukt. äng. r. (*Sk.* Ramstorp i Christianshåla; Segesholm. *ÖG.* Kärna, V. Ny och Vinnerstad; Norrköp. enl. Kindb. *Rosl.* Vahlö sn. *Hall.* Onsala, vid Staregården enl. Stud. J. A. Leffl. *Gottl.* mell. Rute kyrka och Kopparfve. — *N.* söd. del. och längs vestkusten ända till Lofoden: Bl. — * *Sk. Gottl.*) *Hufvudformen ½—1 fot hög; bladen 1—1½ tum breda, 3—4 t. långa vanl. brunfläckiga. Näppeligen skiljd från följ. säsom utmärkt endast af de breda bladen.* — *O. latifol. L. enl. Hallers cit. figur. O. majalis Reich. pl. crit.*

8 O. *angustifolia Wimm.* läppen grundt ell. otydligt 3flikad; yttre kalkbl. i början *utböjda;* bladen *lancettlika, vid* ell. *nedom midten* bredare, något kölade och upprätta; för öfr. *som föreg.* ♃ 6, 7, r. säll. hv. blr. — *β extensa:* bladen n. jemnbredt lancettlika; skärmen mycket längre än blrna. — * *cruenta Müll.* blrna mörkröda; bladen något eggrundt lancettlika, mycket brunfläckiga. Fig. Fl.D.266. H.N.f.7, n:o 65 och 66; *β* Reich. Orch. t.46, f.2. * *cruenta:* Reich. t.43, f.1.

Fukt. äng. (*Sk.—VB.* nor. del, Björkfors. — *N.* till Nordl. — *β Gottl.* i Vänge-myr. — * *cruenta: Jämtl.* Frösön; samt på spridda st. i hela prov. *Herjed.* Funnesdalen. *Ångml.* Långsele sn, Ledinge. — *N.* Finnm. Kaafjord; Tromsöe. Levangersnæset. Röräs; Stuedalen; Börsvolden på Toten; Dovre etc.) *Af Linné icke skiljd från föreg. utan säkerligen hans, så väl som alla äldre Sv. författares, i Sverige här och der, äfven vid Uppsala, ymniga O. latifolia* [*under hvilket namn såväl som under namnet incarn. den förvaras i Linnés herb.*]. — *O. latif. Reich. Ic. O. incarnata Fr.S.V.Sc. och Reich. Orch. eur.*

9 O. *Traunsteineri Saut.* läppen rundad, grundt 3flikig, naggad; yttre kalkbl. *tillbakaböjda;* de *nedre* skärmen *af blrnas längd,* de öfre kortare; örtbladen *lancettlikt jemnbreda*—smalt aflånga, med största bredden *omkring midten;* stj. *ihålig.* ♃ 5—7, r. blr. — * *lapponica:* blrna något smärre och tätare; bladen aflånga. Fig. Reich. Orch. t.42. H.N.f.7, n:o 68. * *lapp.* Reich. Orch. t. 53, f. 1, 2.

*) Rörande *O. incarnata* och *latifolia L.* se Bot. Not. 1846.

Fukt. äng. r. (*Sk. Hall.* Onsala, vid Stare- och Karsegården enl. J. A. Leffl. *Boh.* Sörbygden. *VG. Värml.* Marboängar mell. Gustafsforss och Liljendal. *Smål.* Lannaskede; samt Dalhem, Emtöholm: Scheutz. *ÖG.* Dagsmosse. *Öl.* Högby vid Borgaträsk. *Gottl.* Storugns i Lärbro sn; Hägur i Bunge; ängen Ryglossan mell. Rute k:a och Fardume; Akebäcks myr nära Roma; Tänglingsmyr etc. — *N.* Christiania; Bærum nära sjön Dæhlivand; vid foten af Græfsenås. — * *Lpl.* Karesuando etc. — *N.*) *6—10 t. hög, med större och glesare blr, smalare blad, omkr. ⅓ t. breda. Torde dock sammanflyta med föreg. — O. angustifol. Reich. O. incarnata Handb. ed.2 och Fr. Mant. 2. O. macul. β majalis Säve Fl. Gottl.*

10 O. *maculata L.* läppen 3flikig; sporren n. af fr.ämnets längd; yttre kalkbl. *utböjda;* skärmen *som föreg.;* örtbl. aflånga—tunglika, *vid* ell. *ofvan midten* bredare; stj. invändigt *tät.* ♃ 6, 7. — *β angustifolia:* läppen djupt 3klufven; bladen jemnbredt lancettlika. Fig. Sv.B.413. Fl.D.933.

Fukt. äng. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.: Bl.) *Blrna gredelina ell. hvita, med violetta teckningar; bladen meränd. brunfläckiga, hos β oftare rent gröna.*

407. ANACAMPTIS *Rich.* Klotyxne.

1 A. *pyramidalis Rich.* blomkalkens läpp 3klufven och helbräddad, med 2 upphöjda tänder vid basen; sporren trådlik, längre än fruktämnet; bladen jemnbredt lancettlika; stjelkknölarne odeldta. ♃ 7, r. blr. Fig. Sv.B.584. Fl.D.2113. H.N.f.6, n:o 57.

Äng. r. (*Öl.* Thorslunda i Skogsbytrakten; Vesterstad i Kastlösa; Runsten; Köpinge vid Lundegård; Böda vid Humderum etc. *Gottl.* Lummelunds bruk; Hangvar; Bunge; Fläringe; Klinte skansholme m. fl. st.) *Axet rundadt, tätblommigt. — Orchis L.*

408. GYMNADENIA *R. Br.* Brudgran.

1 G. *conopsea Br.* kalkens läpp likformigt 3flikig; sporren *trådlik, mycket längre* än fruktämnet; bladen jemnbreda—lancettlika; stjelkknölarne handlika. ♃ 6, 7, r. stund. hv. blr. — *β densiflora:* blomaxet långt, tätblommigt; bladen lancettlika. Fig. Fl.D. 224. Reich. Orch. t.70, 71. H.N.f.9, n:o 66, 67; *β* 68; Reich. Orch. t.72.

Äng. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. Varanger. — *β Hall.* Knäfvelstorp nära Halmstad. *Öl. Gottl.* — *N.*) *Var. på Dovre med längre och kortare sporre. En form från Jämtl. har n. dubbelt mindre blr; en annan var. lapponica, med sporren kortare än fr.ämnet, finnes enl. Prof. Zetterstedt i Umeå Lpm. och torde vara skiljd. — Orchis L. Satyrium Wg.*

2 G. *odoratissima Br.* läppen som föreg.; sporren *syl-lik, något kortare* än fruktämnet; bladen smala, *jemnbreda;* stjelkkn. handlika. ♃ 7, r. blr. Fig. Sv.B.542. H.N. f.6, n:o 59.

Skogsäng. r. (*ÖG.* Omberg i Höje äng etc. *Gottl.* mell. Rute kyrka och Kopparfve; mell. Vike gård i Boge och Gothemsån; Storugns i Lärbro m. fl. st.) *Orchis L. Satyrium Wg.*

3 G. *albida Rich.* läppens mellanflik något större än sidoflikarne; sporren *flera gånger kortare* än fr.ämnet, n. *punglik;* bladen aflånga, de nedre ofvan midten bredare; stjelkkn. *helt och hållet* fingerdeldta. ♃ 7. Fig. Sv.B.507,f.1. Fl.D.115. H.N.f.14, n:o 66.

Torra äng. r. (*Sk.* Lund; Lillö; mell. Saxtorp och Ålstorp, ymnig; Ramstorp etc. *Blek. Hall. Boh.* Thorskogs bruk enl. J. A. Leffl. *Smål.* vestra del; samt Vexiö och Herråkra; ostligast i Urshult: Scheutz. *Dalsl.* Bäckefors nära Mon. *VG.* i bergstrakterna. *Herjed.* Torkelstöten; Hamrafjell; Axhögen m. fl. st. *Jämtl.* Åreskutan och Snasahögen; Fölinge sn, Stakafjellet; Frostviken. *Pit. Lpm.* Tjidtjak. *Lul. Lpm.* Quickjock; Lillthokin. — *N.* Christiansand; Heckefjell. Arendal vid Näs jernverk; Tind; Romsdalen; Dovre etc. upp till Ost-Finnm.) *Axet tätt af små gulhvita blr. — Satyrium L. Orchis Sw. Habenaria Br. Coeloglossum Ed.* 4.

409. COELOGLOSSUM *Hn.* Pungyxne.

1 C. *viride Hn.* kalkens inre blad mycket smalare än de yttre; läppen i spetsen 3tandad, mellantanden kortare; bladen ovala—aflånga. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.507,f.2. Fl.D. 77. Reich. Orch. t.82. H.N.f.15, n:o 66.

Skogsäng. (*Sk.—Lpl. Öl.* — *N.* till Ost-Finnm.: Bl.) *Stjelkknöl. handlika; blrna gulgröna, kortare än skärmen; på Lillthoke i Lul. Lpm. funna rödbruna af Prof.*

Andersson. — *Satyrium L. Orchis Sw. Habenaria Br. Peristylis Lindl. Platanthera Reich. fil.*

410. PLATANTHÉRA *Rich.* Skogsviol.

1 P. *bifolia Rich.* sporren *trådlik,* n. *jemntjock, 2—3 gånger längre* än fruktämnet; ståndarknappens rum *parallela;* stjelken nedtill *2bladig.* ♃ 6, 7, hv. blr. — *β grandiflora:* blrna glesa, dubbelt större. Fig. Sv.B.314. Fl.D.235 och 2360—61 [varr.]. H.N.f.6, n:o 60.

Skogsäng. (*Sk.—Um. Lpm. Jämtl. Värml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Foldenfjorden. Finnm. Tromsöe.) *Stjelkknöl. odelda; bladen n. ovala—lancettlika; blrna starkt välluktande, vanl. i rikare och längre, mindre tvärt afslutadt ax än hos följ.* — *Orchis L. Satyrium Wg. P. solstitialis Bönn.* — Anm. *P. brachyglossa Reich. anses som en var. med tvärhuggen knapp.*

2 P. *chlorantha Cust.* sporren *som föreg.,* nedom midten *vidgad* och *något plattad;* knappens rum *vid basen vidt åtskiljda,* upptill närmade hvarandra; stjelk *som föreg.* ♃ 6, 7. Fig. Reich. Orch. t.78. H.N.f.6, n:o 61.

Skogsäng. skog. (*Sk.—Uppl.* Söderfors. *Rosl.* Gräsön etc. *Helsl.* Norrbo sn, Sandåkers tomten. *Vestml.* Köping; Barkarö m. fl. st. *Ner. Dalsl.* Steneby sn. *Boh.* Uddevalla; Christinedal: Thed. *Öl. Gottl.* — *N.* allm. i Aggerhus, Christianss. och Bergens st.: Bl.) *Vanl. större och mer bredbladig än föreg.; blrna n. dubbelt så stora, något grönaktiga och luktande; kalkbladen samstötande, och knapprummen bildande en vinkel mot hvarandra.* — *P. montana Reich. fil. Orchis bifolia E.B.*

*3 P. *obtusata Lindl.* sporren *kägellik, kortare* än fr.ämnet, krökt framåt; stjelken med ett glest ax och *ett enda,* aflångt omv. eggrundt blad vid basen. ⊙ 7, 8, hvitakt. blr. Fig. Hook. Fl. Bor. Am. 2, t.199 enl. Fr. Reich. Orch. t.75,f.1, 2.

Fjelltr. r. (*N.* Finnm. Kaafjorden på Strömsnäset bland *Androm. tetragona:* Blytt.) *Förf:s ex. 4 tum högt, med ett tumslångt ax af 4, små blr, flyktigt besedda mer lika dem hos Goodyera ell. Spiranthes än de föreg. Stjelken nedtill klädd af en tumslång hinnaktig slida, från hvars mynning det n. aflånga bladet utgår.* — *Orchis Pursh.*

411. NIGRITELLA *Rich.* Brunkulla.

1 N. *angustifolia Rich.* kalkens läpp hel eggrund spetsad; honingsgömmet punglikt, flera gånger kortare än fruktämnet. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.500. Fl.D.998. Reich. t.4. H.N.f.11, n:o 67.

Äng. (*Jämtl.* ymnig. *Herjed.* i öfre Ljusnedalen ofvanf. Bruksvallarne. Sälls. i *Medelp.* och *Ångml.* — *N.* Snaasen; Värdalen; Dovre vid Drivstuen; Gudbrandsd. Ringeboe; Toten; Östra Torpen, samt Hedemarken: Bl.) *Quartershög med rundadt, tätblommigt, svartrödt ax, jemnbreda blad, handlika stjelkknölar.* — *N. nigra Reich. Orch. Satyrium nigrum L. Orchis nigra Sw.*

412. OPHRYS *Lin.* Flugyxne.

1 O. *myodes L.* de 2 inre kalkbladen trådsmala; läppen 3klufven med smala sidoflikar. mellanfliken utdragen vidgad och i spetsen 2flikad; stjelken med aflånga ell. lancettlika blad. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.293. Fl.D.1398. Fl.N.2,t.5. H.N.f.15, n:o 67.

Fukt. äng. r. (*Sk. Smål.* Tjärstad i Blackstad sn, samt S. Wi [dessa gamla loc. äro enl. Scheutz trol. origt.]. *ÖG. VG. Ner.* Asker, Sköllersta och Lerbäck sn:r. *Uppl.* Eggbyholm; Rosersberg; Väddö sn, vid Boda; Börstel i Lugnemosse; Elfkarleby. *Gestr.* Kubbo. *Jämtl.* Sunne och Frösön; Oviken, Brunflo m. fl. snr. *Öl. Gottl.* — *N.* Langöen vid Holmestrand; Brevig: Bl.; Langesund; Snaasen; Bergåsen etc.) *Stjelkknöl. klotrunda; axet glest, med blr, som på afstånd likna flugor; de inre kalkbl. bruna, de yttre gröna, läppen sammetsbrun, någongång funnen hvit.* — *O. muscifera Huds.*

413. CHAMÆORCHIS *Rich.* Dvergyxne.

1 C. *alpina Rich.* läppen eggrund; bladen från roten, jemnbreda, af omkring stjelkens längd. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.683. Fl.D.452. H.N.f.11, n:o 65.

Fjellv. r. (*Torn.—Pit. Lpm.* i de högre fjellen. *Jämtl.* Snasahögen; Smällhögarne; Tälgstensberget etc. *Herjed.* Helagsfj.; Axhögen och Midtåkläpparne. — *N.* Ost-

Finnm. — Lomsfjellen och Gudbrandsdalen: Bl.) *2—3 t. hög, med små, gulgröna, hjelmlikt slutna blr, hela elliptiska stjelkknölar. — Ophrys L. Herminium Sw.*

414. HERMINIUM *Lin.* Desmansblomma.

1 H. *Monorchis Br.* inre kalkbladen längre än de yttre, vid midten tvärt afsmalnande i en jemnbred spets; läppen med n. rakt utstående sidoflikar. ♃ 6, 7, g. blr. Fig. Sv.B.700. Fl.D.102. H.N.f.11, n:o 66.

Sidländta ängar. (*Sk.—Gefle,* på Limöarne. *VB.* Umeå. *Dal. Vestml.* Lospånga i Dingtuna. *Värml.* Tabergs grufvor; Elfdalen och Fryksdalen. *Boh.* Kosteröarne; Lamö och Otterö; samt *Hall.* Onsala enl. J. A. Leffl. *Öl. Gotl.* — *N.* öarne i Christianiafjorden; mell. Kongsvinger och Elverum vid Konglebæk; Tind; Gudbrandsd. m. fl. st.) *3—7 tum hög, vanl. med 2 lancettl. blad vid basen; stjelkknölen klotrund, vid blomn. alltid ensam. Gunners från Finnm. torde, som afl. Adj. Lund gissar, hafva varit Platanth. obtusata. — Ophrys L.Fl.Su. ed.2.*

2 Flocken **Neottieæ.** Knappen ensam, fri; pollenmassorna af mjöl- ell. skiflika, elastiska gryn. [Växter med rotstock.]

415. GOODYÉRA *R. Br.*

1 G. *repens Br.* axet med ensidigt vända blr; kalkbladen lancettlika, de yttre småludna; örtbladen eggrunda, slutl. nätådriga. ♃ 7, hv. blr. Fig. Fl.N.2,t.6. Fl.D.812. Reich. Orch. t.130. H.N.f.13, n:o 73.

Skogsmark på mossa. (*Sk.—Lpl. Öl.* Rälla. *Gotl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Rotstocken trådlikt krypande i mosslagret, utan att nå jorden; axet smalt, af små blr. — Satyrium L. Neottia Sw.*

416. CEPHALANTHÉRA *Rich.* Skogslilja.

1 C. *rubra Rich.* kalkläppen *spetsad,* af de inre kalkbladens längd; blomskärmen *längre än* det *småludna* fruktämnet; bladen lancett- ell. svärdlika, spetsade. ♃ 7, r. blr. Fig. Fl.D.345. Reich. Orch. t.117. H.N.f.8, n:o 66.

Skog. etc. r. (*ÖG.* Ringarum vid kalkberget nära Fängebosåg och på skogen mell. lilla Gusum och Svensbo. *Stockh.* vid Skrubba; Häggesta i Botkyrka sn; Värmdön: Stud. C. J. Björkegr.; nära Kroka på Utön. *Dalsl.* vid Lilla Bräcke i Ånimskog. *Gotl.* vid Vestgård i Hall; Fardume i Rute; på ön Furilen; nära Gothemsåns utlopp; Hallbros i Vesterhejde m. fl. st. — *N.* Eger.) *Bladen ganska nerviga; blrna få, men stora, 1 tum i diam. — Serapias L. Epipactis Wg.*

2 C. *ensifolia Rich.* läppen *trubbig,* kortare än de inre kalkbl.; skärmen *kortare än* det *glatta* fr.ämnet; bladen svärdlika spetsade. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.506. Reich. Orch. t.118. H.N.f.14, n:o 69.

Skogsäng. r. (*Sk.* Hafgård i Gustafs sn, samt i bokskogen söder om Rödinge k:a, bland *Elymus arenar.* ymnig. *Stockh.* i Skuruparken; Nacka i skogen vid badstället. *Rosl.* i Östhammars skärg. *Öl. Gotl.* — *N.* Christiansand i Fiskåsskogen.) *Blrna teml. stora hvita, säll. röda, som på Nacka-exemplaret. — C. Xiphophyllum Reich. fil. Ser. grandiflora L. Mant. 2. S. Helleborine β L.Fl.Su. ed.2. S. ensifolia Wg. Epipactis Sw.*

3 C. *pallens Rich.* läppen *trubbig,* n. af de inre kalkbl:s längd; skärmen *mycket längre* än det *glatta* fruktämnet, de nedre bladlika; bladen bredt lancettlika—aflånga, föga spetsiga. ♃ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.465. Fl.D.1400. Reich. Orch. t.119.

Skogsäng., skugg. st. r. (*Gotl.* Löjsta sn, på vallarne af en gammal ruin, kallad Slottet; upptäckt 1862 af O. A. Westöö, enl. uppg. och ex. af Sjökapten C. Vallgren.) *Blrna stora som hos C. rubra, med alla kalkbl. trubbiga: rotstocken hos alla arterna med talrika, hopknippade birötter. — C. Lonchophyllum Reich. fil. Ser. grandiflora Scop. Epipactis Sw.*

417. EPIPACTIS *Crantz.* Knipprot.

1 E. *latifolia Sw.* kalkläppen hjertlik *spetsig* tillbakarullad, *kortare* än de öfr. kalkbladen; fruktämnet *glatt;* bladen *eggrunda* ell. *bredt* ovala, de öfre spetsade. ♃ 7, 8. Fig. E.B.269. Rich. t.8. Reich. Orch. t.136. H.N.f.14, n:o 67.

Skogsback. r. (*Sk.—Gestr. Jämtl.* Marieby sn; Ås sn, vid Sörbyn och Sem. *Dal. Vestml.* Vesterås; Sala. *Värml.* i Fryksdalen. *Dalsl. Öl. Gotl.* — *N.* till Finnm.) *Stor växt, med före blomn. lutande ax; grönhvita ell. brunaktiga blr. Rotstocken*

hos denna och de 2 följ. tätt omgifven af talrika knippvisa birötter. — Serapias Helleborine L.Fl.Su. S. latifolia L. Mant. 2. E. Helleborine var. viridans Reich. fil.

2 E. *microphylla Sw.* läppen *som föreg., tvärt sammandragen* till spets; fruktämnet *glatt;* bladen *eggrundt lancettlika,* spetsade, öfverallt glatta. ♃ 7, 8. Fig. Fl.D.811 [enl. Lange]. Reich. Orch. t.132,f.1, 2.

Skugg. st. r. (*Öl.* mellan Ekerum och Halltorp 1849 funnen af Sjöstr.) *Mycket spädare än föreg., med glesblommigt ax, rödaktigt gröna blommor med slutna kalkblad; fr.ämn. på Öl. ex. glatt enl. Sjöstr., men småludet på alla utl. ex., utg. sett. — E. Hellebor. var. microphylla Reich. Serapias latifolia Fl.D.*

3 E. *atrorubens Hoffm.* läppen *uddspetsig, af de öfr. kalkbladens längd;* fruktämnet *småludet;* de *nedersta* örtbladen *som föreg.,* de öfre lancettlika. ♃ 7, 8. Fig. Fl.D. 1938. Fl.N.2,t.5. Reich. Orch. t.133. H.N.f.8, n:o 65.

Skogslund. särd. på kalkbotten, r. (*Sk.* Trolleholms park. *Smål.* Jönköpingstrakten; Hallingeberg och Gärdserum i Kalm. län: Scheutz. *ÖG.* Omberg; Kolmården vid Marmorbruket; Lilla Gusum; Vetterns stränder och öar. *Södml.* Eskilstuna på Villstaskogen; Huddinge sn, Ågesta; Dunker sn. Stålboga bruk. *Ner.* Hallsberg sn, Skåleklint; Hammar sn, Mårsätter: Stud. Th. Gjöbel. *Värml.* Ullerud; i bergsl. vid Långbanshyttan och Ekströms kullar. *Dalsl. Dal.* Styggforsen. *Jämtl.* Östersund, Odensala i Brunflo; Ås sn. *Öl. Gottl.* — *N.* Christiania; Trondhj. Gævingåsen; Snaasen; Salten.) *Till alla delar mindre än E. latif.; blrna mer och mindre mörkröda, grönaktiga ell. hvita. Skiljes ej i Blytts Norges Fl. från E. latif. — E. latifolia β atrorub. Hoffm. E. media Fr. E. rubiginosa Gaud. & Koch. E. Hellebor. var. rubiginosa Reich.*

4 E. *palustris Cr.* läppen hjertlik, *rundadt trubbig* och krusig, *af de öfr. kalkbladens längd;* fr.ämnet *småludet;* örtbladen *lancettlika,* de nedre stundom n. ovala. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.449. Fl.D.267. H.N.f.14, n:o 68.

Fukt. äng. r. (*Sk.—Gestr. Ner. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* från sydl. delen till Snaasen.) *De yttre kalkbl. gröna, invändigt rödaktiga, de inre hv. ell. rödl. Rotstocken krypande, med få, äfven kryp. birötter. — E. longifolia Reich. fil. Ser. longifolia L. Mant. 2.*

418. LISTÉRA *R. Br.*

1 L. *ovata Br.* stjelken *småluden,* med 2, n. motsatta, *bredt ovala* blad; kalkläppen klufven i 2, jemnbreda *trubbiga* flikar. ♃ 6, 7, gröng. blr. Fig. Fl.D.137. Rich. f.7. Reich. Orch. t.127.

Skogsäng. (*Sk.—Ångml.* Hernön; Nätra sn. *Herjed. Jämtl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Nordl. Salten: Bl.) *1—2 fot hög, med krypande rotstock och talrika birötter, långt smalt ax. — Neottia latifol. Rich. Ophrys L. Epipactis Sw.*

2 L. *cordata Br.* stjelken *glatt,* med 2, n. motsatta, *deltoidiska* blad; läppen klufven i 2 *smalspetsiga* flikar, samt 2 små sidoflikar vid basen. ♃ 6, 7, brung. blr. Fig. Sv.B. 472. Fl.D.1278. Fl.N.t.3,f.6—8.

Skog. på mossa. (*Lpl.—Sk. Öl. Gottl.* och på Sandön. — *N.* till Ost-Finnm.) *5—7 tum hög, späd, med i mossan kryp. rötter, tumslångt ax. — Synon. som föreg.*

419. NEOTTIA *Lin.* Näst-rot.

1 N. *Nidus avis Rich.* stängeln bladlös fjällig; kalkläppen klufven i 2, utböjda flikar. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.181. Reich. Orch. t.121.

Skogsmark, bland ruttna löf etc. r. (*Sk.—Gefle. Vestml. Värml. Dalsl. VG.* Billingen. *Boh.* Skredsvik sn enl. J. A. Leffl. *Öl. Gottl.* — *N.* Christiania på ön Malmöe; Laurvig, samt Christianssand enl. Bl.; Snaasen.) *6—12 tum hög, till färgen brungul äfvensom blrna; rotstocken omgifven af talrika, tjocka birötter, hopknippade n. som ett fogelbo. — Neottia L.Fl.Su. ed.1; Ophrys ed.2. Epipactis Sw.*

420. EPIPOGIUM *Gmel.* Skogsfru.

1 E. *aphyllum Sw.* stängeln bar, omgifven af bladlösa slidor; rotstocken korallgrenig. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.512. Fl.D.1233, 1399. H.N.f.15, n:o 68.

Skog. r. (*Sk.* nära Börringesjön; Bokenäset vid Karlsholmssjön. *Smål.* Tvärbäck nära

Femsjö-fålla vid Färgens strand [numera utgången]. *ÖG.* Kolmården, nära Marmorbruket enl. Kindb. *Södml.* Dunker sn, Bråtön nära Stålboga bruk. *Vestml.* Frösåker. *Värml* Gustafsström: Stud. Låftman. *Dal.* Orsa, Jocksälls fäbodar vid Skatungen. *Helsl.* Bjuråker sn, nära Alsjö fäbodar; Loos sn, Tenberget: J. A. Wistr. *Medelp.* Borgsjö sn, Ånge allmänning: Reuterm. *Ångml.* Bjerträ i Rammeldalen. *Jämtl.* Sunne sn på Andersön: Näskotts sn, vid Vaplan; Stugu sn, vid Strånäset. *Lul. Lpm.* Jockmock. — *N.* Christiania på Bokstadsås. I skogen vid vestra ändan af Sælsvandet i Vaage.) *4—8 tum hög af blek gulbrun färg, med 2—6 stora blekgula blr och rödaktig sporre — Satyrium Epipog. L. E. Gmelini Rich. och ed. 7.*

3 Flocken **Vandeæ.** Knappen ensam, fri. Pollenmassorna [4. skifformiga] vaxartade, medelst en cellulös förlängning fästade på märket.

421. CALYPSO *Salisb.* Jungfrutoffel.

1 C. *borealis Sal.* läppens bräm n. eggrundt, nående framom sporren; örtbladet från stängelns lökformigt uppsvälda bas, ensamt, eggrundt. ♃ 5, 6. Fig. Sv.B.518. H.N. f.9, n:o 65.

Fukt. lundar, r. (*Lul. Lpm.* Jockmock, Kajtum-selet; ¼ mil sydost från kyrkan vid en bäck från berget Qvoutsakåjve m. fl. st.; ½ mil norr om Öfre Luleå by vid en bäck, samt ½ mil vester från Sackavare vid ett biflöde till stora Luleå elf. *Um. Lpm.* nära Stensele k:a. *VB.* Skellefteå, på sluttningen mell. Falkbergets norra sida och Falkträsket, samt på Hömyrsberget nära Waruträsk 1¼ mil från kyrkan.) *Stängeln 3—6 tum hög, slidad, med en stor blomma i toppen, hvars läpp är brunfläckig, de öfr. kalkbladen ljusröda. — Cypripedium bulbosum L. Orchidium arcticum Sw. Norna Wg.*

4 Flocken **Malaxideæ.** Knappen ensam, fri. Pollenmassorna [klotrunda ell. aflånga] vaxartade, omedelbart lagda på märket.

422. STURMIA *Reich.*

1 S. *Loeselii Reich.* kalkläppen eggrundt aflång, trubbad; stängeln 3kantig; bladen 2, lancettlika. ♃ 6, 7, blekg. blr. Fig. Fl.D.877. V.Ac.H.1800,t.3. Rich. f.10. Reich. Orch. t.140. H.N.f.6, n:o 63.

Kärr, r. (*Sk.* Christianstad, vid vest. stranden af Lefrasjön; Veilesjön på öst. sidan; Kettilsmossen i Stångby sn; kärr mell. Örtofta och Lackalänge; Christineberg nära Malmö: Nordst. *ÖG.* Hagebyhöga sn, vid torpet Sanden, ymnigt; Vinnerstad sn vid Boren. *Uppl.* i tufviga kärr vid Norvidsjön nära Björklinge kyrka: Linné i herb. *Gestr.* Kubbo, vid en mindre skogssjö: R. Hn. *Öl.* mell. Borga och Wedborns träsk. *Gottl.* Storholmen i Fardume träsk; i Martebomyr åt Lummelundssidan; Djufves vid Hoborgen. — *N.* Christiania på Næsöe.) *3—6 tum hög med glest ax af 2—6, 3—4 lin. breda blr; bladen utgående från stjelkens lökformiga bas. — Ophrys L. O. paludosa Fl.D. Malaxis Sw.*

423. MALAXIS *Sw.* Myggblomster.

1 M. *monophyllos Sw.* kalkläppen *rundad med lång jemnbred spets;* blomskärmen kortare än fruktämnet; stängeln *3kantig;* blad *ett, säll. 2, ovala.* ♃ 6, 7, blekg. blr. Fig. Sv.B.663. V.Ac.H.1800,t.3. Fl.D.1525. H.N.f.6, n:o 62.

Kärr, r. (*ÖG.* Spånghagen, Slaka sn. Torpa; Kärna i Värö mosse; Omberg; Vinnerstad etc. *VG.* Kinnekulle. *Södml.* Rydby. *Vestml.* Håkansboda i Linde sn; Sätra brunn; Sala i Gröna gången. *Uppl.* Järlåsa sn, vid torpet Granslätt; Elfkarleby, Ytterboda. *Gestr.* Kubbo i Ormkärrsmuren; Edskön i Verkfjärden. *Dal.* Boda kapell: Bruksp. Clason. *Medelp.* Alnön; Hammar i Torp sn: Reuterm. *Ångml.* Bjerträ vid Öster-Strinns fäbod. *Jämtl.* Sunne, Frösön och Lith; Rödö m. fl. snr. *Gottl.* Fardume träsk; Sproge. — *N.* Christiania vid Lysager kjærn och Gjellebäck m. fl. st. Glommen vid Konglebæk; Toten; Klæcken på Ringerige; Gudbrandsdalen, nära Jettafjell.) *5—8 tum hög, med 1—2, högst sällan 3 blad från stängelns lökformiga bas, långt och smalt ax af talrika blr, föga mer än en lin. i diam. — Ophrys L. Microstylis Lindl. Den 2bladiga var. torde vara Linnés Ophrys latifolia Fl.Su. och Gunners O. liliifolia från Nordl.*

2 M. *paludosa Sw.* läppen *eggrund spetsig;* skärmen af fr.ämnets längd; stäng. *fler-*

kantig; bladen *2, 3, omv. eggrunda.* ♃ 7, 8, gröng. blr. Fig. Sv.B.662. V.Ac.H 1789,t.6,f.2. Fl.D.1234. H.N.f.14, n:o 71.

Kärr, r. (*Sk.—Ångml.* Själevad; Botheå sn, Gålsjö. *VB.* nor. del, Björkfors. *Um. Lpm.* Betsele. *Dal. Värml. Dalsl. Boh.* Pilgården i Näsinge enl. J. A. Leffl. *Gottl.* — *N.* Aggerhus, Christiansands och Bergens st.) *2—5 t. hög, med smalt ax af talrika, något större blr än hos föreg.; stängelns bas lökformig.* — *Ophrys L.*

424. CORALLORHIZA *Hall.* Korallrot.

1 C. *innata Br.* axet fåblommigt, med spetsiga kalkblad; läppen aflång. ♃ 6, g. blr. Fig. Sv.B.554. Fl.D.45! och 2364. Fl.N.2,t,6. H.N.f.13, n:o 74.

Fukt. skog. (*Torn. Lpm.* Vittangi. *Lul. Lpm. VB.* nor. del. — *Sk. Boh. Öl.* nära Thorslunda. *Gottl.* Åskängen i Hejde sn. — *N.* icke sällsynt, till Ost-Finnm. Varanger.) *Stängeln 6—10 tum hög, med bladlösa slidor och korallgrenig rotstock.* — *C. nemoralis Sw. C. virescens Drej. Ophrys Corallorh. L.*

5 Flocken **Cypripedieæ.** Knappar 2.

425. CYPRIPEDIUM *Lin.* Gucku-skor.

1 C. *Calceolus L.* kalkens uppblåsta läpp något nedplattad, kortare än de öfriga kalkbladen; stjelken flerbladig, med ovala spetsade blad. ♃ 6. Fig. Sv.B.524. Fl.D.999. H.N.f.4, n:o 85.

Fukt. st. i skogar, r. (*ÖG. VG. Värml.* bergslag. *Nerike.* Upp till Stensele i *Umeå Lpm. Öl.* Mörbylånga och Högsrum sockn. *Gottl.* — *N.* till Gudbrandsdalen, Ringeboe och Salten.) *Har de största blrna i hela fam. läppen stor som ett litet päron, gul; de öfriga, 2 tum långa kalkbladen bruna; stjelken vanl. en-, säll. 2- ell. 3blommig; rotstocken krypande. Har egentl. 3 ståndare, hvaraf den mellersta är steril och fri, bladlik.*

---

86 Fam. IRIDEÆ *Juss.* Blomkalk kronlik, regulier med 3 ståndare. Fruktämne 3rummigt, mångfröigt.

426. IRIS *Lin.* Svärdlilja.

1 I. ***Pseudacorus* L.** blomkalkens flikar glatta, *de inre jemnbreda, smalare och kortare än* märkena; bladen platta svärdlika. ♃ 6, 7, g. blr. — *β citrina:* blrna mer än dubbelt mindre; bladen smalare. Fig. Sv.B.110. Fl.D.494.

Stränd. (*Sk.—VB. Dal. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Helgeland. — *β Gottl.* Vängemyr, vid Staplarne.) *Stora praktfulla blr; bladen tumsbreda, af omkr. stjelkens längd. Bladen hos β äro öfver 5 quart. långa och en god half tum breda; blrna enl. Fr. brandgula.*

2 I. ***sibirica* L.** kalkens flikar glatta, de yttre omv. eggrunda med kort klo, *de inre aflånga, större än* märkena; bladen smalt jemnbreda, kortare än stjelken; fröhuset 3kantigt. ♃ 6, *blå* blr. Fig. Reich. D.Fl. f.768. H.N.f.12, n:o 69.

Kärr, r. (*Sk.* Krageholm. *VG.* Larf sn. vid Slättås. *Vestml.* Nora sn, Fåsjöhyttan: Stud. G. Ohlsson. *Gottl.* Kräcklings i Kräklingbo sn. Lummelund; Vänge-myr; Klinte: Thed. etc.) *Lärer sällan, om någonsin blomma på Gottl. En del af de sterila ex. från denna ö hafva dubbelt bredare blad [3lin.] än de Vestgötska och synas osäkra.*

427. CROCUS *Lin.* Saffran.

†1 C. *vernus All.* kalkflikarne ovala concava, något inböjda, n. dubbelt längre än det 3klufna krusiga märket; lökens yttre hinna nervig, upplösande sig i hårfina trådar. ♃ 4, 5. Fig. Fl.D.2022. Reich. f.786.

Förvildad i trädg. r. (*Stockholm* på gräsplanerna vid Ulriksdal. *Uppl.* Löfsta bruk. — *N.* Bergen, i ängar vid Årstadmark.) *Blr och blad från löken; de förra blå ell. hvita.*

---

87 Fam. NARCISSINEÆ *Juss.* Blomkalk kronlik, regulier med 6deldt bräm. Strånd. 6. Fruktämne som föreg. fam.

428. NARCISSUS *Lin.* Narciss.

†1 N. *Pseudonarcissus L.* bikronan *klocklik, af kalkflikarnes längd,* i kanten vågig och naggad; bladen rännformiga. ♃ 4, 5, g. blr. Fig. Fl.D.2171. Reich. D.Fl.f.816.
Äng. odl. st. r. (*Sk.* vest. Göinge vid Sandby; Röstånga sn vid Blinkarp etc. *Blek.* Gredby. *Smål.* Mycklanäs i ängar [på sedn. åren icke funnen, enl. Scheutz]. *Gottl.* Vesterheide i en äng söder om Lund vid Halfvars. För öfr. förvildad i gamla trädgårdar.) *Stängeln hos båda arterna enblommig.*

†2 N. *poëticus L.* bikronan *skål-lik,* med *röd* naggad kant, *mycket kortare* än de ovala kalkflikarne; blad som föreg. ♃ 4, 5, hv. blr. Fig. Reich. f.808.
Förvild. r. (Från *Sk.* till *Gefle* här och der sparsamt förekommande i ell. omkring gamla trädgårdar.)

429. LEUCOJUM *Lin.* Vårklocka.

†1 L. *vernum L.* stängeln enblommig; stiftet klubblikt. ♃ 3, 4. Fig. Reich, f.804.
Förvild. r. (*Sk.* Lund; Bosarp, i en äng utanför trädg. *ÖG.* Vadstena klosterträdg. enl. Kindb. *Stockh.* Dufnäs i Brännkyrka sn: Stud. Fredriksson. *Gefle.* Källmur i en skogsäng; hvarken der eller annorstädes i Gestr. veterligen planterad.) *Blomman lutande, hvit, med en grön fläck i flikarnes spets.*

430. GALANTHUS *Lin.* Snödroppe.

†1 G. *nivalis L.* stängeln enblommig; bladen 2:ne kölade. ♃ 3, 4, hv. blr. Fig. Fl.D. 1641. Reich. f.807.
Förvildad, r. (*Sk.* omkr. Lund; på ängar vid öst. Torp; Dalköpinge, vest. Karaby m. fl. st. *Hall.* Haslöf etc. Upp till *Södml.* t. ex. Åkers sn i parken vid Berga. *Öl.* — *N.* Bergen.) *Fingerhög, med hängande blomma.*

---

88 Fam. HYDROCHARIDEÆ *Juss.* Blr skiljdkönade, med 3 kronlika och 3 foderlika kalkblad. Frukt flerrummig, med fröfästen på väggarne.

431. STRATIÓTES *Lin.* Vatten-aloë.

1 S. *aloïdes L.* bladen jemnbreda, kölade, i kanten taggiga. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Fl.D. 337. Reich. D.Fl.f.111.
Stillast. vatt. (*Sk.—Helsl. Vestml. Värml.* — *N.* i Ofoten: Gunn. enl. Bl.) *Bladen från roten, i en krets, från hvars midt ell. sida blomstängeln uppskjuter; hela växten före och efter blomn. nedsänkt under vattnet.*

432. HYDRÓCHARIS *Lin.* Dyblad.

1 H. *Morsus ranæ L.* bladen runda, med hjertlik basis. ⨀ 7, hv. blr. Fig. Sv.B.598. Fl.D.878.
Stillast. vatt. (*Sk.—Helsl.* Söderhamn; Delsbo i Långsbo-ån. *Vestml. Värml. Boh.*) *Örten flytande; bladen tumsbreda, med form af Näckblad; blr från roten. Sätter knappt mogen frukt i Sv.; honblr mer sälls.*

---

89 Fam. NAJADEÆ *Link.* Blr skiljdkönade. Kalk enkel flasklik, tätt omslutande befruktningsdelarne. Strånd. 1, med 4rumm. knapp. Fruktämne enrummigt, slutl. bildande en af kalken beklädd nöt.

433. NAJAS *Lin.*

1 N. *marina L.* bladen *2—3 i krans,* jemnbreda, skiftevis och något bugtigt *tandade;*

frukten aflångt eggrund. ⨀ 7—9. — *β muricata:* stjelken taggig, med röda leder. Fig. V.Ac.H.1837,t.8. Fl.D.2121. H.N.f.4, n:o 84.
Hafsvik. r. (*Sk.—Gefle. Gottl.* Fardume träsk. — *N.* Christiansand; Hvalöarne, på Kirköe.) *Växer och blommar under vattnet; hanväxten sällsyntare. Knappen vanl. uppbristande oordentligt och utan sträng; men, upptages växten ur vattnet, ser man den stundom få en kort sträng och öppna sig i 4, tillbakarullade flikar.* — *N. major Roth.*

2 N. *flexilis Rostk.* bladen *5—6 i krans,* jemnbreda, *mot spetsen* småtandade; frukten som föreg. ⨀ 7—9. Fig. Willd. Act. Ac. Ber. 1798, p. 89, t.1,f.1. H.N.f.14, n:o 77.
Insjöar, r. (*Uppl.* i sjön Hederviken nära Braheberg i Närtuna sn; först funnen 1849 af Hr Goes.) *Växtsätt och frukt likasom hos föreg.; hela växten mycket spädare, med bladen nedtill helbräddade, endast mot spetsen omärkligt småtandade.* — *Caulinia Willd.*

---

14 KLASSEN

LILIIFLORÆ.

90 Fam. LILIACEÆ *Juss.* Kalk kronlik. Ståndarknappar öppnande sig inåt. Stift 1, ell. 0. Fruktämne 3rumm., 3skaligt, med centrala, mångfröiga fröfästen. [Afvikande slägte: *Paris.*]

1 Flocken **Tulipeæ.** Kalk 6bladig. Frön platta, staplade tätt på hvarandra. [Lökväxter].

434. TÚLIPA *Lin.* Tulpan.

†1 T. *sylvestris L.* stjelken med en enda, lutande blomma; strängarne vid basen ludna märke tvärhugget; bladen lancettlika. ♃ 5, 6, g. blr. Fig. Sv.B.202. Fl.D.375.
Odl. st. r. (*Sk.* ymnig omkr. Lund, Malmö etc. *Blek.* Wedaby utmark. *Hall. ÖG.* Stenbro i Dagsbergs sn: Kindb.; samt flerestädes i gamla trädgårdar förvildad, upp till *Uppl.*) *Märket hos de odl. arterna har 3 tillbakarullade flikar.*

435. FRITILLARIA *Lin.* Damspelslilja.

1 F. *Meleagris L.* alla bladen skiftevisa jemnbreda rännformiga; stjelken 1-, sällan 2blommig. ♃ 5, 6. Fig. Sv.B.376. Fl.D.972. H.N.f.13, n:o 75.
Fukt. äng. r. (*ÖG.* Adelsnäs; Norrköp., samt Spellinge i v. Harg sn: Kindb. *Södml.* Strängnäs vid Olivehäll. *Stockh.* flerestädes. *Uppl.* Svartsjölandet på Kalfudden; Norrtelje vid Lovisedal, ymnig; Uppsala-trakten, på alla ängar. *Gefle,* nära Sockerbruket. *Vestml.* i Sätherbo vid Reutersberg. *Gottl.* Klintebys i Klinte sn enl. Thed. — *N.* Christiania och Drammen; Bergen: Bl.) *Blrna stora hängande, damspelsrutiga, bruna, stund. hvita.*

436. LILIUM *Lin.* Lilja.

†1 L. *bulbiferum L.* blrna *uppräta, klocklika,* invändigt sträfprickiga; bladen *strödda,* jemnbredt lancettlika. ♃ 6, 7, brandg. blr. Fig. Sv.B.398.
Äng. och odl. st. r. (*Blek.* Verkö. *Smål.* Fryeled vid Näsbyholm; Björneberg nära Jönköping. *ÖG.* Järsta; Kärna i prestgårdens äng; vestra Stenby vid söd. Treberga; Mem i Täby sn: Stud. Djurb. *Södml.* Aspön, Vedhörna-ängen, enl. Linné; i en äng mell. Öfver-Selö kyrka och Landshäll; Ytter-Selö, i Mälsåkers äng. *Uppl.* Bro sn. på en holme i Lejondalssjön. *Rosl.* i Norrteljetrakten; i närheten af Björnö. *Vestml.* vid Ängsö färja, och på Björnön. *Värml.* Hornkullen i Kroppa sn; Långbanshyttan. *VG.* Billingen; Kinnekulle. — *N.* Tönsberg, i parken vid Berg.) *Har bruna knopplökar i bladvecken.*

†2 L. *Martagon L.* blrna i klase, *nedböjda,* med *tillbakarullade,* vid honingsfållen håriga kalkblad; örtbladen *i krans,* eggrundt lancettlika. ♃ 7. Fig. Sv.B.381.
Odl. st. r. (*Sk.* i ängslundar på Söderåsens fot vid norra Vram; Krageholm etc. För öfr. förvildad i gamla parker ända till *Uppl.*) *Blrna röda, brunfläckiga.*

2 Flocken **Asphodeleæ.** Kalk af 6, fria eller samväxta blad. Frukt fröhus, med tjocka, runda ell. kantiga frön. [Lökväxter utom *Anthericum.*]

437. ALLIUM *Lin.* Lök.

† Hvarannan ståndarsträng 3gafflad, med knappen på mellanfliken: *Porrum Tourn.*

1 A. *Scorodoprasum L.* blomflock med knopplökar; bladen *platta* med *2äggade* slidor; kalkbladens köl småknottrig. ♃ 7, viol. blr. — β *minus:* stjelk och blad dubbelt smalare: bladslidorna mindre plattade. Fig. Fl.D.1455; β 290. Reich. D.Fl.f.1073; β 1074.
Lund. r. (*Sk.—Uppl. Vestml.* flerestädes. *VG. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* Svenneröer vid Fredriksværn. — β sandåkrar: *Sk.* Falsterbo. *Öl.* i Sandby. *Gottl.* Lummelund vid Kinners gästg.) *Bladen 2—4 lin. breda.* — β *A. arenarium Lin. herb. och Sm.*

2 A. *arenarium L.* blomfl. som föreg.; bladen n. *trådlika, jemte* slidorna *trinda;* strängarnes sidoflikar långa trådlika utskjutande. ♃ 7, viol. säll. hv. blr. Fig. Sv.B.691. Fl.D.2227. H.N.f.8, n:o 69.
Back. sand. st. r. (*Sk.* sydl. del ymnig. *Blek.—Stockh. Rosl.* Söderön. *Hall. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* söd. och vest. del. till Trondhjem enl. Bl.) *Utmärkt af de trinda bladen; blrna små, vanl. utskjutande i toppen af lökhufvudet.* — *A. vineale L.Sp.Pl.*

†† Alla sträng. enkla syl-lika.

* Blomflock med knopplökar.

3 A. *carinatum L.* blomflock inom hölster af blad med lång *3kantig* udd; stånd. *dubbelt längre* än de *tvärhuggna* ell. *intryckta* kalkbladen; örtbladen jemnbreda *platta* släta. ♃ 7, r. blr. Fig. Fl.D.2109. Reich. f.1057. H.N.f.6, n:o 64.
Buskväxta äng. r. (*Sk.* vest. Vram, omkr. ½ mil närmare Christianstad, bland småskog vid vägen; Lund, Fogelsång på norra sidan etc. — *N.* vid ett landtställe nära Christiania: Bl.) *Lik följ., men skiljd med de långa ståndarne och platta bladen.*

4 A. *oleraceum L.* stånd. *af de* trubbiga, *kort uddspetsiga kalkbl:s längd;* örtbladen *halftrinda,* något sträfva, under kantigt nerviga. ♃ 7, 8, r. ell. brung. blr. — β *complanatum:* med plattade blad. — γ *canaliculatum:* stor, med breda, rännformiga blad. Fig. Fl.D.1456. Reich. f.1067.
Äng. berg, a. (*Sk.—Ångml. Jämtl.* Brunflo. *Vestml. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Lofoden: Bl. — γ *Sk. ÖG.* Hagebyhöga sn. *Södml.* Nyköping; Marieberg. *Öl.* vid Alböke. *Gottl.*) *γ har vanligen ansetts för Linnés A. carinatum.*

** Blomflock utan knopplökar.

5 A. *Schœnoprasum L.* flock. n. *klotrund;* stånd. *kortare* än kalken, syl-lika med bredare, otandad bas; bladen meränd. *trinda,* invänd. *ihåliga.* ♃ 6, 7, r. blr. — * *sibiricum L.* större och gröfre; bladen ofvanpå plattade. Fig. Sv.B.89. Fl.D.971. H.N.f. 7, n:o 70; *n:o 69. Reich. f.1086.
Klipp. helst på hafskust. (*Sk.—Uppl. Boh. Öl. Gottl.* — * *Jämtl.* Bergs sn. Vigge by nära Hofverberget. — *N.* Finnm.) *Prof. Fries anser A. sibir. som hufvudart och a som underart med namnet schœnoprasoides.*

6 A. *montanum Schmidt:* stäng. *upptill* kantig, med *convex* blomflock; ståndarne *betydl. längre* än kalken; bladen *jemnbreda platta;* löken fästad vid en krypande rotstock. ♃ 7, ljusr. blr. Fig. Reich. f.1094. H.N.f.5, n:o 70.
Stenback. torra st. r. (*Sk.* Åhus på Espet vid Helgeåns utlopp. *Dalsl.* allmän genom Ed sn enl. Larsson; samt Rölanda, Gesäter och Lerdal snr vid Bohusgränsen.) *Bladen ej bredare än stjelken; hölsterbladen korta.* — *Allium fallax R. & S. ett mycket yngre namn. A. angulosum Lin. herb., hvilken dock synes hafva innefattat flera arter.*

7 A. *ursinum L.* stängeln *kantig,* med *jemnhög* blomflock; bladen platta *lancettlika* skaftade. ♃ 5, 6, hv. blr. Fig. Sv.B.236. Fl.D.757. H.N.f.2, n:o 61.
Lund. r. (*Sk.—Rosl. VG.* Kinnekulle etc.; Göteborg. *Dalsl. Öl. Gottl.* — *N.* söd. och vest. delar upp till Molde.) *Bladen tumsbreda.*

438. **ANTHÉRICUM** *Lin.* Sandlilja.

1 A. *Liliago L.* stängeln *enkel* bladlös, med platta blr, n. i klase; stiftet *nedböjdt, kortare* än kalken; rotbladen jemnbreda. ♃ 6, hv. blr. Fig. Sv.B.403. Fl.D.616. H.N.f. 10, n:o 62.
Torra st. r. (*Sk.* östra del, mell. vest. Vram, Maltesholm och Vidtsköfle; Degeberga; Raflunda; Kivik; mell. Rörum och Viks fiskläge etc. *Blek.* vid norra Hoka. *Öl.* vid Gösslunda i Hulterstads sn.) *Gröfre, med större [tumslånga] kalkblad än följ.; rot af ett knippe trådar.*

2 A. *ramosum L.* stäng. från midten *grenad* i flera klasar af platta blr; stiftet *upprätt, längre* än kalken; rotbl. jemnbreda. ♃ 7, hv. blr. Fig. Sv.B.671. Fl.D.1157. H.N. f.6, n:o 65.
Torra st. r. (*Sk.* öst. del: Brösarp; Vidtsköfle; Lillö; Åhus; Årup etc. *Öl. Gottl.* — *N.* Kongsberg på Johnsknuden; Christiania, på Egeberget: Bl.; i sednare tider icke funnen.) *Rot som föreg.*

439. **ORNITHÓGALUM** *Lin.* Dufblomma.

†1 O. *nutans L.* blrna i *klase,* hängande åt en sida, med skaft *kortare* än skärmen; fruktämnet i toppen intryckt; bl. jemnbredt lancettlika. ♃ 5. Fig. Fl.D.912. Reich. D.Fl.f.1031.
Skugg. st. r. (*Sk.* Lund; Ljungby; Araslöf; Maltesholm. *Smål.* Kalmar, och Hosmo vid Binga enl. Sjöstr. *ÖG.* Sturefors: Kindb., förvildad; äfvensom vid *Stockholm* i Carlbergs park och *Vestml.* på Fullerön.) *Lökväxt med perlhvita blr, 2 tum i diam. — Albucea Reich.*

†2 O. *umbellatum L.* blrna i n. jemnhög *qvast,* med skaft *längre* än skärmen; bladen jemnbreda rännformiga, med en hvit rand efter midten. ♃ 5, 6. Fig. Sv.B.388. Fl.D.1266.
Odl. st. r. (*Sk.* Lund; Skabersjö; Malmö etc. *Hall. ÖG.* Gusum m. fl. st. *Öl.* Algutsrum, och kring Thorslunda kyrka; samt flerestädes förvildad. — *N.* Christiansand.) *Blrna tumsvida, snöhvita, utvänd. grönaktiga.*

440. **GÁGEA** *Salisb.* Vårlök.

† Med 3, sammanhängande knöl-lika lökar.

1 G. *stenopetala Reich.* kalkbladen n. jemnbreda, spetsiga, sjelfva spetsen trubbad; blomskaften enkla glatta; bladet från löken, meränd. ensamt, jemnbredt. ♃ 4, 5, g. blr. — β *pratensis Koch:* högre växt, med trubbiga kalkblad; det nedre skärmbladet med basen omslutande blomskaften. Fig. Reich. D.Fl.f.1033—37; β 38. H.N.f.2, n:o 62; β 63. Fl.D.2225.
Odl. st. åkr. β äng. fukt. st. r. (*Sk.* Lund, mell. Höjebro och Råby; Malmö m. fl. st. i medl. och sydv. delen. *Blek.* i trädg. på Boråkra: Ankarcr. *Smål.* Kalmar; Westervik; Vexiö, Kampen: Scheutz. *ÖG.* Linköping, vid Hunnebergstull. *Stockholm:* Bergiilund; Ulriksdal; Blecktornet. — β *Sk.* mell. Uppåkra och Knästorp m. fl. st. i södra delen. *Blek.* Lyckeby flerest.: Carlskrona, på Werkö; Spandelstorp; Afvelsgärde och Marielund: Ankarcr.) *Örtbladen ett par linier breda; kalkbladen n. tumslånga. — Ornithogalum Fr. Nov. Gagea polymorpha Schultz.*

†† Med en enda, enkel, ell. inuti sammansatt lök.

* Ört-[rot-]blad från löken ett enda.

2 G. *lutea Ker:* blomflocken *oskaftad* med enkla, glatta blomskaft; kalkbladen rundadt *trubbiga;* örtbladet från löken, *lancettlikt* jemnbredt. ♃ 4, 5, g. blr. Fig. Sv.B.634. Fl.D.378. H.N.f.14, n:o 72.
Odl. st. a. (*Sk.—Helsl. Värml.* söd. delen. Norr om Uppsala sälls. *Öl. Gottl.* — *N.* till Lofoden: Bl.) *Ört- och kalkblad som föregående. — Ornith. L.*

3 G. *minima Schult.* flocken *skaftad,* fåblomm.; kalkbl. *smalspetsade;* rotbl. *smalt* jemnbredt. ♃ 4, 5, g. blr. Fig. Sv.B.494,f.1. Fl.D.1331. H.N.f.12, n:o 71.
Odl. st. a. (*Sk.—Helsl. Ångml.* Säbrå sn. *Dal. Värml.* Sjöstad i Ölme härad. *Öl. Gottl.* — *N.* mycket sälls. funnen vid Bergen enl. Bl., äfven uppgifven för Trondhj.) *Mindre än de föreg.; rotbl. ofta en god linie bredt; hos de unga sterila lökarne n. tagelsmalt. — Ornith. L.*

** Rotblad 2 ell. flera.

4 G. *arvensis Schult.* flocken skaftad, *mång*blommig, med *tätt småludna* blomskaft, och 2 stora och breda skärmblad vid flockskaftets bas; kalkbladen *spetsiga*, utvänd. småludna; rotbl. n. trådsmala, krökta. ♃ 4, 5, g. blr. Fig. Fl.D.1869. Reich. f.1049, 1050.

Åkr. och odl. st. r. (*Sk.* Trelleborg enl. uppg. af Prof. Fries.) *Ofta lågväxt, med teml. små, men talrika blr. — Ornith. Pers. G. villosa Dub.*

5 G. *spathacea Schult.* flocken skaftad, *få*blommig, med *glatta* blomskaft och ett *ensamt,* bredt skärmblad; kalkbl. *trubbiga,* glatta; rotbl. som föreg., raka. ♃ 4, 5, g. blr. Fig. Sv.B.494, f.2. Fl.D.612. H.N.f.1, n:o 67.

Fukt. lund. r. (*Sk.* Reften; Roslätt; Ramlösa och Gyhult, etc. i bokskogarne. *Blek.* Verkö, m. fl. st. omkring Carlskrona. *Smål.* Jönköping vid Rosenlund, samt Husqvarna. *Dalsl.* Backa och vid sjön Kålungen i Gunnarsnäs sn. *Göteborg* flerestädes. *Boh.* Uddevalla, Marieberg.) *Har sällan mer än 3 blr, lika smärre former af G. lutea. — Ornith. minimum β Wg.*

441. SCILLA *Lin.* Blådrufva.

*1? S. *verna Huds.* stängeln med n. *halfrund* klase af *5—8* blr, med *ensamma* skärm af skaftens längd; rotbladen flera [4—7], smalt jemnbreda. ♃ 4, 5, blå blr. Fig. E.B.23. Fl.D.562. Reich. D.Fl.1010,b.

Klipp. hafskust. r. (*N.* på någon punkt af vestra kusten, der Prof. Blytt har anledning tro den förekomma; så mycket sannolikare, som den finnes på de midt emot ligg. Shetlandsöarne.) *S. bifolia Fl.D.*

†2 S. *italica L.* klasen först konisk, sedan *utdragen,* med *talrika* blr och *parvisa* skärm; rotbladen flera, jemnbreda. ♃ 4, 5, blå blr. Fig. Reich. f.1013.

Odl. st. r. (*Sk.* förvildad i täppor i och omkr. Lund; Landskrona; Bosjökloster.)

442. MUSCÁRI *Mill.* Drufhyacint.

†1 M. *botryoides Mill.* blrna n. klotrunda, de nedra i klasen något glesare; bladen upprätta jemnbreda rännformiga, mot basen smalare. ♃ 5, b. blr. Fig. Reich. D.Fl.998.

Äng. och gamla parker, r. (*Sk.* Ellinge. *Hall. Smål.* Vexiö i åkrar vid Kampen. *VG.* Kinnekulle. *Stockh.:* Djurgården nära Fiskarbro-backen; Lidingön, Ekholmsnäs m. fl. st. *Uppl.* Forsmark i Klockarhagen; Löfsta bruk. *Gefle,* i Printzens vret. *Öl.* Tveta gärde.) *Hyacinthus L.*

3 Flocken **Asparageæ.** Kalk af 6, sällan 4 eller 8, merändels samväxta blad. Frukten bär. [Växter med rotstock]. — Undant. *Paris* med kalk af 8, n. fria blad.

443. ASPÁRAGUS *Lin.* Sparris.

1 A. *officinalis L.* stjelken upprät trind; bladen knippvisa trådsmala glatta; ståndarsträngarne lika långa som de aflånga knapparne. ♃ 7, 8, gröng. blr. Fig. Sv.B.213. Fl.D.805.

Grus. st. r. (*Sk.* Malmö; Roslätt; L. Hammar; Ystad; Sandhammaren. *Blek.* Nätraby. *Smål.* Kalmar. *ÖG.* Wallerstad; Winnerstad etc. enl. Kindb. *Stockh.* på Tallholmen och Edsholm i Wärtan; Lidingön: J. A. Braun. *Uppl.* Uppsala, Säbyklint. *Hall.* Gåsevad; Balgö. *Boh.* Vinga ö, ymnig. *Öl.* Husvalla; Rälla. *Gottl.* Lummelund. — *N.* Christiania i Dragonskoven och på stranden vid stora Bäckelaget etc.) *Blrna mest parvisa i bladvecken; bären röda.*

444. CONVALLARIA *Lin.* Konvalje.

† Blrna klocklika.

1 C. *majalis L.* stängeln bladlös, med blr i *ensidig klase;* rotbladen ovalt lancettlika. ♃ 5, 6, hv. blr. Fig. Sv.B.9. Fl.D.854.

Skogsback. a. (*Sk.—Pit. Lpm.* och *VB.* till Öfver-Calix. — *N.* till Nordl:s gräns: Bl.) *Blrna välluktande; bären gula.*

†† Blrna rörformiga [i bladvecken]: *Polygonatum Tourn.*

2 C. *verticillata L.* bladen jemnbredt lancettlika, *kranssittande.* ♃ 6. Fig. Fl.D.86. Reich. D.Fl.f.966.

Bergstr. r. (*Sk. Hall. Smål.* vest. del. af Jönk. län, samt vid Ryssby i Sunnerbo af

Kronob. län: Scheutz. — *Jämtl.* i de vest. prov. *Ångml. Um. Lpm.* på en holme i ån nära Stensele. — *N.* till Ost-Finnm.) *Blrna hvita, med grönakt. flikar; bären gulröda.*

3 C. *Polygonatum L.* blomskaften *1—3*blommiga; bladen ovala—lancettlika, *skiftevisa*, omfatt. den *kantiga* stjelken. ♃ 5, 6. Fig. Sv.B.41. Fl.D.377.
Back. (*Sk.—VB. Herjed. Jämtl.* flerestäd. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj. och Snaasen: Bl.) *Blomskaften mest enblommiga, med blrna som föreg.; bären svartblå.* — *Polygonatum officinale All.*

4 C. *multiflora L.* blomsk. *fler*blommiga; bladen *som föreg.* glatta; stjelken *trind.* ♃ 5, 6. — *β bracteata:* det gemens. blomskaftet utdraget till en liten gren, med skärm vid blrna.. Fig. Sv.B.392. Fl.D.152. *β* Reich. f.963.
Lund. r. (*Sk.—Gestr. Vestml. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* södra del. af Aggerhus och Christians. st. enl. Bl. — *β Uppl.* Roslagsbro i en äng vid Lundaudde. *Södml.* Tosterön, Stenby äng. *VG.* Kinnekulle. Hellekis munkäng.) *Dubbelt större än föreg., hvars flerblommiga varr. ofta tagas för denna, ehuru lätt skiljda på stjelken, som hos C. multifl. saknar alla kanter; blr och bär som föreg.* — *β C. bracteata Thom.*

445. SMILACINA *Desf.*

*1 S. *stellata Desf.* blrna i tät klase, i stjelkens topp; bladen aflånga—lancettlika, skiftevisa, glatta. ⨀ 6, hv. blr. Fig. H.N.f.15, n:o 70.
Bergstr. r. (*N.* på nordvestra sidan af Græfsenås, omkr. 1 mil norr om Christiania.) *1—2 qu. hög, till stjelk och blad något lik de bägge sista arterna i föreg. slägte, men har alla blrna i toppen; bären svarta.* — *Convallaria L. Majanthemum Link.*

446. MAJÁNTHEMUM *Web.* Ekorr-bär.

1 M. *bifolium DC.* blrna i klase; bladen hjertlika skaftade skiftevisa. ♃ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.454. Fl.D.291.
Fukt. skogsmark, a. (*Sk.—Lpl. Öl.* — *N.* till Ost-Finnm.: Bl.) *Bladen mest 2; bären gula, fläckiga, slutl. röda.* — *Convall. L. Maj. Convallaria Web.*

447. PÁRIS *Lin.* Troll-ört.

1 P. *quadrifolia L.* bladen meränd. 4 i krans [säll. 3, 5 ell. 6]. ♃ 5, 6. Fig. Sv.B.6. Fl.D.139.
Lund. a. (*Sk.—VB.* nor. del. *Pit. Lpm. Torn. Lpm. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Stjelken enkel, med en stor grön blomma i toppen; bäret svartblått.*

---

91 Fam. COLCHICACEÆ *DC.* Kalk kronlik med 6deldt bräm. Stånd. 6, med utåt bristande knappar. Stift 3. Fröhus af 3, helt och hållet, eller endast vid basen hopväxta småfrukter med centrala fröfästen.

448. CÓLCHICUM *Lin.* Tidlösa.

†1 C. *autumnale L.* löken 1—3blommig, vid blomningen bladlös, sedan uppskjutande lancettlika upprätta blad; kalkens flikar aflånga trubbiga. ♃ 9, 10. Fig. Fl.D.1642. Reich. D.Fl.f.949, 950.
Äng. r. (*Sk.* nära Oppmanna prestgård. *Smål.* på Plåtängen mell. Grenna och Röttle. *Stockholm* i ängen bortom Ulriksdals park; Agnesberg. *Uppl.* Steninge nära Sigtuna, ymnig.) *Blrna lika dem hos Crocus, men större, rödaktigt blekblå, med quarterslång pip, nående n. till löken. Blommar om hösten utan blad, hvilka jemte frukten utbildas våren efter.*

449. VERÁTRUM *Lin.* Prustrot.

*1 V. *album β Lobelianum Bernh.* blomklasarne i tät vippa; kalkflikarne utstående naggtandade; bladen omslidande stjelken, ovala spetsade. ♃ 8. Fig. Fl.D.1120. Fl. N.2,t.1. Reich. D.Fl.f.938.

Fukt. st. i fjelltr. r. (*N.* Ost-Finnm. mell. Hopseidet och Varangerfjorden.) *2—3 fot hög med stora blad, äfven invändigt blekgröna blr; den eg. V. album L. har dem utanpå gröna, inuti hvita.*

---

92 Fam. ALISMACEÆ *Juss.* Kalk af 6 blad, de 3 yttre foderlika. Småfrukter talrika fria, ell. 3—6 mer och mindre hopväxta, men slutl. fallande från hvarandra. Stift ell. oskaftade märken lika många som småfrukt. Fröhvite 0.

1 Flocken **Butomeæ.** Alla kalkbladen färgade. Småfrukt. fröhuslika, endast vid basen förenade, öppnande sig på insidan.

450. BUTOMUS *Lin.* Blom-vass.

1 B. *umbellatus* L. stängeln med blr i flock, jemnbreda, nedtill 3kantiga blad. ♃ 7, hv. rödl. blr. Fig. Sv.B.296. Fl.D.604.

Vatten. (*Sk.—Gestr.* i Vahlbo, Ofvansjö och Thorsåker. *Helsl.* Hudiksvall vid kullen i lilla fjärden; Delsbo vid Långboåns utlopp i Dellen. *Medelp.* Njurunda och Tuna sn. *VB.* Luleå och i Sangis elf. *Jämtl.* Håsjö sn. *Dal. Värml.* Christinehamn, Väsehärad och Arvika. *Boh.* Uddevalla, i Risån. *Öl. Gottl.*) *3—4 fot hög med stor, skön blomflock.*

2 Flocken **Alismeæ.** Yttre kalkbladen gröna, de 3 inre kronlika. Småfrukter [talrika] nötlika, affall. oöppnade.

451. ALISMA *Lin.* Svalting.

1 A. *Plantago* L. blrna i kransgrenig *vippa;* bladen *eggrunda,* stund. vid basen något hjertlika, [hos varr. lancettl.—jemnbr.], spetsiga; småfrukterna *rundadt trubbiga,* i kranslika nedplattade gyttringar. ♃ 7, hv. ell. rödl. blr. — *β lanceolata:* blad lancettl. flytande. — *γ graminifolia:* bl. jemnbreda långa och gräslika. Fig. Sv.B.440. Fl.D.561.

Vatt. a. (*Sk.—VB.* nor. del och *Um. Lpm.* — *N.* till Trondhj.: Bl.) *Var. stundom med mer hjertlika blad: v. cordifolium Fr. dock utan all gräns mot den vanl. formen. — β A. lanceolatum Hoffm.*

2 A. *ranunculoides* L. blrna i *flock;* bladen *smalt lancettlika* eller jemnbreda spetsade; fruktgyttr. klotrunda, af utstående *spetsiga* småfrukter. ♃ 7, 8, hv. rödl. blr. — *β zosterifolium:* bladen långa jemnbreda flytande. Fig. Fl.D.122. Reich. D.Fl.f.97. H.N.f.4, n:o 87.

Vatt. torfmossar etc. r. (*Sk.* Trelleborg; Ystad; mellan Baldringe och Söfvesta; Roslätt; Kullaberg; mellan Rå och Engelholm etc. *Smål.* Gärdserum; Hannäs vid sjön Vindomen: Scheutz. *Hall.* nära Halmstad; Vallda sn flerest. enl. J. A. Leffl. *Öl.* från söd. delen till Löth sn. *Gottl.* Vibble kalkugn; Vall; Roma; Boge m. fl. st. — *β Öl.* i sjön Enetri Göljar; Alunbruket i s. Möckleby sn.) *Mindre än föregående med något större blommor. En medelform till β lärer förekomma på Gottl. i Lärbro sn.*

†3 A. *natans* L. blomskaften *från* den flytande ell. nedligg. *stjelkens leder,* upprätta enblommiga; bladen *eggrunda* elliptiska *flytande;* småfrukt. aflånga, *trubbiga med udd,* strimmiga. ♃ 7, 8, hv. blr. Fig. Fl.D.1573. Reich. f.95, 96.

Vatt. r. (Vid vägen mell. *Stockholm* och *Uppsala:* Linné. *Sk.* i Karup vid Ramsjö by: Retz. Sedan icke återfunnen i Sv. — *N.* Näs nära Arendal enl. Horn.; är enl. Bl. *A. Plant. γ.*) *Hela örten flytande ell. på uttorkade ställen nedligg. och rotslående; rotbladen gräslika. Sannolikt äro bladen af någon annan växt, t. ex. de flytande bladen af Ranunc. Flammula, hvilka stund. mycket likna dennes, i Skand. tagna för denna art. Ex. i Lin. herb. höra verkl. hit, men sakna växtställe.*

452. SAGITTARIA *Lin.* Pilört.

1 S. *sagittifolia* L. bladen pil-lika med utdragna spetsade flikar; stängeln enkel, med

kransgrenig vippa af ♂blr upp- och ♀blr nedtill. ♃ 7, 8, hv. blr. — β tenuior: blrna smärre; bladen flyt., utdraget aflånga, med inga ell. helt korta flikar. Fig. Sv.B.164. Fl.D.172.

Vatt. a. (*Sk. Smål.* i Kalmar län. — *VB.* och *Jämtl.* — *N.* till Steen på Ringerige, sällsynt. — β *VB. Ångml.* Bjertrå sn. i Strinnefjärden.) *Första rotbl. äro jemnbreda och gräslika, lika Vallisneriæ, för hvilken de i Sv. blifvit misstagna; de följande bladen äro aflånga och flytande, med korta, knappt utstående flikar vid basen; först blommande får växten de pil-lika bladen. β har hos förf:s ex. 3—4 tum långa fingerbreda, alldeles hela blad.*

3 Flocken **Juncagineæ.** Alla kalkbladen n. foderlika [gröna eller gulakt.]. Småfrukter helt och hållet eller vid basen samväxta.

453. SCHEUCHZERIA *Lin.*

1 S. *palustris L.* blrna i gles klase; bladen syl-likt jemnbreda halftrinda, något rännformiga. ♃ 6. Fig. Lin.Fl.L. t.10, f.1. Fl.D.76. Reich. D.Fl.f.927—29. H.N.f.15, n:o 71.

Sanka kärr. (*Lpl.—Sk. Blek.* Augerum. *Öl.* Borgaträsk. — *N.*) *Blrna små gulaktiga med stora hängande knappar och flera småfrukter af ärters storlek.*

454. TRIGLóCHIN *Lin.* Sälting.

1 T. *maritimum L.* märken *6;* fröhusen [de samväxta småfrukt.] *6rummiga eggrunda,* fårade. ♃ 6, 7, gr. blr. Fig. Sv.B.112. Fl.D.306.

Hafsstr. a.; vid sjöstr. r. (*Sk.—VB. Mälaren* på Munsön; Strängnäs i Gersinge storäng. Thorshälla. Vesterås. *Uppl.* vid Bjelkesta i Giresta sn enl. Frist. Uppsala kungsäng. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Finnm.) *Blrna i ax; bladen groft trådlika.*

2 T. *palustre L.* märken *3;* fröh. *3rummiga,* n. *jemnbreda* med smalare bas; roten trådig. ♃ 6, 7, gr. blr. Fig. Sv.B.111. Fl.D.490.

Kärräng a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Finnm.) *Spädare än föreg. — Ett par utl. arter hafva lökformig rot.*

---

93 Fam. NARTHECIACEÆ *Fr.* Kalk kronlik 6bladig. Rånd. 6. Småfrukter helt och hållet samväxta till ett 3rumm. fröhus, ell. i toppen åtskiljda, med fröfästen på skalens kanter.

455. TOFIELDIA *Huds.*

1 T. *calyculata Wg.* blomskaften vid basen försedda med ett *lancettlikt* skärmblad, samt *tätt under kalken* med ett 3klufvet, foderlikt svepe; fruktens stift *syl-lika.* ♃ 6, g. blr. Fig. Sv.B.482,f.2. H.N.f.4, n:o 86.

Sump. mark, r. (*Gottl.*) *Dubbelt gröfre än följ. Kalken med svepet liknar en krona med sitt foder. Bladen hos båda arterna smala, gräs- ell. svärdlika, 2—3 tum långa, plattadt 2sidiga. — Anthericum L. T. palustris DC.*

2 T. *borealis Wg.* blomsk. *utan* skärmblad, i stället *vid basen* omgifna af det *från kalken aflägsnade,* 3klufna svepet; stiften *ganska korta.* ♃ 6, 7, hvitg. blr. Fig. Lin. Fl.L.t.10,f.3. Sv.B.482,f.1. Fl.D.36. H.N.f.3, n:o 57.

Fjelltr. (*Lpl.—Dal.* fram till Oresjön. *Värml.* bergsl., mell. Gustafsfors och Liljendahl enl. Larsson. *Ångml.* Vidbyggerå; Nätra och Arnäs snr; Tåsjö. *Helsl.* Hogdal, Loos och Färila socknar. — *N.*) *3—6 tum hög med kortare ax än föreg. Svepet gör hos denna art tjenst som skärm, hvilket här saknas. — Anther. calyc. β L. T. alpina Sternb. T. palustris Huds.*

456. NARTHÉCIUM *Möhr.* Ilagräs.

1 N. *ossifragum Huds.* hela örten utom ståndarne glatt. ♃ 7, g. blr. Fig. Sv.B.489. Fl.D.42. H.N.f.14, n:o 73.

Fukt. äng. kärr. (*Sk.—Jämtl.* i de vest. provinserna. *Smål.* vest. delen till Lenhofda och Elghult: Scheutz; Madesjö sn i Kalmar län. — *N.* vest. del. fr. Christians. st. till Finnm.: Bl.) *Blrna i klase; bladen gräs- ell. svärdlika.* — *Anthericum L.*

---

94 Fam. JUNCACEÆ *DC.* Kalk foder- eller fjällik, 6bladig. Stånd. 6, säll. 3. Stift 1, med 3 märken. Fröh. 3rummigt, mångfröigt ell. enrummigt och 3fröigt.

457. JUNCUS *Lin.* Tåg.

† Blomknippe i toppen, inom flera skärm, af hvilka det yttre långt, upprätt, trindt, liknande en fortsättning af strået.

1 J. *maritimus Lam.* stjelken nedtill försedd med slidor bärande trinda oledade blad; kalkbladen lancettlika, de yttre spetsiga, de inre trubbiga. ♃ 7, 8. Fig. Fl.D.1689. Reich. D.Fl.895. H.N.f.9, n:o 69.

Kärrakt. hafsstr. r. (*Blek.* på Rörskärfvet utanför Sölvitsborg; Sälgö, 1 mil. öst. om Carlskrona. *Smål.* vid Horsö, Värnanäs, Björnö m. fl. st. nära Kalmar.) *Knippet af gyttrade blr, på oliklånga skaft, skenbart från sidan af strået, hvilket synes fortsatt af det ena långa skärmbladet.*

†† Strået med blr på sidan nedom toppen, bladlöst [endast med slidor ell. bladämnen vid basen].

2 J. *conglomeratus L.* blrna ganska talrika, gyttrade i ett *rundadt hufvud* ell. *kortgrenigt* knippe på sidan af det *finstrimmiga* strået; ståndarne 3; mogna fröhuset något *intryckt* i spetsen, *med en vårta* för stiftet. ♃ 7. Fig. Sv.B.479,f.2. Fl.D.1094.

Våta st. a. (*Sk.—Helsl. Vestml. Värml. Öl. Gottl.* — *N.* till Lofoden.) *Stråets topp 4—6 tum lång ofvan den bruna blomgyttringen.*

3 J. *effusus L.* blrna talrika i dubbelt sammansatt, *utbredt knippe* på sidan af det *finstrimmiga* strået; stånd. 3; fröh. *som föreg. utan* vårta. ♃ 7. — * *subuliflorus Drej.* blrna n. dubbelt smärre; fröhuset trubbigt, icke intryckt. Fig. Sv.B.479,f.1. Fl.D.1096. * H.N.f.9, n:o 70.

Våta st. a. (*Sk.—Helsl. Dal.* och *Värml. Um. Lpm. Öl.* — *N.* till Bergen st.: Bl. — * *VG.* Degeberg. *Södml.* Landsort: Krok. *Blek.* Saltö. *Sk.* Dahlby.) *Knippet vanl. grönt, 1—2 tum långt, 4—6 tum nedom stråets topp.*

4 J. *diffusus Hop.* blr och strå *som föreg.;* stånd. 6; fröh. omv. eggrundt, *trubbigt med udd, betydl.* kortare än de sylspetsade kalkbladen. ♃ 7. Fig. Reich. f. 921.

Fukt. st. r. (*Sk.* Markie: äfven erhållen bland *J. glaucus,* antingen från Ramlösa ell. Fogelsång. *Smål.* Stenbrohult.) *Lik föreg. med stort knippe, men smärre blr; skiljd från följ. med det gröna finstrimmiga strået.*

5 J. *glaucus Ehrh.* blrna *som föreg.;* strået *djupt reffladt, blåaktigt;* fröh. aflångt ovalt, *spetsigt,* kortare än de n. syl-lika kalkbladen. ♃ 7. Fig. Fl.D.1159. Reich. f.922. H.N.f.1, n:o 69.

Fukt. st. r. (*Sk.* Benestad; Lund vid Getinge, Dalby, Fogelsång etc. Ramlösa; Svenstorp i Odarslöf sn, m. fl. st. *Öl.* vid lilla Dahlby och Vesterstad i Kastlösa sn. *Gottl.* Fårön i flygsanden vid Sudergårda.) *Strået 4—6 quart. högt, styft, ehuru smalt, med små blr.* — *J. inflexus Retz.*

6 J. *balticus Willd.* blrna *som föreg.* i knippe af 3—4, oliklånga mångblommiga skaft; strået *slätt;* fröh. elliptiskt, *trubbigt med udd;* kalkbl. bredt lancettlika. ♃ 7. — *β inundatus:* strået lägre och dubbelt spädare, med fåblommigt knippe. Fig. Sv.B. 479,f.3. H.N.f.1, n:o 68. *β* Fl.D.2287. Reich. f.916.

Hafsstr. och fjellmyrar. (*Sk. ÖG.—VB.* Haparanda. *Lul. Lpm.* Qvickjock. *Pit.* Arjeplog; Walloive; Kåbroive. *Jämtl.* Frösön. *Hall. Gottl.* Fårön. — *N.* från Christians. st. till Ost-Finnm.: Bl. — *β Sk.* Ystad. — *N.* Lofoden enl. Bl.) *Strået grönt och temmel. styft, knappt märkligt strimmadt, blr och fröh. bruna, mycket större än hos de föreg. Fröh. hos Östersjö-formerna väl så långa som kalken, hos de Lappska kortare, för öfr. icke skiljda.* — *J. glaucus Wg.Fl.L. J. glauc. β litoralis Wg.Fl.Su.*

7 J. *arcticus Willd.* blrna 5—12, gyttrade n. *utan skaft* på sidan *nära toppen* af det *släta* strået; fröh. ovalt, mycket *trubbigt med udd;* kalkbl. bredt lancettl. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.479,f.5. Fl.D.1095. H.N.f.3, n:o 58.

Fjelltr.? (*Torn. Lpm.* fjellryggen vester om Torn. träsk. *Lul. Lpm.* fjellen kring Virihjaur. *Pit. Lpm.* flerest. *Herjed.* i Ljusnedalen och vid Midtåelfven; Funnesdalen. — *N.* Finnm.—Gudbrandsdalen.) *Strået ½ aln högt med något stora bruna blr och fröh. i hufvud 1—2 tum nedom stråets topp, långt krypande rotstock. — J. conglomeratus β L. J. effusus β Fl.D.*

8 J. *filiformis L.* blrna i *glest* n. enkelt knippe, n. *midt på* det *trådlika* veka strået; fröh. n. *klotrundt,* kortare än de lancettl. kalkbladen. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B 479,f.4. Fl.D.1207.

Fukt. st. a. (*Lpl.—Sk. Öl. Gotl. — N.*) *Blr och fröh. gröna, ell. mycket ljusbruna, fästa långt ned på det smala strået. Dettas slidor förlängas stundom till ett kort bladämne.*

††† Strået med knutigt ledade blad*): blr i toppen.

9 J. *obtusiflorus Ehrh.* strået upprätt, styft, med 1—2, *tydligt* ledade blad; blomknippet med *utsperrade* grenar och *tillbakaböjda* blomhufvud-skaft: *alla* kalkbladen *trubbiga,* n. af det spetsiga fröhusets längd. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.615. Fl.D.1872. H.N. f.1, n:o 70.

Kärr, r. (*Sk.* vid Köpinge-å, Öja, Högesta, Benesta, Baldringe, Ramåsa etc. *Gotl.* Visby, mell. St. Görans och Snäckgärdet; Lummelund; Hau; Fardume; Bähl; Löjsta; Klinte; Thed. etc.) *Strået 2—5 quarter högt, med jemförelsevis litet, grönt ell. blekbrunt knippe, 2 knappt 3 tum i diam. — Rotstocken hos denna och de 3 följ. krypande.*

10 J. *sylvaticus L.* strået upprätt; bladen n. trinda, *tydl.* ledade; knippet 2—3 gånger sammansatt, med *utstående* grenar; *alla* kalkbladen *kort uddspetsiga,* kortare än det kort sprötspetsiga fröhuset. ♃ 6, 7. Fig. Reich. f.906—908. Fl.D.2112. H.N.f. 7, n:o 71.

Stränd. särd. hafskust. (*Sk.—Gestr. Vestml. Värml.* och *Dalsl. Öl. Gotl. — N.* till Trondhj. st.: Bl.) *3—4 qu. hög, ofta med mycket sammansatt knippe. — J. articulatus β sylv. J. acutiflorus Ehrh.*

11 J. *articulatus L.* strået *uppstigande,* ell. *nedliggande;* bladen sammantryckta, *tydl.* ledade: knippet sammansatt, med *utstående* grenar; alla kalkbladen lika långa, *de yttre uddspetsiga,* de inre trubbade, kortare än det sprötspetsade fröhuset. ♃ 6, 7. — β *aquaticus:* med nedligg. ell. flytande, rotslående strå. Fig. Fl.D.1097. Reich. f.902—904. H.N.f.5, n:o 71.

Fukt. st. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Vanl. med lägre strå och mindre sammansatt knippe än föreg.; fröh. n. svarta och glänsande. — J. lamprocarpus Ehrh.*

12 J. *alpinus Vill.* strået upprätt; bladen *otydl.* ledade; knippe föga sammansatt med n. *uppräta* grenar; *alla* kalkbladen *trubbiga,* endast de yttre med en kort udd i, ell. tätt under spetsen, kortare än det *spetsiga* fröhuset. ♃ 6, 7. — β *rariflorus:* knippet glest, med 2—5blommiga ljusbruna blomhufvud. — γ *uniceps:* ett par tum hög, med 1—2, små blomhufv. i toppen. Fig. Reich. f.896—900. H.N.f.6, n:o 66; β f.7, n:o 72 [en lägre form].

Fukt. st. (*Sk.—Lpl. — N. — γ Lpl.*) *Strået 6—12 t. högt, spensligt, i fjellen med mångblommiga svarta blomhufvuden: J. alpestris ed. 1. — J. nodulosus Wg. J. ustulatus Hoppe. J. atratus från Gotl. Fr. Mant. 3: en form med något mindre blr och kortare fröhus.*

13 J. *supinus Mönch.* strået svagt, lökformigt vidgadt vid roten; bladen *mycket otydl.* ledade med en fåra ofvanpå; blomhufv. 1—6, dels med, dels utan skaft; de *yttre* kalkbl. *spetsiga,* de inre trubbade, n. af det *trubbiga* fröhusets längd. ♃ 6, 7. — β *repens:* strået nedligg. ell. flytande, rotslående; blr i bladvecken. — * *nigritellus Koch:* spädare, med smärre, svartbruna blomhufvud, något intryckt fröhns. Fig. Fl.D.1099. Reich. f.882—886. H.N.f.2, n:o 64; * f.5, n:o 72.

---

*) Lederna härröra af tvärväggar, som kännas, då bladen dragas mellan fingrarne och äfven ofta synas, särdeles i torrt tillstånd.

Fukt. st. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — * mer sällsynt.) *3—6 tum hög med ljust grönbruna blomhufvud; stånd. har förf. funnit vara 3 hos den vanliga, men alltid 6 hos *, hvilket förtjenar vidare bekräftelse. Varierar med bladiga bl.hufvud: J. subverticillatus Wulf. — β kryper ofta hela alnen omkring i grundt vatten. — J. uliginosus Roth.*

†††† Blad oledade; blr i toppen.

* Blommor i knippen i stråets topp.

14 J. *squarrosus L.* strået *n. bart;* rotbladen talrika trådlika rännformiga *styfva* utböjda; kalkbl. något *spetsiga, af fröhusets längd.* ♃ 7. Fig. Fl.D.430. Reich. f.893. H.N. f.15, n:o 72.

Kärräng. (*Sk. Blek. Smål.* i vest. och mell. delen. *Hall. Boh.* Oroust, nära Svanesund: Thed.; Uddevalla, vid Holmen: Krok. *VG. Ner.* Porla; Lassåna. *Jämtl.* fjell. *Lpl.:* Linné. *Öl.* — *N.* allm. i vest. del. till Örlandet i Trondhj. st.; sälls. i Aggerhus st. enl. Bl.) *Stelt och segt gräs, vid roten tufvadt och bladigt; strået med inga, ell. 1—2 blad vid basen.*

15 J. *compressus Jacq.* strået nedom midten *fåbladigt;* bladen trådsmala rännformiga; kalkbl. *rund-trubbiga, kortare* än det n. klotrunda fröhuset. ♃ 7. — * *Gerardi Lois.* fröh. något mer 3kantigt och spetsigt. Fig. Fl.D.431. Reich. f.890—92. H.N.f. 9, n:o 71; * f.10, n:o 63. Wg.Fl.L.t.5. Reich. f.888.

Sand. och fukt. st. a. (*Sk.—VB.* nor. del. *Jämtl.* — *N.* — * öfverallt på hafsstr.) *Var. från 3—15 tum hög, med krypande rot, som är tydligare och mindre tufvad hos J. Gerardi, hvars blr äro brunare och något större än hos α; för öfrigt äro de af Koch och fl. gifna charakt. icke beständiga: J. bottnicus Wg.Fl.L. — α J. bulbosus L.*

16 J. *bufonius L.* strået klynnedeldt, ell. enkelt, med oskaftade blr i toppen och på sidorna; bladen som föreg.; kalkbl. *spetsade, längre* än det aflånga, trubbiga fröh. ⨀ 7. — β *fasciculatus:* blrna 2—4 tillsammans. — γ *parvulus:* enkel, med n. hårfina blad; fröh. n. af kalkens längd. Fig. Fl.D.1098. Reich. f.872—76; β 877—81. H.N.f.7, n:o 73.

Fukt. st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *1—6 tum hög, med trådig rot; γ 1—2 tum. — β J. insulanus Reich.?*

** Blommor i hufvudlika gyttringar.

a — Strået bladlöst, vid basen omgifvet af rotblad.

17 J. *capitatus Weig.* strået enkelt, med blomhufvud inom ett upprätt skärm; rotbladen *borstlika rännformiga; alla* kalkbladen *syl-spetsade,* n. lika stora, *längre* än det ovala *trubbiga* fröhuset. ⨀ 7. Fig. Fl.D.1690. Reich. f.862. H.N.f.1, n:o 71.

Fukt. sandstr. r. (*Hall.* Falkenberg; Halmstad; Eldsberg. *Sk.* hela kusten. *Blek.* Torsö i Mellby sn; Christianopel; Djupadal och Brantafors. *Öl.* Grankulla. *Gottl.* Sproge på en åker nära Tjengdarve; Gröttlinge sn, vid Slis och Hallinge; samt Öja sn, vid Stockviken.) *2—5 tum hög, med 3—8blommiga hufvud, som vanl. äro kortare än det ena upprättstående skärmbladet. En mindre art: J. triandrus Gouan, har skärmbl. n. horizontalt utstående, och de yttre kalkbl. långt borstspetsade.*

18 J. *pygmæus Thuill.* strået med flera till en del skaftade, fåblommiga blomhufvud och upprätta skärm; rotbladen n. *platta, tagelsmala;* kalkbl. smala *spetsade,* n. lika stora, *längre* än det koniska, *spetsade* fröhuset. ⨀ 7. Fig. Fl.D.1871. Reich. f.864. H.N.f.11, n:o 68.

Öfversvämm. hafsstr. r. (*Sk.* mell. Klagstorp och Hvellinge.) *Mindre än föreg. vanl. med blomhufv. äfven ned på strået; mest utmärkt af det från den vida basen uppåt afspetsade fröhuset*).*

19 J. *trifidus L.* strået vid basen med slidor bärande korta syl-lika *bladämnen,* upptill

---

*) Beskrifningar och figurer på *J. triandrus* och *pygmæus* måste hos Reich. vara förvexlade, då den förres tydl. tillhöra den hittills för *pygmæus* erkända art, och den sednares [f. 863] noga instämma med Kochs beskr. på *J. triandrus.*

med *2—3 långa* trådsmala skärmblad och 1—4 blommor gyttrade mellan dem; kalkbl. n. *kortare* än det aflånga, *trubbade* fröh. ♃ 7. Fig. Sv.B.727. Fl.D.107 och 1691. H.N.f.10, n:o 64.

Fjelltr. a. (*Lpl.—Dal.* — *N.*) *Strå och blad trådlika, det förra nedtill bart; dock är stundom i samma tufva öfversta slidans bladämne utveckladt till ett 2—3 tum långt blad, så att denna charakter är otillräcklig att skilja J. Hostii Tausch. Frön lika som i nästa afd.*

b — Strået bladigt. [Frön omgifna af en genomskinlig hinna].

20 J. *castaneus Sm.* strået styft, *nedtill fler*bladigt; bladen *rännformiga;* blomh. 1—2, *mång*blommiga, vanl. med ett utdraget, upprätt skärmblad; fröhuset eggrundt aflångt, *spetsigt,* längre än de *spetsiga* kalkbladen. ♃ 7. Fig. Fl.D.1332. Reich. f.868. H.N.f.3, n:o 59.

Fjelltr. r. (*Jämtl.* Frostvikens sn flerest.; Snasahögen; Sylfjellen; Åreskutan; Alsens gästg. *Herjed.* Midtåkläppen; Malmagen; Skarffjellet m. fl. st. — *N.* Hardanger och Tellemarken till Nordl.) *Före blomn. ej olik ett Eriophorum; blomhufv. svartbruna, meränd. kortare än det ena skärmbladet; fröh. stora och svartbruna.*

21 J. *stygius L.* strå och blad *trådsmala;* de sednare vanl. *2; ett ofvan* stråets *midt,* det andra nära basen; blomh. 2—3, något långt åtskiljda, *2—3*blommiga; fröh. *som föreg.* ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.497,f.1. H.N.f.3, n:o 60.

Kärr, r. (*Lpl.—ÖG.* vest. Ny sn. *Vestml. Ner. Värml.* Vestra *Smål. Hall.* — *N.* Nordl. Österdalen; Tellemarken; Christiania etc. enl. Bl.) *Stundom ½ aln hög, ehuru blommande lägre, alltid späd, med ljusbr. ell. gulakt. blomhufv., korta, syl-lika skärm, stora fröhus.*

22 J. *triglumis L.* strået *nedtill* bladigt, med *syl-lika* blad; och ett *2—4*blomm. hufvud i toppen; kalkbl. kortare än det upprätta, *något trubbiga, med en kort udd* försedda fröh. ♃ 6. Fig. Sv.B.497,f.3. Fl.D.132. H.N.f.3, n:o 61.

Fjelltr. a. (*Lpl.—Herjed.* — *N.*) *Fingerhög; mycket sällan med 2 blomhufvud; korta, sällan öfver de gula blrna nående skärm.*

23 J. *biglumis L.* strå *som föreg.* med *1—2 blr* inom ett syl-likt, upprätt skärmblad, *längre* än blrna; kalkbl. *trubbiga,* kortare än det aflånga, i spetsen *intryckta* fröh. ♃ 7. Fig. Sv.B.497,f.2. Fl.D.120. H.N.f.3, n:o 62.

Högre fjelltr. (*Lpl.—Herjed.* — *N.*) *Lik föreg., men med blrna något trängda åt sidan af det upprätta skärmbladet, som meränd. når ett stycke öfver dem; fröh. n. klubblikt, brunt, med gula kanter.*

458. LUZULA *DC.* Bladtåg.

† Knippe af greniga blomskaft, med ensamma, ell. blott få blr i hvarje gyttring.

*1 L. *maxima Desv.* knippets grenar oliklånga *utsperrade,* flera gånger delade, med 2—5 hopgyttrade blr; kalkbladen *borstspetsade,* af det *sprötspetsiga* fröhusets längd; rotbladen n. svärdlika, *något* håriga. ♃ 5, 6. Fig. Fl.D.441. Reich. D.Fl.f.861. H.N.f. 14, n:o 74.

Skog. r. (*N.* söd. och vest. delar, från Arendal och Christiansand till Otteröen i Nummedalen: Blytt. Lofoden och Reinebring.) *½ aln hög och mera, med stort blomrikt knippe och stundom fingerbreda rotblad. — L. sylvatica Gaud.*

2 L. *pilosa W.* knippets grenar *utsperrade,* dels enkla enblommiga, dels 2—3blommiga; fröh. eggrundt, *trubbadt,* längre än de *spetsiga* kalkbladen; örtbladen lancettlika *håriga.* ♃ 4, 5. Fig. Sv.B.444.

Skog. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Mindre och med enklare knippe än föreg. — Juncus L. L. vernalis DC.*

3 L. *parviflora Desv.* knippet med *båglikt utböjda* mångblommiga grenar och skaftade ensamma, ell. 2—3, gyttrade blr, skärmfjällen *sargade, hårlösa;* bladen lancettlika *glatta;* strået bladigt *ända upp.* ♃ 7. Fig. Fl.D.1929. Reich. f.859. H.N.f.3, n:o 63.

Fjellv. r. (*Torn.* och *Lul. Lpm. Pit. Lpm.* nedanför Krappesvara och på Käxa. *Herjed.* på Rutstöten. — *N.* Finnm.—Dovre; Vaage; Filefjell.) *Blrna mycket små,*

n. alla med längre ell. kortare skaft; stjelken 2—3 qu. hög, ofta med ½ tum breda blad.

*4 L. *glabrata Hop.* knippet och blrna *som föreg.*, vanl. med *mer uppräta* grenar; skärmfjällen *hårkantade,* knappt sargade; bladen och strået *som föreg.* ♃ 7? Fig. Reich, f.858.

Fjellv. r. (*N.* Lomseggen i Gudbrandsdalen: Norman enl. Bl.) *Något mindre och mer smalbladig än föreg., som den eljest till växten liknar, men med större och mörkare blr lik följ. Bladen 3—4 lin. breda.*

5 L. *Wahlenbergii Rupr.* knippet och blrna *som föreg.*; skärmfjällen *sargade och hårkantade;* bladen smalt lancettlika, glatta ell. med glesa *hår vid slidöppningen;* strået *ofvan midten bart,* ell. med ett smalt blad närmare vippan. ♃ 7, 8. Fig. H.N.f.8, n:o 70.

Fjellv. (*Lpl. Jämtl.* — *N.* Finnm. Nordl.; Valders, och fjellet Bitihodn i söd. delen: Bl.) *Vanl. qvarters-, säll. fotshög, med ännu smalare, och endast nedtill på strået sittande blad. Blrna stora som hos föreg., svartbruna.* — *L. spadicea Ed.5* *). *L. parviflora β Wg.Fl.Su. L. glabrata och borealis Fr.S.V.Sc. p. 219.*

†† Knippe af mångblommiga täta hufvudlika ax.

6 L. *campestris DC.* axen eggrunda *flockvisa,* med mer och mindre utdragna, *raka* skaft; kalkbladen uddspetsade, *längre* än det n. klotrunda fröhuset; skärmfjällen sargade [*föga eller icke* håriga]; bladen *platta, mycket* håriga. ♃ 4—6. — * *multiflora Lej.* kalkbl. mer sylspetsade; ståndarnes sträng slutl. af omkr. knappens längd. — *β congesta:* axen kort skaftade, n. hufvudlikt hopgyttrade. — *γ nigricans:* axen skaftade, svartbruna; bladen blott vid basen ell. slidöppningen håriga. — *δ pallescens:* axen smärre, på mer utstående skaft, till färgen ljust brunaktiga. Fig. Fl.D. 1333. H.N.f.12, n:o 73. Reich. f.831—37; * f.838; *δ* 839. Lin. Fl.L.t.10,f.2. H.N.f. 6, n:o 67. *γ* Fl.D.1692. H.N.f.15, n:o 73.

Ängsback. skog. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — * *Sk.—Lpl.* — *N.*) *Hufvudarten har de utblommade knapparne flera g:r längre än strängen, enligt hvilken charakter afarterna höra till L. multifl. Reich., som anser detta variera och skiljer L. camp. med krypande rot från L. multifl. med trådig rot, förer β och γ till den förra, samt skiljer δ som egen art.* — *Juncus L.*

7 L. *arcuata Wg.* axen rundade, meränd. 4—8blommiga, på n. *hårfina, båglikt utböjda* skaft; skärmfjällen mot spetsen *långhåriga;* kalkbl. och fröh. som föreg.; örtbladen *smala rännformiga n. glatta.* ♃ 7, 8. — * *confusa Lindeb.* axen 1—4, på mindre böjda skaft; kalkbl. af fröhusets längd; örtbl. och slid. mer håriga. Fig. Wg.Fl.L.t.4. Reich. f.840. H.N.f.7, n:o 74. * Reich. f.841, 842 [enl. Lindeb.].

Fjellv. (*Lpl.—Herjed.* — *N.* Finnm. till Valders: Bl. — * *Lpl.* — *Jämtl.* Snasahögen — *N.* Ost-Finnm. till Hardanger och öfre Tellemarken: Bl.) *Mycket spädare och med smärre blr än föreg.; bladen stundom med några få hår i kanten. Den i Jämtland växande formen, som något liknar L. Wahlenb., är ännu spädare med talrika, mer glesblommiga ax: var. subspadicea Beurl.* — * *Juncus arcuat. β Wg. Fl.L., som af Blytt anses vara den rätta L. hyperborea Br., är en medelform till följ. art.*

8 L. *hyperborea Br.* axet *ensamt,* klot- ell. eggrundt, *säll. 2—3* på *upprätta* skaft; skärmfj. n. bladlika, *glatta;* kalkbl. spetsiga af det n. klotrunda fröh:s längd; örtbl. *breda och platta,* jemte slidorna *glatta.* ♃ 7, 8. Fig. H.N.f.10. n:o 65.

Hög fjellv. r. (*Lul. Lpm.* på fjellet Jegraapo. — *N.* Finnm. Dovre, på de högsta topparne, t. ex. Finnshöe vid Drivstuen, Knudshöe, Storhöe etc.) *Qvartershög och styf, mest utmärkt från föreg. genom sin glatthet och de breda, icke rännformiga, bladen, hvari den något liknar smärre former af L. camp., för hvars*

---

*) Ex. af *L. spadicea DC.* lemnade af Koch och Buchinger från Vosgerna, skilja sig från *L. Wahlenbergii* med en bestämdare hårtofs i slidmynningen och mycket längre knappar i prop. till den korta strängen, som hos vår är än lika lång, än hälften kortare än knappen.

fjellform: β nivalis, den anses af Læst. och Wg. — L. nivalis Beurl. L. arctica Bl.

9 L. *spicata DC.* blrna gyttrade i *ett grenigt lutande ax;* kalkbladen *hinnspetsade med* en *nål-lik udd, längre* än fröhuset; örtbladen *gleshåriga.* ♃ 7. Fig. L.Fl.L. t.10,f.4. Reich. f.844, 845. H.N.f.3, n:o 64.

Fjellv. a. (*Lpl.—Herjed. Dal.* Idre sn, på Städjan. — *N.*) *Axet tumslångt, slakt; bladen smala. Var. med kort, hopträngdt och upprätt ax: L. conglomerata Mielichh. — Juncus L.*

---

15 KLASSEN

SPADICIFLORÆ.

95 Fam. AROIDEÆ *Juss.* Blr gyttrade utan skaft, på en köttig kolf, med ell. utan hölster; hos 3:dje flocken insänkta inom de bladlika grenarne. Frukt: fröhus ell. bär, affallande oöppnade.

1 Flocken **Aroideae verae.** Blomkolfven inom hölster; kalk 0.

459. ARUM *Lin.* Dansk Ingefära.

1 A. ***maculatum* L.** blomkolfven rak klubblik, omkr. hälften så lång som det strutlikt hopvikna hölstret; bladen pil-lika. ♃ 5, 6. Fig. Fl.D.505. Reich. f.8.
Skugg. st. r. (*Sk.* på ön Lybeck i Krageholmssjön; Lund; Borrlunda sn; Ellinge i v. Sallerup; Engelholm. *Hall.* Halmstad.) *Hölstret grönt; kolfvens klubba svartröd; bären röda; bladen rent gröna ell. brunfläckiga.*

460. CALLA *Lin.* Missne.

1 C. *palustris* L. blomkolfven aflång, inom ett platt hölster; bladen hjertlika. ♃ 6. Fig. Sv.B.39. Fl.D.422.
Kärr. (*Sk.—Lpl. Boh.* — *N.* Aggerhus och Christians. st. enl. Bl. Nordl. enl. Gunn.) *Hölstret på insidan hvitt; frukten lik en kotte af röda bär.*

2 Flocken **Acoroideae** *Endl.* Blomhölster 0; kalkblad 6.

461. ÁCORUS *Lin.* Kalmus, Flägg.

1 A. *Calamus* L. stängeln ofvan blomkolfven bladlik, ganska lång. ♃ 7, 8, gröng. blr. Fig. Sv.B.100. Fl.D.1158.
Stränd. (*Sk.*—*Uppl. Dal.* Norr- och Söderbärke. *Vestml. Värml. Boh.* Oroust, Henån: Thed. — *N.* Christians. och Aggerhus st., nordligast i Hedemarken: Bl.) *Bladen svärdlika; kolfven fingerlång, utan hölster. Hela örten, särd. rotstocken, med skarp kryddsmak.*

3 Flocken **Lemneae.** Blr inom de på vattnet flytande bladlika grenarnes [stambladens] kant, med enbladig kalk.

462. LEMNA *Lin.* Andmat.

1 L. *polyrhiza* L. stambladen *rundade,* på båda sidor *platta,* hvart och ett med *ett knippe* rottrådar på undra sidan. ⊙. Fig. Sv.B.324. Fl.D.1589. Reich. f.17 [med blr].
Vatten. (*Sk.—Uppl. Helsl.* Delsbo i Långsbo-ån. *Ångml.* Bjerträ sn. Kungsgården. *Vestml. Värml. Hall. Öl. Gottl.* — *N.* södra delen.) *Dubb. större än de 2 följ., under röd. Mycket sällsynt i Sv. med blr; funnen med sådana i Sk. vid Trolleberg nära Lund, i Höjeå af Nordstedt. — Spirodela Schleid.*

2 L. *gibba* L. stambladen *rundade,* ofvanpå platta, *under* skålformigt *uppsvällda, blekare,* med *en enda* rottråd. ⊙ 6—8. Fig. Sv.B.324. Fl.D.1588.

Vatt. (*Sk.—Uppl. Vestml.* Kungsör. *Ner. Hall. Öl.* Strandskogen. — *N.* sydl. delen.) *Telmatophace Schleid.*

3 L. *minor L.* stambladen *rundade,* på båda sidor *platta,* med *en enda* rottråd. ⊙ 6—8. Fig. Sv.B.324. Fl.D.1587.
Vatt. a. (*Sk.—Ångml.* Nor. *VB.* nära Sangiselfvens utlopp. — *N.* till Trondhj. st.: Bl.) *Har oftare blr än de öfriga.*

4 L. *trisulca L.* bladgyttringarne *skaftade,* vanl. af 3, *lancettlika* korsvisa bladlika grenar. ⊙? 6, 7. Fig. Sv.B.324. Fl.D.1586. Reich. f.19.
Vatt. (*Sk.—Um. Lpm. VB.* med föreg. — *N.* till Hedemarken.) *Ligger större delen af året under vattnet. — Staurogeton Schleid.*

---

96 Fam. POTAMOGETONEÆ *Fr.* Blr i ax ell. på en platt kolf: hos *Zannich.* ensamma i bladvecken. Strånd. 1—4. Fruktämn. 3—6, säll. 1, hvarje med sitt märke; slutl. nöt- ell. stenfruktlika.

1 Flocken **Potameæ.** Fruktämnen flera.

463. POTAMOGÉTON *Lin.* Vatten-nate.

† Bladen lancettlika ell. bredare [3 lin. — 2 tum].

* Alla bladen tydligt, vanl. utdraget skaftade, de öfre flytande.

1 P. *natans L.* de *öfre* bladen *läderaktiga* flytande, *ovala* ell. elliptiska, säll. lancettlika, de *nedre snart försvinnande* med qvarlemnande af de *långa* skaften; nötterna med *trubbig* rygg *). ♃ 7. — * *sparganifolius Læst.* öfre bl. smalt lancettlika; de nedres flera fot långa skaft jemnbreda, hinnaktiga [fyllodier]. Fig. Fl.D.1025. Reich. D.Fl.f.89. H.N.f.5, n:o 73; * f.14, n:o 75.
Stillast. vatt. a. * i rinn. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Finnm. Tromsöe. — * *Torn.* och *Lul. Lpm.* i elfvarne. — *N.* Dovre). *De nedre, snart bortruttnade bladen smalare, men n. lika fasta som de öfra, ej så tunna som hos följ. Saknar på uttorkade ställen n. all stjelk: var. acaulis Fr.* — *, *i föreg. edd. upptagen som egen art efter Læst., blommar sällan, och är aldrig funnen med mogen frukt; hvarföre den sannolikt endast är en af localen i fjellvattnen beroende form, analog med Alisma Plant. γ och nordl. former af Sagittaria.*

2 P. *fluitans Roth: alla* bladskaften *utdragna* med *lancettlika,* åt båda ändar spetsade blad; de flytande läderaktiga, de nedre hinnaktiga; nött. med *något hvass* rygg. ♃ 7. Fig. Fl.D.2105. Reich. f.87, 88. H.N.f.9, n:o 72.
Rinn. vatt. r. (*Sk.* Rönne-å; Helgeå vid Broby. *Uppl.* Svartsjölandet. Väntholmen i ett floddike vester om Norrskog.) *Lik föreg. men med längre och tunnare blad; de öfversta dock stundom ovala; de nedre fortvarande. — P. natans β Wg.*

3 P. *polygonifolius Pourr. enl. Reich. alla* bladen *utdraget* skaftade; de flyt. n. läderaktiga *aflånga* ell. något eggrunda; de nedre *lancettlika;* nött. med *trubbig* rygg. ♃ 7. Fig. Reich. f.79—81. H.N.f.5, n:o 74, 75.
Bäck., diken etc. r. (*Sk. Blek. Smål.* vest. delen, samt teml. allm. i sydöst. del. af Kronob. län: Cand. E. Engdahl. *ÖG.* Linköping; Kolmården; Godegård: Kindb. *Hall.* vid Falkenberg; nor. delen, vid Onne torfmosse. *Boh.* Lysekil: Thed. *VG.* Halle- och Hunneberg. *Dalsl.* Högheden i Hesselskog m. fl. st. *Värml.* Carlstad, i Sandbäcken. *Dal.* Grangärde sn, Räfvåla: J. A. Braun. — *N.* sydl. del. af Aggerhus st., samt Christians. st. till Stavanger enl. Bl.) *Var. mycket; stundom med kort, krypande stjelk, då blott de öfre, bredare bladen återstå. Ex. från Falkenberg och från Arendal i N. närma sig nog mycket till följ. — P. oblongus Viv., yngre namn än Pourrets.*

---

*) Näml. innan de hunnit torka, hvilket alltid förstås, så ofta de icke beskrifvas torra, i hvilket tillstånd de stundom äfven gifva charakterer

4 P. *coloratus Vahl: alla* bladen *något tunna* och *genomskinliga, längre* än skaften; de öfre *bredt* eggrunda; de nedre n. *elliptiska;* nött. med *trubbig* rygg. ♃ 7. Fig. Fl.D.1449. Reich. 82—85. H.N.f.13, n:o 77.

Stillastående vatt. r. (*Sk.* i Arrie torfmosse. *Blek.* vid Ekeberg, 1 mil från Carlshamn: Vesterl. *Gottl.* vid Erikskällan och Slojtebrunn i Bähl sn; Etelhem sn, i en bäck, som vester-ifrån faller ut i Tenglingsmyr; Klintehamn: Thed.; Fleringe sn, Lunderhage.) *Skiljd från föreg. med föga annat än de korta bladskaften. — P. polygonif. β plantagineus Ed. 5. P. plantagin. Ducroz.*

(P. rufescens β; lucens.)

** De öfre flytande bladen skaftade, vanl. tjockare; de nedre oskaftade, hinnaktiga.

5 P. *salicifolius Wolfg.* de flyt. bladen *ovala* med *trubbig* bas, *längre* än skaftet; de nedre *omfattande,* bredt och långt lancettlika *spetsiga;* axskaftet *jemntjockt.* ♃ 7, 8. — *β lanceolatus:* flyt. bladen 0; axskaften långa. Fig. Reich. f.55. [*β*].

Vatt. r. (*Lpl.* Torneåelf vid Kengis. — *β Torn. Lpm.* Karesuando och Muonioniska. *Pit.* Arjeplog. *Jämtl.* Åre sn, i Jäfsjön. *Ångml.* — *N.* söd. del. af Aggerh. st.: Bl.) *De flyt. bladen, som sällan utbildas, likna dem hos P. natans, ehuru mycket tunnare; de nedre hinnaktiga fingerbreda och 3—8 tum långa, liknande P. prælongi. — P. gramin. var. lanceolatum Læst. P. lanceolatus Reich.*

6 P. *rufescens Schrad.* de flyt. bladen något läderaktiga, *aflånga* trubbade, *spetsade mot skaftet;* de nedre från *smal* bas utdraget lancettlika, *trubbade;* axskaftet *jemntjockt;* nötterna plattade med *hvass* rygg. ♃ 7. — *β spathulatus:* alla bladen skaftade och flytande. — *γ minor:* till alla delar dubbelt mindre; de flyt. bladen smalt lancettlika. Fig. H.N.f.5, n:o 76. Fl.D.1450 och 1635. Reich. f.56; *β* f.86. *γ* E.B. 1985.

Sjöar och rinn. vatt. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Nordl. — *β* i bäckar. — *γ* i fjelltr. *Lpl. Jämtl.*) *Bladen ½ till ¾ tum breda och 3—6 långa, snart rodnande, särdeles de öfra. — P. fluitans Sm. β P. spathul. Reich. P. rufesc. β rivularis Ed.4. γ P. lanceolatus Sm. enl. fig. i E.B.*

7 P. *nigrescens Fr. alla* bladen *hinnaktiga* och genomskinliga, de öfre ovala *med spetsad bas, kortare* än skaftet; nött. (enl. Fr.) njurlikt klotrunda, torra 3kölade; för öfrigt *som föreg.* ♃ 7, 8. Fig.

Vatt. r. (*Torn. Lpm.* Karesuando. *Pit.* Arjeplog. *Smål.* Hosmo-å. *Hall.* Harplinge.) *Skiljd från föreg. endast med de tunnare och längre toppbladen, som snarare svartna än rodna. Anses af Beurl. identisk med P. salicifolius. — P. rufesc. var. Læst. och trol. enl. Fries: P. lanceol. Wils. i Hook. Brit. Fl., ej Engl. Bot.*

8 P. *gramineus L.* de flyt. bladen läderaktiga, *eggrundt ovala,* med *trubbig* bas; de nedre oskaftade, smalt lancettlika, spetsiga; axskaftet *uppåt* klubblikt *vidgadt;* nött. med *trubbig* rygg. ♃ 7. Fig. Fl.D.222 och 1263. Reich. f.71—80. H.N.f.5, n:o 77 och f.9, n:o 73.

Diken och grundare vatt. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Stundom saknas de flyt. bladen; stundom återstå på uttorkade ställen endast dessa; då båda slagen finnas, är det P. heterophyllus Schreb.* [*H.N.f.12, n:o 75.*]. — Anm. *Finnes icke i Linnés Herb., der under detta namn P. zosterifol. och compress. ligga.*

9 P. *nitens Web.* de flyt. bladen något läderaktiga, åt *båda* ändar *spetsade;* de nedre halft omfattande, lancettlika spetsiga, meränd. rännformiga och *båglikt tillbakaböjda;* axskaftet *uppåt något tjockare;* nött. med *något hvass* rygg. ♃ 7. Fig. Fl.D.1807. Reich. f.60—62. H.N.f.8, n:o 67.

Sjöar och rinn. vatt. (*Sk.—Um. Lpm. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj. och Näröen: Bl.) *Slutl. mycket grenig, mörkgrön; vanl. mer bredbladig än föreg.; de flyt. bladen, som ofta saknas, längre och smalare än hos denna. — P. gramineum Wg.Fl.Su. P. curvifolius Ed.4.*

*** Alla bladen hinnaktiga, med inga ell. mycket korta skaft.

10 P. *prælongus Wulf.* bladen något lancettlikt jemnbreda [de yngre höstgrenarnes aflånga] *trubbiga* platta *helbräddade stjelkomfattande;* axskaften *jemntjocka;* nötterna halft cirkelrunda, n. tillhopastående med den raka insidan, *hvasst* kölade. ♃ 7, 8. Fig. Fl.D.1687. Reich. f.59. H.N.f.9, n:o 74.

Djupare sjöar. (*Sk.—Lpl. Värml. Dalsl.* — *N.* Fiskevaagvandet i Salten.) *Stor med*

ofta tumsbreda, 6—10 tum långa blad, vanligen i spetsen huflikt hopdragna, rundadt trubbiga; axskaft långa; ax och nötter stora. — P. gramineus var. borealis Læst. synes vara en smalbladig form häraf.

11 P. *lucens L.* bladen bredt lancettlika, med till *kort skaft* afsmalnande basis, *uddspetsiga,* i kanten mycket *fint uddsågade;* axskaften *uppåt tjockare;* nött. *trubbigt* kölade. ♃ 7, 8. — * *Zizii MK.* öfre bl. mycket smärre, skaftade, flytande. Fig. Fl.D.195 och 1384. Reich. f.64 och 69; * f.66.

Djupare sjöar. (*Sk.—Uppl. Medelp.* Torp sn, i Torpsjön: Reuterm. *Vestml. Dal. Dalsl.* — *N.* till Söndmöer. — * *Stockh.* i Mälaren, kring ön Fläsklösan och trol. flerestäd.) *Bladen från 1—1½ tum breda, stundom trubbiga med en liten udd, eller utlöper medelnerven till en kortare ell. längre, syl-lik udd; stundom finnes på höstgrenarne bladskifvan så litet utvecklad, att föga mer än nerven bildar bladet.*

12 P. *decipiens Nolte:* bladen ovala ell. bredt aflånga *trubbiga* med omärklig udd, *helbräddade oskaftade;* axskaften n. *jemntjocka;* nött. *trubbigt* kölade. ♃ 7. Fig. Reich. f.63. H.N.f.14, n:o 76.

Sjöar, r. (*Stockh.* i Brunnsviken och i Trehörningen i Brännkyrka sn. *Uppsala* i Fyrisån.) *Lik, men något mindre än föreg. med tunnare och mindre glänsande blad, som sitta nästan omedelbart vid stjelken, dock utan att omfatta den.*

13 P. *perfoliatus L.* bladen med *hjertlik* bas *stjelkomfattande,* eggrunda—lancettlika *helbräddade platta;* nött. eggrunda plattade med *trubbig* rygg. ♃ 7. Fig. Sv.B. 580. Fl.D.196. Reich. f.53, 54.

Sjöar, a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Bladen vanl. eggrundt aflånga, stund. n. runda: v. rotundifolius, ell. i rinnande vatten lancettlika, alltid med hjertlik bas.*

14 P. *crispus L.* bladen *halft omfattande,* aflångt jemnbreda *vågiga finsågade;* nött. med ett hornlikt spröt. ♃ 7. Fig. Fl.D.927. Reich. f.50, 51. H.N.f.8, n:o 68.

Sjöar, r. (*Sk.—Uppl.* och *Vestml. Ner.* Göthlunda sn, Nannberga- och Fröshammarviken. *Dalsl.* i sjön Kålungen. *Boh.* Kongelfs fästning. — *N.* vid Stavanger: Bl.) *Axen korta och fåblommiga; bladen tydligt sågade. Var. med tätt sittande blad, mellan hvilka stjelken är något zig-zag-böjd: β sinuatus Ed.4.*

(P. coloratus, salicifol., gramin., nitens.)

†† Bladen ganska smala, utdraget jemnbreda—hårfina.

* Bladen fästade utan slida vid stjelken, fria från ledstiplerna.

15 P. *zosterifolius Schum.* axen *cylindriska* 10—12blommiga, *dubb.* ell. flera gånger *kortare* än skaftet; bladen *jemnbreda spetsiga,* strimmadt *mångnerviga;* stjelken *platt,* bladlik. ♃ 7. Fig. Fl.D.1865 och 2046. Reich. f.45. H.N.f.5, n:o 78.

Sjöar. (*Sk.—Medelp. Vestml. Boh.* — *N.* Christiania: Bl.) *Bladen en god linie breda, 4—7 t. långa; axen tumslånga. — P. laticaule Wg. P. compressus Fr. och Handb. ed.4.*

16 P. *acutifolius Link:* axen *cylindr., knappt längre* än skaftet; bladen *uddspetsiga;* för öfr. *som föreg.* ♃ 7. Fig. Fl.D.1747. Reich. f.44. H.N.f.5, n:o 79.

Sjöar, r. (*Sk.* allmän. *ÖG.* nära Stångåns utl., samt Förråd i öst. Skrukeby: Kindb. *Stockh.* i Clara sjö; och i Hillersjö på Svartsjölandet. *Uppl.* i sjön Hederviken. *VG.* Göteb. — *N.* vid Skien: Bl.) *Mycket lik föreg., men har knappt ½ tum långa ax och axskaft. Nötterna med ett längre och mera krökt stift. — P. compressus β Ed.2.*

17 P. *obtusifolius MK.* axen slutl. *ovala täta mång*blommiga, *af* det jemntjocka, något plattade *axskaftets längd;* bladen *smalt jemnbreda trubbiga* 3—5nerviga; stjelken *något plattad* trådlik. ♃ 7. Fig. Fl.D.2107. Reich. f.43. H.N.f.5, n:o 80, 81 [varr.].

Sjöar, r. (*Sk.—Uppsala. Ångml.* Bjerträ sn, i Strinnefjärden. *Ner. Vestml. Dal. Värml. Boh.* — *N.* vid Drammen och i Romerige: Bl.) *Bladen ¾ lin. breda, 5-nerviga, de 2 nerverna närmast kanten ofta knappt märkbara. — P. gramineus Sm. P. compressus Wg.*

18 P. *compressus L.* axen *glest cylindriska, 4—6*blomm., *kortare* än det plattade, uppåt bredare skaftet; bladen *som föreg.,* men trubbiga *med* kort *udd;* stjelken *plattad.* ♃ 7. Fig. Reich. f.42. E.B.418.

Vatt. r. (*Sk. ÖG.—Gefle. — N.?*) *Till örten lik föreg. med ännu plattare stjelk; axen alltid smala, ½—1 tum långa, vid blomn. n. af skaftens längd, sedan vanligen dubbelt kortare. — P. compr. Ed.1. P. pusillus β major Ed.4. P. Friesii Rupr. P. mucronatus Schrad. P. Oederi Mey. och Beurl.*

19 P. *pusillus L.* axen *täta,* slutl. *rundade* ell. *ovala, kortare* än det n. *trinda* och jemntjocka skaftet; bladen *trådsmala uddspetsiga 3nerviga,* ofta med otydl. sidonerver; stjelken *trådlik,* omärkligt plattad. ♃ 7. Fig. Fl.D.1451. Reich. f.38. H.N. f.12, n:o 76.

Vattenpöl. diken. (*Sk.—Helsl. Ångml.* Hernösand; Bjerträ och Själevad sn. *Jämtl.* Mattmar; Hallens sn. *Vestml. Värml. Boh.* Uddevalla, i Risån; Christinedal: Thed. *Öl. Gottl. — N.* Åfven i Ost-Finnm. Seida.) *Mycket finare än de föreg.; bladen knappt ½ lin. breda, stjelken n. tagelsmal; axen små, yngre mer aflånga, men täta, i frukt icke större än ärter.*

20 P. *gracilis Fr.* axen *som föreg.;* bladen *tagelsmala* uddspetsiga *ennerviga;* stjelken *trind.* ♃ 7. Fig. Reich. f. 39.

Vatt. r. (*Sk.* Landskrona vid Gråen, i vattenpussar vid hafvet. *Stockh.* i diken nära Täcka Udden [en gång funnen]. *Gestr.* Hillevik, i en grund hafsvik nära bruksstäpporna.) *Ännu betydl. finare än föreg. och enl. Fries med nötter, som hafva trubbig rygg och n. inga sidoåsar. De blommande ex., tagna vid Hillevik, hafva axen ⅓ tum långa och något glesblommiga. — P. [pusillus] tenuissimus Reich.*

21 P. *rutilus Wolfg.* axen glesblommiga, *något aflånga, kortare* än skaftet; bladen *trådsmala* med långt afsmalnande spets, *3nerviga;* stjelken *halftrind.* ♃ 7. Fig. Reich. f.40, 41. H.N.f.15, n:o 74.

Vatt. r. (*Sk.* Malmö, i kanalen vid jernvägen: Vesterl. *ÖG.* Linköping, vid Hunnebergstullen: Kindb. *Uppl.* Fasterna sn, i Metsjön vid Lenælunds garfveri.) *Fin som pusill., men med mycket styfvare och mer tättsitt. blad än de båda föreg., få-[6—7-]blommiga ax, små nötter med rundad rygg och smal, n. spetsig bas.*

** Bladen med en stipelbärande slida omfattande stjelken. [Axen med långt åtskiljda blomkransar.]

22 P. *zosteraceus Fr.* bladen jemnbreda ända till den i en *kort udd* sammandragna spetsen, *5nerviga; de öfre* och yngre mycket smalare och *spetsade, 3- ell. en-*nerviga. ♃ 7, 8. Fig. Reich. f.33.

Hafvet, r. (*Smål.* i Lofta skärgård; Gallerskulla i Vesterum. *Södml.* i sunden mell. Utön och närliggande öar; Stäket m. fl. st. *Rosl.* Norrtelge skärgård; Singön etc. *Ångml.* i hafsvikarne vid Grönsvik och Eden i Nora sn. *Gottl.* Kyllgårdsåns utlopp vid Storugns i Lärbro.) *Bladen en linie breda, med 3 gröfre nerver. Är sannolikt en form med årsgamla blad af följ., som ofta får de gamla bladen lika breda; de yngre grenarnes äro alldeles lika dennes.*

23 P. *pectinatus L.* bladen jemnbreda—tagelsmala, *spetsade,* meränd. *en-nerviga;* nötterna *släta,* med rundadt trubbig, i torrt tillstånd kölad rygg. ♃ 7. — *β setaceus:* bladen n. hårfina. Fig. Fl.D.186 och 1746. Reich. f.30, 31. H.N.f.5, n:o 82.

Sjöar, dik. helst i salt vatt. (*Sk.—Helsl. Ångml.* Nora och Själevad snr. *Jämtl.* Kallsjön i Åre sn; Sundsjön i Refsunds sn. m. fl. st. *Vestml.* i Engsösund. *Boh. Öl. Gottl. — N.* till Salten.) *Äldre bladen ofta nog breda, 3nerviga; nött. mogna stora som mindre ärter. Blommar ofvan vattnet. — β var. scoparius Wallr.*

24 P. *marinus L.* bladen tagelsmala spetsiga, *ennerviga;* nötterna som föreg., *dubbelt smärre, torra rynkiga.* ♃ 7. Fig. Fl.D.2106. Reich. f.27—29. H.N.f.3, n:o 65.

Renare vatt. särd. i hafvet. (*Sk.—Helsl. Ångml.* Nora och Själevad m. fl. snr. *Boh.* Otterö. *ÖG.* Motala i strömmen nära bron och i Vettern flerestäd. enl. Kindb. *Öl. Gottl. — N.* till Alstenö och Ranen i Nordl., samt i fjellsjöar på Dovre: Bl.) *Kan svårligen med charakterer skiljas från föreg., ehuru till utseende och växtsätt alldeles olik denna. Är lika fin som dennes β, med nötter mindre än hampfrön, i vattnet släta, torra rynkiga. Blommar alltid under vattnet, så att den aldrig når ytan.*

464. RUPPIA *Lin.*

1 R. *spiralis L.* [*herb.*] ståndarknappar *aflånga;* nötterna eggrunda, *föga* sneda, på skaft *af många gr* deras egen längd. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.650, n:o 2. Fl.D.364. Reich. D.Fl.f.26. H.N.f.12, n:o 77.

Hafvet. (*Sk.—Boh. Blek.* Carlskrona-skären. *Smål.* Kalmar. *ÖG.* nära Engelholm vid Vindbåtsön enl. Kindb. *Södml.* Hummelsvik nära Nyköping: Stud. Conr. Inde Betou; Dalarön: Thed. *Öl. Gottl.* — *N.*) *Denna och följande likna Potam. pectinatus med tagelsmala blad. I djupare vatten förlänger sig axskaftet till ytan, men drager sig vid fruktmogningen spiralformigt tillsamman, n. som Vallisneria: β pedunculata Ed.3. R. maritima Ed.6, samt de flesta förf.*

2 R. *rostellata Koch:* knapp. *n. runda;* nötterna vid basen bukiga, tvärt sammandragna i en vanl. *mycket sned* spets, på *skaft som föreg.* ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.650, n:o 3. Reich. f.25. H.N.f.6, n:o 68.
Hafsvik. (*Sk.—Gefle. Helsl.* Hudiksvall, vid Gackerön: C. O. Berg. *Hall.* vid Säröviken. *VG.* Göteborg. *Boh.* Uddevalla, i Byfjorden; Lysekil: Thed.; Grebbestad: Rect. For.; kring Strömstad. *Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj.) *Något mindre än föreg.; nött. smalare och mera sneda, axskaftet kort, aldrig hoprulladt i spiral.* — *R. marit. γ Ed.3. R. maritima L. herb.*

3 R. *brachypus Gay:* knapp. elliptiskt *rundade;* nött. eggrunda, *något* sneda, med *inga* ell. *korta* skaft [af högst 4 gr nötens längd]. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.650 n:o 1. H.N. f.15, n:o 75.
Grunda hafsvik. r. (*Hall.* Halmstad; nor. delen, t. ex. vid Särö. *Boh.* södra del., t. ex. Tjörn och Torön. *VG.* Göteborg. *ÖG.* Axelsö i Gryt sn enl. Kindb. *Gottl.*) *Nötterna större och med vida hårdare skal än hos föreg., äro vanl. längre än deras skaft; axskaftet kort.*

465. ZANNICHELLIA *Lin.*

1 Z. *major Bönn.* nötterna *oskaftade,* med *ojemn rygg;* stiftet *n. af nötens längd.* ⊙ 7. Fig. Sv.B.630, f. a. och f. Reich. D.Fl.f.24. H.N.f.15, n:o 76.
Vattengrop. (*Sk.* Rå fiskläge i vattengropar vid stranden; Landskrona; Malmö allm.: Vesterl. *Hall.* Halmstad. *Smål.* Kalmar, i Malmfjärden; Lindö i Vesterum sn: Scheutz. *Öl.* allm. enl. Sjöstr. *Gottl.* Kapellhamnsviken; Slite hamn; Ljugarns hamn.) *Till storlek och utseende lik Potamog. pusillus, dubbelt gröfre än följ., med hvilken denna art, under namn af Z. palustris, i Sverige säkert förblandas, hvarföre den trol. förekommer på flera ställen än de angifna.*

2 Z. *polycarpa Nolte:* nött. *oskaftade,* med mer och mindre *tandad rygg;* stiftet *kortare än halfva* nöten. ⊙ 6, 7. — *β repens:* krypande och rotslående; nötternas rygg mera slät. Fig. Sv.B.630, f.i. H.N.f.6, n:o 69, och f.10, n:o 66. Reich. f.23; *β* 20.
Grundt vatt. vanl. i ell. nära hafvet. (*Sk.—Ångml.* Hernösand och Nora sn. *VB.* Neder-Calix skärg.: Reuterm. *Öl. Gottl. VG.* i Mellby sn, der anledning skall vara till saltkällor. *Vestml.* Kungsör. *Södml.* Thorshälla-trakten. *Uppl.* vid Uppsala och Vassunda i sött vatten. — *N.* Porsgrund; Fredriksstad; Christiania; Bærum.) *Dubbelt finare än föreg. med smärre nötter, kortare stift, stund. ej utgörande ¼ af nöten. Nötternas antal och tandning variera, så att förf. icke kan finna någon gräns mell. Z. polycarpa och Z. palustris L., hvilket namn bör försvinna såsom äfven innefatt. föreg. art.*

3 Z. *Rosenii Wallm.* nött. *oskaftade, i båda kanterna* tandade, på båda sidorna småknöliga; stiftet *som föreg.* ⊙ 7. Fig.
Hafvet, r. (*Gottl.* vid Gröttlingebo udde; Närs udde; Bursvik.) *Vidt och bredt omkringkrypande och rotslående, med otydl. 3nerviga blad; storlek och utseende af Z. major. Allt enligt Wallm. i Bot. Not. 1840; osedd af förf.*

4 Z. *pedicellata Fr.* nött. i kort skaftad flock, sjelfva med *tydliga* skaft, *hinnaktig tandad* rygg; stiftet *n. af nötens längd.* ⊙ 6, 7. Fig. Reich. f.21. H.N.f.3, n:o 66.
Hafvet. (*Blek.—Ångml.* Eden i Nora sn. *Öl.* Ottenby. *Gottl.* Visby och Kapellhamnsviken; Klintehamn. — *N.* Christiania: Bl.) *Nött. större än hos Z. polyc., utmärkta af sina tämmel. långa skaft och stift.* — *Z. pedunculata Reich. Z. palustris β pedic. Wg.*

2 Flocken **Zostereæ.** Blr på platt kolf, inom hölster, bildadt af bladet. Fruktämne 1. Blomkalk 0.

466. ZOSTÉRA *Lin.* Bandtång.

1 Z. *marina L.* bladen *tydligt flernerviga, lika breda som* det jemnbreda blomhölstret;

dettas båda klaffar upptill *tvärhuggna;* nötterna tydl. *strimmiga.* ♃ 7. Fig. Sv.B. 186. Fl.D.15. Reich. D.Fl.f.4. H.N.f.15, n:o 83.

Hafvet, a. (*Sk.—Södml.* och *Stockh.*skären. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Lofoden.) *Bladen långa gräslika, omkr. 2 lin. breda.*

2 Z. *angustifolia Horn.* bladen med *otydl. sidonerver;* slidklaffarne upptill *rundade;* för öfr. *som föreg.* ♃ 7. Fig. Fl.D.1501. Reich. f.3. H.N.f.6, n:o 70.

Hafvet. (*Sk. Blek.* Werkö: Scheutz. *Smål.* Kalmar m. fl. st. *ÖG.* Fredriksnäs i Gryt sn: Kindb. *Stockh.*skären. *Hall. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* Christiania; Trondhj.; Lofoden enl. Bl.; Ost-Finnm. Varanger; trol. utefter hela kusten.) *Mindre och med n. dubbelt smalare blad än föreg. — Z. marina β Fl.D.*

3 Z. *minor Nolte:* bladen *ennerviga;* hölstret slutl. *bredare* än bladet, n. lancettlikt; nött. n. *släta.* ♃ 7. Fig. Fl.D.2041. Reich. f.2. H.N.f.11, n:o 69.

Grundt hafsvatt. r. (*Boh.* vid Torön och andra holmar i söd. delen.) *Bladen säll. mer än fingerlånga, ½ linie breda. — Z. nana Roth. enl. Koch, hvilket motsäges af Reich. Z. Noltei Horn. i Fl.D.*

---

97 Fam. TYPHACEÆ *Juss.* Blr i ax ell. hufvud. Kalk af flera fjäll ell. borst. Frukt nöt, med hängande frö.

467. TYPHA *Lin.* Kafveldun.

1 T. *latifolia L.* han- och honaxet *tätt närmade;* bladen *bredt* svärdlika, af stråets längd. ♃ 7. Fig. Sv.B.520. Fig. Fl.D.645.

Vatten. (*Sk.—Helsl.* Söderhamn, Stugsundet. *VB.* Neder-Calix, i Småträsk: Reuterm. *Vestml. Värml. Dalsl. Boh.* Strömstad; Sör Edsvikssjön och Väderöarne: Rect. For. *Öl. Gottl.* — *N.* Christianiafjorden; Lier; Langesund etc.) *4—5 fot hög med tumsbreda platta blad; axen dubb. tjockare än hos följande.*

2 T. *angustifolia L.* axen *åtskiljda;* bladen *smalt* svärdlika, något rännformiga, af stråets längd. ♃ 7. Fig. Sv.B.234. Fl.D.815.

Vatt. (*Sk.—Helsl. Vestml. Värml. Dalsl. Öl.* — Södra *N.*) *Hög som föreg.; bladen 2—3 lin. breda; afståndet mell. axen 1—2 tum, säll. mindre.*

468. SPARGANIUM *Lin.* Igelknopp.

† Bladen mot basen 3sidiga.

1 S. *ramosum Huds.* axfästet *grenigt;* grenarne nedtill med *oskaftade* honax och *talrika* hanax i toppen; bladen mot basen 3äggade. ♃ 7. Fig. Sv.B.464. Fl.D.1282. H.N.f.15, n:o 77, 78.

Vattengrafvar. (*Sk.—Helsl. Ångml.* Bjerträ. *Dal. Värml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Stördalen i Trondhj. st.: Bl.) *Gröfre än de följ. — S. erectum α L.*

2 S. *simplex Huds.* axfästet *enkelt,* nedtill med ensamma *skaftade* honax och *3—6* hanax i toppen; frukterna *tvärt sammandragna* till ett *långt* spröt. ♃ 7. Fig. Sv.B. 342. Fl.D.932. H.N.f.15, n:o 79.

Vatt. (*Sk.—Ångml. VB.* Calix; Kengis. *Pit. Lpm.* i Svärdelfven. *Jämtl.* Oviken. *Boh. Öl.* — *N.* till Trondhj. st.: Bl.) *S. erectum β L. S. erectum Wg.*

3 S. *fluitans Fr.* axfästet *enkelt,* nedtill med 1 ell. 2 *skaftade,* derofvan flera tättsittande oskaftade honax, och vanl. *ett enda* hanax i toppen; frukt. *jemnt afsmalnande* till ett *kort* spröt. ♃ 7. Fig. Bot. Not. 1852,t.1,f.3. H.N.f.15, n:o 80.

Skogskärr, r. (*Um. Lpm.* vid Qvarnbäcken nära Betsele etc. *VB.* Skellefteå. *Ångml.* Hernösand; Nora; Ytter-Lännäs m. fl. snr. *Helsl.* Skog sn: Stud. Strandell. *Gestr.* Thorsåker sn: Stud. Norin. *Dal.* Grangärde sn, vid Samuelsdal: J. A. Braun. *Värml.* i bergsl. och Venerstrakten. *Vestml.* Nora sn: Stud. G. Ohlsson. *Smål.* Femsjö; Odensjö, vid Rör m. fl. st. enl. Scheutz. — *N.* nära Elstad i Gudbrandsdalen.) *Icke upprät som de föreg., utan uppstigande, med stadig stjelk, breda, efter olika local, uppräta eller slaka och flytande blad. — S. glomeratum Læst. och Beurl., ett sednare publiceradt namn.*

†† Bladen ända till basen platta.

4 S. *natans L.* axfästet något *grenigt;* alla honaxen åtskiljda oskaftade [utom de 1—2 nedersta]; hanaxen i toppen, talrika [4—12]; frukt. *tydl. skaftade, kortare än det långa* sprötet; bladen långt *utdragna* gräslika flytande. ♃ 7. Fig. Bot. Not. 1852, t.1,f.1,A. H.N.f.13, n:o 76

Sjöar och djupa kärr. (*Sk.* i sjön Immeln, samt i Oderljunga sn. *Blek.* vid Fuhrs gästgg. — *Gestr.* Hille sn, Mårdängsjön. *Helsl.* Mo sn, Edesjön. *Ångml.* Skog sn, Storsjön. *Värml.* Carlstad, Hammaröviken; Klarelfven etc. *Dalsl.* — *N.* till Ost-Finnm.: Bl.) *Bladen i djupare vatten ofta flera fot långa, 1—2 lin. breda. — S. natans Lin. Fl. Lapp. och Herb. samt Fr. S.V.Sc. S. longifolium Turcz. enl. Fr. S. Friesii Beurl.*

5 S. *affine Schnitzl.* axfästet *enkelt;* honaxen 2—4, åtskiljda, de 1 ell. 2 nedersta skaftade, de öfre oskaftade; hanax 1 [enl. Læst. stund. talrika]; frukt. *som föreg., starkt nerviga;* bl. *utdragna* flytande. ♃ 7. Fig. Bot. Not. 1852,t.1,f.1,B. Reich. f.925.

Sjöar och rinn. vatt. (*Torn. Lpl.—Smål. (?) Dal.* i fjellsjöar. *Värml. Boh.* Oroust: Thed. — *N.* till Ost-Finnm.) *Lägre växt än föreg., med något kortare och bredare blad. — S. natans ed.5 [till en del]. S. simplex β boreale ed.6 [på grund af Læstadii beskrifning, hvilken gör osäkert, om detta, såsom eljest hos oss numera allmänt antages, verkl. är hans S. boreale].*

6 S. *oligocarpon Ångstr.* axfästet *enkelt;* honaxen 3—4, alla åtskiljda, de 1 ell. 2 nedersta skaftade, de öfre oskaft.; hanax 1—2; frukt. *kort skaftade längre än* det *utdragna* syllika sprötet; stjelkbladen med bredare, hinnkantad bas, korta; rotbl. utdragna, vanl. flytande. ♃ 7. — * *vaginatum Larsson:* frukt. tydligare skaftade; bladslid. långa. Fig. H.N.f.15, n:o 81.

Sanka st. r. (*Um. Lpm.* Lycksele i Djupskolen vid Kyrkoplatsen och nedom Borgarbacken; Betsele, vid Qvarnbäcken. *Jämtl.* mell. gästgg. Grimnäs och Bräcke, i diken vid Refsundssjön. *Ångml.* Hernösand. *Värml.* Finnskoga, nära Långflon. *Uppl.* mell. Elfkarleby och Vessland. *Vestml.* Nora sn, Skärmaflyet: G. Ohlsson. *VG.* Djursätra i Värsås sn. — *N.* Ost-Finnm. — Bergen st. och Gudbrandsdalen: Bl. — * *Um. Lpm.* bland *a. Värml.* Liljendal i bergsl.) *1—2 qu. hög, spenslig, med en mängd felslående frukter i hvarje ax. En del af de högst talrika ex., som Dr Ångström sjelf tillsändt Utg., tillhöra *; men talrika mellanformer finnas ock, genom hvilka den synes utan all gräns sammanflyta med hufvudformen.*

7 S. *minimum Fr.* axfästet *enkelt,* med de 2—3 nedre honaxen skaftade, de öfre *åtskiljda* oskaftade, hanax ensamt i toppen; frukt. *oskaftade, trubbiga,* med *kort* ell. *intet* spröt; bladen än kortare upprätta, än längre och flytande. ♃ 7, 8. Fig. Bot. N.1852,t.1,f.2. Fl.D.260. Reich. f.749. H.N.f.12, n:o 78.

Sjöstränd. grundt vatt. a. (*Sk.—Pit. Lpm.* och *VB.* Pajala sn. *Herjed. Boh.* Strömstad. *Öl. Gottl.* Klinte: Thed. — *N.* till Bergen st.: Bl.) *S. natans ed.5 [till en del], samt Læst. Ligger äfven under detta namn i Linnés Herb. jemte n:o 4.*

8 S. *hyperboreum Læst.* axfästet *enkelt;* nedersta honaxet vanl. långt skaftadt, de öfre 2—3 oskaftade, *tättsittande;* hanaxet ensamt; frukt. *trubbigt 3kantiga, trubbiga* med *omärkl.* spröt; bl. som föreg. ♃ 7. Fig. H.N.f.15, n:o 82.

Vattengrop. och kärr i fjelltr. (*Torn. Lpm.* Karesuando. Jukkasjärvi etc. — *Herjed.* och *Ångml. Helsl.* nära Kårböle i Färila. — *N.* Ost-Finnm. kring Varangerfjorden. Salten i Junkersdalen. Dovre flerestädes enl. Bl.) *Späd och spenslig, men var. likasom föreg. efter localens beskaffenhet med smalare och längre eller kortare och breda blad. — S. natans β submuticum Hn. ed.5. S. angustifolium Mich. enl. Fr.*

---

98 Fam. CYPERACEÆ *Juss.* Blr i ax af ensamma tegellagda skärmfjäll. Pistill bar, ell. omgifven af inre fjäll, borst, hår ell. dyl. Frukt nöt, med upprätt frö.

1 Flocken **Cypereæ.** Blr 2könade. Skärmfjäll 2sidigt tegellagda.

469. CYPÉRUS *Lin.* Cypergräs.

1 C. *fuscus L.* axen gyttrade i ett 3—6fingradt knippe, lancettlika, af spetsiga fjäll; svepet mest 3bladigt, längre än knippet; strået 3sidigt. ☉ 6. Fig. Fl.D.179. Reich. D.Fl.f.667. Anderss. Cyp. t.1,f.2. H.N.f.12. n:o 79.

Kärr, r. (*Sk.* Krageholm; Roslätt; Balsberg vid Råbelöfssjön. *Gottl.* Vamlingbo i Thorsbrya vid vägen mell. Bonsarfve och Roffins, efter många års mellantid återfunnen 1863 af Cand. Nordstedt; af gammalt äfven funnen vid vägen från kyrkan till Svalstäde.) *Fingerhögt halfgräs med svartbruna ax.*

470. SCHOENUS *Lin.* Knapp-agh.

1 S. *nigricans L.* axet *eggrundt,* af *5—10* småax; kalkborst *0, ell. någon enda kort* och otydlig. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.515. Fl.D.2281. Ands. Cyp. t.1,f.4. H.N.f.4, n:o 89.

Kärr, r. (*Öl.* Högby sn flerestädes; i en bäck mell. byarne Ekelunda och Fröslunda. *Gottl.* i Åghkärren. — *N.* mellan Svinesund och Sponvigen: Lindeb. enl. Bl.) *Bladen 1—2, nående öfver halfva strået; axhufv. tjockt, n. svart. — Streblidia Beurl.*

2 S. *ferrugineus L.* axet *aflångt,* af *2—5* småax; kalkborst *flera, längre än* nöten. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.569. Fl.D.1503. Ands. t.1,f.3. H.N.f.1, n:o 72.

Kärräng. r. (*VB.* och *Jämtl.—Sk. Gottl. Öl.* — *N.* Drammen; Börsvolden och Blili på Toten; Kimerud på Modum enl. Bl.) *Bladen mycket kortare än strået; axhufv. svartbrunt. — Streblidia Link. Chætospora Reich.*

2 Flocken **Scirpeæ.** Blr 2könade. Skärmfjäll på alla sidor tegellagda.

471. CLADIUM *Patr. Br.* Agh.

1 C. *Mariscus R. Br.* knippet dubbelt sammansatt af gyttrade ax; bladen kölade, i kanten och på ryggkölen taggiga. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.275. Fl.D.1202. Ands. Cyp. t.1,f.5. H.N.f.4, n:o 88.

Kärr, r. (*Sk.* vid Lefrasjön och Skartofta; Arrie. *Blek.* Mörrum i Aborragöl nära Ekeberg; Bastasjö: Ankarcr. *Smål.* Pauliström i Karlstorps sn; Göberg i Linderås sn. *ÖG.* Omberg, Dagsmossen; Kolmorden; Vest. Tollstad vid Brobybro; Vinnerstad sn, vid Staffantorpssjön. *VG.* Ulricehamn, samt i sjöar nedom Billingen. *Boh.* Oroust, vid Krokvattnet i Tegneby enl. J. A. Leffl. *Öl.* norra delen. *Gottl.* ymnig.) *C. germanicum Schrad. Schoenus Mar. L.*

472. RHYNCHÓSPORA *M. Vahl.* Myr-agh.

1 R. *alba Vahl:* axknippet *föga* kortare än svepet; kalkborst sträfva af *nedåt* vända taggar; bladen smala *kölade;* strået 3kantigt. ♃ 6. Fig. Fl.D.320. Reich. D.Fl.f. 678. Ands. Cyp. t.1,f.6.

Kärr. (*Sk.—Lycksele Lpm. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till söd. del. af Trondhj. st.: Bl.) *Axen yngre hvita, föråldrade något brunaktiga. — Schoenus L.*

2 R. *fusca RS.* knippet *mycket* kortare än svepet; borsten sträfva af *uppåt* vända taggar; bladen smala *rännformiga.* ♃ 6. Fig. Fl.D.1562. Reich. f.677. Ands. t.1,f.7. H.N.f.14, n:o 80.

Kärr, r. (*Sk.—Gestr.* Oslättfors och *Dal. Helsl.* Forssa sn, vid Ångsågen: Wistr. *Boh.* i Foss sn; Uddevalla; Kynnefjell: J. A. Leffl. *Gottl.* — *N.* Christiansand; Arendal; Laurvig; Rennisöe etc. upp till Nordfjord.) *Axen bruna. — Schoenus L. R. alba β Vahl.*

473. SCIRPUS *Lin.* Säf.

† Strået enkelt, med flera gyttrade ax.

* Axen bildande ett sammansatt, 2sidigt, gemensamt ax: *Blysmus Panz.*

1 S. *compressus Pers.* småaxen 8, eller flera, *mång*blommiga; nötterna bredt ovala med *sprötlik* spets; kalkborsten sträfva af *nedvända* taggar; bladen *platta,* något kölade. ♃ 6. Fig. Fl.D.1622. Reich. D.Fl. f.693. Ands. Cyp. t.1,f.9.

Fukt. gräsväxta st. (*Sk.—Gestr.* och *Dal. Öl. Gottl.* — *N.* högst sälls., Näsön vid Christiania: Norm. enl. Bl.) *Axen ljusbruna.* — *S. Caricis Ed. 4. Schoenus compressus och Carex uliginosa L.* [*Jemf. Carex chordorrh.*]

2 S. *rufus Schrad.* småax. 3—8, *fåblomm.*; nött. aflånga spetsade; borst *uppåt* sträfva, stund. felande; bladen *trinda*, ofvanpå kölade. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.1504. Reich. f. 694. Ands. t.1,f.8. H.N.f.12, n:o 80 [*v. balticus Fr.*].

Hafsstr. r. (*Sk.—Uppl.* Ängskär i Hollnäs sn. *Boh.* söd. Koster; Henån och Svanesund på Oroust: Thed. m. fl. st. *Hall.* nor. Brandshult i Släp sn: J. A. Leffl. *Öl. Gottl.* — *N.* hela kusten till Ost-Finnm.) *Axet rödbrunt; roten krypande.* — *Schoenus Huds.*

** Axen talrika, knippvis gyttrade.

a — Strået bladigt.

3 S. *sylvaticus L.* knippet mycket sammansatt, af ax gyttrade i skaftade hufvud; axfjällen trubbiga, *n. utan udd;* strået upprätt, *trubbigt* 3kantigt. ♃ 7. Fig. Fl.D.307. Reich. f.731. Ands. t.1,f.10.

Våta äng. diken. (*Sk.—Ångml. VB.* Umeå sn. *Dal. Värml. Boh.* — *N.* till Trondhj.; Værdalsören.) *Alnshög, med stort, utbredt blomknippe; bladen n. fingerbreda.* — *Nemocharis Beurl.*

4 S. *maritimus L.* axen eggrunda i gyttringar, än med, än utan gemensamma skaft; axfjällen *3uddiga;* strået 3sidigt, *hvass*kantigt. ♃ 7. Fig. Sv.B.240. Fl.D.937. Ands. t.1,f.11.

Hafsstr. i vattnet. (*Sk.—Gestr. Medelp.* Sundsvall: Reuterm. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Stördalen i Trondhj:s stift.) *Alnshög, med krypande, meränd. knölig rotstock.*

b — Strået med ofullkoml. bladämnen vid basen.

5 S. *carinatus Sm.* axen i gyttringar, med och utan skaft; axfjällen urnupna med *trubbade* flikar och udd af ryggnerven; strået *upptill* trubbigt *3kantigt,* nedtill trindt. ♃ 7, 8. Fig. Fl.D.1743. E.B.1983. Reich. f.724. Ands. t.1, f.14.

Stränd. r. (*Gottl.* Visby, vid gamla hamnen i Aug. 1863: Rådm. Beurl. och Lect. Vestöö enl. Thed.) *Strået 1—2 alnar högt med 2 kullriga och en platt sida från dess midt uppåt; märken 2.* — *S. Duvalii Hop.*

6 S. *lacustris L.* axen som föreg.; axfjällen urnupna med *spetsiga* flikar och ryggnerven utlöpande i en udd; strået *trindt.* ♃ 7. — *β glaucus:* spädare och af mer blågrön färg, oftare med 2 märken. Fig. Sv.B.150. Fl.D.1142; *β* 1922. Reich. f.723. Ands. t.1,f.12, 13. H.N.f.2, n:o 65.

Sjöstr. i vatt. a., *β* helst i hafsvatt. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till söd. delen af Trondhj:s stift.) *2 alnar och mera hög; β vanl. mindre, med smärre axgyttringar, af mörkare färg: S. glaucus Sm. S. Tabernæmontani Gmel.*

*** Axen få, högst 3, med i spetsen hela fjäll: *Isolepis Br.*

7 S. *setaceus L.* axen 1—3, gyttrade utan skaft, tätt under stråets topp; nötterna på längden strimmiga; strået tagelsmalt, trindt, med bladämne-förande slidor vid basen. ⨀ 6, 7. Fig. Fl.D.311. Reich. f.711, 712. Ands. t.1,f.17. H.N.f.1, n:o 73.

Stränd. r. (*Sk. Hall. VG.* Göteborg: Kinna sn, mell. Salgutsered och Berg. *Boh.* Kalfö, Oroust m. fl. öar. *Blek.* vid Hörby. *Smål.* Jönköping, vid Husqvarna-åns utlopp samt Munk- ell. Lillsjön enl. Lect. J. E. Zett. *ÖG.* vid Motalaån, mellan Boren och Dufvedal. — *N.* nära Stavanger: Moë enl. Bl.) *1—4 tum hög, med linielånga ax, som rigtas åt sidan af strået, hvars fortsättning ofvan axet egentl. är ett af skärmbladen. S. supinus i Swartz' Sum.Veg.Sc. lärer väl vara en större form häraf.*

†† Strået grenigt, med ensamt ax i grenarnes topp: *Heleogiton Link.*

8 S. *fluitans L.* axen 3—7blommiga, med 2 märken; strået slakt, nedliggande eller flytande, bladigt. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.1082. Reich. f.705. Ands. t.1, f.18. H.N.f.2, n:o 70.

Vatten, i åar etc. r. (*Hall.* Vessige vid Lia och Hukared. *Smål.* Femsjö, Unnaryd m. fl. socknar i Vestbo härad; Götheryd i ån vid kyrkan: Scheutz. *ÖG.* Grebo sn enl. Kindb. *Värml.* Långseruds sn.)

┼┼┼ Strået enkelt, med ett enda ax i toppen: *Limnochloa Reich.*

9 S. *pauciflorus Lightf.* axet eggrundt, med de yttre fjällen större, *nående öfver* halfva axet; märken 3; strået *ogenomskinligt* bart, med *tydlig*, tvärhuggen och bladlös slida vid basen. ♃ 6. 7. Fig. Sv.B.563.f.2. Fl.D.1862. Ands. t.1.f.21. H.N.f.2, n:o 66.
Fukt. st. stränd. *Sk.—Ångml.* och *Jämtl. VB.* nor. del. vid Seivitz gästgg. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Finnm. *2—6 tum hög.* — *S. Bæothryon Ehrh.*

10 S. *parvulus Röm.* axet aflångt eggrundt, med de yttre fjällen *kortare än* halfva axet; märken 3; strået *något genomskinligt*, visande längdnerver och tvärväggar; slidan mycket tunn och *otydlig*. ♃? Fig. Fl.D.2161. Reich. f.706. Ands. t.1.f.20. H.N. f.10, n:o 68.
Fukt. st. stränd. r. *Värml.*, endast funnen af Prof. Wahlberg 1822, vid Sundbro i Fryksda'en. — *N.* Holmestrand på stranden af en liten sjö. *1—1½ tum hög, tufvad af talrika strån, med och utan ax; strået något groft i jemf. med storleken och det linielånga, 3—5blommiga axet. Ex. i H.N. otydliga, såsom alltför unga och späda.* — *S. nanus Wallr.*

474. HELEOCHARIS *R. Br.* Knapp-säf.

┼ Märken 2; nöten linsformigt plattad.

1 H. *palustris Br.* axet aflångt, af eggrundt lancettlika fjäll, de nedersta 1—2 kortare och könlösa; nötens bihang eggrundt; krypande rotstock. ♃ 5. 6. — *β gracilis Fr.* strået smalt, plattadt, blågrått. — ** uniglumis Link:* nedersta axfjället tomt, omfattande hela axets bas. Fig. Sv.B.257. Fl.D.273. Ands. Cyp. t.2.f.22. * Reich. D.Fl. 703. Ands. t.2.f.23. H.N.f.2, n:o 68, 69.
Våta st. stränd. a. *Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. — * *Sk.—Ångml. Värml. Gottl.* — *N.* till Ost-Finnm. *Var. från quarters- till alnshög och har a vanl. de 2 nedersta axfjällen motsatta och i förening omfattande axets bas.* * *vanl. mindre och med svartbrunt ax.* — *Scirpus L.* — Anm. *Nöten orätt tecknad i Sv.B. såsom saknande bihang.*

┼┼ Märken 3; nöten 3kantig ell. trind.

2 H. *multicaulis Lindl.* axet aflångt, med yttersta fjället tomt; nöten *3sidig* med bihangets bas *nedplattad* öfver nötens topp; strået *trindt*; roten tufvad, trådig med en kort rotstock. ♃ 6. 7. Fig. Fl.D.1923. Reich. f.702. Ands. t.2.f.24. H.N.f.2, n:o 67.
Sjöstr. r. *Sk.* vid Ousby-sjön. *Blek.* enl. Ankarcr. *Smål.* vid Bastesjön i Femsjö sn; Sandsjö i Konga här. ymn.; samt Wilstad, vid Arnäsholm, och Vexiö enl. Scheutz. *Hall.* Lia, samt i ån ned mot Wessige. *Boh.* ymnig kring Rammsjön norr om Jonsered. *Uppl.* Rinkeby i Sponga sn: Thed. *Lik H. palustris; stråen i vattnet upprätta, men på det torra bågligt uppböjda, bildande fasta tufvor.* — *Scirpus Sm.*

3 H. *acicularis Br.* axet eggrundt ell. aflångt, med de yttre fjällen större; nöten *n. trind* med *upphöjda* ränder och *eggrundt* bihang; strået nålfint, *kantigt*; roten tufvad och krypande. ⨀ 5—8. Fig. Fl.D.287. Reich. f.695. Ands. t.2.f.26. H.N.f.15, n:o 90.
Stränd. a. *Sk.—VB.* nor. del. och *Um. Lpl.* — *N.* till Trondhj. st.; Bl. Ost-Finnm. *1—3 tum hög, n. hårfin.*

475. TRICHOPHORUM *Pers.* Mossatof.

1 T. *cæspitosum Hn.* axet eggrundt; kalkborsten längre än nöten, men *kortare än* axet; strået *trindt, slätt.* ♃ 6. 7. Fig. Sv.B.563.f.1. Fl.D.1861. Reich. D.Fl.f.710. Ands. Cyp. t.1.f.19. H.N.f.15, n:o 89.
Kärr. *Lpl.—Sk. Gottl.* Mest i de vestra prov. — *N.* från Ost-Finnm. — sydl. *N. Axet yngre n. aflångt, moget ofta klotrundt. Till växtsätt och alla vigtigare charakterer fullkomlig samslägting till följ. art, och väl skiljd från föreg. slägten, hvilket Reichenbach redan anmärkt.* — *Scirpus L. Limnochloa Reich.* [*yngre namn än Persoons*].

2 T. *alpinum Pers.* axet aflångt; kalkborsten hårlik, *slutl. flera gånger längre än* axet;

strået *3kantigt* och *sträft.* ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.426,f.2. Fl.D.620. Reich. f.683, 84. Ands. t.2,f.33.

Kärräng. (*Lpl.*—*Sk. Boh. Öl.* i Borgaträsk. *Gottl.* i Fardumeträsk; Thorsborgen. — *N.* Ost-Finnm. — sydl. N.) *Axet med de fullväxta håren tillhopa n. tumslångt, liknande ett spädt Eriophorum, till hvilket slägte denna art föres af Linné och andra förf. — Limnochloa Drej.*

476. ERIóPHORUM *Lin.* Ängsull.

† Axen flera.

1 E. *angustifolium Roth:* axskaften *glatta;* bladen *jemnbreda* kölade, meränd. *längre än* stråets mellanleder. ♃ 5, 6. — *β triquetrum:* bladen korta, n. till basen 3kantiga. — *γ elatius:* alnshög, med 2—3 linier breda blad. Fig. Sv.B.490,f.1. Fl.D. 1442. Reich. D.Fl.f.689, 90. Ands. Cyp. t.2.f.27.

Kärräng. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Var. med smalare och bredare blad, flera och färre, ända till ett ax. β mycket lik E. gracile, men skiljbar af de brunfjälliga axen på alldeles glatta skaft. Är ofta tvåbyggare. — E. polystachion α L.Fl.Su. E. polyst. Wg. γ E. latifol. Sm.*

2 E. *latifolium Hop.* axskaften *sträfva;* bladen *plattade,* smalt lancettlika, *de öfre kortare än* stråets mellanleder. ♃ 6. Fig. Sv.B.180. Fl.D.1381. Reich. f.691, 92. Ands. t.2,f.28.

Kärräng. (*Sk.*—*Jämtl.* och *Ångml. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj. stift.) *Högre och mera rent grön växt, med kortare och bredare blad än föreg. — E. polyst. β L. E. polyst. Sv.B. E. pubescens Sm.*

3 E. *gracile Koch:* axskaften *något* sträfva; bladen *3kantiga, kortare än* stråets mellanleder. ♃ 6. Fig. Sv.B.490,f.2. Fl.D.1441. Reich. f.687, 88. Ands. t.2,f.29. H. N.f.14, n:o 79.

Kärr. (*Sk. Blek.* Valjö: Vesterl. *Smål.* — *Lpl.* — *N.* sällsynt; Christianiatrakten: Bl.; Stördalen vid Kirkeby.) *Mycket spädare än de föreg. med smärre och mer grönaktiga ax. — E. triquetrum Hoppe.*

†† Axet alltid ensamt.

4 E. *vaginatum L.* axet eggrundt, af hinnaktigt *genomskinliga sylspetsade, n. likformiga* fjäll; ståndarknapparne jemnbreda; stråen *tufvade,* med trådig rot. ♃ 4, 5. Fig. Sv.B.781. Fl.D.236. Reich. f.686. Ands. t.2,f.30.

Skogskärr. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Axet vanl. tumslångt af svartgrå fjäll och med hvit ull; strået med slidor, af hvilka endast de vid roten bära blad. — E. cæspitosum Host.*

5 E. *callithrix Cham.* axet rundadt, af *ogenomskinliga trubbade n. likformiga* fjäll; knapp. jemnbreda; strån *som föreg.* ♃ 5, 6. Fig. H.N.f.15, n:o 87.

Kärr i fjelltr. (*Lul. Lpm.* Njammats. *Pit. Lpl.* nedanför fjellet Walloive, vid Laiselfven. *Jämtl.* vid Tännforssen, enl. Ands. *VB.* Kengis: C. P. Læst.; Edefors vid Lul. elf. *Ångml.* Långsele sn, vid Ledinge gästgg. — *N.* Ost-Finnm., ¼ mil n. om Mortensnæs.) *Axet mycket mindre än hos föreg., med svartaktiga fjäll och qvastlikt vidgad, tvärhuggen, svagt rödaktig ull; strån som hos föreg. utan rotskott, men vanl. färre tillsamman. — E. vaginatum * opacum Björnstr.*

6 E. *russeolum Fr.* axet *aflångt,* af endast *i kanten genomskinl., kortspetsade* fjäll; knapp. jemnbreda; stråen *mest ensamma,* med *krypande* rotskott. ♃ 5, 6. Fig. Ands. t.2,f.32.

Kärr i fjelltr. (*Torn. Lpm.* Karesuando, Ketkesuando, Muonioniska, Kengis, Wittangi, Tarrakoski etc. *Lul. Lpm.* mell. sjön Pollaure och Kirkevare; Kajsats. — *N.* Finnm. Alten, i Eibydalen: Norm. enl. Bl.) *Axet likt E. vaginati, men mindre, mer aflångt och med rödaktig ell. brandgul ull, i hvilket sednare fall det är E. rufescens Ands. — E. fulvum De la Pylaie i Prof. Wahlbergs herb. E. Chamissonis Mey. ed.3.*

7 E. *Scheuchzeri Hop.* axet *n. klotrundt,* med *ogenomskinl., spetsade* fjäll, de nedersta 1—3 *mycket större* skärmlika; knapp. aflånga; strån *som föreg.* ♃ 5, 6. Fig. Sv.B. 426,f.1. Fl.D.1502. Ands. t.2,f.31. H.N.f.3, n:o 68.

Fjelltr. (*Lpl.*—*Dal. Ångml.* Tåsjöberget; Ramsele sn. *Helsl.* Arbrå sn. *Värml.* vid

Klarelfvens öfre lopp. — *N.* Ost-Finnm. — nor. del. af Christiansands st.) *Axet yngre något eggrundt, svartbrunt; ullen hvit, ell. svagt rödaktig: E. medium Ands. — E. capitatum Host.*

(E. angustifol.)

3 Flocken **Cariceæ.** Blr skiljdkönade.

477. CAREX *Lin.* Starr.

† **Heterostachyæ:** Axen flera, enkönade: hanax i toppen, honax nedom dessa *).

* Märken 3 [undant. *C. palud. saxat. bicolor* och *rufina*]: *Tristigmaticæ.*

a — Hanaxen meränd. flera än ett; fruktgömmen glatta.

1 C. *riparia Curt.* honaxen *skaftade* cylindriska; skärmen bredbladiga; axfjällen *sylspetsade, meränd. längre* än det eggrunda kortspetsade *tätnerviga* fruktgömmet; fruktg:s mynning gaffel-lik; strået *3sidigt;* bladen *kölade.* ♃ 6. — * *gracilescens:* bladen n. dubbelt smalare [2 lin.]; fruktg. smalt eggrunda, spetsade till ett smalt spröt med djupt 2spetsad mynning, längre än fjällen. Fig. Fl.D.1118. Reich. D.Fl. f.647. Ands. Cyp. t.8,f.110. H.N.f.9, n:o 78.

Stränd. r. (*Sk.—Uppl. Gestr.* Kubbo, i Räfmuren. *Vestml.* Björkskog sn. *Ner. Boh. Öl.* — *N.* Christiania, Östensöe och Brændsrudskjærn. — * *Vestml.* Kungsåra sn. i en mosse tillhörig Kihlsta under Ängsö.) *Gröfst af alla nordens starrarter. C. nutans Fr. Mant. 1, från Öl. är enl. Fries häraf en var. obesa, med korta, men tjocka ax. — C. crassa Ehrh.*

2 C. *paludosa Good.* honax cylindr., *de nedre* kort skaftade; skärmen bladlika, utan slidor; fjällen *syl*spetsade, *n. kortare* än det ovala, kort sprötspetsiga, *grofnerviga* fruktg.; mynn. 2tandad; strået *skarpt* 3sidigt; bl. *kölade.* ♃ 6. — *β spadicea:* axfjällen långt och sträft borstuddiga; märken oftare 2. Fig. Fl.D.1767. Reich. f.644. Ands. t.8,f.109. H.N.f.9, n:o 77. *β* Reich. f.651.

Våta st. r. (*Sk.—Uppl.* och *Vestml. Medelp.* Torp sn, vid Glipsjön: Reuterm. *Boh. Hall.* Askim enl. J. A. Leffl. *Gottl.* Fleringe. — *N.* Christiania, Östensöe etc. Kläcken på Ringerige. — *β Sk.* Fogelsång. *Smål.* i Jönköpingstrakten. *VG.* Kinnekulle; Höjentorp vid Billingen i Eggeby sn; Hunneberg. *ÖG.* Väfversunda ängar; Skedevi sn. *Södml.* Öster-Haninge. *Öl.*) *3—4 fot hög, blågrön, lik en stor C. acuta; bladslidorna upprispas i spindelväfslika trådar, då de dragas från strået. — C. acutiformis Ehrh. β C. Kochiana Sturm. C. spadicea Roth.*

3 C. *vesicaria L.* honax. cylindr., de nedre skaftade; skärmen bladlika; fjällen *spetsiga, kortare* än det *uppblåst* eggrunda, *småningom* till ett kort spröt *afsmalnande glesnerviga* fruktgömmet; mynn. 2spetsad; strået *skarpt* 3sidigt; bladen *kölade.* ♃ 6. — * *lacustris Th. Fr.* strået högre och spensligare; bl. platta; honaxen n. oskaftade, upprätta; fruktg. med längre och smalt spröt. Fig. Sv.B.216. Fl.D.647. Ands. t.8, f.107. H.N.f.14, n:o 81.

Våta st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — * *N.* Ost-Finnm. i sjön C'olmejavre. Christiania, Bogstadvand: Bl.) *Stort bredbladigt starrgräs; fruktgömmena gröna, slutl. ljusbruna, i fjelltr. ännu mörkare. C. stenolepis Less. är en form med smalare, svartbruna fjäll. C. Friesii Bl. Norg. Fl., ell. C. ves. * distenta H.N.f.15, n:o 84, synes svårl. kunna skiljas från * lacustr.*

4 C. *lævirostris Fr.* honax och skärm som föreg.; fjällen *lancettlika;* fruktgömm. *n. klotrunda, mycket* uppblåsta, *tvärt hopdragna* till ett *utdraget* spröt med djupt gaffellik mynning; strået upptill *sträfkantigt;* bladen *kölade.* ♃ 6. Fig. Ands. t.8, f.108. H.N.f.6, n:o 74.

Våta st. stränd. r. (*VB.* Hedenfors; Ned. Luleå sn. på Sävastön i Lul. elf. 1¾ mil från Luleå, samt vid Storsand. — *N.* Christiania vid bäcken i Mærradalen m. fl. st.; Laurvig: Bl. Asker; Holmestrand; samt Dovre, vid Kallvilla-ån enl. Bl.) *Bland de största starrgräs, med ½ tum breda, n. platta blad, tjocka honax; fruktgömm. stora och tunna, blåslika, n. döljande de smala fjällen, som ofta hafva ett par*

---

*) Hos några, i synnerhet afd. g—, får topp- ell. hanaxet honblr och sedan fruktgömmen i toppen; hos andra kunna honaxen variera med hanblr i spetsen.

fina borst i spetsen. — C. ampull. v. robusta Weinm. C. bullata v. lævirostris Fr. Mant. 2. C. rhynchophysa Mey.

5 C. *ampullacea Good.* honax och skärm som föreg.; fjällen *syl-lika,* hos γ och * bredare; fruktg. *n. klotrunda uppblåsta, tvärt hopdragna* till spröt med gaffellik mynn.; strået *trubbkantigt slätt;* bladen *rännformiga.* ♃ 6. — β *obesa:* axen mycket stora; fruktg. större, mer uppblåsta, med kort spröt. — γ *borealis:* axen aflånga oskaftade; fjäll n. eggrunda, kortare än det kortsprötade fruktg. — * *rotundata Wg.* axen oskaft. aflånga, upprätta; skärmen smala; fjällen breda trubbiga, kortare än det n. klotrundt uppblåsta kortspetsade fruktg. Fig. Fl.D.2248. Reich. f.659. Ands. t.8,f. 106. H.N.f.10, n:o 73. * Sv.B.755. Ands. t.8,f.105. H.N.f.3, n:o 76.

Stränd. * fjelltr. (*Sk.—Lpl. — N. — β Värml. — γ Lpl.—Gestr. — * Lpl.—Herjed. — N.*) *Skiljd från C. vesic. med det släta strået, de rännformiga bladen och det till spröt tvärt hopdragna fruktgömmet; närmare slägt med föreg., hvartill β är en öfvergång. — γ C. rotund. v. inferalpina Beurl. — * C. rotundata ed. 8 är till alla delar spädare än hufvudf. och habituelt olik denna, men sammanflyter dermed utan all gräns genom γ.*

6 C. *saxatilis L.* hanaxet *meränd. ensamt;* honaxen eggrunda—aflånga, upprätta, det nedersta skaftadt; fruktg. n. *klotrundt uppblåsta* kortspetsade, oftast med 2 märken; strået *sträft;* bladen *platta kölade.* ♃ 6, 7. — β *Grahami:* fruktg. mer aflånga, med djupare klufven mynning. Fig. E.B.2045. Schk. t. Cc, f.88. Ands. t.8,f.104. H.N.f.3, n:o 74 och f.11, n:o 76.

Fjelltr. på fukt. st. (*Lpl.—Herjed. — N. — β Lul. Lpm.*) *Skiljd från föreg:s * med de platta och bredare bladen. Var. högst sällan med långskaftade honax. — C. saxatilis Lin. herb. C. pulla Good. C. fusca Schk. C. vesicaria v. alpigena Fr. i H.N.f.8, n:o 71, tillhör tydligt denna art, hvilken Prof. Andersson anser som en fjellform af C. vesicaria.*

b — Hanaxen flera; fruktgömmen småludna.

7 C. *evoluta Hn.* honaxen något lancettlikt cylindriska, *upprätta;* skärmen *platta bladlika, utan* märkliga slidor; fruktgömmen eggrunda spetsade, med *gaffellik* mynning, småludna; strået *3sidigt;* bladen *platta* kölade. ♃ 6, 7. Fig. Reich. 646. Ands. t.8,f.102. H.N.f.6, n:o 75.

Sanka sjöstr. r. (*Sk.* Gustafs sn. i ett kärr mell. Gabelljung och Hafgård. *Smål.* vid Gräfsjön i Tryserum. *ÖG.* Gusum. *Stockholm* vid Brännkyrkesjön; Lidingön vid Gångsätra [numera utgången]; Flaten, Ösby- och Ekebyträsk. *Vestml.* i samma mosse som *C. riparia* *). *Mycket gröfre än följ. med ett par linier breda blad.*

8 C. *filiformis L.* ax och fruktg. *som föreg.;* strået trådlikt, mycket *trubb*kantigt; de n. *slidlösa* skärmen och bladen *rännformiga* trådsmala. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.1344. Reich. f.643. Ands. t.8,f.103. H.N.f.9, n:o 79.

Stränd. kärräng. (*Sk.—Lpl. — N.* till Ost-Finnm. Varanger.) *Alnshögt, trådsmalt, tufvadt starrgräs, med mer än tumslånga bruna ax. — C. lasiocarpa Ehrh.*

9 C. *hirta L.* honaxen *som föreg.*, långt åtskiljda, skaftade, de nedre *med långa* slidor; fruktg. eggrunda spetsade, med *djupt* klufven 2spetsad mynning, *öfverallt* håriga; bladen *platta* kölade. ♃ 6. — β *hirtiformis:* blad och bladslidor glatta, endast fruktgömmena håriga. Fig. Fl.D.425. Reich. f.628. Ands. t.8,f.101. H.N.f.13, n:o 81. β Fl.D.1711.

Ler- och sandjord. (*Sk.—Helsl. Vestml. Värml.* Bärön i Venern. *Boh. Öl. Gottl. — N.* i Christians. och Aggerhus st.: Bl. — β på steniga sjöstränder, vid *Mälaren* etc. *Blek.* Lyckeby slott. *Sk.* Malmö: Vesterl. *Gottl.* Fleringe sn, Lunderhage.) *Var. från 1 till 3 quarter hög, med långt krypande rotstock och ofta håriga blad, särdeles slidan.*

*10 C. *orthostachya Mey.* honaxen *som föreg.*, närmade; fruktg. eggrunda, *3kantiga,* nerviga spetsade med *gaffellik* mynning, *längs nerverna glest* finhåriga; strået *trubbkantigt;* de långa skärmen och bladen *platta,* kölade, med ludna slidor. ♃ 6, 7. Fig. H.N.f.13, n:o 80.

Fjelltr. r. (*Norge,* enl. Fr., funnen och meddelad utan angifvet växtställe af N. Lund, som enl. Blytt möjl. funnit den i trakten af Drammen.) *Något lik föreg., men gröfre, med omärkligt håriga fruktgömmen, och glatta blad med ludna slidor.*

11 C. *glauca Scop.* honaxen cylindriska skaftade lutande och *slutl. hängande;* skärmen

utan slidor; fruktg. omv. eggrunda *trinda trubbiga* med *hel* mynning, i kanten, särd. *upptill* kort styfhåriga. ♃ 6. Fig. Fl.D.1051. Reich. f.648. Ands. t.7,f.79. H.N. f.9, n:o 76.

Fukt. äng. (*Sk.—Gestr. Um. Lpm.* enl. Ands. *Vestml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Nordl.) *½ aln högt, ljust blågrönt, något bredbladigt starrgräs; med slutl. svartbruna, 1—2 tum långa ax, som stundom blifva greniga.* — *C. flacca Schreb. C. recurva Fl.D.*

c — Hanaxet ensamt, af blott hanblr [undant. *C. fulig.*]; honaxen slutl. lutande ell. hängande; skärm med gröna slidor. [Fruktg. glatta.]

12 C. *Pseudocyperus L.* honaxen cylindriska tätblommiga hängande, *taggiga* af de *utsperrade ell. nedböjda*, eggrunda, med *långt* spröt försedda, nerviga fruktgömmena; mynningen 2spetsad; fjällen *syllika;* skärmen *bladlika*, med *mycket korta* slidor. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.1117. Reich. f.657. Ands. t.8,f.111. H.N.f.11, n:o 75.

Stränd. kärr. (*Sk.—Gestr. Vestml. Boh. Öl.* Hornsviken. *Gottl.* — *N.* i Christianiatrakten: Bl.) *Stort, bredbladigt starrgräs, ofta med 2 tum långa, gröna ax. Förekommer, enl. Beurl., vid Stockh. stundom med honblr i toppen af hanaxet: v. acrogyna.*

13 C. *sylvatica Huds.* honaxen långt åtskiljda, *jemnbreda, glest mång*blommiga, lutande på långa skaft; skärmen *bladlika* med *långa* slidor; fjällen *spetsade,* af det ovala sprötspetsade fruktgömmets längd; mynn. *2spetsig.* ♃ 6. Fig. Fl.D.404. Reich. f.603. Ands. t.8,f.100. H.N.f.7, n:o 81.

Ek- och bokskog. (*Sk.—ÖG. Ner.* Hökerkulla och Finnatorps äng i Tysslinge sn. *VG. Boh.* Christinedal: Thed. *Öl. Gottl.* — *N.* Aggerh., Christians. och Bergens st. enl. Bl.) *Fothögt starrgräs och deröfver; axen mer än tumslånga, 12—25blommiga, gröna, med tunna hvitaktiga fjäll.* — *C. Drymeja Ehrh.*

14 C. *capillaris L.* honaxen något åtskiljda, n. *jemnbreda, glest 6—10*-blommiga, lut. ell. hängande på långa skaft; skärmen *smala,* med *långa* slidor; fjällen *trubbiga,* slutl. affallande; fruktg. ovala, otydl. 3kantiga, med syllik spets, *otydligt* 2flikig mynn. ♃ 6. Fig. Fl.D.168 och 2374. Reich. f.600. Ands. t.7,f.77.

Fukt. äng. (*Sk.—Lpl.* — *N.* fr. nor. del. af Christians. st. till Ost-Finnm.: Bl.) *Yngre quartershögt, spensligt starrgräs, med ½ tum långa gröna ax och hvitakt. fjäll.*

15 C. *pallescens L.* honaxen åtskiljda *aflånga tätblommiga,* slutl. lutande, med *mycket kort*slidade skärm och *smalspetsade* fjäll; fruktg. trinda, omv. eggrunda, trubbiga, med *hel* mynning. ♃ 6. Fig. Fl.D.1050. Reich. f.617, 18 [*var. undul.*]. Ands. t.7,f.78. H.N.f.12 n:o 84 [*var. undul.*].

Äng. a. (*Sk.—Um. Lpm.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Bladen finhåriga; axen gröna, slutl. brunaktiga. C. undulata Kunze, med skärmen vid basen tvärsöfver vågiga, är en allmän, helt och hållet tillfällig form.*

16 C. *ustulata Wg.* honaxen *närsittande, n. ovala,* hängande, *tät*blommiga; skärmen n. *syl-lika,* sällan längre än slidan; fruktg. aflånga spetsiga plattade, med *urnupen* mynning. ♃ 7. Fig. Sv.B.717. Fl.D.1590. Ands. t.6,f.68. H.N.f.5, n:o 88.

Fjellv. (*Lpl.—Herjed.* — *N.*) *Axen ½ tum långa; fjällen och fruktg. svartbruna, de sednare med ljusare kanter. Hanaxen säll. med honblr.* — *C. atrata Lin. Herb.*

17 C. *fuliginosa Hop.* hanaxet *med honblr i toppen;* honaxen *som föreg. mer lancettlika,* det nedersta ofta långt frånskiljdt; skärm *som föreg.;* fruktg. n. lancettlika och kantiga, med *lång,* sprötlik, i kanten sträfsågad spets, *2tandad* mynning. ♃ 7. Fig. Fl.D.2373. Ands. t.7,f.90. Sturm 47 häft. H.N.f.5, n:o 89.

Fjellv. r. (*Torn. Lpm.* Kåbdåvanka; Kaisapatha. — *N.* Finnm. Tsatsa; Tromsdalstind; Dovre på Finnshöe, Knudshöe, Gjederyggen, Blåhöe etc. ofvan björkgränsen.) *Lik föreg., men med smalare och ljusare ax, af hvilka det öfversta n. alltid är sambyggare. Stråen hårdt tufvade, med utböjda blad, n. alla vid roten.* — *C. frigida Wg.Fl.Su. C. frig. β Hübeneri His. Anteckn. C. misandra Br. och Bl. Norg. Fl.*

18 C. *laxa Wg.* honaxen *aflägsnade,* jemnbredt *lancettlika, tätblomm.;* skärmen *bladlika,* med *långa* slidor; fjällen *trubbiga* af fruktgömmets längd; fruktg. aflånga trub-

biga, med framstående, *n. hel* mynning. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.718. Wg. Fl.L.t.15,f.1. Ands. t.6,f.69. H.N.f.3, n:o 73.
Sanka kärr i fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* Karesuando; Wittangi, samt Jukkasjärvi. *Lul. Lpm.* Jockmock. *Jämtl.* Oviken och Berg. *Herjed.* Sveg sn, i kärr nedanför gästgg. Nilsvallen.) *1—1½ quarter högt och spensligt starrgräs, med mycket smala blad; nära slägt med C. limosa, men utmärkt af de ¾ tum långa skärmslidorna och det alltid båglikt nedböjda strået.*

d — Hanax ensamt af blott hanblr; honax slutl. hängande; skärm med mycket korta, brun- ell. svartkantade slidor. [Fruktg. glatta.]

19 C. *limosa L.* honaxen n. lancettlika *tät*blommiga; skärmen *smalbladiga,* med mycket korta slidor; fjällen något smalare än det ovala trubbiga plattade fruktgömmet; bladen *kölade* blåaktiga, *smala, knappt dubbelt* bredare än det tresidiga sträfva strået. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.646. Reich. f.592. Ands. t.7,f.73. H.N.f.10, n:o 71.
Sanka kärr. (*Sk. Blek.* Ronneby och Tranemåla. — *Lpl. Gottl.* — *N.*) *8—12 tum hög, med ½—¾ linie breda, något grågröna blad, bruna axfjäll med blåhvita fruktgömmen.*

20 C. *irrigua Sm.* fruktg. mer convexa, meränd. kortare än fjällens utdragna spets; bladen *platta,* rent gröna, *2—3 g:r bredare* än det 3sidiga *sträfva* strået; för öfr. *som föreg.* ♃ 6. Fig. Wg.Fl.L.t.15. Reich. f.593. Ands. t.7,f.72. H.N.f.2, n:o 71.
Kärr och våta äng. (*Sk. Blek.* Tranemåla. — *Lpl.* — *N.*) *Knappt skiljd från föreg. med annat än bladen; axfjällen vanl. mer svartbruna och längre än fruktg. — C. limosa β Ed. 4.*

21 C. *rariflora Sm.* honaxen aflånga, *glest få*blommiga; skärmen *korta, n. syl-lika,* med slidor 3 gånger så långa som vida; fjällen trubbiga, *stora, insvepande* det ovala trubbiga fruktg.; strået *trubb*kantigt, *glatt.* ♃ 6, 7. — * *stygia Fr.* honaxen mer tätblommiga; fjällen n. svarta. Fig. E.B.2516. Ands. t.6,f.70. H.N.f.7, n:o 80.
Fjell-kärr och sump. hafsstr. (*Torn. Lpm.* Karesuando. *Lul.* Virihjaur etc. *Pit. Lpm.* Tjidtjak. *Um. Lpm.* Gitsfjellen. *Jämtl.* Snasahögen, och i Lisselolfå-dalen. *Herjed.* Helagsfjellen; Axhögen; Ramansberget etc. — *N.* Finnm. Nordl. Trondhjem, Stuedal; Dovre; Lom; Åserald i Nedenäs amt. — * *N.* Finnm.) *Quartershög med smärre ax än föreg. vanl. af 6 blr med svartbruna, stund. brungula fjäll. — C. limosa β Wg.* * *C. stygia Fr. och Handb. ed. 6 är mer än fothög.*

e — Hanax ensamt, af blott hanblr; honax upprätta; fruktgömmen glatta. [Skärmen med slidor.]

a — Fruktg:s mynning tydligt 2spetsad; honax [vanl. långt] åtskiljda.

*22 C. *binervis Sm.* honaxen cylindriska, de nedre med ur slidan utskjutande skaft; axfjällen *trubbade, med* borstlik sträf *udd;* fruktgömmen eggrunda afsmalnande mot mynningen, med *2 grofva nerver* efter kanten; strået trubbkantigt, *glatt.* ♃ 6. Fig. Reich. f.621. Ands. t.8,f.98. H.N.f.5, n:o 87.
Ljunghed. r. (*N.* från sydv. del. af Christians. st. längs kusten genom Bergens st. teml. allm. upp till Molde: Bl.) *2—3 fot hög, med väl tumslånga mörkbruna ax; fruktg. lancettlikt afsmalnande, mörka, med 2 grönaktiga nerver nära kanten.*

23 C. *distans L.* honaxen aflånga, med inneslutna ell. föga utskjutande skaft; fjällen *som hos föreg.;* fruktg. bredt ovala, med kort sträft spröt, tydl. *mångnerviga;* strå *som föreg.* ♃ 6. Fig. Sturm, 53 häft. Ands. t.8,f.96. H.N.f.7, n:o 76.
Gräsväxta hafsstr. r. (*Sk.—Uppl.* Söderön vid Kafveröskate m. fl. st. *Boh. Gottl.* — *N.* södra del. af Aggerhus och Christianss. st.: Bl.) *Axen långt skiljda, vanl. ända ned till stråets bas, med gröna fruktgömmen och ljusbruna fjäll, samt grön, i en sträf udd utlöpande ryggnerv, hvarmed denna art skiljes från C. Hornsch. och fulva.*

*24 C. *punctata Gaud.* honaxen cylindr. aflånga, med något utskjutande skaft; skärmen nående till ell. öfver honaxet; fjällen *afsmalnande i* en sträf *udd;* fruktg. ovala, med kort sprötlik, glatt spets, *fint punkterade, utan* tydliga nerver; strå som föreg. ♃ 6. Fig. Reich. f.619. Ands. t.8,f.97. H.N.f.7, n:o 77.
Äng. r. (*N.* Arendal, Sandvigen.) *Något lik föreg., 7—10 tum hög, med tumslånga, gröna ax, mycket glänsande fruktgöm., som knappt visa spår till nerver.*

25 C. *Hornschuchiana Hop.* honaxen ovala—aflånga, med utskjut. skaft; skärmen *smala,* kortare än strået; fjällen *spetsiga* [utan distinct udd]; fruktg. ovala och n. trinda, med rakt, sträft spröt, *tydl. nerviga;* strået 3sidigt, något sträft. ♃ 6. Fig. Fl.D. 1049 och 2249. Reich. f.621. Ands. t.8,f.95. H.N.f.6, n:o 73.

Fukt. äng. (*Sk. Blek.* Berntorp. — *Gestr.* och *Vestml. Jämtl.* Frösön. *Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* vest. delen upp till Trondhj.) *1—2 fot hög, ofta med ett ax ned mot stråets midt, men inga vid basen; fruktg. gulgröna glänsande. — C. speirostachya ed. 4. C. fulva β Wg.Fl.Su. ed. 2.*

26 C. *fulva Good.* honaxen *närmade toppen* af strået, eggrundt eller ovalt aflånga, med n. inneslutna skaft; skärmen *platta breda,* nående till och öfver hanaxet; för öfrigt *som föreg.* ♃ 6. Fig. Fl.D.1768 och 2435. Reich. f.620. Ands. t.8,f.94. H.N.f.5, n:o 86.

Fukt. äng. r. (*Sk.—Gestr. Jämtl.* Östersund och Frösön, nära Storsjön. *Ner.* Hökerkulla och Stråberga äng. *VG. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj.) *Lik föreg., men tydl. skiljd med n. dubb. bredare blad och skärm, mindre åtskiljda, till toppen närmade ax och mer gulaktig färg. Fruktg. vanl. uppblåsta och lätt hoptryckta, med felslående nöt, hvarföre denna art torde böra anses som en abortierande form af föreg.*

β — Fruktg. som i afd. *a*; honax. närsittande.

27 C. *extensa Good.* honaxen kort aflånga, med inneslutna skaft; skärmen *ganska långa, n. trådlikt rännformiga,* med korta slidor; fjällen *trubbiga med kort udd;* fruktg. *ovala,* med sprötlik spets; strået glatt. ♃ 6. Fig. Fl.D.1709. Reich. f.655. Ands. t.7,f.91. H.N.f.3, n:o 72.

Hafsstr. r. (*Sk.* Valjö i Ivetofta. *Blek.* Saxaviken.—*Uppl.* Ängskär i Hollnäs sn. *Öl.* på ön Norman. *Gottl.*) *2—3 qu. högt, tufvadt starrgräs, med smala blad och skärm, som vanl. äro krökta och mycket längre än den korta axsamlingen.*

28 C. *flava L.* honaxen ovala, med inneslutna skaft; skärmen *platta bladlika, längre än* hanaxet; fruktg. *omv. eggrunda,* med *syl-likt, nedböjdt* spröt; bladen kölade med utvikna kanter; strået 3sidigt. ♃ 6. — β *pygmæa:* fingerhög, med smärre ax. — γ *lepidocarpa:* hanaxet meränd. skaftadt; honax och fruktg. smärre; strået vanl. något sträft. Fig. Fl.D.1047. H.N.f.13, n:o 82. Reich. f.654; γ 653. Ands. t.7,f.93. H.N. f.10, n:o 69.

Kärräng. a. (*Sk.—Lpl. Öl.* — *N.* till Ost-Finnm.: Bl.) *Gulgrönt starrgräs med 8—12 tum högt strå, slutl. n. gula ax, af hvilka hanaxet vanl. har intet ell. kort skaft, men hos γ ½—1 tum långt, något som dock varierar. Så väl denna som följ. art har en var. acrogyna med honblr i hanaxets topp. — γ C. lepidocarpa Tausch.*

29 C. *Oederi Ehrh.* honax. rundade—aflånga, med skärm *som föreg.;* fruktg. utsperrade, omv. eggrunda, med *kort sprötlik, rak* spets; bladkanterna platta ell. inböjda. ♃ 6. — β *oedocarpa Ands.* hanaxet långt skaftadt; honaxen något åtskiljda; fruktg. med tydligare spröt. Fig. Fl.D.371. Reich. f.652. Ands. t.7,f.92. H.N.f.5, n:o 85; β f.13, n:o 83.

Hafsstr. och kärr. (*Sk.* — *VB.* och *Lul. Lpm. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Finnm. — β *Rosl.* vid Rånäs. *Gottl.* Bläse i Fleringe sn. — *N.* till Trondhj. st.: Bl.) *Vanl. lågväxt, men stundom hög som föreg., ehuru med smärre ax, stund. föga större än en ärt, slutl. n. gula; hanaxet meränd. utan märkligt skaft. — C. divisa Fl.D. C. demissa Fl.D.1342 är enl. Drejer endast en yngre växt. C. flava var. Beurl.*

30 C. *pedata Wg.* honax. kortskaftade, *glest 3—6blommiga,* med *korta syl-lika,* n. slidlösa skärm; fruktg. *n. klotrunda* med spets; fjällen rundade, *hinnkantade.* ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.684. Wg. Fl.L.t.14. Ands. t.7,f.89. H.N.f.5, n:o 84.

Fjellv. r. (*Torn. Lpm.* på fjellet Opissoive. *Lul. Lpm.* Virihjaur, Lillthoke, Kajsats etc. *Pit.* Acharisfjell. *Herjed.* sydost om Helagsfjellen. — *N.* Finnm. Salten. Trondhj. på Dalvolafjellet; Stuedalen på Knallarne vid Lövöen.) *1—3 tum hög, med 2—3 lin. långa n. jemnbreda, upprätta ax af lätt affallande fjäll och fruktg.* — Anm. *C. pedata L. synes af beskr. i Sp.Pl. tillhöra C. globul., ehuru synon. till en del antyder C. ornithopoda.*

γ — Fruktg:s mynning hel ell. snedt urnupen.

31 C. *panicea L.* honaxen *åtskilda,* glest mångblomm., med utskjutande skaft; skärmen

platta och *korta,* med något långa slidor; fruktg. *uppblåsta n. klotrunda* ell. något elliptiska. med *kort, utböjd,* snedskuren, men *hel* spets; bladen och det trubbkantiga, *glatta* strået *blågröna.* ♃ 6. — *β brevi-bracteata:* skärmbladet kortare än axskaftet. — * *sublivida Hn.* blad och skärm dubb. smalare, de sednare 2—3 g:r längre än axskaftet; ax och fruktg. dubb. smärre. Fig. Fl.D.261. Reich. f.607. Ands. t.7,f.76. H.N.f.9, n:o 75.

Fukt. äng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — * *Stockh.* i Orhemsviken. *Södml.* Ö. Vingåker. — *N.* Christiania.) *Något blåaktigt, fothögt starrgräs, med rundadt ell. elliptiskt eggformiga fruktgömmen, utan märklig spets.* — * *C. pelia O. F. Lang. C. Langii Steud. och Bl. Norg. Fl.*

32 C. *vaginata Tausch:* fruktg. *eggrunda,* med något *utdraget och utböjdt, snedt urnupet* spröt, otydligt 3kantiga; strå och blad *rent gröna;* i öfr. *som föreg.* ♃ 6. Fig. Reich. f.609. Ands. t.7,f.75. H.N.f.7, n:o 78; f.10, n:o 70; f.11, n:o 73 [var.].

Fukt. skogsmark. (*Lpl.—Sk.* — *N.*) *Lik föreg., men med längre och spädare strå, något bredare och längre blad, mer spetsadt och kantigt fruktg., som stund. har ett tämmel. långt, utåt krökt spröt: C. curvirostra ed. 3.* — *C. sparsiflora Fr. C. panicea β sparsifl. Wg.*

*33 C. *stylosa C. A. Mey.* honaxen *något närsitt.,* aflånga med utskjutande skaft, smala skärm, det nedersta *öfvernående* axen; slidor *mycket korta,* bruna; fruktg. n. skaftade, *3kantigt ovala, punkterade,* med *mycket* kort och sned, *n. hel* spets; strå och blad rent gröna. ♃ 7. Fig.

Hafsstr. r. (*N.* Nordl. vid Saltenfjord nedom Bodoe kyrka, enl. ex. af C. O. Schlyter.) *1½ qvarter hög, habituellt lik C. glauca, men skiljd med örtens färg, de kortare och upprätta axen på kortare skaft, glatta fruktg.* — *C. nigritella Drej.?*

34 C. *livida Wg.* honaxen *något närsitt.,* jemnbreda ell. aflånga, med smala skärm, 2—3 gånger längre än axskaftet; fruktg. aflånga, på båda sidor *plattadt convexa,* trubbiga, med rundade släta kanter och *hel* mynning; de smala bladen och det 3sidiga, *upptill sträfva* strået *gröngrå.* ♃ 6, 7. Fig. Schk. Suppl. t. Ssss. f.211. Ands. t.7, f.74. H.N.f.7, n:o 79.

Dyiga kärr, r. (*Lpl.—Smål.* Vexiö. — *N.* Christiania. — Alten i Finnm.: Bl.) *Skiljd från C. panicea med sin starkt blågrå färg, hvarmed den på långt håll urskiljes i kärren, de smala bladen och plattare, n. hvita fruktgömmena.*

(C. Buxbaumii.)

f — Hanax ensamt, af blott hanblr; fruktgömmen småludna.

a — Honaxen tjocka; skärmen n. utan slidor.

35 C. *tomentosa L.* honaxen meränd. *något* skaftade, cylindriskt aflånga, med *smalt bladlika* skärm utan slidor; axfjällen spetsiga; fruktgömmen omv. eggrunda. n. *klotformiga trubbiga* ulliga. ♃ 5. Fig. Reich. f.638. Ands. t.7,f.80. H.N.f.4, n:o 90.

Äng. r. (*Öl. Gottl.*) *1—2 qu. högt, spensligt starrgräs; axen stund. nästan cylindriska, vanligen kortare än skärmen; fruktg. hvitulliga.*

36 C. *montana L.* honaxen närsittande, eggrunda; skärmen *syl-lika,* med å ömse sidor vidgad, hinnaktig basis; fruktg. *från den smalare basen omv. eggrunda, spetsiga 3kantiga* ludna. ♃ 5. Fig. Reich. f.633. Fl.D.1769. Ands. t.7,f.85. H.N.f.6, n:o 72.

Lundar, r. (*Sk.—Uppl. Vestml. Dal.* vid Avestad; Garpenberg sn flerest.: C. Elgenstj. *Värml.* Rudsberget vid Carlstad. *Boh. Gottl.*) *Quartershögt, mjukt starrgräs, med svartbruna glänsande fjäll vid basen af strået; axen svarta.* — *C. collina Willd.* — Anm. *Att döma af Linnés beskrifn. är det osäkert, om denna art är Linnés; växtstället passar bättre på de följ. arterna. Linnés ex. i dess herbar. tillhör dock tydl. denna art, oaktadt Sm. och Good. uppgifvit det vara C. pilulifera.*

37 C. *præcox Jacq.* honaxen något närsittande, *kort* skaftade aflånga; skärmen *syl-lika,* meränd. *med korta* slidor; fjällen *spetsiga,* af det nästan *klotrunda, något spetsiga* ludna fruktgömmets längd. ♃ 5. Fig. Fl.D.1527. Ands. t.7,f.84. Reich. f.634. H.N.f.11, n:o 72.

Backar. (*Sk.—Gestr. Dal. Herjed. Boh.* Strömstad. *Öl. Gottl.* — *N.* i södra delen.) *Ljusbruna ax, med uddspetsiga fjäll.* — *C. tomentosa Ag:s Caric. enl. Fries.*

38 C. *ericetorum Poll.* honaxen närsittande, *oskaftade,* aflångt rundade, med *fjäll-lika* eller något sylspetsade skärm, n. utan slidor; fjällen med *rundad hinnkantad* topp,

af det *trinda,* omv. eggrunda ludna fruktgömmets längd. ♃ 5. — *β membranacea:* mjukare gräs, med mer aflånga, mindre trubbiga, helbräddade axfjäll. Fig. Fl.D. 1765. Ands. t.7,f.83. Reich. f.636; *β* 637. H.N.f.7, n;o 75.

Back. a. (*Sk.—Helsl. Ångml.* Junsele sn. *Jämtl.* Näs sn. *Herjedal. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj. — *β* i fjelltrakter.) *Mörkbruna ax, ♂axet n. klubblikt; skärmen med mycket korta, stund. omärkliga, svarta slidor vid basen; axfjällen vanligen fint hårkantade. — C.♀ciliata Willd. β C. membr. Hoppe.*

39 C. *pilulifera L.* honaxen något *närsittande, oskaftade* klotrunda, skärmen *utan* slidor, *n. syl-lika,* det nedersta något längre än axet; fruktg. *klotrunda spetsiga* finludna, af de *uddspetsiga* fjällens längd. ♃ 6. Fig. Fl.D.1048. Reich. f.632. Ands. t.7,f.82. H.N.f.12, n:o 83.

Stenbackar. (*Sk.*—nor. *Ångml. Jämtl.* Oviken. *Herjed. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj. st.: Bl.) *Strået uppböjdt; honax af ärters storlek. — C. Oederi Retz. ed.1, enl. Retzii egen rättelse i V.Ac.H. 1793. C. filiformis Fl.D.*

40 C. *globularis L.* honaxen *åtskiljda, oskaftade* eggrunda; skärmen *smalt bladlika* långa stjelkomfattande; fruktg. *eggrunda spetsiga* ludna, längre än fjällen; strået spensligt, med ganska smala blad. ♃ 6. Fig. Fl.D.1404. Schk. Suppl. t. Eeee, f.188. Ands. t.7,f.81. H.N.f.3, n:o 71.

Fukt. och tufvig skogsmark. (*Lpl.—Gestr. Vestml. Ner.* nor. och vest. del. *Värml. Dalsl.* Lästviksdyfveln i Steneby sn. *Smål.* Skareda-moen i Lommaryd sn. — *N.* Ost-Finnm. Molde, samt Gudbrandsdalen. Rommerige etc. ned till Christiania.) *2—3 quarter högt, fint, spensligt och mjukt starrgräs, strået vid basen högt upp klädt med ljusbruna fjäll; nedersta skärmbladet alltid längre än sitt ax, vanligen flera gånger så långt. — C. tomentosa Fl.D.*

β — Honaxen utdragna, mycket smala; skärmen med tydl. slidor.

41 C. *pediformis Mey.* hanaxet *skaftadt,* nående *öfver ell. lika* högt som öfversta honaxet; honaxen 2—3, långt åtskiljda, jemnbreda *mång*blommiga, med skaft dubbelt längre än de med ett *syl-likt bladämne* försedda skärmslidorna; fruktg. omv. eggrunda med kort spröt, finludna, knappt längre än fjällen; strået *vid basen bladigt.* ♃ 5. Fig. Kunze Suppl. t.16. Ands. t.7,f.86. H.N.f.6, n:o 71.

Bergstrakt. r. (*Jämtl.* Östersund, vid Björnmyran; Frösön och Åhs; Liths sn, ymn. — *N.* Christiania flerest. t. ex. Fröen, Ladugårdsöe. Mærradalen, Krogklefven. Ringeboe.) *½ aln hög vid frömogningen; nära slägt med följ., men tydl. skiljd af det nedtill bladiga strået, de mer åtskiljda honaxen och de mindre tvärhuggna axfjällen.*

42 C. *digitata L.* honaxen *öfvernående* hanaxet, med skaft längre än de *bladlösa* skärmslidorna, jemnbreda, *glest mång*blommiga; fruktg. omv. eggrunda 3kantiga spetsiga finhåriga, af de *tvärhuggna* fjällens längd; stråets slidor *bladlösa* ell. med ett borstlikt bladämne. ♃ 6. — *β pallens Frist.* hela växten blekgrön; axen mer kortskaftade. Fig. Fl.D.1466. Reich. f.599. Ands. t.7,f.88. H.N.f.11, n:o 71.

Skuggiga back. (*Sk.* — *Um. Lpm. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Salten. — *β Ångml.* Gransjö gästgg. *Medelp.* Selånger. *Jämtl.* Frösön, Oviken och Lith. *Herjed.* på Ulfberget.) *♀axen tumslånga mörka, 7—10blommiga; stråets basis klädd med bruna bladslidor.*

43 C. *ornithopoda Willd.* honaxen *som föreg.* närsittande, med inneslutna skaft, *fåblommiga;* fruktg. längre än de *något spetsiga* fjällen, för öfr. *som föreg.* ♃ 5. Fig. Fl.D.1405. Reich. f.598. Ands. t.7,f.87. H.N.f.3, n:o 70.

Fukt. äng. vid bergsrött. r. (*Sk.—ÖG. Nerike* och *Värml.—Lpl. Gottl. Öl.* Tveta och Högby. — *N.* från nor. del. af Christianss. st. till Ost-Finnm.: Bl.) *Axen af ljus färg, en knapp half tum långa, 3—6blommiga; stråslidorna n. gröna, med ett kort, borstlikt bladämne. — C. digitata β Wg. Gottl. Fl. i Vet.Ac.H. 1803. C. pedata All.*

g — Hanaxet ensamt, meränd. med honblr i toppen.

44 C. *Buxbaumii Wg.* axen *n. oskaftade,* något åtskiljda, *upprätta,* aflånga—omv. eggrunda, med uddspetsiga fjäll; fruktgömmena *3kantigt ovala* trubbiga *nerviga,* fint sträfprickiga; märken *3.* ♃ 6. — *β submutica:* fjällen smalspetsade ell. med kort udd. — *γ heterostachya:* toppaxet af blott hanblr, ell. med honblr vid basen. — *δ macrostachya:* axen cylindriska, tumslånga, det nedersta vanl. skaftadt; topp-

axet af n. blott honblr. Fig. Fl.D.1406. Reich. f.589. Ands. t.6, f.65. H.N.f.8, n:o 79.

Våta äng. r. (*Lpl.—Sk. Boh.* Krokholmen. *Öl. Gottl.* — *N.* Ost-Finnm. — Christiania. — *β* och *γ* i fjelltr. — *δ Blek.* Berntorp enl. ex. af Ankarcr. *Boh.* Sydkoster enl. Vesterl. *VG.* Göteborgstrakten: Lindeb.; Kinnekulle: Zett. *Ner.* Örebro; Hökerkulla etc. *Södml.* Wallby sn. Trol. den i hela söd. Sv. allmännare, kanske enda (?) formen af *C. Buxb.*) *2—3 quart. hög med korta och tjocka ax. Det hos δ långa cylindr. toppaxet, som fullkoml. liknar sidoaxen, ger denna form ett från de nordligare betydl. afvikande utseende. — C. canescens Lin. herb.* [*trol. genom misstag*].

45 C. *atrata L.* axen *skaftade,* närsittande, *lancettlika, meränd. lutande,* med spetsiga fjäll; fruktg. *ovala* trubbiga med kort spets, *nervlösa* fint sträfprickiga; märken *3;* strået upptill *sträft.* ♃ 6, 7. — *β aterrima:* fruktgömm. till större delen svarta; strået mycket sträft. Fig. Sv.B.754. Fl.D.158. Ands. t.6, f.67. H.N.f.3, n:o 75. *β* Reich. f.591.

Fjellv. (*Lpl.—Herjed.* — *N.*) *Fothögt bredbladigt starrgräs, med något stora i toppen sittande svartfjälliga ax, slutl. af tyngden lutande. Var. med smalare strå och blad, upprätta ax, närmande sig till C. Vahlii: C. atrata γ rectiuscula Ed.4.*

46 C. *nigra All.* axen *ovala, gyttrade* i toppen med *inga ell. korta* skaft; fruktg. *omv. eggrunda,* rundadt trubbiga, med kort spröt; strået upprätt, *glatt;* för öfr. *som föreg.* ♃ 6, 7. Fig. Reich. f.590. Ands. t.2, f.39. H.N.f.14, n:o 83.

Fjellv. r. (*Lpl.:* Læst. enl. Fr. *Jämtl.* Åreskutan. — *N.* Dovre.) *Det Jämtl. ex., som förf. sett, öfverensstämmer till alla delar fullkoml. med Schweitz. och Tyrol. ex., samt är fingerhögt* [*andra enl. Beurl. mer än quartershöga*], *likt en förkrympt form af föreg., dock skiljbar af de upptill bredare, mycket mer trubbiga fruktg., som på nämda ex. äro helt och hållet svarta; strået icke sträft som hos föreg.*

47 C. *Vahlii Schk.* axen *som föreg., klotrunda,* ell. något aflånga; fruktg. *ovala* med spets, fint sträfprickiga; märken *3;* strået upprätt, spensligt, upptill vanl. *något sträft.* ♃ 6. Fig. Fl.D.403. Reich. f.588. Ands. t.6, f.66. H.N.f.3, n:o 78.

Fjelltr. (*Lpl.—Dal.* i Idre. *Ångml.* Ramsele; Helgum och Långsele snr. *Medelp.* Finsta i Torp sn. — *N.*) *Strået 1—2 qu. högt, med 2—3, i toppen gyttrade ax, föga större än ärter; fjällen svarta. — C. alpina Sw.*

48 C. *bicolor All.* axen närsittande, *ovala, något* skaftade; fruktg. från smal bas *omv. eggrunda,* mycket trubbiga, *längre än* fjällen, med *2* märken; strået slutl. krökt, med *korta* blad. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.701. Fl.D.2122. Ands. t.4, f.43. H.N.f.11, n:o 79.

Fjellv. r. (*Lul. Lpm.* mell. Kiergevare och Thouddarats vid Pollaure; "på en liten sandkulle, fuktad af snövattnet vid öfra Pollauresjöns nordvestra vik".) *2—4 tum högt, vid fruktmogn. båglikt böjdt ell. lutande strå; de 2—4 axen 2—3 lin. långa, med svartbruna fjäll och n. hvita fruktgömmen.*

49 C. *rufina Drej.* axen som föreg., *n. aflånga;* fruktg. *omv. eggrunda,* med kort spets, otydl. 3nerviga, *af* de omv. eggrunda trubbiga *fjällens längd;* märken *2;* strået kortare än de *långa* bladen. ♃ 6, 7. Fig. Ands. t.4, f.44. H.N.f.13, n:o 84.

Fjellv. r. (*Lul. Lpm.* vid stränderna af sjön Virihjaur, nedanför Stor-Thokin. — *N.* Synishorn.) *Liten som föreg. och nedliggande, tätt tufvad, med vanl. 4—5 ax; det öfversta var. med hanblr i toppen och vid basen, stundom af blott han- ell. honblr.*

(*C. lagopina, norvegica, glareosa, microstachya, fuliginosa;* varr. af *flava, Oederi* m. fl.)

†† Märken 2 [undantagsvis någongång 3]: *Distigmaticæ*).*

a — Honax med skaft af halfva axets längd eller längre (und. *C. sal. *subspath.*); axfjällen 3nerviga.

a — Honaxen slutl. hängande.

50 C. *maritima Müll.* hanaxen 2 ell. flera; honaxen långskaftade cylindriska; axfjällen

---

*) Då ingen charakter i denna afdeln. är så beständig, att den icke lider undantag, t. o. m. för samma art, aldraminst lånar sig till naturliga flockar, har förf. begagnat den för

tvärt öfvergående i en sträf borst, flera gånger längre än sjelfva fjället och det omv. eggrunda, otydl. nerviga fruktgömmet. ♃ 6. Fig. Fl.D.703. H.N.f.6, n:o 76. Ands. t.6,f.64.

Steniga hafsstr. r. (*VB.* Neder-Calix skärg., på Börskär (ell. Vattungen): Reuterm. *VG.* Göteborg. *Boh.* nära Marstrand; Henån på Oroust: Thed.; Uddevalla; Strömstad flerest. — *N.* utefter hela kusten från Boh. gränsen till Ost-Finnm.) *1—1½ fot högt starrgräs med bleka ax och snart affallande fruktg., 2, 3 g:r kortare än fjällens borst.* — Anm. *C. Lyngbyi Horn., skiljd med åslikt upphöjda nerver på fruktg., som uppgifvits för Norge, nämnes dock ej i Blytts Flora.*

*51 C. *cryptocarpa C. A. Mey.* hanaxen 2 ell. flera; honaxen cylindriska, de nedre kortare än de *långa och fina* glatta skaften; fjällen *spetsiga, längre* än de *ovala* ell. omv. eggrunda, trubbiga, med kort utstående, hel mynning försedda fruktgömmena; strået glatt ell. omärkligt sträft. ♃ 6, 7. Fig. Mey. Cyp. t.14. Ands. t.6,f.61. H.N. f.15, n:o 85.

Hafsstr. r. (*N.* Finnm. Vadsöe, enl. ett ex. fordom lemnadt af prosten Deinböll. Trondhj. på Strand under Lexvigen mell. Axnæs och Storvig; Bergen och Christiania enl. Bl.) *Strået nära 3 quart. högt, med 2 han- och 3, 4 honax, alla långt åtskiljda och öfver en tum långa, med skaft af 1—3 tums längd och bladlika skärm utan slidor, långa som strået; fjällen på Deinb:s ex. spetsiga utan udd, omkr. ½ gång längre än fruktg., på Trondhj. ex. i H.N. dubb. så långa, såsom de ock af Mey. beskrifvas. — C. filipendula Drej.*

β — Honaxen upprätta *).

*52 C. *halophila Nyl.* hanax som föreg.; honaxen cylindriska, vanl. *mot spetsen tjockare,* åtskiljda, något längre än de n. glatta skaften; fjällen lancettlika, *långspetsade, dubb. längre* än det omv. eggrunda, med kort utstående *hel* mynn. försedda fruktg.; strået *glatt.* ♃ 7, 8. Fig. Ands. t.5,f.51. H.N.f.12, n:o 86.

Hafsstr. r. (*N.* Ost-Finnm. nor. stranden af Varangerfjorden: Th. Fr.) *Nära alnshög med platta breda blad och stora bladlika skärm af axsamlingens höjd, samt nära 2 t. långa smala ax, liknar denna mer C. aquatilis än följ., hvilken den dock genom charakterer står närmast, och med hvilken den anses identisk i Ledeb. Fl.Ross.*

*53 C. *salina Wg.* hanax som föreg.; honaxen lancettlikt cylindriska, af de glatta skaftens längd; fjällen eggrunda *med lång syllik spets ell. trubbiga,* ungefär *af* det aflångt ovala, med *urnupen mynn.* försedda *fruktg:s längd;* strået *glatt.* ♃ 7, 8. — * *subspathacea Wormskj.* hanax vanl. ensamt; honax med korta, stund. inga skaft; fruktg:s mynn. mer utdragen. — *β nardifolia:* lågväxt, med smala hoprullade blad. Fig. Sv.B.756. Ands. t.5,f.50,b; * f.49. Fl.D.1530. H.N.f.10, n:o 80.

Hafsstr. (*N.* Ost-Finnm. — Trondhj.) *Omkring 1—1½ quarter hög, med tumslånga ax och lika långa skaft. Skiljd från föreg. mera genom mindre storlek och utseende, än genom verkliga charakterer. — C. cuspidata Wg. i Vet.Ac.H.1803 [formen med sylspetsade fjäll] och Hn. Handb. edd. 5 & 6. C. salina α cuspid. och β mutica Wg. Fl.L. — *, som i vissa former synes vida skiljd från sal., sammanflyter dock genom andra tydl. dermed.*

54 C *hæmatolepis Drej.* hanaxet meränd. 1; honaxen som föreg. längre än de glatta skaften; fjäll med en *kort syl-lik mycket sträf udd,* ell. *trubbiga* längre än det omv. eggrunda, med *kort* utstående *hel* mynning försedda fruktg.; strået *glatt ell. något sträft.* ♃ 6, 7. — *β mutica:* fjällen trubbiga ell. med omärkl. udd; strået sträft. Fig. Fl.D.2370. Ands. t.2,f.37. H.N.f.14, n:o 82; *β* f.8, n:o 72. Ands. t.5,f.50?

Hafsstr. r. (*Boh.* från Hallandsgränsen till Marstrand, på fl. st., t. ex. Särö, Hisingen, Instön etc.; Oroust, vid Henån; Gustafsberg: Thed.; Strömstad, Holkedalskilen och söd. Koster. — *N.* Finnm. Lyngen; Trondhj. Hladehammeren; Bergen och Christia-

---

undersökningen bäst i ögonen fallande. Sjelfva afdeln. *phyllopodæ* och *aphyllopodæ* lida undantag, utom att de söndra de närmast beslägtade arter och stå ofta knappt att bestämma, såsom hos *C. cæspitosæ.* — Som nära halfva antalet af hithörande s. k. arter äro af sina namngifvare bestämda från torra ex. eller i allmänhet ännu föga studerade i naturen, är det troligt, att de i en snar framtid komma att betydligt reduceras.

*) Alla arter i denna afd. anses af Blytt, trol. med rätta, för former af en enda art *salina* i vidstr. mening.

nia: Bl. — *β* N. Christiania.) *1½ qu. hög, med mer än tumslånga ax af rödbruna fjäll och gulaktiga fruktg.; hanaxet ett, men med ämne till ett andra; axfjällen till en del utan den sträfva borsten i spetsen, likasom den vore afbruten. — C. Kattegatensis Fr., som icke anser denna växt vara Drejers art. — β är C. salina edd. 5 & 6. C. salinoides Beurl. och edd. 7—8.*

(*C. acuta* och *vulg.* varr.)

b — Honax 3 till många gånger längre än skaftet, då sådant finnes; axfjäll oftast ennerviga.

α — Bladen breda; hanax. oftast flera; skärmen långa, nående öfver ell. till hanaxen.

55 C. *aquatilis Wg.* hanax. 2 ell. flera; honaxen med inga ell. korta skaft, *upprätta* cylindriska, *vanl. mot spetsen tjockare;* skärmen bladlika, längre än axsaml.; fruktg. *rundadt ovala, plattade,* med kort utstående, *hel* mynning, *nervlösa, längre* än fjällen; strået *trubb*kantigt, *slätt;* bladen rännformiga. ♃ 6. Fig. Reich. f. 587. Ands. t.5,f.54. H.N.f.3, n:o 77.

Stränd. (*Lpl.—ÖG.* och *Värml. Smål.* Kalmar. *Blek.* — *N.* från Ost-Finnm. till Christiania.) *Alnshög, af blåaktig färg, med 2—3 tum långa, meränd. något klubblika ax af bleka fruktg. och korta bruna fjäll. Fruktg. utan tydliga nerver, ell. med en gröfre, tätt vid kanten. Ex. af var. sphagnophila Fr. äro för unga att kunna skiljas med några charakterer.*

56 C. *borealis Lang:* hanax meränd. 1; honaxen cylindriska *upprätta,* de nedre skaftade; skärmen bladlika, det nedersta med mycket korta, strået ringformigt omfattande, odeldta slidor; fruktg. *aflångt ovala, trubbiga* med kort framstående, *n. hel* mynning, nervlösa, *något längre* än fjällen; strået *glatt.* ♃ 6. Fig. Ands. t.4,f.45.

Fukt. st. r. (*Torn. Lpm.* Karesuando. *Lul. Lpm.* Pollaure och Sitieloukt vid Virihjaur. *VB.* vid Seivitz gästgg. *Ångml.* — *N.* Ost-Finnm.) *Fothög, med mer än tumslånga smala ax, tämmel. lik föreg., för hvars afart den anses af Læstadius. Hanaxet har stundom några honblr vid basen; strået på Læst. ex. fullkomligt glatt. En af Doct. Ångström lemnad form, tagen på Hernön i Ångml., hörer tydl. hit, ehuru något spädare. — C. epigejos ed.5. [icke Fr., hvars art af detta namn, H.N.f.12, n:o 87, är C. discolor Nyl.]. C. arctophila Nyl. enl. Th. Fr.*

57 C. *vacillans Drej.* hanax 1—2; honax. oskaftade *upprätta,* utdraget lancettlika; skärmen smala, knappt bredare än strået, med skiljda bladöron; fruktg. bredt *omv. eggrunda,* med kort och *hel* mynn., *plattade, prickade* n. nervlösa, *mycket kortare* än fjällen; strået *ganska sträft.* ♃ 6. Fig. Ands. t.2,f.36.

Fukt. st. r. (*Lpl.* enl. ex. af Læst. *Pit. Lpm.* vid en bäck nära toppen af Tjidtjak, samt i en myr nära Brakajoki. *Jämtl.* Kallsjöns strand nedom Åreskutan enl. Beurl. — *N.* Christiania: Blytt 1827, enl. ex. af Prof. Wikström.) *Fothög, med korta blad och skärm, icke öfvernående hanaxet; fjällen eggrundt lancettl., spetsiga ell. med en omärkl. udd, n. svarta med en smal gul rand efter midten. Märken 2—3. Är den form, som i 4 ed. omnämdes under C. aquatilis.*

58 C. *acuta L.* hanax 2 ell. flera; honaxen med inga ell. korta skaft *lutande,* cylindriska; fruktg. *rundadt ovala,* på båda sidor *convexa, otydl. nerviga,* något spetsiga, *af fjällens längd;* strå 3sidigt med *sträfva* kanter; bl. kölade, upprispbara i hinnor. ♃ 6. — *β fluviatilis:* skärmen längre än axsamlingen; axfjällen kortare än fruktg. — *γ personata:* axen bleka smala, slakt lutande, 2—4 tum långa och längre skaftade; strået n. slätt. Fig. Reich. f.584, 585. Ands. t.5,f.56. H.N.f.8, n:o 74. *β* Sv. B.408. H.N.f.9, n:o 80. *γ* H.N.f.8, n:o 75.

Stränd. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Trondhj.) *3—4 qu. högt, tufvadt starrgräs, varierande i hög grad.*

59 C. *prolixa Fr.* hanax som föreg.; honaxen med inga ell. korta skaft, *slakt lutande,* cylindriska, med bladlika skärm längre än axsaml.; fruktg. *bredt ovala, plattade,* med kort utstående *hel* mynn., *tydl. nerviga, mycket kortare* än de lancettl. *långspetsade* fjällen; strå och blad *som föreg.* ♃ 6. Fig. Ands. t.5, f.57. H.N.f.10, n:o 74.

Stränd. (*Blek.* Carlskrona. *ÖG.* i Landeryd och vid Söderköping enl. Kindb. *Södml.* Thorshälla. *Uppl.* Ekolsund: Stud. S. Almqvist; Uppsala-trakten. *Gestr.* Kubbo. *Medelp.* Hafverö sn, Östavall: Reuterm. *Vestml.* Kärrbo sn, Springsta äng; Hjel-

mare canal. *Ner.* Örebro. — *N.* Christiania: Bl.) *Medelform mell. föreg. och C. stricta; lik den förra till bladen, den sedn. till frukten; vanl. gröfre än bägge, med stora och tjocka ax, svartröda fjäll. Var. med glesa och mer slaka ända till hängande honax: var. protensa Fr. — C. acuta L. herb. C. acuta * ed.7.*

60 C. *tricostata Fr.* hanax som föreg.; honaxen n. oskaftade *upprätta* cylindriska; skärmen långa som axsaml.; fruktg. *bredt ovala trubbiga, upphöjdt 3nerviga,* längre än de trubbiga fjällen; strå och blad *som föreg.* ♃ 6. Fig. Ands. t.5,f.55. H.N.f.10, n:o 75 [var.].

Stränd. r. (*Smål.* norra del. *ÖG.* Norrköp., vid strömmen: Kindb. *Stockh.* Svartsjö och på Däfvensön; Gåsberget i Jerfälla. *Uppl.* Uppsala etc. *Gestr.* Gefle, vid Lexe. *Vestml.* Molnebo bruk. — *N.* Holsfjorden i Ringerige: Bl.) *Mer lik C. stricta än acuta, mellan hvilka denna art synes vara en medelform, till hvilken C. acuta * viridis ed.8 utan tvifvel ock hörer.*

β — Blad breda; hanax oftast ensamt.

61 C. *Limula Fr.* hanaxet meränd. ensamt, långt skaftadt; honaxen n. cylindriska upprätta, det nedersta vanl. med kort skaft: skärm *smala,* med skiljda bladöron; fruktg. *aflånga spetsiga plattade,* med omärkligt utstående, n. hel mynn., *otydl.* nerviga, n. *af de trubbiga* fjällens *längd;* strået *mycket* sträft. ♃ 6, 7. Fig. Ands. t.5,f.53.

Fukt. st. r. (*Torn. Lpm.* vid Muonioelfs förening med Torn. elf, samt nära Karkoejesnuv; mell. Palajok och Muonioniska; Karesuando etc. *Lul. Lpm.* Sitieloukt vid Virihjaur. — *N.* Ost-Finnm. vid Klösterelfven. Vest-Finnm. Alten.) *Fothög med 1½ tum långa svartfjälliga ax; hanaxet ensamt; rotstocken krypande med grofva skott. — C. acuta β ripensis Læst. skriftl.*

62 C. *hyperborea Drej.* honaxen närmade till det meränd. ensamma hanaxet, aflånga ell. lancettlika, upprätta och n. oskaftade, med skärm *som föreg.;* fruktg. *elliptiskt ovala, plattade* med mynn. som föreg., *otydl.* nerviga, *kortare än* de *trubbade* fjällen; strået *slätt.* ♃ 6, 7. Fig. Ands. t.5,f.47. H.N.f.12, n:o 89.

Stränd. r. (*Torn. Lpm.* Kätkesuando. *Herjed.* på Grönfjellet norr om Helagsån. — *N.* Ost-Finnm. Seidafjellen. Alten, St. Rajpas. Dovre, nära Kongsvold: Bl. Söd. N. Goustafjell.) *Lik föreg., men med kortare och tjockare ax, slätt strå. — C. acuta β ripensis Læst.* [*ett annat ex.*]. — Anm. *Af C. hyperb. har Drejer 2 olika former, en mindre med smalare och skaftade ax, mest öfverensstämmande med hans beskrifning, och en större alldeles lika vår.*

63 C. *elytroides Fr.* honaxen som föreg.; skärmen *breda,* längre än axsamlingen, med *sammanflytande* bladöron; fruktg. *bredt ovala, tydl. prickade,* med mynn. som föreg.; *af* de trubbiga, ell. kort uddspetsiga *fjällens längd;* strå *något* sträft. ♃ 6, 7. Fig. Ands. t.5,f.48. H.N.f.10, n:o 77 ?

Fukt. st. r. (*Torn. Lpm.* Karesuando. *VB.* vid Torneå. *Uppsala* och *Hall.* enl. Fries.) *Lik de föreg., men med bredare skärm och fruktg. samt fjäll, hvilkas ryggnerv ofta utlöper i en kort syl-lik udd. — C. saxatilis v. flaccæformis Læst.* — Anm. *Beskrifven efter Læstadii ex., af Prof. Fries erkända såsom äkta; de som finnas i H.N. äro för unga att bestämma arten och höra knappt hit.*

64 C. *rigida Good.* honaxen som föreg., *ovala* ell. *klubblikt aflånga,* det nedersta meränd. skaftadt; skärm *smala och korta,* med skiljda bladöron; fruktg. ovala, på båda sidor *upphöjdt convexa,* med något utböjd hel spets, *nervlösa, längre än* de *spetsiga* fjällen; strået mer och mindre *sträft.* ♃ 6, 7. — *β inferalpina:* ned. honaxet längre frånskiljdt, klubblikt. — *γ frigida:* n. fingerhög, med nära toppen gyttrade ovala honax. Fig. Fl.D.159. Reich. f.578. Ands. t.5,f.46. H.N.f.8, n:o 77.

Fjelltr. a. (*Lpl.*—Sveg i *Herjed. Dal.* Idre och Särna. — *N.*) *1—2 quart. hög, med stadigt strå, långa och breda blad i täta knippen från den krypande, af bladlemningar fjälliga rotst. Fruktg. skadas ofta af en svart svamp och blifva då stora och klotrunda. — C. saxatilis Wg.Fl.L.*

(C. saxatilis, vulgaris β.)

γ — Blad smala [obetydl. bredare än strået], kölade ell. snart hoprullade.

65 C. *vulgaris Fr.* hanaxen 1—2, med något *närsitt.* upprätta cylindriska honax; skärmen *bladlika,* meränd. kortare än axsaml. med skiljda bladöron; fruktg. *ovala trubbade convexa, nerviga,* meränd. *längre* än de *trubb.* fjällen; bladen *rännformiga*

med omärkl. köl; strået *sträft.* ♃ 5, 6. — *β tornata:* tätt tufvad, med breda platta blad; det styfva strået och axen tjocka. — *γ tenuis:* låg och späd, med smala glesblomm. och skaftade ax. — *δ stolonifera:* strån åtskiljda på de kryp. rotskotten. Fig. Fl.D.1281. Reich. 579—581. Ands. t.5,f.52. H.N.f.8, n:o 76; f.9, n:o 81.

Fukt. st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Vanl. 1—2 qu. hög, med talrika former, som närma sig så väl till flera af de föreg. som till de följ.; ofta knappt skiljbar från smärre varr. af C. acuta. — C. cæspitosa Lin. herb. C. Goodenowii Gay och Beurl.* — Anm. *C. bolina Lang. från Kongsvold på Dovre, med platta och breda, okölade blad, samt bladlika skärm af det mycket sträfva stråets längd, men endast funnen med omogen frukt, har förgäfves blifvit eftersökt af Blytt och torde behöfva närmare granskning.*

66 C. *juncella Fr.* hanaxen 1—2, med *aflägsnade* upprätta, smalt cylindriska honax; skärmen kortare än axsaml. med skiljda bladöron, *de öfre n. borstlika,* det nedersta bladlikt; fruktg. *aflångt* ovala med kort, utböjd spets, *nerviga, längre* än de *trubb.* fjällen; bl. långa, slutl. *trådlikt hoprullade;* strået spensligt, *sträft.* ♃ 5, 6. Fig.

Kärr. (*Lpl.* — *Smål. Hall. Öl.* Kastlösa, Bredinge etc.: Sjöstr. — *N.* Finnm. till söd. N. enl. Bl.) *Växer i tufvor, och är utmärkt genom stråets, bladens och axens spenslighet. Är likasom följ. en medelform mell. C. vulg. och cæspitosa. Ex., meddelade af Prof. Wg. sjelf, af dess C. aquat. β nardif., tillhöra tydl. denna art.*

67 C. *turfosa Fr.* axen *som föreg.;* skärmen *bladlika,* meränd. kortare än axsaml. med skiljda bladöron; fruktg. ovala med spets af den framskjutande mynningen, *otydl.* nerviga meränd. *längre* än de *spetsiga* fjällen; bladen *kölade* med *platta* kanter; strået *glatt,* ell. *något* sträft. ♃ 5, 6. Fig. Ands. t.6,f.58. H.N.f.10, n:o 79.

Kärr. (*Ångml.* Bjerträ, i Rammeldalen; Gransjö, vid Helgumsjön. *Medelp.* Torps prestg. *Gestr.* Kubbotrakten flerest. *Uppl.* Läby kärr vid Uppsala m. fl. st. *Stockh. Södml.* Årdala prestg. *ÖG.* Ryd i St. Lars, samt Kärna enl. Kindb. *Dal.* Grycksbo bruk. *Boh. Hall.* Onne torfmosse. — *N.* Christiania: Bl.; Finden i Torpen, och i Lom: Moë.) *1½—2 fot högt starrgräs, med smala blad och strån, dels växande i tufvor, dels mera spridd från rotskott.*

68 C. *cæspitosa L.* hanaxet ensamt med *närsitt.,* oskaftade upprätta aflånga honax; skärmen meränd. *korta ell. omärkliga, n. syl-lika;* fruktg. ovala trubbiga med *omärklig* udd af den knappt framskjut. mynningen, *nervlösa, föga längre* än fjällen; bladen *kölade* med *utvikna* kanter; strået *sträft.* ♃ 5, 6. — *β retorta:* axen glesblommiga slaka. Fig. Sv.B.222. Ands. t.6,f.59. H.N.f.8, n:o 78; *β* f.10, n:o 78.

Fukt. äng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* Aggerhus och Christianss. st. enl. Bl.) *Bildar tufvorna på sidländta ängar och blommar tidigt ännu blott quartershög, men blir sedan ända till alnshög, ehuru spenslig och smalbladig, med 3—4, i förhåll. till strået små [knappt tumslånga] ax i öfversta toppen, sällan 1 tum åtskiljda. — C. pacifica Drej. C. Drejeri Lang.*

69 C. *stricta Good.* hanax 2 *ell. flera;* honax n. oskaftade, upprätta, aflångt cylindriska, med *korta* skärm, det nedersta *bladlikt;* fruktg. ovala, plattade, med kort utstående, hel mynning, *upphöjdt nerviga, något* längre än fjällen; bladen *kölade,* med nätlikt upprispbara slidor; strået 3sidigt, med sträfva kanter. ♃ 6. Fig. Reich. 583. Ands. t.6,f.60. H.N.f.8, n:o 73.

Stränd. (*Sk.—Helsl. Vestml. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gotl.* — *N.* Laurvig; Christiania.) *Alnshögt, i stora tufvor växande starrgräs med täta ax af plattade, i tydlig spiral ordnade fruktg., som tidigt affalla, och med slidor, som, då de dragas från strået, på insidan upprispas i ett nät, liknande spindelväf. Var. med ½—2 tum långa ax.*

(C. bicolor, rufina.)

†† **Homostachyæ:** Axet ensamt, sammansatt af likformiga småax; märken 2.

* Småax med hanblr vid basen, ell. de nedre med blott honblr. [Undant. *C. tenella* och *Schreberi*.*]

a — Fruktgömm. utan hinnkant, sträfva i öfre kanterna.

70 C. *Bönninghausiana Weih.* axet af flera, *långt åtskiljda* småax, *de nedersta sammansatta* af smärre ax, med *långt bladlikt* skärm; de öfriga skärmen n. kortare än småaxen; fruktg. *af fjällens längd,* eggrundt lancettlika *spröt*spetsade, med convex

rygg, sträfva kanter. ♃ 5, 6. Fig. Fl.D.2300. Reich. f.568. Ands. t.4, f.41. H.N. f.10, n:o 82.

Lund. r. (*Sk.* Stehag.) *3—4 qu. hög, med talrika, nedtill långt åtskiljda småax. Lik följ., men skiljd med de nedersta 1—3 småaxen, som grena sig i flera, samt med de öfre axen, hvilka n. sakna skärm. — C. axillaris * Fr. Mant.*

71 C. *remota L.* axet *som föreg.; alla* småaxen *enkla,* de flesta med *långt bladlikt* skärm; fruktg. ovalt eggrunda med sträfbräddadt *spröt,* något *längre* än fjällen. ♃ 5, 6. Fig. Fl.D.370. Reich. f.556. Ands. t.4,f.40. H.N.f.7, n:o 82.

Lund. r. (*Sk.—Uppl. Värml.* i Östmark sn. *Dalsl.* enl. Larsson. *VG. Boh. Öl.* — *N.* Christiania; Dröbak; Holmestrand; Arendal; Christiansand.) *3 quarter högt, spensligt starrgräs med långt åtskiljda småax och 3—6 tum långa skärm.*

72 C. *microstachya Ehrh.* axet af *3—5, närsittande* småax; det öfversta med *hanblr vid basen och 2—3 gånger längre* än de aflånga honaxen; fruktg. eggrunda *spröt*spetsade, *längre än* fjällen. ♃ 6, 7. — ** Gaudiniana Guthn.* öfversta axet af mest ell. blott hanblr; strået glatt. Fig. Reich. f.538. Ands. t.3,f.11. H.N.f.6, n:o 77.

Kärr, r. (*Torn. Lpm.* — *Helsl.* och *Dal.;* Spridd i de sydligare prov. ända till *Skåne.* — *N.* Tellem. Grundsæt i Elverum; Christiania; Fjærestrand; Skien. Lom vid Sollemssætern; Dovre, nedom Gjederyggen vid Jerkind. — * *N.* Lomseggen, ofvan gården Hoft i Bäfverdalen: Moë enl. Bl.) *½ aln högt, spensligt starrgräs med tumslångt ax; utan tydl. skärm; toppaxet slutl. klubblikt; strået sträft. — *, hvaraf Bl. förmodar C. brevirostr. Cederstr. vara en forma depauperata, har fruktg:s spröt tydligare sträft än denna.*

73 C. *helvola Blytt:* axet af omkring *5 tättsittande,* jemnbreda småax; det öfversta med hanblr vid basen, *af honaxens längd;* fruktg. *af fjällens längd,* eggrundt aflånga, *spröt*spetsade, *nervlösa.* ♃ 7. Fig. H.N.f.13, n:o 85.

Fjelltr. och kärr, r. (*Um. Lpm.* Gitsfjellen. *VB.* nor. del. i kärr mell. Sangis och Lappbäcken. *Stockh.* Isbladkärret. *Södml.* Tveta sn. *Boh.* Foss sn, mell. Saltkällan och Qvistrum: J. A. Leffl. — *N.* Finnm. Havösund. Dovre, nära Fogstuen; på Hundsjöfjellet; Romsdalen, på Langefjeld, samt Lom, vid Sollemssætern; Valders; Goustafjell; Christiania m. fl. st. enl. Bl.) *Till storlek och utseende lik föreg.; men växer mer tufvad, med bredare blad, korta hinnaktiga skärm. En del ex. närma sig dock äfven i uts. C. canescens.*

74 C. *elongata L.* axet af *6—12, något skiljda, aflånga* småax; fruktg. aflånga *spetsade,* på båda sidor convexa och *nerviga,* något utböjda, *längre än* fjällen. ♃ 7. Fig. Fl.D.1236. Reich. f.565, 66. Ands. t.4,f.32. H.N.f.10, n:o 83.

Fukt. äng. (*Sk.—VB.* Umeå sn. *Jämtl.* Oviken. *Dal. Värml. Dalsl. Boh. Öl.* — *N.* Christianss. och Aggerh. st.; Stördalen: Bl.) *Växer i tufvor med talrika, höga, slutl. lutande strån, med bruna fruktg. — C. multiculmis Ehrh.*

75 C. *stellulata Schreb.* axet af *3—5,* slutl. *klotrunda,* något *åtskiljda* småax; fruktg. eggrunda, med *utdraget* spröt, slutl. *utsperrade, dubb. längre* än fjällen. ♃ 6. — *β grypus:* småaxen 3, större, och mer tättsittande med mindre utsperrade fruktg. Fig. Fl.D.284. Reich. f.560; *β* f.540 [mager form]. Ands. t.4,f.37. H.N.f.10, n:o 84.

Fukt. äng. kärr, a. (*Sk.—Um. Lpm.* och *VB.* nor. del. — *N.* till Finnm. — *β N.* Vang i Valders på Grindfjell.) *1—1½ quart. hög, med ärtstora småax, taggiga af de utsperrade fruktg. — β har, såsom Koch anmärker, tycke af C. lagopina; fruktg:s spröt på insidan köladt likasom hopviket på längden, ej platt som hos a, härigenom, som Reich. beskrifver det, 3äggadt, med mycket sträfva bräddar. Strået hos båda 3kantigt. — C. echinata Murr.*

76 C. *Persoonii Sieb.* axet af *3—8, något åtskiljda, ovala* småax; fruktg. tätt liggande, ovala med utstående *spröt,* på ryggsidan från mynningen *med en fin,* icke genomträngande *spricka;* för öfr. convexa med n. platt insida. ♃ 6, 7. Fig. Reich. f.547. Ands. t.4,f.38. H.N.f.7, n:o 85.

Fukt. st. i bergstrakt. (*Lpl.* och *VB.—Värml.* och *Gestr.* i Ugglebo sn. vid Gnupberget. *Smål.* vid Lannaskede helsobrunn. *Dalsl.* i Hasselskog. *Boh.* vid Bullaren. — *N.* Finnm.—Aggerhus st.) *Lik följ., men med smärre småax, mogna med bruna fjäll, samt ofta försedda med ett ½—1 tum långt skärmblad; fruktg. med längre och mer utstående spets. — C. Gebhardi Hop. i Sturm. C. vitilis Fr. C. canesc. β alpicola Wg.*

77 C. *canescens L.* axet *som föreg.;* småaxen *aflånga;* fruktg. tätt liggande ovala *spetsiga,* med trubbiga, *föga* sträfva kanter, *utan spricka,* för öfr. som föreg. ♃ 5, 6. — *β subloliacea:* med smärre, mer åtskiljda och rundade småax; fruktg. med n. släta kanter. Fig. Fl.D.285. Reich. f.546. Ands. t.4, f.39. H.N.f.7, n:o 83 och f.11, n:o 80.

Fukt. st. stränd. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β Lpl.* — *N.* Christiania: Bogstadås.) *1—3 qu. hög i stora tufvor; axet 1—2 tum långt, gul- ell. grågrönt, säll. mörkare ell. med skärm och då helt korta borstlika.* — *Både denna och C. elongata förvaras i Lin. herb. under namnet C. brizoides. C. curta Good. β C. lapponica Lang, till hvilken, såsom Prof. Fries sjelf anmärkt, C. macilenta Fr. rättast torde höra.*

b — Fruktg. med släta kanter.

78 C. *tenuiflora Wg.* axet af omkr. *3, tättsittande,* 8—12blomm. *rundade* småax; fruktg. *eggr. aflånga, något spetsiga* och hvasskantiga, *föga* längre än fjällen. ♃ 6, 7. Fig. Ands. t.4,f.36. H.N.f.3, n:o 80 och f.7, n:o 84.

Fukt. st. i fjelltr. r. (*Lpl.—Herjed. Värml.* Vestsjö i öfra Ullerud sn. *Ångml.* Helgum sn. *Helsl.* Hogdal, Ljusdal och Jerfsö s:nar. — *N.* Haarsæt i Rendalen: Printz enl. Bl.) *Lik följ., men med större, tätt till stråets topp samlade småax, bildande ett knappt ½ tum långt, n. eggrundt, alltid blekgrönt ax.*

79 C. *loliacea L.* axet af *3—5, åtskiljda,* 5—12blommiga *rundade* småax; fruktg. *eggr. aflånga, trubbiga* och trubb-kantade, slutl. utsperrade, *mångnerviga, n. dubbelt* längre än fjällen. ♃ 6. Fig. Sv.B.664. Fl.D.1403. Ands. t.4,f.34. H.N.f.3, n:o 79.

Fukt. skogsäng. (*Lpl.—Smål.* Kalm. län. *Hall.* — *N.* Ost-Finnm.—söd. del. af Aggerhus st.: Bl.) *Spädt och smalbladigt starrgräs, med axet äfven moget, ljusgrönt.*

80 C. *tenella Schk.* axet af *3—6, åtskiljda* småax, *med hanblr ofvan* de 2—3 fruktgömmena; dessa *längre* än fjällen, n. *omv. eggrunda* ell. elliptiska, rundadt *trubbiga* med kort udd, *mångnerviga,* trubb-kantade. ♃ 6, 7. Fig. Ands. t.4,f.33. H.N.f.10, n:o 85.

Fukt. skogsäng. kärr, r. (*Torn.* och *Lul. Lpm.* samt *VB.* — *Gestr. Dal.* och *Värml.* — *N.* Christiania, vid Bokstadås, Vold m. fl. st.: Bl.) *Lik föreg., men mycket spädare, med trådsmala blad och småax af 1—2 han- och n. lika få honblr, stundom af en blomma af hvartdera slaget. Då flera honblr finnas, sitta alltid hanblrna i midten, således i toppen af småaxet. Förf. har funnit blott 2 ståndare.* — *C. gracilis Ehrh. C. disperma Dew. enligt Beurl.*

81 C. *norvegica Willd.* axet af 3—6, *något skiljda,* eggrundt *aflånga* eller ovala, mångblomm. småax, det öfversta *klubblikt,* med hanblr vid basen, de nedre utan; fruktg. n. *halfklotformiga* med kort spets, *otydl.* nerviga, *af de* breda *trubbade fjällens längd;* strået upprätt. ♃ 6. Fig. Wg.Fl.L.t.15,f.3. Ands. t.4,f.29. H.N.f.4, n:o 92.

Kärr nära hafsstr. r. (*VB.* vid Calix och Piteå. *Ångml.* Själevad och Arnäs snr; Säbrå sn. *Gefle. Stockh. ÖG.* Lönö i Häradshammar, och Djurö i Dagsberg: Kindb. *Smål.* Kalmar län, vid Påskallavik etc. *Blek.* Lyckeby slott; vid viken mell. Knösö och Ringö; Sölvitsborg. *Öl.* vid Runsten. *Boh.* på Lindholmen utanför Göteborg; söd. Koster. — *N.* Finnm. — Christianiafjorden: Bl.) *Strået 1—2 qv. högt, trubbkantigt; axet 1—1½ tum långt, moget ljusbrunt.*

82 C. *lagopina Wg.* axet eggrundt ell. ovalt, af omkr. *3, tättsittande, ovala* mångblomm. småax, de nedre af blott honblr; fruktg. *ovala spetsiga* trubb-kantade, *längre än de trubbiga* fjällen; strået upprätt, glatt ell. upptill något sträft. — *β gracilescens Th. Fr.* strået högre, spensligt, sträft; småaxen 3, små och tätt gyttrade, alla med både han- och honblr. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.294. Reich. f.543. Ands. t.4, f.28. H.N.f.3, n:o 83.

Fjellv. (*Lpl.—Herjed.* — *N.* Finnm.—Dovre. Filefjell, Norfjellet i Buskeruds amt. — *β N.* Finnm. Kaveringtind vid Lyngenfjord. Ost-Finnm. Renöe i Syd-Varanger.) *Quartershög med sällan mer än halftumslångt, brunt ax. β är en utmärkt, men måhända af localen [fukt. st. i närheten af snödrifvorna] beroende form, i öfr. lik Grönländska ex. af var. plejostachya Dr., men skiljd med de färre och smärre småaxen.* — *C. leporina Fl.D. och L.Fl.Lapp. enl. dess Herb.*

83 C. *heleonastes Ehrh.* axet aflångt, af *3—5, närsittande* n. likformiga, *ovala* småax;

fruktg. *lancettlikt ovala, spetsiga* trubb-kantade utstående, *nedtill fin-nerviga, något längre än* fjällen; strået upprätt, sträft. ♃ 6. Fig. Reich. f.542. Ands. t.4,f.30. H.N.f.3, n:o 81.

Kärr, r. (*Lpl.—Uppl. Södml.* öst. Vingåker. *Ner.* Leke bergslag; östra Mark. *Dal. Vestml. Värml.* — *N.* i Aggerhus st.: Bl.) *1—2 qu. hög, med tumslångt, brunt ax.*

84 C. *glareosa Wg.* axet eggrundt ell. aflångt, af omkr. *3, närsitt. ovala* småax, det öfversta *klubblikt,* med hanblr vid basen, de nedre af blott honblr; fruktg. *lancettlika smalpetsiga, upphöjdt mångnerviga,* af fjällens längd; strået uppböjdt, vid frömogn. slakt lutande. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.645. Ands. t.4,f.31. H.N.f.3, n:o 82.

Grusiga hafsstr. r. (*VB. Ångml.* Själevad sn. allm. vid kusten; Hernösand. *Medelp.* Sundsvall; Njurunda. *Helsl.* Hudiksvallskären. *Gestr.* Iggön, Edskön, Brynnässältan etc. *Rosl.* Hargs bruk; Grislehamn på Storkubben. — *N.* Ost-Finnm. — Trondhjem.) *Stråen qvarterslånga, spensliga, slutl. nedtyngda af det sällan tumslånga bruna axet.*

(C. canescens och *bicolor.)*

c — Fruktg. med breda hinnaktiga, långt ned sträfsågade kanter.

85 C. *leporina L.* axet aflångt ell. ovalt, af 4—6, närsittande, ovala småax, alla med hanblr vid basen; fruktg. eggrunda, *ända till basen* bredt hinnkantade af de *smalspetsade* fjällens längd; roten med *tufvade* strån. ♃ 5, 6. — *β argyroglochin:* axet blekt, af n. hvita fjäll med grön ryggnerv. Fig. Fl.D.1115; *β* 1710. Reich. f.554, 55. Ands. t.4,f.26. H.N.f.8, n:o 80.

Fukt. äng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Lofoden: Bl. — *β* i skugga.) *1—3 qu. hög, med 1—1½ tum långt och något tjockt ax af ljusbruna fjäll med hvitakt. kanter.* — *C. leporina L.Fl.Su. C. ovalis Good.*

86 C. *festiva Dew.* axet eggrundt, af 4—6, tätt gyttrade, eggrunda småax; fruktg. *längre än* de eggrunda, *föga spetsiga* axfjällen; för öfr. *som föreg.* ♃ 6, 7. Fig. Fl.D. 2367. Ands. t.4,f.27. H.N.f.8, n:o 82.

Fjelltr. (*Torn.—Um. Lpm.* — *N.* Finnm. Tromsdalstind: Bl. Sogn på Leierdalsören. Romsdalen.) *Mycket lik föreg. och knappt skiljd med annat än det dubbelt kortare, tätare och tjocka axet, mörkt af de svartbruna hinnkantade fjällen.* — *C. lepor. β ovata Ed.3.*

87 C. *Schreberi Schrank:* axet aflångt ell. eggrundt, af 3—6, aflånga, närsitt. småax; fruktg. eggrunda, med *nedtill upphörande,* sågad hinnkant, af de *smalspetsade* fjällens längd; rotstocken krypande, med *åtskiljda* strån. ♃ 5, 6. — * *ligerica Gay:* småax med hanblr dels vid basen, dels annorstäd. i axet. Fig. Fl.D.1829. Reich. f.549. Ands. t.4,f.25. * Reich. f.550. H.N.f.4, n:o 91.

Sand. st. r. (*Blek.* Pukavik. *Öl.* Sandby sn vid Åby väderqvarnar; vester om Köpings kyrka; Thorslunda kyrka. — * *Öl.* mell. nor. Möckleby och Runsten vid Loperstad.) *Rotst. långt krypande, med ett ell. annat 4—8 tum högt, strå i de 1—2 tum aflägsnade lederna; axet vid blomn. knappt tumslångt, brunt.* — * *är en tydlig medelform till C. arenaria.*

** Småax med hanblr i toppen, eller en del af blott hanblr.

a — Arter med krypande rotstock ell. skott.

88 C. *arenaria L.* axet *aflångt,* af n. enkla småax; *de nedre till större delen af honblr, de öfversta af hanblr;* fruktg. aflångt eggrunda långspetsade, med *bred* hinnkant från midten, upphöjdt mångnerviga, af de smalspetsade fjällens längd; rotstocken långt krypande med n. enstaka strån. ♃ 5, 6. Fig. Sv.B.156. Fl.D.1766. Ands. t.3,f.16. H.N.f.13, n:o 86.

Sand. stränd., helst hafsstr. (*Sk.—Rosl. Boh. Öl. Gottl. Vettern* och *Venern. Smål.* Vilstads prestg., vid Nissa-ån enl. Scheutz. *Värml.* vid Clarelfven. — *N.* till Söndmöer.) *Rotst. kryp. vidt omkring i sanden, uppskjutande 6—10 tum höga strån från lederna; axet tämmeligen tätt, 1—1½ tum långt, slutl. ljusbrunt.*

89 C. *disticha Huds.* axet eggrundt *aflångt—jemnbredt,* af n. enkla småax, de nedersta och öfversta sambyggare ell. honax, *de mellersta af endast hanblr;* fruktg. med *mycket smal* hinnkant ofvan midten, något längre än de *spetsiga* fjällen, för öfr. som föreg.; rotst. något krypande. ♃ 5, 6. Fig. Fl.D.1343. Reich. f.552, 53. Ands. t.3,f.15. H.N.f.11, n:o 81.

Fukt. äng. vid diken etc. a. (*Sk.—Helsl.* och *Dal. Öl. Gottl.* — *N.* längs kusten till Trondhj. st., och inuti landet till Gudbrandsd.: Bl.) *2—4 qu. högt starrgräs, vanl. med nedtill glesare och lutande ax; var. dock med tätare och upprätt, från 1½ till 3 tum långt; stundom äro alla öfre småaxen honax, mer sällan blifva alla sambyggare. — C. intermedia Good.*

90 C. *incurva Lightf.* axet *klot- ell. eggrundt*, af tätt gyttr. småax, *alla sambyggare;* fruktg. eggrundt halfklotformiga med *sprötlik, glatt* spets, *otydl.* nerviga, längre än de *trubbiga* fjällen; strået krökt, trubbkantigt, med under jordytan krypande rotstock. ♃ 6. — *β pratensis:* strået mer än quartershögt upprätt, jemte bladen blågrönt. — * *arctica Deinb.* axet n. aflångt, af färre småax, och mer plattade fruktg. Fig. Fl.D.432. Reich. f.533. Ands. t.3,f.12; * f.13. H.N.f.14, n:o 85; * n:o 86.

Hafsstr. och fjelltr. r. (*Boh.* och *Hall.* — *N.* längs kusten från Ost-Finnm. till Christiania-fjorden. Dovre. Lomsfjellen: Bl. — *β N.* Finnm. på strandängar från Varanger till Tromsöe. Nordl. Bodöe. Levanger. Trondhjem. — *Sk.* vid Båstad. — * *N.* Finnm. Nordl. Saltdalen.) *Strået 2—6 tum högt, med axet stort som en hasselnöt. — * C. arctica Fr. C. Deinboelliana Gay.*

91 C. *chordorhiza Ehrh.* axet *eggrundt*, af tätt gyttr. småax, *alla sambygg.;* fruktg. ovalt halfklotformiga, med *kort, glatt* spets, *starkt* nerviga, af de *spetsade* fjällens längd; stråen trubbkantiga, utgående från en på jordytan krypande, strålik rotstock. ♃ 6. — *β sphagnicola Læst.* låg och spenslig, med n. enkla fåblommiga ax. Fig. Fl.D.1408. Reich. f.535. Ands. t.3,f.14. H.N.f.9, n:o 85.

Dyiga kärr. (*Sk.—Lpl. Gottl.* — *N.* till Ost-Finnm. — *β Torn. Lpm.* — *N.* Ost-Finnm.) *Utmärkt af den i dyn liggande rotstocken, som liknar greniga, ofta alnslånga strån, från hvilkas leder axbärande quarterslånga grenar utgå. — C. uliginosa L. Herb., ehuru beskrifn. i Fl.Su. uppenbart tillhör Scirpus compressus, som saknas i detta verk.*

(C. teretiuscula, brevirostris.)

b — Arter med tufvadt gräs och rot.

92 C. *vulpina L.* axet cylindr. aflångt, *dubb. sammansatt af rundade oskaftade* småaxgyttringar; alla småaxen sambyggare; fruktg. eggrunda spetsade, *upphöjdt nerviga,* med smal hinnkant, *längre* än de borstspetsade fjällen; roten tufvad trådig, med skarpt 3äggade strån. ♃ 6. — *β nemorosa:* axgyttr. med långa borstlika skärm. Fig. Fl.D.308. Reich. f.564, *β* 563. Ands. t.3,f.17. H.N.f.9, n:o 83.

Kärr, diken. (*Sk.—Helsl. Ångml.* Mo sn. *Dal. Värml.* och *Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *β* sälls. *Sk.* Lund i ett dike vid öster tull; Malmö, och vid Alnarp: Vesterl. *Boh.* Strömstad. *Öl* och *Gottl.* — *N.* Fredriksværn, Krageröe, Christianss. m. fl. st. i söd. del.: Bl. Hufvudf. lär i N. saknas.) *Alnshög, grof starr, med 2 tum långt, n. fingertjockt, slutl. brunt ax, hvilket hos β, som af flera anses för egen art, behåller sin gröna färg.*

93 C. *muricata L.* axet cyl. aflångt, af meränd. *enkla rundade närsittande* och *oskaftade* småax; fruktg. *utsperrade,* eggrunda med kort spets, smala hinnkanter, *utan tydl.* nerver; *längre än* de borstspetsiga fjällen; rot som föreg. med sträfva strån. ♃ 5, 6. Fig. Fl.D.1526. Reich. f.561, 62. Ands. t.3,f.19. H.N.f.9, n:o 84.

Torra äng. etc. a. (*Sk.—Ångml. Jämtl.* Fogelberget i Frostviken. *Dal. Värml.* och *Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj.) *Vanl. ½ aln hög, med en god tum långt, n. alltid grönt ax; de nedre småaxen föga frånskiljda.*

94 C. *divulsa Good.* axet *utdraget* cylindriskt, af *rundade* småax; *de nedersta långt åtskiljda* och meränd. sammansatta, stund. kort skaftade; fruktg. utdraget eggrunda, *föga utsperrade;* för öfr. *som föreg.* ♃ 5, 6. Fig. Reich. f.570. Ands. t.3,f.20.

Lundar, r. (*Sk.* vid Ringsjön; Krageholmssjön, etc. *Blek.* Ronneby. *Smål.* vid Eds kyrka. *ÖG.* Omberg. *Södml.* Strängnäs på Segersön. *Vestml.* Aggarön i Granfjärden, och vid Wickhus i Ryttern. *Boh.* Hjertö i Qville sn. *Öl. Gottl.* — *N.* Christiania; Skien; Porsgrund etc.) *Lik föreg. med dubbelt så långt ax af de ½—1 tum aflägsnade nedre småaxen, som ofta hafva ett utdraget, borstlikt skärm. Synes genom medelformer öfvergå i föreg.; en sådan synes C. virens Ands. t.3, f.18 vara. — C. virens Ed. 4.*

95 C. *paniculata L.* axet deladt i mer och mindre *utdragna grenar af gyttrade* småax; fruktg. eggrundt koniska, *med korta ämnen till nerver* vid den uppsvällda basen,

för öfr. släta, *af* de spetsiga ell. något trubbade *fjällens längd;* strået *skarp*kantigt, sträft, vid basen omgifvet af långa hela fjäll; bladen *breda.* ♃ 5, 6. Fig. Fl.D.1116. Reich. f.574. Ands. t.3,f.21. H.N.f.10, n:o 81; f.6, n:o 80 [en mager form].

Kärrakt. st. r. (*Sk.* Köpinge-mölla bland *Iris;* samt i Köpinge-åns gamla strömfåra; mell. Skabersjö och Anderslöf: vid Lefrasjön i Ifvetofta etc. *ÖG.* Vinnerstad vid Staffanstorps-sjön m. fl. st. enl. Kindb. *Stockh.* vid Ryssviken och Brunnsviken. *VG.* vid Billingen: Vesterl. *Boh.* Winga södra inholme enl. J. A. Leffl. *Öl.* Borgaträsket; Bredinge. — *N.* Christianssand enl. Bl.) *Alnshög, ell. mer, med fingerlångt ax, grenadt i ½—1 tum långa småaxgyttringar. De bladlösa, mer än tumslånga svarta fjällen vid stråets bas klyfva sig icke i trådar som hos C. paradoxa.*

96 C. *teretiuscula Good.*: axet upprätt, cylindriskt ell. eggrundt, *dubb. sammansatt af oskaftade gyttrade* närsittande småax; fruktg. eggrunda med utdraget spröt; bl. *smala* som det n. *trubb*kantiga, sträfva strået, för öfr. *som föreg.* ♃ 5, 6. — *β crassior:* axet elliptiskt ell. eggrundt, mer sammansatt. Fig. Fl.D.1886. Reich. f.572. Ands. t.3,f.22. H.N.f.6, n:o 79. *β* Schk. t.T,f.69.

Kärr. (*Sk.—Pit. Lpm.* och *VB.* nor. del. — *N.* — *β Stockh.; Eskilstuna; Gestr.* Edskön.) *Axet föga mer än tumslångt och tjockt som en gåspenna, hos β dubbelt tjockare; fjällen vid stråets bas som hos föreg. art. — C. panicul. β Wg. Fl.Su. β C. Ehrhartiana Hop. enl. Beurl.*

97 C. *paradoxa W.* axet *slakt, grenigt, af utdragna* småax-gyttringar; fruktg. eggrunda med *utdraget* spröt, på båda sidor till hela längden *upphöjdt nerviga,* n. kortare än de smalspetsade fjällen; strået vid basen omgifvet af långa fjäll upplösta i *tagellika trådar.* ♃ 6. Fig. Fl.D.1887. Reich. f.573. Ands. t.3,f.23. H.N.f.6, n:o 78.

Kärr, r. (*Sk.—Gestr. Vestml. Dal. Jämtl.* Frösön; vid Ströms kyrka. *Öl. Gotl.* — *N.* till Helgeland.) *Lik C. paniculata, men till alla delar spädare; mest utmärkt af de nerviga fruktg. och fjällen vid stråets bas, som hos denna art upplösas i svarta trådar.*

*(C. tenella, Schreberi * ligerica.)*

††† **Monostachyæ:** Arter med ett enda, enkelt ax.

* Märken 3. [Hanblr i axets topp, honblr nedtill.]

98 C. *obtusata Liljebl.* axet yngre aflångt, moget eggrundt; fruktg. *utstående, ovala* trinda, spetsiga, *groft nerviga, mycket glänsande, längre än* de hinnaktiga fjällen; rotstocken *långt krypande.* ♃ 5, 6. Fig. Sv.B.533,f.2. Vet.Ac.H.1793,t.4. Ands. t.3,f.4. H.N.f.4, n:o 93.

Sandfält, r. (*Öl.* Köping, Runsten. Borgholm etc.) *Rotstocken horizontalt krypande, med nästan enstaka 2—6 tum långa strån från lederna; fruktg. 3—5, af tjocka bruna skal, som lätt spricka för den stora nöten.*

99 C. *rupestris All.* axet aflångt; fruktg. *upprätta,* aflångt *omv. eggrunda,* trinda, med *kort* spets, *fint nerviga, insvepta i* det stora hinnkantade fjället; rotst. krypande. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.1401. Reich. f.531. Ands. t.3,f.3. H.N.f.3, n:o 84.

Högre fjellv. (*Lpl.—Herjed.* — *N.*) *Vanligen fingerhög med jemnbredt, eller moget n. lancettlikt ax.*

100 C. *microglochin Wg.* axet *5—10blommigt;* fruktg. slutl. *nedböjda,* lancettlikt *syllika,* inneslutande en genom mynningen *framskjutande, nål-lik borst.* ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.539. Fl.D.1402. Ands. t.3,f.1. H.N.f.3, n:o 85.

Kärr, i fjelltr. r. (*Torn. Lpm.—Herjed.* — *N.* Finnm. — Dovre. Tronfjell. Gudbrandsdalen. Valders etc. enl. Bl.) *Fingerhög och lik följ., men med långt flera fruktg. och en genom fruktg:s mynning bredvid märkena utskjut. strålik borst. — Uncinia Spreng.*

101 C. *pauciflora Lightf.* axet *3—5blomm.;* fruktg. *som föreg. utan* borst. ♃ 6. Fig. Sv.B.539. Fl.D.1279. Ands. t.3,f.2. H.N.f.11, n:o 82.

Dyiga kärr. (*Lpl.—Sk.* — *N.* Ost-Finnm. — Christiania.) *3—6 tum hög, med 2—4, nedböjda, gröngula fruktg., som hafva en spets af det tjocka utskjutande stiftet, hvilket ej bör misstagas för borsten hos föreg. — C. leucoglochin Ehrh. — Beskrifn. och växtställen i Fl.Su. och Hort. Cliff. visa, att denna art är Linnés C. pulicaris, ehuru synonym. tillhöra vår. Båda arterna finnas under detta namn i Linnés Herb.*

** Märken 2. [Hanblr i axets topp, honblr nedtill.]

102 C. *capitata L.* axet *egg- ell. klotrundt,* af *tätt* liggande, eggrunda *plattade nervlösa* fruktgömmen; axfjällen korta trubbiga; bladen smala rännformiga. ♃ 6. Fig. Fl.D. 2060. Ands. t.3,f.6. Reich. f.525. H.N.f.6, n:o 82.
Fukt. äng. i fjelltr. (*Lpl.—Dal.* ned till Boda Kapell. *Helsl.* Loos sn, kring Kyrktjärn. — *N.* Ost-Finnm. — söd. Norges fjelltrakter.) *1—2 quart. hög, med ax af en ärts storlek.*

103 C. *nardina Fr.* axet *ovalt;* fruktg. *tätt* ligg., ovala spetsade *convexa,* på ryggen *glest nerviga,* i kanten *sträfva;* fjällen trubbiga; strået knappt högre än de båglikt krökta, trinda borstlika bladen. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.2365. Ands. t.3,f.5. Kunze Riedgr. t.23. H.N.f.9, n:o 86.
Fjellv. r. (*Lul. Lpm.* Virihjaur på Kajsatsnjunni vid Sirkaloukt; Pollaure. — *N.* Finnm. Tromsöe, på Ramfjellet. Nordl. Salten på Båtfjellet.) *Omkr. 2 tum hög, med tätt tufvade strån och knippen af blad, som endast vid basen äro rännformiga, sedan n. trinda; axet 2—3 linier långt, döljande de få hanblrna i toppen. Grönländska ex. äro dubbelt större.*

104 C. *pulicaris L.* axet *jemnbredt ell. lancettlikt;* fruktg. slutl. *utsperrade* ell. *nedböjda, glesa,* bredt lancettlika, spetsiga, *nervlösa.* ♃ 6. Fig. Sv.B.533. Fl.D.166. Ands. t.3,f.7. H.N.f.13, n:o 87.
Fukt. äng. (*Sk.—Gestr. Vestml. VG. Dalsl. Boh.* söd. Långö; Koster. *Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj. Ost Finnm. Vadsöe: Deinb. enl. Bl.) *Yngre fingerhög; äldre 6—8 tum, med tumslångt ax, bruna fruktg. och slutl. affallande axfjäll. — C. psyllophora Ehrh.*

*105 C. *brevirostris Cederstr.* axet *jemnbredt ell. aflångt;* fruktg. få, *upprätta* ell. *utstående,* eggrundt lancettlika, på insidan platta, med kort spröt, *n. insvepta* i de rundadt *trubbiga* hinnkantade fjällen; bl. vid basen rännformiga, uppåt n. trinda, sträfva. ♃ 7, 8. Fig.
Hafsstr. r. (*N.* Trondhj. st. nära Ryssvik vid Foldenfjord, på den gräsbevuxna hafsstr. Nordl. vid Saltenelvs utlopp.) *Mörkgrön, med 7—10 tum höga strån från krypande rotstock, och 5—6 lin. långt ax, som än är enkelt, af blott hanblr ell. af hanblr i toppen och 2—4 honblr vid basen, än nedtill något sammansatt.*

*106 C. *gynocrates Wormskj.* axet *som föreg.;* fruktg. *något glesa upprätta,* eggrunda, n. trinda, *mångstrimmiga,* med kort och trindt, något sträft spröt; fjällen *spetsiga;* bladen vid basen rännformiga, uppåt halftrinda. ♃ 7. Fig. Fl.D.1529. Kunze t.31. Ands. t.3,f.8.
Fjellv. r. (*N.* Saltdalen: Somft. Sedermera ej återfunnen, och ganska osäker.) *Fingershög; axet 3—4 linier långt, hvaraf nedra hälften utgöres af 3—6 honblr; fjällen synas affalla vid mogn. likasom hos C. pulic., till hvilken denna art närmar sig. Enl. Grönländska ex.; de i H.N.f.12, n:o 90 synas snarare tillhöra C. parallela. — Kobresia scirpina Fl.D.*
(C. dioica var.)

*** Tvåbyggare, med han- och honax på olika stånd.

*107 C. *scirpoidea Mich.* honaxet n. klubblikt, tätblommigt; fruktg. ovalt aflånga, *sträfludna,* sprötsetsade; axfjällen än spetsiga, än trubbiga, hårbräddade; strået sträft. ♃ 7. Fig. Fl.D.1528.
Fjellv. r. (*N.* Saltdalen, på den mot Junkersdalen belägna sidan af Solvaagtind 1854; "på den mot Solvaagvandet belägna sid. af Solvaagtind" 1859.) *Tufvig, med krypande rotstock, och 4—8 tum [stund. mer än fot-] höga, nedtill rikbladiga strån; honaxen ½—1 tum långa; märken 3. — C. Wormskjoldiana Horn.*

108 C. *parallela Somft.* honaxet *jemnbredt,* något *gles*blommigt; fruktg. eggr. aflånga, upprätta, nerviga, *glatta* med *släta* kanter och något utstående spröt; axfjällen *spetsiga;* strået n. glatt. ♃ 6, 7. Fig. Ands. t.3,f.9. H.N.f.7, n:o 86.
Fjelltr. r. (*Torn. Lul. Lpm.* på Kjergevare, Kappasvare, Thoke etc. *Pit. Lpm.* Valloive, Tjidtjak. *Um. Lpm.* Lycksele vid Umenäs och Nydal. — *N.* Finnm. Salten; Stuedalen. Dovre på Gjederyggen vid Jerkind; Kongsvold; Finnshöe etc. Gudbrandsdalen och Valders: Bl.) *5—10 tum högt, glatt, ell. upptill något sträft, bågformigt uppböjdt strå; honaxet ½—1 tum långt, smalt cylindriskt, mörkbrunt.* —

C. dioica β parallel. Læst. C. dioica — paralleloides Lund Bot. Not. 1846 äro häraf endast unga ex.

109 C. *dioica L.* honaxet *ovalt, tät*blomm.; fruktg. bredt eggrunda nerviga utböjda, *glatta* med *sträfva* kanter och spröt; fjällen *trubbiga;* strået meränd. glatt. ♃ 5, 6. — *β scabriuscula:* strå längre, mer tufvadt, sträft. — *γ isogyna:* n. halfva axet af honblr. Fig. Sv.B.551. Fl.D.369. Ands. t.3,f.10. H.N.f.10, n:o 86; *γ* f.15, n:o 86.
Våta äng. (*Sk.—Lpl. — N. — β Sk. — γ Lul.* och *Um. Lpm. Värml.* bergslag, vid Saxån. *Stockh.*) *Strå som föreg., men rakt och upprätt, n. alltid glatt; axet ½ tum långt, ljusbrunt. — β C. Davalliana Retz. Suppl.*

478. KOBRESIA *Willd.*

1 K. *caricina W.* axgyttringen *aflång, slutl. oval;* axen sammansatta af *honblommiga småax nedtill* och *hanblomm. i toppen;* strået 3kantigt. ♃ 7. Fig. Sv.B.527,f.2. Ands. t.2,f.35. H.N.f.3, n:o 69.
Fjellv. r. (*Jämtl.* Åreskutan; Snasahögen; Skäker- och Helagsfjellen. *Herjed.* Midtådalen; Skarffjellen etc. — *N.* Fondfjellet i Merager; Kälahögen vid Jämtska gränsen; Dovre; Gudbrandsdalen etc.) *3—8 tum hög och tufvad; axen af 3—6, enkönade småax.*

2 K. *scirpina W.* axet ensamt, *jemnbredt,* af småax sammansatta af *en han- och en derunder sittande honblomma;* strået trindt. ♃ 7. Fig. Sv.B.527,f.1. Ands. t.2,f.34. H.N.f.5, n:o 83.
Fjellv. (*Torn. Lpm.* fjellet Nuljalaki. *Lul. Pit. Lpm. Jämtl.* Getvalen och Helagsfjellen. *Herjed.* stora Midtåkläppen; Axhögen. — *N.* Finnm. — Hardanger och Gudbrandsdalen: Bl.) *Spädare, men ofta högre än föreg. — Elyna spicata Schrad. Scirpus Bellardi Wg. Fl.L.*

---

16 KLASSEN

GLUMIFLORÆ.

99 Fam. GRAMINEÆ *Juss.* Gräs. Blomning i småax af 2, sällan 1, skärmfjäll, inneslutande blrna, som bestå af 2 skiftevisa blomfjäll och 2 små, ofta otydliga kronfjäll närmast befruktningsdelarne. Stånd. vanl. 3, säll. 2. Pist. med 2 stift ell. märken, säll. 1. Frukt enfröig hinnfrukt.

1 Afdeln. EURYANTHÆ. Blomman under blomningen öppen. Stift korta, med vid blommans bas framskjutande märken.

1 Flocken **Hordeaceæ.** Gräs med ledadt ax, sammansatt af merändels oskaftade, i axfästets leder skiftevis fästade ell. insänkta småax.

479. TRITICUM *Lin.* Vild-hvete.

† Strån uppskjut. från en långt krypande rotstock.

* Axfästet bräckligt, lätt afbristande.

1 T. *junceum L.* skärmfjällen i spetsen *tvärhuggna, 9nerviga,* längre än halfva småaxet; blomfjällen trubbiga, utan borst; bladen *rännformiga,* slutl. hoprullade, öfre sidans nerver tätt besatta med flerradiga korta borst. ♃ 7. Fig. Sv.B.269. Fl.D. 916. Ands. Gram. t.1,f.1. H.N.f.6, n:o 91, 92.
Sand. hafsstr. (*Sk. Hall.* mell. Kärrby och Eldsberg. *Boh.* Vrångö; s. Koster på Kilesand; Styrsö. *Öl.* Böda sn. *Gottl.* vid Lummelund. — *N.* Hvalöarne; Mandal och Lister: Blytt.) *Axet efter torkning bräckligt, småaxen hos den mest utvecklade formen: megastachya, tumslånga och ½ t. breda, till färgen hvitgula. — Agropyrum PB.*

2 T. *hebestachyum Fr.* skärmfj. *5—7nerviga trubbade,* längre än halfva småaxet; blomfj. trubbiga ell. med ett kort borstämne; strået styft upprätt; bladen *3kantigt kölade* smala inrullade raka och utstående, ofvanpå sammetsludna och sträfva. ♃ 6, 7. — *β megastachyum:* dubbelt högre, stadigare, med större ax och spetsigare blomfjäll. Fig. Ands. t.1,f.2. Reich. D.Fl.f.266, *β* 268. H.N.f.6, n:o 93; *β* f.11, n:o 92.
Sand. hafsstr. r. (*Sk.* mell. Cimbritshamn och Vik; Köpingeåns utlopp, etc. *Boh.* Strömstad, Myren vid Sandbugten; Koster m. fl. st. — *N.* Christiania, samt på öar i fjorden: Bl.) *Nära föreg., alltid styf och upprätt* [*strictum*]. *Enl. Rådm. Beurlings iakttagelse har denna mest slutna skärmfj., men T. acutum mer öppna. — T. junceum β rigidum Wg.Fl.Su. T. acutum Fr.S.V.Sc. och Hn. ed.7. — Agropyrum RS.*

** Axfästet segt.

*3 T. *pungens Pers.* skärmfj. *7nerviga,* spetsade, *af halfva småaxets längd;* blomfj. trubbiga, utan borst; bladen *smala inrullade,* med *stickande styf* spets, *ofvanpå sträfva* af *täta* prickar. ♃ 7. Fig.
Hafsstr. r. (*N.* på Mærdöe vid Arendal: Blytt.) *Blågrönt gräs, med uppstigande strå, korta och smala blad. Axet omkr. 2 tum långt, af 8 småax. Allt enl. Blytt,*

hvars beskrifn. i några fall dock afviker från utländska förf. och från syd-europ. ex.; Norska osedda af utg. — Agropyr. RS. — Anm. *Äfven T. glaucum Desf. uppgifves af Bl. vara funnen i Norge, men blott i ett enda ex., och lokalen glömd.*

4 T. *acutum DC.* småaxen lancettlika; skärmfjällen *7nerviga, en 3:djedel kortare* än småaxet; blomfj. spetsiga [trubbade], utan borst; bladen *platta*, ofvanpå *som föreg.*, jemte strået *slaka*. ♃ 6, 7. — *β macrostachyum:* dubbelt högre upprät, enkel, med alla bladen platta och fortvarande, längre ax med mer åtskiljda småax. — *γ megastachyum:* med tufvade skott, nedliggande; bladen bredare; småaxen mycket stora med bredare fjäll. Fig. Reich. 264. Ands. t.1,f.3. H.N.f.6, n:o 94.

Sand. hafsstr. (*Sk.* allmän. *Hall.* vid Storåns utlopp. *Boh.* Åbyviken; n. Koster; s. Koster, vid Korsberg; Tanum sn, Lindö och Helsö: Rect. For. *Smål.* Kalmar. *Gottl.* Lummelund. — *β* bland buskar, gräs m. m. — *γ* sälls. t. ex. vid Köpingeåns mynning, der alla formerna förekomma: Fr.) *Blåaktigt, ledadt och slakt gräs, i hög grad varierande efter localen; axet från fingerlångt till 1½ qu. Hos en del ex. synes ett ytterst litet borstämne på blomfjället, dock aldrig så tydl. som hos T. hebest.* [*hvartill man lätt kunde sluta af And:s cit. fig.*]. — *T. affine Deth. och ed. 7. T. laxum Fr. S.V.Sc. Agropyrum Drej. γ T. laxum Fr. i Bot. Not. 1858.*

5 T. *repens L.* axet styft, med föga aflägsnade småax; skärmfj. *5nerviga*, meränd. sylspetsade; blomfj. trubbade ell. spetsiga utan ell. med rak borst; bladen *ofvanpå glatta* ell. *med en enkel rad fina borst* efter nerverna; rotstocken vidt krypande. ♃ 6, 7. — *β arvense:* blomfjällen trubbade, utan ämne till borst. — *γ litorale:* småaxen tätt sittande, blågröna; blomfj. urnupna med kort borst. — *δ mucronatum:* småaxen åtskiljda, blågröna; både skärm- och blomfj. trubbiga med ett mycket kort, trubbigt ämne till borst. Fig. Sv.B.38. Fl.D.748. Ands. t.1,f.4. Reich. f.257—61; *γ* f.263. H.N.f.6, n:o 96.

Odl. st. a., *γ* och *δ* på hafsstr. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *γ Sk. Hall. Boh. Gottl.* — *N.* Molde. — *δ Sk. Hall.*) *Var. i hög grad, särdeles på södra kusterna. δ T. rigid. β Exc.Fl.ed.1. liknar alldeles de föreg. arterna, men har blad som T. repens; är måhända T. intermedium Host. — Agropyrum PB.*

†† Tufvad och trådig rot; rotstock ingen ell. omärklig.

6 T. *violaceum Horn.* axet *styft*, med tätt sittande småax; skärmfj. n. *tvärhuggna, med kort borst;* blomfj. spetsiga med *något längre* borst; för öfr. som föreg. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.2044. Ands. t.1,f.6. H.N.f.5, n:o 99.

Fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* Nuljalaki; Karesuando; Pajala etc. *Jämtl.* fjell vid Herjed. gränsen, t. ex. Syltopparne. *Herjed.* Axhögen. — *N.* Finnm.; Dovre, Drivstuen och Vaarstien, samt omkring Kongsvold och Jerkind; Gudbrandsdalen: Bl. Vindhællen i Lejerdal, Bergens st.) *Rotstocken icke ell. blott ett par tum krypande; dessutom skiljd från föreg. med sitt violetta ax och nedom borsten tvärhuggna, ej, såsom hos föreg., småningom till borsten afsmalnande skärmfj.*

7 T. *caninum L.* axet *slakt* och meränd. lutande, med närsittande småax; skärmfj. 4—5-nerviga *borstspetsade;* blomfj. med *lång flerböjd* borst; bladen *sträfva* på båda sidorna. ♃ 6. Fig. Fl.D.1447. Reich. f.254. Ands. t.1,f.5. H.N.f.6, n:o 97 och f.11, n:o 93.

Lundar. (*Sk.—Lpl. Boh.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Högt tufvadt, ljusgrönt gräs, meränd. med lutande strå och ax. En mager form: v. biflorum, med 2blomm. småax, är lemnad i H.N.f.11, n:o 93. — Elymus L.Fl.Su. och Herb. Agropyrum RS.*

480. ÉLYMUS *Lin.* Elm.

1 E. *arenarius L.* hela gräset *blåaktigt;* småaxen *3—4blommiga* med smalt lancettlika smalspetsade skärmfjäll; bladen *rännformiga, snart hoprullade,* styfspetsade. ♃ 7. — * *geniculatus Curt.* axet glesare; skärmfj. smalare, ⅓ längre än småaxet. Fig. Sv.B.60. Fl.D.847. Ands. t.1,f.7. H.N.f.4, n:o 99. * E.B.1586. Linn. Fund. Agr. t.1, f.5. H.N.f.7, n:o 98.

Sand. stränd. särd. hafsstr. (*Sk.—Um. Lpm.* vid Vindelelfven. *VB.* vid Luleå stad och skärg. upp till Haparanda; vid Sangis- och Calix-elf. *Hall. Boh. Öl. Gottl. Smål.* Lagans strand vid Ösle i Berga enl. Scheutz. *Vettern* vid Jönköping, Medhamra i ÖG. samt i trakten af Carlsborg. — *N.* till Finnm. Gudbrandsdalen, vid Vaagevandet. — * *Halmstad* bland *α*, endast ett par tufvor funna: Fr.) *2 alnar högt gräs*

*med hvetelikt ax, som hos * kan blifva n. ½ aln långt och ofta vid nedre småaxen tvärt omböjdt, likasom afbrutet.*

2 E. *europæus L.* gräset *grönt; småaxen 1—2blommiga;* skärm- och blomfjällen med lång borst; bladen *platta,* med *sträfhåriga* slidor. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.1631. Reich. D.Fl.f.246. Ands. t.1,f.8. H.N.f.4, n:o 93.

Skogsback. r. (*Sk.* Röddinge. *Smål.* Eds sn, Djursnäs. *Öl.* Tveta och Halltorp. *Gotl.* Mickelsängen vid Vängemyr.) *Liknar mer följ. slägte; småaxen mest enblommiga med ett borstlikt ämne till den andra. — Hordeum ed. 1.*

481. HORDEUM *Lin.* Vild-korn.

1 H. *murinum L.* mellersta småaxet 2könadt, med hårbräddade skärmfjäll; sidoaxen af hanblr, med *ena* skärmfjället *hårigt, det andra sträft;* alla blrna med borst. ⊙ 6. Fig. Fl.D.629. Reich. D.Fl.f.249. Ands. t.1,f.9.

Jordvall. vid byar och städ. (*Sk.* vestra kusten från Skanör till Laholm; Christianstad.) *Liknar korn.*

2 H. *pratense Huds. alla* skärmfjällen *borstlika sträfva, utan hår;* för öfr. som föreg. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.630. Reich. f.251. Ands. t.1,f.10. H.N.f.6, n:o 98.

Fukt. äng. r. (*Sk.* mell. Skanör, Trelleborg, Lund och Malmö.) *Lik föreg., men med dubbelt smalare ax. — H. murinum β L.Fl.Su. H. secalinum Schreb.*

3 H. *maritimum With.* sidoaxens *inre* skärmfj. *vid basen hinnkantade,* derigenom *halft eggrunda, alla sträfva,* utan hår. ⊙ 6, 7. Fig. Fl.D.1632. Ands. t.1,f.11. H.N.f.12, n:o 95.

Hafsstr. r. (*VG.* Göteborg enl. ex. af Lindeb. — *N.* Mandal; Christianssand: Bl.) *Qvartershög och bladig ända upp till det tumslånga axet.*

482. LEPTÚRUS *R. Br.* Strandborst.

1 L. *incurvatus Trin.* axet trindt, utdraget syl-likt; småaxen enblommiga med 2:ne skärmfjäll. ⊙ 7. — * *filiformis Trin.* dubbelt spädare, med n. rakt ax, och blomfjäll föga kortare än skärmfj. Fig. Fl.D.938. Reich. D.Fl.f.222. Ands. t.1,f.12, n:o 2; * n:o 1. H.N.f.11, n:o 94.

Hafsstr. r. (*Sk.* Hvällinge och lilla Hammar; Landskrona, ymn. de sista åren.) *3—6 t. långt, uppböjdt strå med trådlikt, vanl. båglikt böjdt ax, särd. då det torkat. De båda formerna skiljas af Koch och andra förf. med blomfjällen, som hos L. incurv. skola vara ⅓:del kortare än skärmfjällen; men hos Sv. och Danska ex. äro de n. så långa som hos L. filif., hvilken knappt skiljer sig med annat än sin spädhet. — Rottboellia L.*

483. LOLIUM *Lin.* Repe.

1 L. *temulentum L.* småaxen af skärmfjällets längd *ell. kortare,* med *utdragen,* oftast lång borst; roten trådig, *utan* bladskott. ⊙ 6, 7. — *β arvense:* borsten kortare än blomfjället. Fig. Sv.B.192. Fl.D.160. Reich. D.Fl.f.231—33. Ands. t.2,f.13.

Åkrar. (*Sk.—Helsl. Värml. Boh.* flerest. enl. Thed. *Öl. Gotl.* — *N.* till Trondhj. — *β* mer sällsynt.) *Högt gräs med långt och glest ax; borsten vanl. 3—4 lin. lång. — β L. arvense With.*

2 L. *Linicola Sond.* småaxen *meränd. längre* än skärmfjället; borsten *mycket kort* ell. omärklig; rot *som föreg.* ⊙ 7. Fig. Sv.B.593. Fl.D.1864. Ands. t.2,f.14. H.N.f.2, n:o 78.

Linåkrar. (*Sk.—Ångml. Jämtl.* Ströms sn. *Herjed.* Elfros. *Värml. Vestml. Boh. Öl. Gotl.* Burs sn: Reuterm. — *N.* till Ranen i Helgeland: Bl.) *Spädare än de öfriga arterna. — L. arvense Schrad.*

3 L. *perenne L.* småaxen aflånga—ovala, *längre* än skärmfj., *utan* borst; rotstocken krypande, *med* bladskott. ♃ 6, 7. — *β tenue:* spädare, med 3—5blomm. småax, föga längre än skärmfjället. Fig. Sv.B.71. Fl.D.747. Ands. t.2,f.15. *β* Reich. f.235. b.

Torra st. åkerren. a. (*Sk.—Um. Lpm. VB.* Bondersbyn vid Calix-elf. — *N.* i sydl. del. af Aggerh., Christianss. och Bergens st.: Bl.) *Axet plattare än hos de öfriga, meränd. något vridet; småaxen ofta dubb. längre än skärmfjället.*

4 L. *festucaceum Link:* småaxen *jemnbreda, 2—3 gånger längre* än skärmfjället; rot *som föreg.* ♃ 6, 7. Fig. Reich. f.236. Ands. t.2,f.16. H.N.f.8, n:o 96.

Fukt. st. r. (*Sk.* Helsingborg på hafsstranden.) *Sk. ex. hafva 1—1½ qu. långt ax*

och tumslånga fullkomligt oskaftade småax, utan spår till något inre skärmfjäll, således ett verkligt Lolium. Torde variera än närmare Lolium än Festuca, af hvilka många anse den hybrid; dock har F. elatior β ofta blifvit tagen för denna. — Festuca loliacea Huds. Brachypodium loliaceum Fr. Glyceria loliacea Godr. & Gren.

484. BRACHYPODIUM *Pal. B.* Axsvingel.

1 B. *pinnatum PB.* småaxen *föga åtskiljda,* i *upprätt* ax; blomborsten *kortare* än sitt fjäll; bladslidorna n. *glatta.* ♃ 6. — *β rupestre:* småaxen fullkomligt glatta. Fig. Sv.B.739. Reich. D.Fl.f.280—82. Ands. t.2,f.18. H.N.f.12, n:o 93.

Torra äng. (*Sk. Smål. — Uppl. Vestml. Värml. VG. Öl. Gottl. — N.* till Froen i Gudbrandsd. — *β N.* Christiania, och Valders ofvan gården Rejen.) *Småaxen ½—1 tum långa småhåriga. — Bromus L. Festuca Schrad. Triticum Mönch.*

2 B. *gracile PB.* axet *slakt,* af *glesa* småax; blomborsten *längre* än sitt fjäll; blad och slidor *håriga.* ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.164. Reich. f.277—79. Ands. t.2,f.17. H.N.f.12, n:o 94.

Lundar. (*Sk. Smål. — Uppl.* särdeles i Skärgården. *VG. Öl. Gottl. — N.* Aggerhus, Christianssands och Bergens st.) *Högre, mera slak och hårig än föreg. — Brom. sylvaticus Sm. B. pinnatus Fl.D. Brach. pinnat. β Wg. B. sylvaticum RS.*

2 Flocken **Festucaceæ.** Småax skaftade [i vippa]. Skärmfjällen kortare än blomfjällen.

485. CYNOSÚRUS *Lin.* Kamm-exing.

1 C. *cristatus L.* axet jemnbredt, upprätt; småaxen utan märklig borst; bladen jemnbreda. ♃ 7. Fig. Sv.B.66. Fl.D.238. Ands. t.2,f.19.

Ängsvall. (*Sk.—Uppl. Medelp.* Sundsvall, vid Marieberg. *Ångml.* Själevad sn. *Ner. Dalsl. VG. Boh. Öl. Gottl. — N.* till nor. del. af Bergens st.: Bl.; inuti landet till Dröbak.) *Axet tätt, ensidigt.*

486. DÁCTYLIS *Lin.* Hund-exing.

1 D. *glomerata L.* vippan ensidig, med ensidigt gyttrade småax på ensamma, nedtill bara vippgrenar; de nedra bladslidorna 2äggade. ♃ 6, 7. — *β lævigata:* bladen glatta. — *γ lobata Drej.* småaxen gyttr. i vippgren:s spets, vanl. 3blomm. Fig. Sv.B. 32. Fl.D.743. Ands. t.2,f.20.

Odl. st. a. (*Sk.—Ångml.* och *Jämtl. Dal. — N.* till Finnm. — *β Sk.* Båstad, Pershög. *Hall.* Varberg. *VG.* Kinnekulle, vid Mörkeklef. *ÖG. Stockh. Öl.* Ottenby. *Gottl. — N.* Levanger och Trondhj. flerestädes. — *γ Sk.* i Alnarps skog.) *Stort och vanl. sträfbladigt, ofta blåaktigt gräs. — γ, ehuru af distinct uts., är väl knappt annat än en spädare skuggform.*

487. FESTÚCA *Lin.* Ängssvingel.

† Bladsnärp enkelt, inom bladet; alla bladen likformiga platta.

1 F. *gigantea Vill.* vippan af *långa slaka* grenar; småaxen *med hårfina* borst, *längre* än blomfjället; bladen breda glatta. ♃ 6. — *β triflora:* axen 3—4blommiga; bladen dubbelt smalare. Fig. Sv.B.120. Fl.D.1630; *β* 440. Ands. t.2,f.21.

Lundar, r., (*Sk.—Uppl. Vestml. Ner.* Wiby sn: Stud. J. O. Drake. *VG. Dalsl. Boh. Öl. Gottl. — N.* Christiania; Asker etc. — *β VG.* Halleberg: Vesterl. *Gottl.* i Vänge. — *N.* Christiania; Ullerud.) *Har vanl. 4—6 lin. breda blad, utbredd, slak och gles vippa. — Bromus L.*

2 F. *sylvatica Vill.* vippan mycket grenig *upprät;* småaxen aflånga 3—5blommiga, *utan borst;* bladen jemnbredt lancettlika strimmiga med *utdraget* snärp; nedre bladslidorna utan blad. ♃ 6. Fig. Fl.D.1145. Reich. D.Fl.f.326. Ands. t.2,f.22. H.N.f.9, n:o 95.

Bergstr. i skugga, r. (*Boh.* Christinedal, Bratteröd och Lindesnäs nära Gustafsberg: Thed. *VG.* Halleberg, ofvan Stora Lindås; och Hunneberg på affallet midt emot Bursle gästg. samt på Kinnekulle flerestädes. *Blek.* Carlshamn, i Tubbaryds äng. *Sk.* Öfvedskloster, på Fruali. — *N.* Laurvig, i Jordfalldalen. Christiansands st. Arendal vid Pusnäs; Tjos; Glomsdal söder om Åseralds k:a etc.) *Strået 3—4 fot högt; bladen 3—7 lin. breda.*

3 F. *arundinacea Schreb.* vippan *utbredd lutande;* småaxen bredt lancettlika, 3—7-blommiga, med *mycket kort* eller omärkl. borst; bladen jemnbreda med *omärkligt* snärp. ♃ 7. — *β pauciflora:* spädare; småaxen 3blomm., med tydligare borst. Fig. Fl.D.2463. E.B.1593. Reich. f.334. Ands. t.2,f.23. H.N.f.9, n:o 94.
Hafsstr. (*Sk.—Gestr. Medelp.* Sundsvall: Reuterm. *Hall. Boh.* Lysekihl. *VG.* Göteborg. *Öl. Gottl.* — *N.* Christiania, Dröbak, Porsgrund, etc.) *4—5 fot hög, med större vippa och bredare, brungröna småax än följ. β har fåblommiga och glesa småax med en linie långa borst. — F. elatior E.B. [på grund af Lin. herb.]. F. littorea Wg.*

4 F. *elatior L.* vippan yngre sammandragen, vid blomn. *utstående, lutande;* småaxen jemnbreda *6—10blomm., utan borst;* blad *som föreg.* ♃ 6. — *β subloliacea:* vippan ax- ell. klaselik, med n. ensamma, skiftevisa och föga ell. icke skaftade småax. Fig. Sv.B.54. Fl.D.1323. Reich. f.330—33. Ands. t.2,f.24.
Äng. a. (*Sk.—VB.* Haparanda. *Jämtl.* — *N.* till Bodöe: Bl.) *Småaxen dubb. smalare än hos föreg. n. alltid gröna, hos β, som alldeles liknar ett Lolium, oftare brun- ell. grågröna. — F. pratensis Huds.*

†† Bladen vid öfvergången till slidan tvåörade, utan inre snärp; rotbl. borstlika ell. trådsmala; yttre skärmfj. åtm. hälften så långt som det inre.

5 F. *rubra L.* vippans grenar *uppräta* ell. *utstående,* med lancettlika *5—9blomm.* småax; blomborsten hälften kortare än sitt fjäll, stundom omärklig; *stråets blad platta,* bredare än de trådsmala hopvikna rotbladen; strået *trindt,* med under jorden *krypande* rotskott. ♃ 6. — *β squarrosa:* småaxen stora, 8—11blomm., småludna. — *γ alpestris:* småaxen n. borstlösa sammetsludna. Fig. Reich. f.321. Ands. t.3,f.25, a. H.N.f.12, n:o 92 [var.].
Skogsäng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.: Bl. — *β* vestra kusten. — *γ Lpl.—Dal.* Osmundsberget.) *Stråen mer enstaka än hos de följ. med bredare och plattare blad. En form med ludna småax, som växer på sandiga localer, är F. arenaria Osb. γ har en liten smal gråluden vippa, med föga spår till borst: δ mutica ed. 4.*

6 F. *duriuscula Fr.* vippan *ensidig,* för öfr. jemte småax och borst *som föreg.;* bladen *trådsmala, rännformiga,* ell. platta och snart hoprullade, stjelkbladen något bredare; strået *trindt,* tufvadt, med *upprätta* skott och trådig rot. ♃ 6, 7. — *β cæsia:* blad korta blåaktiga, båglikt krökta. — *γ glauca:* bl. utdragna blåaktiga, något styfva. — *δ fusca:* vippan smal och n. enkel, mörkt violett. — * *dumetorum L.* 4—5 qu. hög, med hoptufvade strån och bladskott; rotbladen långa trådlika. Fig. Fl.D.1628. Reich. f.302—311. [varr.]. Ands. t.3,f.26. H.N.f.8, n:o 94; *β* f.5, n:o 98. * H.N.f.5, n:o 97.
Torra st. varr. på sand. (*Sk.—Uppl.* och *Vestml. Värml.* och *Dalsl.* i Venerstrakten. *Öl.* — *N.* till Ost-Finnm. enl. Bl. — * på steniga hafsstr. *Sk.—Boh. Gestr. Ångml.* Nora sn, Grönsvik. — *N.* från Christiania till Finnm. Lyngseidet.) *Skiljd från föreg. med sin tätt tufvade växt, utan märkligt krypande rotskott; från följ. med större och slakare vippa, större småax och bredare, strax de utslå platta, strå-blad. F. dumet. är en medelform till föregående och troligen samma art som F. nemorum Leys. och F. heterophylla Hænke.*

7 F. *ovina L.* vippan *smal ensidig* upprät, med aflånga, *4—6blomm.* glesa småax; blomfjällen meränd. med borst; *alla* bladen *likformiga borstlika;* strået *kantigt,* för öfr. som föreg. ♃ 6. — *β tenuifolia:* blrna n. borstlösa; bladen tagelsmala. — *γ vivipara:* blrna borstlösa, axgroende; bl. något rännformiga. — *δ vaginata:* strået högt upp beklädt med bladlösa halmgula slidor från fjolåret. Fig. Sv.B.78. Ands. t.3,f.27. H.N.f.8, n:o 93. *γ* Fl.D.2043. H.N.f.5, n:o 96 [ena ex.].
Torra st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.: Bl. — *β Sk.* — *γ* i fjellen. — *δ Öland,* på Alfvaren.) *1—2 qu. hög, med smal, endast under blomn. öppen vippa af 2 lin. långa småax, som vanl. äro gröna ell. gråaktiga, i fjelltrakter ofta violetta: F. violacea Gaud. — δ F. glauca Fr.*

††† Bladen som föreg. afd.; yttre skärmfj. 2 ell. flera g:r kortare än det inre: *Vulpia Gmel.*

8 F. *bromoides L.* vippan ensidig, upprät, axlikt sammandragen, med omkr. 6blommiga, plattade småax på uppåt vidgade skaft; blomfj. kortare än sin borst; bl. borstlika; roten trådig. ☉ 6, 7. Fig. Fl.D.1445. Ands. t.3,f.28. H.N.f.13, n:o 93.

Torra st. r. (*Blek.* på strandklippor vid Mörrum, sista åren förgäfves eftersökt. *Sk.* öst. kusten vid Stenshufvud, i branterna mot hafvet 1860; Alnarp 1861: Vesterl.) *1—2 qu. hög med gles och kort [1—1½ t.] vippa af nära halftumslånga gröna småax, med lång borst. — F. sciuroides Roth. Vulpia Link. V. Myuros v. bromoides Parlat.*

488. SCHEDONÓRUS *PB. Fr.* Backlosta.

† Blomborsten kortare än sitt fjäll, stund. n. ingen.

†1 S. *inermis RS.* vippan *upprät;* småaxen jemnbredt lancettlika, 5—9blommiga; borsten *omärklig* ell. 5—6 gång. kortare än fjället; bladen *flera g:r* bredare än strået, i kanten sträfva, eljest glatta. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.1805. Reich. D.Fl.f.335, 36. Ands. t.3,f.29. H.N.f.7, n:o 94; f. 11, n:o 90.

Äng. r. (*Uppl.* Uppsala, Marielund; Vallox-Säby; Rosersberg.) *Stort gräs, med tumslånga småax. — Bromus L. Festuca DC.*

2 S. *erectus Fr.* vippa och småax *som föreg.*; borsten rak, *något kortare* än sitt fjäll; bladen *föga* bredare än strået; rotskottens ännu smalare, hårbräddade. ♃ 6,7. — *β laxus:* småaxen n. dubbelt större, 8—11blomm.; bladen ofvanpå håriga, bredare än strået. Fig. Fl.D.1383. Ands. t.3,f.31. Reich. f.360; *β* 359. H.N.f.9, n:o 96.

Torra äng. åkerren. etc. r. (*Sk.* Rörum. *ÖG.* Marmorbruket. *Stockholm,* Gröndals park. *Uppl. Vestml.* Ryd i Granhammars äng; Kaggeholm på Lillön i Mälaren; Frötuna. *Boh.* Gullmarsfjorden. *Gottl.* Visby i Snäckgärdet. — *N.* Frydenberg nära Christiania: Bl. — *β Sk. Rosl. Gottl.*) *Utmärkt af de knappt ½ lin. breda, långa och håriga rotbladen, något smal och sammandragen vippa. β, som är Bromus suberectus Fr., är dubbelt gröfre och mycket olik a, men förf:s ex. sakna rotskott, så att bladens hårighet ej kan afgöras; hos B. suberectus äro de enl. Fr. håriga på ytan, ej i kanten. Bestämd efter Reich., som anser den vara en skuggform af a. — Bromus Huds. Festuca Wallr.*

3 S. *asper Fr.* vippan *utbredd, ensidigt* lutande; småax och *borst som föreg.*; bladen *flera gånger* bredare än strået, med sträfhåriga slidor. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.473? Fl. D.1382. Ands. t.3,f.30. Reich. f.357. H.N.f.4, n:o 97.

Lundar, r. (*Sk. Smål.* vid Husqvarna. *ÖG.* Omberg. *Stockh.* Svartsjö slott; Värmdön; Viksberg; *Rosl.* Norrtelge, Sessö. *VG.* Kinnekulle; Halle- och Hunneberg. *Boh.* Christinedal: Thed. *Öl. Gottl.* — *N.* Langesund på hafsklipporna. Åserald i Christiansands st. Findöe vid Stavanger.) *Stort gräs med slak vippa och ofta nära ½ tum breda blad. — Bromus Murr. Festuca Mert. Br. erectus Sv.B. en tvätydig ell. dålig figur.*

†† Borst af blomfjällets längd ell. längre.

4 S. *sterilis Fr.* vippan med lutande topp och *långa utsperrade* slaka grenar, *1—3* tillhopa; småaxen jemnbredt lancettlika, slutl. platta och mot spetsen bredare; borsten *längre än* sitt fjäll; bladen *finludna.* ⨀ 6, 7. Fig. Sv.B.467. Fl.D.1325. Ands. t.3,f.32. H.N.f.1, n:o 80.

Torra st. r. (*Sk.* Lund; Helsingborg; Landskrona etc. *Hall. Stockholm. Gottl.* Lilla Carlsön. — *N.* Christianiafjorden, på Sandöe engång: Bl.) *Alnshög och mera, med gles, men yfvig vippa af 1½—2 tum långa småax. — Bromus L.*

5 S. *tectorum Fr.* vippan med *åt en sida lutande* grenar, *5—7* tillhopa; småax som föreg.; borsten *af fjällets längd;* bladen *mjukhåriga.* ⨀ 6, 7. — *β glabratus:* småaxen glatta. Fig. Fl.D.1806. Reich. f.340. Ands. t.3,f.33. H.N.f.11, n:o 91.

Torra st. (*Sk.—Uppsala. Vestml.* Köping. *Ner. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* Bergens st. Lerdal och Leganger; sällsynt. — *β Gottl.*) *Sällan öfver ½ aln högt gräs, med smalare och mer åt en sida lutande vippa än föreg. — Bromus L.*

489. BROMUS *Lin.**) Losta.

1 B. *secalinus L.* vippan slutl. *lutande,* med *talrika utdragna* grenar i *samma* led; småaxen eggrundt aflånga meränd. glatta; blrna vid mognaden åtskiljda, med *inga*

---

*) Babington äfvensom Godr. & Gren. hafva efter Parlatore antagit namnet *Serrafalcus* för detta slägte, med bibehållande af *Bromus* för *Schedonorus.*

ell. något krokiga borst, *kortare* än det strax *nedom* midten bredare, yttre fjället; strå och bladslidor *glatta*. ⨀ 6, 7. Fig. Sv.B.204. Fl.D.293 och 1446. Ands. t.3, f.35.

Åkrar, a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Trondhj. st.: Bl.) *Högt gräs med tjocka, gröna ax, af tyngden slutl. lutande. Var. med stora, mer än tumslånga, mångblomm. småax: v. grossus, och den allmänna med smärre ax.*

2 B. *commutatus Schrad.* vippan *som föreg.*, med *2—7* grenar *tillhopa*, de flesta *kortare* än småaxen; småaxen utdraget lancettlika, 9—11blomm., omärkligt sträfva; blrna tätt tegellagda, med inre fjället märkbart kortare än det *ofvan* midten bredare yttre; borsten n. af fjällets längd; bladslid. *mjukhåriga*. ☽ 6, 7. — *β simplex:* vipp. upprät enkel, med upprätta, finludna småax. Fig. Reich. D.Fl.f.347. Ands. t.4,f.37. H.N.f.6, n:o 89.

Åker- och ängsren. r. (*Sk.—VG. Boh. ÖG.* Gistads prestg. enl. Kindb. *Uppsala. Öl.* Borgholm. *Gotl.* ymn. i ängen vid Kams gästgg.) *Yppiga former likna mest föreg., men hafva tätare vippa, af ofta helt korta grenar, endast en ell. annan längre utdragen; magra former, med n. klaselik vippa, äro knappt skiljbara från följ. — B. pratensis Ehrh. enl. Fries.*

3 B. *racemosus L.* vippan slutl. *lutande, n. klaselik*, gles, med *korta, ensamma ell. parvisa* grenar; småax lancettlika 7—9blomm.; det yttre fjället bredast *vid* midten; för öfr. *som föreg.* ☽ 6. Fig. Reich. f.348. Ands. t.4,f.36. H.N.f.6, n:o 90.

Fukt. äng. r. (*Sk. Hall.* vid Karup; samt i nor. del., vid Algussered. *Boh.* upp till Uddevalla. *VG.* Rackeby sn, Degeberg; Göteborg. *Blek.* Ronneby. *Smål.*) *Småaxen oftast helt kort skaftade gröna, lika föreg:s; men, då yttre blomfjället hos denna har kanten vidgad till en trubbig, ehuru rundad vinkel, har den hos B. racem. en jemn böjning. — B. pratensis Ehrh. enl. Koch.*

4 B. *arvensis L.* vippan *utbredd*, slutl. *lutande*, med *3—8, utdragna* grenar tillhopa; småaxen *jemnbredt lancettlika* plattade glatta; blrna tättliggande, med rak borst, *längre än* det ofvan midten bredare, med det inre n. lika långa yttre fjället; bladslid. *småludna*. ⨀ 6. — *β oliganthus:* småaxen flera g:r mindre, 5—6blommiga. — * *patulus MK.* vippan lutande; småaxen med mer utstående blr och borst. Fig. Reich. f.343; * 344. Ands. t.3,f.34? H.N.f.6, n:o 88; * f.15, n:o 95.

Odl. st. åkerren. (*Sk.*—söd. *Lpl.* och *VB.* nor. del. — *N.* Christiania; Tvedestrand; Mandal enl. Bl. Finnm. Talvig. — *β Uppl.* Löfsta bruk; Lennartsnäs i Näs sn. — * *Sk.* Lund; mell. Lund och Höjebro.) *Vippan vanl. stor, utbredd; småaxen smala, tumslånga, meränd. bruna; ståndarknapp. guldgula. B. arv. Ands. Gram. är, enl. beskrifn., denna, men på fig. är småaxet alldeles för bredt och borsten öfverallt för kort. β B. patulus Lindeb. Syn.pl. Mæl. Den verkl. * B. pat. har lika stora småax som α, men blrna något mer skiljda och utstående med spetsen, samt med mer och mindre utböjd borst.*

5 B. *mollis L.* vipp. aflångt eggrund, *tät, upprät;* småaxen *eggrundt aflånga* tätblommiga; borsten *rak*, n. af fjällets längd; blad och slidor *mjukludna*. ⨀ 6, 7. — *β glabratus:* ax glatta, n. utan glans. — * *hordeaceus Wg.* lågväxt och mer tufvad, med tätare vippa af glatta glänsande ax. Fig. Sv.B.456. Fl.D.1324. Ands. t.4,f.38; * f.39. H.N.f.7, n:o 96; * 97; *β* f.8, n:o 95.

Odl. st. back. (*Sk.—Ångml.* och *Dal.* — *N.* till Trondhj. st.) *α, med mjukhåriga ax, var. från alnshög med rik vippa, till fingerhög med 1—2 småax: B. nanus Weig.*

490. BRIZA *Lin.* Darrgräs.

1 B. *media L.* vippan upprät, med utsperrade grenar; småaxen hängande, slutl. hjertlika, 7—11blommiga; skärmfjällen kortare än de nedre blomfjällen. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.300. Fl.D.258. Ands. t.5,f.52.

Äng. a. (*Sk.—VB.* och *Jämtl.* — *N.* till Trondhj. st.: Bl. Ost-Finnm.: Deinb. enl. Bl.) *Var. till storlek och blrnas antal i småaxet.*

491. POA *Lin.* Ängsgröe.

† Roten med vidlyftigt krypande skott.

1 P. *pratensis L.* vippan *utbredd*, med *3—6*, utstående grenar *tillhopa;* småaxen eggrunda 3—5blommiga; strå och slidor *trinda* och *glatta;* bladsnärpet *kort* och tvär-

hugget. ♃ 6, 7. — *β humilis:* lågväxt och mjuk, med 3—4blomm., violetta småax. — *γ rigens:* något styft gräs; vippan af utsperrade grenar, med ett litet antal silkesludna småax; bladen korta. — *δ costata:* vipp. smal af korta grenar; småax af 3, upphöjdt nerviga blr. — *ε angustifolia:* högväxt, med långa trådsmala rot- och rotskottsblad. Fig. Sv.B.88.f.1. Fl.D.1444. Ands. t.4,f.40. H.N.f.9, n:o 93 [varr.].

Äng. etc. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *γ* i fjelltr.) *Vanl. högt, glatt och rikblommigt gräs. Blir i fjelltrakter stundom späd och smalbladig med dubb. mindre småax: var. alpestris Fr. H.N.f.9, n:o 93, A.* — *γ närmar sig mycket följ. art, likasom δ till P. compressa.* — *P. angustifol. L. herb.*

2 P. *cenisia All.* vipp. *utbredd,* af *ensamma ell. parvisa,* glatta grenar, med 1—3, ovala, 2—5blomm. småax och lancettlika blr; stjelkbladen 2—3, smala, med *något utdraget* snärp; strået glatt och *n. trindt.* ♃ 6, 7. — *β flexuosa:* n. fothög; vippan liten, upprät, gles, med slutl. horizontala grenar, de nedersta längst. — *γ abbreviata:* lågväxt, strå och slidor något plattade; vippan eggrund. Fig. Sv.B.704. Ands. t.4, f.41. H.N.f.6, n:o 84; *β* f.3, n:o 94; *γ* f.7, n:o 93.

Fjelltr. (*Torn.* och *Lul. Lpm.* — *N.* Finnm.—Dovre; Goustafj. etc.) *Fothögt, spensligt, men tämmel. styft gräs med smala blad och gles axfattig, vanl. violettbrun vippa. γ 3—6 tum hög, skiljd från P. laxa med föga annat än något krypande rotskott och mer utbredd vippa: P. laxa β intermedia ed. 4. P. arctica Br.* — Anm. *P. disitiflora RS., hvartill Blytt i Norg. Fl. med ? förer en af honom funnen blekare form, torde äfven, om man kan döma af de sinsemellan nog stridiga beskrifningarne, höra hit.*

3 P. *compressa L.* vippan *vanl. smal ensidig,* med *2 ell. flera* grenar tillhopa; småaxen *3—9*blommiga; strået *styft, platt* och blåaktigt. ♃ 6. — *β Langeana:* mer grön, alnshög; vippan stor och slak. Fig. Fl.D.742. Reich. D.Fl.f.401, *β* f.402. Ands. t.4, f.42. H.N.f.13, n:o 92.

Torra st. mur. (*Sk.—Helsl.* och *Dal. Boh. Öl. Gotll.* — *N.* söd. och vestra del.; nordligast vid Trondhj. och Stördalen: Bl. — *β N.* Christiania flerest.; Toten: Bl.) *Blåaktigt, smalbladigt gräs med platt strå, knappt tumsbred vippa, vanl. smala mångblomm. småax.* — *β, som af Blytt upptages som egen art, är väl icke annat än en luxurierande localform.*

(P. sudetica.)

†† Roten trådig ell. tufvad, utan längre kryp. skott.

* Vippan med 3 ell. flera grenar i nedra lederna.

4 P. *sudetica Hænke:* vippan öppen ell. *utbredd,* mer och mindre slak; småaxen ovala *3blommiga* med *fria* nerviga blr; bladen *mycket bredare* än strået; slidorna och i synnerhet bladskotten *plattadt 2äggade* sträfva; snärpet kort. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B. 614. Fl.D.1924. Ands. t.4,f.43. Reich. f.421—22. H.N.f.7, n:o 91.

Fukt. lund. särdeles i bergstr. r. (*Sk.* Gudmundtorp vid Pinelierna; Belteberga. *Blek.* mell. Mörrum och Elleholm. *ÖG.* Kinda vid Borgberget m. fl. st. *Vestml.* Sätra brunn: Stud. S. Almqvist. *Värml.* Carlstad; Bergsl., Hästberget vid Liljendal. *Gefle,* vid Stenbäcken. *Helsl.* vid berget Nipen i Bjuråker, och Elfåsen i Hassela sn: C. O. Berg. *Medelp.* Sättna vid Bybäcken; Borgsjö; Torp, vid Hussboda m. fl. st.: Reuterm. *Jämtl. Ångml. Lpl.* — *N.* Laurvig. Christiania; Gjællebæk; Houg i Ullensager; Ullerud. Hugelien i Torpen; samt Romsdalen, i Eikisdal. Nordligast i Ranen af Trondhj. st.: Bl.) *2—4 fot högt, mjukt och bredbladigt gräs, men stund. närmande sig följ. art. Enl. Fr. är vår art Hænkes äkta och ursprungl. P. sud., ehuru den sedermera blifvit i Tyskland bortblandad med P. hybrida.*

5 P. *trivialis L.* vipp. *utbredd* och något slak; småaxen *som föreg.;* blrna förenade *med* ett *fint ludd,* nerviga; bladen *knappt dubbelt* bredare än strået, med *utdraget,* n. spetsigt snärp; bladskotten något plattade. ♃ 6, 7. — *β multiflora:* vipp. stor, tät, rikblommig och mer färgad. Fig. Sv.B.88,f.2. Fl.D.1685. Ands. t.4,f.44. Reich. f.418, 19; *β* 20. H.N.f.7, n:o 92.

Äng. fukt. st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Finnm.: Bl.) *Strået vanl. sträft, dock stund. glatt, vippan meränd. grön.*

6 P. *serotina Ehrh.* vippan *yfvigt utbredd* med sträfva grenar; småaxen eggrundt lancettlika, *4—6blomm., tvåfärgade;* blrna *med ludd;* slidor och bladskott trinda;

snärpet *utdraget.* ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.502. Fl.D.2166. Ands. t.4,f.45. H.N.f.6, n:o 83.

Fukt. st. stränd. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Nordl. enl. Bl.) *Växer mest i tufvor af talrika strån, hvilkas leder vanl. äro täckta af bladslidorna. Vippan rikblommig, yngre sammandragen; småaxens blr gröna med brun ell. gul spets.* — *P. angustifolia Wg. P. fertilis Host.*

7 P. *nemoralis L.* vipp. *smal slak,* med sträfva grenar; småax. lancettlika, *2—5blomm. utan* ludd; bladen *smala,* med *omärkligt* snärp; strået glatt, med nakna leder. ♃ 6, 7. — β *micrantha:* med små, knappt en lin. långa, 2blommiga småax. — γ *glaucantha:* vippan tät gråbrun, med stora 4—5blomm. småax; gräset blåaktigt. Fig. Fl.D.750. Reich. f.403—408. Ands. t.4,f.46.

Lund. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — γ i fjelltr.) *Spädt, men ofta högt gräs, hvars svarta ell. bruna leder sällan täckas af bladslidorna.*

8 P. *bulbosa L.* vipp. *upprät,* jemnt spridd, *n. alltid axgroende;* småaxen aflånga *5—7-blomm.,* med lancettlika, tätt liggande blr; strået *med lökformiga sidoskott* vid roten. ♃ 5, 6. Fig. Reich. f.385, 86. Ands. t.5,f.50. H.N.f.2, n:o 77.

Torra st. r. (*Sk.* t. ex. vid Brösarps gästg. — *Stockh. Öl. Gotl.*) *1—1½ qu. hög, med liten, men blomrik gråaktig vippa; de icke groende småaxen lika dem hos P. compressa. Knölarne vid roten bestå af tjocka fjäll med mycket och hårdt parenchym.* — *P. alpina var. Wg.*

(P. cæsia.)

** Vippan med mest parvisa grenar [1—3].

9 P. *alpina L.* vippan upprät, *styft eggrund* tätblommig, med utsperrade grenar; småaxen *bredt eggrunda,* 3—6blommiga, *med ludd* mell. de eggrunda blrna; strået och de korta bladen glatta. ♃ 6, 7. — β *nodosa:* småax. 3—4blomm.; strået lågt, vid roten knöllikt tufvadt. Fig. Sv.B.757. Fl.D.807. Ands. t.5,f.49. β Reich. f.390. H.N.f.4, n:o 96.

Fjelltr. a. (*Lpl.—Helsl. Uppl.* Godtsunda. *Dal. Boh.* Hamnholmen vid s. Koster. *Öl.* Resmo; Thorslunda etc. — *N.* Finnm. — söd. delen. — β *Jämtl.* Frösön. *VG.* Mösseberg. *Gotl. Öl.* — *N.*) *Har vippa af stora rödlätta, stundom axgroende småax; bladen vanl. 1—2, säll. 3 tum långa. β är omkr. qvartershög, med hårdt gyttrade bladlemningar vid roten, dock icke lökformiga som hos föreg.; är P. badensis Gmel.*

10 P. *cæsia Sm.* vippan *vanl. utbredd,* med *sträfva* grenar; småaxen *aflånga,* omkr. 3-blommiga, med lancettl. blr, *n. utan ludd;* strået något sträft, jemte bladen grågrönt, lederna täckta af bladslidorna; snärpet något utdraget. ♃ 6, 7. — * *Balfourii Parn.* grön, med mer utbredd vippa, slätt strå; blrnas ludd tydligare. — * *glauca Vahl:* bl. och strå blågrå; snärpet kortare; vip. smal, af fåaxiga grenar. — β *firma:* blr smärre. Fig. Reich. f.400. Ands. t.4,f.47. H.N.f.3, n:o 95. * *glauca:* Fl.D.964.

Fjelltr. (*Lpl.—Dal.* — *N.* Finnm.—Christiania. — * *Balf. N.* Valders, Dovre och Lomsfj. enl. Bl. — * *glauca: Lpl.—Jämtl.* — *N.* Ost-Finnm. — Christianss. st. enl. Bl. — β *Lul. Lpm.* Qvickjock. *Boh.* Strömstad enl. Beurl. — *N.* Salten.) *Strået omkr. fothögt, vanl. med ett par skarpa linier; vippan efter blomn. hopdragen, grågrön ell. violett. Var. i hög grad.* — *P. aspera Gaud. P. Gaudini ed. 4.* * *glauca är P. nem. γ ed. 8; β är P. ser. β ed. 8.* — Anm. *P. conferta Bl. från Kongsvold, som Blytt sjelf anser möjl. vara en form af P. Balfourii, är för utg. bekant endast af beskr. i Norg. Fl.*

11 P. *laxa Hænke:* vippan liten, meränd. *smal klaselik,* med lutande topp, *glatta* grenar; småaxen eggrunda 3—4blomm. *med ludd;* det trinda strået och de utdragna smala bladen *mjuka och glatta;* snärpet aflångt. ♃ 7, 8. — * *stricta Lindeb.* med korta rotskott, inrullade blad och oftast axgroende vippa, smala, 2—3blomm. småax. Fig. Fl.D.2342. Reich. f.395, 96. Ands. t.5,f.48. H.N.f.6, n:o 85; * f.15, n:o 94.

Fjellklipp. (*Lpl.—Herjed.* på Helagsfj. — *N.* från Finnm. till Goustafjell i Christianss. st. — * *Jämtl.* Åreskutan. — *N.* Merager; Dovre, på Knuds- och Nystuehöe.) *Mjukt, tufvadt, quartershögt gräs, med smal, rödviolett, säll. grön vippa. * är en medelform till P. cenisia.*

12 P. *annua L.* vippan *vidt utbredd;* småaxen eggrundt aflånga, 3—7blommiga *med föga ludd;* skärmfjällen *mycket olikstora;* strået *mjukt,* något plattadt. ⊙⚶ 4—9.

— *β supina:* ett par tum hög, med smal fåblommig, mer färgad vippa. Fig. Sv.B. 126. Fl.D.1686. Ands. t.5,f.51. Reich. f.387; *β* 388.

Allmän. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. — *β* i fjelltr.) *Quartershögt mjukt gräs, mest med grön vippa.*

492. GLYCERIA *R. Br.* Vatten-Gröe.

† Yttre blomfjället 7nervigt [hos *G. pendul.* med blott en tydl. nerv]: *Hydrochloa Hn.*

1 G. *plicata Fr.* vippan något ensidig, gles, med *n. glatta* grenar, de *nedre 4—5 tillhopa;* småaxen jemnbreda, n. cylindriska, *8—13*blommiga; blrna eggrundt aflånga, *rundadt trubbiga;* strået nedtill kull-liggande; bladsnärpet *kort.* ♃ 7. Fig. Reich. D.Fl.381. Ands. t.5,f.55. H.N.f.5, n:o 91.

Vattengrop. dik. (*Sk. Smål.* Kalmar; Jönköping. *ÖG. VG.* Kinnekulle; Hunneberg, vid Bursle. *Värml.* Venerstrakten. *Hall. Boh. Gotll.*) *Mycket lik följ., med n. dubbelt bredare blad, kortare, ehuru bredare och trubbigare blr, med högre nerver; mycket kortare bladsnärp.*

2 G. *fluitans Br.* vippan ensidig, gles, med *n. glatta* grenar, *1—3 tillhopa;* småax. *som föreg.;* blrna lancettl., *trubbiga med kort spets;* snärpet *utdraget;* strå som föreg. ♃ 6, 7. — *β loliacea:* vippan enkel, ax- eller klaselik. Fig. Sv.B.102. Fl.D. 237. Ands. t.5,f.54. H.N.f.5, n:o 92 och 93 [var.].

Stränd. dik. a. (*Sk.—VB.* — *N.* till Senjen: Bl.) *Vanl. alnshögt gräs, med gles vippa af tumslånga smala, alltid gröna småax.* — *Festuca L.*

3 G. *spectabilis MK.* vipp. stor, jemnt utbredd, med *mycket sträfva* grenar; småaxen aflånga, *5—9blomm.;* blrna *upphöjdt* nerviga trubbade; bladen breda, med *kort* snärp; strået upprätt. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.30. Fl.D.920. Ands. t.5,f.56. H.N.f.9, n:o 91.

Vatten, r. (*Sk.—Stockh.* flerestädes. *Uppl.* Norrtelge, Björnö, Os, Mellingsholm; Håtuna sn, i canalen vid Nyborg. *Helsl.* Hudiksvall. *Medelp.* Sundsvall: Reuterm. *Vestml.* Stora Ekeby. *Ner.* Hjelmarsnäs; Willingsberg etc. *Dal.* Grycksbo. *Värml.* och *Dalsl.* i Venerstrakten allm.; m. fl. st. — *N.* Porsgrund; på Krageröe vid Fredriksstad; Christiania; Romerige.) *Stort gräs med rik vippa, n. fingerbreda blad.* — *Poa aquatica L. Gl. aquat. Wahlb. Molinia maxima ed. 4.*

4 G. *pendulina Læst.* vippans grenar *glatta,* n. hårfina och hängande; småaxen aflånga, med *5—7,* åtskiljda, *otydl. nerviga* blr; bladen något styfva, glatta, med *utdraget* snärp; strået nedtill rotslående. ♃ 7. Fig. Fl.D.2343. Ands. t.5,f.59. H.N.f.9, n:o 92.

Stränd. r. (*VB.* Torneåelf från Hietaniemi till Turtula. Torneå. På hafsstranden vid Salminanti och Seivitz gästgg.) *Alnshögt, något groft, glatt gräs; vippan med slaka grenar och topp; småaxen vid blomn. 3 lin. långa och 2 breda; blomfj. hinnaktiga med grön ryggnerv, otydl. ell. inga sidonerver. — Molinia ed. 4. Arctophila Læstadii Rupr. A. fulva * pendul. Ands. Gram.*

5 G. *remota Fr.* vipp-grenar som föreg., *sträfva;* småaxen aflångt jemnbreda, med *4—6,* något glesa, upphöjdt nerviga, *sargadt trubbiga* blr; bladen mjuka, på båda sidor sträfva, med *kort* snärp. ♃ 7. Fig. Fors. Lin. Inst. Skr. Buxb. Cent. 3,t.54. Ands. t. 5,f.57. H.N.f.6, n:o 86.

Fukt. st. r. (*Ångml.* Bjertrå, norr om Öster-Strinns vid Svartbäckens utlopp i Stormyren. *Medelp.* Sättna, nära Näsvattnet. — *N.* Asker vid Stockerelv, mellan Vöjen och Bjerke; Lillehammar vid Mesneelv; Maridalen: Bl.; Ringeboe på Örsanden vid Laugen; Österdalen i Åmodt.) *3—4 fot högt, men spädt gräs; blrna starkt nerviga och vanl. mer färgade än hos föreg. — G. norvegica Somft. Molinia ed. 4. Poa af Fors. enl. orig.-ex. granskade af Prof. Fries.*

†† Yttre blomfjället 5nervigt: *Heleochloa Fr.*

6 G. *maritima Wahlb.* vippans *nedre grenar parvisa,* något ensidigt *utstående, föga* sträfva; småaxen aflånga, 5—8blommiga; blrna lancettlika med snedskuren, något *spetsig* topp; strået uppstigande. ♃ 7. — * *festuciformis Heynh.* vippan smal, af få och korta grenar; bladen trådsmala. Fig. Fl.D.1626. Ands. t.6,f.60. Reich. f.377; * 78. H.N.f.5, n:o 94; * 95.

Hafsstr. (*Sk. Blek. Smål.* Kalmar; Vestervik. *Hall. Boh. Öl.* Borgholm. — *N.*

Christiania; Krageröe; Langöen; Arendal etc.; till Ost-Finnm. enl. Bl. — * *Hall:* Varberg. *Boh.* Koön. *Öl.* Ottenby och Näsby i Ås sn.) *Vippans grenar mindre utsperrade än hos G. distans, vid mogn. meränd. hopdragna, dock stund. en eller annan nedböjd; småaxen dubb. större, violetta, hos * blekgröna. Molin. capillaris Handb. ed. 1 från Öland synes höra till G. festuciform. — Poa Huds. Molinia ed. 4. Puccinellia Parlat.*

7 G. *conferta Fr.* den jemnt spridda, täta vippans *nedre grenar omkr. 5 tillhopa korta uppstående* och *mycket* sträfva; småaxen *jemnbreda,* af 4—8, aflångt jemnbreda, otydl. 3flikiga blr; stråen tufvade, med rotskott. ♃. Fig. Bot. Not. 1851, n:o 6. Ands. Gram. t.6,f.61.

Fet dyjord, r. (*Sk.* Broby nära Ingelstorps gästg. på gödsel af rutten tång. Vid *vestra* kusten.) *En medelform mell. föreg. och följ. Vippan eggrund, med trind, icke vid lederna platt ell. fårad blomspindel* [*rachis*]; *småax smärre än hos föreg. — Sclerochloa Borreri Bab. Molinia Hn. ed. 4. Är, enl. Beurl., blott en localform af föreg.*

8 G. *distans Wg.* vippans nedre grenar *utdragna, 3—5 tillhopa,* slutl. *nedböjda, något* sträfva; småaxen aflånga, 2—7blommiga; blrna eggr. aflånga med *trubbig* ell. n. tvärhuggen spets; stråen tufvade, uppstigande. ♃ 6, 7. — *β capillaris:* vippan slak af hårfina grenar. — *γ pulvinata:* 1—3 tum hög, med korta parvisa, föga utstående grenar. — *δ reptans:* med långa krypande och rotslående skott. Fig. Fl.D.251 och 2222. Ands. t.6,f.62. Reich. f.375, *β* 376. H.N.f.6, n:o 87; *γ* f.5, n:o 90.

Stränd. rännsten. etc. (*Sk.—Ångml. VB.* nor delen. *Vestml. Värml. Boh. Öl. Gotl. — N.* till Trondhj.: Bl.) *Var. i hög grad; vippan än tät och hopdragen, än gles med ut- och nedsperrade grenar, 2- till 7blommiga, gröna ell. bruna småax o. s. v. — Molinia ed. 4. Poa distans L. P. salina Poll. P. arenaria Retz. Puccinellia Parl.*

493. CATABROSA *PB.*

1 C. *aquatica PB.* vippans grenar 4—7 tillhopa, jemnt *spridda och utstående,* n. glatta; småaxen med 1—3, sargadt trubbiga, *upphöjdt nerviga* blr; strået slakt, nedtill kull-liggande. ♃ 6, 8. Fig. Sv.B.587. Fl.D.381. Ands. t.6,f.64. H.N.f.9, n:o 89.

Våta st. (*Sk. Smål.* i Kalm. län, och vid Jönköp. enl. Scheutz. — *Uppl. Ångml. Dal. Ner.* Örebro och st. Mellösa. *Boh.* Grebbestad: J. A. Leffl. *Öl. Gotl. — N.* till Ost-Finnm.) *Mjukt, bredbladigt, ofta flytande gräs. — Aira L. Molinia Wib. Glyceria Handb. ed. 5 & 6.*

2 C. *algida Fr.* vippan *gyttrad,* stund. *n. i axform;* småaxen enblommiga, med mycket små, ofta felslående skärmfjäll; blomfj. *otydl. nerviga.* ♃ 7, 8. Fig. Wg.Fl.L. t.1. Sv.B.545. Fl.D.1505. Ands. Bot. Not. 1849 n:o 3; Gram. t.6,f.65. H.N.f.9, n:o 90.

Fjellbäck. r. (*Torn. Lpm.* Kåbdavanka. *Lul. Lpm.* vid bäcken Vaschajocko; mell. Valli- och Gaskaive fjell etc. *Pit. Um. Lpm.* Skeblefjell. — *N.* Ost-Finnm. — Hardanger, på alla högre fjell: Bl.) *1—2 tum högt gräs med 1 lin. breda platta blad, mycket små småax, tätt gyttr. i en enkel axlik ell. grenig vippa. — Agrostis Wg. Phippsia Br. Glyceria Hn. ed. 5 & 6.*

494. COLPODIUM *Trin.* Finn-tåtel.

*1 C. *latifolium Br.* vippan smal sammandragen; bladen smalt lancettlika, med utdraget hinnaktigt snärp; strået något uppstigande upprätt. ♃ 7, 8. Fig. Fl.D.2341. Ands. t.6,f.63. H.N.f.11, n:o 89.

Fjelltr. r. (*N.* Ost-Finnm. i Birkelierne mell. Wadsöe och Nyborg flerest.; Seidafjellen; Lebesbyfjellen vid Laggo.) *Ej olik Mol. cærulea, med hvilken detta gräs är närmast beslägtadt, men med bredare blad, 2—3ledadt, alnshögt strå. Småaxen vanl. med en enda blomma af n. lika bildade, gröna, oftare brunvioletta trubbiga fjäll; variera dock i samma vippa med 2 blr. — Catabrosa Fr. Cinna Brownii Rupr.*

495. MOLINIA *Schrank.* Blå-tåtel.

1 M. *cærulea Mönch:* vippan meränd. hopdragen, med 2—3blomm. borstlösa småax; strået upprätt, styft, utan flera leder än en ned vid basen. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.401. Fl.D.239. Ands. t.5,f.53.

Fukt. skogsäng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.: Bl.) *1—3 fot hög med blå vippa af vanl. korta grenar, men stundom flera tum långa.* — *Melica L. Enodium Gaud.*

3 Flocken **Avenaceæ.** Småax skaftade [i vippa]. Skärmfjällen stora som blomfjällen ell. större.

496. FLUMINIA *Fr.* Vass-svingel.

1 F. *arundinacea Fr.* vippan stor, med utstående grenar; småaxen af 3—5, i toppen uddtandade blr; strået upprätt, i nedre lederna rotslående. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.370. Ands. t.6,f.66. H.N.f.3, n:o 93.
Åar, r. (*ÖG.* omkr. Motala och Roxen; Finnspångsjön.) *Strået manshögt, likt vanligt Rör, men blekare och med smalare blad.* — *Festuca arundinacea Liljebl. F. donacina Wg. F. borealis MK. Scolochloa festucacea Ed. 5.*

497. TRIODIA *R. Br.* Tandsvingel.

1 T. *decumbens PB.* vippan n. enkel, sammandragen klaselik, af 4—8, 3—4blommiga småax; bladslidorna mot mynningen håriga. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.162. Reich. D.Fl.f. 433. Ands. t.6,f.67. H.N.f.9, n:o 97.
Skog. och betesm. (*Sk.—Helsl.* och *Dal. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj.) *Strået nedliggande eller uppstigande, sällan upprätt.* — *Festuca L. Poa Schrad. Danthonia DC.*

498. KOELERIA *Pers.*

1 K. *cristata P.* den smala, före och efter blomn. axformigt hopdragna vippan något glest gyttrad; småaxen 2—3blommiga, med *spetsiga*, stund. kort borstbärande fjäll; bladen *håriga.* ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.2223. Reich. D.Fl.f.174. Ands. t.7,f.82. H.N.f. 14, n:o 88.
Lund. hafsstr. r. (*Sk.* Oppmanna. *Stockh.*skären enl. Liljebl.) *3 qu. högt, grönt gräs, med uppåt glatt strå, öfverallt, särd. i kanten håriga blad.* — *Aïra L. Dactylis Wg.*

2 K. *glauca DC.* vippan som föreg. jemnt axformig; småaxen 2—3blomm. med *trubbade* fjäll; bladen *glatta ell. omärkl.* sträfva, *utan tydliga hår.* ♃ 6, 7. Fig. Fl.D. 1566. Reich. f.176. Ands. t.7,f.83. H.N.f.1, n:o 78.
Sandfält, r. (*Sk.* mell. Ystad och Blek. t. ex. Kåseberga; mell. Helsingb. och Laholm. *Öl.* Gärdslösa; Runsten; Gårdby.) *Fothög, gråaktig, vanl. sträf af omärkl. hår; vippan under blomn. öppen, liknande en Poa.* — *Dact. crist. β Wg. K. intermedia Ahlqu. Fl. Runst.*

499. AVÉNA *Lin.* Hafre.

† Enåriga arter, med slutl. hängande småax och 5—9nerviga skärmfjäll.

1 A. *fatua L.* vippan med *utbredda* slaka grenar; småaxen 2—3blommiga, *kortare* än skärmfjällen; alla blrna med borst; yttre fjället spetsadt med *2klufven* topp, *håromgifven* bas. ⨀ 6, 7. — * *intermedia Lindgr.* blomfjällen glatta ell. med mycket få hår. Fig. Sv.B.144. Fl.D.1629. Ands. t.7,f.72; * b*. H.N.f.7, n:o 89.
Åkr. (*Sk.—Um. Lpm.* — *N.* till Trondhj.) *Axen tumslånga, med långa borst; blomfj. beströdda med borstlika hår, som hos A. intermed., hvilken trol. är A. hybrida Peterm., blifva få eller inga.*

2 A. *strigosa Schreb.* vippan rigtad *åt en sida;* småaxen 2—3blomm., *af skärmfj:s längd;* alla blrna med borst; yttre fjället i spetsen *2syladt glatt;* axfästets hår omärkliga. ⨀ 6, 7. Fig. E.B.1266. Ands. t.7,f.73. H.N.f.2, n:o 76.
Åkr. r. (*Sk.—Boh. Värml.* Christinehamn; Carlstad på Örsholmen; Gullsjö i Långserud sn. *Smål.* Ryhof, Torpa i Jönköpingstrakten; i vest. del. ymnig. *ÖG.* Järstad; V. Ny sn etc.) *Lik föreg.; småaxen mest 2blommiga.*

†† Fleråriga, med bladskott från roten, upprätta småax, 1—3nerviga skärmfjäll.

3 A. *elatior L.* vippan *sammansatt grenig;* småaxen *2blommiga; den nedra* blomman meränd. med *endast* ståndare, utan pistill och med *lång borst* fästad *nedom* blomfjällets midt; bladslidorna *glatta.* ♃ 6, 7. — *β vulgaris:* öfra blomman i axet utan

borst, ell. med en kort och rak borst nära toppen. Fig. Sv.B.48. Fl.D.165. Ands. t.7,f.74. H.N.f.9, n:o 88.

Hafsstr. äng. (*Sk.—Helsl. Vestml. Boh. Öl. Gotl.* — *N.* till Lofoden: Bl.) *2—3 fot högt, gräs med lämmel. breda platta blad, något slak vippa. Det yttre skärmfjället meränd. ennervigt. — Arrhenatherum avenaceum PB.*

4 A. *pubescens L.* vippan *smal,* grenig; småaxen *2—3blomm.*, *föga* längre än skärmfjällen; *alla blrna med borst,* fästad *ofvan* fjällets midt; de nedra bladslidorna meränd. *mjukhåriga.* ♃ 6, 7. — *β alpestris:* dubb. större; slidorna 2sidigt hoptryckta, jemte alla blad mjukhåriga. Fig. Sv.B.263. Fl.D.1203. Ands. t.7,f.75.

Äng. a. (*Sk.—Um. Lpm.* — *N.* till Ost-Finnm.: Bl. — *β N.* Dovre, i birkelierna vid Kongsvold och Drivstuen. Trol. i flera fjelltr.) *Vippan mer sammansatt än hos följ., gräset mjukare och nedtill finludet, säll. glatt; det nedre skärmfj. än ennervigt, än med 2 fina sidonerver. — A. pratensis Sv.B.*

5 A. *pratensis L.* småaxen i *smal,* nästan axlik klase, *4—5blommiga, betydl.* längre än de båda 3nerviga skärmfjällen; *alla blrna med borst* fästad *vid* ell. *strax ofvan* fjällets midt; bladslid. *glatta ell.* något *sträfva* [icke håriga]. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D. 1083. Reich. f.207. Ands. t.7,f.76.

Äng. (*Sk.—Ångml.* och *Dal.* — *N.* till Helgel.) *Något styft, alnshögt gräs med mycket smala rotskottsblad; vippan klaselik, ell. med en eller annan längre, 1—2axig gren nedtill.*

500. TRISETUM *Pers.* Guldhafre.

1 T. *flavescens PB.* vippan *utbredd tätblommig* med *sträfva* skaft; småaxen omkr. 3blommiga, med ena skärmfjället *dubb. längre* än det andra; yttre blomfjället med 2sylad spets; strået och de öfre bladslid. *glatta.* ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.1507. Reich.f. 204—6. Ands. t.7,f.79. H.N.f.3, n:o 91.

Äng. r. (*Sk. Smål.* Vestervik, vid Rödsle; samt Misterhult, vid Virbo; Vexiö, vid Kampen. *ÖG.* Solberga i Herrberga sn; Åleryd i St. Lars sn m. fl. st.: Kindb.; Adelsnäs: Scheutz. *Södml.* i Thorshällatrakten etc. *Stockholm,* vid Rörstrand m. fl. st. *Uppl.* Uppsala; Halqved i Funbo sn; Ellgarn i Mälaren: Krok; Österby bruk: Stud. Henschen. Norrtelge på Fröluna kyrkog. *Gefle* slottsträdg. [fordom]. *Gotl.* — *N.* Eger vid Fiskumvandet. Christiania: Bl.) *2—3 fot hög med 2—3 tum bred, rik och gulglänsande vippa. — Avena L. och ed.8.*

2 T. *agrostideum Fr.* vippan *utbredd gles,* med n. *glatta* skaft, *efter blomn.* n. axlikt *sammandragen;* småaxen 2—3blomm., med ena skärmfjället *något längre* än det andra; yttre blomfj. med 2flikig spets; strået *upptill* och de öfra bladslid. *glatta.* ♃ 7. Fig. Ands. t.7,f.80. H.N.f.3, n:o 92 och f.7, n:o 90.

Fjellv. r. (*Torn. Lpm.* Karesuando vid Maunu; Torn. träsk, vid bäcken Nagerijoki.) *Fotshög, med habitus af föreg., charakterer mer af följ., och utgör en mellanform till båda. — Avena subalpestris Ed. 3. A. subspic.* * *agrostid. ed. 5. A. agrost. ed. 8.*

3 T. *subspicatum PB.* vippan *alltid smal axformig* med *småhåriga* skaft; småaxen *som föreg.;* strået och bladslidorna *mjukhåriga.* ♃ 7. Fig. Sv.B.722. Fl.D.228. Ands. t.7,f.81. H.N.f.11, n:o 88.

Fjellv. (*Lpl.—Herjed.* — *N.* Ost-Finnm. — Filefjeld: Bl.) *1—1½ quarter högt, mjukludet gräs, 1—1½ tum långt, vanl. gråbrunt ax. — Aira L. Avena ed.8.*

501. AIROPSIS *Fr.* Vårtåtel.

1 A. *caryophyllea Fr.* vippan med *utdragna och utstående* grenar; småaxen 2blomm., *kortare* än skärmfjällen, med i spetsen 2sylade yttre blomfjäll; bladen borstlika. ⊙ 5, 6. Fig. Sv.B.508. Fl.D.382. Ands. t.7,f.77. H.N.f.2, n:o 74.

Sandfält, r. (*Sk.* mell. Hvällinge och St. Hammar; Trelleborg; Ystad; Häckeberga; Quinnevad nedom Vombsjön; Vartbo; Torup.) *3—8 tum högt, spädt gräs, med silfverglänsande småax. — Aira L. och Parlat. Avena Web. och ed.8.*

2 A. *præcox Fr.* vippan *smal, n. axformig;* småaxen *knappt* kortare än skärmfj.; för öfr. som föreg. ⊙ 5, 6. Fig. Sv.B.508. Fl.D.383. Ands. t.7,f.78. H.N.f.2, n:o 75.

Torra st. (*Sk. Blek. Smål.* Kalm. län vid kusten; Jönköpingstrakten; Urshult och Elghult i Kronob. län: Scheutz. *ÖG.* Lönö i Häradshammar; Axelsö och Rövik i St. Annæ: Kindb. *VG.* Kållands-ö på stranden. *Boh. Hall. Öl. Gotl.* — *N.* från

Arendal och Christiansand upp till norra delen af Bergens st.) *2—4 tum hög, med slutl. blekgul, föga öfver ½ tum lång, n. lancettlik vippa. — Aira L. Avena PB. och ed. 8.*

502. CORYNEPHORUS *Pal. B.* Sandtåtel.

1 C. *canescens PB.* vippan tät, aflång ell. eggrund; skärmfjällen nående öfver blrna; bladen borstlika sträfva. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.450. Fl.D.1023. Ands. t.8,f.84. H.N.f.1, n:o 77.
Sandfält. (*Sk. Hall. Blek. Smål.* Kalmar och Åby. Skäggenäs, samt Refsudden i Ryssby sn; Misterhult, mell. Virbo och Figeholm m. fl. st. *Öl. Gotl.* — *N.* uppgifven för Bergen och Söndmöer, men aldrig sedd af Blytt.) *Tufvadt, gråaktigt gräs, 1—1½ qu. högt. — Aira L.*

503. AIRA *Lin.* Ängståtel.

† Småax 3blommiga ell. med ämne [skaft] till 3:dje blomman; borsten n. rak: *Deschampsia PB.*

1 A. *alpina L.* vippan upprät. öppen med *glatta* grenar; småaxets *nedra* blomma med borst, fästad nära blomfjällets *midt* och *föga* längre än detta; den öfra med en kort borst nära spetsen; bladen *hoprullade glatta.* ♃ 7. Fig. Wg. Fl.L.t.3. Fl.D.1625. Ands. t.6,f.70. H.N.f.8, n:o 91 [axgroende].
Fjellv. (*Lpl. Jämtl.* Åreskutan; Snasahögen; Sylfjellen. *Herjed.* på gränsfjell. — *N.* från Ost-Finnm. till nor. del. af Christianss. st.: Bl.) *1—2 qu. högt, glatt gräs, med oftast axgroende vippa.*

2 A. *bottnica Wg.* vippan som föreg. med *glatta* ell. *omärkl. sträfva* grenar; småaxets *båda* blr med borst fästad närmare *basen, dubbelt längre* än fjället; bladen ofvanpå något sträfva, *snart hoprullade.* ♃ 7, 8. Fig. Wg. Fl.L.t.4. Ands. t.6,f.68. H.N.f.3, n:o 88.
Hafsstr. (*VB.—ÖG.* vid Bråviken enl. Kindb. *Smål.* på ön Jungfrun.) *2—3 fot högt, tufvadt, snart gulnande gräs, med gulglänsande vippa; småaxen dubb. större än hos följ.*

3 A. *cæspitosa L.* vippan slakt utbredd, med *sträfva* grenar; *båda* blrna med borst fästad närmare *basen, af fjällets längd;* bladen *platta,* ofvanpå mycket sträfva. ♃ 6, 7. — *β pallida:* med gulglänsande vippa. — * *brevifolia Hn.* vippan smal upprät violett, småaxen med utskjutande, något krökt borst; bladen korta och platta. — * *glauca:* vippan grågrön tät, med glattare grenar; borsten från blomfjällets midt. Fig. Sv.B.132. Fl.D.240. Ands. t.6,f.69.
Äng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — Underarterna i *Jämtl.* på Frösön etc. * *brevif.* äfven i *N.* på Norfjellet bland *A. flexuosa β.*) *Högt, mycket tufvadt gräs, vanl. med stor, slak, grå ell. brun vippa. A. brevifolia har alldeles utseende och färg af A. flexuosa β; rotbl. platta, 2 tum långa.*

†† Småax 2blomm., utan ämne till en 3:dje; borsten med knä och dernedom vriden: *Avenella Koch.*

4 A. *flexuosa L.* vippan meränd. utbredd och *lutande* med *krusiga* och *glatta* grenar; småaxen knappt längre än de *mycket* olikstora skärmfjällen, med *långt utskjutande* borst; bladen trådlika, med aflångt *tvärhugget* snärp. ♃ 6, 7. — *β montana:* vippan smal, meränd. hopdragen, med större, rödvioletta småax. Fig. Fl.D.157. Reich. D.Fl.f.182, 83. Ands. t.6,f.71. *β* Fl.D.1322.
Torra äng. back. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β* i *fjelltr.* ned till *Helsl. Boh.* på bergen vid Strömstad. — *N.*) *Vippan vanligen stor och glänsande blekgul, stundom med vid basen violetta småax; rotskottens blad glatta.*

5 A. *uliginosa Weihe:* vipp. *upprät,* med utstående, något *krusiga* och *sträfva* grenar; småaxen af de *föga* oliklånga skärmfjällens längd, med utskjut. borst; bladen trådlika, med utdraget *spetsadt* snärp. ♃ 6, 7. Fig. Reich. f.184. Ands. t.12,f.143. H.N.f.2, n:o 73.
Dyiga sjöstränd. samt sand och stenrös i sjöar, r. (*Smål.* Femsjö vid Bastesjö, Hallesjö. — *N.* Möllevand nära Christianssand, samt vid Stavanger enl. Blytt.) *Lik föreg., men vippan upprät, brun, med sträfva grenar; rotskottsbladen finare och ofta n. hårsmala, mycket sträfva, då de strykas uppifrån och ned. Anses af Fries som afart. — A. discolor Thuill.*

504. VAHLÓDEA *Fr.*

1 V. *atropurpurea Fr.* vippan gles, af utdragna slaka grenar; småaxen med borsten kortare än skärmfjällen; bladen platta. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.687. Fl.D.961. Ands. t.8,f.87. H.N.f.3, n:o 89.

Fjellmossar, r. (*Lpl. Jämtl.* vid elfvarne Handölan och Herrhågnan. *Herjed.* Storådörren och Valösjön, samt Haftorsstöten och Rutstöten. — *N.* Ost-Finnm. ned till Johnsknuden vid Mjösen. Norfjellet i Buskeruds amt. Hofhelderen i Ouse past. Christiansands st. Gousta fj. etc. allmän.) *Fothögt gräs med slak vippa af brunviolella småax. — Aira Wg. Fl.L. Holcus Wg. Sv.B.*

505. HOLCUS *Lin.* Mjuktåtel.

1 H. *lanatus L.* skärmfjällen *trubbiga,* meränd. *med en kort udd* af den utlöpande ryggnerven; blomborsten kroklikt böjd, *icke nående öfver* skärmfjällen; strå och bladslidor *mjukludna;* roten trådig. ♃ 6, 7. — *β argenteus:* vippan glesare, med n. hvita småax. Fig. Sv.B.84. Fl.D.1181. Ands. t.8,f.85.

Fukt. äng. (*Sk.—Uppl. Gestr.* Oslättfors. *Ångml.* Själevad sn. *Värml.* Årås nära Marviken. *VG. Dalsl. Boh. Öl. Gotl.* — *N.* söd. och vest. delar upp till Romsdalen och Molde.) *Vippan tät, vanl. rödlätt; hela gräset mjukt.*

2 H. *mollis L.* skärmfj. *smalspetsade;* borsten *utskjutande,* med knä nedtill; *öfra* bladslid. och strået *glatta;* roten krypande. ♃ 7. Fig. Sv.B.198. Fl.D.1059. Ands. t.8,f.86. H.N.f.13, n:o 91.

Lund. r. (*Sk. Blek. Smål.* Dörby och Hosmo m. fl. st.: Sjöstr.; Kalmar; Vestervik. *Södml.* Utön, Edenäs; Ornön i Hesselmara äng. *Hall. Boh. Öl. Gotl.* Sproge. — *N.* Christiansand upp till Romsdalen.) *Vippan gulaktig; borsten sträf.*

506. MÉLICA *Lin.* Slokgräs.

1 M. *ciliata L.* vippan *axformig;* nedre blommans yttre fjäll nära kanten *långhårigt.* ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.365. Ands. t.8,f.88. H.N.f.4, n:o 98.

Torra berg, r. (*Smål.* Eds kyrka. *ÖG.* Fagervik på Kolmården; Alvastra; Omberg; Söderköping. *Södml.* Tullgarn på Fridön; Mörkön; Utön etc. *Stockh.* Danviksbergen; Norsborg; Kungshatt; klippor vid Bergianska trädg. *Öl. Gotl.*) *Axet brunt, efter blomn. hvitludet af de långhåriga blrna.*

2 M. *nutans L.* småaxen, i *ensidig lutande klase,* af 2 *glatta* blr och ämne till den tredje; bladsnärpet *omärkligt.* ♃ 5, 6. Fig. Sv.B.354.f.1. Fl.D.962. Ands. t.8,f.90.

Stenback. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Småaxen lutande åt en sida, af brunviolett färg.*

3 M. *uniflora Retz.* småaxen i *mycket gles långgrenig* lutande *vippa, enblommiga* med ämne till andra blomman; snärpet *hinnaktigt,* med en borst på den bladen motsatta sidan af strået. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.354,f.2. Fl.D.1144. Ands. t.8,f.89. H.N. f.14, n:o 89.

Lund. r. (*Sk.—Södml.* t. ex. Tjustvik på Värmdön; Kappeberget vid Södertelge. *VG. Boh. Öl. Gotl.* — *N.* på öar i Christiania-fjorden; Arendal; Christiansand etc.; söd. del. af Bergens st.: Bl.) *Småaxen lika föreg:s, men upprätta, i en fåblommig vippa af 1—2 tum långa, hårfina grenar.*

4 Flocken **Agrostideæ.** Småaxen enblommiga [undant. *Phragmites*].

507. PHRAGMITES *Trin.* Vass.

1 P. *communis Trin.* vippan stor, utstående ell. utbredd; småaxen 2—6blommiga; bladen n. lancettlika. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.114. Fl.D.2464. Ands. t.8,f.91.

Stränd. stund. i fukt. åkr. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *3—4 alnar högt gräs, med rörformigt strå, fingerbreda blad. Blir på det torra mycket lägre. — Arundo Phragmites L.*

508. PSAMMA *Pal. B.* Sandrör.

1 P. *arenaria RS.* vippan cylindriskt *axlik;* skärmfjällen *spetsiga;* det yttre blomfjället med ett syl-likt borstämne tätt under och *icke längre* än fjällets spets; de blrna omgifvande håren *icke nående* dessas midt; bladen inrullade. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.138. Fl.D.917. Ands. t.8,f.92. H.N.f.13, n:o 90.

Hafsstr. på flygsand. (*Sk. Hall. Boh.* på Koster, Lysekil: Thed. *Smål.* Kalmar. *Öl.*

Gottl. — *N.* Hvalöarne och vestra kusten upp till Nordfjord i Bergens st.) *Axel tätt, 3—6 tum långt, halmfärgadt. — Arundo L. Ammophila arundinacea Host. Calamagrostis Ed.* 4 *och Fr.*

2 P. *baltica RS.* vippan grenig sammandragen spetsad; skärmfj. *sylspetsade;* yttre blomfj. med en hårlik borst under och *något längre* än fjällets spets; blrnas hår *nående* dessas midt; bladen snart inrullade. ♃ 7, 8. Fig. Fl.D.1684. Reich. D.Fl.f.158. Ands. t.8,f.93. H.N.f.1, n:o 74.

Som föreg. r. (*Sk.* Ystad vid Köpingeåns utlopp; Kåseberga och Sandhammar etc. — *N.* Sandösund i Christianiafjorden: Bl.) *Snarlik Calam. epigejos, men med tätare, n. lancettlik vippa; blrna stora violetta med grön bas. — Arundo maritima Ag. Calamagr. Ed.* 4 *och Fr.*

509. CALAMAGROSTIS *Roth.* Rör-hven.

† Blomborsten fästad närmare fjällets bas och krökt vid midten: *Dejeuxia PB.*

1 C. *arundinacea Roth:* vippan upprät *öppen;* skärmfjällen lancettlika *spetsade;* blomborsten *utskjutande långt* öfver skärmfjällen; fästets hår *icke nående* till blommans *midt.* ♃ 6. Fig. Sv.B.96. Fl.D.1683. Ands. t.9,f.104. H.N.f.8, n:o 90.

Steniga back. a. (*Sk.*—söd. *Lpm.* — *N.* till Trondhj. i Stördalen.) *3—4 fot högt, styft gräs. — Agrostis L. C. sylvatica DC. ett yngre namn än både Linnés och Roths.*

2 C. *acutiflora DC.* vipp. som föreg.; skärmfj. smalt lancettlika, *utdraget sylspetsade, mycket längre* än blomman och lika långa som dennas borst; håren *föga kortare* än blomfjällen. ♃ 7. Fig. Reich. D.Fl.f.145. Ands. t.9,f.105. H.N.f.10, n:o 96.

Bergstr. r. (*Hall.* norra delen, vid Onne torfmosse och i Klefbergen; samt *Boh.* på vest. sidan af Koön. — *N.* Christiania, på Langöe; mell. Kongshavn och Bäckelaget; vid Sandvigen etc.: Bl.) *Omkr. 3 fot högt gräs, med tät och rikblommig, violett vippa; skärmfjällens spets hoptryckt och nålsmalt utdragen. — C. subuliglumis Exc. Fl. ed. 1.*

3 C. *varia PB.* vippan som föreg.; skärmfj. *spetsade, mycket längre* än blomman; borst och hår *som föreg.* ♃ 6, 7. Fig. Reich. f.146. Ands. t.9, f.106. H.N.f.8, n:o 89.

Torra st. r. (*Gottl.* täml. allmän i norra delen, t. ex. vid Hau i Fläringe; Veståö gård i Hall sn, etc.; i mell. och söd. del. sällsyntare, t. ex. på Thorsborgen och i Löjsta sn.) *Vippan glesare än hos föreg. med mer bredfjälliga, viol. småax; bladen n. lancettlika. — C. montana ed. 6. Arundo varia Schrad.*

4 C. *chalybea Fr.* vipp. som föreg.; skärmfj. bredt lancettlika *spetsiga,* af borstens längd, *föga längre* än blomman; håren *kortare* än blomfj. ♃ 6, 7. Fig. Ands. t.9,f.103. H.N.f.15, n:o 93.

Torra st. r. (*Ångml.* Tåsjöberget samt vid Tåsjön och Hotingsjön; Liden och Ramsele snr ned till gränsen af Ed sn. *Värml.* vid Tabergs grufvor.) *Har grön- och brunbrokiga småax, af mindre storlek än de öfr. i denna afdeln., med ena skärmfjället något längre, det andra något kortare än blomman, båda spetsiga, utan udd. — Ar. lapp. β Læst. Ar. sylvat. β Wg.*

5 C. *lapponica Hn.* vippan meränd. *smal, n. axformig* [hos *β* mer yfvig], upprät; skärmfj. lancettlika *trubbade* ell. *kortspetsiga,* längre än blomman med dess hår; borsten och *håren af blomfj:s längd ell.* något *längre.* ♃ 7, 8. — *β opima:* hela gräset större och gröfre; vippan af 1—2 tum långa utstående grenar. Fig. Wg. Fl. L.t.1. Sv.B.649. Ands. t.9,f.102. H.N.f.3, n:o 86.

Fjelltr. (*Lpl.* ned till *VB.* Lul. skärgård och Umeå sn. *Jämtl.* Brunflo och Ragunda snr. *Ångml. Medelp.* Borgsjö sn, Randklöfven. — *N.* Finnm.: Bl.) *Vippan knappt fingertjock, violett, af n. dubb. större småax än föreg. Borsten mindre krökt än hos de öfr. i afdeln. — β C. chalybea Bl.N.Fl.*

†† Borsten rak, fästad vid ell. ofvan midten af blomfjällets rygg.

* Småaxen gyttrade på vippgrenarnes utsida.

6 C. *epigejos Roth:* vippan upprät, med styfva grenar; skärmfjällen *jemnbredt* lancettlika, *långt* sylspetsade; borsten fästad ned på ryggen, kortare än de blomfjällen öf-

vernående håren; strået meränd. *sträft.* ♃ 7. — *β riparia:* vippan smal, n. cylindrisk; strået n. glatt. — *γ glauca:* spädare och blåaktig, med utbredd och glesare vippa. Fig. Fl.D.2165. Reich. f.154—56. Ands. t.8,f.94. H.N.f.8, n:o 83, 84 [varr.].
Torra st. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Salten. — *β Lpl.* Karesuando vid stränd. — *γ VG.* på Räfholmen i Venern nära Degeberga. — *N.* Christiansand; Christiania.) *Styft gräs med brun- ell. gråbrokig vippa. Från γ kan förf. ej skilja C. rigens Lindgr. i Fr. S.Veg.Sc.*

** Småaxen jemnt fördelade på vippgr:s alla sidor.

a — Vippan efter blomn. utbredd ell. något ensidigt sammandragen, med vanl. öppna skärmfjäll.

7 C. *elata Blytt:* vipp. stor, med utdragna *utstående, slaka* grenar; skärmfj. lancettlika *spetsade,* mycket längre än blomfjällen; borsten från blomfj:s *midt, lika lång* som detta; håren *långa som* skärmfjällen; strået glatt. ♃ 7, 8. Fig. H.N.f.14, n:o 91.
Våta st. stränd. r. (*Ångml.* flerest. i norra ådalen ymnig. *VB.* vid Sangis- och Korpikelfvar. — *N.* Christiania, vid Ellingsrud.) *Stort gräs med rik vippa af 2—3 tum långa grenar; bladen 2—3 lin. breda, snart hoprullade blåaktiga; småaxens hår mycket längre än blomfjällen.*

8 C. *Langsdorfii Trin.* vipp. upprät, med *styfva utstående* grenar, slutl. *något ensidigt* sammandragen; skärmfj. lancettlika, *spetsiga,* längre än blomfj.; borsten från blomfj:s *midt* ell. *högre upp, något längre* än fjället; håren *längre* än blomman, något *kortare* än skärmfj.; strået glatt. ♃ 7, 8. Fig. H.N.f.13, n:o 89.
Stränd. r. (*Värml.* Långserud sn, Kolsäter vid Knappersbäcken; mell. Gullsjö och Kastensbol; samt i Ekshärad, vid sjön Jangen enl. Larsson. — *N.* Christiania, i Långmossen vid Abildsöe, nära Voxen etc.: Bl.) *2—3 fot högt gräs, med blekröd, slutl. gråaktig vippa; bladen styfva, 3—4 lin. breda, platta.* — *C. rubicunda Blytt.* — Anm. *C. nutans Saut. anföres äfven af Blytt, ehuru med någon osäkerhet, såsom funnen nära Christiania.*

9 C. *phragmitoides Hn.* vippan *utbredd* med lutande topp; skärmfj. lancettlika *långspetsade;* borsten *af* de i spetsen 2klufna *blomfj:s längd eller något* längre, utgående än vid fjällets *midt,* än *högre upp* ända till från dess spets; håren *af blommans längd, kortare* än skärmfjällen; bladen *breda* [3—5 lin.]. ♃ 7, 8. — *β breviaristata:* borsten utgående i toppen mell. blomfj:s flikar ell. något längre ned. Fig. Reich. f.149? Ands. t.9,f.97. H.N.f.10, n:o 91; f.14 [var.].
Bergstr. etc. (*Lpl.—Herjed.* och *Ångml.* allm. *Medelp.* Indals prestg. *Helsl.* Loos sn, Tenberget: Wistr. *Uppl.* Järlåsa sn, Lingonbacka. *Vestml.* Sätra brunn: Stud. S. Almqv. *Ner.* mell. Stjernsund och Aspa: Lindeb. *ÖG.* Gopö och Sjöholmen i Vettern: Kindb. *Värml.* Finnskoga, vid elfven Tåsan m. fl. st. *Dalsl. Smål.* vid Husqvarna-åns nedre lopp; Gärdserum: Scheutz. *Boh. Sk.* Roslätt. — *N.* Finnm.—Christiania.) *Stort gräs, med rik brunviolett vippa af n. 2 lin. långa småax, som, då det tillika är bredbladigt, icke är olikt Phragmites. C. latifolia Blytt, med 3—5 lin. breda blad och vid blomfjällets midt utgående borst, synes vara hufvudformen, då borsten hos β, ell. den ursprungl. arten, som i allt öfrigt instämmer med Blytts, icke har någon bestämd utgångspunkt; hos ex. i H.N. utgår den n. vid fjällets midt. — Ar. litorea Zetterst:s Resa.*

10 C. *Halleriana DC.* vippan *utbredd,* något *slak* och gles; skärmfj. lancettl., *spetsade;* borsten från blomfj:s *midt,* jemte *håren af fjällets längd ell. något* längre; bladen *smala* [$1\frac{1}{2}$—3 lin.]. ♃ 7. — *β pulchella:* småaxen större; bladen 3 lin. breda. — *γ gracilescens:* strået lägre, med mindre och smalare vippa, smärre småax. Fig. Ands. t.9, f.98. Reich. f.147; *β* 148. H.N.f.8, n:o 85 och f.10, n:o 93; *γ* 94; *β* f.14, n:o 92.
Fukt. äng. vid stränd. etc. (*Lpl.—Smål.* Jönköp. vid Storån; Gärdserum: Scheutz. *Vestml. Värml. VG.* Degeberg. *Boh.* Strömstad. — *N.* söd. delen till Ost-Finnm. — *β Uppl.* Funbo sn. — *N.* Christiania. — *γ N.* Christiania, vid Ellingsrud: Bl.) *Föga skiljd från föreg. med annat än mindre vippa och småax samt smalare blad; stund.* [*såsom ex. i H.N.10, 93*] *närmar den sig C. lanceolata, så att de knappt kunna skiljas af annat än borsten. — C. pseudophragmites Reich. och Bl. Norges Fl., der de begge varr. upptagas som egna arter, ehuru svårligen med char. skiljbara.*

b — Vippan smal, efter blomn. axlikt sammandragen, med slutna skärmfj.

11 C. *Hartmanniana Fr.* vippan upprät, *öppen*, efter blomn. hopdragen; skärmfj. lancettlika *smalspetsade;* borsten från yttre blomfj:s *midt*, något längre, håren kortare än detta; bladen smala [1—2 lin.], snart hoprullade. ♃ 7. Fig. Ands. t.9,f.101. H.N. f.10, n:o 95.

Fukt. äng. stränd. (*Södml.* Forsa pappersbruk på en holme ofvanför qvarnen; Thorsberga i Stenqvista sn. *Värml.* vid Knappersbäcken nära Kolsäter i Långserud sn. *Boh.* — *N.* Christiania vid Kjænskjærn nära Ellingsrud, Tuttremyr i Maridalen, Gåslungen och Liggeren etc. Brufladt i Valders: Bl.) *Lik föreg., men med smalare, violett vippa, mer långspetsade skärmfjäll, kortare blomhår; för öfr. knappt skiljd, ehuru upptagen som art efter Fries och Blytt. — C. ambigua Hn. ed.6. C. intermedia Lindeb.*

*12 C. *strigosa Hn.* vippan upprät *smal och tät*, med mycket sträfva grenar; skärmfjällen *långspetsade;* borsten af blomfjällens längd ell. något längre, fäst *nedom* fjällens midt; håren kortare än blomman; strået upptill sträft. ♃ 7, 8. Fig. Wg. Fl.L. t.2. Ands. t.9,f.99. H.N.f.8, n:o 86.

Stränd. r. (*N.* Finnm. Lyngen; Tana- och Altenelv. Trondhj. vid Namsenelv i Ofverhalden, nedom gårdarne Grande och Valskråe m. fl. st.) *Liknar följ., men har mycket sträfvare vippgrenar och mer spetsade skärmfjäll; håren nående öfver halfva blomman, stundom högre upp.*

13 C. *stricta Hn.* vippan upprät, med vid blomn. n. horizontala, korta grenar; skärmfj. lancettlika *kortspetsiga;* borst och hår *som föreg.;* strået meränd. glatt. ♃ 6, 7. — *β elatior:* dubb. högre med stor och något slak vippa. — *γ geniculata:* strået nedtill nedligg. och med ett knä uppstigande. — *δ planifolia:* bladen ett par lin. breda och platta. Fig. Sv.B.301. Fl.D.1803. Ands. t.9,f.100. H.N.f.8, n:o 87; *β* 88.

Fukt. äng. (*Lpl.—Smål. Sk. Öl.* Kastlösa sn. — *N.* till Ost-Finnm. — *β* och *γ* på gräsväxta stränd. — *δ* Jönköp. vid Sanna.) *2—4 qu. högt gräs med smal gråbrun vippa, smala, snart hoprullade blad; strået stund. upptill sträft. — Arundo stricta Timm. C. neglecta Ehrh. och Fries.*

(C. acutiflora, Langsdorfii.)

††† Borsten fäst i blomfjällets spets.

14 C. *litorea DC.* vipp. *upprät*, med *utstående* och utdragna grenar; skärmfj. lancettlikt *syl-lika;* borsten utgående i yttre blomfjällets spets och *hälften så lång* som detta; håren längre än blomman. ♃ 7, 8. Fig. Reich. f.152. Ands. t.9,f.107.

Fjelltr. (*Jämtl.* enl. Ands. *Herjed.* mell. Ljusnedals bruk och Vallarne. *Värml.* Sættern vid Pershöjd 1850.) *Högt gräs, utmärkt af de mycket smala n. syl-lika skärmfjällen, som af Reich. afbildas allt för breda. Äfven hos denna art kan borsten utgå nedom spetsen. — C. laxa Host.*

15 C. *lanceolata Roth:* vipp. *utbredd lutande;* skärmfj. lancettlika *spetsade;* borsten fästad i blomfj:s spets mell. flikarne eller strax nedom dessa, *flera gånger kortare* än fjället; håren *längre* än både blomman och *borsten.* ♃ 7. — *β virescens:* vippan grön; skärmfj. smala och långspetsade. Fig. Sv.B.312. Fl.D.1624. Ands. t.9,f.96. H.N.f.10, n:o 92.

Fukt. st. stränd. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* i Aggerhus och Christianss. st.: Bl.) *Mjukt gräs med brun ell. gråbrokig vippa; stjelken med grenar i nedra bladvecken. Borsten n. mikroskopisk, än kortare än fjällets flikar, än längre och tydligare, dock aldrig öfver ⅙ så lång som sjelfva fjället. Jemf. C. Halleriana.*

(C. phragmitoides, Langsdorfii.)

510. APERA *Adans.* Åkerhven.

1 A. *Spica venti PB.* vippan yfvigt utbredd lutande; blomborsten flera gånger längre än blomman; ståndarknapparne jemnbredt aflånga. ⊙ 7. — *β purpurea:* lägre, med smalare och mer upprät, rödbrun vippa. — *γ pygmæa:* 1—2 tum hög, med hopdragen gulaktig vippa. Fig. Sv.B.286. Fl.D.853. Ands. t.10.f.108. *β* Reich. D.Fl. f.124. *γ* H.N.f.14, n:o 93.

Åkrar, a. (*Sk.—Ångml.* och *Jämtl. VB.* nor. delen. — *N.* till Finnm.: Bl. — *β* *Uppsala.* — *γ Öl.* på Alfvaren.) *Vippan stor ljusgrön, sällan brun. — Agrostis L.*

511. AGROSTIS *Lin.* Ängshven.

† **Blomman af 2 fullkomliga fjäll:** ***Vilfa PB.***

1 A. *stolonifera L.* vippan genom de *långt utdragna nedre* grenarne pyramidformig; efter blomn. *hopdragen;* alla bladen platta, med *utdraget* aflångt snärp. ♃ 6, 7. — *β straminea:* vippan gulaktig; yttre blomfj. meränd. med kort borst under spetsen. — *γ maritima:* vippan tätt gyttrad af smärre småax; strået nedtill kull-liggande, ofta rotslående. Fig. Fl.D.1623. Reich. D.Fl.f.133—37. Ands. t.10,f.109.

Fukt. äng., hafsstr. a. (*Sk.*—*VB.* nor del. *Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. — *β* och *γ* på hafsstr.) *Vippans grenar vanl. sträfva. Var. i hög grad; ofta alnshög med stor och yfvig vippa: v. gigantea; γ stund. quartershög med tumslång vippa. Enl. Prost. Læst. skall denna art i Lpl. sammanflyta med följ. — A. alba L.Sp.Pl. A. stolonif. β L.Fl.Su.*

2 A. *vulgaris With.* vippan glest utbredd, genom de *längre mellangrenarne* eggrund, efter blomn. *lika öppen;* alla bladen platta, med *kort,* tvärhugget snärp. ♃ 6, 7. — *β aristata:* blrna med borst. — *γ pumila:* fingerhög, tufvad, med korta eggrunda [af sot förändrade] småax. Fig. Sv.B.581. Fl.D.163. Ands. t.10,f.110. Reich. f.131, *γ* 132. H.N.f.11, n:o 85.

Äng. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Vippan vanl. yfvig af utsperrade, glatta eller något sträfva grenar och smågrenar, med mycket små småax. Både denna och föreg. hafva vanl. krypande bladskott vid basen. — A. stolonifera α L.Fl.Su. A. rubra Wg. Fl.Su.*

†† Blomma af blott det yttre fjället; det inre föga ell. icke utveckladt: *Trichodium Mich.*

3 A. *canina L.* vippan yngre slak, före och efter blomningen *hopdragen,* med utdragna mångblommiga och *sträfva* grenar; blrna meränd. med krökt ryggborst; rotbladen *trådsmala* hopvikna. ♃ 6, 7. — *β mutica:* blrna utan borst. — * *elatior:* 2—4 qu. hög, med tät grågrön vippa af n. dubbelt större småax; bladen en linie breda. — * *montana:* vippan tät gyttrad; blomfjället tvärhugget, med 2—4 borstlika uddar af de utlöp. nerverna och ryggborsten fästad nära basen. Fig. Fl.D.1443. Reich. f.128, 29. Ands. t.10,f.112. H.N.f.9, n:o 87.

Fukt. äng. och betesm. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* till Finnm. Havösund. — * *elat.* *N.* på Norfjellet i Buskeruds amt. — * *mont.* *Stockh.* på backar vid Rörstrand.) *Vippan brun, i skugga stund. gul: var. pallida. — * montana, som i sednare tider icke återfunnits, skiljer sig knappt från A. setacea Curt. med annat än större, mer gyttrad vippa af flera grenar i lederna, samt mindre spetsade skärmfjäll. A. canina δ mont. Bl.N.Fl. utmärker sig från den vanl. formen endast med styfvare gräs och upprät vippa. * elatior, som i Exc.Fl. ed.1 fördes till följ. art, tillhör snarare A. canina.*

4 A. *borealis Hn.* vippan upprät, genom de längre nedre grenarne pyramidformig, efter blomn. *icke hopdragen,* med meränd. *sträfva* grenar och krökt ryggborst; rotbladen smalare än stjelkbl. ♃ 7, 8. — *β minor:* 3—7 tum hög, med smal vippa af glattare grenar. — * *hyperborea Læst.* fotshög, med vippa som *β*, alla bl. platta, men smala. Fig. Sv.B.668; *β* 545. Ands. t.10,f.111. H.N.f.3, n:o 87; *β* f.11, n:o 86 och 87.

Fjelltr. på fukt. st. *β* på torrare, klipp. etc. (*Lpl.*—*Herjed. Ångml.* — *N.* Ost-Finnm. — nor. delen af Christiansands st. — * *Torn. Lpm.* enl. ex. af C. P. Læst.) *Fothög, med öppen gråbrun vippa, bredare och plattare rotblad än föreg. Var. lika som canina med större och mindre småax. β, var. angustata Bl., A. alpestris Læst. i Bot. N., är A. rupestris ed. 4 och Fr.S.V.Sc. samt A. alpina Wg. Fl.L., en form, som härrör af localen och tydl. öfvergår i α. — A. rubra Wg. och Fr. Jemf. Bot. Not. 1840 *).*

512. MÜHLENBERGIA *Schreb.*

1 M. *pendula Trin.* vippan med utdragna ensidigt lutande grenar; bladen breda med trinda slidor och utdraget snärp. ♃ 7, 8. Fig. Ands. t.10,f.113. H.N.f.7, n:o 87.

---

*) *A. rupestris ed. 8* från N. upptages i Blytts Norg. Fl. såsom synonym med *A. bor.* och torde, såsom till blomfj. något olik den syd-europeiska och efter Somf:s tid ej återfunnen, endast vara en form af nämnde art.

Skugg. st. r. (*Helsl.* Hassela sn, på Elfåsen, upptäckt af C. O. Berg. — *N.* Österdalen, Björnstad i Åmodt vid Getån etc. Ringeboe vid Herrisjö-elv, nedanför Stulsbroen; vid Finden i Torpen, annex till Land; Valders vid bergselfven nära Brufladt och vid Frydenlund.) *2—5 fot högt gräs, med 1—2 qu. lång, blekgrön vippa, 5—7 lin. breda blad. Välluktande som Milium och Anthoxanth. — Agrostis suaveolens Blytt. Blyttia Fr. Cinna expansa Link enl. Fries. C. arundinac. var. pendula Bl. N.Fl.*

513. MILIUM *Lin.* Amur.

1 M. *effusum L.* vippan stor utbredd, med slaka glesblommiga glatta grenar; småaxen eggrunda; strå och bladslidor glatta. ♃ 7. Fig. Sv.B.162. Fl.D.1143. Ands. t.10, f.115.

Lundar. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *3—4 fot högt och bredbladigt, välluktande gräs*

514. STIPA *Lin.* Fjädergräs.

1 S. *pennata L.* vippan med basen innesluten i öfversta bladslidan; blomborsten ganska lång, nedtill glatt och vriden, den öfre, mycket längre delen fjunhårig. ♃ 5, 6. Fig. Reich. D.Fl.f.165. Ands. t.10,f.114. H.N.f.7, n:o 88.

Åkerren. torra äng. r. (*VG.* Åsaka sn, i Vartofta härad; helt nära Hvaltorps kyrka, ¼ mil från byn Segerstad.) *Bladen genom hoprullning tagel-lika, särdeles rotbladen; borsten 6—10 tum lång.*

5 Flocken **Oryzeæ.** Skärmfjäll 0.

515. COLEANTHUS *Seidel.* Slidgräs.

*1 C. *subtilis Seid.* vippa af skiftevisa rundade blomflockar; öfversta bladslidan stor och vid; roten mångstråig. ⊙ 8. Fig. Reich. D.Fl.f.467. Ands. t.10,f.117. H.N.f. 10, n:o 87.

Öfversvämm. stränd. r. (*N.* vid Nitsundelv nedanför gården Braanaas i Skydsmoe sn., 2 mil från Christiania.) *Roten fintrådig, bärande flera, 1—2 tum höga strån, med så små blr eller småax* [½ *lin.*], *att stark förstoring behöfves att urskilja delarne. Hinnfrukten slutligen nära dubbelt så lång som blomfjället utom borsten, som är af fjällets längd. — Schmidtia Tratt.*

2 Afdeln. **CLISANTHÆ.** Blomman under blomningen tillsluten. Stift utdragna, med i blommans spets utskjutande märken.

6 Flocken **Paniceæ.** Småax hoptryckta från ryggen, på ena sidan convexa, på den andra n. platta; af en fullkomlig och en vanl. felslående ell. ofullkoml. blomma.

516. PANICUM *Lin.* Åkerhirs.

1 P. *Crus galli L.* vippan med ensidiga skiftevisa axlika grenar; blrna med borst; bladen glatta. ⊙ 7, 8. Fig. Fl.D.1564. Reich. D.Fl.f.516. Ands. t.11,f.119. H.N.f.1, n:o 75.

Odl. st. r. (*Sk.* Skanör; Helsingborg m. fl. st. *Hall.* vid Hasslöf; Hvalinge prestg. *Blek.* Storkö; Thorhamn.) *Den 2könade blommans fjäll benhvita. — Echinochloa PB. Oplismenus Kunth.*

517. DIGITARIA *Scop.* Blodhirs.

1 D. *humifusa Pers.* vippan n. fingerlikt delad i 3—5 ensidiga ax; småaxen *eggrunda* finludna borstlösa; blad och *slidor glatta.* ⊙ 7, 8. Fig. Fl.D.338. Reich. f.506. Ands. t.11,f.120. H.N.f.1, n:o 76.

Åkrar, r. (*Sk.* Kullaberg; Helsingborg; Söfde etc. *Hall.* Hasslöf; Eldsberg; Halmstad; Hvalinge m. fl. st. *Blek.* vid Hoby och Norje gästg. mellan Ronneby och Torneryd.) *Vippans nedre grenar vanl. något frånskiljda; småaxen bruna. — D. filiformis Reich. Panicum glabrum Ed.5. P. sanguinale L. Fauna ed.2.*

†2 D. *ciliaris Koel.* vippan af omkr. 5 ax; småaxen ovalt *lancettlika;* bladslidorna *mycket håriga;* för öfr. som föreg. ⊙ 7, 8. Fig. Reich. f.508. Ands. t.11,f.121. H.N. f.13, n:o 88.

Odl. st. r. (*Sk.* på odlad jord vid Krapperup.) *Lik föregående, men något större,*

utmärkt af hårigheten, som äfven sträcker sig till småaxen. — D. sanguinalis ciliaris Fr. Panicum Ed.5.

518. SETARIA *Pal. B.* Kafvelhirs.

†1 S. *verticillata PB.* vippan axlik, n. cylindrisk; svepeborsten sträfva af *nedåt rigtade* taggar; den 2könade blommans fjäll n. släta [icke märkligt rynkiga]. ⨀ 7, 8. Fig. Reich. D.Fl.511. Ands. t.11,f.122. H.N.f.15, n:o 91.
Odl. st. r. (*Sk.* Marsvinsholm, Maltesholm etc.; Lund. *Hall.* vid Hasslöf. *Rosl.* Hargs bruk. Alltid tillfällig och inkommen med utl. frön.) *Axet brunt. — Panicum L.*

2 S. *viridis PB.* svepeborsten sträfva af *uppåt rigtade* taggar; för öfrigt som föregående. ⨀ 7, 8. Fig. Fl.D.852. Reich. f.510. Ands. t.11.f.123. H.N.f.15, n:o 92.
Odl. st. back. r. (*Sk.—Uppl.* Norrtelge, Beateberg i parken. *Vestml.* Ferna: C. Elgenstj. *Värml.* Thorsby i Fryksände sn. *VG.* Mariestadstrakten flerest.: Sahlén. *Dalsl. Boh. Hall.* vid Algussered. *Öl. Gottl.* Roma etc. — *N.* söd. del: Laurvig och Hvalöarne upp till Gudbrandsdalen.) *Axet grönt. — Cynosurus paniceus L.Fl.Su. Panicum viride L.Sp.Pl.*

7 Flocken **Sesleriaceæ.** Småax hoptryckta från sidorna, flerblommiga, föga kortare än de stora skärmfjällen.

519. SESLERIA *Scop.* Elfexing.

1 S. *cærulea Ard.* axet eggrundt—kort aflångt; småaxen 2—3blommiga; yttre blomfjället med 2—4, korta borst i spetsen; bladen platta. ♃ 4, 5. Fig. Sv.B.210. Fl.D. 1506. Ands. t.11,f.124. H.N.f.12, n:o 96.
Fukt. äng. (*Sk. Smål.* öst. delen. — *Gestr.* och *Vestml. Jämtl. Öl. Gottl.* — *N.* Tellemarken enl. Hornem. Osäker enl. Bl.) *Axet stort som en nöt, af blå, säll. blekgul färg. — Cynosurus L.*

8 Flocken **Alopecureæ.** Småax som föreg. flock, af en enda blomma innesluten i skärmfjällen.

520. ALOPECÚRUS *Lin.* Ängskafle.

1 A. *pratensis L.* axet cylindriskt, *trubbigt;* skärmfjällen hopväxta *till midten, spetsiga, ludna, längre* än blomman; strået upprätt, med flerårig rotstock. ♃ 6, 7. — *β alpestris:* blad och strå glatta; öfversta bladslidan 3 gånger längre än bladet. — **nigricans Horn.* rotstocken vidt krypande och skjutande aflägsnade bladskott; axet slutl. svartnande; skärmfj:s spetsar utböjda; blomfj:s borst innesluten. Fig. Sv.B.14. Fl.D.1985. Ands. t.11,f.127. *β* H.N.f.11, n:o 83. * Reich. D.Fl.f.477. Ands. t.11,f. 126. H.N.f.4, n:o 94.
Fukt. äng. a. * nära stränd. r. (*Sk.—Jämtl.* och *Ångml.* — *N.* söd. om fjellryggen. — *β Lul.* och *Pit. Lpm.* — *N.* Ost-Finnm. Lebesbyfjellen. — * *Blek.—Uppl.* och *Vestml. VB.* Torneå, vid elfven. *Öl.* — *N.* till Ost-Finnm. Varanger.) *Axet mjukludet, ofta fingerlångt, hos β n. dubb. kortare.*

2 A. *geniculatus L.* axet cylind., *något trubbigt;* skärmfj. *blott vid basen* hopväxta, *trubbiga,* på ryggen *håriga, af blommans längd;* strået vid basen uppstigande ell. *mer och mindre nedliggande;* roten trådig, flerårig. ♃ 6, 7. — * *fulvus Sm.* ståndarknapp. brandgula; borsten innesluten; bladslid. vidgade. Fig. Sv.B.333. Fl.D.861. Ands. t.11,f.128. H.N.f.10, n:o 89; * 90. Fl.D.1804. Reich. f.476. Ands. t.11,f.129.
Fukt. st. allmän. * vanl. i vatt. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. — * *Sk.—Lpl.* — *N.* till Trondhj.) *α har meränd. gråbrunt ax, med hvitgula slutl. bruna knappar; A. fulvus har gröngult ax och strået mer nedliggande. — Var. 2—4 tum hög, med litet ax och n. trådsmala blad, på Ölands alfvar, Hall. och i Lappl.*

3 A. *agrestis L.* axet cylind., *spetsadt* åt ändarne; skärmfj. hopväxta *till midten, spetsiga, n. glatta, kortare* än blomman; strået upprätt, med enårig trådig rot. ⨀ 6, 7. Fig. Sv.B.432. Fl.D.697. Ands. t.11,f.125. H.N.f.4, n:o 95.
Sandåkr. r. (*Sk.* säll. i Christianstadstrakten. *ÖG.* Slaka sn. *Stockholm,* Biskopsudden. *Uppsala. VG.* Göteborg. *Gottl.* Visby; Roma och Klinte socknar m. fl. st. — *N.* Christiania flerest.: Bl.) *Axet 2—3 tum långt, blåaktigt, med långa krökta borst.*

521. PHLEUM *Lin.* Ängskampe.

† Skärmfjällen tvärhuggna, med utdragen borst.

1 P. *pratense L.* axet *cylindriskt;* skärmfjällen hårryggade, med borsten *mycket kortare* än sjelfva fjället; öfversta bladslidan *cylindrisk.* ♃ 6, 7. — *β nodosum:* strået vid roten lökformigt uppsväldt. Fig. Sv.B.23. Fig. Fl.D.1984. Ands. t,11,f.130. *β* Fl. D.380.

Äng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Finnm.) *2—5 quart. högt gräs, med grönt, n. fingerlångt ax; men får på torra ställen längre strå, med 1—1½ tum långt ax, samt då oftare rotknöl: P. nodosum Willd. — Skärmfjällens borst stundom nog lång; vid Gefle funnen n. af fjällets längd.*

2 P. *alpinum L.* axet *ovalt—aflångt* cylindriskt; borsten *n. så lång som* sjelfva fjället; öfversta bladslidan *uppblåst* vidgad. ♃ 7. Fig. Sv.B.414. Fl.D.213. Ands. t.12,f. 131. H.N.f.14, n:o 94.

Fjelltr. a. (*Lpl.—Helsl. Dal. Vestml.* på Hampängen vid Högby i Vestanforss. *Värml.* — *N.* Ost-Finnm. — Christianss. och Aggerhus st.) *Axet kortare, men tjockare än hos föreg., varierande utan gräns mell. klotrundt och cylindriskt; till färgen mer violett. Borsten alltid något sträf, blott stund. med några hår nedtill; vår allmänna form skulle således vara P. commutatum Gaud.!*

†† Skärmfj. tvärt spetsade i en kort udd: *Chilochloa PB.*

3 P. *Böhmeri Wib.* axet *cylindr.,* uppåt *afsmalnande;* skärmfj. med något *sträf rygg,* lancettlika, tvärt öfvergående i en kort udd. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.396. Fl.D.531. Ands. t.12,f.132. H.N.f.11, n:o 84.

Torra back. (*Sk. Smål.—Gefle* och *Vestml. Hall. Öl. Gottl.* — *N.* Aggerhus st.) *Axet 2—3 t. långt, stundom med axgroende blr. — P. phalaroides Köl. Phalaris phleoides L.*

4 P. *arenarium L.* axet *aflångt,* uppåt *vidgadt;* skärmfj. lancettlika *hårryggade,* spetsiga med ganska kort udd. ⊙ 6, 7. Fig. Fl.D.915. Reich. f.481. Ands. t.12,f.133. H.N.f.2, n:o 72.

Sand. hafsstr. r. (*Sk.* mell. Kåseberga och Christianstad, såsom Raflunda, Åhus etc. *Boh. Öl. Gottl.* Visby på Snäckgärdet; Öster- och Vestergarn m. fl. st. — *N.* uppgifven för Tellemarken, men osäker enl. Blytt.) *Strån 2—6 tum höga, flera från samma rot; axet omkring tumslångt. — Phalaris Huds.*

9 Flocken **Phalarideæ.** Småax hoptryckta från sidorna, af en fullkomlig, och en eller 2 ofullkomliga blommor [antingen könlösa eller enkönade].

522. BALDINGÉRA *Fl.Wett.* Rörflen.

1 B. *arundinacea Dum.* vippan under blomn. öppen, med tätblomm. grenar; de könlösa blrna fjäll-lika, långhåriga. ♃ 7, 8. — *β colorata:* bladen hvitrandiga. Fig. Sv.B.107. Fl.D.259. Ands. t.12,f.135.

Stränd. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. — *β Jämtl.* Ströms sn, på Öhns skog. — *N.* vid Örkedalselven nedom gården Fanremmen i Trondhj:s st.) *2—3 alnar högt, bredbladigt gräs med rödlätt vippa. — Phalaris L. Arundo colorata Sv.B. Digraphis Trin. och Fr.*

523. HIERóCHLOA *J. G. Gmel.* Myskegräs.

1 H. *borealis RS.* vippan *utbredd,* med öfverallt *glatta* grenar; småaxen eggrunda; blomfjällen *hårkantade,* med *ingen,* ell. *mycket kort* borst i spetsen; bladen *platta,* dubb. bredare än strået. ♃ 5—7. — *β microstachya:* småaxen n. dubbelt mindre; strået omgifvet af långbladiga upprätta rotskott. — *γ firma:* blrna med kort borst tätt under spetsen; bladslidorna sträfva. — * *fragrans RS.* småaxen betydligt större, mörkbruna, med skärmfj. mycket längre än blrna. Fig. Sv.B.168. Fl.D.963. Ands. t.12,f.137. H.N.f.8, n:o 92.

Fukt. äng. * i fjelltr. (*Sk. Smål.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. — *β Sk.* Lund på Kungsmarken samt vid Fogelsång. *VG.* Skara och Lidköp. — *γ Gefle,* på Rönnmaren. — * *Jämtl.* Åreskutan nedom Blå-sten. *Stockh.* vid Mofjärd på Svartsjölandet. — *N.* Gudbrandsdalen, Dovre etc.: Bl.) *Välluktande gräs med brungula glänsande, 2 lin. långa småax, krypande rot. Ex. i H.N. likna mycket H. fragrans, men hafva smärre ax, något som trol. varierar. — H. odorata Wg. Holcus od. L.*

2 H. *setifolia Hn.* vippan något *utbredd*, med *sträfva*, upp under det eggr. småaxet glatta grenar; blomfj. i kanten *n. hårlösa*, med *utskjutande*, *knäböjd* ryggborst på *båda* blrna, kort och fäst nedom toppen på den 3:dje blomman [då en sådan finnes]; bladen *tagelsmala*. ♃ 5? Fig.
Berg, r. (*Vestml.* i Kärrbo sn. på berg vid Mälaren, funnen af Herr A. E. Luhr, som dock sedan 1846 icke kunnat återfinna växten.) *Strået nedtill med skott från roten af quarterslånga, alldeles tagelsmala blad, stråbladen hopvikna, mycket smalare än strået; småaxen mest af 2 blr, begge med lika lång borst, några få af 3.*

3 H. *alpina RS.* vippan *hopdragen* med öfverallt *glatta* grenar; småaxen yngre aflånga, de *båda* nedra blrna *hårkantade* och med *utskjutande knäböjd* ryggborst; bladen *bredare* än strået. ♃ 7, 8. Fig. Wg. Fl.L.t.2. Sv.B.438. Fl.D.1508. Ands. t.12, f.139. H.N.f.3, n:o 90.
Fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* vid Torneå-träsk; Karesuando. — *N.* Finnm. Alten, Goskevare; Lyngen på Tsatsa.) *Rotskottsbladen n. trådsmala.* — *Aira Liljebl. Holcus Sv.B.*

524. ANTHOXÁNTHUM *Lin.* Vårbrodd.

1 A. *odoratum L.* vippan smal axlik ell. lancettformig; de könlösa sidoblrna rundadt trubbiga, med lång ryggborst. ♃ 5, 6. Fig. Sv.B.11. Fl.D.666. Ands. t.12,f.136.
Äng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.: Bl.) *Välluktande gräs med slutl. gulglänsande vippa, som stund. är större och ojemnt gyttrad.*

10 Flocken **Nardeæ.** Småaxen oskaftade, i ax, utan skärmfjäll.

525. NARDUS *Lin.* Ängsborst.

1 N. *stricta L.* axet borstsmalt, glatt, ensidigt. ♃ 7. Fig. Sv.B.174. Fl.D.1022. [Ands. t.12,f.141.
Fukt. äng. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.: Bl.) *Styft och segt, borstlikt gräs med kort rotstock och sammanknippade birötter.*

III. HETERONEMEÆ.

17 KLASSEN

FILICES *Lin.*

100 Fam. POLYPODIACEÆ *R. Br.* Stambladen i knoppen inrullade; slutl. bärande sporangierna gyttrade på baksidan, mer sällan i kanten, omgifna af en elastisk ring [hos *Osmunda* endast antydd af en knöl på baksidan].

526. **POLYPODIUM** *Lin.* Bergsöta.

1 P. *vulgare L.* stambladet enkelt *pardeldt;* flikarne *skiftevisa,* aflångt *jemnbreda* trubbiga, mot spetsen sågnaggade; de öfre mindre; plättarne å ömse sidor om bladflikarnes ryggnerv. ♃ 6, 7 *). Fig. Sv.B.37. Fl.D.1060.
Berg och sten, a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *6—8 tum hög; rotstocken krypande.*

2 P. *Phegopteris L.* stambladet *enkelt parbladigt,* med. n. motsatta oskaftade parblad, de öfre sammanflytande, *de 2 nedersta nedböjda,* alla djupt deldta i n. helbräddade finhåriga flikar. ♃ 8, 9. Fig. Fl.D.1241.
Skog. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Nordkap.) *Omkring ½ aln hög.*

3 P. *alpestre Hoppe:* stambladet *2—3dubbelt parbladigt,* med *bredt lancettlik* omkrets; parbladen *skiftevisa;* småbladens **) flikar aflånga sågtandade; plättar runda åtskiljda. ♃ 8. Fig. Schk. Cr. Gew.80. H.N.f.14, n:o 95.
Fjellv. r. (*Lpl.—Herjed.* — *N.* Ost-Finnm. Lebesbyfjellen. — Hecke- och Byglefjell.) *Lik Asplenium Fil. fem.; alnshög och quartersbred, men med runda svepelösa plättar och likformiga bladflikar. — P. rhæticum L. och Fr. S.V.Sc.*

4 P. *Dryopteris L.* stambl. *dubbelt parbladigt,* med n. *triangulär* omkrets; parbladen *motsatta,* småbladen pardeldta, med naggade och trubbiga flikar. ♃ 7, 8. — * *Robertianum Hoffm.* småbladen under glandelhåriga; plättarne slutl. sammanflytande. Fig. E.B.616; * 1525. H.N.f.14, n:o 96 [var.].
Skog. mur. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Nordkap. Ost-Finnm.: Bl. — * *ÖG.* Motala flerest., och nära Skenninge. *Dal.* Osmundsberget. *Öl. Gotl.* — *N.* Christiania och Porsgrund till Snaasen i Trondhj. st.: Bl.) *½ aln hög, mjuk ormbunke. * blir, äldre, mera styf och hopdragen med plättar, som slutl. betäcka bladens hela ryggsida: P. calcareum Sm.*

527. **ASPIDIUM** *Sw.* Taggbräken.

1 A. *Lonchitis Sw.* stambladet n. *jemnbredt, enkelt* parbladigt; *parbladen* månlikt böjda taggsågade; bladstammen fjällig. ♃ 7, 8. Fig. Fl.D.497. H.N.f.13, n:o 95.

---

*) Hos Kryptogamerna antyder månadsnummern den tid, då föredningen är mest utvecklad, ell. då fröhusen äro färdiga att släppa groddkornen, emedan de då böra examineras.

**) Då stambladet är sammansatt, delas det först i parblad, parbladen i småblad, och dessa i flikar.

Bergsrött. r. (*Lpl.* Torneåträsk. *Lul. Lpm.* vid Zekkok etc. *Um. Lpm.* i de högsta fjellen. *Jämtl.* Portfjellet; flerest. i Frostviken; Snasahögen; Åreskutan. *Herjed. Dal.* vid Porphyrverket. *Vestml.* Sala mellan Kolarehagen och Stumperstorp. *Dalsl.* Ullgrund; Hafsåsberget. Södra *Hall.* — *N.* Finnm. — Christiansand och Christiania.) *Stambladen tufvade 2—3 quart. höga, 2 tum breda. — Polystichum Roth.*

2 A. *angulare Kit.* stambl. *lancettlikt, dubbelt* parbladigt; *parbladens småblad* månlikt böjda, grundt och taggigt flikade, håriga; bladstammen tätt hårig och fjällig. ♃ 8. — *aculeatum Sw.* mindre; stambl. blågrönt, mindre hårigt, men styfvare. Fig. E.B.2776. H.N.f.13, n:o 96.

Skog. r. (*Sk.* Söderåsen, ymnig; Skärali, Onsjö härad. — *N.* Christiania; Holmestrand; Tellemarken; Christiansand; Bergen upp till Bedstad i Trondhj. st. — *Gottl.* Thorsborgen, nedanför den sydligaste låga bergväggen.) *Alnshög, tätt fjällig af bruna glänsande fjäll. Hufvudformen skiljer sig från A. aculeatum, hvilken af flera förf. anses som egen art, endast med mjukare och slakare stamblad samt mer håriga bladflikar. — Polyst. Presl.*

528. POLYSTICHUM *Roth.* Skogsbräken.

† Stambladet enkelt parbladigt.

1 P. *Thelypteris Roth:* stambladet nående till ell. något nedom bladstammens midt; parbladen utdraget lancettlika pardeldta *glatta,* med kortspetsiga *helbräddade* flikar, de fruktbärandes kanter *tillbakavikna;* plättarne nära kanten, sammanflytande. ♃ 7—9. Fig. Fl.D.760.

Stränd. (*Sk.—Gestr. Vestml. Värml. Boh.* Hogdal sn, Sundby: Krok. *Öl. Gottl.* Klinte: Thed. — *N.* till Nummedalen i Trondhj. st.; mest allm. i Aggerhus st. enl. Bl.) *Mycket bräcklig; af ljusgrön färg. Rotstocken lång, krypande och grenig. — Aspidium Sw. Lastrea Presl.*

2 P. *Oreopteris DC.* stambladet nående ned till bladstammens bas; parbladen utdraget lancettlika pardeldta, *under fint kådprickade;* flikarne *helbräddade,* trubbiga, de fruktbärande med *platta* kanter; plättar som föreg., sent sammanflytande. ♃ 7, 8. Fig. E.B.1019. Fl.D.1121.

Bergsrött. r. (*Sk.* Skärali i Onsjö härad; Klöfvahallar; Hallandsås, vid Svartebäck. — *N.* från Christiansand längs kusten upp till Helgeland.) *Liknar föreg., men är alnshög och deröfver. Rotstocken kort, grof, med gyttrade stamblad. — Aspid. Sw. Lastrea Presl.*

3 P. *Filix mas Roth:* stambl. med aflångt lancettlik omkrets; parbladen *lancettlika* långspetsade, djupt pardeldta, med aflånga, rundadt trubbiga, *trubbnaggade,* stundom inskurna flikar; plättarne *talrika* runda, närmade till ryggnerven. ♃ 7, 8. — *β serratum:* bladflik. n. rundtomkring sågade. Fig. Sv.B.51. Fl.D.1346. Somf. Crypt. exs.103.

Skog. a. (*Sk.—Pit. Lpm.* — *N.* till Finnm.) *4—6 quarter hög, växande i buskform. Var. med halfvägs till medelnerven inskurna flikar. — Aspid Sw. Lastrea Presl.*

4 P. *cristatum Roth:* stambl. med smalt lancettlik omkrets; parbladen *eggrunda,* pardeldta; flikarne merändels hela eggrunda, rundadt trubbiga, *hvasst naggsågade,* med *få* (2—8) plättar. ♃ 7—9. Fig. Sv.B.390. Fl.D.1591. H.N.f.9, n:o 98.

Mossar och tufviga skogsäng. (*Sk.—Gestr. Vestml. Hall. Gottl.* — *N.* söd. del. af Aggerhus st.: Bl.) *Har fastare byggnad än P. spinulosum, hvars enklare former den liknar. — Polypod. Callipteris Ehrh. Aspid. Sw. Lastrea Presl.*

†† Stambladet 2—3dubb. parbladigt.

5 P. *spinulosum DC.* stambl. *2—3dubbelt* parbladigt; parbladens småblad parklufna eller pardeldta med aflånga *taggsågade* flikar; bladstammen fjällig. ♃ 7, 8. — *β dilatatum:* stambladet med bredt eggrund omkrets och genom de n. till basen delade flikarne 3dubbelt parbladigt. Fig. Fl.D.707, 759. H.N.f.13, n:o 97.

Skogsmark, a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Finnm. vid Alten- och Tanaelv.) *Var. i hög grad. — Aspid Sw. Lastrea Presl.*

6 P. *rigidum DC.* stambl. *dubb.* parbladigt, *under glandelprickigt;* parbladens småblad n. lancettlika, parflikade med *i spetsen* hvasstandade flikar; bladstammen som föreg. ♃ 7, 8. Fig. Sturm 2 Afd. 11 häft.

Bergstr. r. (*Stockh.* Värmdön, i en skogsbacke nära kyrkan. *Jämtl.* Åreskutan? — *N.* enl. ex. i Ahnfelts herb.: Kindb.; Christianss. st., Sogendal enl. ex. i ett äldre herb.: Bl.) *Stambl. omkr. 3 qu. högt, smalt lancettlikt, med skiftevisa parblad; småbl. lancettlikt aflånga trubbiga; flikarne ej nående medelnerven, spetsigt, men ej taggigt tandade som hos föreg., enl. utländska ex. — Af Prof. Blytt har förf. ett exemplar från Kirkö, Vahlöarne, som noga instämmer med Alex. Brauns ex. af dess β remotum, som dock allt för mycket närmar sig föreg. art. — Lastrea Presl.*

529. CYSTOPTERIS *Bernh.* Stenbräken.

1 C. *fragilis Bernh.* stambladet parbladigt, med *lancettlik* omkrets; parbladen parklufna ell. pardeldta, med tandade, flikade ell. å nyo deldta småblad och trubbtandade flikar. ♃ 7, 8. — *β dentata:* parbl. enkelt parklufna ell. pardeldta, med rundadt trubbiga flikar. — * *alpina Desv.* parbl. dubbelt pardeldta, med i spetsen 2—3tandade flikar. Fig. Fl.D.401. *β* E.B.1588.

Berg, murar etc. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Finnm. — * *Herjed.* på Ljungdalsberget.) *3—10 tum hög, späd och bräcklig; till fördelningen högst omvexlande, från n. enkelt, till 3dubbelt parbladig. * den mest delade formen synes genom mellanliggande varr. öfvergå i den vanliga och är, ehuru finare än denna, mycket gröfre än den utländska. — Polypod L. Aspid. Sw. Cyathea Roth. * C. regia v. alpina Koch och Fr.S.V.Sc.*

2 C. *montana Bernh.* stambladet *3dubbelt* parbladigt, med *triangulär* omkrets; småbladen [3:dje ordningens] djupt inskurna i aflånga tandade flikar. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B. 666. Fl.D.2250. H.N.f.3, n:o 96. Somf. Crypt.exs.4.

Bergsrött. r. (*Torn. Lpm.* Kurravara, samt på Waiwanen- och Nulja-laki. *Lul. Lpm.* Jolli och Sorjåsjaur; Qvickjock. *Asele Lpm. Jämtl.* allm. i Ströms och Frostvikens snr; Åreskutan; Hofverberget och vid Östberget på Frösön. *Herjed.* Funnesdalsberget och stora Midtåkläppen etc. *Angml.* kring Tåsjön. — *N.* Ost-Finnm.—Christiania. Krokklefven etc.) *Till storlek och bladform snarlik Polyp. Dryopteris, men mycket finare delad. — Aspid. Sw. Polypodium Sv.B.*

530. WOODSIA *R. Br.*

1 W. *ilvensis Br.* stambladet lancettlikt—jemnbredt, parbladigt; parbladen pardeldta, med flikiga ell. tandade småblad; stammen fjällig. ♃ 7. — * *hyperborea Br.* stambladet n. jemnbredt; parbladens flikar 3—5, n. helbräddade. — * *lapponica Ångstr.* stambl. smalt jemnbredt, styft och glatt; parbl. n. njurformiga. Fig. Fl.D.391 och 2186. H.N.f.11, n:o 95. Somf. Cr.exs.102. * *hyp.* E.B.2023. V.Ac.H.1793,t.8. H.N. f.12, n:o 97.

Bergsspricк. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. — * *hyp.* i fjellen: *Lpl. Jämtl.* Åreskutan på Totthummeln. — *N.* — * *lapp. Lul. Lpm.* funnen af Ullenius enl. Ångstr.) *Quartershög, mörkgrön, slutl. under brunluden. Afarterna mindre, ofta blott 1—2 tum höga och smalare. * lapp. är en högst utmärkt form, måhända egen art. — Acrostichum L. Polypodium Sw.*

531. ASPLENIUM *Lin.* Lånke.

† Stambladet 2—3dubbelt parbladigt, med vid basen breda småblad: *Athyrium Roth.*

*1 A. *crenatum Fr.* stambladet med *3angulär* omkrets, *3dubbelt* parbladigt; slutflikarne bredt aflånga, rundadt trubbiga ell. n. tvärhuggna, *trubbnaggade;* plättar något aflånga och *krökta.* ♃. Fig. H.N.f.8, n:o 97.

Fjelltr. r. (*N.* här och der i Sells Annex i Gudbrandsd. t. ex. mellan Kyrkan och Kringelen, vid vägen; Ringeboe, vid Lougens strand midtför Elstad; vid Storstenuren ¼ mil söd. om Vig: Moë enl. Bl.) *Bladet omkr. 10 tum bredt och långt utom skaftet; flikarne något lika dem hos A. Filix fem., fruktbärande bladens djupare, något inskuret naggade. — A. sibiricum Turcz. Aspidium Somf.*

2 A. *Filix femina Bernh.* stambl. med *lancettlik* omkrets, *dubb.* parbladigt; parbladen *nedtill motsatta;* småbladen djupt parklufna, med *sågade ell. tandade* flikar, de nedersta olikformiga, *den främre större;* plättarne aflånga, något *krökta.* ♃ 7, 8. — *β complicatum:* parbladen S-formigt krökta, med nedböjda, mindre djupt flikade

småblad. — *γ molle:* mycket mjuk; parbladen endast pardeldta, i sammanflytande småblad. Fig. E.B.1459.

Skogsmark, a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm. — *γ Sk. Ångml.* Nora sn, Grönsvik.) *Omkring alnshög, med nedtill fjällig bladstam; β dubbelt mindre. — Polypod. L. Aspid. Sw. γ Polypod. molle Schreb. enl. Fr.*

3 A. *Adiantum nigrum L.* stambl. med *utdraget eggrund* omkrets, *dubbelt* parbladigt; parbladen *skiftevisa* pardeldta, med aflånga, inskurna eller *hvassågade* flikar; plättarne yngre *jemnbreda och raka* slutl. sammanflytande; bladstammen *glatt.* ♃ 7—9. Fig. Fl.D.250. H.N.f.10, n:o 98.

Skugg. st. r. (*Sk.* Kullaberg, på klippan Bärikull m. fl. st. särdeles frodig i bokskogen; Hallandsås, strax norr om Rysjöholm på Trollehallar. Fordom funnen mellan Dybeck och Everslöf. — *N.* på Findöe och Rennisöe i Stavangerfjorden; flerestädes i Bergens st., såsom Bogöen, på Goustalien; Leganger; Svanöe. Trondhj. st. Valdershoug.) *Hela ormbunken från ½ till 1 fot hög, med eggrundt lancettlik omkrets, glatt bladstam.*

(A. Ruta muraria.)

†† Stambladet med enkla, rundade parblad.

4 A. *Trichomanes L.* parbladen enkla *oskaftade, rundadt* eggformiga, *grundt* naggade. ♃ 7. Fig. Sv.B.131. Fl.D.119. Somf. Cr.exs.6.

Bergssprick. (*Sk.—Ångml.* och *Jämtl.* — *N.* till Salten: Bl.) *Hela bladstammen till bladspetsen svartbrun quartershög.*

5 A. *viride Huds.* parbladen *ganska kort* skaftade, eggrunda, *inskuret* naggade. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.462 och 774. Fl.D.1289. H.N.f.3, n:o 97. Somf. Cr.exs.5.

Bergssprick. r. (*Lpl. Jämtl. Herjed.* Midtåkläppen; Ljungdalsberget etc. *Ångml.* Ytter-Lännäs sn, Borgen. *Medelp.* Randklöfven. *Dal.* Norrbärke sn, vid torpet Jätturvallen. *Värml.* Elgå socken, Gräns-sjötorp. — *N.* Finnm.—Christiania; Skien och Porsgrund.) *Bladstammen grön, endast nedtill brun; eljest mycket lik föregående.*

††† Stambladet grenadt i jemnbreda eller vigglika, vid basen smala småblad eller flikar.

6 A. *Ruta muraria L.* stambladets nedre grenar delade i flera, *omv. eggrunda,* hela eller flikiga, naggade småblad. ♃ 6, 7. — *β tripinnatum:* stambl. med triangulär omkrets, 3dubb. parbladigt; slutflik. omv. eggr., trubbigt 2—3tand. Fig. Sv.B.306. Fl.D.190. H.N.f.14, n:o 97.

Bergssprick. murar, r. (*Sk.* t. ex. Lunds och Helsingborgs kyrkor. — *Södml.* Utön; Nämdö; Vårdinge sn, m. fl. st. *Stockh.* i Danviksbergen. *Gefle* på Gråberget. *Herjed.* på Ulfberget. *Dal. Vestml.* Norberg vid Klacken. *Värml. Boh.* Christinedal: Thed. *Öl. Gottl.* — *N.* till Finnm. — *β Gottl.* Thorsborgens norra sida.) *Småbladen bredare i jemförelse med längden och mer naggade än hos följ. 2 arter.* — Anm. *Utl. ex. af A. fissum Kit., som utg. först nyl. lyckats erhålla, visa att β alldeles icke tillhör denna syd-europ. art, för hvilken den i edd. 5—8 misstogs.*

7 A. *Breynii Retz.* stambl. enkelt, n. jemnbredt; småbladen flera skiftevisa, *lancettlikt viggformiga,* oregelbundet inskurna; de nedersta något sammansatta. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.534,f.2. H.N.f.9, n:o 99.

Bergssprick. r. (*Sk.—Helsl.* Hudiksvall, Getberget. *Ångml.* Skuluberget. *Vestml.* Björnön; Köping, Gallberget etc. *Ner.* Lillkyrka sn; Tarstaborg i Sköllersta. *VG.* Falbergs by: Sahlén. *Dalsl. Boh.* — *N.* Dröbak; Christiania; Laurvig—Trondhj.; Levanger, på Borgsöen.) *3—4 tum hög. — A. alternifolium Wulf. A. germanicum Weis.*

8 A. *septentrionale Hoffm.* stambl. i toppen flikadt i *2—3, jemnbreda,* något inskurna, *spetsade* småblad. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.534,f.1. Fl.D.60.

Bergssprick. (*Sk.—Ångml. Jämtl.* upp till Frostviken. *Värml.* — *N.*) *Quartershög. — Acrostichum L.*

532. SCOLOPENDRIUM *Smith.* Hjorttunga.

1 S. *Phyllitis Roth:* stambladet odeldt, lancettlikt, med hjertlik basis; ryggnerven fjällig. ♃ 7. Fig. Sv.B.143. H.N.f.10, n:o 99.

Bergsklyft. r. (*Gottl.* Lilla Carlsöns nordöstra del. *Sk.* Öfvedskloster, på detta ställe i

sednare tider icke funnen.) *Asplen. Scolopendrium L. Scolopendrium vulgare Sm. Sc. officinarum Sw. Sc. Lingua Sv.B.*

533. PTERIS *Lin.* Ormbunke.

1 P. *aquilina L.* stambladet triangelformigt, 3dubbelt parbladigt; slutflikarne aflånga trubbiga, de yttersta sammanflytande till en odeld uddflik. ♃ 8, 9. Fig. Sv.B.90. H.N.f.8, n:o 98 [en hårig var.].

Skogar, vägar etc. a. (*Sk.—Åsele Lpm. — N.* till Finnm.: Bl.) *Stor ormbunke. Stambl. stundom hårigt, särdeles på undra sidan: v. pubescens P. C. Afz. Stundom bildar en svamp [Dothidea Pteridis Fr.] svarta linier på bladflikarnes undre sida, alldeles liknande smala plättar.*

534. STRUTHIÓPTERIS *Willd.* Strutsbräken.

1 S. *germanica Willd.* de ofruktsamma stambladen parbladiga, med pardeldta parblad, helbräddade likformiga flikar. ♃ 8, 9. Fig. Fl.D.169. Fl.N.1,t.1.

Bäckdalar. (*Sk. Smål.—Lul. Lpm. Torn.* träsk, vid Laimolakti. *Boh. — N.* till Finnm.) *2—3 fot hög. De fruktbärande bladen äro enklare och mycket mindre, satta i medelpunkten af de strutformigt samstående ofruktsamma stambladen. — Osmunda Struth. L. Onoclea Sw.*

535. BLECHNUM *Lin.* Kambräken.

1 B. *Spicant Roth:* stambladet utdraget lancettlikt, enkelt pardeldt; flikarne skiftevisa, utdraget aflånga, n. trubbiga parallela; de fruktsamma bladens flikar smalare, spetsade. ♃ 7, 8. Fig. Fl.D.99.

Bergsrött. r. (*Sk.* Simonstorp, Bosarp etc. *Blek.* Gredby; Angerum. *Smål.* vest. del., samt Sandsjö i Konga enl. Scheutz. *Hall. VG.* Göteborg; Broholm i Sandhem sn: Nordst. *Boh.* Svanesund och Morlanda på Oroust, samt Gustafsberg etc.: Thed. *Dalsl.* Ör sn. *Värml.* Carlstad. *Herjed. Jämtl. Ner.* i Lerbäck sn: Zett. *ÖG.* vid Gusum. *Uppl.* Elfkarleby sn, Ytterboda. *Helsl.* Norrbo, Bastvallen. *Öl.* Rälla. *Gottl. — N.* till Ost-Finnm.: Bl.) *1½ tum bred, öfver ½ aln lång ormbunke. — Osmunda L. Bl. boreale Sw.*

536. ALLOSÓRUS *Bernh.* Krusbräken.

1 A. *crispus Bernh.* stambladet eggrundt, 3dubbelt parbladigt: småbladen skiftevisa; slutflikarne aflånga—omv. eggrunda, inskurna; de fruktbärande bladens smalt lancettlika, helbräddade. ♃ 7, 8. Fig. Fl.D.496. H.N.f.3, n:o 98. Somf. Cr.exs.104.

Fjellv. (*Torn. Lpm.* Yllostunturi; Kaisapatha. *Lul.* Qvickjock. *Pit.* Örfjellet etc. *Jämtl.* Åreskutan. *Herjed.* ned till Storsjö-fjellen. *Dal.* enl. Retz. Obs.f.1. — *N.* Ost-Finnm. ned till Stavanger, Österdalen. Tryssild- och Sölenfjeld.) *3—9 tum hög. — Osmunda L. Pteris Sm. Onoclea Sw. Cryptogramma Br.*

537. HYMENOPHÝLLUM *Smith.* Hinnblad.

*1 H. *Wilsoni Hook.* krypande; de uppstigande grenarne med skiftevisa, mest 2—3deldta, något ensidiga parblad, aflångt jemnbreda, uddsågade flikar eller småblad; bladbärande skaftet smalvingadt; svepefjellen eggrunda, uppblåsta. ♃ 5, 6. Fig. Fl.D.954. H.N.f.11, n:o 96.

Fukt. st. på mossa, r. (*N.* Bergens st. Sognefæste, Tysnäs vid Kuppelvighave; vid Sandvigselfven; Hardangerfjordens öar. Christiansands st. Lysefjord vid Andrewsån.) *Från en i mossan krypande tagellik rotstock uppstiga 2 t. höga hinnaktiga, bladbärande grenar, än omärkligt, än temligen bredt vingade, särdeles upp emot bladen. Parbladen än raka, än tillbakaböjda; flikarne med en stark brun nerv, alldeles liknande bladen af Mnium undulatum. Svepefjällen otydligt naggade. — H. tunbridgense Fl.D.*

538. OSMUNDA *Lin.* Safsa.

1 O. *regalis L.* stambladet nedtill dubbelt parbladigt, i toppen fruktbärande, med lancettlika glatta, vid basen snedt tvärhuggna småblad; vippan pargrenig; axen jemnbreda. ♃ 7. Fig. Sv.B.366. Fl.D.217. H.N.f.12, n:o 98.

Skugg. stränd. och holmar i åar, r. (*Sk.* Christianstad vid Lillö; Ösjö vid Nedre-Mölla; Loshult och Broby snr. *Blek.* vid Nätraby, Ronneby och Lyckeby åar. *Hall* La-

holm; Tvååker. *VG.* Baggeqvarn, i Åtran. *Smål.* i de flesta åar inom Kalmare län, t. ex. Mortorp, Virbo, Strömsrum, Åmån; samt i Femsjö, Viresta etc.; Barkeryd i Jönk. län. *Gestr.* mellan Åbyggeby och Oslättfors.) *En skön, 1—2 alnar hög, ormbunke, växande i buskform.*

---

101 Fam. OPHIOGLOSSEÆ *R. Br.* Föredningen i enkelt ell. sammansatt ax af sporangier utan ring. Stambladet i knoppen rakt.

539. BOTRYCHIUM *Sw.* Låsgräs.

1 B. *Lunaria Sw.* stambl. ensamt, n. oskaftadt, fäst *vid stammens midt, enkelt pardeldt;* småbladen *månlikt* halfrunda. ♃ 7, 8. — *β adianthifolium:* småbl. n. hjertlikt triangelformiga, inskurna ell. parflikiga. — *γ rhombeum:* småbl. rutformiga, med få och djupa inskärningar. Fig. Sv.B.372,f.1. Fl.D.18, f. till venster.

Betesm. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Finnm. — *β Ångml.* Hernösand och Grisslands fiskläge; Tåsjöberget. *VB.* Umeå sn flerestädes. *Jämtl.* Fogelberget i Frostviken. *Lul. Lpm.* Qvickjock; Njunnats. — *N.* Dovre, Drivstuen. Ost-Finnm. Renöe i Syd-Varanger. — *γ Ångml.* Skäla. *Um. Lpm.* Sorsele.) ½—*1 quarter hög.* — *Osmunda Lunaria L. Mellan β, som är B. boreale Milde, och hufvudformen finnas på Dovre och trol. flerestädes tydliga öfvergångar.*

2 B. *matricariifolium Al. Br.* stambl. som föreg., fäst *ofvan* stammens midt, med *eggrund* omkrets, *dubb. pardeldt,* med *eggrunda trubbiga* småbl., och dessas flikar aflånga, tvärhuggna *n. helbräddade.* ♃ 6, 7. Fig. Breyn. Cent.t.94 enl. Ångstr.

Betesm. r. (*Sk. Smål.* Femsjö; Odensjö. *Roslagen. Gestr.* Gefle, vid Stenbäckens utlopp: R. Hn. *Medelp.* Bykullen i Sättna. *VB.* Umeå sn, Koddis. *Dalsl.* Ånimskog sn, Hängelö, Sandviken enl. Ångstr. *Öl.* enl. Sjöstr.) *Quartershög. Synes genom det från axen mer aflägsnade, tjocka och fastare bladets smalare omkrets, samt småbladens och flikarnes form vara väl skiljd från följ., med hvilken den länge varit förvexlad. — B. rutaceum W. B. Lunaria β rutac. Fr. Nov.*

3 B. *lanceolatum Rupr.* stambl. som föreg., fäst *mycket ofvan* stammens midt, *tätt under* axen, med *triangulär* omkrets, dubb. pardeldt, med *lancettlika spetsiga* småbl., och dessas flikar *jemnbreda vanl. sågade.* ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.18, f. till höger.

Betesm. r. (*Torn.* och *Um. Lpm.* samt *VB.—Helsl.* och *Värml.* på spridda localer. *VG.* Kinna sn, Furubäck nedom Gillsberg. — *N.* Dovre; vid Slidre.) *Stor som föreg.; bladet på utbildade ex. en god tum bredt och lika långt, af tunn byggnad med långa och smala småblad. B. tenellum Ångstr. i Bot.N. med litet, enkelt, grundt fåflikigt blad är, som Ångstr. sjelf antyder, sannolikast en yngre form af denna art. — B. matricariifol. ed.5 & 6, samt de flesta förf. B. palmatum Presl.*

4 B. *virginicum Sw.* bladet *på stammens midt, 3dubbelt* pardeldt; slutflikarne *trubbade, tandade.* ♃. Fig. Sv.B.665. H.N.f.10, n:o 100.

Bergsrött. r. (*Ångml.* Tåsjöberget vid en bäck nära östra Tåsjö. *Medelp.* Borgsjö sn, vid byn Ön. *Gestr.* Gefle, på ön Rönnmaren 1861: Stud. A. Grape enl. R. Hn. *Jämtl.* Strånäset i Stugu sn. *Dal.* Osmundsberget, nära gamla oljegrufvan.) *8—10 tum hög; utmärkt vacker art, med 2—3 tum breda, n. 3dubbelt parbladiga blad, men med smärre sporangier än de föreg. — B. anthemoides Presl.*

5 B. *rutaceum Sw.* bladen *ett eller tvänne, utdraget skaftade,* utgående från *stammens basis,* triangulära, dubbelt parbladiga; småbladen eggrunda, inskurna eller flikiga. ♃ 8, 9. Fig. Sv.B.372,f.2. Fl.D.18,f. upptill. H.N.f.3, n:o 99.

Betesm. r. (*Sk.* Tosjö sn; Ystad. — *Torn. Lpm.* Karesuando. — *N.* till Salten.) *6—8 tum hög, med 2 tum breda blad. B. simplex Hitchc., som är B. Lun. var. cordata Fr. och Handb. ed.6, funnen i Sk. vid Silfåkra och i Värml., är högst sannolikt en yngre enklare form af B. rutac. — B. rutæfolium Al. Br. B. matricarioides Willd. Osmunda Lunaria δ L.Fl.Su.*

540. OPHIOGLOSSUM *Lin.* Ormskalle.

1 O. *vulgatum L.* bladet eggrundt—aflångt. ♃ 7, 8. — *β microstichum:* mindre, bladet spetsigare. Fig. Sv.B.378. Fl.D.147.
Äng. och betesm. r. (*Sk.—Gefle. Helsl.* Hudiksv., på Tjufskär och Saltvik: C. O. Berg. *VB.* Umeå skärg. på Kasskäret. *Dal.* Boda capell. *Ner.* flerestäd. *Dalsl.* Fröskog och Hesselskog snr. *Öl.* enl. Sjöstr. — *N.* Kongsberg, Drammen; Åresund vid Christianiafjorden. Toten etc. till Nordl. — *β ÖG.* Lärketorp i Mölby sn.) *Bladet ensamt, midt på stjelken, odeldt; roten knippelik. — β ansågs för egen art af Acharius och Swartz; en medelform är funnen på Gottl. i Hall sn.*

---

102 Fam. EQUISETACEÆ *DC.* Växter utan blad. Fruktsättning i toppax af kransvisa sköldlika fjäll, med sporangier på sin undersida, innehållande talrika groddkorn, som äro försedda med 4 spiralvridna springtrådar.

541. EQUISETUM *Lin.* Fräken.

† Den axbärande stjelken ogrenad, ell. med kransvisa grenar. Icke öfverlefvande vintern.

* Axstjelken grenlös och snart förvissnande, eller med grenar utväxande vid och efter fruktsättningen. Vårväxter.

1 E. *arvense L.* axstjelken *grenlös,* snart förvissnande, med vida hvitaktiga slidor, djupt klufna i *svartbruna lancettlika* flikar; den ofruktsamma med mest enkla, 4- eller 3äggade kransgrenar. ♃ 4, 5. — *β alpestre:* mycket spädare; de ofruktsamma stjelkarne nedliggande. — *γ riparium Fr.* med sentidig axstjelk, utväxande från basen af den nedliggande ofruktsamma; slidorna mest 4klufna. Fig. Sv.B.474. Fl.D.2001. *β* H.N.f.8, n:o 99. *γ* H.N.f.7, n:o 99.
Lerjord, a. (*Sk.—Lpl. — N.* till Nordkap. — *γ Smål.* Femsjö. *VG.* Lidköping.) *Axstjelken tidigare än den greniga, som ofta blir nedliggande och då får de nedre grenarne å nyo delade. γ har ax- och grenstjelk på samma rot, och är till alla delar mycket spädare än α, till hvilken β är en medelform.*

2 E. *pratense Ehrh.* axstjelken merändels utskjutande *enkla,* 3—4äggade, horizontala grenar; slidorna något vida och bleka, klufna i hinnaktiga *ljusbruna smalspetsade* flikar; den ofrukts. som föreg. ♃ 4, 5. — *β serotinum:* ax och grenstjelk från samma rot; slidorna 4—6klufna. Fig. Fl.D.1770. H.N.f.6, n:o 99.
Äng. a. (*Sk.—Lpl. — N.* till Finnm. — *β Torn. Lpm.* Karesuando.) *Liknar föregående, men är till alla delar spädare; vid första fruktsättn. n. utan spår till kransgrenar, hvilka småningom utvecklas, dock äfven stundom saknas. β förhåller sig till hufvudarten alldeles som E. ripar. till arvense. — E. amphibolium Retz. E. umbrosum W.*

3 E. *sylvaticum L.* axstjelkens kransgrenar *ånyo delade* i kransvisa 3äggade smågrenar; slidorna klufna i n. *eggrunda trubbade* flikar. ♃ 5, 6. — *β capillare:* grenar och smågrenar långa och rakt utstående, n. hårfina. Fig. Fl.D.1182. Somf. Crypt. exs. n:o 1. *β* H.N.f.14.
Skogsäng. a. (*Sk.—Lpl. — N.* till Finnm.) *Grenarne vanligen båglikt nedböjda sammansatta, utväxande efter fruktsättningen.*

** Axstjelken kransgrenig [stund. enkel] med grenarne fullt utväxta vid fruktsättningen. Sommarväxter.

4 E. *palustre L.* stjelken inuti *flerpipig,* merändels grenig, *6—8fårad;* grenarne enkla 4—5äggade, n. uppräta; slidornas tänder syl-lika svartbruna, *med hvit hinnkant.* ♃ 6, 7. — *β polystachion:* alla kransgrenarne utdragna, n. jemnhöga och axbärande. — *γ tenellum:* stjelkarne tufvade enkla trådlika 4äggade. — *δ arenarium:* axstjelken grenlös, från samma rot som de nedliggande ofruktsamma. Fig. Sv.B.402. Fl.D. 1183. Somf. Cr. exs. n:o 2. H.N.f.13, n:o 98.
Fukt. äng. *δ* på sand. (*Sk.—Lpl. — N.* till Finnm. — *β N.* Arendal på hafsstr. — *γ Sk.* mellan Tågarp och Ottarp. — *δ Sk.* Falsterbo; Lomma. *Smål.* Femsjö. *Boh.*

Kile-sand på Koster. *Dal.* vid Leksands by.) *En del stjelkar sakna ofta kransgrenar; andra grenas vid basen i blommande sidostjelkar. — δ motsvarar hos denna art E. riparium.*

5 E. *fluviatile L.* stjelken inuti *enpipig, mång*strimmig eller refflad. enkel eller med mest 5kantiga enkla grenar; slidtänderna syl-lika svarta, *n. utan* hinnkant. ♃ 6, 7. — * *limosum L.* stj. enkel eller med några få korta kransgrenar. Fig. Fl.D.1184. E.B.929. H.N.f.11, n:o 97; * n:o 98.
Vatt. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Finnm.) *Stj. tjock, alnshög, med stort svart ax; hos E. fluv., hvilken växer i djupare, ofta rinnande vatten, blifva grenarne vanligen talrika, 3—5 tum långa och smala; hos den i diken och dyiga ställen växande E. limos. framskjuta alls inga, eller blott 1—6, kortare och tjockare grenar.*

†† Stjelken endast grenad nedtill, eller vid roten, utan kransgrenar. Fortvarande öfver vintern.

6 E. *hyemale L.* stjelken *inuti enpipig, mångrefflad, skarp;* slidorna med *snart affallande,* hinnaktiga tänder, härigenom *tvärhuggna* och naggade. ♃ 5, 6. Fig. Sv.B. 330. Fl.D.1409. Somf. Cr. exs. 101.
Skog. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Stjelken hård, tjock som en skrifpenna, med hvita slidor, vid basen tecknade med en svart ring.*

7 E. *variegatum All.* stj. inuti *flerpipig, 4—8fårad;* slid. svarta, med lika många *hvitkantade* tänder, i början försedda med en syl-lik, affallande spets. ♃ 7, 8. — * *scirpoides Mich.* stj. dubb. smalare, trådlik, 4—5kantig, oftast nedliggande ell. uppböjd. Fig. E.B.1987. * Sv.B.702. H.N.f.4, n:o 100. Somf. n:o 3.
Kärräng. str. * i skogskärr, r. (*Lpl.—Rosl. Vestml.* Sala i Gröna gången. *Värml.* bergslag, Hyttsjöns stränder, och vid sjön Långban. *Gotl.* — *N.* till Finnm.) *Grenad vid basen i talrika, 3—10 tum långa, ofta nedligg. stjelkar; hufvudarten stundom grof som E. palustre, ofta smalare, knappt skiljbar från underarten, hvilken icke har andra charakterer än de, af grofleken beroende, färre kanterna. E. palustre m. fl. variera på samma sätt.*

---

103 Fam. MARSILEACEÆ *R. Br.* Växter med enkla trinda blad. Sporer af 2:ne slag, finare och gröfre, i klotr. frukter vid bladens bas.

542. PILULARIA *Lin.* Klotgräs.

1 P. *globulifera L.* trådlik krypande och rotslående, med borstlika upprätta blad. ♃ 6, 7. Fig. Sv.B.599. Fl.D.223. H.N.f.15, n:o 98.
Öfversvämm. stränd. r. (*Sk.* Engelholm; Kullaberg; Vasasjön nära Högesta; Christianstad på Isternäset; Årup m. fl. st. *Blek.* Ronneby ymn. vid Skärsjön; Lyckeby-å och Bastasjö: Ankarcr.; Gredby vid Nätraby å; Thorhamn. *Smål.* vest. del. t. ex. Femsjö; Pjetteryd: Scheutz; Ljuder: Cand. Engdahl; Braås i Dref sn; Grenna, mell. Bunn och Ör. *ÖG.* vid Svartån nära Sommen. *Södml.* Öst. Vingåker, vid sjöarne Wiren och Gölen: Stud. O. Drake. *Hall. VG.* Göteborg, vid Delsjön etc. *Gotl.* Fröjel samt vid Martebo myr. — *N.* Bergen; Möllevand nära Christianssand: Bl.) *Frukter stora som pepparkorn.*

---

104 Fam. ISOËTEÆ *Rich.* Växter med ett enda knippe af syllika blad. Sporer som hos föreg. fam., inneslutna inom bladens bas.

543. ISOËTES *Lin.* Braxengräs.

1 I. *lacustris L.* (och *Dur.*) bladen styfva, *svartgröna* och ogenomskinliga; de större

sporerna med *låga, ås-lika,* ofta sammanflyt. ojemnheter på ytan, *gulaktiga.* ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.600 [i ans. till sporernas storlek]. H.N.f.11, n:o 99 [?, spor. för unga].
Sjöbott. alltid under vatten. (*Sk. Blek.* Lyckeby-å: Ankarcr. *Smål.* i en mängd sjöar från Möckeln till Jönköp.; samt *ÖG.* vid Borenhult: Nordst. *Södml.* sjöar i Öst. Vingåker: Stud. K. A. Drake. *Stockh.* flerest. t. ex. Drottningholm, Lilla Värtan, Carlberg etc. enl. förf:s egna äldre ex. och uppg. af Lindb. och Nordst. *Helsl.* Skog sn, samt Täfsjön i Undersvik: Nordst. *Vestml.* Stjernfors bruk enl. ex. af Stud. A. Mörner. *Ner.* flerest. *VG.* i Venern, vid Kinnekulle och Thorsö; samt vid Göteborg: Nordst. *Boh.* sjön Wassbotten enl. Th. Fr. *Hall.* Hasslöf enl. Nordst. *Gotl.?* — *N.* Bergens st. enl. Al. Br.) *Bladen 2—7 t. långa, vanl. utböjda, hvilken ställning de, upptagna ur vattnet, i ans. till sin styfhet bibehålla; sporer märkbart större än hos följ.* — *I. atrovirens Th. Fr. i Bot.Not.1863.*

2 I. *echinospora Dur.* bl. föga styfva, *ljusgröna,* något genomskinliga; de större sporerna med talrika, *fina och spröda, utstående borst, krithvita.* ♃ 7, 8. Fig.
Sjöar som föreg. (*Sk.*—*VB.* Calix; samt *Lul.* och *Torn. Lpm.* enl. Th. Fr. *Ner.* flerest. *VG.* Sandhem sn: Nordst. *Boh.* Uddevalla, i Ris-ån: Thed. — *N.?*) ***Bladen variera i längd som hos föreg., men äro mer smalspetsade, och hopfalla gerna i flera raka knippor, när växten tages ur vattnet; äro stund. gulaktiga. Bäst skiljas dock de bägge arterna på sporernas storlek och färg.***

---

105 Fam. LYCOPODIACEÆ *Sw.* Växter med stjelk, täckt af enkla platta blad. Sporangier i bladens ell. axfjällens vinkel, uppbristande med en tvärremna.

544. LYCOPODIUM *Lin.* Lummer.

1 L. *Selago L.* stjelken klynnedeld, med *uppräta,* n. *jemnhöga* grenar; bladen jemnt spridda, lancettlika, helbräddade; fröredn. *i bladvecken.* ♃ 6—10. Fig. Sv.B.119. Fl.D.104.
Skogar, berg. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* till Nordkap.) ***Har täta, n. fingertjocka och styfva grenar.***

2 L. *inundatum L.* stjelken *nedliggande, rotslående;* bladen spridda, *böjda åt en sida* uppåt, smalt lancettlika *helbräddade;* axet *oskaftadt, bladigt.* ♃ 7—9. Fig. Sv.B. 612,f.1. Fl.D.336. H.N.f.15, n:o 97.
Dyiga kärräng. (*Sk. Blek.* vid Fuhrs gästgg. — *Helsl.* Skog, Norrbo och Bergsjö snr. *Dal.* Ore och Elfdalen. *Vestml. Värml. Dalsl. Boh.* Uddevalla. — *N.* Aggerhus och Christiansands st.: Bl.) ***2—4 tum lång, med korta uppräta axgrenar i de rotslående lederna; bladen n. jemnbreda.***

3 L. *annotinum L.* stjelken krypande med uppräta grenar; bladen spridda i omkring *5 rader,* utstående, smalt lancettlika med udd, mot spetsen *naggsågade;* axen *ensamma, utan skaft,* trinda. ♃ 6—8. — *β alpestre:* bladen n. tegellagda, utan märklig nerv. Fig. Sv.B.570. Fl.D.127.
Skog. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.: Bl. — *β Lpl. Jämtl.* Åreskutan. *Herjed.* Skarffjellet och Haftorsstöten. — *N.* Dovre.—Finnm.) ***Bladen hos α ennerviga.***

4 L. *clavatum L.* stjelken krypande; bladen *spridda* krökta *hårspetsade,* utan nerv; axen *skaftade, parvisa* trinda, med eggrunda hårlösa fjäll. ♃ 7, 8. — *β lagopus Læst.* axen kort skaftade; gren. korta, med tätt tegellagda blad. Fig. Sv.B.59. Fl. D.126.
Skog. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* till Finnm. — *β Torn. Lpm.* Karesuando.) ***Liknar fint granris.***

5 L. *complanatum L.* stjelken krypande; de uppstigande grenarne *klynnedelda, platta;* bladen i *4 rader;* öfre och undre raden *tilltryckta otydliga;* axen *skaftade,* merändels *parvisa.* ♃ 8. — * *sabinifolium Willd.* gren. mer täta och uppräta, n. jemnhöga; bl. lancettlika. Fig. Sv.B.95. Fl.D.78.
Skog. (*Lpl.* och *Norrl.* ymnig; i södra Sverige ned till norra *Skåne* mindre allmän. *Öl.* nor. del.: Sjöstr. — *N.* Ost.-Finnm.—Christiania. — * *Smål.* Hjelmaryd i Blädinge

sn: Scheutz. *Hall.* Thorup sn, på ljunghedar. *VG.* vid Göteborg. *Boh.* Uddevalla. *Värml.* nära Carlstad. *VB.* vid Kengis.) *Bladen växa tillsammans och bilda de platta grenarne. Var. med 1, 2 och 4 ax på skaftet. Har de större ell. kantbladen bredare, n. eggrunda, och grenarne n. dubb. bredare än hos *, som är L. Chamæcyparissus Al. Br.*

6 L. *alpinum L.* stjelken krypande, de uppräta grenarne *tydligen 4kantiga* af de i *4 rader* öfver hvarandra liggande spetsiga bladen; axen *oskaftade,* merändels *ensamma,* trinda. ♃ 8. Fig. Fl.D.79.

Fjellv. (*Lpl.—Dal. VB.* Umeå sn, Klaberget. *Ångml.* Ramsele prestg. — *N.* från Finnm. till nor. del. af Christianss. st.: Bl.) *Axen sällsynta; stundom parvisa.*

545. SELAGINELLA *Spring.* Dvärglummer.

1 S. *spinulosa Al. Br.* stjelkarne tufvade, bladen strödda utstående, lancettlika spetsade, uddtandade; fröhusen i oskaftade bladiga ax. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.612,f.2. Fl.D. 70. H.N.f.11, n:o 100.

Fukt. äng. (*Lpl.—Rosl. ÖG.* Slaka sn. *Ner.* vid Guntjuga i Leke bergslag. *Vestml. Värml. Boh.* Skaftö och Koster. — *N.* Finnm. ned till Stavanger.) *2—3 tum lång, mjuk. — Lycopod. selaginoides L.*

BIHANG,

upptagande sådana växter, som dels äro tvifvelaktiga, dels stundom funnits förvildade, inkommit utifrån med andra frön, ballast o. s. v., men icke hittills spridt eller naturaliserat sig.

1 FAM. SYNANTHEREÆ.

1 SENECIO *saracenicus L.* bladen bredt lancettlika [1½—2 tum breda], hvass-sågade; blrna i qvastlik vippa. Stjelken mot 2 alnar hög med gula blr. Finnes stundom förvildad i och vid trädgårdar. Fig. Fl.D.2059. Reich.Corymb.t.970.

2 S. *crassifolius W.* blomk. med tillbakarullade strålblr; bladen köttiga, jemnbreda, bugtiga ell. fliktandade; fanns 1848 på Gefle Brobänk. Fig. Reich. t.962, f.3.

3 CALÉNDULA *L.* Holkfjäll jemnhöga. Skalfrukter krökta, båtlika, utan fjun; diskblommornas felslående. — C. *arvensis L.* med nedligg. stjelk och n. lancettl. blad, upptages af Linné i Fl.Su. under namn af *C. officinalis,* såsom funnen i Uppl. vid Malma gästg.

4 C. *officinalis L.* med upprät stjelk, aflånga ell. omv. eggrunda blad, finnes stundom flyktad ur trädgårdstäpporna. Båda arterna hafva gula blr.

5 CENTAUREA *Calcitrapa L.* holkfj. i spetsen bärande styfva och stickande tornar; bladen pardelade; blr röda. På ballast vid Wisby. Fig. Reich. Cynaroceph. t.798.

6 CARDUUS *tenuiflorus Curt.* med cylindrisk holk, nedlöpande, bugtbräddade och taggiga blad, röda blr, är funnen vid Göteborg och Gefle på ballast. Fig. Fl.D.2058.

7 CIRSIUM *tuberosum All.* stjelken med 1—3 röda blomk., lancettlika, parklufna ludna blad, tapplika rotknölar; skall fordom af Leche vara funnen vid Krageholm eller Simonstorp i Skåne. Fig. E.B.2562.

8 LACTUCA *quercina L.* lik *L. Scariola,* men bladen med slät, oväpnad ryggnerv, finnes nu icke mer på Lilla Carlsön vid Gottland, der Linné fordom tagit den. Fig. Reich. Cichoriac. t.1419, f.2.

9 HELMINTHIA *Juss.* skiljd från *Picris,* med blomholken omgifven af 5, stora, n. hjertlika foderholkblad. — H. *echioides Gærtn.* med stjelkomfattande, i kanten taggiga blad, gula blr, fanns fordom förvildad i Paradislyckan vid Lund. Fig. E.B.972. Reich. t.1378.

10 CREPIS *virens Vill.* bladen lancettl., nedåt parflikiga, glatta; blomk. små, gula, med på insidan glatta holkfjäll; förekom år 1843 på Gefle nya Brobänk. Fig. E.B.1111. [*C. tect.*].

11 C. *sibirica L.* med luden stjelk, ojemna, bredt aflånga, tandade blad, gula blr och omkr. 30strimmiga skalfr., anföres som förvildad i mell. Sv. af Prof. Fries i S.V.Sc. Fig. Reich. t.1458.

12 PICRIDIUM *Desf.* från *Crepis* skiljdt slägte med blomholk af tegel-lagda [eggr.] fjäll utan foderholk, samt 4kantiga skalfr. — P. *vulgare Desf.* med gula blr, hinnkantade holkfjäll och parklufna blad, fanns 1841 på Gefle nya Brobänk.

13 THRINCIA *Roth.* Skiljd från *Leontodon* med skalfrukterna, af hvilka de på disken hafva fjäderlikt fjun, de i kanten en frökrona af korta fjäll. — T. *hirta Roth,* med enblomstrig, bladlös stängel, glatt holk, lancettlika rotblad, fanns 1813 växande på Gefle Brobänk. Fig. E.B.555.

3 FAM. AMBROSIACEÆ.

14 XANTHIUM *spinosum L.* bladen 3klufna, med utdragen mellanflik, och långa, 2—3-gafflade tornar vid basen; blrna gröna; fanns 1846 på den nysandade gårdsplanen vid Gefle Lazarett. Fig. Reich. t.1575.

4 FAM. VALERIANEÆ.

15 SAMBUCUS *racemosa L.* buske, med parbladiga blad, hvita blr i eggrund vippa; bären röda. Förvildad på Experimentalfältet vid Stockh.

5 FAM. RUBIACEÆ.

16 GALIUM *murale DC.* späd och slak, med parvisa, kortskaftade blr i bladvecken, fanns i Kammar-rätts-Rådet Billbergs saml. med påskrift: Gottland.

17 G. *tricorne With.* bladen 8 i krans jemnbreda; blomskaften i bladvecken, 1—4blommiga, slutl. tillbakaböjda. Fanns år 1818 vid Halmstad och Femsjö af Prof. Fries. Fig. E.B.1641.

8 FAM. CAMPANULACEÆ.

18 CAMPANULA *bononiensis L.* stjelken trind; bladen trubbsågade, under gråludna, de nedre skaftade hjertlika, de öfre något omfattande, eggrunda—lancettl.; blr som *C. rapunculoides.* Skåne, som ogräs i trädgårdar i Billinge, samt Smål. i Högsby sn. Förvildad vid Uppsala enl. Fr. i H.N.f.10, n:o 12. Fig. Reich. t.1598,f.3.

10 FAM. CONVOLVULACEÆ.

19 CUSCUTA *Epithymum L.* hårfin, röd, med kronpipen tillsluten af fjäll så långa som sjelfva pipen. Växer på Ljung, *Thymus Serp.* m. m. och uppgifves som Svensk af Retz. m. fl., samt förmodas af F. W. Areschoug växa på Kämplinge ljung i Skåne. Fig. Fl.D.427.

11 FAM. BORAGINEÆ.

20 SYMPHYTUM *asperrimum MB.* borsttaggig; bladen hjertlikt eggrunda, nedlöpande på skaftet; de öfversta n. oskaftade. Förvildad vid Uppsala och Stockholm m. fl. st.

12 FAM. LABIATÆ.

21 MENTHA *nepetoides Lej.* [*M. pubescens W.*] blrna i aflånga, nedtill gleskransiga, mjukludna ax, med jemnbredt syl-lika foderänder; bladen skaftade eggrunda; uppgifves af Hr Lilja i Bot. Not. 1846 växa förvildad i kryddgårdar vid Ekeröd i Skåne.

22 SALVIA *verticillata L.* med täta, 20—30blommiga blomkransar, hjertlika blad, fanns i Liljeblads tid förvildad vid Linköping.

23 SATUREJA *L.* skiljd från *Calamintha* endast med regelbundet 5klufvet blomfoder. — S. *hortensis L.* stj. uppränt, 1—3 qu. hög, mycket grenig med jemnbredt lancettlika n. helbräddade spetsiga, men uddlösa blad; små hvitröda blr i korta klasar i bladvecken. Fanns 1853 af Dr Lokrantz förvildad i Uppl. på nyodlingar vid Untra nära Söderfors.

18 FAM. GENTIANEÆ.

24 GENTIANA *acaulis L.* med en enda stor klocklik blå blomma, högre än sjelfva stjelken, uppgifves af Vilse vara funnen i N. vid Grötten i Romsdalen, hvilket aldrig torde komma att bekräfta sig. Fig. E.B.1594.

25 SWERTIA *L.* [*Pleurogyne Eschh.*], skiljd från *Gentiana* med hjulformig 5deld blomkrona. — S. *sulcata* [*Pleur. rotata Griseb.*] med n. jemnbreda blad och blomfoder af den blå kronans längd; uppgifves af Gunner växa i Gudbrandsdalen, men förmodas af Prof. Blytt vara *Gent. tenella.* På Island är arten icke sällsynt. Fig. Fl.D.343.

19 FAM. SOLANACEÆ.

26 ATROPA *L.* Blomkronan bägarlik, 5tandad; frukten ett bär. — A. *belladonna L.* med stora eggrunda helbräddade blad, violettbruna blr, stora svarta bär, ej olika kersbär. En mycket giftig växt, som uppgifves af Hornem. växa i sydl. Norge, hvilket ej är troligt. Fig. Fl.D.758.

20 FAM. PERSONATÆ.

27 MIMULUS *L.* Fodret bägarlikt, kronan n. klocklik, med något olikformigt 5klufvet bräm; märket 2klufvet. — M. *guttatus DC.* glatt, kronan stor, gul, med en blodröd fläck på de nedra flikarne; uppgifves af Hr. Lilja i Bot. Not. 1846 hafva blifvit förvildad i Skåne vid kallkällor i Billinge.

28 LINARIA *supina Desf.* de nedre bladen 2—4 i krans, jemnbreda, ofvanpå convexa blågröna; blr i glandelhårig klase; kron. gul med 2deld öfverläpp och något framkrökt, violettstrimmig sporre, 4 g:r längre än fodret; Gefle på nya Brobänken.

29 L. *Cymbalaria W.* [*E.B.502*] glatt med slak stjelk, hjertlika 5flikiga blad, och

30 L. *spuria W.* med slak stjelk och rundadt eggform., helbräddade blad, funnos båda på Gefle nya Brobänk 1841. Fig. E.B.691. — På Uppsala Slottsbacke fanns 1848 en *Linaria* förvildad med trådsmala blad, vippa af talrika smala klasar med stora gula blr och kort sporre, hvilken synes vara *L. juncea Desf.*

31 VERONICA *arguta Schrad.* i Sw. Summ. Veg. Scand. med glest och likformigt sågade, mot spetsen helbräddade blad, talrika blomax, luden stjelk. Sannolikt har någon afart af *V. spicata* blifvit ansedd för denna syd-europeiska art. Fig. Schrad. Ver. t.2, f.2.

32 V. *peregrina L.* blrna oskaftade, i bladvecken; bladen aflånga, mot basen afsmalnande, glest naggade; fanns i Linnés tid förvildad vid Uppsala enl. Fl.Su. ed. 1. Den Montinska från Hall. är enl. Fr. en långsträckt *V. arvensis* Fl.D.407; på åkrar vid Söndrums prestgård i Halland.

33 V. *præcox All.* blomfoderflikarne eggrunda spetsiga glandelbräddade; de öfre bladen jemnbreda, de nedre hjertlikt eggrunda; Skåne, Torup på en Sandbacke: Rosén. Obs. Bot. p.59; enl. Fries. Fig. Sturm 58 häft.

24 FAM. PLANTAGINEÆ.

34 PLANTAGO *arenaria WK.* stjelken grenig, med n. flockvis ordnade, långskaftade eggrunda ax, smalt jemnbreda blad; främre foderflikar trubbiga. Funnen af L. J. Wahlstedt de sista åren i Skåne, nära Malmö slott; förmodl. inkommen med ballast. Fig.

29 FAM. UMBELLIFERÆ.

35 TORILIS *infesta Hoffm.* liknar *T. Anthriscus,* men är mindre och skiljd med utsperrade grenar ända nedifrån, hvarjemte den saknar eller har blott en-bladiga allm. svepen. Anförd af Retzius efter Afzelius. Fig. E.B.1314.

36 CAUCALIS *daucoides L.* skiljd till slägtet från *Torilis* med stora groftaggiga frukter, samt utmärkt af 3stråliga blomflockar och findeldta blad, hv. blr; har funnits vid Fjelkinge i Skåne bland säden. Fig. Fl.D.2346.

37 PEUCÉDANUM *salinum Pall.?* bladen 2—3 g:r pardeldta, på långa slidor, samt med mer utsperrade grenar, långa, n. trådsmala flikar; allm. svepe 0, eller 1—3bladigt och affallande; hv. blr. Meddelad af Häradsh. Kröningssvärd, som tagit växten "i vattendraget, hvilket nedlöper till Sælbo hytta i Norge". *Cenoloph. Fischeri* Bot. Not. 1846, n:o 12. Förf., som blott eger ett blommande ex. från Norge, är oviss, om detta hörer till denna art eller till *P. salinum,* hvars af Ledebour citerade fig. i Gmel. Fl.Sib. I, t.41 det Norska ex. fullkomligt liknar. Fullkomligt samma växt, äfvenledes blommande, är 1863 funnen vid en damm nära Stjernfors bruk i Vestml. af Stud. A. Mörner.

32 FAM. RESEDACEÆ.

38 RESEDA *phyteuma L.* bladen hela, de mellersta 3flikiga, blomfod. 6klufna; funnen på Gefle Brobänk.

34 FAM. RANUNCULACEÆ.

39 **HELLEBORUS** *L.* Foderbl. 5, kronlika; kronbl. strutlika. — ***H. viridis L.*** med bladen fotlikt klufna i flera sågade flikar, gröna kalkblad, skall enl. Hr Lilja växa som ogräs i trädgårdar vid Billinge prestg. i Skåne.

37 FAM. FUMARIACEÆ.

40 **CORYDALIS** *rutacea Th. Fr.* med lökformig stjelkknöl; blrna få, i tät klase, kort skaftade, med urnupna yttre kronblad. Uppsala i gamla Bot. trädg., samt vid Linnés Hammarby, der den enl. Theod. Fr. årligen skall förekomma i ymnighet.

41 C. *nobilis Pers.* grof grenig rotstock: bladen pardeldta och flikiga; blomklasen tät, af talrika gula blr; träffas ofta förvildad i trädgårdar, ända upp till Gestr. [Hammarby].

42 **FUMARIA** *micrantha Lag.* bladen med jemnbreda flikar; fodr. något kortare än halfva kronan; frukt. klotrunda. Träffades 1849 i åkrar nära Uppsala, men har sedan försvunnit. Fig. H.N.f.13, n:o 48.

38 FAM. CRUCIFERÆ.

43 **ERÚCA** *DC.* skiljd från *Brassica* med 2radiga frön. — E. *sativa Lam.* med parflikade blad, hvitgula blå-ådriga blr på mycket korta skaft, finnes stundom på Gefle Brobänk. Fig. Reich. Tetrad. f.4421.

44 **DIPLOTAXIS** *muralis DC.* med endast ned mot roten bladig stjelk, djupt bugttandade blad, smärre blr; eljest lik *D. tenuif.* På ballastpl. Fig. Reich.4417. H.N. f.15, n:o 32.

45 **MORICANDIA** *DC.* fod. slutet; skida fyrkantig, med 2radiga frön, i öfr. som *Diplotaxis.* — M. *arvensis DC.* med hjertlika, stjelkomfatt., blåakt. blad, gredel. blr; skall enl. Fries i Bot. Not. 1843 vara funnen i en åker ¼ mil från Skara. Fig. Reich. 4431.

46 **ERYSIMUM** *Cheiranthus Pers.* [*Cheiranthus erysimoides L.*] lik *E. hieracifol.*, men med silkeslik hårighet af parallela hår och mycket större blr, synes fordom vara funnen af Linné vid Bohus- och af Gunner vid Steenvigholms slott i Norge. Förmodas af Prof. Fries och Blytt vara en form af *Erys. hieracifol.* Den verkliga *Er. Cheir.* fanns 1842 på Gefle Brobänk. Fig. Reich. 4393.

47 **CARDAMINE** *trifolia L.* med långt skaftade 3fingradt deldta rotblad, hvilkas småblad äro rundade och trubbigt tandade, med småuddiga tänder, hvita blr i vippa. Upptages i äldre Svenska floror; men, såsom icke i sednare tider funnen, tros *C. amara γ trisecta* vara derför misstagen. Fig. Reich. 4298.

48 **RÁPHANUS** *sativus L.* skid. knöliga oledade; bladen vid basen pardeldta med stor ändflik; roten köttig; blrna violettröda. Förekommer stundom förvildad i och utom plantager. Fig. Reich. 4175.

49 R. *maritimus Sm.* bl. lyrformiga, med små parvisa flikar, omvexlande med de större; skid. som hos *R. Raphanistr.* hvaraf den i Sv. funna torde vara en form. Fordom vid Varberg funnen af Fries.

50 **VELLA** *annua L.* [*Carrichtera Vellœ DC.*] skidorna eggrunda, borsthåriga, med bladlikt stift, slutl. nedböjda; bladen dubbelt pardeldta; blrna blekgula; fanns på Gefle nya Brobänk 1841.

51 **LUNARIA** *annua L.* lik *L. rediviva,* men med elliptiska, d. v. s. i ändarne rundade skidor; skall stundom träffas förvildad i och vid trädgårdar, enl. Sv.B.478.

52 **LEPIDIUM** *virginicum L.* med cirkelrunda urnupna skidor, hvita blr med 2—4 stånd., smalt lancettlika, inskuret sågade, glatta blad; fanns 1845 på Gefle nya Brobänk. Fig. Reich. 4216.

42 FAM. MALVACEÆ.

53 **MALVA** *litoralis Deth.* en medelform mell. *M. rotundifol.* och *sylvestris,* med uppstig. stjelk, hjertlika blad, med 5—7, spetsade och sågade flikar, medelstora violettblå blr, skall enl. Fries i S.V.Sc. vara funnen i Norge.

48 FAM. SILENACEÆ.

54 DIANTHUS *barbatus L.* med r. ell. hv. blr i tät jemnhög vippa och lancettlika blad, förvildas stundom med trädgårdsafskräden.

FRANKENIACEÆ.

Fam. skiljd från *Silenaceæ* med ett enda stift, och fröen fästa i kanten af fröh:s väggar.

55 FRANKENIA *L.* fod. och kr. 4—5bladiga; stånd. 6 [?]. — F. *pulverulenta L.* med omv. eggrunda motsatta, under mjöliga blad, har funnits förvildad på Djurgården vid Stockholm i grannskapet af Bellmans buste.

57 FAM. ONAGRARIEÆ.

56 ISNARDIA *palustris L. (Ludwigia nitida Spreng.)* Blrna små, med 4 ståndare, 1 pist., utan krona, klocklika gröna oskaftade, i de eggrunda spetsiga motsatta bladens veck; fr. fröhus. Uppgifves vara funnen i ån vid Hemmeslöf i Karup sn. i Hall.; vid Alingsås och Nohlhaga (Norrhaga?); ÖG. i Rings-källan vid Öfverstad i Askeby sn. På sistnämda ställe finnes en ovanligt stor *Montia*, som torde blifvit misstagen för *Isnardia*. — Fl.D.1745.

60 FAM. SENTICOSÆ.

57 ROSA *laxa Retz.* taggarne på stammen raka, de vid stiplerna krokiga; småbladen 3—4pariga, enkelt sågade glatta; nyp. aflånga, på tillbakaböjda skaft; blrna hvita. Vid Linnés Hammarby och annorstädes fordom odlad enl. Fries, som anser denna föga kända art för Linnés i Mant. 2 som Svensk anförda *R. arvensis.* H.N.f.8, n:o 46.

58 POTENTILLA *supina L.* med klynnedeld stjelk, parbladigt delade blad, enstaka gula blr, tillbakaböjda fruktskaft, fanns 1810 på Gefle Brobänk. Fig. Jacq.Aust.t.406.

62 FAM. PAPILIONACEÆ.

59 LÅTHYRUS *Aphaca L.* blomskaften enblommiga; egentl. blad 0, endast stora spjutlika stipler och klängen, blrna gula; förekom 1841 på Gefle Brobänk. Fig. E.B.1167.

60 MEDICAGO *denticulata W.* baljan 2—3 g:r snäckvriden, glatt, nätådrig, med i spetsen kroklika taggar, n. så långa som halfva baljans diam.; finnes stundom införd med ballast på Gefle Brobänk. Ett ofullkomligt ex. af *M. maculata* från Björkön i Mälaren, lemnadt af Lect. Lindeberg, synes tillhöra denna art.

61 M. *apiculata W.* lik föreg., men med mycket korta, n. raka taggar, fanns 1843 jemte föreg. vid Gefle.

62 TRIGONELLA *L.* skiljd från *Melilotus* med mångfröiga baljor. — *T. ornithopodioides DC.* stjelken utbredd 3—6 tum lång, med rödaktiga blr i 2—4blommiga klasar, har blifvit uppgifven för Gottl. på en äng vid Nygård i Etelhem. Fl.D.368.

63 MELILOTUS *cærulea Lam.*, med ovala hufvudlika ljusblå blomklasar, skall stundom träffas förvildad i Skåne, t. ex. vid Vegeholm. Fig. Sturm 15 häft.

64 TRIFOLIUM *incarnatum L.* med röda blr, långt skaftade eggrunda, slutl. cylindriska blomhufvud, omv. eggrunda blad. Är i sednare åren funnen i Värml. vid Carlberg i Grums sn, och Motorp i Ekshärad; samt Vestml. i nya Kopparberget; troligen införd med utländskt klöfverfrö.

65 GENISTA *anglica L.* taggig; blrna gula, i öfra bladvecken; bladen lancettlika glatta; införd med ballast till Vestervik. Fl.D.619. H.N.f.13, n:o 63.

65 FAM. EUPHORBIACEÆ.

66 MERCURIALIS *Ladanum C. Hn.* stj. enkel, ell. med korta grenar upptill; blrna 1, säll. 2 i bladvecken, oskaftade. Fanns 1848, med *annua* vid Gefle. Bot. Not. 1849.

69 FAM. POLYGONEÆ.

67 RUMEX *Patientia L.* hyllebladen hjertlikt rundade småtandade nätådriga, ett enda

grynbärande; örtbladen eggrundt aflånga, något vågiga. Hufvudsakligen med bladen skiljd från *R. conspersus*. Förvildas stundom ur plantager, särdeles i södra Sv.

71 FAM. SANTALACEÆ.

68 **THESIUM** *Linophyllum L.* lik *Th. alpinum,* men med horizontala fruktgrenar, mer sammansatt blomklase och 5taliga blomdelar. Skall enligt Retz. och Lilj. vara funnen på ängsbackar i Skåne. Fig. Reich. Deutschl.Fl. f.1160.

75 FAM. URTICACEÆ.

69 **PARIETARIA** *diffusa Koch:* nedliggande och grenig med eggrunda blad; kalken slutl. dubbelt längre än ståndarne; fanns 1848 på Gefle nya Brobänk. Fig. E.B.879.

76 FAM. AMARANTACEÆ.

70 **AMARANTUS** *retroflexus L.* blr med 5 ståndare, i axlika gyttringar; stjelken upprät, med eggrunda spetsade, i spetsen trubbade blad. Gefle Brobänk 1848. Fig. Reich. Icon. f.668.

77 FAM. CHENOPODIACEÆ.

71 **CHENOPODIUM** *ficifolium Sm.* bladen aflånga olikformigt bugttandade; frön punkterade. Är funnen, införd utifrån, vid Carlshamn af Fries, på Gefle Brobänk af förf. Fig. E.B.1724.

72 **C.** *ambrosioides L.* bladen lancettlika, glest tandade; blrna gyttrade i toppen och grenarnes bladveck, hvarföre de bilda likasom bladiga ax. Fanns fordom förvildad på Halmstads gator.

73 **BETA** *maritima L.* charakterer af *Chenopod.*, men märket utan stift och slutl. tillhårdnande hylle. Stjelken utbredd, blrna mest parvisa i de rutformiga bladens veck. Fanns 1810 och 1841 på Gefle Brobänk; i sedn. åren uppgifven att växa vild på Gottl. Fig. Fl.D.1571. H.N.f.13, n:o 68.

74 **ÁXYRIS** *prostrata L.* Sambyggare. Blomhylle foderlikt, 3—5deldt; stift 2. Frö ett, inom fröblåsa. Stjelken $\frac{1}{2}$ aln lång, utbredd med långskaftade, omv. eggrunda blad, och blr gyttrade i hufvud. Uppgifves af Gunner vara funnen i Norge på ett fuktigt ställe vid gården Backe nära Trondhj., troligen införd utifrån, sedermera utgången. Fanns på Gefle nya Brobänk 1843. Fig. Gmel. Fl.Sib.3, tab.4.f.2.

85 FAM. ORCHIDEÆ.

75 **ORCHIS** *pallens L.* stjelkknölarne odelade; kalken gul, med 3flikig helbräddad läpp, konisk sporre af fruktämnets längd; blomskärmen ennerviga. Upptages af Retzius, men har icke blifvit bestyrkt som inhemsk; trol. har någon storblommig *O. sambucina* blifvit ansedd för denna. Fig. Jacq. Aust. t.45. — Anm. *Orchis abortiva L.* [*Centrosis Sw.*], upptagen af Gunner i Fl.Norv., är såsom Prof. Blytt af ex. i Gunners saml. funnit, *O. maculata.*

86 FAM. IRIDEÆ.

76 **IRIS** *squalens L.* kalkbladen vid basen håriga, de yttre blå, de inre smutsgula; örtbladen breda svärdlika, kortare än stjelken, lärer finnas förvildad i plantager i söd. Sverige. Fig. Reich. D.Fl.763. — Vid Gefle träffas stundom i täpporna den art, som afbildas i Sv.B.360 med de inre kalkbladen ljusblå, och som förf. ej kan skilja från *I. germanica L.*

77 **CROCUS** *luteus Lam.* lik *C. vernus,* men med gula blr och hårflikade märken, fanns fordom förvildad på gräsplanerna i Löfsta trädgård i Uppl. Fig. Reich. D.Fl.793.

88 FAM. HYDROCHARIDEÆ.

8 **VALLISNERIA** *L.* Tvåbyggare. ♂blr gyttrade på blomkolf inom hölster; ♀blomma ensam. Foder och krona 3bladiga. — V. *spiralis L.* vattenväxt, med jemnbreda, gräslika, i spetsen tandade blad; honblomman hvit, med långt trådlikt, spiralvridet skaft från roten. Uppgifves för flera sjöar i VG., ursprungl. anförd af Prof. A. Afzelius såsom tagen i en graf, som går genom Nohlhagas [Nordhagas] egor vid Alingsås.

Trol. har *Sagittariæ* jemnbreda rotblad blifvit misstagna för denna fullkomligt Syd-Europeiska växt. Se ed. 4, p.330. Fig. Reich. D.Fl.108—10.

90 FAM. LILIACEÆ.

79 FRITILLARIA *montana Hop.* meränd. enblommig; bladen lancettlikt jemnbreda, de öfversta och nedersta motsatta. Lik *F. Meleag.*, men med smärre blr, något mer lancettlika blad. Fordom förvildad på gräsplanerna i Ulriksdals trädgård. Fig. Reich. D.Fl.978, 79. [*F. tenella.*]

80 ALLIUM *fistulosum L.* flock klotrund, utan knopplökar; ståndarne enkla, längre än kalken; stj. och de trinda bl. uppblåst ihåliga. Ymnig på torftak i Gudbrandsdalen i Norge; trol. sedan äldre tider der odlad, emedan den ej upptages af Blytt i Norg. Fl. Fig. Reich. f.1084.

81 A. *odorum L.* fotshög, med skaftade blr i flock, utan knopplökar; blr hvita, välluktande; stånd. enkla, kortare än kalken; bl. smala, 3kantigt kölade; i st. för lök en lång krypande, af hinnaktiga fjäll beklädd rotstock. Funnen 1862 af Lindb. på Observatorii-backen i Stockh., dit denna Sibiriska art förmodl. blifvit planterad. Fig. Gmel. Fl.Sib.I, t.xi, f.2.

82 ASPHóDELUS *L.* Lik *Anthericum,* men ståndarsträngarnes bas bred och betäckande fruktämnet. — A. *fistulosus L.* med syllika halftrinda ihåliga blad från roten, hvita blr med en rödbrun rand efter midten; fanns tämligen ymnigt på Gefle Brobänk 1843. Fig. Reich. f.1117.

83 MUSCARI *racemosum Mill.* lik *M. botr.*, men med mer cylindriska blr, slakare blad, anföres af Retzius i Fl.Oecon. och Prof. Fries i Fl.Scan. såsom stundom förvildad på gräsplaner i Lund. Fig. Reich. f.999.

94 FAM. JUNCACEÆ.

84 JUNCUS *Tenageja Ehrh.* är granne till *J. bufonius,* men har kortare knippe med bruna blr, och kalkblad icke längre än det klotrunda fröhuset. Anförd af Retz. och växer möjligtvis i Skånes torfmossar; finnes åtminstone i Danmark och norra Tyskl. Fig. Fl.D.1160.

98 FAM. CYPERACEÆ.

85 HELEOCHARIS *ovata Br.* axet eggrundt; nötens bihang koniskt, nedplattadt med basen öfver nötens topp; roten trådig, tufvad. Är af gammalt uppgifven att vara funnen i Norge, men detta är sannolikt ett misstag. Fig. Ands. t.2, f.25.

99 FAM. GRAMINEÆ.

86 TRITICUM *rigidum Schrad.* Lik *T. acutum DC.*, men har bredt tvärhuggna skärmfjäll, hälften kortare än småaxen, och bladen slutl. hoprullade med en rad korta borst längs nerverna. Fordom funnen i Skåne enl. Prof. Fries, men trol. tillfälligtvis dit införd. Fig. Reich. f.271. H.N.f.6, n:o 95.

87 FESTUCA *(Vulpia) myuros L.* vippan smal, fingerlång och lutande; det nedra skärmfjället 2 ell. flera gånger kortare än det öfra; blomfj. kortare än borsten; bladen smala 2örade; roten trådig enårig. Funnen på Gefle Brobänk, samt vid Göteborg af Kamphövener, trol. äfven på ballast. Fig. Reich. D.Fl.f.270 [*Fest. pseudo-myuros.*]

88 SCHEDONORUS *longiflorus Fr.* [*Bromus W.*] vippan långgrenig slak; småaxen lancettlika, omkr. 10blommiga, med borst; bladen sträfva och håriga, med utdraget, sargadt snärp. Skall enl. Fr.S.V.Sc. vara funnen förvildad någonstädes i södra Sverige. Fig. H.N.f.13, n:o 94 (från Kinnekulle).

89 BRIZA *minor L.* småaxen mindre än hos *B. media,* triangelformiga, med större skärm- än blomfjäll. Upptagen i Näzéns Fl. Stockh. Trol. en liten *B. media.* Fig. Reich. f.428.

90 AVENA *brevis Roth:* enårig, med stora vanl. 2blommiga småax af de mångnerviga skärmfjällens längd; yttre blomfjället kort 2syladt, med håromgifven bas. Införd med utländsk säd till Småland. Fig. Ands. Gram. t.12, f.142.

91 LEERSIA *Sol.* småax enblomm., utan skärmfjäll; blomfj. utan borst. — *L. oryzoides*

Sw. vippan öppen, med håriga småax. Har af Prof. Fries blifvit funnen i Hall. vid Dahla bland buskar; misstänkes dock att vara ditplanterad. Fig. Fl.D.1744. Reich. f.494. Ands. Gram. t.10, f.116.

92 PANICUM *miliaceum L.* med stor utbredd lutande vippa; lancettlika, tillika med slidorna håriga blad; fanns 1846 på Gefle Brobänk. Fig. Reich. f.519.

93 PHALARIS *L.* vippan tät, axlik; skärmfj. med vingad rygg. — P. *canariensis L.* med oval ell. eggformig vippa, förekommer stundom förvildad vid husen af utkastadt Canariefrö. Fig. Reich. f.491. Ands. t.12, f.134.

94 HIEROCHLOA *australis RS.* med något utbredd vippa, n. glatta grenar; mell. blomman med krökt ryggborst, den nedersta med kort borst under spetsen; bladen platta. Skall enl. Wessén i Pl. Cot. Kärn. och ett fordom af Fr. meddeladt ex. vara funnen i ÖG. vid Svartån nära Odenfors-bron; men har aldrig återfunnits. Fig. Ands. t.12, f.138.

102 FAM. EQUISETACEÆ.

95 EQUISETUM *Telmateja Ehrh.* axbär. stjelken enkel, grenlös; den ofruktsamma med mycket talrika, åttkantiga, slutl. qvarterslånga grenar i krans, invändigt mångpipig, alnshög ell. mer. Anförd som Svensk af Retzius, men har icke blifvit bestyrkt. Fig. Fl.D.1469.

REGISTER

öfver Phanerogamernas och Ormbunkarnes Familjer, Slägten och Arter samt dessas Synonymer.

☞ Den cursiva stilen utmärker synonymerna; vid slägtnamnen angifver den första ziffran det nummer, hvarunder de upptagits i Slägtöfversigten uti Inledningen, den andra deremot afser den sida, hvarpå de återfinnas i Floran.

Abies excelsa DC. 185.
orientalis Poir. 185.
Abrotanum Fr. 4.
Absinthium vulgare Lam. 3.
Acer L. 525, 74.
campestre L. 74.
platanoides L. 74.
Pseudoplatanus L. 74.
ACERINEÆ DC. 74.
Achillea L. 457, 3.
Millefolium L. 3.
Ptarmica L. 3.
Achyrophorus maculatus Scop. 27.
radicatus Scop. 27.
Acinos vulgaris Pers. 41.
Aconitum L. 298, 85.
Cammarum L. 85.
Lycoctonum L.Fl.Su. 85.
napelloides Sw. 85.
Napellus L. 85.
neomontanum Fl.D. 85.
neubergense Reich. 85.
septentrionale Köll. 85.
Störchianum Reich. 85.
Acorus L. 209, 211.
Calamus L. 211.
Acrostichum ilvense L. 267.
septentrionale L. 268.
Actæa L. 292, 86.
spicata L. 86.
Adonis L. 308, 84.
vernalis L. 84.
Adoxa L. 237, 74.
Moschatellina L. 74.
ADOXEÆ E. Mey. 74.
Ægopodium L. 162, 72.
Podagraria L. 72.
Æsculus L. 523, 74.
Hippocastanum L. 74.
Æthusa L. 175, 71.
Cynapium L. 71.
Agrimonia L. 272, 136.
Eupatoria L. 136.
odorata Mill. 137.
procera Wallr. 137.
Agropyrum acutum RS. 242.
affine Drej. 243.
caninum RS. 243.
hebestachyum Fr. 242.
junceum RS. 242.
pungens RS. 243.
repens PB. 243.
Agrostemma L. 261, 113.
Githago L. 113.
Agrostis L. 34, 260.
alba L 260.
algida Wg. 252.
alpestris Læst. 260.
alpina Wg. 260.
arundinacea L. 257.
borealis Hn. 260.
canina L. 260.
elatior Hn. 260.
hyperborea Læst. 260.
montana Hn. 260.
rubra Wg. 260.
rupestris All. 260.
rupestris Hn. 260.

setacea Curt. 260.
Spica venti L. 259.
stolonifera L. 260.
suaveolens Bl. 261.
vulgaris With. 260.
Aira L. 50, 255.
alpina L. 255.
alpina Lilj. 264.
aquatica L. 252.
atropurpurea Wg. 256.
bottnica Wg. 255.
brevifolia Hn. 255.
cæspitosa L. 255.
canescens L. 255.
caryophyllea L. 254.
cristata L. 253.
discolor Thuill. 255.
flexuosa L. 255.
glauca Hn. 255.
præcox L. 255.
subspicata L. 254.
uliginosa Weihe 255.
Airopsis Fr. 47, 254.
caryophyllea Fr. 254.
præcox Fr. 254.
Ajuga L. 313, 45.
alpina L. Herb. Fr.Nov. 45.
alpina Fr.S.V.Sc. 45.
genevensis L. 45.
pyramidalis L. 45.
reptans L. 45.
Albucea nutans Reich. 200.
Alchemilla L. 81, 137.
alpina L. 137.
Aphanes Leers 137.
arvensis Scop. 137.
fissa Schum. 137.
vulgaris L. 137.
Alisma L. 221, 203.
lanceolatum Hoffm. 203.
natans L. 203.
Plantago L. 203.
ranunculoides L. 203.
ALISMACEÆ Juss. 203.
Alliaria Adans. 366, 90.
officinalis Andrz. 90.
Allium L. 195, 199.
angulosum L. herb. 199.
arenarium L. 199.
arenarium L. herb. 199.
carinatum L. 199.
fallax R. & S. 199.
fistulosum L. 281.
montanum Schmidt 199.
odorum L. 281.
oleraceum L. 199.
Schoenoprasum L. 199.
Scorodoprasum L. 199.
sibiricum L. 199.
ursinum L. 199.
vineale L. 199.
Allosorus Bernh. 540, 269.
crispus Bernh. 269.
Alnus Gærtn. 492, 184.
barbata Mey. 184.
glutinosa W. 184.
hybrida Al. Br. 184.
incana Tausch. 184.
pubescens Tausch. 184.
Alopecurus L. 28, 262.
agrestis L. 262.
fulvus Sm. 262.
geniculatus L. 262.
nigricans Horn. 262.
pratensis L. 262.
ALSINACEÆ Bartl. 114.
Alsine Wg. 260, 118.
biflora Wg. 118.
hirta Hn. 119.
marina Wg. 121.
media L. 115.
peploides Wg. 118.
rubella Wg. 119.
rubra Wg. 121.
stricta Wg. 119.
tenuifolia viscosa Schreb. 118.
verna Led. 119.
Alsinella biflora Sw. 119.
media Hn. 121.
Althæa L. 388, 103.
officinalis L. 103.
Alyssum L. 360, 97.
calycinum L. 97.
incanum L. 97.
sativum Sv.B. 97.
AMBROSIACEÆ Link. 28, 276.
AMARANTACEÆ Juss. 169, 280.
Amarantus L. 494, 169.
Blitum L. 169.
retroflexus L. 280.
Ammadenia peploides Gm. 118.
Ammophila arundinacea Host. 257.
Anacamptis Rich. 464, 190.
pyramidalis Rich. 190.
Anagallis L. 108, 61.
arvensis L. 61.
cærulea Koch. 62.
Anchusa L. 105, 36.
arvensis Hn. 37.
officinalis L. 36.
Andromeda L. 242, 157.
calyculata L. 157.
cærulea L. 157.
hypnoides L. 157.
polifolia L. 157.
tetragona L. 157.
Androsace L. 112, 63.
septentrionalis L. 63.

Anemone L. 302, 83.
Hepatica L. 84.
nemorosa L. 83.
patens L. 84.
pratensis L. 84.
Pulsatilla L. 84.
ranunculoides L. 84.
sylvestris L. 83.
vernalis L. 84.
Anethum L. 155, 69.
graveolens L. 69.
Angelica L. 160, 69.
Archangelica L. 70.
litoralis Fr. 70.
sylvestris L. 69.
Antennaria Gærtn. 445, 6.
alpina [L.] 7.
alpina Gærtn. 7.
carpatica Bl. & Fing. 7.
dioica Gærtn. 6.
Anthemis L. 458, 2.
agrestis Wallr. 3.
arvensis L. 3.
Cotula L. 3.
maritima Retz. 3.
tinctoria L. 2.
Anthericum L. 206, 200.
calyculatum L. 204.
Liliago L. 200.
ossifragum L. 205.
ramosum L. 200.
Anthoxanthum L. 38, 264.
odoratum L. 264.
Anthriscus Pers. 179, 68.
Cerefolium Hoffm. 68.
sylvestris Hoffm. 68.
vulgaris Pers. 68.
Anthyllis L. 396, 155.
Vulneraria L. 155.
Antiphylla oppositifolia Haw. 125.
Antirrhinum L. 343, 52.
Elatine L. 53.
Linaria L. 53.
minus L. 53.
Orontium L. 52.
repens L. 53.
Apargia alpina Sw. 27.
autumnalis Hoffm. 27.
hastilis Hoffm. 27.
Apera Adans. 35, 259.
Spica venti PB. 259.
Aphanes arvensis L. 137.
Apium L. 161, 71.
graveolens L. 71.
Aquilegia L. 299, 85.
vulgaris L. 85.
Arabis L. 377, 92.
alpina L. 92.
arenosa borealis Fr. 92.
Gerardi Bess. 92.
glastifolia H.N. 92.
hirsuta Scop. 92.
hispida Fl.D. 92.
perfoliata Lam. 93.
petræa Lam. 92.
sagittata DC. 92.
stricta Hn. 92.
suecica Fr. 93.
Thaliana L. 93.
Aracium paludosum Less. 26.
ARALIACEÆ Juss. 67.
Arbutus alpina L. 156.
Uva ursi L. 156.
Archangelica officinalis Fr. 70.
Arctium Bardana W. 13.
Lappa Hn. 14.
Lappa L. 14.
Arctophila fulva * *pendul.* Ands. 252.
Læstadii Rupr. 252.
Arctostaphylos Adans. 241, 156.
alpina Spr. 156.
officinalis W. & Gr. 156.
Arenaria L. 258, 118.
ciliata L. 118.
Giesekii Fl.D. 119.
gothica Fr. 118.
hirta Fl.D. 119.
lateriflora L. 118.
media L. 121.
norvegica Gunn. 118.
peploides L. 118.
rubra L. 121.
serpyllifolia L. 118.
tenuifolia L. 118.
trinervia L. 118.
ARISTOLOCHIACEÆ 167.
Aristolochia L. 483, 167.
Clematitis L. 167.
Armeria W. 187, 65.
elongata Koch. 65.
maritima W. 65.
pubescens Lk. 65.
purpurea Koch. 65.
sibirica Turcz. 65.
vulgaris W. 65.
Armoracia rusticana Koch. 93.
Arnica L. 447, 4.
alpina Murr. 4.
angustifolia Fl.D. 4.
montana L. 4.
Arnoseris Gærtn. 425, 27.
pusilla Gærtn. 27.
AROIDEÆ Juss. 211.
Arrhenatherum avenaceum PB. 254.
Artemisia L. 442, 3.
Absinthium L. 3.
campestris L. 4.
gallica W. 4.

laciniata W. 4.
maritima L. 4.
norvegica Fr. 4.
rupestris Fl.D. 4.
rupestris L. 3.
salina Liljebl. 4.
tanacetifolia Retz. 4.
vulgaris L. 4.

Arum L. 495, 211.
maculatum L. 211.

Arundo arenaria L. 257.
colorata Sv.B. 263.
litorea Zett. 258.
maritima Ag. 257.
Phragmites L. 256.
stricta Timm. 259.
varia Schrad. 257.

Asarum L. 270, 167.
europæum L. 167.

ASCLEPIADEÆ Juss 48

Asclepias Vincetoxicum L. 48.

Asparagus L. 207, 201.
officinalis L. 201.

Asperugo L. 107, 39.
procumbens L. 39.

Asperula L. 86, 30.
odorata L. 30.
tinctoria L. 30.

Asphodelus fistulosus L. 281.

Aspidium Sw. 532, 265.
aculeatum Sw. 266.
angulare Kit. 266.
crenatum Somf. 267.
cristatum Sw. 266.
Filix femina Sw. 268.
Filix mas Sw. 266.
fragile Sw. 267.
Lonchitis Sw. 265.
montanum Sw. 267.
Oreopteris Sw. 266.
spinulosum Sw. 266.
Thelypteris Sw. 266.

Asplenium L. 536, 267.
Adiantum nigrum L. 268.
alternifolium Wulf. 268.
Breynii Retz. 268.
crenatum Fr. 267.
Filix femina Bernh. 267.
fissum Kit. 268.
germanicum Weis. 268.
Ruta muraria L. 268.
Scolopendrium L. 269.
septentrionale Hoffm. 268.
sibiricum Turcz. 267.
Trichomanes L. 268.
viride Huds. 268.

Aster L. 455, 8.
Tripolium L. 8.

Asterocephalus Columbaria Hn. 28.
suaveolens Hn. 28.

Astragalus L. 400, 149.
alpinus L. 149.
arenarius L. 149.
arenarius Fl.D. 149
danicus Retz. 149.
glycyphyllus L. 149.
Hypoglottis L. 149.
leontinus Wg. 149.
oroboides Horn. 149.
pilosus L. 150.
sordidus W. 150.
uralensis L. 150.

Athamanta Libanotis L. 71.
Oreoselinum L. 70.

Athyrium Roth. 267.

Atriplex L. 522, 169.
angustifolia Sm. 170.
Babingtonii Woods. 170.
calotheca Fr. 170.
crassifolia Fr. 170.
deltoidea Bab. 170.
depressa Hn. 170.
hastata L. 170.
hastata Hn. ed.5. 170.
hortensis L. 169.
laciniata L. Su. 170.
laciniata Wg. 170.
latifolia Wg. 170.
litoralis L. 170.
marina L. 171.
microsperma Kit. 170.
nitens Reb. 169.
patula L. 170.
patula Sm. 170.
pedunculata L. 171.
portulacoides L. 171.
prostrata Bouch. 170.
rosea L. 170.
stipitata Vesterl. 170.

Atropa Belladonna L. 277.

Avena L. 45, 253.
agrostidea Fr. 254.
brevis Roth. 281.
caryophyllea Web. 254.
elatior L. 253.
fatua L. 253.
flavescens L. 254.
hybrida Peterm. 253.
intermedia Lindgr. 253.
præcox PB. 254.
pratensis L. 254.
pratensis Sv.B.254.
pubescens L. 254.
strigosa Schreb. 253.
subalpestris Hn. 254.
subspicata Clairv. 254.

Avenella flexuosa Koch. 255.
uliginosa Koch. 255.

Axyris prostrata L. 280.

Azalea L. 118, 157.
lapponica L. 158.
procumbens L. 157.

B.

Baldingera Fl. Wett. 29, 263.
arundinacea Dum. 263.
Ballota L. 317, 42.
alba L. 43.
fœtida Lam. 42.
nigra L. 43.
nigra Sm. 43.
ruderalis Sw. 43.
BALSAMINEÆ DC. 100.
Barbarea Br. 367, 93.
arcuata Reich. 93.
parviflora Fr. 93.
præcox Fr. 93.
stricta Fr. 93.
vulgaris Br. 63.
vulgaris Wg. 93.
Bartsia L. 335, 56.
alpina L. 56.
Odontites Hn. ed. IV. 56.
Batrachium Wimm. 307, 80.
aquatile Wimm. 81.
Baudotii Hn. Exc.Fl. 81.
Baudotii Godr. 80.
circinatum Fr. 80.
confervoides Fr. 81.
confusum Schultz. 81.
crassicaule Fr. 81.
Drouetii Nym. 80.
hederaceum Fr. 81.
heterophyllum Fr. 81.
Lenormandii Schultz 82.
marinum Fr. 80.
pantothrix DC. 81.
peltatum Fr. 81.
Petiveri Koch. 81.
Rionii Nym. 80.
sceleratum Th. Fr. 80.
setigerum Fr. 81.
trichophyllum Chaix. 81.
tripartitum Fr. 81.
Bellis L. 459, 8.
perennis L. 8.
BERBERIDEÆ Juss. 86.
Berberis L. 212, 86.
vulgaris L. 86.
Berteroa incana DC. 97.
Berula angustifolia Koch. 73.
Beta maritima L. 280.
Betonica L. 318, 43.
officinalis L. 43.
stricta Ait. 43.
Betula L. 504, 182.
alba Fl.D. 183.
alba L. 182.
Alnus L. 184.
alpestris Fr. 183.
carpatica W. 183.
fruticosa Less. 183.
fruticosa Pall. 183.
fruticosa W. och Reich. 183.
glutinosa Wallr. 183.
humilis Hn. 183.
humilis Schrank. 183.
hybrida Blom. 183.
intermedia Thom. 183.
laciniata Thunb. 184.
lagopina Hn. 183.
nana L. 184.
odorata Bechst. 183.
odorata Reich. 183.
oycowiensis Larsson 183.
pallescens Larss. 183.
pinnata Lundm. 184.
pubescens Ehrh. 183.
subalpina Larss. 183.
verrucosa Ehrh. 182.
BETULINEÆ Reich. 182.
Bidens L. 438, 1.
cernua L. 1.
minima L. 1.
tripartita L. 1.
Blechnum L. 539, 269.
boreale Sw. 269.
Spicant Roth. 269.
Blitum L. 140, 171.
Bonus Henricus C. A. M. 171.
capitatum L. 171.
glaucum Koch. 171.
rubrum Reich. 171.
virgatum L. 171.
Blysmus compressus Panz. 219.
rufus Lk. 220.
Blyttia suaveolens Fr. 261.
BORAGINEÆ Juss. 36, 276.
Botrychium Sw. 544, 270.
anthemoides Presl. 270.
boreale Milde. 270.
lanceolatum Rupr. 270.
Lunaria Sw. 270.
matricariifolium Al. Br. 270.
matricariifol. Hn ed. 5 & 6. 270.
matricarioides Willd. 270.
palmatum Presl. 270.
rutaceum Sw. 270.
rutaceum W. 270.
rutæfolium Al. Br. 270.
simplex Hitchc. 270.
tenellum Ångstr. 270.
virginicum Sw. 270.
Brachypodium PB. 70, 245.
gracile PB. 245.

loliaceum Fr. 245.
pinnatum PB. 245.
sylvaticum RS. 245.
Brassica L. 372, 88.
campestris L. 88.
Napus L. 88.
nigra Koch. 89.
Rapa L. 88.
Braya Sternb. et Hop. 378, 90.
alpina Sternb. & Hop. 90.
supina Koch. 90.
Breea arvensis Less. 12.
Briza L. 57, 248.
media L. 248.
minor L. 281.
Bromus L. 54, 247.
arvensis L. 248.
asper Murr. 247.
commutatus Schrad. 248.
erectus Huds. 247.
erectus Sv.B. 247.
giganteus L. 245.
hordeaceus Wg. 248.
inermis L. 247.
mollis L. 248.
nanus Weig. 248.
patulus MK. 248.
pinnatus Fl.D. 245.
pinnatus L. 245.
pratensis Ehrh. 248.
racemosus L. 248.
secalinus L. 247.
sterilis L. 247.
suberectus Fr. 247.
sylvaticus Sm. 245.
tectorum L. 247.
Bryonia L. 506, 123.
alba L. 123.
Bulliarda DC. 92, 128.
aquatica DC. 128.
Bunias L. 348, 94.
Cakile L. 95.
orientalis L. 94.
Bunium L. 174, 72.
Carvi Godr. & Gren. 72.
flexuosum With. 72.
Bupleurum L. 150, 73.
Odontites Spreng. 73.
tenuissimum L. 73.
Butomus L. 240, 203.
umbellatus L. 203.

C.

Cakile Scop. 349, 94.
maritima Scop. 94.
Calamagrostis Roth. 32, 257.
acutiflora DC. 257.
ambigua Hn. 259.
arenaria Hn. 257.
arundinacea Roth. 257.
baltica Hn. Fr. 257.
chalybea Bl. 257.
chalybea Fr. 257.
elata Bl. 258.
epigejos Roth. 257.
Halleriana DC. 258.
Hartmanniana Fr. 259.
intermedia Lindeb. 259.
lanceolata Roth. 259.
Langsdorfii Trin. 258.
lapponica Hn. 257.
latifolia Bl. 258.
laxa Host. 259.
litorea DC. 259.
montana Host. 257.
neglecta Ehrh. 259.
nutans Saut. 258.
phragmitoides Hn. 258.
pseudo-phragmites Reich. 258.
pulchella Bl. 258.
rigens Lindgr. 258.
rubicunda Bl. 258.
stricta Hn. 259.
strigosa Hn. 259.
subuliglumis Hn. 257.
sylvatica DC. 257.
varia PB. 257.
Calamintha Mönch. 329, 41.
Acinos Clairv. 41.
Calendula arvensis L. 275.
officinalis L. 275.
Calla L. 208, 211.
palustris L. 211.
Callitriche L. 485, 186.
autumnalis Kütz. 186.
autumnalis L. 186.
hamulata Kütz. 186.
intermedia Schk. 186.
platycarpa Kütz. 186.
polymorpha Lönnr. 186.
stagnalis Scop. 186.
tenuifolia Fr. 186.
verna L. 186.
virens Goldb. 186.
CALLITRICHINEÆ Link. 186.
Calluna Salisb. 226, 157.
Erica DC. 157.
vulgaris Salisb. 157.
Caltha L. 303, 85.
palustris L. 85.
Calypso Salisb. 472, 194.
borealis Salisb. 194.
Calystegia sepium Br. 35.
Camelina Crantz. 359, 97.
dentata Fr. 97.

dentata Hn. 97.
fœtida Fr. 97.
microcarpa Reich. 97.
sativa Fr. 97.
sativa Hn. 97.
sylvestris Wallr. 97.
Campanula L. 127, 33.
barbata L. 33.
bononiensis L. 276.
Cervicaria L. 33.
glomerata L. 33.
latifolia L. 33.
patula L. 34.
persicifolia L. 34.
Rapunculus L. 34.
rapunculoides L. 34.
rotundifolia L. 34.
Trachelium L. 33.
uniflora L. 34.
urticifolia Schmidt 33.
CAMPANULACEÆ Juss. 33, 276.
Capsella Mönch. 355, 95.
Bursa pastoris Mönch. 95.
petræa Fr. 96.
CAPRIFOLIACEÆ Juss. 32.
Cardamine L. 370, 91.
æquiloba C. Hn. 91.
amara L. 91.
bellidifolia L. 92.
færöensis Fl.D. 92.
hastulata Fl.D. 92.
hirsuta E.B. 91.
hirsuta Fl.D. 91.
hirsuta L. 91.
impatiens L. 91.
parviflora L. 92.
petræa L. 92.
pratensis L. 91.
sylvatica Hoffm. 91.
sylvatica Link. 91.
trifolia L. 278.
Cardaria Draba Reich. 95.
Carduus L. 432, 12.
acanthoides L. 12.
acaulis L. 13.
canus L. Jacq. 13.
crispus L. 12
heterophyllus L. 12.
lanceolatus L. 12.
nutans L. 12.
palustris L. 12.
polyacanthos Schreb. 12.
tenuiflorus Curt. 275.
Carex L. 487, 223.
acuta L. 232.
acutiformis Ehrh. 223.
alpina Sw. 230.
ampullacea Good. 224.
aquatilis Wg. 232.
arctica Fr. 238.
arctophila Nyl. 232.
arenaria L. 237.
atrata L. 230.
atrata L. herb. 225.
axillaris Fr. 235.
bicolor All. 230.
binervis Sm. 226.
Bœnninghausiana Weih. 234.
bolina Lang. 234.
borealis Lang. 232.
brevirostris Cederstr. 240.
brizoides L. herb. 236.
bullata v. Fr. 224.
Buxbaumii Wg. 229.
cæspitosa L. 234.
cæspitosa L. herb. 234.
canescens L. 236.
canescens L. herb. 230.
capillaris L. 225.
capitata L. 240.
chordorhiza Ehrh. 238.
ciliata W. 229.
collina W. 228.
crassa Ehrh. 223.
cryptocarpa Mey. 231.
curta Good. 236.
curvirostra Hn. 228.
cuspidata Wg. 231.
Davalliana Retz. 241.
Deinbœlliana Gay. 238.
demissa Fl.D. 227.
digitata L. 229.
dioica L. 241.
discolor Nyl. 232.
disperma Dew. 236.
distans L. 226.
disticha Huds. 237.
divisa Fl.D 227.
divulsa Good. 238.
Drejeri Lang. 234.
Drymeja Ehrh. 225.
echinata Murr. 235.
Ehrhartiana Hop. 239.
elongata L. 235.
elytroides Fr. 233.
epigejos Hn. 232.
ericetorum Poll. 228.
evoluta Hn. 224.
extensa Good. 227.
festiva Dew. 237.
filiformis Fl.D. 229.
filiformis L. 224.
filipendula Drej. 231.
flacca Schreb. 225.
flava L. 227.
Friesii Bl. 223.
frigida Wg. 225.
fuliginosa Hop. 225.
fulva Good. 227.

fusca Sckh. 224.
Gaudiniana Guthn. 235.
Gebhardi Hop. 235.
glareosa Wg. 237.
glauca Scop. 224.
globularis L. 229.
Goodenowii Gay. 234.
gracilis Ehrh. 236.
gynocrates Wormsk. 240.
hæmatolepis Drej. 231.
halophila Nyl. 231.
heleonastes Ehrh. 236.
helvola Bl. 235.
hirta L. 224.
Hornschuchiana Hop. 227.
hyperborea Drej. 233.
incurva Lightf. 238.
intermedia Good. 238.
irrigua Sm. 226.
juncella Fr. 234.
Kattegatensis Fr. 232.
Kochiana DC. 223.
lacustris Th. Fr. 223.
lævirostris Fr. 223.
lagopina Wg. 236.
Langii Steud. Bl. 228.
lapponica Lang. 236.
lasiocarpa Ehrh. 224.
laxa Wg. 225.
lepidocarpa Tausch. 227.
leporina Fl.D. 236.
leporina L. 237.
leucoglochin Ehrh. 239.
ligerica Gay. 237.
limosa L. 226.
Limula Fr. 233.
livida Wg. 228.
loliacea L. 236.
Lyngbyei Horn. 231.
macilenta Fr. 236.
maritima Müll. 230.
membranacea Hop. 229.
microglochin Wg. 239.
microstachya Ehrh. 235.
misandra Br. Bl. 225.
montana L. 228.
multiculmis Ehrh. 235.
muricata L. 238.
nardina Fr. 240.
nigra All. 230.
nigritella Drej.? 228.
norvegica W. 236.
nutans Fr. 223.
obtusata Lilj. 239.
Oederi Ehrh. 227.
Oederi Retz. 1, 229.
ornithopoda W. 229.
orthostachya Mey. 224.
ovalis Good. 237.
pacifica Drej. 234.
pallescens L. 225.
paludosa Good. 223.
panicea L. 227.
paniculata L. 238.
paradoxa W. 239.
parallela Læst. 240.
pauciflora Lightf. 239.
pedata All. 229.
pedata L. 227.
pedata Wg. 227.
pediformis Mey. 229.
pelia Lang. 228.
Persoonii Sieb 235.
pilulifera L. 229.
præcox Jacq. 228.
prolixa Fr. 232.
pseudo-Cyperus L. 225.
psyllophora Ehrh. 240.
pulicaris L. 240.
pulla Good. 224.
punctata Gaud. 226.
rariflora Sm. 226.
recurva Fl.D. 225.
remota L. 235.
rhyncophysa Mey. 224.
rigida Good. 233.
riparia Curt. 223.
rotundata Wg. 224.
rufina Drej. 230.
rupestris All. 239.
salina Hn. 232.
salina Wg. 231.
salinoides Beurl. 232.
saxatilis L. 224.
saxatilis Wg. 233.
Schreberi Schrank. 237.
scirpoidea Mich. 240.
spadicea Roth. 223.
sparsiflora Fr. 228.
speirostachya Wg. 227.
stellulata Schreb. 235.
stenolepis Less 223.
stricta Good. 234.
stygia Fr. 226.
stylosa Mey. 228.
sublivida Hn. 228.
subspathacea Wormsk. 231.
sylvatica Huds. 225.
tenella Schk. 236.
tenuiflora Wg. 236.
teretiuscula Good. 239.
tomentosa Ag. 228.
tomentosa Fl.D. 229.
tomentosa L. 228.
tricostata Fr. 233.
turfosa Fr. 234.
uliginosa L. 220, 238.
undulata Kunze 225.
ustulata Wg. 225.
vacillans Drej. 232.
vaginata Tausch. 228.
Vahlii Schk. 230.
vesicaria L. 223.
virens Lam. Hn. 238.

viridis Hn. 233.
vitilis Fr. 235.
Wormskjoldiana Horn. 240.
vulgaris Fr. 233.
vulpina L. 238.
Carlina L. 430, 11.
vulgaris L. 11.
Carpinus L. 503, 174.
Betulus L. 174.
Carrichtera Vellæ DC. 278.
Carum L. 163, 72.
Carvi L. 72.
flexuosum Fr. 72.
Cassandra Don. 243, 157.
calyculata Don. 157.
Cassiope hypnoides Don. 157.
tetragona Don. 157.
Catabrosa PB. 61, 252.
algida Fr. 252.
aquatica PB. 252.
latifolia Fr. 252.
Caucalis Anthriscus Liljebl. 68.
daucoides L. 277.
Caulinia flexilis Willd. 197.
CELASTRINEÆ R. Br. 66.
Centaurea L. 439, 10.
austriaca W. 11.
Calcitrapa L. 275.
Cyanus L. 11.
Jacea L. 11.
nigra L. 11.
phrygia L. 11.
Scabiosa L. 10.
Centunculus L. 84, 62.
minimus L. 62.
simplex Fl.D. 62.
Cephalanthera Rich. 475, 192.
ensifolia Rich. 192.
Lonchophyllum Reich. y. 192.
pallens Rich. 192.
rubra Rich. 192.
Xiphophyllum Reich. y. 192.
Cerastium L. 266, 116.
alpestre Hn. 116.
alpinum L. 116.
aquaticum L. 114.
arvense L. 116.
atrovirens Bab. 117.
brachypetalum Desp. 117.
glomeratum Thuill. 117.
glutinosum Fr. 117.
latifolium L. 116.
macilentum Aspegr. 117.
ovale Pers. 117.
pumilum Koch. 117.
semidecandrum L. 117.
stellarioides Hn. 116.
strigosum Fr. 117.
tetrandrum Curt. 117.
trigynum Vill. 116.
triviale Link. 117.
viscosum L. 117.
viscosum Sm. Wg. 117.
vulgare Hn. 117.
vulgatum L. 116.
vulgatum Sm. 117.
Cerasus acida Barkh. 145.
avium Mönch. 145.
vulgaris Mill. 145.
CERATOPHYLLEÆ DC. 187.
Ceratophyllum L. 498, 187.
demersum L. 187.
muticum Cham. 187.
oxyacanthum Cham. 187.
submersum L. 187.
Cerefolium Hall. 180, 68.
sativum Bess. 68.
sylvestre Bess. 68.
Chærophyllum L. 181, 68.
Anthriscus Wg. 68.
bulbosum L. 68.
sativum Wg. 68.
sylvestre L. 68.
temulum L. 68.
Chætospora ferruginea Reich. 219.
Chamæledon procumbens Link. 157.
Chamæmelum inodorum Vis. 2.
Chamænerion Scop. 231, 129.
angustifolium Scop. 129.
Chamæorchis Rich. 470, 191.
alpina Rich. 191.
Chamæplium officinale Wallr. 90.
supinum Wallr. 90.
Cheiranthus alpinus Wg. 90.
erysimoides L. 278.
Chelidonium L. 291, 86.
Glaucium L. 87.
majus L. 86.
CHENOPODIACEÆ Juss. 169, 280.
Chenopodium L. 139, 172.
album L. 172.
ambrosioides L. 280.
Bonus Henricus L. 171.
ficifolium Sm. 280.
glaucum L. 171.
glomerulosum Reich. 172.
hirsutum Wg. 172.
hybridum L. 172.
maritimum L. 173.
murale L. 172.
olidum Curt. 172.
opulifolium Dr. 172.
opulifolium Schrad. 172.
paganum Reich. 172.
polyspermum L. 172.
rubrum L. 171.
urbicum L. 172.
viride L. 172.
Vulvaria L. 172.

Chimaphila umbellata Nutt. 158.
uniflora Fr. 158.
Chironia litoralis E.B. 49.
Chondrosea Aizoon Haw. 124.
Cotyledon Haw. 124.
Chrysanthemum L. 462, 2.
Leucanthemum L. 2.
Parthenium Pers. 2.
segetum L. 2.
Chrysocoma Linosyris L. 9.
Chrysosplenium L. 233, 126.
alternifolium L. 126.
oppositifolium L. 127.
tetrandrum Th. Fr. 127.
Cicerbita muralis Wallr. 15.
Cichorium L. 427, 14.
Intybus L. 14.
Cicuta L. 165, 71.
virosa L. 71.
Cineraria L. 448. 4.
alpina L. herb. 5.
campestris Retz. 5.
integrifolia E.B. 5.
palustris L. 4.
Cinna arundinac. var. Bl. 261.
Brownii Rupr. 252.
expansa Link. 261.
Circæa L. 10, 131.
alpina L. 131.
intermedia Ehrh. 131.
lutetiana L. 131.
Cirsium Hall. 431, 12.
acaule All. 13.
acauli-oleraceum Näg. 13.
arvense Scop. 12.
canum All. 12.
decoloratum Koch. 13.
heterophyllum All. 12.
heterophyllo-acaule Näg. 13.
lanceolatum Scop. 12.
nemorale Reich. 12.
oleraceum Scop. 13.
oleraceo-heterophyllum Näg. 13.
palustre Scop. 12.
rigens Wallr. 13.
tuberosum All. 275.
CISTINEÆ DC. 107.
Cistus canus L. 107.
Fumana L. 107.
Helianthemum L. 107.
marifolius E.B. 107.
ölandicus L. 107.
Cladium P.Br. 21, 219.
germanicum Schrad. 219.
Mariscus P.Br. 219.
Clinopodium L. 330, 41.
vulgare L. 41.
Cnicus acaulis Roth. 13.
acauli-oleraceus Schiede 13.
arvensis Sm. 12.
heterophyllus W. 12.
lanceolatus W. 12.
oleraceus L. 13.
palustris Roth. 12.
Cnidium pratense Sm. 71.
venosum Koch. 71.
Cochlearia L. 358, 97.
anglica L. 98.
arctica DC. 98.
arctica Fr. 98.
Armoracia L. 93.
Coronopus L. 96.
danica L. 97.
fenestrata Br.? 98.
officinalis L. 97.
Coeloglossum Hn. 467, 190.
albidum Hn. 190.
viride Hn. 190.
COLCHICACEÆ DC. 202.
Colchicum L. 216, 202.
autumnale L. 202.
Coleanthus Seid. 26, 261.
subtilis Seid. 261.
Colpodium Trin. 60, 252.
latifolium Br. 252.
Comarum L. 286, 141.
palustre L. 141.
CONIFERÆ Juss. 185.
Conioselinum Fischeri Wimm. & Gr. 70.
tataricum Fisch. 70.
Conium L. 167, 67.
maculatum L. 67.
Conopodium denudatum Koch och Fr. 72.
Conringia Thaliana Reich. 93.
Convallaria L. 203, 201.
bifolia L. 202.
bracteata Thom. 202.
majalis L. 201.
multiflora L. 202.
Polygonatum L. 202.
stellata L. 202.
verticillata L. 201.
CONVOLVULACEÆ Juss. 35, 276.
Convolvulus L. 120, 35.
arvensis L. 35.
sepium L. 35.
Coptidium ranunculoides Beurl. 78.
Coreopsis Bidens L. 1.
Corallorhiza Hall. 481, 195.
innata Br. 195.
nemoralis Sw. 195.
virescens Drej. 195.
Coriandrum L. 166, 67.
sativum L. 67.
CORNEÆ DC. 66.
Cornus L. 88, 66.
sanguinea L. 66.
suecica L. 66.

Coronilla L. 398, 148.
Emerus L. 148.
Coronopus depressus Mönch. 96.
didymus Sm. 96.
Corvisartia Helenium Mer. 7.
Corydalis Pers. 390, 87.
bulbosa Pers. 87.
cava Schw. & K. 87.
fabacea Pers. 87.
laxa Fr. 87.
Lobelii Dr. 87.
nobilis L. 278.
pumila Host. 87.
rutacea Th. Fr. 278.
solida Sm. 87.
Corylus L. 502, 174.
Avellana L. 174.
Corynephorus P.B. 48, 255.
canescens P.B. 255.
Cota tinctoria Gay 3.
Cotoneaster Med. 277, 134.
melanocarpa Blytt 134.
nigra Wahlb. 134.
vulgaris Lindl. 134.
Cotula L. 440, 3.
coronopifolia L. 3.
matricarioides Bong. 2.
Cracca major Godr. & Gren. 147.
minor Godr. & Gren. 148.
Crambe L. 347, 94.
maritima L. 94.
CRASSULACEÆ Juss. 127.
Cratægus L. 278, 134.
Aria L. 133.
kyrtostyla Fingerh. 134.
monogyna Fingerh. 134.
monogyna Jacq. 134.
Oxyacantha L. 134.
oxyacanthoides Thuill. 134.
Crepis L. 424, 16.
agrestis Hn. 16.
biennis L. 16.
multicaulis Led. 16.
nicæensis Balb. 16.
paludosa Koch. 26.
præmorsa Tausch. 17.
sibirica L. 275.
tectorum L. 16.
virens Vill. 275.
Critamus Falcaria Reich. 72.
Crocus L. 16, 195.
luteus Lam. 280.
vernus All. 195.
CRUCIFERÆ Juss. 88, 278.
Cryptogramma crispa Br. 269.
Cucubalus Behen L. 111.
viscosus L. 111.
CUCURBITACEÆ Juss. 123.
CUPULIFERÆ Rich. 174.
Cuscuta L. 146, 35.
Epilinum Weihe 36.
Epithymum L. 276.
europæa L. 35.
halophila Aresch. 36.
halophyta Fr. 36.
Ligustri Aresch. 35.
Schkuhriana Pfeif. 35.
Trifolii Bab. 36.
Cyathea fragilis Roth. 267.
Cynanchum Br. 145, 48.
Vincetoxicum Br. 48.
Cynoglossum L. 102, 38.
officinale L. 38.
Cynosurus L. 65, 245.
cœruleus L. 262.
cristatus L. 245.
paniceus L. 262.
CYPERACEÆ Juss. 219, 281.
Cyperus L. 17, 219.
fuscus L. 219.
Cypripedium L. 482, 195.
bulbosum L. 194.
Calceolus L. 195.
Cystopteris Bernh. 534, 267.
alpina Desv. 267.
fragilis Bernh. 267.
montana Bernh. 267.
regia var. alpina Koch. 267.

D.

Dactylis L. 51, 245.
cristata Wg. 253.
glomerata L. 245.
Danthonia decumbens DC. 253.
Daphne L. 224, 168.
Mezereum L. 168.
Datura L. 121, 50.
Stramonium L. 50.
Daucus L. 176, 68.
Carota L. 68.
Delphinium L. 297, 85.
Consolida L. 85.
Dentaria L. 369, 91.
bulbifera L. 91.
Dermasea nivalis Haw. 125.
Dianthus L. 252, 113.
arenarius Gunn. 114.
arenarius L. 113.
Armeria L. 113.
barbatus L. 279.
deltoides L. 113.
glaucus L. 113.
plumarius Gunn. 114.
prolifer L. 114.
superbus L. 114.

Diapensia L. 117, 46.
lapponica L. 46.
Digitalis L. 340, 52.
purpurea L. 52.
Digitaria Scop. 41, 261.
ciliaris Koel. 261.
filiformis Reich. 261.
humifusa Pers. 261.
sanguinalis ciliaris Fr. 262.
Digraphis arundinacea Trin. 263.
Diplotaxis DC. 375, 89.
bracteata Godr. & Gr. 89.
muralis DC. 278.
tenuifolia DC. 89.
DIPSACEÆ Juss. 28.
Dipsacus L. 79, 28.
pilosus L. 28.
Draba L. 362, 98.
alpina L. 99.
androsacea Wg. 99.
brachycarpa Zett. 99.
confusa Ehrh. 98.
contorta Ehrh. 98.
dovrensis Fr. 99.
glacialis Hn. 99.
hirta Lindbl. 99.
hirta L. 98.
hirta Sm. 99.
hirta Wg. 99.
incana L. 98.
incano-hirta Hn. 99.
lactea Adams. 99.
lapponica DC. 99.
laxa Lindbl. 99.
Liljebladii Wallm. 99.
lutea Gilib. 98.
lutescens Hn. 99.
muralis L. 98.
muricella Wg. 99.
nemorosa L. 98.
nivalis Liljebl. 99.
ochroleuca Bunge & Led. 99
oxycarpa Somf. 99.
rupestris Bab. 99.
rupestris Br. 99.
scandinavica Lindbl. 99.
stellata Fl.D. 99.
trichella Fr. 99.
Wahlenbergii Hn. 99.
verna L. 98.
Dracocephalum L. 327, 42.
Ruyschiana L. 42.
thymiflorum L. 42.
Drosera L. 189, 110.
anglica Sm. 110.
intermedia Hayne 110.
longifolia L. 110.
obovata Koch. 110.
rotundifolia L. 110.
DROSERACEÆ DC. 110.
DRUPACEÆ L. 144.
Dryas L. 288, 144.
octopetala L. 144.

E.

Echinochloa Crus galli P.B. 261.
Echinops L. 428, 10.
sphærocephalus L. 10.
Echinospermum Sw. 103, 38.
deflexum Lehm. 39.
Lappula Lehm. 38.
Echium L. 97, 38.
vulgare L. 38.
ELÆAGNEÆ Br. 168.
Elatine L. 238, 121.
callitrichoides Rupr. 122.
hexandra DC. 122.
Hydropiper L. 121.
orthosperma v. Düb. 121.
paludosa var. Godr. 122.
spathulata Gorsk. 122.
triandra Schk. 122.
ELATINEÆ Juss. 121.
Elsholtzia Willd. 312, 39.
cristata L. 39.
Elymus L. 69, 243.
arenarius L. 243.
caninus L. 243.
europæus L. 244.
geniculatus Curt. 243.
Elyna spicata Schrad. 241.
EMPETREÆ Nutt. 259.
Empetrum L. 509, 159.
nigrum L. 159.
Enodium coeruleum Gaud. 253.
Epilobium L. 230, 129.
alpinum L. 131.
alsinifolium Vill. 131.
angustifolium L. 129.
Gesneri Vill. 129.
hirsutum L. 129.
Hornemanni Reich. Beurl. 131.
intermedium Reich. 129.
lineare Mühl. 130.
montanum L. 130.
nutans Schmidt 131.
origanifolium Lam. 130.
palustre L. 130.
parviflorum Schreb. 129.
pubescens Roth. 130.
purpureum Fr. 130.
rivulare Wg. 130.
roseum Schreb. 130.
spicatum Lam. 129.
sudeticum Beurl. 131.

tetragonum L. 130.
virgatum Fr. 130.
Epipactis Crantz. 476, 192.
atrorubens Hoffm. 193.
cordata Sw. 193.
ensifolia Sw. 192.
latifolia Sw. 192.
longifolia Reich. 193.
media Fr. 193.
microphylla Sw. 193.
Nidus avis Sw. 193.
ovata Sw. 193.
pallens Sw. 192.
palustris Cr. 193.
rubiginosa Gaud. 193.
rubra Wg. 192.
Epipogium Gmel. 473, 193.
aphyllum Sw. 193.
Gmelini Rich. 194.
EQUISETACEÆ DC. 271, 282.
Equisetum L. 526, 271.
amphibolium Retz. 271.
arvense L. 271.
fluviatile L. 272.
hyemale L. 272.
limosum L. 272.
palustre L. 271.
pratense Ehrh. 271.
riparium Fr. 271.
scirpoides Mich. 272.
sylvaticum L. 271.
Telmateja Ehrh. 282.
umbrosum W. 271.
variegatum All. 272.
Erica L. 225, 157.
cinerea L. 157.
Tetralix L. 157.
vulgaris L. 157.
ERICINEÆ Juss. 156.
Erigeron L. 456, 8.
acris L. 8.
alpinus L. 9.
canadensis L. 8.
dröbachensis Fr. 9.
elongatus Led. 9.
elongatus Fr. 9.
Mülleri Lund. 8.
politus Fr. 9.
rigidus Fr. 9.
uniflorus L. 9.
Villarsii Hn. 9.
Eriophorum L. 19, 222.
alpinum L. 222.
angustifolium Roth. 222.
cæspitosum Host. 222.
callithrix Cham. 222.
capitatum Host. 223.
Chamissonis Hn. 222.
fulvum De la Pyl. 222.
gracile Koch. 222.
latifolium Hop. 222.
latifolium Sm. 222.
medium Ands. 223.
opacum Björnstr. 222.
polystachion L. 222.
polystachion Sv.B. 222.
pubescens Sm. 222.
rufescens Ands. 222.
russeolum Fr. 222.
Scheuchzeri Hop. 222.
triquetrum Hop. 222.
vaginatum L. 222.
Erodium l'Her. 382, 105.
cicutarium l'Her. 105.
moschatum Ait. 105.
pimpinellifolium Fr. 105.
Erophila vulgaris DC. 98.
Eruca sativa Lam. 278.
Erucastrum Sch. & Spen. 374, 89.
Pollichii Sch. & Sp. 89.
Ervum L. 407, 148.
hirsutum L. 148.
Lens L. 148.
tetraspermum L. 148.
Eryngium L. 147, 73.
maritimum L. 73.
Erysimum L. 365, 90.
Alliaria L. 90.
Barbarea L. 93.
cheirantoides L. 90.
Cheiranthus Pers. 278.
hieraciifolium Fr. S.V. 90.
hieracifolium L. 90.
officinale L. 90.
strictum Koch. 90.
Erythræa Pers. 116, 49.
angustifolia Wg. 49.
Centaurium Pers. 49.
linariifolia Pers. 49.
litoralis Fr. 49.
pulchella Fr. 49.
Euonymus L. 134, 66.
europæus L. 66.
Eupatorium L. 436, 9.
cannabinum L. 9.
Euphorbia L. 274, 159.
Cyparissias L. 159.
Esula L. 159.
exigua L. 160.
Helioscopia L. 160.
palustris L. 159.
Peplus L. 160.
EUPHORBIACEÆ Juss. 159, 279.
Euphrasia L. 333, 56.
alpina DC. 57.
gracilis Fr. 56.
Odontites L. 56.
officinalis L. 56.
parviflora Fr. 56.

salisburgensis Funk. 56.
Eurythalia Amarella Ren. 49.
campestris Ren. 49.
germanica Ren. 49.
tenella Ren. 48.

F.

Fagopyrum Gærtn. 234, 161.
Convolvulus Lilja 163.
dumetorum Lilja 163.
emarginatum Gærtn. 161.
esculentum Gærtn. 161.
Fagus L. 501, 174.
sylvatica L. 174.
Falcaria Host. 173, 72.
Rivini Host. 72.
Farsetia R.Br. 361, 97.
incana Br. 97.
Fedia dasycarpa Stev. 30.
mixta Wg. 30.
olitoria Vahl. 29.
Festuca L. 53, 245.
arenaria Osb. 246.
arundinacea Schreb. 246.
arundinacea Lilj. 253.
aspera MK. 247.
borealis MK. 253.
bromoides L. 246.
decumbens L. 253.
donacina Wg. 253.
dumetorum L. 246.
duriuscula Fr. 246.
elatior L. 246.
elatior E.B. 246.
erecta Wallr. 247.
fluitans L. 251.
gigantea Vill. 245.
glauca Fr. 246.
heterophylla Hænke. 246.
inermis DC. 247.
litorea Wg. 246.
loliacea Huds. 245.
myuros L. 281.
nemorum Leys. 246.
ovina L. 246.
pinnata Schrad. 245.
pratensis Huds. 246.
rubra L. 246.
sciuroides Roth. 247.
sylvatica Vill. 245.
violacea Gaud. 246.
Ficaria Hall. 305, 82.
ranunculoides Mönch. 82.
Filago L. 446, 7.
arvensis L. 7.
arvensis Wg. 7.
germanica L. 7.
minima Fr. 7.
montana L. 7.
pyramidalis L. 7.
Fluminia Fr. 56, 253.
arundinacea Fr. 253.
Fragaria L. 284, 140.
collina Ehrh. 141.
elatior Ehrh. 141.
grandiflora Ehrh. 141.
magna Thuill. 141.
vesca L. 140.
Frangula vulgaris Reich. 124.
Frankeniaceæ L. 279.
Frankenia pulverulenta L. 279.
Fraxinus L. 524, 47.
excelsior L. 47.
Fritillaria L. 198, 198.
Meleagris L. 198.
montana Hop. 281.
Fumana procumbens Godr. & Gren. 107.
Fumaria L. 389, 88.
bulbosa L. 87.
capreolata L. 88.
capreolata E.B. 88.
media Lois. 88.
micrantha Lag. 278.
muralis Ed. 6, 88.
officinalis L. 88.
parviflora Hn. 88.
tenuiflora Fr. 88.
Vaillantii Lois. 88.
Wirtgeni Koch. 88.
FUMARIACEÆ DC. 87, 278.

G.

Gagea Salisb. 202, 200.
arvensis Schult. 201.
lutea Ker. 200.
minima Schult. 200.
polymorpha Schultz. 200.
spathacea Schult. 201.
stenopetala Reich. 200.
villosa Dub. 201.
Galanthus L. 192, 196.
nivalis L. 196.
Galatella Linosyris Reich. 9.
Galeobdolon Huds. 320, 44.
luteum Huds. 44.
Galeopsis L. 323, 44.
bifida Bönn. 44.
cannabina Roth. 45.
Galeobdolon L. 44.
Ladanum L. 44.
pubescens Bess. 45.
Tetrahit L. 44.
versicolor Curt. 44.

Galium L. 87, 30.
Aparine L. 31.
austriacum Hn. 31.
boreale L. 30.
elatum Thuill. 31.
elongatum Presl. 30.
erectum Huds. 31.
hercynicum Weig. 31.
infestum Kit. 31.
Mollugo L. 31.
murale DC. 276.
multicaule Wallr. 31.
palustre L. 30.
pusillum Wg. 31.
rotundifolium L. 31.
saxatile L. 31.
spurium L. 32.
suaveolens Wg. 31.
sylvestre Poll. 31.
tricorne With. 276.
trifidum L. 30.
triflorum Mich. 31.
verum L. 31.
uliginosum L. 30.
Genista L. 393, 154.
anglica L. 279.
germanica L. 154.
pilosa L. 154.
tinctoria L. 154.
Gentiana L. 115, 48.
acaulis L. 276.
Amarella L. 49.
aurea L. 48.
campestris L. 49.
Centaurium L. 49.
ciliata Gunn. 48.
detonsa Rottb. 48.
germanica W. 49.
glacialis Vill. 49.
involucrata Rottb. 48.
Koenigii Gunn. 49.
lingulata Ag. 49.
lutea L. Fl.Su. 48.
nivalis L. 48.
obtusifolia Fr. 49.
Pneumonanthe L. 48.
pulchella Sw. 49.
purpurea L. 48.
quinquefolia Fl.D. 48.
serrata Gunn. 48.
tenella Rottb. 48.
umbellata MB. 48.
GENTIANEÆ Juss. 48, 276.
Geracium paludosum Reich. 26.
præmorsum Reich. 17.
Geranium L. 383, 103.
bohemicum L. 104.
cicutarium L. 105.
columbinum L. 105.
dissectum L. 105.
lucidum L. 104.
macrorhizum L. 103.
malvaceum Wg. 105.
molle L. 104.
palustre L. 103.
phæum L. 103.
pratense L. 103.
purpureum Willd. 104.
pusillum L. 104.
pyrenaicum L. 104.
Robertianum L. 104.
rotundifolium L.Fl.Su. 104.
rotundifolium L.Mant. 105.
sanguineum L. 103.
sylvaticum L. 103.
sylvaticum Fl.D. 103.
umbrosum Kit. 104.
viscidulum Fr. 104.
Geum L. 287, 143.
hirtum Wahlb. 143.
hispidum Fr. 143.
hybridum Wulf. 144.
intermedium Ehrh. 143.
rivale L. 143.
urbanum L. 143.
Gifola germanica Cass. 7.
Githago segetum Ledeb. 113.
Glaucium Scop. 290, 87.
luteum Scop. 87.
Glaux L. 95, 62.
maritima L. 62.
Glechoma L. 314, 42.
hederacea L. 42.
Globularia L. 75, 63.
spinosa Lam. 63.
suecica Nym. 63.
Willkommii Nym. 63.
vulgaris L. 63.
GLOBULARIEÆ DC. 63.
Glyceria R.Br. 62, 251.
algida Hn. 252.
aquatica Wahlb. 251.
aquatica Presl. 252.
conferta Fr. 252.
distans Wg. 252.
festuciformis Heynh. 251.
fluitans Br. 251.
loliacea Godr. & Gren. 245.
maritima Wg. 251.
norvegica Somf. 251.
pendulina Læst. 251.
plicata Fr. 251.
remota Fr. 251.
spectabilis MK. 251.
Gnaphalium L. 444, 6.
alpinum Fl.D. 6.
alpinum L. 7.
arenarium L. 6.
carpaticum Wg. 7.
dioicum L. 7.
fuscum Wg. 6.

germanicum W. 7.
hyperboreum Don. 7.
luteo-album L. 6.
montanum Fl.D. 7.
norvegicum Gunn. 6.
nudum Hoffm. 6.
pilulare Wg. 6.
procumbens L. Herb. 6.
supinum L. 6.
sylvaticum L. 6.
uliginosum L. 6.
Goodyera R.Br. 474, 192,
repens Br. 192.
GRAMINEÆ Juss. 242, 281.
GRUINALES L. 103.
Gymnadenia Br. 465, 190.
albida Rich. 190.
Conopsea Br. 190.
odoratissima Br. 190.
Gypsophila L. 254, 114.
arenaria Kit. 114.
fastigiata L. 114.
muralis L. 114.
serotina Hayne 114.

H.

Habenaria albida Br. 190.
viridis Br. 191.
Halianthus Fr. 257, 118.
peploides Fr. 118.
Halimus Wallr. 523, 171.
pedunculatus Wallr. 171.
portulacoides Wallr. 171.
HALORAGEÆ Br. 131.
Haloscias Fr. 169, 71.
scoticum Fr. 71.
Hedera L. 137, 67.
Helix L. 67.
Hedysarum Onobrychis L. 149.
Heleocharis R.Br. 23, 221.
acicularis Br. 221.
multicaulis Lindl. 221.
ovata Br. 281.
palustris Br. 221.
uniglumis Lk. 221.
Heleogiton fluitans Lk. 220.
Helianthemum Juss. 293, 107.
Fumana Mill. 107.
obscurum Pers. 107.
ölandicum Pers. 107.
vulgare Gærtn. 107.
Helichrysum Gærtn. 443, 6.
arenarium DC. 6.
Helleborus viridis L. 278.
Helminthia echioides Gærtn. 275.
Helosciadium Koch. 171, 73.
inundatum Koch. 73.
Hepatica triloba DC. 84.
Heracleum L. 152, 69.
angustifolium L. 69.
australe Hn. 69.
sibiricum L. 69.
Sphondylium L. och Fr. 69.
suecicum Fr. 69.
Herminium L. 471, 192.
alpinum Sw. 192.
Monorchis Br. 192.
Herniaria L. 138, 161.
glabra L. 161.
Hesperis L. 364, 90.
matronalis L. 90.
inodora L. 90.
Heterotrichum alpinum Link. 11.
Hieracium L. 423, 17.
æstivum Fr. 26.
alpinum L. 20.
anfractum Fr. 22.
angulare Fr. 21.
argenteum Fr. 22.
atratum Fr. 21.
aurantiacum L. 19.
auratum Fr. 25.
Auricula L. 18.
auriculiforme Fr. 17.
bifidum Kit. 21.
bifurcum MB. Hn. 17.
Blyttianum Fr. 18.
boreale Fr. 25.
* *corymbosum* Hn. 23.
bursæfolium Fröl. 22.
cæsium Fr. 21.
cernuum Fr. 17.
collinum Blytt. 18.
collinum Gochn. Fr. Nov. 18.
collinum Fr. 19.
corymbosum Fr. 25.
crocatum Fr. 25.
cydoniifolium Hn. 22.
cymigerum Blytt. 20.
cymosum L. Fr. 20.
cymosum Hn. 20.
decolorans Fr. 18.
diaphanum Fr. 22.
dovrense Fr. 22.
dubium Hn. 18.
dubium L. 18, 19.
echioides Hn. 20.
elatum Fr. 26.
fallax W. 19.
fasciculare Fr. 22.
floribundum Wimm. 18.
Friesii Hn. 24.
furcatum Blytt 17.
furcatum Hop. och Hn. 17.
fuscum Fr. 18.

glomeratum Fr. 19.
gothicum Fr. 24.
gracilentum Backh. 20.
hyperboreum Fr. 19.
incisum Hop. 21.
lævigatum Fr. Koch. 24.
lapponicum Fr. 23.
Lawsonii Hn. 22.
Leontodontis L. Faun. 27.
maculatum E.B. 22.
melanocephalum Fr. 20.
murorum L. 21.
Nestleri Vill. 20.
nigrescens W. 20.
norvegicum Fr. 24.
onosmoides Fr. 23.
Oreades Fr. 23.
pallescens Kit. 22.
pallidum Biv. 22.
paludosum L. 26.
pellucidum Wg. 21.
personatum Fr. 20.
Pilosella L. 17.
plumbeum Fr. 21.
præaltum Vill. 19.
præaltum β Hn. 19.
— *γ piloselloides* Hn. 19.
præmorsum L. 17.
pratense Tausch. 18.
prenanthoides Vill. 25.
prenanthoides β Hn. 25.
pubescens Lindbl. 20.
ramosum Kit. 21.
rigidum Hn. 24.
sabaudum L. 25.
sabinum Fr. 19.
saxifragum Fr. 23.
Schmidtii Tausch. 22.
setigerum Fr. 20.
sphærocephalum Blytt. 17.
stoloniflorum Kit. 17.
strictum Fr. 26.
subcæsium Fr. 21.
suecicum Fr. 18.
sylvaticum Wg. Lapp. 24, 25.
sylvestre Tausch. 25.
Taraxaci L. 27.
tenue Hn. 19.
tridentatum Fr. 24.
umbellatum L. 26.
vittatum Hn. 19.
vulgatum Fr. 22.
Hierochloa I. G. Gmel. 44, 263.
alpina R.S. 264.
australis R.S. 282.
borealis R.S. 263.
fragrans R.S. 263.
odorata Wg. 263.
setifolia Hn. 264.
Hippoglossum maritimum Hn. 38.
Hippophaë L. 511, 168.
rhamnoides L. 168.
Hippuris L. 2, 132.
maritima Hell. 132.
vulgaris L. 132.
Holcus L. 43, 256.
alpinus Sv.B. 264.
atropurpureus Wg. 256.
lanatus L. 256.
mollis L. 256.
odoratus L. 263.
Holosteum L. 74, 117.
umbellatum L. 117.
Honkenya peploides Ehrh. 118.
Hordeum L. 68, 244.
europæum Hn. 244.
maritimum With. 244.
murinum L. 244.
pratense Huds. 244.
secalinum Schreb. 244.
Hottonia L. 111, 63.
palustris L. 63.
Humulus L. 512, 169.
Lupulus L. 169.
Hutchinsia R.Br. 353, 96.
petræa Br. 96.
Hyacinthus botryoides L. 201.
Hydatica umbrosa Tausch. 125.
HYDROCHARIDEÆ Juss. 196, 280.
Hydrocharis L. 518, 196.
morsus ranæ L. 196.
Hydrocotyle L. 149, 73.
vulgaris L. 73.
Hymenophyllum Sm. 542, 269.
tunbridgense Fl.D. 269.
Wilsonii Hook. 269.
Hyoscyamus L. 123, 50.
niger L. 50.
Hyoseris minima L. 28.
Hypericum L. 413, 106.
commutatum Fr. S.V.Sc. 106.
dubium Willd. Sm. 106.
hirsutum L. 106.
humifusum L. 107.
maculatum Bab. 106.
montanum L. 106.
perforatum L. 107.
pulchrum L. 106.
quadrangulum L. 106.
quadrangulum Sm. 106.
quadrialatum Wg. 106.
tetrapterum Fr. 106.
HYPERICINEÆ DC. 106.
Hypochæris L. 416, 27.
glabra L. 27.
maculata L. 27.
radicata L. 27.
Hypopitys glabra Bernh. 159.
multiflora Scop. 159.

I. J.

Jasione L. 129, 34.
montana L. 34.
perennis Fr. 35.
perennis Lam. 35.
Iberis nudicaulis L. 96.
petræa Wg. 96.
Ilex L. 90, 66.
Aquifolium L. 66.
Impatiens L. 133, 100.
Noli tangere L. 100.
Imperatoria L. 157, 70.
Ostruthium L. 70.
Intybus multicaulis Fr. 16.
præmorsa Fr. 17.
Inula L. 453, 7.
britannica L. 7.
ensifolia L. 8.
Helenium L. 7.
Pulicaria L. 8.
salicina L. 8.
IRIDEÆ Juss. 195, 280.
Iris L. 15, 195.
Pseudacorus L. 195.
sibirica L. 195.
squalens L. 280.
Isatis L. 350, 95.
tinctoria L. 95.
Isnardia palustris L. 279.
ISOETEÆ Rich. 272.
Isoëtes L. 528, 272.
atrovirens Th. Fr. 273.
echinospora Dur. 273.
lacustris L. Dur. 272.
Isolepis setaceus Br. 220.
JUNCACEÆ DC. 205, 281.
Juncus L. 210, 205.
acutiflorus Ehrh. 206.
alpestris Hn. 206.
alpinus Vill. 206.
arcticus W. 206.
articulatus L. 206.
atratus Fr. 206.
balticus W. 205.
biglumis L. 208.
bottnicus Wg. 207.
bufonius L. 207.
bulbosus L. 207.
campestris L. 209.
capitatus Weig. 207.
castaneus Sm. 208.
compressus Jacq. 207.
conglomeratus L. 205.
diffusus Hop. 205.
effusus L. 205.
filiformis L. 206.
Gerardi Lois. 207.
glaucus Ehrh. 205.
glaucus Wg. 205.
Hostii Tausch. 208.
inflexus Retz. 205.
insulanus Reich. 207.
lamprocarpos Ehrh. 206.
maritimus Lam. 205.
nigritellus Koch. 206.
nodulosus Wg. 206.
obtusiflorus Ehrh. 206.
pilosus L. 208.
pygmæus Thuill. 207.
spicatus L. 210.
squarrosus L. 207.
stygius L. 208.
subuliflorus Dr. 205.
subverticillatus Wulf. 207.
supinus Mönch. 206.
sylvaticus L. 206.
Tenageja Ehrh. 281.
triandrus Gouan. 207.
trifidus L. 207.
triglumis L. 208.
uliginosus Roth. 207.
ustulatus Hoppe. 206.
Juniperus L. 519, 185.
communis L. 185.
nana Willd. 185.

K.

Knautia arvensis Coult. 28.
Kobresia Willd. 486, 241.
caricina W. 241.
scirpina W. 241.
scirpina Fl.D. 240.
Kochia Roth. 142, 172.
hirsuta Nolte. 172.
Koeleria Pers. 58, 253.
cristata P. 253.
glauca DC. 253.
intermedia Ahlq. 253.
Koenigia L. 72, 166.
islandica L. 166.

L.

LABIATÆ Juss. 39, 276.
Lactuca L. 420, 15.
muralis Don. 15.
quercina L. 275.
Scariola L. 15.
virosa Liljebl. 15.
Lœlia orientalis Reich. 94.
Lamium L. 321, 44.
album L. 44.
amplexicaule L. 44.

confertum Fr. 44.
incisum W. 44.
intermedium Fr. 44.
lævigatum Reich. 44.
maculatum L. 44.
purpureum L. 44.
Lappa Adans. 429, 13.
intermedia Lange. 14.
major Gærtn. 14.
minor DC. 14.
officinalis Wallr. 14.
tomentosa Lam. 13.
Lapsana L. 426, 15.
communis L. 15.
pusilla Willd. 28.
Larbrea aquatica DC. 114.
Larix europæa DC. 185.
Laserpitium L. 151, 69.
latifolium L. 69.
Lastrea cristata Presl. 266.
Filix mas Roth. 266.
Oreopteris Roth. 266.
rigida Presl. 267.
spinulosa Presl. 266.
Thelypteris Presl. 266.
Lathræa L. 332, 59.
Squamaria L. 59.
Lathyrus L. 404, 145.
Aphaca L. 279.
heterophyllus L. 146.
intermedius Hn. 145.
latifolius L. 145.
macrorhizus Wimm. 146.
maritimus Big. 146.
niger Wimm. 146.
palustris L. 146.
platyphyllos Retz. 145.
pratensis L. 146.
sylvestris L. 145.
tuberosus L. 146.
vernus Wimm. 146.
Lavatera L. 386, 101.
thuringiaca L. 101.
Ledum L. 246, 158.
grönlandicum Retz. 158.
palustre L. 158.
Leersia oryzoides Sw. 281.
Lejogyne aizoides Don. 125.
Hirculus Don. 125.
Lemna L. 4, 211.
gibba L. 211.
minor L. 212.
polyrhiza L. 211.
trisulca L. 212.
Lens esculenta Mönch. 148.
LENTIBULARIEÆ Reich. 59.
Leontodon L. 417, 27.
autumnalis L. 27.
autumnalis Fl.D. 16.
hastilis L. 27.
hispidus L. 27.
lævigatus Fr. 27.
lividus Kit. 27.
obliquus Fr. 27.
salinus Poll. 27.
Taraxacum L. 27.
Leonurus L. 319, 43.
Cardiaca L. 43.
Galeobdolon W. 44.
Lepidium L. 354, 95.
campestre Br. 95.
didymum L. 96.
Draba L. 95.
latifolium L. 95.
petræum L. 96.
ruderale L. 95.
virginicum L. 278.
Lepigonum Fr. 259, 120.
fasciculare Lönnr. 121.
leiospermum Kindb. 121.
marginatum Koch. 121.
marinum Wahlb. 121.
medium Fr. 121.
medium Wahlb. 121.
neglectum Kindb. 121.
rubrum Fr. 120.
salinum Fr. 121.
sperguloides Lehm. 121.
Lepturus R.Br. 67, 244.
filiformis Trin. 244.
incurvatus Trin. 244.
Leucanthemum Parthenium Godr.&Gren. 2.
vulgare Lam. 2.
Leucojum L. 193, 196.
vernum L. 196.
Levisticum L. 156, 69.
officinale Koch. 69.
Libanotis Crantz. 177, 71.
montana All. 71.
Ligusticum austriacum L. 67.
Levisticum L. 69.
scoticum L. 71.
Ligustrum L. 6, 47.
vulgare L. 47.
LILIACEÆ Juss. 198, 281.
Lilium L. 197, 198.
bulbiferum L. 198.
Martagon L. 198.
Limnochloa alpina Dr. 222.
cæspitosa Reich. 221.
parvula Reich. 221.
pauciflora Reich. 221.
Limosella L. 341, 56.
aquatica L. 56.
borealis Less. 56.
Linaria Juss. 342, 52.
Cymbalaria W. 277.
Elatine Desf. 53.

juncea Desf. 277.
minor Mill. 53.
spuria W. 277.
striata DC. 53.
supina Desf. 277.
vulgaris Mill. 52.
Linnæa L. 345, 32.
borealis L. 32.
Linosyris Cass. 437, 9.
vulgaris Less. 9.
Linum L. 381, 105.
catharticum L. 106.
Radiola L. 106.
usitatissimum L. 105.
Listera R.Br. 477, 193.
cordata Br. 193.
ovata Br. 193.
Lithospermum L. 98, 38.
arvense L. 38.
maritimum Lehm. 38.
officinale L. 38.
Litorella L. 491, 64.
lacustris L. 64.
Lobelia L. 130, 35.
Dortmanna L. 35.
LOBELIACEÆ Juss. 35.
Loiseleuria procumbens Desv. 157.
Lolium L. 66, 244.
arvense With. 244.
arvense Schrad. 244.
festucaceum Lk. 244.
Linicola Sond. 244.
perenne L. 244.
temulentum L. 244.
Lonicera L. 131, 32.
coerulea L. 32.
Periclymenum L. 32.
Xylosteum L. 32.
LORANTHACEÆ Don. 32.
Lotus L. 410, 150.
corniculatus L. 150.
major Sm. 150.
maritimus L. 150.
siliquosus L. 150.
tenuifolius Reich. 151.
tenuis Kit. 151.
uliginosus Schk. 150.
Ludwigia nitida Spreng. 279.
Lunaria L. 363, 96.
annua L. 278.
rediviva L. 96.
Luzula DC. 211, 208.
arctica Bl. 210.
arcuata Wg. 209.
borealis Fr. 209.
campestris DC. 209.
confusa Lindeb. 209.
conglomerata Mielichh. 210.
glabrata Fr. 209.
glabrata Hop. 209.
hyperborea Br. 209.
maxima Desv. 208.
multiflora Lej. 209.
nivalis Spreng. Beurl. 210.
parviflora Desv. 208.
pilosa W. 208.
spadicea DC. 209.
spadicea Hn. 209.
spicata DC. 210.
sylvatica Gaud. 208.
Wahlenbergii Rupr. 209.
vernalis DC. 208.
Lychnis L. 264, 113.
affinis J. Vahl. 112.
alpina L. 113.
apetala L. 112.
dioica L. 112.
Flos Cuculi L. 113.
Githago Koch. 113.
pratensis Schk. 112.
sylvestris Schk. 112.
triflora Fl.D. 112.
vespertina Sibth. 112.
Viscaria L. 113.
Lycium L. 124, 50.
barbarum L. 50.
LYCOPODIACEÆ Sw. 273.
Lycopodium L. 529, 273.
alpinum L. 274.
annotinum L. 273.
Chamæcyparissus Al. Br. 274.
clavatum L. 273.
complanatum L. 273.
inundatum L. 273.
sabinifolium W. 273.
selaginoides L. 274.
Selago L. 273.
Lycopsis L. 106, 36.
arvensis L. 36.
Lycopus L. 11, 40.
europæus L. 40.
Lysimachia L. 109, 61.
nemorum L. 61.
Numularia L. 61.
thyrsiflora L. 61.
vulgaris L. 61.
LYTHRARIEÆ Juss. 129.
Lythrum L. 271, 129.
Salicaria L. 129.

M.

Majanthemum Web. 82, 202.
bifolium DC. 202.
Convallaria Web. 202.
stellatum Link. 202.

Malachium Fr. 265, 114.
aquaticum Fr. 114.
Malaxis Sw. 479, 194.
Loeselii Sw. 194.
monophyllos Sw. 194.
paludosa Sw. 194.
Malva L. 387, 102.
Alcea L. 102.
borealis Wallm. 102.
fastigiata Cav. 102.
litoralis Deth. 278.
moschata L. 102.
rotundifolia L. 102.
sylvestris L. 102.
vulgaris Fr. 102.
MALVACEÆ Juss. 101, 278.
Marrubium L. 324, 45.
vulgare L. 45.
MARSILEACEÆ R. Br. 272.
Maruta foetida Cass. 3.
Matricaria L. 461, 2.
Chamomilla L. 2.
discoidea DC. 2.
inodora L. 2.
maritima L. Herb. 2.
maritima Fr. 2.
Parthenium L. 2.
suaveolens L. 2.
Medicago L. 412, 151.
apiculata W. 279.
denticulata W. 279.
falcata L. 151.
lupulina L. 151.
media Pers. 151.
minima Lam. 151.
polymorpha L. 151.
sativa L. 151.
sylvestris Fr. 151.
Melampyrum L. 337, 58.
arvense L. 58.
cristatum L. 58.
nemorosum L. 58.
pratense L. 58.
sylvaticum L. 58.
Melandrium Röhl. 263, 112.
affine Hn. 112.
apetalum Fenzl. 112.
crassifolium Fr. 112.
diurnum Fr. 112.
noctiflorum Fr. 111.
pratense Röhl. 112.
sylvestre Röhl. 112.
vespertinum Fr. 112.
Melanosinapis DC. 368, 89.
communis DC. 89.
Melica L. 42, 256.
ciliata L. 256.
coerulea L. 253.
nutans L. 256.
uniflora L. 256.
Melilotus Adans. 408, 151.
alba Lam. 152.
arvensis Wallr. 151.
cœrulea Lam. 279.
dentata Pers. 152.
macrorhiza Pers. 151.
officinalis L. W. 151.
officinalis Lam. 152.
Petitpierreana W. 152.
vulgaris W. 152.
Mentha L. 310, 39.
Agardhiana Fr. 40.
agrestis Sole 40.
arvensis L. 40.
aquatica Fl.D. 43.
aquatica L. 40.
gentilis E.B. 39.
gentilis L. Fr. 40.
hirsuta E.B. 40.
lapponica Wg. 40.
litoralis Hn. 40.
nemorosa W. 39.
nepetoides Lej. 276.
odorata Fr. 40.
pratensis Sole 39.
pubescens W. 276.
rubra Fr. 39.
sativa L. Hn. 40.
sativa Fr. 40.
sylvestris L. 39.
villosa Hn. 40.
viridis L. 39.
MENYANTHEÆ Mart. 46.
Menyanthes L. 114, 46.
trifoliata L. 46.
Menziezia calyculata Hn. 157
cœrulea Sm. 157.
Mercurialis L. 516, 160.
annua L. 160.
Ladanum C. Hn. 279.
perennis L. 160.
Mertensia maritima Don. 38.
Mespilus Cotoneaster L. 134.
Micranthes hieracifolia Don. 125.
nivalis Don. 125.
Microstylis monophyllos Lindl. 194.
Milium L. 30, 261.
effusum L. 261.
Mimulus moschatus DC. 277.
Moehringia lateriflora Koch. 118.
trinervia Koch. 118.
Molinia Schrank 59, 252.
aquatica Wib. 252.
capillaris Hn. 252.
cœrulea Mönch. 252.
conferta Hn. 252.
distans Hn. 252.
maritima Hn. 252.

maxima Hn. 251.
pendulina Hn. 251.
remota Hn. 251.
Moneses grandiflora Salisb. 158.
Monotropa L. 248, 158.
hirsuta Nolte 159.
Hypophegea Wallr. 159.
Hypopitys L. 158.
Montia L. 73, 160.
fontana L. 160.
Moricandia arvensis DC. 278.
Mulgedium Less. 422, 14.
alpinum Less. 14.
sibiricum Less. 14.
Muscari Mill. 196, 201.
botryoides Mill. 201.
racemosum Mill. 281.
Myagrum paniculatum L. 95.
sativum L. 97.
Mühlenbergia Schreb. 33, 261.
pendula Trin. 260.
Myosotis L. 104, 37.
alpestris Schmidt 37.
arvensis Hoffm. 37.
arvensis Reich. 37.
arvensis β Wg. 37.
arvensis γ Wg. 37.
cæspitosa Schultz. 37.
collina Reich. 37.
deflexa Wg. 39.
hispida Schlecht. 37.
intermedia Lk. 37.
Lappula L. 39.
lingulata Röm. 37.
palustris L. 37.
scorpioides L. 37.
stricta Lk. 37.
stricta β Wg. 38.
sylvatica Hoffm. 37.
versicolor Sm. 37.
Myosurus L. 191, 82.
minimus L. 82.
Myrica L. 513, 184.
Gale L. 184.
Myricaria Desv. 385, 160.
germanica Desv. 160.
MYRICEÆ Reich. 184.
Myriophyllum L. 499, 131.
alterniflorum DC. 132.
pectinatum DC. 132.
spicatum L. 132.
squamosum Læst. 132.
verticillatum L. 131.
Myrrhis Scop. 183, 67.
odorata Scop. 67.
Myrtillus Gilib. 229, 156.
nigra Gilib. 156.
uliginosa Drej. 156.

N.

NAJADEÆ Lk. 196.
Najas L. 507, 196.
flexilis Rostk. 197.
major Roth. 197.
marina L. 196.
NARCISSINEÆ Juss. 196.
Narcissus L. 194, 196.
poeticus L. 196.
Pseudo-narcissus L. 196.
Nardosma frigida Cass. 10.
spuria Less. 10.
Nardus L. 25, 264.
stricta L. 264.
NARTHECIACEÆ Fr. 204.
Narthecium Möhr. 205, 204.
ossifragum Huds. 204.
Nasturtium Br. 371, 93.
amphibium Br. 94.
anceps Wg. 94.
aquaticum Wg. 94.
aquaticum Wallr. 94.
Armoracia Fr. 93.
officinale Br. 93.
palustre DC. 94.
Siifolium Reich. 93.
sylvestre Br. 94.
Naumburgia Mönch. 110, 61.
thyrsiflora Reich. 61.
Nemocharis sylvatica Beurl. 220.
Neottia L. 478, 193.
latifolia Reich. 193.
Nidus avis Reich. 193.
repens Sw. 192.
Nepeta L. 316, 42.
Cataria L. 42.
Neslia Desv. 346, 95.
paniculata Desv. 95.
Nigritella Rich. 468, 191.
angustifolia Rich. 191.
nigra Reich. 191.
Norna borealis Wg. 194.
Nuphar Sm. 296, 76.
intermedium Led. 76.
luteum Sm. 76.
minimum Sm. 77.
pumilum DC. 76.
Nymphæa L. 295, 76.
alba L. 76.
biradiata Somm. 76.
lutea L. 76.
NYMPHÆACEÆ DC. 76.

O.

Odontites Pers. 334, 56.
litoralis Fr. 56.

rubra Pers. 56.
serotina Drej. 56.
verna Drej. 56.
Odontium rubrum Hn. 1, 56.
Oenanthe L. 170, 71.
crocata L.Su. 73.
fistulosa L. 71.
Phellandrium Lam. 71.
Oenothera L. 232, 129.
biennis L. 129.
Oglifa montana Cass. 7.
OLEINEÆ Link. 47.
ONAGRARIEÆ Juss. 129, 279.
Onobrychis Lam. 397, 149.
sativa Gærtn. 149.
Onoclea crispa Sw. 269.
Struthiopteris Sw. 269.
Ononis L. 395, 154.
antiquorum L. herb. 154.
arvensis L. 155.
arvensis Hn. 155.
campestris Koch. 154.
hircina Jacq. 155.
procurrens Wallr. 155.
repens L. 155.
spinosa L. 155.
spinosa Koch. 154.
Onopordon L. 433, 11.
Acanthium L. 11.
OPHIOGLOSSEÆ R. Br. 270.
Ophioglossum L. 545, 271.
microstichum Ach. 271.
vulgatum L. 271.
Ophrys L. 469, 191.
alpina L. 192.
Corallorhiza L. 195
cordata L. 193.
Herminium L. 192.
latifolia? L. 194.
liliifolia Gunn. 194.
Loeselii L. 194.
monophyllos L. 194.
muscifera Huds. 191.
Myodes L. 191.
Nidus avis L. 193.
ovata L. 193.
paludosa L. 195.
paludosa Fl.D. 194.
Oplismenus Crus galli Kunth. 261.
ORCHIDEÆ Juss. 188, 280.
Orchidium arcticum Sw. 194.
Orchis L. 463, 188.
albida Sw. 190.
angustifolia Reich. 190.
angustifolia Wimm. 189.
antropophora Fl.D. 188.
bifolia L. 191.
bifolia E.B. 191.
Conopsea L. 190.
cruenta Müll. 189.
elata Hn. 189.
incarnata L. 189.
incarnata Fr. 189.
incarnata Hn. 190.
lapponica Hn. 189.
latifolia L. 189.
latifolia Reich. 189.
laxiflora Lam. 189.
maculata L. 190.
majalis Reich. 189.
mascula L. 188.
militaris L. 188.
Morio L. 189.
nigra Sw. 191.
obtusata Pursh. 191.
odoratissima L. 190.
pallens L. 280.
palustris Jacq. 189.
pyramidalis L. 190.
Rivini Gouan. 188.
sambucina L. 189.
Traunsteineri Saut. 189.
ustulata L. 188.
viridis Sw. 191.
Origanum L. 315, 41.
vulgare Fl.D. 40.
vulgare L. 41.
Ornithogalum L. 199, 200.
arvense Pers. 201.
luteum L. 200.
minimum L. 200.
minimum β Wg. 201.
nutans L. 200.
stenopetalum Fr. 200.
umbellatum L. 200.
Ornithopus L. 399, 148.
perpusillus L. 148.
Orobanche L. 331, 59.
Cirsii Fr. 59.
elatior Sutt. 59.
Epithymum DC. 59.
major L. 59.
Mathesii Hn. 59.
minor Sutt. 59.
stigmatodes Wimm. 59.
Orobus L. 403, 146.
niger L. 146.
sylvaticus L. 147.
tuberosus L. 146.
vernus L. 146.
Orontium arvense Pers. 52.
Osmunda L. 543, 269.
crispa L. 269.
Lunaria L. 270.
regalis L. 269.
Spicant L. 269.
Struthiopteris L. 269.

Othonna palustris L.Fl.Su. 5.
Oxalis L. 384, 105.
Acetosella L. 105.
corniculata L. 105.
corniculata Fl.D. 105.
stricta L. 105.
Oxycoccus Pers. 228, 156.
palustris Pers. 156.
Oxyria Hill. 214, 166.
digyna Campd. 166.
reniformis Hook. 166.
Oxytropis DC. 402, 150.
campestris DC. 150.
lapponica Gaud. 150.
pilosa DC. 150.

P.

Panicum L. 40, 261.
ciliare Retz. 262.
Crus galli L. 261.
glabrum Gaud. 261.
miliaceum L. 282.
sanguinale L. 261.
verticillatum L. 262.
viride L. 262.
Papaver L. 289, 86.
alpinum Fr. 86.
Argemone L. 86.
dubium L. 86.
nudicaule L. 86.
radicatum Rottb. 86.
Rhoeas L. 86.
somniferum L. 86.
PAPAVERACEÆ Juss. 86.
PAPILIONACEÆ L. 145, 279.
Parietaria L. 521, 169.
diffusa Koch. 280.
erecta Mert. 169.
officinalis L. 169.
Paris L. 236, 202.
quadrifolia L. 202.
Parnassia L. 186, 110.
palustris L. 110.
PARONYCHIEÆ St. Hil. 161.
Pastinaca L. 154, 69.
opaca Bernh. 69.
sativa L. 69.
Pedicularis L. 339, 57.
flammea L. 58.
flammea Fl.D. 58.
foliosa Gunn. 58.
hirsuta L. 58.
lapponica L. 58.
Oederi Vahl. 58.
palustris L. 57.
Sceptrum Carolinum L. 57.
sylvatica L. 57.
versicolor Wg. 58.
virescens Wg. 58.
Peplis L. 213, 129.
Portula L. 129.
Peristylis viridis Lindl. 191.
PERSONATÆ L. 51, 277.
Petasites Neck. 450, 10.
alba Gærtn. 10.
frigida L. 10.
officinalis Mönch. 10.
spuria Reich. 10.
vulgaris Desf. 10.
Peucedanum L. 153, 70.
Oreoselinum Mönch. 70.
palustre Mönch. 70.
salinum Pall.? 277.
Silaus L. 71.
Phaca L. 401, 149.
alpina L. 150.
astragalina DC. 149.
campestris Wg. 150.
frigida L. 149.
lapponica Wg. 150.
minima Less. 149.
montana Wg. 150.
oroboides DC. 149.
pilosa Wg. 150.
Phalaris arenaria Huds. 263.
arundinacea L. 263.
canariensis L. 282.
phleoides L. 263.
Phellandrium aquaticum L. 71.
Phippsia algida Br. 252.
Phleum L. 27, 263.
alpinum L. 263.
arenarium L. 263.
Böhmeri Wib. 263.
commutatum Gaud. 263.
nodosum Willd. 263.
phalaroides Köl. 263.
pratense L. 263.
Phœnixopus muralis Cass. 15.
Phragmites Trin. 37, 256.
communis Fr. 256.
Phyllodoce Salisb. 244, 157.
cœrulea Salisb. 157.
Phyteuma L. 128, 34.
spicatum L. 34.
Picridium vulgare Desf. 275.
Picris L. 418, 16.
hieracioides L. 16.
Pilularia L. 527, 272.
globulifera L. 272.
Pimpinella L. 164, 72.
magna L. 72.
nigra W. 72.
Saxifraga L. 72.

Pinguicula L. 8, 60.
alpina L. 61.
flavescens Flörke 61.
villosa L. 61.
vulgaris L. 60.
Pinus L. 505, 185.
Abies L. 185.
Larix L. 185.
obovata Turcz. 185.
orientalis L. 185.
sylvestris L. 185.
Pisum L. 405, 145.
arvense L. 145.
maritimum L. 146.
PLANTAGINEÆ Juss. 64, 277.
Plantago L. 83, 64.
arenaria WK. 277.
Coronopus L. 64.
dubia L. 64.
lanceolata L. 64.
major L. 64.
maritima L. 64.
media L. 64.
minor Fr. 64.
serraria Retz.? 64.
Platanthera Rich. 466, 191.
bifolia Rich. 191.
brachyglossa Reich. 191.
chlorantha Cust. 191.
montana Reich. 191.
obtusata Lindl. 191.
solstitialis Bönn. 191.
viridis Reich. y. 191.
Pleurogyne rotata Griseb. 276.
Pleurospermum Hoffm. 168, 67.
austriacum Hoffm. 67.
PLUMBAGINEÆ Juss. 65.
Poa L. 63, 248.
alpina L. 250.
angustifolia L. herb. 249.
angustifolia Wg. 250.
annua L. 250.
aquatica L. 251.
arctica Br. 249.
arenaria Retz. 252.
aspera Gaud. 250.
badensis Gmel. 250.
Balfourii Parn. 250.
bulbosa L. 250.
cenisia All. 249.
coesia Sm. 250.
compressa L. 249.
conferta Bl. 250.
decumbens Schrad. 253.
dissitiflora RS. 249.
distans L. 252.
fertilis Host. 250.
Gaudini Hn. 250.
glauca Vahl. 250.
Langeana Bl. 249.
laxa Hænke 250.
maritima Huds. 252.
nemoralis L. 250.
pratensis L. 248.
remota af Fors. 251.
salina Poll. 252.
serotina Ehrh. 249.
stricta Lindeb. 250.
sudetica Hænke 249.
trivialis L. 249.
POLEMONIACEÆ Juss. 46.
Polemonium L. 119, 46.
campanulatum Th. Fr. 46.
cœruleum L. 46.
Polygala L. 391, 99.
amara L. 100.
comosa Schk. 100.
depressa Wend. 100.
vulgaris L. 99.
POLYGALEÆ Juss. 99.
Polygonatum multiflorum All. 202.
officinale All. 202.
verticillatum All. 201.
POLYGONEÆ Juss. 161, 279.
Polygonum L. 235, 161.
amphibium L. 162.
aviculare L. 162.
biforme Wg. 162.
Bistorta L. 161.
Convolvulus L. 163.
dumetorum L. 163.
Fagopyrum L. 161.
Hydropiper L. 162.
incanum Schmidt. 162.
lapathifolium L. 162.
laxiflorum Weihe 162.
minus Huds. 162.
mite Schr. 162.
nodosum Pers. 162.
Persicaria L. 162.
tataricum L. 161.
viviparum L. 162.
POLYPODIACEÆ R. Br. 265.
Polypodium L. 531, 265.
alpestre Hop. 265.
calcareum Sm. 265.
Callipteris Ehrh. 266.
Dryopteris L. 265.
Filix femina L. 268.
fragile L. 267.
ilvense Sw. 267.
molle Schreb. 268.
montanum Sv.B. 267.
Phegopteris L. 265.
rhæticum L. Fr. 265.
Robertianum Hoffm. 265.
vulgare L. 265.
Polystichum Roth. 533, 266.
angulare Presl. 266.
cristatum Roth. 266.

Filix mas Roth. 266.
Lonchitis Roth. 266.
Oreopteris DC. 266.
rigidum DC. 266.
spinulosum DC. 266.
Thelypteris Roth. 266.
POMACEÆ L. 133.
Populus L. 514, 175.
alba L. 175.
alba W. 175.
balsamifera L. 175.
canescens Sm. 175.
dilatata Ait. 175.
monilifera Ait. 175.
nigra L. 175.
nivea W. 175.
pyramidalis Roz. 175.
tremula L. 175.
PORTULACACEÆ Juss. 160.
Potamogeton L. 93, 212.
acutifolius Lk. 214.
coloratus Vahl. 213.
compressus L. 214.
compressus Wg. 214.
compressus Hn. 215.
compressus Fr. 214.
crispus L. 214.
curvifolius Hn. 213.
decipiens Nolte 214.
fluitans Roth. 212.
fluitans Sm. 213.
Friesii Rupr. 215.
gracilis Fr. 215.
gramineus L. 213.
gramineus Wg. 213.
gramineus Sm. 214.
heterophyllus Schreb. 213.
lanceolatus Reich. 213.
lanceolatus Sm. 213.
lanceolatus Wils. 213.
laticaule Wg. 214.
lucens L. 214.
marinus L. 215.
mucronatus Schrad. 215.
natans L. 212.
nigrescens Fr. 213.
nitens Web. 213.
oblongus Viv. 212.
obtusifolius MK. 214.
Oederi Mey. Beurl. 215.
pectinatus L. 215.
perfoliatus L. 214.
plantagineus Ducroz. 213.
polygonifolius Pourr. 212.
prælongus Wulf. 213.
pusillus L. 215.
rufescens Schrad. 213.
rutilus Wolfg. 215.
salicifolius Wolfg. 213.
sparganifolius Læst. 212.
spathulatus Reich. 213.
tenuissimus Reich. 215.
Zizii MK. 214.
zosteraceus Fr. 215.
zosterifolius Schum. 214.
POTAMOGETONEÆ Fr. 212.
Potentilla L. 285, 141.
alpestris Hall. y. 143.
ambigua Gaud. 142.
Anserina L. 141.
argentea L. 142.
cinerea Chaix. 142.
collina Wib. 142.
collina Lehm. Fr. 142.
fruticosa L. 141.
gelida C. A. Mey. 141.
Güntheri Pohl. 142.
incana Mönch. Fr. 142.
inclinata Vill. 142.
intermedia L. herb. och Fr. 142.
maculata Pourr. 142.
mixta Nolte. 143.
nemoralis Nestl. 143.
nivea L. 141.
norvegica L. 141.
opaca L. 143.
opaca Less. 142.
pallescens Hn. 142.
procumbens Sibth. 143.
reptans L. 142.
rupestris L. 141.
salisburgensis Hænk. 143.
subacaulis Hn. 142.
supina L. 279.
Tormentilla Scop. 143.
verna L. 142.
Wiemanniana Günth. 142.
Poterium L. 497, 137.
dictyocarpum Spach. 137.
polygamum Kit. 137.
Sanguisorba L. 137.
Prenanthes muralis L. 15.
Primula L. 113, 62.
acaulis Jacq. 62.
elatior Jacq. 62.
farinosa L. 62.
finnmarchica Hn. 4, 63.
grandiflora Fr. 62.
integrifolia Gunn. 63.
norvegica Retz. 63.
officinalis Jacq. 62.
scotica Hook. 63.
sibirica Jacq. 63.
stricta Horn. 63.
sylvestris Scop. 62.
veris L. 62.
veris β L. 62.
veris γ L. 62.
vulgaris Bab. 62.
PRIMULACEÆ L. 61.
Prunella L. 326, 42.
grandiflora L. 42.

vulgaris L. 42.
Prunus L. 276, 144.
avium L. 145.
Cerasus L. 145.
domestica L. 144.
insititia L. 144.
Padus L. 145.
spinosa L. 144.
Psamma P.B. 31, 256.
arenaria R. S. 256.
baltica R.S. 257.
Pteris L. 538, 269.
aquilina L. 269.
crispa Sm. 269.
Puccinellia distans Parl. 252.
maritima Parl. 252.
Pulicaria Gærtn. 452, 8.
vulgaris Gærtn. 8.
Pulmonaria L. 100, 38.
angustifolia L. 38.
azurea Bess. 38.
maritima L. 38.
officinalis L. 38.
Pulsatilla Mill. 301, 84.
Hackelii Bot. N. 84.
patens Mill. 84.
pratensis Mill. 84.
vernalis Mill. 84.
Wolfgangiana Bess. 84.
vulgaris Mill. 84.
Pyrethrum inodorum Sm. 2.
Parthenium Sm. 2.
Pyrola L. 247, 158.
chlorantha Sw. 158.
media Sw. 158.
minor L. 158.
rosea Sm. 158.
rotundifolia Fl.D. 158.
rotundifolia L. 158.
secunda L. 158.
umbellata L. 158.
uniflora L. 158.
Pyrus L. 280, 133.
Aucuparia Sv.B. 134.
Aria Sv.B. 133.
Aria Willd. 133.
communis L. 133.
Malus L. 133.

Q.

Quercus L. 500, 174.
intermedia Don. 174.
pedunculata Ehrh. 174.
Robur L. 174.
sessiliflora Salisb. 174.

R.

Radiola Roth. 91, 106.
linoides Roth. 106.
millegrana Sm. 106.
RANUNCULACEÆ Juss. 77, 278.
Ranunculus L. 306, 77.
aconitifolius L. 77.
acris L. 79.
altaicus Lax. 78.
aquatilis L. 80.
arvensis L. 80.
auricomus L. 79.
bulbosus L. 78.
cæspitosus Thuill. 81.
cassubicus L. 79.
divaricatus Schrank. 80.
Drouetii Schultz. 80.
Ficaria L. 82.
Flammula L. 77.
Friesii Godr. & Gren. 79.
Friesii Beurl. 81.
glacialis L. 77.
hederaceus L. 81.
hirsutus Curt. 80.
hyperboreus Rottb. 78.
illyricus L. 80.
Kochii Beurl. 81.
lanuginosus L.? 79.
lapponicus Krönings. 78.
lapponicus L. 78.
Lingua L. 77.
montanus Hn. 79.
nemorosus DC. 78.
nivalis L. 78.
ophioglossifolius Vill. 77.
paucistamineus Tausch. 81.
peltatus Schrank. 81.
Philonotis Ehrh. 80.
platanifolius Godr. 77.
polyanthemos L. 78.
pygmæus Wg. 78.
repens L. 79.
reptans L. 77.
Rionii Lagg. 81.
sceleratus L. 80.
Steveni Andrz. 79.
sulphureus Wg. 78.
sylvaticus DC. Fr. 79.
sylvaticus Thuill. 79.
tripartitus Nolte 81.
Raphanistrum innocuum Mönch. 94.
segetum Reich. 94.
Raphanus L. 380, 94.
maritimus Sm. 278.
Raphanistrum L. 94.
sativus L. 278.
Rapistrum paniculatum Gærtn. 95.
Reseda L. 273, 74.
lutea L. 75.

Luteola L. 74.
phyteuma L. 277.
RESEDACEÆ DC. 74, 277.
RHAMNEÆ R. Br. 124.
Rhamnus L. 135, 124.
cathartica L. 124.
Frangula L. 124.
Rheum L. 239, 165.
digynum Wg. 166.
Rhaponticum L. 165.
Rhinanthus L. 336, 57.
Alectrolophus Poll. 57.
alpinus Baumg. 57.
angustifolius Gmel. 57.
Crista Galli L. 57.
hirsutus Lam. 57.
major Ehrh. 57.
minor Ehrh. 57.
Rhodiola L. 515, 127.
rosea L. 127.
Rhododendron L. 245, 157.
lapponicum Wg. 157.
Rhynchospora M. Vahl. 22, 219.
alba Vahl. 219.
fusca Vahl. 219.
Rhytispermum arvense Lk. 38.
Ribes L. 136, 123.
alpinum L. 124.
Grossularia L. 123.
nigrum L. 123.
petræum E.B. 124.
petræum Wulf. 124.
rubrum L. 123.
RIBESIACEÆ Reich. 123.
Robertsonia umbrosa Haw. 125.
Rochelia Lappula Röm. 139.
Roripa amphibia Bess. 94.
palustris Bess. 94.
Rosa L. 282, 134.
Acharii Billb. 135.
alpina L. 136.
canina L. 135.
carelica Fr. 136.
cinerea Sw. 136.
cinnamomea L. 136.
collina Fr. 135.
collina Wg. 135.
coriifolia Fr. 135.
crassifolia Wallm. 135.
dumetorum Thuill. 135.
Eglanteria L. 135.
fluvialis Fl.D. 136.
inermis Mill. 136.
inodora Fr. 135.
laxa Retz. 279.
majalis Retz. 136.
mollissima Fr. 136.
pimpinellifolia L. 136.
pomifera Fr. 135.
rubiginosa L. 134.
sarmentacea Sw. 135.
senticosa Achar. 135.
spinosissima L. & Wg. 136.
spinosissima Sm. 136.
suavifolia Lightf. 135.
Swartzii Sv.B. 135.
tomentosa Sm. 136.
venosa Sw. 135.
villosa L. 135.
villosa L. herb. 136.
Rottboellia incurvata L. 244
RUBIACEÆ Juss. 30, 276.
Rubus L. 283, 137.
affinis Weih. 138.
arcticus L. 140.
cæsius L. 140.
candicans Hn. 138.
castoreus Læst. 140.
Chamæmorus L. 140.
corylifolius Hn. 139.
corylifolius Sm. 139.
discolor Weih. 138.
fruticosus E.B. 138.
fruticosus L. 138.
glandulosus Bell. 139.
horridus Hn. 139.
idæus L. 137.
infestus Hn. 139.
nemorosus Hay. 140.
plicatus Weihe 138.
pruinosus Arrh. 140.
Radula Weih. 139.
saxatilis L. 140.
Sprengelii Weih. 138.
Sprengelii Arrh. 138.
suberectus Ands. 138.
tæniarum Lindeb. 139.
thyrsoideus Wimm. 138.
triflorus Hook. 140.
umbrosus Arrh. 138.
umbrosus Weih. 138.
vulgaris Arrh. 138, 9.
Wahlbergii Arrh. 139.
Rumex L. 215, 163.
Acetosa L. 165.
Acetosella L. 165.
acutus Hn. 165.
acutus L. 164.
acutus Sv.B. 165.
acutus Wg. 165.
aquaticus Fr. 165.
aquaticus Hn. 165.
Arifolius All. 165.
aureus With. 163.
conspersus Hn. 164.
crispus L. 164.
cristatus Hn. 164.
digynus L. 166.
divaricatus Fr. 164.
domesticus Hn. 164.
Friesii Aresch. 165.

Friesii Godr. & Gren. 164.
gentilis Lönnr. 164.
glomeratus Schreb. 163.
Hippolapathum Fr. 164.
Hydrolapathum Huds. 165.
longifolius DC. 164.
maritimus L. 163.
maximus Schreb. 165.
Nemolapathum Ehrh. 163.
Nemolapathum Wg. Fr. Hn. 163.
nemorosus Schrad. 163.
obtusifolius L. 163.
obtusifolius Wallr. 164.
palustris Sm. 163.
Patientia L. 279.
platyphyllus F. Aresch. 164.
propinquus Aresch. 164.
sanguineus L. 163.
scutatus L. 165.
subhastatus Lindgr. 165.
sylvestris Wallr. 164.
thyrsoides Desf. 165.
Ruppia L. 94, 215.
brachypus Gay. 216.
maritima Hn. 216.
maritima L. 216.
rostellata Koch. 216.
spiralis L. herb. 215.

S.

Sabulina viscosa Reich. 118.
Sagina L. 268, 119.
apetala L. v. cæspitosa Aresch. 120.
apetala Wg. 120.
ciliata Fr. 120.
maritima Sm. 120.
nivalis Lindbl. 119.
nodosa Fenzl. 119.
procumbens L. 120.
saxatilis Wimm. 119.
stricta Fr. 120.
subulata Presl. 119.
Sagittaria L. 496, 203.
sagittifolia L. 203.
SALICINEÆ 175.
Salicornia L. 1, 173.
biennis Afz. 173.
fruticosa Retz. 173.
herbacea L. 173.
prostrata Osb. 173.
Salix L. 508, 175.
acutifolia Horn. 177.
acutifolia W. 177.
alba L. 176.
alpicola Ands. 182.
ambigua Ehrh. 179.
amygdalina L. 176.
angustifolia Wulf. 180.
appendiculata Vahl. 178.
arbuscula L. 181.
arenaria L. 178, 9.
aurita L. 179.
bicolor Hn. 179.
bicolor Koch. 181.
borealis Fr. 180.
canescens Fr. 178.
canescens Willd. 178.
caprea L. 178.
crysantha Vahl. 178.
cinerea L. 179.
cinerea Sv.B. 179.
cæsia Hn. 180.
daphnoides Willd. 177.
depressa L. 179.
finnmarchica Fr. 179.
fragilis L. 176.
fusca Fr. 180.
fusca L. 179.
glauca L. 178.
grandifolia Ser. 178.
hastata L. 181.
herbacea Liljebl. 182.
herbacea L. 182.
hippophaëfolia Thuill. 176.
holosericea W. 179.
hyperborea Fr. 181.
incubacea Fr. 179.
incubacea Hn. 180.
incubacea L. 179.
Læstadiana Hn. 177.
lanata L. 178.
lanceolata Fr. 177.
Lapponum L. 178.
laurina Sm. 181.
limosa Wg. 178.
livida Wg. 179.
majalis Wg. 181.
malifolia Sm. 181.
mollissima Ehrh. 177.
mollissima Sm. 177.
myrsinites L. 181.
myrtilloides L. 180.
myrtoides Fr. 179, 180.
nigricans Sm. 180.
ovata Ser. 181.
paludosa Hn. 179.
pentandra L. 175.
phylicifolia L. 180.
plicata Fr. 179.
polaris Wg. 182.
punctata Wg. 180.
purpurea L. 177.
*pyrenaica * norv.* Fr. 182.
repens L. 179.
reticulata L. 182.
*retusa * sarm.* Fr. 182.
rosmarinifolia L. 180.
rubra Huds. 177.
Russeliana Hn. 176.

sarmentacea Fr. 182.
Seringeana Gaud. 178.
silesiaca Fr. 181.
Smithiana W. 177.
sphacelata Somft. 179.
tenuifolia Fr. 181.
triandra L. 176.
undulata Ehrh. 176.
vagans Ands. 179.
versifolia Wg. 180.
viminalis L. 177.
viridis Fr. 176.
Salsola L. 143, 173.
hirsuta L. 172.
Kali L. 173.
Salvia L. 12, 40.
pratensis L. 40.
verticillata L. 276.
Sambucus L. 185, 29.
Ebulus L. 29.
nigra L. 29.
racemosa L. 276.
Samolus L. 126, 62.
Valerandi L. 62.
Sanguisorba L. 80, 137.
officinalis L. 137.
Sanicula L. 148, 73.
europæa L. 73.
SANTALACEÆ Br. 167, 280.
Saponaria L. 253, 113.
officinalis L. 113.
Sarothamnus Wimm. 392, 154.
scoparius Koch. 154.
vulgaris Wimm. 154.
Satureja hortensis L. 276.
Satyrium albidum L. 190.
bifolium Wg. 191.
conopseum Wg. 190.
Epipogium L. 194.
nigrum L. 191.
odoratissimum Wg. 190.
repens L. 192.
viride L. 191.
Saussurea DC. 435, 11.
alpina DC. 11.
Saxifraga L. 250, 124.
adscendens L. 126.
aizoides L. 125.
Aizoon Jacq. 124.
autumnalis L. 125.
bulbifera Gunn. 126.
cæspitosa L. 126.
cernua L. 126.
controversa Sternb. 126.
Cotyledon L. 124.
granulata L. 126.
hieracifolia Kit. 125.
Hirculus L. 125.
hypnoides Hn. 126.
nivalis L. 125.
oppositifolia L. 125.
petræa Gunn. 126.
rivularis L. 126.
stellaris L. 125.
stricta Chr. Sm. 125.
tridactylites L. 126.
umbrosa L. 125.
SAXIFRAGEÆ Juss. 124.
Scabiosa L. 78, 28.
arvensis L. 28.
Columbaria L. 28.
suaveolens Desf. 28.
Succisa L. 28.
Scandix L. 182, 68.
Anthriscus L. 68.
Cerefolium L. 68.
odorata L. 68.
Pecten L. 68.
temulenta Wg. 68.
Sceptrum Rudb. 338, 57.
Carolinum Rudb. 57.
Schedonorus PB. Fr. 52, 247.
asper Fr. 247.
erectus Fr. 247.
inermis RS. 247.
longiflorus Fr. 281.
sterilis Fr. 247.
tectorum Fr. 247.
Scheuchzeria L. 220, 204.
palustris L. 204.
Schmidtia subtilis Tratt. 261.
Schoberia C. A. M. 141, 173.
maritima Mey. 173.
Schoenus L. 18, 219.
albus L. 219.
compressus L. 220.
ferrugineus L. 219.
fuscus L. 219.
Mariscus L. 219.
nigricans L. 219.
rufus Huds. 220.
Schollera Oxycoccus Roth. 156.
Scilla L. 200, 201.
italica L. 201.
bifolia Fl.D. 201.
verna Huds. 201.
Scirpus L. 24, 219.
acicularis L. 221.
Bæothryon Ehrh. 221.
Bellardi Wg. 241.
cæspitosus L. 221.
Caricis Hn. 220.
carinatus Sm. 220.
compressus Pers. 219.
Duvalii Hop. 220.
fluitans L. 220.
glaucus Sm. 220.
lacustris L. 220.

maritimus L. 220.
multicaulis Sm. 221.
nanus Wallr. 221.
palustris L. 221.
parvulus Röm. 221.
pauciflorus Lightf. 221.
rufus Schrad. 220.
setaceus L. 220.
supinus Sw. 220.
sylvaticus L. 220.
Tabernæmontani Gmel. 220.
Scleranthus L. 249, 161.
annuus L. 161.
biennis Fr. 161.
perennis L. 161.
verticillatus Tausch. 161.
Sclerochloa Borreri Bab. 252.
Scolochloa festucacea Hn. 253.
Scolopendrium Sm. 537, 268.
Lingua Sv.B. 269.
officinarum Sw. 269.
Phyllitis Roth. 268.
vulgare Sm. 269.
Scorzonera L. 415, 16.
hispanica L. 16.
humilis L. 16.
plantaginea Schleich. 16.
Scrophularia L. 344, 52.
alata Gil. 52.
aquatica Fl.D. 52.
aquatica L. 52.
Balbisii Horn. 52.
Ehrharti Stev. 52.
nodosa L. 52.
vernalis L. 52.
Scutellaria L. 325, 41.
galericulata L. 41.
hastifolia L. 41.
Sedum L. 269, 127.
acre L. 128.
album L. 128.
anglicum Huds. 128.
annuum L. 128.
balticum C. Hn. 128.
boloniense Godr. & Gr. 128.
dasyphyllum L. 128.
hybridum L. 127.
maximum Koch. 127.
purpurascens Koch? 127.
reflexum Koch. 128.
Rhodiola DC. 127.
rubens Fl.D. 128.
rupestre Fl.D. 128.
rupestre L. 127.
sexangulare L. 128.
Telephium L. 127.
villosum L. 128.
Selaginella Spring. 530, 274.
spinulosa Al. Br. 274.
Selinum L. 159, 70.
Carvifolia L. 70.
Gmelini Bray. 70.
lineare Schum. 70.
Oreoselinum L. 70.
palustre L. 70.
Sempervivum L. 275, 127.
tectorum L. 127.
Senebiera Poir. 351, 96.
Coronopus Poir. 96.
didyma Pers. 96.
Senecio L. 451, 5.
aquaticus Murr. 5.
barbareæfolius Krock. 5
campestris DC. 5.
crassifolius W. 275.
erraticus Bert. 5.
erucifolius L. 5.
Jacobæa L. 5.
paludosus L. 5.
palustris DC. 5.
saracenicus L. 275.
sylvaticus L. 6.
tenuifolius Retz. Jacq. 5.
viscosus L. 5.
vulgaris L. 6.
SENTICOSÆ L. 134, 279.
Serapias ensifolia Wbg. 192.
grandiflora L. 192.
grandiflora Scop. 192.
Helleborine L. 193.
Helleborine β L. 192.
latifolia L. 193.
longifolia L. 193.
rubra L. 192.
Serratula L. 434, 11.
alpina L. 11.
arvensis L. 12.
tinctoria L. 11.
Sesleria Scop. 64, 262.
coerulea Ard. 262.
Setaria PB. 39, 262.
verticillata PB. 262.
viridis PB. 262.
Sherardia L. 85, 30.
arvensis L. 30.
Sibbaldia L. 190, 143.
procumbens L. 143.
Silaus Bess. 158, 71.
pratensis Bess. 71.
SILENACEÆ Br. 111, 279.
Silene L. 255, 111.
acaulis L. 112.
anglica Hn. 111.
Armeria L. 112.
gallica L. 111.
inflata Sm. 111.
infracta Kit. 111.
maritima With. 111.

noctiflora L. 111.
nutans L. 111.
quinquevulnera L. 111.
rupestris L. 112.
viscosa Pers. 111.
Sinapis L. 373, 89.
alba L. 89.
arvensis Fl.D. 94.
arvensis L. 89.
nigra L. 89.
tenuifolia Sv.B. 89.
Sison inundatum L. 73.
Sisymbrium L. 379, 89.
Alliaria Koch. 90.
amphibium L. 94.
anceps Wg. 94.
arenosum L. 93.
Erucastrum Poll. 89.
Irio L. 89.
islandicum Fl.D. 94.
Loeselii L. 89.
Nasturtium L. 94.
officinale Scop. 90.
Sophia L. 90.
supinum L. 90.
sylvestre L. 94.
tenuifolium L. 89.
Thalianum Koch. 93.
Sium L. 172, 72.
angustifolium L. 73.
Falcaria L. 72.
latifolium L. 72.
latifolium Zett. Resa. 71.
nodiflorum L. 73.
Smilacina Desf. 204, 202.
stellata Desf. 202.
SOLANACEÆ Juss. 50, 277.
Solanum L. 125, 50.
Dillenii Reich. 50.
Dulcamara L. 50.
nigrum L. 50.
humile Bernh. 50.
miniatum W. 50.
villosum Lam. 50.
Solidago L. 454, 9.
virgaurea L. 9.
Sonchus L. 421, 14.
alpinus L. 14.
arvensis L. 14.
asper Vill. 15.
coeruleus Sm. 14.
fallax Wallr. 15.
maritimus L. 15.
oleraceus L. 15.
— γ & δ L. Fl.Su. 15.
palustris L. 14.
sibiricus L. 14.
Sorbus L. 279, 133.
ambigua L. herb. 134.
Aria Cr. 133.
Aucuparia L. 134.
fennica Kalm. 134.
hybrida L. 133.
scandica Fr. 133.
Soyeria paludosa Godr. 26.
Sparganium L. 489, 217.
affine Schnitzl. 218.
angustifolium Mich. 218.
boreale Læst. 218.
erectum L. 217.
erectum Wg. 217.
fluitans Fr. 217.
Friesii Beurl. 218.
glomeratum Læst. 217.
hyperboreum Læst. 218.
longifolium Turcz. 218.
minimum Fr. 218.
natans Hn. 218.
natans L. 218.
oligocarpon Ångstr. 218.
ramosum Huds. 217.
simplex Huds. 217.
vaginatum Larsson. 218.
Spartium scoparium L. 154.
Spathularia stellaris Haw. 125.
Spergella nodosa Reich. 119.
saxatilis Reich. 119.
Spergula L. 267, 120.
arvensis L. 120.
arvensis Sv.B. 120.
ciliata Hn. 120.
laricina Fl.D. 119.
Linnæi Ledeb. 119.
maritima Hn. 120.
Morisonii Bor. 120.
nodosa L. 119.
pentandra L. 120.
Sagina Sw. 120.
saginoides Blytt. 119.
saginoides Osb. 119.
saginoides Sw. 119.
stricta Sw. 119.
subulata Sw. 119.
Spergularia media Pers. Hn. 121.
rubra Pers. 121.
salina Presl. 121.
Spiræa L. 281, 144.
Filipendula L. 144.
salicifolia L. 144.
Ulmaria L. 144.
Spirodela polyrhiza Schleid. 211.
Stachys L. 322, 43.
alpina L. 43.
ambigua Sm. 43.
arvensis L. 43.
palustris L. 43.
palustri-sylvatica Schiede. 43.
sylvatica L. 43.
Statice L. 188, 65.
Armeria E.B. & L. 65.

Bahusiensis Fr. 65.
Behen Drej. 65.
Limonium L. & Hn. 65.
maritima Hn. 65.
rariflora Drej. 65.
Staurogeton trisulcus Schleid. 212.
Stellaria L. 256, 114.
alpestris Fr. 115.
alpestris Hn. 115.
biflora L. 119.
borealis Big. 115.
cerastioides L. 116.
crassifolia Ehrh. 116.
Dilleniana Mönch. 115.
Friesiana Ser. 115.
glauca With. 115.
graminea L. 115.
Holostea L. 115.
humifusa Rottb. 116.
longifolia Fr. 115.
media With. 115.
neglecta Weih. 115.
nemorum L. 114.
palustris Retz. 115.
uliginosa Murr. 115.
Stenhammaria Reich. 99, 38.
maritima Reich. 38.
Stipa L. 36, 261.
pennata L. 261.
Stratiotes L. 517, 196.
aloides L. 196.
Streblidia ferruginea Lk. 219.
nigricans Beurl. 219.
Struthiopteris Willd. 541, 269.
germanica W. 269.
Sturmia Reich. 480, 194.
Loeselii Reich. 194.
Subularia L. 357, 96.
aquatica L. 96.
Succisa Mönch. 77, 28.
pratensis Mönch. 28.
Sueda hirsuta Reich. 172.
Swertia sulcata L. 276.
Symphytum L. 101, 36.
asperrimum MB. 276.
officinale L. 36.
orientale L. 36.
patens Fr. 36.
patens Sibth. 36.
uplandicum Nym. 36.
SYNANTHEREÆ Rich. 1. 275.
Syringa L. 5, 47.
vulgaris L. 47.

T.

TAMARISCINEÆ Desv. 160.
Tamarix germanica L. 160.
Tanacetum L. 441, 3.
boreale Fisch. 3.
vulgare L. 3.
Taraxacum L. 419, 26.
corniculatum Kit. 27.
officinale Web. 26.
palustre Sm. 27.
Taxus L. 520, 185.
baccata L. 185.
Teesdalia Br. 352, 96.
nudicaulis Br. 96.
petræa Hn. 96.
Telmatophace gibba Schl. 212.
Tetragonolobus Roth. 411, 150.
siliquosus Roth. 150.
Teucrium L. 411, 45.
Scordium L. 45.
Scorodonia L. 45.
Thalictrum L. 300, 82.
alpinum L. 82.
angustifolium Jacq. 83.
aquilegifolium L. 82.
collinum Fr. H.N. 83.
flavum L. 82.
flexuosum Reich. 83.
Friesii Rupr. 82.
galioides Nestl. 83.
Jacquinianum Koch. 83.
kemense Fr. 82.
Kochii Fr. 83.
majus Wg. 82.
medium Ahlq.? 83.
minus L. 83.
minus L. Gottl. Res. 83.
rariflorum Fr. 82.
saxatile DC. 83.
simplex L. 83.
*strictum * boreale* Nyl. 83.
vulgatum Sch., Beurl. 83.
Thesium L. 96, 167.
alpinum L. 167.
linophyllum L.Fl.Su. 167, 280.
Thlaspi L. 356, 95.
alpestre L. 96.
arvense L. 95.
brachypetalum Jord. 96.
Bursa Pastoris L. 95.
campestre L. 95.
perfoliatum L. 95.
Thrincia hirta Roth. 276.
THYMELEÆ Juss. 168.
Thymus L. 328, 41.
Acinos L. 41.
Chamædrys Fr. 41.
Serpyllum L. 41.
Thysselinum palustre Hoffm. 70.
Tilia L. 294, 101.
europæa L. 101.
grandifolia Ehrh. 101.

intermedia DC. 101.
parvifolia Ehrh. 101.
platyphylla Scop. 101.
sylvestris Desf. 101.
ulmifolia Scop. 101.
vulgaris Hay. 101.
TILIACEÆ Juss. 101.
Tillæa aquatica L. 128.
prostrata Willd. 128.
Tofieldia Huds. 218, 204.
alpina Sternb. 204.
borealis Wg. 204.
calyculata Wg. 204.
palustris DC. 204.
palustris Huds. 204.
Tordylium Anthriscus L. 68.
Torilis L. 178, 68.
Anthriscus Gmel. 68.
infesta Hoffm. 277.
Tormentilla erecta L. 143.
reptans L. 143.
Tragopogon L. 414, 15.
minor Fr. 15.
porrifolius L. 15.
pratensis L. 15.
Trapa L. 89, 131.
natans L. 131.
Trichera Schrad. 76, 28.
arvensis Schrad. 28.
Trichophorum Pers. 20, 221.
alpinum Pers. 221.
cæspitosum Hn. 221.
Trientalis L. 222, 61.
europæa L. 61.
Trifolium L. 409, 152.
agrarium Godr. & Gren. 153.
agrarium L. 152.
alpestre L. 154.
arvense L. 153.
aureum Poll. 152.
campestre Schreb. 153.
filiforme L. 153.
filiforme Raj. 153.
flexuosum Jacq. 154.
fragiferum L. 153.
hybridum L. 152.
incarnatum L. 279.
medium L. 153.
Melilotus L. 151.
minus Smith. 153.
montanum L. 153.
pratense L. 153.
procumbens Godr. & Gren. 153.
procumbens L. 152.
procumbens Schreb. 153.
repens L. 152.
spadiceum L. 152.
striatum L. 153.
Triglochin L. 217, 204.
maritimum L. 204.
palustre L. 204.
Trigonella ornithopodioides DC. 279.
Triodia R.Br. 55, 253.
decumbens PB. 253.
Tripleurospermum Schultz. 460, 2.
inodorum Sch. 2.
maritimum Hn. 2.
Trisetum Pers. 46, 254.
agrostideum Fr. 254.
flavescens PB. 254.
subspicatum PB. 254.
Triticum L. 71, 242.
acutum DC. 243.
acutum Fr. Hn. 242.
affine Deth. 243.
caninum L. 243.
glaucum Desf. 243.
hebestachyum Fr. 242.
intermedium Host. 243.
junceum L. 242.
laxum Fr. 243.
pinnatum Mönch. 245.
pungens Pers. 242.
repens L. 243.
rigidum Schrad. 281.
violaceum Horn. 243.
Trollius L. 304, 85.
europæus L. 85.
Tulipa L. 201, 198.
sylvestris L. 198.
Tunica Scop. 251, 114.
prolifera Scop. 114.
Turritis L. 375, 93.
alpina Retz. 92.
glabra L. 93.
hirsuta L. 92.
Tussilago L. 449, 10.
alba L. 10.
Farfara L. 10.
frigida L. 10.
hybrida L. 10.
Petasites L. 10.
spuria Retz. 10.
Typha L. 488, 217.
angustifolia L. 217.
latifolia L. 217.
TYPHACEÆ Juss. 217.

U.

Ulex L. 394, 154.
europæus L. 154.
ULMACEÆ Ag. 168.
Ulmus L. 144, 168.
campestris Sm. 168.
campestris L. och Hn. ed. 6. 168.

ciliata Ehrh. 168.
effusa W. 168.
glabra Mill. 168.
major Sm. 168.
montana Sm. 168.
pedunculata Lam. 168.
suberosa Ehrh. 168.
UMBELLIFERÆ Juss. 67, 277.
Uncinia microglochin Spr. 239.
Urtica L. 490, 169.
dioica L. 169.
urens L. 169.
URTICACEÆ Juss. 169, 280.
Utricularia L. 9, 59.
Bremii Heer. 60.
Grafiana Koch. 60.
intermedia Hay. 60.
minor L. 60.
neglecta Lehm. 60.
ochroleuca R. Hn. 60.
pulchella Fr. 60.
vulgaris L. 59.

V.

Vaccinium L. 227, 156.
Myrtillus L. 156.
Oxycoccus L. 156.
uliginosum L. 156.
Vitis idæa L. 156.
Vahlbergella affinis Fr. 112.
apetala Fr. 112.
Vahlodea Fr. 49, 256.
atropurpurea Fr. 256.
Valeriana L. 13, 29.
dioica L. 29.
Locusta L. 29.
officinalis L. 29.
sambucifolia Mik. 29.
VALERIANEÆ Fr. 29, 276.
Valerianella Mönch. 14, 29.
dentata Poll. 29.
Morisonii Hn. 30.
olitoria Mönch. 29.
Vallisneria spiralis L. 280.
Vella annua L. 278.
Veratrum L. 219, 202.
album β Lobelianum Bernh. 202.
Verbascum L. 122, 51.
bracteatum Ag. 51.
collinum Schrad. 52.
cuspidatum Fl.D. 51.
Lychnitis L. 51.
nigro-thapsiforme Fr. 52.
nigrum L. 51.
phlomoides L. 51.
Schraderi Koch. 51.
seminigrum Fr. 52.
thapsiforme Schrad. 51.
thapsiforme-nigrum Schied. 52.
thapso-nigrum Schied. 52.
Thapsus L. 51.
Verbena L. 309, 47.
officinalis L. 47.
VERBENACEÆ Juss. 47.
Veronica L. 7, 53.
acinifolia His. 55.
agrestis Fl.D. 55.
agrestis L. 55.
alpina L. 54.
Anagallis L. 54.
arguta Bl. 53.
arguta Schrad. 277.
arvensis L. 55.
australis Schrad. 54.
Beccabunga L. 54.
Buxbaumii Ten. 55.
Chamædrys L. 54.
fruticulosa Fl.D. 54.
hederifolia L. 55.
hybrida L. 53.
longifolia L. 53.
maritima L. 53.
media Schrad. 53.
montana L. 54.
neglecta Bl. 54.
officinalis L. 54.
opaca Fr. 55.
peregrina L. 277.
persica Poir. 55.
polita Fr. 55.
præcox All. 277.
saxatilis L. jun. 54.
scutellata L. 54.
serpyllifolia L. 54.
spicata L. 53.
triphyllos L. 55.
verna L. 55.
Viburnum L. 184, 29.
Opulus L. 29.
Vicia L. 406, 146.
angustifolia Roth. 148.
cassubica Fl.D. 147.
cassubica L. 147.
Cracca L. 147.
Cracca Sv.B. 147.
dumetorum L. 147.
hirsuta Fr. 148.
lathyroides L. 148.
Orobus DC. 147.
pisiformis L. 146.
sativa L. 148.
segetalis Thuill. 148.
sepium L. 147.
sylvatica L. 147.
tenuifolia Roth. 147.
tetrasperma Fr. 148.
villosa Roth. 147.
Vincetoxicum officinale Mönch. 48.

Viola L. 132, 107.
Allioni Pio 109.
arenaria DC. 109.
arvensis Murr. 110.
biflora L. 109.
borealis Weinm. 108.
canina L. 109.
elatior Fr. 110.
epipsila Ledeb. 108.
epipsila Hn. ed. 5, 108.
fennica Nyl. 109.
hirta L. 108.
lactea Fr. 110.
lancifolia Thor. 110.
mirabilis L. 109.
montana L. 109.
nemoralis Kütz. 109.
odorata L. 107.
palustris L. 108.
persicifolia Hn. 110.
persicifolia Wg. 110.
pratensis MK. 110.
riparia Hn. 108.
scanica Fr. 109.
stagnina Kit. 109.
stipulacea Hn. 110.
stricta Horn. 109.
suecica Fr. 108.
sylvatica Fr. 109.
sylvestris Reich. 109.
tricolor L. 110.
uliginosa Schrad.? 108.
umbrosa Fr. 108.
Wahlenbergii Beurl. 109.
VIOLARIEÆ DC. 107.
Viscaria Röhl. 262, 112.
alpina Fr. 113.
purpurea Fr. 113
vulgaris Röhl. 112.
Viscum L. 510, 32.
album L. 32.
Vulpia bromoides Lk. 247.
myuros var. Parl. 247.
Woodsia R.Br. 535, 267.
hyperborea Br. 267.
ilvensis Br. 267.
lapponica Ångstr. 267.

X.

Xanthium L. 493, 28.
spinosum L. 276.
strumarium L. 28.

Z.

Zannichellia L. 484, 216.
major Bönn. 216.
palustris L. 216.
pedicellata Fr. 216.
pedunculata Reich. 216.
polycarpa Nolt. 216.
Rosenii Wallm. 216.
Zostera L. 3, 216.
angustifolia Horn. 217.
marina L. 216.
minor Nolt. 217.
nana Roth. 217.
Noltei Horn. 217.

REGISTER

öfver de Svenska Slägtnamnen.

A.

Agh 219.
Akleja 85.
Al 184.
Alm 168.
Alpros 157.
Alster 66.
Altérot 103.
Amarant 169.
Amur 261.
Andmat 211.
Angelica 69.
Annbok 174.
Apel 133.
Arfve 61.
Ask 47.
Askört 4.
Asp 175.
Aster 8.
Axsvingel 245.
Azalé 157.

B.

Backlosta 247.
Bandtång 216.
Bartsia 56.
Benved 66.
Bergmynta 41.
Bergsskrabba 63.
Bergsöta 265.
Betonica 43.
Bingel 160.
Binka 8.
Bittermjölk 16.
Björk 182.
Björnbär 137.
Björnfloka 69.
Bladtåg 208.
Blindnässla 44.
Blodhirs 261.
Blodtopp 137.
Blomris 157.
Blomvass 203.
Blåbär 156.
Blådrufva 201.
Blågull 46.
Blåklocka 33.
Blåkunt 38.
Blåslyst 112.
Blåsört 59.
Blåtåtel 252.
Bockrot 72.
Bocktörne 50.
Bohvete 161.
Bok 174.
Bolltistel 10.
Bolmört 50.
Bonässla 43.
Boört 5.
Braxengräs 272.
Braya 90.
Brudgran 190.
Brunell 42.
Brunkulla 191.
Brunskära 1.
Bullerblomster 85.
Bulliarda 128.
Byll 73.

C.

Catabrosa 252.
Centunculus 62.
Cerast 116.
Coronill 148.
Cotula 3.
Cypergräs 219.

D.

Daggkåpa 137.
Daggört 110.
Damspelslilja 198.
Dansk Ingefära 211.
Darrgräs 248.
Desmansblomma 192.
Dill 69.
Dosta 41.
Draknos 42.
Drufhyacint 201.
Dufblomma 200.
Dufkulla 61.
Dverglin 106.
Dverglummer 274.
Dvergyxne 191.
Dyblad 196.
Dyört 56.

E.

Ek 174.
Ekorrbär 202.
Elfexing 262.
Elgrams 129.
Elm 243.
Elsholzia 39.
En 185.
Evighetsblomster 6.

F.

Fackelblomster 129.
Fetört 127.
Fibler 27.
Fjellsippa 144.
Fjellvicker 149.
Fingerborgsblomma 52.
Fingerört 141.
Finnbär 168.
Finnmyrten 157.
Finntåtel 252.
Fjädergräs 261.
Fjällarfve 120.
Fjällrot 59.
Flenört 52.

Flockblomster 9.
Flohår 187.
Flugblomster 52.
Flugyxne 191.
Flägg 211.
Fogelfötter 148.
Fogelört 99.
Fräken 271.
Furu 185.
Får-pimpernell 137.
Fältvädd 28.
Fänting 114.
Förgät-mig-ej 37.

G.

Gamander 45.
Getnos 41.
Gigelsärter 150.
Ginst 154.
Glasört 173.
Glis 92.
Goodyera 192.
Groblad 64.
Grodhår 80.
Grådådra 97.
Gråmålla 169.
Guckuskor 195.
Guldborste 9.
Guldfrö 28.
Guldhafre 254.
Guldpudra 126.
Guldris 9.
Gultopp 158.
Gultraf 129.
Gultörne 154.
Gårdsfloka 68.
Göklyst 113.
Gökskälla 84.
Gökärter 146.

H.

Hafre 253.
Haftorn 168.
Hagtorn 134.
Hallon 137.
Hareris 154.
Harsyra 105.
Har-timjan 41.
Hassel 174.
Hasselört 167.
Helghö 149.
Helting 121.
Hexört 131.
Hillsko 63.
Hinnblad 269.
Hjortron 137.
Hjorttunga 268.
Honingsklöfver 151.
Hottonia 63.
Humle 169.
Hundexing 245.
Hundfloka 68.
Hundrofva 123.
Hundtunga 38.
Hutchinsia 96.
Hvit Andorn 45.
Hvit Arfve 118.
Hvitkullor 2.
Hyll 29.
Hållrot 167.
Hägg 145.
Hästfibler 4.
Hästhof 10.
Hästkastanie 74.
Hästsvans 132.
Hökblomster 17.
Höls-nejlika 114.
Höstklocka 48.

I. J.

Idgran 185.
Jernört 47.
Igelknopp 217.
Ilagräs 204.
Johannisört 106.
Jordnöt 72.
Jordrefva 42.
Jordrök 88.
Jungfrulin 99.
Jungfrutoffel 194.

K.

Kafveldun 217.
Kafvelhirs 262.
Kalfleka 85.
Kallgräs 57.
Kalmus 211.
Kammblad 131.
Kammbräken 269.
Kammexing 245.
Kammfloka 68.
Kammnäf 105.
Kantbalja 150.
Kardborre 13.
Kardtistel 28.
Kassöta 144.
Kastlöser 84.
Kattfot 6.
Kattmynta 42.
Kattost 102.
Kirs 144.
Kirskål 72.
Klint 10.
Klockljung 157.
Klotgräs 272.
Klotyxne 190.
Kloärter 149.
Kloört 40.
Klubb-blomster 27.
Klätt 113.
Knafvel 161.
Knappagh 219.
Knappsäf 221.
Knipprot 192.
Knäfva 161.
Kobresia 241.
Kochia 172.
Kohvete 58.
Konvalje 201.
Korallrot 195.
Koriander 67.
Korndådra 95.
Kornell 66.
Korskål 82.
Krasse 95.
Krepe 16.
Krusbräken 269.
Kråkklöfver 141.
Kråkris 159.
Kummer 143.
Kummin 72.
Kungsljus 51.
Kungsspira 57.
Kyrfvel 67.
Kyrfvelfloka 68.
Kål 88.
Käringruka 45.
Kärrfloka 73.
Köleria 253.
Königia 166.

L.

Lappljung 157.
Lappskära 11.
Laserpitium 69.
Lavatera 101.
Lejongap 52.
Libsticka 69.
Liguster 47.
Lilja 198.
Lin 105.
Lind 101.
Lindådra 97.
Lingon 156.
Linnæa 32.
Lins 148.
Listera 193.
Ljung 157.
Lobelia 35.
Lomme 95.
Loppört 8.
Losta 247.
Lummer 273.
Lungört 38.
Luzern 151.
Lysing 61.

Långrofva 94.
Lånke 267.
Låsgräs 270.
Läkeört 73.
Lök 199.
Lök-rym 90.
Lönn 74.

M.

Madra 30.
Malört 3.
Manskraft 73.
Missne 11.
Mistel 32.
Mjuktåtel 256.
Mjölkblomster 27.
Mjölke 129.
Mjölkrot 70.
Mjölktistel 14.
Mjölon 156.
Monke 34.
Montia 160.
Morot 68.
Mossatof 221.
Murgrön 67.
Myggblomster 194.
Mynta 39.
Myragh 219.
Myskegräs 263.
Myskört 74.
Måbär 124.
Månviol 96.
Måra 30.
Mästerrot 70.

N.

Najas 196.
Narciss 196.
Nattviol 90.
Naumburgia 61.
Neckblad 76.
Neckros 76.
Nejlika 113.
Nunneört 87.
Näfva 103.
Nässla 169.
Nästrot 193.

O.

Odon 156.
Odört 67.
Olvon 29.
Ormbunke 269.
Ormrot 16, 65.
Ormskalle 271.
Oxbär 134.
Oxel 133.
Oxtunga 36.

P.

Paddbär 86.
Paddfot 39.
Palsternacka 69.
Penninggräs 57.
Peplis 129.
Pestrot 10.
Piggfrö 38.
Pil 175.
Pilört 203.
Plister 44.
Polört 46.
Poppel 175.
Pors 184.
Prestkrage 2.
Prustrot 202.
Puktörne 154.
Pungyxne 190.

R.

Rapunkel 34.
Rast 36.
Renfana 3.
Repe 244.
Rhabarber 165.
Ribs 123.
Riddarsporre 85.
Rosenrot 127.
Ruppia 215.
Rym 90.
Räckentraf 93.
Räfklor 155.
Räfmjölk 159.
Rättika 94.
Rödfloka 68.
Rödkulla 56.
Rödmålla 171.
Rölleka 3.
Rönn 133.
Rörflen 263.
Rörhven 257.

S.

Saffran 195.
Safsa 269.
Salsofi 15.
Salsola 173.
Saltmålla 171.
Salvia 40.
Samolus 62.
Sandarfve 117.
Sandhvita 97.
Sandlilja 200.
Sandling 118.
Sandrör 256.
Sandsenap 89.
Sandtåtel 255.
Scheuchzeria 204.
Schoberia 173.
Selinum 70.
Selleri 71.
Senap 89.
Senebiera 96.
Sherardia 30.
Sibbaldia 143.
Sikorie 14.
Silaurot 71.
Silén 111.
Sippa 83.
Sjönöt 131.
Skogsbräken 266.
Skogsfru 193.
Skogslilja 192.
Skogsplister 44.
Skogsviol 191.
Skärf-frö 95.
Skörbjuggsört 97.
Slidgräs 261.
Slokgräs 256.
Slotterblomma 110.
Smilacina 202.
Sminkrot 38.
Smultron 140.
Smånarf 119.
Smörblomster 26.
Snarrefva 35.
Snyltört 59.
Snödroppe 196.
Solvända 107.
Solögon 77.
Sparris 201.
Spergel 120.
Spikblad 73.
Spikklubba 50.
Spindelört 167.
Springkorn 100.
Sprängört 71.
Sprödört 114.
Spåmanstistel 11.
Squattram 158.
Starr 223.
Stenbräcka 124.
Stenbräken 267.
Stenhammaria 38.
Stjernört 114.
Stillfrö 89.
Stinknässla 43.
Stormhatt 85.
Strandborst 244.

Strandfloka 71.
Strandkål 94.
Strandling 62.
Strandljung 160.
Strand-portlake 118.
Strandpryl 64.
Strandsenap 94.
Strand-Vallmo 87.
Strutsbräken 269.
Strätta 72.
Sturmia 194.
Stäkra 71.
Surtörne 86.
Svalting 203.
Svalört 86.
Svart Andorn 42.
Svartsenap 89.
Svinmålla 172.
Svärdslilja 195.
Sylört 96.
Syra 163.
Syrén 47.
Syrling 166.
Såpört 113.
Säf 219.
Säfserot 71.
Sälting 204.
Sötblomster 2.

T.

Taggbräken 265.
Taklöf 127.
Tandsvingel 253.
Tandört 91.
Teesdalia 96.
Tibast 168.
Tidlösa 202.
Timjan 41.
Tistel 12.
Tjärblomma 112.
Toffsblomster 6.
Tofieldia 204.
Tolta 14.
Tomt-tistel 12.
Tomtört 15.
Toste 124.
Tranbär 156.
Trift 65.
Trollbär 50.
Trollört 202.
Try 32.
Tulkört 48.
Tulpan 198.
Tusengyllen 49.
Tusenskön 8.
Tåg 205.
Tätört 60.
Törnros 134.

U.

Uddköl 150.
Ullblomster 7.
Ulltistel 11.

V. W.

Vahlodea 256.
Vallmo 86.
Vallört 36.
Vass 256.
Vass-svingel 253.
Vatten-aloë 196.
Vattengröe 251.
Vattengröna 186.
Vattenklöfver 46.
Vattenkrasse 93.
Vattennate 212.
Wau 74.
Veide 95.
Vendelrot 29.
Vial 145.
Vicker 146.
Vide 175.
Vifva 62.
Vildhvete 242.
Vildkorn 244.
Vildpersilja 71.
Vildsallat 15.
Vinbär 123, 4.
Vinda 35.
Vingblad 72.
Vintergrön 58.
Vinterkrasse 93.
Viol 107.
Woodsia 267.
Vårbrådd 264.
Vårklocka 196.
Vårlök 200.
Vår-tåtel 254.
Vår-älskling 98.
Väggört 169.
Vägört 161.
Väpling 152.

Y.

Yxne 188.

Z.

Zannichellia 216.

Å.

Åkerbär 140.
Åkerhirz 261.
Åkerhven 259.
Åkerkullor 2.
Åkermönja 136.
Åkersallat 29.
Åkervädd 28.
Ålandsrot 7.

Ä.

Ängsborst 264.
Ängsgröe 248.
Ängshven 260.
Ängskafle 262.
Ängskampe 263.
Ängskrasse 91.
Ängsruta 82.
Ängsskära 11.
Ängssvingel 245.
Ängståtel 255.
Ängsull 222.
Ängsvädd 28.
Ärenpris 53.
Ärter 45.

Ö.

Ögontröst 56.

HANDBOK

I

SKANDINAVIENS FLORA,

INNEFATTANDE

SVERIGES OCH NORGES VÄXTER,

TILL OCH MED

MOSSORNA;

AF

C. J. HARTMAN.

Nionde upplagan,

UTGIFVEN MED

RÄTTELSER OCH TILLÄGG

AF

CARL HARTMAN.

SEDNARE DELEN:

Mossor.

STOCKHOLM,
Zacharias Hæggströms förlag.

Iwar Hæggströms Boktryckeri 1864.

KLASSEN

CRYPTOGAMIA.

Ordn. MUSCI. Mossor.

Oftast små, sällan utdragna växter, vanligen med mångbladig, hos ett ringa antal hinnaktig bladlik stam. Bladen hos † *M. frondosi*, ell. Fam. *Bryaceæ*, alltid hela; hos †† *M. hepatici* merändels flikiga. Frukt mer och mindre skaftad, sällan utan tydligt skaft, yngre innesluten inom en s. k. mössa, som hos de flesta qvarsitter till frömognaden.

I.

ÖFVERSIGT AF SLÄGTEN.

† **Operculati:** Fröhus med lock [undant. *Archidium* och några *Phasca*]; frön aldrig blandade med springtrådar: *Musci frondosi L.* Bladmossor. [Sid. 1.]

* *Acrocarpi:* frukten i stjelkens eller grenarnes topp [undant. *Anoectangium, Fissidens* och *Octodiceras*]. *M. bryoidei* *).

a — *Astomi:* fröh. utan affallande lock.

1 **ARCHIDIUM.** Fröhuset oskaftadt, klotrundt, utan spår till lock, affallande oöppnadt, inneslutet i en oordentligt bristande mössa. Frön stora, men få [omkr. 16—20]. *Liten jordmossa.* — Sid. 79.

2 **PHASCUM.** Fröh. med spår till lock, bestående i en kortare ell. längre spets, affallande oöppnadt, med ofta ganska kort skaft. Mössa hättelik ell. ensidig, liten och snart affallande. Frön små och talrika. *Ganska små jordmossor.* — Sid. 77.

3 **ANDREÆA.** Fröh. öppnande sig på sidorna i 4, af locket upptill sammanhållna väggar. Mössa hättelik, flygtig. *Bruna, tufvade stenmossor.* — Sid. 79.

b — *Gymnostomi:* locket affallande; mynningen utan tänder.

4 **SPHAGNUM.** Fröh. regelbundet **), med en ringformig fot vid dess fäste på blomskaftet, bar mynning och n. platt lock, utan vårta eller spröt. Mössa bristande i toppen. *Mjuka, blekgröna, hvita eller rödaktiga kärrmossor.* — Sid. 81.

---

*) Då frukten säges utgå från toppen, förstås den med fröredningen samtidiga stjelkens topp, så att man icke må dermed förblanda de ofta på sidan om frukten ur öfversta bladvinklarne framskjutande yngre grenarne ell. nyskotten.

**) D. v. s. icke snedt, ell. med ena sidan mer convex än den andra, så att mynningen derigenom kommer mer ell. mindre på sned.

5 ANOECTANGIUM. Fröh. n. regelb. aflångt, på skaft från sidan af stjelken; mynn. bar. Mössa ensidig. *Tätt tufvad bergmossa.* — Sid. 76.

6 GYMNOSTOMUM. Fröh. regelb., aflångt—ovalt, på tydligt skaft från stjelkens topp [äldre skenbart från sidan genom nyskott]. Mössa ensidig. Blad täta, jemnbreda—smalt lancettlika, af tät, fint rundmaskig cellväf, med nerv. *Tufvade klipp-, säll. jordmossor.* — Sid. 76.

7 STYLOSTEGIUM. Fröh. regelb. n. klotrundt, på omärkligt skaft, n. insänkt mell. toppbladen. Mössa ensidig. Blad täta, sylspetsade, af tät, aflångt maskig cellväf, med nerv. *Tufvad stenmossa.* — Sid. 77.

8 HEDWIGIDIUM. Fröh. som föreg. Mössa hättelik, hel ell. vid basen något ensidigt klufven. Blad täta, eggrunda ell. eggr. lancettlika, af tät, n. 4kantigt maskig cellväf, utan nerv. *Tufvade greniga sten-, sällan trädmossor.* — Sid. 54.

9 SCHISTOSTEGA. Fröh. regelb., klotrundt, skaftadt. Mössa hättelik, hel. Blad bredt lancettlika, af gles grofmaskig cellväf, utan nerv; de ofruktsamma stjelkarne platta, ormbunklika, af på kant satta och med basen hopväxta blad. *Späd och enkel, i mörka hålor växande mossa.* — Sid. 77.

10 OEDIPODIUM. Fröh. regelb., klotrundt, med en lång hals öfvergående i det tjocka skaftet. Mössa ensidig. Blad breda, rundtrubbiga, af grof cellväf, med nerv. *Låg, enkel, ell. af nyskott grenig mossa.* — Sid. 42.

11 POTTIA. Fröh. regelb., ovalt ell. omv. eggrundt, skaftadt. Mössa ensidig. Blad lancettl.—eggrunda, concava, genomskinliga af 4kantigt maskig cellväf, med nerv. *Låga, enkla, ell. af nyskott greniga jordmossor.* — Sid. 54.

12 PHYSCOMITRIUM. Fröh. regelb., klotrundt ell. något päronlikt, skaftadt. Mössa uppblåst, slutl. från basen klufven, vanl. kortare än fröh. Blad lancettl., ovala ell. eggrunda, n. platta, af grof 6kantigt maskig cellväf, med nerv. *Lika föreg.* — Sid. 43.

13 PYRAMIDULA. Fröh. regelb., rundadt päronlikt, skaftadt. Mössa 4kantig uppblåst, inneslutande hela fröhuset, bristande på sidan, men länge hophängande vid basen, sedan fröh. fällt lock och frön genom sidoöppningen. Blad som föreg. *Ett par linier hög jordmossa.* — Sid. 43.

(*Seligeria Donniana. Encalypta exstinct. och commut. Zygodon. Orthotr. gymnost. Grimm. anodon. Weissia fugax β.*)

c — *Haploperistomi:* fröhusets mynning omgifven af en enkel tandkrans.

a — Fröhusets tänder 4—16, hela eller oordentligt flikade, sprickiga ell. håliga.

14 TETRAPHIS. Fröhuset regelb. med 4, hela, uppräta tänder. Mössa hättelik, mer och mindre flikig. *Mest enkla mossor, växande än på jord, än på klippor.* — Sid. 39.

15 SPLACHNUM. Fröh. regelb., hvilande på ett sköld- ell. flasklikt, färgadt bihang, vidare än fröh.; tänd. 16, parvis närmade ell. sammanhängande [skenbart 8]. Mössa hättelik, slutl. något ensidigt klufven. *Gyttrade kärr- eller bergmossor.* — Sid. 40.

16 TAYLORIA. Fröh. regelb., med kägel-likt bihang, smalare än fröh.; tänd. 16 ell. 32, parvis närmade ell. sammanhängande, torra utåt nedböjda. Mössa som föreg. *Lika föreg.* — Sid. 41.

17 DISSODON. Fröh. med bihang och mössa som föreg.; tänd. 16, parvisa ell. på samma afstånd från hvarandra, torra uppräta. *Tätt tufvade mossor.* — Sid. 42.

18 CINCLIDOTUS. Fröh. n. regelb. ovalt ell. aflångt, utan bihang; tänd. 16, långa, uppräta, oordentl. spruckna, flikiga och håliga, nedtill förenade med en hinna. Mössa hättelik, vid basen ensidigt klufven. *Vattenmossa.* — Sid. 27.

19 ENCALYPTA. Fröh. regelb., n. cylindriskt, utan tydl. bihang; tänd. 16 [stund. felande; hos ett par arter inneslutande en i inre tänder flikad hinna]. Mössa kägel-lik, slät, insvepande hela fröhuset till mogningen. *På jord, murar m. m. växande mossor.* — Sid. 52.

20 **COSCINODON.** Fröh. regelb., ovalt, utan bihang, på mycket kort skaft insänkt mell. toppbladen; tänd. 16, helt och hållet gallerlikt håliga. Mössa vidgadt klocklik, strimmigt veckig, glatt, med smal spets. *Tufvad bergmossa.* — Sid. 51.

21 **GRIMMIA.** Fröh. som föreg. på insänkt ell. utskjutande skaft; tänd. 16, hela ell. oordentl. klufna och håliga, säll. felande [hos *G. anodon*]. Mössa hättelik, flikig ell. ensidigt uppbristande. *Tufvade klippmossor.* — Sid. 55.

22 **MIELICHHOFERIA.** Fröh. regelb., utdraget päronlikt, långskaftadt; tänd. 16, hela och n. jemnbreda. Mössa smal, vid basen ensidigt klufven, föga längre än locket. *Fast tufvad fjellmossa.* — Sid. 39.

23 **CONOSTOMUM.** Fröh. n. klotrundt, reffladt, snedt och skaftadt; tänd. 16, enkla, i toppen sammanhängande och bildande en kägla. Mössa ensidig. *Fast tufvad fjellmossa, med radvis tegel-lagda blad.* — Sid. 46.

24 **CATOSCOPIUM.** Fröh. rundadt, snedt och böjdt åt sidan, med omärkligt bihang; tänd. 16, korta, trubbiga och flygtiga, odelade, fria, men rigtade mot hvarandra. Mössa ensidig. *Tufvad kärrmossa.* — Sid. 46.

25 **DISCELIUM.** Fröh. som föreg., utan bihang; tänd. 16, fria, långa, spetsade och ej flygtiga, efter medellinien sprickfulla. Mössa ensidig. *Liten, flockvis väx. jordmossa.* — Sid. 73.

26 **ÅNGSTRÖMIA.** Fröh. regelb. ovalt, långskaftadt; tänd. 16, långa, spetsade, meränd. oordentl. sprickiga ell. klufna. Mössa ensidig, längre än locket och halfva fröh. Blad n. eggrunda, genomskinliga af likformig grofmaskig cellväf. *Flockvis på jord väx. fjellmossa.* — Sid. 76.

27 **ANACALYPTA.** Fröh. regelb., ovalt aflångt, skaftadt; tänd. 16, hela, ell. oordentl. klufna ell. håliga. Mössa ensidig, nående till midten af fröh. Blad bredt lancettl. ell. eggrunda, concava, genomskinliga af 4kantigt maskig cellväf. *Små, enkla ell. något greniga jordmossor.* — Sid. 53.

28 **EUCLADIUM.** Fröh. och tänd. som föreg.; mössa ensidig, längre än locket och halfva fröh. Blad jemnbreda, endast vid basen sågade, af olikformig, upptill tätare cellväf. *Tufvad kalkmossa.* — Sid. 53.

29 **WEISSIA.** Fröh. regelb., aflångt, ovalt ell. päronlikt, skaftadt; tänd. 16, spetsiga, stund. tvärstympade, hela ell. oordentl. sprickiga ell. klufna. Mössa som föreg. Blad smala, af olikformig, upptill rundadt finmaskig cellväf. *Mest tufvade jord- och stenmossor.* — Sid. 73.

30 **SELIGERIA.** Fröh. regelb., rundadt päronlikt, skaftadt; tänd. 16 [hos *S. Donn.* 0], breda och trubbiga, n. hela. Mössa som föreg. Blad smala, af likformig, aflångt grofmaskig cellväf. *Ytterst små, enkla, flockvis, på kalk- och sandsten väx. mossor.* — Sid. 75.

(*Octodiceras. Cynodontium. Distichium. Trematod. brevicollis.*)

β — Fröhusets tänder 16, ordentligt 2klufna till midten ell. närmare basen, stundom 32—64.

31 **TREMATODON.** Fröh. n. cylindriskt, ell. smalt päronlikt af ett långt bihang vid basen, något krökt; tänd. 16, yngre sprickiga efter midten, slutl. klufna n. till basen ell. hela. Mössa ensidig. *Löst tufvade ell. flockvis väx. jordmossor.* — Sid. 72.

32 **FISSIDENS.** Fröh. urnelikt, n. regelb. ell. omärkl. krökt, med skaft från de vid basen af 2 skifvor sammansatta bladens veck; tänd. 16, till midten 2klufna. Mössa ensidig. *Jordmossor.* — Sid. 72.

33 **OCTODICERAS.** Fröh. omv. kägel-likt, regelb., på kort, vidgadt skaft från bladvecken; tänd. 16, dels regelb. till midten 2klufna, dels oregelb. 2—3klufna och håliga. Mössa hättelik. Blad som föreg. *Vattenmossa.* — Sid. 73.

34 **LEUCOBRYUM.** Fröh. aflångt, snedt, utan bihang, med tänder och mössa som *Fissid.* Blad hvitaktiga, af 4kantigt maskig cellväf, utan nerv. *Tätt tufvad kärrmossa.* — Sid. 65.

35 **DICRANUM.** Fröh. på utskjut. skaft, omv. eggrundt, aflångt ell. cylindriskt, meränd. mer och mindre snedt ell. krökt; tänd. och mössa som föreg. Blad smala, af tät

oregelbunden cellväf, med nerv. *Tufvade ell. flockvis väx. jord- ell. stenmossor.* — Sid. 66.

36 **CYNODONTIUM.** Fröh. och mössa som föreg.; tänd. 16, olikformigt klufna, stund. delade till basen i flera fria, ell. med tvärband nedtill förenade tänder. Blad som föreg. *Tufvad och grenig bergmossa.* — Sid. 66.

37 **ARCTOA.** Fröh. på kort skaft af perichætialbladens längd, omv. eggrundt ell. ovalt, föga snedt; tänder 16, till ell. nedom midten 2—3klufna. Mössa ensidig. Blad som föreg. *Små tufvade bergmossor.* — Sid. 71.

38 **DICRANODONTIUM.** Fröh. på utskjutande skaft, aflångt—n. cylindr., regelb.; tänd. 16, fästade nedom mynn., fria, delade n. till basen i 2, oliklånga smala, raka flikar. Mössa ensidig. Blad n. syl- ell. borstlika, med mycket bred nerv. *Tufvad och grenig jord- ell. torfmossa.* — Sid. 71.

39 **CAMPYLOPUS.** Fröh. på långt, nedböjdt skaft, ovalt, regelb.: tänder 16, till midten 2klufna. Mössa ensidig, i kanten hårfransad. Blad n. syllika, med mycket bred nerv. *Tufvade berg- ell. jordmossor.* — Sid. 72.

40 **CERATODON.** Fröh. aflångt ell. cylindriskt, något snedt ell. krökt: tänd. 16, delade n. till basen i 2, likformiga, långa och smala, båglikt inåt krökta flikar [liknande 32 tänder]. Mössa ensidig. Blad lancettl. ell. smalare, af finmaskig cellväf, med nerv. *Gyttrade jordmossor.* — Sid. 66.

41 **DESMATODON.** Fröh. ovalt ell. aflångt, vanl. regelb.; tänd. 16, 2—3delade ell. skenbart 32, raka, vid basen sammanhängande med en gemensam hinna. Mössa ensidig. Blad aflånga—eggrunda, trubbade, med ell. utan udd, för öfr. som föreg. *Tufvade fjellmossor.* — Sid. 62.

42 **TRICHOSTOMUM.** Fröh. aflångt ell. cylindriskt, regelb. eller omärkligt krökt; tänd. 32, parvisa, raka och hårlika, vid basen förenade af en mycket smal hinna ell. oordentligt klufna, utan hinna. Mössa ensidig. Blad lancettlika ell. smalare, rigtade åt alla sidor ell. ensidiga, spetsade, för öfr. som föreg. *Jord- och stenmossor.* — Sid. 63.

43 **DISTICHIUM.** Fröh., mössa och blad som föreg.; tänd. 16, djupt 2delade, utan någon märklig förenande hinna vid basen, ofta oordentligt klufna ell. sprickiga. Bladen rigtade åt två sidor. *Jord- och klippmossor.* — Sid. 65.

44 **RACOMITRIUM.** Fröh. regelb., ovalt—aflångt; tänd. 16, 2—3delade ell. 32, raka. Mössa hättelik, slät [icke veckig], vid basen flikig. *Tufvade och greniga stenmossor.* — Sid. 58.

45 **PTYCHOMITRIUM.** Fröh. som föreg.; tänd. 16, delade n. till basen i 2 långa hårlika flikar, raka. Mössa hättelik, vidgadt konisk, veckig, glatt, vid basen flikig. *Tufvad, vid basen grenig stenmossa.* — Sid. 51.

46 **TORTULA.** Fröh. aflångt ell. cylindriskt, regelb. ell. något krökt; tänd. 32, långa och hårlika, skruflikt sammanvridna. Mössa ensidig. *Tufvade ell. flockvis växande jord- och stenmossor.* — Sid. 60.

47 **POLYTRICHUM.** Fröh. med 32—64, korta tänder, sammanbundna af en trumlik, mynningen tillslutande hinna. Mössa ensidig, alldeles betäckt af långa nedhängande hår. *Löst tufvade ell. flockvisa, mest enkla jordmossor.* — Sid. 43.

48 **CATHARINEA.** Fröh. som föreg. Mössa n. glatt ell. beströdd med glesa upprätta hår. *Lika föreg.* — Sid. 44.
(Encalyptæ. Buxbaumia. Diphyscium. Orthotricha. Bartramiæ. Cinclidotus.)

d — *Diploperistomi:* mynningen omgifven af en d u b b e l tandkrans [den inre stund. lik en hel ell. flikad hinna].

49 **BUXBAUMIA.** Fröh. snedt, nedåt bukigt, på ena sidan platt, skaftadt; mynningen omgifven af en i n r e kägelformig, veckigt strimmad hinna, och en y t t r e kortare, sargad ell. i oregelbundna tänder klufven hinna. Mössa hättelik. *Flockvis, men glest väx. mossor med otydliga blad och stjelk.* — Sid. 45.

50 **DIPHYSCIUM.** Fröh. snedt, nedåt bukigt, uppåt afsmalnande och trindt, oskaftadt;

mynn:s inre hinna som föreg., den yttre omärklig, ringformig, bugt-tandad. Mössa hättelik. *Liten, tätt tufvad mossa.* — Sid. 45.

51 **FUNARIA.** Fröh. snedt, päronlikt; yttre tänderna 16, liggande platt på de 16 inre, motsatta och vid basen med de yttre sammmanhängande tänderna. Mössa slutl. ensidig, med ett långt spröt mycket öfverskjutande det lilla locket. *Flockvis väx. jordmossor.* — Sid. 42.

52 **ORTHOTRICHUM.** Fröh. regelb., ovalt ell. päronlikt, med omärkligt ell. kort skaft; yttre tandkransen af 16, parvis sammanhängande [skenbart 8], slutl. meränd. åtskiljda tänder; den inre af 8 ell. 16 öfver mynningen liggande tänder ell. hår [stund. felande]. Mössa hättelik glatt, ell. hårig af upprätta hår, vanl. veckig. *Tufviga träd- ell. stenmossor.* — Sid. 47.

53 **ZYGODON.** Fröh. och tänder som föreg. ell. saknas alldeles de sednare. Mössa ensidig glatt. *Träd- ell. stenmossor.* — Sid. 51.

54 **BARTRAMIA.** Fröh. snedt, klotrundt, reffladt, med en liten mynning, omgifven af 16, fria syl-lika tänder, samt en inre, stund. otydlig, i 16 tänder flikad hinna. Mössa ensidig. *Tufvade och greniga jord- ell. stenmossor.* — Sid. 45.

55 **TIMMIA.** Fröh. n. regelb., klubblikt, böjdt åt sidan, slätt, af ålder fåradt. Yttre tänderna 16, spetsade; inre tänd. nedtill förenade med en hinna och till en del 2—3 sammanhängande i topparne. Mössa ensidig. *Tufvade utdragna bergmossor.* — Sid. 31.

56 **CINCLIDIUM.** Fröh. regelb., aflångt ell. ovalt, nedböjdt; yttre tänd. 16, trubbiga, motsvarande lika många hål i den inre, hvalflikt slutna hinnan. Mössa ensidig. *Långa af nyskott grenade kärrmossor.* — Sid. 28.

57 **AULACOMNION.** Fröh. något snedt och böjdt åt sidan, aflångt, reffladt. Yttre tänd. 16, spetsiga; inre tänd. 16, med mellanliggande hår. Mössa ensidig. *Tufvade kärr- och jordmossor.* — Sid. 30.

58 **MNIUM.** Fröh. regelb., aflångt—klotrundt, slätt, lutande ell. nedböjdt. Peristom och mössa som föreg. Bladceller grofva, 6kantigt runda [undant. *M. cinclidioid.*]. *Vanl. stora och tufvade, lund- och kärrmossor.* — Sid. 28.

59 **BRYUM.** Fröh. vanl. regelb. cylindriskt—klotrundt, slätt, lutande ell. nedböjdt. Tänd. 16, spetsiga; inre mynningen omgifven af en hinna, delad i 16 tänder, ensamma ell. med mellanligg. hår, sällan otandad. Mössa ensidig. Bladceller kantigt aflånga. *Tufvade jord-, säll. stenmossor.* — Sid. 31.

60 **PALUDELLA.** Fröh. snedt, aflångt, slätt och n. upprätt. Yttre tänd. och mössa som föreg. Inre tänder 16. Blad n. triangulära, tillbakaböjda, af fina rundade celler. *Lång, tufvad kärrmossa.* — Sid. 40.

61 **MEESIA.** Fröh. snedt, päronlikt, slätt och n. upprätt. Yttre tänd. 16, trubbiga, kortare än de inre, meränd. med en nätlik, flygtig väfnad förenade tänderna. Mössa ensidig. Blad af finmaskig cellväf. *Ofta mycket långa kärrmossor.* — Sid. 40.

62 **AMBLYODON.** Fröh., mössa och yttre tänd. som föreg.; de inre 16, fria, långa och spetsade. Blad bleka af mycket grofmaskig cellväf. *Tufvad kärrmossa.* — Sid. 40.
(Encalypta streptocarpa och *procera.)*

** *Pleurocarpi:* frukten från stjelkens ell. grenarnes sidor: *M. hypnoidei.**)

a — *Haploperistomi:* fröhusets mynning med enkel tandkrans.

63 **LEUCODON.** Fröh. regelb.; tänd. 16, djupt 2delade. Mössa ensidig. *Mattlik träd-, säll. stenmossa.* — Sid. 26.
(Cinclidotus. Fissidens. Octodiceras. Leptohymenium. Anomodon. Antitrichia.)

b — *Diploperistomi:* mynn. omgifven af 16 yttre tänder och en inre, i tänder ell. hår flikad hinna [hos *Fontin.* och *Dichel.* bildande en nätlik kägla].

64 **LEPTOHYMENIUM.** Fröh. regelb. Inre mynninghinnan ytterst tunn och flygtig,

---

*) Af *M. bryoidei* hafva *Anoectangium, Octodiceras* m. fl. frukten äfvenledes utgående från stjelkens sida, äfvensom några få andra genom nyskott få den skenbart sådan.

sammanhängande med de yttre tänderna; slutl. försvinnande med blotta spåren qvar vid de sednare. Mössa ensidig. *Mattlika stenmossor.* — Sid. 26.

65 ANOMODON. Fröh. regelb., n. cylindriskt, på rakt skaft: mössa som föreg. Inre tänd. 16, fria, hårlika, fästade skiftevis vid de yttre tändernas kant. *Mattlika stenell. trädmossor.* — Sid. 25.

66 ANTITRICHIA. Fröh. regelb. ovalt, på krokigt skaft. Inre tänderna och mössan som föreg. *Bildande löst hoptrasslade lager på stenar och klippor.* — Sid. 25.

67 NECKERA. Fröh. regelb. Inre tänderna 16, likformiga hårlika och skiftevisa med de yttre, vid basen förenade med en smal hinna. Stjelken platt af 2sidigt och på kant fästade blad. Mössa ensidig. *Platta, mattlika, träd- och stenmossor.* — Sid. 24.

68 LESKEA. Fröh. regelb. ell. obetydligt krökt. Inre tänd. 16, likformiga, utgående från en tydlig och bredare hinna än hos föreg. Mössa ensidig. *Sten- och trädmossor.* — Sid. 21.

69 CLIMACIUM. Inre tänderna n. fria, långa och efter midten håliga ell. spruckna; för öfr. som föreg. *Upptill trädformigt grenad jordmossa.* — Sid. 23.

70 THEDENIA. Fröh. regelb. ell. föga snedt; mynninghinnan delad i 16 längre och bredare tänder, med en ell. flera kortare, hårlika mellanflikar. Mössa ensidig, mycket stor [nående n. ända ned till fröh:s hals]. *Liten hoptufvad mossa väx. på trädrötter i skugga.* — Sid. 21.

71 HYPNUM. Fröh. meränd. snedt ell. krökt; mynninghinnan tydlig, delad i 16 längre och bredare tänder, med kortare, hårlika mellanflikar. Mössa ensidig, vanl. kort. *Krypande och greniga, vanl. i mattor ell. tufvor, n. öfverallt växande mossor.* — Sid. 1.

72 PTERYGOPHYLLUM. Fröh. snedt. Inre tänderna 16, likformiga, hela. Mössa hättelik. *Bred, ljusgrön glänsande mossa.* — Sid. 23.

73 DICHELYMA. Fröh. regelb., skaftadt. Inre tänderna medelst tvär-ringar förenade i en nätlik kägla. Mössa ensidig. *Mattlika vattenmossor.* — Sid. 27.

74 FONTINALIS. Fröh. regelb., n. oskaftadt; tänder som föreg. Mössa hättelik. *Svartgröna, vanl. långa och flytande vattenmossor.* — Sid. 26.

(Bartramia Halleriana.)

†† **Deoperculati:** fröhus utan bestämdt lock. Frön blandade med springtrådar [undant. *Ricciecæ*]. *M. hepatici L.**) Lefvermossor. [Sid. 83.]

A — *Jungermanniecæ:* fröhus ensamt, öppnande sig med 4 väggar, sällan i flera ell. oordentligt. Frön blandade med springtrådar. *Jungermannia L.*

* *Foliosæ:* stjelken tydlig och klädd med åtskiljda blad.

1 Flocken *Gymnomitrieæ:* kalk [*perianthium*] 0, ell. hopväxt med svepet. Töredn. i toppen. Blad underliggande, enkla ell. i spetsen 2flikiga. Stipler 0 ell. små och olika bladen.

75 GYMNOMITRIUM. Kalk 0. Mössa insänkt i svepet. *Tufvade, n. tagelsmala mossor, trinda af mycket tätt tegel-lagda, 2flikiga blad. Stipler* 0. — Sid. 83.

76 SARCOSCYPHUS. Kalk hopväxt med svepet till en bägare och öppnande sig med tänder dolda i svepets mynning. *Stjelken uppstigande ell. upprät, med upprätta 2flikiga blad i 2 motsatta rader. Stipl.* 0. — Sid. 84.

77 ALICULARIA. Kalk vid basen hopväxt med svepet och öppn. sig med deri inneslutna tänder. *Tufvade mossor med rundade, hela ell. grundt urnupna blad, 2sidigt täckande stjelken. Stipler mycket små, odelade.* — Sid. 84.

---

*) Hos *Jungermanniecæ* öppnar sig fröhuset ordentligt med 4 väggar med undantag af *Fossombr. pusilla*, hos hvilken det brister i obestämda flikar. Af *Marchantieæ* ha några få slägten fröhus, som vid mogningen öppna sig tvärsöfver, likasom med ett lock, dock icke med bestämd fog och ring som hos Bladmossorna.

2 Flocken *Jungermannideæ:* kalk i toppen af stjelken ell. af en egen sidogren, fri och meränd. framskjutande. Blad underliggande, 2sidigt fästade. Stipl. som i föreg. flock.

78 PLAGIOCHILA. Kalk i stjelkens tugrening ell. på en sidogren, platt, med tvärhuggen hel mynning. 2 af svepets blad större än de öfriga. *Mossor, med mindre täta och 2sidigt rigtade, odelade, rundade ell. vigglika blad. Stipl. meränd. 0.* — Sid. 84.

79 SCAPANIA. Kalk i toppen, hoptryckt från fram- och baksidan, med tvärhuggen hel, i yngre tillstånd nedböjd mynning. Svepe af 2 blad, lika stjelkbladen. *Bladen af 2 mot hvarandra hopvikna, vanl. olikstora flikar. Stipl.* 0. — Sid. 85.

80 JUNGERMANNIA. Kalk i toppen ell. på en kortare sidogren, rör- ell. eggformig, mer och mindre kantig, med flikig mynning. Svepebl. flera, mer och mindre olika stjelkbladen. *Mångformiga mossor, med 2sidigt fästade, hela, 2- ell. flerklufna, stund. hårlikt delade blad, med och utan stipler.* — Sid. 86.

81 SPHAGNOECETIS. Kalk på en kort, småbladig, framåt uppböjd gren från stjelkens baksida, hinnaktig, trind, mot mynningen 3kantig, ofransad. *Blekgrön, ofta lång mossa, glest väx. i hvit-moss-kärr, med hela, rundade, 2sidigt utbredda ell. hoplagda blad. Stipl.* 0, *ell. otydliga.* — Sid. 95.

82 LOPHOCOLEA. Kalk i toppen ell. på en sidogren, mot mynningen vidgad, 3kantig, med 3 franskantade flikar. *Ljusgröna mossor, med genomskinliga, 2sidigt utstående, 2flikiga blad, 2- ell. flerflikiga stipler.* — Sid. 95.

83 HARPANTHUS. Kalk på en mycket kort sidogren, krökt, tappformig, n. trind och uppåt smalare; mynn. med 3—4 olikstora helbräddade tänder. Mössan kortare än kalken och vidväxt denna. *Rödaktigt grön mossa, med rundade urnupna 2sidigt utstående blad, med stipler.* — Sid. 96.

84 CHILOSCYPHUS. Kalk fästad som föreg., 2—3klufven ell. delad, [hos de skand.] bägarlik och kortare än den fria, icke vidväxta mössan. *Nedtryckta, plattadt mattlika mossor, med 2sidigt utbredda, n. quadratiska, trubbiga ell. urnupna blad, 2klufna stipler.* — Sid. 96.

3 Flocken *Geocalyceæ:* kalk 0, ell. oskiljbar från fröredningsfästet, som utgår från stjelkens baksida, lik en smal nedhängande påse, nedtill sluten, upptill öppen för frukten. Bladen underliggande.

85 GEOCALYX. Fästet n. cylindriskt, hängande, köttigt. Mössan till större delen vidväxt fästets insida. *Mattlik, plattad mossa, med blad och stipler som föreg. slägte.* — Sid. 96.

4 Flocken *Trichomanoideæ:* fäste antingen påslikt som hos föreg. flock eller utgörande en från stjelkens baksida utgående gren, bärande kalken. Bladen öfverliggande. Stipler mycket smärre än bladen.

86 CALYPOGEIA. Fäste påslikt, nedhängande från stjelkens baksida, hårigt. Kalk 0. Fröhus skruflikt vridet. *Mattlik, plattad mossa, med 2sidigt utbredda, något rundade, hela ell. i spetsen intryckta blad, breda 2flikiga stipler.* — Sid. 96.

87 LEPIDOZIA. Kalk på en kort, uppåt böjd, småbladig gren från stjelkens baksida, utdraget aflång, mot mynn. något veckig, småtandad. *Fin, krypande och pargrenad mossa, med 2sid. fästade platta vanl. 4flikiga blad och stipler.* — Sid. 97.

88 MASTIGOBRYUM. Kalk som föreg., 3kantig, 3tandad, på en sida djupare klufven. *Utdragna, klynnedelade mossor, med eggrunda, convexa, i den tvärhuggna spetsen 2—3tandade blad, som äro något rigtade nedåt* [*mot stjelkens bas*]. *Stipl. breda, 3—4tandade.* — Sid. 97.

89 PHYSIOTIUM. Kalk som föreg. nedkrökt, veckigt fårad, med flikig mynning; sterila kalkar flera nedom den fruktsamma, cylindriska, släta, med hel, genomborrad mynn. *Flera tum lång och grof, n. enkel, rödaktig fjellmossa, ofvanpå convex; bladen af en stor, i spetsen 2klufven flik och en undre öronlik. Stipl.* 0. — Sid. 97.

5 Flocken *Ptilidieæ:* kalk i stjelkens topp ell. på en kort sidogren, antingen fri och tydlig ell. sammanflytande med svepet. Bladen öfverliggande. Stipler stora, liknande bladen.

90 TRICHOCOLEA. Svepe i toppen mellan stjelkens öfversta grenar, liknande en rörformig, trind, tvärhuggen och hårig bägare. Kalk 0. *Tämmel. stor pargrenad kärrmossa, med hårfint delade blad och stipler, tillsammans liknande ludd.* — Sid. 97.

91 PTILIDIUM. Kalk på en kort sidogren, längre än svepet, trind och slät, med hopveckad tandad mynning. *Tämmel. stor pargrenig mossa, raggig af de flerklufna bladens och stiplernas hårlika flikar.* — Sid. 98.

6 Flocken *Platyphylleæ:* kalk meränd. på korta sidogrenar, mer och mindre plattad, med öppen 2läppig tvär mynning. Svepets blad lika de öfriga. Blad öfverliggande, med en mindre flik på undre sidan.

92 RADULA. Kalk bred plattad, med hel tvärhuggen mynning. Fröhus n. päronlikt aflångt, på utskjutande, men mycket kort skaft. *Mattlik, plattad mossa; blad rundade med en mindre flik på undre sidan, till midten hophängande med den större öfre. Stipl.* 0. — Sid. 98.

93 MADOTHECA. Kalk på båda sidor convex, med tvärhuggen, djupt 2läppig och tandad mynning. Fröh. klotrundt, på kort, knappt utskjutande skaft. *Tämmel. stora mattlika mossor; blad mer och mindre rundade, på undre sidan bärande en med den öfra föga hophängande, stipelformig flik* [bladöra]. *Stipler stora och tydliga, odelade.* — Sid. 98.

7 Flocken *Jubuleæ:* kalk på korta sidogrenar, trind och uppblåst ell. veckigt 4—5kantig. Blad öfverliggande, med en mer och mindre tydlig inviken flik på undre sidan. Stipl. tydliga.

94 LEJEUNIA. Kalk omv. eggrund ell. klubbformig, veckigt ell. vingadt 5kantig. Fröhus bristande till midten, på kort skaft. Bladens undre flik platt. *Fina gröna plattade, i mattor väx. mossor, med odelade blad, hvilkas undre, stund. otydliga flik är platt och till större delen förenad med bladkanten. Stipl. urnupna ell. 2flikiga.* — Sid. 99.

95 FRULLANIA. Kalk egg- ell. omv. eggformig, trind ell. olikformigt fårad. Fröh. som föreg. Bladens undre flik concav öronlik, med bladet föga sammanhängande [bladöra]. *Bruna, ofta n. svarta, krypande, pargreniga mossor, med rundade hela blad och 2flikiga stipler; fruktskaftet föga utskjutande.* — Sid. 99.

(Fossombronia.)

** *Frondosæ:* stjelken icke tydlig, sammanflytande till mer och mindre flikiga ell. sammansatta stamblad [phyllodier]; undant. *Fossombronia.*

8 Flocken *Codonieæ:* stjelk och blad mer och mindre skiljda och tydliga.

96 FOSSOMBRONIA. Kalk stor klocklik, med vidgad mynning. Fröh. på kort skaft, oregelbundet uppbristande. *På stränd. väx. mossa, med kort, krypande stjelk, i början med tydligt 2sidiga, sedermera gyttrade, veckiga blad, till formen rundade ell. n. quadratiska* — Sid. 100.

9 Flocken *Diplomitrieæ:* stambl. bugtiga ell. flikiga med nerv [*costa*]. Svepe från nerven på bladets öfra sida ell. spets, bägarlikt och flikigt. Kalk rör- eller bägarlik, inneslutande mössan.

97 BLYTTIA. Charakt. som flocken. *Af tydlig ryggnerv och kalk utmärkt fjellmossa, med hanblr täckta af sargade fjäll vid bladnerven.* — Sid. 100.

10 Flocken *Haplolæneæ:* stambl. i spetsen 2flikiga, med mer och mindre tydlig nerv. Svepe på nervens öfra sida nära spetsen, kort [bägarlikt] ell. felande. Kalk 0. — *Jordmossor.*

98 PELLIA. Svepe bägarlikt, fliktandadt. Mössa bar, utan kalk, längre ell. kortare än svepet. Fröhus klotrundt. *Stambl. flikade ell. bugtiga, vanl. utdragna och n.* $\frac{1}{2}$ *tum breda, stundom mera; nerven bred, föga begränsad; fruktskaftet ett par tum långt.* — Sid. 100.

99 **BLASIA.** Kalk 0. Mössa innesluten inom den slutl. rörformiga och mot spetsen öppnade bladnerven. Fröh. aflångt. *Stambl. yngre blågröna, under fjälliga, samlade i tumsbreda, stjernformiga plättar, ofta med flasklika groddgömmen på nerven i stället för den sällsynta frukten. Då denna utvecklas, är mossan gul- eller brunaktig, likasom utlefvad.* — Sid. 100.

11 Flocken *Aneureæ:* stambl. utan nerv. Kalk 0. Mössa hopväxt med svepet, uppstigande från baksidan af bladens kant, n. cylindrisk, köttig. — *Jordmossor.*

100 **ANEURA.** Charakt. som flocken. *Stambl. enkla och utdragna, ell. flikiga och gyttrade, under uppsvällda och köttiga; mössan smal, hvit och hård.* — Sid. 100.

12 Flocken *Metzgerieæ:* stambl. jemnbreda, klynnegreniga, med smal, men tydlig nerv. Kalk 0. Mössa uppstigande från nervens baksida, klubblik, köttig och taggig.

101 **METZGERIA.** Charakt. som flocken. *Mattlika och mjuka mossor, växande på träd och sten, med trådsmala, platta och tunna stamblad.* — Sid. 101.

B — *Marchantieæ:* fröhus flera, inom ett skaftadt, horizontalt, sköldlikt, koniskt eller i strålar deladt fäste. Frön med springtrådar. — *Stambladens öfverhud smårutig och prickig.*

102 **MARCHANTIA.** Honfäste deladt till medelpunkten i 5—15 smala strålar. De under strålarne inneslutna svepena innehållande flera, i flikar bristande fröhus. Hanfäste sköldlikt, skaftadt. *Stamblad ½ tum och mera i bredd, med oskaftade groddkornsskålar på ytan.* — Sid. 101.

103 **PREISSIA.** Honfäste convext, i brädden grundt 4flikadt eller bugtigt, under med 1—2 fröhus i hvarje rum ell. svepe. Fröh. inom en klocklik kalk, oordentligt bristande i 4—8 flikar. Hanfäste som föreg. Fruktskaftet utan hår i öfra fästpunkten [honfästets medelpunkt]. *Stambl. smärre än hos föreg., omv. hjert- ell. vigglika, med nya blad från den urnupna spetsen.* — Sid. 101.

104 **SAUTERIA.** Honfäste deladt till medelpunkten i 2—6, rörformiga hinnaktiga strålar, hvarje med ett fröhus i öppningen, omgifvet af en fortvarande mössa. Fruktskaftet utan hylle vid basen. *Stambl. små, n. enkla och utan nerv; honfästet litet och blekgult, på ½—1 tums skaft.* — Sid. 101.

105 **FEGATELLA.** Honfäste eggformigt kägellikt, n. helbräddadt, invändigt 4—8rummigt, med ett fröhus inom en klocklik mössa i hvarje rum. Kalk 0. *Stambl. ofta större än hos Marchantia, men mjukare och klynnedelade, med tydl. nerv; honfäste sockertoppformigt, på långt skaft.* — Sid. 101.

106 **REBOULIA.** Honfäste halfrundt ell. något koniskt, med 4—5flikad ell. bugtad kant, under med lika många rum och fröhus som flikar. Kalk 0. Mössa slutl. förkrympt och otydlig. Fröh. öppnande sig i toppen likasom med ett lock. Fruktskaftet vid dess öfre fäste omgifvet af nedhängande hvita hår. *Stambl. smala, likasom ledvis inympade i hvarandra, med tydlig nerv.* — Sid. 102.

107 **FIMBRIARIA.** Honfäste halfrundt, n. helbräddadt, 3—8rummigt, med ett fröhus i hvarje rum. Kalk utskjutande, delad i flera, långa, genomskinliga, i toppen länge sammanhängande flikar. Fröh. och mössa som föreg. Fruktskaft utan hår. *Stambl. små och vigglika, under convexa. Växer i bergsskrefvor, utmärkt af de under fästet framhängande hvita kalkflikarne, som nå långt öfver fröhuset.* — Sid. 102.

C — *Targionieæ:* fröh. klotrundt, n. oskaftadt, inneslutet i ett från stambladets undre kant framskjutande, 2läppigt svepe och oregelbundet öppnande sig i spetsen. Frön med springtrådar. — *Stambladens öfverhud som i föreg. flock.*

108 **TARGIONIA.** Charakt. som flocken. *Stamblad små, liknande Marchantiæ, vigglika, urnupna och tryckta till jorden.* — Sid. 102.

D — *Anthoceroteæ:* fröhus på stambladens öfra sida, [hos de skand.] nållikt, öppnande sig uppifrån och nedåt i 2 väggar på ömse sidor om ett hårlikt centralstift. Frön med springtrådar.

109 **ANTHOCEROS.** Charakt. som flocken. *Små, senåriga jordmossor, med tunna*

ojemna stamblad; fröhus först lika piggar, slutl. ½—1 tum höga nålar. — Sid. 102.

E — *Ricciecæ:* fröhus klotrunda oskaftade [hos de skand.] inneslutna i stambladets inre. Frön utan springtrådar.

110 **RICCIA.** Charakt. som flocken. *Stambl. vanl. strålvisa i små plättar på marken ell. oregelbundna och trådsmala, flytande i vatten. Fröh. sittande än under öfra ytans hud, än den undres, med ett fint hål för stiftet genom bladytan, som vid mogningen likasom förtäres och utsläpper fröen.* — Sid. 103.

II.

FAMILJER OCH ARTER.

1 Fam. BRYACEÆ *Bartl.* Fröhus [*sporangium*] med lock, som med få undantag [*Phasceæ* och *Andreæœ*] affaller från den redan förut tydliga, hos de flesta med tänder försedda mynningen, — samt med ett mer eller mindre tydligt centralstift. Mössa slutl. lossnande med basen från fästslidan, längre ell. kortare tid qvarsittande på fröhusets topp [undant. *Archid.* och *Sphagnum*]. Frön [*spori*] aldrig blandade med springtrådar.

A — *Bryaceæ* i eg. mening. Fröh. alltid helt och odeladt, med affallande lock [undant. *Phasceæ*]. Mössa lossnande från fästslidan. Bladens maskor [*cellulæ, areolæ*] aflånga, runda ell. kantiga, hos de flesta efter bladmidten hopträngda till en skenbar nerv [*costa*].

1 Flocken **Hypneæ.** Genom årlig tillväxt grenade, meränd. nedliggande ell. krypande, stundom tufvade och uppräta mossor, med föredning på sidan i bladvecken. Fröhus med dubbelt peristom [tandkrans], undant. *Leucodon.*

1. HYPNUM *Lin.*

† Bladen raka [icke utsperrade, ell. ensidigt böjda], undant. arterna 4—9.

1 **Disticha:** Stjelk och grenar plattade af åt 2 sidor rigtade blad: *Plagiothecium Schimp.*

* Bladen raka.

1 H. *undulatum L.* tvåbyggare; fröh. aflångt krökt, fåradt; locket med kort spröt; bladen utdraget eggrunda spetsiga, på tvären vågiga, med en kort dubbel nerv vid basen. ♃ 6—8. Fig. Bryol. eur. Rab. Bryoth. 296 *).

Mörka skog. berg, r. (*Sk. Hall. Boh.* Marstrand; Christinedal nära Gustafsberg: Thed. *VG.* Göteborg, Kinnekulle etc. *Dalsl.* Korpeknatten i Fröskog; Vågsäter i N. Ryr etc. *Värml.* Elggatan i Glafva sn. *Blek.* Carlskrona skärg.: Revis. Lybeck. *ÖG.* Motalatrakten, vid Lemunda stenbrott. — *N.* Laurvig. — Trondhj.) *Stor, 2—4 tum lång, blekgrön, med 2 rader utstående och 2 rader tilltryckta blad. Sälls. med frukt.*

2 H. *sylvaticum L.* tvåbyggare; fröh. cylindr. n. rakt ell. något krökt, äldre fåradt; locket koniskt, med spröt; grenarne platta af de 2sidiga, något glesa, eggrundt lancettlika, helbräddade släta bladen; dessas cellväf mycket lös, nerv otydl. ♃ 9. Fig. Br. eur. Rab. Bryoth. 448.

Skogsmark. r. (*Sk.?—Gestr. Ner. Boh.* Marstrand: Prof. Huss enl. Lindb. — *N.*) *Något gröfre än följ., hvarifrån denna art är skiljd med föga annat än mörkare,*

*) Alla de anförda citaterna ur detta exsiccatverk: Rabenhorst's *Bryotheca europæa,* som utg. ej haft tillfälle se, äro meddelade af Lindberg.

mindre glänsande grön färg, mer utstående och glesare blad, längre lock. — H. dentic. β ed.4.

3 H. *denticulatum L.* sambyggare; fröh. aflångt, slätt; locket koniskt, med en kort udd; bladen som föreg., tätare med kort småsågad udd, tätare cellväf; nerven ingen ell. blott spår dertill. ♃ 6—8. Fig. Br. eur. Rab. Bryoth.691.

Skog. och klipp. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Tumslång i mattor växande, ljusgrön ell. gulaktig, vanl. glänsande mossa; varierar mer och mindre platt, stund. i fuktig skugga på jorden n. trind; bladen understundom med en hårlik udd.*

4 H. *elegans Hook.* tvåbyggare; fröh. på kort skaft, n. hängande, eggrundt, rakt och slätt; locket som föreg.; bladen som föreg., men glesare och smalare, otydl. sågade, med lång och smal n. hårlik spets; nerv ingen ell. svag och kort, 2delad. ♃ 4, 5. Fig. Hook. M.exot.t.9 enl. Lindb. R. Hn. Bryac.exs.293.

Klipp. r. (*Sk.* flerest. *Blek.* Carlshamn. *ÖG.* Näs: Hj. Holmgr. *Stockh.* teml. allm. *VG.* Halle- och Hunneberg, samt Kinnekulle. *Boh.* Christinedal: Thed. Allt enl. Lindb.) *Lifligt grön, mattor bildande mossa, icke olik finare former af föreg.; tyckes dock variera mycket till storleken. Frukt icke funnen på Sv. ex. — Rhynchostegium Lindb., och enl. Spruce mest beslägtad med H. depressum.*

(H. ruscifolium.)

** Bladen med ensidigt böjd spets; sambyggare.

5 H. *silesiacum PB.* fröh. n. cylindriskt, krökt, med koniskt, trubbigt lock; stjelken nedliggande, med båglikt nedböjda grenar; bladen bredt lancettlika med smal uppåt böjd spets, platta småsågade kanter; nerv kort, dubbel. ♃ 5—7. Fig. Bryol.eur. Lindgr. M.exs.2. R. Hn. Bryac.exs.60.

Fukt. jord, rutten ved etc. (*Sk.—Helsl.* Skog sn. *Ner.* Hjelmarsberg. *Värml.* Christinehamn. — *N.* till Salten. Finnm. på Kaagöen.) *Liten ljusgrön mossa; grenarne 4—10 lin. långa, med spetsarne vanl. båglikt böjda till jorden, stundom rotslående.*

6 H. *Mühlenbeckii Br. & Sch.* fröh. aflångt, något krökt, med lock som föreg.; stjelken nedliggande, med n. uppräta grenar; bladen bredt eggrundt lancettlika, smalspetsade, fint småsågade; nerv som föreg. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Somft. Cr.exs.124 (enl. Lindb.).

Bergstr. r. (*Uppl.* Norrbyskogen vid Uppsala. *Smål.* Wexiö: J. E. Zett. — *N.* Hammerfest. Nordl. Sundfjord. Dovre. Kraber i söd. delen. Næs jernverk; Laurvig.) *Ännu mindre än föreg., hvarifrån den synes skiljd med föga annat än de kortare och upprätare grenarne, samt bredare bladen och rakare fröhusen. — H. striatellum C. Müll.*

7 H. *turfaceum Lindb.* fröh. som föreg., lutande; stjelken nedtryckt, med båglikt nedböjda grenar; bladen lancettlika med lång och smal, flerböjd spets, n. platta tandade kanter, och ingen ell. till midten nående nerv, föga ensidiga. ♃ 7. Fig.

Kärr. r. (*Dal.* vid Grycksbo pappersbruk, på ruttnade växtämnen i ett torfkärr; samt i Norrbärke sn. *Vestml.* Ramshyttan: Zett.) *Liten som föreg., ljusgrön, bildande stora tufvor. Fröh., som är kortare än hos de närstående arterna, har inre mynninghåren hälften så långa som tänderna.*

8 H. *nitidulum Wg.* fröh. som föreg., n. horizontalt; stjelken med uppböjda grenar; bladen lancettlika smalspetsade helbräddade nervlösa, de öfre ensidigt böjda. ♃ 5—8. Fig. Br. eur. Lindgr. M.exs.1.

Trädrött. (*Lpl.—ÖG. VG. Värml. Boh.* Christinedal: Thed. enl. Lindb. — *N.*) *Lik H. denticul., men mycket spädare, med grenar af 3—4 liniers höjd. Fröh. med långa inre mynninghår, de mellanliggande smärre ofta försvinnande, så att växten liknar en Leskea.*

9 H. *pulchellum Dicks.* fröh. n. cylindriskt, något krökt och lutande; stjelken som föreg.; bladen bredt lancettlika med kortare smal spets, helbräddade, nervlösa, alla ensidigt böjda. ♃ 7, 8. Fig. Br. eur.

Jord, klippspring. r. (*Torn. Lpm. Lul. Lpm.* Wallibacken. *Pit. Lpm.* flerest. *VB.* Skellefteå, vid Krångforssen. *Värml.* vid Pershöjd i bergslag., samt norr om Slätne i Dalby sn. — *N.* Dovre, allmän. Laurgaard: Jensen enl. Lindb. Trol. i alla fjelltrakter, ehuru förvexlad med föreg.) *Till storleken som föreg., med dubbelt smärre, mer ensidiga och kortspetsade blad, smalare, upprättare fröhus. Föga skiljd art. — H. Sendtnerianum C. Müll. Leskea H.*

(H. pratense, tenellum.)

2 **Praelonga:** meränd. krypande och något plattade af oregelbundet 2sidiga, vanl. mer och mindre glesa och raka blad.

* Fruktskaftet sträft; locket med spröt: *Eurhynchium Schimp.*

10 H. *prælongum L.* tvåbyggare; fröh. eggrundt, krökt, med smalsprötadt lock; stjelken späd krypande, oordentligt och glest pargrenig; bladen glesa utstående, hjertlikt eggrunda, spetsade, småsågade, med under spetsen försvinnande nerv. ♃ 9, 10. — *β Swartzii:* mera gyttrad, mörkgrön ell. brunaktig, med mindre spetsade blad. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.262. *β* Turn. M.Hib.t.24.
Fukt. lerjord, vid trädrött. etc. (*Sk.—Gestr. Ner.* allmän. *Boh.* Christinedal: Thed. — *N.*) *Bildar på jorden i trädens skugga tunna och lösa, ljusgröna mattor af intrasslade fina och flera tum långa stjelkar; bladen på de yngre grenarne mer lancettlika. — β H. Swartzii Turn.*

11 H. *Stokesii Turn.* tvåbyggare; stjelken dubbelt pargrenig; bladen tätt sittande, mer långspetsade; för öfr. som föreg. ♃ 9, 10. Fig. Turn. M.Hib.t.15,f.2. E.B.2036. Br. eur. R. Hn. Bryac.exs.263.
Skugg. jord, r. (*Sk.* Gullarps trädgård; Röddinge, m. fl. st. *Boh.* Marstrand; Christinedal: Thed. *VG.* Hunneberg och Kinnekulle, vid Hellekis. *Stockh.* Nacka; Skarpneck. *Gefle,* vid Tolforsbäcken. — *N.* enl. Ångstr.) *Liknar ett spädt H. umbratum af gul- ell. brunaktigt grön färg. Frukt ej funnen i Skand.*

** Fruktskaft. slätt; locket utan spröt: *Amblystegium Schimp.*

12 H. *riparium L.* sambyggare; fröh. snedt ell. krökt, med kägel-likt lock; bladen eggrundt lancettlika, smalspetsade, glesa och något 2sidiga, helbräddade; nerven upptill försvinnande. ♃ 6—8. — *β elongatum:* stj. långt utdragen n. enkel, med mycket glesa, längre spetsade blad. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.180.
Våta st. på murken ved etc. a. (*Sk.—Helsl. VB* Skellefteå, vid Krångforssen. — *N.*) *Mörkgrön, mjuk, krypande, mer och mindre plattad mossa.*

3 **Cuspidata:** oordentligt pargrenade; grenarne trinda, sylspetsade af i toppen tätt tegellagda, raka blad.

13 H. *cordifolium H.* sambyggare; fröh. aflångt, krökt, med koniskt lock och slätt skaft; stjelken krokig, oftast nedligg., med få och utdragna grenar, n. inga smågrenar; bladen hjertlikt eggrunda concava trubbiga helbräddade, med n. till spetsen nående nerv och lös cellväf. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.498.
Vatten, diken, kärr etc. (*Sk.—Gestr. Ner. Lul.Lpm.* Njammats: Åhrl. enl. Lindb. — *N.*) *Stor och mörkgrön mossa, lik H. cuspid., men lätt skiljd genom bladnerven, med hanblr i fruktskaftens närhet.*

14 H. *giganteum Schimp.* tvåbyggare; fröh. och skaft som föreg.; stjelken upprät, tätt och oordentligt pargrenig; bladen som hos föreg., bredare, med fast cellväf af jemnbreda maskor; smågrenarnes bl. mycket smala, n. jemnbreda långspetsade. ♃ 6, 7. Fig. R. Hn. Bryac.exs.116 [under namn af *H. cordif.*].
Djupa vattengrop., kärr etc. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Till alla delar gröfre än föreg., ofta fotlång, samt brunaktig, något platt och n. dubbelt pargrenig. — H. cordifol. β heteropterum ed.7.*

15 H. *cuspidatum L.* tvåbyggare; fröh. och skaft som föreg., locket spetsigt koniskt; bladen eggrundt aflånga, trubbade ell. med kort udd, helbräddade nervlösa. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Sill.M.exs.151. R. Hn. Bryac.exs.119.
Vatten som föreg. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *2—flera tum lång, med tjocka uppräta grenar, som stå med de ljusgröna spetsiga topparne öfver vattenytan.*

16 H. *sarmentosum Wg.* tvåbyggare; fröh. n. cylindriskt, krökt, med skaft och lock som föreg.; stjelken lång, nedliggande, med korta, utstående, n. 2sidiga spetsiga sidogrenar; bladen bredt aflånga, trubbade ell. spetsiga, med stark, under ell. i spetsen upphörande nerv. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Somft. Cr. exs.30. R. Hn. Bryac.exs.117.
Fjellv. (*Lpl.—Herjed.* Öfver-Hogdal sn. *Dal.* — *N.* Finnm. — Norfjellet i Buskeruds fögd.) *I vatten, som flyter öfver klipporna, 3—6 tum lång och mycket grenig, af en glänsande brunröd färg. Frukt teml. sällsynt.*

17 H. *nitens Schreb.* tvåbyggare; fröh. m. m. som föreg.; stamgrenarne tätt pargreniga platta, nedtill brunulliga; bladen lancettlikt syl-lika, långspetsade helbräddade, med

n. utlöpande nerv och 2:ne långa sidostrimmor. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs.120.

Kärräng. (*Sk.—Lpl. — N.*) *2—3 tum lång, styf, gulglänsande mossa. — Camptothecium Schimp. Syn.*

(H. Haldanianum.)

4 **Tamariscina:** stamgrenarne n. platta, enkelt ell. 2—3dubbelt pargreniga, med raka blad*). Fruktskaftet slätt.

* Bladnerven svag och kort, stundom dubbel.

a — Enkelt pargreniga.

18 H. *purum L.* tvåbyggare; fröh. eggrundt, krökt, med koniskt lock; smågrenarne trinda, de öfre trubbiga; bladen tegel-lagda concava, bredt eggrunda, n. rundadt trubbiga med en mycket kort och smal udd, helbräddade, med svag, till omkring midten nående nerv. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.51. R. Hn. Bryac.exs.299.

Skogsmark, r. (*Sk—Uppsala. VG. Gotl.* teml. allmän. Funnen med frukt i *Sk.* vid Ringsjön, och i Broby af Hamnstr. enl. Lindb.; på *Gotl.* af P. J. Hellb. och Cleve. — *N.* till Nordl.) *Ljusgrön ell. gulaktig, glänsande och genomskinlig mossa. Frukt mycket sällsynt.*

19 H. *Schreberi Willd.* tvåbyggare; fröh. aflångt, krökt, med koniskt lock; smågrenarne trinda, vanl. spetsade; bladen ovala, trubbiga med bred udd, helbräddade, n. nervlösa. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Somf.Cr.exs.123. Thed.M.exs.101. R. Hn. Bryac.exs.300.

Skogsm. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Styfvare och grönare, mindre glänsande än föreg. Var. med längre och spetsigare smågrenar, samt kortare, tjockare och i toppen något inkrökta; äfvensom med spetsigare blad. — H. parietinum Wg. och trol. Linné. H. muticum Sw. M. Suec.*

20 H. *concinnum Not.* sambyggare; fröh. utdraget cylindriskt, rakt och upprätt, med koniskt lock; smågren. som föreg., mer tättsittande; bladen eggrunda, trubbade concava, med vid basen tillbakaböjda kanter, helbräddade, n. nervlösa. ♃ 8. Fig. Br. eur. R. Hn. Bryac.exs.173.

Gräsväxta st. helst i fjelltr. r. (*Uppl.* Upsala, vid Qvarnbo; i Bot. trädg.: Stud. E. Henschen. *ÖG.* Näs: Holmgr. enl. Lindb. — *N.* Dovre, i gräsvallen på bägge sidor om Sprenbäcken nära Kongsvold; samt strax söder om Drivstuen.) *Påminner något om föreg., men växer i täta och fasta tufvor, med glänsande blad, som vid basen hafva spår till 3 ell. flera nerver. Mest utm. af frukten; men denna är icke ännu funnen i Skand. — H. orthocarpum La Pyl. H. Schreberi γ orthocarp. Brid. H. Montagnei ed.7. Cylindrothecium Schimp.*

(H. dimorphum, Kurrii, piliferum.)

b — 2—3dubbelt pargreniga: *Hylocomium Schimp.*

21 H. *proliferum L.* tvåbyggare; fröh. aflångt, krökt, locket med krökt spröt; stamgrenarne med skaftade nyskott, 3dubbelt pargreniga; bladen eggrunda spetsade, otydligt 2nerviga, sågade. ♃ 4—8. Fig. Sv.B.276. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.27.

Barrskog. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Bekläder hela sträckor med sina tjocka, men lösa brunaktiga, glänsande lager. Fruktskaften vanl. flera samsittande vid nyskottens utgång. — H. parietinum Sv.B. H. splendens Hedw.*

22 H. *umbratum Hoffm.* tvåbyggare; fröh. n. omv. eggrundt, krökt, med kägellikt, spetsigt lock; stamgren. oordentligt dubbelt pargreniga; bladen hjertlika spetsiga sågade, starkt strimmiga, med nerv som föreg. ♃ 4—8. Fig. Sv.B.552. Br.eur. Thed. M. exs.102. R. Hn. Bryac.exs.28.

Skugg. löfskog. r. (*Smål.—Medelp.* i Sättna. *Ångml.* Bjerträ sn. *VB.* Skellefteå, på Falkberget. *Herjed.* Funnesdalsberget. *Jämtl.* Åreskutan; Snasahögen etc. *Pit. Lpm.* Arvidsjaur och Peljekaise. — *N.* Christiania, Svanöe i Bergens st. Salfjellet vid Fämundsjön.) *Lifligt grön, mer mjuk och oordentligt grenad än föreg.; stjelkbladen breda glesa, skiljda af ludd. — H. prolif. β Wg.*

---

*) En del andra krypande *Hypna* få i och för växtställets skull 2sidiga grenar, men hafva dem spridda, då växten upphör att krypa; de i denna flock hafva dem i alla tillstånd 2sidiga.

** Nerven stark och nående nära bladets spets, alltid enkel: *Thuidium Schimp.*

a — Enkelt pargreniga.

23 **H.** *abietinum L.* tvåbyggare; fröh. aflångt, krökt, med koniskt lock; smågrenarne trinda smala spetsade, de öfre kortare, trubbiga; bladen tegel-lagda eggrunda spetsade, med tillbakavikna sträfva kanter, ojemn smågrynig rygg; nerven upphörande under spetsen. ♃ 4—9. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.52. R. Hn. Bryac.exs.290.

Skog. sten. a. (*Sk.—VB.* och *Jämtl. Pit. Lpm.* öst. Ischjak. — *N.*) *Styf med täta, smala grenar, till färgen brungul och utan all glans. Stammen utan märkligt ludd. Sällsynt med frukt.*

24 **H.** *Blandowii WM.* sambyggare; bladen hjertlika, småtandade, med slät rygg, åtskiljda af ett tätt, stammen beklädande ludd; för öfr. som föreg. ♃ 5—9. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.7. R. Hn. Bryac.exs.291.

Kärräng. (*Lpl.—ÖG. Ner.* och *Värml. Gottl.* Thorsborgen: Nordst. enl. Lindb. — *N.*) *Något gröfre än föreg.; utmärkt af det confervlika luddet mellan bladen. — H. abiet. β ed.2.*

b — 2—3dubbelt pargreniga.

25 **H.** *delicatulum L.* tvåbyggare; fröh. aflångt, krökt, med kort sprötspetsadt lock; stamgrenarne dubbelt pargreniga, med oskaftade nyskott; bladen hjertlika med smal krokig spets, sågade en-nerviga; perichætialbladen eggrundt lancettlika med lång hårlik spets. ♃ 7—9. Fig. H.St.Cr.4,t.35. Br.eur. Lindgr. M.exs.34. R. Hn. Bryac.exs.90.

Klipp. sten. a. (*Sk.—Norrl.* funnen upp till Helsl. med frukt. — *N.*) *Mycket finare än de föreg., vanl. lifligt grön och utan glans. Bladen mycket små, af grof cellväf. — H. recognitum Hedw. H. proliferum Sw. och Lindgr.*

26 **H.** *tamariscinum H.* tvåbygg.: locket med spröt af halfva fröh:s längd; stamgren. 3dubbelt pargreniga: perichætialbladen n. jemnbreda, med lång sågad eller flikad spets; för öfr. som föreg. ♃ 6—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.89.

Klipp. etc. (*Sk.—Helsl.* Skog sn. *Ner. Boh.* — *N.*) *Lik föreg., men bredare, ofta triangelformig, och mer sammansatt. Mycket sälls. med frukt. Förenas af många förf. med föreg. — H. proliferum Fl.D.*

5 **Dendroidea:** stammen krypande, med uppräta ell. uppböjda, nedtill bara, upptill trädlikt delade grenar. Fruktskaftet slätt: *Thamnium Schimp.*.

27 **H.** *alopecurum L.* fröh. eggrundt aflångt, något snedt och lutande, med sylsprötadt lock; bladen eggrunda afsmalnande i en kort, grofsågad spets, nerven n. utlöpande. ♃ 4—6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.53.

Löfskog. r. (*Sk.* Hallandsås, Margretetorp vid en bäck; Fruali; Skärali; Spraglerödshallar: Berggr. enl. Lindb. *VG.* Kinnekulle; Hunneberg; Göteborg. *Dalsl.* Gesäters gästgg.; Hedeberget i Dalskog sn. *Ner.* Skålekling. *ÖG.* Motala vid Hålberget; Näs i V. Ny sn.; Omberg. *Stockh.* Skarpneck; Nacka; Flatsjön och Salems sn, Östanberget. *Helsl.* Mo sn, Kasberget i Djupdalsgrottan. *Gottl.* Thorsborgen. — *N.* Langöen vid Holmestrand; Huglöe och Svanöe i Bergens st. Trondhj. på Monken.) *Lik Climacium dendr., men mer plattad; frukt knappt funnen i Skand.*

6 **Mollia:** mjuka och oordentligt grenade med rundtom spridda och trubbade blad. Fruktskaftet slätt.

* Stjelken upprät; bladens nerv alltid enkel; tvåbyggare.

28 **H.** *stramineum Dicks.* fröh. cylindriskt aflångt, krökt, med kägellikt, spetsigt lock; stjelken lång trådlik, med enkla och glesa grenar; bladen n. tegel-lagda, eggrundt aflånga trubbiga helbräddade concava; nerven nående något öfver midten. ♃ 7, 8. — *β obscurum:* nedliggande och gröfre, af brungul färg. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.122. Lindgr. M.exs.5. R. Hn. Bryac.exs.118.

Sanka kärräng. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *3—6 tum lång, växande upprät bland andra mossor, gulgrön, med något glesare och smalare blad än följ., hvilken β mycket liknar till det yttre.*

29 **H.** *trifarium WM.* fröh. aflångt, krökt, med koniskt lock; bladen tätt tegel-lagda, bredt eggrunda, med nerv upphörande nedom midten; för öfrigt som föreg. ♃ 7, 8. Fig. Schwægr.2,t.89. Br.eur. Rab.Bryoth.300.

Sanka kärr, gungmossar, r. (*ÖG.* Vinnerstad i Staffanstorpsjön och V. Ny sn. vid Belleberg. *Ner.* i Maikkärret vid Örebro; Thorsbo i Tysslinge sn. *Uppl.* vid Filmsjön: Thed.; Uppsala i Vittulfsbergskärret. *Gefle* flerestädes. *Herjed.* Skarffjellet. *Jämtl.* Snasahögen. *Lul. Lpm.* Sirkaloukt: Åhrl. enl. Lindb. — *N.* till Nordl.) *Gröfre än föreg., stundom fotlång, af brungul, glänsande färg; bladen mycket täta, breda och concava. Sälls. med frukt. — H. stramineum β ed.2.*

** Stjelken krypande; bladnerven svag, ofta dubbel; sambyggare: *Limnobium Schimp.*

30 H. *molle Dicks.* fröh. eggrundt ell. kort bägarlikt, något snedt, med koniskt lock; stjelken krypande, med n. enkla uppräta grenar; bladen tegellagda, utstående, bredt eggrunda—rundade, kort uddspetsiga, concava, mot spetsen glest sågade, med svag, vanl. dubbel nerv till midten. ♃ 7, 8. — * *turgescens Jens.* gren. utdragna, uppåt tjockare; bl. starkt concava, rundtrubbiga med udd. Fig. Sw.M.Su.t.6,f.15. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.236 [ej skiljd från följ. art]. * Thed. M.exs.103 [und. namn *H. molle*].
Bäck., helst i fjelltr. (*Lpl.—Dal. VB.* Krångforsen. *Ångml.* Tåsjö. *Stockh.* Sundsta, utanför Skanstull. *Boh.* Christinedal: Thed. — *N.* Finnm. — Dovre. Tellemarken etc. — * *Herjed.* i Midtådalen.) *Brungul, säll. ljusgrön, mjuk mossa; grenarne omkring tumslånga; fröh. n. upprätt; nerven än kortare, än längre, oftast dubbel. — * ända till qvarterslång, mjuk och svällande med från n. trådsmal bas klubblikt vidgade grenar.*

31 H. *alpestre Sw.* fröh. aflångt eggrundt, lutande, med lock som föreg.; bladen något ensidigt utstående, smalt eggrunda, trubbade med ell. utan udd starkt concava, n. helbräddade, med meränd. enkel nerv till midten. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs.236 [med föreg.].
Fjellbäck. (*Lpl.—Dal. Helsl.* Tanna fäbodar i Hög sn. — *N.* Finnm. — Dovre. Vestfjorddalen etc.) *Stjelken krypande flera tum omkring, med korta uppräta grenar, mycket styfvare än föreg., från hvilken den ofta är svår att skilja, och hvarmed den i föreg. uppl. förenades.*

32 H. *arcticum Somf.* fröh. omv. eggrundt, för öfr. som föreg.; stjelk och grenar utdragna, mjuka och slaka, med uppstigande smågrenar; bladen rundade med kort trubbad spets, helbräddade concava, med nerv till nära spetsen. ♃ 7, 8. Fig. Somf. Suppl.t.2. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.235.
Fjellbäck. r. (*Pit. Lpm.* Peljekaise. *Jämtl.* Getvalen och Bunnarfjell. *Herjed.* i Ljusneelfven ned. Funnesdalsberget, och vid Malmagen etc. — *N.* Hammerfest. Salten ned till Christiania och Goustafjell.) *Spädare, mer nedliggande och glesare förgrenad än föreg.; dock vida mindre tufvad och flera gånger gröfre än följ. — H. alpestre β Wg. En mer utdragen och trådlik form är Leskea Smithii Sw.*

33 H. *norvegicum Br. & Sch.* fröh. omv. eggrundt, något snedt med vårtbärande lock; stjelken delad i korta, n. tagelsmala, mjuka grenar; bladen bredt eggrunda, med kort, meränd. trubbad spets, helbräddade concava; nerven kort, vanl. dubbel. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur.
Klipp. i fjelltr. r. (*Lul. Lpm.* Sarkavare. — *N.* vid bäckar i Gudbrandsdalen.) *Nära slägt med föreg., men mycket finare, n. som H. serpens. Växer i täta, hoptrasslade, ofvan grönglänsande mattor bland Neckera complanata och Metzg. furcata; bladen tvärt sammandragna till en mer och mindre trubbad spets. — H. viridulum Hn. ed.5, äldre namn, men förut användt af Brid. för en annan art.*

(H. palustre, ochraceum.)

7 **Julacea:** oordentligt grenade; gren. trubbiga och meränd. trinda af tegellagda, kortspetsiga ell. trubbiga, raka blad.

* Bladnerv tydlig, enkel; fröh. med långt sprötspetsadt lock.

a — Cellväfven i bladens spets likformig med den öfriga: *Rhynchostegium Schimp.*

34 H. *ruscifolium Neck.* sambyggare; fröh. eggrundt snedt, med långt sylsprötadt lock; bladen hjertlikt eggrunda spetsiga småsågade; nerven nående närmare spetsen; grenarne mer och mindre plattade. ♃ 8, 9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs.292.
Sten. etc. i strömmar. (*Sk.—Gestr. Boh.* Christinedal: Thed. *Gotl.* — *N.* till Salten.) *Hela mossan fast och styf, mörkgrön, vanl. med tumshöga grenar, stundom 2—3*

tum och flytande som en Fontinalis. Bladen vanl. 2sidiga, med 2 tilltryckta rader, stundom bildande trinda grenar och något ensidiga; mogna fröh. urnelikt, med lock af fröh:s längd. — H. riparioides Hedw. och Funck. H. prolixum Dicks.

35 H. *murale Neck.* sambyggare; fröh. ovalt, krökt; lockets spröt syl-likt, n. af fröhusets längd; stjelken krypande, med trinda uppräta grenar; bladen n. tegellagda eggrunda trubbiga, med en kort uddlik spets, helbräddade concava; nerven försvinn. omkring midten. ♃ 4, 5. Fig. Br.eur. Rab.Bryoth.384.
Sten. mur. etc. r. (*Sk.* Lund, flerest.; Bosjökloster: Berggr. enl. Lindb. *VG.* Hunneberg, vid Bragnum: Lindb. — *N.* Saltdalen på klipporna.) *Har täta, 3—5 linier höga grenar af mörkgrön färg, n. så tjocka som H. salebrosi; nerven ofta svag, n. omärklig, olika till längden, stundom nående öfver midten, stundom vida kortare.*

b — Cellväfven af bredare maskor framemot bladens spets: *Eurhynchium Schimp.*

α — Fruktskaftet sträft.

36 H. *crassinervium Tayl.* tvåbyggare; fröh. ovalt ell. aflångt, något krökt, med sprötspetsadt lock; stj. som föreg.; bladen utstående concava, bredt eggrunda, tvärt sammandragna till en kort spets, upptill finsågade; nerven tjock, nående öfver midten. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Rab.Bryoth.335, 478.
Sten., trädrött. r. (*VG.* Kinnekulle; Hunneberg, mot Nygård. *Boh.* Marstrand. *ÖG.* Omberg, nära Borghamn.) *Växer i låga, glänsande gröna tufvor, med nära tumshöga grenar, och lika höga fruktskaft. Frukt ej funnen i Skand.*

β — Fruktskaftet slätt.

37 H. *strigosum Hoffm.* sambyggare; fröh. aflångt, krökt, med sprötspetsadt lock; stjelken som föreg.; bladen eggrundt aflånga afsmalnande, kortspetsiga ell. trubbade, sågade; nerven försvinnande under spetsen. ♃ 5, 6. — *β thuringiacum:* dubbelt mindre, med spetsigare blad. — *γ imbricatum Schimp.* bl. tegellagda, n. triangelformiga trubbiga, omärkl. naggade. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.f.152, *γ* 153. R. Hn. Bryac.exs.260.
Skugg. sandjord vid klipp. etc. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Späd, lifligt grön och genomskinlig, utmärkt af de starkt sågade, trubbade bladen. — β H. thuringiacum Brid.! γ H. præcox Sw. och ed.8.*

38 H. *diversifolium Br. & Sch.* tvåbyggare; fröh. aflångt, något krökt; locket n. kägellikt, med långt och hvasst spröt; stj. som föreg.; stjelkbladen glest sittande, n. triangelformiga långspetsade, glest sågade, med bred nerv; smågrenarnes tätt tegellagda, eggrunda trubbade, hvass-sågade med smal ell. ingen nerv. ♃ 7. Fig. Br.eur.
Fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* Tjidtjak. — *N.* Dovre, t. ex. Drivstuen, på klipp. i birkelierna öst. om elfven.) *Till storlek och växtsätt icke olik föreg., men skiljd med de olikformiga bladen, och fröhusets hvasst sylsprötade lock.*

39 H. *striatulum Spruce:* tvåbygg.; fröh. aflångt, något krökt, med lågt koniskt, långt sylsprötadt lock; stj. som föreg.; bladen från hjertlik bas eggrunda, jemnt afsmalnande till spetsen, fint sågade, svagt strimmade, med stark nerv till ofvan midten. ♃ 10—12. Fig. Br.eur. Rab.Bryoth.388.
Kalkberg, r. (*Gottl.* på Thorsborgens branta väggar: J. E. Zett.) *Bildar lösa mattor likt H. striatum, som den äfven i habitus något liknar, ehuru finare. Bladen på Svenska ex. mer långspetsade än på de utl., utg. eger.*

** Bladnerv otydlig, dubbel: *Heterocladium Schimp.*

40 H. *dimorphum Brid.* tvåbyggare; fröh. ovalt, krökt, med convext, vårtbärande lock; stjelken oordentligt pargrenig, med trinda, n. tagelsmala grenar; stamgrenarnes blad hjertlika spetsade utböjda, smågrenarnes tilltryckta, bredt eggrunda kortspetsiga eller trubbade, alla omärkligt naggade, n. nervlösa. ♃ 4—6. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.154. R. Hn. Bryac.exs.144.
Grusback. sten. r. (*Smål.* Ubbemåla i Algutsboda sn: Scheutz. *Stockh. Vestml.* och *Värml.* — *Ångml.* och *Herjed. Lpl.* — *N.* Christiania; Dovre, vid Fogstuen: Jens. enl. Lindb.) *Icke olik H. abietinum, men mycket finare och bildande breda gulgröna mattor. Bladnerven ingen eller antydd af ett par fina streck vid basen.*

41 H. *heteropterum Spruce:* tvåbyggare; fröh. som föreg., med sprötspetsadt lock; stjelken krypande, med talrika, vanl. utdragna och tagelsmala grenar och smågrenar; bladen från bredt eggrund basis småningom tillspetsade, finsågade, alla något utstående, n. nervlösa. ♃ 10, 11. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.209.
Klipp. r. (*Sk.* Söderåsen på Klöfvahallar m. fl. st. *Smål.* Femsjö; söd. om Yabergs qvarn. *Hall.* Bårarp. *Boh.* Christinedal: Thed. *VG.* Halle- och Hunneberg. *Ner.* Wiby sn. Sumphallen.) *Fin som föreg., men med styf stjelk och mycket mer utdragna grenar, hvilkas blad ej äro tilltryckta. Frukt ej funnen i Sv. — Leptohymenium Ahnfeltii Ångstr. och ed.7.*

*42 H. *Kurrii Br. & Sch.* sambygg.; fröh. aflångt, krökt; stjelken glest och oordentligt pargrenig; bladen från bred, n. rundad concav basis lancettlika spetsiga, utstående, tydl. naggsågade, med kort och otydl., dubbel nerv. ♃ 4, 5. Fig. Br.eur.
Fjelltr. r. (*N.* Dovre: Prof. Kurr. enl. Schimp.) *Till färgen mest lik H. dimorph.; till bladen föreg. Fröh. icke funna med lock.*

*** Blad nervlösa; fröh. med kägellikt lock utan spröt: *Myurella Schimp.*

43 H. *julaceum Vill.* tvåbyggare; fröh. kort klubblikt, något lutande, med koniskt lock; grenarne tätt tufvade upprätta, n. jemnhöga, trådlika af öfver allt tegel-lagda concava, rundadt eggformiga, n. trubbiga, meränd. helbräddade och nervlösa blad. ♃ 5—7. Fig. Wg.Fl.L.t.24. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.174.
Klippor etc., r. (*Lpl.—Stockh. Vestml.* Sala grufva. *Ner.* Mellösa sn; Mossby i Kumla sn. *Värml. VG.* Kinnekulle. *Södml.* Eskilstuna. *ÖG.* Omberg; Vinnerstad och Motala sn. *Sk.* Harrie-mölla, Stabbarp, Krogstorp; n. ö. del. på många st.: Berggr. enl. Lindb. *Gottl. — N.*) *Tufvorna knappt tumshöga, täta och ljusgröna, med n. tagelsmala grenar; sälls. med frukt. Var. med fint naggade blad. — H. moniliforme Wg. och ed.8. Isothecium Hüb.*

44 H. *apiculatum Thed.* tvåbyggare; fröh. aflångt, n. upprätt, med koniskt lock; grenarne tätt tufvade upprätta trinda trådlika: bladen tegel-lagda, djupt concava, eggformigt rundade, tvärt sammandragna i en något utdragen hårlik udd, helbräddade nervlösa. ♃ 8. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.104. R. Hn. Bryac.exs.175.
Klipp. r. (*Torn. Lpm.* Kurravara. *Lul. Lpm.* Lillthokin. *Pit. Lpm.* Käxa och Svartberget. *Jämtl.* Snasahögen, vid Handölsforssen.; *Herjed.* på Hamrafjellet och Ljungdalsberget, samt på Funnesdalsberget med frukt. — *N.* Dovre. Finden vid bron öfver Dockaelv. Trondhj.) *Lik föregående, men ännu finare, liftigt ljusgrön; af de mycket bukiga, stund. något glesa bladen perlbandslik. — Isothecium Hüb.*

**** Bladnerv enkel ell. otydl.; fröh:s lock med kort spröt: *Pseudoleskea Schimp.*

45 H. *catenulatum Brid.* tvåbygg.; fröh. eggrundt aflångt, med kort sprötspetsigt lock; grenarne tufvade, med oliklånga trådlika grenar; bladen tegel-lagda, bredt eggrunda, från midten sammandragna i en trubbad spets, helbräddade, merändels med en kort, icke öfver midten nående nerv. ♃ Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.54. R. Hn. Bryac.exs.208.
Sten. och klipp. r. (*Blek.* Ronneby. *VG.* Kinnekulle på röd kalksten nedom Österplana, ymnig. *ÖG.* Vetterns stränder och öar i Motala och V. Ny s:nar; Omberg. *Värml.* på Limön i sjön Yngen; Persbergs grufvor. *Herjed.* Ulfberget vid Viken. — *N.* Dovre. Salten.) *Omkring tumslång, tagelsmal, brunaktig, icke olik Leskea nervosa; bladen stund. utan tydlig nerv. Frukt ej funnen i Skand. Somf:ts art citeras orätt af Hüb. under föreg. — Isothecium Hüb.*
(H. striatum, collinum.)

8 **Rutabula:** krypande ell. nedliggande, oordentligt delade i trinda trubbiga grenar [undant. art. 47] med raka smalspetsade blad [undantag. arterna 59 och 60].

* Fruktskaftet sträft.

a — Fröh:s lock sylsprötadt.

a — Bladen n. öfverallt sågade: *Eurhynchium Schimp.*

46 H. *piliferum Schreb.* tvåbyggare; fröh. omv. eggrundt, med långt sylsprötadt lock; stjelken nedliggande, n. pargrenig; stjelkbladen bredt eggrunda, trubbade, med en utdragen hårlik udd, småsågade; grenbladen spetsade med udd; nerven nående till omkr. midten. ♃ 4—6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.32. R. Hn. Bryac.exs.264.

Gräsväxta st. vid diken etc. (*Sk.—Helsl.* Hanebo sn. *Ner. Värml. Dal. Jämtl. Um. Lpm.* Laxfjellet och Storavare. — *N.*) *3—4 tum lång, icke olik H. Schreberi, men ljusgrön och glänsande, med korta fruktskaft.*

47 H. *Vaucheri Lesq. (Br. eur.)* tvåbyggare; fröh. eggr.—aflångt, med kort sylsprötadt lock; stj. nedliggande, oordentligt delad i knippvis gyttrade, uppräta, afsmalnande grenar; bladen smalt eggrunda, med lång hårlik spets, småsågade med fin nerv till ofvan midten. ♃ 4, 5. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.13.

Kalkberg, r. (*VG.* Kinnekulle, vid Mörkeklef: J. E. Zett.) *Bildar något glänsande, gulgröna mattor; fruktskaftet mycket sträft. Mest beslägtad med H. crassinervium. Allt efter utl. ex.; Svenska osedda af utg. och enl. uppgift sterila. — H. tenuinerve Lindb., yngre och ej behöfligt namn, ehuru utmärkt väl passande.*

(H. Teesdalii, rivulare.)

β — Bladen helbrädd. ell. endast i sjelfva spetsen sågade.

48 H. *lutescens Huds.* tvåbygg.; fröh. aflångt, föga krökt, med kort sprötspetsadt lock; stjelken nedligg. med uppstigande grenar; bladen från vidgad basis lancettlika sylspetsade, i spetsen fint sågade, strimmiga af längdveck: nerven upphörande tämmel. långt nedom spetsen. ♃ 6—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.210.

Murar, lerjord etc. (*Sk.—Gefle. Ner.* Kumla. *Värml.* Linön; Carlstad. *Gotl.* — *N.* Bergens st. Fusesogn.) *Gulaktig och glänsande mossa, ofta flera tum lång, närmast slägt med H. nitens. Fröh. nära upprätt. — Camptothecium Schimp.*

49 H. *herjedalicum Lindb.* stjelken nedligg., oordentligt pargrenig, med talrika uppräta, i spetsen tjocka grenar; alla bladen starkt concava, bredt eggrunda, rundtrubbiga, med utdragen hårlik fintandad udd, helbräddade: nerven nående till midten. ♃ Fig.

Fjelltr. r. (*Herjed.*, på toppen af Stora Midtåkläppen. — *N.* Dovre, på Finnshöe ofvan Drivstuen, bland fjell-lafvar.) *Vanl. af samma storlek som föreg., glänsande gulgrön; mest utmärkt af de ovanligt starkt concava bladen med hårudd af ungefär ⅓ deras egen längd. Frukt obekant. — Myurium Schimp. Syn. En närstående, och efter Schimpers beskrifn. svårskiljd, steril form med smalare blad är Brachythec. lapponicum Sch. Syn., funnen af Lindb. i Pit. Lpm. på fjellet Tjidtjak.*

b — Fröh. med kägellikt lock, utan spröt: *Brachythecium Schimp.*

50 H. *rivulare Bruch:* tvåbyggare; fröh. eggrundt, snedt, med koniskt, uddspetsigt lock; stjelk nedligg., med uppstig., knippvis gyttrade grenar; bladen bredt eggrunda, smalspetsade, släta, glest och fint naggsågade, med nerv till midten. ♃ 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.295.

Fukt. st. vid vatt., r. (*Sk.* Skärali; Fogelsång. *VG.* Halleberg. *ÖG.* Omberg; Vestra Ny sn. *Stockh.* Sandsjön och Vänthoimen. *Gefle*, nedom Signalberget. *Helsl.* Hemstanäs. *Ner.* Hardemo sn, Lenna hage. *Dal.* Thorsång sn. Storsund; Grycksbo. *Gotl.* Kopparvik: Pripp enl. Lindb.) *Större än följande, men med smalare, ljusgröna ofta trädlikt ordnade grenar och med bladen vid basen bredare, n. hjertlika utan all strimmighet. Frukt sällsynt.*

51 H. *Rutabulum L.* sambyggare; fröh. omv. eggrundt, krökt, med koniskt lock; stjelken nedligg. med olikstora och ojemnt gyttrade, meränd. uppräta grenar; bladen eggrunda, med smal småsågad spets och nerv till midten. ♃ 6—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.148.

Äng., dikesrenar, a. (*Sk.—Norrl. Ner.* — *N.*) *Ljusgrön med flera tum långa, tjocka, löst tufvade stamgrenar; de yngre smågrenarne med glesare och smalare blad. Bladen stora, variera n. fullkoml. helbräddade.*

52 H. *Starkii Brid.* sambygg.; fröh. eggrundt, horizontalt krökt, med lågt koniskt lock; stjelken krypande, oordentligt grenad; bladen något glest utstående och nedlöp. hjertlikt lancettlika fullkoml. ostrimmade spetsade, öfverallt hvass-sågade, med nerv upphör. inemot den vridna spetsen. ♃ 4—6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.15.

Jord, stubbar etc. r. (*Sk.—Stockh.* vid Haga, Flatsjön, Blockhusudden och Söderbrunn: Lindb. *Helsl.* Hemstanäs: Rob. Hn. *Ner.* Örebro, vid Lugnet.) *Lik små exemplar af föreg., för hvars afart den anses af Myrin: H. Rutab. β explanatum.*

53 H. *glaciale Br. & Sch.* sambygg.; fröh. ovalt, något krökt, med koniskt spetsigt lock; stjelken oordentligt grenad; bladen löst tegellagda, något utstående, bredt eggrundt

lancettlika, något strimmiga, tvärt sammandragna till en lång spets, öfverallt småsågade; nerven nående öfver midten. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur.

Fjelltr. r. (*Herjed.* Axhögen: Frist. enl. Lindb. — *N.* Goustafjell: Bl.; Dovre, Nystuhöe: Zett.; Fogstuen: Kindb. enl. Lindb.) *Till förgreningen lik föreg., men till alla delar mjukare och finare. Frukt hos oss icke funnen.*

54 H. *reflexum Stark.* sambygg.; fröh. ovalt snedt, med koniskt, vårtbärande lock; stjelken krypande, nästan pargrenig, jemte de inkrökta smågrenarne trådsmal; bladen löst tegel-lagda utstående, från n. hjertlik basis lancettlika smalspetsade, med tillbakavikna finsågade kanter och n. utlöpande nerv. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.156. R. Hn. Bryac.exs.145.

Skugg. st. på stenar och trädrött. (*Sk.—Ångml.* och *Herjed.* — *N.* till Finnm.) *Fin, krypande mossa med sammantrasslade, stundom 2—3 tum långa stamgrenar, korta, n. uppräta, i toppen vanl. krökta smågrenar. — H. Starkii Ahnf. i Fries Nov. ed.2.*

55 H. *velutinum L.* sambygg.; fröh. tjockt aflångt, snedt; locket koniskt, spetsigt med en fin, vårtlik udd; stjelken som föreg. med oordentligt gyttrade, korta, uppstigande grenar; bladen eggrundt lancettlika smalspetsade sågade; nerven nående öfver midten. ♃ 5—7. — β *intricatum:* spädare, med lancettlikt syl-lika blad. Fig. Br.eur. H.St. Cr.4,t.27; β t.28. R. Hn. Bryac.exs.294.

Skugg. jord, trädrött. etc. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Liten, mjuk, gulgrön, med korta täta grenar, knappt ½ tum långa fr.skaft. — β H. intricatum Hedw.*

56 H. *populeum H.* sambygg.; fröh. ovalt, krökt, med koniskt, spetsigt lock; fruktskaftet nedtill slätt; stjelken krypande, med täta korta grenar; bladen från bredt lancettlik basis långspetsade, mot spetsen sågade; nerven nående in på bladudden. ♃ 5—8. — β *majus:* gröfre med tätare blad och grenar, mer smalspetsade gul- ell. brunglänsande blad. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.31. R. Hn. Bryac.exc.146. Somf. Cr. exs.29.

Fukt. sten. och trädstamm. (*Sk.—Helsl. Dal.* Gryckshо. *Ner. Värml.* Brattforshöjden. *Dalsl.* Hesselskog etc. *Boh.* — *N.*) *Föga gröfre än de 2 föreg., växande ofta i stora hoptrasslade mattor af mörkgrön färg. Bladen något strimmiga, vanl. starkt sågade; fruktskaften korta. — β H. concinnum ed.6.*

57 H. *plumosum L.* sambygg.; fröh. ovalt, krökt med lock och skaft som föreg.; stjelken kryp. med 2sidiga och uppräta grenar; bladen utstående, något ensidigt böjda, eggrundt lancettlika spetsade ostrimmade, n. helbräddade, med nerv till midten. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.105. R. Hn. Bryac.exs.147.

Fukt. sten. etc. r. (*Sk.—Gefle. VB.:* Skellefteå. *Pit. Lpm.* Tjidtjak och Käxa. *Lul. Lpm.* Qvickjock: Åhrl. enl. Lindb. *Dal. Ner. Värml.* i bergsl. *Boh.* Christinedal: Thed. — *N.*) *Vanl. gröfre än föreg., och något lik H. salebrosum, likväl utmärkt af de mer och mindre, särd. i toppen, ensidiga, ostrimmade bladen. — H. pseudoplumosum Brid. och Ångstr. H. alpinum Turn. H. confertum från Ner. af Zett. hörer enl. Lindb. hit.*

(H. Oakesii.)

** Fruktskaftet slätt [undantag. *H. Teesdalii*].

a — Fröh:s lock convext ell. kägellikt, utan spröt; bl. starkt strimmiga: *Brachythecium Schimp.*

*58 H. *erythrorhizon Schimp.* sambyggare; fröh. ovalt, något krökt; stjelken krypande, oordentligt delad i korta krökta grenar; bladen tättsittande, på nyskotten ensidigt böjda, alla eggrundt lancettlika strimmiga, med lång hvass-sågad spets; nerv. upphör. i spetsen. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur.

Stenar, r. (*N.* vid Bogstadaas: Blytt enl. Sch.) *Något styf, men tämmel. liten och fin, med talrika, mycket korta smågrenar, halftumslånga fruktskaft. Allt enl. Sch.*

*59 H. *collinum Schleich.* sambyggare; fröh. eggrundt, något snedt, med convext vårtbärande lock; stjelken som föreg., med raka smågrenar; bladen något ensidiga tegellagda, från eggrund basis lancettlika spetsade, öfverallt finsågade, concava, med nerv till öfver midten. ♃ 6—8. Fig. Br.eur.

Jord i fjelltr. r. (*N.* Dovre, vid Fogstuen: Jensen enl. Lindb.; vid Jerkind; Kongsvold.) *Hela mossan föga mer än tumslång, med tätt gyttrade grenar, tegellagda blad; fröh. föga snedt, något lutande med en kort, trubbig spets på det låga locket.*

60 H. *Thedenii Br. & Sch.* tvåbyggare; fröh. eggrundt, horizontalt, med koniskt, kort sprötspetsadt lock; stj. lång krypande, oordentligt pargrenig, med korta smågrenar; bladen glest sittande, eggrunda, långspetsade, finsågade strimmiga, något ensidigt krökta; nerven nående fram emot spetsen. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur.

Stenar, r. (*Gefle* vid Qvarkkärrsbäcken nära Kubbo.) *Icke olik en del former af H. reflexum, men skiljd med det släta fruktskaftet, de tätt sittande frukterna och ensidiga bladen. Löst tufvad, med fin, men vanl. mer än quarterslång stjelk. Anses af Lindb. vara blott en localform af följ.*

61 H. *albicans Neck.* tvåbygg.; fröh. ovalt, krökt, med koniskt, spetsigt lock; stjelken delad i uppstigande ell. uppräta, trinda grenar; bladen tätt tegel-lagda, eggrundt lancettlika, sylspetsade helbräddade concava, veckigt strimmiga, med nerv till öfver midten. ♃ 8, 9. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.155. R. Hn. Bryac.exs.150.

Sandjord, ljunghedar. (*Sk.—Ångml. Ner. Värml. N.* till Trondhj.) *Ljusgrön ell. halmgul, glänsande, med 1—2 tum långa, trådsmala grenar, trinda af de tilltryckta, endast med den hårsmala spetsen utstående bladen.*

62 H. *glareosum Br. & Sch.* tvåbyggare; fröh. som föreg.; stjelken nedligg. med uppräta trinda grenar; bladen tätt tegellagda, eggrundt lancettlika, afsmaln. till en lång hårfin spets, helbräddade ell. upptill småsågade, veckigt strimmiga, med nerv nående öfver midten. ♃ 8, 9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.296.

Jord, r. (*VG.* Kinnekulle, Mörkeklef etc.; samt Hunneberg. *ÖG.* Omberg; Lemunda: Hj. Holmgr. enl. Lindb. *Stockh.* Drottningholm; Haga ruiner, med fr.: Lindb.; Huddinge: H. Samson enl. Lindb. *Gotl.* Slite: Cleve.) *Lik föreg., men flera gånger gröfre, med tjockare och glänsande grenar; bladen strimmiga af djupa längdveck; den hårlika udden utgör ⅓ af bladets längd.*

63 H. *Mildeanum Schimp.* mångbyggare; fröh. eggr. aflångt, krökt, med convext lock; stjelken uppstig. med grofva, n. uppräta grenar; bladen något glesa, torra n. tilltryckta, eggrundt lancettlika, sylspetsiga strimmiga, helbräddade ell. upptill omärkligt sågtandade, med nerv nående långt ofvan midten. ♃ 8, 9. Fig. Rab. Bryoth.597.

Fukt. och leriga st. r. (*Stockh.* vid Kungsholms tull, med gamla frukter funnen i Maj 1852 af Lindb.) *Lik en grof form af följ. med tumslånga grenar, och, om ej könsförhåll. iakttages, knappt skiljd med annat än det låga locket och den längre bladnerven. — Brachythec. Lindb. (1861).*

64 H. *salebrosum Hoffm.* sambygg.; fröh. ovalt, krökt, med koniskt lock; stjelken krypande, med n. 2sidiga grenar; bladen vanl. utstående, eggrundt lancettlika sylspetsade strimmiga, mot spetsen glest sågade, med nerv till midten. ♃ 6—8. — *β gracile:* med finare, glesare, oordentligt fördelade n. krypande grenar och n. helbräddade blad. — * *turgidum Hn.* grenarne långa gulglänsande; bladen tilltryckta helbräddade. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.6. R. Hn. Bryac.exs.149.

Fukt. murar, träd, etc. a., * i fjelltr. r. (*Sk.—Norrl. Pit. Lpm.* flerest. — *N.* till Salten. — *β* på rutten ved. — * *Pit. Lpm.:* Lindb. *Herjed.* — *N.* Dovre, på Finnshöe och vid Kongsvold.) *Gul- ell. brungrön, tämmel. grof mossa, med täta, än nedtryckta, än n. uppräta smågrenar.* * *habituelt mer lik H. glareos., dit den i ed.8 fördes, men af Lindb., som funnit frukt, befunnen vara sambyggare såsom H. salebros. — H. plumosum H. enl. fig. samt Hübener och andra förf.*

65 H. *lætum Brid.* tvåbyggare; fröh. aflångt cylindriskt, något krökt, föga lutande, med smalt kägellikt lock; stj. uppstigande, oordentligt delad i uppr. grenar och smågrenar; bladen löst tegel-lagda, eggrundt lancettlika spetsiga, veckigt strimmiga, otydligt sågade, med nerv till midten. ♃ 10. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.544.

Stenar, jord. r. (*Ångml.* i Skogs sn: Frist. enl. Lindb.) *Till alla delar mindre och tätare än föreg., rent grön med intrasslade grenar och af veck skrynkliga blad; växande i mattor. Frukt icke funnen i Sv.*

66 H. *plicatum Schleich.* tvåbyggare; fröh. aflångt ovalt, snedt, lutande ell. horizontalt, med lågt kägellikt lock; stj. krypande, oordentligt delad i korta krökta grenar; bladen tätt sittande, utstående ell. något ensidiga, eggrundt lancettlika långspetsade, veckiga med tillbakavikna kanter, helbräddade; nerv. försvinn. i spetsen. ♃ 10. Fig. Br.eur.

Fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* Valloive på stenar i sluttn. mot Laiselfven: Lindb.) *Något gröfre än H. albicans, gulgrön utan glans, och utmärkt af de utstående ell. mot grenarnes spets ensidigt krökta bladen, hvilket dock är mindre märkbart på Lappska än på Schweiziska ex. Icke funnen med frukt i Sv. — Ptychodium Sch. Syn.*

b — Locket med långt spröt: *Rhynchostegium Sch.*

67 H. *depressum Bruch:* tvåbyggare; fröh. aflångt ovalt, något krökt, med sprötspetsadt lock; stjelk och grenar krypande, mjuka; bladen tätt sittande, något 2sidiga, smalt eggrunda, kort smalspetsade ell. n. trubbade, otydl. sågade, med ingen ell. mycket kort, dubb. nerv vid basen. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur.
Klipp. sten. r. (*VG.* Kinnekulle på sandsten nedanför Råbäck, m. frukt. *Stockh.* Ryssviken på Sicklaön.) *Liten och nedtryckt grön ell. gulgrön, oftast glänsande och mjuk mossa med intrasslade stjelkar och grenar; fröh. föga längre än lockets spröt. — H. confertum var. Brid.*

68 H. *Teesdalii Sm.* sambyggare; fröh. eggrundt, lutande på sträft skaft; locket convext med långt spröt; bladen glessittande, något 2sidigt utstående, smalt lancettlika, spetsade, fint sågade, med nerv till midten ell. nära spetsen. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Wils. Bryol.Brit.
Klipp., hålor, r. (*VG.* Kinnekulle, på sandsten mell. Trollmen och Råbäcks hamn; samt *ÖG.* Omberg, i Borghamns sjöbranter, och med frukt i Rödgafvelsgrotta: J. E. Zett.) *Lik följ. till habitus, men ännu finare, med dubb. kortare och glesare, något styfva blad, mindre glänsande grön färg.*

69 H. *tenellum Dicks.* sambygg.: fröh. eggrundt, krökt: locket som föreg.; bladen mycket smalt lancettlika, hårfint spetsiga ell. n. syllika, omärkligt tandade, något 2sidiga, med nerv till ofvan midten. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.383, 543.
Kalkberg, r. (*VG.* Kinnekulle ofvanför Hellekis och Råbäck i de doldaste skrefvor. *ÖG.* Alvastra. *Gottl.* på Thorsborgen och vid Kopparvik; st. Carlsön, i den stora grottan.) *Mycket fin, ljus- ell. gulgrön, vanl. glänsande, med korta grenar och dels åt alla håll utstående dels ensidigt böjda blad. — H. algierianum Brid. H. micracanthis Myr. — H. tenell. Myr. är enl. Lindb. Anom. longif. och H. tenell. Wg. H. reflexum.*

c — Locket utan spröt; bladen helbräddade, ostrimmade: *Amblystegium Schimp.*

70 H. *serpens L.* sambyggare; fröh. aflångt, något krökt, med koniskt lock; den krypande stjelken och grenarne tagelsmala; grenbladen glesa, lancettlikt syl-lika, stjelkbladen tätare och med bredare basis, alla smalspetsade helbräddade, med svag, n. utlöpande, stund. otydlig nerv. ♃ 5—9. — *β serotinum Lindb.* mycket fin, grön, med uppstig. grenar; bladnerv. kort och fin; fröh. starkt sammandraget under mynn. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.106. R. Hn. Bryac.exs.178.
Fukt. jord, rutten ved etc. a. (*Sk.—Lpl.* —, *N.* — *β Stockh.* Drottningholms park: Lindb.) *En af de finaste arterna, vanl. ljusgrön; stundom bildande handstora täta mattor. Har vanl. stora fröh. och långa fr.skaft, jemförda med den fina mossan, hvilket dock varierar. — H. spinulosum och contextum H. äro former af denna art.*

*71 H. *enerve Br. & Sch.* sambygg.; fröh. på böjdt skaft, horizontalt, aflångt cylindr., snedt, med tydl. hals och koniskt trubbigt lock; stjelken som föreg.; bladen eggrundt lancettlika concava, spetsade helbräddade, fullkomligt nervlösa. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur.
Fjelltr. r. (*N.* Dovre, på stenar bland *H. catenulatum:* Bl. enl. Schimp.) *Fin som föreg:s mindre former, och derifrån skiljd med de i förhåll. till längden bredare, alltid smärre och mycket concava bladen, och det smala fröhuset på svanhalslikt böjdt skaft.*

72 H. *confervoides Brid.* sambygg.; fröh. n. horizontalt, aflångt ovalt; locket convext med kort, sned spets; stjelken som föreg., hårfin; bladen glesa, utstående ell. svagt ensidiga, från eggrund basis smalt lancettlika, spetsiga, helbräddade, nervlösa. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.639.
Stenar, r. (*VG.* Kinnekulle, sparsam på sandsten nedanför Råbäck. *Um. Lpm.* Laxfjellet: Ångstr. — *N.* Vestfjorddalen bland *H. incurv.:* Jens. Allt enl. Lindb.) *Fin som föreg. och Lesk. subtilis, hvilken ock i ed.4 misstogs för denna art; men skiljd med de från bredare bas mycket smala bladen, det i torrt tillstånd krökta fröh., samt håren mellan innertänderna.*

(H. incurvatum, Blyttii.)

†† Bladen utsperrade ell. mycket utstående åt alla sidor [icke ensidiga]

9 **Squarrosa:** oordentligt grenade, med mycket utstående, sperrade, ell. med spetsen tillbakaböjda blad. Fruktskaftet slätt.

* Bladen mycket utstående.

a — Fröh:s lock med långt spröt: *Eurhynchium Schimp.*

73 H. *striatum Schreb.* fröh. aflångt, med sylsprötadt lock; bladen triangelformigt eggrunda spetsiga sågade strimmiga; nerven slutande ofvan midten. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.33. R. Hn. Bryac.exs.261.
Skugg. löfskog. r. (*Sk.—Gefle,* Tolfors etc. *Helsl.* Hemstanäs. *Ner.* Örebro m. fl. st. *Värml.* Pershöjd i bergslagen. *Dalsl.* Hesselskog. *Boh.* Christinedal: Thed. *Gottl.* — *N.* Langöen vid Holmestrand. Svanöe i Bergens st.) *Något stor, mattlik, lifligt grön och glänsande mossa. — H. longirostre Ehrh. ett vida yngre namn.*

b — Locket koniskt med vårta, säll. med mycket kort spröt; tvåbyggare: *Hylocomium Schimp.*

74 H. *triquetrum L.* fröh. ovalt, krökt, med koniskt lock; stamgren. något pargreniga, mot ändan tjockare och något böjda; bladen triangelformigt hjertlika spetsade, i toppen finsågade strimmiga, vid basen dubbelnerviga. ♃ 5—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.30.
Barrskog. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Gröfst af Sv. arter, med stamgren. af en skrifpennas tjocklek, 4—8 tum långa, styfva och bräckliga. Locket lågt koniskt, med en vårtlik udd.*

75 H. *brevirostre Ehrh.* fröh. som föreg.; locket koniskt, med en kort och krökt udd; stjelk med rotludd: stamgren. otydl. pargreniga. smalare mot ändan; stjelkbladen hjertlikt eggrunda, tvärt öfvergående i en smal och krökt spets, sågade, strimmiga; grenbladen mer småningom afsmalnande; för öfr. som föreg. ♃ 8, 9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.265.
Skogsmark, r. (*Sk.* Fogelsång och Bosarp; Heckeberga, Långavad; Linderödsåsen; Wram etc. Fruktbär. vid Röddinge: Akerm.; samt vid Sätofta och Bosjö kloster: Berggr. enl. Lindb. *VG.* Hunneberg: Kindb. enl. Lindb. *Stockh.* Sicklaön flerest.) *Mindre och smalare än föreg., lifligare grön; bladen med en utdragen, utböjd spets, ingen ell. otydlig dubbel nerv; smågrenarnes blad n. släta, utan strimmor, mindre utstående.*

76 H. *subpinnatum Lindb.* fröh. rundadt, torrt finstrimmigt; stj. glatt; stamgren. n. pargreniga ell. trädlikt förgrenade, med båglikt nedböjda spetsade smågrenar; bladen från n. tvär bas bredt eggrunda, hastigt öfvergående i en smal spets, öfverallt finsågade, något strimmiga, med svag, vanl. dubbel nerv vid basen. ♃ Fig.
Lund. på jord och klipp., r. (*Helsl.* Hemstanäs, i skogen vid den mindre sjön, med fr. utan lock: R. Hn. *Ner.* Örebro, i parken vid Lugnet. *VG.* Halleberg, på trapp: Lindb.) *Stor som föreg., lifligt grön ell. gröngul, liknande på en gång denna och H. squarros., men som det synes väl skiljd från begge. Fruktskaftet teml. kort, knappt tumslångt.*

77 H. *Oakesii Sulliv.* fröh. rundadt, med kort kägellikt lock; stj. med rotludd; stamgren oordentl. pargreniga, smågrenarne spetsade; bladen eggrunda, kortspetsade concava strimmiga, från midten sågade, med olikformiga smala, längre och kortare sågtänder; nerven nående till och öfver midten, stundom 2grenad. ♃ 9, 10 Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.29.
Fjelltr. och skog. r. (*Pit. Lpm.* flerest. *Jämtl.* Åreskutan, Snasahögen etc. i skogsregionen. *Herjed.* Haftorsstöten, Skarffjellet, Malmagen m. fl. st. *Dal.* Osmundsberget. *Medelp.* Norbyknöl. *Helsl.* Skog sn, Hemstanäs. *Uppl.* öar i Dalefv. ofvan Elfkarön: R. Hn. — *N.* Guledalen flerest.; samt Dovre på många st.; vid Drivstuen, på elfvens venstra sida äfven med frukt; Gousta: Jens. enl. Lindb.) *3 tum lång, glest och olikformigt grenad, lifligt grön mossa, lik föreg., men utmärkt af de mindre utsperrade, med kortare spets och tydl. nerv försedda bladen, hvilkas syl-lika sågtänder gifva dem en något franslik tandning. — H. fimbriatum Hn. H. pyrenaicum Spruce.*

** Bladen, i synnerhet spetsen utsperrad ell. tillbakaböjd.

a — Fröh. kort och tjockt, n. klotformigt; blad vid basen otydl. dubbelnerviga; tvåbyggare: *Hylocomium Schimp.*

78 H. *squarrosum L.* fröhuset ovalt, krökt, med koniskt lock; stjelken oordentligt delad i långa, n. uppräta tjocka grenar; bladen från bred, n. hjertlik basis snart afsmalnande i en nedböjd lång finsågad spets, n. nervlösa. ♃ 5—9. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.157. R. Hn. Bryac.exs.266.
Skog. dikeskant. a (*Sk.—Lpl.* - - *N.*) *Bildar vidsträckta lösa mattor med sina 2—3 tum höga, som en smal skrifpenna tjocka grenar. Färgen vanl. blekt gulaktig; teml. sälls. med frukt.*

79 H. *loreum L.* fröh. ovalt, böjdt åt sidan, med koniskt, vårtspetsigt lock; stjelken nedligg. oordentligt grenad; bladen eggrunda med lång smal, utsperrad och i topparna ensidigt böjd spets, helbräddade strimmiga; nerv som föreg. ♃ 9—4. Fig. Br.eur. Lindgr.M.exs.57. R. Hn. Bryac.exs.267.
Skogsberg. r. (*Sk.—Boh. VG. Dalsl.* ej sälls. i bergstrakten. *Ner.* Wittvång och Almby: Hellb. *Blek.* Carlskrona. Lösen. *Smål.* Skurugata; Korsberga och Lemnhult; Algutsboda etc.: Scheutz. *ÖG.* vid Vettern; Omberg, Näs och Lemunda. *Stockh.* Skarpneck; Svindersvik; Dalarön etc. *Jämtl.* Snasahögen. *Gottl.* Thorsborgen: Hellb. — *N.* till Nordl.) *Ofta mer än quarterslång och n. så grof som föreg.: har stora klumpiga fröh. på slutl. vridna skaft.*

b — Fröh. utdraget, teml. smalt; nerv som afd. a. — : (*Hypn.* subgen.) *Campylium Sulliv. Schimp.*

80 H. *Halleri Sw.* sambyggare; fröh. n. cylindriskt, krökt, med koniskt, kortspetsigt lock; stjelken med gyttrade trådsmala grenar; bladen eggrunda smalspetsade sågade tillbakaböjda, vid basen otydligt dubbelnerviga. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs.239.
Berg. r. (*Pit. Lpm.* Tjidtjak. *Herjed.* på Gröndörren; Axhögen och Stora Midtåkläppen. *Dal.* Osmundsberget. *Värml.* Persbergs grufvor; Conradsfors. — *N.* till Nordl.) *Sällan tumshög, med tufvade, n. uppräta grenar, likasom taggiga af de nedböjda bladuddarne.*

81 H. *Sommerfeltii Myr.* sambygg.; fröh. ovalt klubblikt, krökt; locket convext, med vårtlik trubbig spets; stjelken krypande, med n. uppräta korta grenar; bladen hjertlikt eggrunda, tvärt afsmalnande i en borstlik spets, helbräddade, mycket utsperrade, otydligt 2nerviga vid basen. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.396.
Rutten ved etc. r. (*VG.* — *Herjed.* och *Medelp. Ångml.* Tåsjö. *VB.* Skellefteå. *Lpl.* — *N.* mell. Kongsberg och Drammen. Salten.) *Liten som H. serpens, gulglänsande, med tätt krypande stjelk och ett par linier höga, sperrbladiga grenar, tumshöga guldgula fr.skaft. — H. affine Somf. H. stellat. β polymorph. Myr. Coroll.*

82 H. *stellatum Schreb.* tvåbyggare; fröh. aflångt, krökt, med koniskt, kortspetsigt lock; stjelken nedligg. med spridda grenar; bladen glesa eggrunda, afsmalnande i en utsperrad helbräddad spets, n. nervlösa. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.30.
Kärräng. a. (*Sk.—Norrl. Pit. Lpm.* Peljekaise och Tjidtjak. *Gottl.* — *N.*) *Stjelken ett par tum lång, oordentl. pargrenig, gulgrön, nedtill brungul.*

c — Fröh. som afd. b —; bladnerv tydlig och lång, enkel; cellväf af smala, jemnbreda maskor: (*Hypn.* subgen.) *Campylium Sulliv. Schimp.*

83 H. *chrysophyllum Brid.* tvåbygg.; stjelken pargrenig; bladen från hjertlik basis lancettlika, n. hårlikt spetsade, med nerv till midten; för öfr. som föreg. ♃ 6—8. — *β squarrosulum:* dubbelt mindre; bladen från den hjertlika basen tvärt afsmalnande i en lång hårlik udd. Fig. R. Hn. Bryac.exs.240.
Rutten ved etc. (*Sk.—Gefle. Ner.* Dylta. *Värml. Ångml.* Tåsjöberget. *Pit. Lpm.* flerest. *Gottl.* — *N.*) *Spädare, mer gulglänsande och oordentligare pargrenig än föreg. — H. stellat. β och γ Hand. ed.2. H. polymorphum Hook. β H. Halleri β majus Wg.Fl.L.*

84 H. *elodes Spruce:* tvåbyggare; stjelken oordentligt grenig, grenarne pargreniga; bladen bredt lancettlika, långspetsade helbräddade, med utlöpande nerv: för öfr. som föreg. ♃ 7, 8. Fig. Rab. Bryoth.395.

Trädrötter, etc. r. (*Sk.* vid Höör och Lackalänge: Berggr. enl. Lindb. *VG.* Kinnekulle, vid Råbäck. *ÖG.* Vinnerstad: Hj. Holmgr. enl. Lindb. *Vestml.* Sala grufva, bortåt Nyberg. *Gefle,* på Edskön; samt vid Kubbo, m. frukt. *Gottl.* Wibble: Pripp enl. Lindb.) *Späd som föreg., från hvilken den skiljer sig med föga annat än de smalare bladen och dessas utlöpande nerv. — Amblystegium Lindb., som anser denna art mest beslägtad med H. serpens och irriguum.*

85 H. *polygamum Wils.* mångbyggare; fröh. aflångt, krökt ell. snedt, med koniskt, kortspetsigt lock; stjelken nedligg. ell. uppstig. med spridda grenar; bladen glesa, dels utstående dels utsperrade, från bred basis hastigt utdraget syllika, helbräddade, med mot spetsen försvinnande nerv. ♃ 7. Fig. Br.eur.

Kärr, r. (*Stockh.* Värmdön, Tegelnora; Nacka: Lindb. *Dal.* Grycksbo bruk, i kärr vid kanalen.) *Oordentligt pargrenig, stor som H. stellat., men mindre grof; bladnerven fin, men tydlig, nående långt öfver bladets midt. — Amblystegium Bryol.eur., ej Sch. Cor. & Syn.*

d — Fröh. och nerv som afd. c —; cellväf lös, af vida maskor: *Amblystegium Schimp.*

86 H. *Juratzkæ (Sch.) Lindb.* sambyggare; fröh. aflångt—cylindr., något krökt, med lågt koniskt lock; stjelken krypande, med n. uppräta grenar; bladen från eggrund, omärkl. tandad bas långspetsade, upptill helbräddade, med i spetsen försvinn. nerv. ♃ 6, 7. Fig. Rab. Bryoth.641.

Rutten ved, gräsbevâxta st. r. (*ÖG.* Vinnerstad: Hj. Holmgr. *Stockh.* Mölna på Lidingön; Drottningholm, samt Gåsberget. *Rosl.* Blidö sn: Stud. Fredriksson. Allt enl. Lindb.) *Ett par tum lång, grön ell. brunaktig med oordentligt intrasslade, halftumslånga grenar, och dels utstående, dels utsperrade, teml. tätt sittande blad. Enl. Schimp. nära granne till H. riparium.*

87 H. *tenuisetum Lindb.* sambygg.; fröh. aflångt, krökt, med lock som föreg.; stjelken krypande, glest och oordentligt förgrenad; bladen bredt eggrunda, smalspetsade, helbräddade, med svag nerv till midten. ♃ 4, 5. Fig.

Sanka str. r. (*Stockh.* vid Brunnsviken, nära Haga slott: Lindb.) *Stor som föreg., mörkgrön, med mycket smal stjelk och fina grenar, mycket glest sittande blad, som äro bredare och mer tvärt sammandragna till spets än hos föreg. Fruktskaftet 2 tum högt, mycket smalt och glatt. Anses af Lindb. stå nära den utl. H. Kochii. — Amblystegium Lindb.*

††† Bladen ensidigt, oftast klo- ell. skärformigt böjda.

10 **Filicina:** stamgrenarne platt pardeldta af täta 2sidiga smågrenar; fruktskaftet slätt.

* Bladnerv ingen ell. otydlig dubbel: (*Hypn.* subgen.) *Ptilium Sulliv.*

88 H. *Crista castrensis L.* tvåbyggare; fröhuset aflångt, krökt, med lågt koniskt lock; bladen lancettlika, med lång skärformigt krökt spets, ofvan midten småsågade, strimmiga, n. utan nerv. ♃ 6—9. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.31. Lindgr. M.exs.3. R. Hn. Bryac.exs.298.

Skogsklipp. (*Lpl.—Smål. Sk.* Höör och Skärali: Berggr. enl. Lindb. — *N.*) *Fingerlång och lika så bred, gulaktig pennlik, i tufvor växande mossa, en af de vackraste Svenska.*

89 H. *molluscum H.* tvåbygg.; fröh. eggrundt, lutande, med lågt koniskt lock; bladen lancettlika, med lång, skärformigt krökt spets, öfverallt småsågade ostrimmade, n. utan nerv. ♃ 8, 9. Fig. Somf. Cr.exs.31. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.297.

Skog. kalktr. r. (*Sk. ÖG.* Omberg; V. Ny, Motala och Vinnerstad snr. *Södml.* Vilsta nära Eskilstuna. *Dal.* Osmundsberget. *Ner.* Kumla, Sköllersta och Asker snr. *VG.* Kinnekulle; Halle- och Hunneberg: Lindb. *Boh.* Christinedal: Thed. *Gottl.* — *N.?*) *Lik föreg., men dubbelt mindre, mjukare och mer grenig; stjelkarne uppböjda mot ändan. — Skiljes af Schimp. i ett eget subgenus: Ctenidium.*

(H. imponens, callichroum.)

** Bladnerv stark och lång, enkel; stj. täckt af ymn. rotludd: (*Hypn.* subgen.) *Cratoneuron Sulliv. Schimp.*

90 H. *filicinum L.* tvåbygg.; fröh. n. cylindriskt, krökt, med koniskt lock; stjelken mer-

änd. platt pargrenig, med korta horizontala grenar; bladen hjertlika spetsade finsågade, föga ensidiga; nerven utlöpande. ♃ 7—9. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.28.
Diken etc. (*Sk.—Herjed. Lul. Lpm.* Snjärrak: Åhrl. enl. Lindb. — *N.* Dovre; Trondhjem, Mostamarken; Salten, Fiskevaag: Drake enl. Lindb.) *Växer i täta, 2—3 tum höga ljusgröna tufvor; stjelken med smalt lancettlik omkrets. Den äldre, fruktbärande, mer nedliggande och ofta brun. — Amblysteg. Lindb.*

91 H. *commutatum H.* tvåbygg.; fröh. som föreg.: stjelken pargrenig; stjelkbladen från bred, n. hjertlik basis smalspetsade, finsågade strimmiga, med ofvan midten försvinn. nerv; smågrenarnes blad lancettlika, långspetsade. — *β falcatum Sch.* dubb. gröfre, med tätare grenar och blad. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.56.
Våta ställen, helst i kalktrakt. (*Sk.* Fogelsång; Rönnedal och Stockemöllan: Berggr enl. Lindb. *VG.* Kinnekulle. *ÖG.* Omberg, Vinnerstad etc. *Upps.* Gottsunda: Lindb. *Dal.* Boda kapell. *Herjed.* Sånfjellet: Frist. enl. Lindb.; Ljusnedalen och Axhögen. *Jämtl.* Åreskutan och Frösön. *Ångml.* Tåsjöberget. *Um. Lpm.* Laxfjellet: Ångstr. *Pit. Lpm.* Kobroive: Lindb. *Gotl.* — *N.* Dovre, vid Kongsvold: Kindb.; Nordl. Salten; Finnm. Lyngen och Hammerfest. — *β* har samma utbredning enl. Lindb.) *Röd- eller gulgrön, med ljusgröna toppar. — H. diastrophyllum Sw. β H. falcatum Brid.*

(H. collinum, Thedenii, plicatum, sulcatum.)

11 **Adunca:** oordentligt, glest ell. otydligt pargrenade.

* Bladen med tydlig nerv.

a — Fröh. med sprötspetsadt lock; blad på tvären vågiga: (*Hypn.* subgen.) ***Rhytidium Sulliv. Schimp.***

92 H. *rugosum H.* tvåbyggare; fröh. aflångt—cylindr., krökt, med kort sprötspetsigt lock; grenarne uppstigande, tjocka, med krökta toppar; bladen tegel-lagda, ovala spetsade, med småtandad spets, på tvären vågiga, något klolikt böjda; nerven nående öfver midten. ♃ 4, 5. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.32. Thed. M.exs.107. R. Hn. Bryac.exs.115.
Torra berg, r. (*Lpl.—Ångml. Herjed. Värml.* på Jättkärnsklätten. *VG.* Kinnekulle, nära stora Brattfors. *ÖG.* Omberg på de högsta och torraste klipporna. — *N.* Christiania. — Nordl. Funnen med frukt vid Ringeboe i Gudbrandsd.; samt på Dovre, vid Drivstuen och Kongsvold.) *Mjuk gulglänsande mossa, med öfver en linie tjocka, sköra grenar, mycket tätt liggande och vågiga blad. Högst sällsynt med frukt i Skand. — H. rugulosum W.M.*

b — Fröh:s lock utan spröt; bladen tydligt, vanl. starkt böjda, med alltid enkel nerv: (*Hypn.* subgen.) ***Harpidium Sulliv. Schimp.***

α — Bladen på längden veckiga ell. strimmiga.

93 H. *lycopodioides Schwægr.* tvåbyggare; fröh. aflångt, krökt, med convext spetsigt lock; stjelken lång och tjock, utdragen, slak, oordentligt grenad; bladen tegel-lagda äggrundt lancettlika spetsade helbräddade, klolikt böjda; nerven försvinnande upp emot spetsen. ♃ 7—9. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.160.
Sanka kärr och pölar. (*Sk.—Helsl. Ner.*) *Till storlek och utseende som H. scorpioides, ehuru af renare, gulaktig färg och olika förgrening. Sällsynt m. frukt. — H. rugosum Sw.M.Suec. enl. Hüb.*

94 H. *sulcatum Schimp.* tvåbyggare; fröh. aflångt, något krökt, med koniskt lock; stjelken utan rotludd, något styf, med n. parvisa grenar; bladen eggrunda, jemnt afsmaln. till en något lång spets, isynnerhet nedtill glest sågnaggade, klolikt böjda, starkt veckiga med nerv till midten. ♃ Fig.
Klipp. i fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* Walloive och Kobroive: Lindb. — *N.* Dovre, vid Kongsvold och Vaarstien: Zett.; på förra st. äfven med frukt: Kindb. enl. Lindb.) *Ljusbrun med grönare toppar, 1—2 tum lång och fin mossa, med vida mindre långspetsade blad än följ. art.*

95 H. *uncinatum L.* sambyggare; fröh. n. cylindriskt, krökt, med koniskt, spetsigt lock; stjelken nedliggande, oordentligt pargrenig; bladen från lancettlik basis syl-lika, med n. hårsmal, glest naggsågad spets, strimmiga, skärformigt böjda, med nerv nående nära spetsen. ♃ 6—9. — *β algidum:* fröh. aflångt, n. rakt och upprätt. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.111.
Fukt. st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β Torn. Lpm.* — *N.* Finnm.) *Något lik H. inter-*

med., men är finare, ljusare, mer pennlikt grenad, samt har smalare, endast vid basen vidgade blad, längre nerv.

96 H. *vernicosum Lindb.* tvåbyggare; fröh. aflångt, krökt, torrt något strimmigt; stjelken nedligg., med uppstigande toppar, glest och oordentl. pargrenig; bladen eggrundt lancettlika, med n. uddlik spets, helbräddade, veckiga, tunna och genomskinliga, med nerv nående öfver midten. ♃ 7. Fig. R. Hn. Bryac.exs.268.

Kärr, r. (*Stockh.* i ett kärr vid Carlberg, med frukt, och Nacka. *Gestr.* vid Kubbo. *Ner.* i Markkärret vid Örebro.) *Flera tum lång, men täml. fin, med ett par tum höga, uppräta, gröna toppar, korta glest sittande grenar. Endast toppbladen klolikt, de öfriga krökta, men knappt ensidiga. Härigenom samt genom de fullkomligt genomskinliga, n. glänsande, starkt veckiga bladen, hvilkas basceller enl. Lindb:s obs. äro fullkoml. likformiga med de öfre, väl skiljd från de 2 följ. — H. pellucidum Wils. i bref enl. Lindb.*

β — Bladen släta, ostrimmade.

97 H. *aduncum H.* (enl. Lindb.) tvåbyggare; fröh. aflångt, krökt, med koniskt lock; stjelken som föreg.; bladen från bred, n. hjertlik bas lancettlika med lång afsmalnande, klolik ell. oordentligt vriden spets, helbräddade, med nerv till öfver midten, stund. n. utlöpande. ♃ 6. Fig. Br. eur. [*H. Kneiffii.*] Rab.Bryoth.400.

Fukt. st., diken etc. r. (*Stockh.* vid Haga, Orhem, Huddinge m. fl. st.; samt fruktbär. vid Sandsjön: Lindb. *Södml.* Grödinge sn, Snäckgärdet: G. L. Sjögr. enl. Lindb. *Ner.* Arnängarne vid Örebro.) *Grön, nedtill brunaktig, knappt gröfre än föreg. hvilken den något liknar. Bladen äro mest ensidigt krökta i grenarnes topp, längre ned mer oordentl. böjda hit och dit, utan veck eller strimmor, med starkt uppblåst vidgade bas-celler och nedlöp. kanter. Frukt sälls. — H. Kneiffii Sch. Syn. Amblystegium Sch. Cor.*

98 H. *intermedium Lindb.* tvåbyggare; fröh. aflångt—n. cylindr., krökt, torrt något strimmigt, med koniskt, spetsigt lock; stj. oordentl. pargrenig; bladen tättsittande, rännformigt dubbelvikta, från bredt eggrund, knappt nedlöp. bas lancettlika, småningom afsmaln. till spets, helbräddade, ensidigt och starkt skärformiga, med nerv till ofvan midten. ♃ 6, 7. Fig. R. Hn. Bryac.exs.113 [*H. adunc.*].

Kärr och fukt. skogsmark. (*Sk.—Gestr. Ner. Gottl.* Visby och Gothemsån: Cleve. — *N.* till Dovre, Drivstuen.) *Vanl. dubb. gröfre än de 2 föreg., närmande sig i storlek och habitus mer till följ., brun- ell. gulaktigt, i topparne mer rent grön. Bladspetsen ofta vridet böjd, och cellerna vid bladbasen uppblåst vidgade. — H. aduncum Hn. i alla föreg. edd.*

99 H. *revolvens Sw.* sambyggare; fröh. aflångt, föga krökt, med koniskt lock; stjelken n. upprät, oordentl. grenad; bladen lancettlikt syl-lika med hårsmal utdragen spets, helbräddade, mycket täta och skärformiga, med öfver midten nående nerv. ♃ 7—9. Fig. Sw.M.Su.t.7. Br.eur. Sill. M.exs.159. R. Hn. Bryac.exs.112.

Sanka kärr. (*Lpl.—ÖG. Sk.* Broby: Hamnstr. enl. Lindb. — *N.*) *Gröfre än de föreg., ehuru ofta kortare; till färgen röd- ell. svartbrun, med något guldgula toppar. Bladspetsen ofta vriden. — H. aduncum β Handb. ed.2.*

100 H. *badium Hn.* fröh. aflångt, krökt med koniskt lock; stjelken med utdragna, enkla ell. föga sammansatta grenar; bladen bredt eggrunda, kortspetsade klolika helbräddade concava ostrimmade; nerven upphörande nedom spetsen. ♃ 7, 8. Fig. R. Hn. Bryac.exs.114.

Fukt. klipp., kärr, r. (*Lul. Lpm.* Ananasfjell; Sirkaloukt: Åhrl. enl. Lindb. *Pit. Lpm.* Hundviken vid Käxa, m. frukt. *Um. Lpm.* Lycksele m. fr.: Ångstr. *Jämtl.* Snasahögen på Getvalen. *Herjed.* Helagsfjellen och Haftorsstöten; Funnesdalsberget, m. frukt. *VB.* Skellefteå, Falkberget; mell. Långträsk och Svanselet. *Dal.* Grycksbo. — *N.* Salten. Dovre, i kärr nedom Risehöe vid Drivstuen; Kongsvold; Jerkind; Fogstuen etc., äfven med frukt; Ringeboe: Jens. enl. Lindb.) *Utmärkt vacker mossa. Grenarne äro 1—3 tum långa, groft trådlika, styfva, enkla, ell. med några få, $\frac{1}{4}$ tum långa sidogrenar, till färgen glänsande kastaniebruna med ljusare topp; bladen ensidigt böjda, mycket concava, släta, med kort hvass spets, hos de Lappska ex. mer syllik; nerven i de äldre bladen stark, genomlöpande omkr. $\frac{7}{8}$ af bladet.*

101 H. *exannulatum Gümb.* tvåbyggare; fröh. aflångt—cylindr., krökt, med lågt koniskt,

spetsigt lock; stjelken något fin, n. pargrenig, med klolikt krökta grentoppar; bladen lancettlika spetsiga, ensidigt krökta, glest finsågade, med n. utlöpande nerv. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.158. R. Hn. Bryac.exs.269.

Kärr. (*Sk.—Lul. Lpm.* enl. Lindb. *Ner. Boh.* Christinedal: Thed. — *N.*) *Vanl. upprät, 3 à 4 tum hög, till habitus en medelform mellan H. uncinat. och följ., ehuru skiljd från den förra med de ostrimmade bladen, från den sednare med starkare krökta och mindre långspetsade blad, som hafva uppblåsta basceller, samt från begge med könsförhåll. Fruktskaften likasom hos följ. mycket långa, ofta 3 tum. — H. polycarpon Ahnf. och Sill. eller H. fluitans γ ed. 4, H. adunc. β ed. 7, H. uncin. β ed. 8, som enl. Lindb. hörer hit, är en finare, ofta fotshög form, som växer i uttorkade kärr.*

102 H. *fluitans L.* sambyggare; fröh. aflångt, krökt, med kägel-likt, spetsigt lock; stjelken lång, meränd. glest pargrenig, med i ändan krökta smågrenar; bladen lancettlika borstspetsade, mer och mindre klolikt krökta, släta, n. helbräddade, med nerv som föreg. ♃ 6, 7. — β *falcatum:* grenar och blad tätare; bladen bredare, skärformigt krökta, med stark nerv. — γ *serratum Lindb.* bladen smala, med hårfin sågad spets. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.161.

Vatten. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Från några tum till flera fot lång, brun- eller rödaktigt grön, med n. 2 linier långa blad; stjelkbladen mindre krökta än grenarnes. β är något kortare och gröfre: Leskea Deinboellii Sw. enl. Lindb. — γ, som är Dichelyma Swartzii Lindb. i Sch. Syn. och ed. 8, har sedermera af Lindb. sjelf befunnits vara en Hypnum-form och snarast hörande till denna art.*

c — Lock och blad som afd. b — ; nerv än enkel, än dubb., stund. ingen: (*H.* subgen.) *Limnobium Sch.*

103 H. *ochraceum Turn.* tvåbyggare; fröh. aflångt eggrundt, krökt, med convext vårtbärande lock; stjelken lång, oordentligt delad i långa uppräta, oftast enkla, i toppen krökta grenar; bladen tättsittande, aflånga—bredt eggrunda, spetsade, helbräddade, skärformigt böjda, stund. n. sammanvridna, med nerv till midten. ♃ 7, 8. Fig. Br. eur. R. Hn. Bryac.exs.238.

Fukt. sten. i fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* i björkregionen på fjellet Peljekajse. *Um. Lpm.* på Laxfjellet i Tärna; samt Marsfjellen: Ångstr. — *N.* i en fjellbäck nedom Sylfjellen. Dovre, Drivstuen och Sprenbäcken; Gudbrandsdalen och Laurgaard: Jens. enl. Lindb.) *Förekommer i stora, mjuka tufvor upptill gröna, nedtill brungula; bladen variera i hög grad från helt smala lancettlika till bredt eggrunda, mer och mindre spetsiga o. s. v. Frukt icke funnen i Skand.*

104 H. *palustre Huds.* (enl. Lindb.) sambyggare; fröh. aflångt eggrundt, krökt, med kägellikt lock; stjelken oordentligt delad i täta, i toppen krökta grenar; bladen tegellagda, eggrunda, något spetsade helbräddade concava, ensidigt böjda; nerven kort och svag, knappt nående till midten. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.29. Somf. Cr.exs.125. R. Hn. Bryac.exs.237.

Sten. och pålar vid vatt. (*Sk.—Ångml.* och *Herjed. Pit. Lpm.* Kobroive: Lindb. *Lul. Lpm.* Qvickjock. — *N.* till Salten.) *Vanl. nedliggande, tätgrenig brunaktig; bladen småningom afsmalnande, med kort, stundom trubbad spets. — H. luridum Sw.*

d — Lock som afd. b — ; bladen föga krökta: *Amblystegium Sch.*

105 H. *fluviatile H.* sambyggare; fröh. aflångt, krökt; locket koniskt, med kort udd; stjelken nedligg. oordentligt grenad i utdragna trådsmala grenar; bladen glest tegellagda, eggrundt lancettlika, kortspetsade helbräddade, föga krökta, med n. utlöpande nerv. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.179.

Sten, etc. vid vatten. (*Sk.—Helsl.* Skog sn, Tönnebro. *Värml.* — *N.*) *Ett par tum lång, meränd. nedliggande, ell. flytande, täml. grof mossa; bladen klolika endast i grenarnes topp, eljest n. raka. Fröh. träffas sällan. — H. luridum β Wg.*

106 H. *irriguum Wils.* sambyggare; fröh. aflångt ovalt, krökt, med lock som föreg.; stjelken nedligg., oordentligt pargrenad; bladen glest sittande, utstående ell. något ensidiga, föga krökta, från hjertlik bas lancettlika, långspetsade n. helbräddade, med nerv som föreg. ♃ 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.342.

Sten. i bäckar, r. (*Sk.* Wallsjö m. fr., samt Fogelsång: Lindb. *ÖG.* Omberg; V. Ny sn, Kafvelbäck med frukt: Hj. Holmgren. *Uppsala,* Qvarnbo. *Gotl.* i en bäck söd.

om Visby.) *Täml. lik föreg., för hvilken den i söd. Eur. länge varit misstagen, men är märkbart finare och tydligare pargrenig, med längre spetsade blad, smalare nerv. Ex. från Upps. och Gottl. anses numera af Lindb. tillhöra H. filicin., hvilket dock de n. raka bladen, frånvaron af rotludd på stj. etc. synes hindra. Frukt sällsynt i Sv.*

** Bladen med ingen ell. mycket kort nerv vid basen.

a — Bladen rundtom tegellagda.

α — Stjelkbl. trubbiga ell. kortspetsiga; tvåbyggare: (*H.* subgen.) *Scorpidium Sch.*

107 H. *scorpioides L.* fröh. aflångt, krökt, med koniskt, spetsadt lock; stjelken oordentligt pargrenig, med spridda, mot spetsen tjockare grenar; stjelkbladen klolika, särd. i toppen, aflångt eggrunda, kortspetsiga, concava n. helbräddade, med otydlig dubbel nerv vid basen; grenbladen mer spetsade och krökta. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.4.

Kärr och pölar i vattnet. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Är 1—2 quarter lång och tjock som en skrifpenna, brunglänsande. Frukt sällsynt.*

β — Bladen smalspetsiga; sambyggare.

108 H. *incurvatum Schrad.* fröh. eggrundt aflångt, krökt; locket med en sprötlik udd; stjelken glest och oordentligt pargrenig, med trådlika, i toppen inkrökta grenar; bladen lancettlika sylspetsade helbräddade, något ensidigt böjda uppåt, n. nervlösa. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.27.

Sten. etc. r. (*Sk.—Gestr. Dal. Ner. Gottl.* Thorsborgen. — *N.* till Salten.) *Växer i några tum breda, plattade mattor med något uppböjda grenspetsar; bladen ofta föga böjda, i topparne mer klolika uppåt. Är vanl. fin som H. serpens. — H.* subgen. *Homomallium Sch.*

*109 H. *Blyttii Br. & Sch.* fröh. som föreg. med mindre spetsigt lock; stjelken oordentligt grenig, med trådlika n. uppräta och raka grenar; bladen eggrundt lancettlika spetsade, concava; för öfr. som föreg. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur.

Sten. etc. r. (*N.* södra delen: Blytt enl. Schimp.) *Ännu finare än föreg., från hvilken den synes skiljd med föga annat än rakare grenar och blad, de sedn. i toppen ej klolika, men bredare och med svag nerv; anses ock af Lindb. för blott en form deraf. — H.* subg. *Homomall. Sch.*

110 H. *Haldanianum Grev.* fröh. cylindriskt, upprätt ell. något lutande, föga krökt; locket koniskt, med snedt spröt; stjelken oordentligt pargrenig; bladen svagt ensidiga ell. utstående, eggrundt lancettlika, spetsiga helbräddade nervlösa. ♃ 9—11. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.346, 400 b.

Jord, ruttn. träd, r. (*VB.* Norsjö sn, mell. Långträsk och Svanselet vid Skellefteelf, på ruttna stockar.) *Bildar nedligg. rotslående tufvor af brun- ell. gulgrön färg. Stjelken ett par tum lång, med grenar af ½—1 tums längd. Mest utmärkt af frukten, som dock icke ännu är funnen i Sv. — H. curvirostrum Brid. H.* subgen. *Heteromallium Sch.*

b — Bladen ordnade i 2 tydliga rader, med ensidigt böjda spetsar: (*H.* subgen.) *Drepanium Sch.*

111 H. *pratense Koch:* sambyggare; fröh. cylindriskt, mycket krökt, n. slätt; locket lågt koniskt, spetsigt; stjelken oordentl. pargrenig; grenarne plattade af 2sidiga, med spetsarne ensidigt nedböjda, eggrundt lancettlika, spetsade helbräddade blad; nerven ingen, ell. mycket kort och då meränd. dubbel. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.394.

Sten etc. i skogar, r. (*Ner.* Eker sn. *Rosl.* Sneslinge i Börstil sn. *Gefle,* Mårdäng: Thed.; Kubbo; och på ön Rönnmaren. *Helsl.* Hemstanäs, i Flyänget och Tönsmyran. *Pit. Lpm.* nedom Kobroive. — *N.* Christiania: Lillehammer: Jens. enl. Lindb. Dovre, mell. Kongsvold och Vaarstien.) *Ljusgrön ell. gulaktig mossa, med utseende af H. denticul., hvars bladställning den nästan har, men skiljd med horizontalt krökt fröh. och ensidigt böjda bladspetsar; utmärkt af de fullkomligt genomskinl. bladen.*

112 H. *Lindbergii Mitt.* tvåbyggare; fröh. aflångt—eggrundt, krökt, torrt finstrimmigt, med lock som föreg.; stjelken nedliggande ell. båglikt böjd uppåt, oordentligt pargre-

nig; grenarne uppräta enkla utdragna, n. jemnhöga [lifligt gröna]; bladen ensidigt klolika, meränd. bredt eggrunda, helbräddade ell. upptill omärkligt sågade, strimmiga, med kort spets, ingen ell. kort och dubb. nerv. ♃ 7. Fig. R. Hn. Bryac.exs.270 [*H. arcuat.*].

Dik., fukt. st. (*Sk.—Pit. Lpm.* och *VB.* Skellefteå. Funnen med frukt af Lindb. vid Orhem nära Stockh. — *N.* Lillehammer; Dovre m. fl. st.: Jens. enl. Lindb.) *Växer i ljusgröna mattor af 1—2 tum höga, i toppen krökta grenar. Frukt på tumslångt skaft, högst sällsynt. — H. palustre β viride ed.4. H. curvifolium ed.6. H. pratense β hamatum Schimp. H. arcuatum Lindb. (ej Sulliv.).*

113 H. *imponens H.* tvåbyggare; fröh. smalt cylindriskt, upprätt, rakt ell. föga krökt, på långt rakt skaft; locket koniskt, spetsigt; stj. nedliggande, pargrenig, med ofvan convexa grenar; bladen glest och 2sidigt tegellagda, krusiga, lancettlikt syllika, långspetsade, glest finsågade; nerv. ingen ell. kort, otydlig. ♃ 10. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.644.

Sten., trädstam. r. (*VG.* Hunneberg, på stenar af trapp nära Nygård. *ÖG.* Lemunda, på sandsten: Hj. Holmgr. enl. Lindb. *Smål.* Skurugata: Scheutz.) *Bildar mattor af vackert gulbrun färg. Utmärkt af det smala, n. raka fröh., den n. regelbundet pargreniga stjelken och de starkt krusiga, skärformigt nedböjda bladen, som bilda tvänne tydl. rader. Frukt ej funnen i Sv.*

*114 H. *callichroum Brid.* tvåbygg.; fröh. aflångt, lutande, något krökt, på täml. kort, flerböjdt skaft; locket convext, med sprötlik udd; stjelken nedligg., n. pargrenig; bladen från bredt eggrund basis afsmalnande till en lång och fin, skärformigt böjd spets, helbräddade; nerv som föreg. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.12, 347.

Klipp. jord, helst i fjelltr. r. (*N.* Vasendsfjell nära Näs jernverk äfven med frukt: C. Rosenb. enl. Lindb.) *Rent grön ell. gulgrön, mattlikt växande mossa; utmärkt af alla sina delars mjukhet, något lik smärre ex. af H. Crista castr., ehuru ej så reguliert förgrenad. Bladen något krusiga.*

115 H. *Bambergeri Schimp.* tvåbygg.; stjelken mycket glest och oordentligt grenig; bladen mycket tättsittande, eggrundt lancettlika, jemnt afsmaln. till en starkt skärformigt krökt spets, fullkoml. helbräddade och nervlösa. ♃ Fig.

Fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* Tjidtjak 1856 upptäckt af Lindb.) *Mycket tätt tufvad och fast, brun ell. gulaktig, dubb. gröfre än föreg.; mest lik en tätbladig H. intermed., men med blott en ell. annan sidogren på de 2—3 t. långa stjelkarne, bladen krökta n. i cirkel. Frukt okänd.*

116 H. *cupressiforme L.* tvåbyggare; fröh. n. cylindr., något krökt; locket koniskt, med kort spröt ell. vårta; stjelken oord. delad i vanl. nedliggande, ofvanpå convexa grenar; bladen eggrunda, jemnt afsmalnande i en kort och smal, nedböjd spets, n. helbräddade, med ingen ell. kort och svag nerv. ♃ 4—7. — β *mamillatum:* finare, med tättsitt., n. parvisa trinda grenar, och skärformiga långspetsade blad; locket med vårta. — * *resupinatum Wils.* fin, med tättsitt., uppböjda, gulgröna bl.; lock med spröt. — * *julaceum Zett.* tätt tufvad, med uppräta, n. jemnhöga grenar, tätt tegellagda brungröna blad. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.198; * *julac.*598.

Klipp. och sten. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — * *res.* *Sk.* Kullaberg: Jens. enl. Lindb. — * *jul.* *VG.* Kinnekulle: Zett. *Stockh.* Utön: Lindb. *Gottl.* Helvig sn: Pripp enl. Lindb.) *Varierar i högsta grad, stundom fin som de følj., stundom af en dufpennas groflek, mörkgrön ell. brunaktig, väx. i stora och täta mattor. Till denna art hafva flera former blifvit förda som varr., hvilka nu begynt skiljas som arter; sådana äro de 3 følj. — β H. mamillatum ed. 6. * jul. är H. Vaucheri Lesq. Cat., icke ex.*

117 H. *pallescens PB.* (enl. Lindb.) sambygg.; fröh. och stjelk som föreg.; locket vidare än fröh., koniskt, med kort spröt; bladen eggrunda smalspetsade finsågade, nervlösa. ♃ 7, 8. — β *subjulaceum Sch.* bladen tätare tegellagda, föga ensidiga. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.299.

Sten., säll. träd, r. (*Hall.* *Värml.* Tollerud: Pershöjd i bergslagen. *Vestml.* Loka: Hamnstr. enl. Lindb. *Dal.* Norrbärke; Grycksbo och Osmundsberget. *Helsl.* Skog sn, vid Hemstanäs; vid Hudiksvall. *Gefle.* *Uppsala,* vid Gottsunda; Rosersbergs park, på Rönnstammar. *Stockh.* St. Essingen och Skrubba; Haga park. — *N.* Kongsberg; Näs jernverk; Lillehammer: Jens. enl. Lindb. — β *N.*) *Lik föreg:s β; bladen bredt eggrunda, hastigt afsmalnande i en lång och smal småsågad spets. — H. protuberans Brid. och ed.7, H. reptile Michx. och ed.8. Swartz' orig.ex. af H. pal-*

lesc. PB. (Leskea H.) från Värml. hafva granskats af Lindb. och höra hit. — β är H. perichætiale Schimp. i Bryol.eur.

118 H. *fastigiatum Brid.* sambygg.; fröh. aflångt, krökt, med convext vårtbär. lock; bladen eggrunda, från midten tvärt sammandragna i en lång och smal skärformigt nedböjd, helbräddad spets, vid basen försedda med en kort och svag, dubbel nerv. ♃ 7. Fig. Br.eur.
Sten. r. (*Värml.* vid Persbergs grufvor. *Dal.* Osmundsberget; Boda capell m. fl. st. i Rättvik sn: Lindb. *Herjed.* i Wemdalen.) *Till växtsättet lik H. cupressif. men mycket finare. Värml. ex. närma sig enl. Lindb. nog mycket H. Sauteri Sch., som han anser vara blott en finare form af samma art.*

119 H. *hamulosum Br. & Sch.* sambygg.; fröh. aflångt, krökt, med convext vårtbärande lock; bladen glest tegellagda, småningom sammandragna till en lång och smal, sågtandad, skärformigt krökt spets; nerv ingen ell. enkel, mycket kort och svag. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.491.
Fjellklipp. r. (*Pit. Lpm.* Käxa. *Jämtl.* Snasahögen, på klippor vid Handölsforssen. — *N.* Dovre, på Vaarstien samt de högre del. af Knudshöe. Tidenfjeld.) *Till storlek mest lik föreg., men icke utbredd, utan n. upprät med bladen krökta n. i cirkel, samt småningom afsmalnande.*

2. THEDENIA *Br. & Sch.*

1 T. *suecica Br. & Sch.* sambyggare; fröh. aflångt eggrundt, med hals och kägellikt, snedt sprötspetsadt lock; bladen mycket glesa, eggrundt lancettlika helbräddade, med lång och smal, flerböjd utstående spets, nervlösa. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur.
Fjelltr. r. (*Herjed.* Funnesdalsberget; Hamrafjellet, samt vid byn Malmagen på trädrötter.) *Liten tumslång, i mattor hoptufvad mossa; utmärkt af de glesa, långa flerböjda bladen, och det med omv. kägellik hals försedda, knappt sneda fröhuset. — Hypnum ed.6.*

3. LESKEA *Hedw.*

† Blad nervlösa, ell. med mycket kort och otydl., dubbel nerv vid basen.

* Stjelk och grenar platta af 2sidiga blad: *Plagiothecium Schimp.*

1 L. *pilifera Sw.* sambyggare; fröh. n. rakt och upprätt; locket från konisk basis spetsigt kägel-likt; bladen ovala, tvärt sammandragna i en lång hårlik krokig udd, helbräddade concava, n. nervlösa. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.59.
Klipp., träd, r. (*Pit. Lpm.* Kaltisbout och Käxa. *Helsl.* Hemstanäs. *Gestr.* Gefle, vid Skogmur. *Uppsala. Stockh.* Haga Park; Marieberg; Ålkistan; Orhem m. fl. st. *Södml.* Eskilstuna på Villstabergen vid ån. *ÖG.* Motalatrakt. Hålberget. *Smål.* Helveteshålan i Lemnhult: Scheutz. *Dal.* Malung. *Dalsl.* Kroppafjell. *VG.* — *N.* Laurvig och Vestfjorddalen; vid Egeland.) *Liknar en fin Hypnum denticulatum, växande i mattor, med talrika, n. alldeles raka fröhus; inre tändren hårlika, sprickfulla, de yttre n. lika bleka och genomskinliga som de inre; bladspetsarne ofta något ensidiga. — Hypn. orthocarpon Ångstr. Disp. M.*

** Stjelk och grenar trinda af rundtom tegellagda blad.

a — Blad spetsiga: *Orthothecium Schimp.* [undant. *L. polyantha*].

2 L. *rufescens Schwægr.* fröh. aflångt, upprätt; locket koniskt med en sprötlik udd; stjelken uppstigande, med utdragna uppräta grenar; bladen syl-likt lancettlika med lång hårlik spets, raka strimmiga helbräddade nervlösa. ♃ 7—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.23.
Våta klipp. i fjelltr. r. (*Lul. Lpm.* Routnas, Lillthokin, Vallespiken etc. *Herjed.* Midtåkläpparne. — *N.* Christiania i Krokkleven. Bergens st. Voss. Dovre, särd. vid Kongsvold och Vaarstien. Trondhj. Fossen på stenar vid fallet.) *Har 2—3 tum långa enkla brunaktiga grenar, af en smal skrifpennas tjocklek; bladen tättliggande långspetsade. Sällsynt med frukt. — Hypnum Dicks.*

3 L. *chrysea Hornsch.* fröh. något lutande; locket med vårtlik udd; bladen tilltryckta, lancettlika, spetsade till en kort udd; för öfr. som föreg. ♃ 7—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.24.
Fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* berget Kurravara. *Lul. Lpm.* Kirkevara. *Pit. Lpm.* Walloive och Tjidtjak. *Jämtl.* Snasahögen, vid Handölsforssen. *Herjed.* stora Midtåkläppen och Ramansberget. — *N.* Dovre, mångenstädes; vid Kongsvold med frukt. Tromsöe.)

Mycket lik föreg., 3 till 4 tum hög, tufvad, föga grenig, ljust brungul, glänsande; stjelkarne trinda af de tättliggande, mindre smalspetsade bladen. Sälls. med frukt.

4 L. *intricata Hn.* fröh. n. upprätt, afl.—eggrundt, med koniskt lock; stjelken nedliggande, utdragen, intrasslad, med korta smågrenar; bladen något ensidigt böjda, syllikt lancettlika, smalspetsade helbräddade, släta och ostrimmade, med ingen ell. kort och svag, ofta dubbel nerv vid basen. ♃ 8—10. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.87.
Klipp., helst i fjelltrakt. r. (*Jämtl.* Areskutan. *Herjed.* Ramansberget. *ÖG.* Omberg. *Gottl.* Thorsborgen: Cleve enl. Lindb. — *N.* Trondhj. Mostamarken, med frukt. Dovre, täml. allmän.) *Bildar några tum vida, intrasslade gulgröna mattor med knappt utredbar hufvudstjelk, tumslånga grenar samt glesa och korta smågrenar; många gånger finare och till alla delar afvikande från föreg. Sälls. med frukt. — L. chrysea Ångstr.*

5 L. *polyantha H.* fröh. aflångt, rakt och upprätt, med kägel-likt lock; stjelken krypande, med täta uppräta trinda grenar; bladen tätt tegel-lagda, något ensidig böjda, eggrunda smalspetsade helbräddade nervlösa. ♃ 4—9. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.109. R. Hn. Bryac.exs.22.
Trädstamm., tak. etc. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Växer i täta gröna, knappt tumshöga tufvor, med talrika frukter. Lesk. (Pyl.) arctica Ångstr. från Lul. Lpm. skiljer sig endast med mer tättsittande blad från den vanl. formen. — Hypnum Schreb. Pylaisæa Schimp.*

b — Blad trubbiga: *Myrinia Schimp.*

6 L. *pulvinata Wg.* fröh. eggrundt—aflångt, n. rakt och upprätt, med koniskt lock; stjelken nedliggande, med korta uppböjda grenar; bladen utstående eggrunda trubbiga concava helbräddade, nervlösa ell. med mycket kort nerv vid basen. ♃ 9—5. Fig. Br.eur.
Trädrött., helst i fjelltr. r. (*Värml.* Carlstad, vid Sandbäcken på foten af trädstammar. — *N.* Christiania, på pilar; Dovre, vid Kongsvold.) *Stjelkarne knappt mer än tumslånga, oordentl. förgrenade, intrasslade, hela växten vackert mörkgrön, något gröfre än L. paludosa, till alla delar mycket mjuk, utmärkt af de trubbiga bladen. — L. subenervis Schwægr. Myrinia Sch. Syn.*

*** Stjelk och grenar trinda, hårfina: *Amblystegium Schimp.*

7 L. *subtilis H.* fröh. aflångt, n. upprätt; grenarne mest från 2 sidor, n. trådlika och trinda af något ensidigt böjda, lancettlika smalspetsade helbräddade och nervlösa blad. ♃ 4—9. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.35. R. Hn. Bryac.exs.177.
Sten. murkna stubb. etc. (*Sk.* Esperöd: F. W. Aresch. enl. Lindb. *Smål.* Femsjö. *VG.* Kinnekulle. *Ner.* Örebro, vid Myrö. *ÖG.* Gusum. *Stockh. Uppl.* Rosersberg; Uppsala. *Gefle. Helsl.* vid Hemstanäs. *Värml.*) *Är mycket liten, n. hårfin, gulaktig. — Hypnum Hoffm. Hypnum confervoides ed. 4 är en finare form, med något krökt fröhus, af denna art.*

8 L. *tenella Schimp.* fröh. omv. eggrundt, med hals och convext vårtbärande lock; stjelken trådfin utbredd, med uppstigande grenar; bladen aflägsnade, eggrundt lancettlika smalspetsade, glest ell. ojemnt sågade, fullkomligt nervlösa. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.176.
Klippspringor, r. (*Herjed.* Ramansberget och Axhögen. *Dal.* Osmundsberget; samt *VG.* Kinnekulle och Hunneberg: Lindb. *Gottl.:* Cleve enl. Lindb. — *N.* Krokkleven nära Christiania. Dovre, Kongsvold ej sällsynt; mell. Drivstuen och Vaarstien.) *Minst af alla Sv. arter, föga mer än ½ tum lång, men tätare tufvad och mera uppräta än föreg. samt med dubb. mindre blad, fröh. n. upprätt, i torrt tillstånd af en snurras form. — Hypnum Sprucei Bruch. Amblystegium Bryol. eur.*

†† Blad med enkel, utdragen och tydlig nerv.

* Bl. mer och mindre sågade: *Isothecium Brid.* [undant. *L. atrovir.*].

9 L. *curvata Wallr.* fröh. aflångt, upprätt; locket kägellikt, sprötspetsadt; stjelken med båglikt böjda, till en del spetsade grenar; bladen tegel-lagda ovala med kort udd, endast i spetsen fint sågade, concava; nerven svag, nående föga öfver midten. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.163. R. Hn. Bryac.exs.233.
Skugg. st., berg. (*Sk.—Herjed.* — *N.*) *Löst tufvad, glänsande, med åt båda ändar*

afsmalnande grenar. — Hypnum curvatum Sw. Leskea myosuroides ed.1. Hypn. myosuroid. Wg. Isothecium Myurum Brid.

10 L. *myosuroides Roth:* fröh. aflångt, något lutande; locket convext, med kort spröt; stjelken med spetsade grenar; bladen tegel-lagda, eggrundt lancettlika, småning. afsmaln. till spets, öfverallt sågade; nerven som föreg. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Sill. M. exs.162. R. Hn. Bryac.exs.234.
Skugg. st. berg. (*Sk.—Herjed. Värml. — N.* Kirkehöe i Bergens st.) *Liknar föregående, men är finare och mindre. Sälls. med frukt. — Hypnum L. H. Myosurum Wg. Eurhynchium Sch. Syn.*

11 L. *atrovirens Hn.* fröh. snedt aflångt, något krökt, med skaft från de uppstigande, i toppen krökta grenarne; bladen tegel-lagda, något ensidigt böjda, bredt eggrunda, med tillbakaviken kant, ofvan midten tvärt sammandragna till en smalare finsågad spets; nerven n. utlöpande. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.28. Thed. M.exs.108. R. Hn. Bryac.exs.26.
Sten. i fjelltr. (*Lpl.—Dal.* uti Idre. *Värml.* nära Conradsfors. *Helsl.* Skog och Hanebo snr. *Stockh.* Ryssviken. — *N.* vid Fämundsjön. Österdalen, på Tryssildfjeld. Dovre, allmän. Nordl. Lyngentind. Vestfjorddalen. Rollaug. Valders i Quamsklefven.) *Brungrön med täta, korta, men oliklånga grenar, concava blad, som icke jemnt afsmalna såsom hos L. nervosa, utan med en djup bugt å ömse sidor bilda spetsen. — Hypn. atrovirens Sm. H. filamentosum Bertol. L. incurvata H., hvilket namn lätt förblandas med L. curvata och bör derför utgå. Pseudoleskea Schimp.*

** Bl. helbräddade.

12 L. *sericea H.* tvåbyggare; fröh. eggrundt aflångt, n. rakt; locket kägel-likt; fruktskaftet sträfprickigt; stjelken krypande, med uppböjda grenar; bladen lancettlika spetsade strimmiga helbräddade, med mot spetsen försvinnande nerv. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.172.
Klipp. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Hela mossan vanl. gulglänsande; äldre fröh. aflånga. — Hypnum L. Homalothecium Schimp.*

13 L. *paludosa H.* sambyggare; fröh. cylindriskt aflångt, föga böjdt, upprätt, med skaft från den n. pargreniga krypande stjelken; bladen eggrundt aflånga, något spetsiga och ensidigt böjda, concava helbräddade, med i spetsen försvinnande nerv. ♃ 6—9. — *β polycarpa:* mindre; bladen tätare, eggrunda, nerven utlöpande. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.381.
Sten. etc. vid vatt. (*Sk.—Gestr. Dal. Värml.* Carlstad. — *N.*) *Växten mörkgrön; fröh. en linie långa, vanl. talrika. Bladen i toppen mer ensidiga; nerven försvinnande i sjelfva spetsen. — β L. polycarpa Ehrh., hvilken Schimper anser som hufvudformen. Hypnum medium Dicks.*

14 L. *nervosa Myr.* tvåbyggare; fröh. cylindriskt aflångt, föga krökt, upprätt; stjelken n. pargrenig krypande, jemte grenarne trind och trådlik; bladen eggrundt lancettlika, jemnt afsmalnande till en smal, utdragen spets, helbräddade, concava; nerven n. utlöpande. ♃ 5, 6. Fig. Somf. Suppl.,t.2. Br.eur. Lindgr. M.exs.8.
Sten., trädstamm. (*VG.* Kinnekulle. *Dalsl.* Hedeberget. *Värml. Ner. ÖG.* Omberg. — *Helsl. Ångml.* Tåsjö; Hernösand. *Jämtl. Pit. Lpm.* öst. Ischjak: Lindb. *Gottl.* Wibble: Pripp enl. Lindb. — *N.* Christiania, i Mærradalen: Jens. enl. Lindb.; Bjerke i Asker. Laurvig. Dovre, vid Drivstuen. Salten. Finnm. Lyngseidet.) *1—2 tum lång hoptrasslad, n. tagelsmal, mer och mindre brunaktig. Sälls. med frukt. Var. med kortare nerv och bladspets. — Hypnum C. Müll. Pterogonium Schwægr. Anomodon Hüb. Leskea norvegica Somf.*

4. CLIMACIUM *Web. & Mohr.*

1 C. *dendroides WM.* fröh. upprätt; stamgrenarne uppräta, nedtill enkla, upptill busklikt grenade; bladen eggrundt lancettlika spetsiga sågade, med nerv. ♃ 6—10. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.25.
Fukt. mark, a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *2—3 tum hög, uppåt trädlikt grenad mossa; bär sällan, men då vanl. rikligt, frukt. — Hypn. L. Leskea H.*

5. PTERYGOPHYLLUM *Brid.*

1 P. *lucens Brid.* fröh. eggrundt, lutande; bladen i 2:ne tätt tilltryckta, 2 utstående

rader, bredt eggrunda trubbiga helbräddade nervlösa. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.2, 587.

Skugg. och fukt. klipp. vid strömm. etc. r. (*Sk.* Hallandsås på Trollehallar. *Smål.* Femsjö, söder om Yabergs sågqvarn. *Boh.* Skaftö: G. Retz. enl. Lindb. — *N.* Stavanger. Bergens st. Nord-Huglöe; Svanöe; Sognefæste.) *Stjelken 1—2 tum lång; bladen stora genomskinliga och oljeglänsande, bildande 2—3 lin. breda, platta grenar. — Hypn. L. Leskea DC. Hookeria Sm.*

6. NECKÉRA *Hedw.*

† Bladen på tvären vågiga [särd. torra].

1 N. *crispa H.* tvåbygg.; fröh. ovalt eggrundt, med långt, utskjutande skaft; bladen aflånga böjda, trubbiga med kort udd, på tvären vågiga. ♃ 5—8. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.164. R. Hn. Bryac.exs.230.

Klipp. (*Sk.—Gestr. Ner.* flerest.; ymn. fruktbär. på Skåleklint 1862. *Värml. Herjed.* på Ulfberget. *Boh.* Christinedal: Thed. *Gottl.* på Thorsborgen. — *N.* Holmestrand. Bergens st. etc.) *Stor, mattlik, 2 lin. bred, gläns. brungrön mossa; fr.skaftet 2—3 lin. längre än skärmbladen. Alla arterna hafva platta stjelkar med 2sidiga blad. Sällsynt med frukt. — Hypnum L.*

*2 N. *Philippeana Br. & Sch.* bladen bredt eggrunda, sammandragna till en lång och smal, småtandad flerböjd spets, på tvären mycket starkt vågiga. ♃. Fig. Br.eur.

Trädstamm. r. (*N.* vid Laurvig: Blytt.) *Ljust gul- ell. hvitaktigt grön och genomskinlig, 3—4 tum hög, mycket och sammansatt grenig, med tätt sittande n. parvisa smågrenar, 2sidiga af mycket tätt tegel-lagda blad. Frukt icke funnen. Enl. ex. meddelade af Schimp., som anser den möjligen, Lindb. åter bestämdt, tillhöra följ. Ehuru char. af större vigt saknas, är dock habitus hos denna form mer utmärkt än hos de flesta öfriga.*

3 N. *pumila H.* tvåbygg.; fröh. aflångt ovalt, med något utskjutande skaft; bladen aflånga, spetsiga, något vågiga, mot spetsen finsågade. ♃ 4—6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.229.

Trädst. r. (*Sk.* och *Hall.* allm. på bokstammar enl. Lindb. *Smål.* Femsjö. *Helsl.* Mo sn, Ranboberget.) *2—3 tum hög och mycket späd, med 1—1½ linies utskjutande fruktskaft. Bladspetsen varierar ända till hårsmalt utdragen. Ena bladkanten till midten inviken, den andra lika högt tillbakarullad. Frukt icke funnen i Sv.*

4 N. *oligocarpa Bruch:* sambygg.; fröh. eggrundt, med skaft af skärmbladens längd; stjelkbladen aflånga böjda, kortspetsiga, något vågiga, mot spetsen småsågade. ♃ 5—8. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.110. R. Hn. Bryac.exs.21.

Klipp. r. (*Torn. Lpm.* på Mustavare. *Lul. Lpm.* Niammats etc. *Pit. Lpm.* Peljekaise och Käxa. *Um. Lpm.* Gillesnöle. *VB.* Östberget vid Um. stad. *Ångml.* Skuluberget; Valaberget i Vidbyggerå. *Medelp.* Sättna. Solomsberget. *Helsl.* Bollnäs; Skog, Hemstanäs etc. *Gestr.* Kungsberget samt Gefle vid Mårdäng. — *N.* Vestfjorddalen. Stuelsbro: Jens. enl. Lindb. Gudbrandsdalen. Dovre, kring Kongsvold.) *Något mindre än N. crispa, med mindre glans och renare grön färg; skärmbladen nå stundom öfver fröhusets mynning. — N. pumila ed.3, samt öfr. äldre Sv. förf. N. intermedia Thed. N. pennata β tenera C. Müll.*

5 N. *pennata H.* sambygg.; fröh. aflångt, insänkt mellan skärmbladen; stjelkbladen lancettlika böjda, spetsiga, något vågiga, omärkligt sågtandade. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.36. R. Hn. Bryac.exs.228.

Trädstam. och klipp. r. (*Blek.—Gestr. Helsl.* Skog, nära Hemstanäs. *Ner.* Hamrarne i Göthlunda sn. — *N.* Holmestrand; Ourdalen; Valders etc.) *Locket koniskt med smal, krökt spets; bladen mer spetsade än hos föreg. — Fontinalis L.*

†† Bladen släta. [*Leskea* ed.4.]

6 N. *trichomanoides Hn.* sambygg.; fröh. n. upprätt, rakt, med sylsprötadt lock; bladen elliptiskt ovala, något krökta, med rundadt trubbig naggad spets; nerven svag, nående n. till midten; grenarne ofvanpå något convexa. ♃ 4—6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.232.

Träd, bergsklyft. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Mattlik, glänsande mossa. — Hypnum L. Omalia Sch.*

7 N. *rotundifolia Hn.* tvåbygg.; bladen rundade trubbiga helbräddade, med kort och svag nerv vid basen; stjelken pargrenig med n. vinkelrätt utstående, mot ändan afsmalnande grenar. ♃. Fig.

Sten. r. (*Vestml.* Sala på en sten i hagen vid Blyhvittfabriken.) *En medelform mell. N. trich. och complanata, dock till utseende, växtsätt och färg mera lik den sednare, ehuru finare. Bladen föga längre än breda. Nerven når icke halfvägs till midten; en del grenar förlängda i tagelsmala skott. Frukt okänd. Är möjl., såsom Lindb. anser den, en späd form af N. Sendtneriana Br. & Sch. (N. Besseri Jur.), men skiljd med mer helbräddade och grofmaskiga, glesare sittande blad, betydl. mindre storlek.*

8 N. *complanata Hüb.* tvåbygg.; fröh. rakt, med smalt kägel-likt, n. sylsprötadt lock; bladen aflånga trubbade med vanl. kort udd, helbräddade nervlösa; stjelken pargrenig, med platta grenar. ♃ 5—8. — *β longifolia:* glest förgrenad, med längre n. tunglika och tillspetsade blad. — *γ tenella:* till alla delar spädare, och glest förgrenad, med dubb. mindre blad. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.27. R. Hn. Bryac.exs.231.

Klippor, trädstamm. (*Sk.—Lpl. Gottl.* Funnen med fr. i *Sk.* vid Skärali, samt Långstorp, Ekestiga etc. enl. Lindb. samt i *VG.* på Hunneberg. — *N.* — *β* Söd. *N.* enl. Schimp. — *γ Helsl.* Hemstanäs. *Lul. Lpm.* Niavvi: Åhrl. enl. Lindb.) *Lik N. trichom. Smågrenarne ofta förlängda i tagelsmala nyskott. Frukt sälls. — Hypnum L.*

7. ANTITRICHIA *Brid.*

1 A. *curtipendula Brid.* bladen utstående, något ensidigt böjda, eggrunda, med smal finsågad spets, mot spetsen försvinnande nerv. ♃ 6—8. — *β brachycarpa:* fröh. korta, n. eggrunda. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.9. R. Hn. Bryac.exs.88.

Klipp. träd. (*Sk.—VB.* — *N.* till Nordl.) *Bildar stora lösa mattor, särdeles på klippor. Fr.skaft korta i jemförelse med den stora mossan; locket med kort spröt. — Hypnum L. Neckera Hedw. Anomodon Hook. och Handb. ed.6.*

8. ANöMODON *Hook.*

1 A. *viticulosus Hook.* fröh. cylindriskt aflångt, på utdraget rakt skaft; bladen utböjda, från n. eggrund basis aflånga, trubbiga helbräddade, med under spetsen försvinn. nerv; grenarne uppstigande, likformiga. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.166. Somf. Cr.exs.121. R. Hn. Bryac.exs.206.

Skugg. klipp. (*Sk.—Gestr. Ångml.* Skuluberget. *Ner.* Örebrotrakten flerest. *Värml.* Gåsborn; Persbergs grufvor. *Dalsl.* Baldersnäs, samt vid Teåkersjön. *Smål.* vest. delen, Wilstad: Scheutz. *Boh.* Christinedal: Thed. *Gottl.* — *N.* Christiania. — Lyngen i Nordl.) *Bildar hela mattor af rostgul färg med grönare toppar; grenarne 2—3 tum långa, böjda uppåt; fr.skaften n. tumslånga; bladspetsen otydligt naggad. Sällsynt med frukt. — Hypnum L. Neckera Hedw.*

2 A. *attenuatus Hüb.* fröh. som föreg.; bladen eggrunda, trubbade med småtandad, tydlig spets, ensidigt böjda; nerven under spetsen försvinnande; grenarne dels mot spetsen tjockare och krökta, dels trådlika spetsade, med n. raka blad. ♃ 6—7. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.165.

Skugg. klipp. (*Sk.—Gestr. Vestml.* Sala. *Ner.* Stockebäcks äng. *Värml.* Filipstad; Gåsborn. *VG. Smål.* Wilstad: Scheutz. *Dalsl.* Hedeberget. *Boh.* Christinedal: Thed. — *N.* Christiania. Lillehammer: Jens. enl. Lindb.) *Lik föreg., men till alla delar mindre och mer intrasslad. Träffas högst sällan med frukt. — Hypnum Schreb. Leskea Hedw. Neckera Myrin.*

3 A. *longifolius Hn.* fröh. som föreg.; bladen från eggrund basis lancettlikt afsmalnande i en lång spets, omärkligt naggade; nerven utlöpande; grenarne olikformiga, en del tagelsmala. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.474.

Skugg. klipp. (*Sk.—Gestr. Dal. Vestml.* Sala på stenar mellan grufvan och Nyberg med frukt. *Ner.* Mellösa, samt Myrö i Ringkarleby sn. Vestra *Smål.* Wilstad: Scheutz. — *N.* Christiania, i Mærradalen: Jens. enl. Lindb.) *Mycket lik föreg. art till färg och växtsätt, ehuru ännu finare, men väl skiljd med de långt utdragna bladen, hvilkas nerv bildar sjelfva udden, ehuru deri svagare än i bladet; vid stark förstoring äro de fint naggade, föga märkligt krökta. Fröh. smalt och knappt ½ lin. långt, på omkring 3 liniers skaft; centralstiftet utskjutande; locket kägel-likt, spetsigt. — Leskea incurvata Myr. Coroll. Pterigynandr. Schleich. Hypnum Ahnf. och C. Müll.*

4 A. *striatus Hüb.* fröh. ovalt—aflångt, på rakt skaft; bladen lancettlikt syllika, långspetsade, helbräddade ell. i spetsen otydligt sågade, vanl. 2strimmiga med inrullad

kant; nerven försvinnande under spetsen. ♃ 6, 7. — *β saxicola Sch.* stjelken n. pargrenig; bladen mindre långspetsiga, något ensidiga. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.150.
Sten., träd, helst i fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* fjellet Peljekaise, på stenar: Lindb. — *N.* Dovre, vid Kongsvold: Jens. enl. Lindb., som dock ej anser omöjligt att Skand. ex. kunna vara en form af *L. atrovir.*) *Intrasslad grenig, i mattor växande mossa; till storlek som föreg., af ljusgrön ell. gulaktig färg. Bladen n. tilltryckta, raka, genom sina långsträckta celler lätt skiljda från de föreg. arternas, der cell. äro små, punktlika. Blott β funnen i Skand., och utan frukt. — Pterigynandr. Brid. Pterogon. Schwægr. Neckera C. Müll. Lescuræa Br. & Schimp.*

9. LEPTOHYMENIUM *Schwægr.*

1 L. *filiforme Hüb.* fröh. aflångt, med kägel-likt, kortsprötadt lock; stjelken krypande, grenarne tagelsmala, med nedböjda toppar; bladen tätt tegellagda, eggrundt aflånga spetsade, mot spetsen fintandade; nerven mycket kort, eller omärklig. ♃ 5, 6. — *β crassius:* grenarne gröfre, trådlika; bladen mer ensidiga ovala, med nerv till midten. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.10. R. Hn. Bryac.exs.289.
Sten, a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Bildar täta mattor af tagelsmala, intrasslade, vanl. gulaktiga grenar; bladnerven endast svagt antydd, enkel ell. dubbel vid basen; fröh. raka, täml. sällsynta. — Pterigynandrum Hedw. och Bryol. eur. Pterogonium Sw. Neckera C. Müll. — β L. heteropterum ed.4 och trol. Hüb.*

2 L. *gracile Hüb.* fröh. som föreg.; stjelken krypande, med uppstigande, nedtill bara hufvudgrenar, mot spetsen afsmalnande smågrenar; bladen eggrunda med smal, tydl. sågad spets, vid basen otydligt 2nerviga. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.259.
Berg och trädst. r. (*Boh.* Christinedal: Thed. — *N.* Bergens st. Bolstadörren nära Evanger.) *Utmärkt af den n. trädlika förgreningen och de nedtill bara, uppåt mer spetsade grenarne; bladen fint, men hvasst sågade. Aldrig hos oss funnen med frukt. — Hypnum L. Mant. 2. Pterigyn. Hedw. Pterog. Sw. och Br. & Sch. Neckera C. Müll.*

3 L. *repens Rabenh.* fröh. aflångt, med smalt och något krökt lock; stjelken kryp., med uppräta eller uppböjda korta grenar; bladen ovala, sammandragna till en något utdragen hvass spets, helbräddade concava nervlösa. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs.207. Rab. Bryoth.4.
Trädst., sten. r. (*VG.* Hunneberg och Kinnekulle. *ÖG.* Omberg. *Stockh.* mångenst. *Uppl.* Uppsala, vid Qvarnbo: Cleve enl. Lindb. *Helsl.* Skog sn. Hemstanäs på stenar, äfven spars. fruktbärande. — *N.* Ringeboe, enl. Ångstr.) *Växer i täta, 1—3 tum breda mattor af glänsande gul- ell. brunaktigt grön färg, med 2—3 linier långa, trinda trubbiga grenar. — Pterog. Schwægr. och Ångstr. Anomodon Hüb. Neckera Schw. och C. Müll. Platygyrium Br. & Sch.*

10. LEUCODON *Schwægr.*

1 L. *sciuroides Schwægr.* fröh. n. ovalt; bladen hjertlikt eggrunda spetsade, på längden strimmiga, nervlösa. ♃ 5. — *β morensis Sch.* gröfre, med större, tätt tegellagda blad. Fig. Br.eur.
Klipp. träd, särdeles ek. (*Sk.—Gestr. Herjed.* Funnesdalsberget. *Ner. Värml. Dalsl.* Funnen med frukt i *Sk.* vid Esperöd; i *Blek.* och *ÖG.*, Omberg. — *N.* till Nordl. — *β Stockh.* Utön, på kalkklippor: Lindb.) *Stjelken krypande, med båglikt uppböjda 1—1½ tum långa, 1 lin. tjocka grenar. Högst sällsynt med frukt i Sverige. — Hypnum L. Dicranum Sw. Pterogonium Wg. Neckera C. Müll. β L. morensis Schw.*

2 Flocken **Fontinaleæ.** Oordentligt grenade, meränd. flytande vattenmossor, med 3radiga blad samt fröredn. på stjelkens sidor. Peristom dubbelt.

11. FONTINALIS *Lin.*

1 F. *antipyretica L.* bladen i 3, tegel-lagda rader, kölade eggrunda spetsade. ♃ 7, 8. Fig. Sv.B.215. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.83.
Sten. i rinnande vatt. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *1—2 quart. lång svartaktig, med gröna toppar; fröh. med 1 lin. långt, i perichætialbladen inneslutet skaft. Bladen nervlösa, ofta klufna i 2 delar längs efter ryggvecket. Nog sälls. med frukt. — Pilotrichum C. Müll.*

2 F. *dalecarlica Br. & Sch.* bladen i 3, tegel-lagda rader, rännformiga [med rundad

rygg] lancettlika spetsade; perichæt.bladen af fröh:s längd ell. längre; inre peristomet gulaktigt. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846,t.16. R. Hn. Bryac.exs.84.
Sten. i strömmar. (*Lpl.—Dal*elfven. *Vestml.* Högfors bruk enl. Lindb. *Ner.* Lekhyttan och Willingsberg. *Värml. VG.* Nordinge sn; Göteborg. *Boh.* Risån vid Uddevalla: Thed. *Blek.* — *N.* Finnm. — söd. delen.) *Finare än föreg., genom bladens bortfallande nedtill n. tagel-lik; ofta 3—4 quart. lång och utom topparne n. alldeles svart. Sälls. med frukt. Nästan endast på frukten skiljbar från F. squamosa L., från hvilken i föreg. edd. den Skand. ej ansetts skiljd. — Pilotrichum C. Müll.*

3 F. *hypnoides Hn.* bladen strödda och åtskiljda, stjelkomfattande, eggrundt lancettlika spetsiga plattade, de öfre concava. ♃ 8. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846,t.15. R. Hn. Bryac.exs.85.
Sjöar, stillast. vatt. r. (*Gestr.* Oslättfors bruk i kärret Flyet, ymnig. *Uppsala,* Sunnersta. *Stockh.* i Söderbysjö; Nacka-Damsjö: Lindb. *Dal.* Thorsång sn, Storsund. *Boh.* Marstrand, på Härholmen.) *Betydl. mindre än de föreg. med glesa, utstående, n. platta blad, som endast i topparne äro tegellagda och bilda en syl-lik, trind [icke 3kantig] spets; fröh. dubbelt mindre, halft inneslutet i de sargadt trubbiga perichætialbladen. Växer i stora svartgröna mattor, under alldeles svarta och på de föråldrade stjelkarne bärande frukten. — Pilotrichum Strömbäckii C. Müll.*

12. DICHÉLYMA *Myr.*

1 D. *falcatum Myr.* fröhusets yttre tänder med längdsprickor, de inre bildande en nätlik kägla; fr.skaftet betäckt till omkr. midten af perichætialbladen; stjelkbladen i 3:ne tegel-lagda rader, lancettlikt syllika, n. helbräddade rännformiga, skärformigt krökta åt en sida, med nerv upphör. i yttersta spetsen ell. utskjutande litet deröfver. ♃ 4—10. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1832,t.6. Lindgr. M.exs.26. R. Hn. Bryac.exs.86.
Sten. i och vid vatt. r. (*Lpl.—Sk.* mellan Selarp och Trolleholm. — *N.* Christiania, Lademoen; Oudalen; Filefjell. Österdalen; Romerige. Dovre, vid Vola-sjöarne.) *Ett par tum lång, grenig, grof, mörkgrön eller brunaktig mossa, med 4—5 liniers fr.skaft, stundom föga längre än perichætialbladen. Inre tandkäglan lätt bortfallande. — Fontinalis Hedw. F. capillacea L.Fl.Su. Neckera C. Müll.*

2 D. *capillaceum Br. & Sch.* fröhusets yttre tänder hela, de inre n. fria; fr.skaftet kortare än perichætialbladen]; stjelkbladen åtskiljda 3radiga, från bredare, n. eggrund bas syllika, med mycket lång hårfin, öfverst sågtandad spets, bildad af den långt utskjutande nerven, jemnbreda, n. hårsmalt långspetsade, köladt rännformiga, klolikt krökta åt en sida. ♃ 9, 10. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846,t.14. R. Hn. Bryac.exs.205.
Trädrött. vid vatten, r. (*Sk.* Wisseröd. *VG.* Hunneberg vid sjön Långvattnet. *Vestml.* Odensvi vid Alstaån. *Stockh.* vid Orhem på Salix caprea med frukt: Lindb. *Gestr.* norr om Storbron nära Oslättfors.) *Bladen för blotta ögat n. hårfina, mycket glesare och mindre böjda än hos D. falc., i spetsen med några, n. borstlika sågtänder. Svenska ex. utan frukt äro icke säkra, ehuru godkända af Schimp., och torde möjl. enl. Lindb. utgöra en yngre form af föreg. De från Gestr. bilda en tydlig mellanform, men föras hit af Schimp. Americanska orig.-ex. af Myrins Dich. capillac. i V.Ac.H.1832,t.7, tillhöra otvifvelaktigt D. pallescens Br. & Sch. — Fontinalis Dicks. Neckera C. Müll.*

3 Flocken **Cinclidoteæ.** Oord. grenade mossor, fästa vid stenar i vatten, med strödda blad. Fröhus i toppen ell. på korta sidogrenar, med enkelt peristom.

13. CINCLIDOTUS *Pal. Beauv.*

1 C. *fontinaloides PB.* fröh. eggrundt, med ganska kort skaft inneslutet mellan de mycket korta sidogrenarnes blad; stjelken lång flytande; bladen aflångt lancettlika spetsade n. helbräddade, rännformiga. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.227.
Stenar i vatten, r. (*Sk.* Skärali. *ÖG.* Linköping i Tinnerbäcken, ymnigt. *Öl. Gottl.* vid Kopparvik: Pripp enl. Lindb. — *N.* enl. Ångstr.) *Flera tum lång, svartgrön mossa, ej olik en Fontinalis. Bladen torra vågiga och något krusiga, med stark utlöpande nerv. — Trichost. H. Gümbelia C. Müll. C. minor Lindb.*

4 Flocken **Bryineæ.** Upprätt växande mossor, med utdraget skaftade fröhus i toppen, enkla, ell. med nyskott vid basen [ofta längre än fruktstjelken]. Fröh. meränd. reguliert, ovalt, aflångt ell. päronlikt, med dubbelt, säll. enkelt peristom.

14. CINCLIDIUM *Sw.*

1 C. *stygium Sw.* blr 2könade; fröh. elliptiskt, nedböjdt till skaftet; locket halft klotrundt; bladen rundade, de öfre med udd af den utlöpande nerven, kantade och helbräddade. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.167. R. Hn. Bryac.exs.107.
Sanka kärr. (*Lpl.*—*Sk.* Kongasjö. — *N.*) *2—4 tum hög tufvad mossa, med långt fruktskaft och i båda ändar trubbigt, blygrått fröhus, stora genomskinliga blad af rundadt 6kantiga maskor. — Mnium Br. & Sch.*

*2 C. *arcticum Br. & Sch.* tvåbyggare; fröh. n. aflångt, något utstående från skaftet; locket högre än halfrundt, med en låg och trubbig vårta; bladen som föreg. med kortare udd. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846,t.2. R. Hn. Bryac.exs.108.
Sumpiga st. r. (*N.* Dovre, Kongsvold; litet ofvanför denna fjellstuga i buskregionen af Knudshöe, på ställen beväxta med *Erioph. Scheuchzeri, Bartsia, Pinguic.* etc.) *Lik föreg. med något smalare fröhus, icke så tätt nedböjdt till skaftet som hos denna; locket högre. Hela växten spensligare, starkt rödaktig, med talrika hanblr på upptill n. bladlösa grenar.*

15. MNIUM *Lin.*

† Bladen kantade med smalmaskig cellväf, n. helbräddade; nyskott upprätta, liknande ofrukts. stjelkar.

1 M. *cinclidioides Blytt:* tvåbyggare; fröhuset ovalt, nedböjdt till skaftet; locket convext med en kort udd; bladen bredt elliptiska, rundadt trubbiga, med udd och meränd. små glesa tänder i den föga kantade brädden; cellväfven tät, af aflångt snedrutiga maskor. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.11. R. Hn. Bryac.exs.47.
Kärräng. (*Sk.*—*Jämtl.* och *VB. Gottl.* Fardume träsk på Storholmen. — *N.* Romeoch Ringerige; Hedemarken; Dovre, vid Kongsvold; Salten.) *Något lik Cinclidium, men lätt skiljd från detta och de öfriga Mnia genom bladens cellväf; stjelkarne 3—6 tum långa, högt upp förenade med ett brunt ludd; fröh. med svartbruna tänder. — Bryum C. Müll.*

2 M. *punctatum L.* tvåbyggare; fröh. aflångt ovalt, med kort sylsprötadt lock; bladen bredt omv. eggrunda, rundadt trubbiga, helbräddade, af grof rundmaskig cellväf; nerven upphörande under spetsen. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.111. R. Hn. Bryac.exs.48.
Skugg. st. helst vid vatt. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.*) *Bladen stora rundade. — Bryum Schreb. och Hn. ed.4, likasom alla följ.*

3 M. *subglobosum Br. & Sch.* blr. 2könade; fröh. rundadt ovalt, af tunna gråhvita väggar; locket koniskt med kortare och tjockare spröt; för öfr. som föreg. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846,t.3. R. Hn. Bryac.exs.49.
Fukt. st. helst i fjelltr. (*Torn. Lpm.* Karesuando m. fl. st. *Lul. Lpm.* Sarkavare; Qvickjock etc. *VB.* Skellefteå sn. Krångforssen. *Herjed.* Malmagen; Funnesdalsberget. *Dal.* Grycksbo. *Ångml.* Tåsjö, flerest. *Helsl.* Hemstanäs. *Gefle*, i Räfmuren vid Kubbo, samt mell. Sätra och Tolfors. *Stockh.* Sandsjön. — *N.* Finnm. flerestädes. Dovre, vid Kongsvold, Drivstuen etc. Hedemarken etc.) *Spädare än föreg., utmärkt af det lilla, mjuk- och blekhinniga fröhuset med dubb. större groddkorn, de 2könade blrna, och den kortare bladnerven.*

4 M. *hymenophylloides Hüb.* tvåbyggare; stjelken uppstigande, grenig, äldre svartbrun; bladen omfattande, glest utstående, rundadt ovala, trubbiga med udd, helbräddade; nerven utlöpande ell. upphörande i spetsen. ♃. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.50.
Fukt. klipp. helst i fjellen. (*Lpl.*—*Herjed. Medelp.* Borgsjö i Randklöfven. — *N.* Trondhj.—Stulsbroe i Ringeboe; särdeles på Dovre.) *Löst tufvad, med glesa, något styfva, lifligt gröna glänsande blad, de äldre med svartbrun nerv. Endast funnen med honblr. Hübener's uppgift om och beskrifn. på frukten är, likt många andra hans uppg., trol. falsk.*

5 M. *Hymenophyllum Br. & Sch.* tvåbyggare; stj. upprät, tätt tufvad, högt upp rottrådig; bladen med nedlöpande kanter, tätt sittande och föga utstående, ovala spetsiga, med under spetsen upphör. nerv. ♃. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846,t.4. R. Hn. Bryac.exs.51.
Fukt. klipp. i fjellen. (*Torn. Lpm.* Kurravara. *Pit. Lpm.* Käxa och Walloive. *Herjed.* St. Midtåkläppen. — *N.* Dovre omkring Kongsvold och Drivstuen.) *2—6 tum*

hög, något blågrön, genom rotludd fast hoptufvad mossa, ofta med talrika hanblr. Ej funnen med frukt.

*6 M. *Blyttii Br. & Sch.* tvåbyggare; fröh. ovalt med tydl. hals, horizontalt; locket convext med låg vårtlik spets [enl. Lindb.]; stjelk som föreg.; bladen nedtill bredt, upptill smalt ovala, uddspetsiga, mycket smalt ell. otydligt kantade, de öfre med små mjuka tänder i kanten; nerv upphör. i ell. nedom spetsen. ♃ 7. Fig. Br.eur. Vet. Ac.H.1846,t.4. *β* R. Hn. Bryac.exs.46.
Skugg. st. i fjell. r. (*N.* Dovre, omkring Kongsvold och Drivstuen, särd. på Finnshöe, ofta i sällskap med föreg. vid foten af klippor. Enl. Lindb. funnen med gamla frukt. vid Kongsvold i Juli 1856 af Jensen. Goustafjell: Jens. enl. Lindb.) *2—4 tum hög, tufvad som föreg., men har smalare och spetsigare blad, som blifva blå, då de länge ligga i vatten. Ytterst sälls. med frukt.*

†† Bladen kantade, tydl. tandade ell. sågade.

* Locket convext ell. vårtlikt.

7 M. *affine Brid.* tvåbyggare; fröh. aflångt ovalt, nedböjdt; locket convext med låg vårtlik spets; fruktskaften meränd. flere samsittande; bladen aflångt omv. eggrunda spetsiga uddsågade, med utlöpande nerv. ♃ 5—8. — *β elatum:* tätt tufvad och högväxt, med långa nyskott, starkt nedlöpande, något vågiga blad, smärre fröh. — *γ rugicum:* tätt tufvad, med alla delar kortare och mer sammanträngda, oftast ensamt fruktskaft. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.37. *β* R. Hn. Bryac.exs.136.
Fukt. st., kärr. (*Sk.—Norrl. VB.* Skellefteå. *Boh.* Christinedal: Thed. — *N.* — *β ÖG.* Vinnerstad: Holmgr.; samt *Gestr.* Kubbo: R. Hn. enl. Lindb. — *N.* söd. delen. — *γ Uppsala,* i Norrbykärr.) *Stjelken 2—3 tum hög med stora blad och fröh., talrika och långa, oftast krypande nyskott från stjelkens bas. — M. serpyllifolium β cuspidatum L. β M. insigne Mitt. enl. Lindb. γ M. rugicum Laur.*

8 M. *medium Br. & Sch.* blr tvåkönade; fröh. n. aflångt, nedböjdt; locket koniskt, ell. höghvälfdt, med utdragen spetsig vårta; för öfr. som föreg. ♃ 5—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.137.
Fukt. och skugg. st. r. (*Um. Lpm.* i Skofvelliden. *Medelp.* Sättna prestg. m. fl. st. *Helsl.* Hemstanäs. *Gefle,* i åbrinkarne vid Kroknäs. *Stockh.* allmännare än föreg. *ÖG.* Lemunda: Hj. Holmgr.; samt *Dal.* Styggforsen: Cleve enl. Lindb. *Ner.* Örebro. *VG.* Kinnekulle. *Sk.* Broby: Hamnstr. enl. Lindb. — *N.* Bogen i Guledalen; Dovre, omkr. Kongsvold och Drivstuen.) *Mycket lik föreg., men skiljd dels med det högre, mer spetsiga locket, och med blrna, dels med de oftast felande ell. upprätta nyskotten. Synes vara mer nordlig än föreg.*

9 M. *cuspidatum Brid.* blr 2könade; fröh. eggrundt, något nedböjdt, med rundadt trubbigt lock; fruktskaften ensamma; bladen omv. eggrunda spetsiga uddsågade, med utlöpande nerv. ♃ 5—8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.38. R. Hn. Bryac.exs.135.
Fukt. st. i skugga. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Stjelken omkr. tumshög med dels kryp., dels mer upprätta nyskott vid basen; fr.skaft, fröh. och blad smärre än hos de 2 föreg.*

10 M. *undulatum H.* tvåbyggare; fröh. aflångt ovalt, med vårtbärande lock; bladen jemnbreda med kort udd, sågade vågiga; nerven utlöpande. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.138.
Fukt. st. i skugga. (*Sk.—Helsl. Ner. Värml.* och *Dalsl.;* funnen med frukt i *ÖG. Ner.* vid Örebro. *Stockh.* vid Sandsjön och Flatsjön. *Gefle.* — *N.* till Trondhj.) *Ofta fingerhög, med 3—4 lin. långa smala blad, och talrika uppstig. nyskott, jemte långa, skottlika nedböjda grenar från stjelkens spets. Frukt sällsynt. — M. serpyllif. δ Lin. Bryum ligulatum Schreb.*

11 M. *hornum H.* tvåbyggare; fröh. ovalt, med lock som föreg.; bladen upprätt utstående, de nedre aflånga, de öfre jemnbredt lancettlika, tätt sågade släta; nerven n. utlöpande. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.39. R. Hn. Bryac.exs.143.
Skugg. st. vid vatt. (*Sk.—Helsl. Jämtl.* Snasahögen. *VB.* Skellefteå och Norsjö. *Ner. Boh.* Christinedal: Thed. — *N.* till Trondhj. på ön Monken.) *Stjelken 1—3 tum hög, med talrika, alltid upprätta nyskott från basen. — Bryum Schreb.*

** Locket med längre spets ell. spröt.

12 M. *rostratum Schwægr.* blr 2könade; fröh. ovalt, något nedböjdt; locket med spröt

längre än halfva fröh.; bladen omv. eggrunda, rundadt trubbiga, med kort udd, sågade; nerven utlöpande. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.12. R. Hn. Bryac. exs.139.

Skugg. och fukt. st. r. (*Sk.* Broby, vid Slöttarp: Hamnstr. enl. Lindb. — *Gefle,* vid Tolforsbäcken. *Ångml.* Hernön. *Jämtl.* Åreskutan. *Dal.* Osmundsberget; Orsa slipstensbrott vid Kallmora. *Dalsl.* Hafsås. *Boh.* Christinedal: Thed.) *Lik M. punctatum, men mindre och med mer aflånga sågade blad, långa krypande nyskott vid stjelkens bas; fröh:s spröt långt som halfva fröh. eller längre. — Bryum Schrad.*

13 M. *serratum Brid.* blr 2könade; fröh. aflångt ovalt, n. horizontalt, med kort sylsprötadt lock; bladen eggrundt aflånga, spetsiga sågade, med nerv försvinnande i bladudden. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.40. R. Hn. Bryac.exs.140.

Skugg. st. r. (*Smål.* Femsjö. *ÖG.* Omberg m. fl. st. *VG.* Kinnekulle etc. *Stockh.* Carlbergs park: Lindb. *Uppl.* Skokloster. *Vestml.* Sala. *Gestr. Dal.* Osmundsberget; Kallmora och Skatungsbyn i Orsa. *Herjed. Jämtl. Gottl.* vid Gothemsån: Cleve enl. Lindb. — *N.* till Salten.) *½—1 tum höga, gröna tufvor; bladens kant vanl. rödaktig. Har stund. 2 fruktskaft tillsamman. — Br. marginatum Dicks.*

14 M. *orthorhynchum Br. & Sch.* tvåbyggare; fröh. som föreg., med något högre lock; för öfr. som föreg. ♃ 8, 9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.141.

Skugg. st. r. (*Pit. Lpm.* flerest. *VB.* Krångforssen. *Herjed.* Funnesdalsberget. *Dal.* Osmundsberget och Skatungen. *VG.* Kinnekulle, vid Råbäck. *ÖG.* Omberg. — *N.* Rollaug i Vestfjorddalen. Stuelsbro: Jens. enl. Lindb. Dovre, vid Drivstuen och Kongsvold ymnig.) *Stor som föreg., tätare tufvad, mörkgrön med nedtill vanl. mer tätbladig stjelk. Igenkännes bäst på de vanl. talrika hanblrna. Frukten, som är sällsynt, mognar mycket sednare. Bladen hos denna och de föreg. ofta med dubbla tänder.*

15 M. *spinosum Schwægr.* tvåbyggare; fröh. aflångt ovalt, n. horizont., med kort sylsprötadt lock; fruktskaft. flera samsittande; bladen n. lancettlika, med syl-lik udd af den utlöp. nerven, i kanten glest tandade af mest dubbla och uddlika tänder. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.142.

Fukt. skogsmark, helst i fjellen, r. (*Pit. Lpm.* Walloive. *Jämtl.* Snasahögen; Åreskutan ymnig med frukt i Mörvikshummelns bäckdalar, och vid gästgg. Stamgärde. *Herjed.* Malmagen; Funnesdalsberget. *VG.* Kinnekulle. — *N.* Tindsjöns strand, samt Rollaug i Vestfjorddalen. Dovre, kring Drivstuen.) *Tumshög och mera, nedtill bar, med bladen samlade mot toppen, dubb. större än hos föreg., rent gröna, de öfversta ett par linier långa, stund. något ovala.*

(M. cinclidioides.)

††† Bladen okantade.

16 M. *stellare H.* tvåbyggare; fröh. aflångt, med högt, rundtrubbigt lock; bladen aflångt lancettlika, med kort, smal udd, sågade, släta; nerven upphör. under spetsen. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.45.

Fukt. st. i skugga, r. (*Sk.—Jämtl. VB.* Skellefteå och Norsjö. *Pit. Lpm.* flerest. *Boh.* Christinedal: Thed. *Gottl.:* Cleve enl. Lindb. — *N.* i trakten af Fämundsjön. Dovre på Kongsvold.) *Stjelken ½—1 tum hög; bladen ljusgröna, på de ofrukts. stjelkarne pillikt nedlöpande. Sällsynt med frukt. — Bryum Roth.*

(M. cinclidioides, Blyttii.)

16. AULACOMNION *Schwægr.*

1 A. *turgidum Schwægr.* fröh. aflångt ovalt, lutande; bladen tegel-lagda, ovalt aflånga trubbiga helbräddade concava. ♃ 6—8. Fig. Wg.Fl.L.t.23. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.110.

Fjellv. bland *Diapensia* etc. (*Lpl.—Herjed.* — *N.*) *Stjelkarne tjocka, mjuka; frukten sällsynt. — Mnium Wg.*

2 A. *palustre Schwægr.* fröh. cylindriskt, krökt, lutande; bladen lancettlikt jemnbreda, med kort fintandad spets. ♃ 6—8. — *β polycephalum:* med trådlika knoppbärande skott i öfra bladvecken. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.112. R. Hn. Bryac.exs.109.

Kärräng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Ofta fingerlång; de öfre bladen trubbigare än de nedre. — Mnium L. Bryum Hook. Gymnocybe Fr.*

3 A. *androgynum Schwægr.* fröh. aflångt, n. rakt, föga lutande; bladen kort lancettlika spetsiga, i toppen sågade. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.204.
Skog. på stubb. etc. r. (*Sk.—Helsl. Ner. Värml.* och *Dalsl. Boh.* Christinedal: Thed. — *N.*) *Stjelken knappt tumshög; lik Tetraphis pellucida, äfven till de knoppbärande stånden. — Mnium L. Gymnocybe Fr.*

17. TIMMIA *Hedw.*

1 T. *austriaca H.* tvåbyggare (enl. Lindb.); fröh. snedt eggrundt, horizontalt, med hals; locket vårtbärande; inre mynninghåren knutigt ledade, utan taggar; bladen likformiga, från basen syllikt afsmaln. till en lång, något trubbad spets, sågade, med mot spetsen sågad ryggnerv. ♃ 5—8. Fig. Br.eur R. Hn. Bryac.exs.78.
Bergstrakt. r. (*Pit. Lpm.* flerestädes.: Lindb. *VB.* Skellefteå, vid Krångforssen. *Herjed.* Funnes- och Ljungdalsbergen. *Dal.* Osmundsberget. *Värml.* Persbergs grufvor. *Medelp.* Sundsvall. *Helsl. Gefle,* Hemlingberget. *Stockh.* Sandsjöberget. *Södml.* Salem sn, Bockholms-Sätra. *ÖG.* Omberg, på Borgsudde etc. *VG.* Kinnekulle, nära Sågersta. — *N.* Bogstadås; Dovre, Vaarstien och Kongsvold m. fl. st.) *Till stjelk och blad lik ett Polytrichum.*

2 T. *bavarica Hessl.* sambygg.; fröh. som föreg., med ganska kort hals; locket med en grop i spetsen, stundom hysande en liten vårta; mynn.hären knutiga och besatta med fina nedböjda taggar; bladen som föreg., hvasspetsiga, med slät nerv. ♃ 5—8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.72. R. Hn. Bryac.exs.77 [allt under n. af *T. megapolit.*].
Bergstr. r. (*Torn. Lpm.* Enontekis: Wg enl. Lindb. *Herjed.* Gröndörren; Hamrafjell etc. *VG.* Kinnekulle vid Hellekis. *ÖG.* Omberg. — *N.* Salten, Solvaagtind. Trondhj. Mostamarken. Dovre omkring Kongsvold och Drivstuen.) *Skand. ex. mindre än föreg.; bladen vanl. krusiga, endast till midten sågade, hos utl. ex. stundom sågade ända till basen. — T. austriaca β alpina ed.3. T. megapolitana edd. 4—8.*

3 T. *megapolitana H. β norvegica Lindb.* [sambygg.; fröh. som föreg., lutande; lock och mynn.hår som föreg.] bladen olikformiga, de öfre (gulgröna) som hos föreg., men af lös cellväf, de nedre dubb. kortare och bredare, lancettlika, af tätare cellväf med kort udd af den utlöp. nerven. ♃ Fig. Hedw. St. crypt. I, t. 31 (*α*) enl. Lindb.
Fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* Tjidtjak: Lindb. — *N.* Dovre, vid Drivstuen, Vaarstien och Kongsvold. Gudbrandsdalen, vid Stuelsbro: J. E. Zett.) *Bildar tufvor af något styfva, uppräta 1—3 tum höga stjelkar med gulgröna toppar, dernedom bruna med bredare blad och sammanväfda af rotludd. Frukt ej funnen på β. — Hufvudformen, som är T. cucullata Michx., ej funnen hos oss. β är T. norvegica Zett.*

18. BRYUM *Lin.* *).

† *Rhodobryum Schimp.* Ett ensamt nyskott i toppen och andra, underjordiska från stjelkens bas; bladen stora, rosettlikt gyttrade i toppen, stjelken dernedom bar [liks. fjällig].

1 B. *roseum Schreb.* tvåbyggare; fröh. aflångt, något nedböjdt; bladen aflånga, något bredare ofvan midten, spetsiga, starkt sågade, med utlöp. nerv. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.217.
Skogsmark. (*Sk.—Lpl. — N.*) *1—2 tum hög, med 3 lin. långa blad i toppen, det hela liknande ett palmträd i smått. Sälls. m. frukt. — Mnium serpyllif. γ L.*

†† *Bryum* (i eg. mening): Nyskott från stjelkens spets, vanl. två tillsamm.; inre perist:s tänder alltid med mellanligg. hår, som i kanterna hafva skarpa taggar.

* *Cæspiticia.* Bladen i friskt tillstånd utstående, eggrunda—lancettlika, spetsade, platta ell. något kölade; fröh. päron- ell. klubblikt, mer och mindre nedböjdt.

a — Fröh. utdraget klubblikt, ell. päronlikt med lång hals (n. af sjelfva fröh:s längd).

α — Tvåbyggare.

2 B. *pseudotriquetrum Schwægr.* fröh. utdraget klubblikt, nedböjdt; stjelkarne något utdragna, förenade med rotludd; bladen eggrundt lancettlika, smalspetsiga med knappt

*) Fröhusets lock är hos alla Skand. *Brya* convext, med en vårtlik spets [*mamillatum*].

utlöpande nerv, helbräddade ell. mot spetsen omärkligt tandade. ♃ 6, 7. — *β cavifolium:* bladen rundade, starkt concava, med inböjd spets. Fig. Br.eur. Lindgr. M. exs.65. R. Hn. Bryac.exs.16 [*α* & *β*].

Kärräng. dik. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β ÖG.* Omberg. *Stockh.* Uggelvikskällans utlopp. *Uppsala,* Vitulfsberg. *Gefle* vid Fleräng. *Gottl.* Fläringe sn.) *Stjelken med nyskotten 1—2 t. höga, de sednare på torrare ställen nästan af en smal skrifpennas tjocklek, på våta smalare och mer glesbladiga; fruktskaft och fröhus långa. — Mnium bimum Wg. β B. neodamense Itz.*

3 B. *Duvalii Voit:* fröh. aflångt päronlikt, nedböjdt; bladen eggrundt lancettlika, med nedlöp. kanter och udd af den utlöpande nerven, mot spetsen fintandade; nyskotten [1—2 tum] långa med glesa, n. eggrunda, långt nedlöpande blad. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.219.

Kärräng. dik. r. (*Lpl.—Gestr.* — *N.*) *Mest utmärkt från föreg. genom de vanl. ljusröda på långt håll lysande nyskotten, hvilkas stjelk blir vingad af bladkanterna, som nedlöpa nästan från blad till blad. Sälls. med frukt.*

4 B. *pallens Sw.* fröh. päronlikt med lång, meränd. krökt hals, något nedböjdt; bladen ovala — ovalt lancettlika, n. helbräddade, med kort udd af den utlöp. nerven; nyskotten något glesbladiga. ♃ 6—8. Fig. Sw. M.Su.t.4,f.12. Br.eur. Somf. Cr.exs.25 enl. Lindb. Lindgr. M.exs.68. R. Hn. Bryac.exs.18.

Fukt. jord, r. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Vanligen 1—1½ tum hög med fruktskaften; nyskotten täta och talrika, vanl. 3—4 lin. långa; fröh. stund. mer nedböjdt, gult ell. ljusbrunt. Är svår att skilja från följ., om könens förhållande icke rådfrågas. (B. turbinatum.)*

β — Sambyggare.

5 B. *pallescens Schwægr.* fröh. utdraget, n. klubbformigt päronlikt, horizontalt ell. något nedböjdt, med högt convext lock; bladen eggrundt lancettlika spetsiga ell. med kort udd, hela, tillbakavikna kanter; nerven utlöp. ell. upphörande i spetsen. ♃ 6—8. — *β boreale Sch.* gröfre och med grenig stjelk, båglikt böjdt fruktskaft. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.221.

Jord, mur. (*Sk.—Gestr. Ångml.* Hernösand. *Dal. Gottl.* Wibble: Pripp enl. Lindb. — *N.* — *β Lul. Lpm.* Qvickjock. *Pit. Lpm.* Kaltisbout. *Jämtl.* Åreskutan. *Herjed.* Funnesdalen.) *Mycket varierande mossa, med kortare och längre, ofta grenig stjelk; mest utmärkt af det långa, föga ell. icke nedböjda fröhuset, hvars lock är högre och mer koniskt än hos de föreg.*

6 B. *subrotundum Brid.* fröh. rundadt—aflångt päronlikt, hängande, med lågt convext lock, bladen omv. eggrunda tillspetsade, de öfre n. lancettlika, alla concava, med udd af den utlöp. nerven, och platta upptill svagt glessågade kanter. ♃ 7. Fig. Br.eur.

Fukt. jord, r. (*Pit. Lpm.* Svartberget och Tjidtjak. — *N.* Dovre, i vägkanter mell. Kongsvold och Sprenbäcken.) *Hela mossan knappt mer än tumshög, med korta knopplika nyskott; skiljd från föreg. genom fruktens form och det lägre locket.*

γ — Blr 2könade.

7 B. *bimum Br. & Sch.* fröh. utdraget klubblikt, nedböjdt; stjelkarne något utdragna, förenade med rotludd; bladen eggrundt lancettlika, med nedlöp. kanter och udd af den utlöp. nerven, mot spetsen fintandade. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.66. R. Hn. Bryac.exs.220.

Kärr, fukt. st. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Stor som B. pseudotriqu., hvilken den i hög grad liknar. Skiljes dock, utom på blrna, genom de mindre långspetsiga bladen, hos hvilka den utlöp. nerven bildar en kort udd, hvaremot hos den förra nerven knappt utlöper, och bladspetsen är mer utdragen.*

8 B. *intermedium Brid.* fröh. päronlikt, med lång hals, reguliert, horizontalt ell. något nedböjdt, med koniskt, spetsigt lock; nyskotten mycket korta; bladen ovalt lancettlika, helbräddade, smalspetsade, med kort udd af den utlöpande nerven. ♃ 5—8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.64 [varr.]. R. Hn. Bryac.exs.257.

Jord, murar etc. r. (*VG.* Rackeby: Lindgr. *Stockh.* Haga ruiner: Lindb. *Uppl.* Uppsala, vid Lassby: Cleve enl. Lindb.) *Utmärkt af det långhalsiga, före lockets affall, föga nedböjda fröh.*

9 B. *cirratum Hornsch.* fröh. n. klubblikt, nedböjdt; bladen eggr. lancettlika, spetsade,

med lång hårlik tandad udd af den utlöp. nerven; nyskotten långa trådsmala. ♃ 6—8. Fig. Br.eur.

Jord, helst i fjelltr. r. (*VG.* Lidköping, vid Venern. *Dal.* Osmundsberget och Styggforsen. *Pit. Lpm.* Tjidtjak. *Lul. Lpm.* Qvickjock, Kirkevara. *Gottl.* Kopparvik: Pripp enl. Lindb. — *N.* Dovre. Lom, Visdal: Moë enl. Lindb. Laurvig.) *Mindre än föreg. med smala, ½—2 tum långa nyskott; fröh. mindre och mer klubblikt, med kortare och tjockare hals; bladudden längre, mer hårlik och krokig. Torde sammanflyta med smärre former af föreg.*

b — Fröh. med kortare hals.

α — Blr 2könade.

*10 B. *microstegium Br. & Sch.* fröh. aflångt ell. smalt omv. eggrundt; nyskott korta, tätt tufvade, tätbladiga; bladen aflångt eggrunda, med lång och smal spets, helbräddade, endast i den af nerven bildade udden omärkl. tandade. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846,t.12.

Torrare mark. r. (*N.* Dovre, Kongsvold, vid vägen.) *Tufvorna 2—3 lin. höga med mer än tumslånga fruktskaft; fröh. 1 lin. långt, n. ovalt, med smal mynning; locket mycket nedplattadt, med låg vårta.*

(B. cirratum.)

β — Tvåbyggare.

11 B. *turbinatum H.* fröh. utdraget päronlikt, nedböjdt: stjelken med 1—3, utdragna glesbladiga nyskott; bladen ovalt lancettlika, spetsade, omärkligt naggsågade, med kort udd af den utlöp. nerven. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.118 enl. Lindb. Rab. Bryoth. 622.

Fukt. st. diken. (*Sk.—Jämtl. VB.* Skellefteå och Norsjö. — *N.*) *Nyskotten ½—1½ tum långa; fröh:s hals något kortare än det egentliga, rundadt ovala fröh.; stjelken stundom tumslång.*

12 B. *cæspiticium L.* fröh. aflångt ell. smalt omv. eggrundt, nedböjdt; nyskotten korta, tätt tufvade och tätbladiga; bladen eggrunda spetsade, helbräddade, för öfr. som föreg. ♃ 6—9. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.69.

Tak, murar, jord, a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Växer i täta, vanl. låga tufvor med ymnig frukt. Fröh. hängande, raka, mörkbruna.*

13 B. *Mühlenbeckii Br. & Sch.* fröh. aflångt klubblikt, nedböjdt; stj. och nyskott utdragna, trinda af tegellagda blad, tätt tufvade; bladen eggrunda — bredt aflånga, n. trubbade, med tillbakavikna helbräddade kanter, i spetsen försvinnande nerv. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.258.

Fukt. klipp. r. (*Pit. Lpm.* Kaltisbout. steril. *Medelp.* Sundsvall. *Upps.* Lassby: Cleve enl. Lindb. *Stockh.* flerestäd. *VG.* Hunneberg. Allt enl. Lindb. — *N.* Næs jernverk; Filefjeld i Frostdalen.) *Bildar täta tumshöga rödbruna tufvor lika följandes, men utan glans. Skiljd från nämnde art genom de bredare och mycket mer grofmaskiga bladen; från föreg. med de uddlösa bladen, utan utlöp. nerv. Frukt sällsynt. — B. alpin. β brevifol. Myr. enl. Lindb.*

14 B. *alpinum L.* fröh. som föreg., nedböjdt; stjelk och nyskott utdragna, trinda af tegellagda blad, tätt tufvade; bladen lancettlika, med tillbakavikna, hela ell. i spetsen omärkl. naggade kanter, utlöp. nerv. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.224.

Klipp. r. (*Sk.—Uppl. Medelp.* Sundsvall. *Herjed.* Funnesdalsberget. *Boh. Hall.* — *N.* till Nordl.) *Växer i täta tumshöga kopparglänsande tufvor, med täta, föga utstående blad, spetsiga ell. med kort, naggtandad udd, af den utlöp. nerven. Sälls. med frukt.*

15 B. *atropurpureum Br. & Sch.* fröh. ovalt, hängande på båglikt böjdt skaft; nyskotten korta, tätbladiga; bladen eggrundt lancettlika, spetsade, concava, helbräddade med kort udd af den utlöp. nerven; de nedre smärre och smalare. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.223.

Jord, mur. r. (*Södml.* Skäcklinge i Botkyrka sn. *Stockh.* vid Marieberg. *Herjed.* Flottafjell.) *Tufvorna 2 à 3 lin. höga, med 5—6 lin. fruktskaft. Skiljd från följ. med bredare blad, kortare och tjockare, mer svartrödt fröh.*

16 B. *erythrocarpon Schwægr.* fröh. aflångt klubb- ell. päronlikt, nedböjdt; nyskott korta tätt tufvade och tätbladiga; bladen från den bredare basen lancettlikt spetsade, med smal udd, i öfra kanterna naggsågade; nerven utlöpande. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. Lindgr.M.exs.70. R. Hn. Bryac.exs.222.

Fukt. jord, diken, r. (*Sk. Stockh.* Ålkistan på stranden. *Uppl.* Runsa; Uppsala, Sandviken. *Gefle,* nära Bomans fäbodar. *Helsl.* Hemstanäs. *VB.* Skellefteå. *Dal.* Grycksbo. *VG.* Hunneberg; Venerns strand; Göteborg. *Hall.* Bårarp.) ***Växer i 2—3 linier höga tufvor; fruktskaften omkr. 1 tum; fröh. knappt 1 lin. långt, moget roströdt, säll. så mörkt som i Lindgr. M.exs.***

** *Latifolia:* Bladen mer och mindre åtskiljda, i friskt tillstånd utstående, breda, rundade, ellipt. ell. omv. eggrunda, trubbiga med ell. utan udd. Tvåbyggare.

17 B. *capillare L.* fröh. cylindriskt klubblikt, nästan horizontalt ell. kort päronlikt, hängande; bladen tätt liggande, aflångt omv. eggrunda — rundade, helbräddade concava, med omärkl. naggad spets, trubbiga eller tvärt sammandragna i en hårlik udd; torra vridna. ♃ 6—8. — *β Ferchelii:* fröh. hängande, omv. eggr. ell. kort päronlikt; bladen elliptiskt rundade, rundtrubbiga, med lång udd. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.67. R. Hn. Bryac.exs.218.

Fukt. klipp. jord. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β Gottl.* vid Tenglingsmyr i Etelhem. — *N.* Westfjorddalen: Jens. enl. Lindb.) *Stjelk och blad större än hos B. cæspitic.; bladen ofvan midten bredare, med en ofta lång, grön hårudd; fröh. smalt och vanl. 1½ lin. långt. — β B. cochlearifol. ed.7. B. Ferchelii ed.8.*

18 B. *cyclophyllum Schwægr.* fröh. aflångt päronlikt, nedböjdt; stjelken löst tufvad glesbladig; bladen bredt ovala, rundtrubbiga helbräddade; nerven upphör. nedom spetsen. ♃ 7—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.17.

Omkr. stenar i gräsväxta kärrkanter etc. r. (*Sk.* vid Näs mosse. *Stockh.* Lidingöbro; Orhem: Lindb. *Ner.* Arnängarne nära Örebro, invid Lill-ån. *Gestr.* Oslättfors bruk vid Flyet nära herrgården, med frukt. *Helsl.* Skog sn, Hemstanäs, vid den mindre sjön, med fr. *Ångml.* Örnsköldsvik. *VB.* Skellefteå och Norsjö snr. *Dal.* Grycksbo på stranden af Grycken. — *N.* Svinbokjærn vid Næs jernverk, med fr.) *Växer i ljusgröna mattor af tumslånga stjelkar, med glesa, omkr. ½ lin. långa, något elliptiska blad. Frukt sällsynt.*
(B. subrotundum.)

*** *Julacea:* Stjelken trind af äfven i friskt tillstånd tätt tegellagda, eggrunda ell. ovala blad. Tvåbyggare.

19 B. *argenteum L.* fröh. ovalt ell. omv. eggrundt, nedböjdt; stjelk och nyskott trinda, tätbladiga; bladen bredt eggrunda med smal, genomskinlig spets, helbräddade concava; nerven upphör. under spetsen. ♃ 5—8. — *β muticum:* med kortare, knappt genomskinlig spets. — *γ lanatum:* tätt tufvad; bladen alldeles silfverhvita med längre och utsperrad spets. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.117. Lindgr. M.exs.71. R. Hn. Bryac. exs.226.

Torf på sten, tak etc. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β Gefle.* — *γ Uppsala,* på Slottsbacken. *Stockh.* Haga ruiner etc.) *Stjelken kort, med 2—3 lin. långa, trådlikt trinda nyskott; bladen alltid fast tegel-lagda med färglös [hvit] spets, hvaraf mossan får en silfverlik anstrykning. — γ B. lanatum Brid.*

20 B. *julaceum Sm.* fröh. aflångt, något nedböjdt; stjelk och nyskott som föreg.; bladen eggrunda ell. ovala, trubbiga ell. med omärkl. spets, helbräddade concava; nerven icke utlöpande. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.243, 363.

Fukt. och sandiga st. i bergstr. r. (*Pit. Lpm.* Käxa. *Um. Lpm.* Gitsfjellen. *Jämtl.* Snasahögen, i Handölsforssens klippor. *ÖG.* Omberg. — *N.* Salten. — Dovre. Bergens st. Ullensager; Voss etc.) *Glänsande gulgrön mossa, med 3—8 lin. långa, n. tagelsmala nyskott; bladen helt och hållet gröna, med cellväf af mycket smalare och mer långsträckta maskor än föreg. Näppel. funnen med frukt i Skand.*

*21 B. *concinnatum Spruce:* tufvad, nedtill med rotludd; stjelk och nyskott som föreg., trådfina; bladen tilltryckta, bredt eggrunda — eggrundt lancettlika, köladt concava, n. helbräddade, med kort udd af den utlöp. nerven. ♃ Fig.

Klipp. i fjelltr. r. (*N.* Gravfossen nära Modum. Dovre vid Sprenbäcken.) *Omkring*

tumshög, nedtill rödbrun, upptill grön, i tufvor växande mossa, med få och enkla nyskott. Frukt okänd. — B. nimbigenum Tayl. och ed. 8.

††† *Zieria Sch.* Nyskott som afd. ††; stjelk som afd. ***; inre perist. utan ell. blott med ämnen till hår. Tvåbyggare.

22 B. *Zierii Dicks.* fröh. klubblikt; stjelk och nyskott trinda; bladen helt och hållet tegellagda eggrunda spetsade helbräddade concava; nerven upphör. under spetsen. ♃ 7—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.133.

Bergssprick. etc. i fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* Kurravara. *Lul. Lpm.* Sarkavare. *Pit. Lpm.* öst. Iscbjak och Käxa. *Um. Lpm.* Laxfjellet. *Jämtl.* Åreskutan, Snasahögen och Helagsfj. *Herjed.* Ljungdals- och Storsjötrakten; Hamrafjellet vid Andåsjö-åns fall etc. — *N.* till Hammerfest.) *Till stjelken lik B. argent. brun ell. hvitaktig; fröh. snedt, n. 2 lin. långt, på omkr. ½ tums skaft, mer och mindre böjdt åt sidan. — Zieria julacea Schimp.*

23 B. *demissum Hook.* fröh. päronlikt, nedböjdt; stjelk som föreg.; bladen något utstående, ovala, de öfre lancettlika, alla med lång spets, helbräddade; nerven på de nedre upphörande under spetsen, på de öfre utlöpande. ♃ 7—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.134.

Bergssprick. etc. i fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* Tjidtjak. — *N.* Dovre, på klippor i Sprenbäcksdalen mell. Kongsvold och Vårstien, samt flerestädes omkring Kongsvold; på fjellplatåen mell. Rise- och Finnshöe, samt mell. Finnshöe och Hemsjön. Vangsfjeld i Opdal, på sjelfva toppen omkr. Varden.) *Lik föreg. växande i 2—3 lin. höga tufvor, med korta, upptill omböjda fruktskaft; fröh. stora, tjockare än hos föreg.; bladen smalare, mer utstående. — Meesia Funck.*

†††† *Cladodium Sch.* Nyskott som afd. ††; bladen utstående; inre perist:s hår släta (utan sidotaggar), ehuru i lederna knutigt vidgade, ofta felande ell. mycket korta.

* Perist:s inre hinna utan både tänder och hår: *Ptychostomum Hornsch.*

24 B. *pendulum Schimp.* blr 2könade; fröh. päronlikt, med tydlig hals, lutande ell. något nedböjdt; stjelken kort, med längre, tätbladiga nyskott; bladen eggr. ovala med utdragen spets, helbräddade; nerven utlöp. ♃ 6—8. Fig. Br. eur. Lindgr. M.exs.58. Rab. Bryoth.443.

Jord, murar, r. (*Sk.* Lund, på Kungsmarken. *ÖG.* Norrköping; V. Ny; Egebyborna m. fl. st. *Södml.* Eskilstuna. *Stockh.* *VG.* Kinnekulle. *Värml.* Carlstad. *Herjed.* Stora Midtåkläppen, och Flottafjell. *Ångml.* Tåsjö. *Lul. Lpm.* Pollaure och Njammats. *Gotl.* — *N.* Modum vid Gravfossen. Dovre m. fl. st.) *Lik B. cæspit., men fröh. med längre hals m. m. Såsom utan inre tänder ansågs denna mossa fordom som en Didymodon. — B. cernuum Bryol.eur. och ed.7.*

** Perist:s inre hinna med tänder, utan mellanligg. hår ell. blott med ämnen dertill.

25 B. *inclinatum Bland.* (enl. Lindb.): blr 2könade; fröh. aflångt päronlikt, nedböjdt; stjelken kort, med något längre, tätbl. nyskott; bladen eggrundt lancettl. helbr., med utdragen, omärkl. naggad spets af den utlöp. nerven. ♃ 5—7. Fig. Sw.M.Su.t.5,f.11. Br.eur. Lindgr. M.exs.61.

Jord, murar. (*Sk.—Gefle. Värml.* Nordmarken sn, på Limkullen. *Lul. Lpm.* Pollaure. — *N.* Kongsberg.) *Lik B. pallens; fröh. 1—1½ lin. långt, mer och mindre nedböjdt; inre tänd. långa håliga.*

26 B. *uliginosum Br. & Sch.* sambyggare; fröh. utdraget päronlikt, med lång hals, lutande, slutl. nedböjdt; stjelk och nyskott korta; bladen bredt lancettlika, långt uddspetsade af den utlöpande nerven, mot spetsen naggade. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.62.

Kärr och fukt. jord, r. (*Sk.* Broby: Hamnstr. *VG.* Kinnekulle vid byn Örnekulla; Hunneberg. *ÖG.* Motala; Vinnerstad: Hj. Holmgr. enl. Lindb.; Norrköping. *Stockh.* vid Drottningholm; Nacka och Haga ruiner: Lindb. *Uppl.* Eckerön; Uppsala, Håga och Lassby backar etc. *Gottl.* Wibble: Pripp enl. Lindb. — *N.* Dovre, på Finnshöe ofvan Drivstuen.) *Stjelken med nyskotten 2—3 lin. hög; fröh. n. 1½ lin. långt och något krökt; inre mynn.hinnan med ett par korta ämnen till mellanligg. hår.*

27 B. *lacustre Brid.* blr 2könade; fröh. päronlikt, något nedböjdt; stjelken kort, med något

utdragna smala nyskott; bladen eggrunda med kort, syl-lik udd, helbräddade; nerven utlöpande ell. upphör. i spetsen. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.59.
Sand. sjöstränd. r. (*Torn. Lpm.* Jukkasjärvi. *Pit. Lpm.* Tjidtjak på fukt. klippor. *VB.* vid Haparanda. *Uppsala,* Islandet. *VG.* Rackeby sn. bortåt Peten på Venerns strand. — *N.* Dovre, bland *B. cirratum.* Guledalen, vid gästgg. Langledet.) *Ett par lin. hög, nyskotten dubbelt längre, med något smalare blad; fröh. knappt en lin. långt, horizontalt ell. något nedböjdt; inre tänd. långa håliga.*

28 B. *mamillatum Lindb.* sambyggare; fröh. kort päronlikt med smal mynning, nedböjdt; locket n. platt med en knappt märkbar vårta; stjelken teml. kort, med korta och tjocka nyskott; bladen elliptiska—omv. eggrunda, trubbade, med glest sågad udd af den utlöp. nerven, helbräddade, tillbakavikna kanter. ♃ 7. Fig.
Sand. str. r. (*Gottl.* vid Gothemsån i Jul. 1863: Cleve enl. Lindb.) *Bildar täta, halftumshöga tufvor, upptill brungröna af 1—2 lin. långa nyskott. Fruktskaftet knappt tumshögt, mycket tjockt och styft; fröh. gulbrunt; bladen mycket grofmaskiga, stora, i uppblött tillstånd Mnium-lika, i torrt hopvridna.*

29 B. *calophyllum R. Br.* sambyggare; fröh. ovalt ell. omv. eggrundt, nedböjdt; stjelken kort med förlängda nyskott; bladen bredt ovala ell. eggrunda, trubbiga ell. med en kort spets, helbräddade, concava; nerven upphör. under spetsen. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur.
Fukt. och sand. stränd. etc. r. (*VG.* mell. Lidköping och lägenheten Klöfvet.) *Med nyskotten omkr. ½ tum hög, växande i uppräta tufvor; de nedersta bladen rundade, de öfre ovalt eggrunda. — B. latifolium Br.eur. och ed.7.*

30 B. *Marratii Wils.* sambyggare; fröh. n. klotrundt med kort hals, nedböjdt; locket sprötspetsadt; stjelken kort med n. knopplika nyskott; bladen som föreg. trubbiga, af lös cellväf. ♃ 8, 9. Fig. Br.eur.
Sand. stränd. r. (*Gottl.* vid Gothemsån, bland *B. mamill.* och på stranden mellan Boge och Tjälders: Cleve enl. Lindb.) *De Sv. ex. likna fullkomligt utländska, men äro ännu ej funna med frukt. Stjelken knappt ¼ tum hög, med ett par lin. långa nyskott af gulgrön färg. Fruktskaftet hos Eng. ex. tumshögt, mycket smalt.*

*** Inre perist. af tänder och tydl. mellanligg. hår.

31 B. *oeneum Blytt:* tvåbyggare; fröh. utdraget päronlikt, något krökt, nedböjdt; stjelken och nyskotten utdragna, tufvade, föga ell. icke rottrådiga; bladen ovala, spetsade med tillbakavikna helbräddade kanter och udd af den utlöp. nerven; nyskottens blad glesa, torra vridna. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. V.Ac.H.1846.t.9. R. Hn. Bryac.exs.225.
Torfakt. st. r. (*Jämtl.* Åreskutan enl. Ångstr. i Bot. Not. — *N.* Dovre, mell. Fogstuen och Jerkind; omkr. Kongsvold flerest. på fukt. klippväggar.) *Med nyskotten mer än tumshög kopparröd mossa; fruktskaften föga öfvernående de förra; stjelken mycket bräcklig; bladen med röda kanter och nerv, med basen utstående och öfra delen uppböjd. Inre tänd. och håren sammanhängande och svåra att skilja från de yttre. — B. rutilans C. Müll. och ed.6.*

*32 B. *Brownii Br. & Sch.* blr 2könade; fröh. ovalt päron- ell. klubblikt, nedböjdt; stjelken tufvad med utdragna nyskott; bladen eggrundt lancettlika smalspetsade, med lång udd af den utlöp. nerven, för öfr. som föreg. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H. 1846,t.8.
Fukt. jord, r. (*N.* Dovre vid Fogstuen och Jerkind, bland föreg.) *Tufvad och rottrådig, lifligt grön, med talrika, ½—1 tum höga nyskott; fröh. ovalt ell. något aflångt, på mer än tumslångt skaft. Inre tändren och håren som hos föreg. — Pohlia bryoides R. Br.*

33 B. *purpurascens Br. & Sch.* blr 2könade; fröh. päronlikt, nedböjdt; stjelken grenad i utdragna smala nyskott; bladen eggrunda helbräddade, knappt kantade, med kort udd af den utlöp. nerven. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846,t.7.
Sand. st. r. (*Lul. Lpm.* Pollaure. *Pit. Lpm.* Peljekaise. *Herjed.* Tvärån i öfre Ljusnedalen. *Dal.* Idre kapell enl. Lindb. — *N.* Dovre, vid Fogstuen och Jerkind; Kongsvold etc. Lom, Visdal: Jens. enl. Lindb.) *Tufvad, med 3—6 lin. höga nyskott och n. fullkomligt regelbundna fröh., hvilkas mynning och lock äro något vidare än hos följ. Hela mossan rödaktig. — B. arcticum β ed.6.*

34 B. *arcticum Br. & Sch.* blr 2könade; fröh. päronlikt, nedböjdt; stjelken kort, med tufvade nyskott; bladen eggrunda helbräddade, starkt kantade, uddspetsiga af den

utlöp. nerven. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846,t 6. Lindgr. M.exs.60 enl. Lindb. R. Hn. Bryac.exs.286.

Fukt. jord. r. (*Lul. Lpm.* Wallibacken och Kamajock. *Pit. Lpm.* Walloive. *Jämtl.* Snasahögen vid Handölsforssen. *Herjed.* Skarffjellet och St. Midtåkläppen. *Gefle. Stockh.* Sundsta: Lindb. *VG.* Lidköping: Lindgr. — *N.* Trondhj. Mostamarken. Dovre. Tellemarken. Bleefjeld samt Kongsberg.) *Vanl. tufvad och låg, ej olik B. cæspitic., men med smalare blad; fröh. kortare ell. längre päronlikt, stund. något krökt.*

(B. Ludwigii.)

††††† *Webera Schimp.* Nyskott från stjelkens bas; inre perist. med släta, ofta felande ell. mycket korta hår.

* Inre perist. med hår.

a — Fröh. päron- ell. klubblikt, nedböjdt; bl. eggrunda — bredt lancettlika. Tvåbyggare.

35 B. *Wahlenbergii Sw.* fröh. rundadt päronlikt, nedböjdt; stjelk och nyskott utdragna glesbladiga; bladen eggrunda spetsiga, de öfre lancettlika, finsågade; nerv upphör. under spetsen. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.166.

Ler- och sandjord, r. (*Jämtl.* Åreskutan. *Herjed.* vid Malmagen. *Dal.* Idre. *Ångml.* Sollefteå: Frist. enl. Lindb. *Gefle,* vid Mårtsbo etc. *Uppl.* Uppsala: Zett.; Hargs bruk. *Stockh.* Lidingöbro och Marieberg m. fl. st. enl. Lindb. *Sk.* mell. Lackalänge och Valkärra. — *N.* Tromsöe. Trondhj. Suul vid Kongstuen. Dovre. Stulsbroe och Voss.) *Stjelken ½—2 tum lång, med få ell. inga nyskott; för öfr. utmärkt af sin blekgröna färg [härrörande af de stora, genomskinliga bladmaskorna] samt af de höga glesbladiga hanstjelkarne, som bära en bred, utstående bladig blomma i toppen. — Mnium albicans Wg.*

36 B. *Ludwigii Spreng.* fröh. utdraget päronlikt, nedböjdt; stjelken utdragen [hos β kort] enkel ell. med 1—2 nyskott; bladen eggrunda, de öfre eggr. lancettlika, trubbade ell. med tvär naggsågad spets; nerven upphör. under spetsen. ♃ 7—9. — β *gracile:* lågväxt, med smalare, n. upprätta blad; kortare fröhus. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs.13 (*a* & β).

Fukt. st. i fjelltr. (*Lul. Lpm.* mell. Virihjaur och Pollaure. *Pit. Lpm.* Tjidtjak. *Um. Lpm.* Marsfjellen: Ångstr. *Herjed.* — *N.* Folgefonden i Bergens stift. Gråsiden på Voss. Dovre, på Storhöe och Finnshöe. Bleefjeld i Tellem. — β *Torn. Lpm.* Ketkesuando. *Pit. Lpm.* Peljekaise. *Jämtl.* Skalstugan; Åreskutan. — *N.* Salten—Goustafjell.) *Stjelkarne tufvade, ½—2 tum långa, något glesbladiga; β 2—3 lin. hög. — B. boreale Somf.*

b — Fröh. som afd. a —; bl. lancettl. ell. smalare.

37 B. *nutans Schreb.* blr 2könade; fröh. klubblikt, meränd. nedböjdt; stjelken något utdragen, enkel eller grenad af nyskott; de nedre bladen smärre och bredare, de öfre n. jemnbredt lancettlika, spetsade sågade, med i spetsen upphörande nerv. ♃ 6—8. — β *longisetum:* fröh. på midten mer bukigt, med 2—3 tum långt skaft. Fig. Br. eur. Lindgr. M.exs.63. R. Hn. Bryac.exs.167.

Tufviga st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Växer spridd ell. löst tufvad, med 3—4 lin. hög stjelk, stundom förlängd och grenad, mer än tumshög; toppbladen långa och smala. Fruktsk. 1—2 tum högt. — B. (Webera) Sphagnicola Br. & Sch. från N. skiljer sig med intet annat än blrna, som äro tvåbygg., och då förf. på Schimpers ex. äfven funnit 2könade blr, torde det vara rättast att anse dem höra hit, och att nutans företer samma könsförhållande som B. crudum.*

*38 B. *Schimperi C. Müll.* tvåbyggare; fröh. aflångt klubb- ell. päronlikt, nedböjdt; stjelk och nyskott utdragna trådsmala; bladen upprätta, från den bredare basen lancettlikt spetsade; nerven upphörande i den naggade spetsen. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H. 1846,t.10.

Fukt. jord. r. (*N.* Dovre. Jerkind; Jättafjeld: Lessing enl. C. Müll.) *Stjelken jemte nyskotten omkring tumshöga rödaktiga; fröh. en lin. långt, aflångt päronlikt; inre mynninghåren på fig. mera liknande dem hos Bryum än hos Webera. — B. rutilans Br. & Sch.*

39 B. *annotinum L.* tvåbyggare; fröh. klubblikt, nedböjdt; stjelken något utdragen; de

ofruktsamma [han-]stjelkarne längre trådlika, glesbladiga, meränd. med knoppar i bladvecken; bladen eggr. lancettlika, de öfre smalare, för öfr. som föreg. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.14.

Fukt. sandjord, r. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Ljusgrön med smala, 4—10 lin. långa nyskott och hanstjelkar; fr.skaften omkr. tumslånga med små och smala, n. aflånga fröhus.*

40 B. *carneum L.* tvåbyggare; fröh. aflångt päronlikt ell. ovalt, något krökt, nedböjdt; stjelk och nyskott korta, tätbladiga; bladen lancettlika spetsade naggsågade, genomskinliga af grofva ovala maskor; nerven upphörande uti spetsen. ♃ 6—8. Fig. Br. eur. R. Hn. Bryac.exs.15.

Sandig lerjord, r. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Spridd ell. löst tufvad, 2—3 lin. hög, med 4—6 lin. långt fruktskaft, samt föga öfver ½ linie långt fröh. Lättast skiljd från följ. genom de grofmaskiga bladen. — B. atropurpureum Wg. i Web. & Mohr Ind. musc. enl. Lindb.*

41 B. *pulchellum H.* tvåbyggare; fröh. rundadt päronlikt, horizontalt ell. nedböjdt; bladens cellväf af n. jemnbreda täta maskor och derföre mindre genomskinliga, för öfr. som föreg. ♃ 6—8. Fig. Br.eur.

Lerjord, r. (*Sk.—Lpl. VB.* Skellefteå och Ratan; vid Luleå. — *N.* Nordl. Salten.) *Ännu mindre än föreg.; bladen något smalare, särdeles de öfre; fröh. n. klotrundt, ej större än en liten knappnålsknapp, svartbrunt. — Förblandad med föreg., så att bådas växtställen behöfva utredas.*

c — Fröh. cylindr. ell. aflångt, lutande.

42 B. *crudum Schreb.* tvåbygg. ell. blr 2könade; fröh. cylindriskt aflångt, n. horizontalt lutande; locket med kort trubbig vårta; de nedre bladen eggrundt, de öfre smalt lancettlika, alla spetsade finsågade; stjelken utdragen enkel, nedtill bar. ♃ 5—9. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.26. Lindgr. M.exs.13. R. Hn. Bryac.exs.163.

Bergs- och jordhålor, a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Stjelken ofta tumshög; bladen ljusgröna ell. blåaktiga; fröh. 1½—2 lin. långt, med kort hals. Var. med n. upprätt, cylindr. fröh.: β minus Schimp.; samt med kort päronlikt, utan lock n. klotrundt: γ subglobosum Schimp.*

43 B. *longicollum Sw.* sambyggare; fröh. ovalt, knappt längre än den utdragna halsen, föga lutande; locket koniskt med spetsig vårta; bladen lancettlika, de öfra n. jemnbreda spetsade, glest sågade, med tätt under spetsen upphörande nerv. ♃ 7—9. Fig. Sw.M.Su.t.6,f.13. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.164.

Fjelltrakt. berg, r. (*Torn. Lpm.* nära Kihlangi. *Lul. Lpm.* Niavvi: Ährl. enl. Lindb. *Pit. Lpm.* Käxa och Tjidtjak. *Um. Lpm.* Storavare; Åsele Lpm. Tåsjö. *Jämtl.* Åreskutan och Snasahögen. *Herjed. Dal.* — *N.*) *Växer i stora, fasta och glänsande tufvor; fröh. nästan upprätt, med en smal hals; locket högre med längre och spetsigare vårta; nerven nående längre in på bladudden än hos föreg. — B. crudum β ed.2. B. elongat. β alpinum Br. & Sch.*

44 B. *elongatum Turn.* sambyggare; fröh. smalt cylindriskt, med den långa halsen något klubblikt, föga lutande; locket kägel-likt, spetsigt; inre mynningtändrens mellanligg. hår korta ell. felande; bladen smalt lancettlika spetsade sågtandade. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.275, 360.

Skugg. st. berg, r. (*Herjed.* på Funnesdalsberget. *Dal.* Malung vid Fors. *Göteborg* i Gunneboskogen vid Eremitkojan. *ÖG.* Motala sn, vid Lemunda stenbrott. *Smål.* Vexiö: Scheutz. *Sk.* Kullaberg. — *N.* mellan Bergen och Hauge; Vestfjorddalen, Rollaug; Oldendalen; Dovre, flerestädes etc.) *Stjelken 1—2 lin. hög; fr.skaftet 1—2 tum; fröh. lutande under en mycket trubbig vinkel mot skaftet, med hals så lång som sjelfva fröh. Lik föreg.*

(B. cucullatum.)

** Inre perist. utan ell. med blott ämnen till hår. Sambyggare.

45 B. *acuminatum Br. & Sch.* fröh. med lock som föreg., horizontalt; bladen lancettlika spetsade helbräddade, i spetsen småtandade. ♃ 6, 7. — *β tenellum:* stjelken utdragen, vid basen grenig af talrika nyskott; fruktskaftet kort, krökt. — *γ arcuatum:* merändels enkel; fr.skaftet omböjdt n. från midten. Fig. Br.eur. Funck. t.26.

Fjelltr. r. (*Lul. Lpm.* Säkkok. *Pit. Lpm.* Svartberget vid Hornavan. *Jämtl.* Snasahögen, bland Handölforssens klippor. *Herjed.* — *N.* Trondhj. Suul vid Kongsstuen.

Dovre, Vaarstien.) *Liknar föreg., men är dubbelt mindre och har mer horizontalt fröhus.*

46 B. *polymorphum Hn.* fröh. aflångt päronlikt, lutande; locket kägel-likt; bladen aflångt lancettlika med småtandad spets. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.165.
Fjellv. r. (*Lul. Lpm.* Qvickjock. *Jämtl.* Snasahögen. *Herjed.* Ösjökläppen och Haftorstöten. — *N.* nära Mariestuen, vid gränsen af Bergens och Christiania stift. Dovre, v. om elfven vid Drivstuen; på Finnshöe, samt vid Vaarstien.) *Hela mossan icke tumshög; inre mynninghinnan delad i långa likformiga tänder. Den Jämtl. är var. brachycarpum Bryol. eur.*

47 B. *cucullatum Schwægr.* fröh. aflångt päronlikt, nedböjdt; stjelken och de smalt trådlika nyskotten något utdragna; de nedre bladen n. eggrunda trubbade, de öfre lancettlika, mer spetsiga, omärkl. naggade; nerven upphör. under ell. i spetsen. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.442.
Fukt. jord i fjelltr. (*Torn. Lpm.* Keitotsorro. *Lul. Lpm.* Qvickjock. *Pit. Lpm.* Adolfström och Valloive. *Jämtl.* Snasahögen. *Herjed.* Helagsfjellen; Malmagen. — *N.* allmän på de högre fjellen.) *Stjelken 3—4 lin., täckt af de upprätta, n. inböjda, vanl. trubbade bladen; nyskotten smala 3—6 lin. långa.*
(B. longicoll., elongatum.)

††††† *Leptobryum Schimp.* Nyskott som afd. *Webera;* inre perist. som *Bryum* i eg. mening. Blr 2könade.

48 B. *pyriforme H.* fröh. fullkomligt päronlikt, nedböjdt; stjelken n. enkel; bladen från vidgad basis borstlika, i spetsen sågtandade, med utlöp. nerv. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.106.
Murar, sandjord. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Löst tufvad med 2—3 lin:s stjelk, nedtill med små, upptill långa, n. hårsmala blad; nyskott 1—2, oftare inga; fröh. vidgadt päronlikt, rödbrunt, glänsande. — Mnium L.*

19. TÉTRAPHIS *Hedw.*

1 T. *pellucida H.* fröh. cylindriskt; bladen eggrunda—lancettlika spetsiga helbräddade; nerven mot spetsen försvinnande. ♃ 4—7. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.129. R. Hn. Bryac.exs.99.
Ruttna stubb. etc. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Tumshög, enkel. — T. cylindrica Funck. Mnium L. Georgia Mnemosynum Ehrh. och C. Müll. G. pellucida Rab. och Lindb.*

2 T. *Browniana Hn.* fröh. eggrundt; stjelken ganska kort; bladen eggrunda trubbiga tilltryckta, med ingen eller otydlig nerv vid basen. ⊙ 7. Fig. Br.eur. Funck t.6.
Bergsklyft. r. (*VG.* Kinnekulle på sandstensklefven nedanför Hellekis och Råbäck; på sandstenslagret midt för Källby k:a. *ÖG.* i taket af samma håla som *Schistostega. Värml.* Kroppa på Brattberget. — *N.* i Krokklefven; Græfsenaas nära Christiania: Zett.) *Mycket liten och späd, knappt ¼ tum hög. De öfre bladen spetsigare, stundom något småtandade. Har stundom vid basen långa tunglika ell. viggformiga och 2—3flikiga, n. bruna bladlika grenar, som dock hittills ej blifvit observerade på Svenska ex., men finnas på de Norska. — T. ovata Funck: formen utan bladlika utskott. Tetrodontium Schwægr. T. varium Lindb.* (α & β).

20. MIELICHHOFERIA *Hornsch.*

1 M. *nitida Hornsch.* fröh. päronlikt, n. upprätt; stjelkarne nedtill fast tufvade, upptill fria, tagelsmala; bladen eggrundt lancettlika, mot spetsen tandade; nerven bred, upphör. under spetsen. ♃ 8, 9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.285.
Fjellberg, r. (*VG.* Hunneberg, på alunskiffer i branterna mot Nygård. — *N.* Dovre vid Vårstien; samt vid Skåp- och Sprenbäckarne med frukt. Vang i Valders på Bergsfjeld, Goustafj. Vid Mjösen.) *Tufvorna ¾—1½ tum höga, täta och ofvanpå plattade; öfra delen höggrön, den nedre brun, ofta med ett gult bälte imellan; bladen små, upprätta, från bredare bas afsmalnande, något trubbade. Högst sällsynt med frukt i Norden. — Weissia zonata ed.4.*

5 Flocken **Meesieæ.** Perenna kärrmossor med mer och mindre utdragen ofta lång stjelk och snedt päronformigt, åt sidan krökt fröhus. Peristom dubb. För öfr. som *Bryineæ.*

21. MEESIA *Hedw.*

1 M. *longiseta H.* blr tvåkönade: fröh. utdraget päronlikt, snedt; stjelken meränd. lång; bladen i 6—8 rader, från bredare bas lancettlika spetsade helbräddade. ♃ 7, 8. — *β abbreviata:* stjelken tufvad, $\frac{1}{3}$ tum hög; nyskottsbladen i spetsen finsågade. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.362.

Sanka kärr, r. (*Lpl. Medelp.* i Sättna. *Herjed.* Funnesdalen. *Helsl.* Hemstanäs. *Uppl.* Husby-Långhundra i Mältasjön; Film sn, i Filmsjön: Thed. *Stockh.* Carlberg. *Vestml.* Odensvi, Stulsta; Finnhyttan nära Loka; Gunnebo sn. *Ner.* i Markkärret nära Örebro. *ÖG.* V. Ny i Åsens kärr. — *N.* Christiania, Nöckelvandt. Lysagerkjärn etc. — *β Torn. Lpm.* Karesuando och Jukkasjärvi.) *Stjelken 2—6 tum; fruktskaften 3—5 t. långa. — Diplocomium WM.*

2 M. *tristicha Br. & Sch.* tvåbyggare; bladen i 3 rader omgifvande den långa stjelken med utsperrad spets, sågade; för öfr. som föreg. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Sill. M. exs.168.

Sanka kärr, r. (*Lpl.—ÖG.* Vinnerstad och V. Ny sn. *Ner.* vid Hemsjön i Tysslinge sn; Yxhult i Kumla sn. *Sk.* Hasslebro. — *N.*) *Lik föreg., men gröfre, och lätt skiljd med sina stjernformiga hanblr i toppen af särskilda stånd. Synes vara allmännare än denna, men har förut varit dermed förblandad. — Mnium triquetrum L. Meesia longiseta Sill. M. triquetra Ångstr. enl. Lindb.*

3 M. *uliginosa H.* mångbyggare; fröh. päronlikt, snedt; stjelken något utdragen och grenig; bladen upprätta jemnbreda, mot spetsen afsmalnande, trubbiga helbräddade. ♃ 7, 8. — *β minor:* fr.skaften 5—8 lin. långa. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.169. *β* Funck t.28.

Kärr, *β* klippor i fjellen, r. (*Lpl.—Smål. Gottl.* Slite: Cleve enl. Lindb. — *N.* — *β Jämtl. Herjed.* — *N.*) *Stjelken knappt $\frac{1}{2}$ tum hög, hos β ett par linier; fruktsk. hos α $1\frac{1}{2}$—2 tum höga. — Bryum trichodes L. β M. minor Brid.*

22. AMBLYODON *Pal. Beauv.*

1 A. *dealbatus PB.* mångbyggare; fröh. päronlikt, krökt; stjelken kort; bladen bredt lancettlika, med hvass, sågad spets. ♃ 7, 8. Fig. Sw. M.Su.t.5,f.10. Br.eur. Rab. Bryoth. 99, 438.

Våta ställ. r. (*Lpl. Jämtl. Herjed. Gefle,* Stensborg. *Uppl.* i Vahlö sn; Uppsala i Norrbykärret, etc. *Stockh.* Uggelviken; Solna. *ÖG.* Vinnersta sn; Omberg. *VG.* Kinnekulle, nära Kesta. *Sk.* Årup, Bosarp, Annelöf etc. i torfmossar. *Gottl.* vid Aar i Fleringe. — *N.*) *Stjelken vanl. ett par linier hög; på Herjedalsex. öfver $\frac{1}{2}$ tum; bladen ljusgröna, slutl. hvitaktiga, mycket tunna, af grofmaskig, genomskinlig cellväf. — Meesia Sw.*

23. PALUDELLA *Ehrh.*

1 P. *squarrosa Brid.* stjelken lång trådlik, med triangelformiga sågtandade tillbakaböjda blad. ♃ 7—9. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.170. R. Hn. Bryac.exs.168.

Sanka kärräng. (*Lpl.—Ner.* och *ÖG. Sk.* vid Ringsjön, samt Åkersberg och Gustafslund: Berggr. enl. Lindb. — *N.*) *Stjelken flera tum lång, nedtill brunullig. — Bryum L. Meesia Wg. Pohlia Spreng. och Handb. ed.2.*

6 Flocken **Splachneæ.** Kärrmossor, helst växande på gammal gödsel, med tunna genomskinliga blad, upprätt, r e g u l i e r t fröhus på ett omv. koniskt, klot- ell. skärmformigt b i h a n g. Peristom af en e n k e l tandkrans [hos *Oedipod.* 0]. Mössa liten, meränd. h ä t t e l i k.

24. SPLACHNUM *Lin.*

† Löst tufvade arter, med b r e d t ovala blad af g r o f m a s k i g cellväf.

1 S. *luteum L.* fröhusets bihang sköldlikt, slutl. n. platt; bladen ovala, med utdragen sågad spets. ⊙ 6, 7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.24. R. Hn. Bryac.exs.131.

Fjellmyrar och kärr, r. (*Lpl.—Gestr.* Oslättfors i Stormuren etc. *Dal.* Rättvik sn; Grycksbo; Grangärdet i Ludvika söd. recogn.skog; Norrbärke, vid Backa. *Värml. Vestml.* Loka. *Smål.* Nottebäck. — *N.* ned till Skydsmoe, nära Christiania.) *Fruktbihanget i början flasklikt, sedan convext, slutl. platt, gult, cirkelrundt af omkr. $\frac{1}{2}$ tums diam.*

2 S. *rubrum L.* fr.bih. sköldlikt halfklotformigt; bladen eggrunda sågade. ⨀ 6, 7. Fig. Sv.B.647. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.130.

Fjellmyr. och kärr, r. (*Lul.* och *Um. Lpm. Jämtl. Dal.* med föreg. *Värml. Vestml.* Frösåker. *VB.* Skellefteå, vid Falkberget; Umeå sn, Sörfors. *Ångml.* Tåsjöberget. *Medelp.* Stöde sn. vid Prestfäbodarne. *Helsl.* Norrbo prestg. vid Kojudden; Prestmyran; Skog sn. Hemstanäs. *Gefle,* mell. Jerfsta och Kubbo m. fl. st. *Södml.* Wirå bruk; Ö. Vingåker i Dalaskogen mellan Forssa och Beckershof; Marieberg i Grödinge. — *N.* ned till Oudalen och Skydsmoe.) *Bihanget mörkrödt, n. lika stort som hos föreg.*

3 S. *ampullaceum L.* bihanget päronlikt, med långt utdragen basis, upptill mycket vidare än fröh.; bladen bredt spadlika med lång, sågad spets. ⨀ 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.44.

Kärr och fukt. jord. (*Sk.—Helsl. Ångml.* Nora sn. *VB.* Umeå sn, Koddis. *Ner. Värml. Dalsl.* Ed sn. *Gottl.* — *N.*) *Bih. yngre gult, äldre rödaktigt; fruktskaftet 1½—2 tum långt.*

4 S. *vasculosum L.* bih. klotrundt, flera gånger vidare än fröh.; bladen bredt ovala trubbiga ell. med kort spets, helbräddade. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.132.

Kärr. (*Lpl.—Värml.* och *Stockh. ÖG.* Vinnerstad i kärr vid Boren; Linköp. Roskälla; Omberg: Lindb. *Blek.* Ronnebytrakten. *Sk.—N.*) *Fruktskaften 1—3 tum långa; bih. rödbrunt, ofta stort som en liten ärt.*

5 S. *sphæricum Sw.* fruktbihanget n. klotrundt, något vidare än fröh.; bladen bredt eggrunda, med smal, ofta något sågad spets. ♃ 7. — *β ovatum:* fr.skaftet tjockare, föga längre än stjelken; bihanget fingerborglikt, af fröh:s vidd. Fig. Sw.Meth.Musc. t.1,f.1. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.43.

Kärr, särdeles i fjellen. (*Lpl.—Gestr. Uppl.* Uppsala; Vesterlöfsta. *Södml.* Sophielund i V. Hanninge. *Vestml.* Skinnskatteberg. *Värml. Smål.* Femsjö. — *N.*) *Har omkring 2 tum långa skaft, stund. 3—5 t. Bih. yngre grönt, sedan rödbrunt, mindre än en knappnålsknapp. — S. gracile Dicks.*

6 S. *Wormschjoldii Horn.* fröh. vidgadt skål-likt; bladen eggrunda smalspetsade helbräddade. ♃ 7, 8. Fig. Fl.D.1659. Br.eur.

Fjellv. r. (*Lpl.* förmod!. Karesuando: Læst. — *N.* Vadsöe. Trondhj. Mostamarken i ett kärr vid Folsöen.) *Stjelken 1—2 tum hög med 5—8 liniers fruktskaft och bihang knappt vidare än fröh.; bladens cellväf mycket grof; de öfre bladen aflånga. — Eremodon Brid.*

†† Fast tufvade, med lancettlika—omv. eggrunda blad, af mindre grof cellväf: *Tetraplodon Br. & Sch.*

7 S. *mnioides H.* bih. aflångt, längre, men föga vidare än fröh.; bladen eggrundt lancettlika ell. ovala, med en smal spets, concava, helbräddade; nerven utlöpande. ♃ 6, 7. — *β fastigiatum:* större; bih. efter frökastningen n. dubbelt så långt och vidt som fröh. — *γ cavifolium:* bladen tegellagda, starkt concava; fröh. med kort skaft. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.9. R. Hn. Bryac.exs.103.

Berg och kärr, r. (*Lpl.* — *Stockh.* och *Värml.* — *N.* — *γ Pit. Lpm.* Kobroive: Lindb. *Jämtl.* Snasahögen. — *N.* Dovre, Snöhättan.) *Bladen småningom sammandragna till en kortare eller längre udd. Bih. grönt, äldre mörkbrunt. — β S. fastigiatum Dicks. S. Brewerianum Hedw.*

8 S. *angustatum Sw.* bih. omv. eggrundt, något vidare än fröh.; bladen lancettlika, med utdragen borstlik spets, sågade, de öfre nående n. till fröh.; nerven som föreg. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Somft. Crypt.exs.8. R. Hn. Bryac.exs.102.

Berg och kärr, r. (*Lpl.—Gefle:* Hemlingberget; mell. Bäckebro och Löten. *Uppsala,* Vittulfsberg; Gottsundabergen. *Vestml.* Köping och Ramshyttan; Odensvi nära sjön Otjärn. *Värml.* — *N.* Finnm.—Dovre.) *Tufvad och rik på frukter, hvilka föga höja sig öfver bladen.*

25. TAYLORIA *Hook.*

1 T. *splachnoides Hook.* fröh. aflångt eller ovalt, med kägellikt lock och långa hårlika skrufvridna tänder; bihanget långt, smalare än fröh.; bladen aflånga, de öfre bredare spetsade, sågade. ♃ 7—9. — *β mucronata:* fröh. ovalt, med locket dubb. kortare än fröh.; bladen med smalare spets. Fig. Br.eur.

Fjelltr. r. (*Herjed.* på stenar vid nordöstra sidan af Funnesdalsberget. *Dal.* Särna, vid Njupaskärs vattenfall. — *N.* Dovre. Ringeboe prestg. Tind och Rollaug. Tellemarken och Nummedalen. Gousta. — β *N.* Dovre.) *Bihanget gulaktigt, föga tjockare än skaftet; för öfr. högst utmärkt af de hårsmala, vid påandning lifligt vibrerande tänderna, hvilka hos β i anseende till det lägre locket äro kortare än hos α.* — β *T. cuspidata Ed.4.*

2 T. *serrata Br. & Sch.* fröh. som föreg.; tänd. bredare, trubbade; locket convext; bih. något smalare än fröh.; bladen aflångt omv. eggrunda med smal spets, glest sågade ell. naggade. ♃ 6—8. — β *tenuis:* locket mer höghvälfdt; centralstiftet utskjutande ur fröh. Fig. Br.eur. β R. Hn. Bryac.exs.42.

Kärr, helst i fjelltr. (*Lpl.*—*Gefle:* Oslättfors etc.; Tolfors [α]. *Dal.* Ohre och Norrbärke s:nar; Grycksbo bruk. *Värml.* Nyeds sn. vid Östanås; Elfdalen etc. *ÖG.* Vadstenatrakten. — *N.* Dovre; Romerige etc.) *Fröh. med bihanget och det tumslånga skaftet slutl. svartbruna; tändren utan föreg:s rörlighet.* β *är i Sv. vida allmännare än α, som förf. endast har från Gefle. Dicksons namn* [*Splachn.*] *tenue borde ock såsom äldre blifva artens namn.* — *Splachnum H.*

26. DISSODON *Grev. & Arn.*

1 D. *Frölichianus Grev.* fröh. ovalt ell. rundadt, kortare än bihanget; tänderna parvisa; bladen aflånga, rundadt trubbiga. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.100.

Fjelltr. r. (*Lul. Lpm.* Storthoke vid Virihjaur; Puoitisjaur; Kirkevaara: Åhrl. enl. Lindb. *Pit. Lpm.* Valloive och Tjidtjak. *Jämtl.* på Snasahögens norra topp samt på Getvalen. — *N.* Finnm. Kaveringtind vid Lyngseidet m. fl. st. Dovre, Finnshöe ymnig, Knudsöe etc. File- och Goustafjell.) *Bladen bredare än hos följ., af mycket grof och nätlikt genomskinlig cellväf.* — *Splachnum H. S. reticulatum Sw.*

2 D. *splachnoides Grev.* fröh. som föreg., längre än bihanget; tänd. med samma afstånd från hvarandra; bladen som föreg. ♃. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.101.

Fukt. st. r. (*Lpl.*—*Herjed. VB.* Skellefteå. *Ångml.* Tåsjöberget. *ÖG.* Motala, vid Lemunda stenbrott. — *N.* Finnm. Hammerfest; Kaveringtind m. fl. st. Dovre. Vang i Valders etc.) *Bladen af grofmaskig cellväf, men grönare och mindre genomskinliga än hos föreg. Locket hos båda convext med vårta, något högre hos föreg. art.* — *Splachn. lingulatum Dicks. Eremodon Brid. Weissia Wg.* och *Funck.*

27. OEDIPODIUM *Schwægr.*

1 O. *Griffithianum Schw.* fröh. ovalt ell. klotrundt, med långt och smalt bihang, omärkligt öfvergående i det tjocka fruktskaftet; locket convext; bladen rundadt spadlika trubbiga helbräddade. ⊙ 6, 7. Fig. E.B.1938. Br.eur.

Bergshål. i fjelltr. r. (*Um. Lpm.* på Käringhögen i Gitsfjellen inom Wilhelmina sn. samt på Laxfjellet i Tärna. — *N.* Bergens st. vid Förde. Ousedalen i Ullvigs sn. mellan Graven och Voss, i en grotta upp i dalens högre del på upplöst skiffer bland *Trichost. homomallum.*) *Stjelken 2—3 lin. hög, enkel ell. med 1—2 nyskott; fruktsk. 5—7 lin. högt och ovanligt tjockt. Bladen af grof cellväf.* — *Gymnostomum Sm. Physcomitrium Ångstr.*

7 Flocken **Funarieæ.** Enåriga, mest enkla, kortstjelkiga mossor med blad af grof cellväf och päronlikt fröhus. Peristom dubbelt, ell. intet. Mössa i yngre tillstånd uppblåst och mer ell. mindre kantig.

28. FUNARIA *Schreb.*

1 F. *hygrometrica H.* fröhuset päronlikt, meränd. reffladt, lutande; bladen eggrunda spetsiga helbräddade concava. ⊙ 4—10. — β *nana:* liten, med raka fruktskaft, nästan släta fröh. Fig. Sv.B.228. Thed. M.exs.113. R. Hn. Bryac.exs.104.

Jord, a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* — β *Dal.* i Sätersdalen. *Uppl.* på Dalefvens stränder vid Elfkarleby.) *Stjelken 2 lin. hög; fr.skaftet 1—2 tum långt, krökt i toppen; fröh. stort reffladt, bladen stundom i kanten otydl. naggade af utskjutande celler.* — β *har stjelken knappt en linie hög, fröh. ännu kortare.* — *Mnium L.*

2 F. *calcarea Wg.* fröh. päronlikt, något lutande, nästan slätt, på rakt skaft; bladen smalt eggrunda, med sammandragen hårlik sågad spets. ⊙ 5, 6. Fig. Vet.Ac.H.1806,t.4,f.2. Br.eur. Rab. Bryoth.308.

Sandig kalkjord, r. (*Gottl.* Klintabacke; Etelhem på bergen vid Tenglingsmyr. St. och L. Carlsön; Fårön vid Gåsmora.) ½ *tum hög, hvaraf stjelken en linie; fröh. tämligen stort, päronlikt. — F. Mühlenbergii ed.7. F. hibernica Hook. enl. Lindb.*

29. PHYSCOMITRIUM *Brid.*

1 P. *pyriforme Brid.* fröh. päronlikt; locket convext, med mycket kort trubbigt spröt; bladen eggrunda spetsade småsågade, något concava, med i spetsen försvinn. nerv. ⨀ 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.49. R. Hn. Bryac.exs.105.
Fukt. jord, diken etc. (*Sk.— Gestr. Ner. Värml. — N.*) *Vanl. tumshög, med fröh. stort som ett hampfrö, men är stund. betydl. mindre. — Bryum L. Gymnost. H.*

2 P. *fasciculare Brid.* fröh. päronlikt, med sammandragen mynning; locket plattadt convext, med otydlig vårta; bladen ovalt lancettlika spetsiga sågtandade, med under spetsen försvinnande nerv. ⨀ 5, 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.353.
Diken etc. r. (*Sk.* Knästorp; Vidarp; Årup etc.) *Föga mindre än föreg:s smärre individer. — Gymnost. H. Entosthodon C. Müll. och Schimp. Funaria Schimp. (Syn. i bih.) på grund deraf att locket är skrufvridet.*

3 P. *Ahnfeltii Fr.* fröh. päronlikt, med slutl. vidgad mynning; trubbigt convext lock; bladen bredt aflånga spetsiga concava, glest naggade; nerven mot spetsen försvinnande. ⨀ 5, 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.22, 428.
Jord, r. (*Smål.* Femsjö på Håknasjöns vestra torftäckta strand. *VG.* mell. Degeberg och Stola vid Marskalks-torpet, på blottade jorden vid från bergssidorna nedsipprande vatten.) *3—5 lin. hög; med fröhus liknande föreg:s. — Gymnostom. Fr. Nov. Physc. ericetorum Br. & Sch. var. Entosthodon C. Müll. och Schimp. Coroll.*

30. PYRAMIDULA *Brid.*

1 P. *tetragona Brid.* fröh. päronlikt; locket convext med hög vårta: mössan stor 4sidig; bladen eggrundt ovala, med lång syl-lik spets, helbräddade concava. ⨀ 4, 5. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.12.
Trädesåkr. r. (*Uppsala* mell. Staden och Lassby backar på flera ställen, samt bortåt Ricomberga. *Stockh.* Örby i Brännkyrka sn: Lindb. *Smål.* Odensvi.) *Hela mossan 2—4 lin. hög, med tämmel. stora blad. — Gymnostomum Schwægr. Physcomitr. Br. & Sch. Pyramidium ed.6.*

8 Flocken **Polytricheæ.** Fleråriga mossor, med utdragen, mest enkel stjelk, långskaftade fröhus, med en krans korta tänder, förenade med en mynningen betäckande, trumlik hinna.

31. POLYTRICHUM *Lin.*

† Fröhuset 4-, stund. 5—6kantigt.

1 P. *commune L.* fröh. 4kantigt, aflångt med tydligt bihang; bladen jemnbredt syl-lika, med platta sågade kanter, n. slät rygg. ♃ 4—9. — * *Swartzii Hn.* fröh. kort, n. kubiskt, med mindre frånskiljdt bih.; bl. mindre utstående. Fig. Sv.B.101. Lindgr. M.exs.16. R. Hn. Bryac.exs.56.
Skog och kärr, a. (*Sk.—Lpl. — N.* — * *Stockh. Gestr.* Forsbacka, på holmar. — *N.* Kongsberg.) *Störst af alla, 1—2 qu. hög; bladen både friska och torra bågligt utböjda.* * *till alla delar mindre. — P. yuccæfolium Ehrh.*

2 P. *juniperinum Willd.* fröh. 4kantigt, med ringformigt bihang vid basen; bladen utstående syl-lika, med inböjda helbräddade kanter, hårlös spets. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.22. R. Hn. Bryac.exs.55.
Torfkärr, a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *P. commune β L.*

3 P. *strictum Menz.* fröh. 4kantigt, n. kubiskt, med bihang som föreg.; bladen tilltryckta blågröna med rödbrun udd af den utlöp. nerven; för öfr. som föreg. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.82.
Tufv. kärr, helst i fjelltr. (*Lpl. — Helsl.* Skog sn. *Stockh.* ej sällsynt. *ÖG.* Vinnerstad. *VG.* Hunneberg. *Smål.* Grennatrakten; Hvetlanda, Algutsboda etc.: Scheutz. *Gottl.* Fardume. — *N.*) *Bildar mycket fastare tufvor än föreg., från hvilken den skiljer sig med de kortare, och tilltryckta blekt blågröna bladen och fröhusets form. — P. junip. β strictum Handb. ed.4., β alpestre ed.6. P. alpestre Hoppe.*

4 P. *piliferum Schreb.* fröh. 4kantigt; bladen syl-lika, med hvit finsågad hårudd, hel-

bräddade. ♃ 5—7. — *β proliferum:* fruktbär. stjelken grenig; de ofrukts. (han-) tätt ledade af ur hvarandra uppväxande bägarlika nyskott. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.54.
Torra hedar, berg, a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β Torn. Lpm.*) *P. commune γ L.*

5 P. *formosum H.* fröh. trubbigt 4kantigt, aflångt, med otydligt sammanflytande bihang; 64 tänder; bladen lancettlikt syl-lika, med sågade kanter och rygg. ♃ 4—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.52.
Skogsmark. (*Sk.—Helsl. Ner.* Villingkullen. — *N.* till Nordl.) *Till stjelk och blad mindre än P. commune; bladen föga utböjda. Liknar följ.; men fröh. är aflångt, med smärre, tätare och talrikare tänder.*

6 P. *gracile Menz.* fröh. trubbigt ell. otydl. 4—6kantigt, yngre n. eggrundt; tändr. 32—48; bih. och blad som föreg. ♃ 6—9. Fig. Sw.M.Su.t.8,f.16. Br.eur. Lindgr. M.exs.84. R. Hn. Bryac.exc.53.
Tufviga kärr etc. (*Lpl.—Ner.* och *ÖG.* Vinnerstad etc. *Smål.* Jönköping; Vexiötrakten; Algutsboda m. fl. st.: Scheutz. *Blek.* Lösen. *Sk.* Fogelsång; Roslätt m. fl. st. — *N.*) *Fröh. kortare och slutl. mer horizontalt än hos föreg. — P. longisetum Sw.*

†† Fröhuset trindt: *Pogonatum PB.*

7 P. *septentrionale Sw.* fröh. rundadt ell. ovalt, upprätt, med otydl. bihang; bladen från en bredare slidlik basis syl-lika halftrinda helbräddade, ell. i spetsen tandade, trubbade. ♃ 6—8. Fig. Sw.M.Su.t.9,f.18. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.81.
Högre fjelltr. (*Lpl.—Jämtl.* på fjellens högre delar. — *N.*) *Stjelken säll. öfver tumshög; bladen n. upprätta, stundom ensidigt böjda; det knappt linielånga fröh. endast föråldradt lutande, hos oss, som det synes, utan spår till kanter. — P. sexangulare Flörke.*

8 P. *alpinum L.* fröh. ovalt—cylindriskt, rakt, föga lutande, med sammanflytande bihang; bladen utdraget syl-lika, glest sågade, utböjda; stjelken meränd. grenig. ♃ 5—7. — *β arcticum:* fröh. utdraget cylindr., n. utan bihang. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.21. R. Hn. Bryac.exs.80. *β* Sw.M.Su.t.8,f.17.
Skog. (*Lpl.—Stockh. Värml. Boh.* Skaftö: G. Retzius enl. Lindb. *Smål. Sk.* Långstorp: Berggr. enl. Lindb. — *N.* — *β Lpl.* — *Dal.* Idre. — *N.*) *Fröh:s längd ofta föga större än diam.; stjelken 1—2 tum hög. — P. commune Fl.D. β P. arcticum Sw. och Handb. ed.6.*

9 P. *urnigerum L.* fröh. n. cylindriskt bägarlikt och upprätt, föga böjdt; bladen smalt lancettlika spetsade sågade blågröna; stjelken grenig. ♃ 5, 6. — *β capillare:* bladen glesare och längre, glest uddsågade; fröh. kortare, vidgadt bägarlikt. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.43. R. Hn. Bryac.exs.79.
Grus- och lerjord. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β Lpl. VB.* Skellefteå: Lindb.) *Var. med längre och smalare samt kortare och mer vidgadt fröh. β är P. capillare Wg.Fl.L. med långa, mer jemnbreda, utstående och tunna blad, men torde dock sammanflyta med α. Pogonat. longidens Ångstr. är densamma.*

10 P. *aloïdes H.* fröh. aflångt cylindriskt, föga böjdt; bladen smalt lancettlika plattade trubbade sågade, torra inböjda; stjelken kort, enkel. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.86. R. Hn. Bryac.exs.169.
Grus och lerjord. (*Sk.—ÖG. Stockh.* Orem. *VG. Boh. Dalsl.* Hesselskog. — *N.* Laurvig; mellan Houg och Bergen etc.) *Hela mossan 8—12 lin. hög; fröh. likt föreg:s, men mindre. — Mnium polytrichoides β L.*

11 P. *nanum H.* fröh. n. klotrundt, slutl. vidgadt klocklikt, något snedt; bladen lancettlika trubbiga upprätta concava, mot spetsen omärkligt sågade; stjelk som föreg. ⊙ 5, 6. — *β pumilum:* fröh. mer bägarlikt. Fig. Br.eur. *β* Sw.M.Su.t.9,f.19. Lindgr.M.exs.85. R. Hn. Bryac.exs.170.
Lerjord vid vägar, etc. (*Sk.—Uppsala. Ner.* Mellösa sn, och Örebro flerest. *Dalsl.* Fröskog. — *N.*) *Tumshög. — Mnium polytrichoides L. P. subrotundum Huds. enl. Lindb. Pog. subrotundum Lindb. β P. pumilum Sw.*

32. CATHARINEA *Ehrh.*

† Bladen fasta och n. ogenomskinliga: *Oligotrichum DC.*

1 C. *hercynica Ehrh.* fröh. cylindriskt, upprätt; de nedre bladen n. eggrunda, de öfre från bredare basis lancettlika, med inböjda, n. helbräddade kanter, upphöjd vågig nerv,

torra inböjda och vridna; stjelken kort. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.120. R. Hn. Bryac.exs.171.

Sandjord i bergstrakt. r. (*Um. Lpm.* Storavare, ofvan Umforss. *Jämtl. Herjed.* ned till Sveg. *Dal.* mellan Hällsjön och Högfors gg. Idre; Leksands by. *Helsl.* Hemstanäs. — *N.* Christiansand; Kongsberg. Lysland; Bergen; Voss; vid Dal- och Herjedalsgränsen etc. till Nordl. Finnm. Kaagtind vid Maursund.) *Stjelken 2—5 lin. hög, krusig af de vridna bladen; fröh. likt P. urnigeri. Mössan ung något hårig. — Polytr. H. P. incurvum Huds. enl. Lindb. Ol. incurvum Lindb.*

2 C. *lævigata Brid.* fröh. vidgadt aflångt, krökt; bladen eggrunda trubbiga helbräddade tegel-lagda concava; nerven upphöjd veckig och vågig, vidgad mot bladspetsen; stjelken kort. ⨀ 6, 7. Fig. Wg.Fl.L.t.22. Br.eur. Fl.D.1772.

Sandjord, r. (*Torn. Lpm.* på Muonioelfvens strand; nära byn Muonio och Ketkesuando. Karesuando. — *N.* Finnm. vid Bossekop.) *Sällan öfver tumshög med fr.skaftet; mössan glatt. Nära slägt med föreg. — Psilopilum arcticum Schimp. i Coroll. och Syn. Polytr. Wg. Cath. glabrata C. Müll.*

†† Bladen tunna och genomskinliga: *Atrichum PB.*

3 C. *undulata Röhl.* fröh. cylindriskt, krökt; locket med spröt n. af fröhusets längd; bladen jemnbredt lancettlika sågade vågiga. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.17.

Skuggig jord, a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Stjelken 1—2 tum hög; fröh. 1½ lin. långt; bladen tunna gröna, lika dem hos Mnia. — C. Callibryon Ehrh. Polytrichum H. Bryum L.*

4 C. *tenella Röhl.* fröh. cylindriskt aflångt, ell. urnelikt, föga krökt; bladen bredt lancettlika, för öfr. som föreg. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.87.

Torfjord. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Hela mossan, äfven fröh. dubbelt mindre än föreg., för öfrigt föga skiljd. — Polytr. undul. β minus ed.4.*

9 Flocken **Buxbaumieæ.** Mossor med mycket kort ell. ingen stjelk. Fröh. stort, nedåt bukigt, uppåt smalare och snedt. Peristom dubbelt, det yttre ofta otydligt, det inre af en kägel-lik hinna.

33. BUXBAUMIA *Lin.*

1 B. *aphylla L.* fröhuset på ena sidan snedplattadt, med kant, uppburet på ett tjockt skaft, utan tydl. blad. ⨀ 5—7. Fig. Sv.B.521. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.57.

Barrskog. på sandjord, r. (*Lpl.—Sk.* Klöfvahallar. — *N.* Christiania. Bergens st. Ousedalen etc. Dovre.) *½—1 tum hög, med stort, brunaktigt fröhus, icke olikt en hästhof. Träffas med frukt, churu föråldrad, n. hela året, bäst om våren; utvecklar fruktsk. om hösten.*

2 B. *indusiata Brid.* fröh. eggrundt aflångt, otydligt kantadt; yttre [gröna] skalet vid frökastningen lösbristande; för öfr. som föreg. ⨀ 6, 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs.58.

Murkna stubb. r. (*Smål.* Skurugata: Scheutz. *ÖG. Ner.* och *VG.* — *Helsl.* och *Värml.* på spridda ställen i rikets mellersta provinser. *VB.* Umeå sn, Klaberget.) *Fröh. mer aflångt, 2 lin. långt, grönt; skaftet både hos denna och föreg. sträft. — B. aphylla β viridis Moug. & Nestl.*

34. DIPHYSCIUM *Web. & Mohr.*

1 D. *foliosum WM.* fröh. oskaftadt, insänkt mell. de lancettlika borstspetsiga bladen. ⨀ 6, 7. Fig. Sv.B.521,f.2. Vet.Ac.H.1764,t.2. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.288.

Jord, särd. på berg. r. (*Sk.* Skärali, Trollehall; Reften etc. *Smål.* Femsjö. *Hall.* Hjuleberg. *VG.* Göteborg. *Dalsl. Värml. Dal.* Norrbärke på Ufberget. *ÖG.* Omberg. *Uppsala.* — *N.* Christiania st. Eningdal; Slidre. Bergens st. Rogsund och Sausund.) *Liknar ett groft, 2—3 lin. högt Phascum. — Buxbaumia L. Phascum Halleri Retz.*

10 Flocken **Bartramieæ.** Tufvade mossor med utdragen stjelk, n. klotrundt, något snedt fröhus, enkelt ell. dubbelt peristom, samt ensidig mössa.

35. BARTRAMIA *Hedw.*

† Bladen borst- ell. lancettlikt syl-lika; blr 2könade eller hanblr knoppformiga på samma stånd.

1 B. *Halleriana H.* fruktskaftet n. rakt, kortare än de syl-likt hårfina sågade bladen

och sittande på sidan af den långa stjelken. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.24. R. Hn. Bryac.exs.198.
Bergvägg. r. (*Lpl.—Värml. Dalsl. VG.* Hunneberg etc. *Boh.* Christinedal: Thed. *Ångml.* Borgen i Ytter-Lännäs. *Gefle,* Skogmur. *ÖG.* V. Ny sn; Omberg. *Smål.* Skurugatan; Helvetesbålan i Lemnhult: Scheutz. — *N.* Holmestrand. — Södr. Nordl.) *Tufvad, såsom alla arterna, 2—4 tum hög; fröh. och skaft tillhopa knappt 1½ linie långa, sittande på sidan vid års-skottens utgång. — Bryum laterale Retz. Br. norvegicum Gunn. Fl.N. Bartr. norvegica Lindb.*

2 B. *crispa Sw.* fr.skaftet i toppen, utdraget; bladen som föreg., torra skrufvridna; nerven smal, tydlig, utlöpande till spetsen. ♃ 5—8. — β *minor:* lågväxt, med kortare och mindre krusiga blad. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.23. R. Hn. Bryac.exs.20.
Klipp. β oftare i jordhål. (*Sk.—Lpl. — N.*) *1—3, stund. ända till 6 tum hög, β ½—1 tum. — B. pomiformis Hedw.*

3 B. *ithyphylla Brid.* fr.skaftet som föreg.; bladen från en bred stjelkomslidande basis hastigt hårsmala sågade, torra n. raka; nerven uppåt otydlig, utbredande sig i bladet. ♃ 5—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.200.
Klipp. jordhål. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Mindre än föreg., dock ofta 1—1½ tum. Bladens stjelkslidande basis framlyser hvitaktig längsefter stjelken. — B. pomiformis Sw. En var. med raka tilltryckta spröda blad upptogs som B. stricta i ed.4. —* Anm. *B. subulata Br. & Sch., skiljd med n. reguliert fröh. utan tänder, samkönade blr etc., uppgifves af Wichura för Lul. Lpm. "vid vägen från Puoitisjaur till Alkavara"; men torde ännu böra anses osäker.*

4 B. *Oederi Sw.* fr.skaftet som föreg.: bladen från bredt lancettlik bas tillspetsade, mot spetsen sågade, kölade utstående, med tydl. nerv. ♃ 4—6. Fig. Br.eur. Somf. Cr. exs.119. R. Hn. Bryac.exs.199.
Bergvägg. r. (*Lpl.—Sk. Gotl. — N.*) *Är mer bredbladig och mörkgrön än föreg. arter; bladen torra föga vridna. — B. gracilis Flörke. Bryum Retz.*

†† Bladen lancettlika—eggrunda; hanblommor hufvud- eller stjernlika på särskildta stånd: *Philonotis Brid.*

5 B. *fontana Sw.* bladen eggrunda—lancettlika med smal finsågad spets, vid basen veckiga; hanknopparnes inre blad bredt eggrunda, med kort och bred trubbad utstående spets, ingen eller otydl. nerv. ♃ 5—7. — β *falcata:* bladen ensidigt böjda. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.73. R. Hn. Bryac.exs.201.
Källdrag och nära vatt. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Stjelkarne 1—flera tum långa, ofta i toppen knippvis grenade; fröh. stora. — Mnium L.*

6 B. *calcarea Br. & Sch.* bladen meränd. ensidigt böjda, lancettl., långspetsade, finsågade; alla hanknopp-bladen eggrunda spetsade, med tydl. nerv. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.287.
Kalkkärr. r. (*Sk.* flerest.: Berggr. enl. Lindb. *ÖG.* Vinnersta och V. Stenby sn. m. fl. st. *VG.* Kinnekulle, ofvan Trollmen och Rustsäter etc. *Dal.* Boda capell. *Gottl.* Visby; Storugns vid Botelskällan; Vestö gård i Hall sn. — *N.* Dovre.) *Lik föreg., men har mer utdraget spetsiga hanknoppblad än denna, kortare och bredare än hos B. marchica, för hvilken denna art ansågs i ed.4. Stjelkbladen mer grofmaskiga än hos B. font.*

36. CONÓSTOMUM *Sw.*

1 C. *boreale Sw.* bladen lancettlika spetsade kölade, torra radvis tegellagda. ♃ 7, 8. Fig. Wg.Fl.L.t.21. Br.eur. Somf. Cr.exs.108. R. Hn. Bryac.exs.202.
Berg, helst i fjelltrakter. (*Lpl.—Värml.* Kroppa etc. *Helsl.* Mo sn. på Kasberget. *Vestml.* Skinnskatteberg. — *N.* Finnm.—Christiansand.) *Liknar Bartramia fontana, men är mindre; stjelkarne i tumshöga tufvor, kantiga af de tätt liggande bladen. — Bartramia conostoma Br. & Sch.*

37. CATOSCÓPIUM *Brid.*

1 C. *nigritum Brid.* fröhuset rundadt päronlikt, krökt åt sidan; locket convext, med en vårtlik udd; bladen lancettlika spetsade; stjelkarne tufvade, utdragna, greniga. ♃ 6. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.18. R. Hn. Bryac.exs.203.
Kärr, r. (*Lpl.—Värml. Helsl.* i Loos sn. *Gefle,* i kärr nära Grinduga. *Uppsala,* i

Norrbykärr. *ÖG. Gottl.* vid Gothemsån: Cleve enl. Lindb. — *N.*) *Tufvorna ofta 2 tum höga; fröh. jemförelsevis ytterst små, svartbruna, n. nedböjda, på raka 3—4 lin. långa skaft. — Weissia H.*

11 Flocken **Orthotricheæ.** Tufvade och greniga mossor, med kortskaftade upprätta och reguliera fröhus i toppen Peristom dubbelt ell. enkelt, sällan 0. Mössa hättelik [hos *Zygodon* ensidig], vanl. fårad, ofta hårig.

38. ORTHóTRICHUM *Hedw.*

† Fruktskaftet kortare än fröhuset, knappt nående öfver bladen.

* Fröh. med dubbel tandkrans, den inre af 16 tänder ell. hår.

1 O. *Lyellii Hook.* fröh. insänkt, fåradt; inre tändr. breda, perlbandslikt ledade; mössan kägel-lik, mycket hårig; bladen jemnbredt lancettlika långspetsade, i spetsen småtandade, vågiga, torra något vridna. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.255.
Trädstamm. r. (*Sk.* i ek- och bokskog., samt på slättlandets pilträd: Berggr. enl. Lindb. *Blek.* Wämö m. fl. st. *Hall.* allm. i skogarne. *Smål.* Femsjö, Råknen; Sken i Annerstad; Ljunga; Vilstad; Stenbrohult; Vexiö; Algutsboda m. fl. st.: Scheutz. *VG.* Hunneberg. — *N.* Laurvig. Krokklefven. Bergens st. Österöe.) *1½—3 tum lång, ofta hängande, med uppböjda toppar. Bladen vanl. likasom franskantade, med fina, bruna ledade trådar eller glandler.*

2 O. *lejocarpum Br. & Sch.* fröh. insänkt, eggrundt, slätt; inre tändren lancettlika, bugttandade; mössan gleshårig; bladen lancettlika spetsiga raka. ♃ 5—8. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.516.
Trädst. sällan sten, r. (*Sk.—Gestr. Värml.* Christinehamn. *Dalsl.* Hafsås i Fröskog. *Hall.* Bårarp. *Boh.* Christinedal: Thed. — *N.* Laurvig. Bergens st.) *Skiljd af det alltid släta fröh. och de breda innertändren, hvilka icke, som hos de följ. arterna, likna hår. Förblandad med följ., hvarför äldre uppgifter om växtställena äro osäkra. — O. striatum H. ett mycket förvexladt namn.*

3 O. *urnigerum Myr.* fröh. eggrundt urnelikt, tätt refffladt, med insänkt skaft; inre tändren hårlika; mössa och blad som föreg. ♃ 5—8. Fig. Br.eur. Lindgr.M.exs.41.
Klipp. r. (*Uppsala. Stockh. Södml.* Eskilstuna på Villstabergen vid ån etc. *Smål.* Eds capell i Kalm. län.) *Grångul mossa, med fröh. sammandragna under mynningen som en handkanna, utmärkt refflade. — O. striatum Sw. enl. ex.*

4 O. *diaphanum Schrad.* fröh. insänkt, elliptiskt, fåradt; mössan glatt ell. med få strödda hår; bladen bredt lancettlika, med hvit genomskinlig spets. ♃ 5—8. Fig. Fl.D.1420, f.1. Br.eur. Lindgr.M.exs.83.
Träd, sällan på stenar, r. (*Sk.* Lund, Reften, Knästorp; Kronetorp etc. *Blek.* Carlskrona, Hoglands park. *Smål.* Algutsboda prestg.: Scheutz. *ÖG.* Kumla gästg. och Vinnerstad. *VG.* Kinnekulle och Roo; Lidköping. *Stockh.* på pilarne vid Gungan; Observatoriibacken och Kungsholmen; Kastellholmen. *Gottl.* Helvig sn: Pripp enl. Lindb.) *Växer i låga, täta tufvor, hvita genom bladspetsarne, särdeles de frukten omgifvande, hvilka hos alla andra Skand. arter äro gröna.*
(O. stramin., pallens, pulchellum.)

** Tandkrans dubbel; inre håren 8; mössan tydl. hårig.

5 O. *rupestre Schwægr.* fröh. eggrundt, upptill fåradt, något insänkt; mössan kägel-lik, hårig; bladen bredt lancettlika spetsiga, utböjda, torra styft tegel-lagda. ♃ 5—8. — *β Sehlmeyeri:* mer än tumshög, brun- ell. gulgrön; bladen båglikt utböjda; mössan mer hårig. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.15.
Klipp. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Tumshög; mörkgrön, ofta n. svart; styfvare än de följ.; tändren raka, icke nedböjda; håren mycket flyktiga. — O. rupincola Funck. O. anomalum Wg.Fl.L.? β O. recurvum Lindgr. i bref.*

*6 O. *Killiasii C. Müll.* fröh. utskjutande, smalt cylindr. med smal mynning, n. slätt med fårad hals; mössan kägellik, hårig; bladen smalt lancettlika, trubbade, med till ofvan midten tillbakavikna kanter. ♃ 7. Fig.
Fjelltr. r. (*N.* Dovre, flerest.: Schimp. enl. Lindb.) *Utl. ex., de enda utg. sett, variera i storlek från ½ t. med tilltryckta blad till tumshöga med utstående, dubb. större blad. Fröh. mycket blekt. Synes, om ej peristomet iakttages, stå närmare O. anomalum. — O. speciosum var. alpicola Sch. mpt.*

7 O. *speciosum N. v. Es.* fröh. utskjutande, yngre n. slätt, äldre oordentligt fåradt; mössan kägel-lik, mycket hårig; bladen lancettlika spetsiga utböjda. ♃ 5—8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.79. R. Hn. Bryac.exs.254.
Trädst. och mur. (*Sk—Herjed. — N.*) *1—2 tum hög, båglikt uppstigande, löst tufvad, nedtill rostfärgad, upptill grön. — O. affine β ed.2.*

8 O. *affine Schrad.* fröh. aflångt, yngre insänkt och med smala upphöjda ränder, äldre n. utskjutande och mellan ränderna fåradt; mössan kägel-lik hårig, brungrön; bladen lancettlika spetsiga. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.77. R. Hn. Bryac.exs 253.
Trädstam. säll. på sten. (*Sk.—Jämtl. — N.*) *½—1 tum hög, lätt förblandad med föreg., som dock saknar de tydliga ränderna på fröh., hvilket derföre äldre blir mindre bestämdt fåradt.*

9 O. *fastigiatum Bruch:* fröh. aflångt ovalt, något insänkt och med teml. breda upphöjda ränder; mössan klocklik, föga hårig, blekgul med brun spets; bladen lancettlika, kortspetsiga. ♃ 5. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.78.
Trädstam. r. (*Sk.—ÖG. Stockh. VG. Hall.*) *Knappt tumshög, tätt tufvad, ofta svår att skilja från föreg. Fröh. kortare och tjockare, med kortare inre hår. Lättast igenkänlig af mössans färg. — O. affine * fastig. ed.7.*

10 O. *tenellum Bruch:* fröh. n. utskjutande, aflångt cylindriskt med breda upphöjda ränder; mössan kägellik glest hårig; bladen lancettlika, i spetsen trubbade. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur.
Trädstam. r. (*Sk.* Lund, vid Helgonabacken. *Värml.* Christinehamn, på Aspstamm. vid Gustafslund: C. Ands. Diss.) *Mycket finare än de föreg., knappt ½ tum hög, och skiljd med det smalare fröh., hvars breda ränder äro af pomeransgul färg, samt med den mindre hvassa bladspetsen.*

11 O. *patens Bruch:* fröh. ovalt ell. omv. eggrundt, slutl. urnelikt, grundt fåradt; mössan klocklik, hårig; bladen eggr. lancettlika spetsade utböjda, torra tilltryckta. ♃ 5—7. Fig. Br.eur.
Trädst., sten. r. (*Stockh.* på klippor vid Ältasjön, ymnig. — *N.* Bergens st. Balholmen; Kirkeböe; Sausund; Svanöe. Dovre, på klipp. mell. Drivstuen och Vaarstien.) *3—7 lin. hög, till fröh. lik O. urnig.; tänderna efter längden sprickfulla.*

12 O. *alpestre Hornsch.* fröh. eggrundt, fåradt, något insänkt; mössan klocklik, hårig; bladen smalt lancettlika, spetsiga, på tvären något vågiga, med tjock kant. ♃ 7 Fig. Br.eur.
Klipp. i fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* Peljekaise. *Um. Lpm.* Laxfjellet. — *N.* Dovre, vid Kongsvold; mell. Drivstuen och Vaarstien.) *Stor som O. stramin., hvilken den äfven i öfr. mest liknar, men skiljd genom de mjukare bladen, det tjockare fröh. och den mer håriga, bleka mössan. — O. stramin. * alp. ed.7.*

*** Inre håren 8 [ell. äfven 16 hos *O. stramin.* och *pallens;* peristom saknas hos *O. gymnost.*]; mössan n. glatt.

13 O. *Rogeri Brid.* fröh. insänkt, aflångt päronlikt med tvär basis mot skaftet, breda ränder och vid mynning; mössan klocklik, glatt; bladen jemnbredt lancettlika, trubbiga, med inrullad kant. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur.
Trädstamm. r. (*Sk.* Lund, Helgonabacken. — *N.* Skydsmoe nära Christiania och vid Bergen: Blytt enl. Schimp.) *Storlek som föreg., hela mossan mjukare. Fröh. genomskinligt tunnt, med uppblåst fårad hals, som mot skaftet slutar med tvär basis, icke under mynn. hopdraget. — O. pallens Bruch och Br.eur. enl. Schimp.*

14 O. *Schimperi Hamm.* fröh. insänkt, aflångt, fåradt; mössan eggrundt klocklik, glatt; bladen eggr. lancettlika, trubbade ell. med en liten udd, utböjda. ♃ 5—7. Fig. Br. eur. [*O. pumil.*]. Lindgr. M.exs.15. R. Hn. Bryac.exs.252.
Trädstubb., sten. (*Sk.—Jämtl. — N.*) *3—5 lin. hög, tätt tufvad och mörkgrön; hufvudsakl. skiljd från följ. genom den vidgade, mer klocklika mössan. — O. fallax Schimp. Syn. O. pumilum ed.8.*

15 O. *pumilum Sw.* fröh. slutl. mer utskjutande; mössan n. kägel-lik; bladen lancettlika; för öfr. som föreg. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. [*O. fallax.*] Lindgr. M.exs.14.
Som föreg. (*Sk.—Gefle. Ner. — N.*) *Näppel. skiljd från föreg., åtminstone har förf. stundom hos denna funnit lika breda och trubbade blad, samt smal mössa, som hos föreg. — O. fallax Bruch och ed.7. O Schimperi ed. 8 (genom felskrifning).*

16 O. *stramineum Hornsch.* fröh. insänkt, eggrundt aflångt, fåradt, under mynn. hopdraget; mössan klocklik, glatt ell. med några få hår; bladen jemnbredt lancettlika spetsiga, något vågiga, med tjockare kant. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.82.
Trädstamm. r. (*Sk.* Trolleholm; Arendala och Häckeberga. *Hall.* Fröllinge. *VG.* Kinnekulle på Ask; Halle- och Hunneberg. *Värml.* Höglunda i Nor sn. *Smål.* Vexiö, i Biskopsalléen; samt vid Åreda gästgg.: Scheutz. *ÖG.* Motalatrakten vid foten af Hålberget. *Stockh.* Nyckelviken och Drottningholm: Lindb. — *N.* vid Næs; Laurvig.) *Omkr. ½ tum hög. Inre håren variera 8 och 16. Fästslidan full med långa hår. Mest utmärkt af den korta hvitaktiga mössan, som genast faller i ögonen.*

17 O. *obtusifolium Schrad.* fröh. insänkt, aflångt eggrundt, fåradt; mössan n. glatt; bladen eggrunda trubbiga, concava af de något inböjda kanterna. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.42.
Trädst. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Nordl.) *3—8 lin. hög, ljusgrön och mjuk mossa; de nedre bladen mer spetsiga.*

18 O. *gymnostomum Br. & Sch.* fröh. aflångt, något reffladt, utan tänder; bladen med invikna kanter; för öfr. som föreg. ♃ 5—7. Fig. Br.eur.
Trädst. r. (*Sk.—ÖG. Stockh.* Fullersta i Huddinge och Drottningholm: Lindb. *Uppl.* Gåsberget i Järfälla sn; Rosersbergs park; Uppsala, vid Invalidhuset. *Gefle. Ångml.* Örnsköldsvik. *Vestml.* Sätra. *Ner.* Härstorp i Almby sn. *Värml.* Carlstad, vid Sandbäcken. — *N.* Christiania.) *Något gröfre än föreg. med hela bladkanten, äfven i sjelfva spetsen, starkt inviken; för öfr. näppeligen skiljd med annan bestämd karakter än den felande tandkransen, hvilken äfven är mycket flyktig hos föreg.*

**** Fröh. med enkel tandkrans.

19 O. *cupulatum Hoffm.* fröh. insänkt, aflångt ovalt, fåradt; mössan n. halfrundt klocklik, med smal utdragen spets, föga hårig; bladen lancettlika spetsiga. ♃ 6—8. — *β Flörkii:* fröh. smalare, äldre på midten hopdraget; bladen brungröna. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.74.
Klipp. (*Sk.—Uppsala. Värml.* — *N.*) *Mössan n. lik en thekopp med få och glesa hår, hvarigenom hon synes naken och vanl. gråblek; är hos β något längre och hårigare.*

20 O. *Sturmii Hornsch.* fröh. insänkt, eggrundt slätt, vid mynningen svagt fåradt; mössan kägel-lik, mycket hårig; bladen som föreg. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.75.
Klipp. r. (*Lul. Lpm.* Kirkevaara: Åhrl. enl. Lindb. *Herjed. Helsl. Uppsala. Stockh.* ej sällsynt. *ÖG. Smål.* Vexiö; samt Åreda gästgg.: Scheutz. *VG. Gottl.* — *N.* Nordl. Dovre etc.) *Lik föreg., men har mindre och slätare, mer insänkt fröh., mössan smalare och täckt med fina hår.*
(O. anomalum.)

†† Fruktskaftet med fröhusets hals längre än sjelfva fröhuset, uppskjutande öfver bladen.

* Fröh. med dubbel tandkrans och 16 inre hår.

*21 O. *macroblepharis Schimp.* fröh. aflångt, slätt; de inre tänd. n. lancettlika, bugttandade; mössan n. glatt; bladen jemnbreda—bredt lancettlika, trubbade, torra raka. ♃ 7. Fig.
Klipp. i fjelltr. r. (*N.* Dovre, vid Drivstuen: Hüb. enl. Schimp.; Kongsvold: Jens. enl. Lindb.) *Omkring tumshög, med föga utstående blad, hvilka på de få ex. utg. haft till låns af Lindb. variera något i form. Till innertänderna lik O. lejocarp., till fröh:s form och öfr. mer lik O. anomal.*

22 O. *pulchellum Sm.* fröh. aflångt, fåradt, på utskjutande skaft; yttertändren 8, breda, 2klufna tillbakaböjda, de inre hårlika; mössan n. glatt; bladen lancettlikt jemnbreda spetsiga, torra något vridna. ♃ 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.256.
Trädstamm. r. (*Sk.* Reften; Trolleholm; Alnarp; Dalby; Törringe och Fogelsång; Lund flerest. på Hagtorn och Hassel; Röddinge, på Annbok: Grönv. enl. Lindb.) *Sv. exemplar 3—4 lin. höga, af ljusgrön färg; tändren ofta blott klufna i spetsen.*

** Inre håren 8.

23 O. *crispum H.* fröh. aflångt, med grofva, till basen nående åsar, uttömdt och torrt

fåradt samt under mynningen sammandraget, af det uppåt vidgade, 3—4 g:r så långa skaftet klubblikt; bladen n. jemnbreda, spetsiga, torra krusiga och hopvridna. ♃ 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.178, 521.

Trädst. r. (*Sk.—Helsl. Vestml. Ner.* Villingkullen. — *N.*) ½—*1 tum höga tufvor, vanl. af gul- ell. brunaktig färg och mycket krusiga af de vridna bladen, öfver hvilka fröh. höjes på 2 lin. långt skaft, till en del bildadt af fröhusets långa hals.*

24 O. ***crispulum Hornsch.*** fröh. ovalt, på kortare skaft, med smala och mindre tydliga åsar, torrt föga ell. icke smalare under mynn.; bladen jemnbredt lancettlika; för öfrigt som föreg. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.81.

Trädst., sälls. på sten, r. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Svår, stund. omöjlig, åtminstone för förf., att skilja från föreg., om ej med de gröna sporerna, som hos föreg. äro bruna. O. crispul. är vanl. af renare grön färg, med något tjockare fröh., äfvensom bladen äro något bredare och mindre spetsiga.*

25 O. ***Bruchii Brid.*** fröh. aflångt ovalt, med smal mynning och hals, föråldradt hopflytande med halsen, n. jemnbredt och fåradt; skaftet omkr. dubbelt så långt som sjelfva fröh.; bladen från bredare bas lancettlikt jemnbreda spetsade, något vridna. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.80.

Trädst. r. (*Sk.—Uppsala. Vestml.* Ramshyttan. *Ner.* flerestädes kring Örebro. *VG. Dalsl.* Baldersnäs m. fl. st. — *N.* till Trondhj.) *Mycket lik de föreg., särd. O. crispum, men skiljd med det större, korthalsiga fröh., som slutl. blir lika smalt som halsen och bildar ett helt med denna, som dock urskiljes med sin släthet, då sjelfva fröh. är fåradt. — O. coarctatum Br. & Sch. och ed. 7, icke PB. enl. Spruce.*

26 O. ***curvifolium Wg.*** tvåbyggare; fröh. ovalt, slutl. klubblikt och fåradt, vid mynningen icke sammandraget, dubbelt kortare än skaftet; bladen från bredare bas smalt lancettlika, spetsade utstående, torra inböjdt tegellagda och något vridna. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.109 enl. Lindb. Sill. M.exs.171.

Klipp. r. (*Lpl.—Gestr. Värml. Dalsl.* — *N.* ned till Kongsberg.) *Lik följ., hufvudsakl. skiljd med de båglikt inböjda och vridna bladen. — O. Hutchinsiæ Sill. O. crispum β Wg.Fl.Su.*

27 O. ***Hutchinsiæ Sm.*** sambyggare; fröh. som föreg.; bladen från bredare bas lancettlika, kortspetsiga, föga utstående, torra raka och tegel-lagda. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.278.

Klipp. (*Lpl.—Sk.* — *N.*) *Stjelkarne smalare än hos föreg., äfvenså fröhuset. — O. crispum γ Wg.*

(O. Ludwigii.)

*** Fröh. med enkel tandkrans.

28 O. ***Ludwigii Brid.*** fröh. päronlikt, slätt, vid den hopdragna mynningen rynkigt; bladen lancettlika spetsade, torra något vridna. ♃ 3—6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.519.

Trädstamm. r. (*Smål.* Femsjö i Hägnen etc. *Värml.* Kyrkebol i Ny sn. *Vestml.* Ramshyttan, Löffallet. *Boh.* Christinedal: Thed. enl. Lindb. — *N.* Christiania. — Trondhj. Follen vid Mostamarken på alar.) *Liknar O. crispum; men Skand. ex. äro spädare, med mindre krökta blad, stund. nära raka; sjelfva fröh. mer rundadt, slätt. — O. coarctatum PB. enl. Wils. och Schimp.*

29 O. ***Drummondii Hook.*** fröh. aflångt, jemte skaftet klubblikt, äldre fåradt; bladen lancettlika, torra vridna; stjelken krypande, med uppstigande grenar. ♃ 7, 8. Fig. Somf. Suppl.t.1. Br. eur.

Trädst. r. (*VG.* mellan Halle- och Hunneberg. *Dalsl.* Tisselskog. *Värml.* Kroppa på Brattberget. *Stockh.* vid Lilla Nyckelviken. *ÖG.* Kolmården. *Smål.* Femsjö. — *N.* Bergens st. Kirkeböe, Tingsnäset etc. Trondhj. Mostamarken. Meelhuus gästg. vid vattenfallet. Merager. Homelvig. Nordl. Salten; Sörensnäs.) *Den korta, nedtryckta stjelken och grenarne nedtill ljusbruna, med gulgröna toppar; bladens nerv genomskinlig, icke utlöpande; fröh. ofta nästan en linie långt. — O. subrepens Somf.*

*30 O. ***Blyttii Schimp.*** fröh. på utskjut. skaft af fröh:s längd, urnelikt, starkt fåradt; bladen jemnbredt aflånga med platta kanter, trubbade, torra raka. ♃ 6, 7. Fig.

Klipp. r. (*N.* Christiania: Bl. enl. Schimp.) *Omkring tumshög och teml. grof, svartgrön, med fröh. n. som hos O. urniger. sammandraget under den vida mynningen, men medelst en afsmaln. hals öfvergående till det långa skaftet; mössa har utg. icke sett.*

31 O. *anomalum H.* fröh. på skaft som föreg., aflångt ovalt, slutl. fåradt; bladen lancettlika med tillbakavikna kanter, spetsiga, torra raka. ♃ 6—10. — *β humile:* 3—4 lin. hög; bladen trubbigare. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.76.

Klipp. sällan träd, a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β Lpl.*) ½ *till mer än 1 tum hög mörkgrön; fröh. utan tydl. hals, med föga utböjda tänder. — Bryum striatum β Linn.*

*32 O. *lævigatum Zett.* fröh. på skaft som föreg., cylindr. aflångt, fullkomligt slätt; mössan starkt hårig; bladen eggrundt lancettlika, med tillbakavikna kanter, trubbade, torra raka. ♃ 6, 7. Fig.

Sten. i fjelltr. r. (*N.* Lomsfjellen, vid Rödsheim: J. E. Zett.) *Omkring tumshög, tätt tufvad och tätbladig, svartaktig med gröna toppar. Utmärkt af de ovanligt breda bladen, som stund. äro fullt eggrunda.*

††† Frukt obekant.

33 O. *phyllanthum Br. & Sch.* bladen bredt lancettlika, torra krusiga; de öfversta [innersta] bärande i toppen en gyttring af blås- eller rörformiga celler. ♃. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.570.

Sten. r. (*Sk.* på stenar vid hafvet nedom Årup; Kragstorp och Gedenryd. *Blek.* Carlshamn; Verkö. *Hall.* Varberg. *Boh.* Lysekil: Retz. enl. Lindb. — *N.* Stavanger. Trondhj. stift, vid fjorden 1 mil öst. om Trondhj.; Otteröen på strandklipporna; trol. längs hela vestkusten.) ½ *tum hög, svartbrun, med uppåt tjockare, jemnhöga grenar; toppbladen brungula krusiga. Utväxterna likna aflånga blåsor, tätt hopgyttrade i en rundad knopp på bladspetsen. Fröh. osedda. — O. jutlandicum Brid.*

39. COSCINODON *Spreng.*

1 C. *pulvinatus Spreng.* fröhuset något insänkt mell. bladen med trubbigt, smalt kägelformigt lock; bladen lancettlika, med genomskinlig hårudd; stjelken kort, tufvad. ♃ 6—9. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.110. R. Hn. Bryac.exs.276.

Sten. r. (*Lul. Lpm.* Wastinjaur. — *N.* Christiania; Bjerke i Asker sn. Nära Mjösen. Gudbrandsdalen, vid Lösnäs. Salten vid Hestene, Bottenfjellet.) *En Grimmia, med undantag af fröhusets tänder, samt den stora mössan. Har 3—5 lin. höga tufvor med omv. eggrunda, vidt öppnade fröhus, äldre något framskjutande mellan bladens hårudd ar. — Grimmia cribrosa H.*

40. PTYCHOMITRIUM *Br. & Sch.*

*1 P. *polyphyllum Br. & Sch.* fröh. elliptiskt, med rakt spröt; stjelken med jemnhöga grenar; bladen lancettlikt jemnbreda trubbade, mot spetsen sågade, torra skrufvridna. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.515, 571.

Klippor, r. (*N.* Stavanger. Bergens st. Bergen; Sellöe och Svanöe. Trondhj. st. Lysöen.) *Tumshög, torr mycket krusig mossa, fröh.* ½ *linie, fr.skaften 3—4 linier långa. — Trichost. Hook. Racomitr. Brid.*

41. ZYGODON *Hook. & Tayl.*

1 Z. *lapponicus Br. & Sch.* sambyggare; fröh. yngre päronlikt, slutl. klubblikt, med vid mynning, fåradt; locket med kort spröt; bladen från lancettlik basis spetsade, helbräddade, torra vridna; nerven upphörande i spetsen; stjelken utdragen tufvad. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.25 (de fruktb. ex.). R. Hn. Bryac.exs.186.

Klipp. r. (*Lpl.—ÖG.* Omberg. *Ner.* Sumphallen i Viby. *VG.* Hunneberg. — *N.*) *Tumshög och mera; fruktskaftet ej längre än fröhuset, inneslutet i skärmbladen; fröh. nedom mynningen något hopdraget. — Gymnostom. Hedw. Anoectangium Hedw. Amphoridium Schimp. Syn.*

2 Z. *Mougeotii Br. & Sch.* tvåbyggare; fröh. som föreg., något utskjut., med långt spröt på locket; bladen jemnbredt lancettlika, med helbräddade tillbakavikna kanter, inböjdt krokiga, aldrig vridna. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.25 (de ofrukts. ex.) enl. Lindb. R. Hn. Bryac.exs.187.

Klipp. r. (*Sk. — Stockh. Ner.* och *VG. Dalsl. Boh. Dal.* Osmundsberget. *Pit. Lpm.* Adolfsström och Käxa. — *N.* Skaadal: Jens. enl. Lindb.; Dovre, flerestädes vid Drivstuen och Vaarstien; samt i Guledalen, vid gästgg. Bogen.) *Vanl. ett par tum hög och mycket grenigare än föreg., samt af ljusare färg och lösare tufvad; bladnerven n. utlöpande. Frukt mycket sällsynt i Skand. — Amphoridium Schimp. Syn.*

3 Z. *viridissimus Brid.* tvåbyggare; fröh. ovalt, ell. omv. eggrundt, slutl. fåradt, med

långt utskjut. skaft; bladen från bred bas lancettlika, med smal, stund. uddlik spets och deri försvinnande nerv, torra mer och mindre vridna. ♃ 5, 6. — *β rupestris Lindb.* gröfre och mörkare, med längre och smalare, torra vridna blad. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.275 (*α* & *β*).

Trädst., *β* på sten. r. (*Sk.* Skärali och många andra st. i n. och mell. del. på Bok stamm. enl. Lindb. *Hall.* Fröllinge; Hasslöf. *Blek.* Carlshamn. *Smål.* Femsjö. *VG.* Halleberg; Hunneberg med fr. — *β Dalsl.* Lilla Strand i Fröskog. *ÖG.* Omberg. *Stockh.* mångenst.: Lindb. *Gefle,* Urfjell.) *½—1 tum hög, tufvad, ifligt grön, med 2—3 liniers fruktskaft; bladen smärre än hos de föreg., af tunnare och genomskinligare byggnad med tydligare, runda punktformiga maskor. Frukt högst sälls. i Sv. — Gymnost. Sm. β Z. rupestris Lindb. (1861).*

12 Flocken **Encalypteæ.** Mer och mindre greniga mossor, med långskaftadt, upprätt, regul. och cylindriskt fröhus, helt och hållet inneslutet i en kägelformig, hel [icke klufven] och glatt mössa.

42. ENCALYPTA *Hedw.*

† Arter med en inre, i hår flikad mynninghinna. [Mössan smal, n. jemnt afsmalnande i en lång spets.]

1 E. *streptocarpa H.* tvåbyggare; fröhuset spiralstrimmigt; mössan i kanten sargtandad; bladen aflånga trubbiga, ell. med en omärklig udd och deri försvinn. nerv, och i spetsen platta kanter, torra inböjda; stjelken utdragen grenig. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.180. R. Hn. Bryac.exs.162.

Berg och murar, r. (*Smål.* Kronobergs ruiner: Scheutz. *ÖG. VG.* och *Boh.* — *Gestr.* och *Dal.* på spridda localer. *Jämtl.* Areskutan. *Ångml.* Bollsta bruk: Frist. *Torn. Lpm.* Kurravaara. *Gotl.* — *N.* Sellöe. Meelhuus i Trondhj. st. Dovre, vid Drivstuen och Vaarstien.) *Stjelken 1—2 tum lång, med bladen tjock som en smal skrifpenna; mössan 2—3 lin. lång. — E. grandis Sw. E. contorta Lindb.*

2 E. *procera Bruch:* sambyggare; fröh. n. rakstrimmigt, med mössa som föreg., inre håren likformiga med tändren och motsatta dessa; bladen aflånga, n. tunglika, med omärklig udd och i spetsen invikna kanter; nerven upphör. under spetsen; stjelk som föreg. ♃ 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.161.

Fjellv. r. (*Herjed.* Ljungdalsberget. — *N.* Dovre, flerst. kring Kongsvold, samt på torra klippor vid Sprenbäckens nedersta fall.) *Grof som föreg., stundom 3—4 tum hög.*

†† Med enkel tandkrans. [Mössan tvärt sammandragen i en smal spets.]

3 E. *ciliata Hoffm.* fröh. slätt; mössan med ringformigt, ordentligt tandadt bräm nedomkring; bladen eggrundt aflånga, trubbiga med kort udd, torra vridna; stjelken utdragen grenig. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.127. R. Hn. Bryac.exs.157.

Bergvägg. (*Lpl.—Sk.* Belteberga. — *N.*) *Stjelken vanl. tumshög, stund. kortare, tufvad; fröh. med fortvarande tänder; mössans tandbräm i början inböjdt under fröhuset, bildande en sluten hinna; dess ordentliga tandning och vidfogning, likasom med en söm vid mössan, utmärka denna art. — E. fimbriata Brid. Leersia Hedw.*

4 E. *rhabdocarpa Schwægr.* fröh. rakstrimmigt; mössans kant något sargad; bladen bredt lancettlika trubbiga med kort spets eller hårudd, torra vridna; stjelken som föreg. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.160.

Klipp. r. (*Lpl.—ÖG. Boh.* Christinedal: Thed. *Gotl.* Grumpevik i Vamlingbo: Cleve enl. Lindb. — *N.*) *Liknar föreg. samt har fortvarande tänder, men mössans bräm utan tandkrans. — E. ciliata γ Wg.*

5 E. *apophysata N. & Hornsch.* fröh. cylindriskt, smalare mot mynningen, slätt, med kort bihang vid basen; mössans kant oordentl. flikig; bladen aflångt lancettlika, trubbade med udd; stjelk som föreg. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.158.

Fjellklipp. r. (*Lul. Lpm.* Zäkkok och Kirkevaara: Åhrl. enl. Lindb. *Um. Lpm.* Laxfjellet i Tärna. — *N.* Salten, Solvaagtind.) *½—1 tum hög; fröh. med långa tänder och ett tomt, brungult bihang vid basen, 5—6 gånger kortare än sjelfva fröh. — E. affinis H. fil. enl. Lindb.*

6 E. *brevicolla Br. & Sch.* fröh. cylindr. med kort bihang och flikade, hvitaktiga tänder; mössans kant omärkl. naggad; bladen eggrundt lancettlika, med mycket smal ell. hårlik spets. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.159.

Sandback. klipp. r. (*Lul. Lpm.* Pollaure och Snjärrak; Zäkkok: Åhrl. enl. Lindb. *Pit. Lpm.* Tjidtjak. *Um. Lpm.* Laxfjellet och Storavare. *Herjed.* Ulfberget vid Viken. *Uppsala,* Polacksbacken. — *N.* Dovre, Kongsvold och Vaarstien: samt Gjederyggen vid Jerkind. Mell. gästgg. Volan och Soknæs. Gravfossen nära Modum. Næs jernverk: Christiania, på Egeberget: Jens. enl. Lindb.) *Till alla delar mindre än föreg.; fröh. en knapp lin. långt, på 3—5 lin. långt skaft.*

††† Fröh. med inga, ell. högst flygtiga tänder.

7 E. *exstinctoria Sw.* fröh. slätt, med inga, ell. hastigt affall., hvita och söndriga tänder; bihang 0; mössan helbräddad; bladen aflånga trubbade med kort, stundom hårlik udd; nerven icke utlöpande. ♃ 4—6. — *β elongata:* stjelken tufvad, mer än tumshög. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.156.
Torra st. murar etc. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β ÖG.* Omberg på torra klippor.) *Stjelken vanl. 2—3 lin. hög. – E. vulgaris H. Bryum L.* (*α*).

8 E. *commutata N. & Hornsch.* fröh. slätt, utan tänder och bihang, mössans kant smått och oregelbundet sargad; bladen bredt lancettlika, spetsade mot den syl-likt utdragna udden, torra veckiga och i toppen något sammanvridna; nerven utlöpande. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.155.
Fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* Kurravaara. *Lul. Lpm.* Virihjaur; Kirkevara och Alkavara. *Pit. Lpm.* Tjidtjak. *Jämtl.* Snasahögen, vid Handölsforssen. — *N.* Meelhuus i Trondhj. st. Dovre, Kongsvold, Vaarstien och Drivstuen etc.) *½—1 tum hög, något lik E. rhabdocarpa, hufvudsakl. skiljd med de alltid felande tänderna vid den smala mynningen samt de spetsade bladen. — E. alpina Sm., Wg. E. affinis Schwægr.*

13 Flocken **Pottieæ.** Små, enkla ell. af nyskott sparsamt grenade mossor, med blad af grofmaskig cellväf, vanl. skaftadt, upprätt och reguliert fröhus. Peristom 0, ell. af en enkel tandkrans. Mössa ensidig.

43. EUCLADIUM *Br. & Sch.*

1 E. *verticillatum Br. & Sch.* fröh. slätt, med koniskt, smalspetsigt lock, kortare än halfva fröh.; bladen jemnbreda, något spetsade, nedtill grundt sågade, eljest helbräddade; stjelken grenig. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.21.
Kalkberg, r. (*ÖG.* Omberg, Rödgafvelsgrotta och Alvastra. *Gottl.* Furilen; Othems klint m. fl. st.: Cleve enl. Lindb.; Kopparvik nära Visby: Zett. — *N.* enl. Ångstr.) *Svenska ex. utan fr., instämma med utl., ehuru bladen ofta äro mer vridna. Växer i lösa tufvor, till hälften insänkta i af vattnet upplöst kalk, som gör den eljest ljusgröna mossan nedtill hvit. Norska ex. har förf. ej sett. — Weissia Brid. och ed. 8.*

44. ANACALYPTA *Röhl.*

1 A. *Starkeana Fürnr.* fröh. ovalt, upprätt, med trubbiga tänder; locket lågt kägellikt, trubbigt utan spröt; stjelken kort, enkel; bladen eggrundt lancettlika, med kort udd af den utlöp. nerven. ⊙ 4, 5. — *β brachyoda:* tänd. tvärhuggna, ytterst korta. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.251.
Lerjord, r. (*Södml.* Hagbyberga. — *β Sk.* Krogstorp i Ifvetofta sn.) *Hela mossan knappt mer än 3 lin. hög. — Weissia H.*

2 A. *lanceolata Röhl.* fröh. n. aflångt, upprätt, med håliga tänder; locket med snedt spröt; stjelken enkel ell. med nyskott; bladen bredt lancettlika med tillbakaviken kant, och borstlik udd af den utlöp. nerven. ⊙☽ 4, 5. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.252.
Lerjord, r. (*Sk.* Lund; Fogelsång; Käflinge etc. *VG. ÖG.* Fagervik. *Stockh. Gottl.* Visby.) *Stjelken omkr. 2, fr.skaftet 3 lin.; fröh. tämligen stort, stund. något eggrundt. — Weissia Brid.*

3 A. *latifolia Fürnr.* fröh. ovalt ell. eggrundt, med djupt klufna tänder och lock som föreg.; stjelk ganska kort, n. lökformig af de tegel-lagda, mycket concava, bredt omv. eggrunda bladen, nerven upphör. under bladspetsen. ⊙☽ 6, 7. — *β pilifera:* bladudden långt utdragen, hårlik. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.126 (*α & β*).
Fjelltr. på jord, r. (*Lul. Lpm.* Lillthoke vid Virihjaur. *Um. Lpm.* Laxfjellet i Tärna. — *N.* Nordl. Dovre, på klipp. närmast öst. om Drivstuen; samt på Vaarstien och Kongsvold. — *β N.* Salten, på hafsklipp. omkr. fjorden. Dovre, Kongsvold; Vaarstien och Drivstuen med *α*, samt på toppen af Finnshöe.) *Stj. 1—2 lin. hög, slutl. med*

nyskott; bladen mycket trubbiga med en kort udd, som hos β blir hårlik och genomskinlig, bildad af den färglösa nerven. — Weissia Schwægr. Didymod. bulbosus; β D. bullatus ed. 4 anses af Lindb. vara hufvudformen.

45. POTTIA *Ehrh.*

1 P. *Heimii Fürnr.* fröh. elliptiskt aflångt; locket med smalt, något krökt spröt; bladen bredt lancettlika med småsågad spets och utlöp. nerv. ♃ 6. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.7.

Fukt. jord, rutten ved etc. (*Sk.—Lpl. — N.* till Finnm.) *Dubb. större än de följ., med fruktskaftet 4—8 lin. hög. — Gymnost. Heimii och affine Bryol. Germ.*

2 P. *truncata Fürnr.* fröh. bägarlikt, med spröt som föreg.; bladen aflångt omv. eggrunda ell. bredt lancettl. med udd af den släta, utlöp. nerven, helbräddade ell. omärkligt naggade. ⊙☽ 4—6. — β *intermedia:* större, med aflångt bägarlikt fröh. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.130. R. Hn. Bryac.exs.125. β Lindgr. M.exs.99.

Lerjord, a., β r. (*Sk.—Helsl. Ner. Värml. Dalsl. — N. — β Sk.* söd. Wall. *Stockh.* st. Sickla och Stadshagen: Lindb.; Bergiilund. *Uppl.* Verka qvarnar; Uppsala, Slotts- och Polacksbacken. *VG.* Lidköping. — *N.* Qvamsklefven: Bl. enl. Lindb.) *Hela mossan 2—3 lin. hög, med kort, omv. eggrundt fröh., vidare upptill; β större, med dubbelt längre, mer cylindriskt fröh., anses af Lindb. vara en tandlös form af Anacal. lanc., hvilken den mycket liknar, men skiljes bland annat med de platta bladkanterna. — Bryum truncatulum L. β G. intermed. Turn. Pottia trunc. β major Br. & Schimp.*

3 P. *minutula Fürnr.* fröh. kort bägarlikt, n. halfrundt; locket med en tjock upphöjd trubbig vårta; bladen bredt lancettl., med utdragen udd af den utlöp. nerven, n. helbräddade med tillbakaviken kant. ⊙ 4, 5; 10. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 27, 163.

Ler- och kärrjord, r. (*Sk.* allm. på slätten: Berggr. enl. Lindb. *ÖG.* Vinnerstad. *Södml.* Eskilstuna, nära St. Tidö. *Upps.* Bleket och Nontuna etc. *Gotl.* Burs sn.) *Hela mossan 2—3 lin. hög, med mycket litet fröh., före lockets affall. ovalt, sedan n. skålformigt. Liknar i högsta grad Anac. Starkeana, hvaraf Wilson och Lindb. anse den vara en tandlös form. — Gymn. Schwægr.*

4 P. *cavifolia Ehrh.* fröh. aflångt omv. eggrundt, med kort sylsprötadt lock; bladen hopslutna, eggrunda trubbiga med hårlik udd, helbräddade concava; nerven upptill med höga längdveck. ⊙ 4—6. — β *incana:* hårudden mycket längre än sjelfva bladet. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.124.

Ler- och sandjord, r. (*Sk.—Uppsala. Vestml.* Sala. *Värml.* Christinehamns kyrkog. *Dalsl.* Åmål. — β *Sk.* Tomarp. *Gottl.* på en kalkklippa norr om Visby.) *Hela mossan 2—3 lin. hög, utmärkt af de lökformigt hopslutna, bleka bladen, hvilkas nerv på insidan har 2 ell. flera veckformiga hinnor, som stundom hysa mellan sig ett grynlikt ämne. — Gymn. ovatum H.*

14 Flocken **Grimmieæ.** Tätt tufvade, och greniga, meränd. brunaktiga mossor, med ofta hvitspetsiga blad af tät, finmaskig cellväf. Fröh. i toppen upprätt och reguliert. Peristom enkelt eller intet; mössan hättelik, slät och glatt, vanl. nedtill flikig, någon gång så, att hon blir ensidig.

46. HEDWIGIDIUM *Br. & Sch.*

1 H. *ciliatum Hn.* fröhuset insänkt; bladen eggrunda helbräddade nervlösa, med utdragen hvit genomskinlig småtandad spets, de fröhuset omgifvande i spetsen vanl. hårflikade. ♃ 5, 6. — β *subimberbe:* fruktbladens spets endast sågad. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.41.

Sten. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Ljusgrön, torr blåaktig, 1—2 tum hög, tufvad mossa; bladen torra ofta ensidigt böjda. — Bryum apocarpon β L.Fl.Su. Anoectangium H. Gymnostomum Sw. Schistidium Brid. Hedwigia albicans Lindb.*

*2 H. *imberbe Br. & Sch.* fröh. insänkt; bladen eggrunda helbräddade, med kort, naggad [icke hvit] spets, concava med utvikta kanter, nervlösa. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur.

Sten och trädst. r. (*N.* Bergens st. Österöe på träd.) *Norska ex. af 4—6 lin. höga, brungula tufvor, icke olika ett Hypnum; grenarne i torrt tillstånd trinda af tätt tegel-lagda blad, som ända i spetsen äro gröngula. Frukt saknas. Enl. Br. &*

Sch. är den Irländska formen mycket större [2 tum], grönare och väx. på klippor. — Anictangium imberbe Hook. & Tayl. A. ciliatum β Hook.Brit.Fl.ed.2.

47. GRIMMIA *Ehrh.*

† Fröhuset insänkt ell. längre än skaftet: *Schistidium* [undant. n:o 4] *Br. & Sch.*

1 G. *maritima Turn.* fröh. n. halfklotrundt, med kort skaft; locket convext, med kort, smalt spröt, mynningtänderna håliga; bladen lancettlika smalspetsade, torra något skrufvridna, de öfre dubbelt längre, nående öfver fröhuset, alla utan hinnudd. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.17. Zett. Grimm.exs.6.
Sten. nära hafvet. (*Sk.* Kullaberg. — *Boh. Stockh.* skärg. *Rosl.* Svartklubben m. fl. st. enl. Lindb. — *N.* Laurvig, Arendal, Stavanger, Trondhjem. Finnm. Hammerfest; trol. efter hela vestra kusten.) *Knappt tumshög; stjelken vanligen likasom sammandragen under det med locket klotrunda fröh., som framskjuter, ehuru omgifvet af några långa perichætialblad. Skånska ex. hafva fröh. merurnelikt och djupare insänkt.*

2 G. *apocarpa H.* fröh. n. oskaftadt, insänkt mell. bladen, bägarlikt, med convext, sprötbärande lock; tänderna purp.röda, meränd. hela; bladen eggrundt lancettlika spetsade, meränd. med hinnaktigt hvit spets. ♃ 4—9. — β *rivularis:* trådlik, mest nedliggande; bladen n. utan hinnudd. — γ *gracilis:* utdragen, ofta flytande, med glesare, något ensidiga blad, n. utan hinnudd. — δ *stricta:* utdragen. styf; bladen smalare, n. utsperrade, de öfre med kort hinnudd. — * *alpicola Sw.* fröh. n. utskjut.; bl. trubbiga utan hinnudd. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.188. * Sw.M.Su.t.1,f.1.
Fukt. sten. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Finnm.) *Växer i tumshöga, mörkgröna, ofta n. svarta tufvor, men var. i hög grad. Varr. anses af Brid. och flera såsom egna arter. — Bryum L.*

3 G. *conferta Funck:* fröh. insänkt, bägarlikt; locket convext, med kort spröt; tänd. sprickfulla; bladen syl-likt lancettlika, utan märklig hinnudd, torra hopvikna; stjelken kort, tätt tufvad. ♃ 10—5. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.189. Zett. Gr.exs.1.
Bergvägg. r. (*Stockholm* vid Nacka.) *Tufvorna täta af ½ tum höga, torra tagelsmala stjelkar; bladen n. syl-lika; säkerligen en god art. — G. apocarpa γ stricta Wg. G. pulvinata Sw. ett äldre, men lätt bortblandadt namn.*

4 G. *anodon Br. & Sch.* fröh. insänkt, snedt, utan tänder; locket med en vårtlik spets; bladen eggrunda, de nedre utan, de öfre trubbiga med lång hvit sågad hårudd. ♃ 4—6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.319.
Klipp. r. (*Um. Lpm.* på öfversta spetsen af Laxfjellet i Tärna sn.) *Bildar täta, ½ tum höga tufvor, ofvan hvita af de öfversta bladens hårudd.*

†† Fröhuset med tydligt skaft: *Dryptodon Brid.*

* Fruktskaftet i yngre tillstånd krokigt, ofta nedböjdt, föråldradt mer upprätt.

5 G. *pulvinata Sm.* fröh. rundadt ovalt, tydl. 6—8randadt, slutl. kantigt; locket convext med rakt spröt af halfva fröhusets längd; mynn.tändren hela ell. oordentl. klufna i spetsen; bladen bredt lancettlika, trubbadt sammandragna i en lång, sågad hårudd. ♃ 5—8. — β *cana:* tufvorna knappt ½ tum höga, hvita af hår, längre än sjelfva bladet. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.91. R. Hn. Bryac.exs.277. Zett. Gr.exs.8.
Sten., helst kalksten. (*Sk.—Uppl. Ner. VG. Gottl.* — *N.* Christiania och Stavanger. — Trondhj. — β vid hafskusten.) *Växer i rundade, knappt tumshöga tufvor med små fröh. på 2—3 lin. långa skaft, yngre nedböjda mell. bladen. Sambyggare. — Campylopus Wg.*

*6 G. *apiculata Hornsch.* fröh. eggformigt rundadt, slätt, med n. vårtlikt lock, utan spröt; bladen lancettlika, småningom afsmalnande, med kort helbräddad hårudd. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Funck.t.11.
Klipp. r. (*N.* Dovre på Nystuhöe.) *½—1 tum hög, i täta tufvor, med slätt ell. otydl. strimmigt fröh., locket utan spröt. Sambygg.*

7 G. *trichophylla Grev.* fröh. elliptiskt, slutl. oordentligt refflадt, med kägel-likt, sprötbär. lock; tändren sprickiga eller klufna; bladen från bredt lancettlik basis jemnt tillspetsade i en täml. kort hårudd, torra tilltryckta, med utstående, upptill något ensidig spets. ♃ 4—7. Fig. Br.eur. Zett. Gr.exs.12. R. Hn. Bryac.exs.278.

Sten. (*Sk. Smål.* Ekesjö; Wexiö etc. — *Helsl.* och *Värml.* — *N.* Christiania. — Lillehammer.) *Lik G. pulvin. till storlek, men lösare tufvad. Gamla fröhusen på Norska ex. nära släta. Tvåbyggare.*

8 G. *Hartmanii Schimp.* bladen från lancettlik basis utdraget och syllikt afsmalnande till en mycket kort, något sågad hårudd ell. hinnaktigt hvit spets, med tillbakavikna kanter. ♃. Fig. Zett. Gr.exs.13.

Klipp. (*Sk.—Gestr. Ner.* och *Värml. Boh.* Christinedal: Thed. — *N.* Christiania; Laurvig.) *1—2 tum höga, nedtill bruna ell. svarta, upptill gröna ell. gulbruna tufvor med något ensidiga, i torrt tillstånd krusiga blad med punktlik cellväf och hårudd, som är kortare än hos de föreg. art. i afd. Frukt okänd. — G. incurva ed. 7.*

9 G. *decipiens Lindb.* fröh. rundadt ovalt, slutl. fåradt; locket med spröt af halfva fröhusets längd; tändren snart och djupt 2klufna; bladen lancettlika småning. afsmaln. till en lång sågtandad hårudd. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.561.

Klipp. r. (*Sk.* Bosarp m. fl. st.: Berggr. och Hamnstr. enl. Lindb. *Blek.* Ronneby; Carlshamn. *ÖG.* Omberg. *Stockh.* Salem sn, Östanberget. *VG.* Göteborg. *Boh.* Skaftö: G. Retz. enl. Lindb. — *N.* Christiansand; Stavanger: Bl. enl. Zett.) *1—2 tum hög, löst tufvad, med krökt fruktskaft, mycket kortare än bladens hårudd; fröh. större än på föreg. arter. Sambyggare. — G. funalis Br. & Sch. och ed. 7. G. Schultzii Wils. (tvänne stundom äfven för andra arter använda namn). Trichostomum Schultz. Racomitrium Hüb. Drypt. Schultzii Brid. enl. Lindb.*

10 G. *elatior Br. & Sch.* fröh. som föreg.; locket med spröt af mer än halfva fröh:s längd; tänderna grundt 2klufna; bladen från n. eggrund bas lancettlika, med tillbakavikna kanter och lång omärkligt tandad hårudd. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs. 92. Zett. Gr.exs.14, 15.

Klipp. helst i fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* Hornavan, vid Arjeploug. *Jämtl.* Åreskutan. *Ångml.* Nämforsen i Liden sn enl. Lindb. *Helsl.* Färila sn, vid Laforssen. *Uppl. Södml* flerest. *Stockh.* ej sälls., men steril. *ÖG.* Omberg, och vid Vettern. *Värml.* vid Venern. *VG.* Rackeby etc. *Boh.* Christinedal: Thed. — *N.* Salten. Dovre — Christiania, Egeberget.) *Stor som föreg., och med lika stort fröh. Tvåbyggare. — Drypt. fun. β incurvus ed. 4.*

11 G. *spiralis Hook.* fröh. ovalt, slätt, med syl-likt spröt af halfva fröhusets längd; tändr. snart 2klufna; bladen som föreg., i kanten platta med täml. kort hårudd, torra liggande i spiral omkring stjelken. ♃ 5, 6. — *β epilifera Zett.* tagelsmal, med eggrundt aflånga trubbiga blad utan hårudd. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.190. Zett. Gr.exs.10; *β* 11.

Klipp. r. (*Pit. Lpm.* flerestädes. *Jämtl.* Åreskutan; Snasahögen, vid Handölsforssen. — *N.* Finnm. Hammerfest. Dovre på Blåhöe: Kongsvold; Vaarstien och Finnshöe. Lomsfjellen. — *β N.* Dovre, vid Kongsvold; Laurhöen i Lom; Valders och Voss. Goustafjell: Jensen enl. Lindb.) *1—1½ tum hög, smal, icke olik Racomitr. microcarpon; grenar och stjelkar uppböjda; fr.skaftet föga öfver en linie långt. Tvåbyggare. — G. funalis Schimp. Syn. Trichostom. Schwægr.*

12 G. *torquata Grev.* stjelken upprät, klynnevis och jemnhögt grenig, löst tufvad; bladen utdraget lancettlika spetsade, torra vridna och i spiraler omgifv. stjelken, endast de öfversta med mycket kort hårudd. ♃ Fig. Somf. Cr.exs.106, enl. Lindb. Thed. M.exs. 128. Zett. Gr.exs.9.

Klipp. r. (*Lpl.—Helsl.* och *Värml. Dalsl.* Hesselskog, på Gölkullen. *VG.* Halle- och Hunneberg. — *N.* Finnm. — Modum.) *1—2 tum höga, svartaktiga, i toppen gröna tufvor af trådlika stjelkar; bladen med glesa, radvisa, n. 4kantiga maskor, de nedre längre, de öfre n. runda. Frukt okänd. — Zygodon (?) Liebm. och ed. 7.*

*13 G. *incurva Schwægr.* (enl. Schimp.) fröh. på mycket kort skaft, knappt utskjutande, eggrundt, slätt; locket utan spröt; bladen från bredare basis utdraget syllika, spetsiga, med jemn kant, de öfversta med mycket kort hårudd, alla skrufvridna. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur.

Klipp. i fjelltr. r. (*N.* Dovre, vid Fogstuen bland *Andr. petroph.*, fruktbär.; samt på Rundene.) *Växer i ½ tum höga, lösa tufvor af svartaktig färg, med ytterst små fröh. och vanl. späda stjelkar, mjuka blad. Tvåbygg. — Dicranum contortum Wg.Fl.Carp. G. contorta Schimp. Syn. G. uncinata Kaulf., Br.eur.*

** Bladen med hårudd; frukskaftet upprätt.

a — Mössan hättelik, flikig.

14 G. *Donniana Sm.* fröh. eggrundt, slätt, äldre reffladt; locket convext med trubbig vårta, ell. kort kägellikt spröt, meränd. odelade tänder; fruktskaftet meränd. kortare än de lancettlika sylspetsade bladens långa hårudd; stjelken kort, tätt tufvad. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Zett. Gr.exs.16. R. Hn. Bryac.exs.191.
Klipp. r. (*Jämtl.* Åreskutan. *Herjed.* Helagsfjellen. — *N.* Salten. Ranen, vid Hemnäs och Roxlien. Vangsfjellet i Opdal. Dovre, vid Vaarstien, Kongsvold, Storhöe etc. Lomsfjellen flerest. Gudbrandsdalen: Jens. enl. Lindb. Valders, Voss och Filefjeld. Sellöe i Bergens st.) *3—4 linier höga tufvor med små fröhus, oftast föga ell. icke upphöjda öfver bladen, hvilkas hårudd dock var. längre och kortare. Sambygg. Var. äfven med ensidig mössa, såsom på Dovre-ex. — Drypt. Donnianus och erostris ed. 4. G. obtusa ed. 7.*

15 G. *ovata WM.* fröh. eggrundt aflångt, slätt; locket med smalt kägellikt, rakt spröt, kortare än halfva fröhuset; tändren med sprickor, sällan klufna; fruktskaftet längre än de lancettlika bladen. ♃ 6—9. — *β patens:* större; med långhåriga utböjda blad, mer aflångt fröhus. — *γ affinis:* stjelken låg, men gröfre; fröh. elliptiskt aflångt, de nedre bladen utan hårudd. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.16. Zett. Gr.exs.17. R. Hn. Bryac. exs.279. *β—γ* Bryol. Germ.t.21 & 22.
Sten. klipp. (*Lpl.—Herjed.* och *Ångml. Gestr. Uppsala. Stockh. ÖG.* kring Vettern: Hj. Holmgr. enl. Lindb. — *N.* Finnm. — Christiania. — *β Värml.* vid sjön Fryken, nedom Vestgård. — *γ ÖG.* Omberg, Rödgafvel. — *N.*) *4—6 lin. hög; fröh. större än hos G. pulvinata, men mindre än hos G. commut.; efter frökastningen har mynningen samma vidd som fröh., då den hos den sednare alltid är smalare. Bladens hårudd når vanl. inpå fröhuset. Sambyggare.*

16 G. *elongata Kaulf.* fröh. egglikt rundadt; locket med vårta, utan spröt; tänder som föreg.; bladen från eggrund bas lancettlika, de öfversta med kort hårudd, de nedre utan. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Zett. Gr.exs.23. R. Hn. Bryac.exs.36.
Klipp. r. (*Herjed.* Helags- och Skarffjellen. — *N.* Dovre, vid Vaarstien, Kongsvold, Jerkind; Lilla Nystuehöe. Goustafjell. Voss i Bergens st.) *Stjelkarne tumslånga, löst tufvade, trådlika klynnegreniga. Tvåbyggare.*

17 G. *leucophæa Grev.* fröh. eggr. ovalt, slätt; locket kägel-likt ell. med kort spröt; tänd. oord. klufna; bladen tegel-lagda eggrunda trubbiga, med lång hårudd. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.93. Zett. Gr.exs.18. R. Hn. Bryac.exs.192.
Klipp. r. (*Sk.* Ifvetofta, Beckaskog och Årup: Berggr., och Hästveda sn: Hamnstr. enl. Lindb. *ÖG.* Söderköping; Omberg m. fl. st. *Ner. VG. Stockh. Uppsala* vid Husbyborg; Tunaberg m. fl. st. — *N.* Laurvig.) *Utmärkt af de breda bladen, hvilkas gröna spets är trubbig, ehuru omgifven af den hvita hårudddens bas. Tvåbyggare. (G. orthotrichoides.)*

b — Mössan ensidig.

18 G. *commutata Hüb.* fröh. eggr. ovalt, slätt, på utskjut. skaft; locket med syl-likt, något krökt spröt, n. af halfva fröh:s längd; tänderna sprickiga ell. klufna; bladen lancettlika, alla med kort hårudd. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Somf. t.15. Zett. Gr.exs. 19 & 20. R. Hn. Bryac.exs.280.
Sten. (*Sk.—Uppl. Vestml.* och *Värml.* — *N.* till Trondhj.) *Omkring tumshöga tufvor med tämmel. stort fröh., äfven föråldradt smalare mot mynn.; skaftet nående 1—2 lin. öfver bladspetsarne. Tvåbygg. Var. stundom utan hårudd. — G. ovata Brid. Dr. ovalis ed. 4. Campylopus oval. Wg.*

19 G. *montana Br. & Sch.* fröh. eggrundt, slätt, med skaft kortare än bladens hårudd; lock och tänd. som föreg.; bladen lancettlika, med hvit hårudd, föga kortare än sjelfva bladet. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Zett. Gr. exs.21. R. Hn. Bryac.exs.281.
Klipp. r. (*Stockh.* mångenst.: Lindb. *Uppsala,* Husbyborg etc. — *N.* Christiania. Dovre, kring Kongsvold. Lomsfjellen, vid Rödsheim.) *Ej olik G. pulv. β, men har upprätt fruktskaft och ensidig mössa; den långa bladudden nående upp till fröh. Tvåbygg. Närmar sig ofta nog mycket till G. ovata, men ännu mer till föreg.*

*20 G. *alpestris Schleich.* fröh. aflångt, slätt, på skaft af bladuddens höjd; locket convext

med tjock, trubbig vårta; tänd. något sprickiga; bladen från bredare basis lancettlika med hvit hårudd. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur.
Klipp. i fjelltr. r. (*N.* Vangsfjell i Opdal. Lomsfjellen, på Lomseggen och Suleims Storhöe. Valders, på Bergsfjeld i Vang; samt Goustafjell.) *Omkr.* ½ *tum höga, täta tufvor, med små, utskjutande fröh. och tämmel. lång hårudd. Bladen ofta strimmiga, n. veckiga. Tvåbyggare.*
(G. orthotrichoides, Donniana.)

*** Bladen utan märklig hårudd.

*21 G. *atrata Mielichh.* fröh. elliptiskt aflångt, slätt, med kort kägel-likt lock och rakt skaft; tändren hela eller sprickfulla; bladen lancettlikt jemnbreda trubbade. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Funck. t.12.
Klipp. r. (*N.* Dovre, ofvanför Kongsvold och Vaarstien, funnen 1854 af Zett.) *Tumshög, tätt tufvad, med jemnhöga grenar, mycket tjockare än hos följ., n. helt och hållet svart; fröh. litet, framskjutande på ett 2 linier långt skaft. Tvåbygg. Norska ex. sakna frukt.*

22 G. *unicolor Grev.* fröh. eggrundt elliptiskt, slätt; locket med kägel-likt, smalspetsadt spröt af halfva fröhusets längd; tändren hela; bladen från bredare basis lancettlikt jemnbreda trubbiga. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Zett. Gr.exs.24. R. Hn. Bryac.exs.193.
Klipp. r. (*Uppsala,* Lassbybackar. *Medelp.* Sundsvall. *Värml.* Ränksedssnipan. *Herjed.* Funnesdalen. *Pit. Lpm.* Ischjak. — *N.* Salten. Lomsfjellen. Dovre och Tellemarken; Næs, Vestfjorddalen och Gousta enl. Lindb.; Egeberget vid Christiania.) *1—2 tum lång, n. helt och hållet svartbrun, föga grön; fruktsk. en god linie långt. Tvåbyggare.*

23 G. *orthotrichoides Hn.* fröh. ovalt cylindriskt, med något utskjut. skaft, föga längre än fröh.; locket med bred bas, högt convext med en kort udd; tänd. med radvisa hål och små sprickor, i spetsen klufna; bladen eggrunda spetsiga ell. trubbade. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Zett. Gr.exs.22. R. Hn. Bryac.exs.194.
Fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* på fjellet Ripanes vid Torneå Träsk. *Pit. Lpm.* Peljekaise. — *N.* Ousedalen, mell. Graven och Vosse. Dovre, vid Kongsvold och på Storhöe; Blaahöe; vid Snöhättans fot; samt på Lomsfjellen. Goustafjell, ymnigt.) *Tufvorna 6—7 lin., stund. på stenar i fjellbäckar 1—2 tum höga (: var. aquatica Schimp.), alltid mjuka och rent gröna, liknande ett Orthotrichum; bladen torra veckiga och något vridna, utan hårudd, endast perichætialbladen med spår dertill; fröh. bägarlikt med jemnvid mynning, koniskt, spetsigt lock, utan spröt. Mössan ensidig. — G. mollis Br. & Sch.*

24 G. *patens Br. & Sch.* fröh. ovalt, slutl. fåradt; locket syl-likt, n. af fröhusets längd; tändren 2- eller flerklufna; fruktskaftet flerböjdt; bladen ensidigt böjda, lancettlikt syl-lika. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.44. Zett. Gr.exs.25. R. Hn. Bryac.exs.37.
Klipp. (*Smål.—Gefle. Helsl.* Hemstanäs. *Dal. Ner. Värml. VG. Hall.* Bårarp. — *N.* till Nordl.) *Stjelken 1—flera t. lång brunaktig. — Trichost. Funck. Racomitrium Hüb. samt Schimp. Syn. Campylopus Wg. G. arcuata Not. enl. Ångstr. S.V.Sc.*
(G. spiralis β.)

48. RACOMITRIUM *Brid.*

† Bladen smalspetsade, med hvit hårudd [undant. *R. fascicul.*].

1 R. *lanuginosum Brid.* fröh. eggrundt eller ovalt, med sylsprötadt lock, n. af fröhusets längd; stjelken lång mångggrenig, med korta fruktbärande sidogrenar; fr.skaft af 2—3 gånger fröhusets längd; bladen något ensidiga, smalt lancettlika, med sågtandad hårudd. ♃ 5—7. — *β subimberbe:* bladen n. utan hårudd. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs. 18. Zett. Gr.exs.35, 36. R. Hn. Bryac.exs.282.
Berg, a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — *β Dalsl. Värml. Stockh.* Ryssviken. *Helsl.*) *Växer i täta, ofta quartershöga tufvor med fr.skaft på de 1—2 linier långa sidogrenarne; fröh. knappt ½ lin. med jemförelsevis ganska långa tänder. — Bryum hypnoides L.*

2 R. *canescens Brid.* fröh. eggrundt aflångt; locket rakt sylsprötadt, af fröhusets längd; fr.skaftet 3—4 gånger så långt; stjelken utdragen mångggrenig; bladen åt alla sidor utböjda, eggrunda, finsågade. ♃ 5—7. — *β ericoides:* stjelkens hufvudgrenar besatta

med korta skiftevisa trubbiga smågrenar. Fig. Br.eur. Zett. Gr.exs.37. *β* Lindgr. M exs.89. Zett. 38—40. R. Hn. Bryac.exs.283.

Berg, a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Fröh. med lock öfver 1 lin. långt. Bladen var. någongång alldeles utan hårudd, enl. Zett. — β Trich. ericoides Schrad.*

3 R. *fasciculare Brid.* fröhuset elliptiskt aflångt, med sylsprötadt lock; stjelken med korta sidogrenar, raka fruktskaft; bladen lancettlika spetsade, utan hårudd, med tillbakavikna, mot spetsen fintandade kanter. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.88. Zett. Gr.exs.31—33. R. Hn. Bryac.exs.197.

Berg. (*Lpl.—Smål. — N.*) *Liknar till förgreningen n. R. canescens β, men till fröh. R. heterost.; fr.skaftet vanl. längre än hos denna art*

4 R. *heterostichum Brid.* fröh. cylindriskt aflångt, med sylsprötadt lock af halfva fröh:s längd; stjelkarne greniga, med fr.skaft af 2—3 gånger fröhusets längd; bladen ensidigt böjda, lancettlika, med lång småtandad hårudd. ♃ 6—9. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.115. Zett. Gr.exs.29, 30. R. Hn. Bryac.exs.195.

Berg, a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Fröh. närmare en linie långt.*

5 R. *sudeticum Br. & Sch.* fröh. elliptiskt aflångt, med lock som föreg.; stjelken klynnevis delad i utdragna uppräta grenar; bladen lancettlika smalspetsade, med genomskinlig hvit spets ell. mycket kort, omärkligt naggad hårudd. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Zett. Gr.exs.28. R. Hn. Bryac.exs.39.

Berg, r. (*Pit. Lpm.* Kåbroive. *Jämtl.* Åreskutan och Snasahögen. *Helsl.* Mo sn. på Kasberget. *Stockh.* Vinterviken. *Värml.* Hackrandsberget. — *N.* Finnm. Renöe. Nordl. Alstenöe, Hemnäs. Lomsfjellen och Rundene. Filefjeld; Valders och Voss. Goustafjell.) *1—2 tum hög, svartbrun, ofta med gröna toppar; fröh. små, på vanl. krokigt skaft; grenarne längre, utan ell. med få smågrenar; bladen med kortare maskor, för öfr. föga skiljd från följ.; närmar sig äfven ofta föreg. — R. microcarpon β ed.4.*

6 R. *microcarpon Brid.* stjelken med korta utstående sidogrenar; bladen med tydlig hårudd; för öfr. som föreg. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. Somft. Cr.exs.14. Zett. Gr.exs.34. R. Hn. Bryac.exs.40.

Sten. (*Lpl.—Gestr.* allmän; i södra prov. ned till *Smål.* mer sparsam. — *N.*) *Knappt tumshöga brungröna tufvor, meränd. med talrika små fröh. i toppen, omkring ⅓ lin. långa, på 3 liniers skaft. Bladmaskorna smala slingriga. — Trichost. Funck.*

†† Bladen trubbade, utan hårudd.

*7 R. *ellipticum Br. & Sch.* fröh. rundadt; locket med syllikt, rakt spröt af halfva fröh:s längd ell. längre; tänderna till midten 2—3klufna; bladen lancettlikt syllika, sjelfva spetsen trubbad, helbräddad. ♃ 11—4. Fig. Br.eur.

Klipp. r. (*N.* Bergen, på Marmorholmens strandklippor: Blytt enl. Zett.) *Knappt tumshög, svartbrun med gröna toppar; fröh. ½ lin. långt, och n. lika tjockt. Liknar mest Gr. commutata, hvaraf en form med hårlösa blad länge ansågs för närv. art. Skiljes säkrast från nämda form genom lockets raka, ej sneda spröt, samt bladens icke punktlika cellväf.*

8 R. *aciculare Brid.* fröh. aflångt; locket med syllikt, rakt spröt, föga kortare än fröhuset; bladen meränd. något ensidiga, från bredare bas aflångt lancettl., trubbiga, i sjelfva spetsen tandade. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.19. Zett. Gr.exs.26. R. Hn. Bryac.exs.196.

Fukt. klipp. (*Sk.—Helsl. Dal. Boh.* Christinedal: Thed. — *N.* till Hammerfest.) *1—2 tum lång mossa af mörkgrön färg; fröh. ½—1 lin. långt, på 3—4 lin:s skaft; tänd. klufna till närmare basen. — Campylopus Wg.*

9 R. *protensum Al. Br.* fröh. och lock som föreg.; bladen från bredare bas utdraget lancettlika, trubbiga helbräddade. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Zett. Gr.exs.27. R. Hn. Bryac. exs.38.

Fukt. klipp. r. (*Sk.—Helsl.* och *Värml. Boh. Hall.* — *N.* Laurvig; Holmestrand; Stavanger; och på Otteröe i Trondhj. st. Næs enl. Lindb.) *Mycket lik föreg., men skiljd med något smalare och helbräddade blad, kortare tänder, renare grön färg. — R. cataractarum Brid. ett yngre namn än Brauns, som enl. Br. & Sch. först funnit och skiljt denna art.*

(R. fasciculare.)

15 Flocken **Trichostomeæ.** Enkla ell. greniga, uppräta mossor med långskaftadt fröhus i toppen. Peristom af en enkel krans hårlika tänder, till antalet 32, antingen spiralt hopvridna ell. enkla och parvisa. Mössa ensidig.

49. TÓRTULA *Hedw.*

† Mynninghåren nedtill hopväxta i rörform: *Syntrichia Brid.*

1 T. *princeps Not.* blr 2könade; fröh. smalt cylindriskt, något böjdt, med högt upp samväxta tänder; bladen bredt aflånga, trubbade, med rödbrun nerv och teml. lång hvit, n. slät hårudd. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur.
Sten. r. (*Gottl.* vid stranden mell. Boge och Tjälders, i Juni 1864: Cleve enl. Lindb.) *Stor som följ. i tätare tufvor. — Barbula Mülleri Br. & Sch.*

2 T. *ruralis Ehrh.* tvåbyggare; fröhuset cylindriskt, något böjdt, med till midten samväxta tänder; bladen aflånga kölade trubbiga med lång hvit taggig hårudd, och ända upp tillbakavikna kanter. ♃ 6—8. — *β calva:* till alla delar mindre, med smalt fröh., ytterst kort bladudd. Fig. Sv.B.270. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.213.
Sten, tak etc. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* — *β ÖG.* V. Ny sn, Åsen: Hj. Holmgr. enl. Lindb.) *Växer i stora lösa brunaktiga 1—2 tum höga mattor; fröh. 1½ lin. långt. — Barbula Br. & Sch. lika som alla arter i slägtet. — Bryum L.*

3 T. *intermedia Wils.* tvåbyggare; fröh. som föreg., smalt cylindriskt; bladen spadlikt ell. jemnbredt aflånga, rundtrubbiga ell. intryckta, med till midten något tillbakavikna kanter och mycket lång, sågad hårudd. ♃ 6, 7. Fig. Rab. Bryoth.667.
Kalkklipp. r. (*Gottl.* Hessle i Fleringe: G. Retz.; vid Slite: Cleve; Eksta sn, och Visby, på Galgbacken: Pripp, m. fl. st. Allt enl. Lindb.) *Till alla delar dubb. mindre än föreg., i täta tufvor af svartaktig färg, hvaremot den hvita hårudden blir så mycket märkbarare. Denna är ofta lång som hela bladet. — Barb. ruralis β rupestr. Br. & Sch.*

4 T. *lævipila Schwægr.* sambyggare; bladen spadlikt aflånga, intryckt trubbiga med lång, n. slät hårudd; för öfr. som föreg. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.214? Rab. Bryoth.322.
Trädstamm. r. (*Sk.* Lund; Näs; V. Vram; på gamla pilstammar. *Blek.* Carlskrona, i Hoglands park och Gröna gången.) *Växer i smärre, täta tufvor och är betydl. mindre än föreg., bladudden vanl. något sträf; tändren mindre högt samväxta. Alla Sv. ex. utom de fruktb. från Lund och Näs utgöra enl. Lindb. sannolikt en form af T. ruralis. — T. ruralis β ed. 4.*

5 T. *papillosa Wils.* (enl. Lindb.) bladen concava, rundade, med sammandragen, men bred bas, rundadt trubbiga, med en kort, endast i spetsen genomskinlig och slät udd af den utlöp. nerven. ♃. Fig. R. Hn. Bryac.exs.215.
Trädst. r. (*Sk.* Lund, på askstamm.; ej sällsynt på slättbygdens pilstammar: Berggr. enl. Lindb. *Blek.* Carlskrona, i Hoglands park på almar; Carlshamn: Lindb.) *Ex. 2—3 lin. höga; bladen från en bred n. quadratisk bas vidgade till en n. cirkelrund skifva, dubbelt längre och bredare än basen, samt 8—10 g:r längre än hårudden. Bladmaskorna stora rundade gröna, med mycket smala, klart genomskinl. mellanrum. Frukt okänd. — T. rotundifolia Hn., men yngre namn.*

6 T. *latifolia Bruch:* tvåbyggare; bladen aflångt omv. eggrunda, intryckt trubbiga, utan udd; fröh. som *T. ruralis.* ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.216.
Trädst. rutten ved etc. r. (*Sk.* Lund på gamla pilar. V. Vram bland *T. lævip. Blek.* Wedeby, på ett pilträd.) *Lik T. lævip., med hvilken den växer, men lätt skiljd med de bredare och hårlösa bladen; är blott 3 lin. hög, med föga längre fruktskaft. Frukt ej funnen i Sv.*

7 T. *norvegica Wg.* (enl. Lindb.) tvåbyggare; fröh. från vidgad bas aflångt; bladen eggrundt lancettlika spetsade med röd, omärkligt sträf hårudd. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.227.
Sten. mur. r. (*Pit. Lpm.* Tjidtjak och Hvittjak. *Dal.* Osmundsberget. — *N.* Dovre.) *Storlek och utseende af T. ruralis, hufvudsakl. skiljd med de mot ändan spetsade bladen och håruddens färg. — Syntr. norvegica WM. Tort. aciphylla ed. 5—8.*

8 T. *subulata H.* sambyggare; fröh. långt cylindriskt, något krökt, mot mynningen smalare; tändr. fria endast i rörets öfra tredjedel; bladen eggrundt aflånga, med kort grön spets af den utlöpande nerven; stjelken kort, grenig. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.96. R. Hn. Bryac.exs.95.

Mur. jordras. (*Sk.—Uppl. Ner. Värml. Dalsl. Gotl.* — *N.* till Alten.) *2—4 lin. hög stjelk; fröh. med locket 2—3 lin. långt.* — *Bryum L.*

9 T. *mucronifolia Schwægr.* sambyggare; fröh. aflångt cylindriskt, snedt, med till midten samväxta tänder; bladen aflånga, ofvan midten vidgade, spetsade i en lång grön udd af den utlöpande nerven; stjelken kort, grenig. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.96.

Fjelltrakt. r. (*Lul. Lpm.* Qvickjock, vid kyrkan. — *N.* Gudbrandsdalen vid Laurgård. Dovre, Kongsvold och Drivstuen på torra klippor; samt i Örkedalen, på stenmurar vid Bjergakers gästgg. Finnm. Alten: Wg. enl. Lindb.) *Nära lik föreg., men med mindre och rakare fröhus, längre bladudd, tändren icke så högt upp sammanväxta, hvilka char. dock ej anses konstanta af Lindb., som tror denna art vara endast en fjellform af föreg.* — *T. abbreviata Wg. herb. enl. Lindb.*

†† Mynninghåren fria, ell. vid basen omärkligt förenade: *Barbula WM.*

* Bladen tunna, med smal tydlig nerv.

10 T. *tortuosa Ehrh.* tvåbyggare; fröh. cylindriskt, omärkligt krökt, med långt och smalt kägel-likt lock; bladen lancettlikt jemnbreda långspetsade vågiga, torra mycket sammanvridna. ♃ 4—6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.94.

Klipp. (*Sk.—Lpl. Dal. Dalsl.* — *N.* till Finnm.) *Stjelkarne i stora mattor, ½—2 t. höga, krusiga och vanl. gulaktiga.* — *Bryum L.*

11 T. *fragilis Wils.* tvåbyggare; fröh. eggrundt cylindriskt, rakt; locket med snedt spröt n. af fröh:s längd; bladen från lancettlik basis syllika, helbräddade med stark utlöpande nerv, mycket styfva och spröda, tilltryckta, torra sammanvridna. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Drumm. M. amer. I, 127. R. Hn. Bryac.exs.152.

Fukt. jord, klipp. och hafsstr. r. (*Pit. Lpm. Herjed.* Hamrafjellet. *Gestr.* Gefle, vid Stensborg; vid Kastet och Ytter-Harnäs; Fleräng etc. *Stockh.* Gåsberget och Marieberg etc.; samt *ÖG.* Näs och Vinnerstad enl. Lindb. *VG.* Kinnekulle med frukt. *Sk.* Krogstorp i Ifvetofta sn m. fl. st. enl. Lindb. *Gotl.* Thorsborgen och Helvig sn: Pripp; Vesters i Boge m. fl. st.: Cleve enl. Lindb. — *N.* Dovre, allmän kring Drivstuen och Kongsvold; med frukt högt upp i Sprenbäcksdalen.) *På stränder och i klippspringor tumshög, i fjellmyrarne ofta 3 tum. Hela stjelken täckt af rotludd, jemte alla öfr. delar ytterst spröd; den långa, lätt afspringande bladspetsen utgöres af den 3kantiga nerven. Högst sällsynt med frukt.* — *T. Drummondii ed. 8. Didymodon Hook. Trichostomum C. Müll.*

12 T. *muralis H.* sambyggare; fröh. cyl. aflångt; bladen aflånga trubbiga med hvit hårudd; stjelken kort. ♃ 4—10. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.153.

Murar och kalkberg. (*Sk.—Uppl.* Uppsala; Löfsta prestg. *Ner.* Kumla sn. *Gotl.* — *N.*) *Tufvad, vanl. blågrön; stjelk och fruktskaft tillhopa 5—6 lin. höga; hårudden ofta mycket lång. Skall variera hårlös och då vara T. cuneifolia Roth, m. fl. En annan form, med grön färg och kort hårudd, är Barb. æstiva Schultz.*

13 T. *unguiculata Roth:* tvåbyggare; fröh. aflångt, med sylsprötadt lock, n. af fröhusets längd; bladen lancettlikt jemnbreda kölade utstående, trubbade med kort udd; stjelken något utdragen. ♃ 4, 5. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.114. R. Hn. Bryac.exs.251.

Mur. grushög. (*Sk.—Gestr. Dal. Värml.* — *N.* Holmestrand på Langöen etc. till Salten.) *Knappt tumshög.* — *Barb. decipiens och mucronulata Sw. äro föga afvikande former häraf enl. auth. exemplar.*

14 T. *fallax Sw.* tvåbyggare; fröh. som föreg.; bladen lancettlika spetsade utstående, kölade; nerven stark, utlöpande; stjelken något utdragen. ♃ 9—11. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.172. R. Hn. Bryac.exs.250.

Mur. lerjord. (*Sk.—Medelp. Herjed. Jämtl.* — *N.* till Nordl.) *Storlek som föreg.; bladspetsen småningom afsmalnande, då den hos föreg. tvärt sammandrages till en kort udd.*

15 T. *vinealis Not. β flaccida Wils.:* tvåbyggare; fröh. som föreg.; locket med spröt af halfva fröh:s längd; bladen som föreg., uppåt tilltagande i storlek, med lång flerböjd spets; stjelken något utdragen. ♃ 4—6. Fig. Rab. Bryoth.668.

Mur. sten. r. (*Sk.* vid Tydinge i Broby sn: Hamnstr. enl. Lindb.) *Stor som föreg., med tjockare fröh., mest utmärkt af de öfre, långa och krusigt vridna bladen. Frukt ej funnen i Sv., der hufvudformen saknas.*

16 T. *recurvifolia Berk.* tvåbyggare; fröh. aflångt, med sylsprötadt lock; bladen skärformigt nedböjda, kölade, från bredare bas lancettlika med småningom afsmaln. spets, utlöp. nerv och ofvan midten platta kanter. ♃ 9, 10. Fig.
Berg, r. (*VG.* Kinnekulle, 1/16 mil vest. om Husaby, på sandsten: J. E. Zett. *Gottl.* Othems klint och Slite: Cleve enl. Lindb.) *Sv. ex. svartaktiga med ½—1 t. höga stjelkar; utl. dubbelt större, brungula, med längre blad. Liknar en Grimmia. Frukt icke funnen i Sv. Uppgafs i föreg. edd. efter Zett. såsom T. paludosa Hook., ehuru med tvekan. — Grimmia Wils. Barbula Schimp. Coroll.*

17 T. *Hornschuchiana Nol.* tvåbyggare; fröh. smalt eggrundt aflångt, något snedt, med lock som föreg.; bladen köladt rännformiga, lancettlika, spetsiga, med tillbakavikna kanter; perichætialbladen spetsiga, alla med utlöpande nerv. ♃ 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.671.
Sandjord, vägkant. r. (*Stockh.* Dockans äng; Tranholmen.) *Knappt ½ tum hög, brunaktig. Svenska ex. hafva kortare blad än utländska, af Bruch meddelade.*

18 T. *revoluta Schrad.* tvåbyggare; fröh. aflångt, något snedt; locket med syl-lik spets, af halfva fröhusets längd; bladen lancettlika, trubbade med udd, tillbakavikna kanter; perichæt.bladen spetsiga, alla med nerv. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.422.
Kalkberg, mur. r. (*Gottl.* på ön Furilen.) *Stjelken 3—4 lin. hög, tätt tufvad; bladen täta, föga utstående.*

19 T. *convoluta Schrad.* tvåbyggare; fröh. aflångt, afsmalnande mot mynningen, något snedt, med lika långt, nål-likt spröt; bladen lancettlika trubbade, med svag nerv; perichæt.bladen trubbiga nervlösa. ♃ 3—6. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.173. R. Hn. Bryac. exs.154.
Kalkberg, jord etc. (*Sk.—Gestr. Helsl.* Hudiksvall. *VB.* Skellefteå. *Dal. Värml. Dalsl. Gottl.* — *N.* till Salten.) *Växer i ofta stora, fasta brunakt. tufvor af ½ tums tjocklek. Bladen mer och mindre trubbade.*

** Bladen tjocka, concava af de inåt omböjda kanterna; nerven bred, ofta otydlig.

*20 T. *stellata Lindb.* tvåbyggare; fröh. cylindr. aflångt, något snedt; locket smalt kägellikt, spetsadt, något kortare än halfva fröh.; bladen elliptiskt aflånga, trubbade ell. med omärkl. udd, tunna invikna kanter och otydl. nerv. ♃ 7—9. Fig. Br.eur. [*B. rig.*] Somf. Cr.exs.111 enl. Lindb. Rab. Bryoth.325.
Lerjord, r. (*N.* Trondhj. enl. ex. af Blytt. Christiania enl. Ångstr.) *Stjelken 1—2 lin. hög; bladen utstående. — Bryum Schreb. enl. Lindb. Barb. rigida Br. & Sch. T. brevirostris Hook. & Grev. (p. p.). T. enervis ed. 8.*

*21 T. *ambigua Ångstr.* tvåbygg.; fröh. som föreg.; locket smalt kägel-likt, betydl. kortare än halfva fröh.; bladen mycket utstående, med inböjd spets, jemnbredt aflånga trubbiga; nerven otydl. ♃ 7—9. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.226. 320. 419.
Lerjord, r. (*N.* Gudbrandsdalen, mell. Hundtorp och Brandvold; Lindbl. enl. Lindb.) *Näppel. skiljd från föreg., ehuru Br. & Sch. äfven såsom säkra charakterer angifva, att T. amb. har mössan endast så lång som locket och tänderna blott en gång sammanvridna, då mössan hos T. stellata når ned på halfva fröh., och tänderna äro flera hvarf hopvridna.*

22 T. *brevirostris Ångstr.* blr 2könade; fröh. cylindriskt, ell. något ovalt aflångt, n. rakt; locket kägel-likt, mycket kortare än halfva fröh.; bladen tegel-lagda rundade ell. elliptiskt eggrunda, rundtrubbiga, med invikna kanter, utan urskiljbar nerv. ♃ 3, 4; 7—9. — β *elongata:* stjelk och blad n. dubbelt längre. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.35.
Lerjord, r. (*ÖG. Uppl.* Uppsala. *Gefle. Dal.* — *N.* Christiania. Trondhjem.) *Stjelk n. ingen, bildande med bladen en lökformig, knappt en lin. hög knopp; fruktskaftet omkr. ½ tum högt; locket vanl. knappt ¼ så långt som fröh. — β något lik föreg., men har 2könade blr. — T. rigida Sw., Wg.Fl.Su. Barbula Br. eur.*

50. DESMATODON *Brid.*

† Fröhuset upprätt.

1 D. *latifolius Brid.* fröh. aflångt, rakt och upprätt; locket med spröt af halfva fröh:s längd ell. kortare; tänderna långa, n. hela; bladen bredt aflånga, med tillbakavikna, helbräddade kanter, trubbiga med mer och mindre utdragen, meränd. hårlik udd.

♃ 6, 7. — *β muticus:* bladen tvärt sammandragna i en kort, uddlik spets; nerven upphör. i ell. under spetsen. Fig. Br.eur. *β* Thed. M.exs.125. R. Hn. Bryac.exs.9, (*a* & *β*.)

Fjellklipp. (*Lpl.—Herjed.* — *N.* Finnm.—Norfjellet i Buskeruds amt.) *Stjelken 2—3 lin. hög; fröh. n. ¾ lin. långt, stundom nedåt vidgadt, med 5—6 liniers skaft; bladens hårudd hos a bildad af den utlöp. nerven. — Trichostomum Funck. Dicranum Hedw. Didym. pilifer Wg. och Hn. ed. 4. β Didym. spathulatus ed. 4. Desm. glacialis Funck enl. Br. & Sch.*

*2 D. *systylius Br. & Sch.* fröh. cylindriskt, med oordentligt 2—3klufna tänder; bladen med platta, upptill småtandade kanter, lång hårudd; för öfr. som föreg. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846. R. Hn. Bryac.exs.127.

Fjelltr. r. (*N.* Dovre vid Kongsvold; Drivstuen, med *Anacal. latifolia.* Gudbrandsdalen: Ringeboe i hålvägen. File- och Goustafjell.) *Mindre och spädare än föreg., med kortare tänder. Locket vid lossnandet en tid fäst vid centralstiftet och upphöjdt öfver fröhusets mynning. — Trichost. C. Müll.*

(D. obliquus.)

†† Fröh. lutande, ell. böjdt åt sidan.

*3 D. *Laureri Br. & Sch.* fröh. ovalt, något nedböjdt genom det upptill krökta skaftet; locket koniskt med kort spröt; tänderna 16, klufna långt ned i 2—3 smala hår; bladen aflångt omv. eggrunda, med udd af den utlöp. nerven, n. helbräddade; stjelken kort, vid basen grenig. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.128.

Fjellklipp. r. (*N.* Dovre, mell. Vårstien och Kongsvold; samt på toppen af Finnshöe.) *Stjelken tufvad 2—3 lin. hög; fruktsk. 5—6 lin. upptill båglikt krökt; tänderna klufna närmare basen i långa hår, som länge i toppen sammanhänga, bildande likasom en korg. — Didym. Blyttii Hn. ed. 4. Tortula Lindb. Trichost. Schultz.*

4 D. *cernuus Brid.* fröh. ovalt ell. omv. eggrundt, snedt och böjdt åt sidan; locket convext med mycket kort spröt; tänd. 16, håliga och spruckna, stund. uppbristande i 2; bladen bredt aflånga, helbräddade, trubbade, med udd af den utlöp. nerven; stjelken som föreg. ♃ 5, 6. Fig. Wg.Fl.L.t.20. Br. eur. Somf. Cr.exs.10.

Bergstr. r. (*Jämtl.* Åreskutan. *Vestml.* Sala vid grufvan. — *N.* Finnm. Kistrand på Langöen. Nordl. Bodöe. Trondhj. Levanger nedom Holmen på hafsstranden.) *Mindre än föreg.; till fröhuset lik ett Dicranum. — Didym. latifolius Wg. och ed. 4. Trichost. Lindb.*

*5 D. *obliquus Br. & Sch.* fröh. aflångt, n. cylindriskt, omärkligt krökt, genom fruktskaftets böjning något lutande; locket koniskt, kort sprötspetsadt; tänd. som föreg.; bladen eggrundt lancettlika, något spetsade, i spetsen smånaggade; nerven utlöpande i en lång borstlik udd. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.129.

Fjelltr. r. (*N.* Dovre mell. Vårstien och Kongsvold, samt flerestädes omkring Kongsvold.) *Stor som föreg., med mer spetsade blad, smalt, åt sidan lutande fröh., hvars tänder i början äro med spetsarne något hopvridna. — Tort. suberecta Hook. Trichost. C. Müll.*

51. TRICHÓSTOMUM *Hedw.*

† Fröh:s tänder långa, hela, med en smal hinna nedtill.

* Bladen hårsmala—syl-lika: *Leptotrichum Hampe.*

1 T. *homomallum Br. & Sch.* tvåbyggare; fröh. aflångt, upprätt, med smalt kägellikt lock; stjelken kort; bladen från bredare basis sylformigt borstlika, böjda åt en sida. ⊙ 6, 7. — *β strictius:* bladen syl-lika, n. raka. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs.34.

Jord. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Stjelken 3—4 lin., fr.skaftet 4—6; locket rakt, nästan af ½ fröhusets längd. — β Weissia heteromalla H. Didymodon Hook.*

2 T. *tortile Schrad.* tvåbyggare; fröh. smalt cylindriskt—ovalt aflångt, upprätt: locket som hos föreg., något krökt; stjelken kort; bladen från lancettlik basis utdraget syllika, rännformiga, med tillbakaviken kant, torra raka ell. något vridna. ⊙ 6. — *β pusillum:* mindre; fröh. ovalt aflångt; bladen torra raka och tilltryckta. Fig. Br.eur. Funck.t.16. *β* Thed. M.exs.124.

Jord. (*Sk.—Lpl.* — *N.* Ous nära Kongsvinger. — *a* mer sällsynt: *Stockh.* Nacka. *Gefle,* vid Stensborg. *Värml.* Carlstad. — *N.* Rollaug i Vestfjorddalen.) *Lik föreg., men*

med spetsigare lock och knappt ensidiga blad. — Didym. ed. 4. β T. pusillum ed. 7.

3 T. *flexicaule Br. & Sch.* tvåbyggare; fröh. aflångt, något snedt, upprätt; locket sprötspetsadt; stjelken lång flerböjd; bladen syl-likt hårsmala, något ensidigt böjda med otydlig nerv. ♃ 5—9. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.48. Somft. Crypt.exs.13. R. Hn. Bryac.exs.249.

Bergshäll. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Stjelkarne tufvade, 1—2 tum långa, trådsmala; fr.-skaftet tumslångt; sprötet något längre än halfva fröhuset. — Didym. ed. 4. D. rostratum Wg. T. longirostre ed. 7 är, såsom Lindb. anmärkt, en gröfre form af denna art.*

4 T. *pallidum H.* sambyggare; fröh. aflångt cylindriskt, något krökt, med smalt kägel-likt lock, kortare än halfva fröh.; tänderna långa, parvis förenade med tvärband i nedre lederna; stjelken kort, enkel ell. vid basen grenig; bladen från bredare basis hårfina raka. ⨀ 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.167.

Jord, r. (*Stockh.* i Ulriksdals trädgård. *VB.* vid Heden. Äfven anförd bland Svenska af Swartz.) *Stjelkarne 1—2 linier, icke tufvadt sammanhängande; fr.skaftet mer än tumshögt; hela mossan gulaktigt blek. Mynn.tänderna sammanhängande vid basen, torra något sammanvridna. — Didym. ed. 4.*

** Bladen lancettlika—lancettlikt jemnbreda.

5 T. *glaucescens H.* tvåbyggare; fröh. cylindriskt aflångt, med smalt kägel-likt lock, kortare än halfva fröh.; bladen lancettlikt jemnbreda, spetsiga småsågade blågröna. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.23. R. Hn. Bryac.exs.151.

Sandjord i skugga. (*Lpl.—Södml. Värml. — N.* Christiania, Krokklefven etc. Vid Tindsjön. Dovre, Kongsvold och Jerkind.) *Växten löst tufvad, 4—6 lin. hög, utmärkt af färgen, som liknar spansk-gröna. — Didym. W.M. Leptotrichum Hampe.*

6 T. *tophaceum Brid.* tvåbyggare; fröh. aflångt ovalt; locket koniskt, sylspetsadt, af halfva fröh:s längd; bladen lancettlikt jemnbreda trubbade helbräddade, med i spetsen upphör. nerv; stjelken grenig. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.274.

Skifferklipp. r. (*Sk.* Bösmöllan; Krogstorp i Ifvetofta sn: Berggr. enl. Lindb. *Gotl.* Ahr i Fleringe och Grumpevik i Vamlingbo: Cleve enl. Lindb. — *N.* enl. Ångstr.) *Till alla delar mindre än följ.; fröh. litet och mer eggrundt ell. ovalt; de nedre bladen mer spetsiga, de öfre samt de yngre grenarnes trubbiga. — Didym. toph. och D. rigid. β trifarius ed. 4. D. trifarius Ahnf. i Fr.Fl. Scan.*

7 T. *rigidulum Sm.* tvåbyggare; fröh. aflångt, upprätt; locket med smalt kägel-likt spröt, af hafva fröh:s längd; bladen lancettlika spetsade helbräddade, med tillbakavikna kanter, mycket utstående, torra något vridna; stjelken grenig. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.95.

Fukt. st. i bergstr. r. (*Lul. Lpm. Dal.* Osmundsberget. *Värml.* Långbanshyttan. *Ner.* Dylta bruk. *Stockh.* Haga ruiner: Lindb. *ÖG.* Omberg, Borgsudde m. fl. st. *VG.* Kinnekulle; Jarlehus; Trollhättan. *Sk.* Bosjökloster: Berggr. enl. Lindb. — *N.* Salten. Trondhjemstrakten. Vid elfven Wormen; Christiania, i Mærradal; samt vid Skien: Jens. enl. Lindb.) *Till storlek och utseende lik T. rubell.; fröh. ½—1 lin. långt; stjelken vanl. 1 tum hög, med bladen i friskt tillstånd utböjda. — Didym. ed. 4. Weissia recurvirostra H. enl. Lindb. Tortula Lindb.*

8 T. *mutabile Bruch:* tvåbyggare; fröh. aflångt—elliptiskt, med långsprötadt lock; bladen starkt utstående, n. jemnbreda spetsade helbräddade, med tjock utlöp. nerv, platta kanter, torra krusigt vridna. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.559.

Kalkberg, r. (*Gotl.* vid Othem, Bogeklint, Thorsborgen och Slite: Cleve enl. Lindb.) *Stjelkarne omkring tumshöga, teml. tjocka af de utstående bladen, i brunaktiga tufvor. Sv. ex. utan frukt.*

9 T. *crispulum Bruch var. angustifolium Br. & Sch.* (enl. Lindb.) tvåbyggare; fröh. eggrundt—aflångt, upprätt; locket kägellikt, längre än halfva fröh.; de öfre bladen lancettlikt syllika, 3radiga, med strutlikt hopdragen spets, de nedre lancettlika, alla med helbräddade platta kanter, torra något vridna. ♃ 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.533.

Kärrmark, r. (*Uppsala,* i den torrare delen af Norrbykärret.) *Stjelken 2—3 lin. hög; fruktskaftet 3—4 lin. Fröh. som något varierar i form, är betydligt mindre än hos de följ. arterna. — T. viridulum Bruch. T. trifar. ed. 7. T. planum Lindb. och ed. 8.*

10 T. *flavovirens Bruch:* tvåbyggare; fröh. aflångt cylindriskt, med smalt kägellikt lock; bladen från en glänsande hvit, slidlik basis jemnbreda spetsade, med utlöp. nerv och n. platta kanter, torra starkt krusiga. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur.
Sand. st. r. (*Stockh.* på Utön: Lindb.) *Löst tufvad med hos Sv. ex. knappt ½ tum höga stjelkar, som mellan de mjuka, gröna bladen lysa starkt hvita af de glänsande bladbaserna. Frukt ej funnen hos oss. — Tortula Lindb.*

†† Tänderna oordentligt håliga och klufna, utan hinna: *Didymodon Schimp.*

11 T. *luridum Spruce:* tvåbyggare; fröh. eggr.—aflångt; bladen eggrundt lancettlika, de öfre trubbiga, de nedre spetsade, alla med tillbakavikna kanter och i spetsen försvinnande nerv. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Bab. Bryoth.661.
Jord, r. (*Sk.* Lund, i lerdiken: Lindb.) *Stjelkarne omkring ½ tum höga, i täta tufvor. Frukt ej funnen i Sv.* — Anm. *Hit föras af Schimp. och C. Müll. de Sv. ex. af T. crispul.*

12 T. *cylindricum C. Müll.* tvåbyggare; fröh. smalt cylindriskt, upprätt; locket med syllikt spröt, af halfva fröh:s längd; bladen långa, jemnbredt syllika, spetsiga, med platta kanter, i spetsen något naggade. ♃ 9, 10. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.248.
Klipp. r. (*Sk.* Skärali; Hästveda sn, Sjöaskog och Broby: Hamnstr. enl. Lindb. — *N.* Næs jernverk; Westfjorddalen: Jens. enl. Lindb.) *Tumshöga stjelkar, i lösa tufvor, af upptill grön ell. gulgrön färg. Bladen mycket långa, utstående och flerböjda, torra skrufvridna. Frukt ej funnen i Skand. — Weissia tenuirostris H. & Tayl. Trich. tenuirostre Lindb.*

13 T. *rubellum Rabenh.* blr 2könade; fröh. aflångt, upprätt; locket med kort, snedt spröt; bladen jemnbredt lancettlika, trubbade med udd, stark nerv, helbräddade, tillbakavikna kanter; stjelken grenig. ♃ 8—10. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.26. R. Hn. Bryac. exs.247.
Jord i bergsskrefv. etc. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Stjelkarne ½—1 tum höga i lösa tufvor; bladen torra vridna, de äldre röda, med brun nerv. — Weissia curvirostra ed. 6. Anacalypta rubella Hüb.*

52. DISTICHIUM *Br. & Sch.*

1 D. *capillaceum Br. & Sch.* fröh. aflångt, n. cylindriskt, upprätt, med kägellikt lock; bladen rigtade åt tvänne sidor, från stjelkslidande basis hårsmala, utstående. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Somf.Cr.exs.12. Lindgr. M.exs.94. R. Hn. Bryac.exs.97.
Bergsklyft. (*Sk. — Lpl. — N.*) *Stjelken omkring 3 lin., med nyskott 1—1½ tum hög, fr.skaften 6, 7 lin. Växten platt af de 2sidiga bladen, hvilkas slidor göra stjelken hvitglänsande. — Cynodontium Hedw. Didymodon Schrad. och Hn. ed. 6.*

2 D. *inclinatum Br. & Sch.* fröh. omv. eggrundt, böjdt åt sidan, med kägellikt lock; bladen 2sidiga, från stjelkslidande basis n. hårsmala, utstående. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.179. Somf. Cr.exs.11. R. Hn. Bryac.exs.98.
Bergsrött. kärr, r. (*Lpl. Jämtl.* Åreskutan och Snasahögen. *Gefle* på Rödmaren m. fl. st. *Uppsala* i Norrbykärret. *Stockh.* Haga ruiner: Lindb. *ÖG.* Vinnerstad och Omberg. *VG.* Kinnekulle. *Sk.* Malmö; Bösmöllan etc. *Gottl.* vid Gothemsån: Cleve enl. Lindb. — *N.*) *Liknar föreg. — Cynod. Schwægr. Swartzia Hedw. Cynodon Brid. Ceratodon Hüb. Didymodon Sw. och ed. 6.*

16 Flocken **Leucobryineæ.** Tätt tufvade uppräta mossor med bräckliga hvitblå, af genomskinliga 4kantiga maskor punkterade, nervlösa blad. Fröh. [hos den europeiska arten] med 16, djupt 2klufna tänder. Mössa ensidig.

53. LEUCÓBRYUM *Hampe.*

1 L. *glaucum Schimp.* fröh. kort aflångt, böjdt åt sidan; stjelken fast tufvad, grenig; bladen täta, från oval bas lancettlika rännformiga nervlösa. ♃ 7—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.184.
Kärr, r. (*Sk.—Uppsala. Ner. Värml. Dalsl. — N.* södra delen.) *Växer i stora täta, ofta 2—3 tum tjocka mattor af ljust blågrön färg; stjelkar och blad bräckliga; fröh. små, äldre refflade, nog sällsynta. — L. vulgare ed. 8. Dicranum glaucum H. Bryum glaucum L. Oncophorus Br. & Sch.*

17 Flocken **Dicraneæ.** Enkla ell. greniga. vanl. tufvade mossor, med strödda, meränd. smala, gröna nervförsedda blad, af tät oregelbunden cellväf. Fröh. med 16, till omkr. midten 2klufna tänder. Mössa ensidig.

54. CERÁTODON *Brid.*

1 C. *purpureus Brid.* fröh. aflångt, något krökt och böjdt åt sidan, fåradt, med koniskt lock; tändren nedtill förenade med tvärband; bladen lancettlika spetsade; stjelken slutl. klynnegrenig. ♃ 5—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.11.
På jord etc. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Öfverallt ymnig, lysande gul eller rödbrun på afstånd. Stjelken ofta tumshög; fröh. slutl. n. horizontalt, knappt en linie långt. En form med 1—2 lin. hög stjelk är Bryum Celsii L. — Mnium L. Didymod. Hook. Dicranum H.*

2 C. *cylindricus Fürnr.* fröh. utdraget cylindriskt, n. syl-likt, något krökt, slätt, med kägel-likt lock; stjelken ganska kort, enkel; bladen från omfattande basis hastigt hårfina, torra vridna. ⊙ 7, 8. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.115. R. Hn. Bryac.exs.10.
Vid vägar, diken etc. r. (*Lpl.—ÖG. Värml. — N.*) *Hela växten fin, stjelken 2—4 linier hög, med 5—8 lin. fr.skaft. — Trichost. Hedw. Didym. Wg. Trichodon Schimp. Coroll. och Syn.*

55. CYNODÓNTIUM *Brid.*

1 C. *Bruntoni Br. & Sch.* fröh. eggrundt elliptiskt, slätt, upprätt, med något sned mynning; locket med nål-likt spröt af fröh:s längd; stjelken utdragen grenig; bladen lancettlikt syl-lika spetsade, torra skrufvridna. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.412.
Bergssprick. r. (*Sk.* Skärali och Trollehall; Ryssberga och Leingaröd: Berggr. enl. Lindb. *Blek.* Carlshamn: Lindb. *ÖG.* Omberg; Hålberget, Motala sn. *VG.* Halle- och Hunneberg: Lindb. *Dalsl.* Korpeknatten. *Boh.* Skaftö och Marstrand. — *N.* Mellan Aas och Prestebacken i Enningdal sn. Trondhj.) *Stjelken tätt tufvad, ½—¾ tum hög, med 3 liniers fruktskaft, bruna fröh. med lätt affallande tänder. — Didym. obscurus Kaulf.*

56. DÍCRANUM *Hedw.*

1 **Undulata.** Tätt tufvade, med ensidigt böjda [undant. *D. spurium*] och på tvären vågiga blad; fröh. aflångt ell. cylindriskt, krökt.

1 D. *robustum Blytt:* fruktskaften flera samsittande; fröh. aflångt cylindriskt, krökt; bladen från lancettlik bas hastigt afsmalnande i en mycket lång borstlik, upptill omärkligt naggad spets, ensidigt ell. oordentligt böjda, torra i spetsen spiralvridna. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. V.Ac.H.1846,t.13. R. Hn. Bryac.exs.5.
Barrskog. kärr. (*Lpl.—Gestr. Uppsala:* Zett. enl. Lindb. *Stockh.* vid Nacka: Lindb. *Dal. Vestml. Ner. Gottl. — N.*) *Stor, 6—8 tum lång mossa, med ½ tum långa, borstlika blad, mindre böjda än hos följ. icke märkligt vågiga. — D. Drummondii C. Müll.*

2 D. *undulatum Ehrh.* fr.skaften flera samsittande; fröh. aflångt, krökt; bladen lancettlika långspetsade sågade, skärformigt böjda, på tvären vågiga. ♃ 5, 6. Fig. Sw.M.Su. t.3,f.5. Br.eur. Lindgr. M.exs.46. R. Hn. Bryac.exs.4.
Skogsback. a. (*Sk.—Jämtl. VB.* Skellefteå. *Pit. Lpm.* Arvidsjaur. — *N.*) *Stjelken 2—3 tum hög, nedtill brunullig. — D. polysetum Sw.*

3 D. *Schraderi WM.* fr.skaften ensamma; fröh. som föreg.; bladen jemnbreda, föga böjda, torra något skrufvridna, vågiga, med trubbad finsågad spets. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.47. R. Hn. Bryac.exs.73.
Skogskärr. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Bladen bräckligare än hos föreg., ofta n. alldeles raka. — D. Sphagni β undulat. Wg.*

4 D. *palustre Brid.* fröh. aflångt, något krökt, strimmigt, med sylsprötadt lock; bladen lancettlikt jemnbreda, upptill på tvären vågiga och glest småsågade, utstående åt alla sidor eller något ensidiga, särdeles de yngre grenarnes; nerven icke utlöpande. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.72.
Fukt. skogsm. (*Sk.—VB.* och *Lul. Lpm.* Qvickjock. *Gottl.* Fläringe. — *N.* Christi-

ania — Trondhj.) *Lik D. scopar., men med raka, ofvan midten vågbräddade blad, af grofmaskig cellväf. — D. Bonjeani Not.*

5 D. *spurium H.* fröh. aflångt, båglikt krökt; locket sylsprötadt; bladen eggrunda med hopdragen smal finsågad spets, concava, torra skrufvridna. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.22. R. Hn. Bryac.exs.74.

Torra skogshedar och berg. (*Sk.—Ångml. Pit. Lpm.* Arvidsjaur. *Dal. Värml. Boh.* Christinedal: Thed. — *N.* till Trondhj.) *Stor som D. scoparium, men tjockare och mer sällsynt med frukt. Bladen sällan ensidiga.*

2 **Scoparia.** Som föreg. [undant. *D. fragilifol.*], men med släta blad.

6 D. *majus Turn.* fr.skaften flera samsittande; fröh. som föreg.; bladen från lancettlik basis n. hårsmala, finsågade släta [icke vågiga], halfcirkelformigt böjda. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.119. R. Hn. Bryac.exs.75.

Skogsmark. (*Pit. Lpm.* och *VB.—ÖG. Ner. VG. Boh.* Christinedal: Thed. *Sk.* Långstorp, Skärali m. fl. st.: Berggr. enl. Lindb. *Gottl.*) *3—6 tum hög; bladen mycket långa och så böjda, att de hårfina spetsarne kröka sig alldeles tillbaka. — D. scoparium β Handb. ed.2.*

7 D. *scoparium H.* fr.skaften ensamma; fröh. cylindriskt aflångt, krökt, slätt; bladen lancettlikt syl-lika släta, klolikt böjda, stundom n. raka, småsågade. ♃ 5—7. — *β orthophyllum:* bladen breda, utstående åt alla sidor, knappt ensidiga. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.118. R. Hn. Bryac.exs.69.

Skog. etc. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Var. i så hög grad till storlek och blad, att någon bestämd gräns mellan denna och följ. näppeligen gifves.*

8 D. *fuscescens Turn.* fr.skaften ensamma; fröh. klubblikt aflångt, något krökt, äldre fåradt; bladen från lancettlik basis n. hårsmala, släta småsågade, klolikt böjda, torra upptill vridna. ♃ 5—8. — *β rupestre:* fröh. kort, n. omv. eggrundt. — *γ cirrhatum:* tätt tufvad och täckt af rotludd, med krusigt vridna blad. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.21. R. Hn. Bryac.exs.71.

Skog. etc. (*Lpl.—Sk. — N. — γ Jämtl. Gefle. Uppsala. Stockh. Gottl.* Helvig sn: Pripp enl. Lindb. — *N.* Lom, vid Rödsheim m. fr.: Zett.) *Skiljd från föreg. med föga annat än mindre storlek, mörkare färg, smalare och mer krusiga blad, efter frökastningen mer rynkadt eller fåradt fröhus; γ anses af Lindb. snarare tillhöra D. Mühlenbeckii Br. & Sch. — D. congestum Brid. D. longirostre Schwægr.*

*9 D. *labradoricum C. Müll.* fröh. som föreg., på kort skaft och med sylsprötadt lock; bladen ensidigt böjda, lancettlika med hoprullad, derigenom smal spets, de öfre i sjelfva spetsen trubbiga, n. helbräddade. ♃ 6, 7. Fig.

Fjelltr. r. (*N.* Dovre, på Snöhättan: Solms-Laubach enl. ex. af Schimp. till Lindb.) *Nära beslägtad med följ.; mest utmärkt af de vid midten bredare bladen, och de korta fruktskaften Norska ex. utan frukt.*

10 D. *elongatum Schwægr.* fröh. aflångt eggrundt, krökt med sylsprötadt lock; bladen från lancettlik basis syl-lika, n. helbräddade, upprätta ell. något ensidigt böjda, de nedre med tydligare nerv än de öfre; stjelkarne tätt hopfiltade af ludd. ♃ 6—8. Fig. Br. eur. Somf. Cr.exs.112. Thed. M.exs.120. R. Hn. Bryac.exs.70.

Kärr i bergstrakt. (*Lpl.—Dal. Värml.* Slättne i Dalby sn. *Gestr. — N.*) *Vanligen gulbrun, sällan grön, 1—4 tum lång, med raka eller föga krökta blad, små, n. eggrunda fröh. — D. Sphagni Wg.*

11 D. *fragilifolium Lindb.* fröh. n. eggrundt, något krökt, med långt sylsprötadt lock; bladen från lancettlik bas långt syl-lika helbräddade, raka och något utstående, torra krökta hit och dit, mycket spröda, med bred utlöpande nerv; stjelken utdragen. ♃ 7. Fig. R. Hn. Bryac.exs.122.

På jord, rutten ved etc. r. (*Pit. Lpm.* vid Adolfströms bruk; i kärr på fjellet Peljekaise, samt vid Arjeploug, på en holme i Hornavan. *Um. Lpm.* Laxfjellet. *Gottl.* Fardume i Rute sn.) *Bildar 1—3 tum höga, i toppen vackert ljusgröna tufvor; längre ned blekgul. Stjelk och blad ytterst spröda, så att de sednares udd oftast är afbruten.*

3 **Orthocarpa.** Tufvade med ensidigt böjda blad; fröh. cylindriskt, n. rakt och upprätt.

12 D. *flagellare H.* fröh. cylindr., strimmigt, med snedt sylsprötadt lock af halfva fröh:s längd; bladen lancettlikt syl-lika, concava, meränd. ensidigt krökta, mot spetsen finsågade, med smal nerv; stjelken upprät, grenig, merändels med syl-lika fjälliga utskott från sidorna. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.121.
Rutten ved, sten. etc. r. (*Lpl. Helsl. Dal.* och *Värml.* — *VG. Ner.* och *Smål.* — *N.* Salten; Oudalen.) *Stjelkarne 1—1½ tum höga, högt upp tätt sammanväfda af brunt ludd; de ofruktsamma oftare med utskott (flageller) än de fruktbärande.*

13 D. *fulvum Hook.* fröh. cylindr.—aflångt, strimmigt, med snedt sylsprötadt lock; bladen skärformiga och flerböjda, från lancettlik basis utdraget syl-lika, rännformiga, i spetsen tandade, med bred nerv. ♃ 9, 10. — * *viride Lindb.* bl. gröna, mycket spröda, stund. helbräddade. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.273.
Stenar, * på träd, r. (*Sk.* mellan Årup och Näsum; Skärali; Fogderöd, Sätofta, Höör och Klöfvahallar: Berggr. och Broby: Hamnstr. *Hall.* Ellemosse. — * *Sk.* vid Skärali. Allt enl. Lindb.) *Stor som föreg., men är mycket lösare tufvad, af mörk n. svartgrön, hos föråldrade ex. brungul färg; med mycket rotludd och långa, glesa, krusigt vridna, skärformiga blad. Sv. ex. utan frukt. — D. interruptum Br. eur. * Campylopus viridis Sulliv. & Lesqu.*

14 D. *Scottianum Turn.* fröh. eggrundt aflångt, ostrimmadt, ofta något krökt, med sylsprötadt lock; bladen utstående, meränd. något ensidigt krökta, helbräddade; för öfr. som föreg. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur.
Klipp. r. (*Boh.* Marstrand: Prof. Huss enl. Lindb.) *Gröfre och mycket fastare tufvad än föreg., af mörkbrun färg med gröna toppar. Bladen styfvare och rakare, något glänsande. Frukt ej funnen i Sv. Närmar sig stundom än D. fuscescens än D. montanum. Till den förra höra, enl. Lindb., Somf:s ex. från Salten.*

15 D. *longifolium Ehrh.* fröh. cylindr.—aflångt, säll. något krökt, ostrimmadt, med långt sylsprötadt lock; bladen syl-likt hårsmala, finsågade, skärformiga, med mycket bred nerv. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.121. R. Hn. Bryac.exs.67.
Sten. a. (*Sk.—Ångml.* och *Jämtl. VB.* Skellefteå och Norsjö. *Pit. Lpm. Lul. Lpm.* Kirkevaara: Åhrl. enl. Lindb. — *N.*) *1—2 tum hög, utmärkt af mycket krökta, n. hårfina och skenbart nervlösa blad samt raka fröhus.*

16 D. *Sauteri Br. & Sch.* fröh. som föreg.; bladen mindre krökta, endast i spetsen tandade, med smalare nerv. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.75.
Trädstamm., stubb. helst i fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* på ruttna björkstubbar vid Adolfsström bland *D. fragilif.*: Lindb.) *Gulgrön, mjuk, något spädare än föreg., hvilken den i hög grad liknar, och knappt skiljd med annat än de mera helbräddade bladen, och dessas smalare nerv. Frukt ej funnen i Sv.*

17 D. *albicans Br. & Sch.* fröh. afl.—cylindriskt, n. upprätt med sprötspetsadt lock af fröh:s längd; bladen omärkl. ensidiga och något utstående, från lancettlik bas långt sylspetsade, helbräddade, spröda, med nerv så bred, att den intager n. hela bladskifvan. ♃ 8—10. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.68.
Fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* allmän. *Um. Lpm. Herjed.* i kärr nedom Skarffjellet. — *N.* Dovre, nedom Gederyggen samt på Storhöe och Blaahöe; Fogstuen: Jens. enl. Lindb. Nordl. Salten, Solvaagtind.) *Nära 3 tum höga tufvor af tjocka spröda stjelkar, liknande D. scoparii; bladen raka ell. med ringa krökn. åt en sida, lätt afbrutna, af tät linieformig cellväf, med en smal, ofta omärklig, genomskinlig ljusare kant mot basen, likasom hela det öfriga bladet vore bildadt af nerven. Frukt icke funnen i Skand. — D. enerve Thed. och ed. 7, äldre, men origtigt namn.*

4 **Montana.** Tätt tufvade och greniga mossor, med smalt lancettlika ell. jemnbreda, icke ensidiga, torra vridna blad; fröh. mer och mindre snedt.

18 D. *montanum H.* fröh. aflångt cylindriskt, något snedt, slätt, med sylsprötadt lock af fröhusets längd; bladen från bredare bas lancettlikt jemnbreda spetsade, i toppen småsågade, torra skrufvridna. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.66.
Ruttna stubbar etc. (*Lpl.—Sk.* — *N.*) *½—1 tum hög, icke olik följ., gulaktig och mycket krusig af de vridna bladen; föråldradt blir fröh. rynkigt, icke beständigt fåradt som hos följ.*

19 D. *polycarpon Ehrh.* fröh. omv. eggrundt, slutl. fåradt, något snedt, upprätt, med mer och mindre tydlig fästknöl; locket sylsprötadt, n. dubbelt kortare än fröhuset; bladen

från lancettlik bas syl-lika spetsade, fint sågtandade, torra vridna. ♃ 5, 6. — β *strumiferum:* fröh. mer snedt, med en tydlig fästknöl vid basen. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.90 enl. Lindb. β Thed. M.exs.117. R. Hn. Bryac.exs.271.

Berg, sten. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — β allmän.) *Tufvad, vanl. 6—12 linier hög, fr.skaften ½—1 tum; bladen ljusgröna; fröh. med spår till fästknöl, som hos β blir stor och tydlig. — Cynodontium Schimp. Coroll. β D. strumiferum Ehrh. samt Lindb., som anser hufvudformen för en var. af följ.*

20 D. *gracilescens WM.* fröh. omv. eggrundt, slutl. aflångt, snedt och upprätt, längre än locket; bladen lancettlikt jemnbreda vågiga, glest utböjda, mot spetsen finsågade, torra vridna. ♃ 6—8. — β *curvisetum:* fruktskaftet längre, båglikt nedböjdt. — γ *tenellum:* lågväxt, med kortare, n. helbräddade blad. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.114.

Berg, r. (*Lpl.—Herjed.* och *Gestr.* Harfhällarne. *Uppsala,* Klinta. *Stockh.* Ryssviken; Sandsjöberget; Huddinge: Lindb. *Södml.* Österåker. *ÖG.* Omberg och Näs qvarnstensbrott i V. Ny socken. *Värml. VG.* Kinnekulle. *Smål.* Femsjö etc. — *N.* — β *N.* Dovre, vid Vaarstien och Kongsvold.) *1—2 tum höga tufvor, med långa, jemnbreda, vida mer utkrökta blad i friskt tillstånd än hos föreg.; locket ½—⅔ så långt som fröh.; bladnerven stark, upphörande i den småsågade spetsen. — D. flavescens ed.4. Cynodontium Schimp. γ D. alpestre Wg. och Hn. ed.6.*

21 D. *virens H.* fröh. aflångt, med vidgad mynning, krökt, slätt, med tydlig fästknöl, sylsprötadt lock; bladen från vidgad bas syl-lika, finsågade, torra skrufvridna. ♃ 5—7. — β *compactum:* spenslig och tätare tufvad, med n. helbräddade, mindre vridna blad. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.45. R. Hn. Bryac.exs.185.

Bergsklyft. rutten ved, i kärr etc. (*Lpl.—Stockh.* vid Gångsätra träsk etc. *Vestml. Ner.* Mellösa sn. *ÖG.* Motala vid Lemunda stenbrott. — *N.* — β *Herjed.* Rutstöten. *Ångml.* Nora sn. *Helsl.* Färila och Ljusdal. — *N.* Gudbrandsdalen; Dovre.) *Skiljer sig från D. polycarpon β med kortare, mer jemntjockt och båglikt krökt fröhus, som är alldeles slätt och endast föråldradt blir oordentligt rynkigt. — Oncophorus virens och Wahlenbergii (med helbräddade blad) Brid. Cynodontium Schimp. Coroll. β D. Homanni Boeck och ed. 6.*

(D. Scottianum, albicans.)

5 **Heteromalla.** Tufvade med ensidigt böjda blad [undant. *D. Blyttii*]; fröh. ovalt ell. omv. eggrundt, mer och mindre snedt [undant. *D. rufescens.*]

† Bladens basceller smala, jemnbreda.

22 D. *falcatum H.* fröh. päronlikt, snedt, böjdt åt sidan, slätt, med liten fästknöl och sylsprötadt lock; bladen lancettlikt syl-lika, skärformigt böjda åt en sida. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Funck t.21.

Fjelltr. r. (*Lpl. Herjed.* Helagsfjellen. — *N.* Finnm. Tromsdalstind. Trondhj. Dovre, Nystuehöe; Snöhättan: Jens. enl. Lindb. Bergens st. Jölsterfjellen, Fogefonden etc. Christians:s st. Goustafjell. Hornetten i Nissedal: C. Rosenb. enl. Lindb.) *4—6 lin. hög, tufvad, svartbrun med ljusgröna toppar; fr.skaften 3, 4 lin. långa; fröh. litet, omv. eggrundt, bladen böjda i en halfcirkel.*

23 D. *Starkii WM.* fröh. aflångt, slätt, slutl. fåradt, något krökt, med fästknöl och syl-likt lock; bladen lancettlikt syl-lika, helbräddade, böjda åt en sida; stjelken utdragen. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Funck t.21.

Fjelltr. r. (*Lul. Lpm.* Pollaure. *Pit. Lpm.* flerest. *Jämtl.* Snasahögen. *Herjed.* flerest. — *N.* Salten, på Baadfjellet. Dovre, vid Nystue. Rundene och Lom; Snöhättan och Harbacken: Jensen enl. Lindb.) *Storlek och utseende af D. polycarp. β, men bladen klolikt ensidiga och helbräddade, samt fröh. yngre slätt. Innefattade i de äldre uppl. äfven följ. art, hvarför bägges växtställen länge varit förvexlade.*

24 D. *Blyttii Br. & Sch.* fröh. ovalt, snedt, slätt; locket sylsprötadt, n. längre än fröh.; bladen från bredare bas n. borstlika, helbräddade, utstående åt alla sidor, bugtiga ell. något ensidiga; nerven fin och mindre tydligt utlöpande. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. V.Ac. H.1846,t.13 bis. R. Hn. Bryac.exs.272.

Klipp. r. (*VG.* Trollhättan. *ÖG.* Ö. Ny sn, Askebäck. *Stockh.* mångenst.: Lindb. *Uppl.* vid Jälla nära Uppsala: Blomb. *Rosl.* Blidö sn: Fredriksson. *Gestr. Helsl.* Hemstanäs i Skog; Gryttjesbergen i Delsbo sn. *Dal.* Löfåsen i Idre enl. Lindb. *Ångml.* flerest. *Pit. Lpm.* Tjidtjak. *Boh.* Skaftö: Retz. — *N.* Tellemarken; Goustafjell; Dovre, Nystuehöe; Snöhättan: Jens. enl. Lindb. Finnm. Hammerfest.) *Lik föreg.,*

men brunare, mer spröd, och med blad, som äro föga eller alls icke ensidiga. Synes vara mer allmän än D. Starkii.

†† Bladens bas-celler bredare, rectangulära: *Dicranella Schimp.*

25 D. *heteromallum H.* fröh. omv. eggrundt, snedt, med långt sylsprötadt lock, utan fästknöl; bladen från bred basis hastigt borstlika, hårsmala, ensidigt böjda fintandade; stjelken kort, meränd. enkel. ♃ 5—9. Fig. Fl.D.479. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.3.
Fukt. jord, dik. etc. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Med fr.skaftet en knapp tum hög och spädare än de föreg., stundom grenig af nyskott, derigenom större och med mer ojemnt gyttrade blad.*

26 D. *subulatum H.* fröh. aflångt omv. eggr., slutl. fåradt, med syl-likt lock af fröh:s längd; fästknöl 0; bladen från bredare bas n. hårsmala, helbräddade, mer och mindre ensidiga; stjelk som föreg. ♃ 5—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.2.
Fukt. jord. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Föga skiljd från föreg., ehuru till alla delar något mindre och spädare.*

27 D. *varium H.* fröh. ovalt, krökt, med omärkl. knöl; locket kägel-likt, spetsigt, kortare än halfva fröh.; bladen från vidgad bas syl-lika, helbräddade, något ensidiga; stjelken kort. ♃ 5, 6. — *β rigidulum:* stjelken grenad i något långa nyskott; fröh. mer aflångt. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.122. R. Hn. Bryac.exs.182. *β* Sw.M.Su.t.3,f.7.
Ler- och sandjord. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Stjelken vanl. ett par lin. hög, med 2—4 lin. fruktskaft. — β D. rigidulum Sw.*

28 D. *rufescens Turn.* fröh. eggrundt, rakt och upprätt, med kort hals; locket kägellikt, spetsigt af halfva fröh:s längd; bladen från eggrund bas syl-lika, glest tandade, ensidigt böjda; stjelken kort. ♃ 8, 9. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.266.
Sandjord, r. (*Sk.* vid Årup. *Gefle* på jernvägsbankarne nära Bäckebro. *VB.* vid Heden, på trädesåkrar. — *N.* vid Næs jernverk.) *Storlek och utseende af föreg., men skiljd från denna och alla de öfriga med det reguliera fröh., dettas ovanligt stora peristom och bladens grofva cellväf.*

6 **Squarrosa.** I mattor ell. lösa tufvor växande mossor; bladen med smal, utsperrad spets [icke ensidiga]; fröh. snedt [ell. reguliert hos *D. crispum.*]

† Bladen långt smalspetsiga: *Dicranella Schimp.*

29 D. *Schreberi Sw.* fröh. eggrundt, böjdt åt sidan; locket n. längre än halfva fröh., kort sprötspetsadt; bladen från bred omslid. bas lancettlikt syl-lika, mycket utstående ell. utsperrade, med smal naggsågad spets, torra n. skrufvridna. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.177, de ofrukts. ex. enl. Lindb.
Fukt. ler- och sandjord, r. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Vanl. 3—5 lin. hög, utom det ungefär lika långa fruktskaftet; bladen mer småningom öfvergående från den breda slidan i den syl-lika udden än hos följande; cellväfven grofmaskig. Tvåbyggare.*

30 D. *Grevillianum Br. & Sch.* locket långt sprötspetsadt; bladen från den breda stjelkomslidande basen tvärt öfvergående i en lång syl-lik helbräddad spets; för öfr. som föreg. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.177, de fruktb. ex. R. Hn. Bryac.exs.64.
Fukt. jord, r. (*Jämtl.* Åreskutan. *Herjed.* på Flottafjellet; Malmagen; Tväråan i öfre Ljusnedalen. *Gefle,* mellan Brynäs och Källmur. — *N.* Finnm.—Christiania.) *Mycket lik föreg. Sambyggare.*

31 D. *crispum H.* fröh. upprätt, aflångt urnelikt, med slutl. vidgad mynning, refffadt; locket sylsprötadt; bladen från bred omfattande bas hastigt hårsmala, helbräddade, utböjda, torra vridna. ♃? 6—8. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.123. R. Hn. Bryac.exs.65.
Skuggig sandjord. (*Sk.—Lpl.* och *VB. — N.*) *2—3 lin. hög, mycket späd och föga grenig, med 4—5 lin. långt fruktskaft, litet, upprätt, gulrödt fröhus.*

32 D. *cerviculatum H.* fröh. rundadt ovalt, snedt, med en kort, halslik fästknöl; locket med syl-likt spröt af fröh:s längd; bladen från lancettlik bas långt sylspetsade, utstående; stjelken ganska kort. ⨀ 7—10. — *β pusillum:* dubbelt mindre [2—3 lin. hög med fruktskaftet]. — *γ flavidum:* större; ljusgul med brandgula fröh. och fr.skaft. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.176. R. Hn. Bryac.exs.183.
Leriga stränd. (*Sk.—Lpl. — N. — γ Lpl. Dal. ÖG.*) *Mycket späd; stjelken vanl. ett par linier hög med 2—4 lin. fr.skaft; fröh. slätt, endast föråldradt fåradt. — β D. pusillum H. γ D. flavidum WM.*

†† Bladen kortspetsade ell. trubbiga: *Dichodontium Schimp.*

33 D. *pellucidum H.* fröh. eggrundt, böjdt åt sidan; locket n. längre än halfva fröh., sprötspetsadt; bladen från bred omslid. bas horiz. utsperrade, lancettlika, n. spetsiga, och mot spetsen meränd. naggsågade. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.62.
Fukt. st. dik. etc. r. (*Sk.* Fogelsång, Skärali etc. *Smål.* Femsjö. *VG.* Kinnekulle, vid Venerns strand. *Boh.* Christinedal: Thed. *ÖG.* Omberg på Borgsudde; V. Ny sn. och Motala vid Näs och Lemunda. *Gefle. Dal.* Bjursås; Särna etc. *Herjed.* Malmagen. *Jämtl.* Snasahögen. *Medelp.* — *N.* Lysland. Dovre, Kongsvold; samt Guledalen, vid Bogen. Salten.) *¾—1½ tum hög, likasom följande växande i ljusgröna mattor; fröh. slutl. n. aflångt, krökt. Bäst skiljd från de föreg. med bladen, som från slidan småningom afsmalna ända till udden. Cellväfven finmaskig. — Tridontium Lindb.*

34 D. *squarrosum Schrad.* fröh. eggrundt, något böjdt åt sidan, med kägellikt lock, knappt så långt som halfva fröh.; bladen från omslidande, eggrund bas horizontalt utsperrade ell. nedböjda, bredt lancettlika, trubbiga, helbräddade. ♃ 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.63.
Bäck., kärr, helst i fjelltr. r. (*Lul. Lpm.* Villefjellet. *Pit. Lpm.* flerest. *Um. Lpm.* Laxfjellet i Tärna; Marsfjellen: Ångstr. *Herjed.* Ljung- och Funnesdalen. *Dal.* Leksands by, med frukt; mell. Helgbo och Sundbo: Cleve enl. Lindb. *Värml.* Kyrkebol i Ny sn. *Boh.* Christinedal: Thed. — *N.* Finnm. allmän. Trondhj.—Christiania. Kongsberg.) *2—4 tum hög och betydl. gröfre, samt med bredare blad än föreg., från hvars större former denna art är svår att skilja. Högst sällsynt med frukt i Skand. — Dicranella Schimp. Syn.*

57. ARCTOA *Br. & Sch.*

1 A. *fulvella Br. & Sch.* fröh. urnelikt, med vidgad mynning, slätt, äldre oordentl. fåradt; locket med tjockt spröt; tänd. n. till basen 2delade; bladen från bredare bas hastigt hårsmala, långa och ensidigt böjda, mot spetsen naggsågade, de öfre n. så långa som fruktskaftet. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.6.
Klipp. i fjelltr. r. (*Lul. Lpm.* Njunnats. *Pit. Lpm.* Tjidtjak. *Um. Lpm.* Gitsfjellen; Laxfjellet: Ångstr. *Jämtl.* Åreskutan. *Herjed.* i Nedalen. — *N.* Egeberget vid Christiania: Jens. enl. Lindb. Heckefjell, Vattendal. Goustafj. Filefjell. Dovre, Snöhättan vid snögränsen; samt på Vaarstien, Gederyggen och Storhöe. Nordl. Salten på Solvaagtind.) *Tufvorna vanl. ½ tum höga, stundom högre; fröh. knappt ½ lin. långt, föga upphöjdt öfver bladen, yngre ovalt och omärkligt snedt, slutl. reguliert urnelikt. — Dicranum Sm. och ed.6.*

2 A. *hyperborea Br. & Sch.* fröh. omv. eggrundt, strimmigt, äldre omv. kägel-likt, oordentl. fåradt; locket med smalt spröt; tänd. till midten 2—3klufna, sprickfulla; bladen föga ell. icke ensidiga, lancettlikt syl-lika, med kortare spets, torra krokiga och inböjda, n. helbräddade. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.76.
Bergssprick. r. (*Pit. Lpm.* Tjidtjak. — *N.* Dovre, Kongsvold bortåt Sprenbäcken på torra klippor vid vägen.) *Mycket lösare tufvad än föreg. och till alla delar gröfre. Tänderna mer håliga och olikformigt klufna. — Dicranum Sm. och ed.6.*

3 A. *Anderssonii Wich.* fröh. rundadt eggformigt, äldre n. urnelikt, fåradt; locket med snedt spröt; tänd. till basen 2—3deldta; bladen raka, icke ensidiga, omv. eggrunda—aflånga, tvärt sammandragna till en kortare syl-lik naggsågad spets; perichæt.bladen aflånga, concava, småningom afsmaln. till spets. ♃ 7, 8. Fig. Reg. Bot. Zeit.1859, t.7,f.3—8.
Fjelltr. r. (*Lul. Lpm.* på den klippiga toppen af berget Njunnats 1856: Wichura.) *Stor som föreg. Fruktskaftet kortare än hos de föreg., så att perichæt.bladen nå öfver fröh. Osedd af utg. — Dicranum Schimp. Syn. jemte de föreg.*

58. DICRANODONTIUM *Br. & Sch.*

1 D. *longirostre Br. & Sch.* fröh. aflångt ell. cylindriskt, ostrimmadt, med sprötspetsadt lock, af mer än halfva fröh:s längd; bladen ensidigt böjda ell. utstående, något spröda, från lancettlik bas hastigt borstlika med mycket lång och fin helbräddad spets och bred nerv. ♃ 8—10. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.241.
Torfmossar, r. (*Sk.* mell. Råby och Leingaröd i Ifvetofta sn: Prof. Åkerm. och Berggr. enl. Lindb.) *Bildar täta och mjuka, af rotludd förenade, brungula tufvor af 1,*

stund. flera tums höjd, med knappt ½ tum höga, n. raka fruktskaft. — Cynodontium Schwægr. Didym. WM. Campylopus torfaceus ed.7.

59. CAMPYLOPUS *Brid.*

1 C. *flexuosus Brid.* fröh. aflångt ell. elliptiskt, äldre fåradt, med långt sylsprötadt lock; fruktskaftet båglikt nedböjdt; bladen från bredare bas hastigt lancettlikt syllika, utstående åt alla sidor ell. föga ensidiga, med finsågad spets; nerven mycket bred; stjelken grenig, tätt beklädd af purpurfärgadt ludd. ♃ 10, 11. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.85.
Fukt. klipp., sten, r. (*Boh.* nära Kyrkvik och i Vallbodalen vid Lysekil 1864: G. Retzius enl. Lindb.) *Stjelken n. klynnedelad, svartbrun med gröna toppar, torr något glänsande; cellväfven vid bladens bas bildad af stora genomskinliga brunaktiga celler, derofvanför af små aflånga, fyllda af bladgröna. Svenska ex. tumshöga, i allt lika utländska, men sterila.*

2 C. *fragilis Br. & Sch.* fröh. aflångt ell. elliptiskt med sylsprötadt lock, nedböjdt mellan stjelkens toppblad; bladen tättsitt., något utstående, raka och bräckliga, borst- ell. syllika. ♃ 10, 11. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.504.
Torfjord, r. (*Sk.* vid Höör: Berggr. enl. Lindb.) *Växer i täta, glänsande gröna, inuti af bladbaserna hvitaktiga tufvor, hos Sv. ex. en half tum höga. Frukt icke funnen i Sv. — Dicr. Funckii C. Müll.*

60. TREMÁTODON *Michx.*

1 T. *ambiguus Hornsch.* fröhusets bihang längre än sjelfva fröh.; tänderna 2delade; bladen lancettlikt syl-lika; stjelken kort. ♃ 7—9. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.178. Somf. Cr.exs.116. R. Hn. Bryac.exs.8.
Fukt. jord, r. (*Sk.* Höör: Berggr. enl. Lindb. *Smål.—Helsl. Dal.* Smedjebacken; Säters helsobrunn. *Värml. Ångml.* Lamyran i Ytter-Lännäs. *Pit. Lpm.* Arvidsjaur. *Lul. Lpm.* Qvickjock. *Boh.* Svanesund på Oroust: Thed. Skaftö: G. Retzius enl. Lindb. — *N.* Kongsvinger; Moss; Christiania; Bergen; Trondhj.) *Stjelken 1—4 lin. hög; fröh. med bihanget snedt klubblikt, nära 2 lin. långt, på n. tumshögt skaft. — Dicran. setaceum Sw. & Wg.*

*2 T. *brevicollis Hornsch.* fröh. icke kortare än bihanget; tänderna korta, odelade; bladen eggrundt lancettlika, concava, tegellagda; stjelken mycket kort. ♃ 8, 9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.7.
Grusjord i fjellen, r. (*N.* Dovre, högsta toppen af Finnshöe ofvan Drivstuen, på bara fläckar med *Anacal. latif. β, Desmatod. Laureri* etc.; samt vid Kongsvold, på klippor straxt söd. om Sprenbäckens utlopp.) *Till alla delar dubb. mindre än föreg., med tjockare fruktskaft och mot detta afrundadt bihang. — T. ambiguus β Schwægr.*

18 Flocken **Fissidenteæ.** Mossor med platt stjelk af 2sidigt och på kant fästade blad, hvilkas nedre del består af en dubbel, hopviken bladskifva, omfattande basen af nästa blad och af fruktskaftet. Frukt som hos *Dicraneæ* [hos *Octodic.* med hättelik mössa, en del tänder oord. klufna].

61. FÍSSIDENS *Hedw.*

1 F. *adiantoides H.* sambyggare; fröh. lutande, på skaft från stjelkens sida; bladen aflånga spetsiga, mot spetsen finsågade, med i spetsen försvinnande nerv. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.116. R. Hn. Bryac.exs.245.
Fukt. skogsm. (*Sk.—Lpl. — N.*) *1½—2 tum lång ell. mera, ofta 2 lin. bred; var. dock till n. samma storlek som följ., för hvars afart den anses af Wg. m. fl. Bladen omgifna af en ljusare, tämmel. bred kant. — Hypnum L. Dicranum WM.*

2 F. *taxifolius H.* sambygg.; fröh. lutande, på skaft från stjelkens basis; bladen som föreg. med udd af den utlöpande nerven. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.174. R. Hn. Bryac.exs.244.
Fukt. skogsmark. (*Sk.—Lpl. — N.*) *6—10 lin. hög, 1 god lin. bred. Bladkantens yttersta cellrad bildande en ljus rand, ej så bred som hos föreg. — Hypnum L. Dicranum Sw.*

3 F. *osmundioides H.* tvåbyggare; fröh. aflångt, något lutande, med spröt n. af fröh:s längd; stjelken med fruktskaft i toppen; bladen aflånga, trubbade med udd och med under spetsen upphör. nerv. ♃ 5—8. Fig. Sw.M.Su.t.2. Br.eur. Lindgr. M.exs.20. R. Hn. Bryac.exs.243.

Fukt. mark, på trädrött. etc. (*Sk.—Lpl. — N.*) *4—12 lin. hög, omkr. 1 lin. bred; bladen utan märklig kant; fröh. ofta n. upprätt. — Dicr. Sw. Hypnum bryoides L. jemte följ. art.*

4 F. *bryoides H.* sambygg.; fröh. bägarlikt, vanl. upprätt på skaft i stjelkens topp; locket med spröt af ungefär halfva fröh:s längd; bladen med tjock kant och utlöpande nerv. ♃ 4, 5. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.258.

Små jordhål. i gräsvall., r. (*Sk.* Lund, nära Fogelsång. *Ner.* Örebro, vid vägen till Kruthuset. *Boh.* Christinedal: Thed.) *Något större än de 2 följ., och lätt skiljd med den tjocka bladkanten samt de talrika hanblrna i bladvecken; fröh. meränd. fullkomligt upprätt.*

5 F. *viridulus Wg.* sambygg.; fröh. bägarlikt, meränd. lutande; locket med spröt knappt så långt som halfva fröh.; fruktskaftet i stjelkens topp; bladen aflångt lancettlika spetsiga, helbräddade, med utlöp. nerv. ♃ 5—9. — *β angustifolius Lindb.* bl. flera gånger smalare, jemnbreda. Fig. Sw.M.Su.t.2,f.3. Br.eur. Sill. M.exs.175. R. Hn. Bryac. exs.242.

Lerjord. (*Sk.—Lpl. — N. — β Sk.* Bosjökloster: Berggr. enl. Lindb.) *I yngre tillstånd 1—2 lin. hög, med 2 lin. långt fruktskaft; äldre omkr. ½ tum hög; bladen med en smal kant; hanblomman ensam, i spetsen af en egen gren. — β är till bladformen högst utmärkt och afviker i detta afs. vida mer än de närstående arterna. En annan form, som närmar sig γ crassipes Schimp. Syn. har Berggren enl. Lindb. funnit i Sk. vid Skärali. — Dicranum Sw. F. bryoides ed. 7. F. incurvus Br. & Sch.*

6 F. *exilis H.* sambygg.; fröh. upprätt, jemte lock som föreg.; fruktskaftet i stjelkens topp; bladen aflångt lancettlika spetsiga, naggade särd. mot basen, med utlöp. nerv. ♃ 9—5. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.356.

Lerjord, r. (*Stockh.* Danvikskrokar etc. *Vestml.;* trol. flerestäd., ehuru lätt förvexlad med föreg.) *Nästan ännu mindre än föreg.; stjelken 1—1½ lin. hög, med 2 lin. långt fruktskaft; bladen utan märklig kant; hanbln vid stjelkens bas. — F. Bloxami Wils. och ed. 7.*

62. OCTODICERAS *Brid.*

1 O. *Julianum Brid.* fröh. omv. kägellikt, småningom öfvergående i det uppåt vidgade skaftet; locket kägellikt, af fröh:s storlek, med kort hättelik mössa; bladen 2sidiga, glesa, från bredare bas jemnbredt lancettlika helbräddade, med mot spetsen upphör. nerv. ♃ 5—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.246.

Stenar, i vatten, r. (*Stockh.*, på stenar vid stranden af Söderbysjö bortom Nacka, bland *Fontin. hypnoid.* 1854, samt vid Nacka bro, bland *Conferva sericea* 1855. *ÖG.* vestra Hargs sn, i Borgsjön.) *Fröh.! på n. omärkliga skaft i bladvecken äro, det lika långa locket inberäknadt, icke ½ lin. långa och affalla ofta redan före mognaden; äro ännu icke funna på Sv. ex. — Fontinalis Savi. Conomitrium Mont.*

19 Flocken **Disceliéæ.** Mycket små enkla strödda mossor med nervlösa blad, långt fruktskaft och åt sidan böjdt fröhus. Peristom af 16 enkla ell. håliga tänder Mössa ensidig.

63. DISCELIUM *Brid.*

1 D. *nudum Brid.* fröh. ovalt, böjdt åt sidan, med vårtbärande lock; stjelken n. ingen; bladen eggrunda spetsade nervlösa. ⨀ 4—8. Fig. Wg.Fl.L.t.19. Br.eur. Rab.Bryoth.659.

Lerjord, r. (*VB.* vid Torneåelf. *Ångml. Medelp.* Sättna. *Uppl.* Husbylångh. vid Stenby tegelbruk. *Dal.* Sätersdalen etc. *Värml.* Uddeholm; Philipstad, vid Storbrohyttan; vid Klarelfven, t. ex. i Eks härad. — *N.* Christiania. Finnm.) *Stjelken knappt ½ linie, fr.skaftet 5—7 lin. högt; rodnar vid fruktmogningen. — Weissia Hook. W. rosea Wg. W. incarnata Schwægr.*

20 Flocken **Weissieæ.** Små, säll. en tum höga, enkla ell. greniga, stundom tufvade mossor, med utdragna fruktskaft, reguliera, upprätta fröh. Tänder som föreg. flock, säll. 0. Mössa ensidig.

64. WEISSIA *Hedw.*

† Fröh. aflångt ell. eggrundt, slätt.

1 W. *crispula H.* fröh. eggrundt, med långsprötadt lock; bladen från lancettlik basis

sammandragna till en mycket lång, jemnbredt syllik spets, med platta kanter, mer och mindre ensidiga, stund. skärformigt böjda, torra skrufvridna. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur.
Fjelltrakt. (*Lpl.—Dal. VB. — N.*) ½—*1 tum höga dels fasta tufvor, till större delen svartbruna, med gröna toppar, dels löst tufvad, af gulbrun färg.*

2 W. *cirrata H.* fröh. aflångt, med långsprötadt lock; bladen lancettlika, med tillbakavikna kanter, småningom och jemnt spetsade, utstående åt alla sidor, torra mycket krusiga. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. °Rab. Bryoth.106.
Berg, r. (*Sk.* Trolleholm och Årup; Stenshufvud; Fogelsång, Höör och Broby enl. Lindb. *Smål.* Vexiö: Scheutz. *VG.* Kinnekulle. *Dalsl.* Hesselskog. *Stockh.* i skärg., på Foglarön.) *Tufvad, nedtill ljusbrun, med lock af fröhusets längd; till habitus ofta lik föreg., som hos oss fordom merändels tagits för närv. art. — Mnium L.*

*3 W. *compacta Schwægr.* fröh. eggrundt aflångt, slutl. något lutande; locket med spröt kortare än halfva fröh.; bladen lancettlika, med bred basis, trubbad spets, helbräddade; perichætialbladen eggrunda; nerven n. utlöpande; stjelken kort, tufvad grenig. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Funck t. 10.
Fjellberg, r. (*N.* Dovre på Harbacken; Storhöe, i en bäckdal mot Fogsåen.) *Tufvorna 3—4 lin. höga, med ett par liniers fruktskaft; fröh. n. aflångt. Liknar W. crisp., och synes knappt vara skiljd; anses äfven af Lindb. för var. af denna.*

4 W. *viridula Brid.* fröh. ovalt, slätt, upprätt, med långt sprötbärande lock; stjelken kort, merändels enkel; bladen, från bredare bas syl- ell. borstlika, med inböjda kanter, torra något inrullade. ⨀ 4—10. — β *microdus:* tänderna smalare och röda; fr.skaftet längre, blekgult. — γ *gymnostomoides:* fröh. med inga, ell. blott spår till tänder. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.61.
Sand- och lerjord, γ berg. (*Sk.—Gefle. Dal. Boh.* Christinedal: Thed. — *N.* — β *N.* — γ *Smål.* Oscarshamn. *Stockh.* Stora Essingen och Gåsberget. *Gestr.* Gråberget. *Gotl.* Norrvangsbergen i Lärbro. — *N.*) *Hela mossam 2—4 lin. hög. — Bryum viridulum L. W. controversa H.* γ *W. gymnost. Brid. Gymnost. tortile ed. 8, men af Lindb. först anmärkt hafva spår till tänder.*

†† Fröh. päronlikt, slätt: *Blindia Br. & Sch.*

5 W. *acuta H.* fröh. päronlikt rundadt, slätt, rakt och upprätt, med sprötbärande lock; bladen utdraget syl-lika styfva kölade, något ensidigt böjda. ♃ 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.123.
Berg, r. (*Lpl.—Jämtl. Dal.* Grycksbo, nära Gopasjön. *Värml. Dalsl. VG.* Kinnekulle och Hunneberg: Lindb.; Göteborg. *Smål.* Yaberg i Femsjö: Scheutz. *Hall. Helsl.* Mo sn, Kasberget. *ÖG.* Omberg; Lemunda qvarnstensbrott i Motala sn. — *N.* till Finnm.) *Stjelken 1—2 tum hög, grenig, med små fröh., hvilkas skaft slutl. genom nyskotten komma på sidan; bladen raka, torra n. tilltryckta.*

††† Fröh. päronlikt, refffladt: *Rhabdoweissia Br. & Sch.*

6 W. *fugax H.* fröh. rundadt ovalt, äldre bägarlikt, med omärkl. hals och sylsprötadt lock, långt som fröh.; tänderna mycket smala, nål-lika, flygtiga; bladen n. jemnbreda, spetsade, meränd. mot spetsen naggade. ♃ 6—9. — β *gymnostoma:* fröh. ännu smärre, utan mynningtänder. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.211.
Bergsspr. (*Sk.—Lul. Lpm.* Gellivare-dunder; Kirkevara. — *N.* till Nordl. — β *Helsl.* Mo sn. på Kasberget. *Stockh.* Värmdön.) *Växer i 3—6 lin. höga, gulgröna tufvor, med mycket små fröh. på 1—2 liniers skaft, äldre tydl. fårade. — β Gymnostomum granuliferum ed. 4.*

7 W. *denticulata Brid.* fröh. ovalt, med tydl. hals, lock som föreg.; tänd. från bred bas syl-lika, af fastare byggnad, fortvarande; bladen jemnbreda, meränd. trubbiga, groft sågtandade. ♃ 6—9. Fig. Br.eur. Funck t. 10.
Klipp. jord i bergstr. r. (*Dalsl.* Korpeknatten: Myrin. *Boh.* Skaftö: G. Retzius enl. Lindb.) *Lik föreg., med något bredare blad, samt större och varaktigare, röda mynn.tänder. — W. fugax γ ed. 4.*

8 W. *Schisti Brid.* fröh. som föreg.; locket syl-likt, betydl. kortare än fröh.; tänd. syl-lika flygtiga; bladen som föreg. trubbade, hela ell. omärkl. naggade. ♃ 6—9. Fig. Br.eur.
Klipp. etc. r. (*Smål.—Medelp.* och *Jämtl.* — *N.* Christiania, Krokklefven samt Tindsjöns strand. Ringeboe, Tromsen: Jens. enl. Lindb.) *Mera lik W. fugax. än dentic.*

65. SELIGERIA *Br. & Sch.*

† Fröh. med tandkrans.

1 S. *recurvata Br. & Sch.* fröh. päronlikt, med snedt spröt, genom det båglika skaftet böjdt nedåt; stjelken kort, bladen raka lancettlikt borstlika. ♃ 6, 7. — *β pumila Lindb.* mörkare och till alla delar mindre, med korta trubbade blad, fin nerv. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.20. R. Hn. Bryac.exs.212.

Bergvägg., helst sandsten. r. (*Sk.* Kullaberg: C. Rosenb. enl. Lindb. *VG.* Ållebergsända vid Falköping; Kinnekulle. *Dalsl.* lilla Strand; Jäpplandaberget i Steneby sn. *Vestml.* Sala på kalkberg nära Gröna Gången. *Dal.* Orsa, Kallmora by i Slipstensgrufvan; Styggforsen: Cleve enl. Lindb. *Lul. Lpm.* Routnas. — *N.* Christiania. Trondhj. Stördalen och Mostamarken. — *β Lul. Lpm.* Njammats enl. Lindb.) *1—2 lin. hög med fr.skaftet, hvilket vid torkning och på föråldrade ex. vanl. raknar. — Weissia Brid. Grimmia H. S. setacea Lindb. β Weissia Seligeri Wg. enl. Lindb.*

2 S. *diversifolia Lindb.* fröh. omv. eggrundt, med snedt spröt, ungt nedböjdt, äldre upprätt; bladen olikformiga, de nedre jemnbredt lancettlika trubbade, de öfre tunglika —bredt eggrunda, trubbiga, nerven hos alla grof. ♃ 6, 7. Fig.

Kalksten, r. (*Vestml.* Sala, vid grufvorna: Swartz, och på en sten i hasselskog vid Nyberg: Sillén.) *Stor som föreg., och mycket utmärkt af de öfre, breda bladen. — Gymnost. tenue ed. 8. S. pusilla ed. 8 till en del.*

3 S. *pusilla Br. & Sch.* fröh. omv. eggrundt, slätt, upprätt, med vid mynning, snedt spröt; stjelken ganska kort, meränd. enkel; bladen från bredare basis borstlika, torra något krokiga. ♃ 6. — *β brevifolia Lindb.* öfre bl. bredare och kortare, med trubbad spets, finare nerv. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.572, 608.

Kalkberg, r. (*VG.* Kinnekulle, på Mörkeklef. — *β N.* Biri vid Mjösen: Lindblom; Mostamarken, Dalberget: Ångstr. enl. Lindb.; Nordl. Salten?) *Storlek af föreg. ljusgrön. Fröh. yngre päronlika. — Weissia H. Till β hör sannolikt, såsom Lindb. förmodat, Somf:s Weissia calcarea från Salten, då den äkta Sel. calcarea är en blott på mell. Europas kritberg funnen art.*

4 S. *acutifolia Lindb.* fröh. kort päronformigt med tjock hals och något förträngd mynning, locket från convex bas smalt kägellikt och trubbigt, flera ggr kortare än fröh.; skaftet ovanligt kort; perichæt.-blad från slidformig bas lancettlikt syl-lika, nedtill fintandade, nerven tjock och bred, utlöpande i en lång och smal, upptill finsågad och n. stickande spets, ofta nående till fröh. mynning. ♃ 6, 7. Fig.

Kalkberg, r. (*Gottl.* Thorsborgen, Othems klint och Vesterby i Ardre 1864: Cleve enl. Lindb.) *Föreg. skiljes genom det långa fruktskaftet, det sylsprötade locket n. af fröh. längd, de korta, föga spetsiga, men smala perichæt.bladen, med nedom spetsen upphör. nerv m. m.; och den utl. S. calycina Mitt. genom det långskaftade fröh. af elliptisk form, det långa locket m. m. Påminner mest om S. calcarea Br. & Sch., som lätt skiljes genom de korta och trubbiga bladen.*

5 S. *tristicha Br. & Sch.* fröh. kort päronlikt, n. skålformigt; locket med nedböjd spets; stjelken något utdragen, tresidigt täckt med jemnbredt syl-lika trubbade raka blad. ♃ 7—9. — *β patula Lindb.* bladen med utdragen, fint naggad spets. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.19.

Kalkberg, r. (*N.* Nordl. Salten. — *β Gottl.* Thorsborgen: Cleve enl. Lindb.) *Liten som de föreg., men de ofrukts. stjelkarne 3—4 linier höga, trådlika. — Weissia Brid. W. trifaria Brid. och Somft. Grimmia trifaria WM. S. trifaria Lindb.*

†† Fröh. utan tänder: *Anodus Br. & Sch.*

6 S. *Donniana C. Müll.* fröh. kort päronlikt; locket med kort spröt; bladen från bredare bas jemnbredt syl-lika, raka; stjelk 0, ell. omärklig. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.107.

Klipp. r. (*VG.* Kinnekulle flerest. på sandstenslagret, bland *S. recurvata;* Hunneberg, på alunskiffer i brant. mot Nygård, bland *Gymn. rup. ÖG.* Omberg, vid Rödgafvel. *Gottl.* Thorsborgen och Othems klint bland *S. acutifolia* 1864: Cleve enl. Lindb. — *N.* Saltdalen vid Fiskevåg. Trondhj. Mostamarken.) *Bland de minsta af alla bladmossor, med fruktskaftet knappt 2 lin. hög; nära förvandt med S. pusilla. — Gymnostomum Sm.*

66. ÅNGSTRÖMIA *Br. & Sch.*

*1 Å. *longipes Br. & Sch.* fröh. n. klotrundt; locket med kägel-likt, kort spröt; stjelken smalt trådlik; bladen upprätta eggrunda ell. eggr. lancettlika, helbräddade, med under spetsen upphör. nerv. ♃ 7. Fig. Br.eur. Somft. Suppl.t.1. R. Hn. Bryac.exs.93.
Fukt. lerjord, r. (*N.* Salten vid en bäck ofvanför Midbyeosen. Dovre, norra Vaarstiens öfre sluttning mot Drivstuen, ymnig på sjelfva den igenvallade gamla vägen, 1857.) *Stjelken n. tagelsmal 4—5 lin. hög; fruktsk. lika långt, med mycket litet, upprätt fröhus. — Weissia Somft.*

21 Flocken **Gymnostomeæ.** Meränd. tufvade och greniga, säll. enkla mossor, med smala blad, upprätt fröh. utan tänder. Mössa ensidig, hos *Schistostega* hättelik.

67. ANOECTANGIUM *Schwægr.*

1 A. *compactum Schwægr.* fröh. ovalt aflångt; locket med långt syl-likt spröt; stjelken lång grenig, i fasta jemnhöga tufvor, med fruktskaft från sidan, bladen föga utstående, torra inkrökta och något vridna, lancettlika spetsade, n. helbräddade. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.1.
Fukt. klipp. helst i fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* Käxa. *Jämtl.* Snasahögen. *Herjed.* Ljungdalsberget. *ÖG.* Lemunda och Hålberget. — *N.* Nordl. Käringön etc. Meelhus i Trondhj. stift. Vangsfjellet i Opdal. Dovre, vid Drivstuen, Vaarstien och Kongsvold. Gudbrandsd. Laurgaard. Österöen i Bergens st. Stavanger vid Andrewsån etc.) *Tufvorna stora, 1—2 tum höga, bruna med rent gröna toppar; fruktskaften 4—5 lin. höga, fästade tämmel. långt ned på stjelken. Svår att skilja från Gymnost. curvirostr., som dock är något mindre, mer gulaktig och har längre och smalare blad, af gröfre cellväf. — Gymnost. æstivum H. G. tristichon Wg.*

68. GYMNOSTOMUM *Hedw.*

† Mynningen öppen, icke sluten med någon hinna.

1 G. *curvirostrum H.* fröh. eggrundt ell. ovalt, slätt, med syl-likt spröt af fröh:s längd; stjelken grenig, i fasta tufvor, med fruktskaften i toppen, ell. vid de korta nyskottens bas; bladen smalt lancettlika spetsade helbräddade, torra något krökta ell. vridna; nerven upphör. under spetsen. ♃ 7—9. — *β microcarpon:* fröh. smärre, omv. eggrunda. — *γ pallidisetum:* fröh. aflångt omv. eggrundt, spetsadt mot basen; locket från kägellik bas kortare sylsprötadt. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.32. *β* Somf. Cr. exs.107.
Fukt. klipp. r. (*Lpl.—Dal.* Idre. *ÖG.* Omberg. *Gottl.* vid Kopparvik; Eksta: Pripp, och Boge klint: Cleve enl. Lindb. — *N.* — *γ N.* Dovre.) *1—2 tum hög, ljusbrun med grönare topp. Smärre former lika följ., men skiljda med det långa nållika sprötet på locket.*

2 G. *rupestre Schwægr.* fröh. elliptiskt eggrundt, slätt; locket med smalt kägel-likt, n. rakt spröt; stjelk och fruktsk. som föreg.; bladen lancettl. jemnbreda, något trubbade, helbräddade, torra något vridna; nerv som föreg. ♃ 6—8. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.406.
Klipp. r. (*ÖG.* Omberg; Lemunda stenbrott; Hålberget. *VG.* Kinnekulle; Hunneberg. *Vestml.* Sala. *Dal.* Osmundsberget. *Jämtl.* Åreskutan. *Pit. Lpm.* Tjidtjak. *Gottl.* Stora Carlsön; Kopparvik: Pripp enl. Lindb. — *N.* Trondhj. Gævingåsen. Österöe i Bergens st. Dovre, vid Drivstuen. Christiania på Egeberget; Krokkleven; Modum.) *Växer i 4—8 lin. höga tufvor, med ett par lin. långa fruktskaft.*

3 G. *tenue Schrad.* fröh. aflångt, med kägel-likt spetsadt lock, mycket kortare än fröh.; stjelken mycket kort, enkel ell. med nyskott från basen; fruktskaft i toppen; bladen från lancettlik bas jemnbreda trubbiga, n. helbräddade, torra raka och upprätta; nerv som föreg. ♃ 8—10. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.61, 405.
Sandsten, kalk, r. (*Gottl.* Hoburgen och Grumpviken i Vamlingbo på sandsten, samt *Sk.* Kjugekullen vid Ifsjön på grusig krita 1864: Cleve enl. Lindb.) *Löst tufvad, omkr. 1 lin. hög; fruktsk. 1—2 lin. Utmärkt af de styft upprätta, tunglika, trubbiga bladen och den ovanligt tjocka ringen.*

†† Mynn. tillsluten med en hinna: *Hymenostomum R. Br.*

4 G. *microstomum H.* fröh. aflångt, slätt, meränd. något snedt, med smalt lock af omkr.

halfva fröh:s längd; stjelken mycket kort, löst tufvad; bladen lancettlika med inrullade kanter. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.307, 407.

Ler- och sandjord. (*Sk.*—*Gefle. Ner.* Örebro. *VG.* Göteborg. *Gottl.*) *Växer i 1—2 lin. höga, lösa tufvor, med fruktskaft af samma höjd, och varierar i hög grad; således är fröh. stundom mer ovalt och reguliert, locket kortare ell. längre o. s. v.*

69. STYLOSTEGIUM *Br. & Sch.*

1 S. *cæspiticium Br. & Sch.* fröh. omv. eggrundt, slutl. n. skålformigt, slätt, med kort snedt spröt; fruktskaftet kortare än perichætialbladen; stjelken grenig tufvad; bladen lancettlika, afsmalnande i en lång, jemnbred, slutl. af blotta nerven bestående spets. ♃ 7—10. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.33.

Fukt. klipp. i fjelltr. r. (*Herjed.* Ramansberget och Axhögen. — *N.* Dovre, Kongsvold flerestädes.) *3—5 lin. höga tufvor, med i torrt tillstånd hoprullade, skenbart syllika, n. raka blad; fröh:s lock convext, med vid basen tjockt spröt, något kortare än fröh.; nedre hälften af bladet bredt lancettlik; perichætialbladen längre, vanl. nående öfver fröhuset. — Anoectangium Hornsch. Gymnost. Hüb. Blindia C. Müll.*

70. SCHISTOSTÉGA *W. M.*

1 S. *osmundacea W.M.* fröh. ovalt eller klotrundt, skaftadt; stjelkarne strödda enkla, de sterila med 2sidiga lancettlika blad. ⨀? 6—8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.98. R. Hn. Bryac.exs.284.

Mörka bergs- och jordhålor, r. (*Sk.* Ösjökloster; Höör, Bökestad och Ekestiga: Berggr. enl. Lindb. *Blek.* Jemshög enl. Scheutz. *Hall.* Ljungby sn, mell. Hermestorp och lilla Trönninge. *VG.* Kinnekulle. *ÖG.* Motala vid Lemunda. *Södml.* Eskilstuna, Jätteberget; Mariefred vid Kalkudden. *Stockh.* Stadshagen. *Värml.* Conradsfors. *Dal.* Norrbärke, på By egor; n. om Leksands by. *Ångml.* Tåsjöberget. *VB.* berget Luppiovara, nära Niemis gästgg. — *N.* Bärums jernverk. Hund i Värdalen. Närstrand i Bergens st.) *2—3 lin. hög mossa af ljust blågrön färg, med ett par lin. långt fruktskaft; stjelken nedtill bar, upptill platt af med kanterna hopflytande blad; alldeles lik ett ormbunkblad. Ger, vid en viss rigtning af solstrålarne, ifrån sig ett skönt smaragdgrönt sken. — Gymnostomum H.*

22 Flocken **Phasceæ.** Vanl. små, ända till ytterst små mossor, med fröhus, som affalla hela, utan att öppna sig med lock.

71. PHASCUM *Lin.*

† Mössan ensidig; bladen bredt lancettlika ell. något eggrunda, spetsade, med nerv.

1 P. *bryoides Dicks.* fruktskaftet utskjutande, upprätt, med elliptiskt fröhus, snedt sprötspetsadt lock; bladen eggrunda uddspetsiga, med stark, utlöpande nerv, helbräddade. ⨀ 4—6. Fig. Vet.Ac.H.1806,t.4. Br.eur. Rab. Bryoth.303.

Jord, r. (*Sk.* Gullarp; Årup. *Södml.* Strängnäs kyrkogård på en liten klippa nära choret. *Gottl.*) *Med öfver en linie framskjutande fruktskaft liknar denna art ett Gymnostomum. Bladkanterna tillbakavikna. — Ph. graniferum Wg.Fl.Gottl. i Vet.Ac.H. Ph. piliferum Wg.Fl.Su. Pottia Lindb.*

2 P. *cuspidatum Schreb.* fröh. inneslutet af de upprätta, eggrunda ell. bredt lancettlika, helbräddade bladen; nerven utlöpande i en längre eller kortare, ofta hårlik udd. ⨀ 5. — *β piliferum:* växten mindre, bladudden hårlik genomskinlig. — *γ papillosum Lindb.* matt blågrön, med mindre spetsiga, tätt papillösa blad. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.50. R. Hn. Bryac.exs.91.

Jord, a. (*Sk.*—*Jämtl.* — *N.* — *β* mer sällsynt upp till *Uppsala.* — *γ Stockh.* Danvikskrokar bland *α*: Lindb.) *2—4 linier hög, smutsgrön; bladen torra något vridna. — Ph. acaulon L., Fl.D. och Lindb. β P. piliferum Schreb.*

3 P. *crispum Hedw.* fröh. meränd. insänkt; bladen från lancettlik bas syl-lika, helbräddade vågiga, torra vridna. ⨀ ♃ 4—6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.31.

Fukt. st. r. (*Sk.* Lund; Arendal; Vidarp; Trollenäs. *Smål.* Odensvi. *Stockh.* Rålambshof och Ulfsunda m. fl. st.: Lindb. *Uppsala,* vid Strömparterren; Håga; Husbyborg etc. *Gefle. Vestml.* Sala vid en bäck bortom Norrby K:a.) *2—3 linier hög. Fröhuset sällan något framskjutande mellan bladen. — Astomum Hampe. Systegium Schimp. Syn. Weissia Lindb.*

†† Mössan hättelik; bladen n. hårfina, med nerv: *Sporledera Hampe.*

4 P. *palustre Br. & Sch.* fröh. eggrundt, blekgult, icke glänsande, med teml. långt, rakt spröt; stjelken enkel ell. grenig; bladen från bred bas tvärt öfvergående i en lång, n. hårfin, helbräd. spets, upptill bildad blott af nerven. ☽ 6. Fig. Br.eur. Rab.Bryoth.502.
Fukt. st. r. (*Sk.* vid Höör: Berggr. enl. Lindb.) *Grön ell. brun, till bladformen mest lik följ., men lätt skiljd med den glanslösa frukten och mössans form. — Bruchia C. Müll. Pleuridium Br. & Sch.*

††† Mössan ensidig; bladen lancettlikt jemnbreda — syl-lika, med nerv: *Pleuridium Br. & Sch.*

5 P. *subulatum (Schreb.) Hedw.* fröh. insänkt, rundadt ovalt, med kort och snedt spröt; stjelken enkel ell. grenig med utdragna nyskott; bladen från oval bas teml. tvärt öfvergående i en lång syl-lik, otydl. sågad spets, hvars öfre del fylles af den breda nerven. ☽ 5—9. Fig. Br.eur. [*P. alternif.*]. Lindgr. M.exs.97. R. Hn. Bryac.exs.92.
Jord. (*Sk.—Gestr. Dal. Ner. Dalsl. — N.*) *2—5 lin. hög, af gul- ell. mörkgrön färg med starkt glänsande frukt, likasom de 2 följ. Den breda bladbasen af fast, ogenomskinlig cellväf. — Innefattar både P. subul. och P. alternifol. ed. 8, hvilka äro samma art i olika ålder.*

6 P. *acuminatum Lindb.* fröh. som föreg., med mycket kort, n. rakt spröt; stjelken enkel; bladen från lancettlik bas afsmalnande i en lång syl-lik, otydl. sågad spets, med smal, i yttersta spetsen upphörande nerv. ⨀? 4—6. Fig. Br.eur. [*P. subulat.*]. Rab. Bryoth.152.
Jord, r. (*Blek.* Vämö: Ankarcr. *Stockh.* vid Barnängen: Thed. enl. Lindb. *VG.* Hunneberg: Lindb.) *Stor som föreg:s mindre former, af gulgrön färg, med bladens mer långsträckta bas genomskinlig af lös cellväf. — P. subulatum Br. eur., ett namn som Lindb. visat rätteligen tillhöra föreg.*

7 P. *nitidum H.* fröh. något framskjutande, ovalt; bladen af mycket lös cellväf, lancettlikt syl-lika kölade n. helbräddade, med smal och otydlig, i spetsens nedre del försvinnande nerv. ⨀ 5—9. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.403.
Jord, r. (*Sk.* Östra Ljungby och Bläsinge. *Smål.* Odensviholm; Femsjö. *ÖG.* Vinnerstad och vid vestra Stenby. *Stockh.* Stadshagen: Lindb. *Gestr.* Gefle; Oslättfors. *Vestml.* Vesterås. *Värml.* Christinehamn. *VG.* Venersborg. *Boh.* Kongelf, vid Marieberg. — *N.* Asker.) *Blekt gulgrön, 1—1½ linie hög; bladen jemnt afsmalnande, stundom omärkl. naggade, med långa, på längden efter hvarandra liggande celler. — Ph. axillare Dicks. Astomum Hampe.*

†††† Mössan hättelik; bladen ovala ell. eggrunda, med nerv.

8 P. *patens H.* fröh. n. oskaftadt; bladen bredt lancettlika ell. ovala, sågade, med under spetsen försvinnande nerv. ⨀ 8, 9. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.161.
Lerjord, r. (*Sk.* Lund; Skäglinge. *Blek.* Beseboda. *Uppsala* på åns stränder etc. *Gefle* i lergropar utom vestertull. — *N.* Voss i Bergens st.) *1—3 lin. hög. — Physcomitrella Br. & Sch. Aphanorrhegma Lindb. Ephemerum Hampe.*

9 P. *Flörkeanum WM.* fröh. insänkt mellan de öppna, vid basen bredt eggrunda, i en smal spets sammandragna, helbrädd. bladen; nerven utlöpande. ⨀ 5, 6. Fig. Br.eur.
Jord, r. (*Sk.* Knästorp, på dikeskanter, åkrar m. m. *Uppsala*, flerestädes.) *Knappt ¼ lin. hög, utan märkbar stam; bladens nedre del n. så bred som bladets längd, med undantag af den af nerven bildade udden. — Microbryum Schimp. Syn. Acaulon C. Müll.*

10 P. *muticum Schreb.* fröh. inneslutet; bladen bredt eggrunda concava hopstående, med nerven utlöpande i en kort udd. ⨀ 4—6. Fig. Br.eur. Thed.M.exs.131.
Lerjord, r. (*Sk.—Uppl. Gefle*, vid Tolfors. *Ner.* Örebro.) *Knappt 1 linie hög, lökformig, de nedre bladen trubbiga, de öfre med kort, finsågad spets. — Sphærangium Schimp. Syn. Acaulon C. Müll.*

††††† Mössan hättelik; bladen utan nerv: *Ephemerum Hampe.*

11 P. *serratum Schreb.* n. utan stjelk; bladen lancettlikt jemnbreda, olikformigt, n. flikigt sågade, nervlösa, längre än det insänkta fröhuset. ⨀ 8, 9. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.159.
Lerjord vid stränd. etc. r. (*Sk.* Lund; Knästorp; Trollenäs etc. *Blek.* Carlskrona:

Aspegr. enl. Lindb. *Smål.* Odensviholm. *ÖG.* Östra Ryd. *Vestml.* Köping vid Grönöån. *Stockh.* Marieberg, Mölnaträsk och Tollarö: Lindb. *Uppl.* Uppsala, vid Norrby. *Gestr.* vid Oslättfors. *Helsl.* Skog sn. vid Hemstanäs. — *N.* Asker.) *Omkr. en linie hög mossa, omgifven af ett lager mångklufna, confervlika groddtrådar, bildande ett fint grönt ludd; bladen af mycket genomskinlig grofmaskig cellväf.*

72. ARCHIDIUM *Brid.*

1 A. *alternifolium Schimp.* fröh. klotrundt, inneslutet mell. de långa, eggrundt lancettlika, af nerven sylspetsade perichætialbladen; stjelkbladen glesa, smalt lancettlika smalspetsade. ♃ 5—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.181.

Leråkr. r. (*VG.* på trädesåkrar i trakten af Lidköping enl. Lindgrens uppgift i bref 1847; Venersborg, på Venerns lerstränder öst. om staden, 1859: Lindb.) *Är första året ett par linier hög och enkel, blir sedan grenig, nedliggande, och 4—6 lin. lång; mycket lik Phascum subulat., men i moget tillstånd lätt skiljd med det oskaftade fröhuset, som har alldeles rundad topp, utan allt spår till lock, innehållande endast omkr. 20, mycket stora groddkorn. — A. phascoides Brid. och ed.7 Phasc. alternifol. Dicks. P. globiferum Bruch.*

B — *Andreæaceæ.* Svart- ell. brunaktiga, tufvade stenmossor, med mössa och blad som *Bryaceæ* i eg. men. Fröh. delande sig i 4, med ett oskiljbart lock i toppen förenade väggar, mellan hvilka fröen utsläppas.

73. ANDREÆA *Ehrh.*

† Bladen med nerv.

1 A. *nivalis Hook.* stjelken utdragen med krökt topp; bladen lancettlika, jemnt afsmalnande till en kort syl-lik, naggad spets af den utlöpande nerven, meränd. skärformigt krökta åt en sida, alla, äfven perichætialbladen, likformiga och med nerv. ♃ 7, 8. — *β Zetterstedtii:* bladen mindre krökta, knappt ensidiga. Fig. Hook. & Tayl. t.8. Br. eur. Zett. Gr. & Andr.exs.50.

Fjellklipp. r. (*Herjed.* Helagsfjellen. — *N.* Bärdals-skaret mell. Sätersdalen och Moe på Tellemarken. Dovre, Rundene. Filefjell. Gråsiden på Voss. — *β Pit. Lpm.* Tjidtjak. *Herjed.* Nedalen och Flottafjell.) *1—3 tum höga svartaktiga tufvor, sälls. med frukt. Tvåbyggare.*

2 A. *Blyttii Schimp.* stjelken kort; bladen från bred eggrund bas hastigt sammandragna till en lång syl-lik, helbräddad ell. omärkligt naggad spets, bildad af den utlöpande nerven, de nedre utstående, de öfre ensidiga ell. något skärformigt krökta; de inre perchætialbladen med otydlig ell. ingen nerv. ♃ 7, 8. Fig. Br.eur. Zett. exs.49.

Klipp. och sten. r. (*Pit. Lpm.* på fjellet Tjidtjak. *Um. Lpm.* Marsfjellen: Ångstr. *Jämtl.* Åreskutan och Snasahögen. *Herjed.* Nedalen. — *N.* Finnm. Renöe; Tromsdalstind. Dovre, nära snögränsen på Rundene, ymnig; Lomseggen; Snöhättan, samt Goustafjell: Jens. enl. Lindb. Nära Herjedalsgränsen, mell. Stuedalen och Haftorsstöten.) *Stjelken mycket fin och spröd, knappt ½ tum hög, med långt mindre krökta blad än föreg.; tufvorna upptill rent svarta; fröh. ytterst små. Tvåbyggare. — A. perichætialis Zett.*

3 A. *crassinervia Bruch:* stjelken kort; bladen från aflång basis syllika af den utlöpande nerven, helbräddade, ensidiga, säll. utstående; perichætialbladen lancettlika, i spetsen med bred nerv, de innersta aflånga med kort udd, nervlösa. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.126 enl. Lindb. Zett.exs.48.

Klipp. r. (*Ner.* Sumphallen i Viby sn. *Värml.* Kroppa, på Svarttjärnsberget; Hackrandsberget. — *N.* Finnm. Renöe, och Christiania.) *½—1 tum hög, svart och något glänsande, med vanl. ensidiga blad; för öfr. knappt skiljbar från följ., hvarmed den i ed.7 förenades. Sambygg.*

4 A. *rupestris Turn.* stjelken kort, bladen lancettlikt syl-lika, helbräddade, utstående ell.

ensidiga; perichætialbladen större, ovala kortspetsiga, de innersta nervlösa. ♃ 6, 7. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.126. Zett.exs.47.

Klipp. r. (*Lpl.—Herjed. Helsl.* Kasberget i Mo. *Stockh. Värml. Dalsl. VG.* Kinnekulle. *Smål.* Femsjö. *Boh. Hall.* Bårarp; samt *Sk.* Misseröd och Höör enl. Lindb. *Blek.* — *N.* Finnm. — Christiania; Rögen sn. etc.) ½—*1 tum hög, i lösa svartaktiga ell. smutsigt mörkgröna tufvor; stjelken styf. Sambygg.* — *A. Rothii WM.* *och ed.6.*

†† Bladen utan nerv; sambyggare.

5 A. *Hartmanii Thed.* stjelken lång, mycket grenig, med jemnhöga grenar, löst tufvad; bladen mycket glesa, raka, bredt, n. hjertlikt—omv. eggrunda, med kort, trubbad spets, helbräddade och mycket concava. ♃ 7, 8. Fig. Thed. i Bot.Not.1849, f.1—17 och 23—26. Br.eur. Zett. exs.46.

Fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* Tjidtjak. *Herjed.* på stenar i fjellbäckarne i Ne- och Midtådalen. — *N.* Dovre, vid foten af Snöhättan; i uttorkade rännilar högt upp på Storhöe; Rundene; Goustafjell.) *Växer i 2—4 tum höga tufvor af äfven i torrt tillstånd något mjuka, klynnegreniga stjelkar; bladen föga utstående, glesare än hos de öfriga arterna, utplattade n. så breda som långa och visa då tydligare den korta udden.* — *A. Thedenii Schimp. och ed.7, är, såsom Lindb. först anmärkt, icke annat än en form af denna art med mer tätt sittande blad.*

*6 A. *alpina Turn.* stjelken utdragen, mycket tätbladig grenig; bladen raka, concava, från en mot stjelken tryckt bas utböjda, omv. eggrunda, tvärt sammandragna till en vanl. kort och hvass spets, mot basen trubbsågade. ♃ 7, 8. Fig. Thed. f.18—22. Br.eur.

Fjellklipp. r. (*N.* Osteröe i Bergens st. Finnm. Alstenöe och Renöe.) *Tufvorna 1—3 tum höga; bladen med nedra delen liggande mot stjelken, med den öfra, något bredare delen utböjda, särdeles utmärkta af sin glänsande färg, och de nedtill sågade kanterna.*

7 A. *obovata Thed.* stjelken som föreg.; bladen raka, från en bred, n. quadratisk bas omv. eggrunda, småningom afsmalnande till en lång lancettlik trubbad spets, helbrädd och concava. ♃ 7, 8. Fig. Thed. f.27—36. Br.eur. Zett. exs.45.

Fjellklipp. r. (*Lul. Lpm.* Qvickjock: Åhrl. enl. Lindb. *Pit. Lpm.* Kobroive m. fl. st. täml. allm. *Um. Lpm.* Storuman; Marsfjellen: Ångstr. *Jämtl.* Åreskutan och Snasahögen. *Herjed.* i nordvestra fjellen. — *N.* Dovre, Rundene etc.) *Lik föreg., men skiljd med de långspetsade, öfverallt helbräddade, glanslösa bladen; från följ. genom sin groflek och bladformen.*

8 A. *alpestris Schimp.* stjelken utdragen, fin, med talrika jemntoppade grenar, tätbladig; bladen små, utstående åt alla sidor, eggrunda—eggrundt aflånga, trubbiga, helbräddade med rak ell. något sned spets. ♃ 6, 7. Fig. Thed. f.45—47. Br.eur. Zett. exs.44.

Fjellklipp. r. (*Pit. Lpm. Jämtl.* Snasahögen. *Herjed.* norra fjellen. — *N.* Dovre, vid Vaarstien etc. Trol. i alla fjelltrakter.) *1—2 tum hög; rent eller rödaktigt svart. Skiljd från följ. med den utdragna fina stjelken, och de dubbelt smärre, icke ensidiga, något glänsande bladen.* — *A. petrophila β alp. Thed. och ed.6, samt Lindb.*

9 A. *petrophila Ehrh.* stjelken kort, tätbladig grenig; bladen eggrunda ell. eggr. lancettlika, vid midten småningom ell. med en grund bugt på sidorna afsmalnande till en utdragen spets, helbräddade och concava. ♃ 6—8. — *α vulgaris:* alla bladen raka ell. de öfversta något ensidigt böjda, lancettlika med bredare bas. — *β homomalla:* alla bladen ensidigt böjda, eggrundt ell. aflångt lancettlika, snedt spetsade. Fig. Thed. f.37—44, och 48—54. Br.eur. Zett. exs.41; *β* 42, 43.

Klipp. a. (*Sk.—Lpl.—N.*) *Tufvorna ½—1 tum höga, sällan högre. Varierar med de nedre bladen raka och de öfversta ensidiga, eller alla ensidiga. De raka bladen äro ofvan midten hopdragna till en rak spets med likformiga kanter; de ensidiga äro något klolikt böjda, med ena kanten convex från basen, den andra concav ofvan midten.* — *α A. alpina; β A. rupestris ed.3.*

10 A. *sparsifolia Zett.* stjelken utdragen, spenslig och jemntoppadt grenig, glesbladig; bladen utsperrade, i toppen något ensidiga, torra tilltryckta, utdraget lancettlika spetsiga, helbräddade, raka ell. båglikt krökta. ♃ 7. Fig.

Fjellbäck. r. (*Pit. Lpm.* Peljekaise. — *N.* Dovre, på norra sidan af Rundene, nära

snögränsen. Goustafjell.) *Stor som föreg.; mest utmärkt genom de mycket glest sittande, långa och spetsiga bladen, hvilka mer påminna om de med nerv försedda arterna. Synes komma A. petroph. × robusta Schimp. närmast, och torde, såsom Lindb. anser den, blott vara en form af föreg.*

C — *Sphagnaceæ.* Mjuka, ljusgröna, hvita ell. rödakt. kärrmossor, med knippvisa smågrenar, nervlösa blad af 2 slags celler, dels smala och saftförande, som bilda ett glest nät, dels stora tomma och genomskinliga, försedda med spiraltrådar och porer. Fröh. ovalt ell. rundadt, med plattadt, affallande lock, utan peristom. Mössa upptill oordentligt bristande. Egentl. fruktskaft ytterst kort, ehuru fröh. efter sin utbildning upphöjes af det förlängda bladiga blomskaftet.

74. SPHAGNUM *Lin.*

† Stjelkbladens spets bred, rundtom starkt och tydligt fransig genom de öfversta cellernas felslagning. *)

1 S. *cymbifolium Ehrh.* tätt och ofta fast tufvad; stjelken grof, med utstående tjocka tillspetsade smågrenar; både stjelk- och grenblad **) jemnt spridda, bredt eggrunda—eggrundt aflånga, mycket concava, okantade; de sedn. i spetsen hela. ♃ 7—9. Fig. Sv.B.113, f. c—d. Schimp. Monogr.Sph.t.19. Sill. M.exs.182.
Skogskärr, a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Varierar mycket till storleken, stundom ända till fotshög; färgen vanl. hvit ell. rödaktig. Blomskaftens blad äro bredt eggrunda, i spetsen fransiga, okantade. Tvåbyggare. — S. palustre L. [innefatt. alla arterna]. S. latifolium H. S. obtusifolium Hook. & Tayl.*

2 S. *Ångströmii C. Hn.* löst tufvad och mjuk, med tättsittande utstående, tjocka tillspetsade smågrenar; stjelkbl. omv. eggrunda, trubbiga; grenbl. eggrunda, n. okantade, med tvärhuggen, mångtandad spets. ♃ 7—9. Fig.
Kärr i fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* Karesuando. *Pit. Lpm.* i kärr mell. Skutijaur och Storavaviken. *Um. Lpm.* Stöttingfjellet, i ödsliga kärr.) *Till storleken lik föreg., hvarmed den under namnet β cordifol. i de äldre uppl. förvexlades; till färg och mjukhet mest lik S. tenell. Tvåbygg. — S. insulosum Ångstr. och Schimp. i Syn.*

3 S. *Lindbergii Schimp.* löst tufvad; stjelken grof och styf, med tättsittande styfva, ut- eller nedböjda spetsade smågrenar; stjelkbl. som föreg. ell. n. quadratiska; grenbl smalt eggrunda, upptill n. hoprullade, i sjelfva spetsen tandade, tydl. kantade. ♃ 6, 7. Fig. Schimp. Sph. t.25. Rab. Bryoth.301.
Kärr i fjelltr. r. (*Lul. Lpm.* Åhrl. enl. Lindb. *Pit. Lpm.* mell. Skutijaur och Storavaviken. *Um. Lpm.* vid Lycksele allmän.) *Knappt quartershög, rödaktigt gul ell. mörkt brungrön, med grenbl. i 5 tydliga, äfven hos en del pressade ex. märkbara rader. Blomskaften korta, med tätt tegellagda, i spetsen fransiga blad. Sambyggare. Närmast beslägtad med S. recurvum.*

4 S. *fimbriatum Wils.* löst tufvad; stjelken spenslig, med långa smala och spetsiga, nedböjda smågrenar; stjelkbl. rundadt omv. eggrunda; grenbl. eggrundt lancettlika, i yttersta spetsen 2—3tandade, mycket smalt kantade. ♃ 7, 8. Fig. Schimp. Sph. t.15. Sill. M.exs.184.
Kärr. (*Torn. Lpm.—Smål.* och *Sk.* nordvestra del. — *N.* Dovre; Romerige; Tvedestrand: C. Rosenb. enl. Lindb.) *Hvit ell. mycket ljusgrön; mest lik S. acutifol. till*

---

*) Ehuru den här vidtagna gruppering af arterna, såsom helt och hållet artificiell, till en del söndrar närbeslägtade arter från hvarandra, torde den dock för detta arbetes ändamål vara lämpligare än en mera naturlig, som skulle grunda sig på de i detta slägte endast med svårighet urskiljbara blom- och befruktningsdelarne.

**) Med grenblad förstås här de, som sitta ungefär midt på smågrenarne, ej de vid grenarnes bas ell. spets, som vanl. hafva annan form.

storlek och förgrening. Blomskaften korta med omv. eggrunda, i spetsen hela blad. Sambygg. — S. acutifol. β capillifol. Bl.
(S. squarrosum.)

†† Stjelkbladens spets omärkligt fransig ell. sargad.

5 S. *rigidum Schimp.* tätt och fast tufvad; stjelken grof, med tättsittande utstående, tjocka och raka smågrenar; stjelkbl. mycket små, snedt vidfästade, från bredare bas eggrunda, med rundad spets; grenbl. eggrundt aflånga, concava, i spetsen helbräddade, kantade. ♃ 7, 8. Fig. Schimp. Sph. t.18. Rab. Bryoth.601, 602.
Kärr. (*Lpl.—Sk.* och *Hall.* — *N.*) *Till storlek och färg något lik S. cymbifol., men utom öfr. charakt. skiljd med blomskaftens blad, som hafva lång, ensidigt krökt spets och tydlig kant. Sambygg. — S. compactum Brid., såsom denna art kallades i ed.7, lär enl. Schimp. äfven innefatta former af S. cymbifol.*

6 S. *squarrosum Pers.* något löst tufvad, men styf; smågren. täml. tättsittande och långa, nedböjda, spetsade, sperrbladiga; stjelkbl. bredt tunglika, okantade; grenbl. från bred bas afsmalnande till en utdragen, 4tandad spets, kantade. ♃ 7—9. Fig. Schimp. Sph. t.17. Sill. M.exs.183.
Skogskärr. (*Sk.—Helsl. Ner. Värml. Um. Lpm.*: Angstr. — *N.*) *Bladens breda bas tilltryckt, spetsen utböjd; färgen vanl. hvit, upptill mera grön. Blomskaftens blad tvärhuggna, något sargade. Sambygg. — S. squarrosulum Lesqu. synes endast vara en finare ell. enl. Lindb. yngre form häraf.*

7 S. *subsecundum N. v. Es.* fast tufvad; stjelken styf, med nedböjda spetsiga smågrenar; stjelkbl. vanl. små, eggrunda trubbiga; grenbl. eggrundt lancettlika, concava, vanl. ensidigt och klolikt böjda, i spetsen 3tandade; alla med smal kant. ♃ 7—9. — β *auriculatum Lindb.* stjelkbladen stora, n. spjutlikt öronflikade. — * *contortum Brid.* de öfre smågrenarne korkskruflikt vridna; bladen klolikt krökta. Fig. Schimp. Sph.t.22, 23; β t.24. Rab. Bryoth.208, 302, 551—3.
Kärr. (*Sk.—Pit. Lpm. Boh.* Christinedal: Thed. — *N.* — β *VG.* Hunneberg: Lindb. *Vestml.* Loka: Hamnstr. *Dal.* Grycksbo: Lindb. *Gestr.* Olsbacka. *Um. Lpm.* Lycksele.) *Utmärkt från alla de öfriga genom de, särdeles i de öfre smågrenarnes spets, klolikt böjda bladen. Blomskaften, som ofta utgå från stjelkens sidor, hafva spetsade, i sjelfva spetsen tvärhuggna, smalt kantade blad. Tvåbygg. — β, som är S. auriculatum Schimp. eller S. cymbifol. γ tenell. ed.7, lär enl. Lindb. utan gräns sammanflyta med hufvudformen.*

8 S. *teres Ångstr.* tätt tufvad, föga styf; smågren. aflägsnade, 4, 5 tillsammans, hvaraf 2 ell. 3 utböjda, de öfr. nedböjda, alla spetsiga; stjelkbl. stora, aflångt elliptiska, i spetsen tvärhuggna sargade, mot basen kantade; grenbl. eggrunda spetsiga, smalt kantade, i spetsen omärkligt 2—3tandade. ♃ 7, 8. Fig.
Kärr, r. (*Um. Lpm.* Lycksele, i en myr ofvan Tannbäcken m. fl. st. *Gefle,* på Hemlingbyskogen. *Stockh.* Långsjön, vid Vinterviken: Lindb. *Vestml.* Loka: Hamnstr. enl. Lindb.) *Knappt quartershög, täml. spenslig. Blomskaftens blad talrika, aflångt omv. eggrunda, concava, med afrundad ell. intryckt, sargad spets, okantade. Tvåbygg. — S. squarrosum β teres Schimp.*

††† Stjelkbladens spets med några få tydliga tänder, icke fransig ell. sargad.

9 S. *acutifolium Ehrh.* tätt tufvad; stjelken utdragen spenslig, med aflägsnade nedböjda, n. trådsmala och spetsiga smågrenar; stjelkbl. bredt eggrunda, med bred kant, i spetsen 3—6tandade; grenbl. aflångt lancettlika, med smal kant, sjelfva spetsen flertandad. ♃ 7—9. Fig. Sv.B.113, f. a & b. Schimp. Sph. t.13 & 14. Somf. Cr.exs.105.
Kärr, a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Varierar mycket till uts.; färgen oftast rödaktig. Blomskaftens blad i sjelfva spetsen tandade, otydligt kantade. Sambygg. — S. capillaceum Sw.*

10 S. *molle Sull.* (enl. Lindb.) tätt tufvad och mjuk; smågrenarne tättsittande, utböjda, spetsade; stjelkbl. omv. eggrunda, spetsade, i spetsen 3tandade, med omärklig, upptill glest och grundt sågad kant; grenbl. bredt lancettlika, smalt kantade, sjelfva spetsen flertandad. ♃ 6—8. Fig. Schimp. Sph. t.26. Rab. Bryoth.556.
Kärr, stränd. r. (*Sk.* Höör: Berggr. enl. Lindb. *VG.* Hunneberg, ymn. vid stranden af sjön Långvattnet: Lindb.) *3—4 tum hög, ej olik S. rigidum, men till alla delar mindre. Blomskaftens blad långspetsade, okantade, i spetsen tandade. Är enl. Lindb. sambyggare. — S. Mülleri Schimp. och ed.8, men yngre namn.*

†††† Stjelkbladen i spetsen helbräddade ell. omärkligt tandade.

11 S. *tenellum Pers.* (enl. Lindb.) löst tufvad, fin och mjuk; smågrenarne aflägsnade, enstaka ell. 2, 3 tillsammans, spetsiga nedböjda; stjelkbl. stora eggrunda inkrökta, spetsade, i spetsen helbräddade; grenbl. eggrunda, i spetsen 3tandade; alla kantade. ♃ 6—8. Fig. Schimp. Sph. t.21. Rab. Bryoth.213.

Våta st. torfgrafvar, kärr, r. (*Sk.* flerest. *Smål.* Vexiö: Scheutz. *VG.* Halle- och Hunneberg; Sköfde enl. Lindb. *Ner.* Viby sn, Sumphallen. *Vestml.* Loka. *Södml.* Prov. Malmberg enl. Lindb. *Stockh.* Nacka: Lindb. *Uppl.* Börje sn. *Gestr.* Oslättfors, vid Stormurstjärn. *Um. Lpm.* Lycksele, nära Kulla: Ångstr. *Boh.* Lysekil: G. Retzius enl. Lindb. — *N.* Næs jernverk; Krageröe och Kongsberg. Christiania, Mellemkollen. Nordl. enl. Ångstr.) *Den spädaste af alla Sphagna, till färgen gulgrön; fröh. rödbrunt med stora gula groddkorn, på ½ tums långt skaft med glesa långspetsade blad. Tvåbygg. — S. molluscum Bruch och ed. 8.*

12 S. *rubellum Wils.* som föreg.; smågrenarne aflägsnade, 3 tillsamm., nedböjda, mer och mindre spetsiga; stjelkbl. stora concava, bredt eggrunda, trubbiga, i spetsen omärkligt tandade, med mycket smal kant; grenbl. smalt eggrunda, genom kanternas invikning spetsade, i sjelfva spetsen flertandade, smalt kantade. ♃ 7. Fig. Schimp. Sph. t.20. Rab. Bryoth.555.

Kärr, r. (*Sk.* täml. allm. *Smål.* vestra delen: Scheutz. *Hall.* Fröllinge. *VG.* vid Halle- och Hunneberg. *Värml.* Filipstad enl. Lindb. *Ner.* Sumphallen i Viby: Zett. *Stockh.* Värmdön, vid Björknäs och Nacka: Lindb. — *N.* Næs jernverk: C. Rosenb. enl. Lindb.) *Mjuk och n. lika späd som föreg., men af ljust rödaktig färg. Fröh. som föreg., med spetsade blad på skaftet. Tvåbygg.*

13 S. *recurvum PB.* (enl. Lindb.) löst tufvad; stjelken utdragen spenslig, med aflägsnade utböjda spetsiga smågrenar, de öfre ofta n. sperrbladiga; stjelkbl. bredt eggrunda, kantade, i spetsen omärkl. 2tandade; grenbl. smalt eggrunda, i spetsen 3tandade, med bred kant. ♃ 7, 8. — *β robustum Lindb.* till alla delar större och gröfre. — * *cuspidatum Ehrh.* grön ell. hvitaktig med långt utdragen stjelk, nedböjda grenar och vanl. mycket långa blomskaft. Fig. Schimp. Sph. t.16. Rab. Bryoth.202. * Sill. M.exs.185.

Kärr. (*Sk.—Um. Lpm.* — *N.* — *β Lpl.* — *Uppl.* och *Dal. Stockh.* Othemsviken: Lindb. *ÖG.* Rejmyra: H. v. Post enl. Lindb. — * *Sk.* — *Pit. Lpm.* — *N.*) *Omkring quartershög, * ända till fotshög eller mera. Blomskaften hos hufvudformen kortare med tätt tegellagda blad, hos * ända till 1½ tum långa. Tvåbygg. enl. Lindb. — S. cuspidatum ed. 8.; β är S. riparium Ångstr. enl. Lindb.; * ell. S. laxifolium C. Müll. och ed. 7, S. cuspid. β submersum Schimp. och ed. 8, är sannolikt en af localen, djupare vatten, beroende form.*

---

2 Fam. HEPATICÆ *Juss.* *) Fröhus öppnande sig i 2, 4 eller flera flikar, utan bestämdt lock och mynning [hos några få slägten affaller dock fröh:s topp i likhet med ett lock, dock utan tydlig fog]. Mössa bristande i toppen och qvarstadnande vid fästet, icke åtföljande fröh. Frön blandade med springtrådar [undant. *Riccieæ*].

A — *Jungermannieæ.* Fröh. ensamt, på upprätt skaft, meränd. ordentligt 4deldt ell. 4klufvet.

1 Flocken **Gymnomitrieæ.**

75. GYMNOMITRIUM *Corda.*

1 G. *concinnatum Corda:* stjelken bar, utan rotludd, meränd. 2grenig, med trinda, uppåt tjockare grenar; bladen tätt tegel-lagda på 2 sidor tvärt öfver stjelken, eggrunda concava, grundt 2flikiga, med trubbiga flikar; de 2 perichætialbladen i toppen sammanrullade i form af en falsk kalk. ♃ 7, 8. Fig. Hook. t.3. Ek. f.63 och 113 C. Somf.Cr. exs.39. Thed. M.exs.139. Gottsche & Rab. Hep.79, 155.

Bergsklyft. (*Lpl.—Dal. Gefle,* Tvärhalsberget på Norrlandet. *Stockh.* Vinterviksbergen;

---

*) De flesta förändringar, som i närv. uppl. vidtagits inom denna fam., grunda sig på meddelanden af Dr Lindberg, hvilka upptaga såväl resultaterna af hans egna undersökningar, som ock de af den utl. hepaticologen Gottsche lemnade omdömen om Svenska arter.

L. Nyckelviken: Lindb. — *N.*) *Stjelkarne mattlikt tufvade; 2—3 lin. långa, n. tagelsmala, uppåt tjockare, 2sidigt betäckta af alltid tätt tegel-lagda blad; färgen gulgrön, föråldrad blågrå. — Jungerm. Lightf. J. julacea Wg. och trol. L.*

2 G. *corallioides N. v. Es.* stjelken med glest rotludd, oordentligt grenad, med smala, plattade grenar; bladen som föreg., hela ell. slutl. oordentl. 2flikiga med trubbiga flikar och smal, genomskinlig kant; perichæt.blad som föreg. ♃ 7, 8. Fig.
Fjellklipp. r. (*Jämtl.* Areskutan: R. Hn. *Herjed.* Helagsfjellen: Frist. — *N.* Dovre, vid Vaarstien: Kindb. Allt enl. Lindb.) *Tätt tufvad, till alla delar dubbelt mindre och finare än föreg., af grågul ell. brunaktig färg. Utmärkt af de i kanten och spetsen fullkomligt ofärgade, genomskinliga bladen.*

76. SARCöSCYPHUS *Corda.*

1 S. *emarginatus Spruce:* stjelken upprät, bar, utan rotludd; bladen 2sidigt fästade tvärt öfver stjelken, n. quadratiskt omv. hjertlika med grund urskärning och trubbiga flikar; kalken i toppen insänkt i de samväxta perichætialbladen. ♃ 5, 6. Fig. Hook. t.27. Ek. f.56 och 113 B. G. & Rab. Hep. 75, 138, 255—6.
Bäckstränd. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *1—2 tum lång, en lin. bred, från 2 sidor något plattad af de mot hvarandra liggande bladen, som friska äro utstående. — Jungerm. Ehrh. Sarc. Ehrharti Corda och ed. 8.*

2 S. *adustus Spruce:* stjelken mycket kort och fin, med uppstigande, trinda och klubblika grenar; bladen tätt tegellagda, eggrunda, hvasst inskurna med något spetsiga flikar; kalken som föreg. ♃ 6—8. Fig.
Fjelltr. r. (*Um. Lpm.* Laxfjellet: Ångstr. enl. Lindb.) *Hela mossan knappt en linie hög, växande i mycket låga och intrasslade tufvor af matt gråbrun färg. — Gymnomitrium N. v. Es.*

*3 S. *revolutus N. v. Es.* stjelken upprät, med n. jemnhöga grenar, rottrådig; bladen som föreg., tegellagda, från smalare bas omv. hjertlika med djup och hvass urskärning, spetsiga flikar och tillbakavikta kanter. ♃ Fig.
Fjelltr. r. (*N.* Dovre, Knudshöe; Storhöe; Halfvarhöe m. fl. st.) *Tumshög, smalare och mindre plattad än S. emarg., af glänsande svartröd färg; bladen med tätare cellväf, urnupna till ⅓ af sin längd. Frukt obekant.*

77. ALICULARIA *Corda.*

1 A. *scalaris C.* stjelken kort, nedtill krypande, rottrådig; bladen cirkelrunda concava helbräddade, tegel-lagda och skiftevis nående långt in på stjelkens framsida; stipl. på flagellerna, små, syl-lika; kalken alldeles insänkt i de bägarlikt samväxta perichætialbladen. ♃ 6, 7. — *β repanda:* bladen i toppen intryckt urnupna. Fig. Hook. t.61. Ek. f.47 och 113 A. Thed. M.exs.136. G. & Rab. Hep. 69, 70, 106, 223.
Lerjord i skugga, r. (*Sk.—Helsl. Angml.* Tåsjöberget. *VB.* Skellefteå; Haparanda. *Dal.* Osmundsberget; Grycksbo. *Jämtl.* Snasahögen. *Pit. Lpm.* Peljekaise och Tjidtjak: Lindb. — *N.* Dovre, Vaarstien: Kindb. enl. Lindb. Hammerfest. — *β Uppsala. Stockh.* Källtorp. *Dal.* Leksands by. *VB.* Norsjö sn.) *3—6 linier lång, kölad af de uppåt vikna, mot toppen n. sammanlagda bladen; perichæt.bladen bilda i början likasom ett hufvud, krusadt af de utstående bladspetsarne, sedan en bägare, hvarur fröh. framskjuter. — Jung. Schrad.*

2 A. *compressa N. v. Es.* stjelken n. upprät, bar, utan rotludd; bladen 2sidigt tegellagda tvärt öfver stjelken, mot toppen allt större, cirkelrunda helbräddade, platt lagda mot hvarandra, de öfversta inneslutande kalken; stipl. mycket små, hela ell. urnupna. ♃ 7. Fig. Fl.D.1774,f.2. Hook. t.58. Ek. f.5.
Fjellbäck. fukt. klipp. r. (*Lul. Lpm.* Gellivare-dunder. *Jämtl.* Åreskutan och Snasahögen. *Värml.* Hvidkærn nära Norska gränsen. — *N.* Hammerfest. Salten—Tellem. på Bleefjeld.) *1, i bäckar 2—3 tum lång, delad i n. jemnhöga grenar, nedtill smal, uppåt allt bredare till den liniebreda toppen; öfversta bladen sitta n. midt emot hvarandra tvärt öfver stjelken, de nedre något mera snedt fästade. — Jung. Hook.*

2 Flocken **Jungermannideæ.**

78. PLAGIOCHILA *N. & Mont.*

1 P. *asplenioides N. & M.* stjelken uppstigande med långa enkla grenar, utan rotludd;

bladen täta, rundade ell. n. omv. eggrunda, meränd. i brädden uddtandade; öfra kanten vid stjelken något tillbakaböjd; stipler 0; kalken aflång, plattad, snedt tvärhuggen, tandad. ♃ 5, 6. — *β minor:* flera gånger mindre; bladen ofta helbräddade. Fig. Fl.D.1061. Hook. t.13. Ek. f.4. G. & Rab. Hep. 20, 271.
Berg, a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Störst af Svenska arter, ofta 2—3 tum lång med en god linie breda blad, af lifligt grön färg; kalken 2 lin. lång. Var. till storlek. — Jung. L.*

2 P. *interrupta N. v. Es.* stjelken utdragen, nedliggande, horizontalt grenad; bladen som föreg. bugtbräddade eller i spetsen intryckta. meränd. otandade; stipl. 0; kalken som föreg. helbrädd. ♃ 5, 6. Fig. Lindenb. Sp. Hep. t.12. G. & Rab. Hep. 48, 109, 136.
Berg och bland andra mossor, r. (*Sk.* Trolleholm; Fogelsång; Broby sn: Hamnstr. enl. Lindb. *ÖG.* Motalatr. på Hålberget. *Stockh.* Skarpneck; Nacka: Lindb. *Värml.* Christinehamn. *Pit. Lpm.* öst. Ischjak: Lindb. — *N.* Dovre, vid Drivstuen.) *Omkring tumslång och mer grenig än föreg., hvilken denna art nog mycket liknar till färgen och öfriga delar, men är mer platt och nedligg., med kortare fruktgrenar och kalk.*

79. SCAPANIA *Lindenb.*

1 S. *nemorosa N. v. Es.* stjelken n. upprät bar, utan rotludd; bladens undre flik dubbelt större än den öfre, med öfra kanten tillbakaböjd och nedlöpande på stjelken, derigenom concav; båda rundade och tätt hårlikt uddtandade; kalken platt, tvärhuggen, uddtandad. ♃ 5, 6. — *β purpurascens:* purpurröd, särdeles den stora kalken. Fig. Hook. t.21. Ek. f.10. G. & Rab. Hep. 92, 224, 279.
Bergsklyft. bäckstr. (*Sk.—Gestr. Ångml.* Tåsjöberget. *Jämtl. Herjed.* Funnesdalsberget. *Värml. Boh.* Christinedal: Thed. *Gotl.* Thorsborgen: Pripp enl. Lindb. — *N.*) *Stor, ofta ett par linier bred, i lösa tufvor, vanl. olivgrön, i toppen ljusgrön. Bladflikarne hos denna och följ. rigtade mer uppåt och parallelt med stjelken än hos S. uliginosa; den större n. omv. eggrund. — Jung. L.*

2 S. *undulata N. v. Es.* stjelken upprät, bar; bladens undre flik platt, dubbelt större än den öfre, tilltryckta; båda rundade trubbiga, uddtandade eller n. helbräddade, torra vågiga; kalken som föreg. meränd. helbräddad. ♃ 5—7. Fig. Fl.D.1773,f.2. Hook. t.22. Ek. f.14 och 88. G. & Rab. Hep. 90, 91, 139, 194, 260, 278, 291.
Bäckstränd. (*Sk.—Lpl. Boh.* Svanesund på Orousт: Thed. — *N.*) *1½—3 tum lång, 1—2 lin. bred, vanligen brun, ofta svart, och svår att upplifva i vatten. Bladen ofta, i synnerhet nedåt, glesa; flikarne mindre olikstora än hos följ., sällan något uddtandade. — Jung. L.*

3 S. *uliginosa N. v. Es.* bladflikarne rundade, helbräddade, den öfre flera gånger mindre, njurlik, convex; för öfr. som föreg. ♃ 5—7. Fig. G. & Rab. Hep. 34, 193.
Fjellbäck. r. (*Pit. Lpm.* Kåbroive: Lindb. *Jämtl.* Getvalen: R. Hn. *Herjed.* — *N.* Dovre, på Nystuhöe: Jens. enl. Lindb.) *Något mindre än föreg. af samma färg och utseende, ehuru mer beslägtad med följ., hvarifrån den skiljes med större, vanl. ett par tums längd, samt glesare blad, n. alltid af brun färg med helbräddade bladflikar. — Jung. Sw.*

4 S. *irrigua N. v. Es.* stjelken uppböjd, nedtill rottrådig; bladens undre flik hjertlikt rundad, något spetsig, dubbelt större än den öfre n. njurlika tilltryckta fliken; båda glest uddtandade; kalken som föreg. uddtandad. ♃ 5, 6. Fig. Thed. M.exs.147.
Kärr, fukt. jord. (*Sk.* Broby sn: Hamnstr.; och Röstånga: Lindb. *ÖG.* Vinnerstad: Hj. Holmgr. enl. Lindb. *Stockh. Gefle. Helsl.* Hemstanäs. *Ångml.* Resele: Frist. enl. Lindb. *VB.* Ratan. *Jämtl.* Åreskutan. *Herjed. Dal. Vestml.* Sala. *Ner.* flerest. *VG.* Göteborg. — *N.*) *Bred som föreg., men sällan öfver 1 tum lång, mörkgrön, tätbladig. Bladflikarnes sömm längre och mer utböjd från stjelken än hos föreg., hvarigenom den öfre fliken får en njurlik form. — Jung. N. v. Es.*

5 S. *curta N. v. Es.* stjelken uppstig. kort, nedtill rottrådig; bladens undre flik större, rundad eller eggformig; den öfre n. triangelformig; båda trubbiga eller med udd, helbräddade eller oordentligt glestandade; kalken platt, tvärhuggen. ♃ 5, 6. — *β cuspidulata:* mycket liten, bladflikarne aflånga helbräddade, den öfre spetsad. Fig. Ek. f.76 och 89. G. & Rab. Hep. 93, 195—6.
Fukt. jord, ofta blandad med andra. (*Sk.—Herjed.* och *VB. Pit. Lpm.* Kaltisbout: Lindb. — *N.* Trondhj.) *2—6 linier lång, ½—¾ linie bred, mörkgrön. Var. i hög grad, än ensam och tufvad, än spridd bland andra mossor, än med glesa, än*

tegel-lagda blad, med och utan udd o. s. v., allt ofta på samma stjelk. En vanl. rödbrun form med bladens undre flik dubb. större och den öfre rigtad uppåt är Sc. rosacea Corda och ed. 8. β knappt en linie hög, n. hårsmal. — Jung. Mart.

6 S. *æquiloba N. v. Es.* stjelken upprät, utdragen, bar; bladens undre flik större, bredt eggrund, tvärt sammandragen i en kort uddlik spets; den öfre bred, n. hjertlik spetsig; båda uddtandade: kalken som föreg. tandad. ♃ 5, 6. Fig. Ek. f. 90. Sill. M. exs. 194. G. & Rab. Hep. 89, 169, 225.
Berg, fukt. sten, r. (*Sk.* Skärali: Lindb. *Vestml.* Sala vid Nyberg. Ex. från öfriga förr uppgifna loc. äro enl. Gottsche och Lindb. dels origtiga, dels osäkra.) *Växer i 1—1½ tum höga, uppräta, ljusgröna tufvor; stjelken en linie bred; bladen tegel-lagda, horizontala, t. o. m. något nedböjda genom den långa n. båglika sömmen, hvarmed flikarne, som båda hafva samma rigtning, sammanhänga; i friskt tillstånd föga samstående; öfre fliken circa ⅓ mindre. Sv. ex. sterila. — Jung. Schwægr.*

7 S. *Bartlingii N. v. Es.* stjelken utdragen; bladen föga tegel-lagda, knappt till midten 2klufna; undre fliken rundad eller omv. eggrund, helbräddad; den öfre n. lika stor och likformig, begge med ell. utan udd; kalken elliptisk, föga sammantryckt, upptill veckad med smal, helbräddad mynning (enl. Lindb.) ♃ 6, 7. Fig. G. & Rab. Hep. 292.
Fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* Kåbroive m. fr.: Lindb.) *Omkring tumshög och en lin. bred, tufvad. Anses af Lindb. som en äkta Jung. (J. Bartl. Hampe).*

8 S. *compacta Lindenb.* stjelken uppstigande rottrådig; bladflikarne n. likstora rundade meränd. helbräddade; kalken n. eggrund, plattad. ♃ 6, 7. — β *patens:* mindre; bladflikarne något spetsiga, öppet utstående; de öfversta bladen vanl. inneslutande groddgyttringar. Fig. Fl. D. 2192. Hook. t. 23. Ek. fig. 11 och 80. G. & Rab. Hep. 143, 168. β Sill. M. exs. 195.
Berg, β jord, r. (*Sk.* Hästveda sn: Hamnstr. enl. Lindb. *Dalsl.* på bergen vester om sjön Stora Lee. *VG.* Halleberg. *ÖG.* Motala sn. på Hålberget. *Stockh.* Huddinge: Lindb. — β *Gefle,* Stigslund. *Stockh.* vid vägen till Lilla Sickla.) *3—6 lin. lång, en knapp lin. bred; bladen klufna endast upptill och utåt, med hela basen sammanhängande, flikarne stundom något kantiga, eller uddtandade. — J. compacta Roth. J. resupinata Hook. β J. patens Sill. som af Lindb. anses snarare tillhöra S. curta.*

9 S. *umbrosa N. v. Es.* stjelken uppböjd, något convex; bladens undre flik dubbelt större, eggrundt aflång, rigtad utåt, den öfre rigtad uppåt, tilltryckt, båda spetsiga sågade; kalken aflång, platt, tvärhuggen, utböjd. ♃ 4—6. Fig. Fl. D. 2195. Hook. t. 24 och Suppl. 3. Ek. f. 12. Sill. M. exs. 196.
Rutt. ved, jord etc. r. (*Sk.—Helsl. Ångml.* Bjerträ. *Herjed.* Funnesdalen. *Dal.* Styggforssen. *Värml.* — *N.* till Nordl.) *Mattlik, mjuk och gulgrön, stjelken 3—6 lin. lång, en lin. bred. De öfra bladflikarne ligga i rigtning med stjelken, de undre vetta utåt, hvasst sågade. Var. rödaktig. — Jung. Schrad.*

80. JUNGERMANNIA *(Lin.)* *N. v. Es.*

† *Complicatæ:* bladen af 2, mot hvarandra hopvikna, olikstora flikar; stipler 0. [Lika föregående slägte.]

1 J. *obtusifolia Hook.* stjelken uppböjd, rottrådig; undre bladfliken aflång, något båglikt böjd utåt, dubbelt större än den likformiga öfre; båda rundadt trubbiga, n. helbräddade; kalken uppblåst eggrund. ♃ 7—9. — β *denticulata:* brungrön: större bladfliken i spetsen naggtandad. Hook. t. 26. Ek. f. 57. Fig. G. & Rab. Hep. 149, 277.
Jord, bland andra mossor, r. (*Sk.—Gestr.* och *Dal.* på spridda ställen. *Herjed.*) *2—4 lin. lång, knappt en lin. bred, ljusgrön, nedliggande med uppböjd topp; bladen n. sabel-lika. Förenas med följ. af Wg. och Myrin, hvilken sednares J. taxifolia denna, enl. beskrifn. och ex. från Kinnekulle, utgör.*

2 J. *taxifolia Wg.* stjelken uppstig., bar; bladens undre flik som hos föreg., trubbad; den öfre rigtad uppåt, eggrundt aflång spetsig; båda i spetsen finsågade, af likformig cellväf. ♃ 5, 6. Fig. Wg. Fl. L. t. 25. Somf. Cr. exs. 38. Sill. M. exs. 197. G. & Rab. Hep. 247.
Klipp. etc., helst i bergstrakter, r. (*Lpl.—Gestr. Dal.* Bispberget etc. *Stockh.* Stora Essingen. *ÖG.* bland *Tetraphis Browniana. Värml. Dalsl. VG.* Vålaberg, Raketorp; Göteborg, på Kolandsberget. — *N.*) *Vanl. ½—¾ tum lång, stundom ett par tum, i stora lösa mattor, ½ lin. bred; lik en liten form af följ., men skiljd dermed, att bladen sakna den ljusare randen efter midten.*

3 J. *albicans L.* stjelken upprät, bar; bladens flikar som hos föreg., men med en hvitaktig rand af stora, aflånga celler efter midten; kalken aflångt eggrund, trind. ♃ 4—6. Fig. Fl.D.2005, f.2. Hook. t.25. Ek. f.55. G. & Rab. Hep. 13, 135, 233.
Klipp. etc. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Hammerfest.) *1—2 tum lång, öfver en lin. bred, men var. liten som föreg. Utmärkt af bladens medelceller, hvilka äro helt olika den öfriga, fint punkterade nätbyggnaden, samt skenbart bildande en nerv.*

4 J. *Dicksoni Hook.* stjelken kort, uppstigande, rottrådig; bladflikarne aflånga spetsade olikstora, bugtigt småtandade ell. n. helbräddade; den öfre ell. mindre rigtad uppåt, den undre utåt från stjelken, utvikta från hvarandra; kalk aflång veckad. ♃ 6, 7. — *β major:* större, med mer kortspetsiga, n. helbräddade bladflikar. Fig. Hook. t.48. Ek. f.68.
Bergstrakt. r. (*Boh.* Skaftö; Marstrand: Prof. Huss enl. Lindb. — *N.* Saltdalen. Laurvig. — *β Göteborg,* på ett berg vid Kåltorp.) *2—4 lin. lång, ljust eller gulaktigt grön; knappt ½ lin. bred. Sänd blandad med J. taxifolia under namn af J. exsecta från Somft. — β J. carinata ed. 3, 4—6 lin. lång, utplattad n. en linie bred, af de uppåt rigtade bladen mer kölad än de öfriga i flocken.*

5 J. *exsecta Schmid.* stjelken med toppen uppböjd, rottrådig; undre bladfliken stor bladlik, eggrundt lancettlik concav helbräddad spetsig, stundom i spetsen 2tandad; den öfre många gånger mindre, tandformig spetsad, uppstående; kalken eggrundt aflång, veckad. ♃ 4, 5. Fig. Hook. t.19 och Suppl. t.1. Ek. t.5 och 11, f.37. G. & Rab. Hep. 130, 177.
Klipp. rutten ved etc. r. (*Sk.—Gestr. Ångml.* Holmstrand i Helgum sn. *Pit. Lpm.* Tjidtjak: Lindb. *Herjed. Dal.*) *Tufvad, med n. enkla, 5—7 lin. långa, en lin. breda stjelkar; bladen täta, något ensidiga; utmärkt af den öfra bladflikens litenhet, bildande endast en upp- och framåt rigtad tand, utgående något ofvan den undres midt.*

†† *Communes:* bladen 2sidigt fästade, hela ell. mer och mindre djupt 2—6flikiga [icke hopvikna]; frukten i toppen [genom nyskott skenbart sidosittande].

* Bladen hela, utan flikar.

a — Med stipler.

6 J. *Taylori Hook.* stjelken utdragen styf, n. upprät, rottrådig; alla bladen cirkelrunda, något concava, helbräddade, nående skiftevis långt in på stjelkens framsida, cellväfven grof; stipl. bredt syl-lika, flygtiga och dolda i rotluddet af de yngre stjelkarne; kalken eggrund, med plattad, tvärhuggen topp. ♃ 8, 9. Fig. Hook. t.57. G. & Rab. Hep. 14, 112.
Bergssprick. r. (*Sk.* Skärali; Rostrup: Jens. enl. Lindb. *Boh.* Uddevalla; Lysekil: Retzius enl. Lindb. *ÖG.* Motala, Lemunda stenbrott. *Gestr.* Oslättfors. *Dal.* Särna. *Jämtl.* Åreskutan och Snasahögen. *Pit. Lpm.* Käxa. — *N.*) *1—2 tum lång, grof och stel mossa, 2 lin. bred, med rödbruna toppar; bladmaskorna stora som hos följ., men mer åtskiljda af ett sammansatt ådernät.*

7 J. *anomala Hook.* stjelken nedliggande, rottrådig; bladen meränd. af 2 former, de nedre cirkelrunda, något concava, 2sidigt utstående, de öfre eggrunda, n. spetsiga, rännformiga helbräddade, af grof cellväf; stipl. på flagellerna, små lancettlika; kalken eggrund veckig, något insänkt. ♃ 7, 8. — *β vagans:* glest kringkrypande i andra mossor, alla bladen cirkelrunda. Fig. Hook. t.34. Ek. f.70, 71, 106. Sill. M.exs.188. Somf. Cr.exs.37. G. & Rab. Hep. 113, 236.
Kärr, bland Sphagnum. (*Lpl.—ÖG. Ner. VG. Smål.* Vexiö, samt Skurugata: Scheutz. *Sk.* Esperöd: Adj. Aresch. och Broby: Hamnstr. enl. Lindb. — *N.*) *Stjelken 1—2 tum lång, bildande ofta stora och fasta, tumstjocka mattor i hvitmossekärren, särd. i Gestrikland, blek eller rödaktig till färgen; bladen utmärkta af sina stora maskor, hvilka n. sammanflyta. Anses af N. v. Es. m. fl. såsom en form af föreg. β har ofta i Sverige blifvit ansedd för Sphagnoecetis communis.*

8 J. *Schraderi Mart.* stjelken nedligg. flerböjd rottrådig; alla bladen rundadt elliptiska, något concava, helbräddade, rigtade uppåt och med kanterna tegel-lagda, af tät cellbyggnad; stipl. på flagellerna, syl-lika; kalken långt utskjutande, cylindrisk. ♃ 7, 8. Fig. Ek. f.97. G. & Rab. Hep. 230, 231.
Vid källor etc., r. (*Boh.* Christinedal: Thed. enl. Lindb. *VG.* Halleberg och *Stockh.* Sandsjön: Lindb. Ex. från öfriga, förr uppgifna loc. osäkra, såsom utan kalk, enl. Lindb.)

Omkr. 1 tum lång, ½ lin. bred, intrasslad, mer och mindre rent grön, torr trådsmal; bladen tämligen täta, från båda sidor rigtade upp- och framåt, till formen något aflånga; öfra vinkeln något utdragen och tillbakaböjd.

9 J. *subapicalis N. v. Es.* stjelken krypande ell. uppstigande, upptill bar, skjutande nyskott i toppen med i början smärre blad samt bredt syl-lika stipler; stjelkbladen rundadt eggformiga helbräddade, skeft vidväxta stjelken, utstående, ofvanpå concava; kalken föga framskjutande, eggrund, slät, med veckad mynning. ♃ 5, 6. Fig. Fl.D. 1716, f.1 enl. N. v. Es. G. & Rab. Hep. 275.

Sten, r. (*Sk.* Trollehall; Hallandsås i Hasslöf skog: Osbeck; samt Broby sn: Hamnstr. enl. Lindb. *VG.* Hunneberg, i Fredstorps hage: Lindb. — *N.* Trondhj. Mostamarken: Ångstr.) *4—6 lin. lång, n. tagelsmal, i tunna brungröna mattor; stipl. på stjelken små och omärkliga, på nyskotten åter, med hvilka den förlänges, stora och tydliga. — J. scalaris Fl.D.*

b — Stipler 0.

10 J. *cordifolia Hook.* stjelken upprät, grenig; bladen upprätta, bredt ovala, concava helbräddade, med den hjertlikt vidgade nedre delen strutlikt omgifvande stjelken; kalken aflång, n. slät, med fintandad mynning. ♃ 7, 8. Fig. Hook. t.32. Ek. f.26 och 75. G. & Rab. Hep. 171, 251.

Sten. i bäckar, r. (*Lul. Lpm.* Vallefjellet och vid Tarrajaure. *Pit. Lpm.* Tjidtjak och Peljekaise: Lindb. *Um. Lpm.* Laxfjellet; Storavara. *Jämtl.* Bunnarfjellet och Getvalen. *Herjed.* vid Malmagen; mell. Funnesdalen och Lângå m. fl. st. *Helsl.* Hudiksvall i Ullsäters bergskälla. *Gestr.* Gefle, i Kungsbäcken: R. Hn. *Dal.* Hykjeberget. *Värml.* Christinehamn i en bäck nära Clarakälla. *ÖG.* V. Ny, Åskebäck: Holmgr. enl. Lindb. — *N.* Finnm. Salten. Trondhjemstrakten. Dovre. Bergen, mellan Graven och Voss.) *1—2 tum lång, 1 lin. bred, mörkgrön ell. brunaktig, med mycket tunna blad, som icke gerna återtaga sin form i vatten; de omsluta stjelken med sin bredaste del, så att deras tvåsidighet blir otydlig. Sannolikt blott en enklare form häraf är enl. Gottsche och Lindb. J. tersa N. v. Es.*

11 J. *obovata N. v. Es.* stjelken uppböjd, n. bar; bladen skeft 2sidiga cirkelrunda helbräddade utstående; de öfre större, något utböjda, inneslutande hela kalken. ♃ 6. Fig. G. & Rab. Hep. 266.

Klipp. bland mossor, r. (*Ångml.* Bjertrå sn: Frist. enl. Lindb. — *N.* Trondhj. Fossen nära vattenfallet.) *½—2 tum lång och upptill ¾ lin. bred, nedåt afsmalnande, ej olik Alicul. compressa. — J. immersa Ångstr. i Bot. Not.*

12 J. *riparia Tayl.* stjelken krypande, grenig och rottrådig, försedd med flageller; bladen omv. eggrunda—elliptiska helbräddade, en del urnupna i spetsen, skeft vidfästade stjelken, glesa och 2sidiga; kalken päronformig, med 5—6veckad, sammandragen mynning ♃ 7, 8. Fig. G. & Rab. Hep. 57, 71, 116—7, 150—1, 276.

Bäck., helst på kalkgrund, r. (*ÖG.* Omberg, Borghamn med fr. *VG.* Kinnekulle, vid Mörkeklef. *Gottl.* Visby och Rute sn, vid Fardume: Cleve. Allt enl. Lindb.) *Stor som föreg., men mest beslägtad med J. pum., från hvilken den skiljes genom storleken, den blekare färgen och flagellernas närvaro.*

13 J. *lanceolata N. v. Es.* stjelken nedliggande, rottrådig; bladen n. horizontalt utstående, elliptiskt aflånga, trubbiga helbräddade; kalken cylindrisk slät, något krökt. ♃ 5—7. Fig. Hook. t.18. Ek. f.7. G. & Rab. Hep.94.

Fukt. skogsmark. (*Sk.—Medelp. VB.* Skellefteå, Krångforssen. *Herjed.* Hamrafjellet. *Jämtl.* Snasahögen. *Gottl.* Hessle i Fleringe: Cleve enl. Lindb. — *N.* Filefjell. Trondhj. Mostamarken.) *3—6 lin. lång, mörkgrön, växande i nog stora, platta mattor, n. alltid med kalk. — Liochlæna ed. 8.*

14 J. *pumila With.* stjelken kort, krypande med uppstig. topp, rottrådig; bladen rundadt eggformiga concava helbrädd. skeft vidfästa stjelken, något tegel-lagda och vända åt en sida; kalken aflång, på midten vidgad, långt utskjutande. ♃ 6—8. Fig. Hook. t.17. Ek. f.13 och 113 D. G. & Rab. Hep. 55, 237, 244.

Klipp., sandstränd. etc. r. (*Sk.* Klöfvahallar: Skärali. *VG.* Halleberg: Lindb. *Värml.* Christineh. på Fogelholmen. *Dal.* Grycksbo bruk, på stranden af Grycken. *Herjed.* Helagsfjellen. *Pit. Lpm.* Tjidtjak och Peljekaise; samt *VB.* Krångforssen: Lindb. *Uppl.* Söderfors. *ÖG.* V. Ny, vid Näs stenbrott etc. — *N.* flerestädes upp till Salten.) *3—5 lin. lång, tagelsmal, intrasslad i tunna, ofta handstora lager af*

mörkgrön, stundom brun färg; bladen än glesa, knappt vidrörande hvarandra, än närmade och med kanterna tegellagda. — J. Zeyheri Hüb. och ed. 8 hör, enl. Gottsches obs., till närv. art.

15 J. *sphærocarpa Hook.* stjelken kort, uppstigande, bar; bladen cirkelrunda, n. platta, helbräddade, mycket utstående; de öfre fästade n. tvärt öfver stjelken, de nedre snedt fästade, med basen något nedlöpande på stjelkens framsida; kalken klubblikt omv. eggrund, slät, 4tandad, långt utskjutande. ♃ 5, 6. Fig. Hook. t.74. Ek. f.20. Fl.D.1775, f.2. G. & Rab. Hep. 186.

Jord i bergstrakt. r. (*Lul. Lpm.* Jockmock. *VB.* Haparanda: Frist. enl. Lindb.: Skellefteelfvens stränder. *Dal.* Fulufjell. *Helsl.* — *N.* Bergens st. i en grotta upp i Ousedalen. Finnm. och flerestädes enl. Hüb.) *3—5 lin. lång; bladen på ofruktsamma ex. tätt tegel-lagda, hos de fruktsamma glesare, något brungröna af medelmåttigt grof cellväf.*

16 J. *crenulata Sm.* stjelken krypande, rottrådig; bladen närmade utstående, skeft och ensidigt fästa, cirkelrunda platta helbräddade, kanten omgifven af en rad större, n. 4kantiga celler; kalken eggrund, 4sidig. ♃ 5, 6. Fig. Hook. t.37 och Suppl. t.1. Ek. t.3 och 12, f.25. Lindgr. M.exs.100. G. & Rab. Hep. 172, 219.

Fukt. mark, särd. lerjord, r. (*VG.* Degeberg etc. *Boh.* Christinedal: Thed. *ÖG.* Motalatrakten. *Stockh. Dal. Värml.* Kroppa: Wahlenb. enl. Lindb. — *N.* Trondhjemstrakten; flerestädes enl. Somf.) *Var. till storl. än 4—6 lin. lång och ½ lin. bred, än dubbelt spädare; vanl. ljusgrön; bäst skiljd af bladmaskorna, som äro rundade i bladskifvan, då yttersta ringen deraf eller kantcellerna äro afskiljda med en mörkare rand och sjelfva större, klarare och 4kantigare.*

17 J. *nana N. v. Es.* stjelken uppstigande eller upprät, kort, rottrådig; bladen cirkelrunda, skeft fästa vid stjelken, n. platta och föga utstående, helbräddade; kalken eggrund, med sammanveckad 4kantig mynning. ♃ 7, 8. Fig. G. & Rab. Hep. 287.

Fukt. jord, r. (*ÖG.* Omberg, Borgsudde. *Jämtl.* Åreskutan. *Pit. Lpm.* Walloive och Käxa: Lindb. — *N.* Öjlo i Quamsklefven. Trondhj. Mostamarken.) *Föga skiljd från följ., är endast mindre och mörkare, bladen icke nedlöpande.*

18 J. *hyalina Lyell:* stjelken kort, nedtill krypande och rottrådig: öfre delen uppböjd; bladen tätt tegel-lagda, skeft fästade, något ensidiga och nedlöpande, cirkelrunda, meränd. med bugtigt intryckta helbräddade kanter; kalken uppblåst eggrund, med sammanveckadt 5kantig mynning. ♃ 5, 6. Fig. Hook. t.63. Ek. f.45. G. & Rab. Hep. 189, 234.

Fukt. jord, r. (*VG.* Roo. *ÖG.* Vinnerstad: Holmgr. enl. Lindb. *Södml.—Herjed.* — *N.*) *3—5 lin. lång, vanl. i platta ljusgröna tufvor; bladen med hel ell. något bugtad kant. — J. Schmideliana Hüb. och Handb. ed. 3.*

19 J. *parvula Lindb.* stjelken ytterst liten och hårsmal, rottrådig, öfverallt betäckt af upprätt och 2sidigt tegel-lagda cirkelrunda helbrädd. blad; kalken stor, uppblåst, omv. eggrund. ⊙ 6, 7. Fig.

Lerjord, r. (*Gefle* vid Marielund nära Nynäs.) *Ytterst liten, knappt en linie lång, tufvad; bladen utan mikroskop icke urskiljbara, inneslutande hvarandras baser; kalken stor i jemförelse med växten. Finnes trol. mångenstädes, men förbises lätt. — J. cæspiticia ed. 8, men lär enl. Gottsche och Lindb. icke vara Lindenbergs art, med hvilken deremot Lindb. anser att J. Schmideliana Thed. M. exs. 137 bättre, ehuru icke fullt öfverensstämmer.*

** Bladen 2flikiga ell. 2tandade, säll. 3tandade.

a — Med stipler.

20 J. *Mülleri N. v. Es.* stjelken nedligg. ell. uppstigande, rottrådig; bladen runda, urnupet 2tandade med n. halfmånlik urskärning och trubbiga eller något spetsiga flikar; stipl. små, lancettlika, hela ell. flikiga; kalken n. cylindrisk slät, med veckig 4klufven mynning. ♃ 5, 6. — *β acuta Lindb.:* bladens urskärning något hvass med spetsiga flikar; stipler syllika. — * *heterocolpos Thed.* bl. omv. hjertlika, de öfre med smal, de nedre med vid urskärning; kalken oval ell. något päronlik. Fig. Hüb. Deutschl. Leberm. n:o 118. G. & Rab. Hep. 147—8, 227. *β* Ek. f.101. Sill. M.exs.191. * V.Ac. H.1838.

Fukt. jord, * fjelltr. bland andra mossor, r. (*ÖG.* Hålberget och Lemunda: Holmgr. *Ångml.* Bjertrå: Frist. enl. Lindb. — *β Gestr.* Kubbo, vid Qvarkkärrsbäcken. *Dal.*

Norrbärke, vid sjön Barken; Osmundsberget: Lindb. *Pit. Lpm.* Arvidsjaur, Peljekaise m. fl. st.: Lindb. — *N.* Hardanger; Dovre, nära Sprenbäcken. — * *Herjed.* Malmagen, Funnes- och Ljungdalen. *Dal.* Idre. — *N.* Fämundstrakten.) *½—1 tum hög, 1 lin. bred, gul- eller brungrön, föga grenad. Stipl. små, dolda i rotluddet; bladkanten i utskärningsvinkeln litet utböjd. — β J. acuta Lindenb. och ed. 8.*

21 J. *plicata Hn.* stjelken n. trind af de meränd. täta, skeft fästade och uppåt ensidiga bladen, något rottrådig; bladen runda concava, klufna n. till midten i 2, sällan 3, eggrunda trubbade flikar, med trubbad urskärning; stipl. deldta i 2 syl-lika flikar; kalken i toppen, slutl. på sidan, aflång. ♃ 6, 7. — * *Kunzeana Hüb.* stjelken utdraget trådlik; bladen mer åtskiljda och utstående. — β *gracilis:* bladen med mer spetsiga flikar; för öfr. som *. Fig. * V.Ac.H.1838.

Fukt. mark. (*Lpl.—Värml. Dal. Gestr.* Oslättfors. — * *Pit. Lpm.* Peljekaise och Arvidsjaur, på Prestberget: Lindb. *Herjed. Helsl. Uppl.* Lingonbacka och Vitulfsberg. *Stockh.* Stadshagen och nära Skanstull: Lindb. *Dal. VG.* Hunneberg: Lindb. — β *N.* Trondhj.) *Fast tufvad brungrön; stjelken med spetsen uppböjd, 4—8 lin. lång, ½ bred; bladflikarne än rundtrubbiga, än trubbiga med udd. Har stund. 2- och 3flikiga blad och närmar sig då J. quinquedentata. * mer upprät och enkel, vanl. 1 tum eller längre, nog olik α, såsom växande bland andra kärrmossor.*

22 J. *bantriensis Hook.* stjelken plattad af skeft fästade blad, bar; bladen från bredare bas quadratiskt rundade, grundt 2klufna, med rundadt trubbig urskärning och spetsiga ell. trubbiga flikar; stipl. eggrunda—syl-lika, sargadt tandade ell. helbräddade; kalken i toppen, omv. kägellik slät, med smal tandad mynning. ♃ 6, 7. Fig. Hook. Suppl. t.3 (J. *bident.*) enl. Lindb.

Fukt. st. r. (*ÖG.* Omberg, i skogen nära Elfvarum: Lindb. *Gottl.* stranden af Gothemsån, ymn. fruktbär.: Cleve enl. Lindb.) *1—2 tum lång och mer än en lin. bred, brungrön, enkel ell. upptill med få grenar, med blad som, undantag. flikigheten, något likna dem hos Chilosc. polyanthos.*

23 J. *Hornschuchiana N. v. Es.* stjelken n. platt af mycket skeft fästa blad, rottrådig; bladen runda, något grundt 2flikiga, med rundadt trubbig urskärning och smalspetsiga flikar; stipl. lancettlika spetsade, med 2—3 syl-lika sidoflikar; kalken i stjelkens topp, aflång slät, med smal, småtandad mynning. ♃ 8, 9. Fig. G. & Rab. Hep. 128, 246.

Kärr, r. (*Jämtl.* Åreskutan, i kärr mot Husåbytta. *Gefle,* Kubbo i Ormtjärnsmuren. *Gottl.* vid Ahr i Fleringe: Cleve enl. Lindb. — *N.* Dovre, Kongsvold bland *Cinclid. arcticum.) 1—3 tum lång och vanl. mer än 1½ lin. bred, brungrön; bladen stora, n. cirkelrunda med knappt till ⅓ flikad topp, korta, men spetsiga flikar; bladmaskorna stora, täta, n. runda, perichætialbladen 2:ne, lika de öfriga, men smärre och med grundare urskärning; kalken en lin. lång, gulgrön.*

24 J. *albescens Hook.* stjelken uppstig. tagelsmal, n. bar; bladen glest [perlbandslikt] tegellagda, stundom åtskiljda, föga utstående, n. cirkelrunda och djupt concava, 2flikiga med smal trubbig urskärning och mot hvarandra rigtade flikar; stipl. eggrunda hela och otandade; kalken aflångt eggrund. ♃ 6, 7. Fig. Hook. t.72 och Suppl. t.4. Ek.f.42. Somf. Suppl. t.3. G. & Rab. Hep. 35.

Fjellv., oftast bland andra mossor, r. (*Lpl.—Dal.* Fulufjell i Särna, När- och Hemfj. i Transtrand. — *N.* Finnm. — Dovre och Filefjell.) *4—6 lin. lång, trådlik, i torrt tillstånd likasom ledad af de skål-lika, tilltryckta bladen, hvilkas urskärning sällan når till ½ och är smal, oftast lik en spricka; färgen ljusgrön, äldre n. perlhvit. — J. scutata Somf. Suppl.*

b — Stipler 0.

25 J. *inflata Huds.* stjelken nedligg. ell. upprät, krokig, bar; bladen skefva glesa eggrunda, n. till midten 2klufna, med något hvass urskärning och trubbiga flikar; kalken i toppen, aflångt päronlik, slät. ♃ 5, 6. — β *major:* dubbelt större, grön; bladen plattade. — γ *hercynica:* stjelken tufvad upprät, med slaka och smala nyskott; bladen concava, med inböjda flikar. Fig. Hook. t.38. Ek. f.23 och 81. Thed. M.exs.140. G. & Rab. Hep. 145, 174, 253.

Kärr, fukt. jord. (*Lpl.—Smål.* — *N.*) *Vanl. tagelsmal och brungrön, ofta n. svart till färgen; utmärkt af de mycket trubbiga bladflikarne. β stor som J. ventricosa, lifligt grön. — γ J. hercynica Hüb.*

26 J. *orcadensis Hook.* stjelken utdragen, föga grenig, rottrådig; bladen skeft fästade n. en-

sidiga, från bred bas eggrunda, grundt och trubbigt urnupna i den något tillbakaböjda spetsen; flikarne trubbade. ♃. Fig. Hook. t.71. Ek. f.39. G. & Rab. Hep. 40.

Bland mossor och rehnlaf i fjelltr. r. (*Lul. Lpm. Dal.* Idre vid Gröfvelsjön; Transtrand på När- och Hemfjellet. — *N.* vid Dalgränsen på Sahlfjellet. Oudalen nära Storsöen. Dovre på Kongsvold. Bergens st. mell. Graven och Voss.) *2—3 tum lång, ¾ lin. bred, blek och föga grenig; bladen nedtill mer utstående, upptill lagda mot hvarandra, på baksidan concava. Frukt okänd.*

27 J. *Wenzelii N. v. Es.* stjelken nedligg. ell. uppböjd, enkel ell. upptill 2grenad, rottrådig; bladen skefva, 2sidigt utstående, n. cirkelrunda, grundt och trubbigt intryckta, med dels trubbiga dels spetsade, ofta ojemnt tandade flikar; kalken aflångt cylindrisk. ♃ 6, 7. Fig.

Fukt. st. i fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* Täppijänka: Frist. och Björnstr. *Pit. Lpm.* sandiga stränder af en bäck från Hvittjak nära Arvidsjaur, m. frukt. *Herjed.* Haftorsstöten: Frist. Allt enl. Lindb.) *½—¾ tum lång, ½ lin. bred ell. smalare, brunaktig.*

28 J. *ventricosa Dicks.* stjelken nedligg. ell. uppböjd, mer och mindre plattad af de 2sidiga bladen, rottrådig; bladen skefva utstående, n. quadratiska 2flikiga, med grund, bred och trubbig urskärning samt spetsiga flikar; kalken uppblåst eggrund ell. oval. ♃ 7—9. — *β porphyroleuca Gottsche:* bladen ovalt quadratiska af blek färg, med något hvassare urskärning. Fig. Hook. t.28. Ek. f.58 och 78 (*β*). Somf. Cr.exs.40. G. & Rab. Hep.184—5, 288 (*β*).

Skogsmark, a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *¼—¾ tum lång, ½ lin. bred, ofta smalare; bladen utböjda med n. parallela sidor, halfmånlik urskärning i spetsen. Är vanl. rent grön. β J. porphyrol. N. v. Es. och ed.8 lär, enl. Lindb., stundom hafva stipler.*

29 J. *alpestris Schleich.* stjelken krypande, uppböjd; bladen eggrundt quadratiska concava, de nedre plattare och mer utstående, bugtigt urskurna med spetsiga inböjda flikar; perichætialbladen breda, 2—3flikiga, dubbelt kortare än den aflånga, släta kalken. ♃ 5, 6. Fig. G. & Rab. Hep. 190, 264—5.

Klipp. på ruttna mossor, etc. r. (*Pit. Lpm.* Tjidtjak, Peljekaise etc.: Lindb. *Jämtl.* Snasahögen och Getvalen: R. Hn. *Herjed.* Skarffjellet: Frist. enl. Lindb. *Dal.* Skatungen: Lindb.; Norrbärke. *Uppl.* vid Stummelbo i Vahlö sn; Tierp vid Fors etc. *Stockh.* Värmdön, på Ramansberget: Cleve, Skarpneck, Nacka: Lindb. *Boh.* Marstrand: Prof. Huss enl. Lindb. — *N.* Trondhj.; Gudbrandsdalen: Jens., samt mell. Stuedalen och Haftorsstöten: Frist. enl. Lindb.) *Lik föreg., hufvudsakligen skiljd med den långa kalken.*

30 J. *bicrenata Lindenb.* stjelken kort, krypande, under convex af de skeft fästade, uppåt rigtade, samstötande bladen, rottrådig; bladen eggformigt rundade, djupt och hvasst urnupna med korta spetsiga flikar; cellväfven finprickig; kalken i toppen, omv. eggrund. ♃ 6—8. Fig. Ek. f.93, 2. Thed. M.exs.141. G. & Rab. Hep. 127, 187.

Jord, r. (*Hall.* Bårarp: Lindb. *VG.* Degeberg. *ÖG.* enl. Lindb. *Södml.* Gerstaberg: Cleve; och *Stockh.* flerest.: Lindb. *Dal.* Norrbärke: Liedstr. enl. Lindb. *Pit. Lpm.* Glommersliden och Arvidsjaur: Lindb.) *½—1½ lin. lång, tätt täckt af bladen, som äro concava, hafva rundade kanter och grund urskärning, högst till ⅛; kalken stor, veckig.*

31 J. *intermedia Lindenb.* stjelken som föreg.; bladen skeft fästade, tätt tegellagda concava, något 4hörnigt eggrunda, af grof cellväf, halfmånlikt eller trubbigt urnupna, sällan 3flikiga, med olikstora spetsiga flikar; perich.bladen 3—4flikiga; kalken vidgadt eggrund. ♃ 6—9. — *β capitata:* grenarne uppåt vidgade; öfra bladen knutna i ett hufvud, krusiga flerflikiga. Fig. Ek. f.93, 1; t.6 och 12, f.46; *β* f.32. Hook. t.80 (*β*). G. & Rab. Hep. 60, 144.

Jord, r. (*Sk.* Årup: Åkerm., och Broby: Hamnstr. enl. Lindb. *Hall.* Bårarp: Lindb. *Södml. Värml. Dal.* Norrbärke: Liedstr. enl. Lindb. — *N.*) *Vanl. 1—2 lin. lång, krypande och med rottrådar hårdt fästad vid jorden, endast fri och uppstigande med de något tjockare och krusiga topparne. — β J. capitata Hook.*

32 J. *saxicola Schrad.* stjelken uppstigande, groft trådlik, föga rottrådig; bladen rännformiga, skiftevis nående med basen öfver stjelkens framsida; öfre fliken n. lika stor som den undre, spetsig, den undre trubbad; båda eggrunda helbräddade; kalken uppblåst eggrund, veckig, fliktandad. ♃ 4—6. Fig. Ek. f.73 [mindre god]. G. & Rab. Hep.12.

Berg, trädst. (*Lpl.—Smål. Sk.* Skärali. — *N.*) *Växer i 1—2 tum höga, täta tufvor af brunaktig färg; stjelken på undre sidan trind, ofvanpå trapplik af de skiftevisa bladbaserna. Undre fliken bredare än den öfra, men icke så olikformig som*

Ekarts fig. Kalken, som mycket sällan träffas, vanl. på stjelkens sida, i följd af stjelkens förlängning af nyskott. — J. resupinata Wg.

33 J. *Michauxii Web.* stjelken som föreg.; bladen rännformiga, tättsittande, n. quadratiska, 2klufna, med spetsiga inböjda flikar; svepebladen lika de öfriga; kalken n. omv. eggrund, med veckad mynning. ♃ 7. Fig. G. & Rab. Hep. 245.

Klipp. trädst. r. (*Sk.* Skärali, på klippor; samt *VG.* Bromö i Venern, på ruttna trädst.: Lindb.) *Ungefär tumshög och föga finare än föreg., som den liknar till färg och växtsätt. — J. densa N. v. Es.*

34 J. *minuta Dicks.* stjelken tagelsmal bar; bladen tvärtöfver och skiftevis fästade på 2 sidor af stjelken, utstående och något åtskiljda, eggr. quadratiska, rännformigt concava, hvasst urnupna, med likstora, något spetsiga flikar; svepebl. hela; kalken i toppen af korta sidogrenar, eggrund veckig. ♃ 8, 9. — β *vivipara:* de öfre bladen sargadt sågade. — γ *gypsophila:* 2—3 lin. hög; bladflikarne olikstora, den mindre spetsig. — δ *minima:* 2—3 lin. hög, n. hårfin; bladen med likstora trubbiga flikar och mycket grund urskärning. Fig. Fl.D.2190. Hook. t.44. Ek. f.3. Sill. M.exs.189. G. & Rab. Hep. 36, 270, 290.

Klipp. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Lik J. saxicola, men många gånger finare, ehuru ofta lika lång; bladen sitta tvärt öfver stjelken, nästan alls icke snedt och ensidigt som på denna.*

35 J. *Helleriana N. v. Es.* stjelken hårfin, grenig och rottrådig; bladen, som föreg. med spetsiga flikar; svepebl. 2—3klufna; kalken eggrund, med veckad mynning, föga utskjutande. ♃ 6—8. Fig. Ek. f.103.

Rutt. träd i kärr, r. (*Stockh.* vid Gåsberget i Järfälla sn. och Sandsjön. *Gestr.* Kubbo. *Dal.* Grycksbo. *VB.* Norsjö sn, mell. Granliden och Granbergs träsk. Allt enl. Lindb.) *Liten och fin som föreg:s minsta former, från hvilka den svårligen skiljes med annat än stjelkens rotludd.*

(afdeln. †††.)

*** Bladen 3—6flikiga ell. tandade, säll. 2tandade.

a — Med stipler.

36 J. *attenuata Lindenb.* stjelken lång trådlik rottrådig, utskjutande långa tagelsmala flageller i toppen; bladen närmade, ovalt quadratiska, i spetsen 2—3tandade med korta spetsiga tänder; stipl. 2klufna [stund. 0]; kalken i toppen, klubblik. ♃ 7—9. — β *fusca:* kortare, brunaktig; de öfra bladen 2tandade. Hook. t.70, f.18—22. Fig. Ek. f. 102. Thed. M.exs.145. G. & Rab. Hep. 153.

Klipp. r. (*Sk.* Skärali. *Hall.* Hasslöf. *VG. ÖG. — Lpl. — N.*) *1—2 tum lång, trådsmal, knappt ½ lin. bred, grön. — J. quinquedentata γ Handb. ed.2. J. tridentata Sw. J. barbata var. A: N. v. Es.*

37 J. *Flörkii W.M.* stjelken uppböjd, n. trind af de skefva och uppåt ensidiga bladen, rottrådig; bladen täta tegel-lagda eggrundt quadratiska, 3- säll. 2- ell. 4tandade, med korta spetsiga inböjda tänder; stipl. tydliga, deldta i 2, meränd. hvasstandade ell. klufna flikar. ♃ 5—7. Fig. Wg. Fl.L.t.25, f.3. G. & Rab. Hep. 183, 248—9, 268.

Klipp. helst i fjelltrakt. r. (*Torn. Lpm.* Kuma-Eno. *Pit. Lpm.* flerestädes. *Jämtl.* Åreskutan och Snasahögen. *Herjed.* Hede past. *Dal.* Idre etc. *VB.* Skellefteå. *Ångml.* Tåsjön: Frist. enl. Lindb. *Helsl.* Hemstanäs. *Stockh.* L. Nyckelviken, Flatsjön och Utön: Lindb. — *N.* Hammerfest. Salten, Solvaagtind. Dovre, på Finnshöe. Fämundstrakten.) *Knappt tumslång, tufvad brunaktig, ej olik J. saxicola och plicata. — J. quinquedentata γ julacea Wg.Fl.Su. J. barbata B: N. v. Es.*

38 J. *quinquedentata L.* stjelken uppböjd rottrådig plattad; bladen horizontala quadratiska, med främre kanten rundad och 3—5tandad, veckiga; tänderna trubbiga med udd, de nedre böjda in- och uppåt; stipl. otydliga, 2klufna eller delade, tandade; kalken i toppen, slutl. på sidan, omv. eggrund. ♃ 7—9. Fig. Ek. f.41, n:o 9. Hook. t.70. Thed. M.exs.144. G. & Rab. Hep. 175.

Sten. etc. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Mörkgrön, 1—2 tum lång, 1 lin. bred; bladens öfre kant lång och hel, den nedre eller främre kort, mellan båda ligga tänderna, af hvilka den öfversta är störst. Stipl. stundom inga. — J. barbata F: N. v. Es.*

39 J. *barbata Schmid.* stjelken som föreg.; bladen tegel-lagda, horizontala, quadratiska, n. liksidiga, i toppen med 3—4 platta spetsiga tänder; stipl. klufna i 2 lancettlika

otandade flikar; kalk som föreg. eggrund. ♃ 6, 7. Fig. Fl.D.2123. Hook. t.70, f.1—17. Ek. f.41, n:o 1—6, 8, 10. Thed. M.exs.142. G. & Rab. Hep. 37, 131, 235.
Sten. etc. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Lik och förblandad med föreg.; men bladen nå icke så långt fram på stjelkens framsida samt hafva öfre och nedre sidan n. lika långa; stipl. ofta inga.* — *J. barbata E: Schreberi N. v. Es.*

40 J. *lycopodioides Wallr.* bladen rundade veckiga och bugtigt flikade rundtomkring i meränd. 5, korta trubbade, något uddspetsiga tänder; stipl. stora 2klufna hårlikt tandade; för öfrigt som föreg. ♃ 6—8. Fig. Thed. M.exs.143. G. & Rab. Hep. 188.
Berg etc. r. (*Lpl.—Gestr. Dal.* — *N.*) *Lifligt grön, bredare och plattare än de föreg. Bladen större, liknande en gåsfot eller fruktfodret hos Asperugo; tänd. sällan 4 eller 3. Högst sälls. med frukt.* — *J. barbata D: lycopodioides N. v. Es.*

41 J. *setiformis Ehrh.* stjelken trådlik, trind af de tätt sittande, 3—4delade bladen; bladflikarne eggrunda uppräta, med utvikna, meränd. tandade kanter; stipl. till form och storlek n. liknande bladen, 2klufna. ♃ 7, 8. — *β alpina:* bladflikarne n. helbräddade. Fig. Hook. t.20. Ek. f.15. G. & Rab. Hep. 96, 252.
Högre berg, r. (*Lpl.—VG.* Kinnekulle. *Helsl. Stockh. Smål.* i Skurugatan. — *N.*) *Stjelkarne tufvade, 1—2 tum långa, föga grenade, torra mycket bräckliga, alldeles täckta af bladen, som hafva ett knaggligt utseende.* — *J. concatenata Sm.*

b — Stipler 0.

42 J. *incisa Schrad.* stjelken ganska kort, uppböjd rottrådig, tätt besatt med krusigt veckiga 3flikiga blad; flikarne olikstora kölade småtandade; kalken i toppen omv. eggrund. ♃ 6—9. Fig. Hook. t.10. Ek. f.30 och 77. G. & Rab. Hep. 228—9.
Jord, rutten ved etc. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Stjelken 2—4 linier lång, utplattad 1 lin. bred, tufvig, ljusgrön, utmärkt af de krusiga bladen; är sällan något förlängd med glesare blad, oftare är stjelken knappt urskiljbar.*

43 J. *polita N. v. Es.* stjelken uppstigande, föga rottrådig; bladen n. quadratiska veckiga, i spetsen med 3, trubbiga helbräddade flikar; kalken aflång—klubblik, med veckad mynning. ♃ 7, 8. Fig.
Fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* Käxa, Peljekaise och Arvidsjaur, vid fjellbäckar, med frukt: Lindb.) *½—1½ tum lång, 1 lin. bred, nedtill brun, i topparne ljusgrön har denna art en viss habituel likhet med Sarcosc. emarg., men är i friskt tillstånd utmärkt af bladens starka fettglans. Kalken, som för första gången upptäckts af Lindb., sitter dels i toppen, dels ganska ofta på sidan i följd af stjelkens förlängning genom nyskott.*

††† *Bicuspides:* Bladen i 2 rader, meränd. 2- sällan 3flikiga ell. -tandade; frukt på en egen sidogren.

a — Stipler 0.

44 J. *bicuspidata L.* stjelken krypande, ell. uppstig., nedtill rottrådig; bladen större och bredare än stjelkdiametern, rundadt quadratiska, till midten 2klufna, med hvass urskärning och lancettlika spetsiga, raka flikar; kalken på korta grenar från stjelkens basis, n. cylindrisk. ♃ 5, 6. — *β conferta:* mer gyttrad och upprät, mörkgrön; bladen tätare, något concava, med smalare urskärning. — *γ Lammertiana:* styfvare, med täta mycket concava blad, 2sidigt utstående. Fig. Hook. t.11 och Suppl. t.4. Ek. f.33. Sill. M.exs.190. G. & Rab. Hep. 74, 110, 191, 289.
Jord, rutten ved etc. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Grenad vid roten i ½ tum långa krypande grenar med vanligen åtskiljda blad; knappt ½ linie bred, blekgrön, genomskinlig af mycket grof cellväf; bladspetsarne ofta något böjda, men icke mot hvarandra. Denna och de 5 följ. skiljas af Spruce i en egen afdeln.: Trigonanthus, hvilken Lindb. anser bilda ett eget nytt slägte, stående midt emellan Jungerm. och Lophocolea.*

45 J. *catenulata Hüb.* stjelken som föreg.; bladen bredt eggrunda, till midten klufna i 2, n. parallela spetsiga flikar, med smal rundadt trubbig urskärning; kalken som föreg. aflång veckig. ♃ 5, 6. Fig.
Rutten ved, jord, r. (*ÖG.* V. Ny sn. Belleberg på ruttna stockar vid ett källdrag i skogen. *Gestr.* Kubbo, i Hjortronmossen: R. Hn. *Dal.* skogsstigar mellan Falun och Grycksbo: Lindb. *VB.* Norsjö sn, Långträsk: samt *Pit. Lpm.* Arvidsjaur: Lindb. — *N.* enl. Ångström.) *Tagelsmal, brunaktig, föga genomskinlig; bladen täta, men*

icke täckande hvarandra, föga bredare än stjelkdiametern, af temligen stora runda maskor, med brunaktigt mellan-nät; för öfr. föga skiljd från följ.

46 J. *connivens Dicks.* stjelken nedligg. grenig rottrådig; bladen glesa cirkelrunda och n. till midten 2klufna, med rund urskärning och spetsiga, n. samstötande flikar; kalk som föreg. ♃ 5, 6. Fig. Hook. t.15. Ek f.60. G. & Rab. Hep. 111, 173, 239.

Bland andra mossor, Sphagnum etc. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Tagelsmal, några lin. lång, ljusgrön eller hvit och genomskinlig af så grof cellväf, att bladen ofta icke bestå af mer än 20—30 maskor. Mellan de mot hvarandra rigtade bladspetsarne liknar ofta urskärningen ett rundt hål.*

47 J. *curvifolia Dicks.* stjelken krypande, grenig rottrådig: bladen eggrunda, till midten 2klufna, med rund urskärning och syl-lika mot hvarandra rigtade samt inkrökta och ledade flikar; kalken på grenarnes sida, n. cylindrisk. ♃ 5—7. — *β Baueri Lindenb.* bladen glesare och mer utstående, med längre och smalare flikar. Fig. Hook. t.16, och Suppl. 1. Ek. f.59. G. & Rab. Hep. 72; *β* 13, 217, 232, 250.

Rutten ved etc. r. (*Sk.* flerest.: Ahnf. *Smål.* Femsjö: Fries. *ÖG.* V. Ny sn, Belleberg: Holmgr. Allt enl. Lindb.) *Lik föreg., men bildar ofta nog stora, intrassl. mattor med de tagel- eller hårsmala grenarne; cellväf. grof och genomskinlig, hvaraf bladflikarne synas ledade; bladen mer concava än hos de 2 föreg. Hufvudformen enl. Lindb. icke funnen hos oss.*

(J. divaric. β.)

b — Med stipler.

48 J. *divaricata EB.* stjelken krypande, grenig hårfin rottrådig; bladen glesa och knappt bredare än den i proportion tjocka stjelkens diameter, eggrunda, till midten 2klufna med raka n. eggrunda och något trubbade flikar; stipl. lancettl. trubbiga ell. omv. eggrunda urnupna; kalken ovalt cylindrisk. ♃ 8, 9. — *β examphigastriata Lindb.* utan stipler. Fig. Hook. t.12. Ek. f.34. G. & Rab. Hep. 107; *β* 59, 129.

Jord, på torra st. bland lafvar etc. r. (*Sk.* Broby: Hamnstr. enl. Lindb. *Stockh.* flerest., äfven med fr. vid Huddinge kyrka: Lindb. — *β* mer allmän: *Sk.—Gestr. Dal. Jämtl.* Snasahögen. — *N.*) *En af de minsta bland Skand. arter, liknande ett fint ludd. — J. byssacea Hook. J. Starkii Funck och ed. 8. β J. divaricata ed. 8.*

49 J. *Francisci Hook.* stjelken kort med uppstig. hårfina grenar, glest rottrådig; bladen som föreg., ovala, grundt 2klufna, med smal, men trubbig urskärning och raka trubbiga flikar; stipl. aflånga, 2klufna ell. hela. ♃ 5, 6. Fig. Hook. t.49. Ek. f.66.

Kärr, bland andra mossor, r. (*VG.* Hunneberg, bland *Sphagn. tenell.:* Lindb.) *Grenarne på Sv. ex.* $\frac{1}{2}$ *tum långa, hårfina, med mycket glest sittande blad, hvaraf de nedre äro hvitgröna, de öfre ljusröda. Kalken, som är aflång, icke funnen hos oss.*

†††† *Æquifoliæ:* bladen i 3 rader [den ena raden af bladlika stipler].

* Bladen delade till basen i 2—4, hår- ell. syl-lika, af cellerna ledade flikar.

50 J. *trichophylla L.* bladen delade i 2—4, hårlika, perlbandslikt ledade flikar. ♃ 6. Hook. t.7. Fig. Ek. f.27. Thed. M.exs.134. G. & Rab. Hep. 15, 267.

Rutten ved etc. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Liknar för blotta ögat ett fint, grönt ludd; bladen så djupt delade, att många anse flikarne, hvilka bestå af en enda rad celler, för enkla blad. — Ptilidium Mitt. enl. Lindb.*

51 J. *setacea Web.* bladen 2—3delade, med syl-lika, något inböjda, ledade, trubbade flikar. ♃ 6—8. Fig. Sw. Meth. Musc. t.1, f.6. Hook. t.8 och Suppl. t.1. Ek. f.28. Sill. M.exs. 187. G. & Rab. Hep. 38, 39, 114.

Torfkärr etc. r. (*Sk.* Skärali och Röstånga: Lindb.; Broby sn: Hamnstr. enl. Lindb. — *Gestr.* i Sphagnum-kärr på Hilleskogen; vid Främlingshem etc.) *Tagelsmal, krypande, ofta mattlikt tufvad mossa; bladflikarne korta inböjda, af 1—2 cellrader, trubbigare än hos föreg. — Lepidozia Mitt. enl. Lindb.*

(J. setiformis.)

** Bladen 2klufna ell. 2flikiga.

52 J. *julacea Lightf.* stjelken trådlik, trind af tegel-lagda concava eggrunda, till nedom midten hvasst 2klufna blad, med lancettlika spetsiga flikar. ♃ 6—8. Fig. Hook. t.2. Ek. f.61. G. & Rab. Hep. 126, 152.

Fjellv. (*Lpl.—Jämtl.* omkring snödrifvorna på fjellen. *Herjed. Dal.* Fulufjell. — *N.* Finnm. Dovre. Norfjellet, i söd. N.) *Växer i stora fasta lager, med ½ tum långa tagelsmala, n. pargreniga stjelkar; brungrön, af ålder blåhvit; bladen både i friskt och torrt tillstånd vanl. så täta och tilltryckta, att växten är svår att undersöka. — J. concinnata Wg. Fl.L. J. nivalis Sw. och Wg. Fl.Su.*

53 J. *laxifolia Hook.* n. hårsmal och slak; bladen glesa och spridda, föga utstående, aflångt eggrunda 2klufna, med spetsiga flikar och urskärning; kalken i toppen, aflång. ♃ 6—8. Fig. Hook. t.59. Ek. f.8.

Fjellbäck. r. (*Jämtl.* Åreskutan, Snasahögen etc. *Herjed.* Funnesdalsberget; samt på gränsfjellen. *Dal.* vid Gröfvelsjön. — *N.* Hammerfest. Salten. Dovre allmän.) *½—1 tum hög, jemte bladen hårsmal, n. vattenklar, utan rottrådar; bladen af grof nätbyggnad, klufna n. till midten. En trol. hit hörande form är J. Hübeneriana N. v. Es. och ed. 8.*

81. SPHAGNOECÉTIS *N. v. Es.*

1 S. *communis N. v. Es.* stjelken nedligg. slankig rottrådig, utan stipler; alla bladen cirkelrunda, n. platta, helbräddade, de nedre platt utstående, de öfre sammanlagda, föga framlöpande på stjelken, af mycket fint punkterad cellbyggnad; stipl. på flagellerna, bredt syl-lika; kalken på korta sidogrenar, aflång. ♃ 7, 8. — *β macrior:* stjelk. grenig uppstig., bladen glesa, något mer eggrunda. Fig. Hook. t.33 och Suppl. t.2. Ek. f.43, 48. G. & Rab. Hep. 16, 300.

Kärr, bland andra mossor, r. (*Sk.* Årup; Hasslemosse, etc. *ÖG.* V. Ny sn, Belleberg och Äskebäck, samt Motala sn, Bergsäter enl. Lindb. *Stockh. Värml.* Christineh. i Hagmossen. *Jämtl.* Snasahögen: R. Hn. *Pit. Lpm.* Tjidtjak: Lindb. *Torn. Lpm.* Kurravara: Frist. enl. Lindb. *VG.* Halle- och Hunneberg: Lindb. — *N.* Oudalen vid Storsöen. Trondhj. st. på Lysöen etc. — *β Herjed.* och *Dal.* i fjellen samt tillstötande trakter i *N.*) *1½—3 tum lång, ½ lin. bred ell. mera, af blek vaxglänsande färg. Lik J. anomala och Taylori, men utmärkt af frukten, stiplerna och bladen, som hafva mycket finare, punktlika maskor. — J. Sphagni Dicks. β J. denudata N. v. Es.*

82. LOPHOCÓLEA *N. v. Es.*

1 L. *bidentata N. v. Es.* stjelken nedtill nedliggande och rottrådig; bladen n. platt utstående, eggrunda, mot spetsen något sammandragna och der rundadt urskurna med sylspetsiga flikar: stipler tydliga, 2—4klufna, med syl-lika flikar; kalken i grenarnes topp ell. på sidan, genom grenens tillväxt, aflång, i spetsen uddtandad. ♃ 6, 7. — * *Hookeriana N. v. Es.* kalken i grenarnes topp. Fig. Hüb. Deutschl. Leberm. 83. G. & Rab. Hep. 49, 133, 258. * Hook. t.30. Ek. f.53.

Fukt. jord, sten, rutten ved. (*Sk.—Helsl. Ner. VG.* Halle- och Hunneberg: Lindb. *Boh.* — *N.*) *Växer i blekgröna, stund. stora mattor, 1—2 tum lång och vanl. 1 god linie bred; bladen genomskinliga, flikade till omkr. ¼delen. L. Hookeriana är tydl. Linnés Jung. bidentata enl. cit. af Dillenii fig., och, som förf. ej kan finna annan skilnad mellan N. v. Es:s båda arter, än längre eller kortare fruktgrenar, hafva de tills vidare blifvit förenade. Inländska ex. af * Hook. har förf. ej sett. — Jung. L.*

2 L. *minor N. v. Es.* bladen n. quadratiska med trubbig urskärning och spetsiga flikar; stipl. stora, 2klufna med bredt syl-lika flikar; kalken i spetsen trubbigt veckig, genom nyskott snart sido-sittande på en kort, egen gren; för öfr. som föreg. ♃ 6, 7. Fig. G. & Rab. Hep. 159—60.

Jord, sten etc. (*Sk.* Råby: Åkerm.; och *VG.* Göteborg: Wahlb. enl. Lindb. *Stockh.* mångenstädes: Lindb. *Uppsala. Gestr. Helsl. Dal. Herjed.* Axhögen: Frist. enl. Lindb. *Gottl.* mångenstädes: Cleve enl. Lindb.) *Är dubbelt mindre, ehuru af samma bleka färg och växtsätt; bladen hos föreg. sammandragna mot spetsen och flikarne åter mer och mindre utstående; men hos denna äro sidorna mer parallela, och flikarne n. raka. — J. bidentata β obtusata ed. 3, en genom kantcellernas groddbildning trubbad form (foliis erosis).*

3 L. *heterophylla N. v. Es.* stjelken krypande, rottrådig; bladen som föreg. n. quadratiska, de öfre hela, intryckta eller tvärhuggna; de nedre djupare urnupna, med trubbig urskärning och något spetsiga flikar; stipl. som föreg.; kalken i grenarnes topp,

bägarlik, med hvassflikig mynning. ♃ 6—9. Fig. Hook. t.31. Ek. f.54. G. & Rab. Hep. 50, 76.

Jord, rutten ved. (*Sk.* Skärali. *Smål.—Helsl. Ner.* Örebro och flerestädes. — *N.*) *Lik föreg., men skiljd med bladen, af hvilka de öfversta äro rundade och omärkligt eller alls icke urnupna. — Jungermannia Schrad.*

83. HARPANTHUS *N. v. Es.*

1 H. *Flotowianus N. v. Es.* stjelken utdragen grenig rottrådig; bladen underliggande, fästade snedt öfver stjelken och långt in på framsidan, bredt omv. eggrunda, i den rundade spetsen grundt och meränd. trubbigt urnupna med korta trubbade flikar, platta kanter; stipl. olikformiga, hela, eller 2klufna; kalken på en mycket kort sidogren, tapplik, trind och något krökt. ♃ 7, 8. Fig. Thed. M.exs.138.

Kärr, r. (*Lpl.—Dal.* i fjellsockn.; samt vid Grycksbo och Leksands by. *VB.* Skellefteå. *Gestr.* Edsköu i Svartmaren. — *N.* Tellemarken; Hardanger, Hammerfest.) *Stjelkarne 1—2 tum långa, 1 lin. breda, bruna, i stora mattor; stipl. tydliga eggrunda ell. lancettlika. Frukt sälls. — Jung. N. v. Es. J. Hartmanni Thed.*

84. CHILóSCYPHUS *Corda.*

1 C. *polyanthos C.* stjelken nedliggande, rottrådig, med n. enkla grenar; bladen horizontala och något nedlöpande, rundadt quadratiska, i spetsen rundade, tvärhuggna eller intryckta, helbräddade; stipl. 2klufna med syl-lika flikar; kalken dubbelt kortare än den utskjutande mössan, med korta helbräddade flikar. ♃ 5, 6. Fig. Hook. t.62. Ek. f.50. G. & Rab. Hep. 10, 118, 178, 192, 257, 285.

Fukt. jord, rutten ved etc. (*Sk.* Broby. *Smål.* Femsjö; Vexiö: Scheutz. — *Helsl.* och *Herjed. Jämtl.* Snasahögen. *VB.* Skellefteå. *Pit. Lpm.* Arvidsjaur. *Boh.* — *N.* till Nordl.) *Utbredd, platt, mörkgrön, omkring en lin. bred och 1—2 tum lång; stipl. små flygtiga. — Jung. L.*

2 C. *pallescens N. v. Es.* stjelken nedligg. med n. klynnedelade, bara grenar; bladen rundadt eggformiga med quadratisk bas, helbräddade; stipl. eggrunda 2flikiga, stundom hela; kalken något längre ell. kortare än mössan, med långa tandade flikar. ♃ 5, 6. Fig. Fl.D.1716, f.2 enl. N. v. Es. G. & Rab. Hep. 77.

Fukt. st. källor etc. r. (*Sk.* Skärali, Väsums mosse. *Ner.* Kumla sn, i skogskärr nära Yxhult. *Uppsala,* Kungsparken. *Helsl.* i kallkällor vid Långbo g.g.) *Lik föreg., men blekare och större, med rotludd endast vid basen; stipl. små och flygtiga. Kalken n. päronlik. Var. grön på torra ställen. Svår att skilja från föreg., om verkligt skiljd, helst N. v. Es. citerar Ekarts, efter Hooker copierade, fig. 50 till C. pallescens. — Jung. Schrad. J. viticulosa Wg.*

3 Flocken **Geocalyceæ.**

85. GEóCALYX *N. v. Es.*

1 G. *graveolens N. v. Es.* stjelken krypande, rottrådig; bladen underligg. n. horizontala platta och quadratiska, grundt, men hvasst urnupna med spetsiga, utstående flikar; stipl. aflånga, djupt 2klufna. ♃ 5, 6. Fig. Ek. f.67. Thed. M.exs.135.

Fukt. jord, rutten ved, r. (*VG.* Hunneberg. *ÖG.* V. Ny, Belleberg etc. *Södml.* Eskilstuna. *Stockh.* vid Skrubba; Sandsjön; Salem sn: Nym. enl. Lindb. *Gefle. Herjed.* Kålsätt. *Gotl.* Hessle i Fleringe: Cleve enl. Lindb. — *N.* Trondhjemstrakten; flerestädes enl. Horn.) *Något mindre än Calypog. Trichom., hvilken denna art liknar, ljusgrön, bildande handstora mattor af en egen lukt. — Jung. graveolens Schrad. J. bidentata β Wg.Fl.Su.?*

4 Flocken **Trichomanoideæ.**

86. CALYPOGÉJA *Raddi.*

1 C. *Trichomanis Corda:* stjelken krypande, rottrådig; bladen öfverliggande, horizontala, eggrunda, något convexa, hela eller i toppen intryckta, helbräddade; stipl. bredare än stjelken, halfmånlikt urnupna. ♃ 5, 6. Fig. Hook. t.79. Ek. f.35. Somf. Cr.exs.36. G. & Rab. Hep. 134, 167.

Fukt. jord, rutten ved. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *1—2 tum lång, n. en lin. bred, något blåaktig, med täta blad, stora och beständiga stipler. Frukt sällsynt. — Mnium L. Jungerm. Scop.*

87. LEPIDÓZIA *N. v. Es.*

1 L. *reptans N. v. Es.* stjelken krypande, pargrenig convex; bladen n. quadratiska, 3—4-flikiga, med spetsade nedböjda flikar; stipler tydliga breda 3—4flikiga; kalken stor, n. lancettlik, mer och mindre kantig. ♃ 5, 6. — β *julacea:* trådlik, med smärre, täta och mindre hvasstandade blad. — γ *tenera:* fin och glesbladig, oftare med 2—3-tandade blad. Fig. Hook. t.75. Ek. f.21. Lindenb. Sp.Hep.Lepid. t.5. Thed. M.exs.146.
Fukt. sten. stubb. etc. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.*) *Växer i små platta blekgröna mattor, 5—12 lin. lång, ½ lin. bred. — Jung. L.*

88. MASTIGÓBRYUM *N. v. Es.*

1 M. *trilobatum N. v. Es.* stjelken oordentligt grenad, platt, ofvanpå något convex af de med basen tegel-lagda bladen, bar, på baksidan skjutande glesa trådlika flageller; bladen eggrundt aflånga med convex basis och tvärhuggen, grundt 3tandad spets; stipl. 3—5tandade; kalken cylindrisk. ♃ 8, 9. Fig. Hook. t.76. Ek. f.22 och 116, b. Lindenb. Sp.Hep.Mastig. t.16. Sill. M.exs.193. G. & Rab. Hep. 18, 280.
Berg, r. (*Sk.* Skärali; Leingaröd; Stenshufvud enl. Scheutz. *Blek.* Lösen. *Smål.* Vestervik; Skurugatan. *VG.* Kinnekulle; Halle- och Hunneberg. *Boh.* Marstrand; Christinedal: Thed.; och Lysekil: Retzius enl. Lindb. *Dalsl. ÖG.* Motala vid Lemunda stenbrott; Omberg. *Gefle*, Testebo-Harfhällarne; Långhällarne på Harnässkogen. *Helsl.* Hemstanäs. *Gottl.* Thorsborgen: Cleve enl. Lindb. — *N.* södra och vestra delar upp till Trondhj.) *1½—3 tum lång, 1½—2 lin. bred, grön; bladen vinkelrätt utstående från stjelken eller något tillbaka- och nedböjda, deras nedre, tegellayda del på ofvansidan convex, den öfriga delen platt. Frukt sällsynt. — Jungerm. L.*

2 M. *deflexum N. v. Es.* stjelken oordentl. grenad, convex af de helt och hållet convexa, något nedböjda bladen, bar, med talrika tagel-smala och långa flageller; bladen som föreg., spetsen 2—3tandad; stipl. 2—4tandade; kalken cyl., krökt. ♃ 8—9. — β *Martianum:* spädare, mer intrasslad af de långa flagellerna; bladen glesare, mer krökta. — γ *pygmæum:* 2—4 lin. hög, tufvad; bladen otandade; stipl. urnupna. Fig. Ek. f.99 [fig. 1, för bred]; β f.98. Lindenb. t.18. G. & Rab. Hep. 78, 87—8, 198, 281.
Berg, r. (*Dal.* Idre etc. *Värml. Dalsl.* Hesselskog. *Smål.* Helveteshålan i Lemnhult: Scheutz. *Gottl.* Tänglingsmyr i Etelhem. — *N.* Trondhj. Finden vid Dockaelf. Dovre, vid Drivstuen, Vaarstien och Kongsvold. Tind- och Vestfjord-dalen; Stuelsbron: Jens. enl. Lindb. — γ *Pit. Lpm.* Käxa. — *N.* Trondhj. på ön Monken.) *Föga skiljd från föreg. med annat än smalheten, ehuru längden kan vara 2—3 tum; ofta icke ½ lin. bred; färgen brunaktig. Knappt funnen fruktbärande i Skand. — Jung. tricrenata Wg. β J. deflexa Mart. γ J. cyrtophylla ed.3.*

89. PHYSIÓTIUM *N. v. Es.*

*1 P. *cochleariforme N. v. Es.* stjelken utdragen, n. enkel, uppstigande, ofvanpå convex af de tegel-lagda bladen; öfra bladfliken convex, bredt eggrund, i spetsen 2flikad och sågad, den undre eggrundt aflång, hel. ♃ Fig. Hook. t.68. Ek. f.40.
På torra st. i fjellen, r. (*N.* Lyse i Stavangers amt, bland *Racomit. lanuginosum.*) *Flera tum lång och öfver en linie bred, till färgen röd. Undre bladfliken n. parallel med stjelken, liknande bladöronen hos Madoth. platyphylla. Frukt okänd. — Jungerm. Hook.*

5 Flocken **Ptilidieæ.**

90. TRICHOCÓLEA *Dum.*

1 T. *Tomentella N. v. Es.* stjelken 2—3dubbelt pargrenig; bladflikarne och stiplerna n. helt och hållet sönderdelade i hår, liknande ludd; kalken bägarlik tvärhuggen hårig. ♃ 5, 6. Fig. Hook. t.36. Ek. f.49. Sill. M.exs.198. G. & Rab. Hep. 32, 272.
Kärr, mellan tufvorna, r. (*Sk.* Skärali; Fruali: Hamm. enl. Scheutz. *Smål.* vid Älmås i Femsjö. *VG.* Göteborg i Oxhagen vid Lackarebäck; Halleberg. *ÖG.* V. Ny sn. Belleberg m. fl. st. *Södml.* Eskilstuna vid vägen till Hyndevadsskogen; Ekebykärr; Grödinge sn. *Stockh.* Sandsjön. *Gestr.* Hille och Vahlbo socknar, flerestädes. *Öl.* vid Rälla, nedom Landtborgen. *Gottl.* vid källan Fattigmannen nedom Thorsborgen: Hellb. — *N.* enl. Horn.) *Större än följ., hvitgrön; bladen delade n. som tät spindelväf, ehuru, noga undersökta, bestående af 2 stora öfre, och 2 små undre flikar. Enl. Lindb. ej funnen fruktb. hos oss. — Jungerm. Ehrh.*

91. PTILIDIUM *N. v. Es.*

1 P. *ciliare N. v. Es.* stjelken enkelt eller dubbelt pargrenig; bladen ofvanpå något convexa, klufna nedom midten i en mycket större, 2klufven öfre flik och en undre, uppåt tilltryckt och 2delad flik; båda hårbräddade; stipl. rundade, otydligt 3flikiga, hårbräddade; kalken päronlik, glatt. ♃ 5, 6. — *β ericetorum:* enkelt pargrenig, uppstigande, med något åtskiljda blad; färgen vanligen brun. Fig. Hook. f.65. Ek. f.36. Sill. M.exs. 199. G. & Rab. Hep. 9, 108, 197.

Sten. och stubb. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Stjelkarne i tufvade mattor, 1 linie breda, ofvanpå släta convexa, under raggiga af de nedböjda bladens hår. — Jung. ciliaris L. J. pulcherrima Web. β J. Woodsii Hüb. enl. N. v. Es.*

6 Flocken **Platyphylleæ.**

92. RÁDULA *N. v. Es.*

1 R. *complanata N. v. Es.* stjelken platt, krypande grenig; bladen tegel-lagda, n. platta, helbräddade; öfre bladfliken rundad, 4 gånger större än den undre, n. trehörniga tilltryckta fliken; kalken aflång, platt, tvärhuggen. ♃ 6, 7. Fig. Hook. t.81. Ek. f.31. Somf. Cr.exs. 34. Thed. M.exs.148. G. & Rab. Hep. 17.

Trädst. sten. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Bred, mörkgrön eller på mycket torra ställen gulbrun, bildande tunna flata mattor; sällan mer uppstigande: β adscendens ed.2. — Jungerm. L.*

2 R. *Lindenbergiana Gottsche:* stj. och blad som föreg.; öfre bladfliken 5—6 gånger större än den undre, quadratiska spetsiga; kalken omv. kägellik, platt, tvärhuggen. ♃ 7. Fig.

Fukt. sten. i bäck. r. (*Sk.* Skärali; och *VG.* nedanför Hunneberg: Lindb., som anser sin förra *R. physoloba* från Helsl. osäker.) *Vid första påseende ganska lik föreg., men enl. Gottsche i bref till Lindb. fullkomligt skiljd genom dioik blomställning, då föreg. är sambygg.*

93. MADOTHÉCA *Dumort.*

1 M. *lævigata Dum.* stjelken n. dubbelt pargrenig, ofvanpå convex, glänsande; bladen rundadt eggformiga uddspetsiga, jemte de aflångt eggrunda stiplerna och de stipelformiga platta bladöronen något uddtandade. ♃ 6—8. Fig. Hook. t.35. Ek. f.44. G. & Rab. Hep. 53, 259.

Klipp. trädstamm. r. (*Sk.* Skärali. — *N.* enl. Horn.) *Utmärkt från de följ. genom convexa, glänsande, i gulbrunt stötande grenar samt fastare byggnad. Sv. ex. sterila. — Jung. Schrad.*

2 M. *navicularis N. v. Es.* stjelken som föreg.; bladen n. runda trubbiga helbräddade, i nedre kanten vågigt krusiga; bladöronen snedt hjertlikt ovala, starkt concava helbrädd.; stipl. n. runda trubbiga med tillbakaböjda helbrädd. kanter. ♃ 6—8. Fig.

Klipp. r. (*Gottl.* St. Carlsön 1864: Cleve enl. Lindb.) *Af gulaktig färg och mindre glänsande än föreg., mellan hvilken och följ. den synes bilda en länk inom slägtet. Svenska ex. sterila. — Jung. Lindenb.*

3 M. *platyphylla Dum.* stjelken enkelt eller dubbelt pargrenig, platt; bladen bredt eggrunda trubbiga helbräddade; stipl. n. quadratiska tvärhuggna, helbräddade; bladöronen n. skiljda från stjelken, eggrunda trubbiga, meränd. af stiplernas bredd. ♃ 5, 6. Fig. Fl.D.1741, f.1. Hook. t.40 och Suppl. 3. Ek. f.24. Somf. Cr.exs.33. G. & Rab. Hep. 52, 140, 157, 158.

Bergsklyft. trädst. (*Sk.—Gefle. Ångml.* Nora sn. *Ner.* vid Myrö; Glanshammar sn, vid Skala. *Boh.* Christinedal: Thed. — *N.* till Nordl. Dovre vid Drivstuen.) *Bladöronen äro hos denna stora art n. alldeles skiljda från bladen, så att den synes hafva en 3dubbel rad stipler; färgen mörkgrön, utan märklig glans. — Jung. L.*

4 M. *platyphylloidea N. v. Es.* bladen n. cirkelrunda; bladöronen eggrunda något concava; stipl. halft cirkelrunda; för öfr. som föreg. ♃ 6—8. Fig. G. & Rab. Hep. 51.

Bergsklyft. trädst. r. (*ÖG.* Omberg på torr jord. *Stockh.* Gåsberget i Järfälla sn. — *N.* Haukenäs vid Tindsjön; annorstädes enl. Ångstr.) *Denna art synes knappt skiljd från föreg. Skand. ex. sterila. — Jung. Schwein.*

5 M. *rivularis N. v. Es.* stjelken oordentligt grenad eller klynnedeld; bladen eggrunda trubbiga helbräddade convexa; stiplerna n. quadratiska med rundad utböjd spets; bladöronen aflånga, n. spetsiga, smalare än stiplerna. ♃ 8, 9. Fig.

Fukt. berg. r. (*Smål.* Grennatrakten; Vexiö, samt Helveteshålan i Lemnhult och Sannås i Vilstad: Scheutz. *Dalsl.* Käppenäs i Hesselskog, på Lindkullen. *Boh.* Christinedal: Thed. *VG.* Kinnekulle. *Södml.* Grödinge sn, Husbyhammaren. *Stockh.* allm. *Gestr.* Oslättfors på steniga holmar i strömmen. *Helsl.* Mo sn, på Kasberget.) *Stipl. och bladöron på förf:s ex. något tandade. Mycket lik J. platyphylla, men utmärkt af en helt olika förgrening, samt af de små och smala bladöronen, i hvilket afseende denna art förhåller sig till M. platyphylla, n. som Frullania Tamarisci till F. dilatata.*

6 M. *Porella N. v. Es.* stjelken oordentligt pargrenig, platt; bladen elliptiskt eggrunda, rundadt trubbiga, helbrädd.; bladöronen mycket små, platta, eggrundt aflånga, n. spetsiga, fästade tätt till stjelken; stiplerna n. quadratiska tvärhuggna platta tilltryckta, större än bladöronen. ♃ 6, 7. Fig. Linnæa XIII, t.13, enl. Lindb.
Klipp. r. (*VG.* Vålaberg. *Stockh.* vid Skrubba. *Helsl.* Mo sn, på Kasberget. *Dal.* Grangärde vid Norrhyttan.) *Dubbelt spädare än de föreg.; bladen glesare, åtskiljda, eller de öfre med kanten något täckande hvarandra [α distans N. v. Es.]; bladöronen till större eller mindre del vidväxta stjelken. Americanska ex. något större, tydligare pargreniga och med tätare blad: β densa N. v. Es. — Jungerm. Dicks.*

7 Flocken **Jubuleæ.**

94. LEJEUNIA *Gottsche & Lindenb.*

1 L. *serpyllifolia Lib.* stjelken n. pargrenig; bladen rundadt aflånga helbräddade, något convexa, med en liten inviken tilltryckt flik vid basen: stipl. rundade, hvasst urnupna; kalken i grenarnes topp, omv. eggrund. ♃ 5, 6. Fig. Fl.D.2006. Wg.Fl.L.t.25. Hook. t.42. Ek. f.2. Somf. Cr.exs.35. G. & Rab. Hep. 47, 273.
Bergsklyft. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Fin mossa, växande i stora, mjuka och platta, ljusgröna mattor; stund. krypande bland andra bergmossor. Bladen af grof cellväf med stora maskor; bladfliken stund. omärklig — Jung. serp. Dicks. J. cavifolia Wg.*

2 L. *calcarea Lib.* stjelken kort, hårfin, ledad af de åtskiljda bladen, grenig; bladen eggrunda spetsade, n. påslikt sammanrullade, utan tydlig undre flik, något klolikt utböjda, naggade; kalk på en mycket kort sidogren, omv. eggrund, med 5 naggsågade kanter. ⨀ 4, 5. Hook. Suppl. t.3 enl. Lindb. Fig. G. & Rab. Hep. 46, 283.
Klipp. på andra mossor, r. (*ÖG.* Motala vid Näs, samt Omberg i bergssprickor vid Rödgafvel. — *N.*) *Bekläder som ett fint ludd andra mossor. Skiljd med föga annat än kalken från L. hamatifol. Dum., hvars kalk har bredt hinnvingade uddflikiga kanter. — Jung. hamatif. β echinata Hook. enl. Lindb.*

95. FRULLANIA *Raddi.*

1 F. *dilatata N. v. Es.* stjelken pargrenig krypande: bladen runda concava helbräddade; bladöronen rundade hvalflika, större än de rundade, djupt urnupna stiplerna. ♃ 5—9. Fig. Fl.D.1831, f.1. Hook. t.5. Ek. f.18. G. & Rab. Hep. 54, 156.
Klipp. trädst. a. (*Sk.—Lpl.—N.*) *Bildar platta bruna ell. svartgröna mattor med de krypande, mycket greniga, ½ linie breda stjelkarne. Bladen utan de perlbandslika cellrader, som utmärka följ. — Jungerm. L. J. tamariscifol. Wg.*

2 F. *fragilifolia Tayl.* stjelk och blad som föreg., de sednare med en eller flera, perlbandslika rader af med en mörkare ring omgifna maskor; bladöronen bredt aflånga, påslika, af de omv. eggrunda 2flikiga stiplernas bredd. ♃ 5—8. Fig. G. & Rab. Hep. 170, 200, 226.
Klipp. sten. trädstamm. r. (*Sk.* Skärali. *ÖG.* Omberg; Ö. Ryd sn. *Södml.* Hölö sn. *Stockholm* vid Vinterviken m. fl. st. allmän. *Gestr.* Hille sn. på Harfhällarne. *Värml. VG.* Halle- och Hunneberg, äfven på Björkstamm. *Hall.* Warberg; Bårarp. *Gottl* Othems klint: Cleve enl. Lindb. — *N.* Tistedalen vid Fredrikshall: Nym. enl. Lindb.) *Lik föreg., men med något mer aflånga blad och bladöron, likasom utgörande en medelform till följ., från hvilken åtminstone den Svenska är föga skiljd. Skand. ex. sterila. — Jungerm. Tayl.*

3 F. *Tamarisci N. v. Es.* bladen rundade concava, ofta med smal inböjd spets, utan perlbandslika cellrader; bladöronen aflånga påslika, smalare än de n. quadratiska 2flikiga stiplerna. ♃ 4—8. Fig. Fl.D.1894. Hook. t.6. Ek. f.17. Sill. M.exs. 200. G. & Rab. Hep. 80, 199, 209.

Sten. trädst. etc. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Utmärkt af de små och aflånga, med stjelken parallela bladöronen, för öfr. lik de föreg. Var. större och mindre, mer och mindre glänsande o. s. v. — Jungerm. L.*

8 Flocken **Codonieæ.**

96. FOSSOMBRONIA *Raddi.*

1 F. *pusilla N. v. Es.* stjelken ganska kort, krypande rottrådig, tätt besatt med uppstående, quadratiska 2—5tandade helbräddade veckiga blad; kalken i toppen, klocklik; fröh. på kort skaft, oregelbundet uppbristande. ♃ 8—10. Fig. Fl.D.1717, f.2. Hook. t.69. Ek. f.38. Sill. M.exs.192.
Öfversvämm. stränd. (*Sk.—Helsl. Dal. Pit. Lpm.* Arvidsjaur. — *N.* till Salten.) *Vanl. flata tufvor af korta, knappt utredbara stjelkar med oordentligt klufna och gyttrade blad, mer sällan och endast yngre, redigt åtskiljda. Kalken, som n. alltid finnes, stor och med klocklikt utböjdt bräm. — Jungerm. L.*

9 Flocken **Diplomitrieæ.**

97. BLYTTIA *Endl.*

1 B. *Mörckii N. v. Es.* stambladet nedtryckt, hinnaktigt, n. omv. eggrundt, i spetsen intryckt, vågigt veckigt, med breda rundade flikar och en nervlik förtjockning efter midten; svepets flikar flikiga och veckiga. ♃ 8, 9. Fig. Fl.D.2004. Hüb. Deutschl. Leberm.52. G. & Rab. Hep. 63.
Fukt. jord i fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* Tjidtjak. *Um. Lpm.* Storavare. *Jämtl.* Åreskutan, Snasahögen och Syltopparne. *Herjed.* — *N.* Trondhj:s st. flerestädes: Stördalen; Vennfjellet; Kälahögen; Skarffjellet etc.) *Bladen ½ tum långa, 3—4 lin. breda ljusgröna; de af veck och inskärningar bildade flikarne stora och platta, utan nerv. — Jungerm. Blyttii Horn. Diplomitrium Blyttii Corda. Thedenia Blyttii Fr. Mörckia norvegica Gottsche enl. Lindb.*

10 Flocken **Haplolæneæ.**

98. PELLIA *Raddi.*

1 P. *epiphylla N. v. Es.* stambl. nedtryckt, hinnaktigt, med en nervlik rotslående förtjockning efter midten, oordentl. grenadt i hela eller urnupna, meränd. vågbräddade flikar; mössan framskjutande, aflång, hvit och hinnaktig. ♃ 5, 6. Fig. Fl.D.359. Hook. t.47. Ek. f.52 och 111. G. & Rab. Hep. 29, 30 etc.
Fukt. jord i skugga, a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Stambl. tätt gyttrade, 1—2 tum långa, 3—4 lin. breda, stundom korta och enkla; fröh. klotrundt. — Jungerm. L.*

99. BLASIA *Lin.*

1 B. *pusilla L.* stambladet nedtryckt, hinnaktigt, en-nervigt, med 2flikig topp, på undre sidan fjälligt. ♃ 5, 6. Fig. Fl.D.45. Hook. t.82—84. Ek. f.94 och 114. Thed. M.exs.133.
Fukt. ler- och sandjord. (*Lpl.—Sk.* — *N.*) *Ung blågrön, växande i stjernlika tumsbreda plättar af viggformiga stamblad, ofta med flasklika groddgömmen på öfre sidan; äldre mer spridd och utdragen, gul- ell. brunaktig; bär då först frukt, hvarefter växten bortdör; fröh. aflångt. Sällsynt med frukt. — B. Hookeri* [*den fruktbär.*], *B. Funckii* [*den yngre*] *Corda i Sturm. Jung. Blasia Hook. J. biloba Sw. fruktbärande.*

11 Flocken **Aneureæ.**

100. ANEURA *Dum.*

1 A. *palmata N. v. Es.* stambladet utan nerv, handlikt grenadt i uppstigande n. jemnbreda flikar; mössan klubbformig, utgående från bladets baksida. ♃ 5—7. Fig. Hedw. Theor.ed.2, t.20, f.5—7; t.21, f.1—3. Ek. f.115. G. & Rab. Hep. 101—2, 201—3.
Rutten ved i kärr etc. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Gyttrad, mörkgrön, med bladflikarne rigtade mer framåt och uppåt än hos följ. De sammanväxta stambladen ett par linier långa; mössan en god linie, något köttig, utanpå knottrig, äldre n. hvit. — Jung. palmata H. J. multifida β Hook.*

2 A. *multifida Dum.* stambl. nervlöst krypande, oordentligt dubbelt pargrenigt; mössa som föreg. från sidan. ♃ 5—7. Fig. Hook. t.45. Ek. f.50. G. & Rab. Hep. 43.

Fukt. lerjord, sten. etc. vid vatten. (*Sk.—Ångml.* Resele. *Herjed. Pit. Lpm.* Arvidsjaur. — *N.*) *Nedtryckt, plattad, ljusgrön, 4—8 lin. lång, mer och mindre sammansatt förgrenad. — Jungerm. L. J. palmata β Wg.Fl.Su.*

3 A. *pinguis Dum.* stambl. nedtryckt, nervlöst, köttigt, oljeglänsande, aflångt, oordentligt grenigt, i kanten bugtigt, ofvanpå platt, under uppsväldt; mössan lång, cylindrisk, uppstigande vid bladets kant från dess undre sida, finhårig. ♃ 4—6. — *β angustior:* stambl. utdraget, jemnbredt, enkelt eller något pargrenigt. Fig. Fl.D.1428. Hook. t.46. Ek. f.51 och 110. G. & Rab. Hep. 41, 103.
Bäck- och dikeskanter, kärr. (*Sk.—Gestr. Herjed.* nedom Funnesdalsberget *Jämtl.* Snasahögen. *Pit. Lpm.* Arvidsjaur och Tjidtjak. *Torn. Lpm.* Wittangi. *Gottl.* Kopparvik: Pripp enl. Lindb. — *N.*) *Dubb. större än de föreg., flikarne 1—2 lin. breda, hos β ofta 1—2 tum långa; mössan 2 lin. lång. — Jung. L.*

12 Flocken **Metzgerieæ.**

101. METZGERIA *Raddi.*

1 M. *furcata N. v. Es.* stambl. trådsmalt och jemnbredt, en-nervigt, platt, klynnedeladt, ofvanpå glatt, i kanten och under meränd. omärkligt finludet; mössan från bladets ryggnerv, klubblikt köttig och taggig. ♃ 4—6. Fig. Fl.D.1832. Hook. t.55, 56. Ek. f.1. G. & Rab. Hep. 31, 119—20, 179, 274.
Bergsklyft. trädstamm. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Löst sammantrasslad i vanl. mörkgröna, på träd gulaktiga mattor; bladen ¼ lin. breda. — Jungerm. L.*

*2 M. *pubescens Rad.* öfverallt finluden; för öfr som föreg. ♃ Fig. Hook. t.73. Ek. f.19. G. & Rab. Hep. 84.
Bergsklyft. r. (*N.* Rollaug, i Vestfjorddalen. Trondhj. på Dalaberget vid Mostamarken. Dovre vid Sprenbäcken etc. Gudbrandsdalen, Ringeboe vid Stulsbroe. Tindsjön: Holmgr. enl. Lindb. Tellemarken.) *Lik föreg., men är något bredare, alltid mer gulgrön med vågiga kanter. Frukt okänd. — Jung. Schrank.*

B — *Marchantieæ.* Fröh. flera inom ett skaftadt fäste och öppnande sig med flera flikar eller med ett skenbart lock.

102. MARCHANTIA *Lin.*

1 M. *polymorpha L.* fästet slutl. platt, deladt i 8—10 trinda strålar; hvarje rum med flera fröhus; det ofruktsamma eller hanfästet sköldlikt, skaftadt. ♃ 6—8. Fig. Fl.D. 1427. Thed. M.exs.132.
Jord, helst på fukt. st. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Bladen styfva, 1—2 tum långa, ½—1 tum breda, ofvanpå blekt nätrutiga och punkterade. Var. i hög grad.*

103. PREISSIA *N. v. Es.*

1 P. *commutata N. v. Es.* fästet convext ell. sköldlikt, odeladt, i kanten 4—5bugtigt, ofvanpå convext, under 4—5rummigt, med 1—2 fröh. i hvarje rum. ♃ 6—8. Fig. E.B.503. Sill. M.exs.186.
Kärrjord, r. (*Lpl.—Sk. Gottl.* — *N.*) *Stambladet ½—1 tum långt, fint prickadt, fästet vanl. med 4 bugter, mer och mindre convext, stund. n. platt, med spår till 4 upphöjda strålar från medelpunkten. — Marchantia hemisphærica Wg., trol. äfven Linnés art. M. quadrata ed.3.*

104. SAUTERIA *N. v. Es.*

1 S. *alpina N. v. Es.* fästets flikar eller rum åtskiljda n. till basen; stambladet n. enkelt ell. flikadt af sidoskott. ☽ 6, 7. Act. Leop. cæs. XVII, t.67, f.22—8 enl. Lindb. Fig. G. & Rab. Hep. 67.
Jord på ell. vid klipp. i fjelltr. r. (*Lul. Lpm.* Niammats; Säkkok; Kaskaivo och Routnas. *Pit. Lpm.* Käxa, Valloive och Tjidtjak. *Jämtl.* Snasahögen, vid Handölsforssen. *Herjed.* Stora Midtåkläppen och Axhögen. — *N.* Finnm. på Tromsdalstind. Saltdalen, Solvågtind. Dovre mellan Drivstuen och Kongsvold flerestädes.) *Stambl. 2—4 lin. långa, något tjocka, under med en röd nerv; fruktfästet af 2—6, blekgula rum, korsvis med basen hophängande vid det 3—12 lin. långa tjocka skaftet. — March. cruciata Somf. M. hyalina Somf. i Spitsb. Fl., samt Handb. ed. 3.*

105. FEGATELLA *Raddi.*

1 F. *conica R.* fästet eggrundt kägel-likt, n. helbräddadt, 4—8rummigt, med ett fröh. i hvarje rum; ofruktsamma fästet oskaftadt. ♃ 4, 5. Fig. Fl.D.274. Dill. t.75, f.1. G. & Rab. Hep.4, 299.

Skugg. bäckstränd. r. (*Sk.—Gefle,* Tolfors- och Kungsbäckarne. *Ner.* nära Garphyttan. *Vestml.* Vesterås. *Herjed.* Funnesdalsberget. *Pit. Lpm.* Tjidtjak, steril: Lindb. — *N.* Laurvig. Hela Bergens stift. Dovre. Salten.) *Stor som Marchantia polymorpha; bladen breda, mjuka, kantigt rutiga, hvarje ruta med en liten hvitgul, enporig vårta; fästet n. likt en sockertopp. — Marchant. L.*

106. REBOÚLIA *Raddi.*

1 R. *hemisphærica Rad.* fästet halft klotrundt, med slutl. 4—5flikad kant, under 4—5-rummigt, med ett fröh. i hvarje rum; skaftets fästpunkt i fästet omgifven af fina hvita hår. ♃ 5—7. Fig. Fl.D.1426 [*March. pilosa*] och 2067 [*M. androgyna*]. G. & Rab. Hep. 44.

Jord på vallar, klipp. etc. r. (*Sk.* Käflinge och Lackalänge på fuktiga sandbackar. *Hall. Dalsl.* på ön Henriksholm i sjön Ånimmen. *Gotl.* Thorsborgen; ön Asunden nära Slite, St. Carlsön m. fl. st.: Cleve enl. Lindb. — *N.* Leerdalsören, Sausund etc. Finnm. Tromsdalstind.) *Stambl. 2—4 lin. långa och tämmel. breda, med slutl. tumslångt skaft för det i början n. helbräddade, sedan mer och mindre djupt flikade fästet. — March. pilosa Wg.Fl.Su.ed.2. M. barbata Ahnf.*

2 R. *fasciata N. v. Es.* fästet rundadt koniskt, bugtbräddadt; skaftets öfra fästpunkt omgifven af platta bandlika hår. ♃ 7. Fig.

Fjelltr. r. (*Lpl.—N.* Nordl.) *Näppeligen skiljd från föreg. med annat än de bredare platta håren i fästet. — March. Myrin.*

107. FIMBRIARIA *N. v. Es.*

1 F. *pilosa Tayl.* stambl. omv. eggrundt ell. vigglikt; fästet halft klotrundt, under hårlöst, omkr. 4rummigt, med ett fröh. i hvarje rum, omgifvet af den i hvita hinnaktiga, i början hophängande, slutl. åtskiljda flikar klufna kalken. ♃ 5, 6. Fig. Somf.Cr.exs. 41. G. & Rab. Hep. 161.

Jord i bergssprick. etc. r. (*Lpl.—Uppsala* i Godtsundabergen. *Stockholm. Värml.* på Åsberget i Fryksdalen; Christinehamn på berg ofvan Marieberg. *Dalsl. Boh. Gotl.* på Thorsborgens norra väggar. — *N.* till Salten.) *Stambl. 2—3 lin. långa, i spetsen vanl. intryckta, under convexa; fästets skaft 4—6 lin. långt. Kalkflikarne uthängande ur fästets rum. — March. gracilis WM. M. pilosa Wg.Fl.Ups. M. tenella Wg.Fl.Su.*

C — *Targionieæ.* Fröh. klotrundt, ensamt inneslutet inom ett 2läppigt svepe i undre kanten af bladens spets.

108. TARGIONIA *Mich.*

1 T. *hypophylla L.* stambl. vigglikt—omv. eggrundt, platt, helbräddadt. ♃ 5, 6. Fig. Dill. Hist.M.t.78, f.9, A—F. E.B.287. G. & Rab. Hep. 3.

Jord, r. (*Halland* samt *Göteborg* vid Saltkällan enl. ex. fordom samlade af Ad. Afzelius.) *Stambladen ½ tum långa och hälften så breda, gyttrade och n. tegel-lagda, i flera tum vida plättar, fästa vid marken medelst talrika rottrådar, som utgå från en medelnerv längs undersidan. — T. Michelii Corda.*

D — *Anthoceroteæ.* Fröhus nål-likt, öppnande sig på längden i 2 väggar, med ett mellanliggande centralstift.

109. ANTHÓCEROS *Lin.*

1 A. *lævis L.* stambladet platt, slätt, bredt vigglikt, tandadt. ⊙ 8—10. Fig. Sturm II, 3 häft. Fl.D.1833. G. & Rab. Hep. 64.

Lerjord, r. (*Blek. Smål.* Femsjö. *VG.*) *Stambladen hos denna och följ. bilda vanl. små rosetter af 3—6 liniers diameter, med talrika, 3—6 lin. höga, syl-lika fröhus.*

2 A. *punctatus L.* stambladen gyttrade, oregelbundet uppsvällda, flikiga och krusiga, prickade. ⊙ 8—10. Fig. Fl.D.396. G. & Rab. Hep. 298.

Lerjord, åkrar efter skörden, r. (*Sk.—Helsl.* Skog sn. *Ner.* sydvest om Örebro. — *N.*) *Förf. har icke kunnat finna stambladen päronlika, såsom de vanl. beskrifvas hos*

denna art, till skiljnad från föreg., hvilken förf. icke sett lefvande. Sannolikt äro de icke skiljda arter.

E — ***Riccieæ***. Fröhus klotrunda, oskaftade, inneslutna under stambladets öfverhud.

110. RICCIA *Lin.*

† Fröhuset under öfra bladytans hud och slutl. derigenom utträngande.

1 R. *chrystallina L.* stambladen gulgröna, tryckta till jorden, trubbflikiga, uppsvällda och gropiga. ⨀ 8, 9. Fig. Dill. t.78, f.12. G. & Rab. Hep. 66.

Lerjord, r. (*Sk.* Lund. *Hall.* Hasslöf. *VG.* på Venerns strand vid Storeberg. *Uppl.* Uppsala; Vahlö. *Gefle. Öl.* Horns ladug.) ***Bildar ljusgröna plättar; bladen likasom bestående af små glänsande blåsor och hållika gropar.***

2 R. *glauca L.* stambl. nedtryckta blågröna klynneflikiga släta, men kölade och punkterade. ⨀ 8, 9. — *β acuta:* bladflikarne smala spetsiga. Fig. Hedw.Theor.t.31. Thed. M.exs.150. Dill. t.38, f.10; *β* f.11.

Vallar, diken på lerjord. (*Sk.*—*Helsl.* Skog sn. *Ner.* — *N.* Christianiatrakten.) ***Liten, med ofta urnupna, vanl. i rosett satta blad. — β R. minima L.***

3 R. *bifurca Hoffm.* stambl. nedtryckta, klynnevis delade i smala flikar, spetsade och rännformiga genom de starkt uppvikna kanterna, punkterade [ej gropiga]. ⨀ 8, 9. Fig. Lindenb. Monogr. Ricc. t.20 enl. Lindb.

Jord, r. (*Boh.* Oroust, på en backsluttning mot hafvet omkring ½ mil söd. om Svanesundsgård.) ***Boh. ex. afvika något till storlek och färg från utl. ex., meddelade af N. v. Es. De hafva märkbart längre och mycket smalare flikar än föreg. art, äro ofvan blygrå, under svartröda med uppstående n. hvita kanter, och talrika frukter under öfverhuden på flikarnes öfre sida.***

†† Fröh. inom undre bladytans hud, uttömmande sig derigenom: ***Ricciella Braun.***

4 R. *fluitans L.* stambl. flytande ell. krypande, smalt jemnbreda gaffelgreniga ell. klynnedelade, på båda sidor gröna. ⨀ 9. 10. — *β canaliculata:* krypande, mer köttig och med kölade flikar. Fig. Fl.D.275. Dill. t.34, f.41. G. & Rab. Hep. 1, 82. Thed.M.exs.149.

Vattengrafvar, gropar, *β* på uttorkade stränd. r. (*Sk. ÖG.* Gusum. *Stockholm,* Nacka och Djurgården. *Uppl.* Skillsta i Tibble: Stud. S. Almqvist; Upps. vid Håga. *Dal.* vid Fahlun. *Värml.* Carlstad. *Ner.* Örebro, nära Skebäck. *VG.* Göteborg. — *β VG.* Göteb. etc. *Vesterås* på Mälarens strand. *Uppl.* Elfkaröns bruk vid Nygården på Elfstranden; Vahlö sn. vid Stummelbosjön.) ***Grön, flytande; stambladen smalt jemnbreda, ofta 1—2 tum långa, gaffel-likt klufna, i allmänhet lik Metzgeria furcata. Bladen hos β 3—4 lin. långa, tydligt kölade och rotslående. Det i bladet inneslutna fröh. bildar en knöl eller påse under bladet. Knappt funnen med frukt i Skand. — β Ricciella canalic. Braun.***

Tillägg.

Sid. 18 efter H. *palustre* tillägges

104 b. H. *eugyrium Schimp.* sambygg.; fröhuset eggr. aflångt, med kort kägellikt lock; stjelken oordentl. grenig; bladen tegellagda aflångt lancettlika, något spetsiga, upptill finsågade concava, nervlösa, ensidigt böjda. ♃ 5—7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.650. Fukt. klipp. r. (*ÖG.* V. Ny sn, öarne Gopa och Grepträdet i Vettern 1864: Holmgr. enl. Lindb.) *Bildar nedtryckta glänsande tufvor af grön ell. brunaktig färg. Skiljd från H. palustre hufvudsakligen genom sina smalare och längre blad, utan nerv, bladbasens hörnceller stora, uppblåsta och bruna, den tjocka ringen etc. Sv. ex. öfverenstämma fullkomligt med utländska, isynnerhet dem från Irland och N. Amerika (forma crassa).*

BIHANG,

upptagande arter, hvilkas förekomst hos oss är mycket tvifvelaktig.

1 FAM. BRYACEÆ.

1 CRYPHÆA *Brid.* lik *Anomodon,* men med hättelik mössa. — C. *heteromalla Brid.* [*Neckera Hedw. Sphagn. arboreum L. C. arborea Lindb.*] trädmossa, med öfverallt tegellagda eggrunda spetsiga ennerviga blad och fröh. utan skaft på mycket korta, åt en sida vända grenar; skall enl. Gunner vara funnen 1762 vid Grötten i Romsdalen. Fig. E.B.1180. Br. eur. Rab. Bryoth. 684.

2 GLYPHOMITRIUM *Schwægr.* fröh. i stjelkens topp, regelb. rundadt, utan bihang, med en enkel krans af 16 parvisa, slutl. tillbakaböjda tänder. Mössa hättelik med flikad kant, insvepande hela fröh. — G. *Daviesii Schw.* ½ tum hög, tufvad klippmossa, med lancettlika, långspetsade och kölade blad. Uppgifven af Hüb. för Finnm., men trol. falskt. Fig. Br.eur.

3 TORTULA *aloides Ångstr.* skiljd från T. *stellata* med längre och smalare, mer spetsiga blad, längre lock på fröh. Uppgifven för Christiania af Blytt, men har ej bekräftats. Fig. Br. eur.

4 EUSTICHIUM *norvegicum Br. & Sch.* en trol. med *Distichium* närbeslägtad, alltid steril mossa; stj. meränd. ogrenad, med tätt tegellagda 2sidiga glänsande blad, som nedtill äro utdraget aflånga trubbade med udd, men mot stjelkens topp småningom tilltaga i storlek och spetsens förlängning, tills de öfversta från eggrund bas hafva en mångdubbelt längre, flerböjd spets. Uppgifven af Desveaux att växa i Norge. Fig. Br. eur.

5 BRACHYODUS *N. & Hornsch.* fröh. aflångt, med mycket korta och breda tänder, hättelik flikig mössa; för öfr. som *Seligeria.* — B. *trichodes N. & H.* stjelken låg, 1 lin.; bladen från lancettlik bas utdraget syllika, helbräddade. Uppgifven af Br. & Sch. som Skandinavisk, trol. genom misstag. Fig. Br. eur. Rab. Bryoth. 454.

6 VOITIA *Hornsch.* fröh. i stjelkens topp, eggrundt, affallande oöppnadt, jemte det tumslånga skaftet. Mössa ensidig. — V. *nivalis Hornsch.* stj. tumshög, grenig, tufvad; bl. aflångt lancettl., spetsade helbräddade. Uppgifv. af Hüb. i Muscol. Germ. att växa i Norska fjellen under 66°. Aldrig återfunnen. Fig. Br. eur. Bab. Bryoth. 367.

2 FAM. HEPATICÆ.

7 JUNGERMANNIA *scutata WM. (Harpanthus Spruce)* af afd. *Communes,* med tegellagda eggrunda, n. till midten 2flikiga blad, med smal trubbig urskärning, spetsiga flikar; stipl. stora eggrunda hela; mossan ½ tum lång, tagelsmal, blekgrön. Af Ångstr. uppgifven för Norge, af Lindgr. för Gångsätra träsk nära Stockh. Fig. Hook. t.41. Ek. f.64. G. & Rab. Hep. 218.

8 J. *Genthiana Hüb.* af afd. *Communes,* med tegellagda, n. cirkelrunda helbräddade blad; omv. eggrund, upptill 4kantig, 4flikig utskjutande kalk; stjelken tagelfin 1—2 lin. lång, brunaktig. Af Ångstr. uppgifven för Strinden i Norge. Fig. G. & Rab. Hep. 68, 115.

9 SENDTNERA *Endl.* af flocken *Ptilidieæ,* med svepe på en längre ell. kortare gren, egg- ell. klubblikt; kalk 3—6kantig, 4klufven. — S. *Sauteriana N. v. Es.* 2—3 tum lång, brunaktig, n. trind och trådlik fjellmossa med tegellagda eggrunda, till midten 2klufna blad och en rad med dem likformiga, n. likstora stipler. Hüb. uppgifver sig hafva funnit denna på Dovre. Fig. Hüb. Deutschl. Leberm. 108. G. & Rab. Hep. 33.

10 FRULLANIA *Hutchinsiæ N. v. Es.* stj. n. pargrenig; bladen eggrunda spetsiga, meränd. glest sågtandade; bladöronen eggrunda, med en sporrelik flik i nedre kanten; stipl. 2klufna. Växer i platta och mörkgröna mattor, på fukt. klippor etc. Uppgifven för Norge af Hüb. i Hepat. Inledn. p.38; men har aldrig bekräftats. Fig. Hook. t.1. Ek. f.82. G. & Rab. Hep. 208.

11 PHRAGMICOMA *Dum.* af flocken *Jubuleæ,* med omv. hjertlik, på ryggsidan platt, på framsidan kölad kalk. — P. *Mackayi Dum.* lik en gröfre *Frullania* ell. en mindre *Radula complanata,* med rundade, meränd. helbräddade blad, hvilka vid basen hafva en liten inviken flik, samt omv. hjertlika stipler med grund och rundad intryckning i spetsen. Har äfven af Hüb. uppgifvits för Kongsberg och Stördalen i Norge. Fig. Hook. t.53. Ek. f.72. G. & Rab. Hep. 81, 164, 206.

REGISTER

öfver de i Handboken upptagna Mossornas Familjer, Slägten och Arter, samt dessas Synonymer.

Obs. Den cursiva minsta stilen utmärker synonymerna; vid slägtnamnen angifver den första ziffran det nummer, hvarunder de upptagits i Slägtöfversigten, den andra deremot afser den sida, hvarpå de återfinnas i Floran.

Acaulon C. Müll. 78.
Alicularia Corda. 77, 84.
compressa N. v. Es. 84.
scalaris Corda. 84.
Amblyodon PB. 62, 40.
dealbatus PB. 40.
Amblystegium confervoides Schimp. 12.
elodes Lindb. 15.
enerve Schimp. 12.
filicinum Lindb. 16.
fluviatile Schimp. 18.
irriguum Schimp. 18.
Juratzkæ Schimp. 15.
Kneiffii Schimp. 17.
polygamum Schimp. 15.
riparium Schimp. 3.
serpens Schimp. 12.
Sprucei Schimp. 22.
subtile Schimp. 22.
tenuisetum Lindb. 15.
Amphoridium lapponicum Schimp. 51.
Mougeotii Schimp. 51.
Anacalypta Röhl. 27, 53.
lanceolata Röhl. 53.
latifolia Fürnr. 53.
rubella Hüb. 65.
Starkeana Fürnr. 53.
Andreæa Ehrh. 3, 79.
alpestris Schimp. 80.
alpina Hn. 80.
alpina Turn. 80.
Blyttii Schimp. 79.
crassinervia Bruch. 79.
Hartmanni Thed. 80.
nivalis Hook. 79.
obovata Thed. 80.
perichætialis Zett. 79.
petrophila Ehrh. 80.
Rothii W.M. 80.
rupestris Hn. 80.
rupestris Turn. 79.
sparsifolia Zett. 80.
Thedenii Schimp. 80.
Andreæaceæ 79.
Aneura Dum. 100, 100.
multifida Dum. 100.
palmata N. v. Es. 100.
pinguis Dum. 101.
Aneureæ 100.
Anodus Br. & Sch. 75.
Anoectangium Schwægr. 5, 76.
cæspiticium Hornsch. 77.
ciliatum H. 54.
compactum Schwægr. 76.
imberbe Hook. & Tayl. 55.
lapponicum H. 51.
Anomodon Hook. 65, 25.
attenuatus Hüb. 25.
curtipendulus Hook. 25
longifolius Hn. 25.
nervosus Hüb. 23.
repens Hüb. 26.
striatus Hüb. 25.
viticulosus Hook. 25.
Anthoceros L. 109, 102.
lævis L. 102.
punctatus L. 102.

Anthoceroteæ 102.
Antitrichia Brid. 66, 25.
curtipendula Brid. 25.
Aphanorrhegma Lindb. 78.
Archidium Brid. 1, 79.
alternifolium Schimp. 79.
phascoides Brid. 79.
Arctoa Br. & Sch. 37, 71.
Anderssonii Wich. 71.
fulvella Br. & Sch. 71.
hyperborea Br. & Sch. 71.
Astomum crispum Hampe. 77.
nitidum Hampe. 78.
Atrichum PB. 45.
Aulacomnion Schwægr. 57, 30.
androgynum Schwægr. 31.
palustre Schwægr. 30.
turgidum Schwægr. 30.

B.

Barbula Br. & Sch. 60.
Barbula Weber & Mohr. 61.
æstiva Schultz. 61.
brevirostris Br. & Sch. 62.
decipiens Sw. 61.
mucronulata Sw. 61.
Mülleri Br. & Sch. 60.
recurvifolia Schimp. 62.
rigida Br. & Sch. 62.
Bartramieæ 45.
Bartramia Hedw. 54, 45.
calcarea Br. & Sch. 46.
conostoma Br. & Sch. 46.
crispa Sw. 46.
fontana Sw. 46.
gracilis Flörke. 46.
Halleriana H. 45.
ithyphylla Brid. 46.
marchica Hn. 46.
norvegica Lindb. 46.
Oederi Sw. 46.
pomiformis H. 46.
pomiformis Sw. 46.
stricta Hn. 46.
subulata Br. & Sch. 46.
Blasia L. 99, 100.
Funckii Corda. 100.
Hookeri Corda. 100.
pusilla L. 100.
Blindia Br. & Sch. 74.
Blyttia Endlicher. 97, 100.
Mörckii N. v. Es. 100.
Brachyodus trichodes N. & H. 104.
Brachythecium albicans Schimp. 11.
collinum Schimp. 10.
erythrorhizon Schimp. 10.
glaciale Schimp. 9.
glareosum Schimp. 11.
lætum Schimp. 11.
lapponicum Schimp. 9.
Mildeanum Lindb. 11.
plicatum Schimp. 11.
plumosum Schimp. 10.
populeum Schimp. 10.
reflexum Schimp. 10.
rivulare Schimp. 9.
Rutabulum Schimp. 9.
salebrosum Schimp. 11.
Starkii Schimp. 9.
Thedenii Schimp. 11.
turgidum Hn. 11.
velutinum Schimp. 10.
Bruchia palustris C. Müll. 78.
Brya cæspiticia 31.
julacea 34.
latifolia 34.
BRYACEÆ Bartl. 1, 104.
Bryineæ 27.
Bryum L. 59, 31.
acuminatum Br. & Sch. 38.
affine Spreng. 29.
alpinum L. 33.
annotinum L. 37.
apocarpon L. 55.
— β L. 54.
arcticum Br. & Sch. 36.
argenteum L. 34.
atropurpureum Br. & Sch. 33.
atropurpureum Wg. 38.
bimum Br. & Sch. 32.
boreale Somft. 37.
Brownii Br. & Sch. 36.
cæspiticium L. 33.
calophyllum R. Br. 36.
capillare L. 34.
carneum L. 38.
Celsii L. 66.
cernuum Br. & Sch. 35.
cinclidioides C. Müll. 28.
cirratum Hornsch. 32.
cochlearifolium Hn. 34.
concinnatum Spruce. 34.
crudum Schreb. 38.
cucullatum Schwægr. 39.
cuspidatum Schreb. 29.
cyclophyllum Schwægr. 34.
demissum Hook. 35.
Duvalii Voit. 32.
elongatum Turn. 38.
erythrocarpon Schwægr. 34.
exstinctorium L. 53.
Ferchelii Funck. 34.
glaucum L. 65.
hornum Schreb. 29.

hypnoides L. 58.
inclinatum Bland. 35.
intermedium Brid. 32.
julaceum Sm. 34.
lacustre Brid. 35.
lanatum Brid. 34.
laterale Retz. 46.
latifolium Br. & Sch. 36.
ligulatum Schreb. 29.
longicollum Sw. 38.
Ludwigii Spreng. 37.
mamillatum Lindb. 36.
marginatum Dicks. 30.
Marratii Wils. 36.
microstegium Br. & Sch. 33.
Mühlenbeckii Br. & Sch. 33.
neodamense Itz. 32.
nimbigenum Tayl. 35.
norvegicum Gunn. 46.
nutans Schreb. 37.
Oederi Retz. 46.
oeneum Blytt. 36.
pallens Sw. 32.
pallescens Schwægr. 32.
palustre Hook. 30.
pendulum Schimp. 35.
polymorphum Hn. 39.
pseudotriquetrum Schwægr. 31.
pulchellum H. 38.
punctatum Schreb. 28.
purpurascens Br. & Sch. 36.
pyriforme L. 43.
pyriforme H. 39.
roseum Schreb. 31.
rostratum Schrad. 30.
rurale L. 60.
rutilans C. Müll. 36.
rutilans Br. & Sch. 37.
Schimperi C. Müll. 37.
Sphagnicola Br. & Sch. 37.
squarrosum L. 40.
stellare Roth. 30.
stellatum Schreb. 62.
striatum β L. 51.
subrotundum Brid. 32.
subulatum L. 61.
tortuosum L. 61.
trichodes L. 40.
truncatulum L. 54.
turbinatum H. 33.
uliginosum Br. & Sch. 35.
undulatum L. 45.
viridulum L. 74.
Wahlenbergii Sw. 37.
Zierii Dicks. 35.

Buxbaumia L. 49, 45.
aphylla L. 45.
foliosa L. 45.
indusiata Brid. 45.

Buxbaumieæ 45.

C.

Calypogeja Raddi. 86, 96.
Trichomanis Corda. 96.
Camptothecium lutescens Schimp. 9.
nitens Schimp. Syn. 4.
Campylopus Brid. 39, 72.
acicularis Wg. 59.
flexuosus Brid. 72.
fragilis Br. & Sch. 72.
ovalis Wg. 57.
patens Wg. 58.
pulvinatus Wg. 55.
torfaceus Br. & Sch. 72.
viridis Sull. 68.
Catharinea Ehrh. 48, 44.
Callibryon Ehrh. 45.
glabrata C. Müll. 45.
hercynica Ehrh. 44.
lævigata Brid. 45.
tenella Röhl. 45.
undulata Röhl. 45.
Catoscopium Brid. 24, 46.
nigritum Brid. 46.
Ceratodon Brid. 40, 66.
cylindricus Fürnr. 66.
inclinatus Hüb. 65.
purpureus Hüb. 66.
Chiloscyphus Corda. 84, 96.
pallescens N. v. Es. 96.
polyanthos Corda. 96.
Cinclidium Sw. 56, 28.
arcticum Br. & Sch. 28.
stygium Sw. 28.

Cinclidoteæ 27.

Cinclidotus PB. 18, 27.
fontinaloides PB. 27.
minor Lindb. 27.
Cladodium Schimp. 35.
Climacium Web. & Mohr. 69, 23.
dendroides W.M. 23.

Codonieæ 100.

Conomitrium Julianum Mont. 73.
Conostomum Sw. 23, 46.
boreale Sw. 46.
Coscinodon Spreng. 20, 51.
pulvinatus Spreng. 51.
Cryphæa heteromalla Brid. 104.
arborea Lindb. 104.
Cylindrothecium Montagnei Schimp. 4.
Cynodon inclinatus Brid. 65.
Cynodontium Brid. 36, 66.
Bruntoni Br. & Sch. 66.
capillaceum H. 65.
gracilescens Schimp. 69.
inclinatum Schwægr. 65.

longirostre Schwægr. 72.
polycarpon Schimp. 69.
virens Schimp. 69.

D.

Desmatodon Brid. 41, 62.
cernuus Brid. 63.
glacialis Funck. 63.
latifolius Brid. 62.
Laureri Br. & Sch. 63.
obliquus Br. & Sch. 63.
systylius Br. & Sch. 63.
Dichelyma Myrin. 73, 27.
capillaceum Br. & Sch. 27.
falcatum Myr. 27.
pallescens Br. & Sch. 27.
Swartzii Lindb. 18.
Dichodontium pellucidum Schimp. 71.
squarrosum Schimp. 71.
Dicrana heteromalla 69.
montana 68.
orthocarpa 67.
scoparia 67.
squarrosa 70.
undulata 66.
Dicranella cerviculata Schimp. 70.
crispa Schimp. 70.
Grevilleana Schimp. 70.
heteromalla Schimp. 70.
rufescens Schimp. 70.
Schreberi Schimp. 70.
squarrosa Schimp. 71.
subulata Schimp. 70.
varia Schimp. 70.
Dicraneæ 66.
Dicranodontium Br. & Sch. 38, 71.
longirostre Br. & Sch. 71.
Dicranum Hedw. 35, 66.
adiantoides W.M. 72.
albicans Br. & Sch. 68.
alpestre Wg. 69.
Anderssonii Schimp. 71.
Blyttii Br. & Sch. 69.
Bonjeani Not. 67.
cerviculatum H. 70.
congestum Brid. 67.
contortum Wg. 56.
crispum H. 70.
Drummondii C. Müll. 66.
elongatum Schwægr. 67.
enerve Thed. 69.
falcatum H. 69.
flagellare H. 68.
flavescens Hn. 69.
flavidum W.M. 70.
fragilifolium Lindb. 67.
fulvellum Sm. 71.
fulvum Hook. 68.
Funckii C. Müll. 72.
fuscescens Sm. 67.
glaucum H. 65.
gracilescens W.M. 69.
Grevilleanum Br. & Sch. 70.
heteromallum H. 70.
Homanni Boeck. 69.
hyperboreum Sm. 71.
interruptum Br. & Sch. 68.
labradoricum C. Müll. 67.
latifolium Hook. 63.
longifolium Ehrh. 68.
longirostre Schwægr. 67.
majus Turn. 67.
montanum H. 68.
Mühlenbeckii Br. & Sch. 67.
osmundioides Sw. 73.
palustre Brid. 66.
pellucidum H. 71.
polycarpon Ehrh. 68.
polysetum Sw. 66.
purpureum H. 66.
pusillum H. 70.
rigidulum Sw. 70.
robustum Blytt. 66.
rufescens Turn. 70.
Sauteri Br. & Sch. 68.
Schraderi W.M. 66.
Schreberi Sw. 70.
sciuroides Sw. 26.
scoparium H. 67.
Scottianum Turn. 68.
setaceum Sw. 72.
Sphagni Wg. 67.
spurium H. 67.
squarrosum Schrad. 71.
Starkii W.M. 69.
strumiferum Ehrh. 69.
subulatum H. 70.
taxifolium Sw. 72.
undulatum Ehrh. 66.
varium H. 70.
virens H. 69.
viride Lindb. 68.
viridulum Sw. 73.
Didymodon Blyttii Hn. 63.
bulbosus Hn. 54.
bullatus Hn. 54.
capillaceus Schrad. 65.
cylindricus Br. & Sch. 65.
cylindricus Wg. 66.
flexicaulis Hn. 64.
fragilis Hook. 61.
glaucescens W.M. 64.
homomallus H. 63.
inclinatus Sw. 65.
latifolius Wg. 63.
longirostris W.M. 72.
luridus Hornsch. 65.
obscurus Kaulf. 66.
pallidus Hn. 64.

pilifer Wg. 63.
purpureus Hook. 66.
rigidulus Hn. 64.
rostratus Wg. 64.
rubellus Br. & Sch. 65.
spathulatus Hn. 63.
tophaceus Hn. 64.
tortilis Hn. 64.
trifarius Ahnf. 64.
trifarius Sw. 65.
Diphyscium W.M. 50, 45.
foliosum W.M. 45.
Diplocomium longisetum W.M. 40.
Diplomitrieæ 100.
Diplomitrium Blyttii Corda. 100.
Discelieæ 73.
Discelium Brid. 25, 73.
nudum Brid. 73.
Dissodon Grev. & Arn. 17, 42.
Frölichianus Grev. 42.
splachnoides Grev. 42.
Distichium Br. & Sch. 43, 65.
capillaceum Br. & Sch. 65.
inclinatum Br. & Sch. 65.
Drepanium Schimp. 19.
Dryptodon Brid. 55.

E.

Encalypta Hedw. 19, 52.
affinis H. fil. 52.
affinis Schwægr. 53.
alpina Sm. 53.
apophysata N. & Hornsch. 52.
brevicolla Br. & Sch. 52.
ciliata Hoffm. 52.
commutata N. & Hornsch. 53.
contorta Lindb. 52.
exstinctoria Sw. 53.
fimbriata Brid. 52.
grandis Sw. 52.
procera Bruch. 52.
rhabdocarpa Schwægr. 52.
streptocarpa H. 52.
vulgaris H. 53.
Encalypteæ 52.
Entosthodon ericetorum C. Müll. 43.
fasciculare C. Müll. 43.
Ephemerum Hampe. 78.
Eremodon splachnoides Brid. 42.
Wormskioldii Brid. 41.
Eucladium Br. & Sch. 28, 53.
verticillatum Br. & Sch. 53.
Eurhynchium crassinervium Schimp. 7.
diversifolium Schimp. 7.
myosuroides Schimp. 23.
piliferum Schimp. 8.
prælongum Schimp. 3.
Stokesii Schimp. 3.
striatulum Schimp. 7.
striatum Schimp. 13.
strigosum Schimp. 7.
Vaucheri Schimp. 9.
Eustichium norvegicum Br. & Sch. 104.

F.

Fegatella Raddi. 105, 102.
conica Raddi. 102.
Fimbriaria N. v. Es. 107, 102.
pilosa Tayl. 102.
Fissidens Hedw. 32, 72.
adiantoides H. 72.
angustifolius Lindb. 73.
Bloxami Wils. 73.
bryoides H. 73.
bryoides Hn. 73.
exilis H. 73.
incurvus Br. & Sch. 73.
osmundioides H. 72.
taxifolius H. 72.
viridulus Wg. 73.
Fissidenteæ 72.
Fontinaleæ 26.
Fontinalis L. 74, 26.
antipyretica L. 26.
capillacea Dicks. 27.
capillacea L. 27.
dalecarlica Br. & Sch. 26.
falcata H. 27.
hypnoides Hn. 27.
Juliana Savi. 73.
pennata L. 24.
squamosa L. 27.
Fossombronia Raddi. 96, 100.
pusilla N. v. Es. 100.
Frullania Raddi. 95, 99.
dilatata N. v. Es. 99.
fragilifolia Tayl. 99.
Hutchinsiæ N. v. Es. 105.
Tamarisci N. v. Es. 99.
Funaria Schreb. 51, 42.
calcarea Wg. 42.
fascicularis Schimp. 43.
hibernica Hook. 43.
hygrometrica H. 42.
Mühlenbergii Turn. 43.
Funarieæ 42.

G.

Geocalyceæ 96.
Geocalyx N. v. Es. 85, 96.
graveolens N. v. Es. 96.
Georgia Mnemosynum Ehrh. 39.
pellucida Rab. 39.

Glyphomitrium Daviesii Schwægr. 104.
Grimmia Ehrh. 21, 55.
alpestris Schleich. 57.
alpicola Sw. 55.
anodon Br. & Sch. 55.
apiculata Hornsch. 55.
apocarpa H. 55.
arcuata Not. 58.
atrata Mielichh. 58.
commutata Hüb. 57
conferta Funck. 55.
contorta Schimp. 56.
cribrosa H. 51.
decipiens Lindb. 56.
Donniana Sm. 57.
elatior Br. & Sch. 56.
elongata Kaulf. 57.
funalis Br. & Sch. 56.
funalis Schimp. Syn. 56.
Hartmanii Schimp. 56.
incurva Hn. 56.
incurva Schwægr. 56.
leucophæa Grev. 57.
maritima Turn. 55.
mollis Br. & Sch. 58.
montana Br. & Sch. 57.
obtusa Hn. 57.
orthotrichoides Hn. 58.
ovata Brid. 57.
ovata W.M. 57.
patens Br. & Sch. 58.
pulvinata Sm. 55.
pulvinata Sw. 55.
recurvata H. 75.
Schultzii Wils. 56.
spiralis Hook. 56.
torquata Grev. 56.
trichophylla Grev. 55.
trifaria W.M. 75.
uncinata Kaulf. 56.
unicolor Grev. 58.
Grimmieæ 54.
Gümbelia fontinaloides C. Müll. 27.
Gymnocybe androgyna Fr. 31.
palustris Fr. 30.
Gymnomitrieæ 83.
Gymnomitrium N. v. Es. 75, 83.
adustum N. v. Es. 84.
concinnatum Corda. 83.
corallioides N. v. Es. 84.
Gymnostomeæ 76.
Gymnostomum Hedw. 6, 76.
æstivum H. 76.
affine Br. Germ. 54.
Ahnfeltii Fr. 43.
cæspiticium Hüb. 77.
ciliatum Sw. 54.
curvirostre H. 76.
Donnianum Sm. 75.
fasciculare H. 43.
granuliferum Hn. 74.
Griffithianum Sm. 42.
Heimii Br. Germ. 54.
intermedium Turn. 54.
lapponicum Sm. 51.
microstomum H. 76.
minutulum Schwægr. 54.
osmundaceum H. 77.
ovatum H. 54.
pyriforme H. 43.
rupestre Schwægr. 76.
tenue Hn. 75.
tenue Schrad. 76.
tetragonum Schwægr. 43.
tortile Hn. 74.
tristichon Wg. 76.
viridissimum Sm. 52.

H.

Haplolæneæ 100.
Harpanthus N. v. Es. 83, 96.
Flotowianus N. v. Es. 96.
scutatus Spruce. 104.
Harpidium Schimp. 16.
Hedwigia albicans Lindb. 54.
Hedwigidium Br. & Sch. 8, 54.
ciliatum Hn. 54.
imberbe Br. & Sch. 54.
HEPATICÆ Juss. 83, 104.
Heterocladium dimorphum Schimp. 7.
heteropterum Schimp. 8.
Kurrii Schimp. 8.
Heteromallium Schimp. 19.
Homalothecium sericeum Schimp. 23.
Homomallium Schimp. 19.
Hookeria lucens Sm. 24.
Hylocomium brevirostre Schimp. 13.
loreum Schimp. 14.
Oakesii Schimp. 13.
proliferum Schimp. 4.
squarrosum Schimp. 14.
subpinnatum Lindb. 13.
triquetrum Schimp. 13.
umbratum Schimp. 4.
Hymenostomum R.Br. 76.
Hypna adunca 16.
cuspidata 3.
dendroidea 5.
disticha 1.
filicina 15.
julacea 6.
mollia 5.
prælonga 3.
rutabula 8.
squarrosa 13.
tamariscina 4.

Hypneæ 1.
Hypnum L. 71, 1.
abietinum L. 5.
adiantoides L. 72.
aduncum H. 17.
aduncum Hn. 17.
affine Somft. 14.
albicans Neck. 11.
algierianum Brid. 12.
alopecurum L. 5.
alpestre Sw. 6.
alpinum Turn. 10.
apiculatum Thed. 8.
arcticum Somft. 6.
arcuatum Lindb. 20.
atrovirens Sm. 23.
attenuatum Schreb. 25.
badium Hn. 17.
Bambergeri Schimp. 20.
Blandowii W.M. 5.
Blyttii Br. & Sch. 19.
brevirostre Ehrh. 13.
bryoides L. 73.
callichroum Brid. 20.
catenulatum Brid. 8.
chrysophyllum Brid. 14.
collinum Schleich. 10.
commutatum H. 16.
complanatum L. 25.
concinnum Hn. 10.
concinnum Not. 4.
confertum Dicks. 10.
confervoides Brid. 12.
confervoides Hn. 22.
contextum H. 12.
cordifolium H. 3.
crassinervium Tayl. 7.
crispum L. 24.
Crista castrensis L. 15.
cupressiforme L. 20.
curtipendulum L. 25.
curvatum Sw. 23.
curvifolium Hn. 20.
curvirostre Brid. 19.
cuspidatum L. 3.
delicatulum L. 5.
dendroides L. 23.
denticulatum L. 2.
depressum Bruch. 12.
diastrophyllum Sw. 16.
dimorphum Brid. 7.
diversifolium Schleich. 7.
elegans Hook. 2.
elodes Spruce. 14.
enerve Br. & Sch. 12.
erythrorhizon Schimp. 10.
eugyrium Schimp. 104.
exannulatum Gümb. 17.
falcatum Brid. 16.
fastigiatum Brid. 21.
filamentosum Bert. 23.
filicinum L. 15.
fimbriatum Hn. 13.
fluitans L. 18.
fluviatile H. 18.
giganteum Schimp. 3.
glaciale Br. & Sch. 9.
glareosum Br. & Sch. 11.
gracile L. 26.
Haldanianum Grev. 19.
Halleri Sw. 14.
hamulosum Br. & Sch. 21.
herjedalicum Lindb. 9.
heteropterum Spruce. 8.
imponens H. 20.
incurvatum Schrad. 19.
intermedium Lindb. 17.
intricatum H. 10.
irriguum Wils. 18.
julaceum Vill. 8.
julaceum Zett. 20.
Juratzkæ Lindb. 15.
Kneiffii Schimp. 17.
Kurrii Schimp. 8.
lætum Brid. 11.
Lindbergii Mitt. 19.
longifolium Ahnf. 25.
longirostre Ehrh. 13.
loreum L. 14.
lucens L. 24.
luridum Sw. 18.
lutescens Huds. 9.
lycopodioides Schwægr. 16.
mamillatum Br. & Sch. 20.
medium Dicks. 23.
micracanthis Myr. 12.
Mildeanum Schimp. 11.
molle Dicks. 6.
molluscum H. 15.
moniliforme Wg. 8.
Montagnei C. Hn. 4.
murale Neck. 7.
muticum Sw. 4.
Mühlenbeckii Br. & Sch. 2.
myosuroides L. 23.
myosuroides Wg. 23.
Myosurum Wg. 23.
nervosum C. Müll. 23.
nitens Schreb. 3.
nitidulum Wg. 2.
norvegicum Br. & Sch. 6.
Oakesii Sull. 13.
ochraceum Turn. 18.
orthocarpon La Pyl. 4.
orthocarpon Ångstr. 21.
pallescens PB. 20.
palustre Huds. 18.
parietinum Sv.B. 4.
parietinum Wg. 4.
pellucidum Wils. 17.
perichætiale Schimp. 21.
piliferum Schreb. 8.
plicatum Schleich. 11.

plumosum H. 11.
plumosum L. 10.
polyanthum Schreb. 22.
polycarpon Ahnf. 18.
polygamum Wils. 15.
polymorphum Hook. 14.
populeum H. 10.
præcox Sw. 7.
prælongum L. 3.
pratense Koch. 19.
proliferum Fl.D. 5.
proliferum L. 4.
proliferum Sm. 5.
prolixum Dicks. 7.
protuberans Brid. 20.
pseudoplumosum Brid. 10.
pulchellum Dicks. 2.
purum L. 4.
pyrenaicum Spruce. 13.
recognitum H. 5.
reflexum Starke. 10.
reptile Michx. 20.
resupinatum Wils. 20.
revolvens Sw. 17.
riparioides H. 7.
riparium L. 3.
rivulare Bruch. 9.
rufescens Dicks. 21.
rugosum H. 16.
rugosum Sw. 16.
rugulosum W.M. 16.
ruscifolium Neck. 6.
Rutabulum L. 9.
salebrosum Hoffm. 11.
sarmentosum Wg. 3.
Schreberi Willd. 4.
sciuroides L. 26.
scorpioides L. 19.
Sendtnerianum C. Müll. 2.
sericeum L. 23.
serpens L. 12.
silesiacum PB. 2.
Sommerfeltii Myr. 14.
spinulosum H. 12.
splendens H. 4.
Sprucei Bruch. 22.
squarrosum L. 14.
Starkii Ahnf. 10.
Starkii Brid. 9.
stellatum Schreb. 14.
Stokesii Turn. 3.
stramineum Dicks. 5.
striatellum C. Müll. 2.
striatulum Spruce. 7.
striatum Schreb. 13.
strigosum Hoffm. 7.
subpinnatum Lindb. 13.
subtile Hoffm. 22.
sulcatum Schimp. 16.
Swartzii Turn. 3.
suecicum C.Hn. 21.
sylvaticum L. 1.
tamariscinum H. 5.
taxifolium L. 72.
Teesdalii Sm. 12.
tenellum Dicks. 12.
tenellum Wg. 12.
tenuinerve Lindb. 9.
tenuisetum Lindb. 15.
Thedenii Br. & Sch. 11.
thuringiacum Brid. 7.
trichomanoides L. 24.
trifarium W.M. 5.
triquetrum L. 13.
turfaceum Lindb. 2.
turgescens Jens. 6.
turgidum Hn. 11.
umbratum Hoffm. 4.
uncinatum L. 16.
undulatum L. 1.
Vaucheri Lesq. 9, 20.
velutinum L. 10.
vernicosum Lindb. 17.
viridulum Hn. 6.
viticulosum L. 25.

I. J.

Isothecium apiculatum Hüb. 8.
catenulatum Hüb. 8.
moniliforme Hüb. 8.
myosuroides Brid. 23.
Myurum Brid. 23.
Jubuleæ 99.
Jungermannia L., N. v. Es. 80, 86.
acuta Lindenb. 90.
æquiloba Schwægr. 86.
albescens Hook. 90.
albicans L. 87.
alpestris Schleich. 91.
anomala Hook. 87.
asplenioides L. 85.
attenuata Lindenb. 92.
bantriensis Hook. 90.
barbata Schmid. 92.
Bartlingii Hampe. 86.
bicrenata Lindenb. 91.
bicuspidata L. 93.
bidentata L. 95.
biloba Sw. 100.
Blasia Hook. 100.
Blyttii Hornem. 100.
byssacea Hook. 94.
cæspiticia Hn. 89.
capitata Hook. 91.
carinata Hn. 87.
catenulata Hüb. 93.
cavifolia Wg. 99.
ciliaris L. 98.
cochleariformis Hook. 97.

compacta Roth. 86.
complanata L. 98.
compressa Hook. 84.
concatenata Sm. 93.
concinnata Lightf. 84.
concinnata Wg. 95.
connivens Dicks. 94.
cordifolia Hook. 88.
crenulata Sm. 89.
curta Mart. 85.
curvifolia Dicks. 94.
cyrtophylla Hn. 97.
deflexa Mart. 97.
densa N. v. Es. 92.
denudata N. v. Es. 95.
Dicksoni Hook. 87.
dilatata L. 99.
divaricata E.B. 94.
divaricata Hn. 94.
emarginata Ehrh. 84.
epiphylla L. 100.
exsecta Schmid. 87.
Flörkii W.M. 92.
Flotowiana N. v. Es. 96.
fragilifolia Tayl. 99.
Francisci Hook. 94.
furcata L. 101.
Genthiana Hüb. 105.
graveolens Schrad. 96.
Hartmani Thed. 96.
Helleriana N. v. Es. 92.
Hercynica Hüb. 90.
heterocolpos Thed. 89.
heterophylla Schrad. 96.
Hornschuchiana N. v. Es. 90.
Hübeneriana N. v. Es. 95.
hyalina Lyell. 89.
immersa Ångstr. 88.
incisa Schrad. 93.
inflata Huds. 90.
intermedia Lindenb. 91.
irrigua N. v. Es. 85.
julacea Lightf. 94.
julacea Wg. 84.
Kunzeana Hüb. 90.
lævigata Schrad. 98.
lanceolata N. v. Es. 88.
laxifolia Hook. 95.
lycopodioides Wallr. 93.
Michauxii Web. 92.
minuta Dicks. 92.
Mülleri N. v. Es. 89.
multifida L. 101.
nana N. v. Es. 89.
navicularis Lindenb. 98
nemorosa L. 85.
nivalis Sw. 95.
obovata N. v. Es. 88.
obtusifolia Hook. 86.
orcadensis Hook. 90.
pallescens Schrad. 96.
palmata H. 100.
parvula Lindb. 89.
patens Sill. 86.
pinguis L. 101.
patyphylla L. 98.
platyphylloidea Schwein. 98.
plicata Hn. 90.
polita N. v. Es. 93.
polyanthos L. 96.
porphyroleuca N. v. Es. 91.
Porella Dicks. 99.
pubescens Schrank. 101.
pulcherrima Web. 98.
pumila With. 88.
pusilla Hook. 100.
quinquedentata L. 92.
reptans L. 97.
resupinata Hook. 86.
resupinata Wg. 92.
riparia Tayl. 88.
saxicola Schrad. 91.
scalaris Fl.D. 88.
scalaris Schrad. 84.
Schmideliana Hüb. 89.
Schmideliana Thed. 89.
Schraderi Mart. 87.
scutata Somft. 90.
scutata W.M. 105.
serpyllifolia Dicks. 99.
setacea Web. 94.
setiformis Ehrh. 93.
sphærocarpa Hook. 89.
Sphagni Dicks. 95.
Starkii Funck. 94.
subapicalis N. v. Es. 88.
Tamarisci L. 100.
tamariscifolia Wg. 99.
taxifolia Myr. 86.
taxifolia Wg. 86.
Taylori Hook. 87.
tersa N. v. Es. 88.
Tomentella Ehrh. 97.
Trichomanis Scop. 96.
trichophylla L. 94.
tricrenata Wg. 97.
tridentata Sw. 92.
trilobata L. 97.
uliginosa Sw. 85.
umbrosa Schrad. 86.
undulata L. 85.
ventricosa Dicks. 91.
viticulosa Wg. 96.
Wenzelii N. v. Es. 91.
Woodsii Hüb. 98.
Zeyheri Hüb. 89.
Jungermanniæ æquifoliæ 94.
bicuspides 93.
communes 87.
complicatæ 86.
Jungermannideæ 84.
Jungermannieæ 83.

L.

Leersia ciliata H. 52.
Lejeunia Gottsch. & Lindenb. 94, 99.
calcarea Lib. 99.
hamatifolia Dum. 99.
serpyllifolia Lib. 99.
Lepidozia N. v. Es. 87, 97.
reptans N. v. Es. 97.
setacea Mitt. 94.
Leptobryum pyriforme Schimp. 39.
Leptohymenium Schwægr. 64, 26.
Ahnfeltii Ångstr. 8.
filiforme Hüb. 26.
gracile Hüb. 26.
heteropterum Hn. Ed. IV. 26.
repens Rab. 26.
Leptotrichum Hampe. 63.
glaucescens Hampe. 64.
Lescuræa striata Br. & Sch. 26.
Leskea Hedw. 68, 21.
arctica Ångstr. 22.
atrovirens Hn. 23.
attenuata H. 25.
chrysea Hornsch. 21.
chrysea Ångstr. 22.
complanata Timm. 25.
curvata Wallr. 22.
Deinbollii Sw. 18.
dendroides H. 23.
incurvata H. 23.
incurvata Myr. 25.
intricata Hn. 22.
lucens DC. 24.
myosuroides Hn. Ed. I. 23.
myosuroides Roth. 23.
nervosa Myr. 23.
norvegica Somft. 23.
pallescens H. 21.
paludosa H. 23.
pilifera Sw. 21.
polyantha H. 22.
polycarpa Ehrh. 23.
pulchella H. 2.
pulvinata Wg. 22.
rufescens Schwægr. 21.
sericea H. 23.
Smithii Sw. 6.
subenervis Schwægr. 22.
subtilis H. 22.
tenella Schimp. 22.
trichomanoides H. 25.
Leucobryineæ 65.
Leucobryum Hampe. 34, 65.
glaucum Schimp. 65.
vulgare Hampe. 65.
Leucodon Schwægr. 63, 26.
morensis Schwægr. 26.
sciuroides Schw. 26.
Limnobium alpestre Schimp. 6.
arcticum Schimp. 6.
eugyrium Schimp. 104.
molle Schimp. 6.
norvegicum Schimp. 6.
ochraceum Schimp. 18.
palustre Schimp. 18.
turgescens C.Hn. 6.
Liochlæna lanceolata N. v. Es. 88.
Lophocolea N. v. Es. 82, 95.
bidentata N. v. Es. 95.
heterophylla N. v. Es. 95.
Hookeriana N. v. Es. 95.
minor N. v. Es. 95.

M.

Madotheca Dum. 93, 98.
lævigata Dum. 98.
navicularis N. v. Es. 98.
platyphylla Dum. 98.
platyphylloidea N. v. Es. 98.
Porella N. v. Es. 99.
rivularis N. v. Es. 98.
Marchantia L. 102, 101.
barbata Ahnf. 102.
conica L. 102.
cruciata Somft. 101.
fasciata Myr. 102.
gracilis W.M. 102.
hemisphærica Wg. 101.
hyalina Somft. 101.
pilosa Wg. 102.
polymorpha L. 101.
quadrata Hn. 101.
tenella Wg. 102.
Marchantieæ 101.
Mastigobryum N. v. Es. 88, 97.
deflexum N. v. Es. 97.
trilobatum N. v. Es. 97.
Meesia Hedw. 61, 40.
dealbata Sw. 40.
demissa Funck. 35.
longiseta H. 40.
longiseta Sill. 40.
minor Brid. 40.
squarrosa Wg. 40.
tristicha Br. & Sch. 40.
uliginosa H. 40.
Meesieæ 39.
Metzgeria Raddi. 101, 101.
furcata N. v. Es. 101.
pubescens Raddi. 101.
Metzgerieæ 101.
Microbryum Flörkeanum Schimp. 78.
Mielichhoferia Hornsch. 22, 39.
nitida Hornsch. 39.

Mnium L. 58, 28.
affine Brid. 29.
albicans Wg. 37.
androgynum L. 31.
bimum Wg. 32.
Blyttii Br. & Sch. 29.
cinclidioides Blytt. 28.
cirratum L. 74.
cuspidatum Brid. 29.
fontanum L. 46.
hornum H. 29.
hygrometricum L. 42.
hymenophylloides Hüb. 28.
Hymenophyllum Br. & Sch. 28.
insigne Mitt. 29.
medium Br. & Sch. 29.
orthorhynchum Br. & Sch. 30.
palustre L. 30.
pellucidum L. 39.
polytrichoides L. 44.
punctatum L. 28.
purpureum L. 66.
pyriforme L. 39.
rostratum Schwægr. 29.
rugicum Laur. 29.
serpyllifolium β L. 29.
serpyllif. γ L. 31.
serpyllif. δ L. 29.
serratum Brid. 30.
spinosum Schwægr. 30.
stellare H. 30.
stygium Br. & Sch. 28.
subglobosum Br. & Sch. 28.
Trichomanis L. 96.
triquetrum L. 40.
turgidum Wg. 30.
undulatum H. 29.
Myrinia pulvinata Schimp. 22.
Myurella apiculata Schimp. 8.
julacea Schimp. 8.
Myurium herjedalicum Schimp. 9.
Mörckia norvegica Gottsche. 100.

N.

Neckera Hedw. 67, 24.
attenuata Myr. 25.
Besseri Jur. 25.
capillacea C. Müll. 27.
complanata Hüb. 25.
crispa H. 24.
curtipendula H. 25.
falcata C. Müll. 27.
filiformis C. Müll. 26.
gracilis C. Müll. 26.
heteromalla H. 104.
intermedia Thed. 24.
oligocarpa Bruch. 24.
pennata H. 24.
Philippeana Br. & Sch. 24.
pumila H. 24.
pumila Hn. ed. III. 24.
repens Schwægr. 26.
rotundifolia Hn. 24.
sciuroides C. Müll. 26.
Sendtneriana Br. & Sch. 25.
striata C. Müll. 26.
trichomanoides Hn. 24.
viticulosa Hedw. 25.

O.

Octodiceras Brid. 33, 73.
Julianum Brid. 73.
Oedipodium Schwægr. 10, 42.
Griffithianum Schwægr. 42.
Oligotrichum DC. 44.
Omalia trichomanoides Schimp. 24.
Oncophorus glaucus Br. & Sch. 65.
virens Brid. 69.
Wahlenbergii Brid. 69.
Orthothecium chryseum Schimp. 21.
intricatum Schimp. 22.
rufescens Schimp. 21.
Orthotricheæ 47.
Orthotrichum Hedw. 52, 47.
affine Schrad. 48.
alpestre Hornsch. 48.
anomalum H. 51.
anomalum Wg.? 47.
Bruchii Brid. 50.
Blyttii Schimp. 50.
coarctatum PB. 50.
coarctatum Br. & Sch. 50.
crispulum Hornsch. 50.
crispum H. 49.
cupulatum Hoffm. 49.
curvifolium Wg. 50.
diaphanum Schrad. 47.
Drummondii Hook. 50.
fallax Bruch. 48.
fallax Schimp. 48.
fastigiatum Bruch. 48.
gymnostomum Br. & Sch. 49.
Hutchinsiæ Sm. 50.
Hutchinsiæ Sill. 50.
Killiasii C. Müll. 47.
jutlandicum Brid. 51.
lævigatum Zett. 51.
lejocarpum Br. & Sch. 47.
Ludwigii Brid. 50.
Lyellii Hook. 47
macroblepharis Schimp. 49
obtusifolium Schrad. 49.
pallens Bruch. 48.
patens Bruch. 48.
phyllanthum Br. & Sch. 51.
pulchellum Sm. 49.
pumilum Hn. 48.
pumilum Sw. och Schimp. 48.

recurvum Lindgr. 47.
Rogeri Brid. 48.
rupestre Schwægr. 47.
rupincola Funck. 47.
Schimperi Hamm. 48.
speciosum N. v. Es. 48.
stramineum Hornsch. 49.
striatum H. 47.
striatum Sw. 47.
Sturmii Hornsch. 49.
subrepens Somft. 50.
tenellum Bruch. 48.
urnigerum Myr. 47.

P.

Paludella Ehrh. 60, 40.
squarrosa Brid. 40.
Pellia Raddi. 98, 100.
epiphylla N. v. Es. 100.
Phasceæ 77.
Phascum L. 2, 77.
acaulon L. 77.
acuminatum Lindb. 78.
alternifolium Br. & Sch. 78.
alternifolium Dicks. 79.
axillare Dicks. 78.
bryoides Dicks. 77.
crispum H. 77.
cuspidatum Schreb. 77.
Flörkeanum W.M. 78.
globiferum Bruch. 79.
graniferum Wg. 77.
Halleri Retz. 45.
muticum Schreb. 78.
nitidum H. 78.
palustre Br. & Sch. 78.
patens H. 78.
piliferum Schreb. 77.
piliferum Wg. 77.
serratum Schreb. 78.
subulatum H. 78.
subulatum Br.eur. 78.
Philonotis Brid. 45.
Phragmicoma Mackayi Dum. 105.
Physcomitrella patens Br. & Sch. 78.
Physcomitrium Brid. 12, 43.
Ahnfeltii Fries. 43.
ericetorum Br. & Sch. 43.
fasciculare Brid. 43.
Griffithianum Ångstr. 42.
pyriforme Brid. 43.
tetragonum Br. & Sch. 43.
Physiotium N. v. Es. 89, 97.
cochleariforme N. v. Es. 97.
Pilotrichum antipyreticum C. Müll. 26.
dalecarlicum C. Müll. 27.
Strömbäckii C. Müll. 27.
Plagiochila N. & Mont. 78, 84.
asplenoides N. & Mont. 84.
interrupta N. v. Es. 85.
Plagiothecium denticulatum Schimp. 2.
elegans Schimp. 2.
Mühlenbeckii Schimp. 2.
nitidulum Schimp. 2.
piliferum Schimp. 2.
pulchellum Schimp. 2.
silesiacum Schimp. 2.
sylvaticum Schimp. 1.
turfaceum Lindb. 2.
undulatum Schimp. 1.
Platygyrium repens Schimp. 26.
Platyphylleæ 98.
Pleuridium Br. & Sch. 78.
Pogonatum PB. 44.
Pohlia bryoides R. Br. 36.
squarrosa Spreng. 40.
Polytricheæ 43.
Polytrichum L. 47, 43.
aloides H. 44.
alpestre Hoppe. 43.
alpinum L. 44.
arcticum Sw. 44.
capillare Wg. 44.
commune Fl.D. 44.
commune L. 43.
formosum H. 44.
gracile Menz. 44.
hercynicum H. 45.
incurvum Huds. 45.
juniperinum Willd. 43.
lævigatum Wg. 45.
longisetum Sw. 44.
nanum H. 44.
piliferum Schreb. 43.
pumilum Sw. 44.
septentrionale Sw. 44.
sexangulare Flörke. 44.
strictum Menz. 43.
subrotundum Huds. 44.
Swartzii Hn. 43.
undulatum H. 45.
urnigerum L. 44.
yuccæfolium Ehrh. 43.
Pottia Ehrh. 11, 54.
bryoides Lindb. 77.
cavifolia Ehrh. 54.
Heimii Fürnr. 54.
minutula Fürnr. 54.
truncata Fürnr. 54.
Pottieæ 53.
Preissia N. v. Es. 103, 101.
commutata N. v. Es. 101.
Pseudoleskea atrovirens Schimp. 23.
catenulata Schimp. 8.
Psilopilum arcticum Schimp. 45.

Pterigynandrum filiforme H. 26.
gracile H. 26.
longifolium Schleich. 25.
striatum Brid. 26.
Pterogonium filiforme Sw. 26.
gracile Ångstr. 26.
nervosum Schwægr. 23.
repens Schwægr. 26.
sciuroides Wg. 26.
striatum Schwægr. 26.
Pterygophyllum Brid. 72, 23.
lucens Brid. 23.
Ptilidieæ 97.
Ptilidium N. v. Es. 91, 98.
ciliare N. v. Es. 98.
trichophyllum Mitt. 94.
Ptychodium plicatum Schimp. 11.
Ptychomitrium Br. & Sch. 45, 51.
polyphyllum Br. & Sch. 51.
Ptychostomum Hornsch. 35.
Pylaisæa polyantha Schimp. 22.
Pyramidium tetragonum Hn. ed. VI. 43.
Pyramidula Brid. 13, 43.
tetragona Brid. 43.

R.

Racomitrium Brid. 44, 58.
aciculare Brid. 59.
canescens Brid. 58.
cataractarum Brid. 59.
ellipticum Br. & Sch. 59.
fasciculare Brid. 59.
funale Hüb. 56.
heterostichum Brid. 59.
lanuginosum Brid. 58.
microcarpon Brid. 59.
patens Hüb. 58.
polyphyllum Brid. 51.
protensum Al. Br. 59.
sudeticum Br. & Sch. 59.
Radula N. v. Es. 92, 98.
complanata N. v. Es. 98.
Lindenbergiana Gottsche. 98.
physoloba Mont. 98.
Reboulia Raddi. 106, 102.
fasciata N. v. Es. 102.
hemisphærica Raddi. 102.
Rhabdoweissia Br. & Sch. 74.
Rhodobryum Schimp. 31.
Rhynchostegium depressum Schimp. 12.
elegans Lindb. 2.
murale Schimp. 7.
ruscifolium Schimp. 6.
Teesdalii Schimp. 12.
tenellum Schimp. 12.
Rhytidium Sull. 16.
Riccia L. 110, 103.
bifurca Hoffm. 103.
chrystallina L. 103.
fluitans L. 103.
glauca L. 103.
minima L. 103.
Riccieæ 103.
Ricciella canaliculata Braun. 103.
fluitans Braun. 103.

S.

Sarcoscyphus Corda. 76, 84.
adustus Spruce. 84.
Ehrharti Corda. 84.
emarginatus Spruce. 84.
revolutus N. v. Es. 84.
Sauteria N. v. Es. 104, 101.
alpina N. v. Es. 101.
Scapania Lindenb. 79, 85.
æquiloba N. v. Es. 86.
Bartlingii N. v. Es. 86.
compacta Lindenb. 86.
curta N. v. Es. 85.
irrigua N. v. Es. 85.
nemorosa N. v. Es. 85.
rosacea Corda. 86.
uliginosa N. v. Es. 85.
umbrosa N. v. Es. 86.
undulata N. v. Es. 85.
Schistidium apocarpon Br. & Sch. 55.
ciliatum Brid. 54.
confertum Br. & Sch. 55.
maritimum Br. & Sch. 55.
Schistostega W.M. 9, 77.
osmundacea W.M. 77.
Scorpidium Schimp. 19.
Seligeria Br. & Sch. 30, 75.
acutifolia Lindb. 75.
calycina Mitt. 75.
diversifolia Lindb. 75.
Donniana C. Müll. 75.
pusilla Br. & Sch. 75.
recurvata Br. & Sch. 75.
setacea Lindb. 75.
trifaria Lindb. 75.
tristicha Br. & Sch. 75.
Sendtnera Sauteriana N. v. Es. 105.
Sphærangium muticum Schimp. 78.
Sphagnaceæ 81.
Sphagnoecetis N. v. Es. 81, 95.
communis N. v. Es. 95.
Sphagnum L. 4, 81.
acutifolium Ehrh. 82.
arboreum L. 104.
auriculatum Schimp. 82.
capillaceum Sw. 82.
compactum Brid. 82.
contortum Brid. 82.
cuspidatum Ehrh. 83.

cuspidatum Hn. 83.
cymbifolium Ehrh. 81.
fimbriatum Wils. 81.
insulosum Ångstr. 81.
latifolium H. 81.
laxifolium C. Müll. 83.
Lindbergii Schimp. 81.
molle Sull. 82.
molluscum Bruch. 83.
Mülleri Schimp. 82.
obtusifolium Hook. & Tayl. 81.
palustre L. 81.
recurvum PB. 83.
rigidum Schimp. 82.
riparium Ångstr. 83.
rubellum Wils. 83.
squarrosulum Lesqu. 82.
squarrosum Pers. 82.
subsecundum N. v. Es. 82.
tenellum Pers. 83.
teres Ångstr. 82.
Ångströmii C. Hn. 81.
Splachneæ 40.
Splachnum L. 15, 40.
ampullaceum L. 41.
angustatum Sw. 41.
Brewerianum H. 41.
fastigiatum Dicks. 41.
Frölichianum H. 42.
gracile Dicks. 41.
lingulatum Dicks. 42.
luteum L. 40.
mnioides H. 41.
reticulatum Sw. 42.
rubrum L. 41.
serratum H. 42.
sphæricum L. 41.
tenue Dicks. 42.
vasculosum L. 41.
Wormskioldii Horn. 41.
Sporledera palustris Hampe. 78.
Stylostegium Br. & Sch. 7, 77.
cæspiticium Br. & Sch. 77.
Swartzia inclinata H. 65.
Syntrichia Brid. 60.
norvegica W.M. 60.
Systegium crispum Schimp. 77.

T.

Targionia Mich. 108, 102.
hypophylla L. 102.
Michelii Corda. 102.
Targionieæ 102.
Tayloria Hook. 16, 41.
cuspidata Hn. 42.
serrata Br. & Sch. 42.
splachnoides Hook. 41.
Tetraphis Hedw. 14, 39.
Browniana Hn. 39.
cylindrica Funck. 39.
ovata Funck. 39.
pellucida H. 39.
Tetraplodon angustatus Br. & Sch. 41.
mnioides Br. & Sch. 41.
Tetrodontium ovatum Schwægr. 39.
varium Lindb. 39.
Thamnium alopecurum Schimp. 5.
Thedenia Br. & Sch. 70, 21.
Blyttii Fr. 100.
suecica Br. & Sch. 21.
Thuidium abietinum Schimp. 5.
Blandowii Schimp. 5.
delicatulum Schimp. 5.
tamariscinum Schimp. 5.
Timmia Hedw. 55, 31.
austriaca H. 31.
bavarica Hessl. 31.
cucullata Michx. 31.
megapolitana H. 31.
megapolitana Hn. 31.
norvegica Zett. 31.
Tortula H. 46, 60.
abbreviata Wg. 61.
aciphylla Hn. 60.
aloides Ångstr. 104.
ambigua Ångstr. 62.
brevirostris Ångstr. 62.
convoluta Schrad. 62.
cuneifolia Roth. 61.
Drummondii Mitt. 61.
enervis Hook. 62.
fallax Sw. 61.
flavovirens Lindb. 65.
fragilis Wils. 61.
Hornschuchiana Not. 62.
intermedia Wils. 60.
lævipila Schwægr. 60.
latifolia Bruch. 60.
Laureri Lindb. 63.
mucronifolia Schwægr. 61.
muralis H. 61.
norvegica Wg. 60.
paludosa Hook. 62.
papillosa Wils. 60.
princeps Not. 60.
recurvifolia Berk. 62.
revoluta Schrad. 62.
rigida Sw. 62.
rigidula Lindb. 64.
rotundifolia Hn. 60.
ruralis Ehrh. 60.
stellata Lindb. 62.
suberecta Hook. 63.
subulata H. 60.
tortuosa Ehrh. 61.
unguiculata Roth. 61.
vinealis Not. 61.
Trematodon Michx. 31, 72.
ambiguus Hornsch. 72.
brevicollis Hornsch. 72.

Trichocolea Dum. 90, 97.
Tomentella N. v. Es. 97.
Trichodon cylindricus Schimp. 66.
Trichomanoideæ 96.
Trichostomeæ 60.
Trichostomum Hedw. 42, 63.
cernuum Lindb. 63.
crispulum Bruch. 64.
cylindricum H. 66.
cylindricum C. Müll. 65.
decipiens Schultz. 56.
ericoides Schrad. 59.
flavovirens Bruch. 65.
flexicaule Br. & Sch. 64.
fontinaloides H. 27.
fragile C. Müll. 61.
funale Schwægr. 56.
glaucescens H. 64.
homomallum Br. & Sch. 63.
latifolium Funck. 63.
Laureri Schultz. 63.
longirostre Hn. 64.
luridum Spruce. 65.
microcarpon Funck. 59.
mutabile Bruch. 64.
obliquum C. Müll. 63.
pallidum H. 64.
patens Funck. 58.
planum Lindb. 64.
polyphyllum Hook. 51.
pusillum H. 64.
rigidulum Sm. 64.
rubellum Rabenh. 65.
spirale Schwægr. 56.
systylium C. Müll. 63.
tenuirostre Lindb. 65.
tophaceum Brid. 64.
tortile Schrad. 63.
trifarium Hn. 64.
viridulum Bruch. 64.
Trigonanthus Lindb. 93.

V. W.

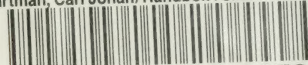
Voitia nivalis Hornsch. 105.
Webera Schimp. 37.
Weissia Hedw. 29, 73.
acuta H. 74.
calcarea H. 75.
cirrata H. 74.
compacta Schwægr. 74.
controversa H. 74.
crispa Lindb. 77.
crispula H. 73.
curvirostra Hn. 65.
denticulata Brid. 74.
fugax H. 74.
gymnostomoides Brid. 74.
heteromalla H. 63.
incarnata Schwægr. 73.
lanceolata Brid. 53.
latifolia Schwægr. 54.
longipes Somft. 76.
nigrita H. 47.
nuda Hook. 73.
pusilla H. 75.
recurvata Brid. 75.
recurvirostra H. 64.
rosea Wg. 73.
Schisti Brid. 74.
Seligeri Wg. 75.
splachnoides Wg. 42.
Starkeana H. 53.
tenuirostris H. & Tayl. 65.
trifaria Brid. 75.
tristicha Brid. 75.
verticillata Brid. 53.
viridula Brid. 74.
zonata Hn. 39.
Weissieæ 73.

Z.

Zieria demissa Schimp. 35.
julacea Schimp. 35.
Zygodon Hook. & Tayl. 53, 51.
lapponicus Br. & Sch. 51.
Mougeotii Br. & Sch. 51.
rupestris Lindb. 52.
torquatus Liebm. 56.
viridissimus Brid. 51.

Å.

Ångströmia Br. & Sch. 26, 76.
longipes Br. & Sch. 76.

M